

الْقُرْآنُ الْكَرِيمُ

תרגום מובני
הקוראן
המפואר
לעברית

وَقَدْ بَقِيَ مَا لَمْ يَخْلُصْ مِنَ الشَّرِّعِينَ
لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ رَبَّهُمْ الْعَبِيدُ
وَلَا يَجُوزُ بَيْتُهُ

וקף סוללה יתעלה מטעם שרת שני המסגדים הקדושים
הפלד סלמאן בן עבד אל-עזיז זאל סעד
המכירה אסורה

الْقُرْآنُ الْكَرِيمُ

הַקּוּרְאָן הַמִּפְאָר

תרגום

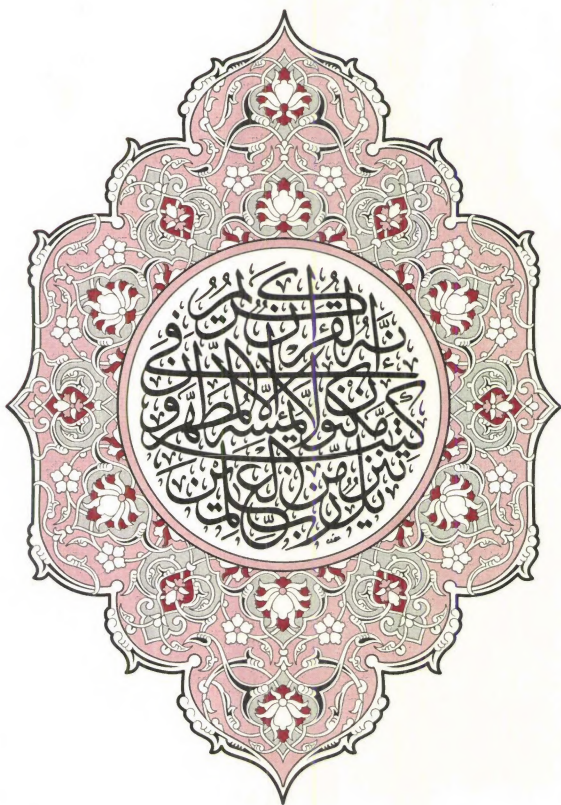
פרופ' אַסְעַד נַמֵּר בּוּסוּל

מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר

אל-מדינה אל-מונוורה

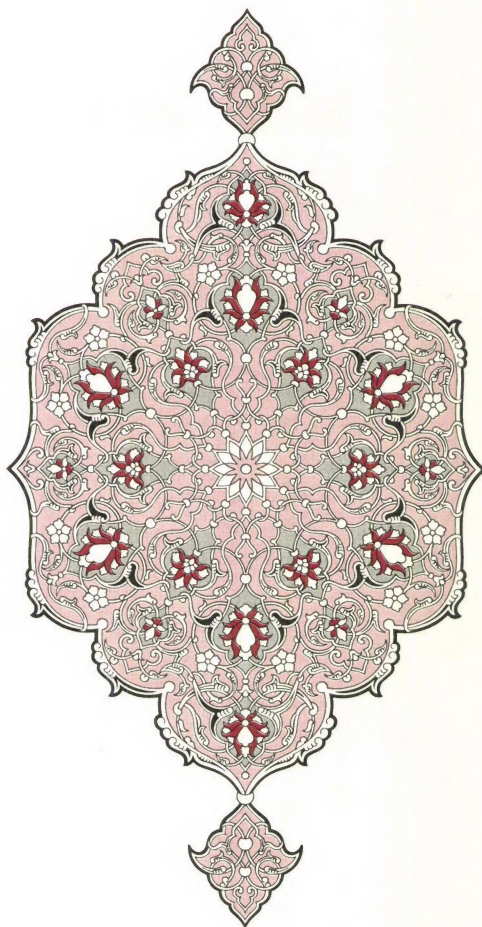
إِنَّا نَحْنُ رَبُّكَ الذِّكْرُ وَاللَّيْلُ نَبُذُكَ
 كَمَا نَبْذُ الْحِطَّةَ

שרת שני המסגדים הקדושים (הפצעה ומסגד הנביא), הוד מלכותו
 המלך סלמאן בן עבד אל-עזיז אאל סועוד מלך הממלכה הסעודית
 מתכבד להוציא צו להדפסת התרגום הזה למובני הקוראן המפואר

تَحْفَظُ بِالْأَرْيَافَةِ هَذِهِ التَّرْجُومَةَ لِمَعَانِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ
 خَالِدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الْمَلِكِ سَلْمَانَ بْنُ عَبْدِ الْعَزِيزِ السُّعُودِي
 مَلِكُ الْمَمْلَكَةِ الْعَرَبِيَّةِ السُّعُودِيَّةِ

وَقَفْتُ لِلَّهِ تَعَالَى مِنْ خَادِمِ الْحَرَمَيْنِ الشَّرِيفَيْنِ
 الْمَلِكِ نَيْبِ أَمَانِ بَرَعَتَيْنِ الْعَزِيزِ زَالِ سَعُودِ
 وَلَا يَجُوزُ بَعْدَهُ
 يُوْنَعُ مَجَانًا

וקף לאללה יתעלה מטעם שְׁרַת שְׁנֵי הַמְּסַגְּדִים הַקְּדוּשִׁים
 הַמְּלֻךְ סַלְמָאן בֶּן עַבְדֵּל-אֶל-עַזִּיז אַל סוּעוּד
 הַמְּכִירָה אֶסוּרָה
 בַּחֲנִים

مَجْلَدُ الْمَلِكِ أَفْهَامُ طَبَاغَةِ الصَّحَفِ الشَّرِيفِ

ونحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق لإنجاز هذا العمل العظيم الذي نرجو أن يكون خالصاً لوجهه الكريم، وأن ينفع به الناس.

إننا لنذكر أن ترجمة معاني القرآن الكريم - مهما بلغت دقتها - ستكون قاصرة عن أداء المعاني العظيمة التي يدل عليها النص القرآني المعجز، وأن المعاني التي تؤديها الترجمة إنما هي حصيلة ما بلغه علم المترجم في فهم كتاب الله الكريم، وأنه يعترها ما يعترى عمل البشر كله من خطأ ونقص.

ومن ثم نرجو من كل قارئ لهذه الترجمة أن يوافي مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة النبوية بما قد يجده فيها من خطأ أو نقص أو زيادة للإفادة من الاستدراكات في الطباعات القادمة إن شاء الله. والله الموفق، وهو الهادي إلى سواء السبيل، اللهم تقبل منا إنك أنت السميع العليم.

הקדמה

**מאת הוד מעלתו שיח' ד"ר עבד אל-לטיף בן עבד
אל-עזיז בן עבד אר-רחמן אאל אש-שיח' השר לעניני
האסלאם והאוקאף (ההקדשים) וההסברה וההכון
המשגיח על מרכז המלך פהד**

השבח לאלה רבון העולמים, שאומר בספרו (הקוראן): «הנה בא אליכם
אור מעם אלה ספר ברור (הקוראן)».

תפלת אלה ושלומו על נכבד הנביאים ושלחי אלה (הנביא מוחמד),
שאמר: «הנעלים בניכם הם אלה שלמדו את הקוראן ולמדוהו».

ולגוף הענין:

אנו נענים להנחיות שרת שני המסגדים הקדושים (הכעבה ומסגד
הנביא), הוד מלכותו המלך סלמאן בן עבד אל-עזיז אאל סועוד (ישמרהו
אלה ויאריך ימיו). מבקש הוד מלכותו בהנחיותיו לתרגם את מובני
הקוראן המפאך לכל שפות תבל כדי להביא את תכנו בפני העמים
המסלמים והלא מסלמים שאינם דוברי ערבית.

המשך לעניני האסלאם והאוקאף וההסברה והכון בממלכה הסעודית,
מאמין בחשיבות תרגום מובני הקוראן המפאך לשפות תבל וזאת כדי
לעשות כמצותו של הנביא מוחמד שצוה על המסלמים באומרו: «מסרו
מפי לאנשים ולו פסוק אחד».

ובכן כשרות לדוברי השפה העברית, מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן
המפאך באל-מדינה אל-מונרה שמח להציג בפני דוברי העברית
הנכבדים התרגום העברי למובני הקוראן המפאך פרי עמלו של ד"ר
אסעד נמר בוסול, תרגום שעבר הגהה של ד"ר תיסיר חסן מוחמד עזאם
מטעם מרכז המלך פהד.

השבח פלו לאלה! שיתבם שמו שהכתיר את פעלנו הנשגב הזה בהצלחה.
וכלנו תקוה שפעל זה יביא תועלת וברכה לבני אנוש.

ونحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق لإنجاز هذا العمل العظيم الذي نرجو أن يكون خالصاً لوجهه الكريم، وأن ينفع به الناس.

إننا لندرك أن ترجمة معاني القرآن الكريم - مهما بلغت دقتها - ستكون قاصرة عن أداء المعاني العظيمة التي يدل عليها النص القرآني المعجز، وأن المعاني التي تؤديها الترجمة إنما هي حصيلة ما بلغه علم المترجم في فهم كتاب الله الكريم، وأنه يعتريها ما يعتري عمل البشر كله من خطأ ونقص.

ومن ثم نرجو من كل قارئ لهذه الترجمة أن يوافي مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة النبوية بما قد يجده فيها من خطأ أو نقص أو زيادة للإفادة من الاستدراكات في الطباعات القادمة إن شاء الله. والله الموفق، وهو الهادي إلى سواء السبيل، اللهم تقبل منا إنك أنت السميع العليم.

הקדמה

**מאת הוד מעלתו שיח' ד"ר עבד אל-לטיף בן עבד
אל-עזיז בן עבד אר-רחמן אאל אש-שיח' השר לעניני
האסלאם והאוקאף (ההקדשים) וההסברה וההכון
המשגיח על מרכז המלך פהד**

השבח לאללה רבון העולמים, שאומר בספרו (הקוראן): «הנה בא אליכם
אור מעם אלקה ספר ברור (הקוראן)».

תפלת אלקה ושלומו על נכבד הנביאים ושלחי אלקה (הנביא מוחמד),
שאמר: «תנעלים ביניכם הם אלה שלמדו את הקוראן ולמדוהו».

ולגוף הענין:

אנו נענים להנחיות שרת שני המסגדים הקדושים (הכעבה ומסגד
הנביא), הוד מלכותו המלך סלמאן בן עבד אל-עזיז אאל סועוד (ושמרהו
אלקה ונאריך ימיו). מבקש הוד מלכותו בהנחיותיו לתרגם את מובני
הקוראן המפאך לכל שפות תבל כדי להביא את תכנו בפני העמים
המסלמים והלא מסלמים שאינם דוברי ערבית.

המשך לעניני האסלאם והאוקאף וההסברה וההכון בממלכה הסעודית,
מאמין בחשיבות תרגום מובני הקוראן המפאך לשפות תבל וזאת כדי
לעשות כמצוותו של הנביא מוחמד שצנה על המסלמים באומרו: «מסרו
מפי לאנשים ולו פסוק אחד».

ובכן כשרות לדוברי השפה העברית, מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן
המפאך באל-מדינה אל-מונורה שמח להציג בפני דוברי העברית
הנכבדים התרגום העברי למובני הקוראן המפאך פרי עמלו של ד"ר
אסעד נמר בוסול, תרגום שעבר הגהה של ד"ר תיסיר חסן מוחמד עזאם
מטעם מרכז המלך פהד.

השבח פלו לאללה ושתבח שמו שהכתיר את פאלנו הנשגב הזה בהצלחה.
וכלנו תקנה שפעל זה יביא תועלת וברכה לבני אנוש.

תרגום מובני
הקוראן המפואר
לעברית

מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمة

بقلم معالي الشيخ الدكتور
عبد اللطيف بن عبد العزيز بن عبد الرحمن آل الشيخ
وزير الشؤون الإسلامية والدعوة والإرشاد
المشرف العام على المجمع

الحمد لله رب العالمين، القائل في كتابه الكريم:

﴿... قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ﴾.

والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين، نبينا محمد، القائل:

«خيركم من تعلّم القرآن وعلمه».

أما بعد:

فإنفاذاً للتوجيهات خادماً الحرمين الشريفين، الملك سلمان بن عبد العزيز آل سعود - حفظه الله - بالعباية بكتاب الله، والعمل على تيسير نشره، وتوزيعه بين المسلمين في مشارق الأرض ومغاربها، وتفسيره، وترجمة معانيه إلى مختلف لغات العالم.

وإيماناً من وزارة الشؤون الإسلامية والدعوة والإرشاد بالمملكة العربية السعودية بأهمية ترجمة معاني القرآن الكريم إلى جميع لغات العالم المهمة؛ تسهلاً لفهمه على المسلمين الناطقين بغير العربية، وتحقيقاً للبلاغ المأمور به في قوله ﷺ: «بَلِّغُوا عَنِّي وَلَوْ آيَةً».

وخدمةً للناطقين باللغة العبرية يطيب لمجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة المنورة أن يقدم للقارئ الكريم هذه الترجمة إلى اللغة العبرية التي قام بها الدكتور أسعد بصول، وراجعها من قبل المجمع الدكتور تيسير حسن محمد العزام.

אד חשוב לַצֵּן שְׁכָכַל שֶׁהַצִּלְחַתְנוּ בְּבִירָה תִּהְיֶה בְּתֵרְגוֹם, אִין אָנוּ מְצַפִּים
שֶׁנִּצְלִיחַ לְהַעֲבִיר אֶת תְּכָנוּ וּמוֹבְנוּ שֶׁל הַקּוּרְאָן הַמּוֹפָאָר, הַתְּכָן הָעֲצוּם
וְהַכְּבִיר בְּנוֹסָף לְנוֹסוּחֵי פְּסוּקֵי הַנְּפִלְאִים וְהַמְדִּיקִים שֶׁל הַקּוּרְאָן
מִהַעֲרָבִית לְכָל שָׁפָה אַחֶרֶת אֲשֶׁר תִּהְיֶה.

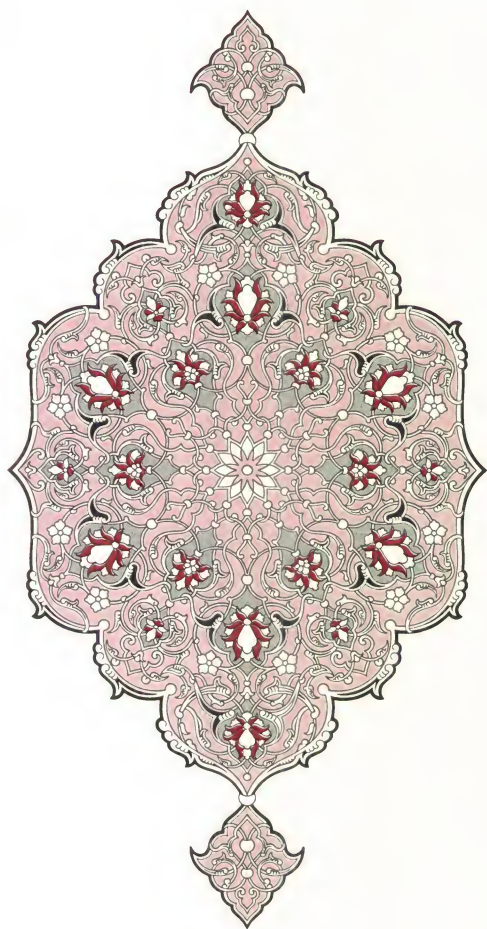
וּבְנוֹסָף לְכָד נֹאמַר שֶׁהַתְּרָגוֹם הַזֶּה מְבִיעַ אֶת הַבְּנָתוֹ הָאִישִׁית שֶׁל הַמַּתְרָגִם
לְנֶסַח הַקּוּרְאָנִי בְּעֶרְבִית, וְלֹא מִן הַנִּמְנָע שְׂמָה שְׁקוּרָה לְכָל מַעֲשֶׂה אָנוּשׁ
שֶׁיִּפְּלוּ טְעִיּוֹת בְּתֵרְגוֹם אוֹ חֲסְרוֹנוֹת, כִּי הַשְּׁלֵמוֹת הֵיא אֵד וְרַק לְאַלְלָה
(יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ).

אִי לְכָד בְּקִשְׁתָּנוּ מְקוּרְאֵי הַתְּרָגוֹם הָעֵבְרִי הַזֶּה שִׁיּוּדִיעוֹ לְאַנְשֵׁי מְרָכֹז
הַמְּלֹךְ פֶּהַד בָּאֵל-מְדִינָה אֵל-מוֹנִנָּה אִם לָהֶם יֵשׁ הָעֲרוֹת עַל הַתְּרָגוֹם, דְּבָר
שֶׁיֵּבִיא לִידֵינוּ לְתַקֵּן הַתְּרָגוֹם בְּהוֹצָאוֹת הָעֲתִידוֹת שֶׁל הַתְּרָגוֹם.

וּלְבִסוֹף, אֲלָלָה הוּא מִנְחָנוּ לְדָרְךְ הַהַצִּלָּחָה וּלְמַעֲשֵׂי הַחֶסֶד.

אֲלֵהֵנוּ! קַבֵּל נָא אֶת עֲמָלָנוּ זֶה.

הָרִי אֶתָּה הַשּׁוֹמֵעַ הַנִּעֲנֶה וְהַכֹּל יוֹדֵעַ.

הקדמת המתרגם בשם אללה הרחמן והרחום

השבח לַאֱלֹהָה אשר בחסדו נָשַׁלַם כל טוב ותפילת אֱלֹהָה ושלומו על נביאנו מוחמד ועל בני משפחתו וחבריו. לאחר קבלת ההזמנה מטעם מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר באל-מדינה אל-מונורה על מנת לתרגם את מובני הקוראן לשפה העברית, שמחתי הייתה גדולה על הכבוד הזה שניתן לי. אולם היה לי הרבה היסוס לקבל על עצמי את המשימה הזו בגלל העובדה שתרגום מובני הקוראן טומן בחובו אחריות גדולה. ובכל זאת מה שדחף אותי לקבל על אחריותי את המשימה הזו, שלא קיים תרגום נכון וראוי למובני הקוראן המפואר לשפה העברית. שהרי התרגומים הנמצאים בידי קוראי העברית, כולם תרגומים של מתרגמים יהודים:

- (1) הרמן (צבי חיים) רקנדרוף - אלקוראן או המקרא, 1857.¹
- (2) יוֹסֵף יוֹאֵל רֶבֶלִין – אֶלְקוֹרָאן, הַדְפָּסָה שְׁנִיָּה: תשכ"ג 1963.
- (3) אֶהְרֹן בֶּן שֶׁמֶשׁ – הַקּוֹרָאן, מִהְדוּרָה שְׁנִיָּה, 1978.
- (4) אוֹרִי רוֹבִין – הַקּוֹרָאן, 2005.

תרגומים אלה אינם מבטאים את מובני ספרו של אללה בצורה נכונה אצל קוראי העברית, כי לא יתקבל על הדעת שהמתרגם את מובני הקוראן תרגום נכון אלא אם כי חייב להיות אדם מאמין שספר זה הנו השראה אלוהית. ומה שעזר לי לקבלת ההחלטה היה התרגום שלי לקוראן המפואר לאנגלית שפורסם בשנת 2011.

מה שמאפיין תרגום זה מתרגומים אחרים, המאמץ המיוחד שהשקעתי בהבהרת והבלטת מסר הקוראן המוסרי, האינדיבידואלי, החברתי, ויחס האסלאם שוחר השלום בקרב המוסלמים והלא מוסלמים, ובעיקר היהודים והנוצרים.

תרגום זה שונה מקודמיו באופן דרסטי בהיותו תרגום אסלאמי, שערך אותו מוסלם מאמין באללה, בשליחיו ובספריו שהורדו על ידי אֱלֹהָה העוזו והחכם.

תרגום זה מכיל הקדמה אודות הקוראן ומדעי הקוראן שהוגשו על ידי מכון המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר, הקדמה שתרגמנו אותה תחת הכותרת: "הקדמה לתרגום מובני הקוראן המפואר". הקדמה החושפת בפני הקורא את מובני הקוראן ומדעיו והתפתחות המדע הזה במהלך הדורות.

1. התרגום הזה אינו ידוע לקורא העברי המודרני.

לגבי שיטת התרגום הריהי מפורטת בפסקות הבאות:

- א. הקפדתי על נכונות ודייקנות בתרגום מובני הטקסט הקוראני הקפדה מלאה. במידה והלשון העברית לא עמדה בהקפת המובן של הטקסט הערבי, הוספתי ביטויים מבהירים בין סוגריים ( ) או הערתי בשוליים מספר של הוספות להבהרת המשמעות, ומספר הערות השוליים הגיע ל-1800.
- ב. הסתמכתי בתרגום על «את-תפסיר אל-מויסר, הפרשנות הנוחה», שיצא לאור על ידי מכון המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר באל-מדינה אל-מונורה שחובר על ידי אנשי דעת מובחרים (עולמא).
- ג. נעזרתי בשני מילונים חדישים להסברת מובני מלים בערבית ותרגמתי אותן לעברית:
  - (1) פרופ' דוד איילון, ופרופ' פסח שנער, מלון ערבי-עברי ללשון הערבית החדשה قاموس عربي-عربي للغة العربية المعاصرة.
  - (2) ד"ר דוד שגיב, מילון שגיב, ערבי – עברי, ערבי – ערבי. נדפס 2008. قاموس سجيّف، عربي-عربي، عربي-عربي، 2008.
- ד. חיברתי בין הפסוקים המדברים על נושא אחד בפרקים שונים וצינתי את שם הפרק ומספרו וגם מספר הפסוק, למשל: (ראה סורת אל-בקרה 2: 210).
- ה. חילקתי את התרגום לשלושים חלקים, כפי שזה מתבטא בחלוקת הקוראן, חילקתי את הפרק (הסורה) לפסוקים ופסקאות עם מספרים סידוריים להקל על הקורא לאתר את הפסוקים שבהם הוא עצר במהלך קריאת הקוראן.
- ו. השתמשתי במבטא הכבוד "אללה" הערבי במקום כל שם עברי אחר, על-מנת לבטא את שם אללה יתברך ויתעלה שמו. אבל שמות הכבוד האחרים של אללה תרגמתי לעברית, למשל: «בשם אללה הרחמן והרחום».
- ז. שמרתי על השמות הערביים של הנביאים והדמויות החשובות בנוסף לשם המקביל לו בעברית (אם קיים) בין סוגריים, כגון: מוסא (משה). וצירפתי נספח של שמות הנביאים בסוף התרגום, גם שמרתי על מספר מונחים בערבית שהיה קשה לתרגמם לעברית כמו: זכאת, חניף, ג'יהאד.
- ח. ערכתי תוכן עניינים בסוף התרגום לשמות ולנושאים החשובים והעיקריים.
- ט. השתמשתי בתעתיק השמות הערביים, באותיות ערביות, בעיקר האותיות הערביות שאין להן מקביל בעברית כגון:

ث = ת', ج = ג', ذ = ד', ض = צ', ظ = ט', غ = ע' וכו'

וצירפתי רשימה לאותיות אלה (נספח) בסוף התרגום.

י. ניקדתי את התרגום במלואו, ניקוד מלא על-מנת למנוע חוסר הבנה בקריאת מילה או מונח קוראני. בארבעת התרגומים של המתרגמים היהודיים, למשל: בן שמש לא ניקד את תרגומו, ואורי רובין ניקד חלקי, אבל ריבלין ניקד את התרגום ניקוד מלא, כי הוא השתמש בשפה תלמודית קשה שקוראי העברית התקשו לקרוא או להבין. גם צבי חיים לא ניקד את התרגום שלו.

י"א. הסברתי את שמות הפרקים, וצינתי מדוע נקרא הפרק בשם זה, וגם ציינתי את המקומות שזכר בהם השם הזה בפרקים אחרים, ציון שם הפרק, מספרו ומספר הפסוק.

גם נתתי שמות עבריים חדשים למספר פרקים המתאים לרוח השם בתוך הפרק, למשל: אל-מא'ידה- תרגמתי לעברית: הסעודה מן השמים במקום השולחן הערוך או השולחן כפי שתרגמו ארבעת המתרגמים היהודיים. ויש דוגמת השם הזה שמות רבים. כלומר, החזרתי את הרוח האסלאמית לשמות של הפרקים.

י"ב. ציינתי אם הפרק ירד במכה או במדינה.

י"ג. קראתי לתרגום שלי (הקוראן המפואר), תפארת לספר אללה ישתבח ויתעלה שמו. ולהבדיל מתרגומים קודמים שלא התייחסו לזה. למשל:

- 1) צבי חיים – הקוראן או המקרא.
- 2) יוֹסֵף יוֹאֵל רֶבֶלִין – אֶלְקוֹרְאָן (القرآن) השתמש בה' היידוע הערבית.
- 3) אֶהְרֹן בֶּן שֶׁמֶשׁ – הַקּוֹרְאָן (القرآن) השתמש בה' היידוע הערבית.
- 4) אוֹרֵי רוֹבִין – הַקּוֹרְאָן (القرآن) השתמש בה' היידוע הערבית.

נקודת המחלוקת העיקרית ביני לבין המתרגמים היהודיים שהם סבורים כי הנביא מוחמד עליו תפילת אללה ושלומו, חיבר את הקוראן ולא הורד על ידי אללה ישתבח ויתעלה שמו. ולכן, כולם התייחסו לקוראן כטקסט ספרותי. אני מודה לאללה יתעלה וישתבח שמו, אחר שהשלמתי את מלאכת התרגום של מובני הקוראן המפואר לשפה העברית, ובכן הצלחתי להיות המתרגם היחיד לקוראן המפואר לשתי שפות: האנגלית והעברית. כמו-כן, התרגום העברי הזה הנו התרגום הראשון שיוזם אותו מוסלם. אני מקווה שנתתי לקוראן המפואר את כבודו וחלקו בהעברת מובניו לקוראי השפה העברית בצורה אמינה כדת וכדין ולפי רצונו של אללה.

הקדמת תרגומי מובני הקוראן המפואר

פתח דבר

הקוראן המפואר הוא דבר אללה (יתעלה שמו) הוריד פסוקיו והמובנים שלו אל שליחו מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו) כרחמנות לכל בני אנוש, מבשר ומזהיר, ולקרוא אל אללה, ברצונו, ולהיות אור מאיר. והנה הגדרה קצרה לקוראן המפואר ושליחותו.

1. הגדרה כללית לקוראן המפואר:

הקוראן המפואר הוא דבר אללה (יתעלה שמו) אשר הורד על שליחו מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו), אשר הושרה אליו בכתבו ובלשונו, הכתוב בספר (הקוראן), אשר עבר מפה לאוזן, הבא בזה אחר זה, אשר עובדים הבורא בקריאתו.

אללה (יתעלה שמו) הוא אשר קרא להשראה שהוריד על שליחו מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו) «הקוראן». אללה (יתעלה שמו) אומר: «הן אנחנו הורדנו אליך את הקוראן בהמשך» (הקוראן 76 : 23), משום שהוא נקרא בהתמדה ולא יוזנח.

ואללה (יתעלה שמו) קרא לו גם «אל-כתאב, הספר». אללה (יתעלה שמו) אומר: «הורדנו לך (מוחמד) את הספר (הקוראן) עם האמת». משום שהוא עשוי להכתב בהתמדה ולא יוזנח.

ואללה (יתעלה שמו) תאר את הקוראן המפואר שהוא: «פִּיךָקָאן, מבדיל בין האמת לשקר», והוא: «דִּי'כֶר, הזכרה», והוא: «הוֹדָא, הדרכה, הנחייה», והוא: «נור, אור», והוא: «שִׁפָּא', רפוי», והוא: «חִכִּים, חכם», והוא «מִוְעָטָה, דרשה, עצה», ועוד מהתיאורים המראים את עצמת הקוראן המפואר ושלימותו שליחותו.

הביטוי «מוֹצִיחֶךָ, ספר, כרך» נלקח מן «הַצִּוְחוּף, הדפים» אשר הקוראן המפואר נכתב עליהם. וזה כינוי אשר חברי הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) השתמשו להורות על הספר אשר הקוראן המפואר נכתב על הדפים שלו.

הקוראן המפואר הוא השראה מאללה (יתעלה שמו) הוריד אותו המלאך גִּיבְרִיל (עליו השלום) מן השמים לתוך הלב של הנביא מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו). אללה (יתעלה שמו) אומר: «ואכן הוא (הקוראן) הורד מאת ריבון העולמים. ירד בו (מן השמים) הרוח הנאמן (גִּיבְרִיל, גבריאל), על לבך למען תהיה מן המזהירים»¹ (הקוראן 26 : 192 - 195)

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 97.

הנביא מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו) אינו מיוחד בין השליחים בענין זה. אומנם כל אחיו השליחים (עליהם ברכת אללה ושלומו) ג'ִבְרִיל (עליו השלום) היה יורד עליהם בהשראה מאללה (יתעלה שמו).

ואללה (יתעלה שמו) יבחר לנאמנות עצומה זו מי שהוא ירצה. אללה (יתעלה שמו) אומר: «אללה בוחר שליחים מקרב המלאכים ומקרב האנשים. אללה שומע ורואה». (הקוראן 22: 75)

והוא יודע היטב מי מסוגל לקבל אותה ומי שאינו מסוגל, משום שהבריות הם בריאתו. אללה (יתעלה שמו) אומר: «ורִיבונך יברא את אשר ירצה ויבחר...» (הקוראן 28: 68)

2. ירידת הקוראן המפואר מן השמים:

ירידת ההשראה על שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) היתה ביום שני, השבעה-עשר ברמז'אן, שנת 610 לספירת הנוצרים במערת חֲרָא' – אחד מהרי מכה המכובדת – אשר המלאך ג'ִבְרִיל (עליו השלום) ירד עליו מן השמים בפסוקים האלה:

1. קרא בשם ריבונך אשר ברא!
  2. ברא את האדם מטיפת דם קרוש.
  3. קרא! וריבונך הוא הנדיב מכל.
  4. אשר לימד (את האדם) לכתוב בעט.
  5. לימד את האדם את אשר מעולם לא ידע. (הקוראן 96: 1 - 5)
- הפסוקים האלה היו הראשונים שהורדו לשליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו). והנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) חזר אל ביתו במכה כשלבדו רועד מהמורא והפחד אשר חווה. הוא סיפר את הספור לרעיתו, אם המאמינים, ח'דיג'ה בִּנְתַּחְיִיןִלְד (ירצה אותה אללה), ואמר לה: «אני ירא לנפשי». היא ענתה לו: «לא ולא! בשורה טובה לך. אללה לא יביש אותך. אתה עושה חסד עם הקרובים, ואתה דובר אמת, ואתה נושא בנטל של היגע, ומקבל את האורח, ועוזר לנפגעי האסונות». אחר, לקחה אותו אל בן דוד שלה, «נִנְקָה בֶן נִנְפֶל», והוא היה איש חכם, ואמרה לו: «הוי בן דוד! שמע לבן אחיך!»

וכאשר שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) סיפר לו את סיפורו. ורקה בן נופל אמר: «זה המלאך שירד על מוסא (משה). הלוואי והייתי צעיר, הלוואי והייתי חי בזמן שבני עמך יוצאו אותך». שליח אללה שאל: «הם מוציאים אותי?» ורקה אמר: «כן, כל איש אשר בא במה שבאת בו בני עמך התנגדו לו. ואם יבוא יומך ואני עוד חי אעזור לך בכל כוחי». אך ורקה נפטר זמן קצר אחרי הפגישה הזו.

הקוראן לא ירד שלם בבת אחת על שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) כמו שירדו ספרים של נביאים קודמים (עליהם שלום), אומנם הוא ירד מחולק במשך עשרים ושלוש שנים. לפעמים ירדה סורה שלמה, או מספר פסוקים מסורה.

החכמה מירידת הקוראן מחולק¹ כדי לייצב ולחזק את לב הנביא מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו) בחידוש ירידת ג'בריל (עליו השלום) בהשראה, כדי שיהיה יותר חזק לעמוד בפני התעקשות הפגניים והתנגדותם למה שנשלח בו בהתחלת השליחות. אללה (יתעלה שמו) אומר: «אמרו הכופרים, 'למה לא הורד אליו הקוראן בבת אחת?' הורדנו אותו כך בהדרגה למען נחזק את לבך. ועשינו אותו ברור וקל להבין».²

כמו כן, בהורדת הקוראן מחולק יש חוכמה תרבותית גדולה נוספת, והיא ההדרגה במאמינים בהודעה והמעשה בסעיפי הדת, בכדי שיהיה יותר קל ללמדו ולהבינו, והיציאה מחשכת הבערות והכפירה והשותפות אל אור האימונה והייחוד והידע.

3. העלאת הקוראן המפואר על הכתב:

מבין האמצעים החשובים ביותר לשמירת הטכסטים הוא העלאתם בכתב, והחומר שלא מעלים בכתב עלול להשכח. ומשום שהקוראן המפואר הורד כהדרכה לבני העולם עד יום הדין, היה צריך להעלותו בכתב.

העלאת הקוראן המפואר בכתב זכתה בהתענינותו של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) ותשומת לבו. הוא הנחה אחדים מבין חבריו היודעים בכתובת הקוראן המפואר ועשה מהם כותבים להעלאת הקוראן בכתב. המפורסם ביותר מביניהם היה: זייד בן ת'אבת אל-אנצארי (יְרָצָהוּ אֵלֶּהָ).³

כל הזמן ההשראה ירדה על השליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו), שמר אותה בזכרונו, אחר הכתיב מה שירד אליו לאחד מכותבי ההשראה לכתוב אותה, ויאמר: «שימו הפסוקים האלה בסורה שנוזר בה כך וכך», ויזכיר להם את שם הסורה, ויצווה עליהם לכתוב את הפסוקים בה. אחר הוא יצווה על חבריו ללמוד מה שירד מן הקוראן המפואר ולשמור אותו בזכרונו. לכן כל הקוראן המפואר נכתב בזמנו (עליו ברכת אללה ושלומו) על הטבלאות.⁴

1. ע' תפסיר אט-טברי 19: 10; ואל-מורשד אל-וג'יז, אבו שאמה אל-מקדסי, ע' 28.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17: 106; וסורת אל-פורקאן 25: 32.

3. תפסיר אט-טברי 1: 28.

4. צחיח אל-בו'ח'ארי; חדית' 4592 ו 4593.

גיבריל (עליו השלום) היה מעדכן את הקוראן המפואר פעם אחת בכל שנה, אמנם בשנה אשר בה הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) נפטר, הוא עדכן אותו פעמיים לפי סדר פסוקיו וסורותיו כפי שהוא בספר שנמצא בין ידי המוסלמים כיום כהגשמה למה שאללה (יתעלה שמו) אומר: «אכן עלינו אסיפתו וקריאתו, אך בקוראנו אותו, עקוב אחר קריאתו (מאתנו)». (הקוראן 75: 17 - 18) וכפי שאללה (יתעלה שמו) אומר: «אנחנו נקריא אותך ולא תשכח». (הקוראן 87: 6)

4. איסוף הקוראן המפואר בטבלאות:

אחרי מות השליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו), החליפה הראשד, «אבו בכר אצ-צדיק» (ירצהו אללה), ציווה לאסוף את הקוראן בטבלאות באופן מאורגן כדי שלא ילך חלק מן הקוראן לאיבוד בגלל מות יודעי הקוראן בעל פה (קורא' אל-קוראן), או בגלל לקוי הדפים שנכתב הקוראן עליהם.

התפקיד הזה נמסר לוועדה מורכבת מארבעה אנשים בראשותו של כותב ההשראה, זייד בן ת'אבת (ירצהו אללה). ואחרי בדיקתה בדיקה קפדנית והשוואתה למה שהיה כתוב בדפים ומה שנשמר על ידי יודעי הקוראן בעל פה. החומר נשמר בביתו של «אבו בכר אצ-צדיק» (ירצהו אללה) עד יום מותו. אחר הועבר החומר לשמירת החליפה השני, «עומר בן אל-חיטאב» (ירצהו אללה), ואחרי מותו של עומר, החומר הקוראני נשמר בביתה של אשתו של הנביא, אם המאמינים, «חפצה בת עומר» (ירצהו אללה את שניהם).¹

וכאשר האסלאם התפשט בעולם, נזקקו המוסלמים לספרי קוראן לקרוא. אחדים מחברי הנביא יעצו לחליפה הראשד, «עות'מאן בן עפאן» (ירצהו אללה) בצורך ליחוד המוסלמים לקוראן «אמאם מנהיג, דוגמא» אשר כל המוסלמים יקחו לדוגמה בקריאתם. לכן הוא ציווה על קבוצה מבין אלה הלומדים את הקוראן המפואר בעל פה למלא את התפקיד הזה, ועל ראשם «זייד בן ת'אבת» (ירצהו אללה) מסתמכים על הדפים אשר הקוראן נכתב עליהם בימי «אבו בכר אצ-צדיק» (ירצהו אללה). והם אספו הדפים האלה בכרך אחד, והעתיקו ממנו כמה עותקים, ושלח «עות'מאן» (ירצהו אללה) עותק לכל עיר בירה במדינה האסלאמית. וציווה על המוסלמים להעתיק עותקים פרטיים רק ממנו.

וכל הקוראנים הידועים בעולם היום, אם הם בכתב יד או בדפוס, מקורם מהעותקים שהועתקו ונשלחו לערי הבירה של המוסלמים, ואינם שונים מהם במאומה מכל הבחינות.

1. ר' צחיח אל-בוז'ארי; חדית' 4986; סונן את-תרמדי, חדית' 3103; מוסנד אל-אמאם אחמד, חדית' 76.

ועד היום הזה המוסלמים מטפלים בהדפסת הקוראן המפואר שקדו על השמוש במכונות הדפוס המשוכללות ביותר להגשים דרגה עליונה ביותר בהוצאת הקוראן לפי הנוסח אשר נכתב בו הקוראן בתקופת החילופות של «עות'מאן בן עפאן» (ירצהו אללה) הידוע בכתיב העות'מאני.

5. ארגון הקוראן המפואר וחלוקתו לסורות ופרקים:

הקוראן המפואר מתחיל ב «סורת אל-פאתחה, הפותחת 1», ומסיים «בסורת אנ-נאס, בני אנוש 114», והוא כולל 114 סורות (פרקים), ארגון הסורות מבוסס על המסורת של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו), ואינו מבוסס על סדר ההורדה הכרונולוגי מן השמים. הסורה הראשונה שהורדה מן השמים היא «סורת אל-עלק» והסדר שלה הוא (96). חברי הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) ידעו סדר הפסוקים והסורות מקריאתו של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) לקוראן המפואר.¹

הקוראן המפואר מחולק לשלושים חלקים, וכל חלק מחולק לשני חֶזֶב (פרשה) וכל חזב (פרשה) מחולק לארבעה רובעים. חלוקה זו היא המעשה של המלומדים, כדי להקל על המוסלמים קריאת הקוראן המפואר.

6. לימוד הקוראן המפואר:

המוסלמים דאגו מאוד ללמוד הקוראן המפואר ושיננו קריאתו כפי שהורד מן השמים על השליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו). הבקיאים בקוראן מבין חברי הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) לימדו אותו לדור השני עד ששלטו בנוסח שלו, והבהירו להם כל פסוק עד שהבינו את פירושו. וככה הם למדו את ההלכה והמעשה. יודעי הקוראן בעל פה מן הדור השני הקימו בתי ספר ללמד קוראן לפי מה שלמדו מדור החברים של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) מבחינת קריאתו ושלטיה בטכסט שלו ומספר אותיותיו ומילותיו, וסדר הסורות והפסוקים, וקריאתו באופן מדויק ומתוקן ושיטות זמירתו. לכן, הקוראן המפואר המשיך להיות נושא ללימוד ושמירה לזכרון וקריאה. התלמיד מקבל אותו מהמורה המלומד באופן מלוכלך בשפה הערבית הקלאסית כפי שירד מן השמים על הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) עד ימינו.

והקוראן נקרא לפי מספר קריאות והן איך לקרוא ולבטא אותיותיו אשר הדור השני למד מקוראי הקוראן מבין חברי הנביא שלמדו אותו בעל פה מן הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) אשר הרשה להם ללמד את הקריאות השונות. הידוע

1. אד-דאני, צטט אותו באל-מוקנע (ע 8) מן האמאם מאלכ בן אנס.

ביותר בין הקריאות בימינו: קריאת «עאצס» מן המסורת של תלמידו «חפצ בן סולימאן». וקריאת «נאפע» מן המסורת של תלמידו «עות'מאן בן סעיד» הידוע ב«וורש». גם המסורת של «אד-דורי» מ «אבו עמר אל-בצרי». גם המסורת של «קאלון» מ «נאפע».

7. פירוש הקוראן המפואר:

פירוש הקוראן הוא הבהרת המובנים שלו. אללה (יתעלה שמו) אמר: «זהו ספר (הקוראן) אשר הורדנו מן השמים אליך, מבורך, למען יתבוננו באותותיו אנשי תבונה ויוזהרו». (הקוראן 38: 29)

שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) היה מבהיר לחבריו מה שלא הבינו מבטויי הקוראן המפואר.¹ אומנם השתלטותם הטובה בשפה בזמן ההוא, חסך מהם להרבות בשאלות על מובן הפסוקים של הקוראן המפואר. אבל בבוא השנים הצורך לפירוש הקוראן הלך וגדל.

וממה שנלמד והועבר מהשליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) וחבריו ותלמידיהם מן הדור השני מפירוש הקוראן המפואר נמצא ובוסס גרעין למדע הפרשנות, נקרא, מדע הפרשנות הנמסר במסורת, הנחשב לאמצעי החשוב ביותר להבנת הקוראן המפואר. משום שהוא מבהיר לנו איך הדור הראשון הבין פסוקי הקוראן המפואר מתוך ידיעת הדור הראשון לשפה הערבית, והחיים שלו בתוך המאורעות שהתרחשו בזמן הורדת הקוראן המפואר מן השמים אל הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו).

א. סוגי הפירוש:

מגמות מומחי התפסיר גדלו במספר לפי התענינותם המדעית. לכן, הופיעו תפאסיר, פירושים המעוניינים בצד הלשוני של הקוראן המפואר, תפאסיר אחרים התעניינו בצד הפקחי, ההלכתי, והחוקתי, אחרים התעניינו בצד ההסטורי, או המחשבתי, או הפסיכולוגי וכו'.

חכמי התפסיר חילקו אותו לשני חלקים:

1. התפסיר המסורתי, והוא מה שנמסר מן הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) והחברים שלו והדור השני.
2. התפסיר הרציונלי או האג'יתהאד המבוסס על יסודות מדעיים נכונים.

1. תפסיר אט-טברי 1: 37; ואבן תימיה, מוקדמה פי אוצול את-תפסיר, 35.

ב. שיטות התפסיר הטובות ביותר והחוקים שלהן:

התפסיר המסורתי הוא העומד בראש תפסיר הקוראן המפואר. משום שהוא מועבר מן הנביא (עליו ברכת אללה ושלום). או מחבריו ותלמידיהם מן הדור השני. אלה הם הבקאים ביותר בכך.

8. נפלאות הקוראן המפואר:

הנפלאות מבחינה תרמנולוגית: תיאור מעשה או מחשבה שעובר היכולת הנורמלית לעשות. הנס או המופת, תיאור מקרה להראות נסים והוכחות של הנביאים והשליחים (עליהם שלום). הביטוי הזה לא נזכר בקוראן המפואר. אומנם הנס וההוכחה באו להוכיח את המעשים ואותות הנביאים והשליחים (עליהם השלום). הביטוי הזה לא נזכר בקוראן. אומנם האות (אל-איה) וההוכחה (אל-בורהאן) וכו' נזכרו בו.

הקוראן המפואר הוא הדיבור של אללה (יתעלה שמו), ויש בו מן השלימות במובניו והיופי באותותיו והמלים שלו מה שבני אדם אינם יכולים להביא אפילו מה שהוא קרוב לו. אללה (יתעלה שמו) אומר: «א. ל. ר.¹ זהו ספר (הקוראן) אותותיו תוקנו ופורשו מאת החכם והבקיא (אללה)». (הקוראן 11: 1)

הפגניים ניסו להעלות ספק במקור הקוראן המפואר ולהרחיק את האנשים ממנו על ידי המצאת שקרים והעלאת הספק מסביבו.² לכן אללה (יתעלה שמו) הוריד אותות התגרה בהם להביא קוראן כמו הקוראן המפואר, או עשר סורות, או סורה אחת, אם באמת הם צודקים.³ אומנם הם נכשלו, וצייתו לו שהקוראן המפואר על אף שהוא בשפה הערבית, אבל אי אפשר לחקות אותו או להביא ספר כמותו. אללה (יתעלה שמו) אומר: «ואם יאמרו, 'הוא (מוחמד) המציא אותו (הקוראן)'. אמור, 'הביאו סורה אחת דומה לו, והזמינו (לעזרתכם) כל מי שאתם יכולים מלבד אללה אם באמת אתם צודקים'». (הקוראן 10: 38)

הקוראן הכריז בפומבי ובכל כוח על חולשת כל בני האנוש והגין עוזרים להם מלהביא במה שהוא דומה לקוראן המפואר, אפילו אם תומכים האחד בשני: «אמור, 'אם בני האנוש והגין הסכימו ביניהם להביא ספר דומה לקוראן, לא יוכלו להביא כמוהו, ולו גם יסייעו זה לזה'». (הקוראן 17: 88)

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 7, ופ' 25; סורת אל-אנביא' 21: 5; סורת סבא' 34: 43; סורת יא-סין 36: 69; סורת אצ-צאפאת 37: 36; סורת צ 38: 1; וסורת אט-טור 52: 30.

3. ר' סורת אל-בקהר 2: 23; סורת ינוס 10: 38; סורת הוד 11: 13; וסורת אט-טור 52: 34.

4. ר' סורת אל-בקהר 2: 24; סורת אל-אסרא' 17: 88; וסורת הוד 11: 13.

9. תרגום מובני הקוראן המפואר :

התרגום הוא העברת הדיבור משפה לשפה אחרת. התרגום אינו בלי קשיים. משום שהתבנית הלשונית מיצגת אחד מהרכבי הטקסט. קשה מאוד לשמור על המשמעות הלשונית להרכב זה כשמתרגמים את הנוסח לשפה אחרת. אם כך המצב עם תרגום החומר אשר בני האדם מחברים, הקושי בתרגום החומר הקוראני יהייה עוד יותר גדול, משום שהוא הדיבור של אללה שהורד מאללה בשפה הערבית. אין ביכולת איזה שהוא בן אדם לטעון שהוא הבין את כל החומר הקוראני, או שהוא יכול לכתוב אותו מחדש כפי שהוא הורד מן השמים בסגנונו הערבי.

על אף הקושי בתרגום הקוראן המפואר, העולמא המוסלמים מדגישים את הצורך במסירת הקוראן המפואר ושליחותו לכל עמי תבל בכל לשונותיהם. ומימוש זה לא יתגשם אלא באמצעות התרגום.

תרגום הקוראן המפואר אל השפות השונות יקרה :

1. או תרגום למובני הקוראן המפואר, והוא התרגום בלי תפסיר (פירוש), ומצטמצם במובני המונחים של הטקסט הקוראני.

2. או תרגום פרשני עם הבהרה, תרגום זה הוא תפסיר (פירוש) הקוראן המפואר לשפה זרה.

לא משנה כמה שהתרגום למובני הקוראן המפואר יהייה מדויק, והמתרגם שולט בשתי השפות, בקיא במובני הפסוקים, התרגום הזה לא נחשב לקוראן משתי סבות :

א. הקוראן המפואר הוא הדיבור של אללה (יתעלה שמו) הורד מן השמים בשפה הערבית, והוא עומד בשיא של אמונת הדיבור והדיוק, לכן חזרה על כתיבת פסוקיו בשפה אחרת תבטל קריאתו קוראן.

ב. מביע את הבנת המתרגם למובני הקוראן המפואר, מבחינה זו הוא דומה לתפסיר (פירוש). כפי שהתפסיר לא נקרא קוראן, לכן אי אפשר לקרוא לאיזה שהוא תרגום קוראן.

בכדי שתרגום מובני הקוראן המפואר יהייה מקובל, צריך לאמת בו מה שהעולמא הניחו מהכללים לביאור מובני הקוראן המפואר, עם הזהירות שהמתרגם לא יעשה מתרגומו כסוי להפצת מובנים מסולפים למובני הקוראן המפואר, או פוגע בטקסי ומקדשי האסלאם, וזה מה שפגם במספר תרגומים אשר עשו אחדים מן המזרחנים ואלה שטוענים בשקר שהם שייכים לאסלאם בזמן שהם מאמינים בדוגמה מושחתת החותרת להרוס את ערכי דת האסלאם המעולים.

1

סִוֵּרַת אֶל-פִּאֲתָחָה הַפּוֹתָחַת

אֶל-פִּאֲתָחָה, הַפּוֹתָחַת : נקראת בשם זה משום
שבקריאתה פותחים את קריאת הקוראן. והיא נכתבת
בהתחלת הקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אל-עלק 96.
והתפילה נעשתה כמצוה דתית חמש פעמים ביום ולילה
במכה. התפילה היום יומית לא תתקבל בלי קריאת אֶל-
פִּאֲתָחָה.

סורת אל-פאתחה 1

1. בְּשֵׁם אֱלֹהֶי הֶרְחֵמוּ וְהֶרְחוּס,²
2. הַשָּׁבַח לְאֱלֹהֶ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
3. הֶרְחֵמוּ וְהֶרְחוּס,
4. שׁוֹלֵט בְּיוֹם הַדִּין,
5. רַק אוֹתָךְ נַעֲבֹד, וְרַק מִמֶּךָ נִשְׁיֵג עֲזָרָה,
6. הַנָּחָה אוֹתָנוּ בְּאַרְח מִיִּשְׁרִים,
7. אַרְח אֱלֹה אֲשֶׁר הֶעֱנִיקָתָ לָהֶם חֶסֶד, לֹא אָרְחָם שֶׁל אֱלֹה אֲשֶׁר קָלַלְתָּ אֱלֹהֶ
רוֹבְצֵת עֲלֵיהֶם (בְּגִלָּל שִׁידְעוּ אֶת הָאֱמֶת וְלֹא הִתְנַהְּגוּ לְפִיָּה), וְלֹא (הָאֲרֹח)
שֶׁל הַתּוֹעֵים (אֲשֶׁר לֹא רָצוּ לָלֶכֶת בְּאַרְח מִיִּשְׁרִים).

1. לפי דעתי יותר טוב להשתמש בשם הערבי «אֱלֹהֶ» במקום השמות העבריים «אלוהים», או «ה», או איזה שם עברי אחר.

2. «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» = בסם אלללה אר-רחמאן אר-רחים», נחשבת לפסוק מן הסורה הזו. הנסחה הזו נקראת בערבית: «תסמיה» או «בסמלה». היא מופיעה בראש כל הסורות בקוראן מלבד «סורת בראא'ה» או «את-תובה 9». והיא מעין ברכה או תפילה שהמוסלם אומר לפני התחלת כל מעשה שהוא עומד לעשות. וכותב אותה גם בראש ספר או אגרת. גם אומר אותה לפני שהוא נכנס לכל מקום שהוא.

2

סִוֵּרַת אֶל-בְּקָרָה הַפָּרָה

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-בְּקָרָה, הַפָּרָה» מהפסוקים 67 - 73. השם «אֶל-בְּקָרָה» נזכר בסורה זו בפעם ראשונה, ואינו מופיע בסורה אחרת. אולם הוא נזכר בריבוי בשלוש סורות אחרות. סורת אל-בקרה 2 : 70 ; סורת אל-אנעאם 6 : 144, 146 ; וסורת יוסוף 12 : 43, 46. הסורה הורדה במדינה. ופסוקיה מאתים ושמונים וששה. קיבלה את שמה «הַפָּרָה» מפסוק ששים ושבעה.

סורת אל-בקה 2

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. ספר זה (הקראן), אינו ספק בו (שהוא מאללה).² הוא מדריך ליראי שמים,³
3. המאמינים בנסתר, והמקימים את התפלה, והמוציאים (כצדקה) ממה שהענקנו להם.
4. והמאמינים במה שהורד מן השמים אליך (מוחמד), ובמה שהורד (לנביאים) אשר קדמו לך,⁴ והם מאמינים בקיום העולם הבא.
5. כל אלה רבונם מדריך אותם בדרך הישר, ואלה הם המצליחים.
6. אכן אלה אשר כפרו, הינו הן אם תזהירם ואם לא תזהירם, לא יאמינו.⁵
7. אללה חתם על לבותיהם, ואטם את אזניהם, ויש על עיניהם כסות, וצפוי להם ענש עצום.
8. ובבני אדם יש אלה אשר יאמרו, אנוחנו מאמינים באללה וביום האחרון, ובעצם הם לא מאמינים.
9. הם חושבים שהם מרמים את אללה ואת המאמינים, ואולם את עצמם הם מרמים, בלי שירגישו בזה.⁶

קטע 2

10. ישנה מחלה בלבבותיהם, אללה יוסיף להם עוד מחלה,⁷ וצפוי להם ענש מכאיב למה הם היו משקרים.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים. אלו אחדות מן האותיות המסתוריות המופיעות בראש 18 סורות מסורות הקוראן. ונקראות «פואתח אס-סור, פותחות הסורות, או מפתחות הסורות». רוב פרשני הקוראן המוסלמים אומרים, שאינם יודעים המובן שלהן. רק אללה יודע מה פשרן ומה הכוונה מפתחת כמה סורות בהן.

2. ר' סורת אס-סגידה 32 : 1.

3. ר' סורת ינוס 10 : 57 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 82.

4. ר' סורת אנ-נא' 4 : 136.

5. ר' סורת אל-בקה 2 : 145 ; וסורת ינוס 10 : 96.

6. ר' סורת אנ-נא' 4 : 142 ; וסורת אל-מוג'אדלה 58 : 18.

7. ר' סורת את-תובה 9 : 124 - 125.

11. וְכַשְׁמִישֶׁהוּ אוֹמֵר לָהֶם, אֵל תִּשְׁחִיתוּ בְּאֶרֶץ! הֵם עֹנִים, אֲנַחְנוּ רַק מִתְקַנִּים.
12. אַךְ רַק הֵם הַמִּשְׁחִיתִים, וְאוֹלָם אֵינֶם מִרְגִּישִׁים בָּזָה.
13. וְכַשְׁמִישֶׁהוּ אוֹמֵר לָהֶם, הָאֲמִינוּ כְּשֶׁם שֶׁהָאֲמִינוּ בְּנֵי הָאָדָם, הֵם עֹנִים, «הַנֶּאֱמָיו כְּפִי שֶׁהָאֲמִינוּ הָאֱוִילִים?» אֲלָא הֵם עֲצָמָם הָאֱוִילִים, אַךְ אֵינֶם יוֹדְעִים.
14. וְכִי יִפְגְּשׁוּ אֶת הַמֶּאֱמִינִים, יֹאמְרוּ, «מֶאֱמִינִים אַנּוּ», וּבִפְרֹדֶם עִם הַשְׁטָנִים שֶׁלָּהֶם, יֹאמְרוּ, «עֲמַכֶּם אֲנַחְנוּ, וְאַךְ אֲנַחְנוּ מִהֲתָלִים».
15. אֲלֹלָה יִהְיֶה בָּהֶם, וְיִשְׁאִיר אוֹתָם בְּמַרְיָם יִתְעוּ.¹
16. אֲלֹה אֲשֶׁר בָּחָרוּ בְּסֻטָּה בְּמָקוֹם הַהֲדָרָה, עֲסָקָתָם לֹא הִבִּיֵּאָה לָהֶם כָּל רֹחַ, וְלֹא הָיוּ מְדַרְכִּים.
17. מִשָּׁלֶם כְּמִשְׁלוֹ שֶׁל הָאִישׁ שֶׁהִדְלִיק אֵשׁ, וְכִשְׁהֶאֱשׁ הָאִירָה עַל סִבִּיבָתוֹ, נָטַל אֲלֹלָה אֶת אוֹרָם וְהִשְׁאִירָם בְּאֶפְלָה וְלֹא רוֹאִים.
18. הֵם חֲרָשִׁים, וְאֵלֵמִים, וְעוֹרִים, לָכֵן אֵינֶם יְכוּלִים לַחְזֹר לְאִמּוֹנָה שֶׁנִּטְשׁוּ.
19. אוֹ כִּמוֹ עֲנָנָה כְּבֵדָה, מְלֵאָה אֶפְלָה, רַעַם וּבָרָק, וְהֵם יִשְׁיִמוּ אֶצְבְּעוֹתֵיהֶם בְּאֲזִינֵיהֶם מִן הָרָעַשׁ הָאֲדִיר שֶׁל הָרַעַם וּמִפְתַּח הַמָּוֶת.² אֲלֹלָה מְקִיף אֶת הַכּוֹפְרִים.
20. כְּמַעֲט וְהִבָּרַק הָעוֹר אוֹתָם, וְכַאֲשֶׁר יֹאִיר לָהֶם, יִלְכוּ בְּאוֹרוֹ, וְכַאֲשֶׁר יִחְשִׁיד לָהֶם, יַעֲצְרוּ מַלְכָּת. לוֹ רָצָה אֲלֹלָה יִקַּח אֶת שְׂמִיעֶתָם וְאֶת רְאִיתָם, כִּי אֲלֹלָה הַכֹּל-כָּל.

קִטְעַ 3

21. הוּי בְּנֵי אָדָם! עֲבְדוּ אֶת רְבוּזִכֶּם אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם וְאֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר קָדְמוּ לָכֶם, אוֹלֵי תִירָאוּ (אֶת אֲלֹלָה).
22. הוּא אֲשֶׁר שָׁטַח לָכֶם אֶת הָאֶרֶץ, וּבָנָה אֶת הַשָּׁמַיִם (כְּתִקְרָה),³ וְהוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם מַיִם אֲשֶׁר בָּהֶם הַצִּמִּית כָּל מִינֵי פְרוֹת וְצִמְחִים כְּפִרְנֶסָה לָכֶם (וּלְבַהֲמוֹתֵיכֶם),⁴ לָכֵן אֵל תַּעֲשׂוּ שׁוֹיִם לְאֲלֹלָה בְּיוֹדְעִין.⁵

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 178 ; סורת אל-אנעאם 6 : 110 ; וסורת אל-חדיד 57 : 13.

2. ר' סורת את-תובה 9 : 57 ; וסורת אל-מונאפקון 63 : 4.

3. ר' סורת אל-אנביאי 21 : 32.

4. ר' סורת עיאפר 40 : 64.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 40.

23. אוֹלַם אִם יֵשׁ לָכֶם סֶפֶק בְּקִרְאָו אֲשֶׁר הוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם עַל עֲבֹדָנוּ (מוֹחֲמֵד), הִבִּיאוּ וְלוֹ סוּרָה¹ אַחַת דּוֹמָה לוֹ וְקִרְאוּ אֶת עוֹזְרֵיכֶם מִבִּלְעָדִי אֵלֶּלָה, אִם בָּאֲמַת אַתֶּם צוֹדְקִים.²
24. וְאִם לֹא תַעֲשׂוּ כֵן, וְאָכֹן לֹא תַעֲשׂוּ, הַשְּׁמֵרוּ לָכֶם מִפְּנֵי אֵשׁ אֲשֶׁר חִמָּר הַדֶּלֶק שָׁלָה הוּא בְּנֵי אָדָם³ וְאַבְנִים, הוֹכֵנָה לְכּוֹפְרִים.⁴
25. בִּשְׂר לֹאֵלָה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב כִּי (בְּיוֹם הַדִּין) מִיַּעֲדִים לָהֶם גְּנִים אֲשֶׁר נְהָרוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם, כָּל זֶמֶן שֶׁתִּגַּשׁ לָהֶם בִּרְכָה מִפְּרֵי הַגֵּן, יִגִּידוּ, «הֲלֹא זֶה מֶה שֶׁהִגַּשׁ לָנוּ לִפְנֵים?» וַיִּגַּשׁוּ לָהֶם סוּגִים אֲחֵרִים שֶׁל פְּרוֹת דּוֹמִים, נוֹסֵף לְכָל זֶה יֵשׁ לָהֶם שָׁם בְּנוֹת זֹוג טְהוֹרוֹת, וַיַּחֲיוּ שָׁם לְנֶצַח.
26. אֵלֶּלָה אֵינּוּ מִתְבַּיֵּשׁ בְּמִשּׁוּלוֹ מִשָּׁל כָּלִשְׁהוּ, יִתּוּשׁ אוֹ לִנְעָלָה עָלָיו. אֲשֶׁר לְמַאֲמִינִים, הֵם יוֹדְעִים כִּי הוּא הָאֲמַת מִרְבוֹנָם. אַךְ הַכּוֹפְרִים אוֹמְרִים, «מָה רָצָה אֵלֶּלָה בְּמִשָּׁל זֶה?» בְּזֹאת יִתְעַה רַבִּים, וּמִדְרִיד בְּזֹאת רַבִּים. וְאוֹלַם רַק אֶת הַמִּשְׁחָתִים יִתְעַה.
27. אֵלָה אֲשֶׁר יִפְרוּ אֶת הַבְּרִית שֶׁל אֵלֶּלָה לְאַחַר שְׁנִחְתָּמָה כְּבָרִית, וַיִּנְתְּקוּ כָּל קִשֶׁר אֲשֶׁר צִוָּה אֵלֶּלָה לְחַבֵּר וּמִרְבִּים שְׁחִיתוֹת בְּאַרְץ, רַק אֵלָה הֵם הַמִּפְסִידִים (בְּיוֹם הַדִּין).⁵
28. אֵיךְ תִּכְפְּרוּ בְּאֵלֶּלָה? וְאַתֶּם הֵייתֶם מֵתִים וְהִחִיָּה אֶתְכֶם? וְשׁוּב יִמִּיתְכֶם, וְשׁוּב יַחֲיֶה אֶתְכֶם, וְאַלְיוּ תוֹשְׁבוּ (בְּיוֹם הַדִּין).
29. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא לָכֶם אֶת כָּל מֶה שֶׁבְּאַרְץ, וְאַחַר כֵּן פָּנָה אֶל הַשָּׁמַיִם וְסִדֵּר אוֹתָם לְשִׁבְעָה רְקִיעִים. וְהוּא יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.⁶
30. וּכְשֶׁאָמַר רְבוּנָךְ לְמַלְאָכִים, «הִנְנִי עוֹמֵד לְשִׁים מִמֶּנָּה בְּאַרְץ». וְהֵם אָמְרוּ, «הִתְשִׁים בָּהּ אֶת אֲשֶׁר יִמְלֹא אוֹתָהּ חֶרֶב, וַיִּשְׁפֹּךְ דָּם, וְנִחְנוּ נִשְׁבַּח אוֹתָךְ וּנְקַדְשְׁךָ?» אָמַר, «יִוְדַע אֲנִי מֶה שְׁאִינְכֶם יוֹדְעִים».
31. וְהוּא לִמַּד לְאָדָם אֶת הַשְּׁמוֹת (שֶׁל הַבְּרוּאִים) כָּלֵם, וְאַחַר כֵּן הִצִּיגָם לִפְנֵי הַמַּלְאָכִים, וְאָמַר, «הוֹדִיעוּנִי אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם אִם אַתֶּם צוֹדְקִים».

1. סורה: פרשה בקוראן.

2. ר' סורת יונוס 10: 37 - 38; סורת הוד 11: 13; וסורת אל-אסרא' 17: 88.

3. בני-אדם: הכופרים מבני-אדם.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21: 98; וסורת אל-ג'ין 72: 15.

5. ר' סורת אר-רעד 13: 19 - 25.

6. ר' סורת פוצלת; או חא. מים אס-סגידה 41: 10 - 12.

קטע 4

32. אָמְרוּ, «הַשֵּׁבַח לָךְ! אֵין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים דָּבָר מִלְבָּד אֲשֶׁר לַמִּדְתָּנוּ אֶתְּהָ הַיּוֹדֵעַ וְהַחֲכָם».
33. אֵלֶּלָה אָמַר, «אָדָם! גֵּלָה לָהֶם אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם». וְכַאֲשֶׁר גֵּלָה (אָדָם) לָהֶם אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם. (אֵלֶּלָה) אָמַר, «הֵאֵם לֹא אֶמְרָתִי לָכֶם, כִּי יוֹדֵעַ אֲנִי אֶת נִסְתָּרוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְיוֹדֵעַ אֲנִי אֲשֶׁר תִּגְלוּ וְתַעֲלִימוּ».
34. וְכַאֲשֶׁר אֶמְרָנוּ לַמַּלְאָכִים, «סִגְדוּ לָאָדָם»! ¹ וְהֵם סִגְדוּ, רַק אַבְלִיס (הַשָּׂטָן) ² סָרַב וְהָיָה שֹׁחֵץ וְכוּפָר.
35. וְאֶמְרָנוּ, «אָדָם! שְׁכֹן אֶתְּהָ וְזוֹגְתָךְ בְּנוֹ, וְאֶכְלוּ מִפְּרוֹתֶי, וְחִיו חַיֵּי נַעַם וִירוּחָה, אַךְ אַל תִּקְרְבוּ אֶל הָעֵץ הַזֶּה ³ פֶּן תִּגְרְמוּ עוֹל לַעֲצָמְכֶם».
36. אוּלָם הַשָּׂטָן הִתְעָה אֶת שְׁנֵיהֶם וְגַרַם לִגְרוּשָׁם מִכָּל אֲשֶׁר הָיוּ בּוֹ (מִחַיֵּי הַנַּעַם). וְאֶמְרָנוּ, «רְדוּ (מִן הַגֶּן לָאָרֶץ) וְהָיוּ אוֹיְבִים זֶה לָזֶה, וּבְאָרֶץ תִּשְׁבּוּ רַק לְזִמּוֹן מִגְבָּל וּמִמְנָה תִתְפַּרְנְסוּ».
37. אַחֵר כִּךְ אָדָם קִבֵּל מַלְיָם (תַּפְלוּת) ⁴ מִרְבוּנוֹ (וְחִזָּר בְּתִשׁוּבָה), (אֵלֶּלָה) קִבֵּל אֶת תִּשְׁוִבָתוֹ, כִּי הוּא הַמִּקְבֵּל שָׁבִים וְרוֹחוֹם.
38. אֶמְרָנוּ, «רְדוּ כָלְכֶם מִמְּנוֹ (הַגֶּן), וְאוּלָם אִם אַתֶּם מְקַבְּלִים מִמֶּנִּי הַדְּרָכָה אֶל הַדֶּרֶךְ הַיִּשְׁרָה, הוּא כָל הַהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיִּשְׁרָה, לֹא עָלִיהֶם הַפֶּחַד וְלֹא עָלִיהֶם הַיָּגוֹן.
39. אַךְ אֵלֶּה שִׁכְפָּרוּ וְהִכְחִישׁוּ אוֹתוֹתֵינוּ (פְּסוּקֵי הַקְּרָאָן), בַּעֲלֵי הָאֵשׁ הֵם, לְעוֹלָמִים יְהִיו בָּהֶם».

קטע 5

40. הָיוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! זָכְרוּ אֶת הַחֶסֶד שֶׁהֶעֱנַקְתִּי לָכֶם, וְקִיְמוּ אֶת בְּרִיתִי לְמַעַן אֶקִּים אֲנִי אֶת בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְרַק אוֹתֵי הָיוּ יִרְאִים.
41. וְהֶאֱמִינוּ בְּמָה שֶׁהוֹדַתִּי (הַקּוֹרְאָן) הוּא מֵאֲשֶׁר אֶת מָה שֶׁעֲמַכֶּם (הַתּוֹרָה), וְאַל תִּהְיוּ הָרָאוּשׁוֹנִים לְכַפּוֹר בּוֹ, וְאַל תִּמְכְּרוּ אֶת אוֹתוֹתֵי בְּמַחִיר מֵאֵד זוֹל, וְיִרְאוּ רַק אוֹתִי.
42. וְאַל תַּעֲרַבְבוּ אֶת הָאֱמֻת בְּהֶבֶל, וְאַל תַּעֲלִימוּ אֶת הָאֱמֻת בְּיוֹדְעִים.

1. הַסּוּגִיד בְּשִׁבִּיל אָדָם הוּא סוּגִיד תַּעֲטִיִּים, סִגִּידָה שֶׁל כְּבוֹד וְלֹא סוּגִיד עֲבָאָה, סִגִּידָה שֶׁל פּוֹלְחִין.

2. אַבְלִיס: הַשָּׂטָן.

3. הָעֵץ אֵינוֹ מוֹגֵדֵר בְּאִיסְלָאִים.

4. הַמַּלְיָם (הַתַּפְלוּת) נִמְצְאוֹת בְּסוּרַת אֶל-אֶעֱרָף 7: 23.

43. וְקִיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְתִנּוּ אֶת הַזָּכָת, ¹ וְכָרְעוּ עִם הַכּוֹרְעִים.
44. הַתְּצִיּוּ עַל בְּנֵי הָאָדָם לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים, וְאֶת עַצְמְכֶם שְׂכַחְתֶּם, אַף עַל פִּי שְׁאַתֶּם קוֹרְאִים בְּסֶפֶר (הַתּוֹרָה)! הֲאִם לֹא תִשְׁכַּחוּ?
45. הַתְּאָזְרוּ בְּסִבְלָנוֹת וּבַתְּפִלָּה (נִגִּיד כָּל רָעָה), ² אֲמַנְם עֲצוּמָה הִיא (הַקֶּמֶת הַתְּפִלָּה), אַךְ לֹא לַצְנוּעִים,
46. אֲלֹהַ הַחוֹשְׁבִים כִּי יִפְגְּשׁוּ עִם רַבּוֹנָם וְאֵלָיו יָשׁוּבוּ.

קטע 6

47. הוּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! זָכְרוּ אֶת הַחֹסֶד שֶׁהִעֲנֵקְתִּי לָכֶם אֲשֶׁר בְּחַרְתִּי בָכֶם מִכָּל הָעַמִּים (לְהַפִּיץ אֶת הַדַּת שְׁלִי בֵּין שְׂאֵר הָעַמִּים).
48. הַשְּׁמַרְוּ מִפְּנֵי יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ לֹא תִפְדֶּה נַפְשׁ אֶת רְעוּתָהּ, ³ וְלֹא תִתְקַבֵּל הַשְּׁתַּדְּלוּתָהּ, וּדְמִי כֹפֶר לֹא יִתְקַבֵּל מִמֶּנָּה, ⁴ וְלֹא תִנָּתֶן לָהֶם עֲזָרָה. ⁵
49. וּכְשֶׁהֲצַלְנוּ אֶתְכֶם מֵאֲנָשִׁי פְרָעָה אֲשֶׁר עָנּוּ אֶתְכֶם בְּעֵנׁוּיִים רָעִים, וְשִׁחְטוּ אֶת בְּנֵיכֶם וְהִשְׁאִירוּ בַחַיִּים אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם. ⁶ וּבִהְצִילְכֶם מֵהָעוֹלָם שֶׁל פְּרָעָה, רַבּוֹנְכֶם עָשָׂה לָכֶם חֹסֶד גָּדוֹל.
50. וּכְשֶׁקְרָעְנוּ אֶת הַיָּם לִפְנֵיכֶם וְהִצַּלְנוּ אֶתְכֶם, וְהִטְבַּעְנוּ אֶת אֲנָשֵׁי פְרָעָה וְעֵינֵיכֶם רוֹאוֹת.
51. וּכְשֶׁנִּוְעַדְנוּ עִם מוֹסָא (מֹשֶׁה) אַרְבָּעִים לִילוֹת, ⁷ וְעָשִׂיתֶם לָכֶם אֶת הָעֵגֶל בְּהֻעָדְרוֹ, וְהִיִּיתֶם לְחוֹטְאִים. ⁸
52. אַךְ אֲנַחְנוּ סִלַּחְנוּ לָכֶם אוֹלֵי תִכְרִירוֹ טוֹבָה.
53. וְנִתְּנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֶּפֶר וְאֶת הַפָּרָקָאן ⁹ אוֹלֵי תִהְיוּ מַדְרִכִּים.
54. וְכַאֲשֶׁר מוֹסָא אָמַר לְבְנֵי עַמּוֹ, «בְּנֵי עַמִּי! אַתֶּם גִּרְמַתֶּם לַעֲצַמְכֶם עוֹל בַּעֲשׂוֹתְכֶם אֶת הָעֵגֶל, לָכֵן חֲזְרוּ בְּתִשׁוּבָה אֶל בּוֹרְאֵכֶם, וְהִרְגוּ אֶת עַצְמְכֶם,

1. טהר, זכאת, מס שנתי היא באחוז של 2.5% מערך הרכוש שהמוסלם מחזיק במשך השנה. זכאת, אחד מחמשת עקרי האסלאם: שתי העדויות «אין אלוה זולת אללה, ומוחמד הוא השליח של אללה»; תפילה; זכאת; צום; וחג', העליה לרגל למכה.

2. ר' סורת אל-ענכבות 29: 45.

3. ר' סורת אל-אנעם 6: 164; וסורת לוקמאן 31: 33.

4. ר' סורת אל-חדיד 57: 15.

5. ר' סורת אל-אנפאת 37: 25.

6. השאירו את הנשים בחיים לשעבד אותן.

7. ר' סורת אל-אעראף 7: 142.

8. ר' סורת אל-אעראף 7: 148.

9. הפורקאן למען שיהיה מסוגל להבחין בין אמת ובין שקר.

וְזֶה יוֹתֵר טוֹב לָכֶם אֲצֵל בּוֹרְאֵכֶם, וְיִקְבֹּל אֶת תְּשׁוּבַתְכֶם, כִּי הוּא מְקַבֵּל
הַחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה וְרְחוּם».

55. וְכֹאשֶׁר אֶמְרֹתֶם, «מוֹסָא! לֹא נֶאֱמִין לָךְ עַד אִם נִרְאָה אֵלֶּה בְּגִלּוֹי», אָז
הִכָּה בְּכֶם הָרַעַם וְעִינֵיכֶם רֹאוֹת (וְהִרְג אֶתְכֶם).

56. וְהַחֲיִינוּ אֶתְכֶם אַחֲרֵי מוֹתְכֶם לִמְעַן תּוֹדוּ.

57. וְנִצֵּל עֲלֵיכֶם בַּעֲנֹן, וְנוֹעַד לָכֶם אֶת הַמָּן וְאֶת הַשֶּׁלֶו (הַסְלֹא),¹ לִמְעַן שְׁתֹּאכְלוּ
מִהַטּוֹב אֲשֶׁר פָּרַנְסִנוּ אֶתְכֶם. וְלֹא גִרְמוּ לָנוּ כָּל נֶזֶק, אֲמַנְם הֵם הִזְיָקוֹ לַעֲצָמָם.

58. וְכֹאשֶׁר אֶמְרֵנוּ, «הִכְנַסוּ אֶל הָעִירָה הַזֹּאת, וְאֲכָלוּ מִהַתּוֹצֵרֶת שְׁלֵה לַעֲנָה
מִכָּל אֲשֶׁר תִּרְצוּ, אֲךָ הִכְנַסוּ מִשְׁתַּחֲוִים בְּשַׁעַר וְאֶמְרוּ, «חֲטָה»,² וְנִסְלַח
לָכֶם עַל חֲטֵאֵיכֶם וְנוֹסִיף עוֹד טוֹבָה לַעֲוֵשֵׁי הַטּוֹב».

59. וְאוּלָם הִרְשָׁעִים הַמִּירוּ, וְאֶמְרוּ אַחֲרֵת מֵאֲשֶׁר נֶאֱמַר אֲלֵיהֶם, עַל כֵּן
הוֹרְדָנוּ עַל הִרְשָׁעִים עֲנֵשׁ מִן הַשָּׁמַיִם בְּגִלָּל סְטִיתָם.

קִטְעַ 7

60. וְכֹאשֶׁר מוֹסָא בִקֵּשׁ לְהַשְׁקוֹת אֶת בְּנֵי עַמּוֹ מִים. אֶמְרֵנוּ, «הִכָּה בְּמַטְּךָ אֶת
הַסֵּלַע!» וְאָז הִתְבַּקְּעוּ מִמֶּנּוּ שְׁנַיִם-עָשָׂר מַעֲיֵנוֹת, וְכָל שִׁבְט יָדַע אֶת מְקוֹם
שְׁתִּיתוֹ. אֲכָלוּ וּשְׁתוּ מִטּוֹב אֵלֶּה. וְאֵל תִּמְלֹא אֶת הָאָרֶץ שְׁחִיתוֹת.

61. כֹּאשֶׁר אֶמְרֹתֶם, «מוֹסָא! לֹא נִסְבֵּל יוֹתֵר לֵאכֹל מִמֶּאֱכָל אֶחָד. הַתִּפְּלָל
בְּשִׁבְלֵנוּ לְרִבּוֹנוֹךְ שְׁתּוֹצִיא לָנוּ הָאָרֶץ, מִירְקוֹתֶיהָ, קִשׁוּאֶיהָ, שׁוּמִיָּהּ, עֲדָשֶׁיהָ,
וּבִצְלִיהָ». אֲמַר, «הִמְחַלִּיפִים אַתֶּם אֶת הַטּוֹב בְּגִרְעוֹ? לָכוּ לָכֶם וְהִשְׁתַּקְּעוּ
בְּאִיזוֹ שְׁהִיא אָרֶץ אֲשֶׁר תִּמְצְאוּ אֶת מֶה שְׁאַתֶּם מְבַקְּשִׁים». הַשְׁפִּלוֹת
וְהַדְּלוֹת נִכְפוּ עֲלֵיהֶם, וְנִחְלוּ אֶת זַעְמוֹ שֶׁל אֵלֶּה עַל שִׁכְפָּרוֹ בְּאוֹתוֹת אֵלֶּה,
וְעַל שֶׁהִרְגוּ אֶת הַנְּבִיאִים בְּלֹא צֶדֶק.³ וְעַל הַיּוֹתֵם מוֹרְדִים וְעִבְרוּ אֶת הַחֶק.

קִטְעַ 8

62. הַמֶּאֱמִינִים (הַמְּסַלְמִים), וְהַיְּהוּדִים, וְהַנּוֹצְרִים וְהַצִּבְיָאִים,⁴ מִי מֵהֶם
שֶׁהֶאֱמִין בְּאֵלֶּה וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן וְעָשָׂה אֶת הַטּוֹב, שִׁכָּרָם אֲצֵל רְבוּזָם, וְאִין
עֲלֵיהֶם פֶּחַד וְלֹא יִצְטָעְרוּ.⁵

1. הַמָּן, מִין מֵאֵכָל מִתּוֹק כְּדֹבֶשׁ. סִלּוּא, הַשֶּׁלֶו, מִין עוֹף אֶפּוֹר קֶצֶת קָטָן מִן הַיּוֹנָה.

2. בְּאֶמְרָם חֲטָה, הֵם מְבַקְּשִׁים סִלִּיחָה מֵאֵלֶּה עַל מַעֲשֵׂי הָרַע שֶׁעָשׂוּ.

3. הַתּוֹרָה וְהָאֲנָגִיל מַעֲשִׂים לַמַּעֲשֶׂה זֶה עַל יְדֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל.

4. הַצִּבְיָאִים: כְּתוּת קְרוּבוֹת לַנְּצֻרוֹת שֶׁהִטְבִּילָה הִיתָה לָהֶם יְסוּד חָשׁוּב בְּדָתָם. אֵלֶּה מִבְּנֵיהֶם אֲשֶׁר
הֶאֱמִינוּ וְעִבְדוּ אֶת אֵלֶּה.

5. ר' סוֹרֵת אֶל-מֵאִידָה 5 : 69 ; וְסוֹרֵת אֶל-חֲגִי 22 : 17.

63. (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! זָכְרוּ) כְּאֲשֶׁר כָּרְתָנוּ עִמָּכֶם אֶת הַבְּרִית, וְהִרְמֵנוּ אֶת הַטּוֹר¹ מֵעַלֵּיכֶם.² קִבְּלוּ הֵיטֵב אֶת אֲשֶׁר נָתַנוּ לָכֶם, וְזָכְרוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר בּוֹ, לְמַעַן תִּירָאוּ (אוֹתִי).
64. לְאַחֵר מִכֵּן פָּנִיתִם עָרָף, וְלֹא חֲסִדִּי אֵלֶּה וְרַחֲמִי עֲלֵיכֶם הֵייתֶם בֵּין הַמִּפְסִידִים.
65. אַתֶּם כָּבֹד יוֹדְעִים עַל אֵלֶּה מִבֵּינֵיכֶם אֲשֶׁר חָלְלוּ אֶת הַשְּׁבֵת, אֲמַרְנוּ לָהֶם, «הֵיוּ קוֹפִים בְּזוּיִים».³
66. זֹאת עָשִׂינוּ כְּעֹשֶׁ לְדֹגְמָא לְדוֹרָם וּלְבָאִים אַחֲרֵיהֶם וְלִקְחָ לִירָאִים.
67. וְכַאֲשֶׁר אָמַר מוֹסָא לְעַמּוֹ, «אֵלֶּה מִצְוֹת עֲלֵיכֶם לְזַבֵּחַ פָּרָה». אָמְרוּ, «הֵאֵם אַתָּה מֵהַתֵּל בָּנוּ?» אָמַר, «יִשְׁמְרֵנִי אֵלֶּה לַהֲיוֹת כְּאַחַד הַבּוֹרִים».
68. אָמְרוּ, «הֵתְפַלֵּל אֶל רְבוּנְךָ יִבָּאֵר לָנוּ מָה הִיא?» אָמַר (מוֹסָא), «הוּא אוֹמֵר, «כִּי הִיא פָּרָה בְּגִיל מִמָּצֶע, לֹא זִקְנָה וְלֹא צָעִירָה, עָשׂוּ כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִם»».
69. אָמְרוּ, «הֵתְפַלֵּל אֶל רְבוּנְךָ לְצַנֵּן לָנוּ אֶת צִבְעָה». אָמַר (מוֹסָא), «הוּא אוֹמֵר, כִּי הִיא פָּרָה צֹהֶבָה, זוֹהֶרֶת בְּצִבְעָה מְשֻׁמַּחַת אֶת הָרוֹאִים».
70. אָמְרוּ, «הֵתְפַלֵּל אֶל רְבוּנְךָ לְמַעַן יִבָּאֵר לָנוּ יוֹתֵר מָה הִיא, כִּי כָּל הַפְּרוֹת דּוֹמוֹת בְּעֵינֵינוּ. לְמַעַן נִהְיָה מִדְּרָכִים אִם יִרְצֶה אֵלֶּה».
71. אָמַר (מוֹסָא), «הוּא אוֹמֵר, כִּי הִיא פָּרָה אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עוֹל לְצָרְכִי חֲרִישָׁה אוֹ הִשְׁקָאָה, תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין בָּהּ כֶּתֶם (צִבְעָה שׁוֹנָה מִצִּבְעָה)».
- אָמְרוּ, «עֲתָה בָּאת בְּדִבְרֵי הָאֻמָּת». אִזּוּ זָבַחוּ אוֹתָהּ, וְכַמֵּעַט וְלֹא עָשׂוּ זֹאת (מִתּוֹךְ עֲקֻשָּׁנוֹת).

קטע 9

72. וְכִי תִרְצָחוּ נֶפֶשׁ וְתֹאשִׁימוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ בַּהֲרִיגָתָהּ, אֵלֶּה יִגְלֶה אֶת אֲשֶׁר תַּעֲלִימוּ.
73. וְאֲמַרְנוּ, הִכּוּ אֶת הַנִּרְצָח בְּחֶלֶק מִמֶּנָּה (וַיִּחְזֹר לַחַיִּים), כִּכָּה יִחְיֶה אֵלֶּה אֶת הַמֵּתִים (בַּיּוֹם הַזֶּה) וַיִּרְאֶה לָכֶם אֶת אוֹתוֹתַי לְמַעַן תִּשְׁכִּילוּ.
74. אַחֵר כֵּךְ נִתְקַשּׁוּ לְבוֹתֵיכֶם כְּאֲבֹן וְאִף יוֹתֵר קָשָׁה מִמֶּנָּה, הָרִי יֵשׁ גַּם מִבֵּין הָאֲבָנִים פּוֹרְצִים נְהֻרוֹת, וּמִבְּקִיעֵיהֶן זֹרְמִים מַיִם, וַיֵּשׁ גַּם אֲבָנִים מִתְפּוֹרְרוֹת מִתּוֹךְ יִרְאֵת אֵלֶּה. וְאֵלֶּה אֵינוּ רִשְׁלוּ לְאֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.

1. הטור הוא הר בסיני.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 171.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 166.

75. המקוים אתם (המסלמים, שהיהודים) נאמינו לכם? הלא חלק מהם היו שומעים את דברי אללה (התורה), ואחרי שהבינו אותם היו מסלפים אותם בידועים?
76. בפגשם את המאמינים (המסלמים), היו אומרים, «מאמינים אנחנו». אך בהפגשם איש עם רעהו, אומרים איש לרעהו, «התספרו להם מה שאללה גלה לכם למען יתנכחו עמכם בפני רבונכם? האם לא תשפילו».¹
77. האינם יודעים, כי אללה יודע את אשר יסתירו ואת אשר יגלו?
78. יש בהם בורים אשר לא ידעו את הספר (התורה), רק הרהורי לב, והם רק משערים.
79. אכן אוי אללה שיקתבו את הספר² בידיהם, ואחר אומרים, «מאת אללה הוא». בעבור מחיר קטן מאד, ואוי להם מאשר כתבו ידיהם, ואוי להם בעבור מה שהריוחו.
80. ואמרו, «לא תגע בנו אש (הגיהנום) אלא למספר ימים». אמר, «תקבלתם על כך הבטחה מאללה? הן אללה לא יפר הבטחה. או שאתם מדברים על אללה מה שאינכם יודעים?»
81. אכן, כל העושה רע, וכפירתו הקיפה אותו, כל אלה יורדי האש ולנצח יחיו בה.
82. אולם המאמינים עושי הטוב, כל אלה מאנשי הגן ולנצח יחיו בו.

קטע 10

83. וכי שפרתנו ברית עם בני ישראל (אמרנו), «אל תעבדו אלא את אללה, ולהורים תיטיבו, ולקרובי משפחה, וליתומים, ולמספנים»³, ואמרו דברים טובים לבני אדם, וקיימו את התפלה, ושלמו זכאת. אך אתם מלבד מעטים מכם פניתם ערף, והפכתם למתנגדיה (הברית).
84. וכי שפרתנו ברית עמכם (אמרנו), «אל תשפכו דמים, ואל יגרש איש את רעהו מביתו». ואתם הסכמתם והעדתם על כך.
85. וכעת אתם הורגים אחד את השני ומגרשים חלק מכם מבתיהם, משתלטים עליהם בפשע ובמלחמות, וכאשר הם נופלים בידיכם כשבוים אתם דורשים פדיון מהם, בעת שנאסר עליכם לגרשם

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 72.

2. במעשיהם זה, הם מסלפים את התורה.

3. ר' סורת אנ-נא' 4 : 36.

מבתיהם. האם תאמינו בחלק מן הספר (התורה) ותכפרו בחלק? ואין ענשו של מי שייעשה זה מכס בעולם הזה אלא קלון, וענש מאד קשה ביום תחית המתים. אך אין מעשיכם בלתי ידועים לאלה.

86. המעדיפים את חיי העולם הזה על חיי העולם הבא, ענשם לא יוקל ולא יהיה להם עוזר.

קטע 11

87. וכבר נתנו למוסא את הספר (התורה), ושלחנו לאחר מכן עוד שליחים, ונתנו לעיסא בן מרים (יהושע המשיח) ההוכחות וחזקנו אותו ברוח הקדש¹ אכן כל זמן שיביא לכם שליח שליחות שלא לפי חשקכם, תמלאו היירות, וחלק מהם תכחישו, וחלק תהרגו?

88. והם אמרו, «לבותינו סתומים (לכל שליחות חדשה)».² לא בן הוא, אלה קללם על כפירתם, כי ממעטים הם להאמין.

89. כאשר בא אליהם ספר מאת אלה³ מקים את אשר בידם,⁴ ולפני בואו היו מקוים כי יוכלו באמצעותו לנצח את הכופרים. וכאשר הציג להם הספר אשר הכירו, כפרו בו. קללת אלה על הכופרים.

90. מה גרוע המחר שבו מכרו את רוחם, בכפרם במה שהוריד אלה מן השמים (הקוראן) מקנאה במה שגלה בחסדו למי שבחר מעבדיו. על כך הוסיפו רגז על רגז (מאללה). ולכופרים ענש משפיל.⁵

91. ואם אומרים להם, «האמינו במה שהוריד אלה מן השמים (הקוראן)», יאמרו, «נאמין במה שהוריד אלינו (התורה)», אמנם הם כופרים באשר מעבר לזאת, ואולם הוא האמת, ומאשר את אשר עמם (התורה).⁶ אמר, «מדוע הרגתם את נביאי אלה מקדם, אם אתם מאמינים?»⁷

92. ומוסא (משה) כבר הביא לכם אותות ברורים, ובכל זאת עשיתם את העגל (כאלוה) בהעדרו, ובמעשיכם אלה הייתם חוטאים.⁸

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 253 ; וסורת אל-מאידה 5 : 110.

2. ר' סורת פוצלת 41 : 5 ; וסורת אנ-נסא' 4 : 155.

3. הקוראן.

4. התורה,

5. ר' סורת עיאפר 40 : 60.

6. ר' סורת אל-בקרה 2 : 146 ; וסורת אל-אנעאם 6 : 20.

7. ר' סורת אל-בקרה 2 : 87 ; וסורת אל-מאידה 5 : 70.

8. ר' סורת אל-אעראף 7 : 148 - 149.

93. וְכַאֲשֶׁר כָּרְתָנוּ אֶתְכֶם אֶת הַבְּרִית, וְהִרְמָנוּ אֶת הַר הַטּוֹר מֵעַלְיֶכֶם. (וְאָמְרָנוּ), «קִבְּלוּ בְּעוֹ אֲשֶׁר נָתַנוּ לָכֶם וְצִיתֵּנוּ». אֲמַרְתֶּם, «שָׁמַעְנוּ אֶדְ לֹא נְצִיתֵנוּ», כִּי בַכְּפִירְתְּכֶם סִפְגַּתְּם אֶת הָעֵגֶל בְּלִבּוֹתֵיכֶם, אָמַר, «מָה רַע אֲשֶׁר אֲמוֹנַתְכֶם מְצָנָה עֲלֵיכֶם, אִם בְּאַמֶּת מֵאֲמִינִים אַתֶּם (בְּאֵלֶּה)».
94. אָמַר, «הֵאֵם רַק לָכֶם בִּלְבַד, וְלֹא לְכָל בְּנֵי אָדָם, מִיַּעַד הָעוֹלָם הַבָּא אֲצֶל אֵלֶּה, אִם אַתֶּם צוֹדְקִים עֲלֵיכֶם לְשֹׂאף לְמוֹת?»¹
95. אֶדְ הֵם לְעוֹלָם לֹא יִשְׁאַפּוּ לְמוֹת, בְּשָׁל כָּל שֶׁהִקְדִּימוּ מִן הַחֻטָּאִים, כִּי אֵלֶּה מִכִּיר אֶת הַחֻטָּאִים.
96. (אֲדַרְבָּה), תִּמְצָאֵם מִשְׁתּוֹקֵקִים לַחַיִּים יוֹתֵר מִכָּל אָדָם אַחֵר, וּמִכָּל עוֹבְדֵי אֱלִילִים, וְכָל אֶחָד מֵהֶם מְקוֹנָה לַחַיּוֹת אֶלָּף שָׁנָה, וְאוֹלָם אִם יַחֲיָה, זֶה לֹא יִרְחִיק אוֹתוֹ מִן הָעֵנֶשׁ כִּי אֵלֶּה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.

קטע 12

97. אָמַר (מוֹחַמַד), «כָּל מִי שֶׁהִיָּה אוֹיֵב לְגִיבְרִיל (גִּבְרִיאֵל), אֲשֶׁר הוֹרִיד אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם אֶל לְבַד בְּרָצוֹן אֵלֶּה, לְמַעַן יֵאָשֶׁר אֶת אֲשֶׁר הוֹרֵד לְפָנָיו,² וְהַדְּרָכָה וּבִשּׁוּרָה טוֹבָה לְמֵאֲמִינִים».
98. כָּל מִי שֶׁהִיָּה אוֹיֵב לְאֵלֶּה וּלְמַלְאָכָיו וּשְׁלִיחָיו וּלְגִיבְרִיל וּלְמִיכָאֵיל, אָכֵן אֵלֶּה הוּא אוֹיֵב לְכּוֹפְרִים.
99. וּכְבֵּר הוֹרְדָנוּ אֵלָיְךָ (מוֹחַמַד) מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרוּרִים, רַק הַמְּשַׁחֲתִים יִכְפְּרוּ בָהֶם.
100. וְכָל שֶׁכָּרְתוּ בְּרִית, חֵלֶק מֵהֶם יָכְרוּ אוֹתוֹ. אֲמַנְם מִרְבִּיתָם לֹא יֵאֲמִינוּ.
101. וּכְשֶׁבָא אֵלֵיהֶם שְׁלִיחַ (מוֹחַמַד) מֵאֵת אֵלֶּה לֵאמֹר אֶת מַה שְּׁבִידֵיהֶם (הַתּוֹרָה), הַשְּׁלִיחַ חֵלֶק מֵאֵלֶּה שֶׁקִּבְּלוּ אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) אֶת סֵפֶר אֵלֶּה (הַקּוֹרְאָן) מֵאֲחוֹרֵי גִבְס, כְּאֵלּוֹ שֶׁלֹא יָדְעוּ.
102. וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי הַדְּבָרִים שֶׁלְמָדוֹ הַשְּׁטָנִים (אֶת הַמְּשַׁחֲתִים) בִּימֵי מַלְכוּת סוּלַיְמָאן (שְׁלֵמָה), סוּלַיְמָאן לֹא כָּפַר וְלֹא לָמַד כְּשָׁפִים, וְרַק הַשְּׁטָנִים הֵם שֶׁכָּפְרוּ. הֵם (הַשְּׁטָנִים) לָמְדוּ אֶת הָאֲנָשִׁים כְּשָׁפִים וְכָל מַה שֶׁהוֹרֵד לְשִׁנֵּי הַמַּלְאָכִים בְּבִבְל, הָאֲרוֹת וּמֵאֲרוֹת.³ אוֹלָם הֵם לֹא הָיוּ מְלַמְּדִים

1. ר' סורת אל-גיומעה 62 : 6.

2. התורה והאגניל.

3. הארות ומארות, שני מלאכים שמרדו בשמים, לכן גורשו לארץ, ונפלו בבבל בעיראק של ימינו, והתחילו ללמד את בני האדם כשפים.

אִישׁ לִפְנֵי שֶׁהָיוּ מִזְהִירִים אוֹתוֹ: «אֲנַחְנוּ רַק מַעֲמִידִים אֶתְכֶם בְּנִסְיוֹן
אֵךְ אֵל תִּכְפְּרוּ!» כִּךְ לָמְדוּ מִשְׁנִיָּהֶם כִּי־צַד לְהַפְרִיד בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ,
וְאוּלָם לֹא יִכְלוּ לְהִזְיֵק לָמִי שֶׁהוּא אֶלָּא בְּרִשּׁוֹתוֹ שֶׁל אֱלֹהָ. אֱלֹהָ שֶׁהֵם
לָמְדוּ מֵהֶם, לָמְדוּ אֶת אֲשֶׁר יִזְיֵק לָהֶם וְלֹא יוֹעִיל, וְהֵם יָדְעוּ כִּי כָּל
הַלּוֹמֵד זֹאת אֵין לוֹ חֵלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא. מִה גְּרוּעַ הַמְּחִיר שָׁבוּ מִכְּרוּ אֶת
עַצְמָם לוֹ רַק יָדְעוּ.

103. אֵלוּ הָאֱמִינִי וְהָיוּ יִרְאִים הָיָה גְּמוּלָם טוֹב מֵאֵת אֱלֹהָ. לוֹ רַק יָדְעוּ.

קטע 13

104. הָיוּ הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּגִּידוּ «רֹאעֲנָא»,¹ הַגִּידוּ, «אוֹנוֹס'וֹרְנָא», וְשִׁמְעוּ
(לִנְבִיא כִּשְׁהוּא קוֹרֵא אֶת הַקּוֹרְאָן לִפְנֵיהֶם). וְלִכְפֹּרִים יֵשׁ עֲנֹשׁ מִכָּאִיב.²
105. הַכּוֹפְרִים מִבֵּין בְּעָלֵי הַסֵּפֶר אוֹ הַפְּגָנִיִּים, אֵינֶם רוֹצִים כִּי תוֹרֵד אֲלֵיהֶם כָּל
טוֹבָה מֵעַם רְבוּנָם, אֵךְ אֱלֹהָ מִקְצִיב רַחֲמָיו לָמִי שִׁירְצָה. כִּי אֱלֹהָ בְּעַל
חֶסֶד עָצוּם.
106. כָּל פְּסוּק (בְּקוֹרְאָן) אֲשֶׁר נִבְטַל אוֹ נִשְׁכַּח, נִבְיֵא פְּסוּק טוֹב מִמֶּנּוּ אוֹ דוֹמָה
לוֹ.³ הָאֵינֶךָ יוֹדֵעַ כִּי אֱלֹהָ כָּל-יָכוֹל?
107. הָאֵם לֹא יָדַע כִּי לְאֱלֹהָ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֵין לָהֶם עוֹזֵר וּמִגֹּן
מִלְבָּדוֹ.
108. הָאֵם תִּרְצוּ לְשֹׁאֹל הַשְּׁלִיחַ שֶׁלָּכֶם (מוֹחֲמַד) אֲשֶׁר נִשְׁאַל מוֹסָא (מִשֶּׁה)
לִפְנָיו? וְכִי שִׁמְחִלִיף אֶמּוֹנָה בְּכִפִּירָה הוּא תוֹעָה מִן הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.
109. רַבִּים מִבֵּין בְּעָלֵי הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנִּזְכָּרִים) רוֹצִים לְהַחֲזִירָכֶם לְהִיּוֹת
כּוֹפְרִים לְאַחֵר שֶׁכָּבַר הָאֱמִנִיתֶם, מִתּוֹךְ קִנְיָה, אַחֲרֵי שֶׁנִּגְלְתָה לָהֶם הָאֱמִתָּה.
מִחֲלוֹ וְסִלְחוּ⁴ עַד אֲשֶׁר יַחֲלִיט אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ הַכֹּל-יָכוֹל.⁵
110. קִיֵּמוֹ אֶת הַתְּפִלָּה וְשִׁלְמוּ זָכָאת, כִּי כָּל טוֹבָה שֶׁתִּקְדִּימוּ לְמַעַן עַצְמְכֶם
הִיא, תִּמְצְאוּ אוֹתָהּ אֶצֶל אֱלֹהָ (בִּיּוֹם הַדִּין).⁶ אֱלֹהָ רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.

1. אֱלֹהָ צוּוּהָ עַל הַמַּאֲמִינִים, כִּי כֹאשֶׁר הֵם פּוֹנִים בְּדַבְרֵיהֶם אֵל הַנְּבִיא, לֹא לֵאמֹר, «רֹאעֲנָא רֹאעֲנָא,
הַקֶּשֶׁב אֲלֵינוּ» מִשּׁוּם שֶׁהַיְּהוּדִים סִילְפוּ אֶת הַבִּיטוּי מֵעֲרִבִית לְעִבְרִית וּבִיטְאוּ אוֹתוֹ «רַעִינוּ, הֲרַעֵנוּ
שִׁלְנוּ».

2. ר' סורת אנ-נסא' 4: 46.

3. ר' סורת אנ-נחל 16: 101.

4. ר' סורת אל-פורקאן 25: 63.

5. ר' סורת אל-חג' 22: 40.

6. ר' סורת אז-זלזלה 99: 7.

111. הם (היהודים והנוצרים) טוענים, שלגן ופנסו רק יהודים או נוצרים, זאת היא שאיפתם. אמר, «הציגו את הוכחתכם אם באמת אתם צודקים».

112. אדרבה! כל מי שמתמסר בכל לבו לאללה¹ ועושה את הטוב, יבוא על שכונו אצל רבונו², ולא יהיה עליהם פחד ולא יצטערו.³

קטע 14

113. היהודים אומרים, אמונת הנוצרים אין לה כל יסוד, והנוצרים אומרים, אמונת היהודים אין לה כל יסוד, אף על פי ששני הצדדים קוראים את הספר (התורה והאנג'יל). כמו כן יגידו אלה אשר אינם יודעים דבר. אלה ישפט ביניהם ביום תחית המתים בכל אשר נחלקו.

114. ומי רשע יותר מן האדם אשר חוסס את מסגדי אלה ומונע את הזכרת שמו בהם, וטרח למען חרבנם? אנשים כאלה לא יורשה להם להכנס אליהם (למסגדים) בלא יראה ופחד. יקבלו חרפה ובושה בעולם הזה, וענש עצום בעולם הבא.

115. לאללה שגד המזרח והמערב, ולכל צד אשר תפנו, שם פני אלה. אלה הכל-מקיף ויודע הכל.

116. הם (הנוצרים) אומרים, אלה הוליד בן. יתעלה שמו! כל אשר בשמים ובארץ שלו הם, והכל מתמסרים לעבודתו.⁴

117. (אללה) הבורא את השמים ואת הארץ, ובהחליטו לברא דבר רק יאמר לו, «היה», והנה הוא.⁵

118. הבורים אומרים, «למה לא ידבר אלינו אלה, או ינתן לנו אות?» כך דברו גם אלה אשר קדמו להם, לבוניהם דומים. כבר הבהרנו את האותות לאנשים הבטוחים באמונתם.

119. ואותך (מוחמד) שלחנו עם האמת כמבשר ומזהיר ולא תשא על אנשי גיהנום.⁶

1. ר' סורת אל-פאתחה 1 : 5 ; וסורת אל-אנעאם 6 : 79.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 123 - 124 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 94.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 28.

4. ר' סורת מרים 19 : 93.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 101.

6. ר' סורת אר-רעד 13 : 40 ; סורת אנ-נחל 16 : 82 ; וסורת קאף 50 : 45.

120. הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים לֹא יִהְיוּ מְרִצִּים מִמֶּךָ אֶלָּא אִם תִּשְׁתַּיֵּךְ לְדָתְךָ. אָמַר, «רַק הַדְרָכָת אֱלֹהָ (נֹת הָאֱסָלָא) הִיא הַהַדְרָכָה הָאֲמִתִּית». וְאִם תִּטָּה אֲזַן לְהַבְלִיָּהּ לְאַחַר מֶה שֶּׁבָּא אֵלֶיךָ מִן הַדַּעַת (הַקְרָאן), לֹא יִהְיֶה לְךָ אֶצֶל אֱלֹהָ לֹא עוֹזֵר וְלֹא מוֹשִׁיעַ.

121. אֱלֹהָ אֲשֶׁר נִתְּנוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים), וְאֲשֶׁר קוֹרְאִים בּוֹ קְרִיאָה אֲמִתִּית, אֱלֹהָ מֵאֲמִינִים בּוֹ, וְהַכּוֹפְרִים בּוֹ הֵם הַמִּפְסִידִים.

קטע 15

122. הוּא בְּנִי יִשְׂרָאֵל! זָכְרוּ אֶת הַחֶסֶד שֶׁהֶעֱנַקְתִּי לָכֶם וְשֶׁבַחְתִּי בְּכֶם מִכָּל הָעַמִּים (בְּנֵי זְמַנְכֶם).¹

123. הִשְׁמַרְוּ מִפְּנֵי יוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר בּוֹ לֹא תִפְדֶּה נֶפֶשׁ אֶת רְעוּתָהּ, דָּמִי כִפֹּר לֹא יִתְקַבְּלוּ מִמֶּנָּה, וְלֹא תִתְקַבֵּל הַשְׁתַּדְּלִיּוּתָהּ, וְלֹא תִנָּתֵן לָהֶם עֲזָרָה.

124. כְּאֲשֶׁר רְבוּנוֹ שָׁל אֲבְרָאָהִים (אֲבָרְהָם) נְסוּהוּ בְּכֶמָה מִצְּוֹת שֶׁעֲמַד בָּהֶן.² אָמַר (רְבוּנוֹ), «הִנְנִי מְמַנֶּה אוֹתָךְ אֶמְאָם, מְנַהֵיג, לְבְּנֵי הָאָדָם». אָמַר (אֲבְרָאָהִים), «וַיִּמְזַרְעִי אַחֲרַי?» אָמַר (אֱלֹהָ), «בְּרִיתִי לֹא תִגִּיעַ לַחוּטָאִים (שֶׁלֹּא מְקִימִים אֶת מִצְּוֹת אֱלֹהָ)».³

125. וְכִשְׁעָשִׂינוּ מִהֲבִית (הַכַּעֲבָה) כְּמָקוֹם עֲלִיָּה⁴ וּמִבְטָח לְאֲנוּשׁוֹת.⁵ וְצוּינוּ, «עֲשֵׂנוּ מִ'מִּקְאָם אֲבְרָאָהִים'»⁶ מָקוֹם לְתַפְלָהּ. וְהִטְלָנוּ עַל אֲבְרָאָהִים וְעַל אֶסְמָעִיל (יִשְׁמָעֵאל) לְטַהֵר אֶת בֵּיתִי לְמַעַן הַמְקִיפִים אוֹתוֹ וּלְמַעַן הַמְתִּיחִים לַעֲבֹדָת אֱלֹהָ וּלְמַעַן הַכּוֹרְעִים וְהַסּוֹגְדִים (לְאֱלֹהָ).

126. וְכְאֲשֶׁר אָמַר אֲבְרָאָהִים, «רְבוּנִי! עֲשֵׂה אֶת הָעִיר הַזֹּאת (מִכָּה) כְּעִיר מִבְטָחִים, וּפְרִנֶּס אֶת תּוֹשְׁבֶיהָ מִכָּל הַפְּרִי,⁷ לְאֱלֹהָ אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ בְּאֱלֹהָ וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן». אָמַר (אֱלֹהָ), «גַּם הַכּוֹפֵר, אֲתוֹ לוֹ לְהִתְעַנֵּג זְמַנִּית בְּמַעֲט, וְאַחַר אָבִיא אוֹתוֹ בְּכַח אֵל עֹנֵשׁ הָאֵשׁ. וְכֶמָה רָע סוֹפוֹ!»⁸

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 47.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 68 ; סורת אנ-נחל 16 : 120 - 123 ; וסורת אנ-נג'ים 53 : 37. יש כאלה מבין מפרשי הקוראן הקלסיים האומרים, כי אברהים מילא כשלושים פקודות מאללה : עשר בסורת אל-מואמנון 23 : 1 - 11, ועשר בסורת אל-מעארג'י 70 : 22 - 35 ; ועשר בסורת אל-אחזאב 33 : 35.

3. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 45.

4. מרכז של חגי ועומרה.

5. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 67.

6. מקאם אברהים : לפי רוב המפרשים, הוא אבן קדושה המצויה קרוב לכעבה, והיא שימשה את אברהים כשעמד עליה לצורך בניית הכעבה.

7. ר' סורת אל-קצצ 28 : 57.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 20.

127. וְכַאֲשֶׁר הָקִים אַבְרָאֵהִים וְאַסְמָאֲעִיל אֶת יְסוּדוֹת הַבֵּית, (הַתַּפְּלֹלוּ),
 «רְבוּנוֹ! קִבֵּל מֵאֲתָנוּ (אֶת מַעֲשֵׂינוּ), כִּי אַתָּה הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ,
 128. וַעֲשֵׂה אוֹתָנוּ מְסוּרִים לָךְ וּמְזַרְעֵנוּ אִמָּה מְסוּרָה לָךְ, וְהִרְאֵה לָנוּ אֶת טַקְסֵי
 הָעֲלִיָּה לְרָגֶל, וְקִבֵּל אֶת תְּשׁוּבָתֵינוּ,¹ כִּי אַתָּה הַמְקַבֵּל שָׁבִים בְּתִשׁוּבָה
 וְהִרְחוּם.
 129. רְבוּנוֹ! הֵקֵם בְּתוֹכָם (בְּנֵי אַסְמָאֲעִיל) שְׁלִיחַ מִקְרָבָם אֲשֶׁר יִקְרָא לַפְּנִיָּהם
 אֶת אוֹתוֹתֶיךָ וְיִלְמְדָם אֶת הַסֵּפֶר (הַקְרָאֵן) וְאֶת הַחֻמָּה וְיִטְהַרְם,² כִּי
 אַתָּה הַעֲזִיז וְהַחֲכָם».

קטע 16

130. וּמִי שֶׁלֹּא יִבְחַר בְּדַת אַבְרָאֵהִים³ מִלְבַּד אִישׁ נִבְעַר מִדַּעַת? וְכִבֵּר בְּחִרְנוּ בּוֹ
 (אַבְרָאֵהִים) בְּעוֹלָם הַזֶּה,⁴ וּבְעוֹלָם הַבָּא מְקוֹמוֹ בֵּין הַצַּדִּיקִים.
 131. וְכִשְׁרְבוֹנוֹ אָמַר לוֹ, «אַסְלָם, הַתְּמַסֵּר!» אָמַר, «אֲנִי מְסוּר לָךְ רְבוֹן
 הָעוֹלָמִים».
 132. וְכֵן צִוָּה אַבְרָאֵהִים לְבָנָיו, וְגַם יַעֲקֹב, «בְּנֵי! אֵלֶּלָה בְּחֵר לָכֶם אֶת הַדָּת
 וְאַל תַּמּוּתוּ אֶלָּא בְּמִסְלָמִים, מִתְּמַסְרִים».
 133. הָאֵם הֵייתֶם נוֹכְחִים כְּשֶׁאָמַר יַעֲקֹב לַפְּנֵי מוֹתוֹ לְבָנָיו, «מָה תַעֲבֹדוּ לְאַחַר
 מוֹתִי?» אָמְרוּ, «נַעֲבֹד אֱלֹהֶךָ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֶיךָ, אַבְרָאֵהִים, וְאַסְמָאֲעִיל,
 וְאַסְחָאק (יִצְחָק), הוּא הָאֱלֹהִים הָאֶחָד לוֹ אֲנַחְנוּ מְסוּרִים».
 134. זֹאת אִמָּה שֶׁכִּבֵּר חִלְפָה, שֶׁתִּקְבֵּל אֶת גְּמוּלָהּ עַל הַשְּׁגִיָּה, וְאַתָּם תִּקְבְּלוּ אֶת
 גְּמוּלָתְכֶם עַל הַשְּׁגִיָּכִים. וְאַתָּם אֵינְכֶם אַחֲרָאִים לָמָּה שֶׁעָשׂוּ.
 135. הֵם⁵ אָמְרוּ, «הֵיוּ יְהוּדִים אוֹ נוֹצְרִים לְמַעַן תִּהְיוּ מְדַרְכִּים». אָמַר, «לֹהֶפֶד,
 נֶאֱמַין בְּדַת אַבְרָאֵהִים הַחַנּוּף,⁶ וְלֹא עֶבֶד אֱלִילִים».
 136. אָמְרוּ, «אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים בְּאֵלֶּלָה, וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד אֵלֵינוּ מִן הַשָּׁמַיִם
 (הַקּוֹרְאָן), וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם אֶל אַבְרָאֵהִים, וְאַסְמָאֲעִיל,
 וְאַסְחָאק, וְיַעֲקֹב, וְהַשְּׁבָטִים, וּבִאֲשֶׁר נָתַן לְמוֹסָא (מֹשֶׁה), וְלַעִיסָא

1. ר' סורת את-תובה 9 : 118.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 269.

3. הדת של אברהם מוגדרת בסורת אל-אנעאם 6 : 79 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 27 ; וסורת אנ-נחל
 16 : 120 - 121.

4. ר' פסוק 124 בסורה זו, אף אללה בחר באברהם כאמאם, מנהיג רוחני לאנושות כלה.

5. היהודים והנוצרים.

6. חניף = מוסלמי נאמן, תמים דרך.

(יהושע המשיח), ובאשר נתן לנביאים מרבונם. אין אנחנו מבדילים ביניהם. ומתמסרים אנחנו לאללה».

137. אם יאמינו באשר תאמינו אתם, הריהם מדרכים, אך אם יפנו ערף הרי משום שהם מתנגדים לכם, ואללה יעזר לך נגדם, כי הוא השומע, היודע.

138. (הדת שלנו) היא הדת האמתית של אללה,¹ ואין טוב מדתו של אללה שאותו אנחנו עובדים.

139. אמר: למה תתוכחו אתנו על אללה, בזמן שהוא רבוננו ורבונוכם, ולנו מעשינו ולכם מעשיכם, ואנחנו רק לו בלבד מסורים.

140. או אולי תגידו שאברהם, ואסמאעיל, ואסחאק, ויעקוב, והשבטים היו יהודים או נוצרים? אמר, «היודעים אתם טוב יותר מאללה? חוטאים מכל הם המסתירים את העדות אשר קבלו מאת אללה. אללה שם לב למעשיכם».

141. זאת אמה שכבר חלפה, שתקבל את גמולה על מעשיה, ואתם תקבלו את גמולכם על מעשיכם. ואתם אינכם אחראים למה שעשו.

חלק 2

קטע 17

142. הכסילים יאמרו, «מה גרם להם לשנוי בכוון הקבלה, התפלה,² שהיו נוהגים לפנות אליו?» אמר, «לאללה המזרח והמערב,³ והוא מדרוך את מי שירצה אל הדרך הישרה».

143. וכך עשינו אתכם אמת ישר, למען תהיו עדים על מעשי בני האדם,⁴ והשליח (מוחמד) יהיה עד למעשיכם. וקבענו את כוון התפלה אשר פנית אליו לפניך למען ידע מי הולך אחרי השליח ומי יחזר על עקביו.⁵ ואמנם קשה היה הדבר, אך לא לאלה אשר אללה הדרוך. כי אללה לא יגרע (משכר) אמונתכם, כי אללה רב-חסד ורחום לבני האדם.

1. ר' סורת אר-רום 30: 30.

2. קבלה, הכיוון שאליו פונים המתפללים המוסלמים. הנביא והמוסלמים במשך שלוש-עשרה שנים במכה פנו בזמן התפילה לכיוון בית אל-מקדס, ירושלים, והמשיכו לששה-עשר חודשים במדינה, אחרי כן אללה ציווה על המוסלמים לפנות לכיוון הכעבה במכה.

3. ר' פ' 115 בסורה זו.

4. ר' סורת אאל עמראן 3: 110; סורת אנ-נאסא' 4: 135; וסורת את-תובה 9: 71.

5. ר' סורת את-תובה 9: 124 - 125; וסורת אל-ענכבות 29: 2 - 4.

144. אֲנַחֲנוּ רוֹאִים כִּי־צַד אֶתָּה מִכֵּנָה פָּנִיד כֹּה וְכֹה הַשְׁמִימָהּ, וְהִנֵּה אֲנַחֲנוּ נוֹתְנִים לָךְ כּוֹון תִּפְלָה שְׁתִּהְיֶה מְרָצָה מִמֶּנּוּ. וּלְכָךְ הִפְנוּ פָּנֶיכֶם (בַּתְּפִלָּה) לְעֶבֶר הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ (הַכְּעֵבָה), וּבְכָל מְקוֹם שְׁתִּהְיוּ בּוֹ הִפְנוּ פָּנֶיכֶם (בַּתְּפִלָּה) לְעֶבְרוֹ. אֵלֶּה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים) יוֹדְעִים שְׂוִיָּה הָאֻמָּת מִרְבוֹנָם. וְאַלֶּלָּה לֹא יַעֲלִים עֵין מֵאֲשֶׁר יַעֲשׂוּ.

145. אַךְ גַּם אִם תִּבְיֵא לֵאלֹהֵי אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֵּפֶר אֶת כָּל הָאוֹתוֹת, לֹא יִסְכִּימוּ לְכוּון הַתְּפִלָּה שְׁלָךְ, וְאַף אֶתָּה לֹא תִסְכִּים לְכוּון תְּפִלָּתָם. וְאַף הֵם (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים) לֹא יִקְבְּלוּ עָלֵיהֶם זֶה אֶת כּוֹון תְּפִלָּתוֹ שֶׁל זֶה. לָכֵן אִם לְאַחֵר כָּל מֵה שֶׁהֶעֱנַק לָךְ מִן הַדַּעַת תִּלָּךְ אַחֲרֵי נְטִיּוֹתֵיהֶם, תִּהְיֶה מִן הַחוּטָאִים.

146. אֵלֶּה אֲשֶׁר לָהֶם נָתַנוּ אֶת הַסֵּפֶר מִכִּירִים אוֹתוֹ (הַנְּבִיא מוֹיחֲמַד) כְּמוֹ שֶׁהֵם מִכִּירִים אֶת בְּנֵיהֶם, אַךְ חֵלֶק מֵהֶם מִסְתִּיר אֶת הָאֻמָּת בְּיוֹדְעִין.

147. (מֵה שֶׁנָּתַן לָךְ) הוּא הָאֻמָּת מִרְבוֹנָךְ וְלָכֵן אֵל תִּהְיֶה מִן הַסִּפְקָנִים.

קִטְעַ 18

148. לְכָל אֶחָד יֵשׁ כּוֹון תְּפִלָּה אֲשֶׁר אֵלָיו יִפְנֶה. לָכֵן הִתְחַרוּ בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים. בְּכָל מְקוֹם אֲשֶׁר תִּהְיוּ, מִשֶּׁם יִבְיֵאֲכֶם אֵלֶּלָּה. אֵלֶּלָּה הוּא הַכֹּל-יָכוֹל.

149. מִכָּל מְקוֹם (עַל פְּנֵי הָאֶרֶץ) שֶׁתִּצָּא מִמֶּנּוּ הִפְנֶה פָּנִיד (בַּתְּפִלָּה) לְעֶבֶר הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ. וְאַכֵּן זֹאת הִיא הָאֻמָּת מִרְבוֹנָךְ. וְלֹא נַעֲלָמוּ מֵאֵלֶּלָּה מַעֲשִׂיכֶם.¹

150. וּמִכָּל מְקוֹם (עַל פְּנֵי הָאֶרֶץ) שֶׁתִּצָּא מִמֶּנּוּ הִפְנֶה פָּנִיד (בַּתְּפִלָּה) לְעֶבֶר הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ. וּבְכָל אֲשֶׁר תִּהְיוּ הִפְנוּ פָּנֶיכֶם (בַּתְּפִלָּה) לְעֶבְרוֹ. לְמַעַן שְׁלֹא תִהְיֶה לְאַנְשִׁים טַעֲנָה נִגְדָּכֶם. מִלִּבָּד הַעוֹשִׂקִים מֵהֶם. אַךְ אֵל תִּירָאוּ מֵהֶם, רַק אוֹתֵי תִירָאוּ, לְמַעַן אֲשֶׁלִּים חֲסָדִי עִמָּכֶם וּלְמַעַן שֶׁתִּדְרֹכוּ.

151. כְּמוֹ שֶׁשְׁלַחְנוּ אֲלֵיכֶם שְׁלִיחַ מִכָּם אֲשֶׁר יִקְרָא לְפָנֶיכֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, וַיִּטְהַרְכֶּם, וַיִּלְמַדְכֶם אֶת הַסֵּפֶר (וְהַקּוּרְאָן) וְאֶת הַחֻכְמָה (הַמִּסְתָּר שֶׁל הַנְּבִיא), וַיִּלְמַדְכֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא יוֹדְעֵתֶם.²

152. לָכֵן זָכְרוּ אוֹתֵי לְמַעַן אֲזַכֵּר אֶתְכֶם, וְהוֹדוּ לִי וְאַל תִּכְפְּרוּ בִּי.³

1. ר' סורת אנ-נור 24 : 63.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 164.

3. ר' סורת אבראהים 14 : 7.

קטע 19

153. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! הִתְאַזְרוּ בְּסִבְלָנוֹת וּבִתְפִלָּה. כִּי אֵלֶּלָה הוּא עִם רַבִּי סִבְלָנוֹת.¹
154. וְלֹא תֵאמְרוּ לְנִהְרָגִים בְּשִׁבִּיל אֵלֶּלָה, «מֵתִים». אֲדַרְבֶּה, הֵם «חַיִּים». אֵדִין אִין אַתֶּם מִרְגִּישִׁים בָּזָה.²
155. אָנוּ נַעֲמִיד אַתְכֶם בְּנִסְיוֹן עַל יְדֵי פֶחַד, וְרָעַב, וּמַחְסוֹר בָּרְכוּשׁ וּבִיבּוּלִים.³ בְּשֹׁר טוֹב לְרַבִּי סִבְלָנוֹת,
156. כִּאֲשֶׁר יִפְגַע בָּהֶם אָסוֹן יֵאמְרוּ, «לֹאֵלֶלָה אָנוּ שְׂיָכִים וְאֵלֵינוּ אָנוּ חוֹזְרִים».
157. כָּל אֵלֶּה עֲלֵיהֶם תַּחֲלֶנָּה תַּפְלוֹת מִרְבוּנָם וְרַחֲמִים, וְאֵלֶּה הֵם הַמִּדְרָכִים.
158. אֶצְ-צָפָא וְאֶל-מִרְנָה⁴ הֵן מִטְקָסִי הַפִּלְחֹן שֶׁל אֵלֶּלָה, עַל כֵּן כָּל הָעוֹלָה לְרָגֵל אֶל הַבַּיִת בַּחֵג⁵ אוּ בְעוֹמְרָה, מְבַקֵּר בּוֹ (הַבַּיִת), מִתֵּר לוֹ לַעֲשׂוֹת הַקְּפּוֹת סְבִיבּוֹ. וְכָל הַמִּתְנַדֵּב לַעֲשׂוֹת טוֹב, אֵלֶּלָה מְכִיר טוֹבָה וְיוֹדֵעַ.⁵
159. כָּל אֵלֶּה הַמִּסְתִּירִים אֵת הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים וְהַהֲדָרָה אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם לְאַחַר שֶׁהִבְהִירוּ אוֹתָם לְבָנֵי אָדָם בְּסִפָּר (הַקּוֹרְאֵן). אוֹתָם יִקְלֵל אֵלֶּלָה וְיִקְלְלוּ אוֹתָם כָּל הַבְּרִיּוֹת,
160. לֹא כֵן אֵלֶּה הַחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה וְהַמְּטִיבִים אֵת מַעֲשֵׂיהֶם וְהַמְּבַהֲרִים אֵת אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מֵהָאוֹתוֹת, כָּל אֵלֶּה אֶקְבֵּל אֵת תִּשׁוּבָתָם, כִּי אֲנִי מְקַבֵּל שְׂבִים בְּתִשׁוּבָה וְרַחוּם.
161. אוֹלָם הַכּוֹפְרִים אֲשֶׁר מֵתוּ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים, תַּחּוּל עֲלֵיהֶם קִלְלַת אֵלֶּלָה, וְהַמִּלְאָכִים, וְכָל בְּנֵי הָאָדָם.
162. וְיִשְׁאַרוּ מְקַלְלִים לְנֶצַח וְלֹא יוֹקֵל מַעֲלֵיהֶם הָעֵנֶשׁ וְלֹא יִדְחָה.
163. הָאֵלֶּה שֶׁלְכֶם (אֵלֶּלָה) אֵלֶּה אֶחָד הוּא, וְאִין אֵלֶּה זוֹלָתוֹ, וְהוּא הַרְחָמֹן וְהַרְחוּם.

1. ר' סורת אז-זומר 39 : 10.

2. ר' סורת אאל עמרואן 3 : 169.

3. ר' סורת מוחמד 47 : 31.

4. אצ-צפא ואל-מרוה, שתי גבעות על-יד הכעבה במכה. לפי המסורת, הגר, אמו של אסמאעיל רצה בין שתי הגבעות על מנת למצוא עזרה בשבילה ובשביל בנה התינוק, אסמאעיל.

5. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 40.

קטע 20

164. אֲכֹ, בְּבִרְיַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וּבַחֲלוּפֵי לַיְלָה וַיּוֹם,¹ וּבִאֲנִיּוֹת הַשָּׁטוֹת עַל פְּנֵי הַיָּם, הַמוֹבִילוֹת אֶת כָּל הַמוֹעִיל לִבְנֵי אָדָם,² וּבַמַּיִם שֶׁאֵלֶּלָה מוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם לְהַחֲיֹת אֶת הָאָדָמָה אַחֲרֵי הַיּוֹתֶה כְּמֹתָה,³ וְהַפִּיץ בָּהּ מִכָּל סוּגֵי בָעָלִי חַיִּים,⁴ וּבִכְוִיֹן תְּנוּעוֹת הָרוּחוֹת וְהַעֲנָנִים הַכְּפוּכִים לִפְקֻדָּתוֹ בֵּין שָׁמַיִם וָאָרֶץ, בְּכָל אֵלֶּה הוֹכְחוֹת בְּרוּרוֹת לִבְנֵי אָדָם נְבוֹנִים.⁵
165. וְלִמְרוֹת כָּל זֶה, יֵשׁ אֲנָשִׁים שֶׁעוֹשִׂים לָהֶם אֵלִילִים שְׁוִים לְאֵלֶּלָה, וְאוֹתָם אוֹהֲבִים כְּאֹהֲבַת אֵלֶּלָה. אוּלַם אֶהְבֵּת הַמַּאֲמָנִים לְאֵלֶּלָה גְדוֹלָה יוֹתֵר. וְלוֹ הָיוּ הַכּוֹפְרִים רוֹאִים אֶת הָעֵנֶשׁ, הָיוּ בְּטוּחִים מֶה רַב כַּחוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה וּמֵה כִּבְדַּ עֲנֶשׁוֹ.
166. אִי זִתְנִכְרוּ הַמִּנְהִיגִים לַמִּנְהִיגִים,⁶ כְּשִׁירָאוּ אֶת הָעֵנֶשׁ, וְנִקְטְעוּ בִּינֵיהֶם הַקְּשָׁרִים.
167. וַיֹּאמְרוּ הַמִּנְהִיגִים, «לֹו נָתַן לָנוּ לַחֲזוֹר לְעוֹלָם הֵינּוּ מִתְנַכְּרִים לָהֶם כְּשֵׁם שֶׁהֵם הַתְּנַכְּרוּ לָנוּ». כִּכָּה יִרְאֶה לָהֶם אֵלֶּלָה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם לְמַעַן יִצְטָעְרוּ, וּלְעוֹלָם לֹא יִצָּאוּ מִן הָאֵשׁ.

קטע 21

168. בְּנֵי אָדָם! אֲכֹלוּ מִן הַחֲלָאֵל, הַמֵּתֵר, וְהַטּוֹב אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְאַל תִּלְכוּ בַּעֲקֻבוֹת הַשָּׁטָן, כִּי הוּא אוֹיֵב גָּלוּי לָכֶם,
169. הוּא מַסִּית אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת אֶת מַעֲשֵׂה הָרַע וְהַתּוֹעֵבָה, וְלַהֲגִיד עַל אֵלֶּלָה מֵה שֶׁאֵינְכֶם יוֹדְעִים.
170. אִם אוֹמְרִים לָהֶם (לְכּוֹפְרִים), «הַתְּנַהֲגוּ לִפִּי מֵה שֶׁאֵלֶּלָה הוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם», יִגִּידוּ, «לֹא! גִּלְךָ בַּעֲקֻבוֹת מֵה שֶׁמִּצָּאָנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׂים». אִף עַל פִּי שֶׁאֲבוֹתֵיהֶם לֹא הִבִּינוּ דָּבָר וְלֹא הָיוּ מִדְּרָכִים.
171. הַכּוֹפְרִים נִמְשְׁלוּ (לְבִהְמוֹת) אֲשֶׁר הוֹלְכוֹת אַחֲרֵי הַקּוֹל שֶׁל (הַרוֹעָה) מִבְּלִי שֶׁיִּבְיֵנוּ מֵה הוּא אוֹמֵר. הֵם חֲרָשִׁים, אֵלֶמִים, וְעוֹרִים, וְלֹא יִבְיֵנוּ.

1. ר' סורת יא. סין 36 : 40 ; וסורת פוצלת 41 : 37.

2. ר' סורת אברהים 14 : 32 ; וסורת לוקמאן 31 : 31.

3. ר' סורת יא. סין 36 : 33 ; וסורת אל-חגי' 22 : 5.

4. ר' סורת הוד 11 : 6.

5. ר' סורת אאל עמראן 3 : 191.

6. ר' סורת אל-קצצ 28 : 63 ; סורת סבא' 34 : 33 - 31, ופי' 41 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 5.

172. הוּי המַאֲמִינִים! אֲכָלוּ מִן הַחֵלָל, הַמֵּתֵר, הַדְּבָרִים הַטּוֹבִים אֲשֶׁר הֶעֱנִקְנוּ לַפְּרִנְסַתְכֶם, וְהוֹדוּ לְאֵלֶּהָ אִם אוֹתוֹ אַתֶּם עוֹבְדִים.
173. הוּא אָסַר עֲלֵיכֶם לֶאֱכֹל אֶת הַנִּבְלָה, וְאֶת הַדָּם, וְאֶת בֶּשֶׂר הַחֲזִיר, וְאֶת אֲשֶׁר הִקְרַב לֵאל זֵוֶלֶת אֵלֶּהָ. אַךְ מִי שָׂאוּכַל זֹאת מִצָּרָה וְלֹא מִתַּאֲוָה אוֹ הֶרְגֵּל אֵין בּוֹ חֲטָא, כִּי אֵלֶּהָ סוֹלַח וְרוּחוֹ.
174. אֵלֶּה אֲשֶׁר בִּתְמוּרָה זֹלָה מִסְתִּירִים חֶלֶק מִמָּה שֶׁהוֹרִיד אֵלֶּהָ בְּסִפֵּר (הַתּוֹרָה), אֵינֶם מִמְּלָאִים בְּטָנָם אֶלָּא בָּאֵשׁ, וּבִיּוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים, לֹא יִדְבַר אֱלִיהֶם אֵלֶּהָ וְלֹא יִזְכֶּה אוֹתָם, עֲנֵשׁ מִכָּאִיב מִחֲכָה לָהֶם.
175. הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּחֲרוּ בִּתְעֵיָה בְּמָקוֹם הַדְּרָכָה, וּבִעֲנֵשׁ בְּמָקוֹם סְלִיחָה. כִּמָּה הֵם יְכוֹלִים לִסְבּוֹל אֶת (הָעֲנֵשׁ) שֶׁל הָאֵשׁ (בִּיּוֹם הַדִּין),
176. זֹאת כִּי אֵלֶּהָ הוֹרִיד אֶת הַסִּפֵּר (הַקּוּרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם עִם הָאֱמֶת. כָּל אֵלֶּה הַמְחַלְקִים בְּדִבְרֵי הַסִּפֵּר נִתּוּנִים בְּפִלּוּג מִרְחִיק לָקֶת מִן הָאֱמֶת.

קטע 22

177. אֵין זֶה מַעֲשֵׂה חֲסֵד, אִם רַק תִּטּוּ אֶת פְּנֵיכֶם לַעֲבֹר הַמִּזְרָח וְהַמַּעֲרָב. מַעֲשֵׂה הַחֲסֵד הָאֱמֶתִי הוּא, הָאֱמוּנָה בְּאֵלֶּהָ, וּבִיּוֹם הָאַחֲרוֹן, וּבְמַלְאָכִים, וּבִסְפָּרִים הַקְדוּשִׁים,¹ וּבַנְּבִיאִים, וְלִתֵּת אֶת הַהוֹן עַל אֵף הַיּוֹתוֹ אֲהוּב, לְקַרְוֵי מִשְׁפָּחָה, וִיתוּמִים, וּמִסְכֵּנִים, וְעוֹבְרֵי אֲרֶחַ, וְקַבְּצָנִים, וְשִׁחְרוּר עֲבָדִים; וְכֵן בְּקִיּוֹם הַתְּפִלָּה וּבִתְשׁוּלוֹם זָכָאֵת; וְהַמְקִימִים הַתְּחִיבוּיּוֹת,² וְהַמְחִיזִיקִים מַעֲמֵד בְּסִבְלָנוֹת בָּאֶסוֹן וּבִצָּרָה וְלַעֲת מִלְחָמָה. כָּל אֵלֶּה הֵם הַצּוֹדְקִים וְאֵלֶּה הֵם הִירָאִים.
178. הוּי המַאֲמִינִים! מַצְוָה עֲלֵיכֶם לִנְקוֹם אֶת דָּם הַנִּרְצָחִים: בֶּן חוֹרִין תַּחַת בֶּן חוֹרִין, וְעֶבֶד תַּחַת עֶבֶד, וְנִקְבָּה תַּחַת נִקְבָּה. אַךְ מִי שֶׁקְרוּבֵי הַנִּרְצָח סָלְחוּ לוֹ (שֶׁלֹּא יוּצָא לְהוֹרֵג), עָלָיו לְנַהוֹג לְפִי הַחֲסֵד וּלְשֵׁלֶם כְּפָר בְּעֵין יָפָה. זֹהִי הַקְלָה הַנִּתְּנָת לָכֶם מֵאֵת רַבּוֹנְכֶם וְרַחֲמִים. אַךְ מִי שֶׁחוֹזֵר וְהוֹרֵג (אֶת הַרוֹצֵחַ) לְאַחֵר תְּשׁוּלוֹם כְּפָר, צָפוּי לוֹ עֲנֵשׁ מִכָּאִיב.
179. הוּי בְּעָלֵי הַבֵּינָה! עֲנֵשׁ הוּא הַבָּסִיס הָעֲקָרִי לַהֲגֵנָה וּבִשְׁחוֹן בַּחַיִּים, אִם אַתֶּם רוֹצִים לְשִׁמּוֹר עַל עַצְמְכֶם מִעָנֹל.
180. בַּהֲגִיעַ שְׁעָתוֹ שֶׁל אֶחָד מִכֶּם לְמוֹת, וּמִנִּיחַ נְכָסִים אַחֲרָיו, מַצְוָה עָלָיו לְצוּת (חֶלֶק מִן) הַנֶּכֶס לְהוֹרִים וְלְקַרְוֵי הַמִּשְׁפָּחָה לְפִי הַחֲסֵד. זֹהִי חוֹבָה עַל הִירָאִים.

1. הַסִּפְרִים הַקְדוּשִׁים שֶׁאֵלֶּהָ הוֹרִיד הֵם: הַתּוֹרָה, וְהַאֲנִיִּל, וְהַקּוּרְאָן.

2. ר' סורת אר-רעד 13: 20.

181. כל המִשְׁנָה צוֹאָה לְאַחַר שֶׁהָיָה עַד שְׁמִיעָהּ לָהּ, תַּחֲוִל הָאֲשָׁמָה עַל הַמִּשְׁנִים. כִּי אֵלֶּלָה שׁוֹמֵעַ וְיִוָּדַע.

182. אוֹלָם מִי שְׁחוּשֵׁשׁ כִּי נִהַג הַמִּצְוָה בְּעוֹל אוֹ חָטָא, וְהַשְׁכִּין שְׁלוֹם בֵּין הַיִּוִּרְשִׁים, אֵין עָלֶיָּה אֲשָׁמָה, כִּי אֵלֶּלָה סוֹלַח וְרַחוּם.

קטע 23

183. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! נִצְוָה עֲלֵיכֶם הַצּוֹם כְּשֶׁם שֶׁנִּצְוָה עַל אֵלָה שֶׁקִּדְמוּ לָכֶם, לִמְעַן שֶׁתִּהְיוּ יִרְאִים,

184. יָמִים סְפוּרִים, אֵךְ אִם אֶחָד מֵכֶם חוֹלָה אוֹ נוֹסֵעַ (רַחוּק) מִבֵּיתוֹ, עָלָיו לָצוֹם אוֹתָם (הַיָּמִים שֶׁהִפְסִיד) בַּיָּמִים אֲחֵרִים (בְּמִשְׁךְ הַשָּׁנָה). אוֹלָם מִתֵּר לְאֵלָה שֶׁלֹּא יְכוּלִים לָצוֹם, לִפְדוּת אֶת עַצְמָם עַל יְדֵי הָאֲכָלֶת מִסָּכָן (לְכָל יוֹם שֶׁיִּפְסִידוּ). וְאוֹלָם כָּכָל שֶׁיִּתְנַדֵּב הָאָדָם לַעֲשׂוֹת טוֹב, כֵּן יוֹטֵב לוֹ. אִמָּנִם אִם תִּצּוּמוּ יִיטֵב לָכֶם, לוֹ רַק יִדְעֶתֶם.

185. חֹדֶשׁ רִמְצָ' אֵין הוּא הַחֹדֶשׁ שֶׁבּוּ הוֹרֵד הַקָּרָאן מִן הַשָּׁמַיִם לִמְעַן יָבִיא לִבְנֵי הָאָדָם הַדְּרָכָה וְאוֹתוֹת בְּהִירִים (אֶל-פּוֹרְקָאן). מִי שֶׁנִּמְצָא (בְּבֵיתוֹ) בְּחֹדֶשׁ זֶה עָלָיו לָצוֹם בּוֹ, אֵךְ הַחוֹלָה אוֹ הַנוֹסֵעַ (רַחוּק מִן הַבֵּית), יָצוּם מִסְפַּר יָמִים אֲחֵרִים. אֵלֶּלָה רוּצָה לְהַקְלֹל, וְלֹא לְהַכְבִּיד עֲלֵיכֶם, לִמְעַן שֶׁתּוֹכְלוּ לְהַשְׁלִים אֶת הַמִּסְפָּר, וּלְמַעַן תִּשְׁבְּחוּ אֶת אֵלֶּלָה עַל הַדְּרָכָתוֹ לָכֶם,² וְלַהּוֹדוֹת לוֹ (עַל חֲסִדּוֹ).

186. (הוּי הַנִּבְיָא!) אִם יִשְׁאַלְנֶךָ עוֹבְדֵי עָלִי, הִנֵּה קָרוֹב אֵנִי, וְיִאָּעֲנֶה לְקִרְיָאָתָה קְרוֹרָא אֵלִי. וְעֲלִיָּהֶם לַצִּית לִי וְלַהֲאָמִין בִּי, לִמְעַן יִלְכוּ בְּדֶרֶךְ הַיִּשָּׁר.

187. הִתֵּר לָכֶם בְּלִילוֹת הַצּוֹם לְהִזְדוּג עִם נְשׁוֹתֵיכֶם, כִּי הֵן כָּסוּת לָכֶם וְאַתֶּם כָּסוּת לָהֶן. אֵלֶּלָה יָדַע שֶׁהֵייתֶם מְזִיקִים לַעֲצַמְכֶם בְּמִנּוּעַ עַצְמְכֶם מִקֹּדֶשׁ, וְחִזֵּר וְהַקְלֵ עֲלֵיכֶם. מַעֲתָה הִזְדוּגוּ עִמָּן וְהִתְנַהֲגוּ לְפִי מַה שֶׁמִּצְוָה אֵלֶּלָה לָכֶם, וְאַכְלוּ וּשְׁתּוּ בְּמִשְׁךְ הַלֵּילָה, עַד אֲשֶׁר תּוֹכְלוּ לְהַבְחִין בֵּין חוּט לְבֹן (אוֹר הַשָּׁמֶר) וְחוּט שְׁחֹר (חֲשֻׁכַת הַלֵּילָה) לַעֲת שְׁחֲרִית, וְאַחֵר כִּךְ הַמִּשְׁכּוֹ בָּצוּם עַד הַלֵּילָה הַבָּא. וְאַל תִּזְדוּגוּ עִמָּן בְּלִילוֹת הַתִּיחָדוּתְכֶם בְּמִסְגָּדִים (לְמִטְרַת פִּלְחוֹ). אֵלָה חֲקוֹת אֵלֶּלָה אֵל תִּקְרְבוּ אֵלֶיָּהּ. כִּךְ מִבְּחִיר אֵלֶּלָה אוֹתוֹתֵיו לִבְנֵי הָאָדָם לִמְעַן יִהְיוּ יִרְאִים.

188. אֵל תִּאָּכְלוּ אִישׁ אֶת הוֹן רֵעֵהוּ בְּלֹא צָדֵק, וְאַל תִּשְׁתַּמְשׁוּ בּוֹ (בְּהוֹן) לְשִׁחַד שׁוֹפְטִים כִּדִּי לְבָלוֹעַ מֵהוֹן הָאֲחֵרִים בְּזָדוֹן וּבִיּוֹדָעִין.

1. חודש רמציאן, הוא החודש התשיעי לפי לוח השנה ההגירית (המוסלמית).

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 200; סורת קאף 50: 39 - 40; וסורת אל-גיומועה 62: 10.

קטע 24

189. יִשְׁאַלְוּךָ (מוֹחֵמֵד) עַל הַסְהֲרוֹנִים. אָמֹר, «הֵם לְמַעַן יִקְבְּעוּ הָאֲנָשִׁים אֶת מוֹעֲדֵיהֶם עַל פִּיהֶם וְאֶת הַחֹג, הָעֲלִיָּה לְרָגֵל». אִין זֶה חֶסֶד שֶׁתִּכְנְסוּ לְבִתְיֶכֶם מֵאַחֹר (כְּשֶׁאַתֶּם בְּמִצַּב הָאֲחֵרָאם),¹ אָמְנִם חֶסֶד הוּא יִרְאֵת אֲלֵהָ, וְלָכוּ הִכְנְסוּ דֶּרֶךְ הַדְּלָתוֹת הַקְּדָמִיּוֹת שֶׁל הַבָּתִּים, וְיִרְאוּ אֶת אֲלֵהָ לְמַעַן שֶׁתִּצְלִיחוּ.
190. הִלְחֲמוּ בְּשָׂבִיל אֲלֵהָ רַק בְּאֵלָה שֶׁיִּלְחֲמוּ בָּכֶם, וְאַל תִּגְזִימוּ בַּתְּגִיבָהּ, כִּי אֲלֵהָ אִינוּ אוֹהֵב עוֹשֵׂי מַעֲשֵׂי אֵיבָה.
191. הִרְגוּ אוֹתָם (אֵלָה שֶׁנִּלְחֲמוּ בָּכֶם) בְּכָל מְקוֹם שֶׁתִּפְגְּשׁוּ אוֹתָם, וְגִרְשׁוּ אוֹתָם מִהֶמְקוֹמוֹת שֶׁמֶהֱם גִּרְשׁוּ אֶתְכֶם. כְּפִית לַחֹץ וְעֵנֶשׁ עַל אֲנָשִׁים לְהַמִּיר אֶת דָּתָם קֶשֶׁה מִהִרְיָגָתָם. אֵל תִּלְחֲמוּ בָּהֶם לִיד הַמִּסְגָּד הַקְּדוֹשׁ, אֲלָא אִם תִּתְקַפּוּ. אִם יִתְקִיפוּ אֶתְכֶם, הִרְגוּ אוֹתָם. כִּי זֶה עֲנֵשׁ הַכּוֹפְרִים.
192. אֵךְ אִם יִפְסִיקוּ (בְּמַעֲשֵׂי הַתּוֹקְפָנוֹת שֶׁלָּהֶם). הִנֵּה אֲלֵהָ סוֹלַח וְרַחוּם.
193. הִלְחֲמוּ בָּהֶם עַד שֶׁלֹּא יוֹכְלוּ לְאַלֵּץ אֶתְכֶם לְהַמִּיר אֶת דָּתְכֶם, וְהִדֵּת כְּלָה תִּהְיֶה לְאַלֵּהָ.² וְאִם יִפְסִיקוּ, אִין לְהִלָּחֵם אֲלָא נֶגֶד הַכּוֹפְרִים.
194. חֲלוּל חֹדֶשׁ קְדוֹשׁ³ תַּחַת חֲלוּל חֹדֶשׁ קְדוֹשׁ, כִּי חֲלוּל הַקְּדָשִׁים דּוֹרֵשׁ עֲנֵשׁ. מִי שֶׁתּוֹקֵף אֶתְכֶם, הִלְחֲמוּ גַם אִתָּם בּוֹ, כְּפִי שֶׁתִּתְקַף אֶתְכֶם, וְיִרְאוּ אֶת אֲלֵהָ, וְדַעוּ כִּי אֲלֵהָ עִם הִירָאִים.
195. הוֹצִיאוּ מִמּוֹן בְּשָׂבִיל אֲלֵהָ, וְאַל תִּבְיֵאוּ כְּלָיָה עַל עֲצֻמְכֶם, וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, כִּי אֲלֵהָ אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטּוֹב.
196. קִנְמוּ אֶת הַחֹג⁴ וְהַעֲוִמְרָה⁵ רַק לְשֵׁם אֲלֵהָ. וְאִם נִמְנַע מִכֶּם לְהִשְׁלִימָם, הִקְרִיבוּ הַקֶּרְבֵּן בְּהִתְאֵם לִכְלִתְכֶם, וְאַל תִּגְלַחוּ אֶת רִאשֵׁיכֶם עַד שֶׁיִּגְיַע הַקֶּרְבֵּן אֶל הַמְּקוֹם הַמֵּיָעֵד לְשַׁחִיטָתוֹ. וְאוֹלָם אִם יִהְיֶה בִּינֵיכֶם חוֹלָה אוֹ נֶגִיעַ בְּרִאשׁוֹ (יָכַל לְהִתְגַּלֵּחַ), וְיִכְפֹּר בְּצוּם אוֹ בְּצִדָּקָה אוֹ קֶרֶבֶן. אִם תַּעֲשׂוּ

1. המדובר בפסוק זה הוא על מנהג פולחני בתקופת הג'אהליה שעל פיו נמנעו האנשים מלהכנס

לבתייהם בזמן החג' והם במצב האחראם, ואם נאלצו להיכנס, הם נכנסו מאחור.

2. ר' סורת אל-אנפאל 9: 29.

3. החודשים הקדושים הם ארבעה: רג'יב, החודש השביעי; ד'ו אל-קיעדה, החודש האחד-עשר; ד'ו

אל-חג'ה, החודש השנים-עשר; ואל-מוחרם, החודש הראשון. במשך החודשים הללו אין מלחמה

או מעשי תוקפנות בכל חצי-האי ערב.

4. קיום החג' לפחות פעם אחת בחיי המוסלם אם הוא יכול מבחינה כספית ובריאותית. ר' סורת אל

עמרואן 3: 97.

5. העומרה, ביקור לכעבה בכל ימי השנה חוץ מחודש החג'. העומרה אינה חובה כמו החג'.

וְדַרְכְּכֶם בְּזֶמֶן שֶׁל שְׁלוֹם אַתֶּם יְכוּלִים לָקִים אֶת הַחֵג וְהָעוֹמֶרָה בְּיַחַד, יָבִיֵא מִהֶקְרָבָן לְפִי יִכְלֶתוּ, אֲדָּ מִי שֶׁלֹּא יָכוֹל לְהִקְרִיב קֶרֶבָן, עָלָיו לָצוּם שְׁלוֹשָׁה יָמִים בַּחֵג, וְשִׁבְעָה כְּשֶׁתַּחֲזְרוּ הַבִּיטָה. עֲשֶׂרָה תְּמִימִים יִהְיוּ. כֹּךְ יִנְהֲגוּ אֵלֶּה שְׁבָנֵי בֵּיתֶם אֵינֶם מִתְּגוֹרְרִים לִיד הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ, יֵרָאוּ אֶת אֵלֶּה וְדָעוּ כִּי אֵלֶּה מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת.

קטע 25

197. מוֹעֵד הַחֵג הוּא בְּחֻדָּשִׁים יְדוּעִים,¹ וּמִי שֶׁלֹּקַח עַל עַצְמוֹ לָקִים בָּהֶם אֶת הַחֵג, חָזַב לְהַמְנִיעַ מִיַּחְסֵי מִין, וּמִשְׁחִיתוֹת, וּמִמְרִיבוֹת בְּתַקּוּפַת הַחֵג.² כָּל מַעֲשֶׂה טוֹב שֶׁתַּעֲשׂוּ, אֵלֶּה יַדַּע אוֹתוֹ. הַכִּינוּ צִידָה לְדָרְךְ, דָּעוּ כִּי הַצִּידָה הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר הִיא יֵרָאֵת אֵלֶּה,³ וְלָכֵן יֵרָאוּ אַתֶּם בְּעָלֵי תִבּוֹנָה.
198. אִין כָּל רַע בְּחֻשְׁגַּת פְּרָנְסָה מַעֵם רַבּוֹנְכֶם בַּחֵג.⁴ בְּצִיאַתְכֶם מֵעֶרְפָּאת (חֲזָרָה לְמַכָּה). הִזְכִּירוּ אֶת שֵׁם אֵלֶּה עַל יַד הַמָּקוֹם הַקָּדוֹשׁ,⁵ הִזְכִּירוּ אֶת שְׁמוֹ כְּפִי שֶׁהִדְרִיד אֶתְכֶם, וְכִי הָיִיתֶם לִפְנֵי כֵן מִן הַתּוֹעִים,
199. אַחֵר כֹּךְ, צָאוּ מִהַמָּקוֹם שֶׁמִּמֶּנּוּ יוֹצְאִים כָּל הָעוֹלָם לָרָגֶל, וּבִקְשׁוּ אֶת סְלִיחַת אֵלֶּה, כִּי אֵלֶּה סוֹלַח וְרַחוּם.
200. בְּהִשְׁלִימְכֶם אֶת טַקְסֵיכֶם, הִזְכִּירוּ אֶת שֵׁם אֵלֶּה כְּשֶׁם שֶׁנִּהְגָּתֶם לְהִזְכִּיר אֶת אֲבוֹתֵיכֶם וְעוֹד יוֹתֵר מִכֹּךְ. יֵשׁ אֲנָשִׁים הָאוֹמְרִים, «רַבּוֹנֵנוּ! תֵּן לָנוּ (בְּרִיאוֹת, הוֹן, וּבָנִים) בְּעוֹלָם הַזֶּה», לֹאֵלֶּה לֹא יִהְיֶה חֶלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא,⁶
201. וַיֵּשׁ בָּהֶם מַאֲמִינִים הַמִּתְפַּלְלִים, «רַבּוֹנֵנוּ! תֵּן לָנוּ טוֹבָה בְּעוֹלָם הַזֶּה וְטוֹבָה בְּעוֹלָם הַבָּא, וְשִׁמְרֵם אוֹתָנוּ מֵעֲנִשׁ הָאֵשׁ»,⁷
202. אֵלֶּה (הַמִּתְפַּלְלִים בְּתַפִּלָּה זוֹ), יִקְבְּלוּ אֶת תַּגְמוֹלָם לְפִי הַשְׁגִּיהֶם, וְאֵלֶּה הוּא מְהִיר-חֶשְׁבוֹן.

1. חודשי החג' הם: ד'ו אל-קעדה, ד'ו אל-חג'ה, ואל-מוחרם.

2. ר' סורת את-תובה 9: 36; וסורת אל-חג' 22: 25.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 26.

4. עבד-אללה בן עבאס אמר: השווקים החשובים מחוץ למכה בתקופת הג'אהליה הם, עוכאט', מג'נה, וד'ו אל-מג'אז. העולים לרגל הגיעו לשווקים חודש לפני מועד החג' עם כל מיני סחורות לעשות כסף. בבוא האסלאם המוסלמים חשבו שזה אסור לעשות מסחר בזמן החג', אבל אללה התיר להם לעשות מסחר ולהרוויח כסף בימי החג'.

5. אל-משער אל-חראם, אל-מוזדלפה.

6. ר' סורת אל-אסרא' 17: 18 - 19.

7. ר' סורת אש-שורא 42: 20.

203. הִזְכִּירוּ אֶת אֱלֹהָהּ בְּמִסְפַּר יָמִים מְסֻיָּמִים,¹ אֵד מִי שֶׁמְקַדֵּשׁ אוֹ מֵאַחַר
בְּשָׁנֵי יָמִים לֹא יֵאָשֵׁם, אִם יֵרָא אֱלֹהָהּ הוּא. יֵרָאוּ אֶת אֱלֹהָהּ וְדָעוּ כִּי אֵלָיו
תֵּתְאֲסֹפוּ.²
204. יֵשׁ אֲנָשִׁים אֲשֶׁר דְּבוּרֵיהֶם עַל הָעוֹלָם הֵזָה מוֹצֵאִים חֹן בְּעֵינֵיָד, וְהֵם מְזַכְּרִים
אֶת אֱלֹהָהּ כְּעֵד עַל אֲשֶׁר בָּלָבָם.³ אוּלָם הֵם הָאוֹיְבִים הַגְּדוֹלִים בְּיוֹתֵר,
וְכַאֲשֶׁר הוּא פוֹנֶה עֶרְף רַךְ בְּרַחֲבֵי הָאָרֶץ לְהַשְׁחִית אֶת הָאָדָמָה וְאֶת פְּרִיָהּ,
וְאֱלֹהָהּ אֵינוֹ אוֹהֵב שְׁחִיתוֹת,
205. וְכַאֲשֶׁר הוּא פוֹנֶה עֶרְף רַךְ בְּרַחֲבֵי הָאָרֶץ לְהַשְׁחִית אֶת הָאָדָמָה וְאֶת פְּרִיָהּ,
וְאֱלֹהָהּ אֵינוֹ אוֹהֵב שְׁחִיתוֹת,
206. וְאִם נֹאמַר לוֹ, יֵרָא אֶת אֱלֹהָהּ! הוּא מְתַנָּאָה בַּפֶּשַׁע.⁴ לָכֵן דִּין גִּיהֶנֶם, וְכַמָּה
נוֹרָא הִנְצוּעַ.
207. אֵד יֵשׁ אֲשֶׁר הַמוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ כְּדִי לְקַבֵּל בְּרַכַּת אֱלֹהָהּ.⁵ אֱלֹהָהּ הוּא מֵלֵא
חֲמֵלָה אֶל עַבְדּוֹ.
208. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! קִבְּלוּ כָלְכֶם עַל עֲצָמְכֶם אֶת הָאִסְלָאָם כֵּלּוֹ וְאֵל תִּלְכוּ
בְּדַרְכֵי הַשָּׁטָן, כִּי הוּא אוֹיְבְכֶם הַגָּלוּי.
209. וְאִם שָׁגִיתֶם לְאַחַר שֶׁקִּבַּלְתֶּם אֶת הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, דָּעוּ כִּי אֱלֹהָהּ הוּא
עֶזְרוֹ וְחֻכְם.
210. הָאֵם הֵם (הַכּוֹפְרִים) מִצָּפִים (לְיוֹם הַדִּין) שְׂיָבֹא אֱלֹהָהּ עֲלֵיהֶם בְּשִׁכְבוֹת
עֲנִיִּים עִם הַמְּלָאָכִים? וְהַדִּין נִחְרָץ, וְאֵל אֱלֹהָהּ יוֹחֲזֵרוּ כָּל הָעֲנִיָּיִם.⁶

קטע 26

211. שְׂאֵל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כַּמָּה אוֹתוֹת בְּרוּרִים הִבֵּאֵנוּ לָהֶם. כָּל הַמְּסִלֵּף אֶת
חֹסֶד (דֵּת) אֱלֹהָהּ אַחֲרֵי שֶׁהֶעֱנֵק לוֹ, (עָלָיו לְהַבִּיז) שְׂאֵלָה מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת.⁷
212. הַכּוֹפְרִים מְקַסְמִים מִחֵי הָעוֹלָם הֵזָה,⁸ לָכֵן הֵם בְּזִים לְמֵאֲמִינִים
(הַמַּחֲכִים לְחֵי הָעוֹלָם הַבָּא), וְאוּלָם בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים יִהְיוּ הַמֵּאֲמִינִים
הַיֵּרָאִים בְּדַרְגָּה יוֹתֵר גְּבוּהָה מֵהֶם; (וְגַם בְּעוֹלָם הֵזָה) אֱלֹהָהּ שׁוֹלֵחַ פְּרִנְסָה
לְמִי שֶׁהוּא רוֹצֶה בְּלִי הַגְּבָלָה.⁹

1. הימים הם: 11, 12, 13 מחודש די אל-חג'יה.

2. ר' סורת אל-מואמנון 23: 79; וסורת אל-מולכ 67: 24.

3. ר' סורת אל-מונאפקון 63: 1; וסורת אנ-נסא' 4: 108.

4. ר' סורת אל-חג' 22: 72.

5. ר' סורת את-תובה 9: 111.

6. ר' סורת אל-פורקאן 25: 25.

7. ר' סורת אבראהים 14: 28.

8. ר' סורת אל-כהף 18: 7.

9. ר' סורת אל-אסרא' 17: 18 - 21.

213. בְּנֵי אָדָם הָיוּ אֶמְהָ אַחַת (בְּלִי אֶמּוֹנָה),¹ וְאִזּוּ שָׁלַח אֱלֹהָ אֶת הַנְּבִיאִים כְּמִבְשָׁרִים וּמִזְהִירִים, וְשָׁלַח אֹתָם אֶת הַסֶּפֶר² עִם הָאֱמֶת כְּדִי לִשְׁפֹּט בֵּין בְּנֵי אָדָם בְּצֶדֶק בְּכָל אֲשֶׁר נִחְלְקוּ בּוֹ.³ וְלֹא נִחְלְקוּ בּוֹ אֶלָּא לְאַחַר שֶׁנִּתְּנוּ לָהֶם הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, וְזֹאת מִתּוֹךְ קִנְיָה בִּינִיָּה. וְאִזּוּ הִדְרִיד אֱלֹהָ אֶת הַמַּאֲמִינִים אֶל הָאֱמֶת אֲשֶׁר נִחְלְקוּ בָּהּ, כִּי אֱלֹהָ מִדְרִיד אֶת מִי שִׁירְצָה בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.

214. הָאֱמָנִים חֲשַׁבְתָּם כִּי תִכְנְסוּ לַגֶּן וְלֹא יָקָרָה לָכֶם מָה שֶׁיִּקְרָה לְאֱלֹהָ שֶׁקָּדְמוֹ לָכֶם? פָּגְעוּ בָּהֶם יְסוּרִים וְצָרוֹת וְזַעְזָעוּ, עַד אֲשֶׁר אָמַר הַשָּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) וְהַמַּאֲמִינִים אֹתוֹ, «מִתִּי זָבוּא נִצְחוֹנוֹ שֶׁל אֱלֹהָ?» וְאֱמָנִים נִצְחוֹנוֹ שֶׁל אֱלֹהָ קְרוֹב.⁴

215. הֵם (הַמַּאֲמִינִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד), «כַּמָּה לְהוֹצִיא (מִרְכוּשִׁים) כְּצֶדֶקָה, וְאִידֶּךָ?» אָמַר, «כָּל הַטּוֹב אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ, וְנִתֵּן לְהוֹרִים, וְלִקְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, וְלִיתוּמִים, וְלִמְסַכְּנִים, וְעוֹבְרֵי אֶרֶץ. וְכָל טוֹב אֲשֶׁר תַּעֲשֹׂו, יֵדַע בּוֹ אֱלֹהָ».

216. צָוָה עֲלֵיכֶם הַקָּרֵב,⁵ אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא שְׂנוֹא עֲלֵיכֶם, אֲדָּה יֵשׁ שֶׁתִּשְׁנָאוּ דְּבַר מָה, אֵף כִּי טוֹב הוּא לָכֶם, וְיֵשׁ שֶׁתִּתְּנֶה דְּבַר מָה, אֵף כִּי רַע הוּא לָכֶם. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְאֹתָם אֵינֶכֶם יוֹדְעִים.

קִטֵּעַ 27

217. יֵשׁ כְּאֵלָה שֶׁשׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד) עַל אוֹדוֹת הַחֲדָשׁ הַקָּדוֹשׁ, עַל הַמִּלְחָמָה בּוֹ. אָמַר, «מִלְחָמָה בְּחֲדָשׁ הַקָּדוֹשׁ הִיא פֶּשַׁע גָּדוֹל, אֲדָּה לְמַנַּע אֲנָשִׁים מִלְּלַכֵּת בְּשָׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ וְאִי אֶמּוֹנָה (שֶׁלָּכֶם) בּוֹ, וְגַם לְמַנַּע אֲנָשִׁים מִלְּהִכָּנֵס לְמִסְגַּד הַקָּדוֹשׁ, וְלְהוֹצִיא אֶת יוֹשְׁבָיו (הַנְּבִיא וְהַמְּסַלְמִים) מִמָּוְנוֹ, כָּל אֵלָה פֶּשַׁע יוֹתֵר גָּדוֹל אֲצֶל אֱלֹהָ. לַחֵץ וְעֵנֶשׁ עַל אֲנָשִׁים לְהַמִּיר אֶת דִּתָּם קִשִּׁים מִהִרְיָגָתָם. הֵם (הַכּוֹפְרִים) לֹא יִפְסִיקוּ לְהִלָּחֵם בָּכֶם עַד אֲשֶׁר יוֹצִיאוּ אֶתְכֶם מִדִּתְכֶם, אִם נִצְלִיחוּ בָכֶךָ. אֵלָה מָכֶם שֶׁיִּנְטְשׁוּ אֶת דִּתָּם וְנִמּוּתוֹ כּוֹפְרִים, יִפְסִידוּ אֶת הַגָּמוּל שֶׁל מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. אֵלָה יִהְיוּ מְשׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ, וְלַעוֹלָם יִחִיו בָּהּ.

218. אֵלָה שֶׁהֶאֱמִינוּ וְהִגְרִו⁶ וּבִצְעוּ ג' הָאֵד (מֵאֲבָק) בְּשָׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, הֵם מְקוּיִם לְרַחֲמֵי אֱלֹהָ. כִּי אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

1. ר' סורת ינוס 10: 19.

2. הספר: כינוי קיבוצי לכלל כתבי הקודש שניתנו לכל נביא ונביא.

3. ר' סורת אל-גיאתיה 45: 29; וסורת אל-אסרא' 17: 9.

4. ר' סורת אאל עמרוא 3: 12; סורת אל-ענכבות 29: 2-3; סורת אל-אחזאב 33: 9-11; וסורת אז-זוח'רף 43: 7-8.

5. ר' סורת אל-חגי 22: 39.

6. המהגרים, אלה הם המוסלמים שהגרו ממכה לאל-מדינה.

219. יֵשׁ כְּאֵלֶּה שְׁשׁוּאַלִים אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד) עַל אוֹדוֹת הַיֵּין וְהַמִּיֶסֶר, מִשְׁחָךְ גּוֹרֵל, אָמַר, «יֵשׁ בָּהֶם חֲטֵא גָדוֹל, וְיֵשׁ בָּהֶם תּוֹעֵלֶת לִבְנֵי אָדָם (מִבְּחִינָה כְּלָפֶלֶתִי), וְאוֹלָם הַחֲטֵא יוֹתֵר גָּדוֹל מִהַתּוֹעֵלֶת».¹ וַיִּשְׁאַלּוּךְ מִמָּה יוֹצִיאוּ (לַעֲדָקָה), אָמַר, «מִה שְּׂאֲתֶם יְכוּלִים מִהֶעֱדָף שֶׁל הָעֶשֶׂר שְׁלָכֶם. כִּדּוּ וּבְהִיר אֶלְלָה לָכֶם אֵת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תַּחֲשֹׁבוּ (עַל מִה שְּׂיֻעִיל לָכֶם),
220. בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא». וַיִּשְׁאַלּוּךְ בִּיצַד לְנֶהֱג עִם הִתּוֹמִים? אָמַר, «אִם תִּנְהַלּוּ אֵת עֲנִיֵּיהֶם בְּצוּרָה נִפְרָדֶת וְטוֹבָה, זֶה יוֹתֵר טוֹב לָכֶם, וְאִם תַּעֲרַבְבוּ אֵת רְכוּשֶׁם לְרְכוּשֶׁכֶּם, כְּאַחִים שְׁלָכֶם (הִיוּ). אֶלְלָה מִבְּחִין בֵּין הַמִּשְׁחָת לְבֵין הַיֶּשֶׁר, אֱלוּ רָצָה אֶלְלָה הִיא מִקִּשָּׁה עֲלֵיכֶם (שֶׁלֹּא לַעֲרַב אֵת רְכוּשֶׁם לְרְכוּשֶׁכֶּם). אֶלְלָה עִזּוּז וְחֶכֶם.
221. אֵל תִּתְחַתְּנוּ עִם פְּגִינּוֹת עַד אִם תִּאֲמֶנָּה, כִּי אִשָּׁה מֵאֲמִינָה טוֹבָה הִיא מִפְּגִינָתִי, גַּם אִם הַפְּגִינָתִי מִצָּאָה חֵן בְּעֵינֵיכֶם. וְאַל תִּשְׁיאוּ (נָשִׁים מֵאֲמִינּוֹת) לַאֲנָשִׁים פְּגִינָיִים עַד אִם יֵאֲמִינוּ, וְאִישׁ מֵאֲמִין טוֹב מִפְּגִי גַם אִם הוּא מִצָּא חֵן בְּעֵינֵיכֶם. אֵלֶּה (הַפְּגִינָיִים) מִזְּמִינִים אֵל הָאֵשׁ, וְאֱלוּ אֶלְלָה מִזְּמִין אֵל הַגֶּן וְלִזְכוֹת בְּחִינָה בְּרִשּׁוֹתוֹ. כִּדּוּ מִבְּהִיר אֶלְלָה אֵת הָאוֹתוֹת לִבְנֵי אָדָם לְמַעַן יִזְכְּרוּ.

קטע 28

222. וַיִּשְׁאַלּוּךְ עַל אוֹדוֹת הַנוֹסֶת. אָמַר, «זֶהוּמָּה הִיא, לָכוּ הִתְרַחֲקוּ מִן הַנָּשִׁים בְּתַקִּיפַת הַנוֹסֶת וְאַל תִּזְדָּוְגוּ עִמָּהֶן עַד אֲשֶׁר יִטְהָרוּ, וְאַחֲרֵי שְׂיִטְהָרוּ בּוֹאוּ אֵלֶיהֶן כְּאֲשֶׁר צִוָּה אֲתֶכֶם אֶלְלָה. אֶלְלָה אוֹהֵב אֵת הַחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה, וְאוֹהֵב אֵת הַמִּטְהָרִים».
223. נִשְׁוֹתֵיכֶם הֵן אֲדָמַת חֲרִישׁ לָכֶם, וּבּוֹאוּ אֵל חֲרִישְׁכֶּם מֵאִיזָה עַד שֶׁתִּרְצוּ. הַקִּדְיָמוּ לַעֲשׂוֹת לְנִפְשׁוֹתֵיכֶם, וְיִרְאוּ אֵת אֶלְלָה, וְדַעוּ כִּי עֲתִידִים אַתֶּם לִפְגֹּשׁ אוֹתוֹ. וּבִשֶׁר לְמֵאֲמִינִים.
224. אֵל תַּעֲשׂוּ מֵאֶלְלָה מִטְרָה לְשִׁבְעוֹתֵיכֶם, לְמַעַן שְׁלֹא תִהְיוּ נְדִיבִים, וְיִרְאִים, וְעוֹשֵׂי שְׁלוֹם בֵּין בְּנֵי הָאָדָם,² כִּי אֶלְלָה שׁוֹמֵעַ וְיֹדֵעַ.
225. אֶלְלָה לֹא יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם בְּגִלֵּל פְּלִיטַת פֶּה בְּשִׁבְעוֹתֵיכֶם, אֵדָה הוּא יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם בְּגִלֵּל כּוֹנֵת לְבוֹתֵיכֶם,³ וְאֶלְלָה סוֹלֵחַ וּמְתוֹן.

1. ר' סורת אל-מאאידה 5: 90 - 91; וסורת אנ-נסא' 4: 43. יש ביין ובמיסר חטא גדול מאשר תועלת: זה השלב הראשון והכנה לאיסור שתית יין באסלאם.

2. ר' סורת אנ-נור 24: 22.

3. ר' סורת אל-מאאידה 5: 89.

226. לֹא־לָהּ שְׁנֵשְׁבָעוּ לֹא לְקַיִם יַחְסִי מִיָּן עִם נְשׁוֹתֶיהָם, נִתְּנָת שְׁהוּת שֶׁל אַרְבָּעָה חֳדָשִׁים, לַחֲזֹר בָּהֶם מִשְׁבֻּעַתָּם, וְאוֹלָם אִם יַחֲזִירוּ בָּהֶם מִשְׁבֻּעַתָּם, הִנֵּה אֵלֶּה סוֹלַח וְרַחוּם.

227. וְאוֹלָם אִם יַחֲלִיטוּ עַל גְּרוּשֵׁיוֹ, הִנֵּה אֵלֶּה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

228. הַגְּרוּשׁוֹת תִּמְתְּנָה שְׁלוּשָׁה מַחֲזֹרֵי נָדָה, וְאַסוּר לָהֶן לְהַסְתִּיר אֶת אִשָּׁר אֵלֶּה בָּרָא בְּרַחֲמֵיהֶן, אִם מֵאַמִּינוֹת הֵן בְּאֵלֶּה וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן. לְבַעֲלֵיהֶן שְׁמוּרָה הַזְּכוּת לְהַשִּׁיבָן בְּמִשְׁךְ תְּקוּפַת הַזְּמַן הַזֶּה, אִם יִרְצוּ לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם. הֵן זָכָאיוֹת לְזִכְיוֹת דּוֹמוֹת לַחֻבוֹת וּלְיַחֲסֵה הַזֶּה, וְאוֹלָם לְגַבְרִים יִתְרוֹן עֲלֵיהֶן. וְאֵלֶּה הֵיא עֲזִיז וְחָכָם.

קטע 29

229. מִתֵּר לְבַצֵּעַ גְּרוּשֵׁיוֹ (זְמַנִּיִּים) פְּעָמִים, אַךְ בְּפַעַם הַשְּׁלִישִׁית יַחֲלֹט (סוֹפִית) אִם לְהַחֲזִיק בְּאִשָּׁה בְּחֶסֶד, אוֹ לְשַׁלְחָה (סוֹפִית) בְּנִדְבָנוּת. בְּגְרוּשֵׁיוֹ סוֹפִיִּים אֲסוּר לְבַעַל לְקַבֵּל חֲזָרָה אֵינָה שְׁהוּא דָּבָר מִמָּה שְׁנִתֵּן לָהּ (כְּמִהְרָה),¹ אֵלָּה אִם כֵּן יַחֲשֹׁשׁוּ הַשָּׂנִים כִּי לֹא יוּכְלוּ לְהַקִּים אֶת חֻקּוֹת אֵלֶּה. וְאִם אֵתֶם יִרְאִים שֶׁלֹּא יוּכְלוּ הַשָּׂנִים לְהַקִּים אֶת חֻקּוֹת אֵלֶּה (לַחֲיוֹת בְּשָׁלוֹם כְּזוֹג כְּדֵת וְכִדְיוֹ), לֹא יַחֲשֹׁב לָהֶם לַחֲטָא אִם תִּפְדָּה הָאִשָּׁה אֶת עַצְמָהּ (מִהַנְשׂוֹאִין עַל יְדֵי הַחֲזָרָת חֶלֶק מִמָּה שְׁנִתֵּן לָהּ). אֵלָּה הֵם הַחֻקִּים שֶׁקִּבַּע אֵלֶּה, וְאֵל תַּעֲבִרוּ עֲלֵיהֶם, כִּי כָּל הָעוֹבְרִים עַל חֻקֵּי אֵלֶּה הֵם חוֹטְאִים.

230. וְאִם יִגְרָשָׁה (בְּפַעַם הַשְּׁלִישִׁית), לֹא תִהְיֶה עוֹד מִתְּתָר לוֹ, עַד אֲשֶׁר תִּנָּשֵׂא לְבַעַל אַחֵר. וְאִם (הַבַּעַל הַחֲדָשׁ) יִגְרָשָׁה, לֹא יִהְיֶה חֲטָא עַל הַשָּׂנִים אִם יִנָּשְׂאוּ שׁוֹב, אִם חוֹשְׁבִים הֵם כִּי יִקְיָמוּ אֶת חֻקֵּי אֵלֶּה. אֵלָּה הֵם הַחֻקִּים אֲשֶׁר קִבַּע אֵלֶּה וְאֲשֶׁר הוּא מִבְּהִיר לְבַעֲלֵי דַעַת.

231. וְאִם אֵתֶם מִגְרָשִׁים אֶת הַנָּשִׁים, וְהֵן כָּבֵר מְלָאוּ אֶת תְּקוּפַת הַהִמְתְּנָה שֶׁלָּהֶן, הַחֲלִיטוּ הָאֵם לְהַחֲזִיק בָּהֶן בְּחֶסֶד אוֹ לְשַׁלְחָן בְּחֶסֶד, וְאוֹלָם אֵל לָכֶם לְהוֹסִיף וּלְהַחֲזִיק בָּהֶן רַק כְּדִי לְהַצִּיק לָהֶן. כָּל הָעוֹשָׂה זֹאת חוֹטָא לְנַפְשׁוֹ. אֵל תַּעֲשׂוּ חֻקֵּי אֵלֶּה לְלַעַג. וְזָכְרוּ אֶת הַחֶסֶד שֶׁנָּטָה לָכֶם אֵלֶּה² וְאֵת הַסֶּפֶר (הַקּוֹרְאָן) וְהַחֲקָמָה (הַמְסַרְתָּ שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) אֲשֶׁר הוֹרִיד אֲלֵיכֶם מִן הַשָּׁמַיִם לְהַזְהִירְכֶם. וְיִרְאוּ אֶת אֵלֶּה וְדַעוּ לָכֶם כִּי אֵלֶּה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4: 19 - 20; סורת אל-אחזאב 33: 28; וסורת אט-טלאק 65: 6.

2. החסד הוא שאללה ברא לאנשים בנות זוג. ר' סורת אר-רום 30: 21.

קטע 30

232. ואם אתם מגרשים את הנשים, והן כבר מלאו את תקופת ההמתנה שֶׁלָּהֶן, אל תמנעו מהן לחזור לבעליהן. אם הסכימו ביניהם כמקובל. כִּדְרֹשׁ לנהג מכל אחד מכם המאמין באללה והיום האחרון. וזה מרבה את טהרתכם, כי אללה יודע אף אתם אינכם יודעים.

233. אמהות (מגרשות) יניקו את ילדיהן שנתים שלמות למי שירצה לקים במלוואה את תקופת ההנקה.¹ על האב של התינוק לפרנס אותו ולהלבישו כמקובל. אף אין לחיב נפש יותר מכפי יכלתה.² אין להציק לאם בשל ילדה, ואין להציק לאב בשל ילדו. ועל היורש למלא אותם תפקידים. ואם ירצו שניהם גמילה בהספקה ביניהם והתיעצות לא יהיה חטא עליהם. אם תרצו לשכר מניקה לילדיכם. לא יהיה חטא עליכם אם תשלמו את שכרה כמקובל. ויראו את אללה, ודעו כי אללה רואה מעשיכם.

234. אם אנשים נפטרים ומשאירים נשים, עליהן להמתין (לא להתחתן) ארבעה חדשים ועשרה ימים. עם תם תקופת ההמתנה, אתם לא אחראים למה שתעשינה בעצמן בצורה הזגנת ומקבלת.³ אללה בקיא במעשיכם.

235. לא יחשב לכם לחטא אם תרמזו שאתם מענינים לשאת אשה מסימת, או אם תחשבו על כך בלבכם. אללה יודע כי תחשבו עליהן. אולם אסור להפגש עמהן בסתר, ועליכם להתקשר אתן אף ורק בצורות המקבלות, ואל תחליטו לבצע את קשר הנשואין אלא כעבר הזמן הקבוע להמתנה. דעו, כי אללה יודע מה שבלבכם והזהרו ממנו, ודעו כי אללה סולח ומתון.

קטע 31

236. לא יחשב לכם לחטא אם תגרשו נשים לפני שבעלתם אותן, ולפני שקבעתם להן מהר, אף תנו להן פצוי כמקובל, העשיר לפי יכולתו, והעני לפי יכולתו, כי זוהי חובת הנדבנים.

237. אם תגרשו אותן לפני שבעלתם אותן אולם לאחר שקבעתם להן מהר, שלמו להן מחצית מאשר קבעתם להן, אלא אם ויתרנה על המגיע להן, או ויתר הממנה על עניני האשה (אם היא קטינה), ואם ויתרו תהיו

1. ר' סורת אל-אחקהאף 46 : 15.

2. ר' סורת אט-טלאק 65 : 7.

3. הכוונה פה, הן חופשיות להתחתן עם מי שהן רוצות מבלי התערבות בני משפחתן.

קְרֹבִים יוֹתֵר לִירָאֵת אֵלָּהָ, וְאֵל תִּשְׁכַּחוּ אֶת הַנְּדִיבוֹת בֵּינֵיכֶם, כִּי אֵלָּה רֹאֶה מַעֲשֵׂיכֶם.

238. שָׁמְרוּ עַל (זְמִינִי) הַתְּפִלוֹת, וּבַעֲקָר עַל הַתְּפִלָּה הָאֲמֻצָּעִית (תְּפִלַּת אַחֵר הַצֹּהֲרִים), וְקוֹמוּ לְהַתְּפַלֵּל אֶל אֵלָּה בְּהַתְּמַסְרוֹת.

239. וּבִשְׁעַת סַכְּנָה הַתְּפַלְלוּ בְּהִלִּיכָה עַל רְגְלֵיכֶם אוֹ בְּרִכְיָה (עַל אֲמֻצָּעִי נְסִיעָה). אַךְ בְּהִיוֹתְכֶם בְּמָקוֹם בְּטוֹחַ הַתְּפַלְלוּ אֶל אֵלָּה כְּדָרְךְ שֶׁלְּמַדְכֶם מִה שֶׁמִּקְדָּם לֹא הָיִיתֶם יוֹדְעִים.

240. אֵלָּה אֲשֶׁר עוֹמְדִים לְמוֹת וְנִשְׁאִירוּ נָשִׁים (אֲלֻמָּנוֹת) אַחֲרֵיהֶם, יֵשׁ לְצוּוֹת לְנָשִׁים פְּרִנְסָה לְמִשְׁךְ שְׁנָה שְׁלֵמָה, וְלִהְיֶינָה בְּמִשְׁךְ שְׁנָה בְּבֵית שְׁגָרוֹ בּוֹ. אוּלָם אִם תַּעֲזוּבָנָה הַבֵּית מְרֻצוֹן, אַתֶּם לֹא אַחֲרָאִים לָמָּה שֶׁתַּעֲשִׂינָה בְּעֶצְמוֹן¹ מִה שֶׁהוּא מְקַבֵּל. אֵלָּה הוּא עֲזוּז וְחָכָם.

241. חוֹבָה הִיא עַל הִירָאִים לְהַבְטִיחַ לְנָשִׁים הַמְּגֵרָשׁוֹת אֲמֻצָּעִי מַחִיָּה כְּמִקְבֵּל.

242. כֵּךְ יִבְהִיר אֵלָּה לְכֶם אֶת אוֹתוֹתָיו לְמַעַן תִּבְיִנוּ.

קטע 32

243. הָאִם לֹא שָׁמַעְתָּ עַל אֵלָּה אֲשֶׁר בָּרְחוּ בְּאֻלְפֵיהֶם מִבְּתֵיהֶם לְמַעַן יִנָּצְלוּ מִמָּוֶת, אָמְנָם אֵלָּה אָמַר לָהֶם, «מוֹתוּ!» וְאַחֵר הַחִיָּה אוֹתָם. הֵן אֵלָּה רַב-חֶסֶד עַל בְּנֵי הָאָדָם, אַךְ רַב בְּנֵי הָאָדָם אֵינָם מְכִירִים תוֹדָה.²

244. הִלַּחְמוּ בְּשִׁבִּיל אֵלָּה,³ וְדַעוּ כִּי אֵלָּה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

245. כָּל מִי שֶׁגָּמַל לְאֵלָּה גָּמוֹל חֶסֶד,⁴ אֵלָּה יַכְפִּיל לוֹ כָּפֹל כְּפָלִים.⁵ וְאֵלָּה

נוֹתֵן פֶּעַם בְּצֻמָּצוֹם וּפֶעַם נוֹתֵן בְּיָד נְדִיבָה, וְאֵלָּה תוֹשֵׁב

246. הָאִם לֹא שָׁמַעְתָּ עַל מִנְהִיגֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְאַחֵר מוֹסָא (מֹשֶׁה), אֲשֶׁר אָמַר לְנִבְיָא שְׁלֵהֶם, «בְּבַח לָנוּ מִלֶּךְ לְמַעַן נִלְחַם בְּשִׁבִּיל אֵלָּה!» אָמַר לָהֶם, «הָאִם לְאַחֵר שִׁינְיָנָה עֲלֵיכֶם לְהִלָּחֵם לֹא תִלָּחְמוּ!» אָמַר, «וְלָמָּה לֹא נִלְחַם בְּשִׁבִּיל אֵלָּה לְאַחֵר שֶׁגִּרְשָׁנוּ מִבְּתֵינוּ וְאִבְדָּנוּ אֶת בְּגִינוּ?» אוּלָם כְּאֲשֶׁר נִצְטוּוּ לְהִלָּחֵם, פָּנוּ עָרְף, פָּרַט לְמַעֲטִים מֵהֶם, וְאֵלָּה יוֹדֵעַ מִי הֵם הַחוֹטְאִים.

1. זאת אומרת להתחתן. במקרה כזה לא מותר לאנשי המשפחה להתערב ולמנוע מהן להתחתן.

2. ר' סורת אל-אנפאל 8: 24; סורת אל-אנעאם 6: 123; וסורת אד-דוח'אן 44: 56.

3. שביל אללה, בערבית «في سبيل الله למען אללה, או בשביל אללה», מונח כולל כל מיני מעשים טובים במיוחד מלחמה נגד אויבי אללה והחברה מחוץ לחברה ומתוכה (למען אללה).

4. בערבית «قرض حسن הלוואת חסד, גמול חסד».

5. ר' סורת סבא' 34: 39; וסורת את-תע'אבון 64: 17.

247. וְהִנְבִּיא שְׁלֵהֶם אָמַר לָהֶם, «אַלֶּלָה בָּחַר לָכֶם טָאלוֹת כְּמִלְךָ עֲלֵיכֶם». אָמְרוּ, «אֵיךְ יִמְלֹךְ הוּא עָלֵינוּ וְאֶנְחֵנוּ רְאוּיִים יוֹתֵר מִמֶּנּוּ לְמַלּוּכָה? וְגַם עֲשֵׂר רַב אֵין לוֹ». אָמַר, «אַלֶּלָה בָּחַר בּוֹ לְמִלְךָ עֲלֵיכֶם, וְהִרְבָּה לוֹ דַּעַת וְקוֹמָה». אֶלֶלָה נוֹתֵן מַלְכוּת לְמִי שְׁיִרְצָה, וְאַלֶּלָה רַב-אֶמְצָעִים וְרַב-דַּעַת.

248. וְאָמַר לָהֶם נְבִיאֵם, «הָאוֹת לְאֲשׁוֹר מַלְכוּתוֹ יִנָּתֵן לָכֶם בְּבוֹא אַרְוֹן הַבְּרִית אֲלֵיכֶם עִם הַשְׂכִּינָה בְּתוֹכּוֹ מִרְבוֹנְכֶם וּשְׂרִידִים שֶׁהִשְׁאִירוּ בְּנֵי בֵּיתוֹ שֶׁל מוֹסֵא וּבְנֵי בֵּיתוֹ שֶׁל הָאָרוֹן (אַהֲרֹן) כְּאֲשֶׁר הוּא נִשָּׂא עַל יְדֵי הַמַּלְאָכִים. בְּזֹאת יֵשׁ לָכֶם אוֹת, אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם».

קִטְעַ 33

249. כְּאֲשֶׁר יֵצֵא טָאלוֹת עִם הַחִילִים שְׁלוֹ, אָמַר, «הִנֵּה אֶלֶלָה מְנַסָּה אֶתְכֶם בְּנֶהָר. מִי שִׁשְׁתָּה מִמֶּנּוּ לֹא לִי הוּא, אֲדָּ מִי שְׁלֹא יִטְעַם מִמֶּנּוּ לִי הוּא, וְגַם כָּל הַשּׁוֹתָה רַק בְּמִלּוֹא יָדוֹ». (וְכְאֲשֶׁר הִגִּיעוּ אֶל הַנֶּהָר) רַבִּם שָׁתוּ עַד לַרְוִיָּה מִמֶּנּוּ, פָּרַט לְמַעֲטִים, וּבִחְצִיתוֹ אֶת הַנֶּהָר יַחַד עִם נְאֻמָּנִיו, אָמְרוּ, «אֵין בְּכַחֲנוּ לְהִלָּחֵם הַיּוֹם בְּג' אִלוֹת (בְּגִלְתִּי) וְחִילָיו». וְרַק אֶלֶה שְׁיִדְעוּ שֶׁהֵם עוֹמְדִים לְפָגֵשׁ אֶת אֶלֶלָה, אָמְרוּ, «כַּמָּה פְּעָמִים הִקְבוּצָה הַקְּטָנָה נִצָּחָה בַּעֲזָרַת אֶלֶלָה קְבוּצָה גְּדוֹלָה מִמֶּנָּה. אֶלֶלָה הוּא עִם הַסַּבְלָנִים».

250. וְכִשְׁעָמְדוּ פָּנִים אֶל פָּנִים מוֹל ג' אִלוֹת (גִּלְתִּי) וְחִילָיו, אָמְרוּ, «רְבוּנֵנוּ! הַשִּׁירָה סַבְלָנוֹת עָלֵינוּ, חֲזַק אֶת מַעֲמַדְנוּ, וְעֲזֹר לָנוּ לְגַבּוֹר עַל הַכּוֹפְרִים».

251. וּבַעֲזָרַת אֶלֶלָה הֵם הִבִּיסוּ אוֹתָם, וְדַאוּד (דָּוִד) הִרְגִּ אֶת ג' אִלוֹת, וְאַלֶּלָה נָתַן לוֹ אֶת הַמַּלּוּכָה וְאֶת הַחֲכָמָה וְלִמְדָהּ מִכָּל מָה שֶׁרָצָה. וְלוֹלֵא הַדָּף אֶלֶלָה בְּנֵי הָאָדָם, אֶלֶה בִּידֵי אֶלֶה, נִשְׁחָתָה הָאָרֶץ. אֶלֶלָה הוּא רַב-חֲסֵד לְכָל הַבְּרוּאִים.

252. אֶלֶה אוֹתוֹת אֶלֶלָה נִקְרָא אוֹתָם לְפָנֶיךָ (מוֹחֲמַד) בְּאַמַּת,¹ וְאַתָּה הִנָּךְ אַחִיד מִן הַשְּׁלִיחִים.

חלק 3

253. אֵלֶּה הַשְּׁלִיחִים, הַעֲדַפְנוּ אֶחָדִים מֵהֶם עַל פְּנֵי אֶחָדִים. יֵשׁ בָּהֶם אֶחָדִים
אֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלֶּה אַתָּם, וְאֶחָדִים מֵהֶם כָּאֵלֶּה שֶׁהֶעֱלָה בְּדִרְגוֹת. וְלַעֲיִסָּא בֶן
מֶרְיָם נָתַנוּ אוֹתוֹת בְּהִירִים, וְחִזְקָנוּ אוֹתוֹ בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, לוֹ רָצָה אֵלֶּה לֹא
הָיוּ אֵלֶּה שָׂבָאוּ אַחֲרֵיהֶם מַחֲלָקִים בִּינֵיהֶם לְאַחַר שֶׁנָּתַנוּ לָהֶם הָאוֹתוֹת
הַבְּהִירִים, וְאוֹלָם הֵם נִחְלָקוּ בִּינֵיהֶם: כִּי חֶלֶק מֵהֶם הָאֱמִינוּ וְחֶלֶק כִּפְרוּ.
אִלּוּ רָצָה אֵלֶּה, לֹא הָיוּ נִלְחָמִים בִּינֵיהֶם. וְאֵלֶּה פּוֹעֵל כְּרָצוֹנוֹ.

קטע 34

254. הִזֵּי הַמַּאֲמִינִים! הוֹצִיאוּ מִן הַמָּמוֹן שֶׁהֶעֱנֵקְנוּ לָכֶם, לִפְנֵי שֶׁיָּבֹאוּ יוֹם
שָׂאִין בּוֹ מִקֹּחַ וּמִמְכָּר, וְלֹא קֶשֶׁרִי יָדִידוֹת, וְלֹא תִתְקַבֵּל כָּל הַתַּעֲרָבוֹת,
וְהַכּוֹפְרִים הֵם הַחוּטָאִים.¹

255. אֵלֶּה, אֵין אֵלֶּה זִוְלָתוֹ, הַחֵי וְהַנֶּחֱצִי, לֹא תֵאֱחָז אוֹתוֹ תְּנוּמָה וְלֹא שָׁנָה. לוֹ
כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בְּאָרֶץ. וּמִי זֶה אֲשֶׁר יָבֹא בְּהַמְלָצָה לִפְנֵינוּ אֶלָּא
בְּרִשּׁוֹתוֹ? הוּא יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם וְאֶת אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם, וְהֵם לֹא יוֹכְלוּ
לְהַשִּׁיג מְאוּמָה מִיִּדְעָתוֹ אֶלָּא בְּרִשּׁוֹתוֹ. הַכּוֹרְסִי שֶׁלוֹ (כִּסְאוֹ)² מְכִיל שָׁמַיִם
וְאָרֶץ, וְלֹא תִכְבַּד עָלָיו שְׁמִירָתָם. וְהוּא הַעֲלִיּוֹן וְהַעֲצוּם.

256. אֵין לְכַפֵּת דָּת בִּפְלִחָה³ כִּי כָּבֵד הַבֶּרֶר הַיֶּשֶׁר מִן הַתַּעֲנִיָּה. כָּל הַכּוֹפֵר בְּטֹאע'וֹת
(הַאֲלִילִים) וּמַאֲמִין בְּאֵלֶּה מַחֲזִיק בְּקֶשֶׁר הָאֱמִיץ הַבִּלְתִּי מִנְתֵּק,⁴ כִּי אֵלֶּה
שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

257. אֵלֶּה הוּא מְגוֹן עַל הַמַּאֲמִינִים וּמַעֲבִירָם מִן הַחֲשֻׁכָה אֶל הָאוֹר, אוֹלָם
הַכּוֹפְרִים, הַטֹּאע'וֹת (הַאֲלִילִים) מְגַנִּים עֲלֵיהֶם, וְיַעֲבִירוּ אוֹתָם מִן הָאוֹר
אֶל הַחֲשֻׁכָה.⁵ אֵלֶּה מְשׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ וְלִנְצָח יִהְיוּ בָּהּ.

קטע 35

258. הֵאֵם לֹא רָאִיתָ אֶת הָאִישׁ אֲשֶׁר הִתְנַכַּח עִם אַבְרָאָהִים בְּדִבְרֵי רַבּוֹנוֹ בְּגִלָּל
שֶׁאֵלֶּה נָתַן לוֹ אֶת הַמְּלוּכָה? כְּשֶׁאַבְרָאָהִים אָמַר לוֹ, רַבּוֹנִי הוּא אֲשֶׁר

1. ר' סורת אל-מואמנון 23: 101.

2. כסאו: מונח זה העניק לפסוק זה את הכינוי «אאית אל-כורסי, פסוק הכסא». המוסלמים נותנים חשיבות מיוחדת לפסוק זה, והם קוראים אותו כל הזמן מבקשים ברכתו של אללה.

3. אללה מצווה על המוסלמים לא לכפות אסלאם על איוזה שהוא בן אדם משום שאסלאם הוא מתנה שאללה מעניק למי שהוא ירצה. ר' סורת אל-אנעאם 6: 125; וסורת אז-זומר 39: 22.

4. הקשר האמיץ הוא דת האסלאם.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6: 122, ופי' 153.

יחיה וימית. אמר, גם אני אחיה ואמית. אז אמר אברהם, אללה יביא את השמש מן המזרח, תביא אתה אותה מן המערב. אז נדהם הכופר. אללה לא ידרוך את הרשעים.

259. אז מה אתה חושב על האיש, אשר עבר בעיר שחרבה על כל בניניה, אמר, «איד יוכל אללה להחיותה לאחר מותה?» אז המיתו אללה מאה שנים, ואז החיה אותו ואמר לו, «כמה זמן שהית בין המתים?» אמר, «שהיתי יום או חלק מיום». ואז אמר לו אללה, «לא, כי מאה שנים שהית. הבט אל מאכלך ומשקך לא השתנו, והבט אל חמורך. כך נעשה ממך אות לבני האדם. והבט אל העצמות, איד נקים אותן ואחר כך נכסה אותן בשור». לאחר שנתברר לו הדבר, אמר, «מכיר אני כי אללה הכל-יכל».
260. וכאשר אברהם אמר, «רבוני! הראה לי איד תחיה את המתים». אמר (אללה), «האם לא תאמין?» אמר (אברהם), «בדאי, כן. אבל למען ירגע לבי». אמר אללה, «קח ארבע מיני צפורים וצרף אותם אליך (וחתך אותן לחתיכות), ושים כל חתיכה על הר, אחר קרא אליהו, ובמהירות יבואו אליך עפים. דע כי אללה עוזר וחכם».

קטע 36

261. משלם של אלה המוציאים מכספם למען אללה כגורעין שהצמיח שבע שבולים, ובכל שבלת מאה גרענים. אללה יכפיל למי שירצה, ואללה רב-חסד ויודע.
262. המוציאים מכספם בשביל אללה, ואינם מלויים את תרומתם בדברי התרברבות ופגיעה, הנה שכרם אצל רבונם, ולא עליהם הפחד ולא עליהם הגיון.
263. אמירת דברים יפים (למבקש עזרתכם) וסליחה יותר טוב מצדקה אשר תבוא אחריה פגיעה. ואללה בלתי-זקוק לדבר ומתון.
264. הוי המאמינים! אל תבטלו את הצדקה שלכם על ידי התרברבות ופגיעה, כאותו אדם המוציא מכספו כדי להראות לבני האדם, ואינו מאמין באללה וביום האחרון. דומה הוא לסלע מכסה עפר; שגשם שוטף פגע בו, והשאירו צחיח. כך גם הם לא יפיקו דבר ממה שעשו. ואללה לא ידרוך את הכופרים.
265. המוציאים מכספם בבקשם את רצון אללה, ומתוך רצונם הטוב, נמשלו לגן על רמה שציד עליו גשם שוטף, לכן הכפיל את יבולו, ובאין גשם, יספיק לו הטל. ואללה רואה את מעשיכם.

266. הִירָצָה הָאֶחָד מֵכֶם שִׁיְהִיָּה לוֹ גֹן תִּמְרִים וְעֵנָבִים וּמִכָּל הַפְּרוֹת, אֲשֶׁר נְהָרוֹת זֹרְמִים תַּחְתָּיו, אֵדָּ לַעֲת זִקְנָתוֹ יִהְיוּ לוֹ יְלָדִים חֲלָשִׁים, וְהָגֹן יִפְגַּע בְּסַעְרָה הָרַת אֵשׁ שֶׁתִּשְׂרֹף אוֹתוֹ? כִּדּוּבִּחִיר לָכֶם אֵלֶּלָה אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תַּחֲשֹׁבוּ עָלֵיהֶם.

קטע 37

267. הוּא הַמַּאֲמִינִים! הוֹצִיאוּ (בְּשִׁבִיל אֵלֶּלָה) מִן הַמִּבְחָר שֶׁאֲסַפְתֶּם, וּמִמָּה שֶׁהוֹצֵאנוּ לָכֶם מִן הָאֲדָמָה, וְאֵל תִּבְחָרוּ אֶת הַפְּחוֹת שֶׁבּוֹ לַתֵּת (בְּשִׁבִיל אֵלֶּלָה), אֲשֶׁר לֹא הִיִּיתֶם לוֹקָחִים לַעֲצָמְכֶם אֶלָּא אִם תַּעֲלִימוּ עֵין. דַּעוּ כִּי אֵלֶּלָה בְּלִתי-זְקוּק לְדַבֵּר וּמִשְׁבַּח.

268. הַשָּׁטָן יַפְחִיד אֶתְכֶם בְּעֵנִי, וּמִצֹּהָ עֲלֵיכֶם לִהְיוֹת מִשְׁחָתִים, וְאֵלּוּ אֵלֶּלָה מִבְּטִיחַ לָכֶם סְלִיחָה מִמֶּנּוּ וְחֶסֶד, אֵלֶּלָה רַב-אֲמָצָעִים וְיֹדֵעַ.

269. הוּא (אֵלֶּלָה) יִתֵּן אֶת הַחֲכָמָה לְאֲשֶׁר יִרְצָה. וּמִי שֶׁמִּקְבֵּל הַחֲכָמָה (מֵאֵלֶּלָה) יִזְכֶּה בָּרַב טוֹבָה. רַק בְּעָלֵי בִינָה יִזְכְּרוּ.

270. כָּל תְּרוּמָה שֶׁתִּתְּרָמוּ וְכָל נֶדֶר שֶׁתִּתְּדְרוּ, אֵלֶּלָה יֵדַע אוֹתָם. וְלִכְפֹּרָיִם אֵין עוֹזְרִים.

271. אִם תִּתְּנוּ צְדָקָה בְּגִלּוּי טוֹב הוּא, אֵדָּ אִם תִּסְתִּירוּ אוֹתָהּ וְתִתְּנוּהָ לַעֲנִיִּים יוֹתֵר טוֹב לָכֶם, וְאֵלֶּלָה יַכְפֹּר לָכֶם מִרְעוּתֵיכֶם. אֵלֶּלָה בִּקְיָא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

272. אֵין אֶתָּה (מוֹחֲמַד) אַחֲרָאִי לְהַדְרִכְתֶּם, כִּי אֵלֶּלָה מְדִרִיךְ אֶת מִי שֶׁיִּרְצָה. וְכָל טוֹב אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ, לִנְפִשְׁכֶם הוּא, וְלֹא תוֹצִיאוּהוּ אֶלָּא לְרָצוֹת פְּנִי אֵלֶּלָה. כָּל הַטוֹב שֶׁתּוֹצִיאוּ יוֹחֲזֵר וְיוֹכְפֵל לָכֶם (בְּיוֹם הַדִּין) וְלֹא תַעֲשִׂקוּ,

273. (הַצְדָּקָה שֶׁתּוֹצִיאוּ) הִיא מִיעֲדַת לַעֲנִיִּים אֲשֶׁר אֵינֶם יְכוּלִים לְנוֹעַ בְּאֶרֶץ לְצִרְכֵי פְּרִנְסָתָם בְּגִלָּל אֲמוּנָתָם בְּאֵלֶּלָה. וּמִי שֶׁלֹּא מִכִּיר אוֹתָם וְאֶת הַמַּצָּב שֶׁלָּהֶם יַחֲשֹׁב לַעֲשִׂירִים, כִּי נִמְנָעִים הֵם מִלְבָּקֵשׁ צְדָקָה, אוֹלָם תִּכְבִּיר בְּסִימָנֶם, אֵין הֵם שׁוֹאֲלִים טוֹבָה מֵאֲנָשִׁים בְּהַפְצָרָה. כָּל הַטוֹב אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ, אֵלֶּלָה יֵדַע אוֹתוֹ.

קטע 38

274. כָּל אֵלָה שֶׁמוֹצִיאִים כֶּסֶפֶם (בְּצָדָקָה) לִילָה וְיוֹם בְּסִתֵּר וּבִגְלוּי, לָהֶם שְׂכָרָם אֶצֶל רַבּוֹנָם, וְלֹא עֲלֵיהֶם מוֹרָא וְלֹא גִגוֹן.

275. הָאוֹכְלִים רַבִּית לֹא יִקוּמוּ לְתַחִיָּה (בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים) אֶלָּא כְּפִי שִׁיקוּם מִי שֵׁשׁ בּוֹ שְׁמֵץ שֶׁל שִׁעוֹר, קֶם וְנוֹפֵל. זֹאת בְּגִלָּל שְׁאֲמָרוּ, «מִקָּח וּמִמְכָּר כְּמוֹ רַבִּית». וְאוֹלָם אֵלֶּלָה הִתִּיר אֶת הַמִּקָּח וְהַמִּמְכָּר וְאֶת הָרַבִּית אֶסֶר.

לָכוּ, כָּל מִי שֶׁהִגִּיעָה אֵלָיו אֲזַהְרָה זֶה מִרְבוֹנוֹ, וְהִפְסִיק לָאָכַל רִבִּית, יִחְזִיק בְּאֶשֶׁר כָּבֵד קִבֵּל, וְאֵלֶּה יִטְפֹּל בְּעִנְיָנוֹ. אֵד אֲשֶׁר יָשׁוּב (לְקַחַת רִבִּית), אֵלֶּה מְשׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ וְלִנְצַח יִהְיוּ בָּהּ.

276. אֵלֶּה יִמְחַק אֶת הָרִבִּית וְיִרְכָּה אֶת הַצִּדְקָה. אֵלֶּה אֵינוֹ אוֹהֵב כָּל כּוֹפֵר וְחוֹטֵא.

277. אֵד אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאָמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, וְהִקִּימוּ אֶת הַתַּפְּלָה וְנָתְנוּ אֶת הַזָּכָאֵת, לָהֶם שְׂכָרָם אֲצֵל רְבוֹנָם, וְלֹא עָלִיהֶם הַפְּחַד וְלֹא עָלִיהֶם הִיָּגוֹן.

278. הִי הַמַּאֲמִינִים! יִרְאוּ אֶת אֵלֶּה, וְהִנִּיחוּ מִה שְׁנוֹתֵר לָכֶם מִן הָרִבִּית אִם בְּאֶמֶת מַאֲמִינִים אַתֶּם,

279. וְאִם לֹא תַעֲשׂוּ כֵן, הִכִּינוּ אֶת עַצְמְכֶם לַמִּלְחָמָה בְּאֵלֶּה וּשְׁלִיחוֹ, וְאוֹלָם אִם תַּחֲזִירוּ בַתְּשׁוּבָה, תִּקְבְּלוּ בַחֲזָרָה אֶת הַקֶּרֶן שֶׁל הַזָּכָם, לֹא תַעֲשִׁקוּ וְלֹא תַעֲשִׁקוּ.

280. וְאִם בְּמִצּוֹקָה הוּא (הַחֲזִיב), תִּנְתֵּן לוֹ אֲרָכָה (עַד אֲשֶׁר יִרְחֹב לוֹ), וְאִם תַּעֲשׂוּ עִמּוֹ צִדְקָה (שֶׁלֹּא לְגִבּוֹת אֶת הַחוֹב), טוֹב לָכֶם, לוֹ יִדְעֶתֶם.

281. יִרְאוּ אֶת הַיּוֹם בּוֹ תַחֲזִירוּ אֶל אֵלֶּה, וְאֵד תִּקְבֹּל כָּל נֶפֶשׁ אֶת הַמַּגִּיעַ לָהּ, וְהֵם לֹא יַעֲשִׂקוּ.

קטע 39

282. הִי הַמַּאֲמִינִים! כְּאֲשֶׁר אַתֶּם נוֹתֵנִים חוֹב בִּינֵיכֶם לְזִמּוֹן קְבוּעַ, עֲשׂוּ זֹאת בְּכֶתֶב, וְצִרִיד לְכֶתֶב לָכֶם כּוֹתֵב בְּצִדְקָה. אֲסוּר לְכּוֹתֵב לְסֶרֶב מִלְּכֶתֶב כְּאֲשֶׁר לַמִּדְהוֹ אֵלֶּה. עָלָיו לְכֶתֶב, וְהַחֲזִיב יִכְתִּיב לוֹ, וְיִירָא אֶת אֵלֶּה רְבוֹנוֹ, וְלֹא יִפְחִית מִחוּבוֹ מְאוּמָּה. אִם הַחֲזִיב הִיָּה בְּלִתִּי שְׁפוּי אוֹ חִלוּשׁ בְּדַעְתּוֹ שְׁאִינוֹ מְסַגֵּל לְהַכְתִּיב, יִכְתִּיב הַמִּמְנָה עָלָיו בְּשִׁמוֹ בְּצִדְקָה. הִקִּימוּ שְׁנֵי עֲדִים מִקֶּרֶב אֲנָשִׁיכֶם. אִם לֹא יִמָּצְאוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים, כִּי אֵד אִישׁ אֶחָד וּשְׁתֵּי נָשִׁים אֲשֶׁר אַתֶּם מְרַצִּים מֵהֶן כְּעֵדוֹת, שְׁאֵם תִּשְׁגָּה הָאֲחֵת, תִּזְכִּיר לָהּ הָאֲחֵרָת. וְאֲסוּר לְעֲדִים לְסֶרֶב מִלְּהָעִיד בְּכָל זִמּוֹ שִׁיתְּבַקְשׁוּ לְהָעִיד. וְאֵל תִּתְּרָשׁוּ לְכֶתִיבַת הַחוֹב בֵּין אִם קֶטָן הוּא אוֹ גָּדוֹל, וְאֵת מוֹעֵד פְּרַעְוֹנוֹ. דֶּרֶךְ זֶה כְּשֶׁרָה יוֹתֵר בְּעִינֵי אֵלֶּה וְטוֹבָה יוֹתֵר לְשִׁמְרִית הָעֵדוֹת וְלִמְנִיעַת סִפְקוֹת. וְאוֹלָם אִם סְחוּרָה זְמִינָה הִיא אֲשֶׁר תִּמְסְרוּהָ מִיָּד לְיָד בִּינֵיכֶם, אִין בְּעִיָּה אִם לֹא תִכְתְּבוּהָ. הִקִּימוּ עֲדִים לְכָל עֶסְקָה שֶׁתַּעֲשׂוּ, מִבְּלִי שֶׁתִּשְׁתַּמְּשׁוּ בְּלַחֵץ נֶגֶד כּוֹתֵב אוֹ עַד, כִּי אִם כֹּה תַעֲשׂוּ, יִהְיֶה זֶה חֲטָא מִצִּדְקָם. לָכוֹ יִרְאוּ אֶת אֵלֶּה, וְאֵלֶּה יִלְמְדוּכֶם, וְאֵלֶּה יוֹדַע כָּל דָּבָר.

283. ואם נוסעים אתם, ולא תמצאו כותב, הפקידו פקדון. אם מוסר אדם פקדון לרעהו, חוב מקבל הפקדון להחזירו כמצות אלה רבונו. ולא תעלימו את העדות, ואשר יעלים אותה בלבם אשם הוא, כי אלה יודע את מעשיכם.

קטע 40

284. לאלה כל מה שבשמים ומה שבארץ, ובין אם תגלו או תסתירו את מה שבנפשכם, אלה ישפט אתכם עליו, ואחר יסלח למי שירצה ויעניש את מי שירצה, כי אלה הכל-יכל.

285. השליח (מוחמד) האמין במה שהורד אליו מרבנו, וגם כן המאמינים. כל אחד האמין באלה ובמלאכיו, ובספריו¹ ובשליחיו, מבלי להפלות בין אחד משליחיו, ואומרים, שמענו וצייתנו, סלח לנו רבונו, וסוף כלם לחזר אליך.

286. אלה, אינו מטיל על נפש לשאת יותר מכפי יכולתה, ותקבל את שכרה לפי מעשיה הטובים, ותקבל את ענשה לפי חטאיה. רבונו! אל תכעס עלינו אם נשכח או נשגה, רבונו! אל תטיל עלינו נטל כפי שהטלת על אלה שקדמו לנו. ואל תטיל עלינו במה שאין בכחנו לשאת, וסלח לנו, ומחל לנו, ורחם עלינו, כי אתה השולט בנו, והענק לנו נצחון על האנשים הכופרים.

1. ספרי אלה הם: התורה, האנגיל, והקוראן.

3

סִוְרַת אֶאֱל עֶמְרָאן מִשְׁפַּחַת עֶמְרָם

סורה זו קיבלה את שמה מן השם «אאל עֶמְרָאן, מִשְׁפַּחַת עֶמְרָם» הנזכר בפסוקים 33 - 37. משפחת עמראן היא משפחת «מרים» אמו של הנביא «עיסא בן מרים», ולא משפחת מוסא והאaron. השם «אאל עֶמְרָאן» הופיע בסורה זו בפעם ראשונה. סורה זו הורדה במדינה אחרי סורת אל-אנפאל 8, ופסוקיה מאתיים. קיבלה את שמה «מִשְׁפַּחַת עֶמְרָם» מפסוק שלושים ושלושה.

סורת אאל עמראן 3

בשם אלהה הרחמן והרחום

קטע 1

1. א.ל.מ.¹
2. אלהה, אין אלהה אלא הוא, החי והקים,
3. הוא הוריד מן השמים אליך (מוחמד) הספר (הקוראן) באמות מאשר את (ספרי הקדש) שהורדו לפניו, וגם הוא אשר הוריד את התורה והאנג'יל (האונג'ליון),
4. מקדם כהדרךכה לבני אדם, והוריד את הפורקאן.² הכופרים באותות אלהה, להם ענש קשה (ביום הדין), כי אלהה עזוז ובעל ענשין.
5. אלהה, אין דבר בארץ או בשמים שנסתר ממנו.
6. הוא שעצב דמותכם ברחם כרצונו, ואין אלהה מבלעדיו, והוא העזוז והחכם.
7. הוא שהוריד מן השמים אליך (מוחמד) את הספר (הקוראן). ישנם בו אותות מדויקים, והם יסוד הספר,³ ואחרים המשתמעים לכמה פנים. אלה אשר תעיה בלבם בוחרים את האותות המשתמעים לכמה פנים כדי לעורר ספקות, וכדי לפרשו כחפץ לבם, ואולם רק אלהה ידע את פשרו. המשרשים בחכמה ובידע אומרים, אנתנו מאמינים בו, הכל מעם רבוננו. רק בעלי הבינה יזכרו.
8. רבוננו! אל תתעה את לבותינו לאחר שהדרכתנו, ותן לנו רחמים מאתך, כי אתה הוא הנותן בשפע.
9. רבוננו! אתה תאסף את כל בני האדם ביום אשר אין ספק בבואו (יום הדין). אלהה לא יפר הבטחה.

קטע 2

10. הכופרים, לא יעזר להם רכושם ולא בניהם במאומה אצל אלהה, אלה יהיו דלק האש.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. הפורקאן, אחד מכינויי הקוראן, המבדיל בין אמת ושקר.

3. בערבית, «אום אל-כתאב, אם הספר», או «הלוח השמימי».

11. כְּמִנְהַג אֲנָשֵׁי פְרָעָה וְאֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם, כָּחָשׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, וְאַלְלָה הָעֶנְיִשׁ אוֹתָם בְּגִלְל חֲטֵאֵיהֶם. וְהָעֶנְשׁ שֶׁל אֱלֹהֵה קָשָׁה מְאֹד.¹
12. אָמַר לְכּוֹפְרִים! תִּגְנָצְחוּ וְתִאֲסָפוּ אֶל גִּיהֶנֶם. כִּמְהָ רַע מְקוֹם הַמְּנוּחָה!
13. כִּבְר הָיָה לָכֶם אוֹת בְּשָׁנֵי מַחֲנוֹת אֲשֶׁר נִפְגְּשׁוּ (בַּבֶּדֶר);² מַחֲנֶה אֶחָד לָחֵם לִמְעַן אֱלֹהֵי,³ וְהִשְׁנִי כִפּוֹר.⁴ הַמֵּאֲמִינִים רָאוּ בַּעֲיֵנֵיהֶם אֶת מַחֲנֶה הַכּוֹפְרִים כָּאֵלוּ הָיָה כְּפָלִים מִמֶּסְפָּרָם הֵם.⁵ כִּד מִנְחִיל אֱלֹהֵה נִצְחוֹן לְמִי שִׁירָצָה. וּבִזָּה יֵשׁ לְקַח לְבַעֲלֵי בִינָה.
14. הָאֲנָשִׁים מִקְּסָמִים בְּאַהֲבַת הַחֶשֶׁק לְנָשִׁים וּלְבָנִים וּלְאוֹצְרוֹת זָהָב וְכֶסֶף, וְסוֹסִיס מַצִּינִים, וּמִקְנֶה, וְזָרַע. כֹּל זֶה תִּעֲנוּג זְמַנִּי שֶׁל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, אֲמָנָם הַתִּעֲנוּג הַנִּצְחִי הוּא אֲצֵל אֱלֹהֵה.
15. אָמַר! הָאֲגִיד לָכֶם מֶה טוֹב לָכֶם יוֹתֵר מִכֹּל זֶה! לִירָאִים יֵשׁ אֲצֵל רְבוּנָם גָּנִים אֲשֶׁר נִהְרוֹת זֶרְמִים מִתְחַתֶּם לְנִצָּח חַיֵּי בָהֶם, וּבְנוֹת זֹג מְטֹהְרוֹת, נוֹסֵף לְכֹל זֶה יִקְבְּלוּ הָרָצוֹן שֶׁל אֱלֹהֵה. וְאַלְלָה מִשְׁגִּיחַ עַל עֲבָדָיו.
16. הָאוֹמְרִים, רְבוּנוּ! אָנוּ מֵאֲמִינִים בְּד, סִלַּח לָנוּ עַל חֲטֵאֵינוּ, וְשִׁמְרָנוּ עָלֵינוּ מִעֲנֵשׁ הָאֵשׁ.
17. בַּעֲלֵי הַסְּבָלָנוֹת, וְאֲנָשֵׁי הָאֲמָת, וְהָאֲדוּקִים, הַמוֹצִיאִים מִמוֹן (כַּצִּדְקָה), וְהַמְתַּפְּלִים לְסִלִּיחָה עִם שָׁחַר.
18. אֱלֹהֵה הָעִיד כִּי אֵין אֱלֹהֵה זֹלָתוֹ, וְכֹן (הָעִידוֹ) הַמְלַאֲכִים, וּבַעֲלֵי הַדַּעַת, עוֹמֵד בַּצִּדֵּק. אֵין אֱלֹהֵה זֹלָתוֹ, הָעִיזוֹ וְהַחֲכֵם.
19. הַדַּת הָאֲמָתִית אֲצֵל אֱלֹהֵה הִיא דַּת הָאֲסָלָא. אֱלֹהֵה שֶׁנִּתֵּן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים), לֹא נִחְלְקוּ בֵּינֵיהֶם אֵלָּא מִתּוֹךְ קִנְיָה מַצֵּדָם (לְדַת הָאֲסָלָא) לְאַחַר שֶׁהִגִּיעָה אֲלֵיהֶם הַדַּעַת. וּמִי שֶׁכּוֹפֵר בְּאוֹתוֹת אֱלֹהֵה, הִנֵּה אֱלֹהֵה מְהִיר-חֲשָׁבוֹן.
20. אִם יִתְנַפְּחוּ אֶתְדָּ (מוֹחֲמַד), אָמַר, «הַתְּמַסְרָתִי לְאַלְלָה אֲנִי וְהַחֲסִידִים שְׁלִי. וְאָמַר לְאַלְלָה אֲשֶׁר נִתֵּן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים) וְלֹאֲלָה שֶׁלֹּא

1. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 52.

2. בדר: מקום בין מכה ואל-מדינה שבו המאמינים ניצחו את הכופרים של מכה בשנה השנית להג'רה בפעם הראשונה מאז קום האסלאם במכה.

3. המחנה שלחם למען אללה, הוא המחנה של המוסלמים של מדינה.

4. המחנה הכופר הוא המחנה של קוריש. הכופרים של מכה.

5. בעצם מספר הכופרים היה פי שלושה או ארבעה יותר מהמוסלמים, ולראות אותם פי שניים יותר

מהם הקל עליהם ונתן להם בטחון עצמי. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 44.

נתן לָהֶם סֵפֶר, הָאֵם הַתְּמַסְרָתָם לְאֱלֹהָ! וְאֵם הֵם הַתְּמַסְרוּ, הֵם כָּבֹר הַדְּרָכֹו. וְאֵם יִפְנוּ עֶרֶךְ, (אֵין אַתָּה אַחֲרָאֵי לָהֶם), כִּי עֲלִיד רַק לְהוֹדִיעַ לָהֶם. וְאֱלֹהָ מְשַׁגִּיחַ עַל עֲבָדָיו».

קטע 3

21. הַכּוֹפְרִים בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָ, וְהַהוֹרְגִים אֶת הַנְּבִיאִים בְּלִי צֶדֶק, וְגַם הֵם הוֹרְגִים אֶת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר יִצְווּ אוֹתָם עַל צֶדֶק. אֵלֶּה בִּשְׂרָ לָהֶם כִּי עֲנֹשׁם מִכְּאִיב.
22. וְכָל מַעֲשֵׂיהֶם בְּעוֹלָם הִזָּה יֵאָבְדוּ לָהֶם, וּבְעוֹלָם הַבָּא לֹא יִהְיֶה לָהֶם עוֹזֵר.
23. הֲלֹא רָאִיתָ אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר יָדְעוּ מִנֶּה מִן הַסִּפֵּר (הַתּוֹרָה) מִזְמָנִים לְבּוֹא אֶל סֵפֶר אֱלֹהָ (הַקּוֹרְאֵן) לְמַעַן יִשְׁפֹּט בִּיגִיָּהֶם, וְיִהְיֶה חֲבוּרָה מֵהֶם הַתְּרַחֲקָה וְסִרְבָּה.
24. זֹאת כִּי אָמְרוּ, «לֹא תִגַּע בָּנוּ הָאֵשׁ אֵלָּא לְיָמִים סְפוּרִים». הַשְׁלָח אוֹתָם מֵה שֶׁבָּדוּ בְּדַת שְׁלָהֶם.
25. וּמֵה יַעֲשׂוּ כְּאֲשֶׁר נֶאֱסָפָם בְּיוֹם (יּוֹם הַדִּין) שְׁאִין סִפֵּק בּוֹ, כְּשֶׁכָּל נֶפֶשׁ תִּקְבֹּל אֶת גְּמוּלָהּ, וְהֵם לֹא יִקְפְּחוּ.
26. הַתְּפַלֵּל! «אֱלֹהָ! מוֹלִיד הַמַּלְכוּת, הַנּוֹד מַעֲנִיק מְלוּכָה לְמִי שֶׁתִּרְצֶה, וְתִפְקִיעַ אֶת הַמְּלוּכָה מִמִּי שֶׁתִּרְצֶה, אַתָּה נוֹתֵן עוֹ לְמִי שֶׁתִּרְצֶה, וּמִשְׁפִּיל אֶת מִי שֶׁתִּרְצֶה, בְּיָדְךָ כָּל הַטּוֹב, וְאַתָּה הַכֹּל-יָכֹל.
27. אַתָּה מַחְדִּיר חַלִּילָה לְתוֹדַת הַיּוֹם, וּמַחְדִּיר אֶת הַיּוֹם לְתוֹדַת חַלִּילָה, וּמוֹצִיא אֶת חַיֵּי מִן הַמָּת וְאֶת הַמָּת מִן חַיֵּי, וְתִשְׁלַח פְּרִנְסָה לְאֲשֶׁר תִּרְצֶה בְּלִי הַגְּבָלָה».
28. אֵל יִקְחוּ הַמַּאֲמִינִים אֶת הַכּוֹפְרִים לְמַגְנִים בְּמִקּוֹם הַמַּאֲמִינִים. וְכָל הַעוֹשֶׂה זֹאת, אֵין לוֹ מֵה לְקוֹוֹת מֵאֱלֹהָ, אֵלָּא אִם תַּעֲשׂוּ זֹאת לְהִגּוֹ עַל עֲצָמְכֶם מִפְּנֵי סִכְנָה. אֱלֹהָ יִזְהִירְכֶם מִמֶּנּוּ, כִּי אֵל אֱלֹהָ הַכֹּל חוֹזֵרִים.
29. אָמַר! אִם תִּסְתִּירוּ אֲשֶׁר בְּלִבּוֹתֵיכֶם (מִן הַיְּדִידוּת לְכּוֹפְרִים) אוֹ תִּגְלוּהוּ, אֱלֹהָ יַדַּע אוֹתוֹ, כִּי הוּא יוֹדֵעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׂמִים וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ, וְאֱלֹהָ הַכֹּל-יָכֹל,
30. בְּיוֹם אֲשֶׁר בּוֹ תִּמָּצֵא כָּל נֶפֶשׁ אֶת כָּל מַעֲשֵׂיָהּ הַטּוֹבִים וְהָרָעִים נֹצְבִים לְפָנֶיהָ, אִזּוֹ תִּרְצֶה כָּל נֶפֶשׁ שִׁיְהִיָּהּ בִּינָה לְבִין מַעֲשֵׂיָהּ הָרָעִים מִרְחָק מְאוֹד גְּדוֹל. אֱלֹהָ מְזַהֵרְכֶם מִמֶּנּוּ, אִךְ הוּא רַחוּם בְּעוֹבְדָיו.

קטע 4

31. (הוי מוחמד!) אָמַר! «אַם אוהבִים אַתָּם אֶת אֱלֹהָ, תֵּאַמִּינוּ בִּי וְנִהְיֶה כְּפִי שְׂאֵנִי נוֹהֵג, אֲזִי יֵאָהֲבֶכֶם אֱלֹהָ וְיִסְלַח לָכֶם עַל חַטָּאֵיכֶם. אֱלֹהָ סוֹלַח וְרוּחוֹם».
32. אָמַר! «צִיְתוּ לְאֱלֹהָ וְלִשְׁלִיחַ (מוֹחַמַּד)», וְאַם יִפְנוּ עֲרֹף, הִנֵּה אֱלֹהָ אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַכּוֹפְרִים.
33. אֱלֹהָ בָּחַר אֶת אָדָם (הָרֵאשׁוֹן), וְאֶת נוֹחַ (נֹחַ), וְאֶת מִשְׁפַּחַת אַבְרָאָהִים, וְאֶת מִשְׁפַּחַת עֲמֵרָאן מִכָּל בְּנֵי הָאָדָם.
34. כָּלֶם בְּנֵי שׁוֹשְׁלֶת אַחַת. וְאֱלֹהָ שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
35. כְּאֲשֶׁר אֲשַׁתּוֹ שֶׁל עֲמֵרָאן! אָמְרָה, «רְבוּנִי! הִנֵּה נִדְרַתִּי לָךְ אֶת אֲשֶׁר בְּבִטְנִי. אֲנִי קָבֵל מִמֶּנִּי! אֶתָּה הַשׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ».
36. כְּאֲשֶׁר יִלְדָה אוֹתָהּ, אָמְרָה, «רְבוּנִי! יִלְדַּתִּי נִקְבָּה - וְיִדְאִי, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מַה שְׂיִלְדָּה - וְאִיוִּי הַזָּכָר כְּנִקְבָּה, וְקִרְאֲתִי אֶת שְׁמָהּ מֵרִים, אֲנִי שְׁמֹר עָלֶיהָ וְעַל צֶאֱצָאֶיהָ מִפְּנֵי הַשָּׁטָן הָאֲרוּר».
37. רְבוּנָה קָבֵל אוֹתָהּ (הַבֵּת) קָבֵלָה טוֹבָה, וְהַצְמִיחַ אוֹתָהּ כְּצֶמַח טוֹב, וְיִמְנָה לָהּ אֶת זֶכְרִיא (זֶכְרִיָּה) לְאִמּוֹ. בְּכָל פֶּעַם שֶׁבִּקֵּר אֶצְלָה זֶכְרִיא בַּמָּקוֹם עֲבוֹדָתָהּ אֶת אֱלֹהָ, מָצָא אֶצְלָה מְזוֹן. אָמַר, «מֵרִים מֵאִין לָךְ זֶה?» אָמְרָה, «מֵאֵת אֱלֹהָ הוּא». אֱלֹהָ מִפְּרִנֶּס אֶת מִי שְׂיִרְצָה בְּלֹא חֶשְׁבוֹן.
38. שֶׁם זֶכְרִיא הִתְפַּלֵּל אֶל רְבוּנוֹ, «רְבוּנִי! הֲעֵנֵק לִי צֶאֱצָאִים טוֹבִים מֵאֶתְךָ, כִּי אֶתָּה שׁוֹמֵעַ הַתְּפִלָּה».
39. וְהַמְּלָאָכִים קִרְאוּ אֵלָיו בְּעוֹדוֹ עוֹמֵד בַּתְּפִלָּה בַּמִּסְגָּד, אֱלֹהָ מְבַשֵּׁר לָךְ עַל (בֶּן וְשָׁמוֹ) יִחְיָא (יוֹחָנָן) מֵאִמּוֹ בַּמִּלָּה אֲשֶׁר תְּבוֹא מֵאֱלֹהָ, וְיִהְיֶה רְבוּן, וְטָהוֹר, וְנִבְיָא מִן הַיִּשְׂרָאִים.
40. אָמַר (זֶכְרִיא), «רְבוּנִי! כִּיצַד יִהְיֶה לִּי בֶן וְאֵנִי מְאוּד זָקֵן וְאֲשִׁתִּי עֲקָרָה?» וְהוּא נִעָנָה, «כֵּךְ יִהְיֶה. אֱלֹהָ יַעֲשֶׂה כָּל מַה שְׂיִרְצָה».
41. אָמַר (זֶכְרִיא), «רְבוּנִי! עֲשֵׂה לִּי אוֹת». וְהוּא נִעָנָה, «הָאוֹת שֶׁלָּךְ הוּא: אֵל תִּדְבֹּר עִם בְּנֵי הָאָדָם שְׁלוֹשָׁה יָמִים אֶלָּא בְּרָמְזִי. וְהִרְבֵּה לְהַזְכִּיר אֶת רְבוּנוֹךְ וְהַתְּפִלָּה אֵלָיו עָרַב וּבִקֵּר».

קטע 5

42. ויזכר כְּאִשֶּׁר הַמְּלָאכִים אָמְרוּ, «מְרִים! אֵלְלָה בְּחֹר בָּךְ, וְטַהַר אוֹתָךְ, וּבְחֹר בָּךְ לְהִיּוֹת מַעַל נָשׁוֹת הָעוֹלָם,
43. מְרִים! צִיְתִי לְרִבּוֹנָךְ, וְסִגְדִי, וְכַרְעִי עִם הַכּוֹרְעִים».
44. זֶהוּ אֶחָד מִן הַמְּאֲרָעוֹת הַנִּסְתָּרִים אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מְגַלִּים אוֹתוֹ לָךְ (הַנְּבִיא), כִּי לֹא הִיִּית עִמָּהֶם כְּאִשֶּׁר (הַפִּילו גּוֹרֵל) בְּהַשְׁלִיכֶם אֶת עֲטִיהֶם לְמַעַן יִדְעוּ מִי מָהֶם יִהְיֶה אִמָּן אֶת מְרִים, וְלֹא הִיִּית עִמָּהֶם בְּרִיבֶם בִּינִיהֶם.
45. וְהַמְּלָאכִים אָמְרוּ, «מְרִים! אֵלְלָה מְבִשְׂרָךְ עַל (הַלְדָת בֶּן לָךְ) עַל פִּי מֶלֶךְ מֵאֲתוֹ, שְׁמוֹ הַמְּסִיחַ (הַמְּשִׁיחַ) עֵיסָא בֶּן מְרִים, נִכְבָּד בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וּמִן הַמְּקֻרְבִים (לְאֵלְלָה).
46. וַיִּדְבֹּר אֶל בְּנֵי אָדָם בְּהִיּוֹתוֹ בְּעָרִיסָהּ וּבְגִיל הָעַמִּידָה, וַיִּהְיֶה מִן הַיִּשְׂרָאִים».
47. אָמְרָה, «רִבּוֹנִי! כִּיצַד יִהְיֶה לִי בֶן וְאִישׁ לֹא בָא אֵלַי?» נִעֲנְתָה, «כֵּךְ יִבְרָא אֵלְלָה אֶת מֶה שְׁיִרְצָה, וְאִם הִחְלִיט עַל דְּבָר, הוּא יֹאמַר לוֹ, 'יִהְיֶה!'
- וְהִיָּה».
48. הוּא (אֵלְלָה) יִלְמְדֵהוּ הַכֶּתֵב, וְהַחֲכָמָה, וְהַתּוֹרָה, וְהָאֲנִי' יל.
49. וַיִּשְׁלַח אוֹתוֹ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, (וַיֹּאמֶר לָהֶם), «הִנֵּה בָאתִי אֵלֵיכֶם עִם אוֹת מְרִבּוֹנָכֶם: אֲבָרָא לָכֶם מִטִּין דְּמוֹת עוֹף, וְאַפַּח בּוֹ (רוּחַ), וְהִיָּה לְעוֹף בְּרָצוֹן אֵלְלָה. וְאֲנִי אֲרַפֵּא אֶת הָעוֹר מִלְּדָה, וְאֶת הַמְּצָרֶע, וְאֶחְיֶה אֶת הַמֵּתִים בְּרָצוֹן אֵלְלָה. נוֹסֵף לָכֵךְ זֶה, אֲנִי אוֹכַל לְהוֹדִיעַכֶם אֶת אֲשֶׁר תֹּאכְלוּ וְמָה אֲתֶם אוֹגְרִים בְּבִתְיֶכֶם. בְּזֹאת יִהְיֶה לָכֶם אוֹת (שְׁאֲנִי נְבִיא) אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם,
50. וְאֲנִי מֵאֲמִין בַּתּוֹרָה שֶׁבִּין יָדַי, וְלִהְיֶה לָכֶם חֵלֶק מִמָּה (הָאֲכָל) שְׁנֵאֲסֹר עֲלֵיכֶם. וְהִבֵּאתִי לָכֶם אוֹת מֵעַם רִבּוֹנָכֶם, לָכֵן יִרְאוּ אֶת אֵלְלָה וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי.
51. כִּי אֵלְלָה הוּא רִבּוֹנִי וְרִבּוֹנָכֶם, עַל כֵּן עֲבֹדוּהוּ, וְזֶהוּ דְרָךְ הַיִּשְׂרָאֵל».
52. אַךְ כְּאִשֶּׁר הִרְגִישׁ עֵיסָא (הַמְּשִׁיחַ) בְּכַפִּירָתֶם, אָמַר, «מִי יִהְיֶה עוֹזְרִי לְאֵלְלָה?» אָמְרוּ חֲסִידָיו, «אֲנַחְנוּ נַעֲזֹר לָךְ לְמַעַן אֵלְלָה. אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים וְיִהְיֶה לָנוּ עַד כִּי מְסֻלָּמִים (מִתְּמַסְרִים) אֲנַחְנוּ.
53. רִבּוֹנָנוּ! אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים בְּאִשֶּׁר הוֹרְדָתָ (מִן הָאֲנִי' יל), וְנִלְךְ אַחֲרֵי הַשְׁלִיחַ (עֵיסָא), עַל כֵּן כָּתֵב אוֹתָנוּ עִם הָעֲדִים».
54. הֵם (הַלֹא מֵאֲמִינִים בְּעֵיסָא) זָמְמוּ נִגְדּוֹ, וְאֵלְלָה זָמַם, וְאֵלְלָה הוּא הַטּוֹב שְׂבֹזֻמָּיִם.

קטע 6

55. אַלְלָה אָמַר, «עִיסָא! אָנִי עוֹמֵד לְהוֹצִיָאָךְ מִן הָעוֹלָם הַזֶּה וְאֶעֱלֶה אוֹתָךְ אֵלַי, וְאֶצִּיל אוֹתָךְ מִן הַכּוֹפְרִים, וְאֶשִׂים אֶת הַמַּאֲמִינִים בְּךָ מַעַל הַכּוֹפְרִים עַד יוֹם תַּחֲנִית הַמֵּיתִים, וְאֶז וְתַחֲזְרוּ אֵלַי, וְאֶשְׁפֹּט בִּינֵיכֶם בְּאֶשֶׁר נִחְלַקְתֶּם בּוֹ .
56. אַךְ אֶת אֶשֶׁר כָּפְרוּ, אֶעֱנִישׁ אוֹתָם עֵנֶשׁ קָשָׁה בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וְאִין לָהֶם כָּל עוֹזָר».
57. אוֹלָם אֵלֶּה אֶשֶׁר הָאָמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, (אַלְלָה) יִתֵּן לָהֶם אֶת שְׂכָרָם. אַלְלָה אִינוּ אוֹהֵב אֶת הָרָשָׁעִים.
58. זֶה מֶה שֶׁאַנְחֵנוּ מוֹסְרִים לָךְ (מוֹחֲמַד) הוּא מִן הָאוֹתוֹת וְהַסִּפֵּר הַמַּחֲכִים הַמִּפְרִיד בֵּין הָאָמֶת וְהַשֶּׁקֶר.
59. הִנֵּה מִשַׁל עִיסָא אֶצֶל אַלְלָה כְּמִשַׁל אָדָם, אֶשֶׁר בָּרָא אוֹתוֹ מֵעֶפֶר, וְאֶז אָמַר לוֹ, «הִיָּה!» וְהִיָּה.
60. זֶה הָאָמֶת מִרְבוּנְךָ, וְלָכֵן אֵל תִּהְיֶה מִן הַסִּפְקָנִים.
61. אִם יִתְנַפְּחוּ אֶתְךָ (מוֹחֲמַד) עַל אוֹדוֹתָיו (עִיסָא הַמְּשִׁיחַ) לְאַחַר כָּל הַדַּעַת, אֶשֶׁר בָּאָה אֵלֶיךָ, אָמַר, «בּוֹאוּ וְנִקְרָא לְבָנֵינוּ וּלְבָנֵיכֶם, וְלִנְשֵׁינוּ וְלִנְשֵׁיכֶם, וְכֻלָּנוּ יַחַד אֲנַחֲנוּ וְאַתֶּם, וְנִתְפַּלֵּל כִּי קָלֶלֶת אַלְלָה תַּחּוּל עַל הַמְּשַׁקְרִים».
62. זֶהוּ הַסִּפּוּר הָאָמִתִּי. וְאִין אֵלֶּה זֹלַת אַלְלָה וְהוּא הָעִזּוּ וְהַחֲכָם .
63. אִם יִפְנוּ עֵרָף, הָרִי אַלְלָה יוֹדֵעַ אֶת הַמְּשַׁחֲיִתִּים.

קטע 7

64. אָמַר, «בַּעֲלֵי הַסִּפֵּר! בּוֹאוּ אֶל דְּבַר נִשְׁוֹה בּוֹ אֲנַחֲנוּ וְאַתֶּם; (וְהוּא) שְׁנַעֲבַד רַק אֶת אַלְלָה, וְלֹא נִשְׁתַּף בּוֹ דְּבַר, וְלֹא יִקַּח אִישׁ מֵאַתְּנוּ אִישׁ מִהַצֵּד הָאַחֵר כְּאִדּוֹן זֹלַת אַלְלָה. וְאִם יִפְנוּ עֵרָף, אֲמַרוּ, הָעִידוּ כִּי מִסְלָמִים אָנוּ».
65. בַּעֲלֵי הַסִּפֵּר! לָמָּה תִּתְנַפְּחוּ בְּדְבַר אַבְרָאָהִים? הֵן רַק אַחֲרָיו הוֹרְדוּ הַתּוֹרָה וְהָאֲנִי יָל. הֵאֵם לֹא תִשְׁכִּילוּ?
66. הֲלֹא אַתֶּם תַּמִּיד מִתְנַפְּחִים (אַתְּנוּ) עַל מֶה שֶׁיִּדּוּעַ לָכֶם! וְלָמָּה תִּתְנַפְּחוּ עַל מֶה שֶׁאִינוּ יְדוּעַ לָכֶם? אָכֵן אַלְלָה יוֹדֵעַ וְאַתֶּם לֹא תִדְּעוּ.
67. אַבְרָאָהִים לֹא הָיָה יְהוּדִי וְלֹא נוֹצְרִי, אַךְ הָיָה חֲנִיף וּמִסְלָם, וְלֹא הָיָה עוֹבֵד אֱלִילִים.
68. הָרְאוּיִים יוֹתֵר לְהוֹיֹת קְרוֹבִים לְאַבְרָאָהִים הֵם הַהוֹלָכִים בְּדֶרֶכּוֹ, וְהַנְּבִיא הַזֶּה (מוֹחֲמַד), וְהַמַּאֲמִינִים (הַמִּסְלָמִים). אַלְלָה הוּא מִגֵּן הַמַּאֲמִינִים.

69. קבוצה מבצלי הספר רצו להתעוותכם, אך אין הם מתעים אלא את עצמם בלא שִׁיחוּשׁוֹ (שֶׁהֵם מִתְעִים אֶת עַצְמָם).
70. הוּי בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! מִדּוּעַ תִּכְפְּרוּ בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָ עַל אֵף שֶׁאַתֶּם מִכִּירִים אוֹתָם?
71. הוּי בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! לָמָּה זֶה תִּלְבִּישׁוּ אֶת הָאֱמֶת בְּשִׁקָּר, וְתַעֲלִימוּ אֶת הָאֱמֶת וְאַתֶּם יוֹדְעִים?

קטע 8

72. קבוצה מבצלי הספר אָמְרוּ (לִבְנֵי דָתָם), «הָאֱמִינוּ בְּרֹאשִׁית הַיּוֹם בְּמָה שֶׁהוֹרֵד אֶל הַמְּאֻמָּיִים (הַקּוֹרְאֵן), וְכִפְּרוּ בּוֹ בְּסוּף הַיּוֹם, לְמַעַן יִחְזְרוּ בָּהֶם וְאֵל תִּתְּנוּ אֱמוּנָה אֶלָּא בְּמִי שֶׁהוּא בֶן דָּתָכֶם». אָמַר (מוֹחֲמַד), «הַחֲדָרְכָּה הָאֱמִתִּית הִיא הַדְּרָכָת אֱלֹהָ, אֲבָל אַתֶּם (בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר) אֵינְכֶם רוֹצִים כִּי יִנְתְּנוּ לְאַחֵרִים כְּאִשֶּׁר נִתֵּן לָכֶם». אֲךָ אִם יוֹסִיפוּ לְהִתְנַפֵּחַ עִמָּכֶם בְּפָנֵי רַבּוֹנְכֶם. אָמַר לָהֶם, «הַחֲסֵד הוּא בְּיַד אֱלֹהָ הַמַּעֲנִיק אוֹתוֹ לְמִי שֶׁיִּרְצֶה, וְאֱלֹהָ רַב-אֲמָצְעִים וְיוֹדֵעַ.
74. הוּא בּוֹחֵר לְרַחֲמֵיו אֶת אִשֶּׁר יִרְצֶה, וְאֱלֹהָ הוּא בַּעַל הַחֲסֵד הָעָצוּם».
75. יֵשׁ בֵּין בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר אֲנָשִׁים אִשֶּׁר אִם תִּפְקִיד בְּיָדֵיהֶם קִנְטָאָר,¹ יִחְזְרוּהוּ לָךְ, אֲךָ יֵשׁ בִּינֵיהֶם כְּאֵלָה, אִשֶּׁר אִם תִּפְקִיד בְּיָדוֹ דִּינָאָר² אֶחָד, לֹא יִחְזְרוּהוּ, אֶלָּא אִם תִּמְשֹׁד לְתוֹבְעוֹ וְלֹא תִרְפֶּה מִמֶּנּוּ. זֹאת כִּי אָמְרוּ, «שָׂאִין הֵם אַחֲרָאִים כְּלָפֵי הָאוּמִיּוֹן».³ זֶהוּ שִׁקָּר שֶׁהֵם מְפִיזִים בְּשֵׁם אֱלֹהָ וְהֵם יוֹדְעִים.
76. בּוֹדְאִי, אֱלֹהָ אוֹהֵב רַק אֶת אֵלָה הַמְקִימִים אֶת הַתְּחִיבֵי־יִתְיָהֶם וְנוֹהֲגִים בִּירֵאת אֱלֹהָ.
77. אֲךָ אֵלָה הַמוֹכְרִים אֶת בְּרִית אֱלֹהָ וְאֶת שְׁבוּעוֹתֵיהֶם בְּמַחִיר מַעֲט, אֵלָה לֹא יִהְיֶה לָהֶם חֶלֶק בַּעוֹלָם הַבָּא, וְלֹא יִדְבַּר אֵלֵיהֶם אֱלֹהָ, וְלֹא יִבִּיט אֵלֵיהֶם בְּיוֹם תְּחִית הַמֵּתִים, וְלֹא יִזְכֶּה אוֹתָם, וְעַנְשָׁם יִהְיֶה מְאֹד מְכָאִיב.
78. וְיֵשׁ בָּהֶם (בַּעֲלֵי-הַסֵּפֶר) אֲנָשִׁים הַהוֹפְכִים בְּלִשׁוֹנָם אֶת מַלּוֹת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) לְמַעַן תִּחַשְׁבוּ כִּי הוּא מִן הַסֵּפֶר, וְאוּלָם אֵין הוּא מִן הַסֵּפֶר. וְיֹאמְרוּ, זֶהוּ מֵאֱלֹהָ. וְאוּלָם אֵין הוּא מֵאֱלֹהָ, וְכֵן הֵם מְכַזְּבִים בְּשֵׁם אֱלֹהָ בְּיוֹדְעִין.

1. משקל מאה רוטל.

2. דינאר, מטבע של זהב.

3. האומיין בערבית מקביל לגויים בעברית, הלא יהודים.

79. אָסור לָאָדָם, אֲשֶׁר אֵלֶּלָה נָתַן לוֹ אֶת הַסֵּפֶר, וְאֶת הַחֲכָמָה, וְאֶת הַנְּבוּאָה, לֵאמֹר לְבָנֵי אָדָם, הֵיוּ עֲבָדִים לִי בַּמָּקוֹם לְאֵלֶּלָה. אֵלֶּא הוּא יֹאמֶר, הֵיוּ רַבָּנִים עַל סִמְךָ כָּל אֲשֶׁר תִּלְמְדוּ מִן הַסֵּפֶר וְאֶת כָּל אֲשֶׁר תִּדְרָשׁוּ.
80. וְאָסור לוֹ לְצוּת עֲלֵיכֶם לִקְבֹּל אֶת הַמַּלְאָכִים וְאֶת הַנְּבִיאִים כְּאֲדוֹנִים. הַיְצוּהָ עֲלֵיכֶם לְכַפֵּר אַחֲרֵי הַיּוֹתֶכֶם מִסְלָמִים (מִתְּמַסְרִים לְאֵלֶּלָה).

קִטְעַן 9

81. (וְזָכַר הוּא הַנְּבִיא) כְּאֲשֶׁר כָּרַת אֵלֶּלָה בְּרִית עִם (כָּל) הַנְּבִיאִים אָמַר, «אֲנִי עוֹמֵד לְתֵת לָכֶם אֶת הַסֵּפֶר וְהַחֲכָמָה בְּתַנְאִי, כְּשִׁיבֹא אֲלֵיכֶם שְׁלִיחַ הַמַּאֲשֵׁר אֶת אֲשֶׁר עִמָּכֶם (מִהַסֵּפֶר וְהַחֲכָמָה), עֲלֵיכֶם לְהֶאֱמִין בּוֹ וּלְעָזֹר לוֹ», וְשָׂאֵל (אֵלֶּלָה), «הַמַּאֲשֵׁרִים וּמַקְבְּלִים אִתָּם עֲלֵיכֶם אֶת אֲשֶׁר הִטְלֵתִי עֲלֵיכֶם?» אָמְרוּ, «מַאֲשֵׁרִים אֲנַחְנוּ». אָמַר (אֵלֶּלָה), «אִם כֵּן הָעִידוּ, וְאֲנִי אֶתְּכֶם מִן הָעֲדִידִים»,
82. וְאָכֵן, מִי שְׁפוּנָה עָרַף לְאַחַר כָּל זֹאת, אֵלֶּה מִשְׁחָתִים הֵם.
83. הָאֵם יִבְקָשׁוּ דָת מִבְּלַעְדֵּי הַדָּת שֶׁל אֵלֶּלָה? הֵן וְלוֹ נִכְנְעוּ כָּל מִי שֶׁבִּשְׁמִים וְהָאֶרֶץ, אִם מֶרְצוֹן אוֹ שְׁלֵא מֶרְצוֹן, וְאֵלֶּיּוּ יוֹשְׁבוּ.
84. אָמַר, «מֵאֲמִינִים אֲנַחְנוּ בְּאֵלֶּלָה וּבְאֲשֶׁר הוֹרֵד אֵלֵינוּ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד לְאַבְרָהָם וְאַסְמָאֲעִיל וְאַסְחָאק וְיַעֲקֹב וְהַשֶּׁבִּטִּים, וּבְאֲשֶׁר נָתַן לְמוֹסָא וְעִיסָא וּלְנְבִיאִים מִרְבוֹנִם. לֹא מִבְּחִינִים בִּינִיָּהִם, וְתַמִּימִים אֲנַחְנוּ עִמּוֹ».
85. מִי שֶׁמַּאֲמִין בְּדָת אַחֶרֶת מִלְּבַד הָאִסְלָאם לֹא תִתְקַבֵּל מִמֶּנּוּ, וּבְעוֹלָם הַבָּא יִהְיֶה מִן הָאוֹבְדִים.
86. אִידָּךְ יִדְרִיךְ אֵלֶּלָה אֲנָשִׁים אֲשֶׁר כָּפְרוּ אַחֲרֵי שֶׁהֶאֱמִינוּ, וְיַעֲדוּ כִּי הִשְׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) אָמַת הוּא, וּלְאַחַר שֶׁנִּתְּנוּ לָהֶם הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים? אֵלֶּלָה לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים,
87. עֲנָשָׁם שֶׁל אֵלֶּה יִהְיֶה, שֶׁתַּחֲוִיל עֲלֵיהֶם קִלְלַת אֵלֶּלָה וְהַמַּלְאָכִים וְכָל בְּנֵי הָאָדָם.
88. לְנִצָּח יִהְיוּ בְּתוֹכָהּ (הָאֵשׁ), וְעֲנָשָׁם לֹא יוֹקֵל, וְלֹא תִנָּתֵן לָהֶם אַרְכָּה,
89. פָּרַט לְאֵלֶּה אֲשֶׁר יַחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה לְאַחַר מִכּוֹן וְיַעֲשׂוּ מַעֲשִׂים טוֹבִים, כִּי אֵלֶּלָה סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.
90. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ לְאַחַר שֶׁהֶאֱמִינוּ, וְהוֹסִיפוּ לְהַמְשִׁיךְ בְּכַפְרֵתָם, לֹא תִתְקַבֵּל תְּשׁוּבָתָם, וְאֵלֶּה הֵם הַתּוֹעִים.

91. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וַיָּמָוּתוּ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים, לֹא יִתְקַבְּלוּ מֵהֶם דְּמֵי פְדִיּוֹן, אֲפֹלוּ כְּמִלּוּא הָאָרֶץ זָהָב. לְכָל אֵלֶּה צָפוּי עֲנֵשׁ מִכְּאִיב, וְלֹא יִהְיוּ לָהֶם עוֹזִרים.

חלק 4

קטע 10

92. לֹא תִקְבְּלוּ אֶת הַחֹסֵד שֶׁל אֵלֶּה, אִם לֹא תוֹצִיאוּ מִכָּל מָה שְׁאֵהוּב עֲלֵיכֶם. כָּל אֲשֶׁר תוֹצִיאוּ, יִהְיֶה יָדוּעַ לְאֵלֶּה.

93. כָּל הַמֵּאֲכָלִים הָיוּ מִתְרִים לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל, מִלֵּבֶד מָה שְׁאִסֵּר יִשְׂרָאֵל עַל עַצְמוֹ לִפְנֵי הוֹרְדַת הַתּוֹרָה. אָמַר (מוֹחֲמֵד), «הִבִּיאוּ אֶת הַתּוֹרָה וְקִרְאוּהָ אִם אַתֶּם צוֹדָקִים».

94. אַךְ אֵלֶּה הַבּוֹדִים שְׁקָרִים עַל אֵלֶּה אַחֲרֵי זֶה, אֵלֶּה הֵם הַחוֹטְאִים.

95. אָמַר, «אֵלֶּה מַדְבֵּר אֲמֵת, עַל כֵּן הִתְנַהֲגוּ לִפִּי דַת אֲבֵרָא הִים הַחֲנוּף, שְׁלֹא יִהְיֶה בְּפִגְנִיִּים».

96. הַבִּית (הַקְדוֹשׁ) הָרִאשׁוֹן שֶׁהוֹקֵם לִבְנֵי הָאָדָם הוּא זֶה אֲשֶׁר בְּבִכָּה,¹ וּבִוּרָכָה וְהִדְרָכָה לִבְנֵי הָעוֹלָם.

97. בּוֹ צִיּוֹנִים בְּרוּרִים, מְקָאִם אֲבֵרָא הִים.² כָּל הַבָּא אֵלָיו יִהְיֶה בְּטוֹחַ. וְאֵלֶּה צוּה עַל בְּנֵי הָאָדָם לַעֲלוֹת לָרָגֶל אֶל הַבֵּית, כָּל הַיְכוֹל לְהִגִּיעַ אֵלָיו. וְאוֹלָם כָּל אֲשֶׁר יִכְפֹּר, הִנֵּה אֵלֶּה אֵינוֹ זָקוּק לִבְנֵי אָדָם.

98. אָמַר, «הוּא בְּעָלִי הַסֵּפֶר! לָמָּה תִכְחָשׁוּ בְּאוֹתוֹת אֵלֶּה? וְאֵלֶּה עַד לַמַּעֲשִׂיכֶם?»

99. אָמַר, «הוּא בְּעָלִי הַסֵּפֶר! מִדּוּעַ אַתֶּם עוֹסְקִים לְהַרְחִיק אֶת אֲשֶׁר יֶאֱמִין (בְּאִסְלָאִם) מֵעַל הַשְּׁבִיל שֶׁל אֵלֶּה, וּתְסַלְּפוּ אֶת מָה שְׁאַתֶּם עֲדִים לַאֲמִתּוֹתוֹ? אֲכֹן לֹא נִעְלְמוּ מֵאֵלֶּה מַעֲשִׂיכֶם».

100. הוּא הַמֵּאֲמִינִים! אִם תִּצְיִתוּ לִקְבוּצָה מִבְּעָלֵי הַסֵּפֶר, יִחְזִירוּכֶם לְאַחֵר אֲמוּנַתְכֶם לְכוֹפְרִים.

101. וְכִיצַד תּוֹכְלוּ לְכַפֵּר בְּעוֹד אוֹתוֹת אֵלֶּה נִקְרְאִים בְּפִגְנִיכֶם, וּשְׁלִיחוֹ עוֹדְנוֹ חֵי בִינִיכֶם? וּמִי שְׁסוּמָד עַל אֵלֶּה יִדְרֹךְ אֶל הַדְרֹךְ הַיְשָׁרָה.

1. כִּינוֹי לַעִיר מִכָּה.

2. ר' סוֹרַת אֶל-בִּקְרָה 2: 125.

קטע 11

102. הוי המאמינים! יראו את אלה כראוי לו, ואל תמותו אלא כמסלמים, וזהזיקו בחבל של אלה (הקוראן) ואל תתפלגו, וזכרו את חסד אלה אשר נטה לכם כאשר הייתם אויבים, והשכין שלום ורעות ביניכם, והייתם אחים בחסדו, והייתם על שפת תהום, והציל אתכם ממנה. כך יבהיר לכם אלה את אותותיו למען תודרכו,
104. צריכה לקום מביניכם חבורה המזמינה אחרים אל הטוב, והמצוה עשה ולא תעשה, ואלה הם הזוכים (בגן עדן ביום הדין),
105. ולא תהיו כאלה אשר נפרדו וחלקו אלה על אלה לאחר שבאו אליהם ההוכחות הבהירות, כי להם צפוי ענש עצום,
106. ביום (יום הדין) אשר בו יאירו פנים ויחשיכו פנים. ולבעלי הפנים החשוכות יאמר, האם כפרתם לאחר שהאמנתם? טעמו אפוא את הענש שבו כפרתם.
107. אך אלה אשר האירו פניהם ישארו ברחמי אלה (בגן עדן) לעולם.
108. אלה אותות אלה (פסוקי הקוראן) אשר נקרא לך (הנביא) באמת, כי אלה אינו רוצה לגרם עול לבריות.
109. לאלה כל אשר בשמים ואשר בארץ ולא אלה יוחזרו כל הדברים.

קטע 12

110. אתם (המסלמים) האמה הטובה ביותר שנתנה לבני האדם מעולם, המצוים עשה ולא תעשה, ומאמינים באלה. לו האמינו בעלי הספר (במוחמד ובשליחותו), טוב היה להם. יש מאמינים ביניהם, ואולם מרביתם משחתים.
111. אינם יכולים לפגוע בכם אלא בפגיעות קטנות (במלים גסות), ואם ילחמו בכם יפנו לכם ערף ולא ינצחו.
112. ההשפלה נכפתה עליהם באשר ימצאו, אלא בחסותו של אלה או בחסותם של בני האדם, ונחלו הפעס של אלה, ונדלות נכפתה עליהם, על אשר כפרו באותות אלה, והרגו את הנביאים בלי צדק. (זה ענשם על כי מרדו ועברו את חק אלה).
113. ואולם לא כלם דומים. יש בין בעלי הספר חבורה של אנשי ישר הקוראים את אותות אלה בלילה וסוגדים לו,

114. הם מַאֲמִינִים בְּאַלֵּלָה וּבִיּוֹם הָאַחֲרוֹן וּמִצִּוִּים עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, וּמִמְהָרִים לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים. אֵלֹהֵי הַיְּשָׁרִים,
115. כָּל טוֹב שֶׁיַּעֲשֶׂה, אֵלָּהּ יִכִּיר בּוֹ. וְאַלֵּלָה יוֹדֵעַ מִי הֵם הַיְּרָאִים.
116. אוֹלָם לְכוֹפְרִים לֹא יוֹעִילוּ נִכְסֵיהֶם וּבְנֵיהֶם בְּמֵאוּמָה בְּפָנֶי אֵלָּהּ. הֵם בַּעֲלֵי הָאֵשׁ, וַיַּחֲיוּ בָּהּ לְעוֹלָם.
117. מִה שֶׁהֵם מוֹצִיאִים עַל חַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה מְשׁוּל לְרוּחַ רַעֲשָׁנִית עֲזָה קָרָה אֲשֶׁר פָּגְעָה בְּזָרַע שֶׁל אֲנָשִׁים אֲשֶׁר חָטְאוּ וְהִשְׁחִיתָה אוֹתוֹ. אֵלָּהּ לֹא קִפְחָ אוֹתָם, כִּי הֵם אֵת נַפְשׁוֹתֵיהֶם קִפְחוּ.
118. הוּא הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ לָכֶם כְּאֲנָשִׁי שְׁלוֹמָם אֵת אֵלָה שְׁלֹא מְבִינֶיכֶם, כִּי לֹא יַחֲסִכּוּ מֵאֶמֶץ לָגֵרִם לָכֶם צְרוֹת מְמַשְׁכוֹת. הֵם תְּמִיד מְקוּיִם שֶׁתִּסְבְּלוּ, תְּמִיד הֵם מְבִיעִים שְׁנֵאָה כְּלַפֵּיכֶם, אֲדָּ אֲשֶׁר לְבוֹתֵיהֶם יִסְתִּירוּ רַב מְזָה. כָּבֵד הַבְּהִרְנוּ לָכֶם אֵת הָאוֹתוֹת אִם אַתֶּם מְבִינִים.
119. הִנֵּה אַתֶּם אוֹהֲבִים אוֹתָם (בַּעֲלֵי הַסֶּפֶר), וְאֵלֹהֵי הֵם אֵינֶם אוֹהֲבִים אֶתְכֶם, וְאַתֶּם מַאֲמִינִים בְּסִפְרֵים כָּלֶם¹ (בְּזִמְן שֶׁהֵם לֹא מַאֲמִינִים בְּקוּרְאָן). וְהֵם בְּפָנָשׁ אֶתְכֶם יֹאמְרוּ, מַאֲמִינִים אֲנַחְנוּ. וְאוֹלָם כְּאֲשֶׁר לֹא תִהְיוּ אִתָּם, הֵם יִשְׁכּוּ אַעֲבֹעוֹתֵיהֶם מִזַּעַם עֲלִיכֶם. אָמַר, מוֹתוֹ בְּזַעֲמָכֶם, אֵלָּהּ יוֹדֵעַ מִה שֶׁיִּבְלָקְבוֹת.
120. כָּל טוֹבָה אֲשֶׁר תִּבּוֹא עֲלֵיכֶם תִּפְרִיעַ לָהֶם. וְכָל צָרָה שֶׁתִּבּוֹא עֲלֵיכֶם יִשְׁמַחוּ בָּהּ. וְאִם תִּסְבְּלוּ וְתִירְאוּ אֵת אֵלָּהּ לֹא תִזְיֶק לָכֶם תַּחֲבוּלָתְכֶם בְּמֵאוּמָה. אֵלָּהּ מְקִיף אֵת מִה שֶׁהֵם עוֹשִׂים.

קטע 13

121. (הוּא הַנְּבִיא!) זָכַר כְּאֲשֶׁר הִשְׁכַּמְתָּ לְצִאת מִבֵּיתְךָ כְּדִי לְקַבּוֹעַ לַמַּאֲמִינִים עֲמָדוֹת לְקָרֵב (בְּקָרֵב אוּחוּד). וְאַלֵּלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ,
122. כִּי אֲזַ נִפְלָה רוּחַם שֶׁל שְׁנֵי שְׂבָטִים² מְבִינֶיכֶם, אֲדָּ אֵלָּהּ הִגּוּ עֲלֵיהֶם, כִּי עַל אֵלָּהּ סוֹמְכִים הַמַּאֲמִינִים.

1. הַכוּוּנָה הִיא לְסִפְרֵים הַקְּדוּשִׁים: הַתּוֹרָה, וְהַאֲגִייל, וְהַקּוּרְאָן.

2. שְׁנֵי הַשְּׂבָטִים הֵם: בְּנוֹ סַלְמָה וּבְנוֹ חֶאֲרִיתָה, אֲשֶׁר חָשְׁבוּ לַחֲזוֹר אֶל מְדִינָה בְּאֻמְצַע הַדֶּרֶךְ לְאוּחוּד עִם הַמִּפְקָד שֶׁלָּהֶם עַבְדֵּי אֵלָּהּ אֲבִן אֲבִי אוּבִי, רֹאשׁ הַצְּבוּעִים. בְּסוּף הֵם הַחֲלִיטוּ לְהַמְשִׁיךְ בְּדַרְכָם לְהַצְטָרֵף לְנַבִּיא. וְכך עָשׂוּ.

123. אֱלֹהִים נָתַן לָכֶם נֶאֱחָוֹן בְּקֶרֶב בְּדָר¹ כְּאֲשֶׁר הָיִיתֶם חֲלָשִׁים (מִבְּחִינָה צָבָאִית), וְלָכוּ וִירָאוּ אֶת אֱלֹהִים, לְמַעַן שֶׁתִּכְבְּרוּ לוֹ טוֹבָה.
124. בְּאֵמֶר לְמַאֲמִינִים, הָאֵם לֹא זֶה בְּכֶד שֶׁרְבוּנוֹכֶם הִכִּיז לְעִזְרַתְכֶם שְׁלֹשֶׁת אֲלָפֵי מִלְּאָכִים?
125. בְּוִדְאִי! אִם תִּהְיֶה בְּעָלֵי סִבְלָנוֹת, וְתִהְיֶה בְּכֶם יִרְאָה, וְלוֹ יִתְקִיפוּ אֶתְכֶם הַתִּקְפָּת פֶּתַע, יִשְׁלַח רְבוּנוֹכֶם לְעִזְרַתְכֶם חֲמִשָּׁת אֲלָפִים מִלְּאָכִים מִסְּמָנִים.
126. אֱלֹהִים עָשָׂה זֹאת כְּבִשּׁוּרָה בְּשִׁבְלֶכֶם וּלְמַעַן יִבְטַח לְבָבְכֶם בּוֹ. וְהַנֶּאֱחָוֹן הוּא רַק מֵאֱלֹהִים, הַעֲזִיז וְהַחֲכָם,
127. (הַנֶּאֱחָוֹן בְּבֶדֶר) הִזָּה כְּדֵי שֶׁאֱלֹהִים יִכְחִיד אֲחָדִים מֵאֱלֹהִים שֶׁכִּפְרוּ, אוֹ לְהַפִּיל אֶת רוּחַם וְיִשׁוּבוּ מֵאֲקָזָבִים (רְאוּיִים הֵם לַחֲרָפָה וְלַבּוּשָׁה).
128. עֲנִי (בְּנֵי הָאָדָם) אֵינוֹ בִּידֵיד. אֱלֹהִים יִסְלַח לָמִי שִׁירְצָה, אוֹ יַעֲנִישׁ אוֹתָם מִשּׁוֹם שֶׁהֵם חוֹטְאִים.
129. וְלֹאֲלֹהִים כָּל אֲשֶׁר בְּשָׂמִים וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ, וְהוּא סוֹלַח לָמִי שִׁירְצָה, וּמַעֲנִישׁ אֶת מִי שִׁירְצָה, וְאֱלֹהִים סוֹלַח וְרוּחוֹם.

קטע 14

130. הוּא הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ רִבִּית כְּפוּלָה וּמִכְפָּלָת, וִירָאוּ אֶת אֱלֹהִים לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.
131. וְשִׁמְרוּ עַל עֲצָמְכֶם מִהָאֵשׁ שֶׁהוֹכָנָה לְכוֹפְרִים,
132. וְצִיְתוּ לֹאֲלֹהִים וְלִשְׁלִיחִים לְמַעַן תִּרְוּחֻמוּ.
133. מִהָרוּ אֶל סִלְיָחָה מִרְבוּנוֹכֶם וְלָגוּ שֶׁרְחַבּוּ כְּרַחֲבֵי הַשָּׁמַיִם וְהָאֶרֶץ הַמֵּיֶדַע לִירְאִים,
134. הַמוֹצִיאִים (בְּצִדְקָה) מִכְסָּפִים בְּעֵת שֶׁפַּע וּבְעֵת מִצוּקָה, וְלֹאֲלֹהִים הַכּוֹבְשִׁים אֶת כְּעָסֶם, וְהַסּוֹלְחִים לְבְנֵי הָאָדָם, כִּי אֱלֹהִים אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטוֹב,
135. וְאֲשֶׁר בַּעֲשׂוֹתָם מַעֲשֵׂה מְגָנָה, אוֹ חָטְאוּ לְעַצְמָם, יִזְכְּרוּ בְּאֱלֹהִים, וְיִבְקָשׁוּ אֶת סִלְיָחָתוֹ עַל חַטָּאֵיהֶם. כִּי מִי יִסְלַח עַל חַטָּאִים מִבְּלִעַדִּי אֱלֹהִים. וְלֹא מִשִּׁיכּוֹ בְּמַעֲשֵׂיהֶם (הָרָעִים) בִּידֵידֵים.

1. קרב בדר (באר בדרך שבין מכה ומדינה רחוק כמאתיים קילומטרים ממדינה), התרחש בחודש מרס 624, בין צבאות המוסלמים וקורייש, ויד המוסלמים היתה על העליונה. היה זה הנצחון המשמעותי הראשון של המוסלמים על בני קוריש הכופרים.

136. אֵלָה גְּמוּלָם סְלִיחָה מִרְבוּנָם, וְגַנִּים אֲשֶׁר נִהְרוּת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם, שִׁבְהֵם יִחְיוּ לְנֶצַח. אָכֵן מָה טוֹב שִׁכַּר הָעַמָּלִים.
137. דּוֹרוֹת וְעַמִּים רַבִּים חָלְפוּ לִפְנֵיכֶם. וְלָכֵן קוֹמּוּ וְעִבְרוּ בְּאַרְץ וְרֵאוּ מָה הָיְתָה אַחֲרִית הַמִּכְחִישִׁים,
138. זֹהִי הַבְּהִרָה לִבְנֵי הָאָדָם וְהַדְּרָה וְלִקְחָ לִירָאִים.
139. אֵל תִּהְיוּ חֲלָשִׁים וְאַל תִּעָצְבוּ (לֹאֲשֶׁר פָּגַע בָּכֶם בְּאוֹחוֹד), כִּי עֲלִיוֹנִים תִּהְיוּ אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם.
140. וְאִם נִפְצַעְתֶּם (בְּקָרֵב אוֹחוֹד), גַּם הֵם (הַכּוֹפְרִים) נִפְצְעוּ כְּמוֹתְכֶם (בְּקָרֵב בְּדֵר). וְהִנֵּנוּ מַעֲבִירִים אֶת יָמֵי הַנֶּצַח וְכֵן בְּנֵי הָאָדָם מֵצֵד לְצֵד, לְמַעַן יִבְחִין אֵלָה בְּמֵאֲמִינִים וְיִבְחַר מִבִּינֵיכֶם חָלָלִים קְדוֹשִׁים. וְאַלָּה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַרְשָׁעִים,
141. וְלְמַעַן יִבְחִין אֶת הַמֵּאֲמִינִים וְיִמְחֹץ אֶת הַכּוֹפְרִים.
142. הַחֲשִׁבְתֶּם כִּי תִכְנסוּ לְגֹן מִבְּלִי שֶׁאֵלָּה יִבְחִין מִי הֵם הַמּוֹנֵג' אֶהְדִּין (הַנֶּאֱבָקִים) בִּינֵיכֶם וּמִי הֵם הַסּוֹבְבִים?
143. הֲלֹא הָיִיתֶם שׂוֹאֲפִים תְּמִיד לְמוֹת (בְּקָרֵב) עוֹד לִפְנֵי שִׁפְגִּשְׁתֶּם בּוֹ (בְּקָרֵב אוֹחוֹד), וְאַמְנֵם אַתֶּם רְאִיתֶם אֶת הַמּוֹת לְגֹדַת עֵינֵיכֶם.

קִטְעַן 15

144. אֵין מוֹחֲמֵד אֵלָּא שְׁלִיחַ אֲשֶׁר הִשְׁלִיחִים חָלְפוּ לִפְנֵינוּ, וְאִם יָמוּת אוֹ יִהְרֹג תַּחֲזִירֵי בָכֶם (מִן הָאֶסְלָאם)? וְכָל הַחוֹזֵר בּוֹ, לֹא יִזְקַק לְאֵלָּה בְּמֵאוּמָה, וְאַלָּה יִגְמַל לְאֵלָּה שְׁמוּדִים לוֹ.
145. לֹא תָמוּת נָפֶשׁ אֵלָּא בְּרִשׁוֹתָיו שֶׁל אֵלָּה בְּמוֹעֵד הַנִּקְבָּע (עַל יְדֵי אֵלָּה); ¹ מִי שְׂרוּצָה בְּתַגְמוּל שֶׁל הָעוֹלָם הִזָּה נִתֵּן לוֹ מִמֶּנּוּ, אֵד מִי שְׂרוּצָה בְּתַגְמוּל שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא נִתֵּן לוֹ מִמֶּנּוּ. וְנִגְמַל לְמוֹדִים.
146. נְבִיאִים רַבִּים אֲשֶׁר רַבּוּת נִלְחָמוּ לְצִדָּם, וְלֹא נָפַל לָבָם כְּתוּצָאָה מִכָּל אֲשֶׁר פָּגַע בָּהֶם בְּמִלְחָמָתָם לְמַעַן אֵלָּה, וְלֹא נִחְלְשׁוּ וְלֹא נִכְנְעוּ. אֵלָּה אוֹהֵב אֶת הַסּוֹבְבִים,
147. הֵם לֹא (הַתְלוּנָנוּ) וְלֹא אֶמְרוּ דְּבַר אֵלָּא, «רְבוּנֵנוּ! סִלַּח לָנוּ לְחַטָּאֵינוּ וּמָה שֶׁלֹּא מָלֵאנוּ מִחוֹבָתֵנוּ לָךְ, וְהִצַּב אֵיתָנוּ אֶת רַגְלֵינוּ, וְתֵן לָנוּ נֶצַח וְעוֹלָם הַחַיִּים».

148. אֵלֶּלָה נָתַן לָהֶם אֶת שְׂכָר הָעוֹלָם הַזֶּה (הַנִּצְחוֹן עַל אוֹיְבֵיהֶם), וְהַשְׁכָּר הַמְעֻלָּה שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא (גַּן עֵדֶן), וְאֵלֶּלָה אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטוֹב.

קטע 16

149. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אִם תִּצְיִתוּ לַכּוֹפְרִים, יַחֲזִירוּ אֶתְכֶם אַחֲרָה לַכְּפִירָה, וְתִהְיֶינָה לַמַּפְסִידִים,

150. לֹא כִי אֵלֶּלָה מְגַנֵּכְם וְהוּא הַטוֹב בְּמוֹשִׁיעִים.

151. נָטִיל אֵימָה בְּלִב הַכּוֹפְרִים, עַל מֵה שִׁיחֲסוּ לְאֵלֶּלָה שְׂתַּפִּים לֹא כָל הוֹכְחָה מִמֶּנּוּ. הָאֵשׁ תִּהְיֶה הַמַּעוֹן שֶׁלָּהֶם, וּמֵה נּוֹרָא יִהְיֶה מַעוֹן הַחוּטָאִים.

152. אֵלֶּלָה קִיָּם אֶת הַבְּטָחָתוֹ לָכֶם כְּשֶׁהִשְׁמַדְתֶּם אוֹתָם (הָאוֹיְבִים שֶׁלָּכֶם) בְּרִשּׁוֹתוֹ, עַד אֲשֶׁר נִכְשַׁלְתֶּם וְנִפְל הַסִּכְסוּד בֵּינֵיכֶם, וְלֹא פָעַלְתֶּם לְפִי הוֹרָאוֹת הַנְּבִיא, וְאוֹלָם לְאַחַר שֶׁהִרְאָה לָכֶם אֶת אֲשֶׁר אֶהְבְּתֶם (אֶת הַשְּׁלָל מִרְכּוּשׁ הָעוֹלָם הַזֶּה), מִשּׁוּם שֶׁהָיוּ בֵּינֵיכֶם כְּאֵלָה שָׂרְצוּ בְּרִכּוּשׁ הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָיוּ כְּאֵלָה שָׂרְצוּ בְּשָׂכָר בְּעוֹלָם הַבָּא. לָכֵן הָטָה אֶת פְּנֵיכֶם מֵעַלִּיהֶם כְּדֵי לְנַסּוֹתְכֶם. וּבִסּוּף סִלַּח לָכֶם. כִּי אֵלֶּלָה רַב-חֶסֶד לַמַּאֲמִינִים.

153. (וְזָכַר) כְּאֲשֶׁר נִסְתַּם אֶל הָהָר (הַר אוֹחוּד) וְלֹא שָׁמַתָּם לֵב לְאָף אֶחָד, עַל אֵף שֶׁהִשְׁלַיִח (מוֹחַמַד) קוֹרָא לָכֶם מֵאַחוֹר. עַל כֵּן גָּמַל לָכֶם (אֵלֶּלָה) בְּצַעַר תַּחַת צַעַר, לְמַעַן תִּשְׁכַּחוּ אֶת הַנִּצְחוֹן וְהַשְּׁלָל שֶׁאֲבַדְתֶּם וְאֶת הַכְּשָׁלוֹן שֶׁפָּגַע בְּכֶם. אֵלֶּלָה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

154. לְאַחַר הַצַּעַר הוֹרִיד עֲלֵיכֶם שְׁלֹחַ עַל יְדֵי תַנּוּמָה שֶׁאֲחַזָּה בְּשִׁמּוֹרוֹת עֵינֵי קְבוּצָה מִכֶּם, וְאֵלּוּ קְבוּצָה אַחֲרֵת דָּאָגָה רַק לְשָׁלוֹם עֲצָמָה, לָכֵן חֲשָׁבָה עַל אֵלֶּלָה מַחְשָׁבוֹת שֶׁלֹּא הִיָּתָה בָּהֶן אֲמָת, מַחְשָׁבוֹת שֶׁל (אֲנִשִּׁי) ג' אֶהְלִיָּה, אֹמְרִים, הֲאֵם אֲנַחְנוּ אַחֲרָאִים לָמָּה שֶׁקָּרָה? אָמַר, הָעֵינָן כָּלּוּ בְיַד אֵלֶּלָה. הֵם מִסְתִּירִים בְּנַפְשׁוֹתֵיהֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא יָגִלוּ לָךְ. הֵם אֹמְרִים, לֹא רַק הִיא הַדָּבָר בְּיָדֵינוּ, לֹא נִהְרָגוּ פֶּה. אָמַר, לֹא גַם הִיָּיתֶם בְּבִתֵּיכֶם, הָיוּ אֵלָה אֲשֶׁר נִגְזַר עֲלֵיהֶם לָמוֹת יוֹצֵאִים מִרְצוֹנָם לְמָקוֹם הָרִיגָתָם. כִּךְ אֵלֶּלָה רָצָה לְהַעֲמִידְכֶם בְּנִסְיוֹן, וְלִבְחוֹן אֶת אֲשֶׁר בְּנַפְשְׁכֶם, כִּי אֵלֶּלָה יוֹדֵעַ מָה אַתֶּם מִסְתִּירִים בְּלִבּוֹתֵיכֶם.

155. אֵלָה בָּכֶם אֲשֶׁר נִמְלָטוּ עַל נַפְשָׁם בְּיוֹם (אוֹחוּד) שֶׁנִּפְגְּשׁוּ שְׁנֵי הַמַּחֲנוֹת (הַמִּסְלָמִים וְהַכּוֹפְרִים), רַק הִשְׁטָן פָּתָה אוֹתָם לַעֲשׂוֹת אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּגִלְל חֲטָאֵיהֶם, אֵלֶּלָה סִלַּח לָהֶם, כִּי אֵלֶּלָה סוֹלַח וְמִתּוֹן.

1. הג'אֵהִלָּה: מוֹנַח עַרְבִי הַמֵּתָאֵר אֶת מִצַּב הָעֵדֶר הַמַּעֲצוֹר הַמוֹסְרִי וְהַדִּתִּי אֶצֶל עַרְבֵי חֲצִי-הָאֵי עַרֵב הַטְרוֹם אֶסְלָאִמִּים.

קטע 17

156. הוי המאמינים! אל תהיו כאלה אשר כפרו האומרים על אחיהם אשר הלכו רחוק בארץ, או לחמו בקרבות, אלו נשארו עמנו לא מתו, ולא נהרגו. אלה נעשה דברם זה כגיון בלבבותיהם. אלה יחיה וימית. ואלה רואה את מעשיכם.
157. אם תהרגו בשביל אלה, או תמותו, הנה סליחת אלה ורחמי טובים מכל אשר יאגרו.
158. וכי תמותו או תהרגו, הנה אל אלה תאספו.
159. מתוך רחמי רבונך (הוי מוחמד) התיחסת בעדינות להם (למסלמים), כי לו היית תקיף וקשוח לב, היו מתפזרים מסביבך. לכן סלח להם ושאל סליחת אלה להם, ותמשיך להתנעץ בהם, וכאשר תגיע להחלטה סמוך על אלה והחלט, כי אלה אוהב את הסומכים רק עליו.
160. אם אלה יעזר לך, אין מי שינצחכם. אך אם הוא יכשיל אתכם, מי יעזר לכם זולתו? רק על אלה יסמכו המאמינים.
161. הנביא בשום אופן לא יגנב (מן השלל), וכל מי שיגנב, יבוא ויגנבו בידו ביום תחית המתים, ואז ישלם לכל נפש מה שרכשה (בעולם הזה), והם (בני האדם) לא יעשקו.
162. האם מי שנוהג לפי רצון אלה כמו מי שנפל עליו זעם אלה? (בן אדם קצה) מעונו הגיהנם, ומה רע סופם של בני אדם כאלה.
163. הם מדרגים אצל אלה. אלה רואה מה שהם עושים.
164. אלה גמל חסד עם המאמינים, בשולחו אליהם שליח מקורבם, למען יקרא בפניהם את אותותיו, לזכותם, וללמדם את הספר (הקוראן) ואת החכמה (המסורת של הנביא), שהרי היו מקדם בתעיה גמורה.
165. וכאשר פגע בכם אסון (בקרב או חוד), וכבר פגעתם (באויב) כפלים כמותו (בקרב בדר), אמרתם, מאין זה? אמר, הוא מאתכם אתם גרמתם לו. אלה הוא הכל-יכל.
166. ומה שפגע בכם ביום (או חוד) שנפגשו שני המחנות (המאמינים והכופרים), קרה ברשות אלה, למען ידע מי הם המאמינים,
167. ולמען ידע מי הם הצבועים, אשר בהאמר להם, בואו והלחמו בשביל אלה, או הדפו את האויב. אמרו, לו ידענו כי תהיה מלחמה היינו באים אתכם. קרובים הם ביום ההוא לכפירה מאשר לאמונה, משום שאומרים בפיותיהם את אשר אין בלבבותיהם, אך אלה יודע את אשר יעלימו.

168. אֱלֹהֵי אֲשֶׁר לֹא יֵצְאוּ לְמַלְחָמָה, אָמְרוּ עַל אַחֵיהֶם (שֶׁנִּפְּלוּ בְּמַלְחָמָה), לוֹ שְׁמָעוּ לָנוּ, לֹא הָיוּ נִהְרָגִים, אָמַר, «סִלְּקוּ אֶת הַמּוֹת מֵעַצְמָכֶם, אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים».

169. אֵל תִּחְשָׁב אֶת הַנוֹפְלִים בְּשָׁבִיל אֱלֹהֵי לְמֹתִים, כִּי חַיִּים הֵם. אֲצֵל רְבוּנָם מְחִיָּתָם,

170. הֵם שְׁמִיחִים בְּמָה שֶׁאֱלֹהֵי מַחְסְדּוֹ מַעֲנִיק לָהֶם, וּמִתְבַּשְּׂרִים לְאֱלֹהֵי שְׁנִשְׂאָרוֹ בְּחַיִּים וְעוֹד לֹא הִצְטָרְפוּ אֲלֵיהֶם, לֹא יִהְיֶה מִמֶּה לְפִיחַד וְלֹא עַל מָה לְהִתְעַצֵּב.

171. וּמִתְבַּשְּׂרִים בְּנִדְיבוֹת מֵאֱלֹהֵי וְחֶסֶד, כִּי אֱלֹהֵי לֹא יִקַּח אֶת שְׂכָר הַמַּאֲמִינִים,

קִטְעַן 18

172. אֲשֶׁר נִעְנֶה לְאֱלֹהֵי וְהַשְׁלִיחַ (מוֹחֲמַד), לְאַחַר שֶׁפָּגַע בָּהֶם הַפָּצַע (בְּקִרְבַּי אוֹחוֹד), לְעוֹשֵׁי הַטּוֹב וְהַיָּרֵאִים שְׁמוֹר שְׂכָר עָצוֹם,

173. וְכֵן לְאֱלֹהֵי אֲשֶׁר אָמְרוּ לָהֶם הָאֲנָשִׁים, הִנֵּה הָאוֹיְבִים (אֲנָשֵׁי מִכָּה) הִכִּינוּ לָכֶם כּוֹחַ רַב לְהִלָּחֵם בָּכֶם, לָכֵן יֵרָאוּ מִפְּנֵיהֶם. אֵד אֲמוֹנַתָּם גְּבִירָה. וְאָמְרוּ, דִּינוּ בְּאֱלֹהֵי שֶׁהוּא הַטּוֹב בַּמִּגְנִים.

174. (הַמַּאֲמִינִים סָמְכוּ עַל אֱלֹהֵי וַיֵּצְאוּ לְהִתְנַקֵּשׁ בְּאוֹיְבֵי), אָבֵל הֵם חֲזָרוּ הַבִּיטָה בְּנִדְיבוֹת שֶׁל אֱלֹהֵי וּבַחְסְדּוֹ, וְלֹא פָּגַע בָּהֶם כָּל רַע. וְנִהְיָ לָפִי רָצוֹן אֱלֹהֵי, וְאֱלֹהֵי בַּעַל הַחֶסֶד הָעָצוֹם.

175. הַשָּׁטָן הוּא שֶׁמִּטִּיל עֲלֵיכֶם פֶּחַד עַל יְדֵי נַאֲמָנִיו, אֵד אֵל תִּפְחַדּוּ מֵהֶם, וַיֵּרָאוּ רַק אוֹתִי, אִם אַתֶּם מַאֲמִינִים.

176. (הוּא תִּנְבִּיאִי!) אֵל יִצְעָרוּד אֱלֹהֵי הַחֲשִׁים לְכַפִּירָה, הֵם לֹא יִזְקוּ לְאֱלֹהֵי בְּמֵאוֹמָה. אֱלֹהֵי לֹא יִתֵּן לָהֶם חֵלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא, וְעֲנִשָּׁם עָצוֹם.

177. אֱלֹהֵי שֶׁבָּחָרוּ בְּכַפִּירָה בְּמָקוֹם אֲמוֹנָה לֹא יִזְקוּ לְאֱלֹהֵי בְּמֵאוֹמָה, וְעֲנִשָּׁם מְכַאֵב.

178. אֵל יִחְשְׁבוּ הַכּוֹפְרִים אִם נִאֲרִיף אֶת יְמֵיהֶם, כִּי זֶה טוֹב לְנִפְשׁוֹתֵיהֶם. אֲנַחְנוּ נִאֲרִיף אֶת יְמֵיהֶם רַק לְמַעַן יוֹסִיפוּ חֶטְא. וְעֲנִשָּׁם בְּסוֹף מִשְׁפִּיל.

179. אֱלֹהֵי לֹא יִשְׁאִיר אֶת הַמַּאֲמִינִים בְּמַצֵּב שֶׁבּוֹ אַתֶּם נִמְצָאִים, אֵלֹא עַד אֲשֶׁר יִבְדִּיל בֵּין הָרַע וּבֵין הַטּוֹב. אֱלֹהֵי לֹא יִגְלֶה לָכֶם אֶת הַנִּסְתָּר, אָבֵל אֱלֹהֵי יִבְחַר לוֹ שְׁלִיחִים כָּפִי שֶׁיִּרְצֶה. עַל כֵּן הָאֲמִינוּ בְּאֱלֹהֵי וּבְשְׁלִיחָיו, וְאִם תֵּאֲמִינוּ וְתִהְיֶה בָּכֶם יִרְאָה יִהְיֶה שְׂכָרְכֶם עָצוֹם.

180. אל יחשבו המקמצים לתת מן החסד שאללה העניק להם, כי הוא לטובתם. להפך, לרעתם הוא, ואת כל מה שיקמצו ישאו כסוגר על צוארם ביום תחית המתים, כי לאללה ירשת השמים והארץ, ואללה בקיא במעשיכם.

קטע 19

181. אללה שמע את דברי אלה אשר אמרו, «אללה עני ואנחנו עשירים». נכתב את אשר אמרו, ואת הריגתם את הנביאים בלא צדק. (וביום הדין) נאמר, טעמו את ענש הבצרה,

182. כענש על אשר קדמו ידיכם, באמת, אללה אינו עושק את עבדיו.

183. האומרים, אללה הטיל עלינו שלא נאמין לכל שליח אם לא יביא לנו קרבן שהאש תאכל אותו, אמר (מוחמד), «שליחים אשר היו לפני כבר הביאו לכם אותות בהירים, ואת (הקרבן) אשר אמרתם, ולמה הרגתם אותם אם באמת אתם צודקים?»

184. אכן אם הם יכחישו את דברך, הנה כבר לפניך הכחשו דברי שליחים אשר באו באותות בהירים והזיבור (מגלות שנתנו לשליחים לפני הנביא מוחמד), וספרים קדושים מאירים את הדרך.

185. על כל נפש לטעם את המוות, וביום תחית המתים תקבלו את גמולכם, ואשר ירחק מן האש ויכנס לגן יזכה, וכי חיי העולם הזה אינם אלא תענוג רמיה.

186. (הוי המאמינים!) עוד תתנסו באבדן רכושכם ונפשותיכם, ותשמעו מאלה אשר נתן להם הספר לפניכם והפגניים דבורים שיפגעו בכם הרבה, אך אם תסבלו ותיראו, זה סימן של רצון איתי.

187. (וזכר הוי הנביא אז) אללה פרת ברית עם אלה אשר נתן להם הספר (היהודים והנוצרים), (לאמר), עליכם לבאר אותו לבני האדם ולא תעלימוהו. ואולם הם השליכוהו (הברית) מאחורי גביהם עבור תמורה זולה. מה גרועה העסקה שעשו.

188. אל תחשב כי אלה השמחים במעשיהם ואוהבים שישבחו על מה שלא עשו, ואל תחשב אותם ינצלו מן הענש המכאיב הצפוי להם.

189. לאללה מלכות השמים והארץ, ואללה הכל-יכל.

קטע 20

190. הנה בבריאית השמים והארץ ובחלוף הלילה והיום אותות לנבונים.

191. אֱלֹהֵי הַמִּזְכִּירִים אֶת אֱלֹהֵי בְּעֶמְיָדָה, בִּישִׁיבָה, וּבְשִׁכְבָּם עַל צִדָּם, וְחוֹשְׁבִים עַל בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, (וּמִתְפַּלְלִים), רְבוּנֵנוּ! לֹא בָרָאתָ כָּל זֶה לְתֵהוּ; לָךְ הַשְׁבַּח! וְשֹׁמֵר עֲלֵינוּ מֵעֲנֹשׁ הָאֵשׁ.
192. רְבוּנֵנוּ! כָּל מִי שֶׁתִּכְנִס אֶל הָאֵשׁ, אֶתָּה מְשַׁפִּיל אוֹתוֹ, וְלַחֲוִטָאִים אֵין עוֹזֵר.
193. רְבוּנֵנוּ! אֲנַחְנוּ שְׁמַעְנוּ קוֹרָא (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) הַקּוֹרָא לְאַמוּנָה, וְאוֹמֵר, הָאֱמִינוּ בְּרְבוּנוֹכֶם! וְהָאֱמִנוּ. רְבוּנֵנוּ! סֵלַח לָנוּ עַל חַטָּאֵינוּ וְכַפֵּר לָנוּ מִרְעוּתֵינוּ, וְאַסְפְּנוּ עִם הַיִּשְׂרָאֵלִים.
194. רְבוּנֵנוּ! תֵּן לָנוּ אֶת אֲשֶׁר הִבְטַחְתָּ לָנוּ עַל יְדֵי שְׁלִיחֶיךָ, וְאַל תִּשְׁפִּילֵנוּ בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים, כִּי אֶתָּה לֹא תִפֹּר הַהִבְטָחָה.
195. רְבוּנוֹם נַעֲנֶה לָהֶם, אֲנִי לֹא מְבַטֵּל אֶת עֲמָלוֹ שֶׁל עַמִּל מַכֶּם, זָכָר אוֹ נִקְבָּה, מִשּׁוּם שֶׁכָּלְכֶם שׁוּיִם אֲצִלִּי. אֱלֹהֵי אֲשֶׁר הִגְדוּ וְגִרְשׁוּ מִבְּתֵיהֶם, וְנִפְגְּעוּ בְּגִלְלִי, וְנִלְחַמוּ וְנָפְלוּ (בְּמִלְחָמָה לְמַעֲנִי), אֲכַפֵּר לָהֶם מִרְעוּתֵיהֶם, וְאַכְנִיסֶם אֶל גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם, כְּגִמּוּל הַמַּגִּיעַ לָהֶם מֵאֱלֹהֵי, כִּי הִגִּמּוּל הַיָּפֶה שְׁמֹר אֲצִל אֱלֹהֵי.
196. אַל תִּשְׁלַח אוֹתְךָ (מוֹחֲמַד) הַשְּׁלִיטָה שֶׁל הַכּוֹפְרִים בְּמִקּוֹמוֹת שׁוּיִים בְּעוֹלָם (וְחַיִּי הַרוֹחָה שֶׁהֵם חַיִּים),
197. זוֹהִי הַנָּאָה קִטְנָה, וְאַחֲרֶיהָ יִהְיֶה מַעֲוֹנָם בְּגִיחָם, וּמָה רַע שֶׁם הִיצוּעַ,
198. אֵךְ הִירָאִים אֶת רְבוּנוֹם, לָהֶם גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם, לְעוֹלָמִים יִשְׁכְּנוּ בְּתוֹכָם, מִתְּנֵת אֱלֹהֵי. כָּל אֲשֶׁר אֶת אֱלֹהֵי, טוֹב הוּא לִישְׂרָאֵלִים.
199. בֵּין בְּעֲלֵי הַסֵּפֶר יֵשׁ אֲשֶׁר יֵאֱמִין בְּאֱלֹהֵי, וּבְאֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִיכֶם (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, וּבְאֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִיכֶם, נִכְנָעִים לִפְנֵי אֱלֹהֵי. הֵם אֵינֶם מַחְלִיפִים אֶת אוֹתוֹת אֱלֹהֵי בְּתִמְרוּהָ זוֹלָה. אֱלֹהֵי לָהֶם שְׁכָרִם אֲצִל רְבוּנוֹם, וְאַלְלָה מִהִיר חֲשָׁבוֹן.
200. הוּי הַמַּאֲמִינִים! חֲכוּ בְּסִבְלָנוֹת, וְהִתְחַרוּ עִם אוֹיְבֵיכֶם וְהִחֲזִיקוּ מֵעַמְּד בְּסִבְלָנוֹת, וְאַל תִּפְסִיקוּ הַמַּאֲבָק נֶגֶד אוֹיְבֵי וְאוֹיְבֵיכֶם, וְהָיוּ יִרְאִים אֶת אֱלֹהֵי לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.

4

סִוֵּרַת אֵן-נִסָּא' הַנָּשִׁים

סורה זו קיבלה את שמה «אֵן-נִסָּא', הַנָּשִׁים» מפ' 3 וכו'.
הנושא המרכזי בסורה זו הוא הנשים והיחסים בין בני
הזוג, וזכויות וחובות של כל אחד מבני הזוג.
הורדה במדינה אחרי סורת אל-מומתחנה 60, ופסוקיה
מאה ושבעים וששה. קיבלה את שמה «הַנָּשִׁים» מפסוק
שלושה.

סורת אנ-נסא' 4

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. הוּי בְּנִי אָדָם! יֵרָאוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם מִנֶּפֶשׁ אַחַת,¹ וַיִּבְרָא מִמֶּנָּה אֶת בֵּת זִוְגָה, וַיִּמְשְׁנִיהֶם הַפִּיץ אֲנָשִׁים וְנָשִׁים בְּמִדָּה מְרֻבָּה. וַיֵּרָאוּ אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר בִּשְׁמוֹ תִּתְיַחֲסוּ זֶה לָזֶה, וְאֵל תִּתְנַכְרוּ לְשֹׁאֲרֵי בִּשְׁרָכֶם, כִּי אֱלֹהָ מִשְׁגִּיחַ עֲלֵיכֶם.
2. עֲלֵיכֶם לְמַסֵּר לִיתוּמִים אֶת רְכוּשֶׁם (כְּשִׁיתִבְגְּרוּ), מִבְּלִי לְהַחֲלִיף אֶת הַטּוֹב מִמֶּנּוּ בְּרַע, וְאֵל תַּעֲרַבּוּ בֵּין רְכוּשֶׁם לְבֵין רְכוּשְׁכֶם, כִּי זֶהוּ חֲטָא גָדוֹל.
3. וְאִם תֵּרָאוּ כִּי לֹא תוּכְלוּ לָנֶהֱג בְּצֹדֵק עִם הִיתוּמוֹת, הַנְּשָׂאוֹ לְנָשִׁים הַמוּצָאוֹת חוץ בְּעֵינֵיכֶם, לְשִׁתִּים, לְשָׁלוֹשׁ, אוֹ לְאַרְבַּע. אֲדָּךְ כִּי תֵרָאוּ שֶׁלֹּא תוּכְלוּ לָנֶהֱג בְּהוֹן בְּצֹדֵק, הַנְּשָׂאוֹ לְאַחַת, אוֹ מִן (הַשְּׁפָחוֹת) אֲשֶׁר בְּבַעֲלוֹתֵיכֶם. הוּא קָרוֹב יוֹתֵר אֲשֶׁר לֹא תַעֲשׂוּ עוֹל.
4. תֵּנוּ לְנָשִׁים מִהֵרָן מִרְצוֹן טוֹב, אֲדָּךְ אִם תִּוְתַרְנֶנָּה לָכֶם עַל חֵלֶק מִמֶּנּוּ כְּטוֹב לָבוֹ,² אֲכָלוּ אוֹתוֹ לְבִרְיאוֹת.
5. אֵל תִּפְקִידוֹ בְּיַדִּי חֲלוּשֵׁי דַעַת אֶת רְכוּשְׁכֶם אֲשֶׁר אֱלֹהָ מִנָּה אֶתְכֶם לָנֶהֱל. וְאִילָם פִּרְנָסוֹ אוֹתָם וְהַלְבִּישׁוּם, וַיְדַבְּרוּ עִמָּם בְּדַבּוּר יָפָה.
6. וַתִּבְחֲנוּ אֶת הִיתוּמוֹם (אֲשֶׁר תַּחַת הַשְּׁגָחַתְכֶם), בְּהִגִּיעַם לְגִיל הַנְּשׂוּאִין ; וְאַזּוֹ אִם תִּבְחִינוּ בָּהֶם בְּגֵרוֹת, הַחֲזִירוּ לָהֶם אֶת רְכוּשֶׁם, וְאֵל תִּזְדָּרְזוּ בְּאֲכָלוֹ לִפְנֵי שִׁיתִּבְגְּרוֹ. עַל (הַמְּשֻׁגָּחַת) הָעֹשִׂיר לְהַמְנִיעַ מִלְּאֲכָל מִרְכוּשׁ הִיתוּם, אֲדָּךְ הָעֵנִי רִשְׁאֵי לְאֲכָל כְּמִקְבֵּל. וּבִתְתֶכֶם לָהֶם אֶת הוֹנֶם, הָעִידוּ עֲלֵיהֶם יָדִים. דֵּינוּ בְּאֱלֹהָ לְבַדּוֹ לַעֲשִׂית חֲשׁוֹן.³
7. לְזָכְרִים חֵלֶק מֵאֲשֶׁר עָזְבוּ הַהוֹרִים וְהַקְרוֹבִים, וְלְנָשִׁים חֵלֶק מֵאֲשֶׁר עָזְבוּ הַהוֹרִים וְהַקְרוֹבִים, אִם מַעֵט הוּא וְאִם רַב, חֵלֶק קָצוֹב.
8. וְכִי יִמְצָאוּ בְּמִקוֹם חֲלָקַת (הִירְשָׁה) קְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, וִיתוּמוֹם, וּמִסְפָּנִים, יֵשׁ לְהַעֲנִיק לָהֶם חֵלֶק (מִן הָעֵזְבוֹן) וַיְדַבְּרוּ עִמָּם בְּעֵדִינוֹת.

1. הנפש של אדם הראשון.

2. האשה רשאית לוותר לבעלה על חלק ממנה.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 34.

9. (מְרֻשִּׁים) הַחוֹשְׁשִׁים לַעֲתִיד צָאֲצָאִים חֲלוּשִׁים, עֲלֵיהֶם לַחֲשֹׁשׁ (לִיתּוּמִים אֲשֶׁר תַּחַת הַנְּהָלָתָם) כָּשֶׁם שֶׁהֵיוּ חוֹשְׁשִׁים אֵלּוּ הַנִּיחוּ גַם הֵם שְׂאִירִים חֲסָרֵי יָשָׁע, עַל כֵּן יִהְיוּ יִרְאִים אֶת אֵלֶּה, וַיִּדְּבְרוּ דְּבָרִים יִשְׂרִים.
10. וְאִמָּנָם אֵלֶּה אֲשֶׁר יֵאָכְלוּ אֶת הוֹן הַיְּתוּמִים בְּעֶשֶׂק, וַיִּמְלְאוּ בְּטִנְיָהֶם אֵשׁ, וּבָאֵשׁ יוֹקֶדֶת יִצְלוּ.

קטע 2

11. אֵלֶּה מַצּוּה לָכֶם בִּיחֹס לִילָדִים שְׁלָכֶם (בִּירְשָׁה): לִזְכֹּר יִהְיֶה כְּחֶלֶק שְׁתֵּי נִקְבוֹת. וְאִם רַק בְּנוֹת הֵן (וּבָנִים אֵין לוֹ), וְהֵן יוֹתֵר מִשְׁתִּים, לָהֶן שְׁתֵּי שְׁלִישִׁוֹת מֵאֲשֶׁר עֶזֶב (הָאֵב). וְאִם תִּהְיֶה יַחֲידָה (וּבָנִים אֵין לוֹ), יִהְיֶה לָּהּ הַחֲצִי. אֲשֶׁר לַהּוֹרִים, לְכָל אֶחָד מֵהֶם הַשְּׁשִׁית מֵאֲשֶׁר עֶזֶב אִם יֵשׁ לוֹ יִלָּדִים (אֶחָד אוֹ יוֹתֵר, זָכָר אוֹ נִקְבָּה). אֵד כְּשֶׁאֵין יִלָּדִים, וְהוֹרִיו הֵם הַיּוֹרְשִׁים הַיַּחֲדִידִים, מִקְבֶּלֶת אִמּוֹ שְׁלִישׁ אֶחָד. אֵד אִם הֵיוּ לוֹ אַחִים וְאַחִיוֹת, מִקְבֶּלֶת אִמּוֹ שְׁשִׁית. כִּד תַּחֲלֶקוּ לְאַחֵר קִיּוֹם צִנְאָתוֹ וְתִשְׁלֹם חוֹבוֹתָיו. הוֹרִיכֶם אוֹ יִלָּדִיכֶם לֹא תִדְּעוּ מִי מֵהֶם הַקְּרוֹב לָכֶם יוֹתֵר לְהוֹעִיל. זֹאת הַמַּצּוּה מֵאֵת אֵלֶּה. אֵלֶּה יוֹדַע וְחָכֶם.
12. לָכֶם מִחֲצִית עֶזְבוֹנֹן שֶׁל בְּנוֹת זִוְגָכֶם, אִם אֵין לָהֶן יִלָּד. אֵד אִם יֵשׁ לָהֶן יִלָּד, לָכֶם רִבַּע עֶזְבוֹנֹן, לְאַחֵר קִיּוֹם צִנְאוֹתֵיהֶן וְתִשְׁלֹם חוֹבוֹתֵיהֶן. כְּמוֹ כִּן מִגִּיעַ לָהֶן הָרִבַּע מֵעֶזְבוֹנָכֶם אִם לֹא יִהְיֶה לָכֶם יִלָּד. וְאִם יֵשׁ לָכֶם יִלָּד, לָהֶן שְׁמִינִית עֶזְבוֹנָכֶם, לְאַחֵר קִיּוֹם צִנְאָתְכֶם וְתִשְׁלֹם חוֹבוֹתֵיכֶם. כְּשֶׁאֵין הוֹרִים אוֹ יִלָּדִים לְגֵבֵר אוֹ לְאִשָּׁה, אֵד יֵשׁ אַח אוֹ אַחוֹת, יִהְיֶה חֶלֶק כָּל אֶחָד מֵהֶם שְׁשִׁית; אֵד אִם רַבִּים הֵם מִזֶּה, הֵם שְׁתַּפִּים בְּשְׁלִישׁ, לְאַחֵר קִיּוֹם צִנְאָתוֹ וְתִשְׁלֹם חוֹבוֹתָיו, לֵאלֹא גְרִימַת נֶזֶק (לִיּוֹרְשִׁים), זֹאת הַמַּצּוּה מֵאֵלֶּה, וְאֵלֶּה יוֹדַע וּמִתּוֹן.
13. וְאֵלֶּה חֲקוֹת אֵלֶּה, וְכָל מִי שֶׁמִּצִּית לְאֵלֶּה וּלְשְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמַד), הוּא יִכְנִיסוּ אֶל גִּנִּים אֲשֶׁר נְהָרוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, לְעוֹלָמִים יִחְיוּ בְּתוֹכָם. זֹהִי הַזְּכִיָּה הַעֲצוּמָה.
14. אוֹלָם מִי שֶׁמִּתְנַגֵּד לְאֵלֶּה וּלְשְׁלִיחוֹ, וְעוֹבֵר עַל חֲקָיו, יִכְנִיסוּ אֶל הָאֵשׁ לְהַשְׁאֵר בְּתוֹכָהּ לְנֶצַח, וְעָנְשׁוּ יִהְיֶה מִשְׁפִּיל.

קטע 3

15. וְשׁוֹתֵיכֶם הַמֵּאֲשָׁמוֹת בְּזָנוּת, וְהַעֲדִיו בְּהֵן אֲרַבְּעָה עֲדִים (נְאֻמָּנִים) מִכֶּם. אִם יַעֲדִידוּ, עֲצְרוּ אוֹתָן בְּבִתִּים עַד יוֹם מוֹתָן. אוֹ עַד אֲשֶׁר אֵלֶּה יַעֲשֶׂה לָהֶן דֶּרֶךְ.

16. וְאִשְׁרֵי יַעֲשׂוּהָ שְׁנַיִם מִכֶּם,¹ הַעֲנִישׁוּ אוֹתָם (שְׁנִיָּהֶם), וְאִם יִחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה וַיִּתְּנֶהּגוּ כְּמִקְבֵּל, הִפְסִיקוּ לְהַזִּיק לָהֶם. אֲלֵלָה מִקְבֵּל אֶת תְּשׁוּבַת עַבְדּוֹ וְרָחוּם.
17. אֲלֵלָה יִקְבֵּל אֶת תְּשׁוּבַתְּם שֶׁל אֵלֶּה הָעוֹשִׂים רָעָה בְּשִׁגְגָה, וְהַמְמַהֲרִים לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, אֲלֵלָה יִקְבֵּל אֶת חֲזָרְתָם בְּתִשׁוּבָה. אֲלֵלָה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
18. אֲדָּא לֹא תִתְקַבֵּל הַחֲזָרָה בְּתִשׁוּבָה לְחוּטָאִים, אֲשֶׁר בְּהִגִּיעַ שְׁעָתָם לְמוֹת הֵם אוֹמְרִים, אֲנִי חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, וְלֹא לְמָתִים כְּכּוֹפְרִים, כִּי לָהֶם הִכְנוּ עֲנֵשׁ מִכְּאִיב.
19. הוּא הַמַּאֲמִינִים! אֲסוּר לָכֶם לָרֶשֶׁת (אוּ לְשֹׂאת) אֶת הַנָּשִׁים (אֲלֻמָּנוֹת אֲבוֹתֵיכֶם) נֶגֶד רְצוֹנוֹ. וְלֹא תִמְנְעוּ אוֹתָן מִלְּהִנָּשֵׂא (לְאִישׁ אַחֵר). וְאֵל תִּצְיִקוּ לְנִשְׁוֹתֵיכֶם כְּדִי לְקַבֵּל מִהֶן בַּחֲזָרָה חֶלֶק מֵאֲשֶׁר נִתְּתָם לָהֶן (הַמַּהֲרָה), פָּרֹט לְמִקְרָה שֶׁל זָנוּת שְׁהוֹכַחָה. נִהְגוּ בָּהֶן בְּהִגִּינוּת, וְאִם תִּשְׁנְאוּ אוֹתָן, כִּי יִתְכַּן שֶׁתִּשְׁנְאוּ אֵיזָה שְׁהוּא דָּבָר, וְאֲלֵלָה יַעֲשֶׂה בּוֹ טוֹבָה רַבָּה.
20. אִם תִּרְצוּ לְשֹׂאת אִשָּׁה אַחֶרֶת בְּמָקוֹם הָאִשָּׁה שֶׁאַתֶּם נִשְׂוֹאִים לָהּ, וַיִּכְבֶּר נִתְּתָם לְרֵאשׁוֹנָה קִינִטֹּר,² אֵל לָכֶם לְקַחַת בַּחֲזָרָה חֶלֶק מִמֶּנּוּ. הִתְרַצוּ לְקַחְתּוֹ עַל יְדֵי עֲלִילוֹת וְהַאֲשָׁמוֹת כּוֹזְבוֹת?
21. כִּי אִיךָ תִקְחוּהוּ לְאַחֵר יַחֲסִי הָאִישׁוֹת שֶׁקִּימַתֶּם בִּינֵיכֶם, וְלֹאֲחֵר בְּרִית הַנִּשְׂוֹאִין?
22. אֲסוּר לָכֶם לְשֹׂאת אֶת הַנָּשִׁים אֲשֶׁר נִשְׂאוּ אֲבוֹתֵיכֶם,³ אֲלֵא אִם כָּבֵר קָרָה מִקֵּדָם (לִפְנֵי אִסְלָאם), כִּי זֶה מַעֲשֶׂה תוֹעֵבָה בְּלִתִּי מוֹסְרִי וּמִנְהַג מִבִּישׁ.

קטע 4

23. וְהַנָּשִׁים הָאֵלֶּה אֲסוּרוֹת עֲלֵיכֶם לְנִשְׂוֹאִין וּלְיַחֲסִי מִן : אֲמוֹתֵיכֶם, וּבָנוֹתֵיכֶם, וְאֶחֱיוֹתֵיכֶם, וְדוֹדוֹתֵיכֶם אֶחֱיוֹת אֲבִיכֶם, וְדוֹדוֹתֵיכֶם אֶחֱיוֹת אִמְכֶם, וּבָנוֹת הָאָח, וּבָנוֹת הָאָחוֹת, וְאֲמוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר הִינִיְקוּ אֶתְכֶם, וְאֶחֱיוֹתֵיכֶם לִינִיְקָה, וְאֲמוֹת נְשִׁיכֶם, וּבָנוֹתֵיכֶם הַחוּרְגוֹת מִנָּשִׁים אֲשֶׁר נִשְׂאָתֶם אוֹתָן, אֲדָּא אִם לֹא נִשְׂאָתֶם אוֹתָן אִין חֲטָא עֲלֵיכֶם לְשֹׂאת אוֹתָן (בְּנוֹתֵיהֶן), וְנִשְׁוֹת בְּנֵיכֶם יוֹצְאֵי חֻלְצֵיכֶם, וְאֵל תִּנָּשְׂאוּ לְשִׁתֵּי אֶחֱיוֹת יַחְדּוֹ, מִלְּבַד אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה לִפְנֵי כֵן (לִפְנֵי אִסְלָאם). אֲלֵלָה סוֹלַח וְרָחוּם.

1. איש ואשה. פסוק זה מעדכן את הצו של הפסוק הקודם, אשר העונש הוא לאיש וההחזקה בבית לאשה עד שתמות. פסוק זה קובע כי העונש לשניהם. ר' סורת אנ-נור 24 : 1 - 3.

2. ר' סורת אאל עמרמן 3 : 75.

3. ר' לעיל, פי 19.

חלק 5

24. (בן אסורות לכם) נשים נשואות, חוץ מאלה אשר שבויות מלחמה, זה חק אלה אשר הוריד לכם. אך חוץ מאלה מתרות לכם לנשואין, אך מבלעדי אלה מתר לכם למצא נשים אשר תשלמו להן את מהרן מהונכם למטרת נשואים, אך לא לשם זנות. חובה עליכם לשלם את המהר שקבעתם לנשים אשר נהניתם ביחסים מיניים אתן בצורה חקית (נשואין), ולא יהיה חטא אם תבואו לידי הסכם מיוחד ביחס לגורל המהר, כי אלה יודע וחקם.

25. ומי שקצרה ידו מלשאת את הצנועות מבנות החורין המאמינות, כי אז את השפחות המאמינות אשר בבעלותכם. אלה יודע טוב מי מכם מאמין. המאמינים שיכים האחד לרעהו. עליכם לשאת אותן ברשות משפחותיהן, ושלמו להן את המהר המגיע להן כמקבל, ובתקף קדושי נשואין ולא לשם זנות. אולם אם תזנה (אחרי הנשואין), יחול עליה רק מחצית הענש שחל על אשה נשואה בת חורין. זו הדרך לכל אחד מכם שיוצרו גובר עליו. אך מוטב לכם שתשלטו ביצרכם. ואלה סולח ורחום.

קטע 5

26. אלה רוצה להדריךכם בדרכיהם של אלה שקדמו לכם, ויקבל את חזרתכם בתשובה, כי אלה יודע וחקם.

27. אלה רוצה לקבל את חזרתכם בתשובה, אך אלה המשעבדים לתאוות רוצים כי תרחיקו לסטות (מן הדת).

28. אלה רוצה להקל עליכם, כי הוא יודע מה חלשים נבראו בני האדם.

29. הוי המאמינים! אל תאכלו את הונכם ביניכם בלא צדק, אלא אם תהיה זו עסקה מתוך הסכם הדדי, ואל תביאו כליה על עצמכם, כי אלה מרחם עליכם.

30. ואשר יעשה את כל אלה (גזלת רכוש והרג של אחרים) באיבה ובחסר צדק, נצלה אותו באש (גיהנם), וזה מאד קל לאלה.

31. אם תרחקו מן החטאים הגדולים אשר נאסר עליכם לעשות, נכפר לכם על מעשיכם הרעים, ונכניס אתכם למקום נכבד (גן עדן).

32. אל תחפצו לקבל את מה שאלה העדיף אחדים מכם על אחרים. וכל איש יקבל גמול לפי מעשיו, וכל אשה תקבל גמול לפי מעשיה, ובקשו את חסדו של אלה. אלה יודע כל דבר.

33. לְכָל אֶחָד עָשִׂינוּ יוֹרָשִׁים שִׁיקָבְלוּ חֶלֶק מִמָּה שֶׁהוֹרִים וְקָרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה עָזְבוּ. וְאַלֶּה אֲשֶׁר כָּרַתְתָּם אִתְּםָּ בְּרִית , תָּנוּ לָהֶם אֶת הַמַּגִּיעַ לָהֶם, כִּי אֵלֶּה עַד לְכָל דָּבָר.

קטע 6

34. הַגְּבָרִים מִנְהֵלִים אֶת עַנְיָנֵי הַנָּשִׁים בְּגִלְל שֶׁהֶעֱדִיף אֵלֶּה אֶחָדִים מֵהֶם עַל אֶחָדִים מֵהוּ, וְכִי הֵם מוֹצִיאִים מִכְּרוּשָׁם לִפְרָנְסָתוֹ. הַיְשָׁרוֹת הֵן הָאֲדוֹקוֹת הַשּׁוּמְרוֹת עַל הַנִּסְתָּר בְּדָרְךְ שִׁישְׁמֵר אֵלֶּה. אֲדָּ אֶת אֶלֶּה אֲשֶׁר אִתְּםָּ חוֹשְׁשִׁים שֶׁתִּמְרָדְנָה, הַטִּיפוּ לָהֶן מוֹסֵר, וְהִתְנַכְרוּ לָהֶן בַּמִּשְׁכָּב, וְהָכּוּ אוֹתָן (בַּעֲדֵינוֹת), וְאִם תִּצְיָתְנָה לָכֶם, אַל תִּזְיָקוּ לָהֶן, וְאַלֶּה עֲלִיוֹן וְכָבִיר.

35. וְאִם תַּחֲשֹׁשׁוּ לִפְלוּג בֵּין הַשָּׁנִים, שִׁלְחוּ שׁוֹפֵט מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ וְשׁוֹפֵט מִמִּשְׁפַּחְתָּהּ, וְאִם יִרְצוּ שִׁנִּיהֶם לְהַתְּפִיֵּס, יָבִיא אֵלֶּה לִיְדֵי הַסֵּכֶם בִּינֵיהֶם. אֵלֶּה יוֹדֵעַ וּבָקִיא.

36. עֲבַדוּ אֶת אֵלֶּה וְלֹא תִשְׁתַּפּוּ בּוֹ דָּבָר, וְהַטִּיבוּ לַהוֹרִים, וְלִקְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, וְלִיתוּמִים, וְלִמְסַכְּנִים, וְלִשְׁכֵּן קָרוֹב מִמִּשְׁפָּחָה, וְלִשְׁכֵּן הָזֵר, וְלָבוֹן לְלוֹנָה בְּבֵית אוֹ בְּדָרְךְ, וְלַעוֹבְרֵי אֶרֶץ, וְלַעֲבָדִים. אֵלֶּה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַיָּהִיר וּמִתְהַלֵּל.

37. הַמְּקַמְצִים וְהַמְּצוּיִם אֶת בְּנֵי הָאָדָם לְהִיּוֹת קַמְצָנִים, וְהַמְּסִתִּירִים אֶת מֶה שֶׁאֵלֶּה נָתַן לָהֶם מִחֲסֵדוֹ. וְהַכְּנוּ לַכּוֹפְרִים עֵנֶשׂ מַחְפִּיר.

38. (הַעֲנֵשׁ הַמַּחְפִּיר מוֹכֵן) לֵאמֹה הַמוֹצִיאִים אֶת כֶּסֶף מִתּוֹךְ צְבִיעוֹת, וְאִינָם מֵאֲמִינִים בְּאֵלֶּה וּבִיּוֹם הַדִּין. וּמִי שֶׁלּוֹקַח אֶת הַשָּׁטָן כְּיָדִיד, הַיָּדִיד הַזֶּה רַע מְאֹד.

39. וְיִמָּה יִפְרִיעַ לָהֶם לוֹ הָאֲמִינוּ בְּאֵלֶּה וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וְהוֹצִיאוּ מִהַחֲסֵד שֶׁאֵלֶּה הֶעֱנִיק לָהֶם! וְאַלֶּה יוֹדֵעַ אוֹתָם טוֹב.

40. אֵלֶּה לֹא יַעֲשֶׂק וְלוֹ כְּמִשְׁקַל גֶּרְעִין, וְאִם תִּהְיֶה טוֹבָה, הוּא יִכְפִּיל אוֹתָהּ, וְיַעֲנִיק שְׂכָר עָצוֹם מֵאֲתוֹ.

41. מָה אֵתָּה (מוֹחַמַּד) חוֹשֵׁב, אִם (בִּיּוֹם הַדִּין) כְּאֲשֶׁר נָבִיא מְכַל אֲמָה עַד, וְנָבִיא אוֹתָךְ לָעַד בְּאֵלֶּה (הַמְּסַלְּמִים),

42. בִּיּוֹם הַהוּא יִקְוּ הַכּוֹפְרִים שֶׁלֹּא שָׁמְעוּ לַשְּׁלִיחַ (מוֹחַמַּד) כִּי תִכְסֶּה אוֹתָם הָאֲדָמָה (נִמּוֹתוֹ), וְהֵם לֹא יוֹכְלוּ לְהַסְתִּיר מִלָּה מֵאֵלֶּה.

קטע 7

43. הוי המאמינים! אל תתפללו בשאתם שכורים,¹ עד אשר תדעו מה אתם אומרים, ולא בשאתם טמאים, (ואל תכנסו אל המסגדים) אלא אם אתם עוברי ארח, עד אשר תתרחצו. ואם חולים אתם, או בנסיעה, או אחרי עשית צרכים, או באתם במגע מיני עם נשים, ולא תמצאו מים, בקשו לכם עפר נקי, והכו את העפר בידים, וקו את ידיכם מן העפר, ומשחו את הפנים בכפיכם פעם אחת, והכו העפר בכפיכם, ומשחו את ידיכם.² אלקה חונן וסולח.
44. הלא ראית את אלה אשר ידעו חלק מן הספר (התורה) רכשו לעצמם תעיה, ורוצים שגם אתם תתעו מן השביל של אלקה.
45. אלקה יודע יותר טוב מכם את אויביכם, ודי באלקה כמגן, ודי באלקה כעוזר.
46. יש מאלה שהתנהדו המשנים את המובן של פסוקי התורה, ואומרים (לנביא), שמענו וקמדנו, ושמע, ונקוה שלא תשמע, ו«ראענא»,³ בעוות לשונם, להשמיץ את הדת (האסלאם). אלו היו אומרים, נשמע ונציג; שמע; והבט אלינו,⁴ כי אז הנה זה טוב יותר להם ונכון יותר. אך אלקה קללם על כפירתם, ורק מעטים מאוד מהם יאמינו.
47. הוי אתם אשר נתן לכם הספר! האמינו באשר הורדנו מן השמים (הקוראן) המאשר את אשר עמכם (התורה), לפני שנטשטש את צורת פניכם ונהפך אותם לאחור, או נקלל אותם כשם שקללנו את מחללי השבת.⁵ צו אלקה תמיד מתקיים.
48. אלקה לא יסלח לאלה שעושים לו שתפים, אך יסלח כל אשר פחות מזה למי שיירצה. כל המצרף שתף לאלקה, הוא בעצם בדה חטא עצום.
49. האם לא ראית את אלה אשר יזכו נפשם? ואולם אלקה יזכה רק את מי שיירצה, והם לא יעשקו בקרום גרעין התמר.
50. ראה! איך הם בודים על אלקה שקרים. ומספיק בזה חטא בהיר.

1. בעודכם שיכורים: זה השלב השני לאסור שתית יין. בשביל שלב ראשון ר' סורת אל-בקה 2: 219.

בנוגע לשלב השלישי והרביעי ר' סורת אל-מאידה 5: 90 - 91.

2. פעולה זו נקראת «תימוס». ר' סורת אל-מאידה 5: 6.

3. ר' סורת אל-בקה 2: 104. כל זה מכון נגד הנביא מוחמד.

4. בערבית, «أَنْظُرْنَا أَوْנَاصُورَنَا»: הבט אלינו.

5. ר' סורת אל-בקה 2: 61.

קטע 8

51. הלא ראית את אלה אשר נתן להם חלק מן הספר (התורה), מאמינים באילילים «ג' בת» ו«טאע' ות»,¹ אומרים על הכופרים, ² «אלה מדרכים יותר מן המאמינים (המסלמים)».
52. אלה הם אשר קלל אלה, ומי שאלה מקלל, לא תמצא לו עוזר.
53. אם היה להם חלק במלכות השמים, לא היו נותנים לאנשים ולא כלום.
54. הרי הם מקנאים באנשים (המסלמים) על מה שהעניק להם אלה מחסדו. כבר הענקנו למשפחת אברהם את הספר ואת החכמה, ונתנו להם מלכות עצומה.
55. אחדים מהם האמינו בו (בקוראן), ואחדים מהם מנעו אנשים מלהאמין בו. ויש בשבילם בגיהנם מספיק אש יוקדת.
56. אכן את אלה אשר כפרו באותותינו, נצלה באש (גיהנם), וכשעורו תיהם נשרפו, נחליכם בעורות חדשים, למען יטעמו את הענש. אלה הוא עזוז וחקם.
57. אמנם אלה שהאמינו ועשו טוב, אותם נכניס לגנים שנהרות זורמים מתחתם, ובהם יהיו לעולם. שם יש להם בנות זוג טהורות. וגם נכניס אותם תחת צללי צללים.
58. אלה מצוה לכם, החזירו את הפקדונות שבידיכם לבעליהם, ושפטו את בני האדם משפט צדק. כמה הוא יפה המוסר שאלה מטויף לכם. ואללה שומע ורואה.
59. הוי המאמינים! ציתו לאללה ולשליח ולאהראים ביניכם. ואם תריבו ביניכם³ על דבר מה, תשפטו אותו לפי (הספר של) אלה, ולפי (המסורת של) הנביא, אם מאמינים אתם באללה וביום הדין, כי זהו הנהג הטוב וההגון ביותר.

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 256.

2. הכופרים של מכה אשר היהודים של מדינה ניסו להסיתם נגד הנביא מוחמד באומרם להם, «שאתם הולכים בדרך הישרה יותר ממוחמד, ודתכם טובה יותר מדתו».

3. ביניכם : אתם העם והאחראים ביניכם. התנהגו ביניכם בצורה הוגנת ודמוקרטית, ולא על ידי מהפכות צבאיות.

קטע 9

60. הלא ראית את אלה האומרים, כי מאמינים הם באשר הורד אליך מן השמים (הקוראן) ובאשר הורד לפניך? כיצד הם רוצים להשפט לפי המסורת של הטאע'ות,¹ אף על פי שנגזטו לכפר בו? השטן רוצה להתעותם רחוק מאוד מן הקו הישר.
61. וכי יאמר להם, בואו אל אשר הוריד אלה מן השמים (הקוראן), ואל השליח (מוחמד), ותראה את הצבועים מתרחקים ממך.
62. איך הצבועים האלה יתנהגו כאשר יפגע בהם אסון, שבעצם ידיהם גרמו לו, הם באים אליך ונשבעים באללה, התכוננו רק לעשות טוב והשלמה בין האנשים.
63. אלה אשר אלה יודע את אשר בלבם, על כן התרחק מהם ודרש להם דרשה טובה, ואמר להם דברים חזקים מאוד שישפיעו עליהם.
64. אנחנו שולחים כל שליח כדי שאנשים יציתו לו ברשות אלה. ולו באו אליך אחרי החטאים שגרמו לעצמם ומבקשים את סליחת אלה, והשליח הזה מבקש את סליחת אלה למענם. כי אז מצאו את אלה מקבל שבים ורחום.
65. בחיי רבונך! הם לא יהיו מאמינים עד אשר ירצו בדך כשופט לשפט ביניהם בריבם, ולא ימצאו בנפשותיהם כל הסתיגות מפסק דינך ויקבלוהו בשלמות.
66. אלו היינו מצוים אותם, הרגו איש את רעהו, או צאו מבתיכם, רק מעטים מהם היו עושים כך. אמנם, לו היו עושים מה שנדרש מהם, היה טוב להם וגם מחזק את אמונתם יותר.
67. ואז הן נתנו להם שכר עצום מאתנו.
68. והיינו מדריכים אותם בדרך הישר.
69. ומי שיצית לאללה ולשליח (מוחמד), כל אלה יהיו (בעולם הבא) עם הנביאים, והצדיקים, והקדושים,² והישרים שאללה היטיב להם, ומה טובה ונעימה חברתם של אלה (בגן עדן).
70. זה הוא החסד של אלה, ואין יודע באללה (את מה שאתם עושים).

1. לא לפי החוק של אללה והנביא. ר' סורת אל-בקרה 2: 256.

2. אלה שמתו למען קדוש השם.

קטע 10

71. הוי המאמינים! בצאתכם לקרב, התנהגו בזירות, התקדמו בקבוצות או כלכם יחד,
72. יש ביניכם מי שמתעבב לצאת למלחמה, ואם יפגע בכם אסון יאמר, אלה נטה לי חסד כי לא הייתי עמהם,
73. ואם תקבלו חסד מאללה, יאמר, כאלו לא הייתה ביניכם ידידות, הלואי אז והייתי אתם! והייתי זוכה זכיה עצומה.
74. על אלה המוכרים את חיי העולם הזה תמורת העולם הבא להלחם בשביל אלה, ומי שנלחם בשביל אלה, ויהרג או ינצח, נתן לו גמול עצום.
75. מה לכם כי לא תלחמו בשביל אלה, ולעזר לאנשים ונשים וילדים החלשים (במכה), האומרים, רבוננו! הוציאנו מן העיר הזאת (מכה) אשר שוכניה חוטאים, ותן לנו מלפניד מגן, והקם לנו מלפניד מושיע.
76. המאמינים נלחמים בשביל של אלה, ואלו הכופרים נלחמים בשביל הטאע'ות, השטן, על כן הלחמו בחברי השטן, כי מזמת השטן היא חלשה.

קטע 11

77. הלא ראית את אלה אשר נאמר להם, אל תלחמו, אף קימו את התפקה ושלמו את הזכאת. ואולם כשנצטוו להלחם, הנה חבורה מהם מפחדת מבני אדם, כפי שהיא מפחדת מאללה, אפלו יותר מכך, ואמרו, רבוננו! למה גזרת עלינו מלחמה? לולא נתת לנו שהות לזמן מה? אמר, התענוג של העולם הזה מאוד קטן, וחי העולם הבא טובים יותר ליראי אלה, ואתם לא תקפחו מאומה.
78. איפה שתהיו, המות ישיגכם, אפלו אם תהיו במגדלים גבוהים. אלה הם, אם תשיגם טובה יאמרו, זה מאללה, ואם תשיגם צרה, יאמרו, זה ממך (מוחמד). אמר, הכל מאללה. ומה לקהל הזה שאינו מבין דבר.
79. (הוי בן אדם!) כל טובה אשר נופלת בחלקך מאת אלה היא, וכל רעה אשר תפגע בך, מעצמך היא. אנחנו שלחנו אותך (מוחמד) כשליח אל בני האדם, ואין עד כמו אלה.
80. כל מי שמצית לשליח, הוא בעצם מצית לאלה, ואשר למסרבים, הרי לא שלחנו אותך שומר עליהם,

81. וְהִם אוֹמְרִים, מִצִּיתִים אֲנַחְנוּ, אָבֵל בְּצִאתְכֶם מֵעַל פְּנִיךָ, קְבוּצָה מֵהֶם זָמְמָה בַּחֲשָׁד הַלֵּילָה דְבָרִים שׁוֹנִים מֵאֲשֶׁר אָמְרָה לָךְ, וְאוֹלָם אֵלֶּלָה רוּשִׁם אֶת אֲשֶׁר זָמְמוּ. אַתָּה, אֵל תִּשָּׂים לָהֶם לֵב, וְהִשְׁעוּ עַל אֵלֶּלָה, כִּי הוּא דִּין כְּמִגֹּן עֲלִיד.
82. הֲאִם לֹא יִתְבּוֹנְנוּ בַקּוֹרְאָן! הֵן לוֹ לֹא מֵאֵלֶּלָה הָיָה, כִּי אִזּוּ מִצָּאוּ בּוֹ נְגוּדִים רַבִּים.¹
83. אִם יִגִּיעַ אֲלֵיהֶם דְּבַר הַנוֹגֵעַ לְבִטְחוֹן אוֹ לְאִמָּה, הֵם מִמְהָרִים לְהַפִּיצוֹ, אֵד אֵלוּ הָיוּ מְבִיאִים אוֹתוֹ לְשָׁלִיחַ וְלֹאחֲרָאִים מִבִּינֵיהֶם, הָיוּ מְבִינִים אוֹתוֹ וְיוֹדְעִים אֶת פִּשְׁרוֹ. לוֹלֵא הַחֶסֶד שֶׁל אֵלֶּלָה וְרַחֲמָיו עֲלֵיכֶם הַיֵּיתֶם הוֹלְכִים בְּעֻקְבוֹת הַשָּׁטָן, מַלְבֵּד מַעֲטִים מִכֶּם.
84. (וְאַתָּה הַנְּבִיא) הִלַּחֵם בְּשִׁבִּיל אֵלֶּלָה, וְאִין אַתָּה אַחֲרָאִי אֵלָא לַעֲצָמְךָ, הָרִי עֲלֶיךָ לְהֵאִיץ בְּמֵאֲמִינִים (לְהִלַּחֵם), (בְּדָ וּבְמֵאֲמִינִים) אֵלֶּלָה וְשִׁבֵּר אֶת כּוֹחַ הַכּוֹפְרִים, כִּי אֵלֶּלָה חִזָּק מֵהֶם וְהִעֲלֵשׁ שְׁלוֹ יוֹתֵר קָשָׁה.
85. הַמְמַלִּיץ הַמְלַצָּה טוֹבָה יִהְיֶה לוֹ חֶלֶק בָּהּ, אֲמֵנָם, הַמְמַלִּיץ הַמְלַצָּה רָעָה, יִקְבֵּל עֲלֵשׁ שְׁוָה לָהּ, כִּי אֵלֶּלָה מְשַׁגִּיחַ עַל כָּל דְּבַר.
86. וְאִם מִי שֶׁהוּא מְבַרֵךְ אֶתְכֶם לְשָׁלוֹם, בִּרְכוּ בְּבִרְכָּה יוֹתֵר טוֹבָה מִמֶּנָּה, אוֹ הַחֲזִירוּ בְּרִכָּה דּוּמָה. כִּי אֵלֶּלָה מַעֲנִיק חֶסֶד עַל כָּל מַעֲשֵׂה שְׂתַעֲשׂוּ.
87. אֵלֶּלָה, אִין אֵלָה זּוֹלָתוֹ, אִין סַפָּק, הוּא יֶאֱסוֹף אֶתְכֶם בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים, וּמִי צוֹדֵק מֵאֵלֶּלָה בְּמֵאֲמָרוֹ?

קטע 12

88. וּמָה לָכֶם כִּי נַחֲלַקְתֶּם לְשִׁתִּי קְבוּצוֹת בְּנוֹגֵעַ לַצְּבוּעִים? וְאֵלֶּלָה הִעֲנִישׁ אוֹתָם בְּגִלּל מַעֲשֵׂיהֶם, הִתְרַצוּ לְהַדְרִיךְ אֶת אֲשֶׁר אֵלֶּלָה הַתַּעֲהוּ? וּמִי שֶׁאֵלֶּלָה מַתַּעָּה, אִין דְּרִיךְ כָּל שֶׁהִיא לְהַדְרִיכוֹ.
89. הֵם (הַצְּבוּעִים) רָצוּ שֶׁתִּכְפְּרוּ כְּכִי שֶׁכִּפְּרוּ וְתִהְיוּ דּוֹמִים לָהֶם. וְאֵל תִּקְחוּ מִבִּינֵיהֶם וְיָדִידִים נֶאֱמָנִים עַד אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּשִׁבִּיל אֵלֶּלָה. אוֹלָם אִם יִסְרְבוּ תִּתְּפוּ אוֹתָם וְהִרְגוּ אוֹתָם בְּאֲשֶׁר תִּמְצָאוּ אוֹתָם, וְאֵל תִּקְחוּ מֵהֶם וְיָדִיד נֶאֱמָן אוֹ עוֹזֵר.
90. מַלְבֵּד אֵלָה אֲשֶׁר יֵשׁ יַחַס בֵּינָם לְבִין אֲנָשִׁים שְׂיֵשׁ בְּרִית בֵּינְכֶם לְבֵינָם, אוֹ אֵלָה שֶׁצָּבֹאוּ אֲלֵיכֶם וְאִין לָהֶם הָאֲמִץ וְהָרָצוֹן לְהִלַּחֵם נֶגְדְּכֶם וְנֶגֶד בְּנֵי

1. כלומר, דברים המכחישים זה את זה.

עמם. אלו רצה אלה, הנה משליטם עליכם והיו נלחמים בכם. לכן, אם הם נמנעים מלהלחם נגדכם ומציעים לכם שלום, הרי שאללה אינו רוצה שתלחמו בהם.

91. כמו כן תמצאו אחרים (צבועים) שרוצים להבטיח את עצמם מצדכם וגם מצד בני שבטם. כל עוד שחזרו לכפירה לפתות אתכם להיות כופרים, הם עצמם חזרו והסתבכו בה. אם לא יפסיקו את המזמות שלהם נגדכם, ולא יבקשו להשלים עמכם ואינם מפסיקים להתגרות בכם, כי אז תתפסו אותם ותהרגו אותם באשר תמצאו אותם, כי עליהם נתנו לכם שלטון מחלט.

קטע 13

92. אסור למאמין להרוג מאמין אלא בשגגה. ואשר יהרג מאמין בשגגה, ישחרר עבד מאמין וישלם כפר נפש למשפחתו (של הנרצח), אלא אם (משפחת הנרצח) תעשה צדקה אתו. ואם הנרצח הוא מקרב או בייכם והוא עצמו מאמין, (כפרו) שחרור עבד מאמין. אך אם הנרצח משבט אשר ברית ביניכם לבינם, ישלם הכפר למשפחתו, ושחרור עבד מאמין. ומי שאין ביכלתו לשחרר עבד, יצוים שני חדשים רצופים, כדי שאללה יקבל את תשובתו. אלה יודע וחקם.
93. ומי שהורג מאמין בכונה תחלה (בלי צדק), ענשו גיהנם לנצח, ואללה ישפך את זעמו עליו ויקללו והכין לו ענש עצום.
94. הוי המאמינים! בצאתכם לדרך בשביל אלה, והייתם בטוחים במה שתעשו, ואל תאמרו למי שייברך אתכם לשלום, אין אתה מאמין, בבקשכם להשיג את צרכי העולם הזה. כי אצל אלה שמור לכם חסד רב. כו הייתם לפני (מסתירים את הדת שלכם), ואללה נטה לכם חסדו (בפשותכם חזקים), על כן היו בטוחים במה שתעשו, כי אלה בקיא במעשיכם.
95. המאמינים הנשואים בבתיהם (ולא יוצאים למלחמה בשביל אלה), פרט לאלה יש בהם נכות, אינם שונים לאלה היוצאים למלחמה בשביל אלה ברכושם ובנפשותיהם. אלה העדיף את הנלחמים בשבילו ברכושם ובנפשותיהם על אלה הנשואים בבתיהם בדרגה. אמנם אלה הבטיח לשני הצדדים טובות. אך אלה העדיף את הנלחמים בשבילו בשכר עצום,
96. דרגות גבוהות מאתו וסליחה ורחמים, כי אלה סולח ורחום.

קטע 14

97. וְאַלֶּה (הַמֵּאֲמִינִים) אֲשֶׁר נָטְלוּ הַמִּלָּאֲכִים אֶת נִשְׁמוֹתֵיהֶם שֶׁעָשְׂקוּ אֶת עַצְמָם (בַּחֲיוֹתָם בֵּין הַכּוֹפְרִים לָכֵן לֹא יָכְלוּ לִבְצֹעַ אֶת דָּתָם כְּרֹאוֹ), שֶׁאֵלֹ (הַמִּלָּאֲכִים) אוֹתָם, מָה עָשִׂיתָם בַּיַּחֲס לְדָתְכֶם? אָמְרוּ, הֵיינו חֲלוּשִׁים בְּאֲדָמָתֵנוּ. הַמִּלָּאֲכִים אָמְרוּ, הֲאִם לֹא הֵייתָ אֲדָמַת אֱלֹהָ מִסְפִּיק רַחֲבָה לְמַעַן שְׁתַּחַּגְרוּ בָּהּ? אֲנָשִׁים אֵלֶּה, מְעוֹנָם הוּא גִיהוֹנָם, וְמָה נוֹרָא הַמְּעוֹן. פָּרַט לַחֲלוּשִׁים בֵּין הַגְּבָרִים, וְהַנָּשִׁים, וְהַיְלָדִים, שֶׁלֹּא יָכְלוּ לַעֲזֹר לַעֲצָמָם, וְלֹא יָכְלוּ לְמַצֵּא מוֹצֵא אַחֵר מֵאֲשֶׁר לְהַשְׁאֵר בְּבִתֵּיהֶם, כָּל אֵלֶּה, יִתְּכוּ שֶׁאֱלֹהָ יִסְלַח לָהֶם, כִּי הוּא סוֹלַח וּמַכְפֵּר.
98. כָּל הַמִּהְגֵּר בְּשָׁבִיל אֱלֹהָ, יִמָּצֵא בְּאֶרֶץ מְקוֹמוֹת מַחֲסֵה רַבִּים וּרְחוּהָ, וְכָל הַיּוֹצֵא כְּדִי לַהֲגֵר אֶל אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ, אֲבָל הוּא נִפְטָר בְּדֶרֶךְ, יִהְיֶה שְׂכָרוֹ עַל אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרוּחוֹם.
99. כָּל הַמִּהְגֵּר בְּשָׁבִיל אֱלֹהָ, יִמָּצֵא בְּאֶרֶץ מְקוֹמוֹת מַחֲסֵה רַבִּים וּרְחוּהָ, וְכָל הַיּוֹצֵא כְּדִי לַהֲגֵר אֶל אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ, אֲבָל הוּא נִפְטָר בְּדֶרֶךְ, יִהְיֶה שְׂכָרוֹ עַל אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרוּחוֹם.

קטע 15

101. וּכְשֶׁאַתֶּם נוֹסְעִים רְחוֹק מִבִּתְיָכֶם, מִתֵּר לָכֶם לְקַצֵּר בַּתְּפִלָּה¹, מִחֲשֵׁשׁ שְׂנִיתְקִיפוּ אֶתְכֶם הַכּוֹפְרִים בְּזִמְנֵן תִּפְלָתְכֶם. הַכּוֹפְרִים הֵם אוֹיְבֵכֶם הַגָּלוּי.
102. (הוּי הַנְּבִיא!) אִם תִּהְיֶה (בַּמַּעֲרָכָה) עִם הָאֲנָשִׁים שְׁלֶךְ, וּכְשֶׁתִּקְּוִים אֶת הַתְּפִלָּה, תֵּן לְקַבּוּצָה מֵהֶם לְהַתְּפִלָּל אֶתְךָ כְּשֶׁנִּשְׁקָם עִמָּהֶם, וּכְשֶׁיִּסְגְּדוּ תִּהְיֶה הַקְּבּוּצָה הָאַחֶרֶת מֵאַחֲרֵיכֶם (פְּנִים מוֹעֲדוֹת לְקִרְאָת הָאוֹיֵב), וּכְשֶׁהַקְּבּוּצָה הָרִאשׁוֹנָה תִּגְמַר אֶת הַסְּגִידָה תִּקּוּם, וְיִחַלְפוּ מַעֲמָד, וְעַלִּיָּהֶם לְהִזְהֵר וּלְקַחַת אֶת נִשְׁקָם אִתָּם.² הַכּוֹפְרִים הֵיוּ רוֹצִים שֶׁתַּעֲזְבוּ אֶת נִשְׁקָכֶם וְאֶת כְּלִיכֶם, וְאַזּוּ יִתְקִיפוּ אֶתְכֶם וְיִשְׁמִידוּכֶם. אֵין כָּל רַע אִם פָּגַע בָּכֶם הַמָּטָר, אוֹ הֵייתֶם חוֹלִים בַּהֲנַחַת נִשְׁקָכֶם, אִךְ הַשְּׁמֵרוֹ לָכֶם. וְאַלֶּה הַכֵּין לַכּוֹפְרִים עֵנֶשׁ מִשְׁפִּיל,
103. וּכְשֶׁתִּגְמְרוּ אֶת הַתְּפִלָּה (בַּתְּנָאִים כְּאַלֶּה), הִזְכִּירוּ אֶת אֱלֹהָ בַּעֲמֻדְכֶם, וּבִשְׁבָּתְכֶם, וּבִשְׁכֻּבְכֶם, וּכְשֶׁתִּהְיוּ בְּמָקוֹם מִבְּטָחִים, קִיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה כְּרָגִיל. הַתְּפִלָּה נִקְבְּעוּ זְמַנָּהּ לְמֵאֲמִינִים.

1. אללה צווה על המוסלמים להתפלל חמש פעמים ביום. אחדים מן התפילות האלה כמו, צהרים, בין הערבים, ותפילת הלילה הן ארבע השתחוויות. הנה בפסוק הזה אללה הרשה למוסלמים הנוסעים רחוק מן הבית לקצר את התפילה של ארבע השתחוויות רק לשתיים. תפילה זו נקראת בערבית: صلاة السفر, צלאת אס-ספר = תפילת הנסיעה.

2. התפילה הזו נקראת בערבית: صلاة الخوف, צלאת אל-ח'יוף = תפילת הפחד. המוסלמים מתפללים רק השתחויה אחת בזמן המלחמה כשחלק מהם עומד מול האויב בשדה הקרב.

104. אַל תִּהְיוּ חֲלָשִׁים מִלְעָקֵב אַחֲרֵי הָאוֹיֵב, כִּי אִם אַתֶּם מִתְיַסְרִים הָרִי הֵם מִתְיַסְרִים כְּמוֹכֶם, וְאוֹלָם לָכֶם תִּקְוָה (לְתַגְמוּל טוֹב) מֵאַלְלָה, וְלָהֶם אֵין תִּקְוָה. אַלְלָה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.

קטע 16

105. הוֹרְדָנוּ לָךְ (מוֹחַמַד) מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֵּפֶר (הַקוֹרְאָן) עִם הָאֱמֶת, לְמַעַן תִּשְׁפֹּט בֵּין בְּנֵי אָדָם כְּפִי שְׁאֵלָה הַשְּׂרָה אֵלֶיךָ, וְאַל תִּהְיֶה מְגוֹן עַל הַבּוֹגְדִים, וְשָׂאֵל אֶת אַלְלָה אֶת סְלִיחָתוֹ, כִּי הוּא סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.
106. וְאַל תִּגֹן עַל אֵלָה שֶׁבִּגְדוּ בְּעַצְמָם (בְּאֵי קִיּוֹם מַצּוֹת הַדֵּת). אַלְלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַבּוֹגֵד וְהַפּוֹשֵׁעַ.
108. הֵם (הַכּוֹפְרִים) מִנְסִים לְהַסְתֵּר מִן הָאֲנָשִׁים, אֲדָּ לֹא יִצְלִיחוּ לְהַסְתֵּר מֵאַלְלָה, כִּי הוּא כָּל הַזְמָן אַתֶּם, כִּי הֵם זֹמְמִים בְּחִשְׁבַת הַלִּילָה דְּבָרִים שֶׁהוּא אֵינוֹ אוֹהֵב. וְאַלְלָה מַקִּיף אֶת כָּל מַעֲשֵׂיהֶם.
109. הִנֵּה אַתֶּם (הַמֵּאֲמִינִים) הַגִּנְתֶּם עֲלֵיהֶם (אֵלָה שֶׁבִּגְדוּ בְּעַצְמָם) בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֲדָּ בְּיוֹם תַּחֲתֵת הַמַּתִּים מִי יִגַּן עֲלֵיהֶם לִפְנֵי אַלְלָה, אוּ מִי יִהְיֶה הַמְּגוֹן עֲלֵיהֶם?
110. אוֹלָם הָעוֹשָׁה רָעָה וְחוֹטֵא לְעַצְמוֹ וְאַחֵר כֶּךָ חוֹזֵר בְּתַשׁוּבָה, יִמָּצֵא אֶת אַלְלָה סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.
111. הָעוֹבֵר עֲבֵרָה, חוֹטֵא רַק נֶגֶד עַצְמוֹ, וְאַלְלָה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
112. וּמִי שֶׁעוֹשָׂה חֲטָא אוּ עֲבֵרָה, וְיִטִּיל אוֹתָם עַל אַחֵר זָכָאִי, הוּא מַחֲבִיב אֶת עַצְמוֹ כְּזָב וּפֹשַׁע בָּרוּר.

קטע 17

113. לוֹיֵא חֶסֶד אַלְלָה וְרוּחִמּוֹ עֲלֶיךָ, הִיְתָה קְבוּצָה מֵהֶם יוֹזֶמֶת לְהַתְעוֹתָךְ. וְאוֹלָם אֶת עַצְמָם הֵם מִתְעִים, וְלֹא יִפְגְּעוּ בְּךָ בְּמֵאוּמָה. אַלְלָה הוֹרִיד לָךְ מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֵּפֶר (הַקוֹרְאָן) וְאֶת הַחֻכָּה וְלִמְדָּךְ אֶת אֲשֶׁר לֹא יָדַעְתָּ, וְכִי חֶסֶד אַלְלָה עֲצוֹם עֲלֶיךָ.
114. עַל פִּי רַב לֹא תִצָּא טוֹבָה מִשִּׁיחוֹתֵיהֶם הַסּוֹדִיּוֹת, אֲלֵא אִם יִחַלֵּט עַל צִדָּקָה, אוּ חֶסֶד, אוּ הַשְׁכָּנַת שְׁלוֹם בֵּין בְּנֵי הָאָדָם, כָּל הָעוֹשָׂה זֹאת בְּמִטְרָה לְרַצוֹת פְּנֵי אַלְלָה, נִעְנִיק לוֹ שָׂכָר עֲצוֹם.
115. כָּל מִי שֶׁרַב עִם הַשָּׂלִיחַ לְאַחֵר שֶׁהִתְבָּרַר לוֹ הַדָּרָךְ הַיִּשְׁרָה, וְיִבְחַר בְּדָרָךְ אַחֲרֵת מִזֹּו שֶׁל הַמֵּאֲמִינִים, אוֹתוֹ נּוֹבִיל בְּדָרָךְ שֶׁבִּחַר לְעַצְמוֹ, נִצְלָהוּ בְּגִיּהֵנָם, וְסוֹפוֹ יִהְיֶה הַגְּרוּעַ בְּיוֹתֵר.

קטע 18

116. אַללָה לֹא יִסְלַח כָּל שְׁתּוּף עִמּוֹ, אֲדָּהּ הוּא יִסְלַח כָּל חַטָּא חוּץ מִזֶּה לְמִי שֶׁהוּא רוֹצֶה. מִי שֶׁמְשַׁתֵּף לְאַלְלָה מֶה שֶׁהוּא מְרַחֵק לְתַעוֹת.
117. אַלָּה (הַכּוֹפְרִים) עוֹבְדִים אֱלִילוֹת נִקְבוֹת מִבְּלַעַדִּי אַלְלָה, וְכֵן עוֹבְדִים שְׁטֹן מוֹרֵד,
118. שֶׁאַלְלָה קָלַל אוֹתוֹ, כְּשֶׁאָמַר (הַשְׁטֵן), אֶקַּח לְעַצְמִי חֶלֶק מִסִּים מִעֲבָדֶיךָ,
119. וְאַתָּעָה אוֹתָם, וְאַעֲוֹרֵר תִּקְוָה בְּלִבּוֹתֵיהֶם, וְאַצְנֶה אוֹתָם לְכָרוֹת אֶת אֲזִנֵּי הַבְּהֵמוֹת, וְאַצְנֶם לְשֹׁנוֹת אֶת בְּרִיאַת אַלְלָה. מִי שְׁלֹקַח לוֹ אֶת הַשְׁטֵן כְּאִדּוֹן בְּמָקוֹם אַלְלָה, סוֹפוֹ אֲבָדוֹן מִחֶלֶט.
120. הַשְׁטֵן מִבְּטִיחַ וּמַעֲוִיר תִּקְוֹת בְּלִבּוֹתֵיהֶם, אֲדָּהּ הַבְּטָחוֹתָיו הֵן רַק רַמְיָה,
121. וּמַעֲוֹנִם שֶׁל אֵלָה הוּא הַגִּיהֶנֶם, שֶׁמִּמֶּנּוּ לֹא יוּכְלוּ לְהִמָּלֵט.
122. אַלָּה שֶׁהֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב, אוֹתָם נִכְנִיס לַגִּנִּים שְׁנֵהָרוֹת זֹרָמִים מִתַּחַתָּם, לְעוֹלָמִים יִשְׁאָרוּ בְּתוֹכָם. זֹהִי הַבְּטָחַת אֱמֶת שֶׁל אַלְלָה, וּמִי נֶאֱמָן מֵאַלְלָה בְּדִבְרוֹ?
123. אֵין זֶה (הַחֶסֶד לְהַכְנִס לַגֵּן) לְפִי שֶׁאִיפְתָּכֶם (הַמְסַלְמִים) אוֹ שֶׁאִיפְתַּ בַּעֲלֵי הַסִּפֵּר, מִי שֶׁעוֹשֶׂה רַע יַעֲנֹשׁ, וְלֹא יִמָּצֵא לוֹ מָגֵן וְלֹא עוֹזֵר נֶגֶד אַלְלָה.
124. עוֹשֶׂה הַטּוֹב, זָכָר אוֹ נִקְבָּה, וְהוּא מֵאֲמִין, אַלָּה יַכְנִסוּ אֶל הַגֵּן, וְלֹא יַעֲשִׂקוּ מֵאוֹמָה.
125. אֵין בַּעַל דֵּת טוֹבָה יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר לָזֶה שֶׁמִּסֵּר עֲצָמוֹ לְאַלְלָה¹ וְהוּא מֵיִטִּיב, וְנִהַג לְפִי דֵּת אַבְרָאָהִים הַחֲנִיף,² אֲשֶׁר בָּחַר בּוֹ אַלְלָה כִּידִיד?
126. לְאַלְלָה כָּל אֲשֶׁר בְּשָׂמִים וְכָל אֲשֶׁר בְּאַרְצַ, וְאַלְלָה מְקִיף כָּל דָּבָר.

קטע 19

127. הֵם מִבְּקָשִׁים חַיִּים דַּעֲתָד (מוֹחֲמַד) בַּעֲנֵן הַנָּשִׁים,³ אָמַר, אַלְלָה יִבְהִיר לָכֶם אֶת עֵינֵינוּ, וְכֵן מֶה שֶׁאַתֶּם קוֹרְאִים בְּסִפֵּר (הַקּוֹרְאֵן), בַּעֲנֵן הַנָּשִׁים הִיתּוֹמוֹת אֲשֶׁר בְּרָצוֹנְכֶם לִשְׂאֵתוֹ וְאִינְכֶם מִשְׁלָמִים לָהֶן מֶה שֶׁנִּפְסַק לָהֶן (הַמַּהֲרֵר). וּבַעֲנֵן הִיתּוֹמִים הַקְּטִינִים חֲסָרֵי הַמָּגֵן, עֲלִיכֶם לְנִהַג עִם הִיתּוֹמִים בְּצִדֵּק. וְכָל טוֹב שֶׁתַּעֲשׂוּ בַּעֲנִינִם, אַלְלָה יַדַּע אוֹתוֹ.

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 112.

2. חניף : ר' סורת אל-בקרה 2 : 135.

3. הקטע הזה, מפסוק 127 - 130 הוא השלמה למה שנאמר בפתיחת הסורה בנוגע לנשים מפסוק 1 - 4.

128. ואם תרגיש אשה סלידה מצד בעלה, או מתרחק ממנה, אין כל רע על שניהם אם ישלימו ביניהם, כי טוב השלום (בשביל שניהם), אבל הנפשות הצרות עין פעלו (במיוחד הבעל שהוא נוטה לא לשלם את המהר המבטח). ואולם אם תיטיבו ותהיו יראים, כי אללה בקיא במעשיכם (והוא יטיב לכם),
129. אין ביכלתכם לנהל צדק בין נשותיכם גם אם תשקדו על כך. ואולם אל תרחיקו לכת בנטייתכם (אל האחת), ותשאירו (את האחרת) בתלויה באויר. אם תשלימו ותהיו יראים, הנה אללה סולח ורחום.
130. אם יפרדו (הזוג) יעניק אללה לכל אחד מבני הזוג מהשפע שלו, כי אללה רב-שפע וחכם,
131. לאללה כל אשר בשמים ואשר בארץ. כבר צוינו את אלה אשר נתן להם הספר לפניכם, ואתכם, יראו את אללה. וכי תכפרו, הנה לאללה כל אשר בשמים וכל אשר בארץ, כי אללה אינו זקוק לדבר ומשבח.
132. לאללה כל אשר בשמים והארץ. והוא לבדו דיו כמגן,
133. אם רק ירצה ישמיד אתכם ויביא אחרים במקומכם. ואללה יכל לעשות זאת.
134. כל הרוצה תגמול בעולם הזה, אצל אללה שמור תגמול העולם הזה והעולם הבא. אללה שומע ורואה.

קטע 20

135. הוי המאמינים! בצעו את הצדק כראוי, והעידו עדות אמת בשם אללה, אפלו נגד עצמכם או נגד ההורים וקרובי המשפחה, אם הוא עשיר או עני, אללה יודע מה טוב להם יותר מכם, ואל תלכו אחרי יצריכם לסלף עדות אמת ולסטות או להתרחק ממנה. כי אללה בקיא במעשיכם.
136. הוי המאמינים! האמינו באללה ובשליחו (מוחמד), ובספר (הקוראן) אשר הוריד מן השמים לשליחו, ובספרים שהוריד לפני (הקוראן). כל הכופר באללה, ובמלאכיו, ובספריו, ובשליחיו, וביום האחרון, תועה תענה מרחיקת לכת.
137. אלה שהאמינו ואחר כך כפרו, ושוב האמינו ושוב כפרו, ודבקו בכפירה, אללה לא יסלח להם, ולא ידריכם אל הנתיב הישר.

138. בַּשָּׂר לְצֹבָעִים כִּי צָפוּי לָהֶם עֲנֵשׁ מִכְּאִיב,
139. אֲשֶׁר לֹקָחִים אֶת הַכּוֹפְרִים לְמִגְנִים מִבִּלְעָדֵי הַמַּאֲמִינִים. הָאֵם הִם מִבְּקָשִׁים אֲצֵלָם עִזִּי? הֲלֹא הָעִזִּי אֲצֵל אֵלֶּהָ?
140. אֵלֶּהָ הוֹרִיד לָכֶם בַּסֶּפֶר (הַקּוֹרְאָן), אִם תִּשְׁמְעוּ אֲנָשִׁים כּוֹפְרִים בְּאוֹתוֹת אֵלֶּהָ וְלוֹעֲגִים לָהֶם, אֵל תִּשְׁבּוּ אִפּוּא אַתֶּם עַד אִם יִשְׁחֻ בְּדָבָרִים אַחֲרִים. כִּי אִזִּי תִהְיוּ כְּמוֹתֶם. אָכֵן אֵלֶּהָ מֵאֲסֹף אֶת הַצֹּבָעִים וְאֶת הַכּוֹפְרִים יַחְדָּו אֶל גִּיהֶנָּם,
141. כִּי אֵלֶּהָ (הַצֹּבָעִים) הַמִּצְפִּים לְמָה שְׂיִקְרָה לָכֶם. אִם אֵלֶּהָ נוֹתֵן לָכֶם נִצְחוֹן יֵאמְרוּ, הָאֵם לֹא הֵינּוּ עִמָּכֶם? אֵד כְּשֶׁנִּשֵּׁשׁ לִפְעָמִים מִזֵּל לְכּוֹפְרִים, הֵם יֵאמְרוּ (לָהֶם), הָאֵם לֹא עֲזַרְנוּ לָכֶם וּמִנְעָנוּ הַתְּקִפָּה עַל יְדֵי הַמַּאֲמִינִים עֲלֵיכֶם? אֵלֶּהָ יִשְׁפֹּט בֵּינֵיכֶם בְּיוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים, וְאֵלֶּהָ לְעוֹלָם לֹא יִתֵּן לְכּוֹפְרִים שְׁלֹטוֹן (עֲלִיוֹנוֹת) עַל הַמַּאֲמִינִים.

קטע 21

142. הַצֹּבָעִים מְנַסִּים לְרַמּוֹת אֶת אֵלֶּהָ, וְאוֹלָם הוּא זֶה אֲשֶׁר מְרַמֶּה אוֹתָם. בְּקוֹמָם לְתַפְלָה, יִקּוּמוּ עֲצָלִים, וְזֹאת רַק כְּדֵי שֶׁהָאֲנָשִׁים יִרְאוּ אוֹתָם. אֵד אֵין הֵם מִזְכִּירִים אֶת שֵׁם אֵלֶּהָ אֶלָּא מַעַס,
143. בַּתּוֹךְ כֵּךְ הֵם פּוֹסְחִים עַל שְׁתֵּי הַסַּעֲפִים, וְאֵינָם מִשְׁתַּיְכִים לְאֵלֶּהָ (הַמַּאֲמִינִים) אוֹ לְאֵלֶּהָ (הַכּוֹפְרִים). וְכָל מִי שֶׁאֵלֶּהָ מִתַּעֶה, לֹא תִמָּצֵא לוֹ שְׁבִיל (לְאִמּוּנָה וְהַדְרָכָה).
144. הוּא הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ אֶת הַכּוֹפְרִים לְבַעֲלֵי בְרִית בְּמִקּוֹם הַמַּאֲמִינִים, הַתִּרְצוּ לְתֵת לְאֵלֶּהָ הוֹכָחוֹת בְּרוּרוֹת נִגְדָּכֶם (שֶׁאַתֶּם לֹא צוֹדִיקִים בְּאִמּוּנַתְכֶם)?
145. הַצֹּבָעִים יִהְיוּ בְּשִׁפְלַת הַמַּדְרָגָה שֶׁל הָאֵשׁ, וְלֹא תִמָּצֵא לָהֶם עֲזָרָה,
146. וְאוֹלָם לֹא כֵן אֵלֶּהָ שֶׁחֲזָרוּ בְּתִשּׁוּבָה וְהִיטִיבוּ מַעֲשֵׂיהֶם, וְדָבְקוּ בְּדַת שֶׁל אֵלֶּהָ, וְהִתְמַסְּרוּ בְּלֵב שְׁלֵם לְאִמּוּנָתָם בְּאֵלֶּהָ, אֵלֶּהָ יִהְיוּ עִם הַמַּאֲמִינִים (בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא). אֵלֶּהָ יַעֲנִיק לְמַאֲמִינִים שְׂכָר עֲצוּם.
147. מִה יַעֲשֶׂה אֵלֶּהָ בַּעֲנִישַׁתְכֶם, אִם תִּכְרִירוּ טוֹבָה וְתִאֲמִינוּ? אֵלֶּהָ מְכִיר טוֹבָה וְיוֹדֵעַ.

חלק 6

148. אֵלֶּלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַמִּדְבָּרִים בְּקוֹל רָם בְּרָבִים בְּגִנוֹת אַחֲרִים, אֵלָּא
אֲשֶׁר נִעְשֶׂק. אֵלֶּלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
149. בֵּין אִם תִּגְלוּ מַעֲשֶׂה טוֹב אוֹ תִסְתִּירוּהוּ אוֹ תִסְלַחוּ לְרַעָה, כִּי אֵלֶּלָה סוֹלַח
וְכָל-יָכוֹל.
150. אַכֵּן הַכּוֹפְרִים בְּאֵלֶּלָה וּבִשְׁלִיחֵי וְהַרוֹצִים לְהַבְדִּיל בֵּין אֵלֶּלָה וּבֵין שְׁלִיחֵי,
וְהַאוֹמְרִים, נֶאֱמַין בְּאַחַדִּים מֵהֶם וְנִכְפֹּר בְּאַחַדִּים, וְהֵם רוֹצִים לְקַחַת
לָהֶם דֶּרֶךְ בִּינִים (בֵּין הָאֱמוּנָה וְהַכְפִּירָה),
151. אֵלָּה הֵם הַכּוֹפְרִים הָאֱמִתִּיִּים, וְלַכּוֹפְרִים הוֹעֲדָנוּ עֵנֶשׁ מִחִפּוּר,
152. וְאֵלָּה הַמֵּאֱמִינִים בְּאֵלֶּלָה וּבִשְׁלִיחֵי, מִבְּלִי לְהַפְלוֹת בִּינֵיהֶם, הוּא יִתֵּן
לָהֶם אֶת שְׂכָרָם, כִּי אֵלֶּלָה הוּא סוֹלַח וְרַחוּם.

קטע 22

153. בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים) שׁוֹאֲלִים מִמֶּד (מוֹחֲמֵד) כִּי תוֹרִיד אֲלֵיהֶם סֵפֶר
מִן הַשְּׂמִימִים. הֵם שָׂאֵלוּ מִמוּסָא דְּבֶר גְּדוֹל מְזָה, הֵם אָמְרוּ, הֲרָאָה לָנוּ אֶת
אֵלֶּלָה בְּגִלּוּי. וְאִזּוּ פָּגַע בָּהֶם הָרַעַם עַל חֲטָאָם זֶה, וְעַל חֲטָאָם בַּעֲשִׂית הָעֶגֶל
לְאַחַר שִׁנְתָנוּ לָהֶם הַהוֹכָחוֹת הַבְּהִירוֹת. וְסִלַּחְנוּ לָהֶם עַל כֵּךְ, וְנִתְּנוּ לְמוּסָא
שְׁלִטוֹן מַחֲלֵט עֲלֵיהֶם.
154. וְהִרְמָנוּ אֶת הָרַ הַטּוֹר מַעֲלֵיהֶם כְּשֶׁלֹּא קִיָּמוּ אֶת בְּרִיתָם (שִׁפְרָתָנוּ אֲתָם).
וְאִמְרָנוּ לָהֶם, הַכִּנְסוּ בְּהַשְׁתַּחֲוִיָּה בַּשָּׁעַר, וְגַם אִמְרָנוּ לָהֶם, אַל תִּחַלְלוּ אֶת
הַשַּׁבָּת, וְקִבְּלָנוּ מֵהֶם עַל כֵּךְ הַתְּחִיבוֹת מִדְּגִשָּׁת.
155. מַשׁוּם שֶׁהִפְרוּ אֶת בְּרִיתָם, וְכִפְּרוּ בְּאוֹתוֹת אֵלֶּלָה, וְהָרְגוּ אֶת הַנְּבִיאִים
בְּלֹא צֶדֶק, וְאָמְרוּ, כִּי לְבוֹתֵינוּ אֲטוּמִים. אֲדַרְבָּה, אֵלֶּלָה חֲתָם אֶת
לְבוֹתֵיהֶם בְּכִפְּרָתָם, וְרַק מַעַט מֵהֶם מֵאֱמִינִים.
156. וּבִגְלַל כְּפִירָתָם, וְהוֹצִיאָם עַל מַרְיָם (מַרְיָם)¹ עֲלִילַת שְׁוֹא חֲמוּרָה,
157. וּבִגְלַל אוֹמְרָם, אֲנַחְנוּ הָרַגְנוּ אֶת הַמְּשִׁיחַ, עֵיסָא בֶּן מַרְיָם, שְׁלִיחַ אֵלֶּלָה.
וְאִכֵּן לֹא הָרְגוּ אוֹתוֹ וְלֹא צִלְּבוּ אוֹתוֹ, וְרַק נִדְּמָה לָהֶם. אֵלָּה אֲשֶׁר נִחְלְקוּ
עַל אוֹדוֹתָיו הֵם בְּסִפְק בְּדִבְר מוֹתוֹ, אֵינֶם יוֹדְעִים מֵאוּמָה בְּעֵינֵינוּ זֶה, וְרַק
אַחַר דְּמִיוֹן שְׁוֹא יִלְכוּ. וְאִמְנָם לֹא הָרְגוּהוּ בְּאֱמֶת.
158. מַשׁוּם שֶׁאֵלֶּלָה הֵעֲלָה אוֹתוֹ אֵלָיו, כִּי אֵלֶּלָה עֲזוּז וְחָכָם.

159. ואין בבעלי הספר אחד אשר לא יאמין בו לפני מותו (של עיסא בן מרס), וביום תחית המתים יקום לעד בהם.
160. אוכלם את אלה שהתיחדו בגלל החטאים שעשו, אסרנו עליהם הרבה מאכלים טובים אשר היו מתרים להם, וכיון שהרחיקו רבים מעל שביל אלה, וכן העגשנו אותם על אשר לקחו רבית אף על פי שנאסרה עליהם, ועל אכלם הון האנשים בלא צדק. לכופרים אשר בהם הכנו ענש מכאיב.
162. ואולם המשורשים ומבססים במדע אשר בהם, והמאמינים במה שהורד אליה (מן השמים) ובמה שהורד לפניך, המקימים את התפלה, והנותנים את הזכאת, והמאמינים באללה וביום האחרון, לכל אלה נתן שכר עצום.

קטע 23

163. השרינו אליה (מוחמד), כפי שהשרינו אל נוח (נח) והנביאים שלאחריו, ואל אברהם, ואסמאעיל, ואסחאק, ויעקוב, והשביטים, ועיסא, ואיוב, ויונוס, והארו, וסולכמאן, לדאוויד נתנו את הזבור.¹
164. ושליחים אחרים שספרנו לך עליהם מקדם, ושליחים אשר לא ספרנו לך עליהם. ועם מוסא אלה דבר ישירות.
165. כל אלה היו שליחים מבשרים ומזהירים, למען לא תהיה לבני אדם טענה אל אלה לאחר בוא השליחים, ואללה הוא עזוז וחכם.
166. ואולם אלה מעיד על אשר הוריד אליה מן השמים, הוא הוריד אותן בידיעתו, וכן המלאכים יעידו על כך, ודין באללה כעד.
167. הכופרים והמרחיקים אנשים מעל השביל של אלה הרחיקו מאד לתעות,
168. וגם אלה שפכרו ועשקו אחרים, אלה לא יסלח להם ולא ידריכם אל דרך (צלחה)
169. אלא בדרך לגיהנם שבו (גיהנם) ששאו לנצח, וזה קל מאד לאללה.
170. הוי בני אדם! השליח (מוחמד) בא אליכם עם האות (האמת) מרבונכם, ומוטב לכם להאמין בו, כי אם תכפרו, הנה לאללה כל אשר בשמים ובארץ. אלה יודע וחכם.

171. הוּי בַעְלִי הַסֵּפֶר (הַנוֹצְרִים)! אֶל תִּהְיוּ קִיצוֹנִיִּים בְּדַת שְׁלָכְכֶם, וְאַל תִּדְבְּרוּ עַל אֱלֹהָ אֵלֶּה אֶת הָאֻמָּת. הַמָּסִיחַ, עֵיסָא בֶן מֵרְס, הוּא שְׁלִיחַ אֱלֹהָ, וּמַלְתּוֹ אֲשֶׁר אוֹתָהּ הִטִּיל אֶל מֵרְס, וְרוּחַ מִלְפָּנָיו לָכֵן הָאֻמִּינוּ בְּאֱלֹהָ וּבְשְׁלִיחֵיו, וְאַל תִּגִּידוּ, שְׁלוּשָׁה הֵם. מוֹטֵב לָכֶם לְהִמָּנַע מִזֶּה, כִּי אֱלֹהָ הוּא רַק אֵלֶּה אֶחָד. לוֹ הִשְׁבַּח מִהֵיוֹת לוֹ בֶּן, כִּי לוֹ כָּל אֲשֶׁר בְּשָׂמִים וְכָל אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ, וְדִיו לְאֱלֹהָ כְּמִגֹּן.

קִטְעַ 24

172. הַמָּסִיחַ (הַמָּשִׁיחַ) לֹא נִמָּנַע לְהֵיוֹת כְּעֶבֶד לְאֱלֹהָ, וְאַף לֹא הַמְּלָאכִים הַמְּקֻרְבִּים לְאֱלֹהָ, כָּל הַנִּמָּנַע לְעֶבֶד אוֹתוֹ, וְיִהְיֶה יְהִיר, אֶת כָּלֶם הוּא יֵאָסֹף אֵלָיו (בְּיוֹם הַדִּין),
173. אֲשֶׁר לְאֵלֶּה שֶׁהָאֻמִּינוּ וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב, לָהֶם הוּא מְשַׁלֵּם אֶת שְׂכָרָם וּמוֹסִיף לָהֶם מַחֲסָדוֹ, אֲשֶׁר לְאֵלֶּה שֶׁנִּמָּנְעוּ לְהֵיוֹת עֲבָדִים לְאֱלֹהָ וְהַתִּיּוֹרִי, הוּא הָעֲנִישׁ אוֹתָם בְּעֶנֶשׁ מְכַאִיב, וְלֹא יִמָּצְאוּ לָהֶם מִגֹּן אוֹ עוֹזָר נֶגֶד אֱלֹהָ.
174. הוּי בְּנֵי אָדָם! נִתְּנָה לָכֶם הוֹכָחָה מִרְבוֹנְכֶם, וְהוֹרְדָנוּ אֵלֵיכֶם מִן הַשָּׁמַיִם אוֹר מִבְּהִיר (הַקּוֹרְאָן).
175. לָכֵן. כָּל אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֻמִּינוּ בְּאֱלֹהָ וְסָמְכוּ עָלָיו, הוּא יִכְנִיס אוֹתָם בְּרַחֲמָיו וּבְחִסְדּוֹ וְיִדְרִיכֶם אֵלָיו בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.
176. הֵם מִבְּקָשִׁים חֹת דַּעְתָּךְ (מוֹחֲמֵד).¹ אָמַר, «אֱלֹהָ יִבְהִיר לָכֶם בְּעֵינֶיךָ הַמּוֹרִישׁ שָׂאִין לוֹ יְלָדִים אוֹ הוֹרִים לְרִשְׁתָּ אוֹתוֹ. אִם יֵשׁ לוֹ אַחוֹת אַחַת, תִּקְבַּל חֲצִי עֲזָבוֹנוֹ, וְהוּא יִרְשׁ אוֹתָהּ אִם אֵין לָהּ יֶלֶד. אִם נִשְׁאִיר שְׁתֵּי אַחֵיוֹת, הֵן תִּקְבַּלְנָה שְׁנֵי שְׁלִישִׁים מִהָעֲזָבוֹן. וְאִם הִשְׁאִיר אַחִים וְאַחֵיוֹת, לִגְבֹר חֶלֶק כְּחֶלְקוֹן שֶׁל שְׁתֵּי נָשִׁים. אֱלֹהָ מִבְּהִיר לָכֶם זֹאת לְבַל תִּתְּנֻעוּ, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל דְּבָרָא».

1. על אל-כלאלה=בעניין המוריש שאין לו ילדים או הורים לרשת אותו.

5

סִוֵּרַת אֶל-מֵאֵאִידָה הַסְּעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם

סורה זו קיבלה את שמה מפסוק 112, אשר בו מתחיל ספור «אֶל-מֵאֵאִידָה, הַסְּעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם» שתלמידיו של עיסא בן מרים בקשו ממנו לשאול את ריבונו להוריד להם סעודה מן השמים שיאכלו ממנה, ותהייה להם סימן של כבוד לדורות הבאים. וזו הפעם הראשונה והיחידה שהשם «אֶל-מֵאֵאִידָה» נזכר בקוראן. הסורה הורדה במדינה אחרי סורת אל-פתח 48, ופסוקיה מאה ועשרים. קיבלה את שמה «הַסְּעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם» מפסוק מאה ושנים-עשר.

סורת אל-מאאידה 5

בִּשְׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמוֹן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! מִלְּאוּ אֶת חוּבוֹתֵיכֶם. בְּהִמּוֹת הַמִּקְנָה¹ הִתְרוּ לָכֶם לְמַאֲכָל, מִלִּבְד מֶה שֶׁנִּיאָסַר עֲלֵיכֶם בִּסְפָר (הַקּוּרְאָן), וּמֶה שֶׁנִּצְוֶה בְּתַקּוּפַת הָעֲלִיָּה לָרָגֶל. אֱלֹהֵה יִצְוֶה אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה.

2. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אַל תַּחֲלֹלוּ אֶת הַמְּקוֹמוֹת הַקְּדוֹשִׁים, פִּלְחָנֵי אֱלֹהֵה, וְלֹא אֶת הַחֲדָשׁ הַקְּדוֹשׁ, וְלֹא אֶת הַקְּרָבָנוֹת וְקִשּׁוּטֵיהֶם, וְלֹא אֶת הָעוֹלִים לָרָגֶל הַבָּאִים לְבִקֵּשׁ חֶסֶד וְרִצּוֹן מִרְבוּנָם, וּכְשֶׁתִּגְמְרוּ אֶת הַחֵג, יֵשׁ לָכֶם הָרְשׁוֹת לְצִוּוֹ צִיד. לֹא תִגְרַם שְׁנֵאֲתֶכֶם לְאֱלֹהֵה שֶׁמִּנְעוּ מִכֶּם אֶת הַגִּישָׁה לְמִסְגָּד הַקְּדוֹשׁ לְהִתְקִיפָם, וְעִזְרָתָם אִישׁ לָרֵעֵהוּ לְחֶסֶד וּלְיִרְאַת אֱלֹהֵה, וְלֹא תִשְׁתַּפּוּ פְעֻלָּה אֲתָם לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂי פֶשַׁע וְתוֹקְפָנוֹת, וְיִרְאוּ אֶת אֱלֹהֵה, כִּי עֲנֵשׁ אֱלֹהֵה קָשָׁה מְאֹד.

3. נִיאָסַר עֲלֵיכֶם לְאֲכִילָה, הַנִּבְלָה וְהַדָּם וּבִשָּׁר הַחֲזִיר, וְאֲשֶׁר נִקְרָא עָלָיו שֵׁם אַחֵר זֹלַת אֱלֹהֵה,² אֶת בִּשָּׁר הַבְּהֵמָה הַחֲנוּקָה, וְהַמִּכָּה, הַחֲרוּגָה עַל יְדֵי נְפִילָה, הַנְּגוּחָה, וּבְהֵמָה שֶׁנִּהְרָגָה עַל יְדֵי חַיָּה טוֹרֶפֶת, אֲדָּא לֹא אֲשֶׁר שָׁחַטְתֶּם. בְּנוֹסֹף לָכֶל זֶה, אָסוּר לָכֶם לְאָכַל כָּל אֲשֶׁר נִשְׁחַט עַל מִזְבֵּחַ אֱלִילִים, וְאָסוּר עֲלֵיכֶם הַטֵּלַת חֲצִים, בְּמִשְׁחָקֵי גוֹרֵלוֹת, כִּי זֹהִי תוֹעֵבָה. הַיּוֹם נִוְאָשׁוּ הַכּוֹפְרִים מִדִּתְּכֶם, עַל כֵּן אַל תִּירְאוּ מִפְּנֵיהֶם, כִּי אוֹתֵי תִירְאוּ. הַיּוֹם הִשְׁלַמְתִּי לָכֶם אֶת דִּתְּכֶם וְתִמְמַמְתִּי אֶת חֲסִדֵי עֲלֵיכֶם, וְרִצְיָתִי אֶת הָאִסְלָאם לָדַת בְּשִׁבְלֵכֶם.³ וְכָל הַנֶּאֱלָץ מִחֲמַת רָעַב,⁴ וְלֹא מִתּוֹךְ נֻטִּיָּה לְחֶטָא, הִנֵּה אֱלֹהֵה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

4. יִשְׁאַלְדוּ, מֶה עוֹד מֵתָר לָהֶם לְאָכַל? אָמַר, הִתְרוּ לָכֶם כָּל הַדְּבָרִים הַטּוֹבִים, וְכֵן כָּל הַחַיּוֹת וְהַדּוֹרְסִים אֲשֶׁר אִלְפַתְתֶּם וְאֲשֶׁר לְמִדַּתְתֶּם אוֹתָן אֶת אֲשֶׁר לְמַד אֲתֶכֶם אֱלֹהֵה. אֲכֹלוּ מִמֶּה שֶׁצִּדּוּ לְמַעַנְכֶם, וְהִזְכִּירוּ אֶת שֵׁם אֱלֹהֵה עָלָיו, וְיִרְאוּ אֶת אֱלֹהֵה. כִּי אֱלֹהֵה מִהִיר-חֹשְׁבוֹן.

1. בהמות המקנה הן: צאן, ועז, ובקר, וגמלים.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 173.

3. היום השלמתי...: הדובר הוא אלהה. הצהרה זו ניתנה בסוף העליה לרגל הסופית של הנביא מוחמד למכה, שהתקיימה זמן קצר לפני מותו של הנביא (שנת 632/10).

4. הנאץ מחמת רעב: לאכול מאכלים אסורים.

5. היום התירו לכם המטעמים, ומאכל¹ אלה אשר נתן להם הספר לפניכם (היהודים והנוצרים), ומאכלכם מתר להם. כמו כן מתר לכם לשאת נשים צנועות מאמינות (מסלמיות), וגם נשים צנועות מקרב אלה אשר נתן להם הספר לפניכם, בתנאי שתשלמו להן מהרן, בתקף קדושי נשואין ולא כפרוצות או פילגשים. כל הכופר באמונה, עמלו בעולם הזה לשוא, ובעולם הבא יהיה מן האובדים.²

קטע 2

6. הוי המאמינים! בקומכם לתפלה רחצו פניכם וידיכם עד המרפקים, ומשחו את ראשיכם (במים), ורחצו את רגליכם עם הקרסלים. וכי תהיו טמאים (מיחסי מין) הטהרו (ברחיצת הגוף). ואף כי תהיו חולים, או בנסיעה, או אחרי עשית צרכים, או באתם במגע מיני עם נשים, ולא תמצאו מים, בקשו לכם עפר נקי, והכו את העפר בידיכם, נקו את ידיכם מן העפר, ומשחו את הפנים בכפיכם פעם אחת, והכו העפר בכפיכם, ופשפו את הכפים. אין אלה רוצה להכביד עליכם, אלא לטהרکم ולהשלים חסדו עליכם, למען תודו לו.
7. זכרו את החסד שהעניק לכם אלה, ואת בריתו אשר פרת עמכם, כאשר אמרתם, שמענו ועשינו. ויראו את אלה, כי אלה יודע מה שנסתתר בלבבות.
8. הוי המאמינים! בצעו את הצדק כראוי (למען פני אלה), והעידו עדות אמת בשם אלה, ולא תגרם שנאתכם למישהו לנהג (ולשפט) באי צדק. נהגו בצדק, זה קרוב יותר ליראת אלה. ויראו את אלה. כי אלה בקיא בכל מה שתעשו.
9. אלה הבטיח לאלה אשר האמינו ועשו את הטוב סליחה ושכר עצום (ביום הדין).
10. אף לאלה שכפרו והכחישו את אותותינו הם בעלי השאול (אש הגיהנם).
11. הוי המאמינים! זכרו את חסד אלה עמכם כאשר יזמו אנשים להתקיף אתכם והוא מנעם, ולכן יראוהו, כי רק על אלה יסמכו המאמינים.

1. הכונה פה היא לבשר של בהמות מאכל שנשחטו על ידי אנשים שניתן להם הספר (הנוצרים והיהודים).

2. בפסוק זה: אלה מנחה למוסלמים לקיים יחסים משפחתיים וחברתיים הגונים עם הנוצרים והיהודים.

קטע 3

12. אַלְלָה כָּרַת בְּרִית עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וּמִנִּינוּ עֲלֵיהֶם מִבְּנִיָּהֶם שָׁנִים-עֶשֶׂר נְגִידִים. אַלְלָה אָמַר (לָהֶם), אֲנִי אֶהְיֶה עִמָּכֶם אִם תִּקְיָמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְתִתְּנוּ זָבָת, וְתִתְּמִינוּ לְשִׁלְחִי וְתַעֲזְרוּ לָהֶם, וְתִגְמְלוּ לְאַלְלָה גִּמּוּל חֶסֶד, אֲזִי אֶכְפֹּר לָכֶם עַל מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים וְאֶכְנִיסְכֶם לַגִּנִּים אֲשֶׁר הִנְהַרְוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם. אֲדָּא מִי שִׁיכְפֹּר מָכֶם לְאַחַר כָּל זֹאת תִּוְעָה הוּא מִן הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.
13. וּבִאֲשֶׁר הִפְרוּ אֶת בְּרִיתָם, קִלְלָנוּ אוֹתָם וְהִקְשִׁינוּ אֶת לְבוּשֵׁיהֶם, מַעֲוִיתִים אֶת הַמּוֹבֵן שֶׁל פְּסוּקֵי הַתּוֹרָה, וְשָׁכְחוּ חֵלֶק מִמָּה שֶׁהֲזָכַר לָהֶם, וְלֹא תִחַדֵּל מַלְאָאוֹת שֶׁהֵם בּוֹגְדִים, חוּץ מִמַּעֲשִׂים מֵהֶם, וְסָלַח לָהֶם וְחָנּוּ אוֹתָם. כִּי אַלְלָה אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטּוֹב.
14. וְאֵת אֵלָה אֲשֶׁר טָעְנוּ שֶׁהֵם נוֹצְרִים, כָּרַתְנוּ בְּרִית, וְשָׁכְחוּ חֵלֶק מִמָּה שֶׁהֲזָכְרוּ בּוֹ, לָכֵן עוֹרְרָנוּ בִּינֵיהֶם אֵיבָה וְשִׁנְאָה שֶׁתִּתְקַיֵּם עַד יוֹם תַּחֲנוּל הַמֵּתִים. אֲזִי יוֹדִיעַ לָהֶם אַלְלָה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
15. הוּא בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! שְׁלִיחָנוּ (מוֹחֲמַד) בָּא אֵלֵיכֶם כְּדִי שִׁיבָאֵר לָכֶם הַרְבֵּה מִמָּה שֶׁהִיִּיתֶם מִסְתֵּירִים מִן הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה וְהָאִגָּ'יִל), וְלִסְלַח לְרַבִּים. הִנֵּה בָּא אֵלֵיכֶם אוֹר מֵאַלְלָה וְסִפֵּר בְּהִיר (הַקּוֹרְאָן),
16. אֲשֶׁר בּוֹ יִדְרִיךְ אַלְלָה אֶל שְׂבִילֵי הַשְּׁלוֹם אֶת כָּל הַמִּבְקֵשׁ אֶת רְצוֹנוֹ שֶׁל אַלְלָה, וְיַעֲבִירֵם מִן הַחֹשֶׁךְ לְאוֹר בְּרָשׁוֹת אַלְלָה, וְיִדְרִיךְ אוֹתָם אֶל הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.
17. כּוֹפְרִים הֵם אֵלָה הָאוֹמְרִים כִּי אַלְלָה הוּא הַמָּסִיחַ (הַמָּשִׁיחַ) בֶּן מֶרְיָם. אָמַר, לְמִי יֵשׁ שֶׁלְטוֹן עִם אַלְלָה, אִם יִרְצֶה לְהַמִּית אֶת הַמָּסִיחַ בֶּן מֶרְיָם וְאֶת אִמּוֹ וְאֶת כָּל בְּנֵי אָדָם שֶׁבְּעוֹלָם! לְאַלְלָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם. הוּא בּוֹרֵא מִה שִׁירְצָה, וְאַלְלָה הוּא הַכֹּל-יָכֹל.
18. הַיְהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים אוֹמְרִים, אֲנַחְנוּ בְּנֵי אַלְלָה וְאַהוּבָיו. אָמַר, וְלָמָּה יַעֲנִישְׁכֶם בַּעֲוֹנוֹתֵיכֶם? אֵינְכֶם אֵלָּא בְּנֵי אָדָם מִמָּה שֶׁבָּרָא. הוּא סוֹלֵחַ לְמִי שִׁירְצָה וּמַעֲנִישׁ אֶת מִי שִׁירְצָה. וְלְאַלְלָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם, וְסוֹף כָּל הַבְּרִיּוֹת לַחֲזוֹר אֵלָיו.
19. הוּא בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! שְׁלִיחָנוּ (מוֹחֲמַד) בָּא אֵלֵיכֶם כְּדִי שִׁיבָאֵר לָכֶם, בְּתִקּוּפַת הַהִמָּתְנָה בַּהּוֹפְעַת הַשְּׁלִיחִים, לְבַל תִּגִּידוּ, שֶׁלֹּא בָּא אֵלֵינוּ מִבֶּשֶׁר אוֹ מִזְהִיר. הִנֵּה בָּא אֵלֵיכֶם מִבֶּשֶׁר וּמִזְהִיר (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד). וְאַלְלָה הַכֹּל-יָכֹל.

קטע 4

20. וְזָכַר בְּאֶשֶׁר מוֹסָא (מֹשֶׁה) אָמַר לְבְנֵי עַמּוֹ, בְּנֵי עַמִּי! זָכְרוּ אֶת הַטּוֹב אֲשֶׁר עָשָׂה אֲתֶכֶם אֱלֹהָ, בְּהַקִּימוֹ בְּקִרְבְּכֶם נְבִיאִים, וּבַעֲשׂוֹתוֹ אֲתֶכֶם לְמַלְכִּים (שִׁחָרַר אֲתֶכֶם מִן הַשַּׁעְבּוּד שֶׁל פְּרָעָה), וּבִנּוֹתְנוֹ לָכֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא נָתַן לְאַחַד מִבְּנֵי עוֹלָם (וְזִמְנָכֶם).
21. בְּנֵי עַמִּי! הִכְנִסוּ אֶל הָאֶרֶץ הַקְדוּשָׁה אֲשֶׁר הוֹעִיד לָכֶם אֱלֹהָ, וְאַל תִּפְּנוּ עֵרָף לִמְעַן לֹא תִפְסְדוּ אֶת הַטּוֹב שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה וְשֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא.
22. אָמְרוּ, מוֹסֵא! בְּאֶרֶץ שׁוֹכֵן עִם שֶׁל גְּבוּרִים, וְלָעוֹלָם לֹא נִכְנָס אֵלֶיךָ עַד אִם יֵצֵאוּ מִתּוֹכָה. וְרַק אִם יֵצֵאוּ מִתּוֹכָה, נִכְנָס אֵלֶיךָ.
23. רַק שְׁנֵי אֲנָשִׁים מִיִּרְאֵי אֱלֹהָ אֲשֶׁר עָשָׂה אֲתֶם חֹסֵד, אָמְרוּ, הִכְנִסוּ אֵלֶיכֶם מִן הַשָּׁעַר, וְכַאֲשֶׁר תִּכְנְסוּ בּוֹ, תִּגְבְּרוּ (עֲלִיחֶם), וְסָמְכוּ עַל אֱלֹהָ אִם מֵאֲמִינִים אֲתֶם.
24. (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל) אָמְרוּ, לֹא נִכְנָס אֵלֶיךָ לָעוֹלָם, כָּל עוֹד הֵם (בְּנֵי הָעַמִּלָּקִים) בְּתוֹכָה. לָךְ אִפּוּא אֲתָה וְרַבּוֹנֶךָ וְהַלְחָמוֹ, כִּי אֲנַחְנוּ כָּאן יוֹשְׁבִים.
25. אָמַר (מוֹסֵא), רַבּוֹנִי! אֵינִי שְׁלִיט אֶלָּא עַל עַצְמִי וְעַל אַחִי. פֶּסֶק נָא בֵּינֵינוּ לְבִין הָעֵדָה הַמְּשַׁחֲתֶת הַזֹּאת.
26. אָמַר (אֱלֹהָ), (אֶרֶץ כְּנָעַן) תִּהְיֶה אֲסוּרָה עֲלֵיהֶם אַרְבָּעִים שָׁנָה, שִׁבְּהֶן יִתְעוּ בְּאֶרֶץ (הַמִּדְבָּר), אֵל תִּצְטָעַר עַל עֲדַת הַמְּשַׁחֲתִים.

קטע 5

27. (הוּא הַנְּבִיא!) קָרָא לָהֶם אֶת הַסִּפּוּר הָאֲמִתִּי שֶׁל שְׁנֵי בָּנָיו שֶׁל אָדָם, בְּהַקְרִיבָם שְׁנֵיהֶם קִרְבֹּן, וְהוּא (אֱלֹהָ) קִבֵּל מִן הָאֶחָד, וְאוֹלָם מִן הָאֲחֵר לֹא קִבֵּל. אָמַר (הָאֲחֵר לְאֲחִיו), אֲנִי הוֹרֵג אוֹתְךָ. אֲמַנָם אֲחִיו אָמַר, אֱלֹהָ מִקְבֵּל קִרְבָּנוֹת רַק מִן הַיִּרְאִים בְּלִבָּד,
28. גַּם אִם תִּשְׁלַח יָדְךָ לְהַרְגֵּנִי אוֹתִי, לֹא אֶשְׁלַח יָדִי לְהַרְגֵּךְ אוֹתְךָ, כִּי יֵרָא אֲנִי מֵאֱלֹהָ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
29. אֲנִי רוֹצֵה שֶׁתֵּשָׂא בַּחֲטָא לְהַרְיִגְתִּי יַחַד עִם שְׂאֵר חֲטָאֶיךָ, וְתִהְיֶה מְשׁוֹכְנִי הָאֵשׁ, וְזֶה הָעֵנֶשׁ שֶׁל הָרָשָׁעִים.
30. אֲמַנָם, נִפְשׁוּ הַרְשָׁתָה לּוֹ לְהַרְגֵּךְ אֶת אֲחִיו, וְהָיָה מִן הָאוֹבְדִים.
31. אַז אֱלֹהָ שְׁלַח עוֹרֵב שֶׁבַחַשׁ בְּאֲדָמָה לְהִרְאוֹת לוֹ (לְרוֹצֵחַ) כִּי־צַד יִכְסֶּה גּוֹפֶת אֲחִיו. הוּא (הַרוֹצֵחַ) אָמַר, אוֹי לִי! אֵיךְ לֹא יִכְלֹתִי לְהִיּוֹת כְּמוֹ הָעוֹרֵב הַזֶּה, וְאִכְסֶּה גּוֹפֶת אֲחִי! וְהוּא הִתְחַרֵּט מְאוֹד (עַל כָּל מַה שֶׁעָשָׂה).

32. בגלל זה צוינו את בני ישראל, שכל ההורג נפש אחת, בלא שהרגה נפש, או פעלה למלא את הארץ שחיתות, כאלו הרג את כל בני אדם, וכל המחיה נפש אחת, כאלו החיה את כל בני האדם. (לאחר מכן) שליחינו הביאו להם (לבני אדם) את האותות הבהירים. אולם אף על פי כן היו רבים מהם מן המתפרצים.
33. הענש של אלה הלוהמים באללה ושליחו ופועלים להפיץ שחיתות בארץ, שהם, יהרגו או יצלבו, או יכרתו יד ימינם ורגל שמאלם, או שיגלו מארץ מגורם אל מקום אחר, בנוסף לזה, חרפה תהיה להם בעולם הזה, ובעולם הבא להם ענש עצום,
34. חוץ מאלה אשר יחזרו בתשובה לפני שיפלו בידיכם, כי אלה הוא סולח ורחום.

קטע 6

35. הוי המאמינים! יראו את אלה, בקשו אמצעי חסד על מנת להשיג את חסדו של אלה, והאבקו בשבילו, למען תצליחו.
36. אם יהיה לכופרים מלוא הארץ רכוש ואף כפלים למען יפדו עצמם מן הענש ביום תחית המתים לא יתקבל מהם, ורק ענש מכאיב צפוי להם.
37. הם רוצים לצאת מן האש, אך בשום אופן לא יצאו ממנה, ולהם ענש נצחי.
38. הגנב והגנבת, קטעו ידיהם כענש למה שעשו, ענש לדגמה מאללה. ואללה עזוז וחכם.
39. אך החוזר בתשובה לאחר שחטא והמתקן את התנהגותו, אלה יקבל את חזרתו בתשובה. אלה סולח ורחום.
40. אינך יודע כי אלה לו מלכות השמים והארץ, יענש את אשר ירצה ויסלח לאשר ירצה, ואללה הכל-יכל.
41. הוי השליחי! אל תתעצב בגלל הממהרים לכפר מאלה (הצבועים) שאמרו בפיהם, האמנו, אך לבותיהם לא יאמינו. וגם לא על אלה שהתיהדו, שומעים לשקר, ושומעים לאנשים אחרים אשר לא יבואו אליך, המענותים את המובן של פסוקי התורה, ואומרים, אם מובן כזה יובא אליכם קבלו אותו, ואם לא הזכירו. אם אלה רוצה להעמיד מישהו בנסיון, לא תוכל לעזר לו עם אלה. הם אלה אשר אלה אלה אינו רוצה לטהר את לבותיהם, חרפה תהיה להם בעולם הזה, ובעולם הבא להם ענש עצום.

42. הם (היהודים) מקשיבים לדברי כָּזָב, ולוקחים רבית אסורה. אך אם יפנו אליך (הנביא), שפֹּט ביניהם (אם תרצה), או תתרחק מהם. אם תתרחק מהם, לא יזיקו לך במאומה, ואם תשפֹּט, שפֹּט ביניהם בצדק. אֵלֶּלָה אוהב את עושי הצדק.

43. אך למה יבחרו בך כשופט ביניהם, ואתם התורה, ובה משפֹּט אֵלֶּלָה, ואחר משפֹּטֶךָ הם פונים עָרֶף? אֵלֶּה אינם מאמינים.

קטע 7

44. אֵכֶן הורדנו את התורה, תוכה הדרך ואור, ועל פיה שפטו הנביאים אשר התמסרו לֵאֲלֵלָה את היהודים, וגם הרבנים והחכמים, בהתאם לספר אֵלֶּלָה שהפקד בידיהם והיו עדים עליו, לֵכֶן אל תיראו מפני האנשים, ויראו רק אותי, ואל תמכרו את אותותי במחיר זול מאוד. כֹּל מי שאינו שופט לפי מה שהוריד אֵלֶּלָה, אֵלֶּה הם הכופרים.

45. וצוינו בה (התורה) עליהם, כי נפש תחת נפש, ועין תחת עין, ואף תחת אף, ואזן תחת אזן, וְשֵׁן תחת שֵׁן, וכי גם על הפצעים יש גמול. ואולם כֹּל העושה צדקה,¹ יכפר לו.² כֹּל מי שאינו שופט על פי הדרך אשר הוריד אֵלֶּלָה, אֵלֶּה הם הפושעים.

46. ובעקבותיהם (הנביאים) שלחנו עיסא בן מרים מאשר את התורה שקדמה לו, ונתנו לו את האנג'ל, ובו הדרך ואור, ומאשר את התורה אשר היתה לפניו עם הדרך ואזהרה ליראים,

47. על בעלי האנג'ל לשפֹּט על פי שהוריד בו אֵלֶּלָה, כֹּל מי שאינו שופט לפי מה שאֵלֶּלָה הוריד, אֵלֶּה הם המשחתים.

48. והורדנו אליך (מוחמד) מן השמים את הספר (הקוראן) עם האמת, ומאשר את הספרים שהורדו לפניו ושולט עליהם. על כן שפֹּט ביניהם על פי שהוריד אֵלֶּלָה מן השמים, ואל תלך אחרי יצריהם הסוטים מן האמת שנתנה לך. לֵכֶל אחד מכם נתנו חק ומנהג. ואֵלו רצה אֵלֶּלָה הִיא עושה את כֻּלְּכֶם אִמָּה אחת, אך הוא רצה לנסותכם בִּמָּה שַׁנְתֶּן לָכֶם, לֵכֶן התחרו ביניכם במעשים טובים, כי כֻּלְּכֶם אֵל אֵלֶּלָה תשובו, ואֵז יודיעכם את הדרך אשר נחלקתם בו.

1. מוותר לאשר פגע בו.

2. לנפגע, ויזכה לגמול מאת אללה ביום הדין.

49. שָׁפֵט בֵּינֵיהֶם עַל פִּי שְׁהוּרִיד אֵלֵהָ, וְאֵל תִּלְךְ אַחֲרֵי יִצְרִיחֶם הַסּוּטִים מִן הָאָמֶת (שְׁנִתְּנָה לָךְ), וְלָכֵן הִזְהַר אוֹתָם לִבֵּל וּפְתוּד לִסְטוֹת מִחֶלֶק מִן הַחֻקִּים. וְאִם יִפְנוּ עֵרֶף, דַּע כִּי אֵלֵהָ רוֹצָה לִפְגֹּעַ בָּהֶם עַל חֻטְאֵיהֶם. וְכִי מִרְבִּית בְּנֵי אָדָם פּוֹרְקֵי עַל שְׁמִים.
50. הָאֵם (הַיְּהוּדִים הָאֵלֵה) רוֹצִים כִּי תִשְׁפֹּט בֵּינֵיהֶם לְפִי חֹק הַגְּ' אֵהֲלֶיהָ?¹ הֲלֹא אֵין טוֹב מֵאֵלֵהָ כְּשׁוֹפֵט בֵּין בְּנֵי אָדָם הַבוֹטָחִים בּוֹ.

קטע 8

51. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ לָכֶם אֶת הַיְּהוּדִים וְאֶת הַנוֹצְרִים לִבְנֵי בְרִית. הֵם בְּנֵי בְרִית זֶה לָזֶה. וְאֲשֶׁר יִקַּח אוֹתָם לִבְנֵי בְרִית, מִהֶם הוּא. אֵלֵהָ לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַחוֹטְאִים (אֲשֶׁר מַצְדִּידִים עִם הַכּוֹפְרִים).
52. הֵן רוֹאֶה אֶתָּה כִּי אֵלֵהָ (הַצְבוּעִים) שֵׁיט מִחֶלֶה בְּלִבּוֹתֵיהֶם חֲשִׁים אֲלֵיהֶם (הַיְּהוּדִים) וְאוֹמְרִים, יִרְאִים אֲנַחְנוּ (שְׁהַיְּהוּדִים יִנְצְחוּ אֶת הַמַּסְלָמִים) וְיִפְגַּע בָּנוּ אִסּוּן. אֵד יִתְּנוּ שְׁאֵלָה וְיֵבִיא נִצְחוֹן, אוֹ יַעֲשֶׂה מַשְׁהוֹ לְחִזָּק אֶת הַכּוֹחַ שֶׁל הַמַּסְלָמִים. וְאִזּוֹ יִתְחַרְטוּ (הַצְבוּעִים) עַל אֲשֶׁר הִסְתִּירוּ בְּנִפְשׁוֹתֵיהֶם.
53. וְהַמַּאֲמִינִים יֹאמְרוּ, הָאֵם אֵלֵהָ הֵם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעוּ בְּאֵלֵהָ בְּשׁוּבָה נֶאֱמָנָה שֶׁהֵם אֵתְכֶם? מַעֲשִׂיהֶם יִפְשְׁלוּ וְהֵם יִהְיוּ מִן הָאוֹבְדִים.
54. הוּי הַמַּאֲמִינִים! מִי שֵׁיטֵשׁ אֶת דָּתוֹ מִבֵּינֵיכֶם, אִזּוֹ יֵבִיא אֵלֵהָ אֲנָשִׁים אֲשֶׁר יֹאֲהֵב אוֹתָם וְיֹאֲהֵבוּ אוֹתוֹ, נוֹחִים לַמַּאֲמִינִים וְקָשִׁים לַכּוֹפְרִים, וְיִבְצְעוּ ג' הָאֵד (מַאֲבָק) בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֵלֵהָ, לֹא יִרְתְּעוּ מִפְּנֵי גִנוּי וְתוֹכְחָה. זֶה הַחֶסֶד שֶׁל אֵלֵהָ שֶׁהוּא מַעֲנִיק לְכָל מִי שֵׁיִרְצָה, כִּי הוּא מְקִיף וְיודַע.
55. הַמִּגְנִים שְׁלָכֶם הֵם, אֵלֵהָ, וּשְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמֵד), וְהַמַּאֲמִינִים הַמְּקִימִים אֶת הַתִּפְלָה, וְהַמַּשְׁלָמִים אֶת הַזִּכָּאת כְּשֶׁהֵם כּוֹרְעִים לְאֵלֵהָ.
56. וּמִי שְׁלֹקֵחַ לוֹ לַמִּגְנִים אֶת אֵלֵהָ, וְאֶת שְׁלִיחוֹ, וְאֶת הַמַּאֲמִינִים, הֵם שִׂיכִים לַמַּחֲנֶה שֶׁל אֵלֵהָ, וְהֵם הַמִּנְצָחִים.

קטע 9

57. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ לָכֶם לִבְנֵי בְרִית מֵאֵלֵהָ אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנוֹצְרִים) וּמִן הַכּוֹפְרִים, אֲשֶׁר שְׁמוֹ אֶת דִּתְכֶם לְלַעַג וּלְשִׁחוּק. וְיִרְאוּ אֶת אֵלֵהָ, אִם מַאֲמִינִים אַתֶּם.

58. וְכִשְׁאַתֶּם קוֹרְאִים לְתַפְלָה הֵם שְׁמִים אוֹתָהּ לְלַעַג וּשְׁחֹק, כִּי הֵם אֲנָשִׁים חֲסִרֵי דַעַת.

59. אָמַר, הוּא בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! הֵאֵם אַתֶּם מִתְנַקְּמִים בְּנוּ מִשּׁוֹם שְׁאַנְחָנוּ מֵאֲמִינִים בְּאַלְלָהּ וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד לָנוּ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשְּׁמִים, וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד מִקֶּדֶם, וּבִאֲשֶׁר מִרְבִּיתְכֶם מִשְׁחָתִים?

60. אָמַר, הֶאֱגִיד לָכֶם, רָעָה מִזֹּאת, לָמִי הֶעֱנֵשׁ הָרַע בְּיוֹתֵר מִכָּל אֶצֶל אֲלָלָה? לֹאֲלָה אֲשֶׁר קוֹלֵם אֲלָלָה, וְכַעַס עֲלֵיהֶם, וְהַפֶּךְ מֵהֶם לְקוֹפִים וְלַחֲזִירִים, וְאֲשֶׁר עָבְדוּ אֶת הָאֱלִיל טֹאע'וֹת. מִקּוֹם אֵלָה הוּא הָרַע בְּיוֹתֵר (בְּיוֹם הַדִּין), וּגְדוֹלָה מִכָּל, תַּעֲיִתֶם מִן הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.

61. אִם יָבוֹאוּ אֲלֵיכֶם (הַצְּבוּעִים מִבְּיִן הַיְּהוּדִים) יֹאמְרוּ, אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים, הֲרִי הֵם נִכְנָסִים אֲלֵיכֶם כְּכּוֹפְרִים וְיוֹצְאִים כְּכּוֹפְרִים, אַךְ אֲלָלָה יוֹדֵעַ אֶת מָה שֶׁהֵם מִסְתִּירִים.

62. תִּרְאֶה רַבִּים מֵהֶם חֹשִׁים לַחֲטָא וּלְתוֹקְפָנוּת וּקְבָלַת רַבִּית אֲסוּרָה. מָה נוֹרָא אֲשֶׁר הֵם עוֹשִׂים.

63. וְלָמָּה אֵין הַרְבֵּנִים וְהַחֲכָמִים שֶׁלָּהֶם מוֹנְעִים אוֹתָם מִלְּחֲטָא בְּדַבְרֵיהֶם וּמִקְבָּלַת רַבִּית אֲסוּרָה? כִּמָּה רָעִים מַעֲשֵׂיהֶם.

64. הַיְּהוּדִים אוֹמְרִים, אֲלָלָה כָּבוֹל יָד¹, יָדֵיהֶם כָּבוֹלוֹת, וְאֶרְוִרִים הֵם עַל אֲשֶׁר אָמְרוּ. כִּי יָדֵי אֲלָלָה פְּשוּטוֹת לְהַעֲנִיק כַּאֲשֶׁר יִרְצֶה. מָה שֶׁהוֹרֵד אֲלֵיךְ מִרְבּוֹנָךְ מוֹסִיף לְרַבִּים מֵהֶם מְרִידָה וּכְפִירָה. וְלָכֵן זִרְעֵנוּ אֵיבָה וְשִׁנְאָה בֵּינֵיהֶם עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. בְּכָל עֵת שֶׁהֵם יִבְעִירוּ אֶת אֵשׁ הַמִּלְחָמָה, מְכַבֶּה אוֹתָהּ אֲלָלָה, לָכֵן הֵם מְנַסִּים לְמַלֵּא אֶת הָאָרֶץ שְׁחִיתוֹת, וְאֲלָלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַמִּשְׁחִיתִים.

65. לוֹ הֶאֱמִינוּ בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר (בַּשְּׁלִיחוֹתוֹ שֶׁל מוֹחַמַּד) וְיָרְאוּ אֶת אֲלָלָה הֵינּוּ מְכַפְרִים לָהֶם עַל מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים, וּמְכַנִּיסִים אוֹתָם לַגָּנוֹת הַנְּעִימִים,

66. וְלוֹ קִיְמוּ אֶת הַתּוֹרָה וְאֶת הָאֱנֶכְ"ל וּמָה שֶׁהוֹרֵד אֲלֵיהֶם מִרְבּוֹנָם (הַקּוֹרְאָן), הֵיוּ אוֹכְלִים בְּשֹׁפֵעַ מְטוֹב הַשְּׁמִים וְהָאָרֶץ. אֲמַנְס יֵשׁ בֵּינֵיהֶם קְבוּצָה הַגּוֹנָה, אַךְ מִרְבִּיתָם רָעִים מַעֲשֵׂיהֶם.

1. כלומר: לא יוכל עוד להשפיע טובה. היד פה כינוי על כוחו ונדיבותו של אללה, ולא יד אמתית.

קטע 10

67. הוּי הַשְּׁלִיחַ! הוֹדַע אֶת אֲשֶׁר הוֹרִיד אֵלֶיךָ רְבוּנָךְ מִן הַשָּׁמַיִם, וְכִי אִם לֹא כֵן תַּעֲשֶׂה, אֲזִי לֹא הוֹדַעְתָּ אֶת שְׁלִיחוֹתוֹ (שֶׁל אֱלֹהֶ). הֵן אֱלֹהֶ יִשְׁמַר אוֹתָךְ מִן הָאֲנָשִׁים. אֱלֹהֶ אֵינוֹ מְדַרִּיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים.
68. אָמַר, הוּי בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! הָאֱמוּנָה שֶׁלְכֶם אֵינָה אֱמִתִּית כָּל עוֹד שֶׁלֹא תִקְנִמוּ אֶת הַתּוֹרָה וְאֶת הָאֲנִי' יל וְאֶת מֶה שֶׁהוֹרֵד אֲלֵיכֶם מִרְבוּנְכֶם (הַקּוֹרְאָן). מֶה שֶׁהוֹרֵד אֵלֶיךָ (מוֹחֲמַד) מִרְבוּנָךְ, מוֹסִיף לְרַבִּים מֵהֶם (בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר) שִׁחְצֹנוֹת וּכְפִירָה, אֲדָּ לֹא תִצְטָעֵר עַל מֶה שֶׁעוֹשֶׂה עִם הַכּוֹפְרִים.
69. הַמֵּאֲמִינִים (הַמִּסְלָמִים), וְהַיְּהוּדִים, וְהַצֵּאֲבָאִים, וְהַנִּצְרִים,¹ מִי שֶׁהֶאֱמִין מֵהֶם בְּאֱלֹהֶ וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן וַעֲשֶׂה אֶת הַטּוֹב, עֲלֵיהֶם לֹא יִהְיֶה פֶחַד וְלֹא יִצְטָעֵרוּ.
70. אֲנַחְנוּ כִּרְתֵּנוּ בְּרִית עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְשִׁלַּחְנוּ אֲלֵיהֶם שְׁלִיחִים, אֲדָּ בְּכָל פַּעַם שֶׁהִבִּיא אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ שֶׁלֹא לְפִי תִאֲוֹת נִפְשָׁם, הַכְחִישוּ אֶת דְּבָרֵי אַחָדִים, וְאַחָדִים מֵהֶם הִרְגוּ.
71. הֵם חָשְׁבוּ שֶׁלֹא יַעֲנֶשׁוּ, לָכֵן הֵם הִתְעַוְּרוּ וְאַטְמוּ אֶת אֲזִנֵּיהֶם. אֲבָל הָעֲנֶשׁוּ, לְאַחַר מִכּוֹן קִבֵּל אֱלֹהֶ אֶת תְּשׁוּבָתְכֶם, אוּלַם שׁוֹב הַתְּנַהֲגוּ רַבִּים כְּעוֹרִים וּכְחֹרְשִׁים. וְאַלְלֶה רוּאָה אֶת אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ.
72. אָכֵן כִּפְּרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר אָמְרוּ, כִּי אֱלֹהֶ הוּא הַמַּסִּיחַ (הַמְּשִׁיחַ) בֶּן מֶרִים. הַמַּסִּיחַ אָמַר, הוּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! עֲבֹדוּ אֶת אֱלֹהֶ, רְבוּנִי וְרְבוּנְכֶם. כָּל הַמַּצְרֵף שֶׁתִּפִּים לְאֱלֹהֶ, יַחֲרִים אוֹתוֹ אֱלֹהֶ מִן הַגּוֹ, וּמַעוֹנוֹ יִהְיֶה הָאֵשׁ. וְלַחֲטָאִים אֵין עוֹזָרִים.
73. אָכֵן כִּפְּרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר אָמְרוּ, אֱלֹהֶ הוּא שְׁלִישִׁי בְּשִׁלוּשָׁה, אֵין כָּל אֱלֹהֶ אֶלָּא אֱלֹהֶ אֶחָד (אֱלֹהֶ). וְאִם לֹא יִחַדְלוּ מִדְּבָרֵיהֶם, יָבוֹא עַל הַכּוֹפְרִים עֲנֶשׁ מִכְּאִיב.
74. הֲלֹא יַחֲזְרוּ בְּתִשׁוּבָה אֶל אֱלֹהֶ, וַיִּבְקְשׁוּ אֶת סְלִיחָתוֹ? הֵן אֱלֹהֶ סוֹלַח וְרַחוּם.
75. הַמַּסִּיחַ בֶּן מֶרִים אֵינוֹ אֶלָּא שְׁלִיחַ כְּמוֹ הַשְּׁלִיחִים שֶׁקָּדְמוּ לוֹ, וְאִמּוֹ הִיְתָה צִדִּיקָה, וּשְׁנִיָּה (הִי בְּנֵי אָדָם) אֲשֶׁר אָכְלוּ מִזֶּן. רֹאה אֵיךְ אֲנַחְנוּ מִבְּחִירִים לָהֶם אֶת הָאוֹתוֹת, וְהַסִּתֵּפֶל אֵיךְ הֵם סוֹטִים מִן הָאֱמֶת.

76. אָמַר, הַתַּעֲבָדוֹ זֹלַת אֵלֶּלָה מִיִּשְׁהוּ שְׁאִינוּ יָכוֹל לְהִזְק אֹו לְהִיטִיב לָכֶם? אֵלֶּלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
77. אָמַר, הוּא בְּעָלִי הַסֵּפֶר (הַנוֹצְרִים)! אֵל תִּגְזְמוּ וְתִסְטוּ מִן הָאֱמֶת בְּעֵינֶיךָ וְתִתְּכֶם, וְלֹא תִלְכוּ אַחֲרֵי נְטִיּוֹת אֲנָשִׁים שֶׁתַּעֲוּ מִקֶּדֶם וְהִתְעוּ רַבִּים וְתַעֲוּ מַעַל הַשִּׁבִּיל הַיָּשָׁר.

קִטְעַ 11

78. הַכּוֹפְרִים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל קָלְלוּ עַל יְדֵי דַאוּוֹד (דָּוִד) וְעִיסָא בֶן מֵרְס מְשׁוּם שֶׁמָּרְדּוּ וְהָיוּ עוֹבְרֵי חֹק,
79. וְלֹא מָנְעוּ זֶה אֶת זֶה מִמַּעֲשֵׂיהֶם הַמְּגֻנִים. מֶה נֹרָא אֲשֶׁר עָשׂוּ.
80. תִּרְאֶה רַבִּים מִבְּנֵיהֶם (הַיְּהוּדִים) לּוֹקְחִים אֶת הַכּוֹפְרִים לְמִגְנִים, מֶה נֹרָא הוּא הַמַּעֲשֶׂה שֶׁהִקְדִּימוּ לַעֲצָמָם אֲשֶׁר גָּרַם כִּי אֵלֶּלָה כָּעַס עֲלֵיהֶם, וְלִנְצַח הֵם בְּעֵנֶשׁ שׁוֹכְנִים.
81. אֱלוֹ הָאֱמִינוּ בְּאֵלֶּלָה וּבְנָבִיא (מוֹחֲמַד) וּבְמֶה שֶׁהוֹרֵד אֵלָיו (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, לֹא הָיוּ לּוֹקְחִים אוֹתָם (הַכּוֹפְרִים) לְמִגְנִים, וְאוֹלַם רַבִּים מֵהֶם מִשְׁחַתִּים.

חלק 7

82. אִתְּהָ תִמְצָא כִּי הָיְהוּדִים וְהַפְּגָנִיִּים, אֵיבָתָם לְמַאֲמִינִים (הַמְּסֻלְּמִים) חֲזָקָה בְּיוֹתֵר, אֲדָּ תִמְצָא כִּי אֵלֶּה הַטּוֹעִנִים, «נוֹצְרִים אֲנַחְנוּ», יְדִידוֹתָם לְמַאֲמִינִים חֲזָקָה בְּיוֹתֵר, מְשׁוּם שֶׁיֵּשׁ בֵּינֵיהֶם כְּמָרִים וְנִזִּירִים, וְאֵינֶם שֹׁחֲצִנִים,
83. וְכַאֲשֶׁר הֵם שׁוֹמְעִים אֶת מֶה שֶׁהוֹרֵד אֶל הַשָּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) מִן הַשָּׁמַיִם, אִתְּהָ רֹאֶה אֶת עֵינֵיהֶם מְזִילוֹת דְּמָעוֹת, בְּגִלֵּל שֶׁהִכִּירוּ אֶת הָאֱמֶת (שֶׁל הַקּוֹרְאָן). הֵם אוֹמְרִים, «רְבוּנוֹ! מַאֲמִינִים אֲנַחְנוּ, עַל כֵּךְ כָּתַב אוֹתָנוּ עִם הַעֲדִים (לְאִמְתוֹת הַקּוֹרְאָן),
84. וּמֶה לָנוּ כִּי לֹא נֶאֱמַן בְּאֵלֶּלָה וּבָאֱמֶת שֶׁבָּאָה אֵלָינוּ (עַל יְדֵי מוֹחֲמַד), וְאֲנַחְנוּ מְקוּיִם כִּי יִכְנִיסֵנוּ רְבוּנוֹ בְּתוֹךְ הָאֲנָשִׁים הַיִּשְׂרָאֵלִים (בְּיוֹם הַדִּין)).
85. אֵלֶּלָה יִגְמַל לָהֶם (בְּיוֹם הַדִּין) בְּגִנִּים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתְּחִיתֵיהֶם, לְנִצָּח יִשְׁכְּנוּ בָּהֶם, וְזֶהוּ גְמוּל עוֹשֵׂי הַטּוֹב.
86. אֲדָּ אֵלֶה שֶׁכְּפָרוּ וְהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, אֵלֶּה הֵם בְּעָלֵי הַשָּׂאוֹל (אֵשׁ הַגִּיהֵנוֹם).

קטע 12

87. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל תֹּאכְרוּ (על עֲצֻמְכֶם) אֶת הַמֵּאֲכָלִים הַטּוֹבִים אֲשֶׁר הִתִּיר אֲלֵהָ לָכֶם, וְאֵל תַּעֲבְרוּ חֶק, כִּי אֲלֵהָ אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הָעוֹבְרִים חֶק.
88. אֲכָלוּ מִמָּה שֶׁאֲלֵהָ פָּרַנְס אֶתְכֶם, מִן הַמִּתֵּר וְהַטּוֹב, וַיֵּרְאוּ אֶת אֲלֵהָ אֲשֶׁר בּוֹ אַתֶּם מֵאֲמִינִים.
89. לֹא יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם אֲלֵהָ לְפָלִיטָה פֶּה בְּשִׁבְעוֹתֵיכֶם, אֲבָל יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם אִם תִּשְׁבְּעוּ בְּכוֹנָה תַחֲלָה. לִמְעַן יִכְפַּר לְנִשְׁבַּע (אִם לֹא יִקְיִם אֶת שְׁבֻעָתוֹ), עָלָיו לְהֵאֲכִיל עֲשָׂרָה עֲנִיִּים מִן הַמְּזוֹן שֶׁהוּא מֵאֲכִיל בּוֹ אֶת בְּנֵי בֵּיתוֹ יוֹם יוֹם, אוֹ לְהַלְבִּישׁ אוֹתָם, אוֹ לְשַׁחֵרֵר עֶבֶד. אֲדָּ כֹל מִי שֶׁאֵין לוֹ הָאֲמָצְעִים, צָרוֹם שְׁלוֹשָׁה יָמִים. זֶהוּ הַכּוֹפֵר בְּעַד אֵי קִיּוֹם שְׁבֻעָה, עַל כֵּן הִזְהָרוּ בְּשִׁבְעוֹתֵיכֶם. כֹּכָה יִבְהִיר לָכֶם אֲלֵהָ אוֹתוֹתָיו לִמְעַן תִּזְדּוּ לוֹ.
90. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! הִיֵּן וּמִשְׁחָקֵי הַמַּזָּל, מִיֶּסֶר,¹ וְזָבַח עַל מַצְבּוֹת (לִמְעַן הָאֱלִילִים), וְהַחֲצִים לַמַּגְרָלָה, תוֹעֵבָה הֵם מִמַּעֲשֵׂה הַשָּׁטָן, עַל כֵּן הִתְרַחֲקוּ מֵהֶם לִמְעַן תִּצְלִיחוּ.²
91. הַשָּׁטָן רוֹצֵה לְהַטִּיל בֵּינֵיכֶם אִיבָה וְשִׁנְאָה בֵּין וּבִמִּיֶּסֶר וּלְהַסִּירְכֶם מִזִּכְרֵ אֲלֵהָ וּמִהַתְפָּלָה. הֵאֵם אַתֶּם מְצִיְתִים לְאִסּוּר?³
92. צִיְתוֹ לְאֲלֵהָ וְצִיְתוֹ לְשָׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) וְהִזְהָרוּ, כִּי אִם תִּפְנוּ עֲרָף, דָּעוּ כִּי עַל שְׁלִיחָנוּ רַק לְמַסֵּר הוֹדָעָה בְּרוּרָה.
93. אֵין חֲטָא עַל הַמֵּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב בְּגִלָּל מָה שֶׁאֲכָלוּ וְשָׁתוּ מִן הָאִסּוּר לְאֵכָל וְלִשְׁתּוֹת (לִפְנֵי הָאִסּוּר) אִם יֵרְאוּ אֶת אֲלֵהָ וְהָאֲמִינִים וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב, וְאַחֵר יֵרְאוּ וְהָאֲמִינִים, וְעוֹד יֵרְאוּ וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב, כִּי אֲלֵהָ אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטּוֹב.

קטע 13

94. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֲלֵהָ יַעֲמִידְכֶם בְּנִסְיוֹן עַל יְדֵי הַצִּיד שֶׁתּוֹכְלוּ לַצּוּד בִּיְדֵיכֶם וּבִרְמַחֵיכֶם (בְּעוֹנַת הָעֲלִיָּה לְרָגֶל), וְזֹאת לִמְעַן יִבָּרַר אֲלֵהָ מִי יֵירָא אוֹתוֹ בְּסִתְר. וּמִי שֶׁיִּחְטָא אַחֲרֵי כֵן צָפוּי לוֹ עֲנֵשׁ מְכָאִיב.

1. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2: 219.

2. הַתְרַחֲקוּ מֵעֲלִיָּהם לִמְעַן תִּצְלִיחוּ: הַשִּׁלַּב הַשְּׁלִישִׁי לְאִסּוּר שְׁתִּית יֵין. בְּשִׁבְלֵי שִׁלַּב רֵאשׁוֹן, ר' אל-בַּקְרָה

2: 219, וּבְשִׁבְלֵי שִׁלַּב שֵׁנִי, ר' אֵן-נִסְאִי 4: 43.

3. הֵאֵם אַתֶּם נִשְׁמָעִים לְאִסּוּר? זֶה הַשִּׁלַּב הָרְבִיעִי וְהַסּוּפִי לְאִסּוּר שְׁתִּית יֵין בְּאִסְלָאם.

95. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּהְיֶהוּ (בְּהִמּוּת) צִיד כְּשֶׁאַתֶּם עוֹלִים לָרָגֶל, וְכָל הַהוֹרֵג בְּהִמּוּת צִיד בְּכֹנֶה תַחֲלֶה, הַעֲנֵשׁ שְׁלוֹ הוּא שְׁחִיטָה בְּהִמּוּת דּוֹמָה לָמָּה שֶׁהָרֵג, לְפִי הַחֲלֻט שְׁנֵי אֲנָשִׁים יִשְׂרִים מִבְּנֵיכֶם, כְּקִרְבֹּן שִׁיזָבַח עַל יַד הַכַּעֲבָה, אוּ בַכֶּפֶר, הַאֲכָלָת מִסְכְּנִים, אוּ לָצוּם מִסֶּפֶר יָמִים שְׁוִים לְכִמּוּת הָאֲכָל שְׁיִתֵּן לְמִסְכְּנִים, לִמְעַן יִסְבֹּל הַעֲנֵשׁ עַל מַעֲשָׂהוּ. אֵלֶּה יִסְלַח עַל מָה שֶׁנַּעֲשָׂה בַּעֲבָר, אֲדָּה מִי שֶׁיָּשׁוּב לַעֲשׂוֹת זֹאת יִנָּקֵם בּוֹ אֵלֶּה, כִּי אֵלֶּה עֲזִיז וְיַעֲלֵל נְקָמוֹת.
96. הַתֵּר לָכֶם לְדוּג בָּיִם לְאֲכִילָה וּלְטוֹבָת הַנֶּאֱתָתְכֶם בְּבֵית וּכְצִידָה לְדֶרֶךְ. אֲדָּה נֶאֱסָר עֲלֵיכֶם לָצוּד בַּיָּבֵשׁה בְּתַקּוּפַת הָעֵלֶיָה לָרָגֶל. וְיִרְאוּ אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵלֶּי וַתֵּאֱסָפוּ (בַּיּוֹם הַדִּין).
97. אֵלֶּה עָשָׂה אֶת הַכַּעֲבָה, הַבֵּית הַקָּדוֹשׁ מְקוֹם לְקִיּוֹם מִצְוֹת וּבִטְחוֹן לְבָנֵי אָדָם, גַּם הַחֲדָשִׁים הַקָּדוֹשִׁים,¹ וְאֶסָר לְהַתְקִיף אֶת בְּהִמּוּת הַזָּבַח עַל קְשׁוּטֵיהֶם שִׁיקְרָבוּ לַכַּעֲבָה, לִמְעַן תִּדְעוּ כִּי אֵלֶּה יוֹדֵעַ עַל מָה שֶׁבִּשְׂמִים וּבְאֶרֶץ, וְכִי אֵלֶּה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
98. דַּעוּ כִּי אֵלֶּה מַעֲנִישׁ קְשׁוֹת, וּבְאוֹתָהּ מִדָּה הוּא סוֹלַח וְנִרְחוּם.
99. עַל הַשְּׁלִיחַ רַק לְהִזְהִיר וּלְהַדְרִיךְ, וְאֵלֶּה יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר תִּגְלוּ וְאֶת אֲשֶׁר תַּעֲלִימוּ.
100. אָמֵר, הִרַע וְהַטּוֹב אֵינָם שְׁוִים זֶה לָזֶה, וְלוֹ גַּם אִם הִרַע יִמָּצֵא חוֹן בְּעֵינֶיךָ, עַל כֵּן יִרְאוּ אֶת אֵלֶּה אַתֶּם בַּעֲלֵי הַבִּינָה לִמְעַן תַּעֲלִיחוּ.

קטע 14

101. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּשְׁאָלוּ עַל עֲנִינִים אֲשֶׁר אִם יִתְּגַלוּ לָכֶם יִהְיוּ קָשִׁים עֲלֵיכֶם, וְאוֹלָם אִם תִּשְׁאָלוּ עֲלֵיהֶם בְּזִמְנֵי יְרִידַת אוֹתוֹת הַקּוֹרְאָן מִן הַשָּׁמַיִם יִתְּגַלוּ לָכֶם. אֵלֶּה סֶלַח לָכֶם מִלְּבַצֵּעַ אוֹתָם, כִּי אֵלֶּה סוֹלַח וּמִתּוֹן.
102. יֵשׁ אֲנָשִׁים שֶׁשְּׁאָלוּ עַל עֲנִינִים אֵלֶּה לְפָנֶיכֶם, וּכְשֶׁנִּתְּגַלוּ לָהֶם כִּפְרוּ בָהֶם.
103. אֵלֶּה לֹא חוֹקֵק אֶת «תִּבְחִירָה»² אוּ «סִאֲאִיבָה»³ אוּ «נִצִּילָה»⁴ אוּ «חֲאִמִּי»⁵, וְאוֹלָם הַכּוֹפְרִים מַעֲלִילִים זֹאת עַל אֵלֶּה בְּשֶׁקֶר, כִּי מִרְבִּיתָם חֲסָרֵי בִינָה.

1. הַחֲדָשִׁים הַקָּדוֹשִׁים אַרְבַּעַ: רִגִּב, דִּין אֶל-קִיעֵדָה, דִּין אֶל-חִיגִיָּה, אֶל-מוֹחֶרֶם.

2. תִּבְחִירָה = קְטִיעַת אוֹנֵי הַנֶּאֱקָה. אַחֲרֵי שֶׁתּוֹלִיד מִסֶּפֶר מִסּוּיִים. נֶאֱקָה כְּזוֹ יוֹקֵדֶשׁ הַחֲלָב שֶׁלָּה לֵאלִילִים.

3. סִאֲאִיבָה = רַעִיָּה חוֹפְשִׁית שֶׁל נֶאֱקָה וְהִיא מוֹקֵדֶשׁת לֵאלִילִים.

4. נִצִּילָה = נֶאֱקָה הַיּוֹלֶדֶת נִקְבָּה בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה וּמִמְשִׁיכָה לְהוֹלִיד נִקְבוֹת בְּלִי זָכֶר בִּינִיָּה. וְהִיא גַּם מוֹקֵדֶשׁת לֵאלִילִים.

5. חֲאִמִּי = גִּמֹּל זָכֶר מִיּוֹעֵד לְצוּרֵי הַפְּרִיָּה, וְאַחֲרֵי שִׁפְרָה מִסֶּפֶר מִסּוּיִים שֶׁל נִקְבוֹת הוּא יוֹקֵדֶשׁ לֵאלִילִים.

104. וּכְשֶׁנֶאֱמַר לָהֶם (הַכּוֹפְרִים הָעוֹשִׂים כָּל הַשְּׁקָרִים הָאֵלֶּה), בּוֹאוּ אֶל אֲשֶׁר הוֹרִיד אֱלֹהָהּ מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֶל הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד), הֵם אוֹמְרִים, דִּינוּ בָּמָה שֶׁמִּצְאָנוּ אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׂים. אַף כִּי לֹא יוֹדְעוּ אֲבוֹתֵיהֶם דָּבָר וְלֹא הָיוּ מְדַרְכִּים?
105. הוּא הַמֵּאֲמִינִים! דֹּאגוּ לְנַפְשׁוֹתֵיכֶם, וְאִם תִּהְיוּ מְדַרְכִּים לֹא יִזִּיק לָכֶם אִיזָה שֶׁהוּא תוֹעָה. כִּי אֶל אֱלֹהָהּ תַּחֲזֹרוּ בְּלָכֶם, וְאִזּוּ יוֹדִיעַ לָכֶם עַל מַעֲשֵׂיכֶם.
106. הוּא הַמֵּאֲמִינִים! מִי מִכֶּם אֲשֶׁר עוֹמֵד לְמוֹת עָלָיו לְהַעֲמִיד שְׁנֵי אֲנָשִׁים יוֹשְׂרִים מִקְרָבְכֶם עַל צִנְאָתוֹ לִפְנֵי מוֹתוֹ, אוֹ אִם יִקְרָה וְאֶחָד מִכֶּם עֹמֵד לְמוֹת בְּנוֹסְעֶכֶם בְּדֶרֶךְ, הַעֲמִידוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים זָרִים (אִם לֹא תִמָּצְאוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים מִבְּיַנֵּיכֶם). וְאִם אֵינְכֶם בּוֹטְחִים בָּהֶם, תַּעֲכְבוּ אוֹתָם לְאַחֵר הַתַּפְלָה, וְתִדְרְשׁוּ מֵהֶם שֶׁיִּשְׁבְּעוּ בְּאֱלֹהָהּ, לֹא נִשְׁנָה עֲדוּתָנוּ זֶה בְּעַד כָּל מַחִיר, גַּם אִם זֶה יִהְיֶה לְמַעַן קְרוֹב מִשְׁפָּחָה שְׁלָנוּ, וְלֹא נַעֲלִים דָּבָר מֵעֲדוּתָנוּ שֶׁהִתְחַיְבְּנוּ בְּפָנֵי אֱלֹהָהּ לְשֹׁמֵר, וְאִם כִּד נַעֲשֶׂה, נִהְיָה חוֹטְאִים,
107. אֵד אִם תִּגְלָה אַחֵר כִּד שֶׁהֵם אֲשֵׁמִים (בְּשִׁנוּי עֲדוּתָם), אִזּוּ יִשְׁבְּעוּ בְּאֱלֹהָהּ שְׁנֵי יוֹרְשִׁים, עֲדוּתָנוּ אֲמִתִּית יוֹתֵר מֵעֲדוּתָם שֶׁל שְׁנֵי הָעֲדִים (בְּשִׁעַת הַמּוֹת), וְלֹא קִפְחוּנוּ אַף אֶחָד מִשָּׂאֵר הַיּוֹרְשִׁים, וְאִם עָשִׂינוּ זֹאת, נִהְיָה חוֹטְאִים.
108. שְׁבוּעָה כְּזוֹ תִּבְטִיחַ מְסִירַת עֲדוּת אֲמִת, עַל יְדֵי הַחֲשָׁשׁ שֶׁעֲדוּת כּוֹזֶבֶת תִּבְטַל עַל יְדֵי שְׁבוּעָתָם שֶׁל הַיּוֹרְשִׁים. יִרְאוּ אֶת אֱלֹהָהּ וְשִׁמְעוּ לוֹ, כִּי אֱלֹהָהּ לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַמִּשְׁחָתִים.

קטע 15

109. בְּיוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר אֱלֹהָהּ יֵאָסֵף אֶת הַשְּׁלִיחִים, וְיֹאמַר, מָה הִיָּתָה תְּשׁוּבַתְכֶם שֶׁל אֵלֶּה שֶׁאֵלֵיהֶם נִשְׁלַחְתֶּם? הֵם יֹאמְרוּ, אִין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים, אֲתָה הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת הַתַּעֲלוּמוֹת.
110. כְּאֲשֶׁר אֱלֹהָהּ יֹאמַר (בְּיוֹם הַדִּין), הוּא עִיסָא בִּין מַרְגִּים! זָכַר אֶת חֲסִדִּי לָךְ וְלֹאֲמָד, כְּאֲשֶׁר סִיעַתִּי לָךְ בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, וְעֲזַרְתִּי לָךְ לְדַבֵּר אֶל הָאֲנָשִׁים בְּהִיוֹתְךָ בְּעָרִיסָה, וְכְאֲשֶׁר גִּדַּלְתָּ, וְלִמַּדְתִּיךָ אֶת הַכֶּתֶב, וְאֶת הַחֲכָמָה, וְאֶת הַתּוֹרָה, וְהֶאֱנִי' יל, וְכְאֲשֶׁר יָצַרְתָּ בְּרִשׁוֹתֵי דְמוּת עוֹף מִטִּין, וְנִפְחַת בּוֹ רוּחַ וְהָיָה לְעוֹף אֲמִתִּי בְּרִשׁוֹתִי, וּבְרִשׁוֹתֵי רַפְאֶת אֶת הָעוֹר מִלֶּדָה, וְאֶת הַמִּצְרַע, וְהַחֲיִיתָ אֶת הַמֵּתִים. וְזָכַר כְּאֲשֶׁר הִגִּינוֹתִי עָלֶיךָ מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כְּשֶׁבָאתָ אֵלֵיהֶם בְּאוֹתוֹת בְּהִירִים, אֲמָנָם הַכּוֹפְרִים מִבְּיַנֵּיהֶם אָמְרוּ, "שְׂאִין הֵם אֵלָּה כְּשׁוֹף בְּרוּר".

111. וְכַאֲשֶׁר הִשְׁרִיתִי לְתַלְמִידֶיךָ, הָאֲמִינוּ בִּי וּבִשְׁלִיחִי (הַמְּסִיחַ עֵיסָא). אָמְרוּ, מֵאֲמִינִים אֲנַחְנוּ, וְהָעֵד עָלֵינוּ כִּי אֲנַחְנוּ מְסֻרִּים לָךְ (מִסְלָמִים) .
112. וְכַאֲשֶׁר אָמְרוּ הַתַּלְמִידִים, הוּא עֵיסָא בֶן מָרְיָם! הֲיָכֹול רְבוּנָךְ לְהוֹרִיד אֵלֵינוּ סְעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם? אָמַר (עֵיסָא), יִרְאוּ אֶת אֱלֹהָ, אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם.
113. אָמְרוּ, רוּצִים אֲנַחְנוּ לֵאכֹל מִמֶּנָּה וְיִרְגְּעוּ לְבוֹתֵינוּ, וְיָנֹדַע כִּי אֶמֶת דְּבָרְךָ אֵלֵינוּ, וְנִהְיָ עֲדִים עֲלֶיךָ.
114. אָמַר עֵיסָא בֶן מָרְיָם, הוּא אֱלֹהָ רְבוּנוֹ! הוֹרֵד אֵלֵינוּ סְעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם, אֲשֶׁר יִהְיָ לָנוּ חֵג לְרֵאשׁוֹן בְּנוֹ וְאַחֲרוֹן בְּנוֹ, וְאוֹת מֵאַתָּה, וּפְרָנֶסְנוּ כִּי אַתָּה הַטּוֹב בַּמְּפָרָסִים.
115. אָמַר אֱלֹהָ, הֲנִי מוֹרִיד אוֹתָהּ אֵלֵיכֶם, וְאִם אַחֲרֵי זֶה יִכְפֹּר מִיִּשְׁהוּ מִכֶּם, אֲעֲנִישׁ אוֹתוֹ בְּעֵנֶשׁ שְׁלֹא הֶעֱנֵשְׁתִּי בּוֹ אִישׁ מִבְּנֵי הָאָדָם.

קטע 16

116. כַּאֲשֶׁר יֹאמַר אֱלֹהָ (בְּיוֹם הַדִּין), הוּא עֵיסָא בֶן מָרְיָם! הֵאֵם אַתָּה אֲמַרְתָּ לְאֲנָשִׁים, קָחוּ אוֹתִי וְאֶת אִמִּי כִּשְׁנֵי אֱלִים מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ? יֹאמַר (עֵיסָא), לָךְ הִשְׁבַּח! אֲנִי לִי סִמְכוֹת לֵאמֹר מֶה שְׁאֵינִי זָכָאִי לֵאמֹר, הֵן לוֹ אֲמַרְתִּי אוֹתוֹ, יָדַעְתָּ אוֹתוֹ. אַתָּה יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר בְּנִפְשִׁי, וְאֵינִי יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר בְּנִפְשְׁךָ, וְאַתָּה הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת הַתַּעֲלוּמוֹת,
117. אֲנִי לֹא אֲמַרְתִּי לָהֶם אֵלָּא מֶה שְׁצוּיָת עָלַי לֵאמֹר, עֲבֹדוּ אֶת אֱלֹהָ רְבוּנִי וּרְבוּנְכֶם. כָּל עוֹד הָיִיתִי בִּינִיהֶם הָיִיתִי עַד לְמַעֲשֵׂיהֶם, וּכְשֶׁהֲחִזַּרְתָּ אוֹתִי אֵלֶיךָ, הָיִיתָ אַתָּה הַמְּשַׁגֵּחַ עֲלֵיהֶם, וְאַתָּה עַד לְכָל דְּבָר.
118. אִם תַּעֲנִישׁ אוֹתָם, הֲרִי הֵם עוֹבְדֶיךָ, וְאִם תִּסְלַח לָהֶם, הִנֵּה אַתָּה הָעוֹזֵו וְהַחֲכֵם.
119. יֹאמַר אֱלֹהָ, זֶה הוּא יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ תוֹעִיל לְאֲנָשֵׁי הָאֶמֶת, הָאֶמֶת אֲשֶׁר הִצְהִירוּ, לָהֶם גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרוֹת זוֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, הֵם יִשְׁאָרוּ בָּהֶם לְנֶצַח, כְּשֶׁאֱלֹהָ מְרַצָּה מֵהֶם, וְהֵם מְרַצִּים מִמֶּנּוּ, וְזוֹהִי הַזִּכְיָה הָעֲצוּמָה.
120. לְאֱלֹהָ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם, וְהוּא הַכֹּל-יָכֹול.

6

סִוְרַת אֶל-אֲנַעָאם הַמִּקְנָה

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-אֲנַעָאם, הַמִּקְנָה», מן הפסוקים 136 - 139, בפסוקים אלה מנחה למאמינים איך להתייחס לחיות בית מהם למאכל ומה מהם לרכיבה. וגם אלה בטל כמה ממנהגי הג'אהליה בנוגע לבהימות. הורדה במכה אחרי סורת אל-חג'ר 15, ופסוקיה מאה ששים וחמשה. קיבלה את שמה «הַמִּקְנָה» מפסוק מאה שלושים וששה.

סורת אל-אנעאם 6

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

קטע 1

1. הִשְׁבַּח לְאֱלֹהֵה שְׁבָרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וְעָשָׂה אֶת הָאֶפְלָה וְאֶת הָאֹר, וּבָכַל אֵלֶּה הַכּוֹפְרִים בּוֹדִים (שְׁתַּפֵּים) שְׁוִים לְרַבּוֹנָם (אֱלֹהֵה).
2. הוּא אֲשֶׁר יֵצֵר אֶתְכֶם מִטֵּין, וְקָצַב עֵת (לְחַיֵּי כָל בֶּן אָדָם), וְקָבַע מוֹעֵד אַחֵר (יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים) הַיָּדוּעַ רַק לוֹ, וּבָכַל זֹאת אַתֶּם מְטִילִים סֶפֶק בִּיכָלְתוֹ שֶׁל אֱלֹהֵה לְהַחֲיֹאת הַמֵּתִים בַּיּוֹם הַדִּין.
3. הוּא אֱלֹהֵה בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, הַיּוֹדֵעַ מַה שֶׁתַּעֲלִימוּ וּמַה שֶׁתִּגְלוּ, וְהוּא יוֹדֵעַ אֶת כָּל מַה שֶׁאַתֶּם מְשִׁיגִים.
4. וְאַכֵּן לֹא בָּא אֱלֹהֵיכֶם אוֹת מֵאוֹתוֹת רַבּוֹנָם, אֲשֶׁר לֹא יִפְנוּ (הַכּוֹפְרִים) לוֹ עֲרָף,
5. הַכּוֹפְרִים מִכְחִישִׁים לְאַמֶּת שְׁבָאָה אֱלֹהֵיכֶם, אוֹלִם סוֹפֵם שְׁיָבוֹא אֱלֹהֵיכֶם (הַעֲנֹשׁ) שֶׁהֵם לוֹעֲגִים לוֹ,
6. הָאֵם אֵינָם רוֹאִים מַה רַבִּים הַדּוֹרוֹת אֲשֶׁר הִשְׁמַדְנוּ לִפְנֵיהֶם! דּוֹרוֹת שֶׁבִּסְסָנוּ אוֹתָם בָּאָרֶץ כְּפִי שְׁלֹא בִּסְסָנוּ אֶתְכֶם. מִמָּטֵר הַשָּׁמַיִם הוֹרְדָנוּ לָהֶם בְּשֹׁפֶעַ, וְאֶת הַנְּהָרוֹת הַזֵּרְמָנוּ מִתַּחַת לְאֶדְמוֹתֵיהֶם, וְאָף עַל פִּי כֵן הִשְׁמַדְנוּ אוֹתָם עַל חֲטֵאֵיהֶם, וְהִקְמָנוּ בְּמִקְוָם דּוֹרוֹת אַחֵרִים.
7. אֱלוֹ הַיֵּינוּ מוֹרִידִים לָךְ מִן הַשָּׁמַיִם סֶפֶר כְּתוּב עַל מְגֵלֶת נֵיר, וּמַשְׁשׁוֹ אוֹתוֹ בַּיָּדֵיהֶם, אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים, שְׂאִין זֶה אֵלָּא כְּשׁוּף גָּלוּי.
8. וְגַם הֵם אָמְרוּ, לוֹ הוֹרֵד אֱלֹיו מִלְּאֵךְ מִן הַשָּׁמַיִם! הֵן לוֹ הוֹרְדָנוּ מִלְּאֵךְ, נִחְרָץ הַדָּבָר (בְּהִשְׁמַדְתֶּם), וְלֹא הִיְתָה נִתְּנָת לָהֶם אֲרָכָה לְרַגַע.
9. גַּם אִם הַיֵּינוּ שׁוֹלְחִים מִלְּאֵךְ, הַיֵּינוּ שׁוֹלְחִים אוֹתוֹ בְּצוֹרֶת אָדָם, וְאֵךְ הִיוּ חוֹשְׁדִים בּוֹ כְּפִי שֶׁחֲשָׁדוּ (בַּנְּבִיא מוֹחֲמַד).
10. כָּבֹר לַעֲגוֹ לְשׁוֹלְחִים לִפְנֵיךְ, וְאֵז הַקִּיף בְּלוֹעֲגִים כָּל אֲשֶׁר לַעֲגוּ לוֹ.

קטע 2

11. אָמַר (לַכּוֹפְרִים), שְׁיִסְיְרוּ בָּאָרֶץ וַיִּרְאוּ אֵיךְ הִיְתָה אַחֲרִית הַמִּכְחִישִׁים.
12. אָמַר, לְמִי כָל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ? אָמַר, לְאֱלֹהֵה. הוּא כָּתַב עַל עַצְמוֹ רַחֲמִים (כָּלִפִּי בְּנֵי אָדָם וְכָל הַבְּרִיּוֹת), אֵךְ הוּא יֶאֱסֹף אֶתְכֶם בַּיּוֹם תַּחֲתִית

המתים, שאין ספק בו. ואולם כל אלה שאבדו את עצמם (בכפירתם באללה ובשליחו) לעולם לא יאמינו.

13. לו כל אשר שכן בלילה וביום, והוא השומע והיודע.

14. אמר, הבלעדי אללה אקח לי מגן? בורא השמים והארץ, והוא המפרנס, ואינו זקוק לפרנסה. אמר, צויתי להיות ראשון המסלמים (המתמסרים לו) ולא להיות מן הפגניים.

15. אמר, אני ירא אם אמרד ברבוני יבוא עלי ענש של יום עצום,

16. מי שירחק הענש ממנו ביום ההוא (יום הדין), רחם עליו אללה, וזו היא הזכיה המבהקת.

17. אם צרה מעם אללה תפגע בך, לא יכל אף אחד מלבדו להסירה, ואם יביא עליך כל טוב, הנה הוא כל-יכול.

18. והוא המכניע את עבדיו, והוא החכם הבקיא.

19. אמר, מה היא העדות הגדולה ביותר (ביני לביניכם שאני צודק בשליחותי)? אמר, אללה עד ביני וביניכם. הן השירה לי הקוראן הנה להזהירכם בו ואת כל אשר יגיע אליו. אתם מעידים כי יש אלים אחרים זולת אללה. אמר, אני לא אעיד. אמר, אללה הוא האל היחיד, ואני מתנער מכל אשר תשתפו בו. אין לי מה לעשות עם כל שתף שאתם משתפים בו (אללה).

20. אלה אשר נתנו להם את הספר הכירו אותו (הנביא מוחמד) כפי שהכירו את בניהם, ורק אלה אשר אבדו נפשותיהם לא יאמינו בו.

קטע 3

21. ומי חוטא יותר מזה הבוזה שקר על אללה או המתכחש לאותותיו? אכן, החוטאים לא נצליחו.

22. ביום (יום הדין) כאשר נאסף את כלם יחד, ונאמר לעובדי האלילים, היכן הם השתפים אשר טענתם כי שתפים הם לאללה?

23. אז מבחנם יהיה באמרם, נשבעים אנחנו באללה רבוננו, כי לא היינו עובדי אלילים.

24. ראה כיצד ישקרו באשר לעצמם, וכיצד יחלף כל מה שהיו בודים.

25. יש בהם שומעים אותך (קורא את הקוראן), ואולם אנחנו אטמנו את לבותיהם למען לא יבינו אותו, והכבדנו את אזניהם (מלשמע אותו).

- גם אם יראו כָּל אות (מן הקוראן) לא יאמינו בו, והם באים אליך רק להתנכח אִתְּךָ. הכופרים אומרים, אֵלֶּה הם אַגְדוֹת הקדמונים.
26. והם אוסרים על האנשים להקשיב לו, ומרחיקים עצמם מעָלָיו. ומביאים כָּלִּיה רק על עצמם מְבַלִּי שִׁינְגִישוּ זאת.
27. אם תִּרְאֶה אוֹתָם (הכופרים) כְּשִׁיעָמְדוּ מוֹל הָאֵשׁ וַיֹּאמְרוּ, לוֹ רַק יַחְזִירוּנוּ (אֶל חַיֵּי הָעוֹלָם) לא הִינּוּ מִתְכַּחֲשִׁים לְאוֹתוֹת רְבוּנֵנוּ, וְהִינּוּ מֵאֲמִינִים.
28. (הַעֲנֵן הוּא לֹא כֶּף), אֵלֶּה מְשׁוּם שֶׁנִּגְלָה לָהֶם כָּל אֲשֶׁר הִסְתִּירוּ לָפָנִים, וְאֵלוּ הִיוּ מִחֻזְרִים, הִיוּ שָׁבִים וְעוֹשִׂים אֶת אֲשֶׁר נֶאֱסַר עֲלֵיהֶם, כִּי כוֹזְבִים הֵם.
29. וְהֵם אָמְרוּ, אֵין חַיִּים אַחֲרֵים מִלְּבַד חַיֵּינוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה כִּי לֹא נָקוּם לְתַחִיָּה.
30. אם תִּרְאֶה אוֹתָם עוֹמְדִים (בְּיוֹם הַדִּין) לִפְנֵי רְבוּנִם, כְּשֶׁהוּא אוֹמֵר לָהֶם, הָאֵם אֵין זֹאת הָאָמֶת? וְהֵם אומרים, כֵּן, בְּרְבוּנֵנוּ! אִזּוֹ אֵלֶּה אוֹמֵר, טַעְמוֹ אִפּוֹא מִן הָעֵנֶשׁ אֲשֶׁר בּוֹ כִּפְרָתָם.

קטע 4

31. אַבּוּדִים יִהְיוּ הַכּוֹפְרִים בְּפָגִישָׁתָם עִם אֵלֶּה, וְכֹאֲשֶׁר תְּבוֹא עֲלֵיהֶם שְׁעַת הַדִּין לִפְתָּע, יֹאמְרוּ, חֲבַל לָנוּ עַל כָּל אֲשֶׁר הִזְנַחְנוּ, וַיִּשְׂאוּ אֶת חֲטֵאֵיהֶם עַל גְּבֵיהֶם, וְיָמָּה רַע הוּא הַמִּשָּׂא.
32. וְאֵין חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה אֵלֶּה מִשְׁחָק וְשִׁעְשׁוּעַ, וְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא טוֹבִים יוֹתֵר לִירָאִים. הָאֵם לֹא תִבְיֵנוּ?
33. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים כִּי יַעֲצִיבוּ דְבָרֵיהֶם, בֵּינָם לְבִין עֲצָמָם הֵם אֵינָם חוֹשְׁבִים שְׂאֵתָה מִשְׁקֵר, אוֹלָם לְאוֹתוֹת אֵלֶּה יִתְכַּחֲשׂוּ הַכּוֹפְרִים.
34. כְּבֶר הַכְּחָשׁוּ שְׁלִיחִים שְׁקָדְמוּ לָךְ, אֲשֶׁר קָבְלוּ בְּסִבְלָנוּת אֶת הַהִכָּחָשׁוֹת וְהַפְּגִיעוֹת, עַד אֲשֶׁר בָּאָה אֲלֵיהֶם עֲזָרְתָנוּ. כִּי אֵין לְהַחֲלִיף אֶת דְּבָרֵי אֵלֶּה, וְכִבֵּר בָּאוּ אֵלֶיךָ מְקוֹרוֹת הַשְּׁלִיחִים (שְׁקָדְמוּ לָךְ).
35. וְאִם הִתְרַחֲקוּתָם קָשָׁה עֲלֶיךָ, הָאֵם תּוּכַל לְמַצֵּא לָךְ מִנְהַרָּה בְּאֲדָמָה, אוֹ סֵלֶם לַעֲלוֹת לְשָׁמַיִם וְתִבְיֵא לָהֶם אוֹת (שְׂאֵתָה צוּדֵק, עֲשֵׂה זֹאת). לוֹ רָצָה אֵלֶּה הִיָּה מְכַנֵּס אוֹתָם לְהַדְרָכָתוֹ, לָכֵן אֵל תִּהְיֶה מִחֲסְרֵי הַסִּבְלָנוּת.
36. רַק אֵלֶּה שְׁמוּכָנִים לְשִׁמְעַם מְסֻגְלִים לַעֲנוֹת לָךְ, וְאֵלוּ הַמֵּתִים (הַכּוֹפְרִים) אֵלֶּה יִחְיֶה אוֹתָם (בְּיוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים), וְאֵלֵיו יוֹחֲזוּ.

37. וְאָמְרוּ, לָמָּה לֹא הוֹרֵד אֱלֹהֵי מֶן הַשָּׁמַיִם אוֹת מְרִבּוֹנוֹ (שֶׁהוּא צוֹדֵק בְּנִבְיָאָתוֹ)? אָמַר, אֵלֶּלָה כָּל לְהוֹרִיד אוֹת, אוֹלַם מְרִבִּיתֶם לֹא יָדְעוּ.
38. כָּל רֶמֶשׂ עָלֵי אֲדָמוֹת וְכָל עוֹף הַמַּעוֹפֵף בְּכַנְפָיו אֵינָם אֵלָּא אֲמוֹת כְּמוֹתְכֶם. דָּבָר לֹא הַשְׁמַטְנוּ מִן הַלּוּחַ הַשְּׁמוֹר.¹ אַחֲרֵי כֵן יֵאָסְפוּ אֶל רַבּוֹנָם.
39. אֵלֶּה אֲשֶׁר הִכְחִישׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ הֵם חֲרָשִׁים וְאֱלֹמִים וּבַחֲשֻׁכָּה תִמְהִיִּם. אֵלֶּלָה יִתְּנָה אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה, וְאֶת אֲשֶׁר יִרְצָה יִדְרִיף בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.
40. אָמַר, נִיחֵ, אִם יָבוֹא עֲלֵיכֶם עֲנֵשׁ מֵאֵלֶּלָה אוֹ תִּבּוֹא שְׁעַת הַדִּין, הָאֵם תִּפְּנוּ אֲזַי אֶל מִי שֶׁהוּא אַחֵר זוֹלָת אֵלֶּלָה, אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים?
41. אֲדַרְבָּא, כִּי רַק אֱלֹהֵי תִפְּנוּ בְּקִרְיָאת עֲזָרָה, וְהוּא, אִם יִרְצָה יִסִּיר מֵעֲלֵיכֶם אֶת אֲשֶׁר אַתֶּם קוֹרְאִים אֱלֹהֵי לְהַסִּיר, וְתִשְׁכַּחוּ אֶת אֲשֶׁר שִׁתְּפַתֶּם בּוֹ.
- קִטְעַ 5**
42. וּכְבֹר שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים אֶל אֲמוֹת שֶׁקָּדְמוּ לָךְ (וְהֵם הִכְחִישׁוּ אוֹתָם), לָכֵן נִהְגְנוּ בָּהֶם בְּתִלְאוֹת וּבַצָּרוֹת לְמַעַן יִתְחַנְּנוּ אֶל אֵלֶּלָה.
43. אוֹלַם עַם בּוֹא הִתְלַאֲה שְׁלַחְנוּ עֲלֵיהֶם, הֵיוּ חִיבִים לְהִתְחַנֵּן אֶל אֵלֶּלָה. אֲדַבְּרִיתֵיהֶם הִתְקַשּׁוּ, כִּי הַשָּׁטָן הִרְאָה לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם בְּאוֹר יָפָה.
44. כַּאֲשֶׁר שָׁכַחוּ אֶת אֲשֶׁר הִזְכְּרוּ בּוֹ, פִּתְחָנוּ לָהֶם שַׁעֲרֵי כָל דָּבָר (טוֹב), וְאוֹלַם כַּאֲשֶׁר שָׁמְחוּ בַּאֲשֶׁר נָתַן לָהֶם, הִפְתַּעְנוּ אוֹתָם בְּמַכָּה שֶׁהִבִּיאָה אוֹתָם לְיָדֵי יָאוֹשׁ.
45. כֵּךְ נִגְדַע שָׁרָשָׁם שֶׁל הַכּוֹפְרִים, הַשִּׁבַּח לְאֵלֶּלָה רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.
46. אָמַר, מָה אַתֶּם חוֹשְׁבִים, אִם יִטַּל אֵלֶּלָה מִכֶּם אֶת חוֹשׁ שְׁמִיעֶתְכֶם וּרְאִיֶּתְכֶם וְיִאָטֵם אֶת לְבוֹתֵיכֶם, מִי הוּא אֵלֶּה מְבַלְעָדִי אֵלֶּלָה אֲשֶׁר יַחְזִירֵם לָכֶם? רֵאֵה כִּיצַד אֲנַחְנוּ מְגוֹנִים אֶת הָאֲזָהָרוֹת, אֲדַבְּרִיתֵיהֶם פּוֹנִים עֲרָף.
47. אָמַר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל כֵּךְ שֶׁאִם לִפְתַּע, אוֹ בְּגִלּוֹי כְּשֶׁאַתֶּם מְסַתְּכָלִים, יָבוֹא עֲנִשׁוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה, הִיִּשְׁמַד מִיִּשְׁחוֹ מִלְּבַד קֹהֵל הַכּוֹפְרִים?
48. לֹא נִשְׁלַח אֶת הַשְּׁלִיחִים אֵלָּא כְּמַבְשָׁרִים וּמִזְהִירִים, וְלָכֵן כָּל אֵלֶּה שֶׁהִאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטוֹב לֹא עֲלִיהֶם הַפְּחַד וְלֹא יִצְטָעְרוּ.
49. אֲדַבְּרִיתֵיהֶם אֲשֶׁר כָּחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, יִגַּע בָּהֶם הָעֲנֵשׁ, כִּי הֵיוּ מְשַׁחֲתִים.

1. הכוונה פה לאל-לוח אל-מחפוט', הלוח השמימי הכולל כל מה שגלוי וידוע לפניי אללה.

50. אָמַר, אִינִי טוֹעַן, כִּי אֲנִי שׁוֹלֵט עַל אוֹצְרוֹת אֵלֶּלָהּ, וְאִין אֲנִי יוֹדֵעַ אֶת הַתַּעֲלומָה, וְאִינִי טוֹעַן כִּי מִלְאָד אֲנִי. אֲנִי רַק נוֹהֵג לְפִי מַה שֶּׁהִשְׁרָה אֱלִי. אָמַר, הִישׁוּוּ הָעוֹר וְהַפֶּקַח? הָאֵם לֹא תִחַשְׁבוּ עַל כָּד?

קטע 6

51. הִזְהַר בּוּ (בְּקוֹרְאָן) אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר יִירָאוּ כִּי יֵאָסְפוּ אֶל רַבּוֹנָם, שְׂאִין לָהֶם מִבְּלַעַדֵּיו לֹא מִגֵּן וְלֹא מִלֵּיץ, לְמַעַן יוֹסִיפוּ יִרְאָה.

52. אַל תִּגְרַשׁ אֶת (עַנְיֵי הַמַּאֲמִינִים) הַקּוֹרְאִים אֶל רַבּוֹנָם בְּקָר וְעָרַב בְּתַקּוּהָ שֶׁהוּא יִכְנֶה אֲלֵיהֶם בְּרַחֲמִים. לֹא עֲלִיד לְדוֹן אוֹתָם, וְלֹא עֲלִיָּהֶם לְדוֹן אוֹתָד. אִם תִּגְרַשׁ אֶז תִּהְיֶה מִן הַמִּקְפָּחִים.

53. כָּד נִסִּינוּ אֶת הָאֲנָשִׁים חֶלֶק מֵהֶם בְּחֶלֶק מֵהֶם (הָעַנְיִים וְהָעֲשִׁירִים). (הָעֲשִׁירִים) יֹאמְרוּ, הֲאֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר נָטָה לָהֶם אֵלֶּלָה חֲסִדוֹ מִתּוֹכֵנו? אֵד הֲאִין אֵלֶּלָה יוֹדֵעַ יוֹתֵר מִי הֵם הַמּוֹדִים לוֹ?

54. כַּאֲשֶׁר הַמַּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ זְבוֹאוּ אֵלֶיד, אָמַר, שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם! רַבּוֹנְכֶם קָתַב עַל עַצְמוֹ הַרְחֲמִים. לָכֵן אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִכֶּם רָעָה בְּשַׁל חֲסָר דִּיעָה, וְאַחֲרֵי כֵן יִשׁוּב וְיַעֲשֶׂה טוֹב, הִנֵּה הוּא (אֵלֶּלָה) סוֹלַח וְרוֹחוּם.

55. כָּד אֲנַחְנוּ מִבְּאָרִים אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תִּתְגַּלֶּה דְרָכָם שֶׁל הַחוֹטְאִים.

קטע 7

56. אָמַר (לְכּוֹפְרִים), נֶאָסֵר עָלִי לַעֲבֹד אֶת אֵלֶּה (הָאֵלִילִים) אֲשֶׁר תִּקְרָאוּ אֲלֵיהֶם מִבְּלַעַדֵּי אֵלֶּלָה. אָמַר, לֹא אֵלֶיד אַחֲרֵי יִצְרִיכְם, כִּי אֶז הוּא אֶתְעָה, וְלֹא אָהִיָּה מִן הַמִּדְרָכִים.

57. אָמַר, אֲנִי נוֹהֵג לְפִי רְאִיָּה בְּרוּרָה מֵעַם רַבּוֹנִי, וְאוֹלָם אַתֶּם הַתִּכַּחֲשֶׁתֶם לָזֶה. לֹא בְּיָדִי הַדָּבָר (הָעֲנֵשׁ) אֲשֶׁר תִּבְקָשׁוּ לְהַחִישׁוּ, וְהַמִּשְׁפָּט הוּא בְּיָדִי אֵלֶּלָה לְבָדוֹ, הַפּוֹסֵק בְּצָדֵק, וְהוּא הַטוֹב שֶׁבְּפוֹסְקִים.

58. אָמַר, לוֹ הִיָּה בְּיָדִי הַדָּבָר (הָעֲנֵשׁ) שֶׁאַתֶּם דּוֹרָשִׁים לְהַחִישׁוּ, הִיָּה נִגְמָר הָעַנְיָן בִּינִי לְבִינֵיכֶם. אֵלֶּלָה יוֹדֵעַ טוֹב מִי הֵם הַכּוֹפְרִים.

59. וְאַתּוֹ מִפְתָּחוֹת הַתַּעֲלומוֹת, לֹא יִדְעָנָה זוֹלָתוֹ, וְיִדַּע אֶת כָּל אֲשֶׁר בִּיבִשָּׁה וְאֲשֶׁר בִּיָּם, וְאִין עֲלָה נוֹפֵל מִבְּלִי דַּעְתּוֹ, וְכָל גְּרַעִין בְּמַחֲשֵׁי הָאֲדָמָה, וְכָל דָּבָר, בֵּין אִם לַח וּבֵין אִם גֶּבֶשׁ, רָשׁוּם בְּלוּחַ הַשְּׁמׁוֹר בְּשָׁמִים.

60. וְהוּא אֲשֶׁר יֵאָסֵף אַתְכֶם בְּשִׁנַּת הַלֵּילָה, וְיִדַּע אֶת אֲשֶׁר פְּעֻלָּתֶם בַּיּוֹם, וּלְאַחַר מִכּוֹן יָקִים אַתְכֶם בּוּ (בַּיּוֹם), עַד הַמָּלָא זְמַן מִגְבֵּל, וְאַחֲרֵי כֵן אֵלִיו תִּשׁוּבְתְכֶם, אֶז יוֹדֵעְכֶם אֶת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם.

קטע 8

61. והוא המכניע את עובדיו, והוא שולח שומרים (מלאכים) עליכם (לשמר את צעדיכם ומעשיכם), ובבוא המוות אל אחד מכם, יוציאו שליחינו את נשמתו, והם לא יזניחו את התפקיד שלהם.
62. ואז יוחזרו אל אלה אדונם האמתי, שרק לו השפוט, והוא המהיר במחשבים.
63. אמר, מי יצילכם מחשכת היבשה והים בקראכם אליו נכנעים בגלוי ובסתר? אם יצילנו מואת נהיה מכירי תודה.
64. אמר, אלה יצילכם מהם ומכל צער, אבל לאחר מכן תשתתפו עמו אלילים.
65. אמר, הוא היכול לשלח עליכם ענש מעליכם או מתחת לרגליכם, או להכניס פרוד ביניכם ולתת לחלק מכם להשפיל את החלק האחר, ראה כיצד אנחנו מגונים את האזהרות, למען יבינו.
66. בני עמך כחשו בו (הקוראן), והוא האמת. אמר, אין אני אחראי לכם.
67. לכל מארע מועדו, ולבסוף תדעו (מה יקרה לכם).
68. ואם תראה את אלה המדברים על אותותינו בלעג, התרחק מהם עד אשר ידברו על ענן אחר. וכי ישכיח אותך השטן (ולא תתרחק), אל תשב אחרי ההזרה עם החוטאים.
69. אין על היראים כל אחריות למה שהחוטאים עושים, אלא להזהיר למען ייראו.
70. הזנח את אלה העושים את הדת לשחוק ושעשועים, ושחיי העולם הזה התעו אותם, והזהר אותם (הכופרים) בו (הקוראן), כי כל נפש אחראית למעשיה. ואין לה זולת אלה לא מגן ולא מליץ, וכל פדיון לא יתקבל ממנה. ואלה אשר הפקידו את עצמם למעשיהם הרעים יקבלו משקה של רותחים וענש מכאיב כי כפרו (ביום הדין).

קטע 9

71. אמר, הנפנה לאחר מאלה, אל מי שלא יועיל ולא נזיק לנו ונחזר אל הכפירה לאחר שאלה הדריכנו ואז נהיה פאותו אדם שהשטנים הביאו אותו במבוכה והתעוהו אף על פי שחבריו קראו לו אל ההדרכה, בוא אלינו. אמר, רק הדרכת אלה היא ההדרכה הנכונה, וצוינו להתמסר לרבון העולמים.

72. וגם צוינו, קימו את התפלה ויראוהו, כי אליו תאספו.
73. והוא אשר ברא את השמים ואת הארץ באמת. ביום (הדיון) אשר בו הוא יאמר, «הינה», והיה, וכל דבריו אמת. ולו המלוכה ביום אשר יתקע בשופר. הוא יודע הנסתרות והנגלות, והוא החכם והבקי.
74. וכאשר אמר אבראהים לאביו אַזר, התקח לך את הפסילים לאלהים! רואה אני כי אתה ובני עמך בתעיה ברורה.
75. וככה הראינו לאבראהים את מלכות השמים והארץ, למען יהיה מן הבוטחים באמונתם.
76. וכאשר החשיד הלילה, ראה כוכב, ואמר, זה רבוני. אבל כאשר שקע, אמר, אינני אוהב את השוקעים.
77. וכאשר ראה את הירח עולה, אמר, זה רבוני. ואולם כאשר שקע, אמר, אם רבוני לא ידריכני אהיה מן התועים.
78. וכאשר ראה את השמש עולה, אמר, זה רבוני, זה יותר גדול מכלם. ואולם כאשר שקעה, אמר, הוי בני עמי! אני מתנער ממה שאתם משתפים עם אלה.
79. אני נושא את פני כחניף¹ אל מי שברא את השמים ואת הארץ, ואין אני מן הפגניים.
80. וכשבני עמו התנכחו אתו (על עבודת אלה), אמר, התנכחו אתי על אלה, אשר הדריך אותי (לעבודתו)? אין אני מפחד ממה שאתם משתפים בו, ודבר לא יקרה אלא אם ירצה רבוני. ורבוני מקיף בידעתו כל דבר. האם לא תזכרו?
81. ואידך אני אפחד ממה שאתם משתפים באללה, ואתם לא מפחדים לשתף באללה שתפים אשר הוא לא הוריד אליכם כל אסמכתא. לכו, איזה משני הצדדים (המאמינים או הכופרים) זכאי לבטחון, אם יודעים אתם?
82. אלה אשר האמינו ולא ערבנו את אמונתם בכפירה, להם הבטחון והם המדרכים.

קטע 10

83. וזאת הוכחתנו, נתנו אותה לאַבְרָהָם להוכיח את בני עמו. נָרִים
בַּמַּעֲלוֹת אֶת אֲשֶׁר נִרְצָה. כִּי רַבּוֹנָךְ חָכֵם וְיָדָע.
84. וְנָתַנוּ לוֹ (לְאַבְרָהָם) אֶת אֶסְחָאק (יִצְחָק) וְיַעֲקֹב וְכָבֵד הִדְרָכְנוּ כָּל
אֶחָד מֵהֶם, וְאֵת נֹחַ הִדְרָכְנוּ לִפְנֵי כֵן. וּמִצָּאָאָאִיו (שֶׁל אַבְרָהָם)
דְּאוּד וְסוּלִימָאן (שְׁלֹמֹה) וְאִיֹּב וְיוֹסֵף וּמוֹסֵא וְהָאֲרוֹן, כִּדְ נִגְמַל לַעֲוֹשֵׁי
הַטּוֹב.
85. וְכֻמוֹ כֵּן אֶת זְכָרְיָא וְיַחְזִיא (יוֹחָנָן) וְעִיסָא וְאַלְיָאס (אַלְיָהוּ), שְׂכָלָם מִן
הַיִּשְׂרָאִים.
86. וְאֵת אֶסְמָאֵיל (יִשְׁמָעֵאל) וְאַלְיָסַע (אַלְיָשָׁע) וְיוֹנוֹס (יוֹנָה) וְלוּט. אֶת כָּל
אֶחָד מֵהֶם רוֹמְמָנוּ מִכָּל בְּנֵי הָעוֹלָם.
87. בִּיחָד עִם כָּמָה מַאֲבֻתִּיהֶם וְצָאָאִיהֶם וְאַחִיהֶם שְׂבַחְרָנוּ בָּהֶם, וְהִדְרָכְנוּ
אוֹתָם לְדֶרֶךְ הַיִּשְׁרָאִים.
88. זֹה הִהְדַּרְכָּה שֶׁל אֱלֹהָ, אֲשֶׁר בָּהּ יִדְרִיךְ אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה מִיּוֹן עַבְדָּיו. אִם
יִצְרְפוּ לוֹ שְׂתַפִּים, לִשְׂוֹא הָיוּ כָּל מַעֲשֵׂיהֶם.
89. לְכָל אֱלֹהִים נָתַנוּ אֶת הַסֵּפֶר,¹ וְאֵת הַחֻקִּים, וְהַנְּבוּאָה, אִם אֱלֹהִים (אֲנָשִׁי
קוֹרִישׁ) יִכְפְּרוּ בָּהּ (הַנְּבוּאָה שֶׁל מוֹחֲמַד), הִנֵּה הַפְּקָדְנוּ עָלֶיהָ אֲנָשִׁים אֲשֶׁר
לֹא יִכְפְּרוּ בָּהּ.
90. הֵם (הַנְּבִיאִים) אֲשֶׁר הִדְרִיךְ אֱלֹהָ, וְהִלְכֶת בְּדֶרֶךְ הַיִּשְׁרָאִים. אָמַר, אִין אֲנִי
דוֹרֵשׁ מִכֶּם שְׂכָר עַל שְׁלִיחוּתִי שֶׁהִיא אֲזַהֲרָה לְבְנֵי עוֹלָם.

קטע 11

91. הֵם (הַכּוֹפְרִים) לֹא הָעֲרִיכוּ אֶת אֱלֹהִים כְּרָאוּי לוֹ, כְּאֲשֶׁר אָמְרוּ, לֹא הוֹרִיד
אֱלֹהִים דָּבָר מִן הַשָּׁמַיִם אֶל בֶּן אָדָם. אָמַר, מִי הוֹרִיד לְמוֹטָא אֶת הַסֵּפֶר
(הַתּוֹרָה) כְּמֹאֹר וְהִדְרָכָה לְבְנֵי אָדָם? אָמְנָם, אַתֶּם (הַיְּהוּדִים) עוֹשִׂים
אוֹתוֹ מַגְלוֹת מַגְלוֹת שֶׁחֵלֶק מֵהֶן אַתֶּם מְגַלִּים אֶדְ הַרְבֵּה מֵהֶן אַתֶּם
מַסְתִּירִים. וְאַתֶּם (אֲנָשִׁי מִכָּה) לְמַדְתֶּם (מִן הַקּוֹרְאִין) מַה שֶּׁלֹּא יִדְעָתֶם וְלֹא
יָדְעוּ אַבּוּתֵיכֶם. אָמַר, אֱלֹהִים (אֲשֶׁר הוֹרִיד אֶת הַסֵּפֶר). אֲנוּר כִּד עֲזַב אוֹתָם
לְנַפְשָׁם לְהַשְׁתַּעֲשֵׁעַ בְּהַבְלִיָּהם.

1. הספר: כינוי קיבוצי לכתבי הקודש שניתנו לכל נביא ונביא.

92. זהו ספר (הקוראן) אשר הורדנו אותו מן השמים מברך ומאשר את אשר הורד לפניו (התורה והאנג'ל), ולמען תזהיר בו את אם הערים (מכה) וסביבותיה. המאמינים באחרית הימים יאמינו בו (הקוראן) ושמרו על תכלותיהם.

93. ומי כופר יותר מזה הבודה שקר על אלקה, או אומר, השרה לי, ולא השרה לו דבר? או מזה האומר, גם אני יכול להוריד לכם את מה שאלקה הוריד? לו היית יכול לראות את הכופרים האלה בחרחורי הגסיסה כאשר המלאכים שולחים ידיהם ואומרים, הוציאו נפשותיכם! היום תענשו בענש משפיל על אשר הייתם מדברים כזב על אלקה ודוחים ביהירות את אותותיו.

94. הנה באתם אלינו, בודדים כאשר בראנו אתכם בפעם הראשונה, ונטשתם את מה שהענקנו לכם. ולא נראה אתכם המליצים, אשר טענתם כי הם שתפים לאללה. נכרת הקשר ביניכם, ומה שהייתם סומכים עליו חלף ועבר.

קטע 12

95. אלקה הפולח את הזרע של הגן, ואת הגלעין של הדקל, ויוציא את החי מן המית ויוציא את המית מן החי. זהו אלקה, וכיצד אפוא תוסרו מן האמת?

96. הוא מבקיע את אור הבקר מחשכת הלילה, והוא עשה את הלילה למנוחה, ואת השמש והירח למועדים וחשובים. זהו התכנון של העוז והידוע.

97. הוא אשר עשה לכם את הכוכבים למען תדרכו על פיהם בחשכה ביבשה ובים. כך נבהיר את האותות לאנשי דעת.

98. הוא אשר צר אתכם מנפש אחת, ואז תשפנו ואחר תפקדו (ברחם אמהותיכם). כך נבהיר את האותות לאנשי בינה.

99. והוא אשר הוריד מן השמים מים, ובהם הוצאנו מן האדמה צמחים מכל מין וירק עם גרעינים ערוכים ועצי תמרים שמהם הוצאנו אשכולות תמרים נמוכים וקורבים ליד, וכן פרמי ענבים וזיתים ורמונים, מסוגים דומים ושונים, הסתכלו כיצד יצמח ויבשיל הפרי שלהם. האם אין בו אותות לאנשים מאמינים?

100. הם (הכופרים) עשו שִׁתְּפִים לְאַלְלָה אֶת הַג' (השִׁדִּים), אִף עַל פִּי שֶׁהוּא בָּרָא אוֹתָם. הם בָּדוּ לוֹ בָּנִים וּבָנוֹת מִבְּלִי דַעַת. יִשְׁתַּבַּח וַיִּתְעַלֶּה מֵעַל הַשָּׁקָרִים אֲשֶׁר בָּהֶם יִתְאַרוּ אוֹתוֹ.

קטע 13

101. בורא השמים והארץ, כִּיצַד יִהְיֶה לוֹ בֶן, וְאֵין לוֹ בֵּת זוּג? הוּא אֲשֶׁר יֵצֵר כָּל דָּבָר, וְהוּא יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

102. זֶהוּ אֱלֹהָ רַבּוֹנְכֶם, אֵין אֱלֹה מִבְּלַעֲדִיו, בּוֹרָא כָּל דָּבָר. עֲבָדוּ אוֹתוֹ אַפּוֹא. עַל כָּל דָּבָר הוּא מִגֹּן,

103. לֹא תִשָּׁג אוֹתוֹ כָּל עֵין, אֵדָה הוּא יִשָּׁג כָּל עֵין, וְהוּא הַמִּמְחָה וְהַבְּקִיא.

104. כִּבְר נִתְּנוּ לָכֶם הוֹכָחוֹת בְּהִירוֹת מִרְבוֹנְכֶם, הַמִּבְחִין בָּהֶן לְטוֹבָתוֹ הוּא הַדָּבָר, וְהַמַּעֲלִים עֵין מִהֶן, לְרַעְתּוֹ יִהְיֶה, וְאֵין אֲנִי שׁוֹמֵר עֲלֵיכֶם.

105. כִּד נִבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת. וְאוֹלָם הֵם יֹאמְרוּ, לְמַדַּת זֹאת מִבְּנֵי אָדָם. וְאַנְחֵנוּ נִבְאֵר אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) לְאַנְשֵׁי דַעַת (הַמַּאֲמִינִים).

106. נִהַג לְפִי מַה שֶׁהִשְׁרָה לָךְ מִרְבוֹנְךָ, שְׁאֵין אֱלֹה אֵלָּה הוּא, וְהַתְּרַחֵק מִן הַפְּגָנִיִּים.

107. לוֹ רָצָה אֱלֹה לֹא הָיוּ מִשְׁתַּפִּים (לוֹ שִׁתְּפִים), וְאוֹתָךְ לֹא עָשִׂינוּ כְּשׁוֹמֵר עֲלֵיהֶם, וְלֹא חוֹבָתְךָ לְהִשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם.

108. אֵל תִּגְדְּפוּ אֶת אֵלָה (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר יִקְרְאוּ אֲלֵיהֶם (הַכּוֹפְרִים) מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ, לְמַעַן שְׁלֹא יִגְדְּפוּ אֶת אֱלֹהָ מִתּוֹךְ אֵיבָהּ וּבְלִי דַעַת. כִּד אֲנַחְנוּ קִשְׁטֵנוּ לְכָל אִמָּה אֶת מַעֲשִׂיהָ, וּבִסּוּף יַחֲזִירוּ אֶל רַבּוֹנָם, וַיּוֹדִיעַ לָהֶם אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ (בְּעוֹלָם הַזֶּה).

109. הם (הכופרים) נִשְׁבְּעוּ בְּאַלְלָה וְהִדְגִּישׁוּ אֶת שְׁבוּעָתָם כִּי אִם יָבֹא אֲלֵיהֶם מוֹפֶת יֶאֱמִינוּ בּוֹ. אָמַר, הַמוֹפְתִים בָּאִים מֵאַלְלָה. אַתֶּם (הַמַּאֲמִינִים) אֵינְכֶם יוֹדְעִים כְּשִׁיבֹא הַמוֹפֶת אֲלֵיהֶם, לֹא יֶאֱמִינוּ.

110. אֲנַחְנוּ נֶאֱטַם אֶת לְבוֹתֵיהֶם וְאֶת עֵינֵיהֶם, וְכִשֶּׁם שֶׁלֹּא הָאֱמִינוּ בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה (בְּאוֹתוֹת הַקּוֹרְאָן), כֵּן נִשְׁאִירָם לְתַעוֹת בְּכַפִּירָתָם.

חלק 8

קטע 14

111. לו גס הורדנו אליהם את המלאכים מן השמים, והמתים היו מדברים אליהם, ונציג כל דבר שהם שואלים לנגד עיניהם, לא נאמינו אם אלה לא ירצה קד, כי מרביתם נבערים מדעת.
112. וכך הקמנו אויב לכל נביא משטני האנוש והג' (השדים), הם מלחשים זה לזה התפארות שוא כהתעציה. לו רצה אלה לא היו עושים זאת, לכן עזב אותם עם כל מה שהם בודים,
113. הם עושים זאת למען שלבות אלה אשר לא נאמינו בעולם הבא וקשיבו להם, וישבעו רצון מהם, ויבצעו מה שהם רוצים מהפשע.
114. האבקש לי שופט מבלעדי אלה? הן הוא אשר הוריד אליכם הספר (הקוראן) מן השמים מפרש ומבאר, ואלה אשר נתנו להם את הספר (התורה) יודעים שהוא הורד מרבונך באמת. לכן אל תטיל ספק במה שהורדנו אליך.
115. וכך נשלמו דברי רבונך (הקוראן) והוא יתקנים בשלמותו באמת ובצדק, ואין אשר יחליף את דבריו, והוא השומע והיודע.
116. אם תצית לרב אלה שבארץ, הם יתעוד מן השביל של אלה, כי הם הולכים אחרי דמיון שוא, ואין הם אלא משקרים.
117. רבונך יודע טוב מי תועה מן השביל שלו, והוא מכיר טוב את המדרכים.
118. אכלו מן (הזבח) אשר נזכר שם אלה עליו, אם מאמינים אתם באותותיו.
119. ומה לכם שלא תאכלו מאשר הזכר עליו שם אלה? כי כבר הבהיר (אלה) לכם מה שאסור לכם, חוץ מאשר תאכלו לאכלו. אמנם רבים יתעו אחרי יצריהם מחסר דעת, רבונך יודע טוב מי הם העוברים (חק).
120. אל תחטאו בגלוי או בסתר. כי החוטאים יענשו בגלל החטא שעשו.
121. אל תאכלו מאשר לא הזכר עליו שם אלה (בשעת שחיתותו), כי זה פשע. השטנים רומזים לידיהם להתנפח אתכם. אך אם תשמעו לקולם, תהיו פגניים.

קטע 15

122. האם זעה שעהיה כמת (בגלל כפירתו) והחיינו אותו (באמונה) ונתנו לו אור (הקוראן), להאיר דרכו בין האנשים, דומה לזה שנשאר בחשך (הכפירה) שאינו יכול לצאת ממנו? הכופרים מקסמים במעשיהם הרעים.

123. וכך גרמנו למנהיגי החוטאים בכל עיר, לזמם למנע מאנשיה ללכת בדרך אלה, אולם הם זוממים נגד עצמם מבלי שירגישו שהם זוממים נגד עצמם.

124. אלה הם הכופרים כאשר יצג להם אות, יאמרו, לא נאמין עד אם נקבל את אשר קבלו שליחי אלה (הקודמים), ואולם אלה יודע היכן ישים את שליחותו. ועל החוטאים יחילו השפלה וענש קשים מאת אלה על חרישתם מזמות.

125. מי שאלה רוצה להדריכו, ירחיב לבו לאסלאם, אך את מי שיצר להשאיר בתעיה, יעשה את לבו צר ולחוץ כאלו היה מנסה לטפס השמימה. כך ישפך אלה את הענש מן השמים על אלה שלא יאמינו.

126. זהו השביל הישר של רבונד, וכך אנחנו מבהירים את האותות לאנשים אשר יזכרו.

127. להם משכן השלום אצל רבונם והוא המגן שלהם בזכות מעשיהם הטובים.

128. ביום (יום הדין) שאלה יאספם יחד, יאמר אלה, הוי עדת הג'! הרביתם להתעלות בני אדם, אז יגידו ידידיהם מבני האנוש, רבוננו! נצלנו איש את רעהו והגיעה שעתנו שקבעת לנו. ואז יאמר (אלה) להם, האש תהיה מגוריקם להשאר בה לנצח, אלא אם ירצה אלה אחרת. כי רבונד חכם ויודע.

129. כך עושים אנחנו את הכופרים מבני אדם בעלי ברית זה לזה בשל הפשע שעשו.

קטע 16

130. הוי קהל הג' (השדים) וקהל בני האנוש! האם לא באו אליכם שליחים מקרבכם למסור לכם את אותותי ויזהירו אתכם כי תפגשו את יומכם? הם יאמרו, אנחנו מעידים נגד עצמנו. חיי העולם הזה הוליכו אותם שולל, והם יעידו על עצמם שהיו כופרים.

131. אולם רבונד לא הִזָּה מִשְׁמִיד עָרִים בְּגוֹרְמוֹ לָהֶן עוֹל, מִבְּלִי שִׁישְׁלַח לָהֶם שְׁלִיחַ שִׁיזְהִיר אוֹתָן קִדָּם.
132. לְכָל אֶחָד (מֵאֲמִין אוֹ לֹא מֵאֲמִין) דְּרָגוֹת עַל פִּי מַעֲשָׂיו, כִּי רַבּוֹנֵד מִפְּקַח עַל מַעֲשֵׂיהֶם.
133. אֲמָנָם רַבּוֹנֵד בַּעַל הָאֲמָצְעִים הָאֲדִירִים, וּבַעַל הָרַחֲמִים, אֵד אִם יִרְצָה יִשְׁמִיד אֶתְכֶם, וַיַּחֲלִיפְכֶם בְּאַחֲרִים שִׁיבְרָא כְּפִי שִׁבְרָא אֶתְכֶם מְזָרַע אֲנָשִׁים אַחֲרִים שֶׁקִּדְמוֹ לָכֶם.
134. מַה שֶׁהִבְטִיחַ לָכֶם (הַכּוֹפְרִים מִן הָעֵנֶשׁ) בּוֹא יְבוֹא, וְאַתֶּם לֹא תוֹכְלוּ לְבָרֵחַ מֵאֵלֶּה.
135. אֲמַר, בְּנֵי עַמִּי! עֲשׂוּ כְּפִי שֶׁמִּתְחַשֵּׁק לָכֶם, אֲמָנָם אֲנִי אַעֲשֶׂה כְּפִי שֶׁאֵלֶּה רוֹצֶה אוֹתִי לַעֲשׂוֹת, וּלְבַסּוֹף תִּדְעוּ מִי יִקְבֹּל אֶת הַגּוֹ? כִּי הַכּוֹפְרִים לֹא יִצְלִיחוּ (בְּעוֹלָם הַבָּא).
136. הֵם (הַכּוֹפְרִים) הִקְדִּישׁוּ לֵאלֹהֶה חֵלֶק מִמָּה שִׁבְרָא מִיבּוֹל הַשָּׂדֶה וּמִן הַמִּקְנֶה, וְאֲמָרוּ, הַחֵלֶק הַזֶּה לֵאלֹהֶה, וְהַחֵלֶק הַזֶּה לַשִּׁתִּפִּים אֲשֶׁר צִרְפְּנוּ לוֹ מִן הָאֱלִילִים, עַל פִּי טַעֲנָתָם. אֵד מַה שֶׁהִקְדֵּשׁ לַשִּׁתִּפִּיהֶם לֹא יִגִּיעַ אֶל אֵלֶּה, וְאֲשֶׁר הִקְדִּישׁוּ אֶל אֵלֶּה הוּא אֶל שִׁתִּפִּיהֶם יִגִּיעַ. וְמַה רַע הוּא מִשְׁפָּטָם.
137. כִּד (הַשָּׁטָן) קִשֵּׁט לְרַבִּים מִן הַפְּגִנִּים אֶת הַרִיגַת יְלָדֵיהֶם, בְּאוֹר יָפָה, לְמַעַן יָבִיא כָלִיָּה עֲלֵיהֶם וַיִּבְלֹבֵל לָהֶם אֶת דָּתָם. אֵלוֹ רָצָה אֵלֶּה, לֹא הָיוּ עוֹשִׂים זֹאת. וְלָכֵן עָזַב אוֹתָם לְנַפְשָׁם עִם מַה שֶּׁבָּדוּ.
138. וְהֵם אוֹמְרִים, הַמִּקְנֶה וַיבּוֹל הַשָּׂדֶה אֵלֶּה חֵרָם הֵם. לְדַעְתָּם אֲסוּר לְטַעַם מִהֶם בְּלֹא רְשׁוּתָם אֵלָּא מִי שִׁירְצוּ. וְכֵן גַּמְלִים אֲשֶׁר גָּבַם נֶאֱסָר לְמַטְעֵן וְלִרְכִיבָה, וְסוּג מִקְנֶה אֲשֶׁר לֹא יִזְכִּירוּ אֶת שֵׁם אֵלֶּה (בְּשִׁחְטָם אוֹתָם), עַל כָּל הַשְּׁקָרִים הָאֵלֶּה שֶׁהֵם יַחֲסוּ לֵאלֹהֶה, וְקִבְּלוּ אֶת עֲנָשָׁם.
139. הֵם גַּם אוֹמְרִים, מַה בְּבִטּוֹן הַמִּקְנֶה הַזֶּה מֵיַד אֵד וְרַק לְאֲנָשִׁים מִבִּיגִינוּ, אֲמָנָם הוּא אֲסוּר לְנָשִׁים שָׁלְנוּ. וְאִם הָעֶבֶר נוֹלָד מֵת יִהְיֶה מִשְׁתַּף בֵּין הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים. אֵלֶּה יַעֲנִישָׁם עַל מִנְהֻגֵיהֶם אֵלֶּה, כִּי הוּא חָכָם וַיּוֹדַע.
140. אֵלֶּה שֶׁהִרְגוּ אֶת יְלָדֵיהֶם מִתּוֹד בַּעֲרוֹת וְחִסָּר דַּעַת, וְאֲסָרוּ אֶת אֲשֶׁר אֵלֶּה סָפַק לָהֶם, מִתּוֹד שֶׁקָּר שֶׁהֵם יַחֲסוּ לֵאלֹהֶה. הֵם הָאוֹבְדִים שֶׁתַּעֲנוּ וְלֹא הָיוּ מְדַרְכִּים.

קטע 17

141. הוא אֲשֶׁר הַצְמִיחַ גִּנִּים, מְשׁוֹרְגוֹת וּבִלְתֵּי מְשׁוֹרְגוֹת, וְהַדְקָלִים, וְזֶרְעֵי מֵאֶכָּל שׁוֹנִים, וְזִיתִים, וְרִמּוֹנִים, לְעֵתִים דּוֹמִים וְלַעֲתִים לֹא דוֹמִים. אֲכָלוּ מִפְּרוֹתֵיהֶם כְּשִׁיבָשִׁילוֹ, וּבְיוֹם הַקָּצִיר שָׁלְמוּ אֶת הַזָּכָת שָׁלוֹ, וְאֵל תְּבַזְבְּזוּ, מִשּׁוּם שְׁאֵלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַמְּבַזְבְּזִים.
142. הוא גַּם יֵצֵר לָכֶם אֶת הַמִּקְנֶה, בְּהֵמוֹת לְרִכִּיבָה וּמִשָּׂא, וּבְהֵמוֹת לְאֲכִילָה. אֲכָלוּ מִמָּה שְׁאֵלָה יֵצֵר לְפָרְנִסְתְּכֶם, וְאֵל תִּלְכוּ בְּעֵקְבוֹת הַשָּׁטָן, מִשּׁוּם שֶׁהוּא אוֹיֵב גָּלוּי לָכֶם.
143. (וְאֵלָה) יֵצֵר שְׁמוֹנֶה בְּנֵי זֶג (שֶׁל בְּהֵמוֹת), מִן הַכְּבָשִׁים אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים, וּמִן הָעִזִּים אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים. אָמַר, הָאֵם אֲסוּרִים עֲלֵיכֶם לְאֲכִילָה, הַזָּכָרִים, הַנִּקְבּוֹת, אוֹ מָה שֶׁבִּרְחֹם הַנִּקְבּוֹת! הוֹדִיעוּ לִי לְפִי מִיטֵב יְדִיעַתְכֶם, אִם אֲנֹשִׁי אֶמֶת אֲתֶם.
144. וְיֵצֵר מִן הַגְּמִלִים אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים, וּמִן הַבָּקָר אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים. אָמַר, הָאֵם אֲסוּרִים עֲלֵיכֶם לְאֲכִילָה, הַזָּכָרִים, הַנִּקְבּוֹת, אוֹ מָה שֶׁבִּרְחֹם הַנִּקְבּוֹת! הָאֵם הֵייתֶם נוֹכָחִים כְּאֲשֶׁר אֵלָה צָוָה עַל כָּךְ? וּמִי כּוֹפֵר יוֹתֵר מִן הַבוּדָה שֶׁקָּרִים עַל אֵלָה לְהַתְּעוֹת בָּהֶם אֲנָשִׁים בְּלִי דַעַת? אֵלָה לֹא יְדָרִיד אֶת הַכּוֹפְרִים.

קטע 18

145. אָמַר, לֹא אֶמְצָא בָּכָל אֲשֶׁר הִשְׁרָה אֵלֵי דָּבָר הָאָסוּר לֹאֲכָל לֹאֲכַל אוֹתוֹ, אֶלָּא אִם נִבְלָה, אוֹ דָם שָׁפוּךְ, אוֹ בָּשָׂר חָזִיר כִּי תוֹעֵבָה הוּא, אוֹ בָּשָׂר שֶׁלֹּא נִזְבַּח בְּשֵׁם אֵלָה. אוֹלָם הַנִּיאָלֶץ, הָאוֹכֵל בְּלֹא מִתְאַוֶּה וּבְלֹא זִדּוֹן, הִנֵּה רַבּוֹנָךְ סוֹלֵחַ וְרוֹחוּם.
146. וְעַל אֵלָה שֶׁהִתְיַהֲדוּ אֲסָרְנוּ כָּל בַּעַל צִפְרָנִים, וּמִן הַבָּקָר וְהַצֹּאן אֲסָרְנוּ עֲלֵיהֶם אֶת הַשָּׁמֶן, חוּץ מִן הַנִּשָּׂא עַל גִּבָּם, אוֹ עַל הַמַּעֲסִים, אוֹ הַדְּבִק בְּעֵצִים. אֲסוּר זֶה הוּא עֹנֵשׁ עַל חֲטָאֵיהֶם, וְאֶנְחֵנוּ דוֹבְרֵי הָאֶמֶת.
147. וְאִם יִכְחִישׁוּ אֶת דְּבָרֶיךָ, אָמַר, רַבּוֹנְכֶם אֶמְנֵם רַב-רַחֲמִים, אֵךְ לֹא יִחְסֹף עֵנְשׁוֹ מִהַפּוֹשְׁעִים.
148. הַפְּגִינִים יֹאמְרוּ, לוֹ רָצָה אֵלָה, לֹא הֵייוּ אֶנְחֵנוּ וְאִבּוֹתֵינוּ מְצַרְפִּים לוֹ שְׁתַּפִּים, וְלֹא אֲסָרְנוּ מֵאוּמָה. כִּכָּה הַכְחִישׁוּ גַם אֵלָה שֶׁהָיוּ לְפָגִיָּה, עַד אֲשֶׁר טָעְמוּ אֶת עֵנְשׁוֹ. אָמַר, הָאֵם יֵשׁ דַּעַת כְּלָשָׁה יַבְדִּיכֶם אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ אוֹתָהּ אֵלֵינוּ? אוֹ שְׁאֲתֶם הוֹלְכִים אַחֲרֵי דְמִיוֹנְכֶם, אֵין אֲתֶם אֶלָּא מְשַׁקְרִים.

149. אַמֶר, בִּידֵי אֱלֹהָ הֵהוּכָחָה הַבְּרוּרָה, וְלוֹ רָצָה הָיָה מְדַרִּיךְ אֶת כָּלֶכֶם.
150. אַמֶר (לַפְּגָנִיִּים), הִבִּיאוּ אֶת עֲדִיכֶם שְׂיַעֲדוּ אִם בְּאֶמֶת אֱלֹהָ הוּא אֲשֶׁר אֶסֶר מִה שְׁאַתֶּם אוֹסְרִים (מִן הַזֶּרַע וְהַמִּקְנָה). וְאִם יַעֲדוּ, אֵל תִּקְבַּל אֶת עֲדוּתְכֶם, וְאֵל תִּלָּךְ בְּעֻקְבוֹת הַנְּטִיּוֹת הַקִּפְרִיזִיּוֹת שֶׁל אֱלֹהָ אֲשֶׁר הִתְכַּחְשׂוּ לְאוֹתוֹתֵינוּ, וְאִינֶם מְאֻמִּינִים בְּיוֹם הָאַחֲרוֹן, וּבּוֹדִים שְׂוִים לְרַבּוֹנָם.
151. אַמֶר, בּוֹאוּ אוֹדִיעַ לָכֶם אֶת אֲשֶׁר אֶסֶר עֲלֵיכֶם רַבּוֹנְכֶם! אֵל תִּשְׁתַּמּוּ אֹתוֹ כָּל שְׁתֵּף, וְהִסִּיבוּ לְהוֹרִיכֶם, וְאֵל תִּהְרָגוּ אֶת יְלָדֵיכֶם מֵעַנִי, אֲנַחְנוּ נִפְרָנס אֶתְכֶם וְאוֹתְכֶם, וְאֵל תִּקְרְבוּ אֶל הַתּוֹעֲבוֹת, הַגְּלוּיּוֹת מִמֶּן וְהַנִּסְתָּרוֹת, וְאֵל תִּהְרָגוּ אֶת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר אֶסֶר אֱלֹהָ, אֲלֵא בְצִדֵּק. זֶהוּ אֲשֶׁר אֱלֹהָ צִוָּה אֶתְכֶם לַמַּעַן תִּשְׁכִּילוּ.
152. וְלֹא תִקְרְבוּ אֶל הוֹן הִיתּוֹם אֲלֵא בְּהִיגִינוֹת עַד שְׂתִיתְבָּגַר, וְלִהְקִפִּיד עַל הַצִּדֵּק בְּמַדָּה וּבְמִשְׁקָל, לֹא נִכְבִּיד עַל נֶפֶשׁ לְשֹׂאת יוֹתֵר מִכִּפִּי יִכְלָתָהּ. בְּדַבְּרְכֶם, הָיוּ צוֹדֵקִים, וְאִם גַּם נִגְדָּ קְרוֹבוֹים. וְהִקִּימוּ בְּרִית אֱלֹהָ. זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם אֱלֹהָ לַמַּעַן תִּזְכְּרוּ.
153. (אֱלֹהָ אוֹמֵר), זֶהוּ הַשְּׁבִיל הַיָּשָׁר אֲשֶׁר לִי (אֶסְלָאם), עַל כֵּן לָכוּ בּוֹ, וְאֵל תִּלְכוּ בַּשְּׁבִילִים שְׂיִפְרִידוּ אֶתְכֶם מִשְּׁבִיל אֱלֹהָ. זֶה מִה שְׁצִוָּה אֶתְכֶם לַמַּעַן תִּירָאוּ.
154. וְלִמּוּסָא נִתְּנוּ אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) שְׁלֵם וּבִצּוֹרָה הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר, וּבִאֹר לְכָל דָּבָר, וְהַדְרָכָה וְרַחֲמִים לַמַּעַן יֵאֻמְנוּ בְּפִגִּישָׁה עִם רַבּוֹנָם.
155. וְזֶה סֵפֶר (הַקּוֹרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם, מִבְּרָךְ. לָכֵן נִהְגוּ עַל פִּיו וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ לַמַּעַן תִּרְוַחְמוּ,
156. כִּדִּי שְׁלֵא תֹאמְרוּ, הַסֵּפֶר¹ הוֹרֵד אֶל שְׁתֵּי עֲדוּת² לַפְּגָנִי, וְלֹא הַסֵּפֶקְנוּ לַלְמֻד אוֹתָם.³
157. אוֹ שְׁתֹאמְרוּ, אֵלּוּ הוֹרֵד הַסֵּפֶר אֵלֵינוּ, הֵינּוּ מְדַרְכִּים יוֹתֵר מִמֶּה (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים), כְּעַתָּה בָּא גַם אֲלֵיכֶם סֵפֶר (הַקּוֹרְאָן) מִרַבּוֹנְכֶם, כְּהוּכָחָה בְּרוּרָה, וְהַדְרָכָה, וְרַחֲמִים. מִי יֵאֻפֹּא חוּטָא יוֹתֵר מִזֶּה הַמִּכְחִישׁ בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָ וְסוּטָה מִמֶּה. אֲנַחְנוּ נַעֲנִישׁ אֶת הַסּוּטִים מֵאוֹתוֹתֵינוּ בְּעֻנֶשׁ קָשָׁה מְאֹד עַל סְטִיָּתָם.

1. הַכוּנָה בַּסֵּפֶר הַיֵּא, הַתּוֹרָה וְהַנִּיגִיל.

2. שְׁתֵּי הַעֲדוּת הֵן, הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים.

3. אוֹתָם = הַסֵּפֶרִים שֶׁקִּדְמוּ לְקוֹרְאָן, הַתּוֹרָה וְהַנִּיגִיל.

158. האם מִחֲכִים הַכּוֹפְרִים עַד אֲשֶׁר יָבוֹאוּ אֲלֵיהֶם הַמִּלְאָכִים (לְהוֹצִיא אֶת נִשְׁמָתָם), אוּ יָבוֹא רְבוֹנָד (לְשַׁפֵּט אוֹתָם בְּיוֹם הַדִּין)¹, אוּ יָבוֹאוּ כָּמָה מֵאוֹתוֹת רְבוֹנָד (סִימְנֵי יוֹם הַדִּין)? הַיּוֹם שָׁבוּ יָבוֹאוּ כָּמָה מֵאוֹתוֹת רְבוֹנָד, לֹא תוֹעִיל לְנֶפֶשׁ אֲמוּנָתָהּ (אֵז), אִם הִיא לֹא הָאֲמִינָה לְפָנֵי כֹן, אוּ תִפְעַל טוֹב בְּאֲמוּנָתָהּ. אָמֵר, הַמְתִּינוּ, וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ בְּמַתִּינִים.
159. אֵלֶּה אֲשֶׁר נִחְלְקוּ בְּדָתָם וְהִפְכוּ לְסִיעוֹת מְפֹזְרוֹת, אִין לָךְ מַה לַּעֲשׂוֹת אִתָּם, אֲמַנְס, עֲנִינְס בִּידֵי אֵלֶּלֶה, וְהוּא יוֹדִיעַ לָהֶם אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ.²
160. מִי שִׁנְעָשָׂה מַעֲשֶׂה טוֹב גְּמוּלוֹ יִהְיֶה עֲשֵׂר פְּעָמִים יוֹתֵר, אוֹלַם מִי שִׁנְעָשָׂה מַעֲשֶׂה רַע יַעֲנֹשׁ רַק בְּמַעֲשָׂהוּ, וְהֵם לֹא יַעֲשֻׁקוּ.
161. אָמֵר, רְבוּנֵי הַדְרִיד אוֹתִי אֶל הַשְּׁבִיל הַיָּשָׁר, הַדָּת הָאֲמִתִּית שֶׁל אֲבְרָהָם הַחֲנִיף שֶׁלֹא הָיָה בְּפִגְגִּיִּים.
162. אָמֵר, תִּפְלְתִי וְקִרְבָּנִי וְחֵי וּמוֹתִי לֵאלֹלֶה רְבוֹן הָעוֹלָמִים הֵם,
163. שְׁאִין שְׁתַּף לוֹ, וְזֶה הוּא אֲשֶׁר צוִיתִי, וְאֲנִי רֹאשׁוֹן הַמִּסְלָמִים.
164. אָמֵר, הַאֲבִקֵּשׁ רְבוֹן זוֹלַת אֵלֶּלֶה הוּא רְבוֹן כָּל דְּבָר? וְכָל נֶפֶשׁ תַּעֲשֶׂה מַעֲשֶׂה רַע, הִיא אַחֲרָאִית לוֹ (בְּיוֹם הַדִּין), וְאִין נֶפֶשׁ שֶׁתִּשָּׂא אֶת הָעַל שֶׁל נֶפֶשׁ אַחֲרֵת, כִּי אֶל רְבוֹנָכֶם תִּחַזְרוּ, וְהוּא יוֹדִיעְכֶם אֶת דְּבָר כָּל אֲשֶׁר נִחְלַקְתֶּם בּוֹ.
165. וְהוּא אֲשֶׁר הִקְיַמְכֶם דוֹר אַחֲרֵי דוֹר בְּאָרֶץ, וְהָעֵלָה אַחֲדִים מִכֶּם בְּדִרְגוֹת (הַפְּרָנְסָה וְהַכּוֹחַ) עַל פְּנֵי אַחֲרִים, לְמַעַן נִסּוּתְכֶם בְּאֲשֶׁר נָתַן לָכֶם. רְבוֹנָד מְהִיר הָעֹנֵשׁ, וְהוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

1. ר' סורת אל-בקהר 2 : 210.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 128.

7

סִוֵּרַת אֶל-אֶרְאֵף

הַחוּמָה הַחוּצָצֶת בֵּין גֵּן עֵדֶן וְגִיהֶנֶם

סורה זו קיבלה את שמה מפסוק 46. השם «אֶל-אֶרְאֵף», הַחוּמָה הַחוּצָצֶת בֵּין גֵּן עֵדֶן וְגִיהֶנֶם» איפוא שיחה מתקיימת בין אנשי הגן לבין אנשי האש. הורדה במכה אחרי סורת צאד 38, ופסוקיה מאתיים וששה. קיבלה את שמה «הַחוּמָה הַחוּצָצֶת בֵּין גֵּן עֵדֶן וְגִיהֶנֶם» מפסוק ארבעים וששה.

סורת אל-אעראף 7

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמֶן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. א.ל.מ.צ.¹
2. (הקוֹרְאָן) הוּא סִפֵּר (עֲצוּם) אֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִיף (מוֹחֶמֶד) מִן הַשָּׁמַיִם, לָכֵן לֹא יִהְיֶה שׁוֹם סִפֵּק בְּלִבָּךְ בִּיחַס אֵלָיו (שֶׁהוּא הוֹרֵד אֱלִיף מֵאֵת אֱלֹהֵה), כְּדִי לְהִזְהִיר בּוֹ אֶת הַכּוֹפְרִים, וּלְהִזְכִּיר לַמֵּאֲמִינִים,
3. לָכֵן אַחֲרֵי מָה שֶׁהוֹרֵד אֲלֵיכֶם מִרְבוֹנְכֶם, וְאֵל תִּלְכּוּ אַחֲרֵי מְדִרִיכִים זֹלָתוֹ. מִה מַּעַט נִזְכָּרִים אַתֶּם.²
4. רְבוֹת הֵן הָעָרִים אֲשֶׁר הִשְׁמִדְנוּ. הֶעֱנַשׁ שְׁלָנוּ בָּא עֲלֵיהֶן, בְּלִילָה כְּשֶׁהֵם יֹשְׁבִים, אוֹ בְּשַׁעַת מְנוּחַת הַצֹּהֲרִים,³
5. וְאִזּוֹ כְּשֶׁהֶעֱנַשׁ שְׁלָנוּ בָּא עֲלֵיהֶם, קָרָאוּ (בַּחֲרָה), בְּאַמֶּת הֵינּוּ כּוֹפְרִים.⁴
6. (בְּיוֹם הַדִּין) נִשְׁאָל אֶת כָּל הָאֲמוֹת אֲשֶׁר נִשְׁלְחוּ שְׁלִיחִים אֲלֵיהֶן, אֵיךְ עֲנִיתֶם לְשְׁלִיחֵיהֶם? וְנִשְׁאָל אֶת הַשְּׁלִיחִים עַל מַעֲשֵׂיהֶם.⁵
7. בְּכָל זֹאת, אֲנַחְנוּ נוֹדִיעַ לְכָל בְּנֵי אָדָם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם, כִּי מַעֲוֹלָם לֹא הֵינּוּ רְחוּקִים מֵהֶם.⁶
8. בְּיוֹם הַהוּא מַעֲשֵׂי בְנֵי הָאָדָם יִשְׁקְלוּ בְּמֵאזְנֵי צָדֵק, וְאֵלֶּה שְׁמִשְׁקָל הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים שְׁלֵהֶם יִהְיֶה כֶּבֶד, הֵם יִהְיוּ הַמַּצְלִיחִים,⁷
9. אוּלַּם אֵלֶּה שְׁמִשְׁקָל הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים שְׁלֵהֶם יִהְיֶה קָל, אֵלֶּה הֵם שְׁאֵבְדוֹ אֶת נַפְשֹׁתֵיהֶם עַל יְדֵי כְּפִירְתָם בְּאוֹתוֹתֵינוּ.⁸
10. אֲנַחְנוּ הוֹשַׁבְנוּ אֶתְכֶם בְּאֶרֶץ וְסַפְּקָנוּ לָכֶם בְּהָ מַחִיָּה, אֵד מַעֲטָה הִיא תוֹדִיעְכֶם (לְאֱלֹהֵה).⁹

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים. צאד.

2. ר' סורת יוסוף 12: 103, ופי' 106; וסורת אל-אנעאם 6: 146.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 97; וסורת אנ-נחל 16: 45 - 47.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21: 11 - 15.

5. ר' סורת אל-מאאידה 5: 109; וסורת אל-קצצ 28: 65.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6: 59.

7. ר' סורת אנ-נסא' 4: 40; וסורת אל-אנביא' 21: 47.

8. ר' סורת אל-מואמנון 23: 102 - 103; וסורת אל-קארה 101: 6 - 11.

9. ר' סורת אבראהים 14: 34.

קטע 2

11. אַנחנו כָּבֵר בָּרָאנוּ אֶתְכֶם וּלְאַחַר מָכַן צִירְנוּ אֶתְכֶם (בַּצּוּרָה הַיְפָה בְּיוֹתֵר), וְצוּרְנוּ לְמַלְאָכִים, סִגְדוּ לְאָדָם, וְהֵם סִגְדוּ, אֲלָא אֲבָלִים שְׁלֹא הָיָה בֵּין הַסּוּגָדִים.¹
12. אָמַר (אֱלֹהֵה), מַה מָּנַע אוֹתְךָ מִלְּסַגֵּד כְּאֲשֶׁר צִוִּיתִי אוֹתְךָ? אָמַר, אֲנִי טוֹב מִמָּנֹנִי. אוֹתִי בָּרָאתָ מֵאֵשׁ וְאוֹתוֹ בָּרָאתָ מִטֵּין.
13. אָמַר (אֱלֹהֵה), אִם כֵּךְ, יָד מִהֲנוּ, כִּי לֹא מִתֵּר לָךְ לִהְיוֹת שֹׁחֵץ בְּנוֹ. צֹא! כִּי מִן הַבְּזוּיִים אַתָּה.
14. אָמַר (אֲבָלִים), תָּנוּ לִי אֶרְכָּה עַד יוֹם תַּחֲיַת הַמֵּתִים.
15. אָמַר (אֱלֹהֵה), אֶרְכָּה נִתְּנָת לָךְ.
16. אוֹלָם הוּא (אֲבָלִים) הוֹסִיף, הוֹאִיל וְגִרְמָתָ לִי לְתַעֲוֹת, אֲאַרְבֵּ לָהֶם (לְבָנֵי אָדָם) בְּשִׁבִּיל הַיֶּשֶׁר שְׁלָךְ.
17. וְאִזּוּ אֶתְקִיף אוֹתָם מִכָּל הַצִּדָּדִים, מִפְּנִיָּהֶם וְאַחֲרֵיהֶם וּמִימֵינָם וּמִשְׁמָאֲלָם, וְאַתָּה תִּרְאֶה מִרְבִּיתָם לֹא יִכִּירוּ לָךְ טוֹבָה.²
18. הוּא (אֱלֹהֵה) אָמַר, צֹא מִכָּאן, מִגִּנָּה וּמוֹבֵס, אֲנִי אֲמַלֵּא אֶת גִּיהֵנָם בְּךָ וּבְכָל אֱלֹהֵי הַהוֹלָכִים אַחֲרֶיךָ.³
19. הוּי אָדָם! שָׁכַן אַתָּה וְאַשְׁתְּךָ בְּנוֹ, וְאָכְלוּ מִכָּל אֲשֶׁר תִּרְצוּ, אֵד אֶל תִּתְקַרְבוּ מִן הָעֵץ הַזֶּה, וְאִזּוּ תִּגְרְמוּ עָוֹל לְעֶצְמְכֶם.⁴
20. הִשְׁטֹן פָּתָה אוֹתָם לְמַעַן שִׁירָאָה לָהֶם אֶת מַעֲרַמֵּיהֶם אֲשֶׁר נִסְתְּרוּ מֵהֶם. וְאַמֵּר, רַבּוֹנְכֶם אֲסֹר לָכֶם לְקָרֵב אֶל עֵץ זֶה לִבְל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ וְתַהְיוּ מִלְּאָכִים אוֹ תַּהְיוּ לְעוֹלָם,⁵
21. הוּא נִשְׁבַּע לָהֶם לֵאמֹר, אֲנִי יוֹעֵץ נֶאֱמָן לָכֶם,
22. וְהִכְשִׁילָם בְּעֶרְמָתוֹ. וְכֹאֲשֶׁר טָעְמוּ מִן הָעֵץ נִגְלוּ לָהֶם מַעֲרַמֵּיהֶם, אִזּוּ הִתְחִילוּ לְכַסּוֹת אֶת עֶרְוַתָם מֵעַלֵּי הַנּוֹ. אִזּוּ קָרָא אֲלֵיהֶם רַבּוֹנָם, הֵאֵם לֹא אֲסֻרְתִּי עֲלֵיכֶם לְקָרֵב אֶל הָעֵץ הַזֶּה? וְלֹא אֲמַרְתִּי לָכֶם, כִּי הִשְׁטֹן הוּא לָכֶם אוֹיֵב בְּרוּר?

1. ר' סורת אל-חגיר 15 : 28 - 29.

2. ר' סורת סבא' 34 : 20 - 21.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 63 - 65.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 35.

5. ר' סורת טא. הא 20 : 120.

23. אָמְרוּ, רְבוּנוֹ! חֲטֵאנוּ לְנַפְשֵׁנוּ, וְאִם לֹא תִסָּלַח לָנוּ וּתִרְחָמֵנוּ, נִהְיָה מִן הָאוֹבְדִים.

24. אָמַר (אֱלֹהָהּ), רְדוּ (כָּלְכֶם אֶל הָאָרֶץ) כְּאוֹיְבִים זֶה לָזֶה, וּבְאָרֶץ יֵשׁ לָכֶם מִשְׁכָּן וְטוֹבַת הַנָּאָה לְזִמְן קָצוֹב,

25. וְאָמַר, וְכֵּה תַחֲיוּ וְכֵּה תָמוּתוּ וּמִמָּנָה תוֹצֵאוּ (בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים).

קטע 3

26. הוּי בְּנֵי אָדָם! הוֹרְדֵנוּ לָכֶם לְבוּשׁ לְהִסְתִּיר אֶת עֲרוֹתְכֶם, וּבְגָד פָּאָר, אֵד לְבוּשׁ יֵרָאֵת אֱלֹהָ טוֹב מִמֶּנּוּ, זֶה הוּא מְאוֹתוֹת אֱלֹהָ, לְמַעַן יִזְכְּרוּ.

27. הוּי בְּנֵי אָדָם! אֵל יִפְתָּה אֶתְכֶם הַשָּׁטָן כְּפִי שֶׁהוֹצִיא אֶת אֲבוֹתֵיכֶם מִן הַגֵּן, בְּהַפְשִׁיטוֹ אוֹתָם מִבְּגְדֵיהֶם לְהִרְאוֹתָם אֶת עֲרוֹתָם. הוּא וְעַדְתּוֹ יֵרְאוּ אֶתְכֶם מֵאִיפָה שֶׁלֹּא תֵרְאוּ אוֹתָם. אֲנַחְנוּ עָשִׂינוּ אֶת הַשָּׁטָנִים לְמַגְנִים לְאֵלָה אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ.¹

28. בַּעֲשׂוֹתָם מַעֲשֵׂה תוֹעֵבָה יֹאמְרוּ הַכּוֹפְרִים, כִּדּוּ מַצָּאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׂים, וְאֱלֹהָ צָוָה אוֹתָנוּ בְּזֹאת. אָמַר, אֱלֹהָ לֹא יִצְוֶה עַל מַעֲשֵׂי תוֹעֵבָה. הִתְאֲמְרוּ עַל אֱלֹהָ אֶת אֲשֶׁר לֹא תִדְעוּ?

29. אָמַר, רְבוּנֵי מִצְוֶה רַק עַל הַצִּדֵּק, וְהִתְפַּלְלוּ בְּנֵי אָמֵנוּת לְאֱלֹהָ בְּכָל מְקוֹם תִּפְלָה (מִסְגָּד), וְקִרְאוּ לוֹ בְּהִתְמַסְרוֹת מְלָאָה. כָּשֶׁם שֶׁבָּרָא אֶתְכֶם לְרֵאשׁוֹנָה, כֵּן תִּשׁוּבוּ (אֵלָיו),

30. (אֱלֹהָ עָשָׂה אֶת בְּנֵי אָדָם לְשִׁתֵּי קְבוּצוֹת), קְבוּצָה אֲשֶׁר אוֹתָהּ הִדְרִיד, וּקְבוּצָה נִגְזְרָה עָלֶיהָ תַעֲזֶיהָ מִשׁוּם שֶׁחֲבִירָהּ לָקַחוּ אֶת הַשָּׁטָנִים לְאֲדוֹנִים זוֹלַת אֱלֹהָ, וְהֵם חוֹשְׁבִים שֶׁהֵם מְדַרְכִּים.

31. הוּי בְּנֵי אָדָם! הִתְלַבְּשׁוּ זָפָה כְּשֶׁאַתֶּם מְבַקְרִים בְּכָל מִסְגָּד, וְאִכְלוּ וּשְׁתוּ, אֵד לֹא תִגְזִימוּ, כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַמִּגְזִימִים,

32. אָמַר, וְכִי מִי אֶסֶר אֶת הַלְבוּשׁ הַנָּקִי וְהַיָּפֶה וְהַמְזוֹן הַטָּעִים וְהַמִּתֵּר אֲשֶׁר הָעֵנִיק לַעֲבָדָיו? אָמַר, רַק אֵלָה אֲשֶׁר הֵאֱמִינוּ בְּחִיָּהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה יִהְיוּ זָכָאִים לָהֶם, וְהִיא רַק לָהֶם בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. כִּדּוּ אֲנַחְנוּ מִבְּהִירִים בְּמִפְרָשׁ אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.

קטע 4

33. אָמַר, רְבוּנִי אֶסֶר אֶת הַתּוֹעֲבוֹת, הַגְּלוּיֹת בָּהֶן וְהַנִּסְתָּרוֹת, וְאֶת הַפֶּשַׁע, וְהַעֲשֵׁק, וְלִשְׁתֹּף לְאֵלֶּה שֶׁתִּפִּים אֲשֶׁר הוּא לֹא הִרְשָׁה, וְלַהֲגִיד עַל אֵלֶּה דְּבָרִים שְׁאִינְכֶם יוֹדְעִים.¹
34. לְכָל אִמָּה מוֹעֵד קָבוּעַ, וּבִהְגִיעַ מוֹעֵדָם, לֹא יוּכְלוּ לְדַחֲתוֹ אִף לֹא בִּשְׁעָה, וְלֹא לְהַקְדִּימוֹ.
35. הוּי בְּנֵי אָדָם! כְּאֲשֶׁר יָבוֹאוּ אֲלֵיכֶם שְׁלִיחִים מִקִּרְבְּכֶם לְמַעַן יִמְסְרוּ לָכֶם אוֹתוֹתַי, כָּל אֵלֶּה אֲשֶׁר יִירָאוּ אֶת אֵלֶּה וַיַּעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, לֹא יִפֹּל עֲלֵיהֶם פֶּחַד וְלֹא יִצְטָעְרוּ.
36. אֲדָּ אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹתַי וְהִתְנַשְּׂאוּ עֲלֵיהֶם, אֵלֶּה בְּעֲלֵי הָאֵשׁ הֵם, וּלְעוֹלָם יִהְיוּ בָּהֶּ.
37. וּמִי כּוֹפֵר יוֹתֵר מִזֶּה שֶׁבּוֹדָה שְׁקָרִים עַל אֵלֶּה, אוֹ מִתְכַּחֵשׁ לְאוֹתוֹתַי? כָּל אֵלֶּה יִקְבְּלוּ אֶת עֲנָשׁ כְּתוּב בְּלוּחַ הַשְּׁמִימִי (הַלּוּחַ הַשְּׁמוּר). כְּאֲשֶׁר יָבוֹאוּ שְׁלִיחֵינוּ (מִלֵּאכֵי הַמַּנּוֹת) אֲלֵיהֶם לְהוֹצִיא אֶת נִשְׁמָתָם, וַיִּשְׁאַלּוּ אוֹתָם, הִיכֵן הֵם אֵלֶּה שֶׁהֵיִתִּים קוֹרְאִים וּפּוֹנִים אֲלֵיהֶם, זוֹלַת אֵלֶּה? וְהֵם יֹאמְרוּ, הֵם אָבְדוּ לָנוּ. אִזּוּ יַעֲדִידוּ עַל עֲצָמָם כִּי כָּפְרוּ.²
38. אִזּוּ יֹאמַר (אֵלֶּה לְכוֹפְרִים), הִכְנָסוּ לָאֵשׁ וְהִצְטָרְפוּ אֶל אַמּוֹת שֶׁל ג'ן (שְׂדִים) וּבְנֵי אָנוּשׁ אֲשֶׁר נִכְנָסוּ אֲלֵיהֶם לִפְנֵיהֶם. כָּל אִמָּה תִּקְלַל אֶת אַחֻתָּהּ בְּהַכְנָסָהּ,³ וְכְּאֲשֶׁר יִתְאַסְּפוּ כָּלֵן בְּתוֹכָהּ, תִּפְנֶה הָאֲחֵרוֹנָה שֶׁבָּהֶן אֶל הָרֵאשׁוֹנָה, וְתִגִּיד, רְבוּנִי! אֵלֶּה הִתְעוּ אוֹתָנוּ, עַל כֵּן הִכְפַּל לָהֶם אֶת עֲנָשָׁם בְּאֵשׁ.⁴ יֹאמַר (אֵלֶּה), לְכָל אַחַת בָּכֶם יִכְפַּל הָעֲנֵשׁ, וְאוֹלָם לֹא תִדְעוּ.⁵
39. וַיֹּאמְרוּ הָרֵאשׁוֹנִים שֶׁבָּהֶם לְאֲחֵרוֹנִים בָּהֶם, אִין לָכֶם יִתְרוֹן עֲלֵינוּ, טַעְמוֹ אֶת הָעֲנֵשׁ כְּגִמּוֹל מַעֲשֵׂיכֶם הִרְעִים.⁶

קטע 5

40. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹתַי וְהִתְנַחֲסוּ אֲלֵיהֶם בִּיהִירוֹת, לֹא יִפְתְּחוּ לָהֶם שַׁעְרֵי שְׁמַיִם וְלֹא יָבוֹאוּ בָּנָן, עַד אִם יַעֲבֵר הַגְּמַל בְּקוֹף הַמַּחֲט. כִּדּוּ נַעֲנִישׁ אֶת הַכוֹפְרִים.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.

2. ר' סורת יונוס 10 : 69 - 70 ; וסורת לוקמאן 31 : 23 - 24.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 166 - 167 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 25.

4. ר' סורת אל-אחוזאב 33 : 66 - 68.

5. ר' סורת אנ-נחל 16 : 25, ופ' 88 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 13.

6. ר' סורת סבא' 34 : 31 - 33.

41. גִּיהֵנוֹם יִהְיֶה מְקוֹם מְנוּחָה וּמִכְסָּה לָהֶם, וְכֵן נַעֲנִישׁ אֶת הַכּוֹפְרִים.
42. אֵלֶּה שְׁהָאֻמִּינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב (לְפִי מִיטֵב וְכִלְתֶּם), לֹא נִכְבֵּיד עַל נַפְשׁ לְשִׁאת יוֹתֵר מִכְפִּי וְכִלְתֶּה, אֵלֶּה הֵם שׁוֹכְנֵי הַגֶּן לְנֶצַח.
43. וְנַעֲקֹר כָּל טִינָה מִלְבוּתֵיהֶם, בְּזִמּוֹן שְׁנֵהֲרוֹת זֹרְמִים מִתַּחַתָּם, וַיֹּאמְרוּ, הַשְׁבַּח לְאֵלֶּה אֲשֶׁר הִדְרִיקֵנוּ לָזֶה, כִּי לֹא הִזִּינוּ מוֹצָאִים דְּרַכְנוּ הִנֵּה, לוֹלֵא הִדְרִיקֵנוּ אֵלֶּה. עַל יְדֵי שְׁלִיחֵי רְבוּנוֹ שֶׁהִבִּיאוּ לָנוּ אֶת הָאֵמֶת. אִזּוּ יִקְרְאוּ, זֶהוּ לָכֶם הַגֶּן אֲשֶׁר נִחַלְתֶּם עַל מַעֲשֵׂיכֶם הַטּוֹבִים.
44. שׁוֹכְנֵי הַגֶּן יִקְרְאוּ אֶל שׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ, כְּבָר מַצְאֵנוּ כִּי כָּל אֲשֶׁר הוֹעִיד לָנוּ רְבוּנוֹ אֵמֶת הוּא. הָאֵם מַצְאֵתָם גַּם אֵתָם אֶת כָּל אֲשֶׁר הוֹעִיד לָכֶם רְבוּנוֹכֶם אֵמֶת הוּא? יֹאמְרוּ, «כֵּן».¹ אִזּוּ יִכְרִיז כְּרוּז בְּתוֹכָם, קִלְלַת אֵלֶּה עַל הַכּוֹפְרִים,
45. אֲשֶׁר הִרְחִיקוּ אֲנָשִׁים מִהַשְׁבִּיל שֶׁל אֵלֶּה, וּפְעָלוּ לַעֲקֻמוֹ, וְכִפְרוּ בְּעוֹלָם הַבָּא.
46. בֵּין שְׁנֵיהֶם (הַמַּאֲמִינִים וְהַכּוֹפְרִים) קִימַת מַחֲצָה עֲצוּמָה, וְעַל הַמַּחֲצָה נִצָּבִים אֲנָשִׁים² הַמִּכְרִים אֶת כָּלָם לְפִי סִימְנֵיהֶם. וְהֵם יִקְרְאוּ אֶל הַמַּיְעָדִים לָנוּ, אֲשֶׁר עָדִין לֹא נִכְנסוּ אֵלָיו, אֲמַנְם הֵם מְקוּיִם, שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם.
47. אִךְ כְּאֲשֶׁר יִפְנֶה מִבֶּטֶם לַעֲמַת אֲנָשֵׁי הָאֵשׁ, יֹאמְרוּ, רְבוּנוֹ! אֵל תִּכְנִיס אוֹתָנוּ עִם הַכּוֹפְרִים.

קטע 6

48. הָאֲנָשִׁים הַנִּצָּבִים עַל הַמַּחֲצָה יִקְרְאוּ אֶל אֲנָשִׁים שְׁיַפִּירוּ לְפִי סִימְנֵיהֶם, מִה הוֹעִיל לָכֶם הַהוּן שְׁאֵסְפָתָם? וּמִה הוֹעִילָה לָכֶם יְהִירוֹתְכֶם?
49. אֶת אֵלֶּה (הָעֲנִיִּים וְהַחֲלוּשִׁים) אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתֶּם כִּי לֹא יִפְרֹשׁ אֵלֶּה אֶת רַחֲמָיו עֲלֵיהֶם? יֹאמֶר לָהֶם, הַכְּנֵסוּ אֶל הַגֶּן, לֹא יִפֹּל עֲלֵיכֶם פֶּחַד וְלֹא תִצְטָעְרוּ.
50. אֲנָשֵׁי הָאֵשׁ יִקְרְאוּ אֶל אֲנָשֵׁי הַגֶּן, תִּשְׁפְּכוּ עֲלֵינוּ מֵן הַמַּיִם, אוֹ מִמֶּה שֶׁאֵלֶּה פָּרִיס אֶתְכֶם. יֹאמְרוּ (אֲנָשֵׁי הַגֶּן), אֵלֶּה אֶסֶר זֹאת עַל הַכּוֹפְרִים,
51. אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת דָּתָם שְׁעֲשׂוּעַ וּמִשְׁחָק, וְאֲשֶׁר חִזִּי הָעוֹלָם הָזֶה הִתְעוּ אוֹתָם. הַיּוֹם נִשְׁכַּח אוֹתָם כְּפִי שְׁשִׁכְחוּ כִּי יוֹמָם זֶה עוֹמֵד לְבוֹא, וּכְשֶׁם שֶׁהִתְכַּחְשׂוּ לְאוֹתוֹתֵינוּ.³

1. ר' סורת אצ-צאפאת 27: 54 - 59; וסורת אט-טור 57: 14 - 16.

2. אנשים אשר מעשיהם הטובים והרעים שווים, והם מקווים להכנס לגן עדן. ר' סורת אל-חדיד 57: 13.

3. ר' סורת את-תובה 9: 67; וסורת טא. הא. 20: 126; וסורת אל-ג'איתיה 34: 45.

52. כָּבֶר הִבֵּאנוּ לָכֶם סֵפֶר (הַקּוֹרְאָן) שֶׁבִּאֲרָנוּ בְּדַעַת, ¹ הַדְרָכָה וְרַחֲמִים לַמַּאֲמִינִים.

53. לֹא נֹתֵר לָהֶם אֵלָּא לְצַפּוֹת כִּי תִתְגַּשְׁמְנָה הָאֲזָהְרוֹת שָׁלוֹ. וּבִיּוֹם אֲשֶׁר תִּתְגַּשְׁם אֲזָהְרוֹתֵינוּ, יִגִּידוּ אֵלֶּהָ אֲשֶׁר שָׁכַחוּ אוֹתוֹ, שְׁלִיחֵי רְבוּנָנוּ הִבִּיאוּ אֶת הָאָמֶת, וְעַתָּה הִישׁ לָנוּ מִי שִׁמְלִיץ לְטוֹבָתָנוּ, אוֹ שְׁנַחֲזֹר לַחַיִּים כְּדִי שְׁנוּכַל לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים שׁוֹנִים מֵאֲשֶׁר עָשִׂינוּ? הֵם כָּבֶר אֲבָדוֹ אֶת עַצְמָם (בִּקְפִירָתָם), וִימָה שֶׁבָּדוּ נָטַשׁ אוֹתָם.

קטע 7

54. רְבוּנוֹכֶם הוּא אֵלֶּלָּהָ אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּשִׁשָּׁה יָמִים, וְאֵז עָלָה עַל כֶּסֶּם הַמַּלְכוּת, הוּא כֶּסֶה אֶת הַיּוֹם בַּלַּיְלָהָ, כִּשְׁהוּא רוֹדֵפוֹ בְּמַהֲירוֹת נִמְשָׁקֶת, וּבָרָא אֶת הַשָּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ וְאֶת הַכּוֹכָבִים הַנִּכְנָעִים לְרִצּוֹנוֹ.² לוֹ כָּל הַבְּרִיאָה וְהַשְׁלֵטוֹן. בְּרוּךְ אֵלֶּלָּהָ רַבּוֹן הַעוֹלָמִים.

55. קִרְאוּ לְרְבוּנוֹכֶם בִּכְנִיעָה, וּבִלְחָשׁ.³ אֵין הוּא אוֹהֵב אֶת הַתּוֹקֶפְנִים.

56. אַל תִּשְׁחִיתוּ בְּאָרֶץ אַחֲרֵי שֶׁהִשְׁכַּן שְׁלוֹם בְּרַחֲבֶיהָ, וְקִרְאוּ אֵלָיו (לְאֵלֶּלָּהָ) בִּירָאָה וְתִקְוָה, רַחֲמֵי אֵלֶּלָּהָ קְרוֹבִים מַעוֹשֵׁי הַטּוֹב.⁴

57. הוּא הַשּׁוֹלֵחַ אֶת הָרוּחוֹת בְּשׁוֹרָה טוֹבָה לִפְנֵי רַחֲמָיו (הַגֶּשֶׁם),⁵ וְכֹאֲשֶׁר יִשְׂאוּ עֵן כְּבֵד (מִלֵּא מִים), נוֹבִיל אוֹתוֹ אֶל אֲדָמָה שֶׁהִיְתָה כְּמַתָּה, וְנוֹרִיד עָלֶיהָ אֶת הַמַּיִם, וְנוֹצִיא בָּהֶם מִכָּל פְּרִי,⁶ כִּכָּה נוֹצִיא אֶת הַמַּתִּים (מִקְבְּרֵיהֶם בְּיוֹם הַדִּין), לְמַעַן תִּזְכְּרוּ.⁷

58. הָאֲדָמָה הַטּוֹבָה, תִּצְמִיחַ צִמְחָהּ (טוֹבִים וּבְשָׁפַע) בְּרִשׁוֹת רְבוּנָם, וְהָאֲדָמָה הָרָעָה לֹא תִצְמִיחַ צִמְחָהּ אֵלָּא אֲמָלִלִים. כֵּן נִבְאָר אֶת הָאוֹתוֹת לְמַכְיֵרֵי תוֹדָה.

קטע 8

59. כָּבֶר שְׁלַחְנוּ אֶת נוֹחַ אֶל בְּנֵי עֵמוֹ,⁸ וְהוּא אָמַר, הוּי בְּנֵי עַמִּי! עֲבָדוּ אֶת אֵלֶּלָּהָ כִּי אֵין לָכֶם אֵלָּה זולָתוֹ. אֲכֹן מִפְּחַד אָנִי שֶׁיָּבֹאוּ עֲלֵיכֶם עֲנֹשׁ יוֹם עֲצוֹם (יּוֹם הַדִּין).

1. ר' סורת הוד 11: 1; וסורת אנ-נסא' 4: 166.

2. ר' סורת יא. סין 36: 37 - 40.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 205; וסורת מרים 19: 3.

4. ר' סורת אל-אעראף 7: 156.

5. ר' סורת אר-רום 30: 46.

6. ר' סורת אש-שורא 42: 28.

7. ר' סורת אר-רום 30: 50.

8. ר' סורת הוד 11: 23 - 48.

60. אַךְ נִכְבְּדִי עִמּוֹ אֶמְרוּ, אֲנַחְנוּ רוֹאִים שְׂאֵתָה תוֹעָה תַעֲזִיחַ מַחֲלֻטָּה.
61. אֶמְרָ, בְּנֵי עַמִּי! אֵין אֲנִי תוֹעָה, אֲמַנְסָ אֲנִי שְׁלִיחַ רַבּוֹן הַעוֹלָמִים,¹
62. בְּאֵתִי לְמִסֵּר לָכֶם אֶת שְׁלִיחוֹת רַבּוֹנִי, וְלִיעָץ לָכֶם, מִשּׁוּם שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ מֵאֵלֶּלָה מַה שְּׂאֵתָם אֵינְכֶם יוֹדְעִים.
63. הָאֵם תִּתְּפֻלְאוּ שְׂבָאָה אֲלֵיכֶם תִּזְכֹּרֶת מִרַבּוֹנְכֶם עַל יְדֵי אִישׁ מִקְרָבְכֶם, לִמְעַן יִזְהַיְרְכֶם וְתִירָאוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם וּלְמַעַן תִּרוּחֲמוּ?
64. אַךְ הֵם הִתְכַּחֲשׁוּ לוֹ וְאָז הִצְלָנוּ אוֹתוֹ וְאֵת אֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ עִמּוֹ בַּתֵּבָה,² וְהִטְבַּעְנוּ אֶת מִכְחִישֵׁי אוֹתוֹתֵינוּ. כִּי אֲנָשִׁים עוֹרֵי יָב הִיוּ.³

קטע 9

65. וְאֵל בְּנֵי עֶאֱד⁴ שְׁלַחְנוּ אֶת אַחִיהֶם הוּד, וְהוּא אֶמְרָ, בְּנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, שְׂאִין לָכֶם אֱלֹה זולָתוֹ. הָאֵם לֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהָ?
66. אֶמְרוּ נִכְבְּדִי בְנֵי עִמּוֹ שֶׁכְּפָרוּ, נִרְאָה לָנוּ שֵׁשׁ בְּדָ בַּעֲרוֹת, וְאֲנַחְנוּ חוֹשְׁשִׁים כִּי אֵתָה מִהֶמְשָׁקָרִים.
67. אֶמְרָ, בְּנֵי עַמִּי! אֵין בִּי בַּעֲרוֹת, אֲמַנְסָ אֲנִי שְׁלִיחַ רַבּוֹן הַעוֹלָמִים,
68. לְמִסֵּר לָכֶם אֶת שְׁלִיחוֹת רַבּוֹנִי, וְאֲנִי יוֹעֵץ נֶאֱמָן לָכֶם.
69. הָאֵם תִּתְּפֻלְאוּ שְׂבָאָה אֲלֵיכֶם תִּזְכֹּרֶת מִרַבּוֹנְכֶם עַל יְדֵי אִישׁ מִקְרָבְכֶם, לִמְעַן יִזְהַיְרְכֶם? זָכְרוּ כִּי אַתֶּם בְּאֵתָם אַחֲרֵי עַם נוֹחַ, וְעֵשָׂה אֶתְכֶם עֲנָקִים. זָכְרוּ חֲסִדֵי אֱלֹהָ לְמַעַן תַּצְלִיחוּ.
70. אֶמְרוּ, הָאֵם בְּאֵת אֲלֵינוּ לְמַעַן נַעֲבֹד אֶת אֱלֹהָ לְבַדּוֹ וְנַעֲזֹב אֶת אֲשֶׁר עֲבָדוּ אֲבוֹתֵינוּ?⁵ אִם כֹּךָ הִדְבַּר? הִבָּא עֲלֵינוּ אֶת (הַעֲנָשׁ) שֶׁבּוּ אֵתָה מֵאִים עֲלֵינוּ, אִם אֵתָה צוּדֵק.
71. וְהוּד אֶמְרָ, כְּבָר נָפַל עֲלֵיכֶם עֲנָשׁ וְכַעַס מִרַבּוֹנְכֶם. הָאֵם אַתֶּם מְתוֹכְחִים אֶתִּי אוֹדוֹת אֱלִילִים שְׂאֵתָם וְאֲבוֹתֵיכֶם קָרְאתֶם אֱלֹה מִבְּלִי שׁוּם רֵאָיָה מֵאֵלֶּלָה? לָכֵן חֲכוּ (לַעֲנֹשׁ מֵאֵלֶּלָה) וְאֲנִי מִחֻכָּה עִמָּכֶם.
72. אֲזִי הִצְלָנוּ בְּרַחֲמֵינוּ אֶת הוּד וְאֵת אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ עִמּוֹ, וְהִשְׁמַדְנוּ אֶת אֱלֹה שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ וְלֹא הֶאֱמִינוּ.⁶

1. ר' סורת אל-אחאקאף 46: 11; וסורת אל-מוטפפין 83: 22.

2. ר' סורת אל-ענכבות 29: 15.

3. ר' סורת נוח 71: 25.

4. שבטים ערבים קדמונים. ר' סורת הוד 11: 50 - 60; סורת פוצלת 40: 15; וסורת אל-פגיר 89: 6 - 8.

5. ר' סורת אל-אנפאל 8: 32.

6. ר' סורת אל-חאקה 69: 6 - 8.

קטע 10

73. וְאֵל עִם תִּ' מוּדִי שְׁלַחְנוּ אֶת צֹאֲלָח אַחִיהֶם, וְהוּא אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ לְבַדּוֹ שְׁאִין לָכֶם אֵל זֹלָתוֹ.² כְּבָר בָּאָה לָכֶם הַכֹּחָה בְּרוּרָה מְרֻבֶּנֶכֶם, זֹו הִנָּאקָה³ שֶׁל אֱלֹהָ לְאוֹת לָכֶם. תִּנּוּ לָהּ לְרַעוֹת בְּאַדְמַת אֱלֹהָ וְאֵל תִּפְגְּעוּ בָּהּ לְרַעָה,⁴ פֶּן יִפְגַּע בְּכֶם עֶנֶשׁ מִכְּאִיב.
74. וְזָכְרוּ כִּי אַתֶּם בְּאַתֶּם אַחֲרֵי עִם עֶאֱד וְכִי אֱלֹהָ הוֹשִׁיב אֶתְכֶם בְּאַרְץ, שְׁבַמִּישׁוּרִיָּה הַקִּמְתֶּם מְצוּדוֹת וְאַרְמוֹנוֹת, וּבְהִרְיָה חֲצַבְתֶּם בְּתֵים. זָכְרוּ חֲסָדֵי אֱלֹהָ. לָכֵן הִזְהָרוּ וְאֵל תִּשְׁחִיתוּ בְּאַרְץ.
75. אָמְרוּ הַשְּׁחָצִנִים מִבֵּין נִכְבְּדֵי עַמּוֹ לְמֵאֲמִינִים הַחֲלָשִׁים אֲשֶׁר בָּהֶם, הֵאֵם מֵאֲמִינִים אַתֶּם שְׁצֹאֲלָח נִשְׁלַח עַל יְדֵי רַבּוֹנוֹ! הַמֵּאֲמִינִים הַחֲלָשִׁים אָמְרוּ, בּוֹדֵאִי! מֵאֲמִינִים אֲנַחְנוּ בְּשִׁלְחֵינוּ.
76. אָמְרוּ הַשְּׁחָצִנִים, וְאַנְחָנוּ כּוֹפְרִים בְּכָל אֲשֶׁר אַתֶּם מֵאֲמִינִים בּוֹ.
77. וַעֲקְרוּ אֶת הִנָּאקָה, וּמָרְדּוּ עַל צוֹ רַבּוֹנָם, וְאָמְרוּ, הוּא צֹאֲלָח! הֵבֵא עֲלֵינוּ אֶת אֲשֶׁר הִבְטַחְתָּ (מִהֶעֱנֵשׁ), אִם בְּאַמֶּת אַתָּה שְׁלִיחַ (מֵאֱלֹהָ)?⁵
78. אַז תִּקְפָּה אוֹתָם רַעֲיֶדֶת אֲדָמָה וְיִהְיוּ לְמֵתִים מוּטָלִים בְּבִתֵּיהֶם.
79. אַז הִתְרַחַק מֵהֶם צֹאֲלָח וְאָמַר, בְּנֵי עַמִּי! כְּבָר מִסְרֵתִי לָכֶם אֶת שְׁלִיחוֹת רַבּוֹנִי, וְעֵצָתִי לָכֶם בְּכִנוּת, אֲדָ אַתֶּם לֹא אוֹהֲבִים אֶת הַיּוֹעֲצִים הַכְּנִים.
80. וְגַם לוֹט (לוֹט) אָמַר לְבְנֵי עַמּוֹ, אַתֶּם הָרֵאשׁוֹנִים מִכָּל בְּנֵי עוֹלָם לַעֲשׂוֹת אֶת הַתּוֹעֲבָה,
81. לְבוֹא בְּתֹאזָה מִיִּנִית אֶל זָכָרִים בְּמָקוֹם נִקְבוֹת, וְאַתֶּם אֲנָשִׁים מְגִזִּימִים.
82. בְּנֵי עַמּוֹ רַק הִשִּׁיבוּ, גִּרְשׁוּ אוֹתוֹ וּבְנֵי בֵיתוֹ מֵעִירְכֶם כִּי אֲנָשִׁים מִטְהָרִים מִלַּעֲשׂוֹת מַה שְּׂאִתֶּם עוֹשִׂים.
83. אוֹלָם אֲנַחְנוּ הַצִּלְנוּ אוֹתוֹ עִם בְּנֵי בֵיתוֹ,⁶ חוּץ מֵאִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר גּוֹרְלָהּ נִחְרָץ לְקַבֵּל אֶת הָעֶנֶשׁ.
84. אַז הִמְטַרְנוּ עֲלֵיהֶם מָטָר (שֶׁל אֲבָנִים), וּרְאָה מָה הָיָה סוֹפָם שֶׁל הַחוֹטְאִים.⁷

1. ערבים קדמונים שהתגוררו בצפון החג'אז.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 36; וסורת אל-אנביא' 21: 25.

3. נאקה: נקבת הגמל.

4. ר' סורת אש-שוערא' 26: 155; וסורת אל-קמר 54: 28.

5. ר' סורת אש-שמש 91: 14.

6. ר' סורת אד-ד'אריאת 51: 35 - 36.

7. ר' סורת הוד 11: 82 - 83.

קטע 11

85. וְאֵל תּוֹשָׁבֵי מִדְּנָן שְׁלַחְנוּ אֶת אַחֵיהֶם שׁוֹעִיב, הוּא אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ כִּי אֵין לָכֶם אֱלֹהַ זֹולָתוֹ, כִּי הִגִּיעָה אֲלֵיכֶם כְּבֶר הוֹכָחָה מִרְבוֹנְכֶם, עַל כֵּן מִדְּדוּ בַּמִּדָּת הָאֵמֶת וְשִׁמְרוּ עַל מֵאֲזִנֵּי צֶדֶק וְאֵל תִּפְחִיתוּ לְאֲנָשִׁים מִן הַמִּגִּיעַ לָהֶם.¹ אֵל תַּעֲזָרוּ שְׁחִיתוֹת בְּאַרְץ אַחֲרֵי שְׁטִהְרָה מִכְּפִירָה. כִּי לְטוֹבַתְכֶם הוּא אִם תִּהְיוּ מֵאֲמִינִים.
86. אֵל תִּשְׁבּוּ עַל אִם הִדְרָךְ לְהַתְעוֹת מֵאֲמִינִים מִשְׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָ, עַל יָדֵי אִיוִּמִים וְסִלּוּפִים, וּבִבְקִשְׁכֶּם לַעֲקֹם אוֹתוֹ לְפִי רְצוֹנְכֶם. וְזָכְרוּ שְׁהִיְתֶם מַעֲטִים וְאֱלֹהָ הִרְבָּה אֶתְכֶם, וּרְאוּ מָה הָיָה סוֹפָם שֶׁל הַמִּשְׁחִיתִים.
87. אִם חִלַּק מִכֶּם מֵאֲמִין בְּשִׁלְחִיתִי וְחִלַּק אֵינוֹ מֵאֲמִין, חֲכוּ עַד שֶׁאֱלֹהָ יִשְׁפֹּט בְּיָמָיו, כִּי הוּא הַטוֹב בְּשׁוֹפָטִים.

חלק 9

88. אַךְ נִכְבְּדֵי עַמּוֹ הַמִּתְיָהִרִים אָמְרוּ, הוּי שׁוֹעִיב! אֲנַחְנוּ נוֹצִיא אוֹתָךְ וְאֵת הַמֵּאֲמִינִים אֶתְךָ מַעֲרִינוּ, אֲלֹא אִם תִּשׁוּבוּ אֵל דִּתְנוּ. אָמַר שׁוֹעִיב, הַנְּחֹזֶר לְדַתְכֶם גַּם אִם אֲנַחְנוּ שׁוֹנְאִים אוֹתָהּ?
89. נָהִיָּה בּוֹדִים כָּזָב עַל אֱלֹהָ אִם נִחֹזֶר אֵל דִּתְכֶם לְאַחַר שֶׁאֱלֹהָ הֲצִיל אוֹתָנוּ מִמָּנָה. לֹא נִחֹזֶר אֲלֵיהָ אֲלֹא אִם יִרְצֶה אֱלֹהָ רְבוֹנֵנוּ, שֶׁהוּא מִקִּיף כָּל דָּבָר בִּידִיעָתוֹ, כִּי עַל אֱלֹהָ אֲנַחְנוּ סוֹמְכִים. רְבוֹנֵנוּ! שְׁפֹט בְּיָמָיו לְבִין בְּנֵי עַמִּנוּ בְּצֶדֶק, כִּי אֶתָּה הַטוֹב שֶׁבְּשׁוֹפָטִים.
90. אַךְ נִכְבְּדֵי בְנֵי עַמּוֹ (הַכּוֹפְרִים) אָמְרוּ, אִם תִּלְכוּ אַחֲרֵי שׁוֹעִיב תִּהְיוּ מִכְּסִידִים.
91. אַז תִּקְרָה אוֹתָם רְעִידָת אֲדָמָה וְיִהְיוּ לְמֵתִים מוֹטָלִים בְּבִתְיָהֶם.²
92. כָּל אֱלֹהָ שְׁלֹא הָאֲמִינוּ לְשׁוֹעִיב, הִשְׁמָדוּ כְּמוֹ מַעוֹלָם לֹא הָיוּ (נִמְצָאִים) שָׁם. כָּל אֱלֹהָ שְׁלֹא הָאֲמִינוּ לְשׁוֹעִיב, הֵם אֲשֶׁר הִפְסִידוּ.

קטע 12

93. אַז הִתְרַחַק מֵהֶם שׁוֹעִיב, אָמַנְם הוּא אָמַר לָהֶם, בְּנֵי עַמִּי! מִסְרָתִי לָכֶם אֶת הַזְהָרָת רְבוֹנִי, וְעַצְתִּי לָכֶם, וְכִיצַד אֶצְטַעַר עַל אֲנָשִׁים כּוֹפְרִים?
94. כְּאֲשֶׁר הֵייוּ שׁוֹלְחִים נְבִיא לַעִיר מִן הָעָרִים (וְהַכְּחִישׁוּ אֶת שְׁלִיחוֹתוֹ), הֵייוּ מִכֶּם אֶת תּוֹשְׁבֵיהָ בְּאֶסּוֹן וְצָרָה לְמַעַן יִחְזְרוּ אֵל אֱלֹהָ וַיִּבְקְשׁוּ סְלִיחָה.

1. ר' סורת אל-מוטפפין 83: 1 - 6.

2. ר' סורת הוד 11: 87, ופי' 94; וסורת אש-שוערא' 26: 187 - 189.

95. אחר כך החלפנו את הרעה בטובה ורוחה, וכאשר שבו לאיתנם, אמרו, גם אבותינו פקדו אותם המצוקה והרוחה. על כן הפינו בהם לפתע, ולא הרגישו זאת.
96. לו היו תושבי הערים האלה מאמינים ויראים, היינו פותחים להם שערי ברכה מן השמים ומן הארץ, ואולם הם הכחישו את האותות, על כן הפינו בהם כגמול מעשיהם.
97. האם בטוחים תושבי הערים כי הענש שלנו לא יבוא עליהם בלילה כשהם ישנים?
98. או האם בטוחים תושבי הערים כי הענש שלנו לא יבוא עליהם לאור היום כשהם משתעשעים?
99. או האם בטוחים הם כי לא יפקדו בהם תככי אלה, אין בטוחים מתככי אלה מלבד המפסידים.

קטע 13

100. האם לא התברר לאלה היוֹרְשִׁים את הארץ אחרי תושביה הקודמים, שְׁלוֹ רְצִינוּ הִיִּינוּ מַעֲנִישִׁים אוֹתָם עַל חֲטָאֵיהֶם? וְהִיִּינוּ אוֹטְמִים אֶת לְבוֹתֵיהֶם וְלֹא הָיוּ שׁוֹמְעִים!¹
101. אלו הן הערים אשר ספרנו לך על קורותיהן, ששליחיהן באו אליהן עם הוכחות, אך הם לא רצו להאמין למה שהתכחשו לפני זה. כך אוטם אלה את לבות הכופרים.
102. ולא מצאנו את מרביתם קימו ברית, ומצאנו כמרביתם היו משחיתים.
103. אחר כך שלחנו את מוסא (משה) עם אותותינו אל פרעה ונכבדו, אָמְנָם הם הכחישו אותם, וראה מה היה סופם של המשחיתים.
104. אמר מוסא, הוי פרעה! הנה אני שלוח מאת רבון העולמים.
105. ואני מתחייב שלא אמר על אלה דבר זילת האמת. כבר הבאתי לכם סימן ברור מאת רבונכם, על כן שלח עמי את בני ישראל.
106. אמר (פרעה), אם הבאת סימן, הצג אותו, אם באמת אתה צודק?
107. אז השליך (מוסא) את מטהו והנה הוא נחש ברור (חי),
108. אחר כך הוציא את ידו (מחיקו), והנה לבנה היא בעיני הרואים.
109. אמרו הנכבדים מאנשי פרעה, זהו מכשף ממחה,

1. ר' סורת אל-אנעאם 6: 6; סורת אבראהים 14: 44 - 45; סורת טא. הא 20: 128; וסורת אס-סג'דה

קטע 14

110. הוא רוצה להוציאכם מארצכם. (אז פרעה אמר), אם כן, בָּמָה אֲתֵם מִיַּעֲצִים?
111. אָמְרוּ, הִשְׁהָה אוֹתוֹ וְאֵת אָחִיו (הָאֲרוֹן), וְשִׁלַּח שְׁלִיחִים לְכָל הָעָרִים לְאֶסּוֹף,
112. לְהָבִיא אֶלֶיךָ כָּל מִכְשֹׁף מִמֶּחָה.
113. הַמִּכְשָׁפִים בָּאוּ אֶל פְּרַעְה וְאָמְרוּ, הֵאֵם נִקְבַּל פָּרֹס אִם נִנָּחַ?
114. אָמַר פְּרַעְה, כֵּן, וְאַתֶּם תַּהֲיוּ מִן הַמִּקְרָבִים.
115. אָמְרוּ הַמִּכְשָׁפִים, הוּא מוֹסֵא! הַבְּרִצוֹנָד לְהַשְׁלִיךְ מִטֶּד בְּרֹאשׁוֹנָה, אוֹ שְׁאֲנַחְנוּ נִהְיָה הַמְשָׁלִיכִים?
116. אָמַר (מוֹסֵא), הַשְׁלִיכוּ אֲתֶם! כְּאִשֶּׁר הַשְׁלִיכוּ (אֵת מִטּוֹתֵיהֶם וְחִבְלֵיהֶם), אֲחִזּוּ אֵת עֵינֵי הַקָּהָל וְהַפְחִידוּהוּ וְחִלְלוּ כְּשׁוֹף עֲצוֹם.
117. אַךְ אֲנַחְנוּ הַשְּׂרִינוּ לְמוֹסֵא, הַשְׁלִיךְ אֵת מִטֶּד, וַיִּבְלַע אֵת מִרְמַת הַמִּכְשָׁפִים.
118. אַז נִתְגַּלְתָּה הָאֱמֶת וְנִתְבַּטְלוּ כָּל מַעֲשֵׂיהֶם (שִׁקְרֵי הַמִּכְשָׁפִים),
119. וְכָךְ נִחְלוּ הַמִּכְשָׁפִים תְּבוּסָה (וּפְרַעְה וְאֲנָשָׁיו) הַשְּׁפֹלוּ,
120. וַיִּפְּלוּ הַמִּכְשָׁפִים מִשְׁתַּחֲוִים (לְאֵלֶּהָ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים).
121. וְאָמְרוּ, הָאֱמֶנוּ בְּרַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
122. רַבּוֹנֵם שֶׁל מוֹסֵא וְהָאֲרוֹן.
123. אָמַר פְּרַעְה, הֲהָאֱמַנְתֶּם לוֹ בְּלִי רְשׁוּתִי? מִזְמָה הִיא אֲשֶׁר יִזְמַתֶּם בְּעִיר לְהוֹצִיא מִמֶּנָּה אֵת תּוֹשְׁבֵיהָ, אַךְ אֲתֶם עוֹד תִּדְעוּ (מָה אֶעֱשֶׂה בָכֶם)?
124. אֲכָרַת אֵת יָדֵיכֶם וְאֵת רַגְלֵיכֶם חֲלִיפוֹת (יָד יָמִין עִם רַגֶּל שְׂמָאל וְלִהְפֹּךְ), וְאַחֵר כֵּךְ אֲצַלֵּב אֵת כָּלְכֶם.
125. אָמְרוּ, סוֹפְנוּ נַחֲזֵר אֶל רַבּוֹנֵנוּ.¹
126. אֲתָה כּוֹעֵס עָלֵינוּ בְּגִלָּל שֶׁהָאֱמֶנוּ בְּאוֹתוֹת רַבּוֹנֵנוּ (אֵלֶּהָ) כְּשֶׁהֲגִיעוּ אֵלֵינוּ. רַבּוֹנֵנוּ! הַעֲנֵק לָנוּ סִבְלָנוּת וְתֵן לָנוּ לְמוֹת מִתְמַסְרִים לָךְ (מִסְלָמִים).

קטע 15

127. אָמְרוּ נִכְבְּדִי עִם פְּרַעְה, הִתְרַשָּׁה לְמוֹסֵא וְעֲמֹו לְהַשְׁחִית בְּאָרֶץ וְלַעֲזֹב אוֹתָךְ וְאֵת אֶלְהֶיךָ? אָמַר, נִהְרַג אֵת בְּנֵיהֶם וְנִשְׁאִיר אֵת נְשׁוֹתֵיהֶם חַיּוֹת, וְאֲנַחְנוּ שׁוֹלֵטִים עֲלֵיהֶם.

128. אַז אָמַר מוֹסָא לְבְנֵי עַמּוֹ, בִּקְשׁוּ עֲזָרָה מֵאֵלֶּה וְהָיוּ סוֹבְלָנִים, כִּי הָאָרֶץ הִיא לְאֵלֶּה וְהוּא יוֹרִישׁ אוֹתָהּ לְמִי שֶׁיִּרְצֶה מִעֲבָדָיו, וְהַנֶּחָחוֹן הַסּוֹפִי יִהְיֶה לִירָאִים.

129. וְהֵם אָמְרוּ, הוֹרַע לָנוּ לִפְנֵי בּוֹאָד, וְאַף אַחֲרֵי בּוֹאָד. אָמַר מוֹסָא, יִתְּכוּ שָׂרְבוֹנְכֶם רוּצָה לְהַשְׁמִיד אֶת אוֹיְבֵכֶם וּלְהוֹרִישׁ לָכֶם אֶת הָאָרֶץ, וַיִּרְאֶה כִּיצַד אֶתֶּם מִתְּנַהֲגִים.

קטע 16

130. הֵן לִפְנֵים הִבְאֵנוּ עַל עַם פְּרַעָה שְׁנוֹת הַבִּצְרֶת וּמַחְסוֹר בַּתְּנוּבָה, לְמַעַן יִרְתְּעוּ.

131. כְּשֶׁבָּאָה עֲלֵיהֶם שְׁנָה טוֹבָה אָמְרוּ, זֶה מְגִיעַ לָנוּ, אוֹלָם בְּשָׁנָה רַעָה הָיוּ מְטִילִים עַל מוֹסָא וְעַמּוֹ אֶת הָאַחֲרִיּוֹת לְרַע מְזָלָם, אֵף עַל פִּי שֶׁהַמֶּזֶל הוּא רַק בִּיְדֵי אֵלֶּה, אָכֵל מִרְבִּיתָם אֵינָם יוֹדְעִים זֹאת.

132. אָמְרוּ (פְּרַעָה וְאַנְשֵׁיוּ), אִם גַּם תָּבִיא אֱלֵינוּ כָּל אוֹת לְפִתּוֹת אוֹתָנוּ, לֹא נִאֲמִין לָךְ.

133. אַז שָׁלַחְנוּ עֲלֵיהֶם אֶת הַשְּׁטָפוֹן, וְאֶת הָאֲרָבָה, וְאֶת הַכְּנִים, וְאֶת הַצִּפְרִדְעִים, וְאֶת הַדָּם, אוֹתוֹת מִפְּרָטִים, אֵף הֵם הִתְנַשְּׂאוּ וְהָיוּ אֲנָשִׁים פּוֹשְׁעִים.

134. וְכַאֲשֶׁר בָּא עֲלֵיהֶם הָעֲנָשׁ מִן הַשָּׁמַיִם, אָמְרוּ, הוֹי מוֹסָא! קְרָא לְמַעֲנֵנוּ אֶל רְבוֹנוֹךְ לְפִי שֶׁהוֹדִיעַ לָךְ, וְאִם תִּסְרִי אֶת הָעֲנָשׁ הַזֶּה מֵעֵלֵינוּ, נִאֲמִין לָךְ, וְנִשְׁלַח עִמָּךְ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

135. אַךְ כַּאֲשֶׁר גִּלְּינוּ אֶת הָעֲנָשׁ מֵעֲלֵיהֶם לְתַקּוּפָה מְסִימָת, לֹא קִיָּמוּ אֶת הַבְּטָחָתָם.

136. וְאִז נִקְמְנוּ בָהֶם, וְהִטְבַּעְנוּ אוֹתָם בַּיָּם, כִּי הִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ וְהִסִּיחוּ אֶת דַּעְתָּם מֵהֶם.

137. אַחֵר כִּךְ הוֹרִשְׁנוּ לָעַם שֶׁהָיָה מִשְׁעָבֵד אֶת מִזְרָחָהּ וּמַעֲרָבָהּ שֶׁל הָאָרֶץ אֲשֶׁר בִּרְכָנוּ,¹ וְהִתְקַיְּמָה בְּמִלּוּאָהּ הַבְּטָחָתוֹ שֶׁל רְבוֹנוֹךְ לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַל אֲשֶׁר חָכוּ בַּסִּבְלָנוֹת עַד שֶׁהִרְסֵנוּ אֶת כָּל מַה שֶּׁבָּנָה וְזָרַע פְּרַעָה וְהָאֲנָשִׁים שָׁלוּ.²

138. וְאִז הֶעֱבַרְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּם, אַחֵר כִּךְ הֵם בָּאוּ אֶל עַם שֶׁהָיוּ מִתְּמַסְרִים לְאֵלִילִים שְׁלֵהֶם. אַז בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמְרוּ, הוֹי מוֹסָא (מִשָּׁה)! עֲשֵׂה לָנוּ אֵל כָּמוֹ הָאֱלִים שְׁלֵהֶם. וּמוֹסָא אָמַר לָהֶם, אֲנָשִׁים נִבְעָרִים אַתֶּם.

1. ר' סורת אל-קצצ 28 : 5 - 6.

2. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 25 - 28.

139. אֵלֶּה, יַחֲרֹב כָּל אֲשֶׁר לָהֶם, וּבִטֹּל כָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ.

140. וְהוּא אָמַר, הַאֲבָקֶשׁ לָכֶם אֵלֶּה זֵלֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּחַר בָּכֶם מִבֵּין הָעַמִּים,

141. וְהַצֵּלְנוּ אֶתְכֶם מֵאֲנָשִׁי פָּרַעַה שֶׁהָיוּ מְצִיקִים לָכֶם בְּיָסוּרִים רָעִים, בְּהִרְגַת

בְּנֵיכֶם הַזְּכָרִים וְהַשְׁאָרֵת נְשׁוֹתֵיכֶם לַחַיִּי הָעֶבְדּוֹת, וּבָזָאת הַתְּנִסְיָתָם

בְּמִבְחָן עֲצוּם מִרְבוֹנוֹכֶם?

קטע 17

142. אַחֲרֵי כֵךְ קִבַּעְנוּ לְמוֹסָא מוֹעֵד אֶתְנוּ, שְׁלוֹשִׁים יָלֹלֹת וְהוֹסַפְנוּ עֲשָׂרָה

עָלֵיהֶם, וְכֵךְ מָלְאוּ לוֹ אַרְבַּעִים יָלֹלֹת לְהַפְגִּישׁ עִם רְבוּנוֹ. (וְלִפְנֵי שֶׁהִלָּךְ

לְפָגִישֵׁת רְבוּנוֹ) אָמַר לְאַחִיו הָאֲרוֹן, מָלֵא אֶת מְקוֹמִי בְּהִנְהַגַת בְּנֵי עַמִּי

וְדַאֵג לְשְׁלוֹמָם וְאַל תִּלָּךְ בְּעֻקְבוֹת הַמַּשְׁחִיתִים.

143. כְּאֲשֶׁר בָּא מוֹסָא לַעֲת מוֹעֲדֵנוּ, וְרְבוּנוֹ דִּבֶּר אֵתוֹ. אָמַר, רְבוּנִי! הִרְאֵנִי אֶת

פָּנֶיךָ. אָמַר, לֹא תִרְאֵנִי, וְאוּלָם הִבֵּט אֶל הָהָר, אִם יִשְׁאַר יָצִיב בְּמִקְוֹמוֹ

אוֹלֵי תִרְאֵנִי. כְּאֲשֶׁר הִתְגַּלָּה רְבוּנוֹ אֶל הָהָר, הִתְמוּטַט הָהָר וַיִּנָּעֲלֶם

מִמְקוֹמוֹ, וּמוֹסָא נָפַל מִכָּה רָעָם. וְכִשְׁהִתְעוֹרֵר, אָמַר, לֵךְ הִשָּׁבַח! הִנְנִי שָׁב

אֵלֶיךָ, וְרֹאשׁוֹן אֲנִי בְּמַאֲמִינִים.

144. אָמַר אֵלֶּה, הוּא מוֹסָא! אֲנִי בַחֲרִיתֶיךָ מֵעַל הָאֲנָשִׁים בְּעֲשׂוֹתְךָ הַשְּׁלִיחַ שְׁלִי

וּבַדְּבָרֵי אֵלֶיךָ. לָכֵן קוֹחַ אֶת מַה שֶּׁנִּתְּתִי לָךְ (הַלְוִיחוֹת) וְהִיָּה מַכִּיר תּוֹדָה.

145. וְכַתְּבֵנוּ לוֹ בְּלוֹחוֹת עַל כָּל דָּבָר וְהִזְהָרָה וּבִאֲוֹר לְכָל דָּבָר (עֲשֵׂה וְאַל תַּעֲשֵׂה),

(וְצוּיָנוּ עָלָיו), אַחֲזוּ בָהֶם בְּכַחַת, וְצִוְיָה לְבִנֵּי עַמְּךָ לְבַצֵּעַ אֶת הַטּוֹב שֶׁבָהֶם,

וְאֲנִי אֶרְאֶה לָכֶם אֶת מַשְׁכָּנוֹת הַמַּשְׁחִיתִים.

146. אֲנִי אֶרְחִיק מֵאוֹתוֹתַי אֶת אֵלֶּה הַמִּתְנַשְּׂאִים בְּאַרְץ בְּלִי צֶדֶק, וְאֵף אִם

יִרְאוּ כָּל אוֹת לֹא יִאֲמִינוּ בוֹ,¹ וְאֵף אִם יִרְאוּ אֶת שְׂבִיל הַיָּשָׁר לֹא יֵלְכוּ בוֹ,

אֲדָא אִם יִרְאוּ אֶת שְׂבִיל הַשְּׁחִיתוֹת יֵלְכוּ בוֹ,² זֹאת בְּגִלְל שֶׁהֵם הִכְחִישׁוּ אֶת

אוֹתוֹתֵינוּ וְלֹא שָׁמוּ לֵב לָהֶם.

147. כָּל הַמִּתְנַפְּחִשִׁים לְאוֹתוֹתֵינוּ וְאֵינָם מַאֲמִינִים בְּפָגִישֵׁת הָעוֹלָם הַבָּא, לֹא

יִתְקַבְּלוּ מֵעֲשִׂיהֶם, וּלְפִי מַעֲשִׂיהֶם יַעֲנִשׁוּ.

1. ר' סורת יונוס : 96 - 97.

2. ר' סורת אל-אנעאם : 6 : 25.

148. בְּנֵי עֲמוֹ שֶׁל מוֹסָא עָשׂוּ בְּהַעֲדָרוֹ עֵגֶל מִהִתְכַּשִּׁיטִים שֶׁלָּהֶם וְלוֹ קוֹל גּוֹעָה.¹
הָאֵם לֹא רָאוּ שְׂאִינוֹ מְדַבֵּר אֲלֵיהֶם וְאִינוֹ מְדִרִיךְ אוֹתָם בְּדִרְכָם?² בַּעֲשׂוֹתָם
אוֹתוֹ עָשׂוּ עוֹל לְעַצְמָם.

149. וְאֶמְנָם הֵם הִתְחַרְטוּ אַחֵר כֵּךְ כִּי רָאוּ שֶׁתַּעֲוֶהוּ, וְאָמְרוּ, אַכֵּן אִם לֹא יִרְחַם
עָלֵינוּ רַבּוּנֵנוּ וְיִסְלַח לָנוּ, נִהְיָה מִן הַמַּפְסִידִים (בְּיוֹם הַדִּין).

150. וְכַאֲשֶׁר חֲזַר מוֹסָא אֶל עַמּוֹ הִיָּה כּוֹעֵס וְזוֹעֵף, אָמַר, רַע הוּא אֲשֶׁר עָשִׂיתָם
אַחֲרַי! כֹּל כֵּךְ מִהֵר שֶׁכַּחֲתָם אֶת עֲבוֹדַת רַבּוּנְכֶם? אִזּוֹ הַשְׁלִיךְ אֶת הַלּוּחוֹת,
וְאַחֲזֵ בְּרָאשׁ אַחִיו וּמִשְׁכּוֹ אֵלָיו. אָמַר (אַחִיו), בֶּן אֲמִי! הָעַם גָּבַר עָלִי
וְכַמְעַט הָרַג אוֹתִי, אֵל תִּתֵּן לְאוֹיְבִים כִּי יִלְעָזוּ בִּי, וְאֵל תַּשִּׁים אוֹתִי עִם
הַחוֹטְאִים.

151. אָמַר (מוֹסָא), רַבּוּנִי! סִלַּח לִי וּלְאַחֵי וִירְחַם עָלֵינוּ כִּי אֶתָּה הַטּוֹב
שֶׁבְּרַחֲמֵינוּ.

קטע 18

152. אֵלֶּה אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת הָעֵגֶל, זַעֵם רַבּוּנָם יַגַּע בָּהֶם, וַיִּשְׁפְּלוּ בַּחַיִּי הָעוֹלָם הַזֶּה,
כִּי כֵךְ נַעֲנִישׁ אֶת הַבּוֹדִים אֱלִילִים.

153. אִזּוֹ לֵאמֹה שֶׁעָשׂוּ רָעָה וְאַחֵר חֲזָרוּ בַּתְּשׁוּבָה וְהֶאֱמִינוּ, לְאַחֵר כֹּל זֹאת,
רַבּוּנָךְ סוֹלַח וִירְחוּם.

154. וְכַאֲשֶׁר שָׁכַךְ זַעֲמוֹ שֶׁל מוֹסָא, לָקַח אֶת הַלּוּחוֹת, שֶׁעָלִיהֶם כְּתוּבִים דְּבָרֵי
הַדִּרְכָּה וִירְחָמִים לֵאמֹה הִירָאִים אֶת רַבּוּנָם.

155. וְאִזּוֹ בָּחַר מוֹסָא שְׁבָעִים מִבְּנֵי עַמּוֹ לָעֵת מוֹעֲדָנוּ. וְכַאֲשֶׁר רָעַדָה הָאֲדָמָה
תַּחְתֵּיהֶם, אָמַר (מוֹסָא), רַבּוּנִי! אֵלֹהֵי רָצִיתָ הַשְׁמַדְתָּ אוֹתָם וְאוֹתִי לִפְנֵי
כֵּן. הִתְהַרַג אוֹתָנוּ עֲבוּר מַעֲשֵׂי הַשּׁוֹטִים שֶׁבָּנוּ? אִין זֶה אֵלֶּה מִבְּחֹן מַצִּידָה,
תִּתְּנָהּ בּוֹ אֶת אֲשֶׁר תִּרְצָה וְתִדְרִיךְ אֶת אֲשֶׁר תִּרְצָה. אֶתָּה מְגַנְנוּ, סִלַּח לָנוּ
וִירְחַמְנוּ, כִּי אֶתָּה הַטּוֹב בְּסוֹלָחִים.

156. וְיִתֵּב לָנוּ טוֹבָה בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, כִּי חֲזַרְנוּ בַּתְּשׁוּבָה אֵלֶיךָ. אָמַר
(אֱלֹהִים), אַכֵּן אֶפְגַּע בַּעֲנָשִׁי אֶת מִי אֲשֶׁר אֶרְצָה, וְאוֹלָם הַרְחַמְנוּת שְׁלִי
מְקִיפָה הַכֹּל,³ אֶכְתֵּב אוֹתָהּ לֵאמֹה הִירָאִים אוֹתִי וְנוֹתְנִים זָכָאת (צִדְקָה)
וְהַמְאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ,

1. ר' סורת טא. הא 20 : 85.

2. ר' סורת טא. הא 20 : 88.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 54 ; וסורת עיאמר 40 : 7.

157. ההולכים אחרי השליח (מוחמד), הנביא שאינו יודע לקרא ולכתב (אמי), אשר אותו ימצאו כתוב בתורה והאנג'יל. הוא יצוה אותם לעשות את הצדק וימנע אותם מן הרע, ויתיר להם את המטעמים ויאסר עליהם את התועבות, ויסיר את סבלם ועלם מעליהם (שהטילו על עצמם) אשר הכבידו עליהם. רק אלה אשר יאמינו בו ויכבדו אותו ויעזרו לו וילכו אחר האור (הקוראן) אשר הורד לו מן השמים, אלה הם המצליחים.

קטע 19

158. אמר (מוחמד), הוי בני אדם! הנני שליח אלה אל כלכם, אשר לו מלכות השמים והארץ, אין אל זולתו, והוא מחיה וממית. על כן האמינו באלה ובשליחו, הנביא האמי (שאינו יודע לקרא ולכתב), המאמין באלה ובדבריו, ולכו אחרינו למען תדרכו לדרך הישר.¹

159. יש בבני עמו של מוסא חבורה אשר תדריך באמת ובה תשפט.²

160. וחלקנו (את בני ישראל) לשנים-עשר שבטים. וכאשר בקש העם מים לשתיאות הורינו למוסא, הכה במטף את הסלע. ופרצו ממנו שנים-עשר מעינות, וכל שבט ידע את משקהו.³ ונצל עליהם בענן. ונוריד להם את המן ואת השלל. (ואמרנו), אכלו מן המטעמים שהענקנו לכם. הם לא גרמו לנו עול (שלא הפירו טובה על החסד שהענקנו להם), כי אמנם לעצמם גרמו עול.⁴

161. וכאשר נאמר להם, שכנו בעיר הזאת, ואכלו ממנה מפל אשר תאונה נפשכם, אד אמרו, "חטה", והפנסו בשער משתחווים,⁵ למען נסלח לכם את חטאיכם, ונרבה את שכר עושי הטוב.

162. ואולם הכופרים מביניהם אמרו דבר שונה מאשר נאמר להם להגיד, על כן שלחנו עליהם ענש מן השמים, בגלל כפירתם.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 20 ; סורת אל-אנעאם 6 : 19 ; וסורת הוד 11 : 17.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 121 ; סורת אאל עמראן 3 : 113, ופ' 199 ; סורת אל-אסרא' 17 : 107 - 109 ;

וסורת אל-קצצ 28 : 52 - 54.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 60.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 59.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 58.

קטע 20

163. וּשְׁאַל אוֹתָם (הַיְּהוּדִים) עַל אוֹדוֹת הָעִיר אֲשֶׁר שָׁכְנָה עַל חוּף הַיָּם, הֵם (תוֹשְׁבֵיהָ) חָלְלוּ אֶת הַשְּׁבִת, כִּי דָּגִי הַיָּם עָלוּ עַל פְּנֵי הַיָּם בַּיּוֹם הַשְּׁבִת, וְאֵלוּ בְּקָמִים אֲשֶׁר לֹא שָׁבְתוּ הַדָּגִים לֹא בָּאוּ. כִּי כָּכָה הֵעִמְדֵנוּ בְּנִסְיוֹן אֶת הַמְּשַׁחֲתִים.¹
164. חֲבוּרָה מִבְּנֵי־הֵם אָמְרָה, לָמָּה אַתֶּם מְטִיפִים לְאַנְשֵׁים אֲשֶׁר אֵלֵּלָה עוֹמֵד לְהִשְׁמִידָם אוֹ לַעֲנֹשׁ אוֹתָם בְּעֹנֶשׁ גָּדוֹל! אָמְרוּ, לְמַלּוּי חוֹבֶתֵנוּ כָּל־פִּי רְבוּנְכֶם, וְיִתְכֵן שְׁתִּהְיֶה בָּהֶם יִרְאָה.
165. כַּאֲשֶׁר שָׁכַחוּ אֶת אֲשֶׁר הִזְכַּר לָהֶם, הִצְלֵנוּ אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר אָסְרוּ אֶת הָרַע, וְהִעֲנִשְׁנוּ אֶת הַפּוֹשְׁעִים בְּעֹנֶשׁ קָשָׁה עַל פֶּשַׁעַם.
166. וְכַאֲשֶׁר הִמְשִׁיכוּ לַעֲשׂוֹת אֶת הָאָסוּר שֶׁהִטֵּל עֲלֵיהֶם, אָמַרְנוּ לָהֶם, הֵיוּ קוֹפִים בְּזוּזִים.²
167. רְבוּנָךְ הַכְרִיז, כִּי עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמָּתִים יִשְׁלַח עֲלֵיהֶם אוֹיְבִים שְׂנֵאִיקוּ לָהֶם בְּיִסּוּרִים קָשִׁים. רְבוּנָךְ מֵהִיר-בְּעֹנֶשׁ, וְהוּא אֵף סוֹלַח וְרַחוּם.
168. אַחֵר כִּךְ חָלַקְנוּ אוֹתָם (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל) בְּאַרְצָ עֲדוֹת, בָּהֶם יֵשׁ הָעוֹשִׁים הַיָּשָׁר, וּבָהֶם יֵשׁ לֹא כֵן (יַעֲשׂוּ), וְנִסִּינוּ אוֹתָם בְּטוֹבוֹת וּבְרָעוֹת אוֹלִי יָשׁוּבוּ.
169. הַדּוֹרוֹת שֶׁבָּאוּ אַחֲרֵיהֶם (חֲלוּפֵי רַע) אָמְנָם יָרְשׁוּ אֶת הַסֵּפֶר, אֵךְ יָמַד עִם זֶה הָיוּ לוֹקְחִים הַנְּחוֹת מִמָּה שֶׁהִזְדַּמְּנוּ לָהֶם מִחֵי הָעוֹלָם הַזֶּה (אִם הוּא מִתֵּר אוֹ לֹא),³ וְאוֹמְרִים, וְדָאִי יִסְלַח לָנוּ. וְאוֹלָם אִם יִמְצָאוּ אוֹתוֹ הַדָּבָר יִקְחוּ אוֹתוֹ.⁴ הָאֵם לֹא קִבְּלוּ אֶת הַבְּרִית בְּסֵפֶר (הַתּוֹרָה) לֵאמֹר עַל אֵלֵּה אֶת הָאֻמָּת לְבַדָּה? הֵם אֵלֶּה שֶׁלְּמַדּוֹ אֶת הַסֵּפֶר וְעִסְקוּ בּוֹ. חֵי הָעוֹלָם הַבָּא טוֹבִים יוֹתֵר (מִחֵי הָעוֹלָם הַזֶּה) לִירְאִים. הָאֵם לֹא תִבְיִנוּ?
170. וְאַלֶּה הַמַּחְזִיקִים בְּסֵפֶר וְהַמְקִימִים אֶת הַתִּפְּלָה, אֲנַחְנוּ לֹא נִקְפָּח אֶת שְׁכָרָם שֶׁל עוֹשֵׂי הַיָּשָׁר.
171. וְכַשֶּׁעָקְרָנוּ אֶת הָהָר וְנִשְׁאַנוּ אוֹתוֹ כְּסוֹכֵךְ מַעֲלִיָּהֶם,⁵ עַד כִּי חָשְׁבוּ כִּי נוֹפֵל הוּא עֲלֵיהֶם. (צוּינוּ עֲלֵיהֶם), אֲחִיזוּ בִכְחַ בְּאֲשֶׁר נָתַנוּ לָכֶם (הַתּוֹרָה) וְזָכְרוּ אֶת אֲשֶׁר בָּהּ לְמַעַן תִּירָאוּ (אֵלֵּלָה).

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 65.

2. העונש היה רק נגד אלה שחללו את השבת. דור אחד בלבד.

3. ר' סורת מרים 19: 59.

4. כלומר, אחרי דעתם כי חטאו, ואמרו, «כי יסולח להם», שבו ולקחו עוד כפלים מהאסור.

5. ר' סורת אנ-נסא 4: 154.

קטע 21

172. וְכֹאֲשֶׁר רְבוּנָךְ נָטַל מִבְּנֵי הָאָדָם, מִגִּבֵּיהֶם, אֶת יוֹצְאֵי חִלְצִיהֶם,¹ וְהֵעִיד אוֹתָם עַל עֲצָמָם, הַמַּעֲיִדִים אֹתָם שְׁאֲנֵי רְבוּנְךָ? וְהֵם עָנוּ, אָמֵנָם כֹּן, מַעֲיִדִים אֲנַחְנוּ. (כָּל זֶה עֲשִׂיתִי) לְמַעַן שְׁלֹא תֵאמְרוּ בַּיּוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים, לֹא שָׁמְנוּ לָב לָזֶה.
173. אוֹ שְׁלֹא תֵאמְרוּ, אֲבוֹתֵינוּ הָיוּ פְּגָנִיִּים לְפָנֵינוּ, וְאֲנַחְנוּ רַק צָאֲצָאִים אַחֲרֵיהֶם. הֵאֵם תַּעֲנִישׁ אוֹתָנוּ עַל הַחֲטָא שֶׁל הַכּוֹפְרִים?
174. כִּדְ נִבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת בַּמִּפְרָט, כְּדִי שְׁיַחֲזְרוּ (מַעֲבֹדֹת הָאֱלִילִים לַעֲבֹדֹת אֱלֹהִים).
175. קִרְא לָהֶם אֶת הַסִּפּוּר שֶׁל הָאִישׁ אֲשֶׁר נָתַנוּ לוֹ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ וְאוֹלָם הוּא הַסִּתְּלָק מֵהֶם, וְהִשְׁטָן רָדַף אוֹתוֹ וְהָיָה מִן הַתּוֹעִים.
176. אֱלוֹ רָצִינוּ, הָיִינוּ מְרוֹמָמִים אֶת הַמַּעֲמָד שֶׁלּוֹ בְּהֶאֱמִינוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, אֲדָּהּ הוּא נָטָה לַחַיִּי הָעוֹלָם הַזֶּה וְלִיצְרָיו. אָדָם כָּזֶה נִמְשַׁל לְכָלֵב אֲשֶׁר בִּין אִם תִּתְקַף אוֹתוֹ וּבִין אִם תִּנָּחַל לוֹ יִנָּשֵׁם בְּכַבֵּדוֹת. לְזֹאת נִמְשְׁלוּ מִכְחִישֵׁי אוֹתוֹתֵינוּ. עַל כֵּן סִפֵּר אֶת הַסִּפּוּר לְמַעַן יִזְכְּרוּ.²
177. מָה רַע הַמִּשְׁלָּ שֶׁל אֱלֹהִים שֶׁהִכְחִישוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, וְאוֹלָם רַק לַעֲצָמָם יִגְרְמוּ עוֹל.
178. אֶת מִי שֶׁאֱלָלָה מִדְרִיךְ הוּא הַמִּדְרִיךְ, וְאֶת מִי שֶׁהוּא מִתְעָה, אֱלֹהִים הַמִּפְסִידִים.
179. וְכִבֵּר בְּרָאוֹנוּ לְגִיהֵנָם רַבִּים מִבֵּין הַגִּ' (הַשְּׂדִים) וּבְנֵי אֲנוּשׁ בְּעָלֵי שָׁכַל אָמֵנָם הֵם לֹא מְבִינִים, עֵינֵינִם לָהֶם אָמֵנָם לֹא יֵרְאוּ, אֲזַנֵּינִם לָהֶם אָמֵנָם לֹא יִשְׁמְעוּ. הֵם דּוֹמִים לְבִהֲמוֹת, וְהֵם תּוֹעִים אֲף יוֹתֵר. אֱלֹהִים הֵם הַבִּלְתִּי זֵהִירִים.³
180. לְאֱלָלָה שְׂיָכִים הַשְּׂמוֹת הַיְּפִים, עַל כֵּן קִרְאוּ לוֹ בָּהֶם, וְעֲזְבוּ אֶת אֱלֹהִים הַמְּסַלְּפִים בְּשְׂמוֹת הַיְּפִים שֶׁלּוֹ. הֵם יִקְבְּלוּ אֶת הָעֹנֶשׁ הַמִּתְאִים לְמַעֲשֵׂיהֶם.
181. בֵּין אֱלֹהִים שֶׁבְּרָאוֹנוּ מִן הַגִּ' וּבְנֵי אֲנוּשׁ יֵשׁ חֲבוּרָה נוֹהֲגִים עַל פִּי הָאֱמֶת וְעַל פִּיהָ יַעֲשׂוּ צִדִּיק.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6: 133, ופ' 165; וסורת אנ-נמל 27: 62.

2. ר' סורת אל-בקרע 2: 6; וסורת את-תובע 9: 80.

3. ר' סורת אל-בקרע 2: 18, ופ' 171; סורת אל-אנפאל 8: 23; סורת אל-חג' 22: 46; סורת אז-זוחרוף

37 - 36: 43; וסורת אל-אחקאף 46: 26.

קטע 22

182. אַמְנֵם אֵלֶּה שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, נָבִיא אוֹתָם בְּהַדְרָגָה לִידֵי עֵנֶשׁ מִבְּלִי לְדַעַת מֵאֵין בָּא עֲלֵיהֶם הָעֵנֶשׁ.¹
183. וְלַמְרוֹת שֶׁאֲנִי נוֹתֵן לָהֶם אַרְכָּה, וְאוֹלָם מִזְמַתִּי אֵיתְנָה הִיא.
184. הָאֵם לֹא חָשְׁבוּ כִּי אֵין בְּאִישׁ שְׁלֵהֶם (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) כָּל שְׁגֵעוֹן, וְאֵין הוּא אֵלָּא מִזְהִיר גְּלוּי?²
185. הָאֵם לֹא יָרְאוּ אֶת מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל דָּבָר שֶׁבָּרָא אֵלֶּה, וְכִי קָרוֹב כְּבָר סוֹפֶם? וְלֹאחֵר כָּל זֹאת (אֲזַהֲרֶת הַקּוֹרְאִין), לְאִיזוֹ אֲזַהֲרֶה הֵם יִאֲמִינוּ?
186. מִי שֶׁאֵלֶּה יִתְעָה, אֵין לוֹ מִדְרִיד, וְהוּא יִשְׁאִיר אוֹתָם תּוֹהִים בְּכַפִּירָתָם.³
187. (הַכּוֹפְרִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד) עַל שְׁעַת הַדִּין מִתִּי תְּבוּאָה?⁴ אָמֹר, רַק רְבוּנִי יוֹדֵעַ זֹאת, וְרַק הוּא יְגַלֶּה מוֹעֲדָה. הָעֶצְמָה שֶׁלָּה כְּבֻדָּה מְאוֹד בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְלֹא תְּבוּאָה עֲלֵיכֶם אֵלָּא לְפִתְעָה. הֵם שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ כְּאִלוּ אַתָּה מַעֲנִין לְדַעַת מִתִּי תְּבוּאָה. אָמֹר, רַק לְאֵלֶּה הַיָּדַעַת עֲלֵיהֶם, וּמִרְבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יוֹדְעִים אֶת הָאֱמֶת הַזֶּה.
188. אָמֹר, אֵין בִּיכְלָתִי לְהַבִּיא תוֹעֵלַת לְעֶצְמִי אוֹ לְהַעֲבִיר רָעָה מֵעָלִי, בְּלִי רְצוֹן אֵלֶּה, וְלוֹ יִדְעֵתִי אֶת הַנִּסְתֵּר הַיְּתִי מִרְבֶּה טוֹבָה לְעֶצְמִי וְהָרַע לֹא הִיָּה פוֹגֵעַ בִּי. אֵין אֲנִי אֵלָּא מִזְהִיר וּמְבַשֵּׁר לְאֲנָשִׁים מֵאֲמִינִים.

קטע 23

189. הוּא (אֵלֶּה) אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם מִנֶּפֶשׁ אַחַת וּמִמֶּנָּה עָשָׂה לוֹ (לְאָדָם) בֵּת זוּג לְשֹׁכֵן עִמָּה, וְכַאֲשֶׁר הַזּוּג אֶתָּה, וְהִיא נִכְנָסָה לְהַרְיוֹן, בְּהַתְחַלָּה הִיָּה קָל מִשָּׂא הַרְיוֹנָה, אֲדָּ כַאֲשֶׁר הַרְיוֹנָה נַעֲשָׂה כְּבִד הַזּוּג הַתְּפִלְלוֹ אֵל אֵלֶּה רְבוּנָם וְאָמְרוּ, אִם תִּתֵּן לָנוּ בֵּן טוֹב נִהְיָה מְאוֹד מוֹדִים לָךְ.
190. אוֹלָם כַּאֲשֶׁר נָתַן לָהֶם בֵּן טוֹב, שֶׁתָּפוּ לוֹ שְׁתֵּפִים, וַיַּחֲסוּ לָהֶם חֵלֶק בְּאֲשֶׁר נָתַן לָהֶם. אָכֵן יִתְעַלָּה אֵלֶּה עַל אֲשֶׁר יִשְׁתָּפוּ לוֹ.
191. וְכִיצַד יִצְרְפוּ לוֹ מֶה שֶׁאִינוּ יָכוֹל לְבָרָא, וְאֲשֶׁר הֵם עֲצָמָם נִבְרָאִים?
192. וְאִינֶם יָכוֹלִים לַעְזֹר לָהֶם, וְאֵף לֹא לַעְזֹר לְעֶצְמָם.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6: 44 - 45.

2. ר' סורת סבא' 34: 46; וסורת את-תכויר 81: 22.

3. ר' סורת ינוס 10: 101.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21: 38; סורת אל-אחזאב 33: 63; וסורת אש-שורא 42: 18.

193. ואם תקראו להם לבוא אל דרך הישר, לא ילכו אחריכם. אחת היא לכם אם תקראו להם או אם תהיו שקטים.
194. אכן אלה אשר תקראו אליהם מבלעדי אלה, עבדים לאלה הם כמזכרם. קראו להם וראו אם יענו לכם אם באמת אתם צודקים.
195. האם יש להם רגלים שבהן ילכו, או ידים שבהן יתפשו בלח, או עינים לראות בהן, או אזנים לשמע בהן? אמר, קראו אל שתפיכם, והתנבלו לי, ואל תתנו לי שהות.
196. אלה הוא המגן שלי אשר הוריד את הספר (הקוראן) מן השמים, והוא מגן הישרים.
197. וכי אלה אשר תקראו אליהם זולתו אינם יכולים לעזור לכם ולא לעצמם.
198. אם תקראו להם לבוא אל דרך הישר, לא ישמעו, ואתה תראה אותם כאלו הם מביטים אליך, אך לא יראו.
199. קבל את ההתנהגות היפה מן האנשים, וצוה על הטוב והמקבל, והתרחק מן הבועזים.
200. ואם השטן ינסה לפתות אותך, בקש עזרה מאללה השומע והיודע.
201. היראים, אם השטן ינסה לפתות אותם, נזכרים (בעבודתם לאללה), והנה הם רואים את דרך הישר.
202. ואלו אחיהם (של השטנים) הושיטו עזרה לכוֹפְרִים להמשיך בכפרם ולא הרפו.
203. אם לא תביא להם (לכוֹפְרִים) אות, יאמרו, מדוע לא תמציאיהו בעצמך? אמר, אני נוהג לפי מה שהשירה אלי מעם רבוני. והקוראן הוא השירה מרבוֹנֵם כדי להאיר עינים, ולהביא הדרך ורחמים למאמינים.
204. וכשהקוראן נקרא לפניכם, האזינו לו והקשיבו למען תרחמו.
205. והזכר בלבד את רבוֹנְךָ בְּקֹר וְעֶרֶב בִּירָאָה ופחד, ואל תשא קולך, ואל תהיה מן המזלזלים.
206. אלה (המלאכים) הנמצאים עם רבוֹנְךָ לא יתנשאו מלעבד אותו, והם משבחים אותו, וסוגדים לו.

8

סִוְרַת אֶל-אַנְפָּאֵל שְׁלַל הַמִּלְחָמָה

סורה זו קיבלה את שמה «אל-אנפאל, שְׁלַל הַמִּלְחָמָה» מפסוק אחד וכו'. פסוק זה ועוד פסוקים הורדו לסדר את עניני שלל המלחמה וחלוקתו בין הלוחמים, משום שזו היתה הפעם הראשונה אשר בה המוסלמים נצחו על אויביהם אנשי מכה וקבלו שלל מלחמה. הורדה במדינה, אחרי סורת אל-בקרה 2, ופסוקיה שבעים וחמישה. קיבלה את שמה «שְׁלַל הַמִּלְחָמָה» מפסוק אחד.

סורת אל-אנפאל 8

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמָן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. (הַמְסַלְמִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (הַנְּבִיא) אוֹדוֹת הַשָּׁלָל. אָמַר, הַשָּׁלָל שֵׁיךְ לְאֱלֹהֵה וּלְשָׁלִיחַ, עַל כֵּן יֵרָאוּ אֶת אֱלֹהֵה, וְהַשְׁלִימוּ בֵּינֵיכֶם, וְצִיְתוּ לְאֱלֹהֵה וּלְשָׁלִיחוֹ אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם.
2. אֲכֹן הַמֵּאֲמִינִים הֵם אֵלֶה כְּאֲשֶׁר יִזְכֵּר אֱלֹהֵה, יִמְלָאוּ לְבוֹתֵיהֶם מוֹרָא,¹ וּבִהֲקָרָא אוֹתוֹתָיו לְפָנֵיהֶם, יוֹסִיפוּ לָהֶם אֶמוּנָה, וְעַל רְבוּכָם יִשְׁעֲנוּ.²
3. וְאֲשֶׁר יִקְיִמוּ אֶת הַתְּפִלָּה וְיוֹצִיאוּ (צִדְקָה) מִמֶּה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָהֶם.
4. אֵלֶה הֵם הַמֵּאֲמִינִים הָאֲמִתִּיִּים, לָהֶם מַעֲלוֹת אֲצֶל רְבוּכָם, וְסִלִּיחָה, וּפְרָנְסָה בְּיַד נְדִיבָה (לְעַד בְּגֵן עֵדֶן).³
5. כְּשֶׁהוֹצִיֵּאָךְ רְבוּכָךְ מִבֵּיתְךָ (בְּמַדִּינָה) עִם הָאֻמָּת, ⁴ קְבוּצָה מִן הַמֵּאֲמִינִים לֹא רָצְתָה בְּזֹאת.⁵
6. הֵם מִתְנַכְּחִים אֵתְךָ עַל הָאֻמָּת (שֶׁל הַמִּלְחָמָה) לְאַחַר שֶׁהִתְבָּרְרָה לָהֶם, כְּמוֹ שֶׁהֵם מוֹבְלִים לְמָוֶת כְּאֵלוּ הֵם רוֹאִים אוֹתוֹ.
7. אַךְ כְּאֲשֶׁר אֱלֹהֵה הִבְטִיחַ לָכֶם נִצְחוֹן בְּאַחַת מִהִקְבּוּצוֹת, רָצִיתֶם שֶׁתִּהְיֶה זֶה הָאֻחַת הַבְּלִיתִי מִזֵּינֶת, וְאוֹלַם אֱלֹהֵה רָצָה לְהַקִּים אֶת הָאֻמָּת בְּדִבְרֵי וּלְהִבִּיס אֶת הַכּוֹפְרִים,
8. כִּךְ כְּדִי לְהַקִּים אֶת הָאֻמָּת (שֶׁל הָאִסְלָאם) וּלְבִטֵּל אֶת הַהֶבֶל (שֶׁל הַכְּפִירָה), עַל אֵף הַתִּנְגְּדוֹת הַכּוֹפְרִים.
9. וּכְשֶׁקָּרָאתֶם אֶת רְבוּכָכֶם לְעִזְרָה וְהוּא נִעְנָה לָכֶם, ⁶ אֲנִי אֲשַׁלַּח לְעִזְרַתְכֶם אֶלְף מִלְאָכִים אֲשֶׁר יָבוֹאוּ בְּזָה אַחַר זֶה.

1. ר' סורת את-תובה 9 : 124.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 135.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 163 ; סורת אל-חגי' 21 : 50 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 4 - 5.

4. הוציאת ריבונך מביתך במדינה, אל הקרב בבדר. המרחק בין מדינה ובדר הוא בערך 250 קילומטרים. אני נסעתי את המרחק הזה בשנת 2014 במכונית מודרנית ולא על גמל כפי שנסע הנביא (ברכת אללה ושלומו עליו) וחבריו.

5. קבוצה לא רצתה בזאת : לא רצתה לצאת לקרב בבדר. ר' סורת אל-בקרה 2 : 216.

6. אנשי מכה היו אלף והמוסלמים רק שלוש מאות. הנביא מוחמד התפלל אל אללה לתת נצחון למוסלמים.

10. זו היתה בשורה מאללה למען יבטחו לבותיכם בה, ואולם הנצחון מאת אללה לבדו הוא. כי אללה עוזו וחכם.

קטע 2

11. הוא הביא עליכם תנומה כהרגעה לכם מאתו,¹ והוריד עליכם מים מן השמים למען יטהר אתכם בהם ולמען לנקות אתכם מטמאת השטן, וכדי שיחזק את לבותיכם ויציב איתן את רגליכם.
12. רבונך אמר למלאכים, אני עמכם, על כן חזקו את המאמינים. אני אטיל אימה בלבבות הכופרים, ואתם הכו מעל לצוארים (ראשים) וחתכו להם כל איבר.²
13. כל זה קרה לכופרים משום שהם התנגדו לאללה ולשליחו. וכל המתנגד לאללה ולשליחו, הנה אללה עונש קשות (בעולם הזה ובעולם הבא).
14. זהו (העונש) בשבילכם, טעמו אותו בחיים. ולכופרים גם מחכה העונש של האש (בעולם הבא).
15. הוי המאמינים! בפוגשכם את הכופרים בקרב פנים אל פנים אל תפנו להם ערף,
16. כי מי שיפנה להם ערף, פרט לצרף תמרויו קרבי או הצטרפות לגדוד, יעלה על עצמו זעם אללה, ומעונו יהיה הגיהנם, ושם יהיה סופו הפור.
17. ולא אתם הרגתם אותם (הכופרים של מכה), אבל אללה הרג אותם, ואתה (הנביא) לא השלכת (את העפר בפני הכופרים), כי אם אללה השליך, זאת למען יתנסו המאמינים בנסיון חסד מעמו. אללה שומע ויודע.³
18. כל זה מאללה והוא מתיש את מזמות הכופרים.
19. (כופרי מכה!) אם רציתם בנצחון (על המסלמים) הרי הם נצחו אתכם, ואם תפסיקו להלחם (במסלמים) ייטב לכם, כי אם תחזרו להלחם נלחם גם אנחנו, ואז לא יועילו לכם הגדודים שלכם גם אם ירבה מספרם. כי אללה עם המאמינים.

1. אללה הביא התנומה על המוסלמים גם בקרב של אוחד אשר קרה שנה אחרי הקרב של بدر. ר' סורת אאל עמראן 3 : 154.
 2. ר' סורת מוחמד 47 : 4.
 3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 123.

קטע 3

20. הוּי המַאֲמִינִים! צִיְתוּ לְאַלְלָה וּלְשָׁלִיחוֹ וְאַל תִּנְטְשׁוּ אוֹתוֹ כֹּל עוֹד אַתֶּם שׁוֹמְעִים (אֶת הַקּוֹרְאֵן נִקְרָא לִפְנֵיכֶם),
21. וְאַל תִּהְיוּ כְּאַלְהָה (הַכּוֹפְרִים) הָאוֹמְרִים, שְׁמַעְנוּ, וְהֵם בְּאַמַּת לֹא שׁוֹמְעִים.
22. הַיְצוֹרִים הָרָעִים בְּיוֹתֵר לִפְנֵי אַלְלָה הֵם הַחֲרָשִׁים וְהָאֱלָמִים אֲשֶׁר לֹא יָבִינוּ.¹
23. אֱלוּ יָדַע אַלְלָה שְׁיֵשׁ בָּהֶם מִשְׁהוֹ טוֹב, הִיָּה מִרְשָׁה לָהֶם לְשִׁמְעַ, אֲדָּ לוֹ גַּם הִיָּה מִרְשָׁה לָהֶם לְשִׁמְעַ, הֵיוּ פּוֹנִים עֶרְף מִבְּלִי לְשִׁמְעַ (אֶת דְּבָרֵי הַנְּבִיא).
24. הוּי המַאֲמִינִים! הֲעֵנוּ לְאַלְלָה וּלְשָׁלִיחַ בְּקוֹרְאוֹ אַתֶּכֶם כְּשֶׁהוּא מַעֲנִיךְ לָכֶם חַיִּים, וְדַעוּ כִּי אַלְלָה מִפְרִיד בֵּין הָאָדָם וּבֵין לָבּוֹ,² וְכִי אֵלָיו תִּתְאַסְפוּ.
25. שִׁמְרוּ עַל עַצְמְכֶם מִפְּנֵי מִבְּחֹן הַפּוֹגֵעַ לֹא רַק בְּחוּטָאִים שְׁבִינִיכֶם (לְבָדָם), וְדַעוּ כִּי אַלְלָה מַעֲנִישׁ קָשָׁה.
26. וְזָכְרוּ כְּשֶׁהִיִּיתֶם מַעֲטִים וְנִרְדָּפִים בְּאַרְץ (בְּמַכָּה) וּמִפְּחָדִים פֶּן יַחֲטֹפוּ אֶתְכֶם הָאֲנָשִׁים, וְהִנֵּה נָתַן לָכֶם מִקְלָט וְחֹזֵק אֶתְכֶם בְּעֶזְרָתוֹ (בְּבִדָּר), וּפְרִנֵּס אֶתְכֶם בְּמִטְעָמִים לְמַעַן תּוֹדוּ לוֹ.
27. הוּי המַאֲמִינִים! אַל תִּבְגְּדוּ בְּאַלְלָה וּבְשָׁלִיחַ, וְאַל תִּבְגְּדוּ בְּיוֹדְעֵין בְּאַשֶׁר הִפְקִד בְּיָדֵיכֶם.
28. וְדַעוּ כִּי הֵהוּן שְׁלָכְכֶם וּבְנִיכֶם הֵם רַק מִבְּחֹן לָכֶם, וְאַצֵּל אַלְלָה הַשָּׂכָר הַעֲצוֹם.

קטע 4

29. הוּי המַאֲמִינִים! אִם רַק אַלְלָה תִּירָאוּ, הוּא יִתֵּן לָכֶם פּוֹרְקָאן³ (הַבְּחִנָּה בֵּין אַמַּת לַהֶבֶל), וַיִּכְפַּר עַל מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים וַיִּסְלַח לָכֶם, כִּי אַלְלָה רַב-חֶסֶד.
30. (זָכֹר מוֹחֲמַד!) כְּשֶׁהַכּוֹפְרִים זָמְמוּ לְאַסֵּר אוֹתְדָּ, אוֹ לַהֲרֹג אוֹתְדָּ, אוֹ לַהֲגִלוֹת אוֹתְדָּ. הַכּוֹפְרִים זָמְמוּ וְאַלְלָה זָמַם וְהוּא הַטּוֹב שְׁבִזְזָם מִמֵּם.

1. ר' סורת אל-בקרہ 2 : 18, ופ' 171.

2. ר' סורת קאף 50 : 16.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 4.

31. כְּאֶשֶׁר אוֹתוֹתֵינוּ נִקְרְאִים לִפְנֵיהֶם (הַכּוֹפְרִים), הֵם אוֹמְרִים, כְּבָר שְׁמַעְנוּ זֹאת, וְלוֹ רְצִינוּ הֵינּוּ גַם אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים כְּמוֹתוֹ, כִּי אֵין אֵלָה אֶלָּא אַגְדוֹת הַקְּדֻמוֹנִים.¹
32. וְזָכַר כְּאֶשֶׁר אָמְרוּ (הַכּוֹפְרִים), הוּא אֵלָלָה! אִם זֹאת הִיא הָאֱמֶת שְׁלָךְ, אָז הַמָּטָר עָלֵינוּ אֲבָנִים מִן הַשָּׁמַיִם, אוֹ הֵבֵא עָלֵינוּ עֲנָשׁ מִכְּאִיב.²
33. אֲבָל אֵלָלָה לֹא הִיָּה מַעֲנִישׁ אוֹתָם כָּל זְמַן שֶׁהָיִיתָ אִתָּה (מוֹחֲמַד) נִמְצָא בִּנְיָהֶם, וְכֵן לֹא הִיָּה מַעֲנִישׁ אוֹתָם כָּל עוֹד הֵם מִבְּקָשִׁים סְלִיחָה.
34. וְלָמָּה שָׁלָא יַעֲנִישׁ אוֹתָם אֵלָלָה, בְּזַמַּן שֶׁהֵם מוֹנְעִים אֶת הַמַּאֲמִינִים מִלְּהַתְּפִלָּל בַּמִּסְגָּד הַקְּדוֹשׁ? הֵם לֹא מְמַנִּים עָלָיו. הַמְּמַנִּים עָלָיו בְּאֵמַת הֵם הַיִּקְרָאִים, אֲדָּךְ מִרְבִּיתָם אֵינֶם יוֹדְעִים.³
35. תִּתְּפֹלְתֶם (הַכּוֹפְרִים) לְכֵד הַבֵּית (הַכְּעָבָה) אֵינָה אֶלָּא צָפָצוֹף פֶּה וּמַחִיאַת כַּפַּיִם, לָכֵן טַעַמּוּ אֶת הָעֲנָשׁ עַל כְּפִירְתְּכֶם.
36. הַכּוֹפְרִים מוֹצִיִּיאִים אֶת הָעֶשֶׂר שְׁלָהֶם כְּדִי לְמַנַּע מֵאֲנָשִׁים לָלֶכֶת בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֵלָלָה. הֵם יוֹסִיפוּ לְהוֹצִיא אוֹתוֹ, וּלְבִסּוֹף יִהְיֶה לְצַעַר בְּשִׁבִּילָם, וּלְאַחַר מִכֵּן הֵם יוֹבְסוּ וְהַכּוֹפְרִים יֵאָסְפוּ אֶל גִּיהֶנָּם.
37. עַל מִנַּת שֶׁאֵלָלָה יִבְחִין בֵּין הָרַע וּבֵין הַטּוֹב, וְיַעֲרֹם אֶת הָעֶשֶׂר הָרַע וּבְעָלָיו הָרָשָׁעִים בַּעֲרָמָה גְּדוֹלָה וְיִשְׁלִיךְ אֶת הַכֹּל אֶל תוֹךְ גִּיהֶנָּם, כִּי כָּל אֵלָה (הַכּוֹפְרִים) הֵם הַמִּפְסִידִים.⁴

קטע 5

38. אָמַר לְכּוֹפְרִים, כִּי אִם יִחְדְּלוּ מִן הַכְּפִירָה, יִסָּלַח לָהֶם כָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ בַּעֲבָר (אִם יִתְאַסְּלֻמוּ), אֲדָּךְ אִם יָשׁוּבוּ (לְכַפֵּר), הָרִי כְּבָר נַעֲנְשׂוּ בַּעֲבָר כּוֹפְרִים כְּאֵלָה,
39. הַלְחַמּוּ בָּהֶם עַד אֲשֶׁר לֹא תִהְיֶה כְּפִירָה יוֹתֵר, וְתִהְיֶה הָאֱמוּנָה רַק לְאֵלָלָה. וְאִם יֵאֱמִינוּ, הָרִי אֵלָלָה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם,⁵

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 5 - 6.

2. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 187; סורת אל-ענכבות 29 : 53; סורת צאד 38 : 16; וסורת אל-מעארג' 70 : 1 - 3.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 217; וסורת את-תובה 9 : 16 - 17.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 142; ופי' 166 - 167; ופי' 179; סורת את-תובה 9 : 16; סורת יונוס 10 : 28; סורת אר-רום 30 : 14; ופי' 43; וסורת יא. סין 36 : 59.

5. ר' סורת את-תובה 9 : 5; ופי' 11.

40. ואם ימשיכו בכפירתם, דעו כי אלקה הוא המגן עליכם, והוא הטוב במגנים ובעוזרים.

חלק 10

41. דעו כי החמש מכל השלל אשר יפל בידיכם מהאויב שיף לאלקה ולשליח ולקורביו (של השליח), וליתומים, ולמסכנים, ולנוסעים רחוק מן הבית, אם מאמינים אתם באלקה ובמה שהורדנו לעבדנו (מוחמד) מן השמים ביום הפורקאן (יום בדר), ביום אשר נפגשו שני המחנות (המסלמים והכופרים של מכה). ואלקה הוא הכל-יכל.

42. אתם הייתם בצד העמק הקרוב למדינה, והם (כופרי מכה) היו בצד הרחוק, ושירת הסחורה היתה למטה מכם. אלו הייתם קובעים מראש להפגש עמם לא הייתם נפגשים, ואולם אלקה רצה לבצע ענין שהחלט מקדם (והוא נצחון המסלמים על הכופרים), כדי שיגיע מי שמת שהוא מת לפי הוכחה ברורה מאלקה, ומי שנשאר בחיים נשאר לפי הוכחה ברורה מאלקה,¹ ואלקה הוא שומע ויודע.

43. אלקה הראה אותם לך בשנתך מעטים מאוד, ואלו הנה מראה אותם לך רבים הייתם נכשלים, והייתם רבים (מתנכחים) ביניכם אם ללחם בהם או לא. אלקה מנע זאת מכם, כי הוא יודע מה שיש בתוך הלבבות שלכם.

44. וכאשר הראה אלקה לכם את אויביכם כמעטים והפחית את מספרכם בעיניהם, למען יבצע אלקה דבר שצריך להשלים (הנצחון של המסלמים על הכופרים), כי אלו חוזרים כל העננים.²

קטע 6

45. הוי המאמינים! כשתפגשו קבוצת לוחמים (כופרים), לחמו בעז ואל תברחו מן הקרב, והרבו להזכיר את אלקה למען תצליחו,

46. וציתו לאלקה ולשליחו, ואל תריבו ביניכם, למען שלא תכשלו ותפסידו, אף התאזרו בסבלנות, כי אלקה עם בעלי הסבלנות,

47. ואל תהיו כמי (הכופרים של מכה) שיצאו מבתייהם בהתרברבות והתפארות בפני הבריות, ולמנע אנשים מלקחת בשביל של אלקה (להאמין), ואלקה מקיף את מעשיהם.

1. ר' סורת אל-אנפאל 6 : 122.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 13.

48. וְכָשֶׁהֲשֵׁטֹן הָרָאָה לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם בְּאוֹר יָפֵה, וְאָמַר, אֵין הַיּוֹם מִי שֶׁיִּנָּצַח אֶתְכֶם כִּי אֲנִי מִגֹּן שְׁלָכֶם. וְאוּלַם כַּאֲשֶׁר שְׁנֵי הַמַּחֲנוֹת עָמְדוּ פָּנִים אֶל פָּנִים, חָזַר בּוֹ הַשֵּׁטֹן, וְאָמַר, אֵין אֲנִי אַחֲרָאִי לָכֶם, כִּי רוֹאָה אֲנִי מַה שֶּׁאַתֶּם לֹא רוֹאִים. וּמִפֶּחַד אֲנִי מֵאַלְלָה. וְאַלְלָה מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת.¹

קטע 7

49. הַצְּבוּעִים וְאַלְהָ אֲשֶׁר יֵשׁ מַחֲלַת כְּפִירָה בְּלִבּוֹתֵיהֶם, אָמְרוּ, דָּתֶם שֶׁל אֱלֹה (הַמְּסַלְמִים) הוֹלִיכָה אוֹתָם שׁוֹלָל. וְאוּלַם כָּל הַנִּסְמָךְ עַל אֱלֹלָה, הִנֵּה אֱלֹלָה עֲזִיז וְחָכֵם.
50. לוֹ רַק יָכַלְתָּ לְרֹאוֹת כְּשֶׁהַמְּלָאָכִים יוֹצִיאוּ אֶת נִשְׁמוֹת הַכּוֹפְרִים, וְיַחַבְטוּ עַל פְּנֵיהֶם וּגְבֵיהֶם, וְיֹאמְרוּ, טַעַמְוּ אֶת עֲנֵשׁ הַבְּעֵרָה.²
51. כְּעֵנֶשׁ עַל אֲשֶׁר קָדְמוּ יָדִיכֶם, בְּאַמָּת, אֱלֹלָה אֵינוֹ עוֹשֵׁק אֶת עַבְדּוֹ.³
52. כְּמִנְהַג אֲנָשֵׁי פְרָעָה וְאֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם, כְּחִשּׁוֹ בְּאוֹתוֹת אֱלֹלָה, וְאַלְלָה הַעֲנִישׁ אוֹתָם בְּגִלְל חֲטֵאֵיהֶם. אֱלֹלָה חֲזָק וְעֲנִשׁוֹ קָשָׁה.⁴
53. אוּלַם אֱלֹלָה לֹא יִשְׁנָה (לְרָעָה) אֶת הַטּוֹבָה שֶׁהוּא הַעֲנִיֵק לָעַם, עַד אֲשֶׁר יִשְׁנוּ הֵם (לְרָעָה) אֶת אֲשֶׁר בְּנִפְשׁוֹתֵיהֶם. אֱלֹלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.⁵
54. דִּינָם בָּזָה כְּדִין אֲנָשֵׁי פְרָעָה וְאַלְהָ אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם, הֵם הַכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹת רַבּוֹנָם, וְהַעֲנִשְׁנוּ אוֹתָם בְּגִלְל חֲטֵאֵיהֶם, וְהַטְּבַעְנוּ אֶת אֲנָשֵׁי פְרָעָה, כִּי הָיוּ כֻּלָּם כּוֹפְרִים.
55. הַיִּצּוּרִים הָרָעִים בִּיּוֹתֵר לִפְנֵי אֱלֹלָה הֵם הַכּוֹפְרִים, אֲשֶׁר הֵם לֹא יֶאֱמִינוּ.⁶
56. הֵם אֱלֹה אֲשֶׁר כָּרַת אֶתְם בְּרִית, וּבְכָל פַּעַם יָפְרוּ אוֹתוֹ, וְהֵם לֹא יִירָאוּ (אֱלֹלָה).
57. אִם תִּפְגֹּשׁ אוֹתָם בְּמִלְחָמָה, פִּזֹּר אוֹתָם לְכָל רוּחַ כְּדִי לְהַרְתִּיעַ אֱלֹה הָעוֹמְדִים אַחֲרֵיהֶם, וּלְמַעַן יִזְכְּרוּ.
58. אִם תַּחֲשֹׁשׁ לִבְגִידָה מִצַּד בַּעַל בְּרִית, הַשְׁלֵךְ לָהֶם אֶת בְּרִיתָם כְּפִי שֶׁבְּגָדוֹ בָּךְ, כִּי אֱלֹלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַבּוֹגְדִים.

1. ר' סורת אבראהים 14 : 22 ; וסורת אל-חשר 59 : 16.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 93 ; וסורת מוחמד 47 : 27.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 182.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 11.

5. ר' סורת אר-רעד 13 : 11.

6. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 22.

קטע 8

59. אל יחשבו הכופרים כי הם הספיקו להנצח, הם לא יכולים להמלט מהענש שֶׁלָנו.¹
60. הָכִינוּ כּוֹחַ לִקְרֹאתָם כָּכָל שְׂתוּכָלוּ, וְסוֹסִים מוֹכָנִים לִקְרֹב,² כְּדֵי לְהַפְחִיד וּלְהַרְתִּיעַ אוֹיְבֵי אֱלֹהָ וְאוֹיְבֵיכֶם, וְאוֹיְבֵים אֲחֵרִים מִלְּבָדָם אֲשֶׁר אֵינְכֶם יוֹדְעִים, אֲךָ אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אוֹתָם. כָּל אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ בַּשָּׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, יוֹחֵזר אֲלֵיכֶם בְּמִלּוּאוֹ (בְּיוֹם הַדִּין) וְלֹא תִקְפְּחוּ.³
61. אֲךָ אִם יֵטוּ לְשָׁלוֹם, הִטָּה גַם אֶתָּה, וְיִסְמָךְ עַל אֱלֹהָ, כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
62. וְאִם יֵרְצוּ לְרִמּוֹתְךָ, דִּיךָ בְּאֱלֹהָ, הוּא אֲשֶׁר מַחֲזִק אוֹתְךָ בְּעֶזְרָתוֹ וּבְעֶזְרַת הַמַּאֲמִינִים (הַמִּהְגָּרִים שֶׁל מִכָּה וְהַעוֹזְרִים שֶׁל מְדִינָה),
63. שֶׁהוּא אֶחָד אֶת לְבוּתֵיהֶם, לוֹ גַם הוֹצֵאתָ אֶת כָּל אוֹצְרוֹת הָאָרֶץ, לֹא הָיִיתָ מַצְלִיחַ לֵאחֹד אֶת לְבוּתֵיהֶם, אֲךָ אֱלֹהָ אֶחָד אוֹתָם, כִּי הוּא רַב-כֹּחַ וְחֶכֶם.⁴
64. הוּי הַנָּבִיא! אֱלֹהָ מְגוֹ עֲלֶיךָ וְעַל הַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר אִתְּךָ.

קטע 9

65. הוּי הַנָּבִיא! עוֹדֵד אֶת הַמַּאֲמִינִים לְמַלְחָמָה, אִם עֲשָׂרִים מִכֶּם יַחְזִיקוּ מַעֲמָד בַּסִּבָּלוֹת, יִתְגַּבְּרוּ עַל מֵאֲתִים (מִן הַכּוֹפְרִים), וְאִם יִהְיוּ בָכֶם מֵאָה כְּאֵלָה, יִתְגַּבְּרוּ עַל אֶלֶף (מִן הַכּוֹפְרִים) שֶׁהֵם חֲסֵרֵי בִינָה.
66. וְאוּלָם עֲתָה הִקַּל אֱלֹהָ עֲלֵיכֶם, בְּיֹדְעוֹ כִּי יֵשׁ בָּכֶם חֲלָשָׁה, וְלָכֵן אִם מֵאָה בָכֶם יַחְזִיקוּ מַעֲמָד בַּסִּבָּלוֹת יִתְגַּבְּרוּ עַל מֵאֲתִים, וְאִם יִהְיוּ בָכֶם אֶלֶף כְּאֵלָה, יִתְגַּבְּרוּ בְּרָצוֹן אֱלֹהָ, עַל אֶלְפִים, כִּי אֱלֹהָ עִם בְּעַלֵּי הַסִּבָּלוֹת.
67. אֵינוּ מֵתָר לְנָבִיא לְקַחַת שְׂבוֹיִים בְּטָרֶם יִהְיֶה מִסְפָּר גָּדוֹל מִן הָאוֹיֵב. אֲתָם רוֹצִים טוֹבַת הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאֵלּוּ אֱלֹהָ רוֹצָה (לָכֶם) אֶת טוֹבַת הָעוֹלָם הַבָּא, כִּי אֱלֹהָ רַב-כֹּחַ וְחֶכֶם.
68. לוֹא גִזַּר אֱלֹהָ מִקֶּדֶם (בְּלִקְיַחַת הַשְּׂבוֹיִים), הָיִיתָם נִעְנָשִׁים בְּעֶנֶשׁ עֲצוֹם עַל (הַשְּׂבוֹיִים) שֶׁלִקְחֵתָם.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 196 - 197 ; סורת אנ-נור 24 : 57 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 4.

2. בימינו במקום הסוסים על המוסלמים להכין טנקים, מטוסים, תותחים, וטילים.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 261.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 103.

76. לָכוּ אֲכָלוּ מִן הַשָּׂלָל אֲשֶׁר לָקַחְתֶּם מִן הַמִּתָּר וְהַטּוֹב, וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרַחוּם.

קטע 10

77. הוּי הִנְבִּיא! אָמַר אֵל אֱלֹה אֲשֶׁר בִּידֵיכֶם מִן הַשְּׁבוּיִים, אִם יָדַע אֱלֹהָ כִּי יֵשׁ טוֹב בְּלִבּוֹתֵיכֶם, יִתֵּן לָכֶם יוֹתֵר טוֹב מִכָּל אֲשֶׁר נִלְקַח מִכֶּם, וַיִּסְלַח לָכֶם, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרַחוּם.

78. אִם יֵרָצוּ לִבְגָד בָּד, הָרִי גַם הֵם נָסוּ לִבְגָד בְּאֱלֹהָ לִפְנֵי כוּ, וְלָכוּ הַשְּׁלִיט אֶתְכֶם עֲלֵיהֶם, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.

79. אַךְ אֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְהִגְרוּ (מִמַּכָּה לְמַדִּינָה), וְלַחֲמוּ וְהִקְרִיבוּ אֶת רְכוּשָׁם וְנַפְשׁוֹתֵיהֶם בְּשָׁבִיל שָׁל אֱלֹהָ, וְאֱלֹה (תּוֹשָׁבֵי מַדִּינָה) אֲשֶׁר נָתַנוּ מִחֲסָה וְעֶזְרוּ, כָּל אֱלֹה מְגִנִּים אִישׁ לְאָחִיו.¹ וְאֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ, אַךְ לֹא הִגְרוּ, אֵין לָכֶם לַעְזֹר לָהֶם עַד אֲשֶׁר יִהְיֶה (אֲלֵיכֶם). אַךְ אִם עֶזְרָה לָדַת יִבְקָשׁוּ מִכֶּם, עֲלֵיכֶם לַעְזֹר, בְּלִתִּי אִם כִּי יִהְיֶה זֶה נֶגֶד אֲנָשִׁים אֲשֶׁר יֵשׁ בְּרִית בֵּינְכֶם וּבֵינֵם. כִּי אֱלֹהָ רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.

80. הַכּוֹפְרִים מְגִנִּים זֶה לָזֶה, וְאִם אַתֶּם הַמַּאֲמִינִים לֹא תִנְהָגוּ כֵּךְ (תִּתְּנוּ מְגִנִּים אֶחָד לַשֵּׁנִי), תִּהְיֶה הַסֵּתָה וְשִׁחִיתוֹת רַבָּה בְּאַרְץ.

81. אֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְהִגְרוּ, וְלַחֲמוּ וְהִקְרִיבוּ אֶת רְכוּשָׁם וְנַפְשׁוֹתֵיהֶם בְּשָׁבִיל שָׁל אֱלֹהָ, וְאֱלֹה אֲשֶׁר נָתַנוּ מִחֲסָה וְעֶזְרוּ, אֱלֹה הֵם הַמַּאֲמִינִים הַאֲמִתִּיִּים, יִזְכּוּ בְּסִלִּיחָה וּפְרִנָּסָה בְּיַד נְדִיבָה (לַעֲד בְּגוֹן עֵדוּ).²

82. וְכוּ גַם אֱלֹה שֶׁהֶאֱמִינוּ אַחֵר כֵּךְ, וְהִגְרוּ, וְקָמוּ עִמָּכֶם לְהִאָּבֵק, הֵם נַחֲשָׁבִים כְּחֶלֶק מִכֶּם. קְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה יִהְיוּ רֹאשׁוֹנִים לָרֶשֶׁת זֶה אֶת זֶה, לִפְנֵי הַחֹק שָׁל אֱלֹהָ, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

1. ר' סורת את-תנובה 9: 117; וסורת אל-חשר 59: 8 - 9.

2. ר' סורת מאל עמראן 3: 163; סורת אל-חגי' 21: 50; וסורת אנ-נאזעאת 79: 4 - 5. ועיין פ' 4 לעל.

9

סִוֵּרַת אֶת-תּוֹבָה הַחֲזָרָה בְּתִשּׁוּבָה

סורה זו קיבלה את שמה «אֶת-תּוֹבָה, הַחֲזָרָה בְּתִשּׁוּבָה» מן המאורע החשוב, והוא קבלת אללה לחזרת שלושת האנשים שלא השתתפו בפשיטת תבוכ עם הנביא. (ר' פ' 17 - 118)

סורה זו הורדה במדינה אחרי סורת אל-מאאידה 5, ופסוקיה מאה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «הַחֲזָרָה בְּתִשּׁוּבָה» מפסוק מאה וארבעה. הסורה הזו היא הסורה היחידה בקוראן אשר «התסמיה» לא נכתבה ולא נקראה בהתחלתה.

סורת את-תובה 9

קטע 1

1. זוהי משיכת יד מאללה ושליו מן הפגניים אשר כרתם אתם ברית, ותוכלו לנוע בארץ במשך ארבעה חדשים ללא הפרעה,¹ וידעו כי לא תברחו מאללה, וכי אלה משפיל את הכופרים.
2. וזוהי הצהרה מאללה ושליו לאנשים ביום החג הגדול,² כי אלה ושליו אינם מחיבים עוד כלפי הפגניים. ואם תחזרו בתשובה, יהיה טוב לכם, ואולם אם תפנו ערף, דעו כי לא תוכלו לברח מאללה, ובשר לכופרים כי צפוי להם ענש מכאיב (ביום הדין),
3. פרט לאלה מבין הפגניים שערכתם עמם חוזים, ואשר לא החסירו דבר מהתחייבותם כלפיכם, ולא עזרו לאויביכם. לאלה השלימו את חוזהם עד שתמלא תקופתם, כי אלה אוהב את היראים.
4. עם תם החדשים הקדושים, הרגו את הפגניים בכל מקום שתמצאו אותם. אסרו אותם, שימו עליהם מצור, והמתינו להם בכל מארב. אך אם יחזרו בתשובה, ויקימו את התפלה, וישלמו את הזפאת, שחררו אותם, כי אלה סולח ורחום.
5. ואם אחד מן הפגניים ישאל את חסותך,³ תן לו את חסותך למען ישמע את דברי אלה (הקוראן), ואחר כך הגן עליו עד אשר יגיע למקום שבו הוא בטוח. זאת באשר הם אנשים שאינם יודעים.

קטע 2

6. לא צריך להיות לפגניים הבטחה לשלום אצל אלה ואצל שליו. ההבטחה לשלום תנתן רק לאלה אשר ערכתם עמם הסכם ליד המסגד הקדוש, כל עוד שהם מקימים את תנאי ההסכם אתכם, קימו גם אתם את התנאים אתם. כי אלה אוהב את היראים אותו.

1. הצהרה זו מכוונת לכופרים.

2. החג אל-אכבר, החג הגדול, העלייה לרגל שנערכה בעיר מכה בשנה התשיעית להיג'רה (מרס, שנת 631). החג הזה כונה «החג הגדול» משום שזה הייה החג הראשון תחת שלטון האסלאם אחרי שחרור מכה מהכופרים.

3. חסות המוסלם.

8. הַכִּיצַד (תַּאֲמִינוּ לָהֶם) וְאִם יִגְבְּרוּ עֲלֵיכֶם, לֹא יִתְחַשְּׁבוּ בְּקִרְבַּת הַדָּם אֲשֶׁר בִּינֵיכֶם וְלֹא בְּהִתְחַיְבוּת שְׁנָתְנוּ לָכֶם. הֵם יִרְגְּעוּ אֶתְכֶם בְּמָה שְׂאוּמְרִים בְּפִיּוּתֵיהֶם, אֲמַנֶם בְּלִבּוֹתֵיהֶם הֵם שׁוֹנְאִים אֶתְכֶם, וּמִרְבִּיתֶם מִשְׁחָתִים.
9. הֵם (הַפְּגִנִיִּים) מְכָרוּ אֶת אוֹתוֹת אֱלֹהָ בְּמַחִיר מְאֹד זֹל, וּמָנְעוּ אֲנָשִׁים מִלְּלַקֵּת בְּשָׂבִילוֹ. מָה רָעִים מַעֲשֵׂיהֶם.
10. הֵם לֹא יִתְחַשְּׁבוּ בְּקִרְבַּת הַדָּם אֲשֶׁר בֵּינָם לְבֵין הַמַּאֲמִינִים וְלֹא בְּהִתְחַיְבוּת שְׁנָתְנוּ לָהֶם. כָּל אֱלֹהָ הֵם אֲנָשִׁים וְתוֹקְפָנִים.
11. אוּלַם אִם יַחְזְרוּ בַּתְּשׁוּבָה, וְיִקְיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְיִשְׁלְמוּ אֶת הַזִּכָּאת, יִהְיוּ אַחֲיֵכֶם לְאֶמוּנָה. וְנִבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.
12. אֲדָּ אִם (הַכּוֹפְרִים) הִפְרוּ אֶת שְׁבוּעוֹתֵיהֶם לְאַחֵר שֶׁהִתְחַיְבוּ לְקִיּוֹם וְהִשְׁמִיצוּ אֶת דִּתְכֶם, כִּי אִזּוּ הִלַּחְמוּ בְּרָאשֵׁי הַכְּפִירָה, כִּי אֵין אִמּוֹן לָהֶם, לְמַעַן יִמָּנְעוּ מִמַּעֲשִׂים כְּאֵלֶּה.
13. הֲלֹא תִלַּחְמוּ בְּאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הִפְרוּ אֶת שְׁבוּעוֹתֵיהֶם, וּפָעְלוּ לְגֵרֶשׁ אֶת הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד מִמֶּכָּה),¹ וְתִקְפוּ אֶתְכֶם לְרֹאשׁוֹנָה? הִזְרִאִים אֶתֶם מֵהֶם? הֵן אֱלֹהָ רָאוּי יוֹתֵר שְׁתִּירָאוּ מִמֶּנּוּ אִם בְּאֶמֶת אֶתֶם מַאֲמִינִים.
14. הִלַּחְמוּ אִפּוֹא בָּהֶם, וְאֱלֹהָ יַעֲנִישׁ אוֹתָם בִּידֵיכֶם וְיִשְׁפִּיל אוֹתָם וְיָבִיא לָכֶם נִצְחוֹן עֲלֵיהֶם וְיָבִיא הַנָּאָה לְלִבּוֹתֵיהֶם שֶׁל אֲנָשִׁים מַאֲמִינִים,
15. וְיִרְחִיק כַּעַס לִבּוֹתֵיהֶם, וְיִקְבֹּל אֱלֹהָ חֲזָרְתוֹ בַּתְּשׁוּבָה לְמִי שִׁירָצָה, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
16. הֲאִם חֲשַׁבְתֶּם שְׂאֵלֶּה יָנִיחַ לָכֶם לִפְנֵי שֶׁהוּא יָדַע מִי מָכֶם הַשְׁתַּתֵּף בְּגִ'הָאֵד (מֵאַבְקָ בְּשָׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָ) וְלֹא לָקְחוּ לָהֶם יְדִידִי נֶפֶשׁ זֹלַת אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ וְהַמַּאֲמִינִים? אֱלֹהָ בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.²

קִטְעָה 3

17. אֲסוּר לְפָגְנִים לְבַקֵּר וּלְשַׁרֵּת בְּמִסְגְּדֵי אֱלֹהָ כָּל זְמַן שֶׁהֵם מַעֲיִדִים עַל עַצְמָם שֶׁהֵם כּוֹפְרִים. אֱלֹהָ, מַעֲשֵׂיהֶם לֹא יִתְקַבְּלוּ, וּבֹאֵשׁ יִשְׂאָרוּ לְנִצָּח.
18. בְּמִסְגְּדֵי אֱלֹהָ רִשְׁאֵי לְבַקֵּר וּלְשַׁרֵּת רַק הַמַּאֲמִין בְּאֱלֹהָ וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וְהַמְּקִיִּם אֶת הַתְּפִלָּה, וּמִשְׁלֵם אֶת הַזִּכָּאת, הִירָא רַק אֶת אֱלֹהָ, רַק אֱלֹהָ הֵם הַמְּדַרְכִּים.

1. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 30.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 142, ופי' 179 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 2 - 3.

19. האם אתם חושבים שהשקאת עולים לרגל והשרות במסגד הקדוש שונים למעשיו של המאמין באללה וביום הדין ויצא לג' יהאד בשביל של אללה? אין הם שונים זה לזה אצל אללה. ואללה אינו מדריך את הכופרים.
20. אלה שהאמינו והגירו ויצאו לג' יהאד בשביל של אללה ברכושם ובנפשותיהם, ודרגתם גבוהה יותר מכל אצל אללה, ואלה הם הזוכים.
21. רבונם ובשר להם כי יעניק להם מרחמיו ושביעת רצון וגנים שבהם צפוי להם אשר נאחי,
22. ובהם ישארו לעולמים, כי אצל אללה השקר הגדול ביותר.
23. הוי המאמינים! אל תקחו את אבותיכם ואחיכם למגנים לכם, אם הם בוחרים בכפירה במקום האמונה,¹ וכל הלוקח אותם כמגנים הוא מן הכופרים.
24. אמר, אם אבותיכם ובניכם ואחיכם ונשותיכם וקרובי משפחתכם, ורכוש שרכשתם, וסחורות שאתם חוששים לאי מכירתן, ומשכנות נעימים לכם, אם כל אלה אהובים עליכם יותר מאללה ומשליחו ומחציאתה לג' יהאד בשבילו, אז המתינו עד שייבצע אללה את דברו, כי אללה לא ידריך את האנשים המשחתים.

קטע 4

25. אללה עזר לכם והעניק לכם נצחון במקומות רבים. אמנם ביום חוננו² באשר מספרכם הגדול נתן לכם בטחון, אבל לא הועיל לכם במאומה, ומרחבי הארץ נעשו צרים לכם, וגם ברחתם מן הקרב,
26. אז הוריד אללה את שכנתו על שליחו ועל המאמינים, והוריד חילים שנסתרו מעיניכם, והעניש את הכופרים, וזה העניש של הכופרים.
27. ולאחר מכן יקבל אללה תשובת כל מי שירצה (מן הכופרים), כי אללה סולח ורחום.
28. הוי המאמינים! הפגניים טמאים הם, ואסור להם להתקרב אל המסגד הקדוש לאחר השנה הזאת. ואם אתם חוששים למחסור (בגלל הפחתת ההכנסות). אללה בחסדו ימלא חסרונכם אם ירצה, כי אללה יודע ורחם.

1. ר' סורת אל-מוג'אדלה 58 : 22.

2. חוננו, עמק בקרבת מכה היה בו קרב חוננו בין המוסלמים לכופרים בשנת 8 להגירה אחרי שחרור מכה מן הכופרים והנצחון הגדול בהנהגת הנביא מוחמד.

29. הִלַּחֲמוּ (בְּאֵלֶּה הַמִּתְמַרְדִּים) מִבֵּין בְּעָלֵי הַסֶּפֶר הַלֵּא מֵאֲמִינִים בְּאֵלֶּה וְלֹא בַּיּוֹם הַדִּין וְאִינִם אוֹסְרִים מִה שְּׁאֲסָר אֵלֶּה וּשְׁלִיחוֹ וְאִינִם נוֹהֲגִים לְפִי הַדָּת הָאֲמִתִּית (דַּת הָאִסְלָאם), עַד שֶׁיִּשְׁלִיכוּ אֶת הַנֶּשֶׁק שֶׁלָּהֶם וַיִּשְׁלְמוּ לָכֵם אֶת הַג' זֵיחַ¹ וַיִּקְבְּלוּ אֶת שְׁלֹטוֹנְכֶם עֲלֵיהֶם.

קטע 5

30. הַיְּהוּדִים טוֹעֲנִים שְׁעוֹזְרִי² הוּא הֵבֶן שֶׁל אֵלֶּה. הַנוֹצְרִים אוֹמְרִים, הַמָּסִיחַ הוּא הֵבֶן שֶׁל אֵלֶּה. זֶה דְּבָרָם הֵם אֲשֶׁר בָּדוּ. דְּבָרָם זֶה דּוֹמֶה לְדְבָרֵי אֵלֶּה שֶׁכָּפְרוּ לַפְּנִיָּה. יִקְלַל אוֹתָם אֵלֶּה כִּי הֵם סוֹטִים מִן הָאֲמֶת אֶל הַשֶּׁקֶר.

31. הֵם (הַיְּהוּדִים) לָקְחוּ אֶת הַרְבֵּנִים שֶׁלָּהֶם,³ וְ(הַנוֹצְרִים) לָקְחוּ אֶת הַנְּזִירִים שֶׁלָּהֶם לְאֲדוֹנִים מִבְּלַעֲדֵי אֵלֶּה. גַּם (הַנוֹצְרִים) לָקְחוּ אֶת הַמָּסִיחַ עֵיסָא בֶּן מָרְיָם לְאֲדוֹן מִבְּלַעֲדֵי אֵלֶּה, אֲף עַל פִּי שֶׁנִּצְטוּוּ לַעֲבֹד רַק אֵלֶּה אֶחָד שָׂאִין אֵלֶּה זוּלָתוֹ. לוֹ הִשְׁבַּח מַעַל כָּל מַה שֶּׁהֵם מְשִׁתְּפִים לוֹ.

32. הֵם (הַכּוֹפְרִים) רוֹצִים לְכַבּוֹת אֶת אוֹר אֵלֶּה בַּפִּיּוֹתֵיהֶם, אֲדָּ אֵלֶּה יִגְבִּיר וַיִּשְׁלִים אֶת אוֹרוֹ עַל כֶּרְחֵם שֶׁל הַכּוֹפְרִים.

33. הוּא (אֵלֶּה) אֲשֶׁר שָׁלַח אֶת שְׁלִיחוֹ (מוֹחַמַד) בְּדֶרֶךְ הַיִּשָּׁר וּבְדַת הָאֲמֶת (הָאִסְלָאם), כְּדִי שֶׁיַּעֲלֶה אוֹתָהּ עַל כָּל הַדָּתוֹת, אֲכַפְּלוּ אִם שָׁנְאוּ זֹאת הַפְּגִינָּה.

34. הוּא הַמֵּאֲמִינִים! יֵשׁ רַבִּים מִהַרְבָּנִים שֶׁל הַיְּהוּדִים וְהַנְּזִירִים שֶׁל הַנוֹצְרִים מְנַצְּלִים אֶת רְכוּשׁ הָאֲנָשִׁים בְּלֹא צֶדֶק, וּמוֹנְעִים אֲנָשִׁים מִלְּלַכֵּת בַּשְּׁבִיל שֶׁל אֵלֶּה. אֲדָּ לֹאֵלֶה אֲשֶׁר יַצְבְּרוּ זֶהָב וְכֶסֶף, וְלֹא יוֹצִיאֻם בַּשְּׁבִיל שֶׁל אֵלֶּה, בְּשֶׁר לָהֶם עַל עֲנֵשׁ מְכַאִיב,

35. בַּיּוֹם אֲשֶׁר יִלְהִיטוּ אֶת (מִטְבְּעוֹת הַזֶּהָב וְהַכֶּסֶף) בָּאֵשׁ גִּיהֶנֶם, יִטְבַּע בְּכוֹנֶה עַל מִצְחֵיהֶם, צִדֵּיהֶם, וְגִבֵּיהֶם, וְנֶאֱמַר לָהֶם, זֶה מִה שֶׁצָּבַרְתֶּם לַעֲצֻמְכֶם, טַעֲמוּ אִפּוֹא אֶת אֲשֶׁר צָבַרְתֶּם.

36. הִנֵּה מִסְפֵּר הַחֲדָשִׁים אֲצֵל אֵלֶּה שְׁנַיִם-עָשָׂר חֲדָשׁ בְּלוּחַ הַשְּׁמִימִי שֶׁל אֵלֶּה⁴ מִיּוֹם שֶׁבָּרָא אֵלֶּה שְׁמַיִם וָאָרֶץ. אַרְבָּעָה מֵהֶם קְדוּשִׁים. זֹאת הַדָּת הַנִּכְוֶנָה. וְלֹא תִגְרְמוּ בָּהֶם עוֹל לַעֲצֻמְכֶם.⁵ אֲדָּ הִלַּחֲמוּ בַּפְּגִינָּה כָּלֶם, כְּאֲשֶׁר הֵם נִלְחָמִים בָּכֶם כָּלֶם, וַדְּעוּ כִּי אֵלֶּה הוּא עִם הַזֵּירָאִים.

1. מס מיוחד שהוטל על יהודים ונוצרים תחת שלטון האסלאם.

2. עוזר, הוא עזרא הסופר. לפי התלמוד הוא כתב את התורה אחרי שכמעט ונשכחה.

3. ר' סורת אאל עמרמן 3: 79 - 80.

4. בערבית אל-לוּח אל-מחפוט = הלוח השמימי הכולל כל מה שגלוי וידוע אצל אללה.

5. ר' סורת אל-חג' 22: 25.

37. דחוי חדש קדש מהשנה אינו אלא הוספה בכפירה, ויתעו בו הכופרים; שנה אחת יחללו אותו ושנה אחרת יקדשו אותו, כדי להתאים עם מספר החדשים שאלה קדש, ובזה הם מחללים את מה שאלה עשה קדוש. המעשה הרע הזה שלהם נעשה יפה בעיניהם. ואללה לא ידריך את הכופרים.

קטע 6

38. הוי המאמינים! מה קורה לכם באשר תזעקו למלחמה בשביל אלה, אתם זזים באטיות כאלו נדבקתם אל הארץ? האם רציתם את חיי העולם הזה במקום חיי העולם הבא? תענוגות העולם הזה מעטים מאוד בהשואה לתענוגות העולם הבא.
39. אם לא תצאו להלחם (באויבי אלה ואויביכם), אלה יעניש אתכם עניש מכאיב, ויביא במקומכם אנשים אחרים (שיצאו למלחמה באויב בלי הסוסים), ולא תוכלו להזיק לו במאומה, כי אלה כל-יכול.
40. אם לא תעזרו לו (הנביא), אלה כבר עזר לו באשר הוציאו אותו הכופרים (ממכה) כשהוא השני מן השנים;² כשהיו מסתתרים במערה, וכשהוא (הנביא) אמר לחבריו, אל תתעצב! אלה הוא עמנו, אז הוריד אלה את שכינתו עליו, וסיע לו בגדודים אשר לא ראיתם, והוא השפיל את דבר הכופרים, ודבר אלה תמיד העליון, כי אלה עזאו וחכם.
41. צאו למלחמה באויב, כשקל או כבד עליכם, ולחמו בשביל של אלה ברושכם ובנפשותיכם, כי זה טוב יותר לכם, אם יודעים אתם.
42. לוי זה היה שלל שאזכים בו ללא מאמץ והדרך קצרה וקלה היו מצטרפים אליד, אף המרחק היה ארץ וקשה יותר מדי בשבילם. והם לשבעו באלה לוי יכלנו היינו יוצאים אתכם. ובשבועת שקר כזו יביאו כליון על עצמם, כי אלה יודע שהם משקרים.

קטע 7

43. (ואתה השליח) יסלח לך אלה, מדוע הרשית להם (להחליץ בקלות), לפני שיתגרר לך אלה הצודקים, ותדע מי הם המשקרים.
44. המאמינים באלה וביום הדין אינם מבקשים את רשותך שלא להאבק בשביל של אלה ברושכם ובנפשותיהם. ואללה יודע את היראים.

1. ר' סורת את-תובה 9: 41, ופ' 120, ופ' 122; וסורת מוחמד 47: 38.

2. שני מן השניים, המדובר הוא בנביא ובאבו בכר, חברו הקרוב ביותר של הנביא.

45. רק אלה שאינם מאמינים באלה וביום הדין ויש חשד בלבותיהם שואלים את רשותך כדי לא להאבק בשביל של אלה, והם מבבלים בחשד שלהם.
46. לו רצו לצאת לג'האד אתך, היו מתכוננים, אולם אלה לא אהב את יציאתם אתך, לכן מנע מהם לקום ולצאת, ונאמר להם, השארו עם אלה שאינם יכולים לצאת (כמו הנשים, והילדים, והזקנים, והחולים, וכו').
47. אלו יצאו אתכם, היו מפיצים בלבול דעת ביניכם, והיו ממהרים ביניכם להסית אחד נגד האחר ליצר פרוד בקרבכם, ויש אחדים מכם הנוטים לשמע להם. אלה מכיר את הצבועים.
48. כבר מקדם זממו ליצר מחלוקת בין המאמינים, ונסו להפוך לך את העניינים להכשילך, עד אשר הופיעה האמת ודבר אלה נצח, והם מלאי רגז.
49. ויש ביניהם מי שאומר, הרשה לי לא להצטרף אליך, ואל תעמידני במבחן, וכבר נכשלו במבחן, וגיהנם מקיפה בכופרים מכל הצדדים.
50. ואם מה שהוא טוב יקרה לך, זכריע להם מאוד, ואם יפגע בך אסון, יאמרו, טוב שדאגנו לעצמנו ולענייננו, ויתרחקו ממך שמחים למה שפגע בך.
51. אמר, כלום לא יפגע בנו חוץ ממה שאלה כתב לנו, הוא המגן עלינו, ועל אלה סומכים המאמינים.
52. אמר, אתם (הכופרים) מצפים שיקרה לנו אחת משתי הטובות מעם אלה, (נצחון או מות קדושים), אך אנחנו מצפים לכם שאלה יפגע בכם בענש, מלפניו או בדינו. המתינו, וגם אנחנו ממתינים עמכם.
53. אמר (לצבועים), אם תוציאו ממון מרצון או מבלי רצון, לא יתקבל מכם, כי אתם אנשים משחתיים.
54. הסבה שמנעה מן ההון שהוציאו להתקבל, היא, היותם כופרים באלה ובשליחו, ובהקמתם את התפלה באי רצון, ובהוציאם מההון שלהם בעל כרחם.
55. אל תתפעל מעצמת הונם ורב גניהם, כי אלה נתנו להם כל זה כענש בעולם הזה עד שימותו ככופרים.¹

56. הם (הצבועים) נשבעים, כי הם שיכים לָכֶם (למאמינים), אבל הם לא שיכים לָכֶם, והם עושים זאת מתוך פחד,
57. לו היו מוצאים מחסה או מערה, או מקום אחר שיוכלו להסתתר בו, היו נכנסים אליו בחפזון.
58. יש באלה מביניהם שלועגים לך (הנביא) בגלל חלקת כספי הצדקה, כי אם יקבלו חלק ישמחו, ואם לא יקבלו ירגזו,
59. לו רק היו מסתפקים במה שאללה ושליחו נותנים להם, והיו אומרים, דינו באללה, הוא יתן לנו מחסדו, וגם שליחו יתן לנו, ורק את אללה לבדו אנחנו שואלים.

קטע 8

60. כספי הצדקות (הצבאות) מיעדים לעניים, למסכנים, ולפקידים הפועלים לגבות את הצדקות, ולאלה שאתם מקרבים את לבותיהם לאסלאם, ולשחרור עבדים, לשקועים בחובות, ולממן (העובדים) בשביל של אללה, ולנוסעים רחוק מן הבית שאזל כספם, החלקה הזאת היא מצוה מאללה. אללה יודע וחקם.
61. יש ביניהם (הצבועים) באלה המציקים לנביא, ואומרים, הוא מטה אֵזוּ ומאמין לְכָל אחד. אמר, הוא אֵזוּ המְקְשִׁיבָה לְכָל דְּבַר טוֹב שֶׁאַתֶּם אומרים לו, והוא מאמין באללה, ומאמין למאמינים, גם הוא רב רחמים לאלה שהאמינו מביניהם. אך לאלה המציקים לשליח אללה צבוי ענש מכאיב.
62. הם (הצבועים) נשבעים לָכֶם באללה לרצותכם, אך מוטב להם כי ירצו את אללה ואת שליחו אם באמת הם מאמינים.
63. האם אינם יודעים, כי המתנגד לאללה ולשליחו מחכה לו אש הגיהנם, ובה ישאר לנצח? זו החרפה הגדולה.
64. הצבועים מפחדים שמא תורד סורה¹ מן השמים אשר תודיע להם על מה שהם מסתירים בלבותיהם (מן הכפירה). אמר להם, המשיכו להלעיג, אללה מגלה את מה שאתם מפחדים ממנו.
65. אם תשאל אותם (אודות מה שהם אומרים נגדך), יאמרו, היינו מתלוצצים. אמר, האם באללה, ובאותותיו, ובשליחו אתם מתלוצצים?

66. אל תתנצלו! כבר חזרתם לכפירה לאחר שהאמתתם, אם נסלח לקבוצה מכם (שחזרה בתשובה), נעניש קבוצה אחרת על כי חטאה.

קטע 9

67. הצבועים והצבועות הם אותו מין; מצוים לעשות את האסור (הרע), ואוסרים את המתר (הטוב), ואינם מוציאים מהונם בצדקה. הם שכו את אלה, והוא שכח אותם (מרחמיו). הצבועים הם המשתתפים.¹
68. אלה הבטיח לצבועים ולצבועות ולכופרים את אש גיהנם, לנצח יחיו בה, והיא מנת חלקם, ואלה קלל אותם, ומחפה להם ענש מתמיד.
69. (מעשיכם אתם הצבועים) דומים למעשיהם של אלה שקדמו לכם, אמנם הם היו חזקים מכם ועשירים יותר מכם עם יותר בנים, והם נהנו מאוד ממה שנתן להם, גם אתם נהניתם בחלקכם כמו אלה שהיו לפניכם והם נהנו ממה שנתן להם, ושקעתם בדברי שקר על אלה כפי ששקעו. אלה הלך עמלם לאבוד בעולם הזה ובעולם הבא יהיו המפסידים.
70. האם לא קבלו את תולדות אלה שקדמו להם, העמים של נוח, ועאד, ות'מוד, והעם של אבראהים, ותושבי מדן, והערים ההפוכות (אנשי לוט), אשר השליחים שלחם הביאו להם אותות בהירים. (אמנם הם הכחישו את אותות אלה, לכן הוא העניש אותם). לכן אלה לא עשו להם עול, הם גרמו עול לעצמם.
71. המאמינים והמאמינות מגנים איש לרעהו. מצוים לעשות את המתר (הטוב), ואוסרים את האסור (הרע),² ומקימים את התפלה, ומשקמים את הזכאת, ומצייתים לאלה ולשליחו. אלה ירחם אלה עליהם (ביום הדין). אלה עזוז וחכם.
72. אלה הבטיח למאמינים ולמאמינות גנים אשר נהרות זורמים מתחתם, אשר בהם יהיו לעולמים, ומשפנות נעימים בגני עדן, נוסף לכל זה רצון מאת אלה, זוהי הזכיה הגדולה ביותר.

קטע 10

73. הוי הנביא! צא לג' האד נגד הכופרים (של מכה ושאח השבטים הערביים) והצבועים, ואל תרפה מהם, כי מעונם יהיה גיהנם, וכמה רע המעון.

1. ר' סורת אל-ג'אטייה 45 : 34.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 104.

74. הם (הצבועים) נשבעים באללה שלא אמרו דבר (המזיק לנביא ולמאמינים). אמנם, הם אמרו את אמרת הכפירה, וכפרו לאחר שהיו מסלמים, וזממו (להרג את השליח), אבל הם נכשלו. הרגיו אותם שאללה ושליוח עשו מהם עשירים בברכת אללה שהעניק להם על ידי שליוח. לכן, אם יחזרו בתשובה, זה יהיה יותר טוב בשבילם, אבל אם יתרחקו מן האסלאם, אללה יעניש אותם ענש מכאיב בעולם הזה ובעולם הבא. ולא יהיה להם בארץ מגן ולא עוזר.
75. וגש באללה מביניהם שהתחייבו לאללה, אם הוא יתן לנו מחסדו, נתן צדקה ונהיה מן הישרים.
76. ואולם כאשר העניק להם מחסדו, הם החזיקו אותו (ולא נתנו צדקה), ופנו לדרך קשהם סוטים רחוק מן האסלאם.
77. לכן אללה הוסיף צביעות בלבותיהם, עד ליום אשר יפגשוהו (יום הדין) בגלל שהם לא מלאו התחייבותם לאללה, ונשקרו.
78. האם אינם יודעים כי אללה יודע סודם ודבר סתרים, וכי אללה יודע את הנסתרות?
79. אלה (הצבועים) שפוגעים במאמינים (העשירים) המתנדבים לתת צדקה, וגם הם פוגעים במאמינים (העניים) שבקשי יכולים לתת צדקה, הם (הצבועים) לועגים להם, אללה ילעג להם, ולהם ענש מכאיב.
80. לא משנה אם תתפלל בשבילם שאללה יסלח להם, או לא תתפלל, אפלו אם תתפלל למענם שבעים פעם, אללה לא יסלח להם בשום אופן, משום שכפרו באללה ובשליוח, ואללה לא ידריך את המשחיתים.

קטע 11

81. אלה שנשארו בבתייהם (והשתמטו) ולא הצטרפו לשליח אללה (בצאתו לתבוכ)¹ שמחו שלא יצאו, באותו זמן סרבו לקיים ג' האד ברכושם ובנפשיותיהם בשביל של אללה. ואמרו אחד לשני, אל תצאו לג' האד בחם. אמר, האש של גיהנם לוקטת יותר, לו רק הבינו,²

1. תבוכ, מקום בצפון החג'אז קרוב לגבולות ממלכת ירדן, שיצא אליו הנביא עם המאמינים ממדינה כדי להלחם ברומים, והיו אחדים מהמוסלמים שהשתמטו מיציאה עם הנביא בגלל הפחד והחוס בשנת 9 להג'רה. המוסלמים לא נפגשו באויב ולא נפלה מלחמה.

2. ר' סורת אנ-נאי' 4: 56; סורת אל-חג' 22: 19 - 22; וסורת אל-מעארג' 70: 15 - 16.

82. הם יצחקו מעט (בעולם הזה), אבל הם עומדים לבכות הרבה (בעולם הבא) כענש למה שעשו.

83. וכאשר יחזירך אלה אל אחת מקבוצותיהם (הצבועים), ואז יבקשו אותך להרשות להם לצאת אתך לקרב. אמר, לא תצאו אתי לעולם, ולא תלחמו אתי באויב לעולם, בפעם הראשונה רציתם להשאיר בבית, ולכן, השאירו עם אלה הנשארים בבית, החלשים (הנשים והילדים והזקנים והחולים).¹

84. ואתה (השליח) אל תתפלל לעולם על גופת אחד מהם, ואל תעמד ליד קברו להתפלל למענו, משום שהם כפרו באלה ובשליחו ומתו בעודם משחתיים.

85. ואל תתירשם מהונם הרב והמספר הגדול של בניהם. אלה רוצה לתת להם את זה כענש בשבילם בחיי העולם הזה, ועד שימותו ככופרים.²

86. וכאשר יורדת סורה מן השמים האומרת, האמינו באלה ובצעו ג' האד עם שליחו, בעלי האמצעים מביניהם מיד ישאלו את רשותך, ויאמרו, הרשה לנו להשאיר עם אלה שנשארים בבית (הנשים והילדים והזקנים והחולים).

87. הם (הצבועים) רוצים להשאיר עם הנשים והילדים והזקנים ובעלי המום, כי נאטמו לבותיהם, לכן, הם לא יבינו.

88. אך השליח (מוחמד) והמאמינים עמו בצעו ג' האד ברכושם ובנפשותיהם, שמור להם כל הטוב (בעולם הבא) והם המצליחים.

89. אלה הכין להם גנים אשר נהרות זורמים מתחתיהם. לנצח יחיו בהם, וזו הזכייה הגדולה.

קטע 12

90. המתנצלים מבין שוכני המדבר באו (אל השליח) להתנצל לפניו על המצב הקשה שלהם, למען שירשה להם לא לצאת אתו לקרב, והמתכחשים לאללה ולשליחו עוד לא יצאו עם הנביא. ענש מכאיב יפגע באלה שפכרו מביניהם.

91. אין חטא על החלשים והחולים ולא לה שאין להם האמצעים להכין את עצמם לצאת עם השליח לקרב, אם הם נשארו נאמנים לאללה ולשליחו, כי אין סבה להעניש את עושי הטוב, ואללה סולח ורחום,

1. ר' סורת אל-פתח 48: 15.

2. ר' סורת את-תובה 9: 55.

92. גם אין חטא על אלה אשר באו אליך (השליח) למען תעזור להם באמצעי רכיבה כדי לצאת אתך לקרב, ואמרת להם, אין לי שום אמצעים לך, לך, ואז חזרו ועיניהם זולגות דמעות מצער, כי אין להם את האמצעים לצאת אתך.

חלק 11

93. האשמה היא על העשירים השואלים את רשותך להשאיר עם אלה הנשארים בבית (הנשים והילדים והזקנים וכו'), ואללה אטם את לבותיהם, ואין הם יודעים (הענש המכחך להם עם אללה).
94. הם מנסים להתנצל אליכם בשובכם אליהם. אמר, אל תתנצלו! לא נאמין לךם בכלל, משום שאללה גלה לנו את הענין שלךם, אללה ושליוחן יראו את מעשיכם, ובסוף תחזרו אל יודע הנסתרות והנגלות, והוא יודיע לךם את אשר עשיתם.
95. כאשר תחזרו אליהם (מהמסע שלךם), הם (הצבועים שפחרו להשאיר בבית) ישבעו לךם באללה כדי שלא תשאלו אותם אודות מה שעשו, עזבו אותם לנפשם, כי טמאים הם. מעונם גיהנם, כענש למה שעשו.
96. הם ישבעו לךם כדי שתהיו מרצים מהם, אפלו אם תהיו מרצים מהם, אללה לא יהיה מרצה מהאנשים המשחתים.
97. שוכני המדבר הם הכופרים והצבועים ביותר, וראויים יותר שלא ילמדו את החקים שאללה הוריד מן השמים על שליוחו. אללה יודע וחקם.
98. יש בין שוכני המדבר כאלה הרואים כקנס את מה שהם מוציאים (בשביל של אללה), ומחכים שאסון ורעה יפגעו בכם, אך האסון והרעה יפגעו בהם. אללה שומע ויודע,
99. אך יש בין שוכני המדבר כאלה המאמינים באללה וביום הדין, הרואים במה שהם מוציאים (בשביל של אללה) אמצעי התקרבות לאללה וקבלת תפלות השליח (מוחמד) בשבילם, באמת התקרבות היא להם, ואללה יכניסם ברחמי, כי אללה סולח ורחום.
100. אללה מאד מרצה מהראשונים של המהגרים (המאמינים של מכה) והתומכים (המאמינים של מדינה) ואללה אשר המשיכו במעשים הטובים אחריהם, והם מרצים ממנו, והוא הכין להם גנים אשר נהרות זורמים מתחתם, וישכנו בהם לנצח, וזוהי הזכיה הגדולה.¹

1. ר' סורת אל-בקה 2: 218; סורת אאל עמראן 3: 195; סורת אל-אנפאל 8: 72 - 75; סורת את-תובה 9: 20; סורת אנ-נחל 16: 41, ופי' 110; וסורת אל-חגי' 22: 58.

101. יֵשׁ צְבוּעִים מִבֵּין שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר אֲשֶׁר סָבִיבְכֶם וּמְשׁוֹכְנֵי מְדִינָה הָרְחִיקוּ לָכֵת בְּצַבִּיעוּתָם, שְׁאֵתָה לֹא מְכִיר אוֹתָם, אֲמָנָם אֲנַחְנוּ מִכִּירִים אוֹתָם. נַעֲנִישׁ אוֹתָם פְּעָמִים (בְּעוֹלָם הַזֶּה). וְלֵאחֶר מִכּוֹן גַּם יוֹחֲזֵרוּ אֶל עֲנֵשׁ עֲצוֹם (בְּעוֹלָם הַבָּא).
102. וְאֲמָנָם יִשְׁנֹם אַחֲרֵים (מֵאֲנָשֵׁי מְדִינָה) שֶׁהוֹדוּ בְּחַטָּאָם וְחֲזָרוּ בְּתִשְׁבּוּבָה, וְכָד עָרְבּוּ מַעֲשֵׂה טוֹב בְּמַעֲשֵׂה רַע. יִתְכּוֹן שְׁאֵלָה יִקְבֹּל חֲזָרָתָם בְּתִשְׁבּוּבָה, כִּי אֵלָּה סוֹלַח וְרַחוּם.

קטע 13

103. קִבֵּל מִרְכוּשִׁים צְדָקָה לְטֶהֱרֵם וּלְזַכּוֹתָם בָּה, וְהִתְפַּלֵּל בְּעַדָם, כִּי תִפְלְתָד מִרְגִּיעָה אוֹתָם, וְאֵלָּה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
104. הֵאֱמִינָם יוֹדְעִים כִּי אֵלָּה מִקְבֵּל אֶת חֲזָרַת עֲבָדָיו בְּתִשְׁבּוּבָה, וּמִקְבֵּל אֶת הַצְדָקָה שֶׁהֵם נוֹתְנִים. אֵלָּה הוּא הַמִּקְבֵּל אֶת חֲזָרַת עֲבָדָיו בְּתִשְׁבּוּבָה וְרַחוּם.
105. אָמֹר, עֲשׂוּ (מַעֲשִׂים טוֹבִים), וְאֵלָּה יִרְאֶה אֶת מַעֲשֵׁיכֶם, וְכֹן גַּם שְׁלִיחוֹ, וְגַם הַמַּאֲמִינִים, וְלֵאחֶר מִכּוֹן תִּחְזְרוּ אֶל יוֹדֵעַ הַנִּסְתָּר וְהַנִּגְלָה, וְהוּא יוֹדֵעַ לָכֶם עַל אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם.
106. וְיֵשׁ כְּאֵלָה שֶׁדִּינָם נִדְחָה, מִחֲכִים לְדִין שֶׁל אֵלָּה, אוֹלֵי יַעֲנִישׁ אוֹתָם אוֹ יִקְבֹּל אֶת חֲזָרָתָם בְּתִשְׁבּוּבָה, כִּי אֵלָּה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
107. וְאֵלָה (מִבֵּין הַצְבוּעִים) שֶׁהִקִּימוּ מִסְגָּד לְשֵׁם הַצָּקָה (לְמַאֲמִינִים)¹ וּכְפִירָה, לְזָרוּעַ הַפְּרָדָה בֵּין הַמַּאֲמִינִים, וְכִדִּי שֶׁיִּשְׁמַשׁ מִקְלָט לְכָל אֵלָה שֶׁנִּלְחַמוּ בְּאֵלָּה וּבְשְׁלִיחוֹ מִלְּפָנִים. הֵם נִשְׁבָּעִים, הִתְכַּוְּנוּ רַק לְטוֹבָה, וְאוֹלָם אֵלָּה יַעֲדִיד כִּי הֵם מְשֻׁקְרִים.
108. לְעוֹלָם לֹא תִקָּים תִּפְלָה בּוֹ. אֶת הַמִּסְגָּד שֶׁנוֹסַד מֵהַיּוֹם הָרִאשׁוֹן עַל יִרְאֵת אֵלָּה,² רֵאיוֹ יוֹתֵר שֶׁתִּקָּים בּוֹ תִּפְלָה. יֵשׁ בּוֹ אֲנָשִׁים שְׂאוֹהֲבִים לְהִסְתָּר, וְאֵלָּה אוֹהֵב אֶת הַמִּסְתָּרִים.
109. הֵאֵם אֶת מִי שֶׁיִּסֵּד אֶת בְּנֵינּוּ עַל יִרְאֵה וְרָצוֹן מֵאֵלָּה טוֹב יוֹתֵר אוֹ מִי שֶׁיִּסֵּד אֶת בְּנֵינּוּ עַל שִׁפְתֵי תִהוֹם שֶׁהִתְמוֹטֵט בּוֹ אֶל אֵשׁ גִּיהֶזֶם? אֵלָּה לֹא יִדְרִיד אֶת הַכּוֹפְרִים.
110. אֶת בְּנֵינָם (שֶׁל הַצְבוּעִים) אֲשֶׁר בָּנוּ מִמִּשִּׁיד לְהִיּוֹת חֲרָדָה בְּלִבּוֹתֵיהֶם עַד אֲשֶׁר לִבּוֹתֵיהֶם יִקְרְעוּ. אֵלָּה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.

1. מִסְגִּיד אֶצֶל-צ'רָאָר שֶׁהִקִּימוּ הַצְבוּעִים לְהַתְקִיף הַמוֹסְלָמִים בְּמִדִּינָה מִמֶּנּוּ. אֲבֵל הַנְּבִיא וְהַמוֹסְלָמִים הִרְסוּ אוֹתוֹ לִפְנֵי שֶׁהַצְבוּעִים יִכְלוּ לַבְצֵעַ אֶת מְזִימָתָם.

2. מִסְגִּיד קוּבָא' קְרוֹב לְמִסְגֵּד הַנְּבִיא בְּמִדִּינָה.

קטע 14

111. אֵלֶּלָה קִנְיָה מִהַמְאֲמִינִים אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם וְהוֹנֵם תַּמּוּרַת הַגֹּן, אִם יִלְחַמוּ בַשָּׂבִיל שֶׁל אֵלֶּלָה, וְהֵם הוֹרְגִים אוֹ נִהְרָגִים. זוֹהִי הַבְּטָחָה אֲמִתִּית מִמֶּנּוּ בַתּוֹרָה וּבִאֲנִי' יֵל וּבִקּוּרָאָן, וּמִי יוֹתֵר נֶאֱמָן מֵאֵלֶּלָה בְּקִיּוֹם הַבְּטָחָתוֹ? לָכֵן קִבְּלוּ אֶת הַבְּשׂוּרָה בְּעֶסְקָה אֲשֶׁר כָּרְתֶם עִם אֵלֶּלָה. זוֹהִי הַזְכָּיָה הַגְּדוֹלָה.
112. אֵלֶּלָה הֵם, הַחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה, וְהַעוֹבְדִים אֶת אֵלֶּלָה, וְהַמְשַׁבְּחִים אֶת אֵלֶּלָה, וְהַצְמִים, וְהַכּוֹרְעִים, וְהַסּוֹדִידִים בַּתְּפִלָּה לֵאמֹר, וְהַמְצִיּוֹם לַעֲשׂוֹת אֶת הַטּוֹב, וְהַאֲסִרִים אֶת הָרַע, הַמְקִימִים אֶת דִּינֵי אֵלֶּלָה, וּבִשְׂרֵט טוֹבוֹת לַמְאֲמִינִים.
113. אֵין לִנְבִיא וְלַמְאֲמִינִים לְשָׂאֵל מֵאֵלֶּלָה סְלִיחָה עַל הַפְּגָמִים, אֲפֹלוּ אִם הֵם קְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, לְאַחֵר שֶׁהִתְבָּרַר לָהֶם כִּי הֵם אֲנָשֵׁי גִיהֶנֶם.
114. הַסְּלִיחָה שֶׁשָּׂאֵל אֲבֵרָא הֵימָּן אֶת אֵלֶּלָה לְמַעַן אֲבִיּוֹ לֹא הִיָּתֶה אֶלָּא בְּגִלָּה הַבְּטָחָה שֶׁהִבְטִיחַ לוֹ, וְאוֹלָם כֹּאֲשֶׁר הִתְבָּרַר לוֹ כִּי אוֹיֵב הוּא לֵאמֹר מִשְׁדָּד יָדוֹ מִמֶּנּוּ, כִּי אֲבֵרָא הֵימָּן מְרַבֶּה הַתַּחֲנוּנוֹת אֶל אֵלֶּלָה וּמִתּוֹן.
115. אֵלֶּלָה לֹא הִיָּה מִתְּעָה אֲנָשִׁים לְאַחֵר שֶׁהִדְרִיד אוֹתָם עַד שֶׁיִּבְהִיר לָהֶם מָה עָלֵיהֶם לַעֲשׂוֹת כְּדֵי לְשַׁמֵּר אֶת עֲצָמָם מִזְּעֻמוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה. אֵלֶּלָה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
116. לֵאמֹר מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְהוּא מַחֲיָה וּמַמִּית, וְאֵין לָכֵם זִילְתוֹ מִגֹּן אוֹ עוֹזֵר.
117. אֵלֶּלָה קִבֵּל אֶת תִּשְׁבוּבַת הַנְּבִיא וְהַמְהַגְרִים וְהַתּוֹמְכִים, וְכָל אֵלֶּלָה שֶׁהֶצְטִרְפוּ אֵלָיו בְּזִמְן הַמְצוּקָה (בְּזִמְן הַמַּסָּע הַקָּשֶׁה לְתַבּוּכָה) לְאַחֵר שֶׁהִלְבָּבוֹת שֶׁל חֵלֶק מֵהֶם כִּמְעֵט סְרוּ מִדֶּרֶךְ הַיִּשָּׁר, וְאֵז אֵלֶּלָה קִבֵּל אֶת תִּשְׁבוּבָתָם, כִּי חֲנוּן וְרַחוּם הוּא לָהֶם.
118. כִּמוֹ כֵּן, אֵלֶּלָה קִבֵּל אֶת תִּשְׁבוּבַת שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים¹ שֶׁלֹּא הֶצְטִרְפוּ לִנְבִיא, כֹּאֲשֶׁר הָאָרֶץ עַל כָּל רַחֲבָהּ נִעְשְׂתָה צָרָה לָהֶם, גַּם נַפְשָׁם נִעְשְׂתָה צָרָה לָהֶם, וְיִדְעוּ שֶׁאֵין מִפְּלֵט מֵאֵלֶּלָה אֶלָּא בִּפְנֵיָהּ אֵלָיו, וְאֵז הוּא קִבֵּל אֶת תִּשְׁבוּבָתָם, כִּי אֵלֶּלָה הוּא הַמְקִבֵּל הַחוֹזְרִים בְּתִשְׁבוּבָה, וְהַרְחוּם.

קטע 15

119. הוּי הַמְאֲמִינִים! יִרְאוּ אֶת אֵלֶּלָה, וְהָיוּ עִם אֲנָשֵׁי הָאֲמִת הַצּוֹדְקִים (בְּכָל מַעֲשֵׂיהֶם).
120. אֲסוּר לְתוֹשָׁבֵי מִדִּינָה וְתוֹשָׁבֵי הַמִּדְבָּר מִסְבִּיב לָהֶם שֶׁלֹּא לְהֶצְטִרֵּף אֶל שְׁלִיחַ אֵלֶּלָה (מוֹחַמֵּד), וְלִהְיוֹת אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם עַל נַפְשׁוֹ, מִשּׁוּם שֶׁלֹּא יִפְגַּע

1. שלושת האנשים הם: כעב בן מאלכ, והלאל בן אומייה, ומורארה בן רביעה.

- בָּהֶם צָמָא, עֲנִיפּוֹת, חֶסֶר מְזוֹן בְּשָׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, וְכֹן לֹא יִדְרְכוּ בַּמָּקוֹם
אֲשֶׁר יִרְגִּיזוּ אֶת הַכּוֹפְרִים, וְלֹא יִפְגְּעוּ בְּאוֹיֵב אִיזוֹ פְּגִיעָה כָּל שְׁהִיא, אֲלֹא
שִׁירָשִׁם לְזָכוֹתָם מַעֲשֶׂה טוֹב, כִּי הוּא לֹא יִקְפֹּחַ שְׂכָר עוֹשֵׂי הַטּוֹב,
121. כָּל הוֹצָאָה שִׁיּוּצִיאוֹ אִם גְּדוֹלָה אוֹ קְטַנָּה, אוֹ כָּל וָאֲדִי שִׁיּוּחָצוֹ, יִכְתֹּב לָהֶם
(כְּמַעֲשֶׂה טוֹב), עַל מְנַת שְׂאֵלָה יִגְמַל לָהֶם הַגְּמוּל הַטּוֹב בְּיוֹתֵר.
122. אֵין חוֹבָה עַל כָּל הַמַּאֲמִינִים לְצִאֵת לְמַלְחָמָה בְּאוֹיֵב, דִּי בְּחֵלֶק מִכָּל
קְבוּצָה לְצִאֵת, לְמַעַן אֵלֶּה שְׂלֹא יִצְאוּ לְלִמְדוֹ אֶת דָּתָם, וְכֹאֲשֶׁר בְּנֵי
קְבוּצָתָם יַחֲזִירוּ אֲלֵיהֶם מִהַמְּלַחְמָה לְלִמְדוֹ אוֹתָם מִה שֶׁלִּמְדוֹ בְּהַעֲדָרָם
(מִהַנְּבִיא), לְמַעַן שִׁיְהִיו זִהִירִים.

קִטְעַ 16

123. הוּי הַמַּאֲמִינִים! הִלַּחֲמוּ בַּכּוֹפְרִים הַשּׁוֹכְנִים קְרוֹב לָכֶם, וְהָיוּ קְשׁוּחִים
אֲתָם, וְדָעוּ כִּי אֱלֹהָ עִם הַיְּרָאִים.
124. וְכֹאֲשֶׁר סוּרָה יוֹרְדַת מִן הַשָּׁמַיִם, אַחָדִים מֵהֶם (הַצְּבוּעִים) אוֹמְרִים
(בְּלַעַג), לְמִי מָכֶם סוּרָה זֹה הוֹסִיפָה אֱמוּנָה? אַכֵּן לְמַאֲמִינִים הוֹסִיפָה
אֱמוּנָה, וְהֵם (הַמַּאֲמִינִים) שְׂמֵחִים בָּמָה שְׂאֵלָה נָתַן לָהֶם מִהַאֲמוּנָה.
125. אֲדָּ לְאֵלֶּה שֵׁישׁ מַחֲלָה לְבַבּוֹתֵיהֶם (הַצְּבוּעִים) הוֹסִיפָה טְמֵאָה עַל טְמֵאָתָם,
וּמִתּוֹ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים.¹
126. הֲלֹא יִרְאוּ (הַצְּבוּעִים) שֶׁהֵם נִבְחָנוּ בְּכָל שָׁנָה פַּעַם אוֹ פַּעַמִּים? אֲדָּ הֵם אֵינֶם
חוֹזְרִים בְּתִשּׁוּבָה וְלֹא נִזְכָּרִים.
127. וְכֹאֲשֶׁר יוֹרְדַת סוּרָה מִן הַשָּׁמַיִם, הֵם (הַצְּבוּעִים) מִבִּיטִים אֶחָד בְּשָׁנִי
(וְאוֹמְרִים), הָאֵם מִיִּשְׁהוּ רֹאֶה אֶתְכֶם? וְאַחֵר כֵּן יִסְתַּלְקוּ (אִם מִרְגִּישִׁים
שֶׁלֹּא שָׂמִים לֵב לָהֶם). אֲלֵלֶּה הִטָּה אֶת לְבַבּוֹתֵיהֶם (מִן הָאֱמוּנָה), וְהֵם
אֲנָשִׁים חֲסָרֵי בִינָה.²
128. כִּבֵּר בָּא אֲלֵיכֶם שְׁלִיחַ מִקִּרְבְּכֶם,³ שְׂכּוֹאֵב לוֹ כָּל צָרָה שֶׁתִּפְגַּע בְּכֶם, וְדוֹאֵג
לָכֶם, וּמְתִיחַס לְמַאֲמִינִים בְּחֻמְלָה וְרַחֲמִים,⁴
129. אֲדָּ אִם יִתְרַחֲקוּ מִמֶּךָ (הַשְּׁלִיחַ), אֲמַר, דִּינִי בְּאֵלֶּה, שְׂאִין אֵלֶּה וּזְלָתוֹ,
עָלִיו סִמְכָתִי וְהוּא רַבּוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת הָעָצוֹם.

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 82 ; וסורת פוצלת 41 : 44.

2. ר' סורת אל-מודת' 74 : 49 - 51 ; סורת אל-מעארג' 70 : 36 - 37 ; וסורת אצ-צ' 61 : 5.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 129 ; וסורת אאל עמראן 3 : 164.

4. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 215 - 217.

10

סִוְרַת יוֹנוֹס

יוֹנָה

סורה זו קיבלה את שמה «יונוס, יוֹנָה» משום שבה לבד
נזכר ספור עמו של ינוס שהאמינו אחרי שאיים עליהם
ינוס בעונש כבד,
לכן אללה סלח להם. הספור הזה נזכר בקוראן במקומות
אחרים. ר' פ' 98, וסורת אל-אנביא' 21 : 87 - 88, וסורת
אז-צאפאת 37 : 139 - 148.
הורדה במכה אחרי סורת אל-אסרא' 17, ופסוקיה מאה
ותשעה. קיבלה את שמה «יוֹנָה» מפסוק תשעים ושמונה.

סורת ינוס 10

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. א. ל. ר.¹
אֵלֶּה הֵם אוֹתוֹת הַסֵּפֶר הַחֹכֶם (הַקוֹרְאֹ),
2. הָאֵם זֶה דָּבָר מוֹזֵר בְּעֵינֵי אֲנָשִׁים כִּי הִשְׁרִינוּ אֶל אִישׁ מִקֶּרְבָּם (מוֹחֲמֵד),²
וְצוּינוּ לוֹ, הִזְהַר אֶת בְּנֵי הָאָדָם (שְׁעוֹד לֹא הָאֲמִינוּ), וּבִשֶׁר לְמַאֲמִינִים שְׁיֵשׁ
לָהֶם גָּמוּל טוֹב אֲצֶל רַבּוֹנָם.³ אֲדָּהּ הַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, זֶהוּ מְכַשֵּׁף בְּרוּר.
3. רַבּוֹנֵכֶם הוּא אֱלֹהֵה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּשֵׁשֶׁה יָמִים,
וּלְאַחַר מִכֹּן עָלָה עַל כֶּסֶם הַמַּלְכוּת, מִנְהֵל אֶת עֲנֻנֵי הַבְּרִיּוֹת לְבַדּוֹ,⁴ וְאֵין
מִמְלִיץ שְׁמֹתָר לוֹ לְהַמְלִיץ בַּפְּנֵי עַל מִישֵׁהוּ בְּלִי הַסִּקְמָתוֹ.⁵ זֶהוּ אֱלֹהֵה
רַבּוֹנֵכֶם שְׁעֲלִיכֶם לְעַבְדּוֹ. הָאֵם לֹא תִזְכְּרוּ?⁶
4. כְּלָכֶם תִּחְזְרוּ אֵלָיו (בְּיוֹם הַדִּין), זֹו הַבְּטָחָה אֲמִתִּית שֶׁל אֱלֹהֵה, הוּא בּוֹרָא
אֶת בְּנֵי הָאָדָם בְּרֵאשִׁית, (וְאַחַר שְׁיָמִית אוֹתָם) הוּא יִבְרָא אוֹתָם שְׁנִית,⁷
לְמַעַן יִגְמַל לְמַאֲמִינִים עוֹשֵׁי הַטּוֹב בְּצִדִּיק, וְלַכּוֹפְרִים יִתֵּן כְּעֹנֶשׁ מִשְׁקָה
רוֹתַח וְעֹנֶשׁ מִכְּאִיב עַל כְּפִירְתָּם.⁸
5. הוּא שְׁעֵשָׂה אֶת הַשֶּׁמֶשׁ כְּמִקּוֹר שֶׁל אֹור וְאֶת הַיָּרֵחַ כְּאוֹרָה וְקִבַּע לוֹ
מִסְּלוּלִים, לְמַעַן תִּדְּעוּ אֶת מִנְּזֹן הַיָּמִים וְחִשְׁבוֹן הַחֲדָשִׁים וְהַשָּׁנִים,⁹ וְהוּא
בָּרָא אֶת כָּל זֶה בְּאַמָּת וּלְמַעַן שְׁיִבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.¹⁰
6. הִנֵּה בַּחֲלוּף הַלֵּילָה וְהַיּוֹם וּבְאֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהֵה בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ אוֹתוֹת
לְאֲנָשִׁים יִרְאִים.¹¹

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 63; סורת צאד 38: 5; וסורת את-תע'אבון 64: 6.

3. ר' סורת אל-כהף 18: 2 - 3.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 59; סורת חוד 11: 6; וסורת סבא' 34: 3.

5. ר' סורת אל-בקהר 2: 255; סורת סבא' 34: 23; וסורת אנ-נגים 53: 26.

6. ר' סורת אל-מואמנון 23: 115 - 116; וסורת אז-זוחירוף 43: 87.

7. ר' סורת אר-רום 30: 27.

8. ר' סורת אל-ואקעה 56: 42 - 43; סורת צאד 38: 57 - 58; וסורת אר-רחמאן 55: 43 - 44.

9. ר' סורת אל-אנעאם 6: 96; וסורת יא. סין 36: 40.

10. ר' סורת אל-אעראף 7: 5.

11. ר' סורת ינוס 10: 101; סורת יוסוף 12: 105; וסורת סבא' 34: 95.

7. אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינָם חוֹשְׁבִים לִפְגֹּשׁ אוֹתָנוּ, וְהֵם שְׂמָחִים בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וּבְטָחוּ בָּהֶם, וְשָׂכְחוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ,
8. מֵעוֹנָם שֶׁל אֵלֶּה הָאֵשׁ כְּעֹנֶשׁ עַל מַה שֶּׁעָשׂוּ (מִהַמַּעֲשִׂים הָרָעִים),
9. אוֹלָם אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב, רְבוּנָם יִדְרִיךְ אוֹתָם לְמַעַן אֲמוֹנָתָם, (וַיִּכְנִיסֶם אֶל גֹּן עֵדֶן), אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם,
10. תִּפְלָתָם בְּגֹן עֵדֶן, «הַשְּׂבַח לָךְ אֱלֹהֵהּ», וּבִרְכָתָם בִּינְיָהֶם, «שָׁלוֹם»,¹ וְסִיּוּם תִּפְלָתָם, «הַשְּׂבַח לְאֱלֹהֵה רְבוֹן הָעוֹלָמִים».²

קטע 2

11. לוֹ הַחִישׁ אֱלֹהֵה אֶת הָרָעָה לְבִנֵּי אָדָם כְּשֶׁהֵם מְבַקְשִׁים אוֹתָהּ כְּמוֹ שֶׁהוּא מַחִישׁ אֶת הַטּוֹב כְּשֶׁמְבַקְשִׁים אוֹתוֹ, כִּבְּרִי סוּפָם בָּא אֲלֵיהֶם,³ אָבֵל אֲנַחְנוּ מִנִּיחִים לְאֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינָם מְקוּיִם לְהַפְגִּישׁ עֲמָנוּ (בְּיוֹם הַדִּין) לְתַעוֹת בְּעוֹרָנָם.
12. וְכַאֲשֶׁר צָרָה פּוֹגַעַת בְּאָדָם, הוּא יִקְרָא לָנוּ בְּשָׂכִיבָה עַל צִדּוֹ, אוֹ בִישִׁיבָה, אוֹ בְּעִמִּידָה,⁴ וְכִשְׁנִסִּיר אֶת הַצָּרָה מֵעָלָיו, הוּא מִתְנַהֵג כְּאִלוֹ לֹא קָרָא אֲלֵינוּ לַעֲזֹר לוֹ לְהַסִּיר צָרָה שֶׁפָּגַעָה בּוֹ, כִּדְ נִרְאָה כִּי טוֹב בְּעֵינֵי הַמַּשְׁחָתִים הָרַע שֶׁהֵם עוֹשִׂים.
13. וּכְבָּר הַשְׂמֵדְנוּ אֶת הַדּוֹרוֹת אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיכֶם כְּשֶׁהֵם עָשְׂקוּ, לְמִרּוֹת שֶׁשְׁלִיחֵיהֶם הֵבִיאוּ אֲלֵיהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים, אֵדָּהֶם לֹא הֶאֱמִינוּ, כִּדְ נַעֲנִישׁ אֶת הַחוֹטָאִים.
14. וְאֵן עָשִׂינוּ אֶתְכֶם כִּיִּוְרְשִׁיָּהֶם בְּאַרְצָה, לְמַעַן נִרְאָה כִּיִּצַּד תִּתְנַהֲגוּ.
15. וּבִהֲקָרָא לִפְנֵיהֶם אוֹתוֹתֵינוּ בְּהִירִים, אָמְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ בְּפִגְיֶשָׁה עֲמָנוּ (בְּיוֹם הַדִּין), הִבֵּא קוֹרְאָן אַחֵר מִזֶּה אוֹ מִמִּירוֹהוּ. יֶאֱמֹר, אֵין בִּיכְלָתִי לְהַמִּיר אוֹתוֹ עַל דַּעַת עַצְמִי. אֲנִי אֶתְנַהֵג לְפִי מַה שֶׁהִשְׁרָה לִי, וְאֲנִי יִרְאֵה אִם לֹא אֲצִיֵּת לְרַבּוֹנִי אֶקְבֵּל אֶת הָעֹנֶשׁ שֶׁל יוֹם עֲצוּם (יוֹם הַדִּין).
16. יֶאֱמֹר, לוֹ רָצָה אֱלֹהֵה, לֹא קָרָאתִי אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) לִפְנֵיכֶם, וְהוּא לֹא הֵבִיא אוֹתוֹ לִידְעֵתְכֶם, וּכְבָּר שְׁהִיתִי בִּינֵיכֶם חֶלֶק גָּדוֹל מִחֵי לִפְנֵי, ⁵ הָאֵם לֹא תִבְיִנוּ?

1. ר' סורת אר-רעד 13: 23 - 24; סורת אל-אחזאב 33: 44; סורת יא. סין 36: 58; וסורת אל-ואקעה 25 - 26.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 1; וסורת אל-כהף 18: 2 - 3.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17: 11.

4. ר' סורת פוצלת 41: 51.

5. הנביא מוחמד קבל ההשראה הראשונה כשהוא היה בן ארבעים שנה.

17. ומי חוטא יותר ממי שבודד שְׁקָרִים על אֱלֹהָ אוּ מִכְחִישׁ אֶת אוֹתוֹתָיו? הַפּוֹשְׁעִים לֹא יִצְלִיחוּ,¹
18. וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) עוֹבְדִים מִבִּלְעָדִי אֱלֹהָ (אֱלִילִים) אֲשֶׁר לֹא יִזְקוּ לָהֶם אוּ יוֹעִילוּ לָהֶם, וְאוֹמְרִים, אֵלֶּה יַמְלִיצוּ עָלֵינוּ בִּפְנֵי אֱלֹהָ. אָמַר, הֲאִם אַתֶּם מוֹדִיעִים לְאֱלֹהָ מָה שֶׁהוּא אֵינוֹ יוֹדֵעַ בְּשָׂמִים וּבְאָרֶץ? יִשְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה שְׁמוֹ מֵעַל הַשְּׁתַּפִּים אֲשֶׁר יִשְׁתַּפוּ לוֹ!
19. בְּנֵי אָדָם כֻּלָּם הָיוּ מֵאֲמִינִים בְּדַת אַחַת, וְאָז נִחְלְקוּ בֵּינֵיהֶם (אֲחָדִים כָּפְרוּ וְאֲחָדִים נִשְׁאַרוּ מֵאֲמִינִים בְּאֱלֹהָ), וְלֹא הִחְלָטָה קוֹדֶמֶת שֶׁל רִבּוֹנָהּ, הִיָּה נִשְׁפָּט בֵּינֵיהֶם אוֹדוֹת מָה שֶׁנִּחְלְקוּ בּוֹ.
20. הֵם אוֹמְרִים, לָמָּה לֹא הוֹרֵד אֱלֹהֵינוּ (הַנְּבִיא) אוֹת (מוֹחֲשִׁי) מִרְבוֹנוֹ? אָמַר, הַנִּסְתָּר הוּא רַק בֶּיַד אֱלֹהָ, חֲכֹי (לְהַחֲלֹטֶת אֱלֹהָ), גַּם אֲנִי אֲחַכֶּה עִמָּכֶם.²

קִטֵּעַ 3

21. וְכַאֲשֶׁר נַעֲנִיק לִבִּי אָדָם (הַפְּגָנִיִּים) רַחֲמִים אַחֲרֵי צָרָה אֲשֶׁר פָּגְעָה בָּהֶם, וְזָמְמוּ מִזְמָה נֶגֶד אוֹתוֹתָיו. אָמַר, אֱלֹהָ מִהִיר יוֹתֵר בְּמִזְמוֹתָיו נִגְדָּכֶם, אֲכֹן שְׁלִיחֵינוּ (הַמְּלָאֲכִים) יִכְתְּבוּ אֶת אֲשֶׁר תִּזְמֹו.³
22. הוּא הַמְּסִיעַ אֶתְכֶם בִּיבִשָּׁה וּבִים, וְלִפְעָמִים קוֹרֶה כְּשֶׁאַתֶּם נִמְצָאִים בְּסַפִּינוֹת הַשְּׁטוֹת עִם רוּחַ טוֹבָה וְהִיִּיתֶם שְׂמֵחִים בָּהּ, וְהִנֵּה תָבוֹא עֲלֵיָהּ רוּחַ סַעֲרָה וְחַגְלִים יַעֲלוּ אֲלֵיהֶם מִכָּל עֵבֶר וְחִשְׁבוּ כִּי הֵם הוֹלְכִים לְאֶבּוֹד, הַתְּפַלְלוּ אֶל אֱלֹהָ בְּמִסִּירוֹת אֲמִתִּית, אִם תִּצִּיל אוֹתָנוּ מִהַצָּרָה הַזֹּאת נִהְיָה מוֹדִים לָךְ עַל חֶסֶדְךָ,⁴
23. וְאוֹלָם לְאַחַר שֶׁהֲצִיל אוֹתָם, הִנֵּה הֵם הִתְחִילוּ לַעֲשׂוֹת עוֹל בְּאָרֶץ בְּלֹא צֶדֶק. הוּא הָאֲנָשִׁים! תּוֹצֵאת הָעוֹל שֶׁלְכֶם תַּחּוֹל עֲלֵיכֶם (בְּיוֹם הַדִּין), מָה שֶׁאַתֶּם עוֹשִׂים זֶה רַק תַּעֲנוּג שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, וּלְבִסּוֹף תַּחֲזֹרוּ אֵלֵינוּ, וְאִזּוּ נוֹדִיעַ לָכֶם מָה שֶׁעָשִׂיתֶם.
24. חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה מְשַׁלֵּם לָמִים אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מוֹרִידִים מִן הַשָּׁמַיִם, וְיִשְׁקוּ אֶת צֶמַח הָאָרֶץ, אֲשֶׁר יִהְיֶה לְמֵאֶכֶל הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה. וְכַאֲשֶׁר הָאָרֶץ מִתְקַשֶּׁטֶת בְּגוֹנֵי הַצִּמְחִים, וְיוֹשְׁבֵיהָ חֹשְׁבוּ שֶׁהֵם שׁוֹלְטִים עָלֶיהָ, וְאִזּוּ בָּאָה

1. ר' סורת אל-אנעאם 6: 21, ופ' 93.

2. ר' סורת אל-פורקאן 25: 10 - 11; סורת אל-אסרא' 17: 59; סורת יונוס 10: 96 - 97; סורת אל-אנעאם 6: 7; סורת אל-חגיר 15: 14 - 15; וסורת אט-טור 52: 44.

3. ר' סורת יונוס 10: 12.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17: 17.

- פִּקְדָתָנוּ (לְהַשְׁמִיד אוֹתָהּ) בְּחֹשֶׁכֶת הַלַּיְלָה אוֹ לְאוֹר הַיּוֹם, וְנִהְפָּכָה לְשָׂדֶה
אֲחֵר קָצִיר, כְּאֵלוּ מַעֲוֹלָם לֹא צָמְחָה. כִּדְ נִבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים
בְּעֵלֵי מַחֲשָׁבָה.¹
25. אֲלֵלָה מִזְמִין אֶל מַעֲוֹן הַשָּׁלוֹם (גֵּן עֵדֶן), וּמְדַרִּיךְ אֶת מִישָׁהוּ רוֹצֶה בְּדֶרֶךְ
הַיָּשָׁר.
26. (אֲלֵלָה מַעֲנִיק אֶת) הַטּוֹב (גֵּן עֵדֶן) לַעֲוֹשֵׁי הַטּוֹב (בְּעוֹלָם הַזֶּה) וְעוֹד יוֹתֵר,²
וְאֵת פְּנִיָּהֶם לֹא יִכְסֶּה אֲבָק וְלֹא הַשְׁפָּלָה, אֲלֵלָה הֵם אֲנָשֵׁי הַגֵּן אֲשֶׁר יִשְׁאַרוּ
בּוֹ לְנֶצַח,
27. וּלְאֵלָה אֲשֶׁר עָשׂוּ מַעֲשִׂים רָעִים הֶעֱנֵשׁ עַל רָעָה רָעָה כְּמוֹתָהּ, וְהַשְׁפָּלָה
תִּכְסֶּה אֶת פְּנִיָּהֶם,³ וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מִגֵּן מִפְּנֵי אֲלֵלָה, וּפְנִיָּהֶם כְּאֵלוּ כֶּסוּ
בְּקִטְעֵי לִיל אֶפֶל, אֲלֵלָה אֲנָשֵׁי הָאֵשׁ אֲשֶׁר יִשְׁאַרוּ בָּהּ לְנֶצַח.
28. בְּיוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר נֶאֱסַף אוֹתָם יַחְדּוֹ,⁴ נֹאמֵר לְפָגְנִיִּים, עֲמְדוּ
בְּמִקְוֹמְכֶם אַתֶּם וְשִׁתְּפִיכֶם (שִׁשְׁתַּפְּתֶם עִם אֲלֵלָה);⁵ וְנִפְרִיד בֵּינֵיהֶם,⁶
וְהַשְׁתַּפִּים (הָאֱלִילִים שֶׁעֲבָדוּ) יֹאמְרוּ, לֹא אוֹתָנוּ עֲבָדְתֶּם,⁷
29. דִּי בְּאֲלֵלָה לָעֵד בֵּינֵינוּ וּבֵינֵיכֶם, אָכֵן לֹא שָׁמְנוּ לֵב כִּי עֲבָדְתֶּם אוֹתָנוּ,
30. וְאֵז תִּשְׁפֹּט כָּל נֶפֶשׁ לְפִי מַעֲשֵׂיָהּ הַקּוֹדְמִים (בְּעוֹלָם הַזֶּה), וְאַחֵר יוֹחֲזָרוּ אֶל
אֲלֵלָה, אֲדוֹנֵם הָאֱמֵתִי, וְיִתְרַחֲקוּ מֵהֶם הָאֱלִילִים שֶׁבָּדוּ.⁸

קטע 4

31. אָמֵר, מִי מִפְּרִינֵס אֶתְכֶם מִן הַשָּׁמַיִם וּמִן הָאָרֶץ?⁹ וּמִי נָתַן לָכֶם אֶת
הַשְּׁמִיעָה וְאֶת הָרְאִיָּה?¹⁰ וּמִי מוֹצִיא אֶת הַחַי מִן הַמֵּת וְאֶת הַמֵּת מִן
הַחַי?¹¹ וּמִי מְנַהֵל אֶת הָעֵנָנִים (בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ)?¹² הֵם יֹאמְרוּ, אֲלֵלָה.
אָמֵר, לָכֵן, לָמָּה לֹא תִירָאוּ אוֹתוֹ?

1. ר' סורת הוד 11: 94 - 95; סורת אל-כהן 18: 45; סורת אז-זומר 39: 21; וסורת אל-חדיד 57: 20.
2. ועוד יותר: להביט אל הפנים של אללה בגן עדן. ר' סורת קאף 50: 35.
3. ר' סורת אאל עמרם 3: 106 - 107; סורת אבראמים 14: 42 - 44; סורת אש-שורא 42: 45; סורת אל-קיאמה 75: 10 - 12; וסורת עבס 80: 38 - 42.
4. ר' סורת אל-כהן 18: 47.
5. ר' סורת יא. סין 36: 59.
6. ר' סורת אר-רום 30: 14, ופי' 43.
7. ר' סורת מרים 19: 82; וסורת אל-אחקאף 46: 5 - 6.
8. ר' סורת אל-אסרא' 17: 13 - 14; סורת אט-טלאק 86: 9; וסורת אל-קיאמה 75: 13.
9. ר' סורת עבס 80: 27 - 31; וסורת אל-מולכ 67: 21.
10. ר' סורת אל-אנעאם 6: 46; וסורת אל-מולכ 67: 23.
11. ר' סורת אאל עמרם 3: 27.
12. ר' סורת אר-רחמאן 55: 29.

32. וְאָמַר, זֶהוּ אֵלֶּלָה רַבּוֹנְכֶם הָאֱמֵתִי. וְאֵין דָּבָר זוֹלַת הָאֱמֵת חוּץ מִהִתְעִיָּה. לָכֵן, פִּיצַד אֶתֶם סוֹטִים מַעְבֹּדְתוֹ?

33. וְלָכֵן רַבּוֹנְךָ פָּסַק וּבִצֵּדְךָ כִּי פוֹרְקִי עַל שְׁמַיִם לֹא יֵאֱמִינוּ.¹

34. אָמַר, הָאֵם יֵשׁ בֵּין הַשְּׁתַּפִּים שְׁלָכֶם (אֱלִילִיכֶם) מִי שְׂיוֹכֵל לְהִתְחִיל אֶת הַבְּרִיאָה וְאֵז יַחְזִירֶם אֵלָיו? אָמַר, אֵלֶּלָה יִתְחִיל אֶת הַבְּרוּאִים וְאַחֵר כֶּךָ (יִמִּיתֶם וְיַחְיֶה אוֹתָם) יַחְזִירֶם אֵלָיו (בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים), וְכִיצַד תִּסְטוּ מִדְּרֹךְ הָאֱמֵת אֶל דְּרֹךְ הִתְעִיָּה?

35. אָמַר, הָאֵם יֵשׁ בֵּין הַשְּׁתַּפִּים שְׁלָכֶם מִי שְׂיוֹכֵל לְהִדְרִיךְ אֶל הָאֱמֵת? אָמַר, רַק אֵלֶּלָה מִדְּרִיךְ אֶל הָאֱמֵת. לָכֵן מִי שְׂמִדְרִיךְ אֶל הָאֱמֵת רְאוּי מִכָּל שְׂנֵאֲמִינוּ בּוֹ, וְלֹא זֶה שְׂאִינוּ מִדְּרִיךְ וְהוּא זָקוּק לְהִדְרֹכָה.² מִה קָרָה לָכֶם, פִּיצַד אֶתֶם שׁוֹפְטִים?

36. מַרְבִּיתֶם הוֹלְכִים אַחֲרֵי כָזָב, וְאוֹלֶם הַכָּזָב לֹא יוֹעִיל בַּפְּנֵי הָאֱמֵת בְּמֵאוֹמָה. אָכֵן יוֹדַע אֵלֶּלָה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.

37. אֵי אֶפְשֶׁר לְהַבִּיא אֶת הַקּוֹרְאָן מִכָּל מְקוֹר שֶׁהוּא מְלַבֵּד אֵלֶּלָה, כִּי אֵלֶּלָה הוֹרִיד אוֹתוֹ מִן הַשְּׁמַיִם לְאַשֵׁר אֶת הַסְּפָרִים שֶׁקָּדְמוּ לוֹ (הַתּוֹרָה וְהַאֲנִי'ל), וְיֵשׁ בּוֹ הַבְּהִירָה לָמָּה שֶׁהוֹרֵד בְּסִפְרֵים שֶׁקָּדְמוּ לוֹ, אֵין סִפֵּק בּוֹ שֶׁהוּא מַעֵם רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.

38. וְאֵם יֹאמְרוּ, הוּא (מוֹחַמֵּד) הַמְצִיא אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן). אָמַר, הַבִּיאוּ סוּרָה אַחַת דּוֹמָה לוֹ, וְהִזְמִינוּ (לְעִזְרַתְכֶם) כָּל מִי שְׂאֶתֶם יְכוּלִים מְלַבֵּד אֵלֶּלָה, אִם בָּאֵתֶם אֶתֶם צוֹדִקִים.³

39. וְאוֹלֶם הֵם הַכְּחִישׁוּ (אֶת הַקּוֹרְאָן) לַפְּנֵי שֶׁהִבִּינוּ אֶת תַּכְנֵנוּ וְלֹא יָדְעוּ אֶת פִּשְׁרוֹ. כִּמוֹ כֵּן הַכְּחִישׁוּ (אֶת סִפְרֵיהֶם) אֵלֶּה שֶׁהָיוּ לַפְּנִיָּהֶם, וְיִרְאֶה מִה הִיָּה סוֹפֶם שֶׁל הַכּוֹפְרִים.

40. וְיֵשׁ כְּפֹאֵלָה מַבְיִיגָהּ (בְּגִי הָעַם שֶׁל הַנְּבִיא) שֶׁהֵאֱמִינוּ בּוֹ (בְּקוֹרְאָן), וְיֵשׁ כְּפֹאֵלָה מַבְיִיגָהּ שֶׁלֹּא הֵאֱמִינוּ בּוֹ. רַבּוֹנְךָ יוֹדַע טוֹב אֶת הַמַּשְׁחִיתִים.

קטע 5

41. אִם שְׁלָלוּ אֶת דְּבָרֶיךָ. אָמַר, לִי מַעֲשִׂי וְלָכֶם מַעֲשִׂיכֶם, אֶתֶם אֵינְכֶם אַחֲרָאִים לָמָּה שְׂאֵנִי עוֹשֶׂה וְאֵנִי לֹא אַחֲרָאִי לָמָּה שְׂאֶתֶם עוֹשִׂים.⁴

1. ר' סורת אז-זומר 39 : 71.

2. ר' סורת מרים 19 : 42 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 95 - 96.

3. ר' סורת אל-בקר 2 : 24 ; סורת אל-אסרא' 17 : 88 ; וסורת הוד 11 : 13.

4. ר' סורת אל-מומתחנה 60 : 4 ; וסורת אל-כאפרון 109 : 106.

42. וַיֵּשׁ כְּאֵלֶּה מְבִינֵיהֶם שֶׁהֵם שׁוֹמְעִים אוֹתָךְ, (אֲדָּךְ לֹא מְבִינִים מִה שֶׁאַתָּה אוֹמֵר), אוּלָם הַתּוֹכַל לְהִשְׁמִיעַ אֶת הַחֲרָשִׁים עַל אֶף שֶׁהֵם לֹא יָבִינוּ?
43. וַיֵּשׁ כְּאֵלֶּה מְבִינֵיהֶם שֶׁהֵם מְסַתְּפִלִּים בְּךָ (אֲדָּךְ לֹא רוֹאִים אֶת סִימְנֵי הַנְּבוּאָה שֶׁאַלְלָה נָתַן לָךְ), אוּלָם הַתּוֹכַל לְהַדְרִיךְ אֶת הָעוֹרִים עַל אֶף שֶׁהֵם אֵינָם רוֹאִים?¹
44. אֲלֵלָה אֵינִי מְקַפֵּחַ אֶת בְּנֵי אָדָם מֵאוֹמָה, אֲדָּךְ הֵם מְקַפְּחִים אֶת עַצְמָם.
45. וּבָיִים שֶׁיֵּאֲסֹף אוֹתָם (כָּל בְּנֵי אָדָם) יִרְגְּשׁוּ כְּאֵלוֹ שֶׁהוּא (בְּעוֹלָם) רַק שַׁעַה אַחַת,² וַיִּכְרִירוּ זֶה אֶת זֶה (לְזִמּוֹן קֶצֶר מְאוֹד). אֵלֶּה שֶׁלֹּא הֶאֱמִינוּ בַּפְּגִישַׁת אֲלֵלָה נִפְסִידוּ וְלֹא יִהְיוּ מְדַרְכִּים.
46. אֲנַחְנוּ יְכוּלִּים לְהִרְאוֹת לָךְ (הַנְּבִיא) חֵלֶק מִן הָעֶנֶשׂ שֶׁהוֹעֲדָנוּ לָהֶם בַּחַיִּים, אוֹ תַּמּוֹת לִפְנֵי (בּוֹאוֹ שֶׁל הָעֶנֶשׂ). לְבִסּוֹף יוֹחֲזָרוּ אֵלֵינוּ, אַחֵר אֲלֵלָה יִהְיֶה עַד לְאַשֶׁר יַעֲשׂוּ (בְּעוֹלָם הַזֶּה).
47. לְכָל אֲמָה שֶׁקִּדְמָה שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחַ, וּלְאַחֵר בּוֹא שְׁלִיחַם, יִשְׁפֹּט בִּינֵיהֶם (בַּיּוֹם הַדִּין) בְּצִדִּיק וְלֹא יִקְפָּחוּ.³
48. וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) אוֹמְרִים, מָתִי יָבוֹא הָאִיּוֹם הַזֶּה (יוֹם הַדִּין) אִם בְּאַמַּת אַתָּם צוֹדִיקִים (בְּאִיּוֹם שְׁלֶכְם)?⁴
49. אָמֵר, אֵין בִּיכְלָתִי לַעְזֹר לַעֲצָמִי, לְהַסִּיר רָעָה מֵעַצְמִי אוֹ לְהַבִּיא טוֹבָה לַעֲצָמִי בְּלִי רָצוֹן שֶׁל אֲלֵלָה. לְכָל אֲמָה נִקְבַּע סוֹף, וְכִשְׁיִגִּיעַ זְמַנָּם (לְמוֹת) לֹא יוֹכְלוּ לְדַחוּתוֹ אֶף בְּשַׁעָה וְלֹא לְהַקְדִּימוֹ.⁵
50. אָמֵר, אֵידָּךְ אַתָּם מִרְגִּישִׁים אִם יָבוֹא אֲלֵיכֶם עֲנֹשׁוֹ בְּשִׁכְבְּכֶם לַיְלָה אוֹ בַּיּוֹם? וּמִה הַכּוֹפְרִים רוֹצִים בָּזָה שֶׁהֵם מְבַקְּשִׁים לְהַחֲשִׁיוּ?
51. וְכַאֲשֶׁר (יוֹם הַדִּין) יִגִּיעַ תֵּאֱמִינוּ בּוֹ? כָּעַת אַתָּם מֵאֲמִינִים בּוֹ? לְמִרוֹת שְׁדַרְשֶׁתֶם לְהַחֲשִׁיוּ?⁶
52. וְאִזּוֹ נֶאֱמַר לַכּוֹפְרִים, טַעְמוֹ אִפּוֹא אֶת הָעֶנֶשׂ הַנִּצָּחִי, הָאִם אֵין זֶה הָעֶנֶשׂ הַרְאִי לָרַע שֶׁעָשִׂיתֶם (בְּעוֹלָם)?⁷

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 41 - 42.

2. ר' סורת טא. הא 20 : 102 - 104 ; סורת אל-מואמנון 23 : 112 - 114 ; סורת אר-רום 30 : 55 - 56 ;

סורת אנ-נאזעאת 79 : 46.

3. ר' סורת אז-זומר 39 : 69.

4. ר' סורת אש-שורא 42 : 18.

5. ר' סורת אל-מונאפקון 63 : 11.

6. ר' סורת אס-סגידה 32 : 12 ; וסורת ע'אפר 40 : 84 - 85.

7. ר' סורת אט-טור 52 : 13 - 16.

53. הכופרים מבקשים ממך ידיעה עליו, האם הוא אמת? אמר, כן, ברבונאי! אמת הוא, ואתם לא תוכלו להמלט (מהענש של אלה).¹

קטע 6

54. ולו יהיה לכל נפש כופרת כל הון העולם תהיה מוכנה לשלמו כפדיון עבור עצמה.² וכאשר יראו את הענש ירגישו חרטה עמקה, ואז ישפט ביניהם משפט צדק והם לא יעשקו.

55. לאלה כל אשר בשמים ובארץ. והבטחת אלה אמת היא, ואולם מרביתם (הכופרים) לא יודעים.

56. הוא (אלה) יחיה וימית ואליו תחזרו (ביום תחית המתים).

57. הוי בני אדם! כבר באה לכם דרשה (הקוראן) מרבונכם, ובה רפוי למחלות הלבבות, והדרך, ורחמים למאמינים.³

58. אמר, (הקוראן שבא אליכם) בחסד של אלה וברחמיו, בזאת ישמחו, כי הוא טוב יותר מכל ההון אשר נאספו.

59. אמר, מה אתם חושבים על המזון שאלה יצר לכם, אולם אתם עשיתם חלק ממנו אסור וחלק מתר? אמר, האם אלה הרשה לכם לעשות כן, או תבדו על אלה כזב?⁴

60. ומה דעתם של אלה הבודים על אלה הכזב (פי יקרה) ביום תחית המתים! אלה מעניק חסד לבני אדם, אך מרביתם אינם מכירים תודה לאלה.

קטע 7

61. אין דבר שתעסק בו, או קריאה שתקרא בקוראן, או כל מעשה שתעשהו, מבלי שנהיה עדים לו כשתתחילו לעסק בו, אין דבר שתיחבא מרבונך ולו כמשקל גרעין, בארץ או בשמים, או מה שקטן או גדול ממנו, והכל נרשם בפנקס רשום ברור.⁵

62. המקרבים לאלה לא יהיה עליהם פחד ולא גון,

63. אלה אשר האמינו וייראו אלה,

1. ר' סורת יא. סין 36 : 82 ; סורת סבא' 34 : 3 ; וסורת את-תע'אבון 64 : 7.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 36.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 82 ; וסורת פוצלת 41 : 44.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 136.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 28, ופי' 59 ; סורת הוד 11 : 6 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 213 - 218.

64. לָהֶם הַבְּשׂוּרָה בַּחַי הַעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. אֵין לַשָּׁנוֹת אֶת דְּבָרֵי אֵלֶּלָה, זֶה הוּא הָאִשֶּׁר הַגָּדוֹל.
65. אֵל יַעֲצִיבוּ אוֹתָךְ דְּבָרֶיהֶם. הַכּוֹחַ הַעֲצוּם כָּלוּ שֵׁיךְ לֵאלֶּלָה, וְהוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
66. כָּל אִשֶּׁר בְּשָׁמַיִם וְאִשֶּׁר בָּאָרֶץ שֵׁיךְ לֵאלֶּלָה, עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים אֵינָם עוֹבְדִים מִה שֶׁהוּא אֱמֶתִי, הֵם הוֹלְכִים אַחֲרֵי כָזָב, וְהֵם מְשַׁקְרִים אוֹדוֹת מִה שֶׁהֵם מִיַּחֲסִים לֵאלֶּלָה.
67. הוּא (אֵלֶּלָה) אִשֶּׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הַלִּילָה (חֲשׂוֹד) לְמִנוּחַתְכֶם, וְאֶת הַיּוֹם (מִיָּמִיר) לְמַעַן תֵּרְאוּ לְאוּרֹ, וַיֵּשׁ בְּכָל זֶה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים שׁוֹמְעִים.
68. הֵם (הַנוֹצְרִים) אוֹמְרִים, הוֹלִיד אֵלֶּלָה וְלָד, לוֹ הַשָּׁבַח! הוּא הַבִּלְתִּי זָקוֹק לְדָבָר, כִּי לוֹ כָּל מָה שֶׁבְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, הָאֵם יֵשׁ לָכֶם שְׁלִטוֹן (הוֹכָחָה) בָּזֶה? הַתְּאֵמְרוּ עַל אֵלֶּלָה אֶת אִשֶּׁר לֹא תִדְעוּ!¹
69. אָמֹר, אֵלֶּה הַטּוֹפְלִים שֶׁקָּרִים עַל אֵלֶּלָה לְעוֹלָם לֹא יַצְלִיחוּ.
70. (הַכּוֹפְרִים יִהְיוּ) הַנֶּאֱדָה קֶצֶרָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאִזּוּ יוֹחֲזְרוּ אֵלֵינוּ, וְנִטְעִימָם אֶת הָעֵנֶשׁ הַחֹזֵק עַל כְּפִירָתָם.

קטע 8

71. סֵפֶר לָהֶם (כּוֹפְרֵי מַכָּה) עַל נוּחַ כְּשֶׁאָמַר לְבָנָי עֲמוֹ, בְּנֵי עַמִּי! אִם נוֹכַחְתִּי בִּינֵיכֶם וְהִזְכַּרְתִּי לָכֶם אֶת אוֹתוֹת אֵלֶּלָה קִשּׁוֹת בְּעֵינֵיכֶם? אֲנִי סוֹמֵךְ עַל אֵלֶּלָה. הַחֲלִיטוּ בִּינֵיכֶם מִה יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת אִתְּם וּשְׁתַּפִּיכֶם אִשֶּׁר צִרְפָתֶם לֵאלֶּלָה, וְהַכְרִיזוּ אֶת מַה שֶׁאִתְּם זִמְמִים, וַעֲשׂוּ בִּי מִה שֶׁאִתְּם יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת, וְלֹא תִצַּפּוּ לִי,²
72. וְאִם לֹא תִקְבְּלוּ אֶת שְׁלִיחוֹתִי אֲלֵיכֶם, אֲנִי לֹא שֶׁאֲלִתִּי מִכֶּם שָׁכָר, כִּי שָׁכָרִי מֵאֵלֶּלָה, וְצִוִּיתִי לִהְיוֹת מִן הַמְּסַלְמִים (הַמִּתְמַסְרִים לֵאלֶּלָה).³
73. אֲךֹּ הֵם הַתִּנְגְּדוּ לוֹ, וְאֶנְחֲנוּ הַצְלָנוּ אוֹתוֹ וְאֶת כָּל אִשֶּׁר הָיוּ עִמּוֹ בַּתִּבָּה, וַעֲשִׂינוּ אוֹתָם לְמַחְלִיפִים לְכּוֹפְרִים שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ אִשֶּׁר הִטְבַּעְנוּ. רָאָה מָה הָיָה סוֹפָם שֶׁל הַמוֹזְהָרִים.

1. ר' סורת מרים 19: 88 - 95.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 59 - 64; וסורת הוד 11: 54 - 56.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 131 - 132; סורת אל-מאאידה 5: 44; סורת אל-אנעאם 6: 162 - 163; סורת

אל-אעראף 7: 126; סורת יונס 10: 84; סורת יוסוף 12: 101; וסורת אנ-נמל 27: 44, ופי' 91.

74. אַחֲרָיו (נוח) שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים¹ לְבְנֵי עֲמִיקָם, וְהִם הִבִּיאוּ לָהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים, אֲדָם הֵם לֹא הֶאֱמִינוּ בָּמָה שֶׁכָּפְרוּ בּוֹ מִקֶּדֶם.² כִּד אֲנַחְנוּ אוֹטְמִים אֶת לִבָּבוֹת אֵלֶּה שֶׁחָרְגוּ מִגְּבוּלוֹת אֵלֶּה.³
75. אַחֲרֵיהֶם (השְׁלִיחִים) שְׁלַחְנוּ אֶת מוֹסָא וְהָאֲרוֹן, עִם אוֹתוֹתֵינוּ אֶל פְּרָעָה וְנִכְבְּדֵי עֲמּוֹ, אֲדָם הֵם הִתִּיָּהֲרוּ וְהָיוּ אֲנָשִׁים כּוֹפְרִים וְחוֹטְאִים,
76. וְכֹאשֶׁר בָּאָה אֵלֵיהֶם הָאֱמֶת מֵאֲתָנוּ, אָמְרוּ, זֶה כְּשׁוֹף בְּרוּר.⁴
77. אָמַר מוֹסָא, הָאוֹמְרִים אֲתֶם לֵאמֹת כֹּאשֶׁר בָּאָה אֵלֵיכֶם, כְּשׁוֹף הוּא זֶה? וְהַמְכַשְּׁפִים לַעֲוֹלָם לֹא יִצְלִיחוּ.
78. הֵם (פְּרָעָה וְנִכְבְּדֵי) אָמְרוּ לְמוֹסָא, הָאִם בָּאת אֵלֵינוּ לְהַעֲבִירֵנוּ מִהֶדֶת שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ לְמַעַן שְׁיִהְיֶה לָכֶם הַשְׁלֹטוֹן בְּאֶרֶץ?⁵ וְאֲנַחְנוּ לֹא נֵאֱמִין לָכֶם,
79. וְאִזְּ אָמַר פְּרָעָה, הִבִּיאוּ אֵלַי כָּל מִכְשֵׁף אֲמֹן.
80. וְכֹאשֶׁר בָּאוּ הַמְכַשְּׁפִים, אָמַר לָהֶם מוֹסָא, הַשְׁלִיכוּ אֶת אֲשֶׁר אֲתֶם רוֹצִים לְהַשְׁלִיד!⁶
81. וְכֹאשֶׁר הַשְׁלִיכוּ (אֶת מִטּוֹתֵיהֶם וְחִבְלֵיהֶם), אָמַר לָהֶם מוֹסָא, מָה שַׁעֲשִׂיתֶם הוּא מַעֲשֶׂה כְּשָׁפִים, וְאֵלֶּה יִבְטְלוּ.⁷ אֵלֶּה לֹא יִתְּנוּ לְמַעֲשֶׂה הַמְשַׁחֲתִים לְהַצְלִיחַ.⁸
82. אֵלֶּה מֵאֲשֶׁר אֶת הָאֱמֶת בִּדְבָרָיו עַל אֵף שִׁנְאָת הַפּוֹשְׁעִים.

קֵטֶע 9

83. רַק מַעֲשִׂים מִבְּנֵי עֲמּוֹ שֶׁל מוֹסָא הֶאֱמִינוּ בּוֹ, כִּי פָּחַדוּ מִפְּרָעָה וְנִכְבְּדֵי לְהַעֲנִישׁ אוֹתָם. וּפְרָעָה הִתְנַשָּׂא בְּאֶרֶץ וְעֵבֶר כָּל גְּבוּל בְּכִפְיָתוֹ.
84. וְאָמַר מוֹסָא, בְּנֵי עֲמִי! אִם תֵּאֱמִינוּ בְּאֵלֶּה סִמְכוּ עָלַי, אִם אֲתֶם מִתְּמַסְּרִים לִי?⁹

1. השליחים אחרי נוח הם: הוד; צאלח; אבראהים; לוט; שועיב; יונס; ואחרים.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 110.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17: 17.

4. ר' סורת אנ-נמל 27: 14.

5. למוסא והארון.

6. ר' סורת טא. הא 20: 65 - 66.

7. ר' סורת אל-אעראף 7: 116.

8. ר' סורת טא. הא 20: 67 - 69.

9. ר' סורת הוד 11: 123; סורת אז-זומר 39: 36; סורת אל-מולכ 67: 29; סורת אט-טלאק 65: 3;

סורת אל-מוזמל 73: 9.

85. הם אמרו, אנחנו סומכים על אלה. רבוננו! אל תתן לפופרים לרדף אותנו ולנצח אותנו,

86. והצילנו ברחמך מן הפופרים.

87. והשרנו אל מוסא ואחיו (הארוו), הקימו לבני עמכם במצרים בתים למקלט בשעת סכנה, ולמקומות תפלה, וקימו את התפלה, ובשר למאמינים.

88. ואמר מוסא, רבוננו! אתה הענקת לפרעה ולנכבדיו רכוש והון עצום בחיי העולם הזה. רבוננו! הם משתמשים בו להתעות אנשים משבילך. רבוננו! השמיד את הונם ואטם את לבותיהם לבל יאמינו עד אשר יראו את הענש המכאיב.¹

89. אלה אמר, תפלתכם נענתה, לכן המשיכו ללכת בשביל של אלה, ולא תלכו בשביל של חסרי הדעת.

90. וכאשר העברנו את בני ישראל בים, ופרעה וגדודיו רדפו אחריהם בזדון ואיבה, וכאשר עמד פרעה לטבע, אמר, אני מאמין שאין אלה זולת האל שבני ישראל מאמינים בו, ואני מן המתמסרים לו,

91. אז נאמר לו, כעת! וכבר מרדת מקדס והיית מן המשחיתים,

92. אולם היום נציל אותך בגופך למען תהיה לאות לבאים אחרים. אז מרבית בני האדם אינם שמים לב לאותותינו.

93. וכבר הושבנו את בני ישראל במושב בטוח, ופרנסנו אותם במאכלים טובים, והם לא נחלקו ביניהם אלא אחרי שהעניקה להם הדעת. רבונך ישפט ביניהם ביום תחית המתים במה שנתלקו בו.

קטע 10

94. אם יש לך ספק כל שהוא בנוגע למה שהורד אליך (מהענן הזה), שאל את אלה הקוראים את הספר (התורה והאג'יל) לנבואה. כבר באה אליך האמת מרבונך, לכן, אל תהיה מן הספקנים,

95. ואל תהיה במכחישים את אותות אלה, לבל תהיה מן המפסידים.

96. אלה אשר אלה החליט החלטת צדק, לגרשם מרחמיו, לא יאמינו,

97. ולו בא אליהם כל אות, עד שיראו את הענש המכאיב.²

1. ר' סורת נוח 71 : 26 - 27.

2. ר' סורת אל-אנעם 6 : 111 ; וסורת יונוס 10 : 88.

98. הָאֱמוּנָה לֹא עֲזָרָה לְעִיר כָּל שֶׁהִיא כְּמוֹ שֶׁעֲזָרָה לְבָנֵי עַמּוֹ שֶׁל יוֹנוֹס, כְּאִשֶּׁר הָאֱמוּנִי, הִסְרָנוּ מֵעֲלֵיהֶם אֶת עֹנֶשׁ הַקָּלוּן בַּחֲיֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְנִתְּנוּ לָהֶם לַחֲיוֹת בְּהֵנָּה עַד עַתָּה.¹
99. וְלוֹ רָצָה רְבוּנָךְ הָיוּ מֵאֲמִינִים כָּל בְּנֵי הָאָדָם הַשּׁוֹכְנִים בְּאֶרֶץ, הָאֵם אֶתָּה כּוֹפֶה עַל הָאֲנָשִׁים לִהְיוֹת מֵאֲמִינִים?²
100. אִין נָפֶשׁ שְׁתּוּכַל לְהֶאֱמִין מִבְּלִי הָרָצוֹן שֶׁל אֱלֹהָ, וְהוּא יְטִיל אֶת הָעֹנֶשׁ עַל אֱלֹהָ שְׁאִינֶם מִבְּיָנִים.
101. אָמַר, הִתְבּוֹנְנוּ בְּכֹל מֶה שֵׁיֵשׁ בְּשָׁמַיִם וּבְאֶרֶץ מֵאוֹתוֹת אֱלֹהָ, אֲמָנִם הָאוֹתוֹת וְהָאֲזָהָרוֹת לֹא יַעֲזְרוּ לְאֲנָשִׁים שְׁאִינֶם מֵאֲמִינִים.
102. הָאֵם הֵם (הַכּוֹפְרִים) מַחֲכִים אֶלָּא לְיָמִים (שֶׁל עֹנֶשׁ) כְּמוֹ הַיָּמִים שֶׁל אֱלֹהָ שֶׁעָבְרוּ לִפְנֵיהֶם. אָמַר, חֲכוּ! וְאֲנִי מַחֲכָה בֵּין הַמַּחֲכִּים עִמָּכֶם,
103. לְאַחֵר מָכּוֹ, אֲנַחְנוּ נַצִּיל אֶת שְׁלִיחֵינוּ וְאֶת הַמֵּאֲמִינִים, כִּי חוֹבָה עָלֵינוּ לְהַצִּיל אֶת הַמֵּאֲמִינִים.

קִטְעַ 11

104. אָמַר, הוּא בְּנֵי הָאָדָם! אִם יֵשׁ לָכֶם סֶפֶק כָּל שֶׁהוּא בִּדְתַּ שְׁלִי, אִינִי עוֹבֵד אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ, כִּי רַק אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר יִמִּיתְכֶם אֲנִי אַעֲבֹד, וְצוֹיִתִּי לִהְיוֹת מִן הַמֵּאֲמִינִים.
105. וְעַמִּד נְצִיב כְּחִנּוּף לְשֹׁמֵר אֶת הַדֵּת (וְלַעֲבֹד אֶת אֱלֹהָ לְבַדּוֹ), וְאֵל תִּהְיֶה מִן הַפְּגָנִיִּים,
106. וְאֵל תִּתְפַּלֵּל מִלְּבַד אֱלֹהָ לְמִי שֶׁהוּא שְׂלֵא יַעֲזֹר וְלֹא יִזְקֶךָ. וְאִם תַּעֲשֶׂה זֹאת, הִנֵּךְ אַחַד מִן הַכּוֹפְרִים.
107. וְאִם יָבִיא אֱלֹהָ עָלֶיךָ צָרָה, אִין מִי שֶׁהוּא שְׂיָכַל לְהִסִּיר אוֹתָהּ מִלְּבַדּוֹ, וְאִם יִרְצָה לְגַמֵּל לָךְ חֶסֶד, לֹא יוּכַל אִישׁ לַעֲצֹר אֶת חֶסֶדּוֹ, הוּא יַעֲנִיק אֶת חֶסֶדּוֹ לְאִשֶּׁר יִרְצָה מִבֵּין עַבְדָּיו. וְהוּא הַסּוֹלַח וְהַרְחוּם.
108. אָמַר, הוּא בְּנֵי אָדָם! בָּאָה לָכֶם הָאֲמַת (הַקּוֹרְאָן) מִרְבוּנְכֶם, לָכֵן, מִי שֶׁמְקַבֵּל אֶת הַהִדְרָכָה, הוּא מְקַבֵּל אוֹתָהּ בְּשִׁבִּיל עֲצָמוֹ, וְכִי שְׂיִתְעָה, הוּא יִתְעָה רַק אֶת עֲצָמוֹ. וְאִין אֲנִי אַחֲרָאִי לְמֶה שְׂיִקְרָה לָכֶם.
109. נִהַג לְפִי מֶה שֶׁהִשְׁרָה לָךְ, וְחִכָּה בְּסִבְלָנוּת לְמִשְׁפָּט אֱלֹהָ, כִּי הוּא הַטּוֹב שֶׁבְּשׁוֹפְטִים.

1. ר' סורת יא. סין 36 : 30 ; סורת אדי-דיאריאת 51 : 52 ; וסורת אז-זוחירוף 43 : 23.

2. ר' סורת אל-בקרעה 2 : 272 ; סורת הוד 11 : 148 - 149 ; סורת אר-רעד 13 : 31, ופ' 40 ; סורת אל-קצצ

28 : 56 ; סורת פאטר 35 : 8 ; וסורת אל-ע'אשיה 88 : 21 - 22.

11

סִוֵּרַת הוֹד הוֹד

סורה זו קיבלה את שמה «הוד» משום שהשם של «הוד»
נזכר בה חמש פעמים. ר' פ' : 50, 53, 58, 60, 89. השם
«הוד» גם נזכר בסורות אחרות, כמו : סורת אל-אעראף
7 : 65 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 124.
הורדה במכה אחרי סורת ינוס 10, ופסוקיה מאה
עשרים ושלושה. קיבלה את שמה «הוד» מפסוק חמישים
ושלושה.

סורת הוד 11

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהִרְחוּם

קטע 1

1. א. ל. ר.¹
זֶהוּ סֵפֶר (הַקּוּרְאָן) אֲשֶׁר אוֹתוֹתָיו נִשְׁמְרוּ מִפְּנֵי כָּל סְלוּף וְזִיוֹף,² וּפְרָשׁוֹ
מֵאֵת הַחֶכֶם וְהַבְּקִיא (אֱלֹהֵה),
2. כְּדִי שְׁלֹא תַעֲבֹדוּ אֵלָּא אֶת אֱלֹהֵה.³ אֲנִי (הַנְּבִיא) שְׁנִשְׁלַחְתִּי אֲלֵיכֶם כְּמִזְהִיר
וְכַמְבַּשֵּׁר מֵאֲתוֹ,
3. וּבִקְשׁוּ סְלִיחָה מִרְּבוּנְכֶם וְחִזְרוּ אֵלָיו בְּתַשׁוּבָה, וְהוּא יַעֲנִיק לָכֶם מִנְעָמִים
לְזִמְנוּ מְגֻבֵּל, וְיַעֲנִיק חֶסֶד לְמִי שֶׁרָאוי לוֹ.⁴ אֵד אִם תִּסְטוּ, חוֹשֵׁשׁ אֲנִי לָכֶם
מִפְּנֵי הָעֹנֵשׁ שֶׁל יוֹם כְּבִיר (יוֹם הַדִּין),
4. אֵל אֱלֹהֵה תִשׁוּבַתְכֶם (בְּיוֹם הַדִּין), וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.
5. הֵם (הַפְּגִנִּיִּים) מֵתֵאֱמָצִים לְמַעַן שְׁיִסְתִּירוּ אֶת כְּפִירְתֶּם מִמֶּנּוּ, הֵאֵם אֵינֶם
יּוֹדְעִים כְּשֶׁהֵם מְכַסִּים אֶת עֲצָמָם בְּבִגְדֵיהֶם, הוּא יֵדַע אֶת אֲשֶׁר יִסְתִּירוּ
אוּ יִגְלוּ? כִּי אֱלֹהֵה יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר בְּלִבָּבוֹת.

חלק 12

6. פִּרְנִסַת כָּל נֶפֶשׁ חִיָּה בְּאֶרֶץ מֵאֵת אֱלֹהֵה, וְהוּא יוֹדֵעַ אֶת מִשְׁכָּנָה כְּשֶׁהִיא
חִיָּה, וְיוֹדֵעַ אֶת מְקוֹם מוֹתָהּ, כִּי הַכֹּל כְּתוּב וּמִפְּרֵט בְּלוּחַ הַשְּׁמִימִי
הַקְּבֹר.⁵
7. וְהוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּשֵׁשֶׁה יָמִים, כְּשֶׁכֶּס מַלְכוּתוֹ הָיָה
עַל פְּנֵי הַמַּיִם, לְמַעַן יִבְחַן אֶתְכֶם מִי בָכֶם מִיִּטִּיב לַעֲשׂוֹת.⁶ וְאִם תֹּאמַר
(הַשְּׁלִיחַ מוֹחֲמֵד), שֶׁלְאַחַר הַמָּוֶת תִּקְוֶמוּ לְתַחִיָּה. הַכּוֹפְרִים יֹאמְרוּ, אֵין זֶה
אֱלֹא כְשׁוֹף בְּרוּר.⁷

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. ר' סורת אל-חגי' 22 : 52.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 36; וסורת אל-אנביא' 21 : 25.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 97.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 38, ופי' 59.

6. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 115 - 116; סורת צאד 38 : 27; וסורת אדי-ד'אריאת 51 : 56.

7. ר' סורת אר-רום 30 : 27; וסורת לוקמאן 31 : 28.

8. ואם אֶנְחֵנו דוֹחִים אֶת הָעֶנֶשׂ מֵהֶם עַד לְזִמּוֹ מִסִּים. יֹאמְרוּ, מֶה מַעֲכֹב אוֹתוֹ? אוֹלָם בְּיוֹם שְׂבִיבֹא עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׂ אֵינוֹ נִדְחָה מֵעֲלֵיהֶם, וּמֶה שֶׁלְעָגוּ לוֹ יִקִּיף אוֹתָם.

קטע 2

9. אִם נִעְנִיק לְאָדָם מִרְחֲמִינוּ, וְאַחֵר נְסִירָם מֵעָלָיו, הוּא מִתְיָאֵשׁ וְכוֹפֵר,
10. אֲדָ אִם נִעְנִיק לוֹ מִחֲסָדָיו לְאַחֵר מְצוּקָה שֶׁפָּגְעָה בּוֹ, הוּא אוֹמֵר, חָלְפוּ הָרְעוֹת מֵעָלַי, וַיְהִיָּה שְׂמִיחַ וּמִתְגַּאֵה בְּעַצְמוֹ,
11. לֹא כֵן בְּעָלֵי הַסְּבָלָנוֹת וְעוֹשֵׂי הַטּוֹב, לָהֶם שְׂמוּרָה סְלִיחָה וְשָׂכָר גָּדוֹל (בְּיוֹם הַדִּין).¹
12. אוֹלֵי אֶתָּה חוֹשֵׁב לְהַשְׁמִיט חֵלֶק מִמֶּה שֶׁהִשְׁרָה אֱלֹדִי, וְצָר לָךְ עַל כֵּךְ, שִׂיאֲמְרוּ, לָמָּה לֹא הוֹרֵד לוֹ מִן הַשָּׁמַיִם אוֹצָר, אוֹ לֹא בָּא עִמּוֹ מִלְאָךְ?² אֶתָּה רַק מְזַהֵר. וְאַלְלָה אַחֲרָאִי לְכָל דָּבָר.
13. וְאוֹלֵי יִגִּידוּ, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן). אָמַר, הִבִּיאוּ עֶשֶׂר סוּרוֹת בְּדוֹיוֹת כְּמוֹהוּ, וְהִזְמִינוּ לְעֲזָרְתְּכֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר תּוּכְלוּ זולַת אֱלֹלָה, אִם אֶתֶם צוֹדִיקִים?
14. וְאִזּוֹ אִם לֹא יִשְׁבִּיבוּ לָכֶם, דַּעוּ, כִּי הוּא (הַקּוֹרְאָן) הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם בִּידִיעַת אֱלֹלָה, וְכִי אֵין אֵל זולַתוֹ. אַחֲרֵי כָל זֶה, הֵאֵם לֹא תִהְיוּ מְסַלְמִים?³
15. הַשּׁוֹאֲפִים לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה וְקִשּׁוּטֵיהֶם, נִגְמַל לָהֶם לְפִי מַעֲשֵׂיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְלֹא יִקְפָּחוּ,⁴
16. אֲלֹה אֲשֶׁר דָּבָר לֹא יְהִיָּה לָהֶם בְּעוֹלָם הַבָּא אֲלֵא הָאֵשׁ, וְכָל מֶה שֶׁעָשׂוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה יִסָּכַל, וְלֹא יְהִיָּה עֶרְךָ לָמָּה שֶׁפָּעֲלוּ,
17. מִי שֶׁיֵּשׁ בִּידוֹ הוֹכָחָה בְּרוּרָה מֵעַם רְבוּנוֹ (הַקּוֹרְאָן),⁵ וְלִצְדוֹ עוֹמֵד עַד מֵאֲתוֹ, וּלְפָנָיו סָפְרוּ שֶׁל מוֹסָא כְּמִדְרִיךְ וְרִחְמִים לְמִי שֶׁהֶאֱמִין בּוֹ, וְכָל הַכּוֹפֵר בּוֹ מִבֵּין הָאֲנָשִׁים שֶׁהִתְקַבְּצוּ (וְהִתְנַגְּדוּ לְנִבְיָא מוֹחֲמַד), לוֹ נוֹעַדָּה הָאֵשׁ.⁶ אֵל תִּהְיֶיהָ בְּסִפְק בְּדָבָר הַזֶּה, כִּי הוּא הֶאֱמַת מֵאֵת רְבוּנְךָ,⁷ וְאוֹלָם מְרַבֵּית הָאֲנָשִׁים לֹא יִצְמִינוּ.

1. ר' סורת אל-מעארג' 70: 19 - 22; וסורת אל-עצר 103: 3.

2. ר' סורת אל-פורקאן 25: 7 - 8.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 112.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17: 18 - 21; וסורת אש-שורא 42: 20.

5. ר' סורת אר-רום 30: 30.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6: 19; וסורת אס-סגידה 32: 1 - 2.

7. ר' סורת אל-בקרה 2: 2; וסורת אס-סגידה 32: 2.

18. ומי יותר כופר מזה הבודה על אלקה כזב? אלה יעמדו ביום הדין בפני רבונם, והעדים יכריזו, הנה הם אלה כזבו על רבונם. אכן, קללת אלקה על הכופרים,
19. אלה אשר מנעו אנשים מלקחת בשביל של אלקה, ורצו שהשביל יהיה עקם, והם כפרו בעולם הבא,
20. אלה לא יוכלו להתחמק ממנו (אלקה) בארץ, ואין להם בפני אלקה כל מגנים. ויוכפל ענשם בגיהנם,¹ הם לא יכלו לשמע (את הקוראן) ולא יכלו לראות (אותות אלקה),²
21. הם אשר אבדו את נפשותיהם, והאלילים שבדו זנחו אותם,³
22. אין ספק שבעולם הבא יהיו הם המפסידים מכל.
23. המאמינים עושי הטוב והנכנעים בפני רבונם, אלה הם שוכני הגן, ולנצח יהיו בו.
24. משלם של שני הצדדים (הכופרים והמאמינים) כמו עור וחרש מצד, ולפקח ולשומע מצד אחר. האם הם שוים האחד לשני? האם לא תזכרו?⁴
- קטע 3**
25. וכבר שלחנו את נוח אל בני עמו. (הוא אמר להם), אני מזהיר אתכם בלשון ברירה,
26. אל תעבדו אלא את אלקה, (ואם לא) אני מפחד שתקבלו ענש יום מכאיב.
27. הכופרים מבין מנהיגי בני עמו אמרו, אנחנו רואים שאתה בן אדם כמוהו, ורואים אנחנו כי רק העלובים מבינינו האמינו בך, ואנחנו רואים שאין לךם יתרון עלינו משום שאנחנו חושבים שאתם משקרים.⁵
28. (נוח) אמר, הוי בני עמי! מה תאמרו אם יש לי הוכחה ברורה מרבוני, והעניק לי רחמים מאתו שנסתרו מכם, החושבים אתם שנכפה אותה עליכם אם לא תרצו?

1. ר' סורת אנ-נחל 16 : 88.

2. ר' סורת אל-מולכ 67 : 10.

3. ר' סורת אל-בקהר 2 : 166; סורת מרים 19 : 81 - 82; סורת אל-ענכבות 29 : 25; וסורת אל-אחקאף 46 : 6.

4. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 23; סורת אל-חשר 90 : 20; וסורת פאטר 35 : 19 - 24.

5. ר' סורת אז-זוח'ריוף 43 : 23.

29. (נוח) אָמַר, הוּי בְּנֵי עִמִּי! אֵינִי דוֹרֵשׁ מִכֶּם הוּן בְּעַד שְׁלִיחוּתִי, כִּי שְׂכָרִי מֵאַלְלָה, לָכֵן לֹא אֶגְרֹשׁ מִלִּפְנֵי אֶת אֱלֹה שְׁהֶאֱמִינוּ שֶׁהֵם עוֹמְדִים לִפְנֵי אֶת רְבוֹנָם.¹ אֲנִי רוֹאֶה שְׁאַתֶּם אֲנָשִׁים בּוֹרִים.

30. הוּי בְּנֵי עִמִּי! מִי יַעֲזֹר לִי בְּכַנִּי אֱלֹהֶה אִם אֲנִי אֶגְרֹשׁ אוֹתָם מִלִּפְנֵי? הֲאִם לֹא תִזְכְּרוּ?

31. אֵין אֲנִי אוֹמֵר לָכֶם כִּי בְּיָדִי אוֹצְרוֹת אֱלֹהֶה, וְאֵינֶנִּי יוֹדֵעַ אֶת הַנִּסְתֵּר, וְאֵין אֲנִי אוֹמֵר כִּי מִלֵּאָדָּה אֲנִי, וְאֵינִי אוֹמֵר אֶל אֱלֹה שְׁאַתֶּם מְזַלְזִלִים בָּהֶם כִּי אֱלֹהֶה לֹא יַעֲנִיק לָהֶם כָּל טוֹבָה. אֱלֹהֶה יוֹדֵעַ מַה שֶּׁבִּנְפְּשׁוֹתֵיהֶם. וְאִם זֹאת אַעֲשֶׂה, אֶגְרֹשׁ עוֹל לְעַצְמִי.

32. אָמַר, נוֹח! הַתּוֹכַחַת עִמָּנוּ וְהַרְבִּית הַהִתּוֹכַח, הִבֵּא עֲלֵינוּ (אֶת הָעֶנֶשׁ) שְׁאַיִמָּת בּוֹ אִם בְּאַמַּת אֶתָּה צוֹדֵק.

33. אָמַר נוֹח, אֱלֹהֶה יָבִיא אוֹתוֹ עֲלֵיכֶם אִם יִרְצֶה, וְאֵין אַתֶּם יְכוֹלִים לְבָרַח מֵאַלְלָה,

34. לֹא תוֹעִיל לָכֶם עֲצָתִי, אִם בְּרָצוֹנִי לִיעֵץ לָכֶם אִם אֱלֹהֶה רוֹצֶה שְׁתִּשְׁאַרוּ בַּתְּעִיָּה, כִּי הוּא רְבוֹנָכֶם וְאֵלֵיו תִּוְחָזְרוּ.

35. הֲאִם הֵם (הַכּוֹפְרִים) אוֹמְרִים, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ. אָמַר, אִם בְּאַמַּת בְּדִיתִי אוֹתוֹ, הֲרִי רַק עָלִי הָאַחֲרִיּוֹת לְחֶטְאִי, אֵדָּה אֲנִי חַף מִחֶטְאֵיכֶם.

קָטֵעַ 4

36. וְאַלְלָה הִשְׁרָה לְנוֹח, מִקְלֵב אֱלֹה שֶׁכָּבַד הֶאֱמִינוּ, לֹא יֵאֱמִין עוֹד אֵף אֶחָד מִבְּנֵי עִמָּד, לְכַד אֶל תִּצְטָעַר עַל מַעֲשֵׂיהֶם.

37. וּבִנְיָה אֶת הַתִּבְיָה בְּהִשְׁנָחַתָּנוּ וְהִשְׁרָאָתָנוּ,² וְאֵל תִּשְׁאֵל אוֹתִי לְסִלַּח לְכּוֹפְרִים, כִּי הֵם יוֹטְבֵּעוּ.

38. וְכַאֲשֶׁר הָיָה נוֹח בּוֹנֶה אֶת הַתִּבְיָה, וּכְשֶׁמִּנְהִיגִים מִבְּנֵי עִמָּד עָבְרוּ עַל פָּנָיו הֵם לַעֲגוּ לוֹ. אָמַר, כִּשֶּׁם שְׁאַתֶּם לוֹעָגִים לָנוּ, גַּם אֲנַחְנוּ נִלְעַג לָכֶם כַּאֲשֶׁר תִּלְעָגוּ,

39. וְאַתֶּם עוֹמְדִים לְדַעַת עַל מִי יְבוֹא הָעֶנֶשׁ שֶׁיִּשְׁפִּיל אוֹתוֹ, וְעַל מִי יַחּוּל הָעֶנֶשׁ הַנִּצְחִי.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 52 - 53.

2. ר' סורת טא. הא 20 : 39.

40. וּבְאֶשֶׁר בָּא הֵצוּ שְׁלֵנוּ (לְהַשְׁמִיד אֶת הַכּוֹפְרִים), וְרַחַת הַתְּנוּרָה.¹ אֶמְרֵנוּ (לְנוּחַ), קוּחַ אֶתְּךָ אֶל הַתִּבְּהָ זֶה מִכָּל מִין בְּיַחַד עִם בְּנֵי בֵּיתְךָ - פָּרֵט לְאַלֶּה שֶׁכָּבֵד נִחְרָץ גּוֹרֵלֶם-² וְאֶת הַמַּאֲמִינִים, כִּי רַק מַעֲשִׂים הָאֵמִינוּ.
41. וְאָמַר נֹחַ, עָלוּ בָּהּ, בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַפִּלְגֶּתֶה וְעִגִּינְתָּה, כִּי רַבּוֹנִי סוֹלַח וְרַחוּם.
42. וּבִהְיוֹת הַתִּבְּהָ מְהֻלָּכֶת בֵּין גְּלִים גְּבוּהִים כְּהָרִים,³ קָרָא נֹחַ אֶל אֶחָד מִבְּנָיו, שֶׁלֹּא הִצְטַרֵּף אֲלֵיהֶם, בְּנִי! הִצְטַרֵּף אֲלֵינוּ וְאֵל תִּהְיֶה עִם הַכּוֹפְרִים.
43. אָמַר (הַבּוֹ), אֲנִי אֶמְצֵא מַחְסֵה בְּהָר שֶׁיִּגְוּ עָלַי מִפְּנֵי הַמַּיִם. אָמַר (נֹחַ), אֵין מָגוּ הַיּוֹם מִן הַפְּסִיקָה שֶׁל אֱלֹהָ, אֵלֹא רַק לְמִי שֶׁאֱלֹהָ יִרְחֵם עָלָיו. וְאֵז הִפְרִידוּ בִּינֵיהֶם הַגְּלִים, וְהָיָה בָּנוּ בֵּין הַטּוֹבָעִים.
44. וְאֵז נֶאֱמַר, הוּא אֲדַמָּה! בִּלְעִי אֶת מִימִיךָ! וְהוּא שְׁמַיִם! הִפְסִיקוּ! אֵז פָּתְחוּ הַמַּיִם, וְהִעֲנִן נִגְמָר. (וְהַתִּבְּהָ) הִטִּילָה אֶת הָעֵגֶן עַל הָר אֶל-ג'וּדִי,⁴ וְאֵז נֶאֱמַר, הָאֲבִדוֹן לְכּוֹפְרִים.
45. נֹחַ קָרָא אֶל רַבּוֹנוֹ, רַבּוֹנִי! בְּנִי הוּא מִבְּנֵי מִשְׁפַּחְתִּי, וְהִבְטַחְתָּךְ (לְהַצִּיל אוֹתִי וּבְנֵי מִשְׁפַּחְתִּי) אֶמֶת הִיא, וְאַתָּה הַטּוֹב בֵּין הַשּׁוֹפְטִים.
46. אָמַר (אֱלֹהָ), נֹחַ! אֵין הוּא מִבְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ, מִשּׁוּם שֶׁהוּא כּוֹפֵר וְחוֹטֵא. לָכֵן אֵל תִּשָּׂאֵל אוֹתִי מֶה שֶׁאֵין לְךָ יְדִיעָה עָלָיו, אֲנִי מִזְהִיר אוֹתְךָ שֶׁלֹּא לְהִיּוֹת בְּנִבְעָרִים.
47. אָמַר (נֹחַ), רַבּוֹנִי! אֲנִי מִבְּקֵשׁ מַחְסֵה אֲצִלְּךָ מִפְּנֵי שֶׁאֲשָׂאֵל אוֹתְךָ עַל אֶשֶׁר לֹא אֲדַע. אִם לֹא תִסְלַח לִי וְתִרְחֵם עָלַי אֶהְיֶה גַם אֲנִי מִן הַמַּפְסִידִים.
48. אֵז נֶאֱמַר, נֹחַ! רַד בְּשָׁלוֹם מֵאֲתָנוּ וּבִבְרָכוֹת עֲלֶיךָ וְעַל הָאֲמוֹת אֲשֶׁר אֲתָךְ, אֲדָא אֲמוֹת אַחֲרוֹת (כּוֹפְרוֹת) נִעְגִיק לָהֶן תַּעֲנוּג זְמַנִּי, וְלֵאחֲרַי מִכּוֹן יִקְבְּלוּ עָנֶשׁ מִכָּאִיב מֵאֲתָנוּ.
49. סְפוּר זֶה אֶחָד מִסְּפוּרֵי הָעֶבֶר הַנִּסְתֵּר שֶׁאֲנַחֲנוּ מְגִלִּים לְךָ, לֹא יְדַעְתָּם עָלָיו אֶתָּה וּבְנֵי עַמְּךָ לִפְנֵי זֶה, לָכֵן הִתְאַזֵּר בְּסִבְלָנוֹת, כִּי הִתְאַזָּה הַטּוֹבָה לִירְאִים.⁵

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 27 ; וסורת אל-קמר 54 : 11 - 14.
2. כמו אחד הבנים שלו ואשתו של נוח.
3. ר' סורת אל-קמר 54 : 15 ; וסורת אל-חאקה 69 : 11 - 12.
4. יש הקובעים את מקומו של הר אל-גידי בין תורכיה ועיראק.
5. ר' סורת ע'אפר 40 : 51 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 171 - 172.

קטע 5

50. וְאֶל בְּנֵי עַד¹ שְׁלַחְנוּ אֶת הוּד אַחִיהֶם, וְהוּא אָמַר, הוּי בְּנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי אֵין לָכֶם אֱלֹהַ מִבְּלַעַדְיוֹ, כִּי אַתֶּם רַק מְשַׁקְרִים (בְּכַפִּירְתְּכֶם).
51. הוּי בְּנֵי עַמִּי! אֵין אָנִי דּוֹרֵשׁ מִכֶּם שְׁכָר עָלָיו (עַל מַה שְּׁאֲנִי קוֹרָא אַתְּכֶם לַעֲבֹד אֱלֹהָ לְבַדּוֹ), שְׁכָרִי עַל מִי שְׁבָרָא אוֹתִי, הֲאִם לֹא תִבְנִינוּ?
52. הוּי בְּנֵי עַמִּי! בְּקִשׁוֹ סְלִיחָה מִרְבוּנְכֶם וְחִזְרוּ אֵלָיו בְּתִשְׁבּוּבָה, וְאִזּוּ יוֹרִיד לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם גֶּשֶׁמִּי בְּרָכָה וְיוֹסִיף לָכֶם כּוֹחַ עַל כּוֹחְכֶם, וְאֵל תִּסְטוּ כְּחוּטָאִים.
53. הִם אָמְרוּ, הוּד! לֹא הִבֵּאתָ לָנוּ כָּל הוֹכָחָה בְּרוּרָה, לָכֵן אֵינָנוּ נוֹטְשִׁים אֶת אֱלֹהֵינוּ לְפִי דְבָרֶיךָ, וְאֵין אֲנַחְנוּ מֵאַמִּינִים לָךְ.
54. אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים, יִתְכֶן שְׁאַחַד מֵאֱלֹהֵינוּ גֶרֶם לְשַׁגְעוֹנָךְ. הוּא אָמַר, אָנִי מַעֲדִיד עָלֶי אֶת אֱלֹהָ, וְהִיו עֲדִים גַּם אַתֶּם שְׁאֲנִי מִתְנַעֵר מִמָּה שְּׁאַתֶּם מְשַׁתְּפִים,
55. עַם אֱלֹהָ, לָכֵן הִתְנַכְּלוּ לִי בְּלָכֶם וְאֵל תִּתְּנוּ לִי שְׁהוּת,
56. אָנִי סוֹמֵךְ עַל אֱלֹהָ רְבוּנִי וְרְבוּנְכֶם, שְׁאֵין בְּרִיָּה בְּעוֹלָם אֲלָא הוּא שׁוֹלֵט בָּהּ. רְבוּנִי מוֹבִיל לְדָרֶךְ יִשְׂרָאֵל.
57. וְאִם תִּסְטוּ, אָנִי כָּבֵר מִסִּרְתֵּי לָכֶם אֶת אֲשֶׁר נִשְׁלַחְתִּי לְהִבְיֵא אֵלֵיכֶם. רְבוּנִי יַחֲלִיף אַתְּכֶם בְּאַנְשִׁים אַחֲרִים מִבְּלִי שְׁתוּכְלוּ לְהַצִּיק לוֹ בְּמֵאוּמָה. רְבוּנִי שׁוֹמֵר עַל כָּל דְּבָר (וְהוּא יִשְׁמֹר עָלֶי מִכֶּם).
58. וְכַאֲשֶׁר בָּא גִזְרֵי הַדִּין שְׁלָנוּ לְהַעֲנִיֵּשׁ אוֹתָם, הִצְלָנוּ בְּרַחֲמֵינוּ אֶת הוּד וְעַמּוֹ כָּל אֵלָה שְׁהֶאֱמִינוּ לוֹ וְחִלְצָנוּ אוֹתָם מֵעֲנֵשׁ כְּבֵד.
59. וְהִנֵּה בְּנֵי עַם עַד כִּפְרוּ בְּאוֹתוֹת רְבוּנִים וְלֹא צִיְתוּ לְשְׁלִיחִיו, וְצִיְתוּ לְצוּר שֶׁל כָּל עָרִיץ וְקִשָּׁה עֶרֶךְ,
60. לָכֵן רָדְפָה אוֹתָם קִלְקָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבִיּוֹם תַּחֲתֵי הַמַּתִּים (מִחֲפָה לָהֶם עֲנֵשׁ כְּבֵד), עַל אֲשֶׁר כִּפְרוּ בְּרְבוּנִים. הָאֲבָדוֹן לְאַנְשֵׁי עַד, עַמּוֹ שֶׁל הוּד.

קטע 6

61. וְאֶל בְּנֵי עַם תִּמּוּד שְׁלַחְנוּ אַחִיהֶם צֹאֲלָח. וְהוּא אָמַר, הוּי בְּנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, שְׁאֵין לָכֶם אֱלֹהַ מִקִּבְדּוֹ, הוּא בָּרָא אַתְּכֶם מִן הָאֲדָמָה, וְנָתַן לָכֶם לְחַיּוֹת בָּהּ. לָכֵן שְׁאֵלוּ אֶת סְלִיחָתוֹ וְשׁוּבוּ אֵלָיו בְּתִשְׁבּוּבָה, כִּי רְבוּנִי קְרוֹב וְעוֹנָה לְשׁוֹאֲלִים אוֹתוֹ.²

1. בני עַד: הִם אוֹמֵר עֲרַבִּית קְדוּמָה טְרוּם-אַסְלָאמִית שֶׁנִּכְחַדָּה הִרְבָּה זֶמֶן לִפְנֵי קוּם הָאִסְלָאם. ר'.

סוֹרַת אֶל-אַעֲרָא 7: 65 - 71.

2. ר' סוֹרַת אֶל-בִּקְרָה 2: 186.

62. הם אָמְרוּ, הוּי צָאֲלַח! לִפְנֵי זֶה הָיִיתָ בְּעֵינֵינוּ אִישׁ חָכָם וּמְתוּן, הָאֵם אַתָּה אוֹסֵר עָלֵינוּ לַעֲבֹד מָה שֶׁעָבְדוּ אֲבוֹתֵינוּ? יֵשׁ לָנוּ סֶפֶק גָּדוֹל בְּאֶשֶׁר אַתָּה קוֹרָא לָנוּ לְהֶאֱמִין בּוֹ.
63. אָמַר (צָאֲלַח), הוּי בְּנֵי עַמִּי! מָה אַתֶּם אוֹמְרִים, אִם יֵשׁ בְּיָדִי הוֹכָחָה בְּרוּרָה מִרְבוּנִי, וְהוּא הָעֵינִיק לִי רַחֲמָנוּת מִמֶּנּוּ (הַנְּבוּאָה)? לָכֵן מִי יִצִּיל אוֹתִי מֵאֲלָלָה אִם אֲנִי לֹא אֲצִיֵּית לוֹ? אַתֶּם לֹא מוֹסִיפִים לִי אֶלָּא אֲבָדוֹן.
64. הוּי בְּנֵי עַמִּי! הִנֵּה נֹאקָה שֶׁל אֲלָלָה¹ לְאוֹת לָכֶם. תָּנוּ לָהּ לַרְעוֹת כְּרֻצוֹנָה בְּאֲדַמַּת אֲלָלָה, וְלֹא תִפְגְּעוּ בָּהּ לַרְעָה, אַחֲרֵית יִפְגַּע בָּכֶם עֲנֹשׁ מָהִיר.²
65. אוֹלָם הֵם עֲקְרוּ אוֹתָהּ. וְאָז אָמַר לָהֶם צָאֲלַח, תִּתְּנוּ מִהַחַיִּים שְׁלָכֶם שְׁלוֹשָׁה יָמִים, זוֹהִי הַתְּרָאָה צוֹדֶקֶת.
66. וְכַאֲשֶׁר בָּא גִזְרֵ הַדִּין שְׁלָנוּ (לְהַעֲנִישׁ אוֹתָם), הִצְלָנוּ אֶת צָאֲלַח וְאֶת כָּל אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ לוֹ בְּרַחֲמֵינוּ מִהַשְׁפָּלַת אוֹתוֹ יוֹם. וְרְבוּנָד הוּא הַחֲזָק וְהַעֲזִזוּ.
67. וְהַצֶּעֱקָה פָּגְעָה בָּאֵלֶּה שֶׁכִּפְּרוּ, כְּתוּצָאָה נִהְפְּכוּ לַפְּגָרִים מוֹטָלִים עַל פָּנֵיהֶם בְּבִתְיָהֶם,
68. כָּאֵלוּ שֶׁמַּעוֹלָם לֹא הָיוּ בְּחַיִּים. בְּנֵי ת' מוֹד כִּפְּרוּ, הֶאֱבָדוֹן לְאִנְשֵׁי עַם ת' מוֹד.

קטע 7

69. וְאֶת הַשְּׁלִיחִים (הַמְּלָאכִים) שְׁלָנוּ הַבִּיאוּ לְאַבְרָאָהִים אֶת הַבְּשׂוּרָה. אָמְרוּ, שְׁלוֹם! אָמַר, שְׁלוֹם! וְהוּא חָשׁ וְהַבִּיֵּא לָהֶם עֶגְל שְׁמִין צְלוֹי (לְאָכֹל),³
70. (אֲמָנָם הֵם לֹא אָכְלוּ) וְכִשְׁהוּא רָאָה אֶת יְדֵיהֶם לֹא מְגִיעוֹת אֵלָיו, חָשָׁד בָּהֶם וּפְחַד מֵהֶם.⁴ אָבֵל, הֵם אָמְרוּ לוֹ, אֵל תִּפְחַד! אֲנַחְנוּ נִשְׁלַחְנוּ אֶל עַם לוֹט.
71. אַךְ אֲשֶׁתּוֹ (שֶׁל אַבְרָאָהִים) שֶׁהָיְתָה עוֹמֶדֶת בְּקִרְבָּתָם (וְהִיא שֹׁמְעָה מָה הָיוּ אוֹמְרִים), צִחֲקָה. וְאָז בִּשְׁרָנוּ לָהּ עַל הַלָּדוֹת אֶסְחָאק (יִצְחָק), וְאַחֲרֵי אֶסְחָאק יַעֲקֹב (יַעֲקֹב),⁵

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 73.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 73 - 79.

3. ר' סורת אדי-דיאריאת 51 : 26 - 27.

4. לפי מנהגי שוכני המדבר אם האורח מסרב לאכל את אוכל ההארחה שמגישים לו ; התנהגות זו של האורח נחשבת לסימן של איבה.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 133.

72. וְאָמְרָה, אוי לי! אֵיךְ אֶלֶד וְאֵנִי זָקְנָה וּבְעָלִי זֶה גַם זָקוֹ! בְּאֶמֶת זֶה דָּבָר מוֹזֵר.¹
73. אָמְרוּ (הַמְלָאָכִים), הֲאֵם אַתְּ מַתְפַּלֶּאֶת מִהֶעֱנִין שֶׁל אֱלֹהִים? רַחֲמֵי אֱלֹהִים וּבִרְכוּתֵי עֲלֵיכֶם בְּנֵי הַבֵּית, כִּי הוּא (אֱלֹהִים) רַב-תַּפְאָרֶת וּמְהֻלָּל.
74. וְכַאֲשֶׁר נִרְגַע אֲבֵרָא הֵימּוּ וְנִתְּנָה לוֹ הַבְּשׂוּרָה (עַל הַלָּדָת אֶסְחָאק וְיַעֲקֹב, הַמְשִׁיד לְהַתְנַכֵּחַ עִמָּנוּ עַל אוֹדוֹת בְּנֵי עֲמוֹ שֶׁל לוֹט).
75. כִּי אֲבֵרָא הֵימּוּ הִזִּיה מִתּוֹן, וּמִרְבָּה לְהַתְפַּלֵּל אֶל אֱלֹהִים, וְחוֹזֵר בְּתִשְׁבָּחָה.
76. הוּא אֲבֵרָא הֵימּוּ! שָׁכַח מִזֵּה, הִנֵּה כָּבֵד הִגִּיעָה הַחֲלֻטֶּת רַבּוֹנָד, וְהֶעֱנֵשׁ בָּא אֱלֵיהֶם, וְאֵין לַעֲצֹר אוֹתוֹ.
77. בְּבוֹא שְׁלִיחֵינוּ (הַמְלָאָכִים) אֶל לוֹט, בּוֹאִים הִזִּיה רַע בְּעֵינָיו, וְהִזִּיה עָלָיו לְמַעֲמָסָה. וְאָמַר, זֶהוּ יוֹם קָשָׁה.
78. הָאֲנָשִׁים מִבְּנֵי עֲמוֹ בָּאוּ אֵלָיו בְּמַהֲרִית, וְהֵם הָיוּ עוֹשִׂים מַעֲשֵׂה תוֹעֵבָה (סִטְיָה מִינִית) לִפְנֵי זֶה. אָמַר לָהֶם, בְּנֵי עַמִּי! הִנֵּה בְּנוֹתַי² (הַתַּחֲתָנוֹ אִתָּן) הֵן טְהוֹרוֹת לָכֶם יוֹתֵר. יֵרָאוּ אֶת אֱלֹהִים וְאֵל תְּבִיאֻם עָלֵי חֶרֶף בְּהַתְקַפֵּת אוֹרְחֵי, הָאֵין בָּכֶם אִישׁ שֶׁהוּא בֵּר דַּעַת?
79. אָמְרוּ, אִתָּה כָּבֵד יוֹדֵעַ כִּי אֵין לָנוּ זְכוּת עַל בְּנוֹתַיִךְ, וְאִתָּה יוֹדֵעַ מָה רְצוֹנֵנוּ.
80. וְאָמַר, לוֹ הִזִּיה לִי כּוֹחַ נִגְדָּכֶם, אוֹ לוֹ הִזִּיה לִי מִשְׁעָן חֲזָק לְהִשְׁעָן בּוֹ.
81. אָמְרוּ (הָאוֹרְחִים הַמְלָאָכִים), הוּא לוֹט! אֲנַחְנוּ שְׁלִיחֵי רַבּוֹנָד, וְהֵם לֹא יוֹכְלוּ לְהִגִּיעַ אֵלָיִךְ. הוֹצֵא אֶת בְּנֵי בֵיתְךָ בְּלִילָה הַזֶּה, וְאֵל יָבִיט אֶחָד מִכֶּם לְאַחֹר, פֶּרֶט לְאַשְׁתְּךָ אֲשֶׁר יִקְרָה לָהּ מָה שְׁיִקְרָה לָהֶם. הַמוֹעֵד שְׁלָהֶם הוּא בִּבְקָר, הָאֵין הַבָּקָר קְרוֹב?
82. וְכַאֲשֶׁר בָּצַע חֲצוֹ שְׁלָנוּ נִגְדָם, הִפְכֵנוּ אוֹתָהּ מִלְּמַעַלָּה לְמַטָּה,³ וְהִמְטִרְנוּ עָלֶיהָ אֲבָנִים מִטֵּיט יָבֵשׁ (סִג' יל) בְּלִי הָרָר,⁴
83. מִסְמָנוֹת בְּסִימָן מִיַּחַד לְפִי הוֹרָאת רַבּוֹנָד, וְאֵין הֵן (הָאֲבָנִים) רְחוֹקוֹת מִן הַכּוֹפְרִים (שֶׁל מִכָּה).

1. ר' סורת אד' ד'אריאת 51 : 29.

2. הכוונה היא לכל בנות עמו של לוט. ר' גם סורת אל-חג'ר 15 : 71.

3. העיר שלהם היתה סדום בקרבת ים המלח. ר' סורת אנ-נגים 53 : 53.

4. ר' סורת אד' ד'אריאת 51 : 33.

קטע 8

84. וְאַל בְּנֵי מִדְיָן שְׁלַחְנוּ אֶת שׁוּעִיבָה אַחִיהֶם. וְהוּא אָמַר, הוּא בְּנֵי עַמִּי! עֲבָדוּ אֶת אֱלֹהָהּ, כִּי אֵין לָכֶם אֱלֹהַּ מִבְּלַעַדִּי, וְאַל תִּפְחִיתוּ בַּמִּדָּה וּבַמִּשְׁקָל. הֵן רֹאֶה אֲנִי כִּי הַמַּצֵּב שְׁלָכֶם בַּחַיִּים טוֹב הוּא, אֲדָּ אֲנִי מִפְּחַד כִּי יָבוֹא עֲלֵיכֶם הָעֲנָשׁ שֶׁל יוֹם מִקִּיף.
85. הוּא בְּנֵי עַמִּי! הַשְּׁלִימוּ אֶת הַמִּדָּה וְהַמִּשְׁקָל, וְאַל תִּפְחִיתוּ לְאֲנָשִׁים מִן הַמַּגִּיעַ לָהֶם, וְאַל תִּפְּצוּ שְׁחִיתוֹת בְּאַרְצְךָ,
86. מַה שְׁאֲלָה הַתִּיר לָכֶם מִהַרְחֹק שְׁמַגִּיעַ לָכֶם, טוֹב לָכֶם זֹאת אִם אַתֶּם מַאֲמִינִים, אוֹלָם אֲנִי לֹא יָכֹל לְשֹׁמֵר עֲלֵיכֶם.
87. אָמְרוּ, הוּא שׁוּעִיבָה! הָאֵם תִּפְּלֹתְךָ מִצְוָה עֲלֶיךָ (לְדַרֵּשׁ מֵאַתָּנוּ) שְׁנַעֲזֹב אֶת אֲשֶׁר עֲבָדוּ אֲבוֹתֵינוּ, וְכִי נִכְסִיק לַעֲשׂוֹת בְּרָכוּשֵׁינוּ כְּרָצוֹנָנוּ? (וְהוֹסִיפוּ בְּלַעַג), הָאֵם אַתָּה הַיָּחִיד מִבְּיַנֵּינוּ הַמֵּתוּן וְהַחֹלָד בְּדָרְךָ הַיָּשָׁר?
88. אָמַר (שׁוּעִיבָה), הוּא בְּנֵי עַמִּי! מַה אַתֶּם אוֹמְרִים, אִם יֵשׁ לִי הוֹכָחָה בְּרוּרָה מִרְבּוֹנִי, וְגַם הָעֲנִיק לִי פִּרְנָסָה טוֹבָה מֵאַתָּה. לָכֵן אֵינֶנִּי רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל שְׁאֵנִי אוֹסֵר עֲלֵיכֶם. בְּרָצוֹנִי לְתַקֵּן כָּכָל יָלְדָתִי. הַצִּלְחָתִי תִּלְוִינָה רַק בְּאֲלָהּ שְׁעָלִי אֲנִי סוֹמֵךְ וְאַלּוֹי אֲנִי חוֹזֵר בַּתְּשׁוּבָה.
89. הוּא בְּנֵי עַמִּי! אַל תִּתְּנוּ לְהַתְנַגְּדוּתְכֶם לִי שֶׁתִּבְיֵא עֲלֵיכֶם אֶסּוֹן כְּאַסּוֹנָם שֶׁל אֲנָשֵׁי נוֹחַ, אוֹ אֲנָשֵׁי הוֹד, אוֹ אֲנָשֵׁי צֹלַח, נוֹסֵף לְכָל זֶה אֲנָשֵׁי לוֹט אֵינָם רְחוּקִים מִכֶּם.
90. בִּקְשׁוּ סְלִיחָה מִרְבּוֹנְכֶם, וְחִזְרוּ אֵלָיו בַּתְּשׁוּבָה, כִּי רְבּוֹנִי רַחוּם וְחוּמֵל.
91. אָמְרוּ, שׁוּעִיבָה! אֵין אֲנוּ מְבִינִים הַרְבֵּה מִמָּה שְׁאַתָּה אוֹמֵר. וְאַנְחֵנוּ רוֹאִים כִּי אַתָּה חֹסֵר אוֹנִים (לֹא מִבִּין הָעֲלִית שְׁלֵנוּ), וְלוֹלֵא בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ הֵינּוּ רוֹגְמִים אוֹתְךָ בְּאַבְנִים, וְאֵין אַתָּה נִמְנַע מֵאַתָּנוּ.
92. וְאָמַר, הָאֵם בְּנֵי מִשְׁפַּחְתִּי יוֹתֵר חֲזָקִים בְּעֵינֵיכֶם מֵאֲלָהּ, עַד כִּדִּי כָךְ שְׁפִינְתֶּם עֵרֶף לְמָה שֶׁהוּא צָוָה אֶתְכֶם? רְבּוֹנִי מִקִּיף בְּכָל אֲשֶׁר אַתֶּם עוֹשִׂים.
93. בְּנֵי עַמִּי! הַמְּשִׁיכוּ לַעֲשׂוֹת מַה שְׁאַתֶּם עוֹשִׂים, וְגַם אֲנִי אֶעֱשֶׂה כְּרָצוֹנִי, אֲדָּ סוֹפְכֶם שֶׁתִּדְּעוּ עַל מִי יָבוֹא עֲנָשׁ מִשְׁפִּיל וּמִי הוּא הַכּוֹזֵב. חֲכוּ וּרְאוּ מַה יִּקְרָה לָכֶם, וְגַם אֲנִי מִחֻפָּה אֶתְכֶם.

94. וְכַאֲשֶׁר בָּא עֲנֵשְׁנוּ נִגְדָם, הַצֵּלְנוּ אֶת שׁוֹעִיב וְאֶת הַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר עָמוּ, בְּרַחֲמֹנוּת מֵאֲתָנוּ, אִזּוּ לְכּוֹפְרִים פָּגַע בָּהֶם קוֹל צֹחַח וְהֵם נִהָפְכוּ לַתְּגָרִים מוֹטָלִים עַל פְּנֵיהֶם בְּבִתְיָהֶם,¹
95. וְהִשְׁמָדוֹ כְּאֵלוֹ מַעוֹלָם לֹא חָיו בְּבִתְיָהֶם. הַאֲבָדוֹן לֹאֲנָשִׁי עִם מְדִין כָּפִי שֶׁאֲבָדוֹ בְּנֵי עִם ת' מוֹד.

קטע 9

96. וְכִבֵּר שֶׁלַחְנוּ אֶת מוֹסָא עִם אוֹתוֹתֵינוּ וְהוֹכַחָה בְּרוּרָה,
97. אֶל פְּרָעָה וְאֲנָשֵׁי הַשִּׁלְטוֹן שָׁלוּ, (אֲבָל פְּרָעָה לֹא הֵאֱמִין) וְהֵם הִלְכוּ בַּעֲקֹבוֹתָיו, וְאִין דִּרְכוּ שֶׁל פְּרָעָה יִשְׁרָה,²
98. וְלִכְן יֵצֵעַד פְּרָעָה בְּרָאשׁ בְּנֵי עָמוֹ בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים וְיוֹבִילִים אֶל הָאֵשׁ. כְּמָה רַע הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֵלָיו יִפְנְסוּ,
99. וְקָלָה רִדְפָה אוֹתָם בַּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. כְּמָה רַע מֵה שֶׁיִּקְבְּלוּ נוֹסֵף לְמָה שֶׁקְבְּלוּ בַּעוֹלָם הַזֶּה.³
100. זֶהוּ רַק חֵלֶק מִיִּדְעוֹת הַעֲזֵרוֹת, נִסְפָּר לָךְ, אֲשֶׁר חֵלֶק מֵהוּ עוֹד קִיָּם וְחֵלֶק הַשְּׁמַד,
101. וְלֹא אֲנַחְנוּ עֲשִׂקְנוּ אוֹתָם, אֲלֹא הֵם עֲשִׂקוּ אֶת עַצְמָם. הָאֱלִילִים שֶׁאֲלִיהֶם הַתְּפִלָּה לֹא עָזְרוּ לָהֶם בְּכָלל כְּאֲשֶׁר בָּצַע הֵצוּ שֶׁל רְבוּנָד. לְהַפְדּוּ, אֵד הֵם הוֹסִיפוּ לָהֶם עֲנֵשׁ עַל עֲנִשָּׁם.
102. וְכֵזָה הוּא הַעֲנֵשׁ שֶׁל רְבוּנָד כְּאֲשֶׁר הוּא מַעֲנִישׁ אֶת אֲנָשֵׁי הַעֲזֵרוֹת הַכּוֹפְרִים. וְעֲנִשׁוּ מְכַאִיב וְחִזָּק,
103. בְּמַעֲשֵׂה רְבוּנָד זֶה יֵשׁ אוֹת לְמִי שֶׁיִּירָא מֵעֲנֵשׁ הָעוֹלָם הַבָּא, בְּיוֹם שֶׁיִּאֲסֹפוּ אֵלָיו כָּל בְּנֵי הָאָדָם לְדִין. וּבְיוֹם הַזֶּה כָּל הַבְּרִיּוֹת יִהְיוּ עֲדִים.⁴
104. וְאֲנַחְנוּ דוֹחִים אוֹתוֹ רַק לְמוֹעֵד מִסִּים,
105. כְּאֲשֶׁר הַיּוֹם הַזֶּה יָבוֹא, לֹא יוֹכַל אָדָם לְדַבֵּר בְּלִי רִשׁוּתוֹ (שֶׁל אֱלֹהִים),⁵ מִבִּינֵיהֶם יִהְיוּ הָאֱמָלָלִים וְהַמַּאֲשָׁרִים,⁶

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 91.

2. ר' סורת אל-מוזמל 73: 16; וסורת אנ-נאזעאת 79: 21 - 26.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 38; סורת אל-אחזאב 33: 67; סורת אל-קצצ 28: 42; וסורת ע'אפר 40: 46.

4. ר' סורת אל-כהף 18: 47.

5. ר' סורת טא. הא 20: 109; וסורת אנ-נבא' 78: 38.

6. ר' סורת אש-שורא 42: 7.

106. אַתְּ הָאֲמַלְלִים, הֵם יִהְיוּ בָּאֵשׁ, שִׁיְהִיו גָּאֲנָחִים וְנֶאֱנָקִים.
107. לְנֶצַח יִהְיוּ בָּהּ, כָּל עוֹד יִתְקִימוּ הַשְּׁמִים וְהָאָרֶץ, אֲלֵא אִם יִרְצֶה רַבּוֹנְךָ אַחֲרָתָּהּ.¹ כִּי רַבּוֹנְךָ פָּעֵלוּ כְּפִי שֶׁהוּא רוֹצֶה.
108. אֲשֶׁר לְמֵאשְׁרִים הֵם יִהְיוּ בְּגוֹ, וְלְנֶצַח יִהְיוּ בּוֹ, כָּל עוֹד הַשְּׁמִים וְהָאָרֶץ קִנְזִים, אֲלֵא אִם יִרְצֶה רַבּוֹנְךָ אַחֲרָתָּהּ.² תִּהְיֶה זֶה כְּמִתְנֶה בְּלִתִּי נִפְסָקֶת.
109. לֹא יִהְיֶה בְּךָ סֶפֶק אֲפּוֹא בְּמָה שֶׁהַכּוֹפְרִים הָאֵלֶּה עוֹבְדִים, הֵם אֵינִם עוֹבְדִים אֲלֵא מָה שֶׁעֲבָדוּ אֲבוֹתֵיהֶם לִפְנֵיהֶם. כִּי אֲנַחְנוּ נוֹתְנִים לָהֶם אֶת כָּל הַמַּגִּיעַ לָהֶם מִן הָעֹלֶשׁ בְּשִׁלְמוֹת.

קטע 10

110. אֲנַחְנוּ נִתְּנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה), וְאוֹלָם הֵם (הַיְּהוּדִים) נִחְלְקוּ בּוֹ, וְלוֹלֵא הַחֲלָטָה קוֹדֶמֶת מִרַבּוֹנְךָ, הִיא שׁוֹפֵט בִּינִיָּהֶם (בְּעוֹלָם הַזֶּה). וְהֵם (הַכּוֹפְרִים מִבֵּין הַיְּהוּדִים וְהַנִּפְגָּנִים) מִפְּקָפְקִים בּוֹ (הַקּוֹרְאֵן) בְּאִפֹּן חֲמוֹר.
111. וְאִכּוּ לְכֻלָּם (אֵלֶּה שֶׁכִּפְּרוּ בַּקּוֹרְאֵן) יִשְׁלַם רַבּוֹנְךָ כְּפָעֻלָּם, כִּי הוּא בָּקִיא בְּמָה שֶׁהֵם עוֹשִׂים.
112. וְלָכֵן הַמִּשָּׁד בְּדִרְכְּךָ כְּפִי שֶׁצִּוִּיתָ, אֶתְּהָ וְאֵלֶּה שֶׁחִזְרוּ בַּתְּשׁוּבָה אֶתְּךָ, וְאֵל תִּגְזִימוּ, כִּי אֵלֶּה רוֹאֶה אֶת כָּל אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.
113. וְאֵל תִּבְטְחוּ בַּכּוֹפְרִים, לְבַל תִּפְגַּע בָּכֶם הָאֵשׁ. אִזּוֹ לֹא יִהְיֶה לָכֶם מִגְנִים זִוְלַת אֵלֶּלֶה, וְלֹא תִקְבְּלוּ עֲזָרָה כָּל שֶׁהִיא.
114. קִיָּם אֶת הַתְּפִלָּה בְּשָׁנֵי קִצּוֹת הַיּוֹם,³ וּמִשָּׁד שְׁעוֹת מֵהַלֵּילָה, כִּי הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים מִכְּפָרִים וּמוֹחִים אֶת הַמַּעֲשִׂים הָרָעִים. וְזֶה הַזְכָּרָה לְאֵלֶּה שֶׁרוֹצִים לְהִזְכֵּר.
115. וְהִתְאַזֵּר בְּסִבְלָנוֹת, כִּי אֵלֶּלֶה לֹא יֵאָבֵד אֶת שְׁכָרְם שֶׁל עוֹשֵׂי הַטּוֹב.
116. לוֹ הָיוּ בְּקֹרֶב הַדּוֹרוֹת שֶׁקִּדְּמוּ לָכֶם אֲנָשִׁים שֶׁהִתְנַגְּדוּ לְמַעֲשִׂים רָעִים, הֵינּוּ מַצִּילִים אוֹתָם. וְהֵם רַק מַעֲטִים מִבִּינֵיהֶם, אֲבָל הַכּוֹפְרִים הַמְּשִׁיכוּ בְּכִפְּרָם וּבַתְּעוּגוֹתֵיהֶם וְהָיוּ חוֹטְאִים.
117. רַבּוֹנְךָ לֹא הִיא מְשֻׁמֵּד עָרִים בְּלִי סִבָּה מַצְדִּיקָתָהּ, בְּעוֹד תּוֹשְׁבֵיהֶן עוֹשִׂים טוֹב.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 128.

2. להוציא החוטאים מבין המאמינים.

3. הבוקר והערב.

118. לוי רצה רבונד, הנה עושה את כל בני האדם אמה אחת, אך הם ימשיכו להיות מפלגים (בין אמונה וכפירה),
119. אלא אלה אשר רחם רבונד עליהם (והאמינו), לשם כך (להיות מפלגים) הוא ברא אותם. על כך פסק רבונד, למלא גיהנם בשדים ובני האדם יחדו (מן הכופרים).
120. אנחנו מספרים לך את הכל על קורות שליחינו שקדמו לך אשר יחזק את לבך. ובזאת (סורה זו) באה אליך האמת והאזהרה (לכופרים) והזכרה למאמינים.
121. אמר לאלה שלא האמינו, עשו כל מה שאתם רוצים, ואנחנו נעשה כל מה שאנחנו רוצים,
122. יחכו גם אנחנו מחכים.
123. לאללה שיד כל הנסתר בשמים ובארץ, ואליו יוחזר כל דבר, ולכן עבד אותו והסמך עליו, ורבונכם אינו מתעלם ממה שאתם עושים.

12

סִוֵּרַת יוֹסֵף יוֹסֵף

סורה זו קיבלה את שמה «יוסף, יוסף» משום שהספור של יוסף נזכר בה בשלימותו. ספורו של יוסף לא נזכר במקום אחר בקוראן; רק שמו נזכר בשתי סורות; סורת אל-אנעאם 6: 84; וסורת ע'אפר 40: 34. הורדה במכה אחרי סורת הוד 11; ופסוקיה מאה ואחד-עשר. קיבלה את שמה «יוסף» מפסוק ארבעה.

סורת יוסף 12

בשם אלה הרחמן והרחום

קטע 1

1. א.ל. ר.¹
אלה אותות הספר הבהיר (הקוראן).
2. אנחנו הורדנו אותו מן השמים קוראן בערבית למען תבינו.
3. אנחנו נספר לך הספורים הטובים ביותר על ידי מה שהשרינו לך
מהקוראן הזה, לפני זה (הקוראן) לא ידעת את הדברים האלה.
4. כאשר יוסוף (יוסף) אמר לאביו, אבא! ראיתי (בחלום) אחד-עשר
כוכבים ואת השמש ואת הירח, ראיתי אותם סוגדים לי.²
5. אמר (האב), בני! אל תספר את חלומך לאחיד לבד יזממו מזמות נגדך.
כי השטן אויב גלוי לכו האדם.
6. כך יבחר בך רבונך וילמדך לפרש את החלומות שאחרים יראו, וישלים
את חסדו לך ולמשפחת יעקוב, כפי שהשלים את חסדו לאבותיך,
אברהם ואסחאק ולפניך. רבונך יודע וחקם.

קטע 2

7. בספור של יוסוף ואחיו יש את ולקח לשואלים.
8. וכאשר אמרו (אחיו של יוסוף), הנה יוסוף ואחיו אהובים לאבינו יותר
מאוננו, אם כי אנחנו חבורה. אכן אבינו שרוי בטעות גמורה.
9. והם אמרו, הרגו את יוסוף או השליכו אותו למקום רחוק בארץ, אז
אהבת אביכם תפנה רק אליכם, ונהיה אנשים מצליחים בלעדיו.
10. ואז אמר אחד מהם, אל תהרגו את יוסוף, מוטב שתשליכו אותו
למעמקי בור, יתכן ואחת השירות תמצא אותו, אם באמת אתם רוצים
לעשות מה שהוא.
11. ואז אמרו, אבינו! למה אינך בוטח בנו בכל הנוגע ליוסף? ולטובתו
אנחנו דואגים.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. הסגידה ליוסף מתוך הוקרה ולא פולחן. כמו סגידת המלאכים לאדם. ר' סורת אל-בקה 2: 34.

12. שְׁלַח אוֹתוֹ עִמָּנוּ מָחָר יִשְׁחַק וְיִשְׁמַח וְאַנְחָנוּ נִשְׁמַר עָלָיו.
13. אָמַר (נִעְקוֹב), אֲנִי אֶדְאָג מְאוֹד אִם תִּקְחוּ אוֹתוֹ עִמָּכֶם, וְאֲנִי מִפְּחָד שֶׁהָזָאב יִטְרֹף אוֹתוֹ כְּשֶׁאַתֶּם לֹא שָׁמִים לֵב אֵלָיו.
14. הֵם אָמְרוּ, אִם יֹאכַל אוֹתוֹ הָזָאב בְּעוֹד אֲנַחְנוּ חֲבוּרָה וְחֹזְקִים, נִהְיָה מְאוֹד נִכְשָׁלִים.
15. וְכֹאשֶׁר לָקְחוּ אוֹתוֹ, וְלֵאחֶר שֶׁזָּמְמוּ לְהַשְׁלִיכוֹ לְתוֹךְ הַבּוֹר, הִשְׁרִינוּ לוֹ, עוֹד תִּזְכֹּר לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם זֶה בְּלִי שִׁירָגִישׁוֹ.
16. וְכִשְׁחֲזְרוּ אֶל אֲבֵיהֶם בְּעָרֵב בּוֹכִים,
17. הֵם אָמְרוּ, אֲבִינוּ! עָרְכָנוּ תַּחְרוֹת מְרוֹץ בִּינֵינוּ וְהִשְׁאַרְנוּ אֶת יוֹסוֹף עַל כְּלֵינוּ, וְאִז טִרֵּף אוֹתוֹ הָזָאב, אַתָּה לֹא תִאָּמֵן לָנוּ אֲפֹלוּ אִם אֲנַחְנוּ הֵיינוּ צוֹדִיקִים.
18. וְהֵבִיאוּ אֶת כְּתָנָתוֹ וְעָלֶיהָ דָם שָׁקַר. אָמַר (נִעְקוֹב), נִתְּפַתִּיתֶם לַעֲשׂוֹת דָּבָר מָה רָע. עָלִי לְהִתְאַזֵּר יָפָה בְּסִבְלָנוֹת, וְאַלֶּלְהָ יַעֲזֹר לִי מִפְּנֵי מַה שֶׁאַתֶּם מִתְאַרִים.
19. וְהִנֵּה הִגִּיעָה שִׁירָה, וְהֵם שָׁלְחוּ אֶחָד מֵהֶם לִשְׁאֹב מִים. וְכֹאשֶׁר הוֹרִיד אֶת דָּלּוֹ, וּלְפַתַּע הוּא קָרָא, הִתְבַּשְּׂרוּ! מִצְאֵתִי נֵר בַּבּוֹר, וְהִסְתִּירוּ אוֹתוֹ בְּתוֹךְ הַסְּחוּרָה שֶׁלָּהֶם, אֵךְ אֶלֶלְהָ יִדַּע מַה שֶׁהֵם עוֹשִׂים.
20. (וְאַחֲרָיו) מָכְרוּ אוֹתוֹ בְּמַחִיר זֹל מְאוֹד, בְּעָבוּר דֶּרֶה־מִים¹ סְפוּרִים, כִּי לֹא הָיָה לָהֶם עֲנֵן בּוֹ.

קטע 3

21. הָאִישׁ מִמִּצְרַיִם אֲשֶׁר קָנָה אוֹתוֹ אָמַר לְאִשְׁתּוֹ, הִתְיַחֲסִי אֵלָיו בְּכָבוֹד, כִּי אוֹלִי יוֹעִיל לָנוּ, אוֹ נִסָּח אוֹתוֹ כָּבוֹ שְׁלָנוּ. וְכֵן בִּסְסָנוּ אֶת יוֹסוֹף בְּאַרְץ (מִצְרַיִם), וְכִדִּי לְלֵמֵד אוֹתוֹ לְפָרֵשׁ אֶת הַחֲלוֹמוֹת, וְאַלֶּלְהָ שׁוֹלֵט עַל כָּל הָעֲנִינִים שָׁלוֹ, וְאוֹלַם מְרִבִּית בְּנֵי הָאָדָם אֵינֶם יוֹדְעִים.
22. וְכֹאשֶׁר הִגִּיעַ יוֹסוֹף לְבִגְרוֹתָיו הִעֲנֵקְנוּ לוֹ חֲכָמָה וְדַעַת. כְּזֹאת נִגְמַל לְעוֹשֵׂי הַטּוֹב.
23. הָאִשָּׁה אֲשֶׁר הָיָה בְּבִיתָהּ נִסְתָּה לְפִתּוֹת אוֹתוֹ, וְנִנְעָלָה אֶת הַדִּלְתוֹת, וְאַמְרָה, בּוֹא אֵלַי, אָמַר, יִשְׁמְרֵנִי אֶלֶלְהָ! הֵן אֲדוֹנִי כָּבֵד אֶת שְׁהוֹתַי בְּבִיתוֹ. הַחוּטָאִים לֹא יִצְלִיחוּ.

24. וְאֶכּוּ חֶשְׁקָה נִפְשָׁה בּוֹ וְאִףּ הוּא חֶשְׁקָה נִפְשׁוֹ בָּהּ לּוּלִי רָאָה אֶת אוֹת רִבּוּנוֹ.¹ עֲשִׂינוּ זֹאת כְּדִי לְהַרְחִיק אֶת הָרָעָה וְאֶת הַתּוֹעֵבָה מִמֶּנּוּ. כִּי הִיָּה מַעֲבָדֵינוּ הִטְהוּרִים אֲשֶׁר הִתְמַסְרוּ לַעֲבֹדֶת אֱלֹהָהּ.
25. וְהוּא רָץ לְקִרְאָת הַדָּלֶת לְבֵרֶת, אֲבָל הִיא רָצָה אַחֲרָיו לְתַפֵּס אוֹתוֹ, וְאִזּוּ הִיא קָרָעָה אֶת כְּתֻנָּתוֹ מֵאַחֹר, וְהִם מָצְאוּ אֶת בַּעֲלָהּ לִיד הַדָּלֶת. וְאִזּוּ אָמְרָה, מַה דִּינוֹ שֶׁל מִי שֶׁרָצָה לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂה תּוֹעֵבָה עִם אִשְׁתּוֹ, אִם לֹא מֵאָסֵר אוֹ עֹנֵשׁ מִכְּאִיב?
26. אָמַר יוֹסוּף, הִיא נִסְתָּה לְפָתוֹת אוֹתִי, וְעַד מִבְּנֵי בֵּיתָהּ הָעִיד, אִם כְּתֻנָּתוֹ קְרוּעָה מִלְּפָנִים, הֲרִי הִיא צוֹדֶקֶת וְהוּא שֶׁקֶר,
27. אֲדָּא אִם כְּתֻנָּתוֹ קְרוּעָה מֵאַחֹר, הֲרִי הִיא מְשֻׁקֶּרֶת וְהוּא צוֹדֶק.
28. וְכֵאֲשֶׁר רָאָה (בַּעֲלָהּ) כִּי כְּתֻנָּתוֹ קְרוּעָה מֵאַחֹר, אָמַר, אֲכֹן זֶה מִמְּזֻמָּתְכֹן, כִּי מִזֻּמָּתְכֹן עֲצוּמָה,
29. אֶתָּה יוֹסוּף, סוּר מִזֶּה. וְאַתָּה, בְּקָשִׁי סְלִיחָה עַל חֲטֵאֲךָ, כִּי הֵייתָ מֶן הַחוֹטְאִים.

קִטְעַ 4

30. וְנָשִׁים בָּעִיר אָמְרוּ, אֲשֶׁת הַשֵּׁר חֶשְׁקָה בַּעֲבָדָה וְרָצָתָה לְפָתוֹת אוֹתוֹ, אֲנַחְנוּ רֹאוֹת שֶׁהִיא בַּתְּעֵיָה גְלוּיָהּ.
31. וְכֵאֲשֶׁר שָׁמְעָה עַל דְּבָרֵי הָרְכִילוֹת שֶׁלָּהּ, הִזְמִינָה אוֹתָן, וְהִכִּינָה לָהֶן מְקוֹם יְשִׁיבָה נוֹחַ וְאֶכָּל לֶאֱכֹל, וְנִתְּנָה סִכּוֹן בְּיַד כָּל אַחַת. וְאָמְרָה לוֹ, צֵא אֵלַיְיךְ. וְכֵאֲשֶׁר הִנָּשִׁים רָאוּ אֶת יוֹסוּף נִדְּהָמוּ מִלִּפִּי מְרָאָהוּ עַד כִּי חָתְכוּ אֶת יָדֵיהֶן,² וְאָמְרוּ, יִשְׁמְרֵנוּ אֱלֹהָהּ! אִין זֶה בֶּן אָדָם. אִין כִּי זֶה אֵלָא מִלְּאָד מִכְּבָד.
32. וְאִזּוּ אָמְרָה, הִנֵּה הוּא זֶה אֲשֶׁר גָּנִיתָן אוֹתִי בְּגִלְלוֹ. אֲמַנִּם רְצִיתִי לְפָתוֹת אוֹתוֹ, אֲדָּא הוּא כָּבֵשׁ אֶת יָצְרוֹ. אִם לֹא יַעֲשֶׂה אֶת מַה שֶׁאֲדַרְשׁ מִמֶּנּוּ, יֵאָסֵר וְיִהְיֶה מֶן הַנִּכְנָעִים.
33. אָמַר יוֹסוּף, רִבּוּנִי! הַמֵּאָסֵר טוֹב לִי מִמָּה שֶׁהֵן מִזְמִינוֹת אוֹתִי לַעֲשׂוֹת, וְאִם לֹא תִּרְחִיק מִמֶּנִּי אֶת מִזְמוֹתֵיהֶן, אֲכַנֶּע וְאֶהְיֶה בֵּין הַחוֹטְאִים.
34. וְרִבּוּנוֹ נֶעֱנָה לוֹ, וְהַרְחִיק מִמֶּנּוּ אֶת מִזְמוֹתֵיהֶן. כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
35. אֲמַנִּם אַחֲרֵי שֶׁרָאוּ שֶׁהוּא חָף מִפְּשַׁע הַחֲלִיטוֹ לֶאֱסֹר אוֹתוֹ לְזִמְן מָה.

1. ראה את אות ריבוננו = יש האומרים, שהמלאך ג'בריל נגלה לו, או יעקוב אביו.

2. מתוך התפעלות ביופיו של יוסוף חתכו את ידיהן במקום לחתוך את הפרי שנתנה להן לאכול.

קטע 5

36. וְשֵׁנִי נָעָרִים נִכְנָסוּ עִמּוֹ אֶל בֵּית הַסֵּהֶר. אָמַר הָאֶחָד, הִנֵּה רְאִיתִי עֲצָמִי בַּחֲלוֹם סוֹחֵט עֲנָבִים לַעֲשׂוֹת יַיִן. וְהָאֶחָד אָמַר, הִנֵּה רְאִיתִי עֲצָמִי בַּחֲלוֹם נוֹשֵׂא לֶחֶם עַל רֹאשִׁי וְהָעוֹף אוֹכֵל מִמֶּנּוּ. (שְׁנֵיהֶם אָמְרוּ), הוֹדַעַתְנוּ אֶת פִּירוּשׁוֹ, כִּי אֲנַחְנוּ רוֹאִים אוֹתָךְ מַעֲשֵׂי הַטּוֹב.
37. וְאָז אָמַר יוֹסוּף, כָּל אֲכָל שְׂיוּבָא אֲלֵיכֶם, אֲנִי יָכוֹל לְהוֹדִיעַ לָכֶם עָלָיו לִפְנֵי שְׂיָגֶשׁ לָכֶם. זֶהוּ מַה שְּׁלַמְדָנִי רְבוּנִי, כִּי אֲנִי נִטְשָׁתִי אֶת דָּתָם שֶׁל אֱלֹהֵי אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ בְּאֱלֹלָהּ, וְיִכְפְּרוּ בַּעֲוֹלָם הַבָּא,
38. וְהָאֶמְנָתִי בְּדַת אַבּוֹתַי, אַבְרָהָהִים, אֶסְחָאק, וְיַעֲקֹב, וְאֵל לִנּוּ לְשִׁתְּךָ עִם אֱלֹלָהּ כָּל שְׁהוּא. זֶה הַחֲסֵד שֶׁל אֱלֹלָהּ עָלֵינוּ וְעַל כָּל בְּנֵי הָאָדָם, וְאוֹלָם מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יוֹדוּ (לְאֱלֹלָהּ).
39. חֲבֵרִי לְמַאֲסָר! הֵאֵם (עֲבוּדָת) רְבוּנִים שׁוֹנִים טוֹבָה יוֹתֵר מֵעֲבוּדַת אֱלֹלָהּ, הָאֶחָד וְהַמִּנְצָח?
40. הָאֱלִילִים שְׂאֲתָם עוֹבְדִים מִבִּלְעָדֵי אֵינִם אֵלָּא שְׁמוֹת שְׂאֲתָם וְאַבּוֹתֵיכֶם בְּדִיתָם בְּלִי כָּל רְשׁוֹת מַאֲלָלָה. הַשְּׁלִטוֹן בְּיַד אֱלֹלָהּ לְבַד, וְהוּא צָוָה כִּי לֹא תַעֲבֹדוּ אֵלָּא אוֹתוֹ, זֹאת הִיא הַדָּת הַיְשָׁרָה, וְאוֹלָם מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יֵדְעוּ.
41. חֲבֵרִי לְמַאֲסָר! וְאֲשֶׁר לִפְשֶׁר חֲלוּמוֹתֵיכֶם, אֶחָד מִשְׁנֵיכֶם יִשְׁקָה אֶת אָדוֹנוֹ יַיִן, וְהַשְּׁנִי יִצְלַב וְהָעוֹף תֹּאכֵל מֵרֹאשׁוֹ. כִּבְר נַחֲרֵץ הַדָּבָר שֶׁשְּׂאֲלָתֶם עָלָיו.
42. אִזּוֹ אָמַר לָזֶה אֲשֶׁר חָשַׁב שְׁהוּא יִנְצַל, הַזֵּכֶר אוֹתִי בְּפָנָי אֲדוֹנִיךָ. אֵד הַשְּׁטוֹן הַשְּׁכִיחוּהוּ לְהַזְכִּירוֹ בְּפָנָי אֲדוֹנִי, וְהוּא (יוֹסוּף) נִשְׁאַר בְּבֵית הַסֵּהֶר שָׁנִים מִסָּפֶר.

קטע 6

43. וְכַאֲשֶׁר הִמְלִיךְ אָמַר, (בַּחֲלוֹם) רְאִיתִי שְׁבַע פְּרוֹת שְׁמִנּוֹת, וְהִנֵּה שְׁבַע פְּרוֹת רָזוֹת אוֹכְלוֹת אוֹתוֹ, וְשְׁבַע שְׁבוּלִים יִרְקוֹת וְאַחֲרוֹת יִבְשׁוֹת. הוּא אֲנָשִׁים נִכְבָּדִים! תִּנוּ דַּעַתְכֶם עַל חֲלוּמִי, אִם אַתֶּם יָכוֹלִים לִפְרֹשׁ חֲלוּמוֹת.
44. הֵם אָמְרוּ, חֲלוּמוֹת מְבִלְבָּלִים, וְאִין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים לִפְרֹשׁ חֲלוּמוֹת.
45. וְהִנֵּה זֶה אֲשֶׁר נִצַּל, נִזְכָּר (בְּיוֹסוּף) אַחֲרֵי זְמַן מָה, וְאָמַר, אֲנִי אָבִיא לָכֶם אֶת פִּשְׁרוֹ, הִרְשׁוּ לִי לִלְכֹּת,
46. (וְכַשֶּׁהֲגִיעַ אֶל יוֹסוּף בְּבֵית הַסֵּהֶר) אָמַר לוֹ, יוֹסוּף הֲצַדִּיק! מַה דַּעַתְךָ עַל שְׁבַע פְּרוֹת שְׁמִנּוֹת הַנֶּאֱכָלוֹת עַל יְדֵי שְׁבַע פְּרוֹת רָזוֹת, וְשְׁבַע שְׁבוּלִים יִרְקוֹת וְאַחֲרוֹת יִבְשׁוֹת, לְמַעַן אַחֲזֹר לְאֲנָשִׁים כָּדִי שְׂיִדְעוּ?

47. אָמַר (יוסוף), שְׁבַע שָׁנִים תִּזְרְעוּ בַּשָּׂקִידָה גְדוֹלָה, אַךְ אֶת מֶה שֶׁתִּקְצְרוּ הַנִּיחוּ אוֹתוֹ בַּשֶּׁבֶליוֹ, מִלְבָּד מַעַט אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ תֹאכְלוּ.

48. אַחֲרַיְכֶם יָבוֹאוּ שְׁבַע שָׁנִים קָשׁוֹת שֶׁתֹּאכְלֶנָה אֶת כָּל מֶה שֶׁחֲסַכְתֶּם, מִלְבָּד מַעַט אֲשֶׁר אוֹתוֹ תִּשְׁמְרוּ,

49. אַחֲרַיְכֶם כִּד תִּבּוֹא שָׁנָה שְׁבָה יֵרֵד גֶּשֶׁם, וּבָהּ יִהְיֶה שְׁפַע בְּפָרִי.

קטע 7

50. וְאֵז אָמַר הַמֶּלֶךְ, הִבִּיאוּ אוֹתוֹ אֵלַי! וְכַאֲשֶׁר בָּא הַשְּׁלִיחַ אֵלָיו, אָמַר (יוסוף), שׁוּב אֶל אֲדוֹנֶיךָ וּשְׁאַל אוֹתוֹ, לְבָרַר אֶת עַנְיִן הַנָּשִׁים אֲשֶׁר פָּצְעוּ אֶת יְדֵיהֶן. כִּי רְבוּנִי יוֹדַע אֶת מִזְמָתוֹ.

51. וְאָמַר הַמֶּלֶךְ, מֶה קָרָה לָכֵן כַּאֲשֶׁר שִׁדְלָתָן אֶת יוֹסֵף? אָמְרוּ, יִשְׁמְרֵנוּ אֵלֶּה! אֵין אֲנַחְנוּ יוֹדְעוֹת עָלָיו כָּל רַע. אֵז אָמְרָה אִשְׁתִּי הַשֵּׁר, עֵתָהּ נִכְוָנָה (נִתְגַּלְתָּה) הָאֵמֶת, אֲנִי נִסִּיתִי לְפַתּוֹת אוֹתוֹ, וְהוּא מֵהַצּוֹדִקִּים.

52. בְּזֹאת יָדַע (בַּעֲלִי) כִּי לֹא בִגְדָתִי בּוֹ בְּסִתֵּר, וְכִי אֵלֶּה לֹא יִדְרִיךְ אֶת מִזְמַת הַבּוֹגְדִים.

חלק 13

53. וְלֹא אֲזַכָּה אֶת נַפְשִׁי, כִּי הִיצַר מִדִּיחַ לָרָעָה, פָּרַט לֹאֲשֶׁר עָלָיו יְרַחֵם רְבוּנִי. כִּי רְבוּנִי סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

54. וְאֵז הַמֶּלֶךְ אָמַר, הִבִּיאוּ אוֹתוֹ אֵלַי וְאַבְחַר בּוֹ לְשֵׁרוֹתַי. וְכַאֲשֶׁר בָּא אָמַר לוֹ הַמֶּלֶךְ, אֵתָהּ אֲצַלְנוּ נִכְבָּד וְנֶאֱמָן.

55. אָמַר יוֹסֵף, הִפְקֵד אוֹתִי עַל אוֹצְרוֹת הָאָרֶץ, כִּי אֲנִי שׁוֹמֵר נֶאֱמָן וּבַעַל יָדַע.

56. כִּד בְּשִׁסְנוּ אֶת מַעֲמָדוֹ שֶׁל יוֹסֵף בְּאָרֶץ (מִצְרַיִם), לִשְׁכֹּן בְּכָל מְקוֹם שִׁירָצָה, וְכִד נַעֲנִיק רַחֲמֵינוּ לְמִי שֶׁנִּרְצָה, וְלֹא נִגְרַע מִשְׁכָּר עוֹשֵׂי הַטוֹב,

57. וְאוֹלָם שְׁכַר הַעוֹלָם הֵבֵא טוֹב יוֹתֵר לֹאֵלֶה הַמַּאֲמִינִים וְהַיִּרְאִים (אֶת אֵלֶּה).

קטע 8

58. וְכַאֲשֶׁר אָחִיו שָׁל יוֹסֵף פָּאוּ וְנִכְנְסוּ אֵלָיו, וְהוּא הִכִּיר אוֹתָם אַךְ הֵם לֹא הִכִּירוּ אוֹתוֹ.

59. אוֹלָם לֹאֲחַר שֶׁשִּׁפַּק לָהֶם אֶת צָרְכֵיהֶם מִן הַמְּזוֹן, אָמַר, בְּפַעַם הַבָּאָה הִבִּיאוּ אֵלַי אֲחֵיכֶם מֵאֲבִיכֶם. הֵן תִּרְאוּ כִּי אֲנִי נוֹתֵן אֶת הַמַּדָּה מְלֵאָה, וְכִי אֲנִי הַטוֹב שֶׁבְּמֵאֲרָחִים,

60. אַךְ אַם לֹא תִבְיֹאוּהוּ אֵלַי, לֹא יִהְיֶה לָכֶם עוֹד מְזוֹן אִתִּי, וְלֹא תִקְרְבוּ אֵלַי.
61. אָמְרוּ, נִשְׁתַּדֵּל לְשַׁכְנַע אֶת אֲבִיו לְשַׁלַּח אוֹתוֹ אִתָּנוּ. וְאַנְחֵנוּ עוֹמְדִים לַעֲשׂוֹת זֹאת.
62. וְאָמַר יוֹסוּף לְעוֹזְרָיו, שִׁימוּ אֶת כִּסְפְּכֶם בְּאַמְתָּחוֹתֵיהֶם לְמַעַן יִמָּצְאוּהוּ בְּשׁוּבָם לְמִשְׁפַּחֹתֵיהֶם, וַיִּתְּכוּ שְׂיַחְזָרוּ.
63. וַכְּשָׁחְזְרוּ אֶל אֲבֵיהֶם אָמְרוּ, אֲבִינוּ! נִמְנַע הָאֶכֶל מֵאִתָּנוּ (אִם לֹא תִשְׁלַח אֶת אֲחִינוּ אִתָּנוּ), עַל כֵּן שִׁלַּח עִמָּנוּ אֶת אֲחִינוּ לְמַעַן נָבִיא אֶכֶל. וְאַנְחֵנוּ נִשְׁמָר עָלָיו.
64. אָמַר יַעֲקֹב, הֲאֲמִין לָכֶם שֶׁתִּשְׁמְרוּהוּ כְּשֵׁם שֶׁהֲאֲמַנְתִּי לָכֶם לְשֹׁמֵר אֶת אֲחִיו מִלְּפָנִים? אֲלֵלָה הוּא הַשׁוֹמֵר הַטוֹב וְהוּא הַרְחוּם בְּרַחֲמָנִים.
65. וַכְּאֲשֶׁר פָּתְחוּ אֶת אַמְתָּחוֹתֵיהֶם, וַהֲנִה רָאוּ שֶׁכִּסְפָּם הוֹחִזֵר אֲלֵיהֶם. וְהֵם אָמְרוּ, אֲבִינוּ! מָה עוֹד נִבְקָשׁ! הִנֵּה כִסְפֵּנוּ הֵחִזֵּר אֲלֵינוּ, וְנוּכַל לִפְרֹגֵס אֶת מִשְׁפַּחֹתֵינוּ. וְנִשְׁמָר עַל אֲחִינוּ, וְנִקְבַּל מִשָּׂא גָמֵל יוֹתֵר, שֶׁהוּא לֹא כָּל כֶּד חֲשׁוֹב בְּשִׁבְלֹו (הָאֲדוֹן הַמִּצָּרִי).
66. אָמַר, אֲנִי לֹא אֲשַׁלַּח אוֹתוֹ אִתְּכֶם אֲלֵא לְאַחַר שֶׁתִּתְחַיְבוּ בְּשׁוּבָעָה לִפְנֵי אֲלֵלָה שֶׁתִּחְזִירוּ אוֹתוֹ אֵלַי, פָּרֵט לְמִקְרָה שָׂאִין בִּיכְלֵתְכֶם לְהִגּוֹ עַל עַצְמְכֶם. וַכְּאֲשֶׁר נִשְׁבְּעוּ לוֹ. אָמַר, אֲלֵלָה מְשַׁגִּיחַ עַל אֲשֶׁר הִסְכַּמְנוּ.
67. וְאָמַר, בְּנִי! אֵל תִּכְנָסוּ מִשְׁעַר אֶחָד, כִּי אִם הִכְנָסוּ מִשְׁעָרִים שׁוֹנִים. וְאוּלָם לֹא אוּכַל לְעַזֹּר לָכֶם בְּפָנֵי אֲלֵלָה מְאוּמָה. כִּי הִתְחַלְטָה בִּידוֹ, וְעָלָיו נִשְׁעָנְתִּי, וְעָלָיו יִשְׁעֵנוּ הַנִּשְׁעָנִים.
68. וַכְּאֲשֶׁר נִכְנָסוּ כְּפִי שֶׁאָמַר לָהֶם אֲבֵיהֶם, לֹא הָיָה מוֹעִיל לָהֶם בְּמְאוּמָה אֲצֵל אֲלֵלָה, אֲלֵא חֶשֶׁק שֶׁהָיָה בְּלֵב יַעֲקֹב וְהוּא הִבִּיעַ אוֹתוֹ, וְהוּא הָיָה אִישׁ דַּעַת, כְּפִי שֶׁלְמַדְנוּ אוֹתוֹ, וְאוּלָם מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יָדְעוּ.

קטע 9

69. וַכְּאֲשֶׁר (הָאֲחִים) נִכְנָסוּ אֶל יוֹסוּף, אָסַף אֵלָיו אֶת אֲחִיו¹, אָמַר לוֹ, אֲחִיךָ אֲנִי, אֵל תִּצְטַעַר עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ (לִי).
70. וּלְאַחַר שֶׁסָּפַק צָרְכֵיהֶם בְּמִזוֹן, שָׁם אֶת הַגְּבִיעַ בְּאַמְתַּחַת אֲחִיו. אַז כָּרוֹז קָרָא, הוּי אֲנִשִּׁי הַשִּׁינָה! אֲכֹן גִּנְבִים אִתָּם.
71. הֵם אָמְרוּ וּפְנֵי אֲלֵיהֶם, וּמָה אֲבָד לָכֶם?

1. אֲחִיו בֶּן אִמּוֹ וְאִבּוֹ. הָאֲחִים הָאֲחֵרִים הָיוּ רַק בְּנֵי אִבּוֹ מֵאִם אַחֶרֶת.

72. אָמְרוּ, אָבְד לָנוּ גְבִיעַ הַמֶּלֶךְ. וּמִי שֶׁיַּחְזִיר אוֹתוֹ יִקְבַּל מִטְעֵן שֶׁל גֶּמֶל נוֹסֵף, אֲנִי מִתְחַיֵּב בְּזֹאת.
73. אָמְרוּ הָאֲחִים, אֲנַחְנוּ נִשְׁבָּעִים בְּאֵלֶּהָ! וְאַתֶּם כִּבְר יוֹדְעִים כִּי לֹא בָּאֵנוּ לְהִשְׁחִית בְּאֶרֶץ. וְכִי אֵין אֲנַחְנוּ גִּנָּבִים.
74. וְאָז אָמְרוּ (אֲנָשֵׁי יוֹסוּף), וּמָה הוּא עָנְשׁוֹ שֶׁל הַגִּנָּב (אֶצְלָכֶם) אִם אַתֶּם מִשְׁקָרִים?
75. אָמְרוּ (הָאֲחִים), הֲעֹנֵשׁ הַמַּגִּיעַ לָזֶה שֶׁבִּאֲמַתְחָתוֹ (יִמְצָא הַגִּבְעִי)?¹ הֲיֵהָ הֲעֹנֵשׁ הַמַּגִּיעַ לוֹ (שֶׁהָיָה עֶבֶד), כִּךְ אֲנַחְנוּ מַעֲנִישִׁים אֶת הַפּוֹשְׁעִים.
76. וְהוּא הִתְחִיל לַחֲפֹשׂ אֶת אֲמַתְחוֹת הָאֲחִים שֶׁלוֹ לִפְנֵי שְׁחַפֵּשׂ אֶת אֲמַתְחָתוֹ הָאֵחַ שֶׁלוֹ (מִשְׁנֵי הוֹרִיו), וּלְבַסּוֹף הוֹצִיא אוֹתוֹ (הַגִּבְעִי) מֵאֲמַתְחָתוֹ שֶׁל אָחִיו. וְכִךְ אֲנַחְנוּ הַדְּרַכְנוּ אֶת יוֹסוּף לְתַחְבוּלָהּ הַזֹּאת, מִשּׁוֹם שֶׁלֹּא הָיָה בִּיכָלְתּוֹ לִפְנֵי דִין הַמֶּלֶךְ לַקְּחֹת אֶת אָחִיו כְּעֶבֶד בְּלִי סִבָּה חֻקִּית, אֲלָא אִם יִרְצֶה אֵלֶּהָ. אֲנַחְנוּ מַעֲלִים בַּדְּרוֹגוֹת אֶת מִי שֶׁנִּרְצָה, וּמַעַל כָּל אִישׁ דַּעַת מִצּוֹי מִי שֶׁהוּא יוֹתֵר בַּעַל דַּעַת מִמֶּנּוּ (אֵלֶּהָ).
77. וְאָז אָמְרוּ הָאֲחִים, אִם הוּא גִנָּב הֲרִי גַם אִחַ לֹ גִנָּב לִפְנֵים. יוֹסוּף שָׁמַר זֹאת בְּנַפְשׁוֹ, וְלֹא הִעִיר לָהֶם עַל כֵּךְ. וְאָמַר (בְּנִפְשׁוֹ), הַמַּעֲמָד שֶׁלָּכֶם הוּא יוֹתֵר גְּרוּעַ מִמָּה שֶׁאַתֶּם אוֹמְרִים. וְאַלֶּהָ יוֹדֵעַ יוֹתֵר אֶת מַה שֶׁאַתֶּם מִתְאַרִים.
78. וְאָז אָמְרוּ הָאֲחִים, הוּי כְּבוֹד הַשְּׁלִיט! יֵשׁ לוֹ אֵב זָקֵן מְאוּד, עַל כֵּן קָח לָךְ אֶחָד מֵאֲתָנוּ בְּמִקְוֹמוֹ, רוֹאִים אֲנַחְנוּ כִּי אֵתָה אִישׁ חֲסֵד.
79. אָמַר, יִשְׁמְרֵנִי אֵלֶּהָ! לֹא נִקַּח אֲלָא אֶת זֶה אֲשֶׁר אֶצְלוֹ מִצָּאֵנוּ אֶת הַחֶפֶץ שֶׁלָּנוּ, אַחֲרֵת אֲנַחְנוּ נִהְיָה עוֹשִׂקִים.

קִטְעַ 10

80. וְכַאֲשֶׁר נִזְכָּרוּ מִמֶּנּוּ, הִתְיַעֲצוּ בֵּינֵיהֶם. אָמַר הָאֵחַ הַגָּדוֹל בָּהֶם, אַתֶּם יוֹדְעִים כִּי אֲבִיכֶם לָקַח עֲלֵיכֶם הַתְּחִיבוּת בְּשֵׁם אֵלֶּהָ, הֵן כִּבְר קִדְּם לֹא קִיַּמְתֶּם אֶת הַבְּטַחְתְּכֶם כִּלְפֵי יוֹסוּף. לָכֵן אֲנִי לֹא אֶעֱזֹב אֶת הָאֶרֶץ הַזֹּאת עַד שִׁירְשָׁה לִי אָבִי, אוֹ עַד אֲשֶׁר יִשְׁפֹּט אוֹתִי אֵלֶּהָ, כִּי הוּא הַטוֹב שֶׁבַּשּׁוֹפְטִים.
81. וְאַתֶּם שׁוּבוּ אֶל אֲבִיכֶם וְאָמְרוּ לוֹ, הוּי אֲבִינוּ! גִּנָּב בָּנָד, וְלֹא נָעִיד כִּי אִם אֶת אֲשֶׁר דִּעְנֵנוּ. וְאֵין אֲנַחְנוּ שׁוֹמְרִים עַל הַנְּסִתָּר.

1. הַעוֹנֵשׁ הוּא שֶׁעֲבוֹד הַגּוֹנֵב לְבַעַל הַחֶפֶץ הַנִּגְנָב.

82. וּשְׁאַל אֶת אֲנָשֵׁי הָעִירָה (בְּמִצְרַיִם) שֶׁהֵינּוּ בָּהּ, וְאֶת אֲנָשֵׁי הַשִּׁירָה אֲשֶׁר בָּאוּ בָּהּ. וְאָכַן אֶמֶת נִדְבָר.
83. אָמַר אֲבִיהֶם, הַתַּפְתָּתָה לָכֶם נַפְשְׁכֶם לְעוֹלָל דְּבַר מָה. עָלִי לְהַתְאָזֵר בְּסִבְלָנוֹת בְּצוּרָה הוֹנָגָת, וְיִתְכַּן שְׁאַלְלָה יַחְזִיר אֶת כָּלָם אֵלַי, כִּי הוּא הַיּוֹדֵעַ וְהַחֲכָם.
84. וְאֵז הַתַּרְחֵק מֵהֶם וְאָמַר, יְגוֹנִי מְאוֹד גְּדוֹל לְאַבְדָּנוּ שֶׁל יוֹסוּף. וְכֵהוּ עֵינָיו מִן הַצָּעַר, וְהוּא עָצַר אֶת יָגוֹנוֹ.
85. וְאָמְרוּ בְּנֵי בֵּיתוֹ, חֵי אֱלֹהָהּ! הֵאֵם לֹא תִחַדֵּל לְהַזְכִּיר אֶת יוֹסוּף עַד שֶׁיִּתְּשׁ כּוֹחַ אוֹ תַּמּוּת.
86. אָמַר, אֲנִי מֵתְאוֹנֵן עַל צָעְרִי וְיְגוֹנִי לְאַלְלָהּ, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ (מִן הַרְחָמָנוֹת) שֶׁל אֱלֹהָהּ אֶת מָה שֶׁאֵינְכֶם יוֹדְעִים.
87. הוּי בְּנֵי! לָכוּ וּבַקְשׁוּ לְגַלּוֹת יְדִיעוֹת עַל יוֹסוּף וְאַחִיו, וְאַל תִּתְּנֶאֱשׁוּ מֵרַחֲמֵי אֱלֹהָהּ, כִּי רַק אֲנָשִׁים כּוֹפְרִים יִתְּנֶאֱשׁוּ מֵרַחֲמֵי אֱלֹהָהּ.
88. וְכֹאֲשֶׁר נִכְנְסוּ אֵלָיו (יוֹסוּף) אָמְרוּ, הוּי כְּבוֹד הַשְּׁלִיט! מִצּוּקָה פָּגְעָה בָּנוּ וּבְנֵי בֵּיתֵנוּ, וְהִבְאֵנוּ מַעַט כֶּסֶף, תָּן לָנוּ בְּבִקְשָׁה מִדַּת מִזוֹן מְלֶאכָה אוֹ עֲשֵׂה צְדָקָה עִמָּנוּ, כִּי אֱלֹהָהּ גּוֹמֵל לְנוֹתָנִי צְדָקָה.
89. אָמַר, הֵאֵם אַתֶּם זּוֹכְרִים מָה שֶׁעָשִׂיתֶם בְּיוֹסוּף וְאַחִיו בְּהִיוֹתְכֶם נְבֻעָרִים? אָמְרוּ, בְּאַמֶּת אַתָּה יוֹסוּף! הוּא אָמַר, כֵּן אֲנִי יוֹסוּף וְזֶה אָחִי. אֱלֹהָהּ הָעֵנִיק לָנוּ חֶסֶד, וּמִי שֶׁיִּרְאֶה אֶת אֱלֹהָהּ וְיִסְבֵּל, אֱלֹהָהּ לֹא יִגְרַע מִשְׁכָּרוֹ שֶׁל עוֹשֶׂה הַטּוֹב.
91. אָמְרוּ, חֵי אֱלֹהָהּ! אֱלֹהָהּ הָעֵדִיף אוֹתָךְ עָלֵינוּ, וְאַנְחָנוּ הֵינּוּ חוֹטְאִים.
92. וְאֵז הוּא אָמַר, אֵין תּוֹכַחָה עָלֶיכֶם הַיּוֹם, וְאַלְלָהּ יִסְלַח לָכֶם, כִּי הוּא הַרְחוּם בְּרַחֲמָנִים,
93. קַחוּ אֶת כֶּתֶנְתִּי זֹאת וְהִנִּיחוּהָ עַל פְּגִי אָבִי וְיֹאִירוּ עֵינָיו. וְהִבִּיאוּ אֵלַי אֶת כָּל בְּנֵי בֵּיתְכֶם.

קטע 11

94. וְכֹאֲשֶׁר יָצְאָה הַשִּׁירָה לְדֶרֶכָּהּ, אָמַר אֲבִיהֶם, אֲנִי מְרִיחַ אֶת הָרִיחַ שֶׁל יוֹסוּף, אִם לֹא תִלְעָגוּ לִי.
95. אָמְרוּ, חֵי אֱלֹהָהּ! עֲדִין אַתָּה שְׁקוּעַ בְּתַעֲבִיתְךָ הַקּוֹדֶמֶת.

96. וְכַאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֵלָיו הַמִּבְשָׁר הֵנִיחַ אוֹתָהּ (הַכֶּתֶנֶת) עַל פָּנָיו וְהוּא חָזַר לַרְאוֹת. וְאָז אָמַר, הֲלֹא אִמְרָתִי לָכֶם, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ מֵאֵלֶּלָה אֶת אֲשֶׁר אַתֶּם לֹא יוֹדְעִים.
97. וְאָמְרוּ, הוּא אֲבִינוּ! בִּקֵּשׁ לְמַעַנְנוּ סְלִיחָה מֵאֵלֶּלָה עַל חַטָּאֵינוּ, כִּי אֲנַחְנוּ הֵיינוּ חוֹטְאִים.
98. וְהוּא אָמַר, אֲשָׁאֵל אֶת רַבּוֹנִי לְסַלֵּחַ לָכֶם, כִּי הוּא הַסּוֹלֵחַ וְהַרְחוּם.
99. כַּאֲשֶׁר נִכְנְסוּ אֶל יוֹסוּף, אָסַף אֵלָיו אֶת הוֹרָיו, וְאָמַר לָהֶם, הַכְּנִסוּ לְמִצְרַיִם בְּרִצּוֹנוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה בְּטוּחִים.
100. וְאָז הֶעֱלָה אֶת הוֹרָיו עַל כֶּסֶּ הַכְּבוֹד, וְהֵם סָגְדוּ לוֹ.¹ וְהוּא אָמַר, אָבָא! זֶה הוּא פִּתְרוֹן חֲלוּמֵי מִלְּפָנֶיךָ. רַבּוֹנִי הַגָּשִׁים אוֹתוֹ. הוּא הֶעֱנִיק לִי חֶסֶד בְּהוֹצִיאוֹ אוֹתִי מִבֵּית הַסֹּהַר, וּבְהִבִּיאוֹ אֶתְכֶם אֵלַי מִן הַמִּדְבָּר, לְאַחֵר שֶׁהִשְׁטָן גָּרַם פְּרִיד בֵּינִי לְבֵין אַחִי, כִּי רַבּוֹנִי הִמְיִטִּיב וְהַעֲוָשָׁה חֶסֶד לְמִי שֶׁהוּא רוֹצֶה, וְהוּא הִיֹּדֵעַ וְהַחֲכָם.
101. רַבּוֹנִי! אַתָּה הֶעֱנַקְתָּ לִי שְׁלֹטוֹן וּלְמַדְתָּנִי אֶת פְּרוֹשׁ הַחֲלוּמוֹת. אַתָּה בּוֹרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וְהַמְגֵן עָלַי בַּעוֹלָם הַזֶּה וּבַעוֹלָם הַבָּא. הִמִּית אוֹתִי כְּמַתְמַסֵּר לָךְ, וְצִרְפָּנִי אֶל הַיִּשְׂרָאֵלִים.
102. זֶהוּ אֶחָד מִן הַמִּקְרָאִים הַנִּסְתָּרִים אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מְגַלִּים לָךְ, כִּי לֹא הִיִּית אַתֶּם בְּזִמְן שֶׁהַחֲלִיטוֹ לַעֲשׂוֹת מַה שֶׁעָשׂוּ וְזִמְמוּ מְזֻמָּה.
103. מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים (מִבְּנֵי עַמָּךְ) לֹא יֵאֱמִינוּ (לָךְ) אֲפֹלוּ אִם אַתָּה שׁוֹקֵד עַל כָּךְ.
104. וְאִין אַתָּה מִבְּקֵשׁ שְׂכָר מֵהֶם עַל כָּךְ, כִּשֶּׁהִבֵּאתָ לָהֶם (הַקּוֹרְאָן) הוּא אֲזַכְּרָה לְבְנֵי הָעוֹלָם,

קִטְעַ 12

105. רַבִּים הֵם הָאוֹתוֹת שֶׁבְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ אֲשֶׁר הֵם רוֹאִים כָּל הַזִּמְן אֲדָּ אֵינָם שָׁמַיִם יָב,
106. רַבִּים מֵהֶם לֹא יֵאֱמִינוּ בְּאֵלֶּלָה בְּלֹא לְצַרְף לוֹ שְׁתַּפִּים,
107. הָאֵם בְּטוּחִים הֵם שֶׁלֹּא יָבוֹא עֲלֵיהֶם עֲנֵשׁ מִקִּיף מִהָעֵנֶשׁ שֶׁל אֵלֶּלָה? אוֹ שֶׁלֹּא תָבוֹא אֲלֵיהֶם שְׁעַת הַדִּין פְּתָאוּם בְּלִי שִׁינְגִישׁוֹ?
108. אָמַר לָהֶם, זֶהוּ הַשְּׁבִיל שְׁלִי! אֲנִי וְהַמַּאֲמִינִים בִּי מִזְמִינִים (לְהַאֲמִין) בְּאֵלֶּלָה בְּהוֹכָחָה בְּרוּרָה. הַשְּׁבִיב לְאֵלֶּלָה! וְאִין אֲנִי מִבִּין הַפְּגִנִּיִּים.

1. להשתחוות, או הסגידה: היא מתוך הוקרה ולא פולחן.

109. ולא שלחנו שליחים לפניך אלא אנשים מבני הערים שהשרינו להם.

האם לא יתהלכו בארץ לראות מה היה סופם של אלה שקדמו להם?
והעולם הבא טוב יותר ליראים. האם לא תבינו?

110. כאשר נואשו השליחים (מאמונת בני עמם) וחשבו כי הם הוכחשו,
נצחונו בא אליהם (אל השליחים) והצלנו את כל מי שרצינו, וענשנו לא
ימנע מן החוטאים.

111. בספורים שלהם טמון לקח לבעלי תבונה. אין הם ספורים שאפשר
לבדוּתם. אלא אשור (לספרים) שקדמו לו, והבהרת כל הענינים
החשובים לבני האדם, והדרך, ורחמים לאנשים המאמינים.

13

סִוֵּרַת אֶר-רַעַד הָרָעַם

סורה זו קיבלה את שמה «אֶר-רַעַד» בגלל הביטוי «אֶר-רַעַד, הָרָעַם» שנזכר בה בפעם ראשונה ; בגלל שסורה זו הורדה במכה.

השם «אֶר-רַעַד» נזכר בסורת אל-בקה 2 : 19. אבן עאשור חשב שזה אחרי סורת אר-רעד משום שסורת אל-בקה הורדה במדינה.

הורדה במכה אחרי סורת מוחמד 47 ; ופסוקיה ארבעים ושלושה. קיבלה את שמה «הָרָעַם» מפסוק שלושה-עשר.

סורת אר-רעד 13

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. א.ל.מ.ר.¹
אֵלֶּה אוֹתוֹת הַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן), אֲשֶׁר הוֹרֵד אֵלֶיךָ מִן הַשָּׁמַיִם מִעַם רַבּוֹנְךָ
הוּא הָאֱמֶת, אֲבָל רַב הָאֲנָשִׁים אֵינָם מַאֲמִינִים.
2. אֵלֶּה הוּא אֲשֶׁר רוֹמֵם אֶת הַשָּׁמַיִם בְּלִי עֲמוּדִים כְּפִי שְׁאַתָּם רוֹאִים
אוֹתָם (הַשָּׁמַיִם),² לְאַחַר מִכּוֹן עֲלָה עַל פֶּס הַמַּלְכוּת, וְהַכְנִיעַ אֶת הַשָּׁמַשׁ
וְאֶת הַיָּרֵחַ, וְכָל אֶחָד מִסְתַּבֵּב בְּמַסְלֹל שְׁלוֹ לְזִמּוֹן קָצוֹב.³ הוּא מְנַהֵל אֶת
הָעֲנִינִים, וּמְבַהֵר לָכֵס אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תִּהְיוּ בְּטוֹחִים בַּפְּגִישַׁת רַבּוֹנְכֶם
(בְּיוֹם הַדִּין).
3. וְהוּא אֲשֶׁר שָׁטַח אֶת הָאָרֶץ וְהִתְקִין בָּהּ הָרִים גְּבוּהִים, וְהִזְרִים בָּהּ נְהָרוֹת,
וּבָרָא לָכֵס אֶת הַפָּרִי מִכָּל מִין זוּג, וְהוּא עֹטֵף אֶת הַיּוֹם בְּלִילָה. בְּכָל זֶה יֵשׁ
אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים מְבִינִים.
4. וּבְאָרֶץ עֶשֶׂה קְטָעִים סְמוּכִים זֶה לָזֶה (אֲבָל שׁוֹנִים זֶה מִזֶּה). (וַיֵּשׁ בְּאָרֶץ)
גְּנוֹת עֲנָבִים, וּצְמָחִים שׁוֹנִים, וּדְקָלִים בְּנֵי שָׁרֵשׁ אֶחָד, אוֹ בְּנֵי שְׁרָשִׁים
נִפְרָדִים שֶׁכֶּלֶס מְקַבְּלִים הַשְּׁקָאָה מֵאוֹתָם מִיָּם. אֲמָנָם אֲנַחְנוּ מִבְּדִילִים
בִּינֵיהֶם בְּטַעַם וָרִיחַ, וּבִזְהָ אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים מְבִינִים.
5. אִם אַתָּה מִתְפַּלֵּא, תִּתְפַּלֵּא עַל מָה שֶׁהֵם אוֹמְרִים, הֲאִם אַחֲרֵי הֵיוּתָנוּ
לְעַפְרָ נִהְיָ לְבְרִיאָה חֲדָשָׁה?⁴ הַשּׁוֹאֲלִים הָאֵלֶּה כּוֹפְרִים בְּרַבּוֹנָם וְאֲשֶׁר
כְּבָלִים יִנְחוּ עַל צוּאֲרֵיהֶם (בְּיוֹם הַדִּין), וְאֲשֶׁר הֵם יִהְיוּ בַּעֲלֵי הָאֵשׁ.
לְעוֹלָמִים יִהְיוּ בָּהּ.
6. הֵם (הַכּוֹפְרִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ לְהַחֲשִׁי (לָהֶם) אֶת הָרָעָה לְפָנֵי הַטּוֹבָה.⁵
וּכְבֵּר הָיוּ לְפָנֵיהֶם עַמִּים שֶׁכִּפְרוּ וְקִבְּלוּ עָנֵשׁ. רַבּוֹנְךָ סוֹלֵחַ לְבָנֶי אָדָם
לְמִרוֹת הֵיוּתָם עוֹשֵׁקִים, אֵד רַבּוֹנְךָ מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים. רא.

2. ר' סורת אט-טלאק 65: 12; וסורת אל-חגי 22: 65.

3. ר' סורת יא. סין 36: 38 - 39.

4. ר' סורת אל-אחאקאף 46: 33.

5. ר' סורת אל-ענכבות 29: 53 - 54; סורת אל-מעארג' 70: 1; וסורת אש-שורא 42: 18.

7. הכופרים אומרים, למה לא הורד לו נס מרבוננו? ¹ אתה רק מזוהר, ולכל אמה יש מדריו (שִׁדְרִיךְ אותה לְדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁר). ²

קטע 2

8. אלה הוא היודע את אשר תשא (ברחמה) כל נקבה, ³ ומה יוצא מן הרחם לפני תם תקופת ההריון או אחריה. וכל דבר אצלו לפי מדה וזמן מדיקים,
9. הוא יודע את הנסתרות ואת הנגלות, והוא הכביר והנעלה.
10. בעיניו (של אלה) כלכם שונים, מי שמסתיר סוד או מגלה אותו, וזה המסתתר בחשכת הלילה או מתהיל לאור היום. ⁴
11. יש לו (לאלה) מלאכים שומרים את האדם מלפניו ומאחוריו, והם משגיחים ומגנים עליו לפי הצו של אלה. אלה לא ישנה את המצב של בני איזו קהלה אלא אם ישנו הם את אשר בנפשותיהם. ואם אלה ירצה לפגע באיזו קהלה אין מי שיכל לעצר אותו, כי אין להם (הכופרים) מגן וזולתו.
12. הוא המראה לכם את הברק בפחד (מן הענש) ובתקוה (לגשם), והוא יוצר את העננים הכבדים המלאים במים.
13. הרעם משבח אותו ומהללו, ⁵ וכן המלאכים, בשל יראתם אותו. הוא שולח את סופות הברקים, לפגע במי שירצה, ואולם הכופרים מתנפחים (עם הנביא מוחמד) על אלה החזק בגברותו וענשו. ⁶
14. הקריאה האמתית והצודקת שיקת לו בלבד, ואלה הקוראים אל אלילים שונים וזולת אלה, האלילים לא יענו להם בכלל. דומים הם למי שמושיט את כפות ידיו אל המים להביאם אל פיו, אך הם לא יגיעו אליו, כי קריאת הכופרים היא רק תעיה.
15. לאלה סוגדים כל אשר בשמים ובארץ, סוגדים מרצון או מכפייה, הם וצליהם ערב ובקר. ⁷

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 59.

2. ר' סורת אל-בקה 2 : 272 ; וסורת פאטר 35 : 24.

3. ר' סורת אנ-גיס 53 : 32 ; סורת אז-זומר 39 : 6 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 12 - 14.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 7 ; סורת הוד 11 : 5 ; וסורת ינוס 10 : 61.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 44.

6. ר' סורת אנ-נמל 27 : 50 - 51.

7. ר' סורת אנ-נחל 16 : 48.

16. אָמַר (מוֹחֲמַד), מִי הוּא רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ? אָמַר, אֵלֶּלָהּ, אָמַר, וּבִכָּל זֹאת לְקַחְתֶּם לָכֶם מְגִנִּים זֹולְתוֹ שְׁאִינֶם יְכוּלִים לְהוֹעִיל אוֹ לְהִרְעֵ אֶפְלוֹ לְעַצְמָם. אָמַר, הָאֵם הָעוֹר וְהַפִּקֶחַת הֵם שְׁוִים! אוֹ הַחֹשֶׁךְ וְהָאוֹר! הָאֵם עָשׂוּ שְׁתַּפְּסִים לְאֵלֶּלָהּ שֶׁבָּרְאוּ כִּפִּי שֶׁהוּא בָּרָא, לָכֵן אֵינֶם יְכוּלִים לְהִבְחִין בֵּין בְּרִיאַת אֵלֶּלָהּ לְבְרִיאַת אֱלִילֵיהֶם! אָמַר, אֵלֶּלָהּ בּוֹרֵא כָּל דָּבָר וְהוּא הַיְחִיד וְהָאֶחָד וְהַמְּנַצֵּחַ.
17. הוּא הוֹרִיד מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֵז הַנְּחָלִים זָרְמוּ לִפִּי מְדוּתֵיהֶם, וְהַזָּרֵם נָשָׂא קֶצֶף רַב. כְּמוֹ כֵּן הַקֶּצֶף הָעוֹלָה מִמִּתְכַּת אֲשֶׁר יִתִּיכוּ בָּאֵשׁ לְמַעַן עֲשׂוֹת תַּכְשִׁיטִים וְכֵלִים. לְזֹאת יִמְשִׁיל אֵלֶּלָהּ אֶת הָאֵמֶת וְהַשֶּׁקֶר. וְאֶבֶן בָּאֲשֶׁר לְקֶצֶף יַעֲלֶם, אֵד הַמוֹעִיל לְבִנֵּי אָדָם יִשְׁאָר בְּתוֹךְ הָאֲדָמָה. כֵּךְ יִמְשַׁל אֵלֶּלָהּ מְשָׁלִים.¹
18. לְאֲשֶׁר נִעְנֶוּ לְרַבּוֹנָם צָפוּי כָּל טוֹב. אֵד אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יַעֲנוּ לוֹ, אִם יִהְיֶה לָהֶם כָּל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ וְעוֹד כְּמוֹהוּ אִתּוֹ, הֵם יִהְיוּ מוֹכִנִּים לְפָדוֹת אֶת עַצְמָם בְּיוֹם הַדִּין. כִּי חֲשָׁבוֹנָם יִהְיֶה קֶשֶׁה מְאוֹד, וּמִגּוֹרֵיהֶם גִּיהֶלֶם. מֶה רַע הַיִּצּוּעִי?²

קטע 3

19. הָאֵם הָאָדָם הַיּוֹדֵעַ כִּי אֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִיד (הַקּוֹרְאָן) מֵאֵת רַבּוֹנָד הוּא הָאֵמֶת,³ כִּזָּה אֲשֶׁר הוּא עוֹר (שְׁאִינוּ רוֹאֶה אֶת הָאֵמֶת)?⁴ רַק בְּעָלֵי בִינָה יִזְכְּרוּ,
20. הֵם אֵלֶּה הַמְּקִימִים אֶת הַבְּרִית עִם אֵלֶּלָהּ, וְאֵינֶם מִפְּרִים אֶת הַתְּחִיבוֹתָם,
21. וְהַמְּקַשְּׂרִים אֶת הַקֶּשֶׁר אֲשֶׁר אֵלֶּלָהּ צוּה לְקֶשֶׁר,⁵ וְיִרְאוּ אֶת רַבּוֹנָם, וּפְחָדוֹ מִפְּנֵי חֲשָׁבוֹן סוֹפֵי חִמּוֹר,
22. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר עָמְדוּ בְּנִסְיוֹן כְּדִי לְרַצּוֹת אֶת פְּנֵי רַבּוֹנָם, וּקִיְמוּ אֶת הַתַּפְּלָה, וְהוֹצִיאוּ מִמֶּה שֶׁהִתְנַקְּנוּ לָהֶם בְּסִתֵּר וּבִגְלוֹי, וְהוֹדִיפִים אֶת הָרָעָה בְּטוֹבָה, לְכָל אֵלֶּה הַגְּמוּל וְהָאֲשֶׁר הַסּוֹפִי בְּעוֹלָם הַבָּא,
23. גְּנִי עֵדוֹן אֲשֶׁר אֱלִיָּהֶם יִכְנָסוּ הֵם וְכָל הַיִּשְׁרָיִם מִבֵּין הוֹרֵיָהֶם, וְרַעֲיוֹתֵיהֶם, וְיִלְדֵיהֶם,⁶ כְּשֶׁהַמְּלָאכִים יִכְנָסוּ עֲלֵיהֶם מִכָּל שַׁעַר,

1. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 43.

2. ר' סורת יונוס 7 : 26 ; וסורת אל-כהף 18 : 87 - 88.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 115.

4. ר' סורת אל-חשר 59 : 20.

5. כמו עזרה לקרובים ונזקקים.

6. ר' סורת אט-טור 52 : 21.

24. (מְבָרְכִים אוֹתָם בְּאוֹמְרָם לָהֶם), שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם! עַל אֲשֶׁר הֵייתֶם בְּחֵיכֶם
בְּעָלֵי סִבְלָנוֹת, מִה טוֹב וּמִה נָעִים הַגְּמוּל הַסּוֹפִי שֶׁלְכֶם.

25. אוּלַם אֵלֶּה הַמְּפָרִים אֶת הַבְּרִית שֶׁכָּרְתוּ עִם אֱלֹהָ, וְהַמְּנַתְקִים כָּל קֶשֶׁר
אֲשֶׁר צָנָה אֱלֹהָ לְקֶשֶׁר, וּמִשְׁחִיתִים בְּאַרְץ, עֲלֵיהֶם תִּפֹּל הַקְּלָלָה, וְלָהֶם
הַמַּעֲוֹן הַסּוֹפִי הַגָּרוֹעַ בְּיוֹתֵר.

26. אֱלֹהָ מְפָרֵנִס בְּשִׁפְעַע אוֹ בְּדִלּוֹת אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה.¹ וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) שֶׁמַּחִים
בְּחֵי הָעוֹלָם הַזֶּה,² וְאוּלַם חֵי הָעוֹלָם הַזֶּה הֵם הַנָּאָה חוֹלְפֶת לְעֶמֶת חֵי
הָעוֹלָם הַבָּא.

קטע 4

27. הַכּוֹפְרִים אוֹמְרִים, לָמָּה לֹא הוֹרֵד לוֹ יָס מִרְבוּנוֹ? אָמַר, אֱלֹהָ מוֹלִיד
שׁוֹלֵל אֶת מִי שֶׁהוּא רוֹצֶה, וּמְדִרִיד אֵלָיו אֶת מִי שֶׁחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה.³

28. אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינִי וְלִבּוֹתֵיהֶם רְגוּעִים בְּזִכָּר אֱלֹהָ. כִּי רַק בְּזִכָּר אֱלֹהָ
יִרְגְּעוּ הַלְּבָבוֹת,

29. הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב, הַטּוֹבָה לָהֶם וְיָשׁוּבוּ אֶל מְקוֹם יָפָה (גֵּן עֵדֶן בְּיוֹם
הַדִּין).

30. כְּמוֹ כּוֹ, שֶׁלַּחֲנוֹ אוֹתָהּ (מוֹחֲמַד) אֶל אִמָּהּ אֲשֶׁר לָפְנֶיהָ חָלְפוּ אֲמוֹת אַחֲרוֹת,
לְמַעַן תִּקְרָא בַּפְּנִיָּה אֶת אֲשֶׁר הִשְׁרִינוּ לָהּ (הַקּוֹרְאָן). וְהֵם כּוֹפְרִים
בְּרַחֲמָן. אָמַר, הוּא רְבוּנִי, שְׂאִין אֵלֶּה זִלְתּוֹ, וְעָלָיו אֲנִי סוֹמֵךְ, וְאֵלָיו אֲנִי
חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה.⁴

31. לוֹ הָיָה קוֹרְאָן אֲשֶׁר מִפְּנֵי הָרִים נִעְלָמִים מִמְּקוֹמָם, אוֹ נִבְקָעָה בּוֹ הָאֶרֶץ,
אוֹ מְדַבְּרִים עִם הַמַּתִּים, (יְהִיָּה הַקּוֹרְאָן הַזֶּה). אֲבָל כָּל הָעֲנִינִים בְּיַד
אֱלֹהָ. הַאִין הַמַּאֲמִינִים יוֹדְעִים כִּי אֵלֵּי רָצָה אֱלֹהָ, הִזָּה מְדִרִיד אֶת בְּנֵי
הָאָדָם כָּלֵם! אֶת הַכּוֹפְרִים תִּפְגַּע בָּהֶם מִהַלּוּמָה,⁵ אוֹ תִפֹּל בְּקִרְבָּת בְּתֵיהֶם,
בְּגִלֵּל מַעֲשֵׂיהֶם הַנִּבְזִים, עַד אֲשֶׁר תִּתְּקִים הַבְּטָחַת אֱלֹהָ. כִּי לֹא יִפֹּר
אֱלֹהָ אֶת הַהִבְטָחָה.⁶

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 55 - 56.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 77 ; וסורת אל-אעלא 87 : 16 - 17.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 111 ; וסורת ינוס 10 : 96 - 97, ופי 102.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 34 ; וסורת אנ-נחל 16 : 63.

5. מהלומה, בערבית قارعة קארהה. הביטוי הזה נזכר עוד ארבע פעמים בקוראן, בסורת אל-חאקה 69 :

4 ; וסורת אל-קארהה 101 : 1 - 3.

6. ר' סורת אבראהים 14 : 47.

קטע 5

32. כְּבֵר לִפְנֵיךָ לַעֲגוּ לְשָׁלִיחִים, וְאֲנִי דְחִיתִי אֶת עֲנָשָׁם שֶׁל הַכּוֹפְרִים, אַחֵר כֹּף הָעֲנָשָׁתִי אוֹתָם. וְעָנְשִׁי הָיָה מְאֹד קָשָׁה.¹
33. (מִי רְאוּי לְהִיּוֹת נֶעְבֵּד) הַמְשַׁגִּיחַ עַל מַעֲשֵׂה כָּל נֶפֶשׁ: (אוּ הַשְׁתַּפִּים שְׂבָנִי הָאֲדָם עוֹשִׂים?)² אָמַר, קִרְאוּ בְּשִׁמוֹתֵיהֶם. אוּ אַתֶּם מוֹדִיעִים לְאֵלֶּהָ עַל מַה שְּׂאִינוּ יוֹדַע בְּאַרְצָ? אוּ סֵתָם אַתֶּם מְדַבְּרִים?³ לַכּוֹפְרִים נִרְאָה מַה שְּׂזַמְמוּ בַּעֲיוֹ נֶפֶחַ,⁴ וְנִמְנָעוּ מִלְּלַכֵּת בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר. וּמִי שְׂאֵלֶּהָ מוֹלִיךְ שׁוֹלָל, אִין לוֹ מְדִרִיד.⁵
34. הֵם יַעֲנִשׁוּ בַּעוֹלָם הַזֶּה, וְהַעֲנֵשׁ שֶׁל הָעוֹלָם הַבֹּא עוֹד יוֹתֵר קָשָׁה,⁶ וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מִגֵּן מִפְּנֵי אֵלֶּהָ.
35. זֶה מֶשֶׁל (תֹּאדוֹר) הַגִּנָּה אֲשֶׁר נִוְעַדָּה (מֵאֵלֶּהָ) לִירְאִים, זִוְרָמִים מִתְחַתֵּיָה הַנְּהָרוֹת, אֲכָלָה קִיָּם לָעַד וְצֵלָה. זֶה שְׂכָר הִירְאִים, וְשְׂכָר הַכּוֹפְרִים הוּא הָאֵשׁ.

קטע 6

36. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר (הַנוֹצְרִים וְהַיְּהוּדִים, אֵלֶּה שְׁהֶאֱמִינוּ בְּךָ) שְׂמִיחוּ בָּהֶּ אֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלֹיךָ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם,⁷ אִךְ הַסִּיעוֹת (שֶׁל הַכּוֹפְרִים וְאַחֲדִים מִבְּעָלֵי הַסֵּפֶר) הַתִּכְחָשׁוּ לַחֲלֹק מִמֶּנּוּ. אָמַר, אֲכֹן צִוִּיתִי לַעֲבֹד רַק אֶת אֵלֶּהָ וְלֹא לְשִׁתְּףִי בּוֹ, אֱלֹיו אֶקְרָא, וְאֱלֹיו אֲנִי חוֹזֵר.
37. כִּמוֹ כֵּן הוֹרְדֵנוּ אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם אֱלֹיךָ כְּפוֹרְקָאן (הַבְּחִנָּה בֵּין אָמֶת לְשִׁקֵּר) בַּעֲרַבִּית. לָכֵן אִם אַתָּה נוֹהֵג לִפִּי נְטִיָּת לָבָם לְאַחֵר כָּל הַדַּעַת שְׁהַעֲנִקָה לָךְ, לֹא יִהְיֶה לָךְ עוֹזֵר וְלֹא מִגֵּן מִפְּנֵי אֵלֶּהָ.
38. וּכְבֹר שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים לִפְנֵיךָ, וְנִתְּנוּ לָהֶם בְּנוֹת זִוּג וְצִאָצָאִים.⁸ וְאִין שְׁלִיחַ שְׂכִיב לְהִבְיָא אוֹת בְּלִי רְשׁוֹתוֹ שֶׁל אֵלֶּהָ. לְכָל עַת מוֹעֵד.⁹

1. ר' סורת הוד 11 : 102 ; וסורת אל-חג' 22 : 48.

2. ר' סורת אל-אנעאם 5 : 39 ; סורת יונוס 10 : 61 ; סורת הוד 11 : 6 ; סורת אר-רעד 13 : 10 ; סורת טא. הא 20 : 7 ; וסורת אל-חדיד 57 : 4.

3. ר' סורת אנ-גיס 53 : 23.

4. ר' סורת פוצלת 41 : 25.

5. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 41 ; וסורת אנ-נחל 16 : 37.

6. ר' סורת אל-פגיר 89 : 25 - 26.

7. ר' סורת אל-בקהר 2 : 121 ; סורת אאל עמראן 3 : 199 ; וסורת אנ-נחל 16 : 37.

8. ר' סורת אל-כהף 18 : 110.

9. ר' סורת אאל עמראן 3 : 145 ; וסורת אל-חג' 22 : 70.

39. והוא מוחק את מה שִׁירָצָה או מְשַׁאֵיר אֶת מה שִׁירָצָה מִן הַצִּוִּים
וְהַחֲקִים,¹ כִּי אָצְלוּ אִם הַסֶּפֶר.²
40. בֵּין אִם נִרְאָה לָךְ חֶלֶק מִהַעֲנֵשׁ אֲשֶׁר הוּעַדְנוּ לְכּוֹפְרִים, וּבֵין אִם תָּמוּת לִפְנֵי
שָׁזָה יִקְרָה, הָרִי עָלֶיךָ רֶק לְהַכְרִיז (אֶת שְׁלִיחוּתְךָ), וְעֲלִינוּ הַחֲשָׁבוֹן.³
41. הָאִם אֵין הֵם רוֹאִים כִּי אֲנַחְנוּ בָּאִים אֶל הָאָרֶץ וּמַפְחִיתִים אוֹתָהּ מִכָּל
קִצּוֹתֶיהָ,⁴ אֲלֵלָה שׁוֹפֵט, וְאֵין מִי שִׁיתִּנְגֵּד לְמַשְׁפָּט, וְהוּא מְהִיר חֲשָׁבוֹן.
42. אֵלָה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם זָמֶמוּ, וְאוֹלָם הַשְּׁלִטוֹן בְּיָדִי אֲלֵלָה הוּא.⁵ הָרִי הוּא
יֹדֵעַ מַה כָּל נֶפֶשׁ תִּרְכָּשׁ, וְהַכּוֹפְרִים עוֹד יִדְעוּ לָמִי יִהְיֶה הַשָּׂכָר הַטּוֹב (בַּיּוֹם
הַדִּין).
43. הַכּוֹפְרִים אוֹמְרִים, אֵין אֶתָּה שְׁלִיחַ מֵאֵת אֲלֵלָה. אָמַר, דִּי בָּאֲלֵלָה כָּעֵד
בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם, וּמִי שֶׁיֵּשׁ בְּיָדוֹ דַּעַת מִן הַסֶּפֶר.⁶

1. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 4.

2. אם הספר, בערבית أم الكتاب אום אל-כתאב : זה כנוי של אל-לוח אל-מחפוט', הלוח הגנוז (ראה סורת אל-בורוג' 85 : 22).

3. ר' סורת אל-ע'אשיה 88 : 21 - 26.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 41.

5. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 30 ; וסורת אנ-נמל 27 : 50 - 52.

6. ר' סורת אל-אעראף 7 : 156 - 157.

14

סִוֵּרַת אַבְרָאֵהִים אַבְרָהָם

סורה זו קיבלה את שמה «אַבְרָאֵהִים, אַבְרָהָם» מהעובדה שהסורה כוללת הספור של «אַבְרָאֵהִים» בפירוט, וישבו את בנו אסמאעיל בואדי של מכה היבש. גם בשל תודתו לאללה אשר נתן לו שני הבנים, אסמאעיל ואסחאק. ר' פ' 35 - 41. נוסף לזה אבראהים נזכר 69 פעמים בקוראן, ממנה פעם אחת בסורה זו.

הורדה במכה אחרי סורת נוח 71, ופסוקיה חמשים ושניים. קיבלה את שמה «אַבְרָהָם» מפסוק שלושים וארבעה.

סורת אברהם 14

בשם אללה הרחמן והרחים

קטע 1

1. א. ל. ר. ¹
זה ספר (הקוראן) הורדנו אליך (מוחמד) מן השמים, למען הוציא את בני האדם מאפלה לאור ברצון רבונם, אל שבילו של העיוז ורוב-התפארת,²
אללה אשר לו כל אשר בשמים וכל אשר בארץ.³ ואוי לכופרים מן הענגש הכבד,
2. אלה המעדיפים את חיי העולם הזה על חיי העולם הבא, ומונעים אנשים מללכת בשביל של אללה, ורוצים שהדת של אללה תהיה עקמה, כל אלה הם בתעיה עמקה.
3. ולא שלחנו שליח אלא כאשר הוא מדבר לשון בני עמו למען להבהיר את שליחותו להם. ואז, אללה מתעה את מי שהוא רוצה, ומדריך את אשר ירצה, כי הוא העיוז והחכם.
4. וכבר שלחנו את מוסא עם האותות שלנו, (וצוינו לו), הוצא את עמך מהחשכה אל האור, והזכר להם את ימי אללה, כי בהם אותות לכל המתאזר בסבלנות והמכיר תודה (לאללה).
5. וכאשר מוסא אמר לבני עמו, זכרו את החסד אשר העניק לכם אללה בהצילו אתכם מאנשי פרעה שהענישו אתכם ענגש קשה, והרגו את בניכם והשאירו בחיים את נשותיכם,⁴ בזה אללה העמיד אתכם בנסיין גדול.

קטע 2

7. ורבוניכם הכריזו, אם תודו לי, ארבה להעניק לכם חסד, אך אם תכפרו, הנה ענשי קשה.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. ר' סורת אל-בקה 2 : 257 ; וסורת אל-חדיד 57 : 9.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 158.

4. ר' סורת אל-אעראף 7 : 127, ופ' 141,

8. מוסא אָמר, אַם תִּכְפְּרוּ אִתְּם וְכָל בְּנֵי הָאָדָם הַחַיִּים בְּאַרְצָךְ, אֵין אֵלֶּלָה זְקוּק לָכֶם וְהוּא רַב-תַּפְּאֶרֶת.¹
9. הָאֵם לֹא שְׁמַעְתֶּם עַל אֵלֶּה שֶׁקָּדְמוּ לָכֶם מֵעַמִּי נוּחַ (נח), עֶאֱד, וְתִ'מוּד, וְכָל אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּאוּ אַחֲרֵיהֶם, שָׂרָק אֵלֶּה יוֹדַע עֲלֵיהֶם. הַשְּׁלִיחִים אֲשֶׁר נִשְׁלְחוּ אֲלֵיהֶם הִבִּיאוּ אֲלֵיהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים, וְאוֹלָם הֵם נִשְׁכּוּ אֶת כַּפּוֹת יְדֵיהֶם (מִתּוֹךְ רִגְזוֹ)² וְאָמְרוּ, אֲנַחְנוּ כּוֹפְרִים בְּאֲשֶׁר נִשְׁלַחְתֶּם לְמַסֵּר לָנוּ, וְאֲנַחְנוּ מְטִילִים סֶפֶק בְּכָל אֲשֶׁר תִּקְרָאוּ לָנוּ לְהֶאֱמִין בּוֹ.
10. הַשְּׁלִיחִים שָׁלְחָם אָמְרוּ, הִיֵּשׁ סֶפֶק בְּאֵלֶּה בּוֹרָא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ? קוֹרָא לָכֶם לְמַעַן יִסְלַח לָכֶם עַל חֲטָאֵיכֶם וְיִדְחָה אֶת עֲנֻשְׁכֶּם לְזַמָּן מְסִים (עד יום הדין)³ אָמְרוּ, אֵין אִתְּם אֵלָּא בְּנֵי אָדָם כְּמוֹנוֹ, וְאַתֶּם רוֹצִים לְמַנַּע אוֹתָנוּ מִלְּעַבֵּד אֲשֶׁר עֲבָדוּ אַבּוֹתֵינוּ. הִבִּיאוּ לָנוּ הוֹכָחָה בְּרוּרָה.
11. הַשְּׁלִיחִים שָׁלְחָם אָמְרוּ, אָמְנָם אֲנַחְנוּ בְּנֵי אָדָם כְּמוֹתְכֶם הֲנֵנוּ, אֵד אֵלֶּה מַעֲנִיק אֶת חֲסֵדוֹ (בְּשְׁלִיחוֹת) לְמִי שֶׁיִּרְצֶה מַעֲוֹבְדֵיו, וְאֵין בְּכוֹחֵנוּ לְהִבִּיא לָכֶם הוֹכָחָה אֵלָּא בְּרִשּׁוֹת אֵלֶּלָה, וְעַל אֵלֶּלָה יִשְׁעֵנוּ הַמַּאֲמִינִים.
12. וְלָמָּה לֹא נִשְׁעַן עַל אֵלֶּלָה שֶׁהִנָּחָה אוֹתָנוּ בְּדִרְכֵינוּ? אֲנַחְנוּ נִסְבֵּל אֶת פְּגִיעוֹתֵיכֶם, וְעַל אֵלֶּלָה יִשְׁעֵנוּ הַנִּשְׁעָנִים.

קטע 3

13. הַכּוֹפְרִים אָמְרוּ לְשְׁלִיחֵיהֶם, אֲנַחְנוּ נִגְרֹשְׁכֶם מֵאַרְצֵנוּ אִם לֹא תַחֲזְרוּ לְדַתֵּנוּ.⁴ אוֹלָם רְבוּנָם הִשָּׁרָה אֲלֵיהֶם, אֲנַחְנוּ נִשְׁמִיד אֶת הַכּוֹפְרִים,
14. וְנִשְׁכְּפִין אִתְּכֶם בְּאַרְץ אַחֲרֵיהֶם,⁵ זֶה גְּמוּלוֹ שֶׁל הִיָּרָא אוֹתִי וְאֶת הַתִּרְאָתִי.⁶
15. (הַשְּׁלִיחִים) שָׁאֵלוּ אֶת עֲזֶרֶת רְבוּנָם,⁷ וְאָז כָּל עָרִיץ עֲקֹשׁן הִיָּה מִתְאַכְזָב,⁸
16. וּלְפָנָיו (הַכּוֹפֵר) מַחֲכָה לוֹ גִּיהֶנֶם, וְשֵׁם יִשְׁקָה מִגְּלָה,⁹

1. ר' סורת אז-זומר 39 : 7 ; וסורת את-תע'אבון 64 : 6.

2. ר' סורת אל-עמראן 3 : 119.

3. ר' סורת הוד 11 : 3.

4. ר' סורת אל-אעראף 7 : 88 ; סורת אל-אנפאל 8 : 30 ; סורת אל-אסרא' 17 : 76 ; וסורת אנ-נמל 27 : 56.

5. ר' סורת אל-אעראף 7 : 128, ופי' 137 ; סורת אל-אנביאי' 21 : 105 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 171 - 173 ; וסורת אל-מוג'אדלה 58 : 21.

6. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 46 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 37 - 41.

7. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 19, ופי' 32.

8. ר' סורת קאף 50 : 24 - 26.

9. ר' סורת צאד 38 : 57 - 58.

17. וַיִּלְגֹּם אוֹתוֹ מִבְּלִי שְׂיֻכַּל לְבוֹלְעוֹ, וְהַמָּוֶת יָבֹא אֵלָיו מִכָּל עֵבֶר, אֵד הוּא לֹא יָמוּת,¹ וּמִחֻכָּה לוֹ עֲנֵשׁ קָשָׁה.²
18. מַעֲשֵׂיהֶם שֶׁל הַכּוֹפְרִים בְּרִבּוֹנָם (בְּחֵי הָעוֹלָם הַזֶּה) דּוֹמִים לְאַפֵּר אֲשֶׁר פָּגַעָה בּוֹ רוּחַ בָּיֹם סַעָרָה,³ וְלָכֵן לֹא יוֹכְלוּ לְהַפִּיק מֵאוֹמָה מֵאַשֶׁר רָכְשׁוּ, וְזוֹהִי הַתַּעֲיָה הָרְחוֹקָה מִן הַדָּרֶךְ.
19. הֲלֹא תִרְאֶה כִּי אֵלֶּה בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ עַל יְסוֹד הָאֲמֵת, וְאִם יִרְצָה יִשְׁמִידֶכֶם וַיָּבִיא בְּרִיאָה חֲדָשָׁה (בְּמִקְוִמָּכֶם),⁴
20. וַאֲיֵן הַדָּבָר קָשָׁה עַל אֵלֶּה.
21. (וּבָיֹם הַדִּין) כְּאַשֶׁר יוֹפִיעוּ כָּלֶם בְּפָנֵי אֵלֶּה, יֹאמְרוּ הַחֲלָשִׁים לְאֵלֶּה שֶׁהִתְנַשְּׂאוּ, אֲנַחְנוּ הִלְכְּנוּ אַחֲרֵיכֶם (וְצִיִּתְנוּ לָכֶם), הֵאֵם אַתֶּם יְכוּלִים לַעְזֹר לָנוּ לְהִסִּיר מֵעֲלֵינוּ מַעַט מֵעֲנִשׁוֹ שֶׁל אֵלֶּה? (הַמִּתְנַשְּׂאִים) יֹאמְרוּ, לוֹ הִנַּחְנוּ אֵלֶּה, כִּי אִזּוֹ הָיִינוּ מְנוּחִים אַתֶּכֶם. אַחַת הִיא לָנוּ אִם תִּקְצֹר רוּחֵנוּ וְאִם נִאֲרִיד רוּחֵנוּ, אֵינּוּ לָנוּ מִפְּלֹט (מִן הָעֲנֵשׁ).⁵

קטע 4

22. כְּאַשֶׁר הָעֵנִין תָּם וְנִשְׁלַם יַגִּיד הַשֵּׁטֶן, הִנֵּה אֵלֶּה הַבְּטִיחַ לָכֶם הַבְּטַחַת אֲמֵת, וְאֵלוֹ אֲנִי הַבְּטַחְתִּי לָכֶם וְלֹא קִיַּמְתִּי,⁶ וַאֲיֵן לִי עֲלֵיכֶם כָּל שְׁלֹטוֹן. אֲנִי קָרָאתִי לָכֶם וְאַתֶּם נִעַנִיתֶם לִי, וְלָכֵן אֵל תִּאֲשִׁימוּ אוֹתִי אֶלֶּא אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם תִּאֲשִׁימוּ, לֹא אוּכַל לַעְזֹר לָכֶם וְאַתֶּם לֹא תַעְזְרוּ לִי, וְאֲנִי מִכְחִישׁ אֶת הַשְּׁתַּפּוֹת עִם אֵלֶּה שְׁאַתֶּם מִיַּחֲסִים לִי.⁷ אָכֵן לְכּוֹפְרִים עֲנֵשׁ מִכְאִיב.
23. אֵלֶּה שֶׁהִאֲמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטוֹב יִכְנָסוּ אֶל גְּנִים שְׁנֵהֲרוֹת זִרְמִים מִתַּחַתָּם. לְעוֹלָם יִחִיו בְּתוֹכָם בְּרִשׁוֹת רְבּוֹנָם, וּבִרְכָּתָם בְּתוֹכָם «שְׁלוֹם».⁸

1. ר' סורת פאטר 35 : 36.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 64 - 68 ; סורת אר-רחמאן 55 : 43 - 44 ; אד-דוח'אן 44 : 43 - 50 ; סורת אל-ואקעה 56 : 41 - 44 ; וסורת צאד 38 : 55 - 58.

3. ר' סורת אל-בקר 2 : 264 ; סורת אאל עמראן 3 : 117 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 23.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 133 ; סורת אל-מאאידה 5 : 54 ; סורת יא. סין 36 : 77 - 83 ; סורת פאטר 35 : 15 - 17 ; סורת אל-אחקאף 46 : 33 ; וסורת מוחמד 47 : 38.

5. ר' סורת אל-אעראף 7 : 38 - 39 ; סורת אל-אחזאב 33 : 66 - 68 ; סורת סבא' 34 : 31 - 33 ; וסורת ע'אפר 40 : 47 - 48.

6. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 120.

7. ר' סורת מרים 19 : 82 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 5 - 6.

8. ר' סורת יונוס 10 : 10 ; סורת אר-רעד 13 : 23 - 24 ; סורת אל-פורקאן 25 : 75 ; וסורת אז-זומר

24. הלא תראה שאללה מדמה את האמרה הטובה (מלת האמונה באללה) לעץ נאה (הדקל) ששרשיו נטועים עמק באדמה וענפיו פונים למעלה לשמים,

25. ואת פריו יתן כל הזמן ברשות רבונו. ואללה ממשיך משלים לאנשים למען יזכרו.

26. האמרה הרעה (מלת הכפירה) נמשלה לעץ רקוב עקור מן האדמה באין לו קביעות.

27. אללה מחזק את המאמינים במלים נציבות בעולם הזה¹ ובעולם הבא. את הכופרים יתעה אללה, ואללה יעשה את אשר ירצה.

קטע 5

28. הלא תראה את אלה אשר החליפו חסדי אללה בכפירה, והושיבו את בני עמם בגיהנם,

29. אשר בו יצלו, וכמה רע הוא המעון!

30. והם עשו לאללה שוים, להתעלות משבילו. אמר, התענגו, אך סופכם אל האש.

31. אמר לעובדי אשר האמינו, שיקימו את התפלה, ויוציאו ממה שהענקנו להם בסתר ובגלוי, בטורם ובוא יום לא מקח וממכר בו, ולא רעות.²

32. אללה הוא אשר ברא את השמים ואת הארץ, והוריד מן השמים מים, ובהם הצמיח פרות שונים לפרנסתכם,³ והכפיר לכם את הספינות לשוט בים, וגם הכפיר לכם את הנהרות.

33. והכפיר לכם את השמש ואת הירח אשר ינועו במסלולם בהתמדה, והכפיר לכם את הלילה ואת היום.⁴

34. והוא שהעניק לכם מכל מה שבקשתם. אם תנסו לספר את חסדי אללה לא תוכלו למנות את כלם, אך האדם גורם עול לעצמו וזכרון.

1. במילים יציבות: דברי אמונה שאותם ישמיעו בכל מצב, כמו העדות, «אני מעיד שאין אלוה זולת אללה, ומעיד שמוחמד שליחו של אללה».

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 123, ופ' 254; וסורת אל-חדיד 57: 15.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 22.

4. ר' סורת אל-אעראף 7: 54; סורת יא. סין 36: 40; וסורת פאטר 35: 13.

קטע 6

35. וזכר באַשר אַבראָהים אָמר, רבוני! עֲשֵׂה אֶת הָעִיר הַזֹּאת (מִכָּה) בְּטוֹחָה,¹ וְהִרְחַק אוֹתִי וְאֶת בְּנֵי מַעְבֻּדֹת הַפְּסִילִים.
36. רבוני! הִם הִתְעוּ אֲנָשִׁים רַבִּים, עַל כֵּן, אֲשֶׁר הִלְךְ בְּדַרְכֵי הוּא שֵׁיִף לִי, וּמִי הִתְנַגַּד לִי, הִנֵּה אֶתָּה סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.²
37. רבוני! הִנֵּה הוֹשִׁבְתִּי מִצְאָצְאִי בַעֲמֶק בִּלְתִּי פוֹרָה עַל-יַד בֵּיתְךָ הַקְּדוֹשׁ (הַכְּעָבָה). רבוני! לִמְעַן וְקִיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה. לָכֵן הִטָּה אֶת לְבוֹת הָאֲנָשִׁים אֲלֵיהֶם, וּפְרִינָס אוֹתָם מִכָּל פְּרִי, לִמְעַן יוֹדוּ לָךְ.³
38. רבוני! אֶתָּה יוֹדֵעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר נַעֲלִים וְאֶת אֲשֶׁר נִגְלָה, וְלֹא יַעֲלֶם מֵאֵלָּהּ מֵאוּמָה לֹא בְּאֶרֶץ וְלֹא בַּשָּׁמַיִם.
39. הַשָּׁבִח לְאֵלָּהּ אֲשֶׁר נָתַן לִי לַעֲת זִקְנָה אֶת אֶסְמָאֵעִיל וְאֶת אֶסְחָאק, כִּי רבוני שוֹמֵעַ הַתְּפִלָּה.
40. רבוני! עֲזֹר לִי שְׂאָקִים אֶת הַתְּפִלָּה, וּמִצְאָצְאִי. רבוני! וְקַבֵּל אֶת תְּפִלָּתִי.
41. רבוני! וְסַלַּח לִי וּלְהוֹרֵי וְלִמְאֻמִּינִים בְּיוֹם יְקוֹם הַחֲשָׁבוֹן.

קטע 7

42. אַל תַּחֲשֹׁב כִּי אֵלָּהּ לֹא שֵׁם לֵב לִמְעֲשֵׂה הַחוּטָאִים, הוּא רַק נוֹתֵן לָהֶם אֲרֻכָּה עַד לְיוֹם אֲשֶׁר בּוֹ תִּהְיֶינָה עֵינֵיהֶם קְמוֹת מִבְּהִלָּה וּפְחַד,
43. וְהֵם יִתְרוֹצְצוּ, וְרֹאשֵׁיהֶם מוֹרְמִים בְּמִבְּט קְפוּא, וְלְבוֹתֵיהֶם רִיקִים (מִרַב פְּחַד).⁴
44. הַזֹּהָר אִפּוֹא אֶת בְּנֵי הָאָדָם מִפְּנֵי יוֹם יָבוֹא עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ, אֲזִי יֹאמְרוּ הַחוּטָאִים, רבוני! דַּחַה אֶת דֵּינֵנו עַד עֵת קְרוּבָה, וְנַעֲנֶה לְקִרְיָאֲתָךְ וְנִגְלֶךְ אַחֲרֵי הַשְּׁלִיחִים.⁵ (אֲזִי אֵלָּהּ יֹאמֶר), הֵאָם לֹא נִשְׁבַּעְתָּם לִפְנֵי כֵן כִּי אֵין לָכֶם כְּלָיָה?
45. וּשְׁכַנְתֶּם בְּמִשְׁכְּנוֹת אֵלָּה אֲשֶׁר עֲשָׂקוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם. וְהִתְבָּרַר לָכֶם כִּי־צַד הָעֲנִשְׁנו אוֹתָם, וּמִשְׁלָנוּ לָכֶם מִשְׁלִים.⁶

1. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 126 ; סורת אל-עִמְרָאן 3 : 96 - 97 ; וסורת אל-עִנְכְּבוֹת 29 : 67.

2. ר' סורת אל-מֵאֵאִידָה 5 : 118.

3. ר' סורת אל-קִצֵּץ 28 : 57.

4. ר' סורת טֹא. הָא 20 : 108 - 111 ; סורת אל-קִמְר 54 : 8 ; וסורת אל-מֵעֲאֲרָגִי 70 : 43.

5. ר' סורת אל-אֲנַעַם 6 : 27 - 28 ; סורת אל-מוֹאֲמֻנוֹן 23 : 99 - 100 ; סורת אֶס-סִגִּידָה 32 : 12 ; סורת

פֹּאטֶר 35 : 37 ; וסורת אל-מוֹנָפֶקוֹן 63 : 9 - 10.

6. ר' סורת אל-קִמְר 54 : 55.

46. וְהֵם זָמְמוּ מִזְמָה (לְהַרְגֹּת אֶת הַנְּבִיא), אֲדָא אֱלֹהָ יָדַע עַל מְזֻמָּתָם (וּבִטֹּל אוֹתָהּ), וְאִם גַּם יָכְלוּ לַעְקֹר הָרִים בְּמִזְמָתָם.¹
47. אֵל תַּחֲשֹׁב כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ מְקַיֵּם הַבְּטָחָתוֹ לְשִׁלְחָיו. כִּי אֱלֹהָ עֲזִיז וּבָעַל נִקְמוֹת.
48. בְּיוֹם הַהוּא (יוֹם הַדִּין) תַּחֲלֹף הָאֲדָמָה בָּאֲדָמָה אַחֶרֶת, וְהַשָּׁמַיִם גַּם הֵם,² וּבְנֵי אָדָם יִתְּצֻבוּ לִפְנֵי אֱלֹהָ הָאֶחָד וְהַמְּנַצֵּחַ.
49. תִּרְאֶה אֶת הַפּוֹשְׁעִים בְּיוֹם הַהוּא אֲסוּרִים בְּאַזְיָקִים,³
50. כְּשֶׁהֵם לְבוּשִׁים כְּתָנוֹת שֶׁל זָפֶת, וְהָאֵשׁ מְלַהֶטֶת אֶת פְּנֵיהֶם,
51. כְּדִי יִגְמַל אֱלֹהָ לְכָל נֶפֶשׁ כְּמַעֲשֶׂיהָ, אֱלֹהָ מְהִיר חֹשֶׁבוֹ.⁴
52. זוֹהִי אֲזֻהָרָה לְבְנֵי אָדָם לְמַעַן יִזְהָרוּ בָּהּ וַיִּדְּעוּ כִּי אֱלֹהָ אֶחָד הוּא, לְמַעַן יִזְכְּרוּ בְּעָלֵי הַבֵּינָה.

1. ר' סורת מרים 19 : 90.

2. ר' סורת אז-זומר 39 : 67.

3. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 13 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 22 ; סורת צאד 38 : 37 - 38 ; וסורת את-תכויר 81 : 7.

4. ר' סורת אנ-נגים 53 : 31.

15

סִוֵּרַת אֶל-חֶגְרִי

אֶל-חֶגְרִי

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-חֶגְרִי» מהעובדה שאללה הזכיר בה מה שקרה לת'מוד, בני עמו של הנביא צאלח שהתגוררו באל-חג'ר. מקום אל-חג'ר בדרך המובילה בין אל-חג'אז וסוריה. ר' פ' 80. הורדה במכה אחרי סורת יוסוף 12, ופסוקיה תשעים ותשעה. קבלה את שמה «אֶל-חֶגְרִי» מפסוק 80.

סורת אל-חג'ר 15

חלק 14

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמָן וְהַרְחִים

קטע 1

1. א. ל. ר.¹
2. אֵלֶּה אוֹתוֹתַי שֶׁל הַסֵּפֶר וְהַקּוּרְאָן הַגָּלוּי.²
3. אֵין סִפְק שֶׁהַכּוֹפְרִים יָקוּוּ (בְּיוֹם הַדִּין) לוֹ הֵיוּ מִסְלָמִים,³
4. לָכוֹ עֲזַב אוֹתָם יֹאכְלוּ וַיִּתְעַנְּגוּ, וְהַתְקִנָּה (שֶׁלֹּא יִהְיֶה יוֹם הַדִּין) תִּסְיֵחַ אֶת דַּעְתָּם (מִהֶאֱמוּנָה בְּאֱלֹהֵי). אַךְ סוֹפָם יִדְעוּ.⁴
5. וְלֹא הִשְׁמַדְנוּ עִיר אֶלָּא לְפִי מוֹעֵד נִקְבַּע בְּסֵפֶר מִקֶּדֶם,
6. אֵין אָמָּה שֶׁתּוֹכַל לְהַקְדִּים אֶת מוֹעֵדָהּ אוֹ לְדַחְוֹתָהּ.
7. וְהֵם אָמְרוּ, הוּא זֶה אֲשֶׁר הוֹרֵד אֵלָיו הַקּוּרְאָן⁵ מִן הַשָּׁמַיִם, אָכֹן מִשְׁגַּע אֶתָּה,
8. לָמָּה לֹא תָבִיא אֵלֵינוּ אֶת הַמַּלְאָכִים אִם אֶתָּה צוֹדֵק?⁶
9. אֲנַחְנוּ לֹא נוֹרִיד אֶת הַמַּלְאָכִים אֶלָּא עִם הָאֱמֶת, אוּלַם אִם יוֹרְדוּ מַלְאָכִים אֲזִי לֹא יִהְיֶה לְכּוֹפְרִים אַרְכָּה.
10. אֲנַחְנוּ הוֹרְדְנוּ אֶת הַקּוּרְאָן⁷ מִן הַשָּׁמַיִם וְאֲנַחְנוּ שׁוֹמְרִים אוֹתוֹ לְעַד.
11. וְכִבֵּר מִלְּפָנֶיךָ (מוֹחַמַד) שֶׁלַּחְנוּ שְׁלִיחִים לְעִדּוֹת הָרִאשׁוֹנוֹת,
12. אַךְ לֹא בָּא אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ מִבְּלִי שֶׁלְעֵגּוֹ לוֹ.
13. וְכֵן אֲנַחְנוּ מַחְדִּירִים אוֹתָהּ (הַכִּפִּירָה בְּאֱלֹהֵי) אֶל לֵב הַכּוֹפְרִים,
14. וְהֵם לֹא יֵאֱמִינוּ, וְכֵן קָרָה גַם לְאִמּוֹת קוֹדְמוֹת (לֹא הָאֱמִינּוּ כְּתוּצָאָה הָעִנְשׁוּ).

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.
 2. הספר והקוראן שני מונחים לאותו ספר. ר' סורת אנ-נמל 27 : 1.
 3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27.
 4. ר' סורת אנ-נג'ם 53 : 30 ; וסורת אל-מורסלאת 77 : 46.
 5. המונח המקורי הוא אֲדִי-דִיכֵר, ההזרה, שם לקוראן.
 6. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 21 - 22 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 53.
 7. המונח המקורי הוא אֲדִי-דִיכֵר ; ר' הערה 5 לעיל.

14. וְלוֹ נִפְתַּח לָהֶם שַׁעַר בְּרָקִיעַ לַעֲלוֹת בּוֹ לַשָּׁמַיִם,
15. כִּי גַם אִזּוֹ יֹאמְרוּ, אָכֵן רָאִינוּ מִקְסָמָת, וְאַנְחֵנוּ כְּאַנְשִׁים מְכַשְּׁפִים.
- קטע 2**
16. וַיִּכְבֶּר בְּרָאנוּ בַּשָּׁמַיִם כּוֹכָבִים, וְקִשְׁטָנוּ (אֶת הַשָּׁמַיִם) לְרוֹאִים,¹
17. וְשִׁמְרָנוּ אוֹתָם מִפְּנֵי כָּל שָׁטָן אָרוּר,
18. אֲלֵא הַמַּאֲזִין בַּגִּנְבָּה, מִיד יִתְקִיף אוֹתוֹ כּוֹכֵב שְׁבִיט מֵאִיר (שִׁישְׁרָף אוֹתוֹ).
19. וַיִּכְבֶּר פָּרְשָׁנוּ אֶת הָאָרֶץ וְקִבְעָנוּ בָּהּ הָרִים נְטוּעִים עֲמֻק וְחִזָּק, וְהִצְמַחְנוּ בָּהּ מִכָּל הַסּוּגִים בְּמַדָּה וּבְאֻזּוֹן,
20. וַיִּבְרָאנוּ בָּהּ מְקוֹרוֹת מַחִיָּה לָכֶם וּלְכָל אֵלֶּה שָׁאִין אַתֶּם מִפְּרִנְסִים.²
21. אוֹצְרוֹת כָּל דָּבָר הֵם בְּיָדֵינוּ, אִךְ נוֹרִיד אוֹתָם רַק בְּמַדָּה קְצוּבָה.
22. שְׁלַחְנוּ אֶת הָרוּחוֹת לְהַפְרֹת הָעֲנָנִים וְהַצְמָחִים, וְהוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מִיָּם וְהַשְׁקִינוּ אֶתְכֶם מֵהֶם,³ וְלֹא בִידִיכֶם אֲגִירְתֶּם.
23. רַק אֲנַחְנוּ נַחִיָּה וְנִמְיָה, וְאַנְחֵנוּ הַיּוֹרְשִׁים.
24. וְאַנְחֵנוּ יוֹדְעִים אֶת אֵלֶּה מִכֶּם שִׁיקְדִּימוּ וְאֶת אֵלֶּה שִׁיאַחְרוּ (לְהִגִּיעַ אֶל רְבוּנָם),
25. וְאֶת כָּלֶם יֶאֱסֹף רְבוּנָדָה, כִּי הוּא הַחֹכֵם וְהַיּוֹדֵעַ.

קטע 3

26. אֲנַחְנוּ בְּרָאנוּ אֶת הָאָדָם מְטִיט יָבֵשׁ שְׁחוֹר,⁴
27. וְאֶת הַשָּׂדִים בְּרָאנוּ לִפְנֵי כֵן מֵאֵשׁ לוֹהֶטֶת.
28. וְכַאֲשֶׁר רְבוּנָדָה אָמַר לְמַלְאָכִים, עוֹמֵד אֲנִי לְבָרָא אָדָם מְטִיט יָבֵשׁ שְׁחוֹר,
29. וְכַאֲשֶׁר אֲעַצְבֵּנוּ וְאֶפַח בּוֹ מִרוּחִי, (כִּפְּדוֹ אוֹתוֹ) וְסָגְדוּ לוֹ,
30. הַמַּלְאָכִים סָגְדוּ כָּלֶם,
31. וְרַק אַבְלִיס (הַשָּׁטָן) סָרַב לִהְיוֹת בְּסוּגָדִים,⁵
32. אִזּוֹ אָמַר (אֲלֵלֶּה), הוּא אַבְלִיס! מַה לָּךְ שֶׁאִינְךָ בְּסוּגָדִים?

1. ר' סורת אל-מורקאן 25 : 61.

2. ר' סורת הוד 11 : 6 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 60.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 10 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 68 - 70.

4. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 14 - 15.

5. אבליס, ר' סורת אל-בקרה 2 : 34.

33. אָמַר (אַבְלִיס), אֵין אֲנִי סוֹגֵד לָאָדָם אֲשֶׁר בָּרָאתָ מִטֵּיט נִקְשָׁה שְׁחֹר וְרִיחוֹ מִשְׁתַּנָּה.
34. אָמַר (אַלְלָה), צֵא מִמֶּנּוּ (גֵּן עֵדֶן), כִּי אָרוּר אַתָּה,
35. וְעַלִּיד הַקֶּלֶה עַד יוֹם הַדִּין.
36. אָמַר (אַבְלִיס), רְבוּנִי! תֵּן לִי אַרְכָּה עַד יוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים.
37. אָמַר (אַלְלָה), אַתָּה תִּהְיֶה בֵּין אֵלֶּה שֶׁנִּתְּנָה לָהֶם אַרְכָּה,
38. עַד יוֹם הַמוֹעֵד הַיָּדוּעַ.
39. אָמַר (אַבְלִיס), רְבוּנִי! כָּשֶׁם שֶׁנִּרְמַתָּ לִי לַהֲיֹת בְּסוּטִים, אֲנִי אֶקְשֹׁט לָהֶם (בְּנֵי אָדָם) אֶת חֲטֵאֵיהֶם בְּאוֹר יָפֶה וְאַתָּעָה אֶת כָּלָם,
40. פָּרַט לַעֲבָדֶיךָ הַנִּבְחָרִים אֲשֶׁר בָּהֶם.
41. אָמַר (אַלְלָה), זֶה שָׁבִיל יִשְׂרָאֵל שֶׁמּוֹבִיל אֵלַי,
42. אַךְ עַל עַבְדִּי אֵין לָךְ כָּל שְׁלֹטוֹן, פָּרַט לַאֲלָה שֶׁיִּתְּעוּ וַיִּלְכוּ אַחֲרֶיךָ,
43. גִּיהֶנֶם הוּא מְקוֹם הָאֶסְפָּס יַחְדוֹ,
44. יֵשׁ לוֹ שְׂבָעָה שְׁעָרִים, וּלְכָל שַׁעַר מְקָצָה חֶלֶק מֵהֶם.
- קטע 4**
45. אַךְ יִרְאִי אֲלָלָה יִהְיוּ בְּגָנִים וּמַעֲנִיּוֹת,
46. בּוֹאוּ בְּתוֹכָם בְּשָׁלוֹם, בּוֹטְחִים,
47. וְהוֹצֵאוּנוּ מִלְּבוּשֵׁיהֶם אֶת הַטִּינָה, וְהֵם יִהְיוּ אַחִים זֶה לָזֶה, כְּשֶׁהֵם יוֹשְׁבִים עַל יְצוּעִים זֶה לַעֲמִית זֶה,
48. בְּלִי שִׁיסְבָּלוּ מַעֲיֵבוֹת, וּלְעוֹלָם לֹא יוֹצֵאוּ מֵהֶם.
49. וְהוֹדַעַ לַעֲבָדִי כִּי אֲנִי הוּא הַסּוֹלֵחַ וְהַרְחוּם,
50. וְכִי עֲנָשִׁי הוּא הָעֶנֶשׁ הַמְכָאִיב.
51. וְהוֹדַעַ לָהֶם עַל אוֹרְחֵיו שֶׁל אַבְרָהָם,
52. כְּאֲשֶׁר נִכְנְסוּ אֵלָיו וְאָמְרוּ, «שָׁלוֹם». אָמַר, נִבְהָלִים אֲנִיכֶם מִכֶּם.
53. אָמְרוּ, אַל תִּבְהַל, בָּאנוּ לְבִשָׁר לָךְ עַל כֵּן בֵּר דַּעַת (יִצְחָק).
54. אָמַר, הֵאֵם תִּבְשָׂרוּנִי עַל אֵף שֶׁהִזְדַּקְנִיתִי? בְּמֵה זֶה תִּבְשָׂרוּנִי?
55. אָמְרוּ, בִּשְׂרֵנוּ אוֹתָךְ בְּאַמֶּת, וְאַל תִּהְיֶה מִן הַמְתִּיאֲשִׁים.
56. אָמַר, וְכִי מִי יִתִּיאֵשׁ מִרְחָמֵי רְבוּנוֹ מִלְּבַד הַתּוֹעִים.
57. אָמַר, מֵה מִטְרַתְכֶם, אַתֶּם הַשְּׁלִיחִים?

58. אָמְרוּ, נִשְׁלַחְנוּ אֶל עִם שֶׁל פּוֹשְׁעִים (כְּדִי לְהַשְׁמִיד אוֹתָם),

59. חוּץ מִמְשַׁפַּחַת לוֹט אֲשֶׁר נִצִּיל אֶת כָּלָם,

60. חוּץ מֵאִשְׁתּוֹ, גִּזְרָנוּ שְׁתֵּהִיָּה בֵּין אֵלֶּה שִׁישְׁמְדוּ.¹

קטע 5

61. וְכֹאֲשֶׁר הִגִּיעוּ הַשְּׁלִיחִים אֶל בֵּיתוֹ שֶׁל לוֹט,

62. אָמַר לָהֶם, אֵין אַתֶּם מְכָרִים לִי.

63. אַדְרָבָה, אֲנַחְנוּ בָּאנוּ אֵלֶיךָ עִם (הַעֲנֵשׁ) אֲשֶׁר לֹא הֶאֱמִינוּ בּוֹ,

64. וְהִבֵּאנוּ לָךְ אֶת הָאֻמָּת, וְאֲנַחְנוּ צוֹדֵקִים,

65. לָכֵן הוֹצֵא אֶת מִשְׁפַּחְתְּךָ בְּמִשְׁךָ הַלֵּילָה הַזֶּה וְלֹךְ אַחֲרֵיהֶם, וְאַל תִּכְנֹן לְאַחֲרֵיכֶם, וְהִמְשִׁיכוּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר צִוִּיתָם לָלֶכֶת.

66. וְכֵךְ הוֹדַעְנוּ לְלוֹט עַל הַעֲנֵן הַזֶּה, כִּי אֵלֶּה יִשְׁמְדוּ עִם בָּקָר.²

67. אָמְנָם כְּשֶׁאֲנָשִׁי הָעִיר בָּאוּ שְׂמֵחִים.

68. אָמַר לוֹט, אֵלֶּה הֵם אוֹרְחֵי, וְאַל תִּמְיטוּ חֶרֶףָה עָלֵי,

69. יִרְאוּ אֶלְלָה וְאַל תִּשְׁפִּילוּ אוֹתִי.

70. הָאֲנָשִׁים אָמְרוּ, הֵאֵם לֹא אָסְרָנוּ עָלֶיךָ לְאַרְח אֲנָשִׁים זָרִים?

71. אָמַר, הִנֵּה בְּנוֹתַי הַזֵּדוּגוֹ אֵתָן אִם אַתֶּם רוֹצִים לַעֲשׂוֹת מַעֲשֶׂה.

72. בְּחִיָּךְ (מוֹחֲמֵד)! הֵם הָיוּ מִבְּלָבָלִים מִשְׁכְּרוֹנָם.

73. עִם זִרְיַחַת הַשָּׁמֶשׁ, הִלָּמָה בָּהֶם צְנוּחַת הַעֲנָשׁ,

74. וְהִפְכְּנוּ אֶת הָעָרִים עַל רֹאשׁוֹ, וְהִמְטְרָנוּ עֲלֵיהֶם בְּרָצִיפוֹת אֲבָגֵי חֶמֶר שְׂרופוֹת.

75. בְּקוֹרוֹת אֵלֶּה, אוֹתוֹת לִבְנֵי אָדָם הַלּוֹמְדִים לָקַח.

76. כִּי הָעָרִים הַחֲרֹבוֹת עוֹמְדוֹת עַל-יַד הַדֶּרֶךְ הַקִּיָּמָת עֲדָן.³

77. וְאַף בָּזָה אוֹת לִמְאֲמִינִים.

78. וְגַם אֶת אֲנָשִׁי אֶל-אֵיכָה (הַחֲרָשׁוֹת שֶׁל מִדְיָן) הָיוּ חוֹטְאִים,

79. בְּשִׁתְיָהוֹן נְקֻמָּנוּ,⁴ וְהָיוּ יוֹשְׁבוֹת עַל אִם הַדֶּרֶךְ הַקִּיָּמָת.⁵

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 63.

2. ר' סורת הוֹד 11 : 81.

3. ר' סורת אַצ-צֶאפֶּאֶת 37 : 137. דרך המסחר של סוחרֵי מִכָּה בִּדְרֹכָם לִסּוּרִיָּה. כִּי יִכּוּלִים הֵם לִרְאוֹת

אֶת שְׂרִידֵי הָעִיר וּלְלַמּוֹד לָקַח.

4. שְׁתִּיָּהוֹן : אֶל-אֵיכָה וְעִירוֹ שֶׁל לוֹט.

5. ר' סורת הוֹד 11 : 89.

קטע 6

80. תוֹשְׁבֵי אֶל-חֶגְרִי הִכְחִישוּ בְשָׁלִיחִים,
81. וְכִאֲשֶׁר נָתְנוּ לָהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הִתְנַגְדוּ לָהֶם.²
82. הֵם חִצְבוּ בְּהָרִים בָּתִּים, וַיֵּשְׁבוּ בְּטוּחִים,
83. אַךְ עַם בִּקְרָה הִלְמָה בָּהֶם צִנְחַת הָעָנֹשׁ,
84. לֹא הוֹעִיל לָהֶם כָּל רְכוּשָׁם שֶׁצָּבְרוּ.
85. וַאֲנַחְנוּ בְּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם עַל יְסוֹד הָאָמֶת.³ וַאֲיוֹן סִפֵּק שֶׁשְּׁעַת הַדִּין תְּבוֹא, עַל כֵּן סָלַח לָהֶם סְלִיחָה בְּחֶסֶד.⁴
86. וְאִכּוֹ רְבוּנֶךָ הוּא הַבוֹרָא וְהַיּוֹדֵעַ.⁵
87. וְאִכּוֹ נָתְנוּ לָךְ (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) שְׁבָעָה מִן הָאוֹתוֹת הַחוּזָרִים וְנִשְׁנִים,⁶ וְאֶת הַקּוּרְאָן הַנֶּעְלָה,
88. אֶל תִּשָּׂא עֵינֶיךָ אֶל אֲשֶׁר הָעֲנִקְנוּ זְמִנִּית לְבָנֵי אָדָם שׁוֹנִים, וְאֶל תִּצְטַעַר בְּשִׁבְלֵם, וּפְרֹשׁ כְּנָפֶיךָ לְהַגִּיט הַמְּאַמִּינִים,
89. וְאָמַר, הִנֵּה אֲנִי הַמְּזַהֵר הַגָּלוּי.
90. כִּךְ גַּם הוֹרְדָנוּ עַל הַמַּחְלָקִים,⁷
91. אֲשֶׁר פָּרְקוּ אֶת הַקּוּרְאָן לַחֲלָקִים.⁸
92. בְּחַיֵּי רְבוּנֶךָ! נִשְׁפֹּט אֶת כָּלֶם (בְּיוֹם הַדִּין),
93. עַל מַעֲשֵׂיהֶם.
94. וְאַתָּה (מוֹחֲמַד) מֵלֵא אֶת שְׁלִיחוֹתֶךָ כְּפִי שֶׁנִּצְטוּיִת וְהִתְרַחַק מִן הַפְּגָנִים,
95. אֲנַחְנוּ כָּבֵר הִגְנוּ עָלֶיךָ מִן הַמַּלְעִיגִים,
96. אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ עִם אֱלֹהָהּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים, בְּסוּפָם שִׁידְעוּ.
97. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים כִּי יִכָּאֵב לָךְ לִשְׁמַע אֶת כָּל אֲשֶׁר יֹאמְרוּ,
98. הִלַּל וְשַׁבַּח אֶת רְבוּנֶךָ וְהִיא בְּמִשְׁתַּחוּוֹת,
99. וְעַבְדְּ אֶת רְבוּנֶךָ עַד בּוֹא אֱלֶיךָ הַיּוֹדְאִי (הַמָּוֶת).

1. אל-חגיר, עירם של בני תימוד, צפון למדינה.

2. ר' סורת הוד 11: 65; וסורת פוצלת 41: 17.

3. ר' סורת אל-מואמנון 23: 115 - 116; סורת צאד 38: 27; וסורת אנ-נגים 53: 31.

4. ר' סורת אז-זוח'רוף 43: 89.

5. ר' סורת יא. סין 36: 81 - 83.

6. הכוונה היא לסורת אל-פאתחה, 1.

7. ר' סורת אנ-נמל 27: 49; סורת אנ-נחל 16: 38; וסורת אבראהים 14: 44.

8. אחדים טענו שהוא כשוף, שירה, וכי כדי להטעות את האנשים מלהאמין באמיתות הקוראן.

16

סִוֵּרַת אֶן-נַחַל הַדְּבוּרִים

סורה זו נקראת «אֶן-נַחַל, הַדְּבוּרִים» בגלל מה שנזכר בה מפלאי הדבורים, והשראת אללה אליהם איך ואיפה לבנות את הבית שלהם, ר' פ' 68 - 69. הדבורים לא נזכרו באזו שהיא סורה אחרת.
הורדה במכה אחרי סורת אל-כהף 18, ופסוקיה מאה עשרים ושמונה. קיבלה את שמה «הַדְּבוּרִים» מפסוק ששים ושמונה.

סורת אנ-נחל 16

בשם אלה הרחמן והרחום

קטע 1

1. המועד של (יום הדין) וגזר דינו של אלה להעניש אתכם (הכופרים) קרוב מאוד, ואל תחישו בואו. ישתבח ויתעלה מעל השתפים אשר יצרפו לו.¹
2. הוא (אלה) שולח את המלאכים עם ההשפעה והנבואה על מי שירצה מבין עובדיו,² (ומצוה אותם), הזהרו, כי אין אלה אלא אני, ויראו אותי,³ ברא את השמים ואת הארץ באמת, יתעלה על השתפים אשר ישתפו לו.⁴
3. ברא את האדם מטפה, והנה הוא זריב גלוי (לבוראיו).⁵
4. ואת המקנה בראו לכם, בו חם (מלבוש מן העור והצמר), וצרכים אחרים, וממנו תאכלו,
5. מראה בואם הביתה של עֲדִירֵיכם (מן הגמלים) וצאתם אל המרעה, מוסיף לכם יקרה ויפי,
6. והם נושאים את מטענכם הכבד אל ארץ שלא תוכלו להגיע אליה בלי עמל קשה. רבונכם חנון ורחום.⁶
7. וברא את הסוסים, הפרדים, והחמורים למען תרכבו עליהם, ולתפארת לכם. ויברא גם את אשר לא תדעו.⁷
8. ואללה יראה לבני אדם את השביל הישר, ואולם יש גם שבילים עקומים אינם מובילים אל הישועה. אלו רצה (אללה), הנה מדריך את כלכם.⁸

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 1 ; סורת אל-קמר 54 : 1 ; סורת אל-ענכבות 29 : 53 - 54 ; וסורת אש-שורא 18 : 42.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 124 ; סורת אל-חגי' 22 : 75 ; וסורת עי'אפר 40 : 15 - 16.

3. ר' סורת אש-שורא 42 : 52.

4. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 54 - 55.

5. ר' סורת יא. סין 36 : 77 - 79.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 143 - 144.

7. ר' סורת עי'אפר 40 : 79 - 81 ; סורת יא. סין 36 : 71 - 72 ; וסורת אז-זוח'רופ 43 : 12 - 14.

8. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 153 ; סורת אל-חגיר' 15 : 14 ; סורת ינוס 10 : 99 ; וסורת הוד 11 : 118 - 119.

קטע 2

10. והוא אֲשֶׁר הוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם מַיִם לָכֶם, מִהֶם לְמִשְׁקָהּ, וּמִהֶם יִצְמָחוּ עֲצִים אֲשֶׁר תֵּרְעוּ בָהֶם (בַּהֲמוֹתֵיכֶם),
11. וְיִצְמִיחַ לָכֶם בָּהֶם תְּבוּאוֹת, וְזִיתִים, וְעֲצֵי תָמָר, וּגְפָנִים, וְכָל פְּרִי. בְּכָל אֵלֶּה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים חוֹשְׁבִים.¹
12. וְהַכְנִיעַ לְשֵׁרוֹתְכֶם אֶת הַלֵּילָה וְאֶת הַיּוֹם וְאֶת הַשָּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ, גַּם אֶת הַכּוֹכָבִים הוּא הַכְנִיעַ לְשֵׁרוֹתְכֶם בִּפְקֻדָּתוֹ, וּבָזָה אוֹתוֹת לְבַעֲלֵי דַעַת.²
13. וְגַם אֶת כָּל אֲשֶׁר בָּרָא וּפָזַר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה, בְּצַבְעֵים שׁוֹנִים. בְּזֹאת אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים אֲשֶׁר יִזְכְּרוּ.
14. והוא אֲשֶׁר הַכְנִיעַ אֶת הַיָּם לְשֵׁרוֹתְכֶם, לְמַעַן תֵּאָכְלוּ מִמֶּנּוּ בָּשָׂר טָרִי, וּתוֹצִיאוּ מִמֶּנּוּ תַכְשִׁיטִים שֶׁתִּתְקַשְּׁטוּ בָהֶם. וְתֵרְאוּ אֶת הַסְּפִינוֹת שֹׁטוֹת בּוֹ, לְמַעַן תִּבְקְשׁוּ לָכֶם פְּרִנְסָה מִחֲסִדּוֹ (שֶׁל אֱלֹהִים), וּלְמַעַן תּוֹדוּ לְאֱלֹהִים.
15. והוא הִתְקִיו בְּאֶרֶץ הָרִים לְבַל תִּטָּה בָכֶם, וְכוּ נְהָרוֹת וּשְׂבִילִים לְמַעַן תִּדְרְכוּ,³
16. וְצִיּוּנֵי דָרְדָּר וְגַם לְפִי הַכּוֹכָבִים.
17. הָאֵם אַתֶּם מְדַמִּים אֶת מִי שֶׁבוֹרָא כָּל זֶה לְמִי שְׁאִינוּ בּוֹרָא מְאוּמָה! הָאֵם לֹא תִחְשְׁבוּ!
18. וְאִם תִּנְסוּ לְסַפֵּר חֲסָדֵי אֱלֹהִים הָרִי לֹא תִמְנּוּ אוֹתָם.⁴ אֲלֹלָה סוֹלַח וְנִרְחוּם.
19. אֲלֹלָה יוֹדֵעַ מַה שֶׁתִּסְתִּירוּ וּמַה שֶׁתִּגְלוּ.
20. אֶת אֱלֹהִים אֲשֶׁר אֱלִיהֶם (הַכּוֹפְרִים) קוֹרְאִים מִבִּלְעָדֵי אֱלֹהִים לֹא יוֹכְלוּ לִבְרֹא דָבָר, הֵם עֲצָמָם בְּיַד אָדָם נַעֲשׂוּ,⁵
21. חֲסָרֵי חַיִּים הֵם, וְאִינֶם מְיַעֲדִים לְקוֹם לְתַחִיָּה (בְּיוֹם הַדִּין).

קטע 3

22. אֱלֹהֵיכֶם הוּא יָחִיד וְאַחָד, וְאַכּוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ בְּאַחֲרִית, לְבוֹתֵיהֶם כּוֹפְרִים וְהֵם יְהִירִים,⁶

1. ר' סורת אנ-נחל 27 : 60.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 54.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 31.

4. ר' סורת אבראהים 14 : 34.

5. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 95 - 96.

6. ר' סורת צאד 38 : 5 ; סורת אז-זומר 39 : 45 ; וסורת עיאפר 40 : 60.

23. אין ספק כי אֱלֹהָה יוֹדֵעַ אֶת מַה שְּׁיִסְתִּירוּ וְאֶת מַה שְּׁיִגְלוּ. אָכֵן הוּא לֹא יֵאָהֵב אֶת הַמִּתְנַשְּׂאִים.
24. וְאִם יִשְׁאַלּוּ, מַה הוֹרִיד רְבוּנְכֶם מִן הַשָּׁמַיִם? יֹאמְרוּ, אֲגָדוֹת הַקְדָּמוֹנִים.¹
25. לָכֵן יִשְׁאוּ בָיוֹם תַּחֲתֵית הַמַּתִּים אֶת מִשְׁאֵ הַטְּאִיָּהֶם בְּשִׁלְמוֹתוֹ, וְגַם חֵלֶק מִמִּשְׁאֵם שֶׁל אֱלֹהָ אֲשֶׁר הִתְעוּ בְּלִי דַעַת, מַה נֹרָא הוּא הַמִּשְׁא.²
- קטע 4**
26. כָּבֹר זְמָמוֹ קוֹדְמִיָּהֶם (נֶגֶד הַשְּׁלִיחִים שְׁלֵהֶם),³ אֲדָ אֱלֹהָ הָרַס אֶת יְסוּדוֹת בְּנִינֵיהֶם וְהַגָּוֹת נָפְלוּ עֲלֵיהֶם מִלְמַעְלָה, וּבָא עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ בְּלִי שְׁיִרְגִישׁוּ זֹאת.⁴
27. וּבָיוֹם תַּחֲתֵית הַמַּתִּים יִשְׁפִּילֻם אֱלֹהָ וְיֹאמַר לָהֶם, הֵיכֵן הֵם שִׁתְּפִי שְׁבִגְלָלָם הַתִּנְגְּדָתָם לְשְׁלִיחִים? וּבְעָלִי הַדַּעַת יֹאמְרוּ, אָכֵן, הַחֶרֶף וְהַבּוֹשָׁה עַל הַכּוֹפְרִים הַיּוֹם,
28. אֱלֹהָ אֲשֶׁר לָקָחוּ הַמִּלְאָכִים אֶת נִשְׁמָתָם וּכְשָׁהֶם מְקַפְּחִים אֶת עַצְמָם, יֹאמְרוּ מִתּוֹךְ כְּנִיעָה, לֹא עֲשִׂינוּ כָּל רַע. אָכֵן, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם,⁵
29. עַל כֵּן, הַכְּנִסוּ בְּשַׁעְרֵי גִיהֶנֶם, וְהַשְׁאֲרוּ בּוֹ לְנֶצַח. כִּמָּה נֹרָא יִהְיֶה מַעוֹן הַיְּהִירִים.⁶
30. אוּלָם בְּאֲשֶׁר יִשְׁאַלּוּ אֶת הַיְּרָאִים, מַה זֶה הוֹרִיד רְבוּנְכֶם? הֵם יַעֲנוּ, טוֹב. לַעֲוִשֵׁי הַטּוֹב תִּשְׁלַם טוֹבָה בַּעוֹלָם הַזֶּה, אֲדָ בַּעוֹלָם הַבָּא הוּא טוֹב יוֹתֵר. מַה נָּעִים מַעוֹן הַיְּרָאִים!⁷
31. גַּנִּי עֲדֹן אֲשֶׁר יִכְנִסוּ אֵלֵיהֶם שְׁמֵתִתָּם נִהְרוֹת זֹרְמִים. לָהֶם בְּתוֹכָם כָּל אֲשֶׁר יִחְפְּצוּ, יִגְמַל אֱלֹהָ לַיְּרָאִים (אוֹתוֹ),
32. אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר הַמִּלְאָכִים לּוֹקְחִים אֶת נִשְׁמוֹתֵיהֶם, כְּשִׁלְבוֹתֵיהֶם טְהוֹרִים מִן הַכְּפִירָה יִגִּידוּ לָהֶם, «שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם! הַכְּנִסוּ לָגֶן בְּזָכוֹת מַעֲשֵׂיכֶם».⁸

1. ר' סורת אל-פורקאן 25: 5, ופ' 9; וסורת אל מודת'ר 74: 18 - 24.

2. ר' סורת אל-ענכבות 29: 13.

3. ר' סורת אבראהים 14: 46; סורת נוח 71: 22; וסורת סבאי 34: 33.

4. ר' סורת אל-מאאידה 5: 64; וסורת אל-חשר 59: 2.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6: 23; וסורת אל-מוג'אדלה 58: 18.

6. ר' סורת פאטר 35: 36; וסורת ע'אפר 40: 46.

7. ר' סורת אאל עמראן 3: 198; וסורת אנ-נחל 16: 97; וסורת אל-קצצ 28: 80; וסורת אל-אעלא 87:

17; וסורת אצי-צ'וחא 93: 4.

8. ר' סורת אבראהים 14: 27; וסורת פוצלת 41: 30 - 32.

33. את אלה (הכופרים) אשר מחכים עד להופעת מלאכי המות אליהם, או עד שיבוא מועד רבונד (בהענשתם), כמוהם עשו הדורות שהיו לפניהם, ואללה לא קפח אותם, אלא הם קפחו את עצמם.

34. וכך פגע בהם כל הרע אשר עשו, והענש שהיו לועגים לו הקיף אותם.

קטע 5

35. הפגניים אמרו, אלו רצה אלה לא עבדנו מבלעדיו דבר, לא אנחנו ולא אבותינו, ולא אסרנו דבר שהוא לא אסר. כך עשו גם אלה אשר קדמו להם. אך אין על השליחים אלא להזהיר בגלוי.¹

36. ואנחנו שלחנו אל כל אמה שליח לאמר, עבדו את אלה והתרחקו מטאע'ות (השקוצים). חלק מהם הדריך אלה, ועל אחרים נגזר בצדק לתעוה. סירו בארץ וראו איך היתה אחרית המכחשים.

37. (הוי הנביא!) אם תתאמץ להדריך אותם, הנה אלה לא ידריך את אשר כבר התעה, ואין להם כל מושיעים.

38. הם נשבעו באללה בכל תקף, שהוא לא יחיה את המתים. אכן, זאת הבטחה אמתית מאת אלה, אמנם רב האנשים אינם יודעים זאת,

39. כך כדי לבאר את כל אשר נחלקו בו, וכך ידעו הכופרים כי היו משקרים.

40. כאשר אנחנו רוצים לברא דבר אנחנו רק אומרים, «היה!» והיה.

קטע 6

41. אלה אשר הגרו למען אלה לאחר שנעשקו, נשכין היטב בעולם הזה, אך שכר העולם הבא רב מזה, לו ידעו,

42. אלה אשר היו בעלי סבלנות ועל רבונם סמכו.

43. לפניך לא שלחנו אלא אנשים אשר השרינו להם. אם אתם לא יודעים זאת, שאלו את בעלי החכמה.²

44. (ושלחנו אותם) עם הוכחות וספרי קדש, ואליך (מוחמד) הורדנו מן השמים את הקוראן,³ למען תבהיר לאנשים את אשר הורד אליהם, למען יחשבו ויזכרו בו.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21: 25; סורת אז-זוח'רוף 43: 45; וסורת אל-מולכ 67: 18.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17: 93-94; סורת אל-פורקאן 25: 20; סורת אל-אנביא' 21: 8; וסורת אל-כהף 18: 110.

3. המונח המקורי הוא الذکر אדי-דיכר, ההזכרה, שם לקוראן. ר' סורת אל-תגיר 15: 6, ור' פי' 9.

45. האם בטוחים זוממי השחיתות והרע שאֵלֶּלָה לא יבקע את הארץ תחתיהם, או שהעֶנֶשׁ לא יבוא עליהם בִּלְאֵ שִׁיִּצְפוּ מֵאֵין,¹
46. או שלא יַעֲצֹר אֶת תְּנוּעָתָם בַּדְּרָכִים, וְלֹא יוֹכְלוּ לַחֲמֹק מֵעֲנֹשׁוֹ שֶׁל אֱלֹהִים,
47. או שֶׁלֹּא יַעֲכֹבֵם עַל יְדֵי הַטֹּלֵת פֶּחַד עֲלֵיהֶם.² אוֹלַם רְבוּזָנְכֶם הוּא חוֹמַל וְרַחוּם.
48. הָאֵם לֹא יֵרְאוּ כִּי כָל אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים, יְטִיל אֶת צֵלוֹ יָמִין וּשְׂמָאל,
- סוֹגְדִים לְאֱלֹהִים בְּהִכְנָעָה.
49. וּלְאֱלֹהִים יִסְגֹּד כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִכָּל רֶמֶשׂ עַד הַמְּלָאכִים וְאִין הֵם מִתְנַשְּׂאִים.
50. (הַמְּלָאכִים) יֵרְאִים אֶת רְבוּזָנִם אֲשֶׁר הוּא מַעַל לָהֶם, וַיַּעֲשׂוּ כַּמִּצְוָה עֲלֵיהֶם.

קטע 7

51. אֱלֹהִים אָמַר, אֵל תַּעֲשׂוּ לָכֶם שְׁנֵי אֱלֹהִים. יֵשׁ רַק אֱלֹהִים אֶחָד. וְרַק אוֹתִי תִירָאוּ,
52. לוֹ כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְעַבֹּדְתוּ הִיא הַמִּמְשָׁכֶת. הָאֵם מִיִּשְׁהוּ זוֹלַת אֱלֹהִים תִּירָאוּ?
53. וְכָל חֶסֶד אֲשֶׁר לָכֶם מֵאֱלֹהִים הוּא. וּבִפְגַע בָּכֶם צָרָה אֵלָיו תִּפְּנוּ בִּקְרִיאָה.³
54. וְאוֹלַם כְּאֲשֶׁר הוּא יִסִּיר אֶת הַצָּרָה מֵעֲלֵיכֶם, וְהִנֵּה חֶלֶק מִכֶּם מִשְׁתָּף אֱלִילִים עִם רְבוּזָנִם,
55. וְאֵינֶם מוֹדִים עַל הַחֶסֶד שֶׁנִּתְּנוּ לָהֶם. הַתַּעֲנִיגוּ אַפּוֹא, וְאוֹלַם עוֹד תִּדְּעוּ.
56. הֵם נוֹתְנִים חֶלֶק מֵאֲשֶׁר הֵעֲנִקְנוּ לָהֶם⁴ לְאֱלֹהִים (הָאֱלִילִים) שְׂאִינֶם יוֹדְעִים דָּבָר (וְלֹא יוֹכְלוּ לַעֲזֹר לָהֶם). חִי אֱלֹהִים! עוֹד תִּשְׁאָלוּ עַל כָּל אֲשֶׁר בְּדִיתֶם.
57. הֵם מִיַּחֲסִים לְאֱלֹהִים בְּנוֹת. יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ! וּמִיַּחֲסִים לְעֶצְמָם מִה שִׁיַּחֲפֹצוּ (מִן הַבְּנִים).⁵
58. וְכָאֲשֶׁר מִבְּשָׂרִים לֶאֱחָד מֵהֶם עַל הַלְדָּת בֵּת, קוֹדְרוֹת פָּנָיו וְהוּא מִתְמַלֵּא וַעֲמִם,

1. ר' סורת אל-אסרא' 17: 68; וסורת אל-מולכ 67: 16 - 17.

2. ר' סורת הוד 11: 102; וסורת אל-חגי' 22: 48.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17: 67.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 136.

5. ר' סורת אנ-נגים 53: 22; וסורת אצ-צאפאת 37: 151 - 154.

59. ומסתתר מהאנשים מרע הבשורה שקבל. ומתהרהר, האם יחזיק בה, על אף ההשפלה, או לקבר אותה (חיה) בעפר?¹ כמה רע מה שהם שופטים! לאלה אשר לא נאמינו באחרית שינד כל דבר נחות, ואילו לאללה שינד כל דבר נעלה, והוא העוזז והחכם.

קטע 8

61. לו היה אלה מקרב את הדין של בני אדם (בעולם הזה) לפי חטאיהם, לא היה משאיר על פני האדמה רמש, אך אלה נותן להם ארפה למועד מסים. ובהגיע המועד שלהם לא יוכלו לדחותו אף בשעה, ולא להקדימו.
62. הם מיחסיים לאלה את מה שהם שונאים לעצמם (מן הבנות), ולשונותיהם מספרות כזב כי להם נועד כל הטוב. אין ספק כי שמורה להם האש שבה הם יהיו מזנחים ונשכחים.²
63. באללה! כבר שלחנו שליחים לאמות לפגיד, אמנם השטן הראה להם את מעשיהם הרעים באור יפה. הוא מגנם היום (יום הדין), ולזהם ענש מכאיב.
64. ולא הורדנו אליד (מוחמד) את הספר (הקוראן) מן השמים, אלא כדי שתבהיר להם את מה שהם מחלקים בו, וכהדרכה ורחמים לאנשים מאמינים.
65. אלה הוריד מן השמים מים והחיה בהם את האדמה לאחר מותה, ובזאת אות לאנשים שומעים את דברי אלה.

קטע 9

66. במקנה יש לקח לכם, אנחנו משקים אתכם מבטיהם מתוככי הדם והפרש חלב טהור נעים לשותים,
67. ומפרי התמרים והענבים אתם מכינים שכר ומזון טוב. ובזאת אות לאנשי בינה.³
68. רבונד השרה לדבורים, עשינה לכן בתים בחרים, ובעצים, ובכל אשר האנשים בנו,

1. הכוונה כאן למנהג של אחדים מן השבטים הערביים לפני האסלאם לקבור את הבנות חיות מפחד העוני. האסלאם בטל ומנע המנהג הברברי הזה. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 137 ; וסורת את-תכויר 81 : 9 - 8.

2. ר' סורת הוד 11 : 9 - 10 ; סורת אל-כהף 18 : 35 - 36 ; סורת מרים 19 : 77 ; וסורת פוצ-צלת 41 : 50.

3. ר' סורת יא. סין 36 : 34 - 36.

69. וְאִכְלָנָה מִכָּל פְּרִי, וְעוֹפְנָה בַּמִּסְלָוִלִים שֶׁשָּׁלַל לַפְּנִיכָן רְבוּזִיכָן. מִשְׁקָה בְּצִבְעִים וּטְעָמִים שׁוֹנִים יֵצֵא, וְבוּ מִרְפָּא לְבִנֵי אָדָם. אָכֹן בְּזָה אוֹת לְאִנְשֵׁים חוֹשְׁבִים.

70. אֱלֹהָה בָּרָא אֶתְכֶם וְאַחֵר כָּךְ יִמִּיתְכֶם, וְיֵשׁ בָּכֶם הָעֵתִיד לְהִגִּיעַ אֶל גִּיל הַזְקָנָה הַמִּפְלֶגֶת אֲשֶׁר בּוֹ לֹא יֵדַע דָּבָר אַחֲרֵי יוֹדְעוֹ. אֱלֹהָה הוּא הַיּוֹדֵעַ וְהַכֹּל-יָכוֹל.¹

קטע 10

71. אֱלֹהָה הָעֵדִיף אֶחָדִים מִכֶּם עַל אֲחֵרִים בַּפְּרָנְסָה, אִךְ אֶת אֵלָה שֶׁהֶעֱדָפוּ אֵינֶם נוֹתְנִים לְעִבְדֵיהֶם חֶלֶק מִמֶּנּוּ לְמַעַן יִהְיוּ שְׁוִים, לָכֵן לָמָּה הֵם מִכְחִישִׁים אֶת חִסְדֵי אֱלֹהָה (בַּעֲשִׂיתָם לוֹ שְׁתַּפִּים)?²

72. וְאֱלֹהָה יֵצֵר לָכֶם מִנְפְּשׁוֹתֵיכֶם בְּנוֹת זֹוג, וּמִהֶן נָתַן לָכֶם יְלָדִים וּנְכָדִים, וְהוּא פָּרִנֵּס אֶתְכֶם מִכָּל טוֹב. הַבְּהֶבֶל יֵאֱמִינוּ וּבְחֶסֶד אֱלֹהָה יִכְפְּרוּ?

73. וְעָבְדוּ מִבְּלַעַדִי אֱלֹהָה אֶת אֲשֶׁר לֹא יוֹכֵל לְכַלֵּל אוֹתָם מְאוּמָה, לֹא מִן הַשָּׁמַיִם וְלֹא מִן הָאָרֶץ, וְלַעוֹלָם לֹא יוֹכְלוּ,

74. לָכֵן אֵל תִּדְמוּ דָּבָר לְאֱלֹהָה. אֱלֹהָה יוֹדֵעַ אִךְ אֶתֶם אֵינְכֶם יוֹדְעִים.

75. מִשָּׁל אֱלֹהָה מִשָּׁל, עַל עָבֵד מִשְׁעָבֵד לְאֲדוֹנוֹ וְאִין לֹא שְׁלִיטָה עַל שׁוֹם דָּבָר, וְלַעֲמָתוֹ אִישׁ אֲשֶׁר הָעֲנֻקְנוּ לוֹ פְּרָנְסָה בְּשַׁפַּע וְהוּא תוֹרֵם בְּסִתֵּר וּבִגְלוּי, הָאֵם הֵם שְׁוִים! הַשִּׁבַּח לְאֱלֹהָה! וְאוֹלָם מִרְבִּיתָם לֹא יֵדַעוּ.

76. וְעוֹד מוֹשֵׁל אֱלֹהָה מִשָּׁל עַל שְׁנֵי אֲנָשִׁים: הָאֶחָד מֵהֶם אֵלֵם וְחֹסֵר כָּל יָכֻלָּת וְהוּא לְמַעֲמָסָה עַל אֲדוֹנָיו, וְהוּא נִכְשָׁל בְּכָל מָה שֶׁהִפְקֵד לִידָיו. הָאֵם הוּא שְׁוֹה לְאָדָם הַמִּמְנָה עַל אֲחֵרִים וְנוֹהֵג בָּהֶם בְּצִדָק וְהוּא עֲצֻמוֹ הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיִּשָּׁר?

קטע 11

77. לְאֱלֹהָה תַעֲלוּמַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. שְׁעַת הַדִּין עֲלוּלָה לְבוֹא כְּהֶרֶף עֵין אוֹ קְרוֹב מְזָה, כִּי אֱלֹהָה הַכֹּל-יָכֹל.

78. אֱלֹהָה הוֹצִיאָכֶם מִבֶּטֶן אִמְהוֹתֵיכֶם לֹא תִדְעוּ דָּבָר, וְנָתַן לָכֶם אֶת חוּשֵׁי הַשְּׁמִיעָה וְהָרְאָיָה וְאֶת הַלֵּב לְהִבְנֶה, לְמַעַן תּוֹדוּ לוֹ.³

1. ר' סורת אר-רום 30 : 54.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 28.

3. ר' סורת אל-מולכ 67 : 23 - 24.

79. האם לא יראו את העוף הכפוף לרצונו של אלה באויר השמים? לא יחזיקנו בלתי אם אלה. ואכן בזה אותות למאמינים.¹
80. אלה עשה לכם משכן מבתים, ועשה לכם מעורות המקנה אהלים אשר יקל עליכם לשאת בנסיעה ובחנה, ומצמר המקנה ושערוֹתיהם נתן לכם רהיטים וכלי בית לשמושכם עד זמן מסים.
81. וגם עשה לכם אלה צללים מאשר ברא, ונתן לכם מחסה בְּהַרִים, ובגדים להגנה מפני החם (והקר), ולבוש למגן במלחמה. כך השלים חסדו עמכם למען תתמסרו לאלה לבדו.
82. ואם יפנו ערף, עליד רק למסר הודעה ברוה.
83. הם מכירים בחסד אלה, אך מתכחשים לו, ומרביתם כופרים.

קטע 12

84. ביום ההוא (יום הדין) נקים עד (נביא) מכל אמה, ולא ינתן לכופרים לדבר ולא לחזר בתשובה.²
85. בראות החוטאים את הענש, לא יוכל מעליהם, ולא יקבלו ארפה.³
86. ובראות הפגניים את השתפים אשר שתפו אותם לאלה, יאמרו, רבוננו! אלה הם השתפים אשר היינו קוראים אליהם מבִּלְעָדִיד. אז יענו להם (השתפים), אתם משקרים (בעשותנו שתפים לאלה).⁴
87. ביום ההוא (יום הדין) יתמסרו לאלה, וכל מה שִׁבְדוּ יחלף מהם.⁵
88. אלה שִׁכְּפְרוּ וּמָנְעוּ אחרים מללכת בשבילו של אלה, הוספנו להם ענש על הענש באשר השחיתו.⁶
89. וביום (הדין) נקים על כל אמה עד (נביא) מקרבה למען יעיד עליה, ונביא אותה (מוחמד) עד על אלה (המסלמים). והורדנו אליה את הספר (הקוראן) מן השמים להבהרת כל דבר ובהדרגה, ורחמים ובשורה למסלמים.⁷

1. ר' סורת אל-מולכ 67 : 19.

2. ר' סורת אל-מורסלאת 77 : 35 - 36.

3. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 12 - 14 ; סורת אל-כהף 18 : 53 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 39 - 40.

4. ר' סורת אל-כהף 18 : 52 ; סורת מרים 19 : 81 - 82 ; סורת אל-ענכבות 29 : 25 ; וסורת אל-אחקאף

46 : 5 - 6.

5. ר' סורת מרים 19 : 38 ; סורת טא. הא 20 : 111 ; וסורת אס-סגידה 32 : 12.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 26 ; וסורת אל-אעראף 7 : 18.

7. ר' סורת אל-אעראף 7 : 6 ; סורת אל-מאאידה 5 : 109 ; סורת אל-חגיר 15 : 92 - 93 ; וסורת אל-קצצ

28 : 55.

קטע 13

90. אֱלֹהִים מְצִיחַ לַעֲשׂוֹת צֶדֶק, וְלִגְמֹל חֶסֶד,¹ וְלַעֲזֹר לַקְּרוֹב הַמְּשֻׁפָּחַח (הַנְּזָקֵק),² הוּא אוֹסֵר אֶת הַתּוֹעֵבָה, וְאֶת הַמְּגַנֵּה, וְהַעֲשֵׂק,³ וְהוּא מְזַהֵרְכֶם לְמַעַן תִּזְהָרוּ.
91. קִיְמוּ אֶת הַתְּחִיבֵי־וְתִיכֶם שֶׁהִתְחִיבְתֶּם בְּשֵׁם אֱלֹהִים, וְאַל תִּפְּרוּ הַתְּחִיבֵי־וְתִיכֶם לְאַחֵר שְׂאֲשֻׁרְתֶּם אוֹתָן בְּשִׁבּוּעָה בְּעֲשׂוֹתְכֶם אֶת אֱלֹהִים עֶרֶב לָכֶם, כִּי אֱלֹהִים יוֹדֵעַ אֶת כָּל מַה שְּׂאֲתֶם עוֹשִׂים.
92. אַל תַּחֲזֹרוּ בַּהֲבִטְחוֹתֵיכֶם וּתְהִי כְּאִשָּׁה הַחוֹזֶרֶת וּמִתְיָרָה לַחוּטִים אֶת מַה שְּׂאֲרָגָה וְטוֹתָהּ בְּשִׁקִּידָה, בַּהֲשִׁתְּמֶשְׁכֶּם בְּשִׁבּוּעוֹתֵיכֶם רַק כְּדֵי לְהוֹנוֹת זֶה אֶת זֶה, בַּהֲיֹת אִמָּה רַבָּה מֵאִמָּה. בְּכָל זֶה אֱלֹהִים מְנַסֶּה אֶתְכֶם. בְּיוֹם הַתִּקּוּמָה יִבְאָר לָכֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר נִחְלַקְתֶּם בּוֹ.
93. לוֹ רָצָה אֱלֹהִים הִיָּה עוֹשֶׂה אֶתְכֶם עֲדָה אַחַת.⁴ אֵד אֱלֹהִים יִשְׁאִיר אֶת מִי שְׂיִבְחֵר בַּתְּעִיָּה וְיִדְרִיךְ אֶת מִי שְׂיִבְחֵר בַּהֲדָרָה. וְאַלְהֵי יִשְׂרָאֵל אֶתְכֶם עַל אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם.
94. אַל תִּשְׁתַּמְּשׁוּ בְּשִׁבּוּעוֹתֵיכֶם לְהוֹנוֹת זֶה אֶת זֶה, כִּי תִלְכוּ לְאַבּוֹד אֲחֵרִי שֶׁהִיָּתֶם בְּטוֹחִים, וְתִרְגְּשׁוּ טַעַם רַע, כִּי מְנַעֲתֶם אֲנָשִׁים מִשְׁבִּיל אֱלֹהִים, וְצַפּוּי לָכֶם עֹנֶשׂ עֲצוּם.
95. אַל תִּמְכְּרוּ אֶת בְּרִיתְכֶם עִם אֱלֹהִים בְּמַחִיר מְעַט. כָּל הַשְּׂמֹר אֲצֵל אֱלֹהִים טוֹב לָכֶם יוֹתֵר, אִם יוֹדְעִים אַתֶּם.
96. כָּל מַה שֶּׁיֵּשׁ לָכֶם יֵאָזֵל, וְרַק מַה שְּׂאֲצֵל אֱלֹהִים לְעוֹלָם יִשְׁאָר, וְאַנְחֵנוּ נִגְמֹל לְבַעֲלֵי הַסְּבָלָנוֹת אֶת הַשְּׂכָר הַטוֹב בְּיוֹתֵר עַל מַעֲשֵׂיהֶם.
97. וְלִמְאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב, זָכָר אוֹ נִקְבָּה, נַחֲמָה אוֹתוֹ חַיִּים טוֹבִים, וְנִתֵּן לָהֶם אֶת שְׂכָרָם עַל כָּל הַטוֹב אֲשֶׁר עָשׂוּ.
98. בְּקוֹרְאָה בְּקוֹרְאָן בְּקֶשׁ מַחֲסֶה בְּאֱלֹהִים מִפְּנֵי הַשָּׁטָן הָאָרוּר,
99. כִּי אֵין לוֹ כָּל שְׁלֹטוֹן עַל הַמְאֲמִינִים הַסּוֹמְכִים עַל רְבוּנָם,
100. שְׁלֹטוֹנוֹ רַק עַל אֵלֶּה שְׁלֹקָחִים אוֹתוֹ לְאֲדוֹן, וְעַל אֵלֶּה הַמְּשִׁתְּפִים עִם אֱלֹהִים שֶׁתִּפְּסִים.

1. ר' סורת אל-מאאידה 5: 45; סורת אנ-נחל 16: 126; וסורת אש-שורא 42: 40.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17: 26.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 33.

4. ר' סורת ינוס 10: 99; וסורת הוד 11: 118 - 119.

קטע 14

101. כַּאֲשֶׁר אָנַחְנוּ מִחֲלִיפִים פָּסוּק בְּפָסוּק אַחֵר, וְאַלְלָה יוֹדֵעַ יוֹתֵר מֵהֶם מִה שֶׁהוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם. הֵם אוֹמְרִים (לְנִבְיָא), אָכֵן אֶתָּה בּוֹדָה כָּזָב. וְאוֹלָם מִרְבִּיתֶם אֵינֶם יוֹדְעִים.
102. אָמֹר, רוּחַ הַקֹּדֶשׁ (ג' בְּרִיל) הוֹרִיד אוֹתוֹ מֵעַם רְבוּנָד עַל יְסוֹד הָאֻמָּת לְחִזּוֹק רוּחָם שֶׁל הַמַּאֲמִינִים וּכְהַדְרָכָה וּבִשְׁוֹרָה לְמַסְלָמִים.
103. אָנַחְנוּ יוֹדְעִים שֶׁהֵם אוֹמְרִים, אָנוּשׁ מְלַמֵּד אוֹתוֹ (מוֹחַמַד).¹ וְאוֹלָם לְשׁוֹנוֹ שֶׁל הָאִישׁ שֶׁעָלָיו הֵם רוֹמְזִים הוּא נִכְרִי וְהַקּוֹרְאָן הוּא בְּלִשׁוֹן עֲרַבִי בְּרוּר.
104. אֵלָּה אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ בְּאוֹתוֹת אֵלָּלָה, אֵלָּלָה לֹא יִדְרִיךְ אוֹתָם, וְלָהֶם עֹנֶשׁ מִכְּאִיב,
105. רַק אֵלָּה אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ, בּוֹדִים שְׁקָרִים וְהֵם הַמְּכַזְּבִים.
106. עַל מִי שְׁכּוֹפֵר בְּאֵלָּלָה לְאַחֵר שֶׁהֶאֱמִין בּוֹ, בְּלַעֲדֵי אֲשֶׁר נִכְפָּה עָלָיו בְּעוֹד לְבוֹ בְּטוֹחַ בְּאֶמּוּנָה, רַק הַפּוֹתְחִים אֶת לִבָּם לְכַפֵּירָה, יַחּוּל זַעַם אֵלָּלָה וְעֹנֶשׁ עֲצוּם,
107. עַל אֵלָּה שֶׁהֶעֱדִיפוּ אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה עַל חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, וְאַלְלָה לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים,
108. הֵם אֵלָּה אֲשֶׁר אָטֵם אֵלָּלָה אֶת לְבוֹתֵיהֶם, שְׁמִיעֶתָם וְרֹאֲיֶתָם וְהֵם אֵלָּה הִלָּא שָׁמַיִם לֵב לְמָה שֶׁמִּצְפָּה לָהֶם מִן הָעֹנֶשׁ,
109. אֵין סִפֵּק כִּי בְּעוֹלָם הַבָּא יִהְיוּ מִן הַמְּכַסִּידִים.
110. לְאַלְלָה אֲשֶׁר נִרְדְּפוּ וְנִכְנְעוּ בְּאֶפֶן חִיצוֹנִי לְלַחֵץ הַכּוֹפְרִים, אוֹלָם הַגֵּרוֹ וְנִלְחַמוּ בְּסִבְלָנוּת, רְבוּנָד יִתְיַחַס אֲלֵיהֶם לְאַחֵר כָּל זֹאת בְּסִלִּיחָה וּבִרְחֻמִּים.²

קטע 15

111. וּבִיּוֹם הַדִּין תִּבּוֹא כָּל נֶפֶשׁ לְטַעַן לְעֲצָמָה. כָּל נֶפֶשׁ תִּקְבֵּל אֶת הַגְּמוּלָה בְּעַד מַעֲשֵׂיהָ וְלֹא יַעֲשִׂקוּ.
112. אֵלָּלָה מוֹשֵׁל מָשֶׁל, עִיר³ הֵיטָה בְּטוֹחָה וּשְׁקִטָּה, וְתִבּוֹא לָהּ פְּרִנְסָתָהּ מִכָּל מְקוֹם בְּשִׁפְעָה. וְתִכְפֹּר בְּחִסְדֵי אֵלָּלָה, וְהִטְעִימָה אֵלָּלָה אֶת טַעַם הָרָעֵב וְהַפֶּחַד עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ.⁴

1. המדובר הוא בעבד יווני נוצרי היה נפח במכה, הנביא מוחמד לפעמים ישב אליו ודבר אותו.

2. ר' סורת אל-בקה 2: 218.

3. העיר היא מכה בזמנו של הנביא מוחמד, שנהנתה משירות מסחר שהגיעו אליה מכל עבר.

4. ר' סורת אבראהים 14: 28 - 29; וסורת אל-קצצ 28: 57.

113. וכבר בא אליהם שליח מקרבם,¹ אך הם לא האמינו בו. על כך בא הענש עליהם והם חוטאים.
114. אכלו ממה שהעניק לכם אלה מן המתר והטוב, והודו על חסד אלה, אם אותו תעבדו.²
115. אלה אסר עליכם לאכל את הנבלה, ואת הדם, ואת בשר החזיר, ואת אשר הקרב לאל זולת אלה. אך מי שאוכל זאת מצרה ולא מתאנה או הרגל אין בו חטא, כי אלה סולח ורחום.³
116. ואל תאמרו על מה שלשונו תיכם משקרות ומתארות, זה מתר וזה אסור, למען תיחסו לאלה מה שאינו אמת. כל הבוידים שקר ומיחסים אותו לאלה לא יצליחו.
117. הנאה קצרה להם בעולם הזה, ובעולם הבא יקבלו ענש מכאיב.⁴
118. על היהודים אסרנו את אשר הזכרנו לך מקדם ולא אנחנו שקפחנו אותם, אלא הם קפחו את עצמם.⁵
119. ולא לה אשר חטאו בשגגה ואחר כך חזרו בתשובה ועשו מעשים טובים, הנה רבונך הוא סולח ורחום.

קטע 16

120. אבראהים היה למנהיג בעבודת אלה ומצית לו, חניף, ולא היה בעובדי האלילים,
121. והוא הכיר לאלה תודה על חסדיו, והוא בחר בו, והדריך אותו אל השביל הישר,
122. נתנו לו בעולם הזה טובה, ובעולם הבא הוא בין הישרים.
123. והשרינו אליך (מוחמד), לך בדרך דת אבראהים (האסלאם) אשר היה חניף, ולא היה מן הפגניים.
124. יום השבת נקבע (לעבודת אלה) לאלה אשר נחלקו בו (היהודים), רבונך ישפט ביניהם ביום התקומה בענין אשר נחלקו בו.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 151 - 152; סורת אאל עמראן 3: 164; וסורת אט-טלאק 65: 10.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 172; וסורת אל-מאאידה 5: 88.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 173; וסורת אל-מאאידה 5: 3.

4. ר' סורת ינוס 10: 69 - 70.

5. ר' סורת אנ-נשא' 4: 160; וסורת אל-אנעאם 6: 146.

125. קרא אל שביל רבונך בחכמה והזהרה נאה, והתוכח עמם בצורה הוגנת ונאותה ביותר. רבונך יודע יותר מי תעה משבילו, והוא יודע יותר מי הם המדרכים.

126. ובהענישכם, השיבו רק באותה מדה וצורה שהענישתם בה, ואולם אם תסבלו ותסלחו, יהיה יותר טוב לבעלי סבלנות,

127. התאזר בסבלנות, ואללה הוא אשר יעזר לך להתאזר בסבלנות, ואל תצטער על מה שהם זוממים נגדך,

128. כי אללה הוא עם היראים ועם עושי הטוב.

17

סִוֵּרַת אֶל-אֶסְרָא' הַמַּסָּע הַלִּילִי

סורה זו נקראת «אֶל-אֶסְרָא», הַמַּסָּע הַלִּילִי» משום שהפסוק הראשון מדבר על המסע הלילי של הנביא מוחמד שאללה הסיעו במשך הלילה מן המסגד הקדוש (הכעבה) במכה אל אל-מסג'ד אל-אקצא בירושלים, ומשם אל השמים וחזרה למכה. הורדה במכה אחרי סורת אל-קצצ 28, ופסוקיה מאה ואחד-עשר. קיבלה את שמה «הַמַּסָּע הַלִּילִי» מפסוק אחד.

סורת אל-אסרא' 17

חלק 15

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. השבח לאללה אשר הסיע את עבדו (מוחמד) במשך הלילה מן המסגד הקדוש (המכה) אל המסגד הקיצון (אל-מסג'ד אל-אקצא)¹ אשר ברכנו את סביבתו, למען נראה לו מאותותינו. הוא (אללה) השומע והרואה.
2. ואנחנו נתנו למוסא את הספר (התורה) ועשינו אותו כמדריך לבני ישראל, אל תקחו לכם מגו זולתי,
3. הוי צאצאי אלה אשר נשאנו עם נוח (בתבה), והוא היה עבד מודה לאללה.
4. ואנחנו גזרנו על בני ישראל בספר, פעמים תרבו שחיתות בארץ (הקדש) לאחר שתהיו שחצנים לדרךה גדולה,
5. וכאשר הגיע מועד הפעם הראשונה, שלחנו בכם עבדים לנו אנשי עז חזקים, והם התפרצו בין הבתים, וכך קימה ההבטחה,
6. ולאחר כך התזרנו לכם את השלטון עליהם, והענקנו לכם רכוש ובנים וצבא רב משלהם,
7. אם תעשו טוב לנפשכם תיטיבו, אך אם תעשו את הרע, לנפשכם תרעו. כאשר בא מועד הפעם השנייה, (שלחנו בכם את עבדינו) כדי שינצחו אתכם וישפילו אתכם, ויכנסו אל ההיכל (המסגד), בשם שנכנסו אליו בפעם הראשונה, ולמען להרס כל אשר כבשו עד היסוד.
8. אולי ירחם עליכם רבונכם, אך אם תשובו לעשות את הרע נענישכם שוב, כי עשינו את גיהנם כמכלאה לכופרים.
9. הקוראן הזה מדריך אל מה שנכון וישר, והוא מבשר למאמינים אשר יעשו את הישר כי להם שכר גדול.
10. אך לאלה אשר לא יאמינו בעולם הבא הועדנו ענש מכאיב.

1. באל-קודס, ירושלים.

קטע 2

11. הָאָדָם (בְּשַׁעַת רָגֹז) יִתְפַּלֵּל לָרַע (נֶגֶד עֲצָמוֹ) כָּשֶׁם שֶׁיִּתְפַּלֵּל לְטוֹב, וְהָאָדָם הוּא חָסֵר סִבְלָנוּת.
12. עֲשִׂינוּ אֶת הַלִּילָה וְהַיּוֹם כְּשִׁנֵּי אוֹתוֹת: וְהִחֲשַׁכְנוּ אֶת אוֹת הַלִּילָה, אוֹלָם אוֹת הַיּוֹם הָאִירוֹנוּ,¹ לְמַעַן תִּבְקְשׁוּ לָכֶם חֶסֶד מֵעַם רְבוּנְכֶם, וּלְמַעַן תִּדְעוּ אֶת מִנְּיָן הַשָּׁנִים וְחֲשָׁבוּן (הַחֲדָשִׁים וְהַיָּמִים), וְכָל דָּבָר בְּאַרְנוּ בְּמִפְרָשׁ.²
13. כָּל אָדָם אַחֲרָאִי לְמַעֲשָׂיו³ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבַיּוֹם תִּחְיֶית הַמֵּתִים נוֹצִיא לוֹ רְשִׁימָה פְּתוּחָה בְּכָל מַעֲשָׂיו שֶׁעָשָׂה בְּעוֹלָם הַזֶּה,
14. וְנֹאמַר לוֹ, עֵינִי בְּרְשִׁימַת מַעֲשֶׂיךָ וְשִׁפְטֵי אֶת עֲצָמְךָ בְּעֲצָמְךָ.
15. כָּל הַמִּיִּשִׁיר לְכֶת, רַק לְטוֹבַת נַפְשׁוֹ יִישִׁיר לְכֶת, וְהַחֲלוּף בְּדָרְךָ תַּעֲזִיחַ, רַק אֶת נַפְשׁוֹ יִתַּעַח, כִּי לֹא תִשָּׂא נֶפֶשׁ אֶת מַשָּׂא זולָתָהּ. וְלֹא נַעֲנִישׁ (אַמָּה) לִפְנֵי שֶׁנִּשְׁלַח אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ.
16. וְכֹאשֶׁר נִרְצָה לְהַשְׁמִיד עִיר, נִצְוָה אֶת עֲשִׂירֶיהָ שֶׁטּוּפֵי הַשָּׁפַע (לְהַאֲמִין בְּאַלְלָה וּלְצִיֵּית לוֹ), וְאוֹלָם הֵם לֹא יִצִּיתוּ וְיִסְטוּ מִדָּרְךָ הַמוֹסֵר, וְקִיָּם גִּזְרֵי הַדִּין אֲלֵיהֶם בְּצִדֵּק, וְהָרַס נִהְרַס אוֹתָהּ.
17. מָה רַבִּים הַדּוֹרוֹת שֶׁהַשְׁמַדְנוּ לְאַחַר דּוֹרוֹ שֶׁל נוֹחַ, כִּי רְבוּנֶךָ בָּקִיא וְרוֹאֶה אֶת חֲטָאֵי עַבְדֶּיךָ.
18. לְבוֹחַר בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַחוּלְף נַעֲנִיק וְנִתַּן אֶת מָה שֶׁנִּחְלִיט לְמִי שֶׁנִּרְצָה, וְאַחֵר כִּדְ נִתַּן לוֹ אֶת גִּיהֶנֶם, וְבוֹ יִצְלָה מִשְׁפָּל וּמִגֶּרֶשׁ מִרְחֻמֵּי אֱלֹהִים.
19. וְכָל הַחֹפֵץ בְּעוֹלָם הַבָּא וְעוֹשֶׂה לְמַעַנּוֹ בְּהִיּוֹתוֹ מֵאַמִּין, מַעֲשֵׂי כָּל אֱלֹהִים יִזְכּוּ בְּתוֹדָה.
20. לְכֻלָּם, לְאַלֶּה (הַכּוֹפְרִים) וּלְאַלֶּה (הַמֵּאֲמִינִים), נַעֲנִיק אֶת נְדִיבוֹת רְבוּנֶךָ, כִּי נְדִיבוֹת רְבוּנֶךָ אֵינָה מְגַבֵּלֶת.
21. רֹאֵה כִּיצַד הָעֲדָפְנוּ אַחֲדִים מֵהֶם עַל אֲחֵרִים (בְּעוֹלָם הַזֶּה), אוֹלָם בְּעוֹלָם הַבָּא הַדְּרָגוֹת (לְמֵאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב) גְּבוּהוֹת יוֹתֵר, וְהַהֲעֲדָפָה רַבָּה יוֹתֵר.
22. אַל תִּקַּח לָךְ אֶל אַחֵר עִם אֱלֹהִים, לְמַעַן לֹא תִהְיֶה מִשְׁפָּל וּמִנְדָּה.

1. ר' סורת יונס 10: 67.

2. ר' סורת יונס 10: 5.

3. במקור בערבית طائر في عشقه = עופו תלוי בצוארו. הערבים היו מעווננים, פסמסתיים. ולפני נסיעה או מעשה חשוב היו מעיפים עופות. והיה אם יימין העוף והיה לסמן טוב, ואם משמיאל והיה לסמן רע. אללה והנביא מוחמד בטלו את המנהג הזה. והנה אללה אומר, «כל אדם אחראי למעשיו».

קטע 3

23. רבונך צוה שלא תעבדו אלא אותו בלבד, ותגמלו חסד עם ההורים.¹ אם יגיעו האחד מהם או שניהם לגיל זקנה אצלך, אל תאמר להם אפלו «אוי»² ואל תגער בהם. דבר עמהם בעדינות ובכבוד רב,
24. ופרש להם כנף של כניעות מתוך רחמים,³ ואמר, «רבוני! רחם עליהם כפי שרחמו עלי בגדלם אותי מקטנות».
25. רבונכם יודע טוב את כל מה שבנפשותיכם, כי תעשו הישר. והוא סולח לחוזרים בתשובה.
26. תן לקרוב המשפחה את זכותו מן הצדקה, ולמסכן, ולעובר ארח, אך אל תפזר בלי חשבון,⁴
27. הפזרנים אחי השטנים הם, והשטן כופר מבקש ברבונו.
28. ואם אין ביכלתך לעזור להם, וכשאתה מקנה לרחמי רבונך, דבר אליהם בעדינות.
29. ואל תכבד ידך אל צוארך (מקמצנות), ואל תושיטה ללא גבול (מפזרנות), למען לא תישב מגנה וחסר כל.
30. רבונך שולח פרנסה בשפע או בדלילות לאשר ירצה, כי הוא בקיא בעבדיו ורואה את מעשיהם.

קטע 4

31. אל תהרגו את ילדיכם מפחד העני,⁵ כי אנחנו נפגיס אותם ואתכם, כי הריגתם היא חטא גדול.⁶
32. אל תתקרבו מן הזנות, כי תועבה היא ונהג רע.
33. ולא תהרגו את הנפש אשר אסר אלה להרגה, אלא לפי צדק.⁷ וכל הנרצח בחסר צדק, הנה נתנו לקרוב גואלו שלטון לגאל את דמו, אך לא יעבר חק בהרג,⁸ כי אלה יושיע לו.

1. ר' סורת לוקמאן 31 : 14.

2. «אוי» קריאת בוז ומיאוס, כלומר שלא תראה להם שהם מעין מעמסה עליך.

3. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 88.

4. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 67.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.

7. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.

8. יהרוג רק את הרוצח עצמו. ולא יהרוג אותו באכזריות. ואסור לו להרוג אף אחד מקרובי הרוצח.

34. וְאֵל תִּנְהַלּוּ נִכְסֵי הַיְתוֹם אֲלֵא בְּצוּרָה הוֹגֶנֶת, עַד שְׁיָגִיעַ לְבָגְרוֹתָיו.¹ וְקִיְמוּ
בְּאַחֲרֵיּוֹת כָּל הַתַּחֲבֹּבוֹת, כִּי עַל הַהִתְחַבְּבוֹת יֵשׁ לָתֵת אֶת הַדִּין בְּיוֹם הַדִּין.
35. וּכְשֶׁאַתֶּם מוֹדְדִים וְשׁוֹקְלִים הַשְּׁלִימוּ אֶת הַמִּדָּה וְשִׁקְלוּ בְּמֵאֲזָנֵי צֶדֶק.²
טוֹב לָכֶם הַדָּבָר יוֹתֵר בְּעוֹלָם הָזֶה וּבְעוֹלָם הַבָּא.
36. וְאֵל תִּלְךָ אַחֲרֵי דָבָר אֲשֶׁר אַתָּה אֵינְךָ יוֹדֵעַ אוֹתוֹ טוֹב. הַשְּׁמִיעָה, וְהָרְאוֹת,
וְהַמְחַשְּׁבָה, כָּל אֵלֶּה יַעֲיִדוּ עַל בְּעֲלֵיהֶם בְּיוֹם הַדִּין.³
37. וְאֵל תִּלְךָ בִּיהִירוֹת עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה, כִּי לֹא תִבְקַע אֶת הָאֲדָמָה וְלֹא תִשָּׁג
בְּקוֹמָתָךְ אֶת גְּבוּהַ הַהָרִים,
38. כֹּל זֶה רַע וְשָׁנוּא עַל רַבּוֹנְךָ.
39. זֶהוּ חֵלֶק מִן הַחֲכֻמָּה אֲשֶׁר רַבּוֹנְךָ הִשְׁרָה לָךְ. אֵל תִּקַּח לָךְ עִם אֵלֶּה אֶלֶּה
אַחֵר, כֹּן תִּשְׁלַךְ אֶל גִּיהֶנֶם מִגֶּנֶה וּמִגֶּרֶשׁ מִרְחֲמֵי אֵלֶּה.
40. (הוּא הַכּוֹפְרִים!) הֵאֵם אַתֶּם חוֹשְׁבִים שֶׁהַעֲנִיק לָכֶם רַבּוֹנְכֶם בָּנִים, וְלַעֲצָמוֹ
לָקַח בָּנוֹת מִבֵּין הַמְּלָאכִים? דָּבָר מִגֶּנֶה אוֹמְרִים אַתֶּם.

קטע 5

41. וּכְבֹר הִבְאֵנוּ כָּל מִינֵי נוֹשָׁאִים בְּקוּרָאן הָזֶה לְמַעַן יִזְכְּרוּ, וְאוֹלָם כָּל זֶה לֹא
יוֹסִיף לָהֶם אֲלֵא הַתִּנְכְּרוֹת.
42. אָמַר, אֱלוֹ הָיוּ לְאֵלֶּה אֱלִים שְׂתַפִּים זוֹלָתוֹ, כְּפִי שֶׁהֵם טוֹעֲנִים, אֲזִי הָיוּ
מוֹצֵאִים לַעֲצָמָם נְתִיב אֶל רַבּוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת.
43. יִשְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה בְּהִרְבֵּה מַעַל כָּל מַה שֶׁהֵם טוֹעֲנִים.
44. יִשְׁבַּחְהוּ שְׂבַעַת הַרְקִיעִים וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם, וְאִין דָּבָר אֲשֶׁר לֹא
יִשְׁבַּחוּ וְיִהְלְלוּ, וְאוֹלָם לֹא תִבְיֵנו אֶת תִּשְׁבַּחְתָּם. מִתּוֹן הוּא וְסוֹלַח.
45. בְּקוּרָאךְ אֶת הַקּוּרָאן שְׁמֵנוּ בִּינְךָ וּבִין אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ בְּעוֹלָם הַבָּא
מִסָּד לְהַסְתִּיר.⁴
46. וְעַל לְבוֹתֵיהֶם אֶטְמְנוּ בְּכִסּוּי, לְבַל יִבְיֵנו אוֹתוֹ (הַקּוּרָאן), וְאֵת אֲזִנֵּיהֶם
הַכְּבִדְנוּ. וְכֹאֲשֶׁר אַתָּה מִזְכִּיר בְּקוּרָאן אֶת רַבּוֹנְךָ לְבִדּוֹ, פּוֹנִים לָךְ הַכּוֹפְרִים
עֲרֵף בְּהַתִּנְכְּרוֹת.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152.

3. ר' סורת אל-חוגיורא 49 : 12. יעידו על ההתנהגות הבלתי מוסרית של בעליהם.

4. נסתום את אוזניהם ולבותיהם לשמוע את הקוראן. ר' סורת אז-זומר 39 : 45.

47. וַאֲנַחְנוּ יוֹדְעִים הֵיטֵב מַה הֵם חוֹשְׁבִים כְּאֲשֶׁר הֵם שׁוֹמְעִים, וְכִי הַכּוֹפְרִים מִתְלַחֲשִׁים בִּינִיָּהֶם, שְׁאֲתָם הוֹלְכִים אַחֲרֵי אָדָם מִכֶּשֶׁף.¹
48. רְאֵה לָמָּה הִמְשִׁילוּ אוֹתָךְ, כִּי תַעֲוֶה וְלֹא יוּכְלוּ לִמְצֹא אֶת הַדֶּרֶךְ.
49. וְהֵם אָמְרוּ, הֵאֵם לְאַחַר שְׁנֵהֲיָה עֲצָמוֹת וּשְׁיָרֵי גּוֹף נָקוּם לְתַחֲיָה כְּבְרִיאָה חֲדָשָׁה?²
50. אָמַר, אֲפֹלוּ תַּהְיוּ אֲבָנִים אוֹ בְרָזָל,
51. אוֹ בְרִיאָה שְׂאִין בִּיכְלִיתְכֶם לְחֹשֶׁב עָלֶיהָ. הֵם יֹאמְרוּ, מִי יַחְזִיר אוֹתָנוּ לְחַיִּים? אָמַר, זֶה אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם בְּרִאשׁוֹנָה. אֲזִי יִנְיֶדוּ בְּרִאשִׁיהֶם בְּלַעַג, וַיֹּאמְרוּ, מִתִּי זֶה? אָמַר, אוֹלֵי בְּקֹרֹב.³
52. יוֹם שִׁיקְרָא לָכֶם (לְקוּם מִקְבְּרֵיכֶם), וְתַעֲנוּ לוֹ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ.⁴ תַּחֲשֹׁבוּ אֲזִי כִּי רַק זָמַן קָצָר עָבַר עֲלֵיכֶם (בְּעוֹלָם הַזֶּה).

קטע 6

53. וְאָמַר לַעֲבָדֵי שִׁידְבְּרוּ רַק טוֹבוֹת, אַחֲרַת, הַשְׁטֹן יַכְנִיס פְּרוּד וּשְׁנָאָה בִּינִיָּהֶם. כִּי הַשְׁטֹן אוֹיֵב גָּלוּי לְאָדָם.
54. רְבוּנְכֶם מִפִּיר אֶתְכֶם טוֹב, וְאִם יִרְצָה יִרְחַמְכֶם, וְאִם יִרְצָה יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם, וְלֹא שְׁלַחְנוּ אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד) כְּאַחֲרָאֵי לָהֶם.
55. וְרְבוּנְךָ יוֹדֵעַ טוֹב אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ. וּכְבֹּר הַעֲדַפְנוּ אַחֲדִים מִן הַנְּבִיאִים עַל אַחֲרִים.⁵ וְנִתְּנוּ לְדַאוּוד אֶת הַזְּבוּר.⁶
56. אָמַר (לְכוּפְרֵי עִירְךָ), קְרָאוּ לְאַלֶּה אֲשֶׁר טַעַנְתָּם שֶׁהֵם קִיָּמִים זוֹלַת אֵלֶּלָה לְעֹזְרָה, הֵם לֹא יוּכְלוּ לְהַסִּיר כָּל צָרָה מִכֶּם וְלֹא יוּכְלוּ לְהַמִּיטָהּ.
57. אֵלֶּה (אֵלִילִים) אֲשֶׁר אֱלִיהֶם עוֹבְדֵי הָאֵלִילִים קוֹרְאִים, אֵדָּה הֵם עֲצָמָם מִבְּקָשִׁים קָשֶׁר עִם אֵלֶּלָה, וּמִתַּחֲרִים בִּינִיָּהֶם, מִי מֵהֶם יוֹתֵר קָרוֹב מִרְבוּנְךָ, וּמִבְּקָשִׁים אֶת רַחֲמָיו, וּמִפְּחָדִים מֵעֲנָשׁוֹ. אֵדָּה יֵשׁ לְהַזְהֵר מֵעֲנָשׁ רְבוּנְךָ.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 33.

2. ר' סורת יא. סין 36 : 78 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 10.

3. ר' סורת יונוס 10 : 48 ; וסורת אש-שורא 42 : 18.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 40, ופי' 77 ; סורת אל-קמר 54 : 50 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 19 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 13.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 253.

6. הזבור : ר' סורת אנ-נסא' 4 : 163 ; סורת אל-אחזאב 33 : 7 ; וסורת אש-שורא 42 : 13.

58. אין כָּל עִיר חוֹטָאת שֶׁלֹא נִשְׁמֵד אוֹתָהּ לִפְנֵי יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים, אוֹ נֶעֱנִישׁ אוֹתָהּ עֲנֵשׁ קָשָׁה. וְזֶה רָשׁוּם בְּפִנְקֶס רָשׁוּם (אֶצֶל אֱלֹהִים).¹
59. לֹא נִמְנָעֵנוּ מִשְׁלַח אֶת הָאוֹתוֹת (לְכוּפְרֵי מַכָּה), אֲלֹא מִשׁוּם שֶׁהַדּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים הִכְחִישׁוּ אוֹתָם. וּבְכָר נָתַנוּ לִבֵּנִי עִם תְּמוּד אֶת הַנְּאֻקָּה כְּאוֹת בְּרוּר וְגִלּוּי לַעֲיוֹן, אֲדָהּ הֵם כִּפְרוּ בָּהּ, כִּי אֵין אֲנַחְנוּ שׁוֹלְחִים אוֹתוֹת אֲלֵא לְשֵׁם אֲזִהְרָה וְהַפְחָדָה.
60. כְּבָר אֲמַרְנוּ לָךְ כִּי רְבוּנְךָ מִקִּיף אֶת כָּל בְּנֵי הָאָדָם. לֹא עֲשִׂינוּ אֶת מַה שֶׁהָרִאשׁוֹנִים לָךְ בְּמַסַּע הַלִּילִי אֲלֵא לִבְחוֹן אֶת בְּנֵי הָאָדָם, וְגַם אֶת הָעַץ הָאֲרוּר² הַנִּזְכָּר בְּקוּרְאָן. אֲנַחְנוּ מִפְחִידִים אוֹתָם, אֲדָהּ הַדְּבָר מְאוּד מוֹסִיף לְעָרִיצוּתָם.

קטע 7

61. וּבְאֲמַרְנוּ לְמַלְאָכִים, סִגְדוּ לָאָדָם, וְהֵם סִגְדוּ, רַק אֲבֵלִיס³ אָמַר, הֵאֵם אֶסְגֹּד לְאִשֶּׁר בְּרָאתָ מִטֵּיִן?
62. וְאָמַר אֲבֵלִיס (לְרִבּוֹנוֹ), הֲרֵאִיתָ אֶת זֶה (אָדָם), אִשֶּׁר כִּבְדָּתָּ יוֹתֵר מִמֶּנִּי, אִם תִּתֵּן לִי אֶרֶץ עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים, אֲשַׁתַּלֵּט עַל זֶרְעוֹ וְאֶתְעָה אוֹתָם אֲלֵא מַעֲטִים מֵהֶם?
63. אֲלֵלָה אָמַר, לָךְ וְהַשְׁתַּדֵּל! אֶתָּה וְכָל אֱלֹהִים שֶׁיִּלְכוּ אַחֲרֶיךָ תִּקְבְּלוּ אֶת עֲנֹשְׁכֶם הַמֵּלֵא בְּגִיָּהֶם.
64. נִסָּה לְהַסִּית מֵהֶם כְּמָה שֶׁתּוֹכֵל בְּקוֹלְךָ, וְהִזְעַק עֲלֵיהֶם אֶת פֶּרֶשִׁיד וְחִיָּלִיד⁴, וְהַשְׁתַּתֵּף אֹתָם בְּרִכּוּשָׁם וּבִילְדֵיהֶם⁵, וְתוֹן לָהֶם הַבְּטָחוֹת, הַשְׁטוֹן לֹא יִבְטִיחַ לָהֶם דְּבָר אֲלֵא הַשְּׁלִיחוֹת⁶.
65. וְאוֹלָם עֲבָדִי לֹא תַהֲיֶה לָךְ כָּל שְׁלִיטָה עֲלֵיהֶם. כִּי רְבוּנְךָ דִּיוֹ כְּמִגְוֹן עֲלֵיהֶם נִגְדַּד הַשְׁטוֹן וְתַחֲבִילוֹתָיו.

1. ר' סורת הוד 11: 101; סורת אנ-נחל 16: 118; סורת אז-זוחרוף 43: 76; וסורת אט-טלאק 65: 8.

2. העץ הארוך: עץ הזקום הנמצא בגיהנום. ראה סורת אצ-צאפאת 37: 62; סורת אד-דוחיאן 44: 43.

3. - 46; וסורת אל-ואקעה 56: 52 - 53.

4. ר' סורת אל-בקה 2: 34.

5. ר' סורת מרים 19: 83.

6. ינחה אותם להרויח את הונם באמצעים בלתי חוקיים ולהוציא אותו בדרכי הפשע, גם הילדים שלהם יגדלו כפושעים.

7. ר' סורת אנ-נסאי 4: 120; וסורת אבראהים 14: 22.

66. רבונכם הוא המשיט לכם את האניות בים, למען תבקשו מחסדו. כי רחום הוא עליכם.
67. אם תפגע בכם צרה בים, אתם תשכחו את כל אלה שעבדתם זולתו, ורק נזכרתם באללה לבדו להציל אתכם. אך כאשר הציל אתכם והביאכם אל היבשה, מיד רחקתם מעליו. האדם הוא כופר משבע.
68. האם בטוחים אתם כי אלה לא יבקע בכם את האדמה, או לא ימטיר עליכם אבני חצץ, מבלי שתמצאו לכם מגן?
69. או מה הבטחון אשר בטחתם כי לא יחזיר אתכם אל הים, וישלח עליכם רוח סערה ויטביע אתכם כי כפרתם, מבלי להיות לכם סבה להתלונן נגדנו?
70. אכן כבר כבדנו את בני האדם, ונשאנו אותם ביבשה ובים, ופרנסנו אותם מן המטעמים, ורוממנו אותם מעל רבים מאשר יצרנו.
- קטע 8**
71. ביום (יום הדין) אשר נקרא לכל קהלה עם המנהיג שלה,¹ וכל אלה אשר פקסו הרשום של מעשיהם ומסרו להם ביד ימיו,² יקראו ממנו שמחים למעשיהם הטובים. ולא יקפחו אפלו בשעור של פתיל.³
72. וכל אשר היה לבו עור בעולם הזה, יהיה לבו עור בעולם הבא ותועה בדרכו גם בעולם הבא.
73. ואם היה ביכלתם להדיחך ממה שהשרינו אליך למען תבדה עלינו דבר אחר ממנו (הקוראן), אז לקחו אותך להם לדיד.
74. ולולא חזקנו אותך, הרי כמעט נטית אליהם קצת,
75. אז היינו מטעימים אותך בפלים של עגש בחייד וקפלים במותך, ולא תזכה בעזרה נגדנו,
76. הם (הכופרים) הפריעו לך מאוד וכמעט הוציאו אותך מן הארץ (מכה), אך הם לא היו נשאים אחריך אלא זמן קצר (בלי שיקבלו את העגש).
77. כך היא דרכנו עם השליחים אשר שלחנו לפניך, ולא תמצא כל שנוי בנהג שלנו.

1. ר' סורת ינוס 10 : 47 ; וסורת אנ-נחל 16 : 84.

2. ר' סורת אל-חאקה 69 : 19.

3. ר' סורת אנ-נשא' 4 : 49.

קטע 9

78. קַיִם אֶת הַתְּפִלָּה מִהִתְחַלֵּת נְטוֹת הַשָּׁמֶשׁ עַד חֲשֹׁךְ הַלַּיְלָה. וְקַיִם תְּפִלַּת הַשָּׁחַר. כִּי לַתְּפִלַּת הַשָּׁחַר עֲדִים רַבִּים (מִבֵּין הַמְּלָאכִים),
79. וּבַלַּיְלָה קוֹם לַתְּפִלָּה, תּוֹסֶפֶת הִיא לָךְ. אוֹלֵי יְקִימְךָ רַבּוֹנָךְ בְּמָקוֹם (מַעֲמָד) מְהֵלָל (בַּיּוֹם הַדִּין),
80. וְאַמֵּר: רַבּוֹנִי! הִכְנַס אוֹתִי לְמָה שֶׁהוּא טוֹב לִי בַּצּוּרָה הוֹנֵנָת, וְהוֹצֵא אוֹתִי מִמָּה שֶׁהוּא רַע לִי בַּצּוּרָה הוֹנֵנָת. וְתֵן לִי מֵאֲתָךְ סִמְכוֹת אֵיתָנָה שֶׁתֵּתֶנּוּ לִי נֶצְחוֹן עַל כָּל אֱלֹה הַמִּתְנַגְּדִים לִי.
81. וְאַמֵּר, הוֹפִיעָה הָאֲמָת (נֶת הָאֶסְלָאם), וְהַשְׁקֵר (הַפְּרִירָה) כָּלָה, אֲכֹן הַשְׁקֵר יִכָּלָה.¹
82. אֲנַחְנוּ מוֹרִידִים פְּסוּקִים מִן הַקּוּרְאָן הַנּוֹשָׁאִים מִרְפָּא וְרַחֲמִים לְמַאֲמִינִים, אֵךְ לְכּוֹפְרִים הוּא יוֹסִיף רַק אֲבַדּוֹן.²
83. כְּשֶׁאֲנַחְנוּ נוֹטִים חֹסֵד לְאָדָם הוּא מְשַׁתְּמֵט וְאֵינוּ מַכִּיר תּוֹדָה,³ אֵךְ בְּכּוֹעַ בּוֹ רָעָה, הוּא מַתִּינָאשׁ מִרַחֲמֵי רַבּוֹנוּ.⁴
84. אָמַר, כָּל אֶחָד פּוֹעֵל לְפִי הֵטְבַע שָׁלוֹ, אֵךְ רַבּוֹנְכֶם יוֹדֵעַ מִי הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיֵּשָׁר.⁵
85. יִשְׁאַלּוּךְ עַל הָרוּחַ. אָמַר, הָרוּחַ הִיא סוֹד אֱלֹהִי, וְאַתֶּם קִבְּלֶתֶם אֵךְ מַעֵט מְאֹד מִן הַיָּדַע.

קטע 10

86. אִם נִרְצָה, נוֹכַל לְמַחֵק אֶת אֲשֶׁר הִשְׁרִינוּ לָךְ מִן הַקּוּרְאָן, וְלֹא תִמָּצֵא לָךְ מִגֵּן מִבְּלַעֲדִינוּ,
87. אֲלֹא כָאוֹת רַחֲמִים מִרַבּוֹנָךְ, כִּי רַב חֲסִדוֹ עֲלֶיךָ.
88. אָמַר, אִם בְּנֵי הָאֱנוֹשׁ וְהַגֵּ' הַסְּכִימוּ בֵּינֵיהֶם לְהַבִּיא סֵפֶר דּוֹמָה לְקוּרְאָן הַזֶּה, לֹא יָבִיאוּ כְמוֹהוּ, וְלוֹ גַם יִסְעֵנוּ זֶה לָזֶה.
89. הִבֵּאנוּ לְבִנֵּי אָדָם כָּל מִינֵי מְשָׁלִים בְּקוּרְאָן הַזֶּה, וְאוֹלָם מִרְבִּיתֶם בְּחֵרוֹ בְּכַפִּירָה,

1. ר' סורת אל-אנביא' 21: 18.

2. ר' סורת את-תובה 9: 124 - 125; וסורת פוצלת 41: 44.

3. ר' סורת יונוס 10: 12; וסורת אל-אסרא' 17: 67.

4. ר' סורת הוד 11: 9 - 11.

5. ר' סורת הוד 11: 121; וסורת אז-זומר 39: 39.

90. וְהֵם אָמְרוּ, לֹא נֹאמְרִים לָךְ עַד אִם תִּבְקַע לָנוּ מִן הָאָרֶץ מִבּוּעַ (מַעְיָן) מַיִם,
 91. אוּ עַד שְׂיִהְיֶה לָךְ גֵּן שֶׁל דְּקָלִים וּגְפָנִים וְתִבְקַע בְּתוֹכּוֹ נְהָרוֹת,
 92. אוּ תִפֹּל הַשָּׁמַיִם עָלֵינוּ כְּאִשֶּׁר אָמַרְתָּ פִסּוֹת, אוּ תָבִיא אֶת אֵלֶּהָ
 וְהַמְלָאכִים פָּנִים אֶל פָּנִים,
 93. אוּ עַד שְׂיִהְיֶה לָךְ בֵּית מִזְבֵּחַ, אוּ שְׂתַעֲלֶה הַשְּׁמִימָה, וְלֹא נֹאמְרִים כִּי עָלִיתָ
 עַד אִם תּוֹרִיד לָנוּ מִשֶּׁם סֶפֶר וְנִקְרָא בּוֹ. אָמַר, יִשְׁתַּבַּח רַבּוֹנִי! אֵינֶנִּי אֵלָּא
 שְׁלִיחַ בְּשֵׁר וָדָם.
קִטְעַ 11
 94. וְאֵין דָּבָר אֲשֶׁר יִמְנַע מִבְּנֵי אָדָם לְהֶאֱמִין כְּאִשֶּׁר בָּאָה לָהֶם הַהֲדַרְכָּה, אֵלָּא
 שֶׁהֵם אָמְרוּ, הֲאֵם שָׁלַח אֵלֶּהָ בֶן אָנוּשׁ כְּשָׁלִיחַ?¹
 95. אָמַר, אֵלֹהֵי הָיוּ מַלְאָכִים מִתְּהַלְכִּים בְּאָרֶץ בְּטוֹחִים, הֵייוּ מוֹרִידִים לָהֶם
 מִן הַשָּׁמַיִם מַלְאָךְ שְׁלִיחַ.
 96. אָמַר, דִּי בָאֵלֶּהָ לְעַד בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם, כִּי הוּא רוּאָה וּבָקִיא בְּעַבְדּוֹ.
 97. אֶת מִי שֶׁאֵלֶּהָ מִדְרִיךְ הוּא הַמְדְרִיךְ, וְכָל אֲשֶׁר יִתְעַה, לֹא תִמָּצֵא לָהֶם
 מִדְרִיךְ זִוְלָתוֹ, וּבָיוֹם תַּחֲזִית הַמֵּתִים נֶאֱסָף אוֹתָם (הַכּוֹפְרִים) כְּשֶׁהֵם
 נִגְרָרִים עַל פְּנֵיהֶם, עוֹרִים, אֱלָמִים, וְחֹרְשִׁים, וּמַעֲוֹנִים יִהְיֶה בְּגִיהָם, וּבְכָל
 פֶּעַם שֶׁהָאֵשׁ תִּכְבֶּה נּוֹסִיף עוֹד אֵשׁ וְלִהְבֶּה.
 98. זֶה יִהְיֶה עֲנָשָׁם עַל אֲשֶׁר כָּפְרוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ בְּאוֹמְרָם, הֲאֵם אַחֲרֵי הָיִיתֵנוּ
 לַעֲצָמוֹת וְאַבְקָ, נוֹקֵם לְתַחֲיָה כְּבָרִיאָה חַדָּשָׁה?
 99. הֲלֹא יָרָאוּ, כִּי אֵלֶּהָ אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, יָכֹל גַּם לְבָרָא
 כְּדוֹגְמָתָם? וְהוּא קִבֵּעַ לָהֶם מוֹעֵד אֵין סֶפֶק בּוֹ, אֵךְ הַכּוֹפְרִים בָּחֲרוּ בַּכְפִּירָה.
 100. אָמַר, לוֹ הָיוּ אוֹצְרוֹת רַחֲמֵי רַבּוֹנִי בִידֵיכֶם, כִּי אִזּוֹ הַחֲזוֹקָתָם בָּהֶם,
 מִפְּחָדִים לְהוֹצִיאֵם, כִּי קִמְצָן הוּא הָאָדָם.

קִטְעַ 12

101. וּכְבֹר נִתְּנוּ לְמוֹסָא תִשְׁעָה אוֹתוֹת בְּרוּרִים. שָׁאַל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּאִשֶּׁר בָּא
 אֵלֵיהֶם (אֶל פְּרָעָה וְאַנְשָׁיו). וּפְרָעָה אָמַר לוֹ, מוֹסָא! חוֹשֵׁב אָנִי כִּי מְכַשֵּׁף
 אַתָּה.
 102. אָמַר (מוֹסָא), הֵן יוֹדַע אַתָּה, כִּי לֹא הוֹרִיד אֶת הָאוֹתוֹת הָאֵלֶּה אֵלָּא
 רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ כְּהוֹכָחוֹת גְּלוּיוֹת לְעֵין. וְרוּאָה אָנִי, פְּרָעָה, כִּי סוֹפֵף
 לְאַבְדּוֹן.

1. ר' סורת יונוס 10: 2; סורת אברהמים 14: 10; סורת אל-מואמנון 23: 47; וסורת את-תע'אבון 64: 6.

103. (ופרעה) רצה להתגרות בהם ולהוציאם מן הארץ, ונטביע אותו ואת אשר אתו יחדו.
104. ואחרי השמדת (פרעה) אמרנו לבני ישראל, שבו בארץ, וביום האחרון נביא את כלכם יחדו (לדיו).
105. והורדנו אותו (הקוראן) מן השמים באמת, ובאמת ירד. ואותך (מוחמד) שלחנו כמבשר וכמזהיר.¹
106. וקוראן חלקנו אותו פרקים פרקים, למען תקרא אותו לאנשים בהדרגה, והורדנו אותו חלק אחרי חלק.
107. אמר, תאמינו בו או לא תאמינו, הנה אלה אשר נתנה להם הדיעת לפניו (הקוראן), כאשר קוראים אותו בפניהם יפלו על פניהם משתחווים (מתוודים) הוקרה לאללה והכרת טובה),
108. ויאמרו, ישתבח רבוננו! הנה נתקיימה הבטחת רבוננו,
109. ונפלו על פניהם ובכו, והוסיף להם הכנעה.
110. אמר, קראו לאללה, או קראו לרחמן, או באיזה שם שתמצאו לקרא לו, כי לו שייכים השמות היפים ביותר. ואל תרים את קולך בתפלה ואל תסתירו אלא בקול מאון ביניהם,
111. ואמר, השבח לאללה אשר לא הוליד ולד, ואין לו שתף במלוכה, ואין לו צרך במגן בפני השפלה, והלל אותו ותהלה.

18

סִוֵּרַת אֶל-כֹּהֵף הַמַּעֲרָה

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-כֹּהֵף, הַמַּעֲרָה» משום שזכר בה ספורם המלא של «אצחאב אל-כהף, בעלי המערה». הספור הזה מדהים ומראה את גדולתו ויכולתו של אללה לעשות נסים שאין ביכולת בני האדם לעשות. ומראה גם את נכונות הצעירים המאמינים באללה להקריב את חייהם הנועם והרווחה כדי לשמור על אמונתם באללה ולחיות בשלום. סורה זו הורדה במכה אחרי סורת אל-ע' אשיה 88, ופסוקיה מאה ועשרה. קיבלה את שמה «הַמַּעֲרָה» מפסוק תשעה.

סורת אל-כהף 18

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. הִשְׁבַּח לְאֱלֹהָ אֲשֶׁר הוֹרִיד לְעַבְדּוֹ (מוֹחַמַּד) מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) בְּלִי עָקוֹם,
2. יַצִּיב וְקִיֵּם, וּכְדִי שְׁיִזְהִיר מִפְּנֵי עֲנֹשׁ קָשָׁה שְׁיָבוֹא מֵאֵתוֹ (אֱלֹהָ) לַכּוֹפְרִים, וּלְבָשָׂר לְמֵאֲמִינִים הַעוֹשִׂים הַיָּשָׁר כִּי לָהֶם שָׂכָר טוֹב (בְּגֵן עֵדֶן),
3. שְׂבוּ יִשְׁאָרוּ לְנֹצַח,
4. וּכְדִי שְׁיִזְהִיר אֶת הַטּוֹעֲנִים כִּי אֱלֹהָ הוֹלִיד וְלָד,¹
5. אַף עַל פִּי שְׁאִין לָהֶם וְלֹא הָיָה לְאַבּוֹתֵיהֶם כָּל יְדִיעָה עַל כֵּךְ. מִה נּוֹרָאָה הִיא הַמְלָה הַיּוֹצֵאת מִפִּיהֶם. רַק שָׁקָר הֵם אוֹמְרִים.
6. וְאַמְנֵם אוֹלִי אֶתָּה (מוֹחַמַּד) הוֹרֵג אֶת עֶצְמוֹד מִצַּעַר מִשּׁוּם שֶׁלֹּא הָאֱמִינוּ בְּקוֹרְאָן הִזָּה?²
7. הִנֵּה אֲנַחְנוּ עֹשִׂינוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר עַל הָאָרֶץ כְּקִשּׁוּט לָהּ, לְמַעַן נִסּוּתֶם מִי מֵהֶם מַעֲשֵׂיו טוֹבִים יוֹתֵר.³
8. אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל אֲשֶׁר עָלֶיהָ עֶפְר שׁוֹמֵם.
9. וְהֵאֵם חֲשַׁבְתָּ כִּי אֲנֹשִׁי הַמַּעֲרָה וְאֶרֶקִים הָיוּ מֵאוֹתוֹתָיו לַפֶּלֶא? (בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ יוֹתֵר נִפְלְאָה).
10. כְּאֲשֶׁר הִנְעַרְיָם מִצָּאוּ מִקְלָט בַּמַּעֲרָה, אָמְרוּ, רְבוּנוּ! רַחֵם עָלֵינוּ, וְהַדְרִיכֵנוּ אֶל הַדֶּרֶךְ הַיָּשָׁרָה.
11. וּלְאַחֵר הַפִּלְנוּ עָלֵיהֶם תִּרְדָּמָה עֲמֻקָּה בַּמַּעֲרָה שָׁנִים רַבּוֹת,
12. וְאַחֵר כִּךְ הִעֲרָנוּ אוֹתָם מִתִּרְדָּמָתָם לְמַעַן יָדַע מִי מִשְׁנֵי הַמַּחְנוֹת יָדַע אֶת זְמַן שְׁהוּתָם בַּמַּעֲרָה.

קטע 2

13. אֲנַחְנוּ נִסְפָּר לָךְ עַל עֲנִינֵם בְּאֶמֶת. אָכֵן הֵם נִעְרִים אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ בְּרְבוּנוֹם, וְאַנַּחְנוּ הוֹסַפְנוּ לָהֶם הַדֶּרֶכָה,⁴

1. ר' סורת אל-בקה 2: 116.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 127; סורת אש-שוערא' 26: 3; סורת אנ-נמל 27: 70; וסורת פאטר 35: 8.

3. ר' סורת הוד 11: 9.

4. ר' סורת את-תובה 9: 124; סורת מוחמד 47: 17; וסורת אל-פתח 48: 4.

14. וְחִזְקוּ אֶת לְבוּשֵׁיהֶם (בְּאַמוֹנָה), עַד שֶׁהִתְיַצְבוּ (לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ הַכּוֹפֵר) וְאָמְרוּ, רְבוּנֵנוּ הוּא רְבוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְלֹא נִתְפַּלֵּל לְאֵל זֹולָתוֹ, כִּי אִם נִצְהִיר אַחֲרֵת יִהְיֶה זֶה שֶׁקֶר רְחוֹק מִן הָאֱמֶת.
15. אֵלֶּה בְּנֵי עַמּוּנוֹ אֲשֶׁר לָקְחוּ לָהֶם מְבֻלְעָדִיו אֵלִים, לוֹ הָיָה בִּיכְלָתָם לְהִבְיֹא הוֹכְחָה בְּרוּרָה לְאַמְתּוֹתָם! וְמִי חוּטֵא יוֹתֵר מִזֶּה אֲשֶׁר בָּדָה כְּזָב עַל אֱלֹהֵי!
16. (וְנֹאמַר לָהֶם), כְּשֶׁתִּפְרְדּוּ מֵהֶם (בְּנֵי עַמְכֶם הַכּוֹפְרִים) וְאֵת אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ זֹולַת אֱלֹהֵי, מִצְאוּ מִקְלֵט בְּמַעְרָה, וְאִזּוּ יִפְרֹשׁ עֲלֵיכֶם רְבוּנְכֶם אֶת רַחֲמָיו, וְיִסְפֹּק אֶת כָּל צָרְכֵיכֶם.
17. (וְאַחֲרֵי שֶׁעָשׂוּ זֹאת), כָּל הָיִית לְרֹאוֹת שֶׁהַשֶּׁמֶשׁ בַּעֲלוּתָהּ הִיָּתָה פּוֹנָה מִן הַמַּעְרָה יְמִינָה, וּבִשְׁקִיעֲתָהּ הִיָּתָה פּוֹנָה שְׂמָאלָהּ, וְאֵת הַנְּעָרִים שׁוֹכְבִים בְּכַרְצָה בְּתוֹךְ הַמַּעְרָה. זֶהוּ אוֹת מֵאוֹתוֹת אֱלֹהֵי. מִי שֶׁאֱלֹהֵי מְדֻרִיךְ הוּא מְדֻרִיךְ, וְמִי שֶׁיִּתְעָה, לֹא תִמָּצֵא לוֹ מְגוֹן וּמְדֻרִיךְ.
- קטע 3**
18. אִתָּה חוֹשֵׁב כִּי עָרִים הֵם, אֵךְ הֵם רְדוּמִים. וְאַנְחֵנוּ הֵיינוּ מִהַפְּכִים אוֹתָם פֶּעַם לְצַד זְמַן וּפֶעַם לְצַד שְׂמָאל, וְכָלכֶם פּוֹשֵׁט אֶת רִגְלָיו בְּמַפְתָּן. לוֹ רִאִית אוֹתָם הֵייִת נֹס מֵהֶם בְּבִהָלָה וּפַחַד.
19. לְאַחַר זְמַן מָה הִעֲרָנוּ אוֹתָם כְּדִי שֶׁיִּכְרְרוּ בִּינֵיהֶם אֶת זְמַן שְׁהוֹתָם בְּמַעְרָה. אָמַר הָאֶחָד, כְּמָה זְמַן עָבַר עֲלֵיכֶם כָּאֵן? אָמְרוּ, שְׁהֵינוּ רַק יוֹם אֶחָד אוֹ מִקְצַת הַיּוֹם. אָמְרוּ אַחֲרֵים, רְבוּנְכֶם יוֹדֵעַ יוֹתֵר טוֹב מִכֶּם כְּמָה זְמַן שְׁהֵיִתֶם. שְׁלַחוּ אֶחָד מִכֶּם עִם מְטַבְּעוֹת הַכֶּסֶף אֶל הָעִיר שֶׁיִּבְחַר לָכֶם אֶת הַמְּזוֹן (וְהַאֲכָל) הַטְּהוֹר בְּיוֹתֵר אֲשֶׁר בָּהּ וְיָבִיא לָכֶם פְּרִנְסָה מִמֶּנּוּ, אֵךְ עָלִיו לְהִתְנַהֵג בְּזִהֲרוּת שְׁלֹא יִרְגִּישׁוּ בָכֶם,
20. אִם יָגִלוּ אֶתְכֶם יִרְגְּמוּ אֶתְכֶם בְּאֲבָנִים, אוֹ יַחְזִירוּ אֶתְכֶם לְאַמוֹנָתָם, אִזּוּ לְעוֹלָם לֹא תִצְלִיחוּ.
21. כְּמוֹ כֵּן נִתְּנוּ לְאַנְשִׁים לְמִצָּא אוֹתָם, לְמַעַן יִדְעוּ כִּי הִבְטַחְתָּ אֱלֹהֵי אֱמֶת, וּשְׁעַת הַדִּין אֵין סֶפֶק בָּהּ. הָאֲנָשִׁים (בְּעִיר) נִחְלָקוּ בְּעֵינֵיהֶם וְאָמְרוּ, בְּנוֹ עֲלֵיהֶם בְּנִין, רְבוּנָם יוֹדֵעַ מִי הֵם, אֵךְ אֵלֶּה שֶׁבִּידָם הִתְחַלְטָה אִמְרוּ, נַעֲשֶׂה לָנוּ עֲלֵיהֶם מִסְגָּד.
22. וַיֵּשׁ כְּאֵלֶּה שִׁיאֲמְרוּ, הֵיוּ שְׁלוּשָׁה וְהִרְבִּיעִי הָיָה כָּלכֶם. וַיֵּשׁ אַחֲרֵים שֶׁאָמְרוּ, הֵיוּ חֲמִשָּׁה וְהִשְׁעִי הָיָה כָּלכֶם. כָּל אֵלֶּה נִחוּשִׁים בְּעֵלְמָא. וְאַחֲרֵים אָמְרוּ, הֵיוּ שִׁבְעָה וְהִשְׁמִינִי הָיָה כָּלכֶם. אָמַר, רְבוּנִי יוֹדֵעַ אֶת מִסְפָּרָם, וְרַק מַעֲטִים יוֹדְעִים אֶת מִסְפָּרָם הַנִּכּוֹן. לָכֵן אֵל תִּתְנַכַּח בְּעֵינֵיהֶם אֵלֹא בְּאֶפֶן גְּלוּי וּבְרוּר, וְאֵל תִּשְׁאֵל אִישׁ אֶת דַּעְתּוֹ עֲלֵיהֶם.

קטע 4

23. אל תאמר לדבר, הנני עושה זאת מחר,
 24. (אלא אם תוסיף), אם ירצה אלה. וזכר את רבוֹנָדָאם תשכח. ואמר,
 אולי ידריך אותי רבוֹנִי לתשובה הקרובה יותר לאמת.
 25. והם נשארו במערתם שלוש מאות שנה נוסף תשע.
 26. אמר, אלה יודע כמה זמן שהו במערה. כי לו תעלומות השמים והארץ,
 ואין שומע ורואה כמוהו. להם אין מגן זולתו, והוא לא ישתף אף אחד
 בשלטונו.
 27. וקרא מה השירה לך מספר רבוֹנָדָא (הקוראן), דבריו לעולם לא ישתנו, ולא
 תמצא מבלעדיו מלז.
 28. שב בסבלנות עם אלה הקוראים ומתפללים אל רבוֹנָס, בקר ועבר
 בבקשם את פניו, ואל תשא עיניך אל אשר מעבר להם (אל הכופרים
 העשירים) כדי להנות מטובות חיי העולם הזה,¹ ואל תשמע לאיש אשר
 השמטנו את זכרנו מלבבו, והוא רדף אחרי תאוותו וכלו הפקרות.
 29. אמר, האמת היא מרבוֹנָכֶם. לכן הרוצה בה יאמין והרוצה יכפר.² אנחנו
 הכנו לכופרים אש אשר החומה שלה עוטה אותם. ואם יבקשו מים
 לשתות, יושקו רק מים לוהטים כזית מרתח צולה את הפנים. כמה רע
 הוא המשקה, וכמה רע הוא מקום מנוחתם.
 30. את אלה שהאמינו ועשו את הטוב, לא נקפח את גמולם של אלה שעשו
 טוב.
 31. כי להם מיעדים גני עדן, ונהרות זורמים מתחתם, והם יהיו מקשטים
 בצמידי זהב, ולבושים בגדים ירקמים ממשי וקטיפה, ושכובים על ספות
 מגבהות. כמה טוב הוא השכר וכמה טוב הוא מקום מנוחתם.³

קטע 5

32. משל להם משל: שני אנשים⁴ אשר לאחד מהם (הכופר) נתנו שני גני
 ענבים, ועצי תמר סביב להם, והצמחנו כל מיני זרעים ביניהם,

1. ר' סורת טא. הא 20 : 131.

2. המובן מן הפסוק הוא התראה.

3. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 65 - 66, ופ' 75 - 76.

4. שני אנשים: אחד מהם מאמין והשני אינו מאמין. אללה נתן לכופר מהם שני גנים כדי להעמיד אותו במבחן.

33. כֹּל אֶחָד מִשְׁנֵי הַגָּנִים נָתַן אֶכְלוּ וְלֹא חָסַר דָּבָר מִמֶּנּוּ, וְהִבְקַעְנוּ בֵּינֵיהֶם נָהָר,
34. וְהָיָה לוֹ פָּרִי רֶב, וְהוּא אָמַר לְרַעְהוּ בִּיהִירוֹת, יֵשׁ לִי רְכוּשׁ וְעוֹזָרִים יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר לְךָ,
35. וְנִכְנַס אֶל גִּנָּתוֹ, חוּטֵא לְנַפְשׁוֹ (בְּכוּפְרוֹ אֶת חֲסָדֵי רַבּוֹנוֹ), וְאָמַר, אֵינִי סָבוֹר שֶׁהַגָּנָה הַזֹּאת תִּתְחַרֵּב אֵי פַעַם,
36. וְאֵין אֲנִי חוֹשֵׁשׁ לְשַׁעֲת הַדִּין שֶׁתִּבּוֹא, אֲדָּא אִם אוֹחֲזֵר אֶל רַבּוֹנִי אֲמַצָּא לִי שֵׁם מְקוֹם עוֹד יוֹתֵר טוֹב מִזֶּה.¹
37. אוּלַם יִרְעֵהוּ אָמַר לוֹ, הַכּוֹפֵר אֶתְּהָ בְּאֲשֶׁר בָּרָא אוֹתְךָ מַעֲכָר, וְאִזּוּ מִטְפָּה, וְאִזּוּ עָשָׂה אוֹתְךָ לְאִישׁ?²
38. וְאֲשֶׁר לִי, אֵלֶלָה הוּא רַבּוֹנִי, וְלֹא אֲשַׁתֵּף לְרַבּוֹנִי אֶחָד.
39. וְלוֹ בְּהַכְנָסָד אֶל גִּנָּד אֲמַרְתָּ, אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה אֵלֶלָה יִהְיֶה, אֵין עוֹ אֵלֶלָה בְּאֵלֶלָה? אִם אֶתְּהָ רוֹאֶה אוֹתִי שֶׁיֵּשׁ לִי פָחוֹת עֶשֶׂר וְיֵלְדִים מִמֶּדָּה,
40. יִתְכּוֹן וְיִתֵּן לִי רַבּוֹנִי גִנָּה יוֹתֵר טוֹבָה מִגִּנָּתְךָ, וְעַל גִּנָּתְךָ יִשְׁלַח עֵנֶשׁ (אֵשׁ) מִן הַשָּׁמַיִם וְתִתְחַפֵּד לְאֲדָמָה שְׁמָמָה,
41. אוֹ יִגְרֵם שְׁמִימִיָּה יִשְׁקַעוּ בְּאֲדָמָה וְלֹא תוּכַל לְמַצָּאֵם.³
42. וְקָרָה שְׁפָרְיוֹ הַשָּׁמַד, וְהַחֵל סוּפֵק אֶת כַּפְּיוֹ עַל כָּל אֲשֶׁר הוֹצִיא עַל גִּנָּתוֹ שֶׁהִפְכָּה לְשָׁמָמָה. וְאָמַר, הֲלוֹאִי וְלֹא שֶׁתִּפְתִּי מִיִּשְׁהוּ עִם רַבּוֹנִי.
43. לֹא הָיָה מִי שֶׁיַּעֲזֹר לוֹ מִפְּנֵי אֵלֶלָה, וְהוּא נִשְׁאָר מִחֲסָר מִגּוֹ וְעֲזָרָה.
44. בְּמַצָּב כֵּזֶה, אֵלֶלָה אֲשֶׁר הוּא הָאֱמֶת, הוּא הַשּׁוֹלֵט, הוּא הַטוֹב בְּגוֹמְלִים וְהַעוֹזֵר הַחֲזָק בְּיוֹתֵר.

קטע 6

45. וּמִשָּׁל לָהֶם מִשָּׁל עַל חֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהֵם כָּמִים אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם, כְּתוּצָאָה הַצָּמַח שֶׁל הָאֶרֶץ צָמַח וְהָיָה יֶרֶק, אֲדָּא מִיָּד הוּא מְתִיבֵשׁ וְהָרוּחַ מִפְּזָרֵת אוֹתוֹ לְכָל הָרוּחוֹת. אֵלֶלָה יָכַל לַעֲשׂוֹת כָּל דָּבָר.⁴
46. הִרְכוּשׁ וְהַבָּנִים הֵם תִּפְאָרֶת הָעוֹלָם הַזֶּה,⁵ אֲדָּא הַמַּעֲשִׂים הַטוֹבִים נִשְׁאָרִים קִיָּמִים וְעוֹמְדִים, שֶׁכָּרֶם רַב יוֹתֵר אֲצֵל רַבּוֹנֵד וְתַקּוּתָם גְּדוּלָּה יוֹתֵר.

1. ר' סורת מרים 19 : 77 ; וסורת פוצלת 41 : 50.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 28.

3. ר' סורת אל-מולכ 67 : 30.

4. ר' סורת ינוס 10 : 24 ; סורת אז-זומר 39 : 21 ; וסורת אל-חדיד 57 : 20.

5. ר' סורת אאל עמרון 3 : 14 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 28.

47. בַּיּוֹם (הַדִּין) נִצְתִּיק אֶת הַהָרִים מִמְּקוֹמָם, וְתִרְאֶה אֶת הָאָרֶץ חֲשׁוּפָה,¹ אִזְנֵי אֶסְסִי אוֹתָם וְלֹא נִשְׁאִיר מֵהֶם אֶחָד.
48. וְהֵם יַעֲמְדוּ בִּפְנֵי רְבוּנְךָ שׁוֹרוֹת שׁוֹרוֹת, לֵאמֹר, הִנֵּה בָאתֶם אֵלֵינוּ כְּאִשָּׁר בָּרָאנוּ אֶתְכֶם בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה (עֲרוּמִּים),² אַכֹּן אַתֶּם חֲשִׁבְתֶּם, כִּי לֹא קִבַּעְנוּ לָכֶם מוֹעֵד (לְהַחְיוֹתְכֶם לַחֲשָׁבוֹן).
49. וּפְנִקֶס רְשׁוּם הַמַּעֲשִׂים שֶׁל כָּל אָדָם נָתַן לוֹ,³ וְאִזְנֵי תִרְאֶה אֶת הַכּוֹפְרִים הַחֲדָדִים מִמָּה שֶׁרְשׁוּם בּוֹ, אוֹמְרִים, אוֹי לָנוּ! מַה לוֹ לִפְנִקֶס הַרְשׁוּם הַזֶּה אֵינוּ מַעֲלִים אוֹ מְזַנִּיחַ דְּבַר קָטָן אוֹ גָּדוֹל בְּלִי לְרֹשֶׁם אוֹתוֹ! וּמִצָּאוּ אֶת מַעֲשֵׂיהֶם לִפְנֵיהֶם,⁴ וְרְבוּנְךָ לֹא יַעֲשֶׂק אֶף אֶחָד.⁵

קטע 7

50. וְכְאִשָּׁר אֲמַרְנוּ לַמַּלְאָכִים, סִגְדוּ לָאָדָם, וְהֵם סִגְדוּ, רַק אֲבֵלִיס⁶ הָיָה מִן הַגִּ'וֹ, לֹא צִית לָצוּ רְבוּנוֹ. הִתְקַחוּ אוֹתוֹ וְאֶת צֶאֱצָאָיו לְמַגְנִים לְמִינֵיהֶם לָכֶם מִבְּלַעַדִּי! בְּעוֹדֶם אוֹזְבִּים לָכֶם! אַכֹּן, תְּמוּרָה רָעָה הִיא לְכּוֹפְרִים.
51. אֲנִי לֹא הִרְאִיתִי לָהֶם אֶת בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְלֹא אֶת בְּרִיאַתָם הֵם, וְלֹא הִיִּיתִי לוֹקַח אֶת הַמַּתְעִים לִהְיוֹת לִי כְּעוֹזְרִים.
52. וּבַיּוֹם (יוֹם הַדִּין) יֹאמֶר (אֲלֵלָה לְכּוֹפְרִים), קִרְאוּ אֶת שְׁתַּפִּי אֲשֶׁר טַעַנְתֶּם כִּי שְׁתַּפִּי הֵם. וְיִקְרְאוּ אֵלֵיהֶם, אֵד הֵם לֹא יַעֲנוּ לָהֶם. וְאֶנְחֲנוּ נָשִׁים מְחַצָּה בֵּינֵיהֶם.⁷
53. הַכּוֹפְרִים יִרְאוּ אֶת הָאֵשׁ וְיִחְשְׁבוּ שֶׁהֵם עוֹמְדִים לְבִטָּח לִפְלֵ אֶל תּוֹכָהּ, וְלֹא יִמָּצְאוּ מִפְּלֵט מִמֶּנָּה.

קטע 8

54. בְּקוֹרְאָן זֶה הִבֵּאנוּ לְבִנֵּי הָאָדָם מְשָׁלִים שׁוֹנִים. אֲמָנָם הָאָדָם חוֹלֵק עַל כָּל דְּבַר.
55. וּמַה שֶּׁמֵּנַע מִבְּנֵי אָדָם לְהֵאמִין כְּשֶׁבָּאָה אֵלֵיהֶם הַהֲדָרָכָה, וְלִשְׁאֹל אֶת סְלִיחַת רְבוּנָם, אֲלֵא הַתְּנַגְדוֹתֵם לְנִבְיָא וּבִקְשֵׁתֶם שִׁיקְרָה לָהֶם אֶת אֲשֶׁר קָרָה לְקַדְמוֹנִים מִן הָעֵנֶשׁ, אוֹ שִׁבּוּא עֲלֵיהֶם עֲנָשָׁם מִיָּד.⁸

1. ר' סורת טא. הא 20 : 105 - 107 ; סורת אנ-נמל 27 : 88 ; וסורת אט-טור 52 : 9 - 10 .
 2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 94 .
 3. ר' סורת אז-זומר 39 : 69 .
 4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 30 ; סורת אל-קיאמה 75 : 13 ; וסורת אט-טארק 86 : 9 .
 5. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 40 ; סורת אל-אנביא' 21 : 47 ; וסורת לוקמאן 31 : 16 .
 6. ר' סורת אל-בקר 2 : 34 .
 7. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 94 ; סורת מרים 19 : 81 ; וסורת אל-קצצ 28 : 64 .
 8. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32 ; סורת אל-אסרא' 17 : 92 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 187 .

56. איננו שולחים את השליחים אלא כמבשרים וכמזהירים, אך הכופרים רוצים לבטל את האמת בטענות שוא, ואת אותותי ואזהרות שזהירו בהן שמים ללעג.
57. ומי חוטא יותר מזה אשר אם יזכירו לו את אותות רבונו, יפנה להם ערף וישכח את אשר עשו ידיו זה כבר? אנחנו אטמנו את לבותיהם לכן לא הבינו אותו (הקוראן), וגם הכבדנו את אזניהם, ולכן אם תזמין אותם ללכת בדרך הישרה לא יזכרו לעולם.
58. אך רבונך הסולח ובעל הרחמים, לו רצה לעשותם אחראים למעשיהם היה ממחר להענישם, ואולם להם מועד ולא יוכלו למצא מפלט ממנו.¹
59. ואלה הערים השמדנו כאשר כפרו, ולהשמדתן קבענו מועד.
- קטע 9**
60. וכאשר אמר מוסא לנער, לא אפסיק בדרך עד שאגיע אל מפגש שני הימים, גם אם תמשך דרכי זמן רב,
61. וכאשר הגיעו למקום מפגש שני הימים, הם שכחו את הדג אשר הביאו אתם (לפרנסתם), והוא עשה דרכו אל הים והתחמק מהם,
62. וכאשר עברו שניהם מן המקום המסוים, אמר מוסא לנער, הבא לנו את ארוחתנו, כי מאוד התעייפנו מן המסע הזה,
63. אמר (הנער), האם אתה זוכר, כאשר נחנו ליד הסלע, שכחת את הדג, משום שהשטן גרם שלא אזכרהו, והוא עשה דרכו אל הים בארץ פלא.
64. ואמר (מוסא), זה מה שרצינו, ושבנו על עקבותיהם בדרך אשר באו בה.
65. אז מצאו עבד מעבדינו, שהעניקנו לו רחמים מאתנו ולמדנו אותו דעת מקרבנו.
66. אמר לו מוסא, האוכל להצטרף אליך למען תלמדני בינה מאשר למדת?
67. אמר האיש, לא תוכל לסבל להיות בחברתי.
68. ואיך תסבל את מה שאין לך בו ידיעה?
69. ואמר מוסא, תמצאני אם ירצה אלה בעל סבלנות, ואני מוכן לצית לכל פקדותיך.
70. אמר האיש, אם תלנה אותי אל תשאליני דבר, לפני שאני בעצמי אמר לך עליו.

קטע 10

71. וַיֵּצְאוּ לְדֶרֶךְם עַד שָׁעָלוּ לְסַפִּינָה, וְהָעֶבֶד שֶׁל אֱלֹהָ נָקַב בָּהּ חֹר. אָמַר (מוֹסָא), הַנִּקְבֶּת בָּהּ חֹר לְמַעַן תִּטְבִּיעַ אֶת נוֹסְעֶיהָ? כָּבֵר עֲשִׂיתָ מַעֲשֶׂה לֹא מִקְבָּל.
72. אָמַר (הָעֶבֶד שֶׁל אֱלֹהָ), הֲאִם לֹא אֶמְרָתִי שְׁלֹא תִהְיֶה לָךְ סִבְלָנוּת אִתִּי?
73. אָמַר (מוֹסָא), אֵל תִּגְנֶה אוֹתִי עַל אֲשֶׁר שָׁכַחְתִּי זֹאת, וְאֵל תִּקְשֶׁה עָלִי.
74. וְהַמְשִׁיכוּ בְּדֶרֶךְם עַד שִׁפְגְּשׁוּ עֲלֵם, וְהוּא הָרַג אוֹתוֹ. אָמַר (מוֹסָא), הֲאִם הָרַגְתָּ נֶפֶשׁ זָכָה עַל אֵף שֶׁהִיא חַפָּה מִפְּשָׁעִי, כָּבֵר עֲשִׂיתָ מַעֲשֶׂה נוֹרָא וְאִים.

חלק 16

75. אָמַר (הָעֶבֶד שֶׁל אֱלֹהָ), הֲאִם לֹא אֶמְרָתִי שְׁלֹא תִהְיֶה לָךְ סִבְלָנוּת אִתִּי?
76. אָמַר (מוֹסָא), אִם שׁוֹב אוֹסִיף לְשָׂאֵל אוֹתָךְ עַל דָּבָר, אַתָּה צוֹדֵק אִם לֹא תִתֵּן לִי לְהוֹסִיף לְלוֹוֹתְךָ,
77. וְהַמְשִׁיכוּ בְּדֶרֶךְם וְהִגִּיעוּ אֶל כָּפֹר, וּבִקְשׁוּ אֶכֶל מֵאֲנָשִׁיהָ, אוֹלָם הִם סָרְבוּ לְאַרְחָם. אִזּוּ מֵצְאוּ בּוֹ גִּידֵר שְׁעוֹמָדָת לְהִתְמוֹטֵט, וְהוּא (הָעֶבֶד שֶׁל אֱלֹהָ) הַקִּים וְתָקַן אוֹתָהּ. אָמַר (מוֹסָא), לֹא רָצִיתִי, לְקַחַת שָׂכָר עַל כֶּד.
78. אָמַר (הָעֶבֶד שֶׁל אֱלֹהָ), הִגִּיעָה שְׁעַת הַפְּרָדָה בֵּינִי לְבִינְךָ. וְעַתָּה אֲבֹאֵר לָךְ אֶת פֶּשַׁר הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר לֹא יָכַלְתָּ לְסַבֵּל אוֹתָם.
79. בְּאֲשֶׁר לְסַפִּינָה, הִיתָה שְׂיִכָּת לְמִסְכָּנִים עוֹבְדֵי יָם, וְרָצִיתִי לְחַבֵּל בָּהּ, כִּי הִיָּה לְפָנֶיהֶם מִלֶּךְ הַשּׁוֹדֵד כֹּל סַפִּינָה בְּמַצָּב טוֹב.
80. וּבְאֲשֶׁר לְעֹלָם שְׁהִרְגָתִי, הוֹרִיו הִיוּ מֵאֲמִינִים, וְחִשְׁשָׁנוּ (אִם לֹא נִהְרַג אוֹתוֹ) שְׂיִכְכָּה עֲלֵיהֶם תַּעֲנִיָּה וּכְפִירָה,
81. וְרָצִינוּ כִּי יִתֵּן לָהֶם רְבוּנִם בְּמִקְוֹמוֹ בֶּן זִכָּאִי וְטָהוֹר יוֹתֵר מִמֶּנּוּ.
82. וּבְאֲשֶׁר לְגִידֵר שֶׁתִּקְנָתִי, בְּעֲלִיָּהּ הִם שָׁגִי נִעְרִים יְתוֹמִים מִבְּנֵי הַכָּפֹר, וְתַחְתֶּיהָ טָמוֹן אוֹצָר הַשֵּׁיף לָהֶם, וְאַבְיָהֶם הִיָּה אִישׁ יִשָּׁר, עַל כֵּן רָצָה רְבוּנוֹךְ כִּי הָאוֹצָר יִהְיֶה שְׁמוֹר לְנִעְרִים שְׂיוֹצִיאֻהוּ כְּאֲשֶׁר יִתְבַּגְּרוּ בְּרַחֲמֹנוּת מִרְבוּנוֹךְ. לֹא עֲשִׂיתִי כָּל זֹאת עַל דַּעַת עֲצָמִי, זֶהוּ פְּרוּשׁ הַמַּעֲשִׂים שֶׁלֹּא יָכַלְתָּ לְסַבֵּל אוֹתָם.

קטע 11

83. יִשְׁאַלְוּ אוֹתָךְ עַל ד'ו אל-קֶרְנִין. אָמַר, אֲנִי אֶסְפֵּר לָכֶם דְּבָרִים עָלָיו.
84. אַכֵּן אֲנַחְנוּ חִזְקָנוּ אוֹתוֹ וּפְתַחְנוּ בְּפָנָיו שְׂבִילִים רַבִּים לְכָל קְצוֹת הָעוֹלָם,

85. והוא יצא לדָרֶךְ.
86. (פָּנָה מַעֲרָבָה), וְכַאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר בּוֹ כְּנָרָאָה שׁוֹקֶעֶת הַשֶּׁמֶשׁ, וְרָאָה אוֹתָהּ שׁוֹקֶעֶת אֶצֶל מַעַיִן מִים וּבֶחַץ שָׁחַר, וּמִצָּא שָׁם אִמָּה (שְׂאִינָה עוֹבְדַת אֱלֹהָ וְהַשְׁתַּלֵּט עָלֶיהָ). אִמְרָנוּ, הוּא ד'וֹ אֶל-קִרְנֵינוּ! הַבְּרָרָה בִּידֻד לְהַעֲנִישָׁם בְּגִלְל כְּפִירָתָם בְּאֱלֹהָ אוֹ לְהַתִּיחֵס אֲלֵיהֶם בַּעֲדֵינוֹת.
87. הוּא אָמַר, כָּל הַכּוֹפֵר וְהַחוּטָא נַעֲנִישׁ אוֹתוֹ בְּחַיִּים, וְאַחַר יוֹחֵזֵר אֶל רַבּוֹנוֹ, וְהוּא גַם נַעֲנִישׁ אוֹתוֹ עֲנֵשׁ נוֹרָא,
88. וְאִמְנָם מִי שְׂמָאֲמִין וְעוֹשֶׂה טוֹב מִגִּיעַ לוֹ שָׁכָר טוֹב וְנִתְיַחֵס אֵלָיו בְּהִגִּינוֹת.
89. וּלְאַחַר כֵּן הוּא הִלֵּךְ בַּעֲקֵבוֹת שְׁבִיל אַחֵר (פָּנָה מִזְרָחָה),
90. עַד שֶׁהִגִּיעַ לַמָּקוֹם זְרִיחַת הַשֶּׁמֶשׁ, וּמִצָּא אוֹתָהּ זּוֹרַחַת עַל אִמָּה אֲשֶׁר לֹא נָתַנוּ לָהֶם מִסְתוֹר מִפְּנֵי הַשֶּׁמֶשׁ,
91. וְכִבֵּר יִדְעֵנוּ אֵת כָּל סוּדוֹתָיו וּמַעֲשָׂיו.
92. וְאַחֵר כֵּן הוּא הִלֵּךְ בַּעֲקֵבוֹת שְׁבִיל אַחֵר (אֲשֶׁר הִרְאִינוּ לוֹ),
93. עַד שֶׁהִגִּיעַ אֶל מָקוֹם בֵּין שְׁנֵי רִכְסֵי הָרִים, וּמִצָּא שָׁם בְּנֵי עַם שְׂכַמְעֻט לֹא מִבְּנֵי שִׁפְחָ אַחֲרֵת מִלְּבַד שְׁפָתָם,
94. וְהֵם אָמְרוּ, הוּא ד'וֹ אֶל-קִרְנֵינוּ! בְּנֵי גוֹג וּמִגּוֹג מְרַבִּים שְׁחִיתוֹת בְּאַרְצָה. הֵאֵם תִּסְכִּים שְׁנִשְׁלֵם לָךְ שָׁכָר לְמַעַן תִּבְנֶה גֹדֶר בֵּינֵינוּ לְבֵינָם?
95. הוּא אָמַר, מַה שְׂרַבּוֹנֵי הָעֵנִיק לִי מִהַכּוֹחַ וְהַמְקָנָה טוֹב יוֹתֵר מִמָּה שְׂאַתָּם עוֹמְדִים לְשֵׁלֶם לִי. לָכֵן עֲזְרוּ לִי בַּעֲצָם יִדְכֶם, וְאַקִּים גֹּדֶר בֵּינֵיכֶם לְבֵינָם.
96. הִבִּיאוּ לִי גוֹשֵׁי בְרָזֶל, וְכַאֲשֶׁר מֵלֵא אֶת רִכְסֵי הָהָרִים, אָמַר, נִפְחוּ! וְכַאֲשֶׁר לָהֵט הַבְּרָזֶל כְּאֵשׁ, אָמַר, הִבִּיאוּ לִי נְחֹשֶׁת מִתְּכַת לְשַׁפֵּךְ עָלָיו,
97. אֲזִי לֹא יִכְלוּ לַעֲלוֹת עַל (הַגֹּדֶר) אוֹ לְנַקְבָּהּ.
98. אָמַר, (הַגֹּדֶר הַזֶּה) הִיא רַחֲמָנוֹת מִרְבּוֹנִי, וְאוֹלָם כְּאֲשֶׁר תִּתְקַזֵּם הַבְּטָחַת רַבּוֹנִי (בְּצִאָתָם), אֲזִי יְפוֹרֵר רַבּוֹנִי אֶת הַגֹּדֶר, הֵן הַבְּטָחַת רַבּוֹנִי אֲקַמָּה הִיא.
99. בְּיוֹם הַהוּא נִבְנִיחַ לָהֶם (גּוֹג וּמִגּוֹג וּבְנֵי אָדָם אַחֲרֵים) לְהִסְתַּעַר זֶה עַל זֶה כְּמוֹ גְּלִי הֵים, וְיִתְקַע בְּשׁוֹפָר, וְנִנְאֹסָף אֶת כָּלָם יַחֲדוֹ לְדִין.
100. בְּיוֹם הַהוּא נַעֲרֹךְ אֶת גִּיהֶלֶם בְּפָנֵי הַכּוֹפְרִים,
101. אֲשֶׁר הָיוּ כְּעוֹרִים וְלֹא רָאוּ אֶת אוֹתוֹת זְכָרִי, וְלֹא יִכְלוּ לְשַׁמֵּעַ אֶת הַקְּרִיאָה לְאַמּוֹנָה.

קטע 12

102. הִתְחַשְׁבוּ הַכּוֹפְרִים כִּי יִקְחוּ לָהֶם אֶת עוֹבְדֵי זֹלָתִי לְמַגְנִים? אֲנַחְנוּ הַכֹּהֲנִים אֶת גִּיהֲנֵם לַכּוֹפְרִים כְּמָקוֹם מְרֻבָּץ.
103. אָמַר, הַאֲגִיד לָכֶם מִי הֵם אֱלֹה אֲשֶׁר יִלְדוּ כָּל עַמָּלָם לְאַבְדּוֹן?
104. אֱלֹה הֵם אֲשֶׁר מֵאֲמָצִיָּהֶם בְּעוֹלָם הָיָה יְהוָה לִשְׂוֹא, אֲפֹלוּ שֶׁהֵם חוֹשְׁבִים כִּי הֵם יִיטִיבוּ לַעֲשׂוֹת,
105. וְהֵם הַכּוֹפְרִים בְּאוֹתוֹת רְבוּנָם וּבִפְגִּישָׁה עֲמוֹ, מַעֲשֵׂיהֶם הֵם בְּטָלִים, וּבִיּוֹם תַּחֲתֵית הַמֵּתִים לֹא נִיחָס לָהֶם כָּל מִשְׁקָל.
106. זֶה עֲנֹשְׁךָ, גִּיהֲנֵם, בְּאֲשֶׁר כָּפְרוּ, וְשָׁמוּ אֶת אוֹתוֹתַי וְאֶת שְׁלִיחֵי לְלַעַג.
107. אֲדָהּ הַמֵּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב בְּגֵן עֵדֶן אֲשֶׁר יְהוָה מְקוֹם מְנוּחָתָם,
108. וְבוֹ יִשְׁאַרוּ לְנֶצַח וְלֹא יִבְקָשׁוּ תַּחֲלִיף.
109. אָמַר, אֱלֹהֵי הָיָה הַיָּם דִּיו (לְכַתֵּב) דְּבָרֵי רְבוּנִי, כִּי אִזְ הֵיִם אֶזֶל בְּטָרָם יֵאָזְלוּ דְּבָרֵי רְבוּנִי, וְלוֹ גַם הִבְּאֵנוּ עוֹד יָמִים כְּמוֹהוּ (כְּדִיו).
110. אָמַר, אֲנִי רַק בֶּן אָדָם כְּמוֹתְכֶם, אֲלֹא שֶׁהִשְׁרָה אֱלֹהִי, שֶׁהֲאֵלֹה שֶׁלָּכֶם הוּא אֱלֹה אֶחָד, וְלָכֵן כָּל הַמִּבְקָשׁ פְּגִישָׁה עִם רְבוּנוֹ, חִיָּב לַעֲשׂוֹת אֶת הַטּוֹב וְלַעֲבֹד אֶת רְבוּנוֹ בְּלֹא לְצַרְף לוֹ כָּל שִׁתְף.

19

סִוֵּרַת מַיִּים מַיִּים

סורה זו קיבלה את שמה «מַיִּים, מַיִּים» מן הספור
המענין של מַיִּים בנת עמראן מלפני שנולדה עד היום
שהיא בעצמה הולידה בן בלי אב ברצונו של אלה. ר'
הפסוקים 16 - 36. מענין מאוד לקרוא את הפסוקים
האלה.

הורדה במכה אחרי סורת פאטר 35, ופסוקיה תשעים
ושמונה. קיבלה את שמה «מַיִּים» מפסוק ששה-עשר.

סורת מרים 19

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמֵנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. כ. ה. י. ע. צ.¹
2. זְהוּ זָכַר רַחֲמֵי רַבּוֹנְךָ לַעֲבֹדוֹ זָכְרָא,²
3. כְּאֶשֶׁר קָרָא אֶל רַבּוֹנוֹ בְּצִנְעָה,
4. וְהוּא אָמַר, רַבּוֹנִי! כְּבָר נַחֲלֶשׁוּ עֲצָמוֹתַי (כּוֹחֵי אֲזַל), וְרֹאשֵׁי הַלְבִּין מִשִּׁיבָה, וּמַעוֹלָם לֹא הִתְאַכְזַבְתִּי מִפְּנוֹתַי אֵלַיִךְ,
5. וְיָרָא אֲנִי מִפְּנֵי הַקְּרוֹבִים אֵלֶּה שְׁיִירְשׁוּ אוֹתִי אַחֲרִי, (שְׁלֵא יַעֲבֹדוּ אוֹתְךָ כְּרֹאוֹי), כִּי אֲשֶׁתִּי עֲקָרָה. עַל כֵּן הֶעֱנַק לִי מִלְפָּנֶיךָ (בֶּן) יוֹרֵשׁ,
6. אֲשֶׁר יִירֶשׁ אוֹתִי וְאֶת בֵּית יַעֲקֹב (יַעֲקֹב) (יִירֶשׁ הַנְּבוּאָה). וַעֲשֵׂה אוֹתוֹ רַבּוֹנִי מִקֶּבֶל (אֵלַיִךְ וְאֶל עֲבָדֶיךָ!)
7. (רַבּוֹנוֹ אָמַר לוֹ), הוּא זָכְרָא! הִנֵּה אֶנְחֲנוּ מִבְּשָׂרִים לְךָ בְּבֹן, וְיִהְיֶה שְׁמוֹ, יַחֲיָא (יוֹחָנָן), שְׁלֵא הִזָּה לוֹ דּוֹמָה מִלְפָּנִים.³
8. וְהוּא אָמַר, רַבּוֹנִי! אֵיךְ יִהְיֶה לִי בֶן וְאֲשֶׁתִּי עֲקָרָה, וְאֲנִי בָּאֲתִי בְּנִימִים?⁴
9. וְנֶאֱמַר לוֹ, כֹּה אָמַר רַבּוֹנְךָ, זֶה קָל מְאוֹד לִי. וּכְבָר בְּרֹאֲתֶיךָ מִלְפָּנִים, בְּהִיּוֹתְךָ לֹא כְלוּם.⁵
10. אָמַר (זָכְרָא), רַבּוֹנִי! עֲשֵׂה לִי אוֹת (שְׁאֲשֶׁתִּי תִכְנֶס לְהַרְיוֹן), וְיֹאמַר, הָאוֹת שְׁלֶךְ יִהְיֶה שְׁלֵא תִדְבֵּר אֶל הָאֲנָשִׁים שְׁלוֹשָׁה לַיְלֹת רְצוּפִים בְּהִיּוֹתְךָ בְּרִיא.⁶
11. אַז יֵצֵא מִבֵּית תַּפְּסָלוֹ אֶל בְּנֵי עַמּוֹ וְאוֹתֵת לָהֶם לְשַׁבַּח אֶת אֱלֹהָ בְּקֹר וְעָרַב.
12. הוּא יַחֲיָא! לְמַד הַסֵּפֶר⁷ בְּרָצִינוּת. וְהַעֲנִקְנוּ לוֹ מִיְלֻדּוֹתוֹ חֲכָמָה,

1. האותיות האלו נקראות בערבית: כאף. הא, יא, עין. צאד.

2. זכריא: אביו של יחיא (יוחנן המטביל). ר' סורת אאל עמראן 3: 38 - 41.

3. ר' סורת אאל עמראן 3: 38 - 39.

4. ר' סורת אאל עמראן 3: 38 - 41.

5. ר' סורת אל-אנסאן 76: 1.

6. ר' סורת אאל עמראן 3: 41.

7. הספר: התורה.

13. וְהַעֲנֵקְנוּ לוֹ רַחֲמָנוּת, וְאַהֲבָה, וְטֶהַר מֵאַתָּנוּ. הוּא הָיָה יֵרָא אֵלֶּלָה,

14. וְהָיָה מְסוּר וּמְכַבֵּד אֶת שְׁנֵי הוֹרָיו, וְלֹא הָיָה עָרִיץ סָרְבּוֹ,

15. שְׁלוֹם עָלָיו יוֹם הַלְדוֹתוֹ וְיוֹם מוֹתוֹ וְיוֹם שְׁיָקוּם לַחַיִּים.

קטע 2

16. הַזְכֵּר בְּסֵפֶר (הַקּוֹיֶרָאן) אֶת מָרְיָם (מָרְיָם), אֲשֶׁר הִתְרַחֲקָה מִבְּנֵי מִשְׁפַּחְתָּהּ
וּפְנִיתָה מִזְרָחָה,

17. וְהִסְתַּתְרָה מֵהֶם, אֲזִי שְׁלַחְנוּ אֵלֶיהָ אֶת רוּחֵנוּ, וְהוּא הוֹפִיעַ לְפָנֶיהָ כְּגֶבֶר
מִשָּׁלָם.

18. וְהִיא אָמְרָה, אֲבָקֵשׁ מִהֲרַחֲמֹן מִחֶסֶה מִמֶּךָ, אִם יֵרָא אֵלֶּלָה הַנֶּךְדִּי!

19. וְאֲזִי הוּא אָמַר, אֲנִי שְׁלִיחַ רְבוּנֶךָ לְתֵת לָךְ בֶּן טָהוֹר.

20. הִיא אָמְרָה, כִּי־צַד יִהְיֶה לִּי בֶן, וְאִישׁ לֹא נָגַע בִּי,¹ וְאֲנִי אֵינְנִי פְרוּצָה.

21. הוּא אָמַר, זֶה נָכוֹן. אֲבָל רְבוּנֶךָ אָמַר, זֶה קָל מְאוֹד לִי. נַעֲשֶׂה אוֹתוֹ (הַבֶּן)
אוֹת לְבָנִי הָאָדָם, וְרַחֲמִים מֵאַתָּנוּ. וְכֵלָה וְנִחָרֵץ הָעִנְיָן.

22. וְהִרְתָּה בּוֹ, וּפְרָשָׁה עִמּוֹ אֶל מְקוֹם רְחוֹק מִבְּנֵי אָדָם.

23. חֲבָלֵי לְדָה אֲחֻזָּה אֲצֵל גִּזְעַ שֵׁל דְּקָל, וְאֲזִי אָמְרָה, הַלּוֹאִי הֵייתִי מֵתָה לְפָנֶי
זֶה וְלַעוֹלָם נִשְׁכַּחַת.

24. וְקָרָא לָהּ (קוֹל) מִתַּחֲתֶיהָ,² אֵל תִּצְטַעֲרִי! רְבוּנֶךָ עָשָׂה לָךְ מִתַּחַת לְרַגְלֶיךָ
נַחַל זֹרֵם,

25. וְאֵת גִּזְעַ הַדְּקָל הִנִּיעִי כְּלַפֶּיךָ וְיִפְּלוּ מִמֶּנּוּ תַמָּרִים בָּשִׁלִּים וּטְרִיִּים,

26. אֲכָלִי וְשָׁתִי וְהִרְגָעִי, וּבִרְאוּתְךָ אֶחָד מִבְּנֵי הָאָדָם, אָמַרִי, נִדְרָתִי צוּם
לְרַחֲמֹן, וְלָכֵן לֹא אֲדַבֵּר עִם אָדָם הַיּוֹם.

27. וּתְבִיאָהּ (הַתִּינוּק) אֶל בְּנֵי עַמָּהּ, וְהִיא נוֹשָׂאת אוֹתוֹ. וְהֵם אָמְרוּ, הוּי
מָרְיָם (מָרְיָם)! כֶּבֶד עֲשִׂית מַעֲשֶׂה מְגָנָה.

28. הוּי אַחוֹת הָאֲרוֹן!³ אָבָא שְׁלָךְ לֹא הָיָה נוֹאֵף, וְאָמָא שְׁלָךְ לֹא הָיְתָה פְרוּצָה.

29. הִיא הִצְבִּיעָה עָלָיו, וְאוֹלָם הֵם אָמְרוּ, אִידֵךְ נִדְבֵר עִם תִּינוּק בְּעָרִיסָה!

30. אָמַר (הַתִּינוּק), הִנֵּה אֲנִי עֶבֶד אֵלֶּלָה, נָתַן לִי אֶת הַסֵּפֶר וַעֲשֶׂה אוֹתִי נְבִיא,

1. ואיש לא נגע בי: היא עדיין לא הייתה נשואה.

2. הפרשנים טוענים שהקורא הוא ג'בריל (גבריאל) או התינוק עצמו.

3. הכינוי "אחות של הארון" למרים אמו של עיסא, הוא רק תואר למעמדה בתור כהנת בת למעמד הכהנים שהארון היה בו הכהן הגדול הראשון.

31. וְעָשָׂה אוֹתִי מְבָרָךְ בְּכָל מְקוֹם שְׁאֶהְיָה, וַיִּצְוֵנִי עַל הַתַּפְּלָה וְעַל הַצְדָּקָה כָּל עוֹדֵי בְּחַיִּים,¹
32. וּלְכַבֵּד אֶת אִמִּי, וְלֹא עָשָׂה אוֹתִי עָרִיץ פּוֹרֵק חֶק,
33. שְׁלוֹם עָלֵי בָּיִוֶם הַלְדָּתִי, וּבָיִוֶם מוֹתִי, וּבָיִוֶם שְׁאֶקוּם לְתַחִיָּה.²
34. זֶהוּ עִיסָא בֶן מָרְס, דְּבַר הָאֲמַת אֲשֶׁר הִם מְטִילִים בּוֹ סַפֵּק.
35. אֵלֶּלָה בְּכָלֵל לֹא הוֹלִיד בּוֹ, ?שֶׁתִּבְחַם שְׁמוֹ! אִם יִרְצָה דְּבַר מַח, רַק יֹאמַר לוֹ, «הֵיָה!» וְהֵיָה.
36. (וְעִיסָא אָמַר לְבָנִי עֲמוֹ), וְאָכַן אֵלֶּלָה הוּא רַבּוּנִי וְרַבּוֹנְכֶם, עֲבָדוּ אוֹתוֹ, כִּי זוֹהִי הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.³
37. נַחֲלָקוּ הַסִּיעוֹת (הַנּוֹצְרִים וְהַיְהוּדִים) בִּיגִיָּהֶן (אוֹדוֹת עִיסָא בֶן מָרְס). אוֹי לְכּוֹפְרִים מִפְּגִישַׁת יוֹם (יוֹם הַדִּין) הָעֹנֵשׁ שְׁלוֹ מְאוּד נוֹרָא.
38. וְאֵין שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה כְּמוֹהֶם בְּאוֹתוֹ יוֹם שְׁבוֹ יָבוֹאוּ אֵלֵינוּ,⁴ וְאוֹלֵם הַחוּטָאִים בְּתַעֲיָה בְּרוּרָה.
39. וְהִזְהַר אוֹתָם מִפְּנֵי יוֹם הַיְגוֹן (יוֹם הַדִּין) בְּהַחֲרֵץ הַדְּבָר. אֵד הִם לֹא יִשְׁמְנוּ לֵב וְלֹא יֶאֱמִינוּ.
40. אָכַן אָנוּ נִירֵשׁ אֶת הָאֶרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ, וְאֵלֵינוּ יוֹחֲזָרוּ.⁵

קטע 3

41. הַזְכֵּר בְּסִפְר (הַקּוֹרְאָן) אֶת אַבְרָאָהִים. אָכַן הִיָּה צָדִיק וְנָבִיא,
42. בְּאוֹמְרוֹ לְאַבְיו, אַבִּי! לְמָה תַּעֲבֹד אֶת מָה שְׁאֵינוּ שׁוֹמֵעַ וְאֵינוּ רוֹאֶה, וְלֹא יוֹעִיל לָךְ בְּדַבֵּר כָּל שְׁהוּא?
43. אַבִּי! אֵלֶּלָה הָעֵנִיק לִי מִן הַדַּעַת מָה שְׁלֹא הָעֵנִיק לָךְ, עַל כֵּן לָךְ אַחֲרֵי וְאַדְרִיךְ אוֹתָךְ בְּדֶרֶךְ הַיְשָׁר,
44. אַבִּי! אֵל תַּעֲבֹד אֶת הַשֵּׁטָן, כִּי הַשֵּׁטָן מִתְמַרְדֵּן נֶגֶד הָרַחֲמָן,
45. אַבִּי! אָכַן יֵרָא אֲנִי כֹן יַעַבְדְּ עֹנֵשׁ מִן הָרַחֲמָן, וְאִז תִּהְיֶה רַע לְשֵׁטָן (בְּגִיָּהֶם).

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 43.

2. ביום הדין. ר' פסוק 15 לעיל.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 51.

4. ר' סורת אל-כהף 18 : 26.

5. כלומר אללה יהיה אחרי ככלות הכל היחיד החי והקיים. هو الأول والآخر, הוא הראשון והאחרון.

46. אולם אֲבִיו אָמַר, הַמּוֹאֵס אֶתָּה אֶת אֱלֹהִי, אֲבָרָא הֵימָּן? אֲכֵן אִם לֹא תִּחְדָּל אָרְגָם אוֹתָךְ בְּאַבְנִים. הִתְרַחַק מִמֶּנִּי לְזִמּוֹן רַב.
47. אֲבָרָא הֵימָּן אָמַר, שְׁלוֹם עָלֶיךָ. אֲנִי אֲבַקֵּשׁ מִרְבוּנִי לְסִלַּח לָךְ, כִּי הוּא רַב-חֶסֶד אֱלֹהִי,¹
48. וְאֶתְרַחַק מִכֶּם וּמִמָּה שֶׁאַתֶּם עוֹבְדִים, וְאֶתְפַּלֵּל אֶל רְבוּנִי, וְאֲנִי מִקְוֶה שֶׁהוּא יַעֲנֶה לְתַפִּלָּתִי.
49. וְאַחֵר שֶׁהִתְרַחַק מֵהֶם וּמֵאֱלִילֵיהֶם אֲשֶׁר עָבְדוּ מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהִים, הִעֲנִקְנוּ לוֹ אֶת אֶסְחָאק (יִצְחָק) וְאֶת יַעֲקֹב (יַעֲקֹב), וְעָשִׂינוּ אֶת שְׁנֵיהֶם לְנָבִיאִים,
50. וְהִעֲנִקְנוּ לָהֶם מִרְחֻמֵּינוּ, לְשׁוֹן צֶדֶק מְרוֹמָם.

קִטְעַ 4

51. הַזְכֵּר בְּסִפְרָא (הַקּוּרְאָן) אֶת מוֹסָא, הוּא הָיָה נִבְחָר וְהָיָה שְׁלִיחַ וְנָבִיא.²
52. קָרָאנוּ אֵלָיו מִצִּדּוֹ הַיָּמִי שֶׁל הַר הַטּוֹר, וְקִרְבָּנוּהוּ לְדַבֵּר אֵלָינוּ בְּאִפְּרָטִי,
53. וְהִעֲנִקְנוּ לוֹ מִרְחֻמֵּנוּ אֶת אַחִיו הָאֲרוֹן כְּנָבִיא (לַעֲזֹר לוֹ).³
54. הַזְכֵּר בְּסִפְרָא (הַקּוּרְאָן) אֶת אֶסְמָאֲעִיל (יִשְׁמַעֲאֵל), וְהָיָה שְׁלִיחַ וְנָבִיא,
55. וְהָיָה מְצֻנָּה אֶת בְּנֵי בֵיתוֹ עַל הַתַּפִּלָּה וְעַל הַצִּדְקָה, וְהָיָה מְקַבֵּל אֶצֶל רְבוּנוֹ.⁴
56. הַזְכֵּר בְּסִפְרָא (הַקּוּרְאָן) אֶת אֲדָרִיס, שֶׁהָיָה צָדִיק וְנָבִיא,
57. וְהִעֲלִינוּ אוֹתוֹ אֶל מְקוֹם עֲלִיוֹן.
58. אֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר נָטָה לָהֶם אֱלֹהִים חֶסֶד מִן הַנְּבִיאִים מִצִּדְּמָאֲצִי אָדָם, וּמֵאֵלֶּה אֲשֶׁר נִשְׁאָנוּ עִם נוֹחַ (נֹחַ) (בְּתִבְהָ), וּמִצִּדְּמָאֲצִי אֲבָרָא הֵימָּן וְאֶסְרָאֲאִיל (יִשְׂרָאֵל),⁵ וּמֵאֵלֶּה אֲשֶׁר הִדְרָכְנוּ וּבִחְרָנוּ,⁶ בְּהִקְרָא אוֹתוֹת הַרְחֻמָּן (פְּסוּקֵי הַקּוּרְאָן) נָפְלוּ עַל פְּנֵיהֶם מִשְׁתַּחֲוִים וּבֹכִים,

1. ר' סורת אבראהים 14 : 41.

2. ר' סורת אבראהים 14 : 5.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 144.

4. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 13 ; וסורת אל-קצצ 28 : 34.

5. הנביאים משושלת יעקוב (ישראל) הנזכרים בקוראן : יוסוף, מוסא, הארון, דאוויד (דוד), סולימאן (שלמה), זכריא, יחיא, ועיסא בן מרים.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 83 - 90 ; וסורת ע'אפר 40 : 78.

59. וקמו אחריהם דורות אחרים אשר לא שמרו את התפלה, והלכו אחרי התאוות וסופם אבדון (בגיהנם),
60. פרט למי שחזר בתשובה והאמין ועשה את הטוב, אלה יכנסו אל הגן ולא יקפחו במאומה,¹
61. גני עדן אשר הבטיח הרחמן לעבדיו בנסתר, והבטחתו תתקיים בלי ספק,
62. ושם לא ישמעו לשון הרע אלא רק אמרי שלום,² ומזונם יהיה ערוך בקר וערב,
63. זהו הגן אשר נעניק לעבדינו היראים.³
64. (מלאך ג' בריל) אמר, אין אנחנו יורדים אל הארץ מן השמים אלא בפקדת רבונך, כי הוא שולט על כל אשר לפנינו ועל כל אשר מעבר לנו, וכל אשר ביו זה לזה, ורבונך אינו שוכח דבר.
65. רבון השמים והארץ וכל אשר ביניהם, עבדו אפוא, והתמיד בעבודתו, התדע מישהו שידמה או ישנה לו?

קטע 5

66. האדם (הלא מאמין) אומר, האם אחר שאמות אקום לתחייה?
67. האם אינו זוכר כי אנחנו בראנו אותו מלפנים כאשר לא היה כלום?
68. חי רבונך! כי נאסף אותם ואת השטנים, ואז נציגם סביב גיהנם על ברכיהם.
69. אחר כך נמשך מכל קבוצה את אלה שהרבו למרד כנגד הרחמן.
70. הן אנחנו יודעים טוב מי ראוי מכלם להצלות בגיהנם.
71. אין אחד מכם שלא זבא אל גיהנם (כאשר יעבר על הסראט),⁴ כי זה הכרח נחרץ מרבונך.
72. אך את היראים נציל, ואת החוטאים נשאיר בו נופלים על ברכיהם.
73. כאשר יקראו בפניהם את אותותינו הברורים, יאמרו הכופרים למאמינים, מי משתי הקבוצות משכנותיו נאים יותר, ועמדתו גבוהה יותר?

1. ר' סורת אל-פורקאן 25: 68 - 70.

2. ר' סורת אל-ואקעה 56: 26.

3. ר' סורת אל-מואמן 23: 1 - 11.

4. הסראט הוא, גשר דק מאוד מושט על פני גיהנם. כל בני האדם יעברו עליו ביום הדין.

74. כִּמָּה דוֹרוֹת אֲנַחְנוּ הַשְּׁמַדְנוּ לַכִּנְיָהֶם שֶׁהָיוּ יוֹתֵר עֲשִׁירִים וַיּוֹתֵר נָאִים?
75. אָמַר, לַתּוֹעִים יִתֵּן הֶרְחָמֹן אֶרְכָּה עַד שִׁירָאוּ אֶת הָעֵנֶשׁ הַמֵּי־עֵד לָהֶם (בְּעוֹלָם הַזֶּה), אוֹ יִרָאוּ בָּבוֹא שְׁעַת הַדִּין. יִדְעוּ אָז מִי מְקוֹמוֹ הוּא הָרַע יוֹתֵר, וּמִי כּוֹחוֹ וְעוֹזְרָיו הֵם הַחֲלָשִׁים יוֹתֵר.
76. אֵךְ לְמַדְרָכִים יוֹסִיף אֵלְלָה הַדְרָכָה,¹ וְלַמַּעֲשִׂים הַקִּיָּמִים הַטּוֹבִים גָּמוּל טוֹב וְתוֹצָאוֹת טוֹבוֹת יוֹתֵר אֶצֶל רַבּוֹנָךְ.²
77. הָרְאִיתָ אֶת הַכּוֹפֵר בְּאוֹתוֹתֵינוּ,³ בְּאוֹמְרוֹ (בְּשִׁחְצוֹנוֹ), אֲנִי בְּטוֹחַ שִׁיְהִיָּה לִי עוֹד רְכוּשׁ רַב וַיְהִי לִי עוֹד בָּנִים (בְּעוֹלָם הַבָּא).
78. הָאֵם רָאָה הוּא אֶת הַנִּסְתֵּר? אוֹ קִבֵּל הַתְחִיבוֹת עַל כֶּךָ מִן הֶרְחָמֹן?
79. בּוֹדָאִי שֶׁלֹּא! אֲנַחְנוּ נִרְשָׁם אֶת דְּבָרָיו, וְנִגְדִּיל לוֹ אֶת הָעֵנֶשׁ (בְּיוֹם הַדִּין), וְנִירֹשׁ מִמֶּנּוּ אֶת כָּל מַה שֶּׁהוּא מִתְפָּאֵר בּוֹ, וְנֵאלִינוּ בּוֹא יַחֲדִי.
80. הֵם (הַכּוֹפְרִים) לָקְחוּ לָהֶם מִבְּלַעַדִּי אֵלְלָה אֱלִילִים, לִהְיוֹת לָהֶם לְמַעֲזֵי.
82. בּוֹדָאִי שֶׁלֹּא! כִּי בְּסוֹפָם יִתְכַחֲשׁוּ לָהֶם הָאֱלִילִים הָאֵלֶּה וַיְהִי לְמַתְנַגְּדֵיהֶם.

קטע 6

83. הֲלֹא רָאִיתָ כִּי שָׁלַחְנוּ אֶת הַשְּׁטָנִים אֶל הַכּוֹפְרִים לְהַסִּיתָם הַסֵּתָה (לְהַרְחִיקָם מִן הָאֱמוּנָה אֶל הַכְפִּירָה)?
84. לָכֵן אֵל תִּבְקֹשׁ לְהַחִישׁ פְּעֻלָּה נִגְדָם, כִּי אֲנַחְנוּ סוֹפְרִים לָהֶם אֶת יְמֵיהֶם וּמַעֲשֵׂיהֶם.
85. וּבְיוֹם הַהוּא נֶאֱסַף אֶת הַיִּרְאִים וְנִשְׁלַח אוֹתָם אֶל הֶרְחָמֹן בְּכָבוֹד,
86. וְנוֹבִיל אֶת הַחוֹטְאִים צָמְאִים אֶל גִּיהֵנִם,
87. וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מִלִּץ אֶלָּא בְּרִשּׁוֹתָיו שֶׁל הֶרְחָמֹן.
88. הֵם (הַכּוֹפְרִים) אָמְרוּ, הוֹלִיד הֶרְחָמֹן בּוֹ,
89. אֲכֹן, נוֹרָא הַדְּבָר אֲשֶׁר אָמַרְתָּם,
90. הַשָּׁמַיִם כִּמְעֵט בְּקַעֲוֵי מַדְבִּיר זֶה, הָאֶרֶץ כִּמְעֵט נִבְקָעָה, וַיִּהָרֶסוּ כִּמְעֵט הַתְּמוֹטָטוּ,
91. עַל אֲשֶׁר יַחֲסוּ לְרַחֲמֵן בּוֹ,

1. ר' סורת את-תובה 9 : 124 - 125.

2. ר' סורת אל-כהן 18 : 46.

3. רבים מבין מפרשי הקוראן גורסים שהאיש הזה הוא אל-עאז אבן ואאיל אחד המנהיגים החזקים ביותר במכה.

92. לא יתכן ולא יעלה על הדעת שהרחמן יהיה לו בן.
93. סוף כל שוכני השמים (המלאכים) והארץ (בני האדם והג'ן) לבוא אל הרחמן בעבדיו.
94. הוא מונה וסופר את כלם.
95. ביום תחית המתים יבואו כל אחד בעצמו ולבדו (בלי כלום),
96. ואולם אלה שהאמינו ועשו את הטוב, הרחמן יכניס את אהבתם (ללבבות עבדיו).
97. את הקוראן גלינו בלשונך (מוחמד) להקל עליך לבשר טוב למאמינים ולהזהיר אנשים משבעים בכפירה.
98. מה רבים הדורות אשר השמדנו לפניהם. האם תבחין באחד מהם או תשמע להם זכר?

20

סִוֵּרַת טָא. הָא.

טָא. הָא.

סורה זו קיבלה את שמה משתי האותיות «ט. ה.» המופיעות בהתחלת הסורה. המוסלמים משתמשים בשתי האותיות האלה כשם פרטי לאנשים, «طه, טאהא, משום שהם חושבים שזה שם משמות הנביא מוחמד, כמו, «יא. סין» ו «מוסטפא».

הורדה במכה אחרי סורת מרים 19, ופסוקיה מאה שלושים וחמישה. קיבלה את שמה «טא. הא.» מפסוק אחד.

סורת טא. הא. 20

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִימוּ

קטע 1

1. ט. ה.¹
2. לֹא הוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם אֵלֶיךָ אֶת הַקּוֹרְאָן לְמַעַן תִּתְּיֶסֶר,
3. אֲלֹא רַק לְהַזְכִּירָת הִירָאִים,
4. הוֹרְדָה מִמִּי שֶׁבָּרָא אֶת הָאָרֶץ וְאֶת הַשָּׁמַיִם הָעֲלִיּוֹנִים,
5. הֶרְחֵמְנוּ עָלֶה עַל כֹּס הַמַּלְכוּת,
6. לוֹ כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, וְכָל אֲשֶׁר מִתַּחַת הָאֲדָמָה.
7. אִם תִּשָּׂא אֶת קוֹלְךָ (אוֹ תִסְתִּיר אוֹתוֹ),² הוּא יוֹדֵעַ אֶת הַסּוּד וְאֵף אֶת הַנִּסְתֵּר מִכָּל.
8. אֲלֹלָה, אֵין אֱלֹהִים מִבִּלְעָדִיו, בַּעַל הַשְּׁמוֹת הַיְּפִים בְּיוֹתֵר.³
9. הָאִם הִגִּיעַ אֵלֶיךָ סִפּוּרוֹ שֶׁל מוֹסָא?
10. בְּרֹאוֹתוֹ אֵשׁ, וְאָמַר אֶל מִשְׁפַּחְתּוֹ, הִשְׁאֲרוּ כָאן, כִּי הִבְחַנְתִּי בָאֵשׁ, אוּלִי אָבִיָא לָכֶם לְהִבָּה מִמֶּנָּה, אוֹ אֲמַצָּא לִיד הָאֵשׁ מִי שִׁידְרִיךְ אוֹתֵנוּ לְדֶרֶךְ.⁴
11. בְּבוֹאוֹ אֵלֶיךָ קָרָא אֵלָיו (אֲלֹלָה), הוּא מוֹסָא!
12. אֲנִי רְבוּנָךְ! שֶׁל נַעֲלִיד, כִּי אֶתָּה נִמְצָא בְּנֹאדִי הַמְּקֻדָּשׁ, טוֹנָא.
13. וְאֲנִי בְּחֶרְתִּי בְּךָ, עַל כֵּן הִקְשַׁב לָמָּה שִׁישְׁרָה (מִמֶּנִּי),
14. אֲנִי אֲלֹלָה, אֵין אֱלֹהִים מִבִּלְעָדִי, עַל כֵּן עֲבַדְנִי אַפּוֹא, וְקִיַּם אֶת הַתַּפְלָה לְזִכְרִי.
15. אֲכֹן שַׁעַת הַדִּין בָּאָה, שְׁאֲנִי מִסְתִּיר בּוֹאָה, כְּדִי שֶׁכָּל נֶפֶשׁ תִּקְבֹּל אֶת גְּמוּלָהּ לְכִי מַעֲשִׂיהָ.
16. לָכֵן אֵל יִטֹּה אוֹתָךְ מִמֶּנָּה מִי שֶׁאִינוֹ מַאֲמִין בָּהּ, הַהוּלָךְ אַחֲרֵי יִצְרָיו, לְמַעַן לֹא תֵאבֹד.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. הא.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17: 110.

3. ר' סורת אל-אסרא' 7: 180; וסורת אל-אסרא' 17: 110.

4. ר' סורת אל-קצצ 28: 29 וכו'.

17. מה זֶה בִּימִינְךָ, מוֹסֵא?
18. אָמַר מוֹסֵא, זֶה הַמָּטָה שְׁלִי שֶׁעָלִיו אָנִי נִשְׁעֵן, וְבוֹ אָנִי מְכֶה אֶת הָעֲצִים (לְהַפִּיל אֶת הָעֲלִים) לְהַאֲכִיל אֶת צִאֲנִי, וְכֵן אָנִי מִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ גַּם לְצָרְכִים אֲחֵרִים.
19. אָמַר אֱלֹהָהּ, הִשְׁלֵךְ אוֹתוֹ, מוֹסֵא!
20. הוּא הִשְׁלִיךְ אוֹתוֹ, וְהִנֵּה הוּא נָחֵשׁ זֹחֵל.
21. אֱלֹהָהּ אָמַר, אַחֲזֵה בּוֹ וְאַל תִּפְחַד, כִּי נָשִׁיב אוֹתוֹ אֶל מַצְבּוֹ הָרָאוּשׁוֹן.
22. וְאַסְּף יָדָךְ אֶל חִיקֶךָ (בֵּית הַשָּׁחִי), וְהִיא תֵצֵא לְבָנָה בְּלִי צָרַעַת. זֶה אוֹת נוֹסֵף,
23. לְמַעַן לְהִרְאוֹת לְךָ מֵאוֹתוֹתֵינוּ הַגְּדוֹלִים.
24. יָדָךְ אֶל פְּרָעָה כִּי הוּא פָּרַק עַל שְׁמַיִם.

קִטְעַן 2

25. אָמַר מוֹסֵא, רְבוּנִי! הָאֵר אֶת לְבִי (בְּאוֹר הָאֱמוּנָה וְהַנְּבוּאָה),
26. וְהִקַּל עָלַי אֶת תִּפְקִידִי,
27. וְהִתֵּר כְּבִדּוֹת לְשׁוֹנִי,
28. לְמַעַן יְבִינּוּ אֶת דְּבָרִי,
29. וְתֵן לִי מִשְׁנֶה מִמִּשְׁפָּחָתִי,
30. הָאֲרוֹן אָחִי,
31. חֵזֶק אוֹתִי בּוֹ,
32. וְשִׁתֵּף אוֹתוֹ בְּשִׁלְחוֹתִי,
33. לְמַעַן נִרְבֶּה לְשִׁבְחֶךָ,
34. וְנִרְבֶּה לְזִכְרֶךָ,
35. כִּי אַתָּה הַמִּשְׁקִיף עָלֵינוּ וְרוֹאֶה אוֹתֵנוּ.
36. אָמַר אֱלֹהָהּ, הִנֵּה קִבַּלְתָּ אֶת כָּל מַה שֶּׁשְּׁאַלְתָּ, מוֹסֵא!
37. וְכִבֵּר גָּמְלָנוּ לְךָ חֶסֶד בְּפֶעַם אַחֲרֵת,
38. כְּאִשֶּׁר הִשְׁרִינוּ לְאַמֶּד מַה שֶּׁהִשְׁרִינוּ לָהּ,
39. שִׁימִי אוֹתוֹ (בְּנֶדֶד) בְּתִבְחָה, וְהִשְׁלִיכִי אוֹתוֹ לַיָּם, וְהִיטִל אוֹתוֹ לַחוּץ, וְיִקַּח אוֹתוֹ (פְּרָעָה) אוֹיְבִי וְאוֹיְבוֹ. וְהִעֲנֵקוֹתִי לְךָ מֵאַהֲבָתִי, לְמַעַן תִּגְדֹּל תַּחַת הַשְּׁגָחָתִי.

40. (וּכְאֲשֶׁר אֲנֹשִׁי פָרְעָה מָצְאוֹ אוֹתָד), אַחוּתָד הִלְכָה וְאַמְרָה, הָאֵם אַרְאָה לָכֶם בְּנֵי מִשְׁפָּחָה אֲשֶׁר יִטְפְּלוּ בּוֹ? וְכָד הִחְזָרְנוּ אוֹתָד אֶל אִמָּד, לְמַעַן תִּרְגַּע וְלֹא תִצְטָעַר. אַחֲרֵי שֶׁגִּדְלַת הָרִגְתָּ נָפֶשׁ, וְהִצַּלְנוּ אוֹתָד מִן הַצָּרָה, וְהַעֲמַדְנוּ אוֹתָד בְּנִסְיוֹן, וְשָׁהִיתָ מִסָּפָר שָׁנִים בְּמִדְיָן. אַחֵר כָּד בָּאתָ לְפִי גִזְרָה מִשְׁמַיִם מוֹסָא (לְנִבּוּאָה וְלִשְׁלוּחָה).
41. אֲנִי בְּחִרְתִּי אוֹתָד לַעֲצָמִי.
42. עַל כֵּן לָךְ אֶתָה וְאַחִידָ, עִם אוֹתוֹתִי,¹ וְאַל תִּחְדָּלוּ לְהִזְכְּרֵנִי.
43. לָכוּ שְׁנִיכֶם אֶל פָּרְעָה כִּי הוּא פָּרַק עַל שְׁמַיִם,
44. אַךְ נָסוּ לְדַבֵּר אֵלָיו בְּעִדְיָנוֹת, אוֹלִי יִזְכֹּר אוֹ יִירָא (אֵלָהָ).
45. אֲמָרוּ שְׁנֵיהֶם, רְבוּנֵנוּ! פּוֹחֲדִים אֲנַחְנוּ פֶּן יִפְגַּע בָּנוּ לָרָעָה אוֹ שִׁיתְפָּרַע יוֹתָר.
46. אָמַר אֵלָהָ, אַל תִּפְחָדוּ, כִּי אֲנִי אֶהְיֶה עִמָּכֶם אֲשַׁמַּע וְאַרְאֶה הַכֹּל,
47. לָכוּ אֵלָיו שְׁנִיכֶם וְאָמְרוּ, אֲנַחְנוּ שְׁלִיחֵי רְבוּנָד, עַל כֵּן שָׁלַח אֶתְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאַל תַּעֲנִישׁ אוֹתָם. הִנֵּה בָּאנוּ אֵלֶיךָ בָּאוֹת מֵאֵת רְבוּנָד. וְשָׁלוֹם עַל כָּל אֲשֶׁר הִלָּךְ בְּאַרְחַ מִישְׁרִים.
48. (וְרְבוּנָד הִשָּׁרָה לָנוּ), כִּי הֶעֱנֵשׁ יָחוּל עַל כָּל אֲשֶׁר כָּחַשׁ (אֶת אוֹתוֹתֵינוּ) וּפָנָה עֲרָף.
49. אָמַר פָּרְעָה, מִי הוּא רְבוּנָכֶם, מוֹסָא?
50. אָמַר מוֹסָא, רְבוּנֵנוּ הוּא הַנּוֹתֵן חַיִּים לְכָל בְּרִיּוֹתָיו וְאַחֵר כָּד הוּא מְדִרִיכֶם.
51. אָמַר פָּרְעָה, וּמָה הוּא גּוֹרֵל הַדּוֹרוֹת הָרָאשׁוֹנִים שֶׁקָּדְמוּ (לְהִדְרָכָה)?
52. אָמַר מוֹסָא, זֶה רָשׁוּם אֲצֶל רְבוּנִי בְּלוּחַ הַשְּׁמַיִמִי. וְרְבוּנִי לֹא יִתְעָה וְלֹא יִשְׁכַּח,
53. הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הָאָרֶץ מוֹשֵׁב לָכֶם, וּפִתַּח לָכֶם שְׁבִילִים עַל פָּנֶיהָ, וְהוֹרִיד מִן הַשְּׁמַיִם מַיִם, וּבָהֶם הִצְמַחְנוּ צִמְחִים מְכֹל מִין.
54. אֲכָלוּ וִרְעוּ אֶת מִקְנֵיכֶם, בְּכָל אֵלָה אוֹתוֹת לְבַעֲלֵי תִבּוּנָה.
- קֶטַע 3**
55. מִמָּנָה (הָאֲדָמָה) בְּרָאנוּ אֶתְכֶם, וְאַלֶּיהָ נִחְזָרְכֶם, וּמִמָּנָה נּוֹצִיאְכֶם פְּעַם אַחֲרָת.

56. הָרָאנוּ (לַפְרָעָה) אוֹתוֹתֵינוּ בְּלֵס, וְאוֹלֵם הוּא כַּחַשׁ וְסָרֵב (לְקַבֵּל אֶת הָאֱמֶת).
57. וְאָמַר (לְמוֹסָא), הִבָּאתְ אֵלֵינוּ לְמַעַן תּוֹצִיאֵנוּ מֵאַרְצֵנוּ בְּכַשְׁפִּיד, מוֹסָא?
58. גַּם אָנוּ נָבִיא לָךְ כְּשָׁפִים כְּמוֹהֶם. קִבַּע אַפּוֹא בִּינֵינוּ לְבִינְךָ מוֹעֵד לֹא נִפְרָנוּ לֹא אֲנַחְנוּ וְלֹא אַתָּה, בְּמָקוֹם מִתְאִים לְכַלְנוּ.
59. אָמַר מוֹסָא, הַמוֹעֵד הוּא יוֹם הַחֵג, וְבוּ יֵאָסְפוּ הָאֲנָשִׁים בְּשָׁעוֹת שְׁלֹפְנֵי הַצְהָרִים.
60. וַיִּצְוֶה פְרָעָה לֵאסֹף אֶת מִכְשָׁפָיו בְּלֵס לְמָקוֹם הַפְּגִישָׁה.
61. מוֹסָא אָמַר לָהֶם, אוֹי לָכֶם! אֵל תִּבְדּוּ שֶׁקֶר עַל אֱלֹהָ לְבַל יִשְׁמִידְכֶם בַּעֲנָשׁוֹ. כִּי כָל הַבּוֹדָה שֶׁקֶר עַל אֱלֹהָ סוֹפוֹ שְׁיֵאבֹד.
62. אַזְ הִתְיַעֲצוּ הַמִּכְשָׁפִים וְנוֹעְצוּ חֲרַשׁ בִּינֵיהֶם.
63. וְאָמְרוּ, שְׁנֵי אֱלֹהִים הֵם מִכְשָׁפִים הָרוּצִים לְהוֹצִיאְכֶם בְּכַשְׁפֵּיהֶם מֵאַרְצְכֶם, וְלָשִׁים קוֹץ לְאַרְחוֹת חַיִּיכֶם הַמִּשְׁלָמִים.
64. לָכֵן, הִתְאַזְרוּ בְּכָל תַּחְבּוּלוֹתֵיכֶם וְהִתְיַצְבוּ שָׁכֶם אֶחָד כִּי הַיּוֹם יֵאָשֶׁר מִי שְׁיִנְצַח.
65. אָמְרוּ הַמִּכְשָׁפִים, מוֹסָא! הִתְשַׁלִּיד אַתָּה, אוֹ שְׁנֵהִיָּה אֲנַחְנוּ רֵאשׁוֹנִים לְהִשְׁלִיד.
66. אָמַר מוֹסָא, הִשְׁלִיכוּ אִתְּם. וְבַהֲשַׁלִּיכְם, נִדְמָה לוֹ חֲבִלָּהֶם וּמִטּוֹתֵיהֶם כְּמִתְרוֹצְצִים, בְּשַׁל הַכְּשׁוֹף שֶׁלָּהֶם.
67. אַזְ הִרְגִישׁ מוֹסָא פַּחַד בְּלָבוֹ.
68. אָמְרָנוּ לוֹ, אֵל תִּירָא! הֵן יִדָּד עַל הָעֲלִיוֹנָה,
69. הִשְׁלִיד אֶת אֲשֶׁר בִּימִינְךָ וַיִּבְלַע אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ, מַה שֶּׁעָשׂוּ הוּא רַק תַּכְסִּיס שֶׁל מִכְשָׁף, וְהַמִּכְשָׁף לְעוֹלָם לֹא יִצְלִיחַ לָאֵן שְׁיִפְנָה.
70. (וְהִשְׁלִיד מוֹסָא אֶת מִטָּהוּ וַיִּבְלַע אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ), אַז סָגְדוּ הַמִּכְשָׁפִים וְאָמְרוּ, מֵאֲמִינִים אֲנַחְנוּ בְּרַבּוֹנָם שֶׁל הָאֲרוֹן וּמוֹסָא.
71. אָמַר (פְּרָעָה), הָאֲמָנָם הָאֲמָנָתָם לוֹ בְּלֹא רְשׁוּתִי? כִּנְרָאָה, אֲדוֹנְכֶם הוּא (מוֹסָא) שֶׁלֵּמַד אֶתְכֶם כְּשׁוֹפִים. לָכֵן אֶקְטַע אֶת יְדֵיכֶם וְרַגְלֵיכֶם מִנְּגֵד, וְאֶצְלַב אֶתְכֶם עַל גִּזְעֵי הַדְּקָלִים, לְמַעַן תִּדְעוּ מִי קָשָׁה וּמִתְמִיד בַּעֲנָשׁוֹ.
72. אָמְרוּ, לֹא נַעֲדִיף אוֹתָךְ עַל פְּנֵי הַהוֹכָחוֹת הַבְּרוּרוֹת שֶׁהִגִּיעוּ אֵלֵינוּ, (וְלֹא נִקְבֵּל אוֹתָךְ כְּאֲדוֹן בְּמָקוֹם) זֶה אֲשֶׁר בָּרָא אוֹתָנוּ. גָּזַר עָלֵינוּ מַה שֶּׁתִּגְזֹר, כִּי סִמְכוּתָךְ מִגְבֵּלֶת רַק בַּחַיִּי הָעוֹלָם הַזֶּה,

73. וְאַנְחֵנוּ מֵאַמִּינִים בְּרַבּוֹנֵנוּ כְּדִי שְׂסַלַח לָנוּ עַל חַטָּאֵינוּ, וְעַל הַכְּשָׁפִים אֲשֶׁר הִכְרַחֲתָ אוֹתָנוּ לְבַצֵּעַ (נֶגֶד מוֹסָא). כִּי (נִמּוּלוּ שָׁל) אֶלְלָה טוֹב יוֹתֵר וְקִיָּם לְעוֹלָם.
74. מִי שְׂיָבֹא אֶל רַבּוֹנוּ כְּחוּטָא, הִנֵּה לוֹ גִּיהֶם. לֹא יָמוּת בּוֹ וְלֹא יִחְיֶה כְּרָאִי.
75. אִךְ מִי שְׂיָבֹא כְּמֵאֲמִין שְׁעָשָׂה אֶת הַטוֹב, הִנֵּה אֵלָה לָהֶם הַדְּרוֹגוֹת, הַעֲלִינוֹת,
76. בְּגִנֵּי עֵדוֹן אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, וּבִהֶם יִשְׁאַרוּ לְנֶצַח, כִּי זֶה שְׁכָרָם שָׁל הַמְּטַהֲרִים.

קטע 4

77. וְהִשְׁרִינוּ לְמוֹסָא, הוֹצֵא אֶת עַבְדִּי בְּלִילָה וּפְתַח לָהֶם בַּיָּם דֶּרֶךְ יִבְשָׁה, וְלֹא תִירָא מִפְּנֵי הַרוֹדְפִים, וְאַל תִּפְחַד (מִפְּרָעָה וְחִלְיוֹ).¹
78. פְּרָעָה וְחִלְיוֹ רָדְפוּ אוֹתָם, וְאוֹלָם הַיָּם כָּסָה אוֹתָם,
79. פְּרָעָה הִתְעָה אֶת בְּנֵי עַמּוֹ וְלֹא הִדְרִיכָם.
80. הוּא בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! כְּבָר הִצַּלְנוּ אֶתְכֶם מֵאוֹיְבֵכֶם, וְנִתְּנוּ לָכֶם מוֹעֵד לְצִדּוֹ הַיָּמִינִי שָׁל הַר הַטּוֹר,² וְהוֹרְדְנוּ לָכֶם אֶת הַמָּן וְאֶת הַשֶּׁלֶו.
81. אֲכָלוּ מִן הַטּוֹב שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָכֶם, וְאַל תִּגְזִימוּ וּתַעֲשֹׂקוּ אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי לְמַעַן לֹא יַחֲוִל עֲלֵיכֶם רָגְזִי, וּמִי יַחֲוִל עָלָיו רָגְזִי יִלָּךְ לְאִבּוֹד,
82. אוֹלָם אֲנִי סוֹלַח לַחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה וּלְמֵאֲמִין הַעוֹשֶׂה טוֹב, וְהִלָּךְ בְּדֶרֶךְ הַיִּשָּׁר.
83. (וְאַמְרָנוּ לְמוֹסָא), מוֹסָא! מַה הָאִיץ אוֹתְךָ לַעֲזוֹב אֶת בְּנֵי עַמְּךָ?
84. אָמַר מוֹסָא, הִנֵּה הֵם בָּאִים בְּעֵקְבוֹתַי, וְאַנִּי מֵהִרְתִּי אֵלֶיךָ כְּדִי שֶׁתִּשְׁמַח מִמֶּנִּי רַבּוֹנִי.
85. אָמַר (אֶלְלָה), אֲנִינְנוּ נִסִּינוּ אֶת בְּנֵי עַמְּךָ בְּהַעֲדֶךָ, וְהִסָּאמְרִי² (שׁוֹמְרוֹנִי) הִתְעָה אוֹתָם.
86. אֲזַ חֲזַר מוֹסָא אֶל בְּנֵי עַמּוֹ כּוֹעֵס וְזוֹעֵף,³ וְאָמַר, בְּנֵי עַמִּי! הֲאִם לֹא הִבְטִיתִּי לָכֶם רַבּוֹנְכֶם הַבְּטָחָה טוֹבָה? הֲאִם אֶרֶךְ לָכֶם הַזְּמַן? הַרוֹצִים אֶתְּם שֶׁיַּחֲוִל עֲלֵיכֶם רָגְזוּ מִרַבּוֹנְכֶם, וְלָכֵן הִפְרַתְּם אֶת אֲשֶׁר הִבְטַחְתֶּם לִי?

1. ר' סורת מרים 19 : 52.

2. הסאמרי, בעברית «שומרנו» לפי המסורת העברית, הוא שהחטיא את בני ישראל ועשה להם העגל. (ר' ריבלין).

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 150.

87. אָמרו, לאַ הפּרנו אַת הַבְּרִית מִרְצוֹנֵנוּ, אַד הָיִינוּ עֲמוּסִים בְּקִשּׁוּטֵי אֲנָשִׁי פֶּרְעָה אֲשֶׁר לָקַחְנוּ מֵהֶם, וְהִשְׁלַכְנוּ אוֹתָם בָּאֵשׁ, כִּי בֶן עֶשֶׂה הִסְאֲמָרִי, וְהוֹצִיא (הִסְאֲמָרִי) לָהֶם עֶגֶל בַּעַל גּוֹף גּוֹעָה, וְאַחֲדִים מֵהֶם אָמְרוּ, זֶה אֱלֹהֵיכֶם וְאַלֹהֵי מוֹסָא,¹ וְאוֹלָם הוּא שְׂכַח (אוֹתוֹ).
88. הָאֵם לֹא רָאוּ שְׂאִינוּ יָכוֹל (הָעֶגֶל) לַעֲנוֹת לָהֶם, וְכִי אִין בְּכוֹחוֹ לְהִרַע אוֹ לְהוֹעִיל לָהֶם?

קטע 5

90. האַרונן כָּבַד הַזֹּהִיר אוֹתָם מִקֹּדֶם, בְּגִי עֲמִי! (הָעֶגֶל) אִינוּ אֵלָא מִבְּחוֹן לָכֶם, וְרַבְּנֹכֶם הוּא הִרְחֵמָן, עַל בֶּן לָכוּ אַחֲרֵי וְצִיתוֹ לְהוֹרְאוֹתִי.
91. הֵם אָמְרוּ, לֹא נִפְסִיק מִלְּעַבֵּד אוֹתוֹ (הָעֶגֶל) עַד שִׁיִּחְזֹר אֵלֵינוּ מוֹסָא.
92. (וְכִשְׁחֲזַר מוֹסָא) אָמַר, הָאֲרוֹן! מַה מַּנֵּעַ מִמֶּךָ בְּרִאוּתָךְ אוֹתָם תּוֹעִים, שֶׁלֹּא לָבוֹא אַחֲרָי? ² הָאֵם פִּרְקַת עַל הַפְּקָדוֹת שֶׁלִּי? (וְהִנֵּה מוֹסָא אַחֲזוּ בְּרִאשׁוֹ וְזָקְנוּ שֶׁל הָאֲרוֹן וְהִתְחִיל לִמְשֹׁךְ אֵלָיו).
93. אָמַר (הָאֲרוֹן) לְמוֹסָא בְּתַחֲנוּנִים, בֶּן אֲמִי! אַל תִּמְשֹׁךְ בְּזָקְנִי וְלֹא בְּרִאשִׁי, כִּי יִרְאֵתִי פֶן תֵּאֲמַר, הִפְרַדְתָּ בֵּין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא מִלֵּאת אֶת דְּבָרִי.
94. אָמַר (מוֹסָא), מַה אֶתָּךְ סֵאמְרִי?
95. אָמַר, אֲנִי רִאֲתִי מַה שֶּׁהֵם לֹא רָאוּ, וְלִקְחֹתִי חֶפֶן מִעַקְבוֹת הַשָּׁלִיחַ (גְּבִרְיָאֵל) וְהִטְלֵתִי אוֹתוֹ (עַל הַתְּכַשִּׁיטִים שֶׁעָשִׂיתִי מֵהֶם אֶת הָעֶגֶל), וְזֶה מַה שֶּׁנִּכְשִׁי הַשִּׁיָּאָה אוֹתִי לַעֲשׂוֹת.
96. אָמַר (מוֹסָא), הִסְתַּלַּק! כָּל יָמֵי חַיֶּיךָ חִיב תִּהְיֶה לֵאמֹר, אִין לַגַּעַת בִּי! וְעַנְשֶׁךָ (בְּיוֹם הַדִּין) קָבוֹעַ וְלֹא תוּכַל לְשַׁנוּתוֹ. הִסְתַּכַּל עַל (הָעֶגֶל) אֱלֹהֶךָ אֲשֶׁר הָיִית עוֹבֵד אוֹתוֹ כִּי אֲנַחְנוּ נִשְׁרַף אוֹתוֹ וְאַחֵר כִּד נִפְגַּר אוֹתוֹ בָּיָם.
97. אָכֹן אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהֶה, אֲשֶׁר אִין אֱלֹהֶה מִבְּלַעַדִּיו, וְהִקִּיף הַכֹּל בְּדַעְתּוֹ.
98. כִּד נִסְפַּר לָךְ (מוֹחֲמַד) דְּבָרֵי הָעֶבֶר, וְכִבֵּר נִתְּנוּ לָךְ מֵאַתְּנוּ זָכַר (הַקּוֹרְאָן), וּמִי פָנָה לוֹ עֶרֶךְ, הִנֵּה יִשָּׂא בְּיוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים מִשָּׂא (חֲטָא) עֲצוּם,
99. לְעוֹלָמִים יִשָּׂאוּ אוֹתוֹ (בְּגִיָּהֵם), וְרַע יִהְיֶה לָהֶם הַנֶּטֶל בְּיוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים,
100. בְּיוֹם כַּאֲשֶׁר יִתְקַע בַּשּׁוּפָר, וְנִאָּסַף אֶת הַכּוֹפְרִים כְּשֶׁעֲנִינֵיהֶם בְּהוֹת וְעוֹרֶם כָּחַל (מִחֲמַת הַפַּחַד),

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 148 וכו'. שם כל הענין.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 142.

103. והם מתלחשים ביניהם, שהיתם בעולם רק עשרה ימים בלבד.

104. אך אנחנו יודעים היטב את אשר נגידו, כי בעל הדעת והתבונה שבהם לאמר, שהיתם רק יום אחד.

קטע 6

105. ישאלוך על דבר ההרים (ביום הדין), אומר, רבוני יפזר אותם כאבק פזר בָּאֵיר,

106. ויהפך אותם לאדמה חרוכה,

107. אשר לא תראה בה עקם ולא קמור.

108. ביום ההוא (כל הבריות) ילכו אחרי קול הקורא להם, אין מנוס ממנו, וכל הקולות ינמכו מיראת הרחמן ולא תשמע אלא לחש.

109. ביום ההוא לא תועיל כל המלצה אלא אם הרחמן ירשה לממליץ והיה מרצה מן הממלץ עליו.¹

110. הוא יודע את אשר לפניו ואת אשר אחריהם, ואולם ידיעתם (של בני אדם) אינה יכולה להקיף אותו (הרחמן),²

111. הפנים (של כל הבריות) ישפלו בפני (אללה) החי והקים, וכל החוטאים יתאכזבו,

112. ואולם העושה את הטוב והוא מאמין, לא יהיה לו כל חשש מקפוח ועשק.

113. ואכן הורדנו אותו מן השמים קוראן ערבי,³ ופרטנו בו מן ההתראות למען ייראו ויוזהרו.

114. אכן יתעלה אללה, המלך, האמת. ואל תמהר (מוחמד) בקריאת הקוראן בטרים יתם להתגלות לך,⁴ ואמר, רבוני! הוסף לי דעת.

115. כבר מקדם הזהרנו את אדם (מהשטן), ואולם הוא שקח, ולא מצאנו בו רצון איתן.

1. ר' סורת אל-בקה 2: 255; סורת אל-אנביא' 21: 28; סורת סבא' 34: 23; סורת אנ-נבי' 53: 26;

וסורת אנ-נבא' 78: 38.

2. ר' סורת אל-בקה 2: 255.

3. ר' סורת יוסוף 12: 2.

4. ר' סורת אל-קיאמה 75: 19.

קטע 7

116. וְכַאֲשֶׁר אָמַרְנוּ לַמִּלֻּאכִים, סִגְדוּ לְאַדָּם, וְסִגְדוּ, וְרַק אֲבָלִים מֵאֵן,¹
117. אַזְּ אָמַרְנוּ, הוּא אָדָם! זֶהוּ (אֲבָלִים) אוֹיֵב לָךְ וּלְאַשְׁתְּךָ, וְהִזְהָרוּ שֶׁלֹּא יוֹצִיאֲכֶם מִן הַגֶּן וְתִהְיוּ אֲמֻלִּים.
118. מִבְּטָח לָךְ בְּגֵן שֶׁלֹּא תִרְעַב, וְלֹא תִהְיֶה עָרֶם,
119. וְלֹא תִצָּמָא, וְלֹא תִכָּה אוֹתְךָ הַשֶּׁמֶשׁ.
120. אֵד הַשֶּׁטֶן לַחֵשׁ לוֹ, וְאָמַר, אָדָם! בּוֹא וְאֲנִי אֶרְאֶה לָךְ אֶת עֵץ חַיֵּי הַנֶּצֶחַ, וּמַלְכוּת נִצְחִית בְּלִתִּי חוֹלָפֶת.
121. שְׁנִיָּהּ (אָדָם וְאַשְׁתּוֹ) אָכְלוּ מִמֶּנּוּ וְאֵז נָגְלוּ לָהֶם מַעֲרֻמֵּיהֶם, וְהִתְחִילוּ לְהִתְכַּסּוֹת בְּעֵלִים מִן הַגֶּן.² כֵּךְ לֹא צִיַּת אָדָם לְרִבּוֹנוֹ וְסֻטָּה,
122. אוֹלָם רִבּוֹנוֹ בָּחַר בּוֹ וְקִבֵּל אֶת חֲזָרְתּוֹ בְּתִשּׁוּבָה וְהִדְרִיךְ אוֹתוֹ.
123. וְאָמַר (אֵלֶּלֶה), רְדוּ מִמֶּנּוּ בְּלִכְס, אוֹיֵב יִהְיֶה הָאֶחָד מִכֶּם לְאַחֵר, וְאוֹלָם אִם תִּבּוֹא לָכֶם בְּעֵתִיד הַדִּרְכָּה מִמֶּנִּי, וּמִי שְׁיִנְהֵג עַל פִּיהָ לֹא יִתְעָה וְלֹא יִסָּבֵל.
124. אֵד מִי שְׁיִסָּטָה מֵאֲזִהְרֵתִי יִחְיֶה חַיֵּי מְצוּקָה וְצִמְצוּם. וּבִיּוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים נִאָּסֵף אוֹתוֹ עֹנֵר.³
125. אַזְּ יִשְׁאַל, רִבּוֹנִי! לָמָּה אִסְפַּת אוֹתִי עֹנֵר? הֵן הֵיִיתִי (בְּעוֹלָם) פֶּקֶח.
126. וַיֹּאמֶר (אֵלֶּלֶה), כֵּךְ הוּא! כְּשֶׁאוֹתוֹתֵינוּ הִגִּיעוּ אֵלֶיךָ, שִׁכַּחְתָּ אוֹתָם, לָכֵן תִּשְׁכַּח הַיּוֹם.
127. כֵּךְ יַעֲנִישׁ אֶת הַמִּפְרִיז בִּכְפִירָה וְלֹא הָאֱמִין בְּאוֹתוֹת רִבּוֹנוֹ, אֲכֹן הֶעֱנֵשׁ שֶׁל הַעוֹלָם הֵבֵא קֶשֶׁה וּמִתְמִיד יוֹתֵר.
128. הָאִם לֹא לָמְדוּ (אֲנָשֵׁי מִכָּה) מִהַשְׁמָדָתָם שֶׁל הַדּוֹרוֹת שֶׁקִּדְּמוּ לָהֶם שֶׁעַל חֲרָבוֹת בְּתִיָּהֶם הֵם עוֹבְרִים כִּיּוֹם? בְּזֶה יִשְׁנֶם אוֹתוֹת לְאֲנָשֵׁי תִבּוּנָה.

קטע 8

129. לוֹ לֹא הָיָה קִנְיָם צוֹ קוֹדֵם שֶׁל רִבּוֹנוֹ עִם מוֹעֵד קְבוּעַ (שֶׁלֹּא יַעֲנִישׁ אוֹתָם), הָיָה עֲנָשָׁם מִגִּשָּׁם מִזְּמַן,

1. ר' סורת אל-בוקרה 2 : 34.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 22.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 97.

130. לָכוּ הָיָה סִבְלָן כָּלִפִּי מָה שֶׁהֵם אוֹמְרִים, וְשִׁבַּח אֶת רַבּוֹנְךָ לִפְנֵי עֲלוֹת
הַשֶּׁמֶשׁ וְלִפְנֵי שְׁקִיעָתָהּ, וְשִׁבַּח אוֹתוֹ בְּמִשְׁךְ הַלֵּילָה וּבִקְצוֹתָיו שֶׁל הַיּוֹם,
לְמַעַן תִּהְיֶה שְׂמִיחַ,
131. אֵל תֵּשָׂא עֵינֶיךָ אֶל מָה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ מִתַּעֲנוּגוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה לִבְנֵי אָדָם שׁוֹנִים
לְנִסּוֹתָם בָּהֶם, כִּי מַעֲנֵק רַבּוֹנְךָ טוֹב וְנִצְחִי מְכֹל אֵלֶּה.
132. צוּה אֶת בְּנֵי בֵּיתְךָ עַל הַתַּפְּלָה, וְהִתְמַד בָּהּ. אִין אֲנַחְנוּ שׁוֹאֲלִים מִמֶּךָ
פְּרִנְסָה, אֲנַחְנוּ נִפְרִינְס אוֹתְךָ, כִּי הִגְמוֹל שְׁמוֹר לִירְאִים.
133. אָמְרוּ (הַכּוֹפְרִים), לָמָּה אֵינוֹ מְבִיא לָנוּ אוֹת מְרַבּוֹנוֹ (לְחֻזֵּק הַיּוֹתוֹ נְבִיא)?
הֵאֵם לֹא הֵבִיא לָהֶם (הַקּוֹרְאִין) אֲשׁוֹר מָה שֶׁנִּזְכָּר בַּסְּפָרִים (הַקְדוּשִׁים)
הַקּוֹדְמִים?
134. אֱלוֹ הָיִינוּ מַעֲנִישִׁים אוֹתָם לִפְנֵי בּוֹאוֹ (שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד), הָיוּ אוֹמְרִים,
רַבּוֹנֵנוּ! לוֹ הָיִיתָ שׁוֹלַח אֱלֵינוּ שְׁלִיחַ לְמַעַן יִגֹּד אַחֵר אוֹתוֹתֶיךָ לִפְנֵי שֶׁהָיִינוּ
מִשְׁפָּלִים וּבְזוּיִים בְּעֵנֶשׁ.
135. אָמַר (לַכּוֹפְרִים), כִּלְנוּ מִחֻכִּים, וְחָכְנוּ גַם אַתֶּם, אֵךְ לְבִסּוֹף תִּדְעוּ מִי הֵם
הַחוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁר וּמִי הֵם הַמְדַּרְכִּים.

21

סִוֵּרַת אֵל-אֲנִבְיָא' הַנְּבִיאִים

סורה זו קבלה את שמה «אֵל-אֲנִבְיָא'», הַנְּבִיאִים», משום שנוכר בה מרבית הנביאים ומאבקם עם העמים הכופרים שלהם. נזכר בה שמות של 16 נביאים בנוסף למרים. סורה זו הורדה במכה אחרי סורת אבראהים 14, ופסוקיה מאה ושנים-עשר. קיבלה את שמה «הנביאים» מהפסוקים 51 - 92 איפה שמות הנביאים מאבראהים עד עיסא נזכרים.

סורת אל-אנביא' 21

חלק 17

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. התקרב יום החשבון לבני האדם, ואולם הם (הכופרים) פונים ערף (לאמת זו) באדישות,
2. ושומעים פסוקי הקוראן אשר באים מאת רבונם בצחוק ולעג,
3. מסיחים את דעתם ממנו, והכופרים מתלחשים, האם אין הוא (מוחמד) אלא אדם כמוכם? התקבלו הכשפים בעינים פתוחות?
4. אמר (הנביא), רבוני יודע את אשר ידבר בשמים ובארץ,¹ והוא השומע והיודע.
5. אך הם אמרו, (הקוראן הוא) חלומות שוא,² יתר על כן, הוא בדה אותו, יתר על כן, הוא משורר, שיביא לנו גס כפי שהביאו השליחים הראשונים.³
6. כמה ערים לפניהם לא האמינו (כשראו את הניס), לכן השמדנו אותן. היאמינו הם (אנשי מכה)?⁴
7. לפניך שלחנו רק אנשים אשר השרינו להם. שאלו את אלה היודעים (את הספרים הקדושים אשר קדמו לקוראן) אם אינכם יודעים.⁵
8. ולא עשינו אותם גוף שאינם אוכלים את המאכל, ולא חיו לעולם.⁶
9. תמיד קימנו את הבטחתנו והצלנו אותם (השליחים) ואת אלה שרצינו (מן המאמינים להם), והשמדנו את אלה שהרחיקו לכת בכפירתם.
10. כבר הורדנו אליכם מן השמים ספר (הקוראן) ובו הזכרה לכם. האם לא תשכילו?⁷

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 6.

2. ר' סורת יוסוף 12 : 44.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 48.

4. ר' סורת יונס 10 : 96 - 97.

5. ר' סורת יוסוף 12 : 109; סורת אנ-נחל 16 : 43; וסורת אל-אחקאף 40 : 9; וסורת את-תע'אבון 64 : 6.

6. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 20.

7. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 44.

קטע 2

11. וְכִמָּה עָרִים כּוֹפְרוֹת הִרְסָנוּ וַיִּשְׁבְּנוּ אוֹתָן בְּעַמִּים אֲחֵרִים.
12. כְּשֶׁהִגִּישׁוּ בְּעֵנֵשׁנוּ נִסּוּ לְבָרֵךְ בְּמַהֲרֹת רַבָּה.
13. אֶל תִּבְרָחוּ, תּוֹכְלוּ לְשׁוֹב אֶל חַיֵּי הַרְוָחָה בְּבִתְיָכֶם, מִשּׁוּם שֶׁאַתֶּם הוֹלְכִים לַעֲמֹד בַּדִּין.
14. הֵם אָמְרוּ, אוֹי לָנוּ! כִּי חוֹטְאִים אָנוּ.
15. וְלֹא הִפְסִיקוּ לִקְרֹא כֵּךְ, עַד שֶׁעָשִׂינוּ אוֹתָם כְּחָצִיר קָצוּר וְגִבֵּשׁ.
16. לֹא בָּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם סִתֵּם לְמִשְׁחָק.
17. כִּי לוֹ רָצִינוּ לְשַׁחַק הֵינּוּ עוֹשִׂים זֹאת מֵאֲצִלָּנוּ, אִם אָכֵן הֵינּוּ עוֹשִׂים.
18. כִּי אִם נִשְׁלִיךְ אֶת הָאָמֶת עַל הַהֶבֶל, וְהִיא תִרְסַק אוֹתוֹ.¹ וְאוֹי לָכֶם מִמָּה שֶׁאַתֶּם מִיַּחֲסִים לְאֵלֵלָה.
19. לוֹ כָּל מָה שֶׁבִּשְׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְכָל הַקְּרוֹבִים אֵלָיו (הַמַּלְאָכִים) אֵינָם מִתְנַשְּׂאִים מִכְּדִי לְעוֹבְדוֹ, וְאֵינָם מִתְעִיפִים,
20. מִשִּׁבְּחִים אוֹתוֹ בְּלִי הִפְסֵק יוֹמָם וְלַיְלָה.
21. הָאֵם עָשׂוּ לַעֲצָמָם אֱלִים מִן הָאָרֶץ אֲשֶׁר יוֹכְלוּ לְהַחֲיוֹת מֵתִים?
22. אֲדָּהּ לוֹ הֵיוּ בָּהֶם אֱלִים מִבְּלַעֲדֵי אֵלֵלָה, כִּי אֲזַנְּשַׁחֲתוּ שְׁנֵיהֶם (הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ). אֵלֵלָה יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ, רַבּוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת, וַיִּתְעַלֶּה מֵעַל הַתְּאָרִים אֲשֶׁר בָּהֶם יִתְאָרוּהוּ,²
23. לֹא שׁוֹאֲלִים אוֹתוֹ (אֵלֵלָה) עַל מַעֲשָׂיו, וְאֵלּוּ אוֹתָם יִשְׁאָלוּ (עַל מַעֲשֵׂיהֶם).³
24. הָאֲמָנָם לָקְחוּ לָהֶם אֱלִים מִבְּלַעֲדֵיו? אָמַר, הִבִּיאוּ הוֹכְחוֹתֵיכֶם! הִנֵּה בִּסְפָר זֶה (הַקּוֹרָאן) זָכַר אֵלֵלָה אֲשֶׁר אֲתִי, וְזָכַר אֵלֵלָה שֶׁהָיוּ לִפְנֵי, וְאוֹלַם מִרְבֵּיתָם אֵינָם יוֹדְעִים אֶת הָאָמֶת, וְהֵם מִתְרַחֲקִים מִמֶּנָּה.
25. וְלֹא שְׁלַחְנוּ לְכַנְיָךְ כָּל שְׁלִיחַ בְּלִי שְׁגָלִינוּ לוֹ לֵאמֹר, אֵין אֵלֵלָה זֹלָתִי, עֲבֹדוּנִי אֲפֹא.
26. אֲדָּהּ הֵם (הַפְּגָנִיִּים) אוֹמְרִים, הִרְחַמְנוּ הוֹלִיד בּוֹ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ! (גַּם הֵם טָעְנוּ שֶׁהַמַּלְאָכִים הֵם הַבְּנוֹת שֶׁל אֵלֵלָה). הֵם (הַמַּלְאָכִים) רַק עֲבָדִים מְכַבְּדִים שֶׁל אֵלֵלָה,⁴

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 81.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 100.

3. ר' סורת אל-חגיר 15 : 92 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 88.

4. הערבים לפני האסלאם האמינו שהמלאכים הם בנות אללה. ר' סורת אנ-נחל 16 : 57 ; סורת אצ-

צאפאת 37 : 149, ופי' 153 ; סורת אז-זוחירוף 43 : 16 ; וסורת אט-טור 52 : 39.

27. שְׂאִינִם מִקְדִּימִים אוֹתוֹ בַּדְּבוּר, וּפּוֹעֲלִים לְפִי פְקַדְתּוֹ,
28. הוּא יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם וְאֶת אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם, וְלֹא יוּכָלוּ לְהַמְלִיץ עַל מִשְׁהוֹ בְּלִי רְצוֹנוֹ, וּמִירָאָתוֹ יִמָּלְאוּ פֶחֶד.
29. וּמִי יִטְעַן מֵהֶם וַיֹּאמֶר, אֲנִי הִנְנִי אֵלֶּה מִבְּלַעַדְיוֹ, עָנְשׁוּ יִהְיֶה גִיהֶזֶם. כִּךְ נַעֲנִישׁ אֶת הַכּוֹפְרִים.
- קטע 3**
30. הֲאִם לֹא יֵרָאוּ הַכּוֹפְרִים כִּי הַשְּׂמִים וְהָאֶרֶץ הֵיוּ מִרְתָּקִים יַחַד, וְאֶנְחֲנוּ פֶרְקֵנוֹ אוֹתָם, וְנַצְרֵנוּ מִן הַמַּיִם כֹּל דָּבָר חִי? הַאִינִם מֵאֲמִינִים?
31. וְקִבְעֵנוּ עַל הָאֶרֶץ הָרִים נְטוּעִים עִמָּךְ לְבַל תִּנּוּעַ בָּהֶם, וּבִה מַעֲבְרִים וּשְׂבִילִים לְהִנְחֹתָם.
32. וְאֶת הַשְּׂמִים יַצְבֵּנוּ כִּגֹּג אֵיתָן, וְאִף הֵם פּוֹנִים עֲרָף לְאוֹתוֹתֵיהֶם (שֶׁל הַשְּׂמִים).¹
33. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַלְּיָלָה וְאֶת הַיּוֹם, וְאֶת הַשֶּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ, כֹּל אֶחָד סָבִב בְּמַסְלּוֹל (אֲשֶׁר נִקְבַּע בְּשִׁבְלוֹ).
34. לֹא נִתְּנוּ לְאִישׁ לִפְנֵידָּ נִצָּחִיּוֹת, וְאִם אַתָּה תַּמּוּת הִיחִיו הֵם לְנִצָּחַ?²
35. כֹּל נֶפֶשׁ תִּטְעֵם אֶת הַמָּוֶת,³ וְנַעֲמִידְכֶם בְּנִסְיוֹנוֹת הָרַע וְהַטּוֹב, וְאֵלֵינוּ תוֹשְׁבוּ.
36. כְּאֲשֶׁר רוֹאִים אוֹתָךְ הַכּוֹפְרִים הֵם לוֹעֲגִים לְךָ, הֲאִם זֶה הָאִישׁ אֲשֶׁר יִדְבָּר רָעָה עַל אֱלֹהֵיכֶם?⁴ הֵם אוֹמְרִים זֹאת, בְּעֵת שֶׁהֵם כּוֹפְרִים בְּזִכְרֵךְ הָרַחֲמָן.
37. הָאָדָם נִבְרָא נָחָפִז. אֲנִי אֲרָאָה לָכֶם אֶת עָנְשִׁי, לָכֵן אֵל תִּשְׁאָלוּ אוֹתִי לְמַהֵר בּוֹ.
38. אוּלַם הֵם אוֹמְרִים, מִתִּי יִתְגַּשֵּׁם הָאִיּוֹם הַזֶּה, אִם בְּאַמֶּת אַתֶּם צוֹדֻקִּים?
39. לוֹ רַק יִדְעוּ הַכּוֹפְרִים מַה יִּקְרָה לָהֶם בְּיוֹם שְׁבוֹ לֹא יוּכָלוּ לְהִגּוֹן עַל פְּגִיָּהֶם וְעַל גְּבִיָּהֶם מִלְּהֻבַּת הָאֵשׁ, וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם עוֹזֵר.
40. שְׁעַת הַדִּין תִּבּוֹא עֲלֵיהֶם לִפְתַּע וְתִדְהִימֵם מִבְּלִי שְׂיוּכָלוּ לְמוֹנֵעַ אוֹתָהּ אוֹ שְׂיִקְבְּלוּ אַרְכָּה.

1. ר' סורת יוסוף 12 : 105.

2. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 26.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 185.

4. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 41 - 42.

41. כָּבַר הוֹשְׁמוּ לִלְעַג שְׁלִיחִים לְפָנֶיךָ, אוֹלָם אֵד רַק בְּלוּעִגִּים פָּגַע הָעֵנֶשׁ שֶׁהָיוּ מִתְלוֹצְצִים עָלָיו.

קטע 4

42. אָמַר לָהֶם (מוֹחֲמַד), מִי יָגוּ עֲלֵיכֶם בְּלִילָה וּבִיּוֹם מַעֲנִשׁוֹ שֶׁל הַרְחֻמוֹ?
וְאוֹלָם הֵם יִרְחֻקוּ מִזְכָּר רְבוֹנָם.

43. הָאֵם יֵשׁ אֱלִים לָהֶם אֲשֶׁר יִגְנוּ עֲלֵיהֶם מִבְּלַעַדִּינוּ? הֵן לֹא יוּכְלוּ לַעְזֹר
לְנַפְשָׁם, וְהֵם לֹא יִמְצְאוּ מִי שְׂיַעֲזֹר לָהֶם מִפְּנֵינוּ.

44. אָמְנָם הָעֵנֶקְנוּ לָאֵלָה (הַכּוֹפְרִים) וְלֶאֱבֹתֵיהֶם הַנָּאָה זְמַנִּית וְאָרְכוּ חַיֵּיהֶם
(וְלֹא הָאֱמִינוּ). הָאֵם לֹא יֵרְאוּ כִּי נְבוֹא אֶל הָאֶרֶץ, וּמִפְּחִיתִים אוֹתָהּ
מִקְצוֹתֶיהָ? ¹ הָאֵם הֵם יִהְיוּ הַמִּנְצָחִים?

45. אָמַר, אֲנִי רַק אֲזַהִירְכֶם בְּאֲשֶׁר נִגְלָה לִּי. אֵד הַחֲרָשִׁים לֹא יִשְׁמְעוּ אֶת
הַקְרִיאָה כְּאֲשֶׁר יוֹזְהֵרוּ.

46. אֵד כְּאֲשֶׁר יֵאֱחָז בָּהֶם לוֹ חֵלֶק מְאוּד קָטָן מִן הָעֵנֶשׁ שֶׁל רְבוּנָד, יֹאמְרוּ, אוֹי
לָנוּ! כִּי הֵייוּ חוֹטְאִים.

47. וּבִיּוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים נָקִים אֶת מֵאֲזֵנִי הַצֶּדֶק, וְלֹא תַעֲשֶׂק נַפְשׁ בְּמֹאוֹמָה.
אֲכַלּוּ אִם יִהְיֶה מַעֲשֶׂה כְּמִשְׁקַל שֶׁל גִּרְגִּיר הַחֲרָדֵל נְבִיא אוֹתוֹ, כִּי אֲנַחֲנוּ
עוֹשֵׂי הַחֲשָׁבוֹן הַטּוֹבִים בְּיוֹתֵר.

48. וְאָכּוּ, נָתַנוּ לְמוֹסָא וְהֵאֲרוֹן אֶת הַתּוֹרָה עִם אוֹר וְהִזְכָּרָה לִירָאִים,

49. אֲשֶׁר יִירְאוּ אֶת רְבוֹנָם בַּסֶּתֶר, וְהֵם מְלֵאִים פֶּחַד מִשְׁעַת הַדִּין,

50. וְזֶה זִכָּר (קוֹרְאָן) מְבָרָךְ אֲשֶׁר הוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם (כְּאֲזַכָּרָה), הָאֵם תִּכְחַשּׁוּ
אִפּוֹא לוֹ?

קטע 5

51. וְלֶאֱבֹרָאֵהִים נָתַנוּ בִּינָה מִלְּפָנִים, כִּי הִכְרַנוּ שֶׁהוּא מְסַגֵּל לְשְׁלִיחוֹת,

52. כְּאֲשֶׁר אָמַר לְאֲבִיו וּלְבְנֵי עַמּוֹ, מִה הַפְּסָלִים הָאֵלָה שְׂאֲתֶם עוֹבְדִים לָהֶם?

53. וְאָמְרוּ, מִצְאָנוּ אֶת אֲבֹתֵינוּ עוֹבְדִים לָהֶם.

54. אָמַר, אָכֵן הֵייתֶם אֲתֶם וְאֲבֹתֵיכֶם בַּתְּעִיָּה גְמוּרָה,

55. אָמְרוּ, הִבָּאת אֱלִינוּ עִם הָאֱמֶת, אוֹ אֶתָּה לּוֹעֵג לָנוּ?

56. אָמַר, אֲדַרְבֶּה! רְבוּנְכֶם הוּא רְבוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאֶרֶץ שֶׁהוּא יִצְרֵם, וְאֲנִי מִן
הַמַּעֲיִדִים עַל זֶה,

57. בָּאֵלָהּ! אֲנִי אַעֲשֶׂה מַשְׁהוּ נֶגֶד הָאֱלִילִים שְׁלָכְם אַחֲרֵי שְׂתַעֲזְבוּ אוֹתָם.
58. אִזְ שָׁבַר אֶת הַפְּסָלִים לְרִסְסִים, חוּץ מִן הַגְּדוֹל שֶׁבָּהֶם, לְמַעַן יוּכְלוּ לִפְנוֹת אֵלָיו.
59. אָמְרוּ, מִי עָשָׂה זֹאת לָאֱלִים שְׁלָנוּ? בָּאֻמָּת הוּא אֶחָד מִבֵּין הַחוּטָאִים.
60. אַחֲדִים מֵהֶם אָמְרוּ, שְׁמַעְנוּ נַעַר אֶחָד מִדְּבַר רָעָה נִגְדָּם, וְשָׁמוּ אֶבְרָהִים.
61. אָמְרוּ, הִבִּיאוּהוּ לְעֵינֵי כָּל הָאֲנָשִׁים לְמַעַן יִהְיוּ עֲדִים נִגְדָּו.
62. אָמְרוּ, אֶבְרָהִים! הֲאֵם אַתָּה עֹשֶׂית זֹאת לָאֱלִים שְׁלָנוּ?
63. אָמַר, הַגְּדוֹל שֶׁבָּהֶם עָשָׂה זֹאת. שְׁאָלוּ אוֹתָם, אִם יוּכְלוּ לַעֲנוֹת לָכֶם!
64. וְהֵם הָיוּ חֹסְרֵי אוֹזִים, אָמְנָם הֵם אָמְרוּ, אַתֶּם הַנֶּכֶם הַחוּטָאִים,
65. אִזְ הוּדוּ בְּהִרְכִּנָם רֹאשֵׁיהֶם, הִנֵּךְ כָּבֵר יוֹדֵעַ שְׁאִין הֵם מְדַבְּרִים.
66. אָמַר, הַתַּעֲבָדוּ בַּמָּקוֹם אֲלֵהָ מַה שֶּׁלֹּא יוֹעִיל וְלֹא יִזִּיק לָכֶם בְּמֵאוּמָה?
67. «אוֹף» לָכֶם וּלְמָה שְׁאַתֶּם עוֹבְדִים בַּמָּקוֹם אֲלֵהָ! הֲאֵם לֹא תִבְּנוּ?
68. אָמְרוּ, שְׁרָפוּ אוֹתוֹ וְעֲזְרוּ לְאֵלֵיכֶם, אִם בָּאֻמָּת אַתֶּם רוֹצִים לַעֲשׂוֹת מַשְׁהוּ?
69. אָמְרָנוּ, הוּא הָאֵשׁ! הִיא קָרָה, וְשָׁלוֹם עַל אֶבְרָהִים.
70. הֵם זָמְמוּ לְהִזִּיק לוֹ, אֲדָּ אֲנַחְנוּ הַכְּשָׁלְנוּ אוֹתָם.
71. וְאֲנַחְנוּ הַצֵּלְנוּ אוֹתוֹ בְּיַחַד עִם לוֹט וְהִבְאֵנוּ אוֹתָם אֶל הָאֶרֶץ אֲשֶׁר בֵּרַכְנוּ לְכָל בְּנֵי הָאָדָם,
72. וְנָתַנוּ לוֹ אֶת אֶסְחָאק (יִצְחָק), וְאֶת יַעֲקֹב תּוֹסֶפֶת, וְאֶת שְׁנֵיהֶם עֲשִׂינוּ תַּמִּימֵי דֶרֶךְ,
73. וְעֲשִׂינוּ אוֹתָם מְנִהִיגִים יְשָׁרִים וּמְדִרְכִּים אֶת הָאֲנָשִׁים בְּפִקְדָּתָנוּ, וְהוֹרְנוּ לָהֶם לַעֲשׂוֹת אֶת הַטוֹב, לָקִים אֶת הַתְּפִלוֹת, לְתַרֵּם אֶת הַצְּדָקָה, וְיַעֲבְדוּ אוֹתָנוּ.
74. וְגַם לְלוֹט הֶעֱנַקְנוּ חֲכָמָה וְדַעַת, וְהַצֵּלְנוּ אוֹתוֹ מִן הָעִיר שֶׁאֲנָשֶׁיהָ עָשׂוּ תוֹעֵבָה. הֵם הָיוּ אֲנָשֵׁי רָשָׁע מְשֻׁחָתִים.
75. וְהַכְּנַסְנוּ אוֹתוֹ תַּחַת רַחֲמֵינוּ, וְהוּא מִן הַיְּשָׁרִים.

קטע 6

76. וְנוֹחַ כְּשֶׁהוּא קָרָא (אֶל רַבּוֹנוֹ) לְפָנָיו כֹּן, וְאֲנַחְנוּ נַעֲנִינוּ לוֹ, וְהַצֵּלְנוּ אוֹתוֹ וּבְנֵי בֵיתוֹ מִן הַצָּעַר הַגְּדוֹל,
77. וְעֲזָרְנוּ לוֹ נֶגֶד הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, הֵם הָיוּ אֲנָשֵׁי רָשָׁע, עַל כֵּן הִטְבַּעְנוּ אֶת כָּלָם.

78. וְדַאוּוּד וְסוֹלִימָאן אֲשֶׁר פָּסְקוּ בְּדִבְרֵי הַשָּׁדָה שֶׁנִּשְׁחַת עַל יְדֵי צֹאן (בְּמִשְׁךְ הַלִּילָה) שֶׁל אֲנָשִׁים אֲחֵרִים. אֲנַחְנוּ הֵיינו עֲדִים לְפֶסֶק דִּינָם.
79. וְהִבְהֲרֵנוּ אוֹתָהּ לְסוֹלִימָאן, וְלִכְלֹ אֶחָד מֵהֶם הֶעֱנֵקְנוּ חֲכָמָה וְדַעַת. וְהִכְפִּפְנוּ אֶת הַהָרִים לְרִצּוֹנוֹ שֶׁל דַּאוּוּד, וְאֶת הָעוֹפוֹת שֶׁיִּשְׁבְּחוּ אֶת שֵׁם אֱלֹהָ. וְכָךְ עָשִׂינוּ.
80. וְלִמְדֵנוּ אוֹתוֹ (דַּאוּוּד) לַעֲשׂוֹת לָכֶם מִגֵּן לְהִגֵּן עֲלֵיכֶם בְּמִלְחָמוֹתֵיכֶם. הֲלֹא תִכְרִירוּ טוֹבָה?
81. וְלִרְשׁוֹת סוֹלִימָאן הֶעֱמַדְנוּ הָרוּחַ הַסּוֹעֶרֶת לְהַעֲבִיר פְּקוּדוֹתָיו בְּאַרְץ אֲשֶׁר בִּרְכֵנוּ אוֹתָהּ. וְאֲנַחְנוּ יוֹדְעִים כָּל דָּבָר.¹
82. וּבֵין הַשָּׁטָנִים הָיוּ צוֹלְלִים בֵּינָם וּמִמְלָאִים תִּפְקִידִים אֲחֵרִים בְּשִׁבְלֹו, וְאֲנַחְנוּ הֵיינו מְרַסְגִּים אוֹתָם.
83. וְאִיּוֹב כִּאֲשֶׁר קָרָא אֶל רַבּוֹנוֹ, פָּגַעָה בִּי הַפְּגִיעָה, וְאַתָּה הָרַחֵם שֶׁבְּרַחֲמֶינִים, וְעֲנֵינוּ לוֹ, וְהִסְרֵנוּ אֶת הַפְּגִיעָה מֵעָלָיו, וְהַחֲזֵרְנוּ לוֹ אֶת בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ בְּמִסְפָּר כָּפוּל, בְּרַחֲמֵינוּ וּכְאֹת הַזְּכָרָה לְעוֹבְדִים אוֹתָנוּ.
85. וְאַסְמָאֲעִיל, וְאַדְרִיס, וְד'וֹ אֶל-כָּפֹל, כָּלֶם מִבְּעָלֵי הַסִּבְלָנוֹת, וְהִכְנַסְנוּ אוֹתָם תַּחַת רַחֲמֵינוּ, וְהֵם בְּתַמִּימֵי דָרָךְ.
87. וְד'וֹ אֶן-נֹון (יוֹנָה)² אֲשֶׁר בָּרַח מִרְגֵּז וַחֲשָׁב שֶׁלֹּא נוּכַל לוֹ, לְבַסּוֹף קָרָא מִהֲאֲפִילָה (שֶׁבִּבְטֹן הַלְוִיָּתָן), אֵין אֱלֹה זולָתָךְ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ, וְאֵנִי הֵייתִי בְּחוּטָאִים,
88. וְנַעֲנִינוּ לוֹ וְהַצַּלְנוּ אוֹתוֹ מִן הַצָּרָה, וְכָךְ נִצִּיל אֶת הַמַּאֲמִינִים.
89. וְזָכְרִיא כִּאֲשֶׁר קָרָא לְרַבּוֹנוֹ, רַבּוֹנִי! אֵל תִּשְׁאִירֵנִי יָחִיד בְּלִי יוֹרֵשׁ, וְאַתָּה הַטוֹב בְּיוֹרֵשִׁים,
90. וְנַעֲנִינוּ לוֹ וְהֶעֱנֵקְנוּ לוֹ אֶת יַחֲיָא, וְעָשִׂינוּ לוֹ אִשְׁתּוֹ אִשָּׁה טוֹבָה וּבִרְיָאָה (שֶׁתּוֹכַל לְהַכְנִס לְהָרִיוֹן). הֵם הָיוּ זְרִיזִים בְּמַעֲשָׂיִם טוֹבִים, וּמִתְפַּלְלִים אֵלֵינוּ בְּרִצּוֹן וּבִירְאָה, וְהָיוּ נִכְנָעִים לָנוּ.
91. וְזוֹ (מִרְיָם) אֲשֶׁר שָׁמְרָה עַל טְהָרַת הָרַחֵם שְׁלָהּ, וְנִפְחָנוּ בָּהּ מִרוּחֵנוּ, וְעָשִׂינוּ אוֹתָהּ וְאֶת בְּנָהּ אוֹת לְכָל בְּנֵי הָאָדָם.

1. ר' סורת סבא' 34 : 12 ; וסורת צאד 38 : 36.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 139 - 148 ; וסורת אל-קלם 88 : 48.

92. אַתֶּם בְּנֵי אִמָּה אַחַת (מִסְלָמִים) וְאַנִּי רַבּוֹנְכֶם עַל כֵּן עֲבֹדוּנִי.¹

93. וְאוּלַם הֵם (בְּנֵי הַדְּתוֹת הָאֲחֵרִים) הִתְפַּלְּגוּ בִּיגִיהֶם, אֲדָּ לְבִסוּף יָשׁוּבוּ אֵלַיִנו כֻּלָּם.

קטע 7

94. הָעוֹשָׂה אֶת הַטּוֹב וְהוּא מֵאֲמִין, אֵלֶּלָה יִקְבֹּל וַיִּכִּיר אֶת מַעֲשָׂיו וְנִרְשָׁם אוֹתָם לְזָכוֹתוֹ.

95. כָּל עֵיר אֲשֶׁר הִשְׁמִדְנוּ, תּוֹשְׁבֶיהָ לֹא יִחְזְרוּ אֵלֶיהָ.

96. כַּאֲשֶׁר יִשְׁחָרְרוּ (מִן הַגָּדֵר) בְּנֵי גוֹג וּמָגוּג, הֵם יָבֹאוּ בְּמַהֲרִית מִן הָרְמוֹת,

97. אַז הַבְּטַחַת הָאֲמַת (יוֹם הַדִּין) תִּתְקַרֵּב, וְהִנֵּה הַכּוֹפְרִים מִבִּיטִים בַּבְּהֵלָה וַיֹּאמְרוּ, אוֹי לָנוּ! כִּי הִזְנַחְנוּ חוֹבוֹתֵינוּ וְהִיִּינוּ חוֹטְאִים.

98. אַתֶּם וְאֵלֶּה אֲשֶׁר אוֹתָם עֲבַדְתֶּם מִבְּלַעַדִּי אֵלֶּלָה, תִּשְׁמְשׁוּ חֹצֵץ שֶׁל הַגִּיהָנָם שְׁאֵלָיו כֻּלְכֶם נִכְנָסִים.

99. אֱלוֹ הֵיוּ הֵם אֱלִים אֲמִתִּיִּים, לֹא הָיוּ נִכְנָסִים אֵלָיו, וְכֻלָּם יִשְׁאַרוּ בּוֹ לְנֶצַח.

100. וַיְהִיָּה לָהֶם בְּתוֹכּוֹ נְשִׁיפָה, אֲמָנָם הֵם אֵינָם שׁוֹמְעִים דָּבָר (מִעֲצַמַת הָעֵנֶשׁ).

101. לֹא כֵן אֵלֶּה אֲשֶׁר הַבְּטַחְנוּ לָהֶם אֶת כָּל הַטּוֹב. הֵם יִהְיוּ רְחוּקִים מְאֹד מִהַגִּיהָנָם,

102. וְלֹא יִשְׁמְעוּ כָּל רַחֵשׁ מִתּוֹכּוֹ, וַיִּשְׁכְּנוּ לְנֶצַח בְּגֵן עִם כָּל מֶה שֶׁחֲשָׁקָה נַפְשָׁם בּוֹ.

103. הַחֲרָדָה הַגְּדוֹלָה מִיוֹם הַדִּין לֹא תַעֲיֵק לָהֶם, כִּי הַמְּלֹאכִים יִקְבְּלוּ אֶת פְּנֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ, זֶהוּ יוֹמְכֶם שֶׁהַבְּטַח לָכֶם.

104. בַּיּוֹם הַהוּא נִקְפַּל אֶת הַשְּׂמִים כְּפִי שֶׁמִּקְפָּלִים אֶת הַמַּגְלּוֹת. וְכִשֶּׁם שֶׁבִּרְאֵנוּ לְרֵאשׁוֹנָה כֵּן נִבְרָא בְּשֵׁנִית, כַּאֲשֶׁר הַבְּטַחְנוּ, כִּד נַעֲשֶׂה.

105. כָּבֵר כְּתַבְנוּ בְּזָבוֹר (סִפְרֵי הַקֹּדֶשׁ) לְאַחַר שֶׁנִּכְתַּב בְּלוֹחַ הַשְּׂמִימִי² עֲבַדִּי הַצְּדִיקִים יִירְשׁוּ הָאָרֶץ,³

106. הִנֵּה בָּזָה הוֹדְעָה לְבְנֵי אָדָם עוֹבְדִים (אֶת אֵלֶּלָה).

107. לֹא שָׁלַחְנוּ אוֹתָךְ (מוֹחֲמֵד) אֵלָּא רַחֲמִים לְעוֹלָמִים.

1. ר' סורת אל-מואמון 23 : 52.

2. בערבית, אל-לוח אל-מחפוט', הלוח השמור בשמים, הכולל כל מה שגלוי וידוע לפניי אלהה.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 128 ; וסורת אנ-נור 24 : 55.

108. אָמַר, כָּבֶד הַתְּגִלָּה אֵלַי, אֱלֹהֵיכֶם הוּא רַק אֱלֹהֶ אֶחָד. הַמִּתְמַסְרִים אֲתֶם לוֹ?

109. וְאִם לֹא יִסְכִּימוּ, אָמַר, אֲנִי הִזְהַרְתִּי אֶת כָּלְכֶם בְּמִדָּה שְׁוָה, אֶךְ אֲנִי יוֹדֵעַ אִם הַצָּפוּי לָכֶם, קָרוֹב הוּא אוֹ רְחוֹק.

110. (אֱלֹלָה) הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת הַנֶּאֱמָר בְּגִלּוּי וְאֶת אֲשֶׁר תִּסְתְּרוּ.

111. אֵין אֲנִי יוֹדֵעַ אִם הַצָּפוּי לָכֶם הוּא מִבְּחֵן אוֹ הַנָּאָה זְמַנִּית.

112. אָמַר, רְבוּנִי! שְׁפֹט בֵּינֵנוּ בְּצֶדֶק. רְבוּנֵנוּ הוּא הַרְחָמֵנוּ, וְהוּא הָעוֹזֵר נֶגֶד כָּל מֶה שְׁאַתֶּם בּוֹדִים וּמִיַּחְסִים לוֹ.

22

סִוְרַת אֶל-חַגְ' הָעֶלְיָה לְרִגְל

סורה זו נקראת «אֶל-חַגְ', הָעֶלְיָה לְרִגְל» משום שקריאת אבראהים לחג' נזכרה בה, ר' פ' 27 וכו', נוסף לפולחני החג'. סורת אל-חג' הסורה היחידה שיש בה שני סוג'וד תלאוה, השתחוויות קריאת הקוראן (אחרי קריאת פסוקים מסוימים מן הקוראן על הקורא לסגוד לאללה), ר' פ' 18 ופ' 77.

הורדה במדינה אחרי סורת אנ-נור 24, ופסוקיה שבעים ושמונה. קיבלה את שמה «הָעֶלְיָה לְרִגְל» מפסוק עשרים ושבעה.

סורת אל-חג' 22

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִימוּ

קטע 1

1. הוּי בְּנֵי אָדָם! יֵרָאוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם, כִּי רָעִידַת שְׁעַת הַדִּין הִיא דָּבָר עָצוּם,
2. בְּיוֹם אֲשֶׁר תִּרְאוּ בּוֹ כָּל אִם מִיְנִיקָה תִּבְהַל וְתִשְׁכַּח אֶת תִּינוּקָהּ אֲשֶׁר תִּינִיק, וְכָל אִשָּׁה תִּפֹּל אֶת עַבְרָהּ, וְתִרְאֶה אֶת בְּנֵי הָאָדָם שְׂכוּרִים, וְאִין הֵם שְׂכוּרִים (מִיָּין). כִּי הָעֶנֶשׁ שָׁל אֱלֹהֵה קִשָּׁה מְאוּד.
3. יֵשׁ אֲנָשִׁים הַמֵּתְנַפְּחִים אוֹדוֹת אֱלֹהֵה בְּלֵי דַעַת, וְהוֹלְכִים אַחֲרֵי כָּל שְׁטוֹן מוֹרֵד,¹
4. עָלִיו (חֲשָׁטוֹן) נִגְזֵר כִּי כָּל מִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּעֵקְבוֹתָיו, הוּא יִתְּנָה אוֹתוֹ וְיִזְבִּילוֹ אֶל עֶנֶשׁ הַהִלָּהָה.
5. הוּי בְּנֵי אָדָם! אִם יֵשׁ לָכֶם סִפְקוֹת בַּדָּבָר תַּחֲתֵית הַמֵּתִים, הִנֵּה אֲנַחֲנוּ בְּרָאוּנוּ אֶתְכֶם מַעֲפָר, אַחֵר מִטְּפָה, אַחֵר מִדָּם קְרוֹשׁ, אַחֵר מִפֶּסֶת בָּשָׂר, בֵּין אִם מְגֻמָּרֶת וּבֵין אִם לֹא, כֹּךְ לְהַבְהִיר לָכֶם (אֶת יְכָלְתָּנוּ לִיצֵר). נִשְׁאִיר בְּרַחֵם אֶת כָּל מָה שֶׁנִּנְרָצָה עַד לְמוֹעֵד קְבוּעַ. אַחֵר כֹּךְ אֲנַחֲנוּ מוֹצִיאִים אֶתְכֶם תִּינוּקוֹת, וְאַתֶּם גִּדְּלִים וּמִתְבַּגְּרִים וְחַיִּים עַד שְׁתִּמּוּתוֹ (אַחֲרֵי זָמַן מִסֵּס), וְחֶלֶק מְגִיעַ לְגִיל הָאֻמָּלָל אֲשֶׁר בּוֹ לֹא יֵדַע דָּבָר אַחֲרֵי דַעַת. וְאַתֶּה רוֹאֶה אֶת הָאָדָמָה בְּלֵי סִימּוֹן חַיִּים, אֵךְ כְּשֶׁנוֹרִיד עָלֶיהָ מַיִם הִיא מִתְחִילָה לְנוּעַ וּלְגִדֹּל וְתִצְמִיחַ סוּגֵי צִמְחִים מִשְׁמַחֵי עֵינַיִם.
6. זֶה (הָאוֹת), כִּי אֱלֹהֵה הוּא הָאֻמָּת, וְכִי הוּא אֻמָּנָם יַחֲיֶה הַמֵּתִים, וְכִי הוּא הַכֹּל-יָכֹל,
7. אִין כָּל סִפֵּק שֶׁשְׁעַת הַדִּין תִּבּוֹא, וְאַלְלָה יַחֲיֶה אֶת אֱלֹהֵה אֲשֶׁר בִּקְבָרִים.
8. יֵשׁ בֵּין הָאֲנָשִׁים מִי שֶׁמִּתְנַפֵּחַ עַל אֱלֹהֵה בְּלֵי דַעַת, בְּלֵי הַדְּרָכָה, וּבְלֵי סִפֵּר הַמֵּאִיר לוֹ אֶת הַדֶּרֶךְ,
9. וְהוּא פּוֹנֶה אֶת כְּתָפוֹ בְּגֻאָה (וּמִתְרַחֵק מִן הָאֻמָּת) לְהַתְעוֹת אַחֲרִים מִשְׁבִּיל אֱלֹהֵה.² לְאָדָם כְּזֶה צְפוּי בּוֹשָׁה וְחִרְפָּה בְּעוֹלָם הָזֶה, וּבְיוֹם תַּחֲתֵית הַמֵּתִים נִטְעִים אוֹתוֹ אֶת עֶנֶשׁ הַבְּעֵרָה,

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 117.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 61; סורת לוקמאן 31 : 7; סורת אדי'אריאת 51 : 38 - 39; וסורת אל-מונאפקון

10. זאת על (הרע) אֲשֶׁר קָדְמוּ יָדִיד לַעֲשׂוֹת. וְאַלֵּלָהּ לֹא יַעֲשֶׂק אֶת עַבְדּוֹ.

קטע 2

11. וַיֵּשׁ מִן הָאֲנָשִׁים הָעוֹבֵד אֶת אֱלֹהָהּ בְּסִפְקוֹת, אִם יִשְׁיִיגְהוּ טוֹב, הוּא בּוֹטֵחַ בּוֹ, אִךְ אִם יַעֲמֵד בְּנִסְיוֹן, הוּא נוֹטֵשׁ אֶת אַמּוֹנָתוֹ. הוּא יַאֲבֵד אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה וְאֶת הָעוֹלָם הַבָּא, וְזֶהוּ הָאֲבֵדוֹן הַגָּלוּי.
12. הוּא קוֹרֵא בְּמָקוֹם אֶל אֱלֹהָהּ, לְמָה שֶׁלֹּא יוֹעִיל לוֹ וְלֹא יִזִּיק לוֹ. תַּעֲזִיחַ זֶה מִרְחִיקָה לָכֶת.
13. הוּא קוֹרֵא אֶל אֲשֶׁר רָעָתוֹ קְרוּבָה מִתּוֹעֲלָתוֹ, אַכֵּן רַע הוּא הַמָּגוֹן וְרַע הַחֲבֵר.
14. אֱלֹהָהּ יִכְנִיס אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב אֶל גְּנִים שְׁנֵהֲרוֹת זוֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם. אֱלֹהָהּ עוֹשֶׂה מֶה שֶׁהוּא רוֹצֶה.
15. כָּל מִי שֶׁחֹשֵׁב שֶׁאֱלֹהָהּ לֹא יַעֲזֹר לוֹ (לִנְבִיא מוֹחֲמַד) בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, יוֹכֵל לְנִסּוֹת לַעֲלוֹת אֵלָיו בְּכָבֵל אֶל הַשָּׁמַיִם, וַיִּנָּסֶה לְמַנֵּעַ אֱלֹהָהּ מִלְּעֲזֹר לוֹ (לִנְבִיא), וַיִּרְאֶה אִם מֵאֲמָצוֹ יַעֲבִיר אֶת חֲרוֹן אַפּוֹ?¹
16. כִּךְ הוֹרְדָנוּ אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרוּרִים. וְאַלֵּלָהּ יִדְרִיף אֶת מִי שִׁירְצָהּ.
17. הַמַּאֲמִינִים (הַמְסַלְּמִים), וְהַיְּהוּדִים, וְהַצִּבְיִיִּם, וְהַנוֹצְרִים, וְהָאֲמִינוּשִׁים, וְהַפְּגָנִים. אֱלֹהָהּ יִשְׁפֹּט בֵּינֵיהֶם בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. כִּי אֱלֹהָהּ עַד לְכָל דָּבָר.²
18. הַאִינֵךְ רוֹאֶה כִּי לֹאֱלֹהָהּ סוּגֵד כָּל מֶה שֶׁבְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְהַשָּׁמֶשׁ, וְהַיָּרֵחַ, וְהַכּוֹכָבִים, וְהַהָרִים, וְהָעֲצִים, וְהַחַיּוֹת, וְרִבִּים מִבְּנֵי הָאָדָם. לָכֵן רִבִּים מִבְּנֵי הָאָדָם רְאוּיִים וּבָצֵדֵק לְהַעֲנִשָּׁה, וְכָל אֲשֶׁר אֱלֹהָהּ מַבִּישׁ, אֵין לוֹ מַכְבֵּד. כִּי אֱלֹהָהּ יַעֲשֶׂה אֶת מֶה שִׁירְצָהּ.
19. הִנֵּה שְׁנֵי יָרִיבִים (הַמְסַלְּמִים וְהַכּוֹפְרִים) רָבוּ בֵּינֵיהֶם בְּדָבָר רְבוּנִים: וְאוֹלָם אֵלָה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, יִגְזְרוּ לָהֶם בְּגִדֵי אֵשׁ, וְעַל רֹאשָׁם יִשְׁכְּחוּ מִים רוֹתְחִים,
20. אֲשֶׁר יָמִיס אֶת אֲשֶׁר בְּבִטְנָם וְהָעוֹרוֹת,
21. וְהוֹכְנוּ לְמַעַנָם פְּטִישֵׁי בְרָזֶל כְּבָדִים,
22. כָּל אֲשֶׁר יִנְסוּ לְצַאת מִמָּנָה מִחֲמַת הַצֹּעַר, יוֹחֲזָרוּ אֶל תּוֹכָהּ. (וַיֹּאמֶר לָהֶם), טַעְמוּ עֵנֶשׁ הַבְּעֵרָה.³

1. ר' סורת ע'אפר 40: 51 - 52.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 62; ר' סורת אל-מאאידה 5: 69.

3. ר' סורת אל-אנפאל 8: 50; וסורת אס-סגידה 32: 20.

קטע 3

23. אַלְלָה יִכְנִיס אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב אֶל גְּנִים שְׁנֵהְרוֹת זֶרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם. שֶׁם יִקְשְׁטוּ בַצְמִידִים שֶׁל זָהָב וּפְנִינִים וּלְבוּשָׁם בְּתוֹכָם מְשִׁי, וְשֶׁם יֵדְרֻכוּ אֶל הַטּוֹב מִן הַדְּבּוּר, וְהֵדְרֻכוּ אֶל הָאֲרֶחַ שֶׁל אַלְלָה רֶב-הַתַּפָּאֶרֶת.
24. אַךְ אֵלָּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וּמָנְעוּ אֲנָשִׁים מִלְלָכֶת בְּשָׁבִיל אַלְלָה וּמִלְבָּקָר בְּמִסְגָּד הַקְדוֹשׁ (הַפְּעֵבָה) אֲשֶׁר עָשִׂינוּ אוֹתוֹ מְקוֹם עֲבוּדָה לְבְנֵי אָדָם לְשׁוֹכְנִים בּוֹ וּלְעוֹבְרֵי דֶרֶךְ. וְאֵת כָּל מִי שֶׁמַּחֲלֵל אוֹתוֹ בְּמַעֲשֵׂי כְפִירָה בְּגִזְמוֹ פֶּשַׁע בְּגִבּוּלֹתָיו, אֲנַחְנוּ נִטְעִים אוֹתוֹ עֵנֶשׁ מְכָאִיב.
25. (וְזָכַר) כֹּאֲשֶׁר הִרְאֵנוּ לְאַבְרָהָהִים אֶת מְקוֹם הַבֵּית (הַקְדוֹשׁ), (כְּדִי לְבָנוֹת אוֹתוֹ). וְצִוִּינוּ אוֹתוֹ, אֶל תַּשְׁתַּף לִי דָבָר, וְטַהַר אֶת בֵּיתִי לְמַקִּיפִים אוֹתוֹ, וְלְעוֹמְדִים בְּתַפְלָה, וְלְכוֹרְעִים, וְלִסּוֹגְדִים,
26. וְקָרָא לְכָל הָאֲנָשִׁים לְעֲלִיָּה לְרָגֶל, וְהֵם יָבֹאוּ אֵלַיִךְ בְּהִלְכָּה וּבִרְכִיבָה עַל כֶּל בְּהֵמָה רְזָה, מִכָּל קִצּוֹת אֶרֶץ,¹
27. לְמַעַן יִפְקוּ תוֹעֵלֶת,² וְזָכְרוּ אֶת שֵׁם אַלְלָה בְּיָמִים קְבוּעִים³ בְּהַקְרִיבָם בְּהֵמוֹת מִקְנֶה⁴ מִמָּה שֶׁהֶעֱנַקְנוּ לָהֶם. אֲכָלוּ מִבְּשָׂרָם וְהֶאֱכִילוּ אֶת הָעֹנִי הָאֵמֶל,
28. אַחֵר כִּד יִתְעַסְקוּ בְּנִקְיוֹן גּוֹפֶם, וַיִּמְלְאוּ נֶדֶרָם, וַיִּקְיפוּ אֶת הַבֵּית הָעֵתִיק,
29. כָּכָה (צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת), וְכָל הַמְּכַבֵּד אֶת קֹדֶשׁ אַלְלָה, יֵיטֵב לוֹ אֲצֶל רַבּוֹנוֹ. כָּל הַמְּקַנֶּה מֵתֵר לָכֶם לְאַכִּילָה, חוּץ מִמָּה שֶׁנִּקְרָא בְּפִנִּיכָם (בְּקוּרָאָן).⁵
30. הַתִּרְחָקוּ מִתּוֹעֵבַת הַפְּסָלִים, וְהִמָּנְעוּ מִשְׁקָר.
31. כְּחִיפִים לְשֵׁם אַלְלָה וְלֹא מִשְׁתַּפִּים אֱלִילִים עִם אַלְלָה, כִּי מִי שֶׁמִּשְׁתַּף אֵלָּה אַחֵר עִם אַלְלָה דּוֹמֶה הוּא לְמִי שֶׁנוֹפֵל מִן הַשָּׁמַיִם כְּשֶׁעוֹפּוֹת חוֹטְפִים אוֹתוֹ, אוֹ נִשְׁאַה אוֹתוֹ הָרוּחַ לְמְקוֹם רְחוֹק מְאוּד.

1. ר' סורת אברהים 14 : 37.

2. העולים לרגל נהגו לבוא חודש לפני מועד עונת החגי' לעשות כל מיני עסקים כדי לעשות כסף לכסות הוצאות הנסיעה למכה וחזרה. ובמינוי, אני ראיתי עולים לרגל ממקומות שונים עם סחורה מתוצרת ארצם מוכרים אותה בגידה בשנת 1992 כאשר הייתי בעליה לרגל.

3. הימים הקבועים לחגי' הם עשרת הימים הראשונים של חודש די' אל-חגיה. ר' סורת אל-בקה 2 : 196.

4. בהימות ההקרבה בחגי' גמלים, בקר, כבשים, ועזים.

5. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 1.

32. ואולם כל המפאָר את מנהגי אלה הקדושים¹ מחזק את יראת אלה בלבבות,

33. יש לכם תועלת (מבהמת הזבח) רק לזמן מסוים, עד שתגיע למקום הקרבתה אצל הבית העתיק.

קטע 4

34. קבענו לכל אמה טקסי פלחון למען יזכירו שם אלה על הקרבות מבהמות המקנה שהעניקו להם, אכן אלהיכם הוא אלה אחד, לכן התמסרו לו. בשר טובות לצנועים,

35. אשר בהזכר אלה לפניכם, פחדו מענשו, והנושאים בסבלנות כל צרה שפוגעת בהם, והמקימים את התפלות, והמוציאים (בצדקה) ממה שהעניקו להם.

36. ועשינו לכם (הקרבת) הגמלים ממנהגי אלה הקדושים. לכם בהם תועלת, וזכרתם את שם אלה עליהם לעת שחיתתם, בעמדם על שלוש רגלים והרגל הרביעית עקודה, וכאשר יפלו על צדס מתים, אכלו מבשרם והאכילו את העני ואת הסבצן. כך הכפנו אותם (הגמלים והבהמות) לכם, למען תודו.²

37. בשרם ודמם לא גיעו אל אלה, ורק יראתכם היא שתגיע אליו. כך הכפיר אותם לכם למען תשבחו את אלה על כי הדריך אתכם. בשר את עושי הטוב.

38. אלה מגן על המאמינים, כי לא יאהב אלה כל בוגד וכופר.

קטע 5

39. מתר למאמינים נרדפים ועשוקים להגן על עצמם ולהלחם נגד רודפיהם. אלה יכל לעזור להם,

40. אלה אשר גרשו מבתיהם בלא צדק, רק על אומנם, רבוננו הוא אלה. לולא עצר אלה באנשים, אלה בידי אלה, נהרסו מנזרים, וכנסיות, ובתי כנסת, ומסגדים יזכירו בהם את שם אלה הרבה. אלה יעזר לאלה העוזרים לדתו, כי אלה חזק ועוז,

1. ר' סורת אל-מאידה 5 : 2.

2. ר' סורת יא. סין 36 : 71 - 73.

41. הם אלה, אשר לאחר שאנחנו מחזקים אותם בארץ, הם מקימים את התפלה, וישלמו זכאת, מצוים לעשות את המקבל ואוסרים את המגנה. סוף כל דבר לחזר אל אלה.
42. אם יתכחשו לך (מוחמד), הרי לפניכם התכחשו גם עמי נוח, עאד, ת' מוד,
43. ובני עמו של אברהם, ובני עמו של לוט,
44. ואנשי מדין, וגם למוסא התכחשו, אך אני נתתי שהות לכופרים, ואולם לבסוף הענשתי אותם, וקשה היה ענשי.
45. וכמה ערים חוטאות החרבנו, והנה הן עומדות שממות, וכמה בארות וארמונות גבוהים שהם מזנחים.
46. האם לא נסעו (הכופרים) בארץ, והיו להם לבבות להבין, או אזנים לשמע? ואכן לא העינים עורות, ואולם עורים הלבבות אשר בחרזות.
47. הם (הכופרים) מאיצים בך להחיש בוא הענש. אלה לא זכר דברו, ואכן יום אחד אצל רבונך כאף שנה מאשר אתם סופרים.
48. וכמה מן הערים הנחת לך והן חוטאות. ולבסוף פגעתי בהן. וכלם יחזרו אלי.

קטע 6

49. אמר (מוחמד), הוי בני אדם! אכן אני מזהיר ברור הנני לכם,
50. ולא לה שיהאמינו ועשו את הטוב מחילה ופרנסה ביד נדיבה לעד (בגן עדן).¹
51. אך אלה אשר השקיעו כל מאמץ בהתנגדותם לאותותינו, הם שוכני גיהנם לעד.
52. לא היה שליח או נביא ששלחנו לפניך, בעת שהוא קורא את דברי אלה לא הטיל השטן (דבריו) בקריאתו. אך אלה מבטל את (הדברים) שהטיל השטן,² ומשליט את אותותיו.³ כי אלה יודע וחקם,
53. כדי שיעשה את אשר השטן הגניב מבחן לאלה שיש מחלה בלבבותיהם, ואלה אשר לבותיהם קשים. אכן החוטאים הם במחלקת גדולה.

1. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 4, ופ' 74.

2. ר' סורת אל-בקה 2 : 102.

3. ר' סורת הוד 11 : 1.

54. לַמַּעַן יִדְעוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם הַדַּעַת, כִּי הוּא (הַקּוֹרְאָן) הָאֵמֶת מֵאֵת רְבוּנָךְ, וְלָכֵן יֵאֱמִינוּ בּוֹ, וְיִכְנָעוּ לוֹ לְבוֹתֵיהֶם, וְאָכֵן אֵלֶּה מְדִרִיךְ אֶת הַמַּאֲמִינִים בּוֹ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר (דֵּת הָאִסְלָאם).
55. אֵךְ הַכּוֹפְרִים לֹא יִפְסִיקוּ לְהִטִּיל בּוֹ (בְּקוֹרְאָן) סֶפֶק עַד אֲשֶׁר תְּבוֹאֵם שְׁעַת הַדִּין פְּתָאוּם, אוֹ יְבוֹאֵם עָנְשׁוֹ שֶׁל יוֹם חֹסֶר תִּקְוָה (יוֹם הַדִּין).
56. הַמְּלוּכָה בַּיּוֹם הַהוּא לְאֵלֶּה, וְהוּא יִשְׁפֹּט בֵּינֵיהֶם. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ יַעֲשׂוּ הַטּוֹב יִהְיוּ בְּגִי נֹעַם,
57. אֵךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וַכְּחֹשׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, לָהֶם עָנֵשׁ מִשְׁפִּיל בְּגִיהֶם.

קטע 7

58. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הִגְרוּ (מִמַּכָּה לְמַדִּינָה) בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֵלֶּה, וְאַחֵר נִהְרְגוּ אוֹ מֵתוּ, לָהֶם יַעֲנִיק אֵלֶּה (בְּעוֹלָם הַבָּא) מַעֲנֵק טוֹב, וְאָכֵן אֵלֶּה הוּא הַטּוֹב שֶׁבְּמַעֲנִיקִים,
59. הוּא יִכְנִיס אוֹתָם אֶל מְקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁבִּיעַ אֶת רְצוֹנָם (גֵּן עֵדֶן), כִּי אֵלֶּה יוֹדֵעַ וּמֵתוּן.¹
60. כִּד יִהְיֶה, הֵתֵר לְכָל מַאֲמִין שֶׁהִתְקַף וְנִעְשָׂה לוֹ אִי צָדֵק לְהַעֲנִישׁ אֶת תּוֹקְפָיו בְּאוֹתָהּ מִדָּה. אֵךְ אִם אוֹיְבָיו שָׁבִים וּמִתְקִיפִים אוֹתוֹ, אֵלֶּה יַעֲזֹר לוֹ, כִּי אֵלֶּה חֲנוּן וְסוֹלָח.
61. זֹאת כִּי אֵלֶּה מַחְדִּיר אֶת הַלֵּילָה בְּתוֹךְ הַיּוֹם, וּמַחְדִּיר אֶת הַיּוֹם בְּתוֹךְ הַלֵּילָה, וְאֵלֶּה שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה,²
62. רַק אֵלֶּה הוּא הָאֵמֶת, וְאֵלּוֹ אֲשֶׁר הֵם קוֹרְאִים אֵלֵיהֶם זוֹלָתוֹ הֵם הַבֵּל, כִּי אֵלֶּה הוּא הַעֲלִיּוֹן וְהַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר.
63. הֲלֹא תִרְאֶה כִּי אֵלֶּה מוֹרִיד מַיִם מִן הַשָּׁמַיִם, וְהַאֲרֵץ נַעֲשִׂית יִרְקָה? אֵלֶּה מְמַחָה וּבִקִּיא.
64. לוֹ כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְאֲשֶׁר בָּאֲרֵץ, וְהוּא אֵינוֹ זָקוּק לְשׁוּם דָּבָר וְרַב-תַּפְאֶרֶת.

קטע 8

65. הֲלֹא תִרְאֶה כִּי אֵלֶּה הַכֹּפִּיר לָכֶם אֶת אֲשֶׁר בָּאֲרֵץ, וְאֶת הַסְּפִינוֹת הַשָּׁטוֹת בָּיָם בְּפִקְדָתוֹ, כֵּן הוּא מַחְזִיק בְּשָׁמַיִם לְבַל יִפְּלוּ עַל הָאֲרֵץ,³ בְּלִי רְשׁוּתוֹ? אֵלֶּה חוֹמֵל וְרַחוּם.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 31.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 27.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 32.

66. והוא אֲשֶׁר הֶעֱנִיק לָכֶם חַיִּים, והוא אֲשֶׁר יָמִית אֶתְכֶם, וְשׁוּב יִחְיֶה אֶתְכֶם. אִילָם הָאֵדָם הוּא כּוֹפֵר.¹
67. קִבְּעֵנוּ לְכָל אִמָּה סְדְרֵי עֲבֻדַּת אֱלֹהָ שְׁלָה לְפִיָּהֶם הֵם נוֹהֲגִים, וְלָכֵן אֵל תִּרְשָׁה לָהֶם לְהִתְנַכַּח בְּעֵנְיָנִים אֵלָה, וְהַמְשִׁיךְ לְקָרָא לָהֶם לַעֲבֹד אֶת רַבּוֹןָ, כִּי אִתָּה הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ מִישָׁרִים.²
68. וְאִם יִתְנַכְחוּ אִתָּךְ, אָמַר, אֱלֹהָ הִיּוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.³
69. אֱלֹהָ יִשְׁפֹּט בֵּינֵיכֶם (בֵּין הַמְּסַלְמִים וְהַכּוֹפְרִים) יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים בְּכָל אֲשֶׁר נִחְלָקִים בּוֹ.⁴
70. הֲלֹא תִדַּע כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ. כָּל זֶה רָשׁוּם בְּלוּחַ הַשְּׁמַיִמִי! אָכֵן נֶקֶל הוּא לְאֱלֹהָ.
71. וּבְכָל זֹאת עוֹבְדִים הַכּוֹפְרִים מִבְּלַעַדִּי אֱלֹהָ אֲשֶׁר הוּא לֹא הוֹרִיד לָהֶם כָּל סִמְכוֹת,⁵ וְאֵת אֲשֶׁר אֵין לָהֶם דַּעַת בּוֹ. וְאִילָם אֵין מוֹשִׁיעַ לְכּוֹפְרִים.
72. כְּאֲשֶׁר קוֹרְאִים לְפָנֵיהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ בְּאִפֹּן גָּלוּי, תִּכְּזֹר בְּפָנֵיהֶם אֶת הַתִּנְכְּרוּתָם וְהֵם כְּמַעַט מִתְנַפְּלִים עַל הַקּוֹרְאִים. אָמַר לָהֶם, הֵאֵם אֲגַלָּה לָכֶם מֶה שְׁגָרוּעַ מִמַּעֲשֵׂיכֶם! זֹהִי אֵשׁ הַגִּיהֶנֶם שֶׁהוֹעִיד אֱלֹהָ לְכּוֹפְרִים וּבִישׁ יִהְיֶה סוֹפְכֶם.

קִטְעַן 9

73. הוּא בְּנֵי אָדָם! נִמְשַׁל לָכֶם מִשָּׁל. עַל כֵּן הִקְשִׁיבוּ לוֹ. הִנֵּה אֵלָה (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר אַתֶּם תִּקְרְאוּ אֵלֵיהֶם בְּמִקּוֹם אֱלֹהָ, לֹא יִבְרָאוּ אִפְלוּ זָבוּב, וְאִם יִתְאַסְפוּ כָּלֶם לָשֵׁם כָּךְ. וְאִם זָבוּב אֶחָד יִשְׁלַל מֵהֶם דְּבַר מָה לֹא יוֹכְלוּ לְהַצִּילוֹ מִמֶּנּוּ. אָכֵן חֲלָשׁ הוּא הַדִּירָשׁ וְהַנְדָּרָשׁ.
74. הֵם לֹא הֶעֱרִיכוּ אֶת אֱלֹהָ כְּרָאוּי לוֹ,⁶ וְאִילָם אֱלֹהָ חִזָּק וְעִזּוֹ.
75. אֱלֹהָ יִבְחַר לוֹ מִן הַמַּלְאָכִים שְׁלִיחִים, וּמִבְּנֵי הָאָדָם. אֱלֹהָ שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה.
76. הוּא יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר לְפָנֵיהֶם וְאֵת אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם, וְאֵל אֱלֹהָ חוֹזְרִים הַדְּבָרִים.

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 28 ; סורת ע'אפר 40 : 11 ; וסורת אל-ג'אתייה 45 : 26.

2. ר' סורת אל-קצצ 25 : 87.

3. ר' סורת יונוס 10 : 41.

4. ר' סורת אש-שורא 42 : 15.

5. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 117.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 91.

77. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! כָּרְעוּ וְסִגְדוּ וְעִבְדוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם וַעֲשׂוּ הַטּוֹב לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.
78. וְקוּמוּ לְהֶאָבֶק לְשֵׁם אֱלֹהָהּ כְּרָאוּי לוֹ. כִּי הוּא בָּחַר בָּכֶם וְלֹא הִטִּיל עֲלֵיכֶם כָּל קָשִׁי בְּדֹת¹, דָּתוֹ שֶׁל אֲבִרָא הֵימֶם אֲבִיכֶם. כְּבֹר הוּא (אֱלֹהָהּ) קָרָא לָכֶם מִסְלָמִים מִלְּפָנִים, וְגַם בָּזָה (הַקּוֹרְאָן), לְמַעַן יִהְיֶה הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֲמֵד) עַד עֲלֵיכֶם, וְאַתֶּם תַּעֲבִדוּ עַל בְּנֵי הָאָדָם.² לָכֵן קִיְּמוּ אֶת הַתְּפִלָּה וְתִנּוּ זָכָאת, וּבִקְשׁוּ מִחֲסֶה בְּאֱלֹהָהּ. הוּא מְגַנָּכֶם. כָּמָה טוֹב הַמְּגֹן וְכָמָה טוֹב הַמוֹשִׁיעַ.

1. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 6.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 143.

23

סִוֵּרַת אֶל-מוֹאֲמִנִין הַמֹּאֲמִינִים

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹאֲמִנִין», הַמֹּאֲמִינִים» משום שהיא פותחת בהצלחת המאמינים, ותיאורם ושכרם בעולם הבא. ר' פ' 1 - 11, וגם ר' פ' 57 - 67.
הורדה במכה אחרי סורת אל-אנביא' 21, ופסוקיה מאה ושמונה-עשר. קיבלה את שמה «הַמֹּאֲמִינִים» מפסוק אחד.

סורת אל-מואמנון 23

חלק 18

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

קטע 1

1. כָּבֹר הַצְּלִיחוּ הַמַּאֲמִינִים,
2. אֲשֶׁר הֵם צְנוּעִים בְּתַפְלָתָם,
3. וְאֲשֶׁר הֵם מִתְרַחֲקִים מִכָּל דְּבָרֵי הֶבֶל,¹
4. וְאֲשֶׁר הֵם נוֹתְנִים זָכָאת (צִדְקָה),
5. וְאֲשֶׁר הֵם לֹא מְקִימִים יַחְסִי מִין,
6. אֲלֹא עִם בְּנוֹת זִוְגָם, אוֹ עִם שְׁפָחוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר בִּבְעָלוֹתָם, וְעַל כֵּן לֹא יִאֲשָׁמוּ,
7. אֲבָל הַחוֹשֻׁקִים מֵעֵבֶר לָזֶה, כָּל אֵלֶּה הֵם הַעוֹבְרִים חֹק,²
8. וְהַשּׁוֹמְרִים עַל פְּקֻדּוֹנוֹת וְהַבְּטָחוֹת,
9. וְהַמְקַפְּדִים עַל מוֹעֲדֵי הַתַּפְּלוֹת,
10. הֵם הַיּוֹרְשִׁים,
11. אֲשֶׁר יִירְשׁוּ אֶת הַפָּרְדִּיס³, וְשֵׁם יִשְׁאָרוּ לְנֶצַח.⁴
12. וּבִרְאֵנוּ אֶת הָאָדָם מְשׁוֹשֶׁלֶת שֶׁל טִין (שְׁנֹלֶקַח מִכָּל הָאֶרֶץ),⁵
13. וְאִזּוּ הַמְרָנוּ אוֹתוֹ לְטַפָּת זָרַע אֲשֶׁר שָׁמְרָנוּ בְּמָקוֹם בָּטוּחַ,⁶
14. וְאִזּוּ הַמְרָנוּ אֶת הַטֶּפֶה לְדָם קְרוּשׁ, וְאַחֵר כֵּן לְעֵבֶר עִם עֲצָמוֹת, וְאִזּוּ כִּסִּינוּ אֶת הָעֲצָמוֹת בָּשָׂר. וְכֵן נּוֹצְרָה בְּרִיָּה חַדְשָׁה. יִתְבָּרַךְ אֱלֹהָ הַבּוֹרֵא הַטּוֹב בְּיוֹתֵר,

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 72.

2. ר' סורת אנ-נסאי 4 : 25.

3. פרדוס, משמות גן עדן. ר' סורת אל-כהף 18 : 107.

4. ר' סורת מרים 19 : 63 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 72.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 20.

6. ר' סורת אס-סגידה 32 : 7 - 8 ; וסורת אל-מורסלאת 77 : 21.

15. וּלְבִסּוֹף תְּמוּתוֹ,¹
16. אוֹלָם בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים תּוֹקְמוּ לַתַּחֲיָה.
17. בְּרָאנוּ מַעַל לָכֶם שְׂבָעָה רְקִיעִים, וְאִין אֲנַחְנוּ נוֹטְשִׁים אֶת מָה שֶּׁבְּרָאנוּ.
18. וְהוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מַיִם בְּמַדָּה קְצוּבָה, וְאֲגַרְנוּ אוֹתָם בְּתוֹכָי הָאֲדָמָה, אֶךְ אֲנַחְנוּ נוֹכַל לְגַרֵם לָהֶם לָלֶכֶת לְאַבּוּד.
19. וְנַצְמִיחַ לָכֶם בָּהֶם גִּנוֹת עֲצֵי תִמָּר וְעֵנָבִים אֲשֶׁר לָכֶם בָּהֶם פְּרוֹת רַבִּים, וַיִּמָּהֶם תֹּאכְלוּ.
20. וְגַם עֵץ (עֵץ הַזַּיִת) הַגָּדֹל עַל הַר סִינִי, הַנוֹתֵן שָׁמֶן לַמְּשִׁיחָה וְלֶאֱכִילָה.²
21. וְאָכֹן בַּמִּקְנֶה לָכֶם לָקַח, נִשְׁקָה אֶתְכֶם מֵאֲשֶׁר בְּבִטְנִם,³ וְלָכֶם בּוֹ תוֹעֵלֶת רַבָּה, וּמִמֶּנּוּ תֹאכְלוּ,⁴
22. וְעָלְיוּ וְעַל הָאֲנִיּוֹת תִּנְשְׂאוּ.⁵

קטע 2

23. אֶת נוֹחַ שָׁלַחְנוּ לְבָנֵי עֵמוֹ, וְהוּא אָמַר, הוּא בְּנֵי עֲמִי! עֲבָדוּ אֶת אֱלֹהָ, אִין לָכֶם כָּל אֱלֹהִים זִוְלָתוֹ, הָאֵם לֹא תִירָאוּ אֲפּוֹא אוֹתוֹ?
24. אֶךְ מִנְהִיגֵי בְנֵי עֵמוֹ אֲשֶׁר כָּפְרוּ אֲמָרוּ, אִין זֶה אֱלֹהִים כְּמוֹכֶם הַרוּצָה לְהַתְנַשֵּׂא עֲלֵיכֶם. וְלוֹ רָצָה אֱלֹהָ, הוֹרִיד מַלְאָכִים מִן הַשָּׁמַיִם. לֹא שָׁמַעְנוּ עַל אוֹדוֹת זֶה בְּקֶרֶב אַבּוֹתֵינוּ הָרִאשׁוֹנִים.
25. אִין הוּא אֱלֹהִים אֲשֶׁר שָׁנַטְרָפָה עָלָיו דַּעְתּוֹ, עַל כֵּן סָבְלוּ אוֹתוֹ זְמַן מָה (עַד שֶׁתָּנוּחַ וְתִתְּשֵׁב עָלָיו דַּעְתּוֹ, אוֹ שְׁיָמוּת).
26. אָמַר, רַבּוֹנִי! עֲזֹר לִי נֶגֶד הַמִּתְכַּחֲשִׁים לִי,
27. אֲזִי הִשְׁרִינוּ לוֹ, עָשָׂה אֶת הַתִּבָּה בְּהִשְׁגָּחַתְנוּ וּלְפִי הִשְׁרָאָתְנוּ, וְכֹאֲשֶׁר תִּבּוֹא פִקְדֻתְנוּ, וְיִתְפָּרְצוּ הַמַּיִם הַגּוֹעֲשִׁים מִן הַתְּנוּר תִּכְנִיס אֶל הַתִּבָּה שְׁנִים שְׁנִים (זָכָר וּנְקֵבָה) מִכָּל סוּגֵי הַחַי בַּיַּחַד עִם בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ, חוּץ מִהַכּוֹפְרִים שֶׁנִּזְרְנוּ עֲלֵיהֶם טְבִיעָה, וְאַל תִּדְּבַר אֵלַי עַל אוֹדוֹת הַכּוֹפְרִים, כִּי טוֹבְעִים הֵם,

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 44 ; סורת סבא' 34 : 2 ; סורת אל-חדיד 57 : 4 ; סורת אט-טלאק 65 : 12 ; וסורת אנ-נבא' 78 : 12.

2. ר' סורת את-תינ 95 : 1 - 2.
3. חלב.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 5 - 6.

5. ר' סורת אנ-נחל 16 : 7 ; וסורת יא. סין 36 : 71 - 73.

28. וְכַאֲשֶׁר תֵּשֶׁב לְבֶטֶח בְּתַבָּה, אֶתָּה וְאֶשֶׁר עִמָּךְ, אֲמַר, הִשָּׁבַח לְאֱלֹהָ אֲשֶׁר הִצִּילָנוּ מִן הָאֲנָשִׁים הַכּוֹפְרִים,
29. וְאָמַר, רַבּוּנִי! הוֹשִׁיבֵנִי מוֹשָׁב מְבָרָךְ (בְּאַרְץ), כִּי אֶתָּה הַטּוֹב בְּיוֹתֵר בְּמוֹשְׁבִים.
30. הִנֵּה בָּזָה אוֹתוֹת, וְאַנְחָנוּ הֵיינוּ בּוֹחִים.
31. אַחֲרֵיהֶם הִקִּימוּנוּ דוֹר אַחֵר,¹
32. וְשָׁלַחְנוּ אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ מִקִּרְבָּם² לֵאמֹר, עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי אֵין לָכֶם כָּל אֱלֹהָ זולָתוֹ, הֲאִם לֹא תִירָאוּ?

קטע 3

33. אַךְ מִנְהִיגֵי בְנֵי עַמּוֹ אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְהִכְחִישוּ אֶת קִיּוּמוֹ שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא, וְאֲשֶׁר הֶעֱנִקְנוּ לָהֶם רְחוּם בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, אֲמָרוּ, אֵין זֶה אֶלָּא אִישׁ כְּמוֹתְכֶם, הָאוֹכֵל וְשׁוֹתָה כְּמוֹכֶם,
34. וְאִם תִּשְׁמָעוּ לְאָדָם כְּמוֹתְכֶם תִּהְיוּ אַתֶּם הַמִּפְסִידִים,
35. הֲאִם יִבְהִיל אֶתְכֶם, כִּי אַחֲרֵי שִׁתְמוֹתוֹ וְתִהְיוּ עֹפֵר וְעֶצְמוֹת אַתֶּם מוֹצְאִים חַיִּים (מִקְבְּרֵיכֶם)?
36. דְּבַר כָּזֶה מְאֹד רְחוּק מִלְּהַתְגַּשֵּׁם!
37. אֵין חַיִּים מֵחוּץ לַחַיֵּינוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה, כִּי אֲנַחְנוּ חַיִּים וּמֵתִים רַק פְּעַם אַחַת וְלֹא נָקוּם לְתַחִיָּה,
38. אֵין הוּא אֶלָּא אָדָם בָּדָה עַל אֱלֹהָ שִׁקְרִים, וְאֵין אֲנַחְנוּ מַאֲמִינִים לוֹ.
39. אָמַר (הַשְּׁלִיחַ שְׁלָהֶם), רַבּוּנִי! עֲזֹר לִי נֶגֶד הַמִּתְכַּחֲשִׁים לִי.
40. אָמַר (אֱלֹהָ), עוֹד מַעֵט יִתְחַרְטוּ.
41. וְאִזּוּ פָּגַע בָּהֶם וּבִצְדָק עָנַשׁ הַצּוֹחָה, וְעָשִׂינוּ אוֹתָם כְּקֶצֶף עַל פְּנֵי הַיָּם,
- שְׁיָלְכוּ הַכּוֹפְרִים לַגִּיהֶנֶם.
42. וּבִרְאֵנוּ אַחֲרֵיהֶם דּוֹרוֹת אַחֲרִים.
43. אַךְ שׁוּם אִמָּה לֹא תִקְדִּים וְלֹא תֵאָחֵר אֶת מוֹעֵדָה הַקְּבוּעָה.³

1. הם בני עאד.

2. השליח הוא הוד.

3. ר' סורת אל-חגיר 15 : 5.

44. אַחֲרֵי כֵן שָׁלַחְנוּ אֶת שְׁלִיחֵינוּ זֶה אַחֲרֵי זֶה, וְכָל אֲשֶׁר בָּא שְׁלִיחַ אֶל אַחַת הָאֻמּוֹת, הָיוּ מִתְכַּחֲשִׁים לוֹ,¹ לָכֵן הֶעֱנֵשְׁנוּ אוֹתָן וְהֶעֱבֵרְנוּ אוֹתָן מִן הָעוֹלָם זֶה אַחֲרֵי זֶה, וְשִׁמְנוּ אוֹתָן לְשִׁיחָה.² שִׁיגְלוּ הַכּוֹפְרִים לְגִיהֶנֶם.
45. אַחֲרֵי שָׁלַחְנוּ אֶת מוֹסָא וְאֶת הָאֲרוֹן אַחִיו עִם אוֹתוֹתֵינוּ, וּבִשְׁלֹטוֹן גָּלוּי, אֶל פְּרָעָה וְנִכְבְּדִיו, וְאוֹלָם הֵם הִתְנַשְּׂאוּ, וְהָיוּ שֹׁחֲצִימִים.
47. וְהֵם אָמְרוּ, הָאֵם נֶאֱמַיִן לְשָׁנֵי אֲנָשִׁים כְּמוֹנִי, וּבְגֵי עֲמָם עֲבָדִים לָנוּ?
48. וְהֵם הִתְכַּחֲשׂוּ לְשִׁנְיָהֶם, עַל כֵּן הִשְׁמַדוּ (טָבְעוּ בָּיָם).
49. וּכְבָר נָתַנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) לְמַעַן יִדְרֹכוּ (בְּגֵי עֲמָו אֶל הָאֻמָּת).
50. וְעֲשִׂינוּ מַעֲשֵׂא בֶן מְרִים וְאִמּוֹ לְאוֹת, וְנָתַנוּ לָהֶם מִקְלָט עַל גִּבְעָה בְּעֵלֶת דְּשָׁא וּמִמֶּם זֹרְמִים.

קטע 4

51. הוּי הַשְּׁלִיחִים! אֲכָלוּ מִן הַמִּטְעָמִים הַמִּתְרִים, וְעָשׂוּ מַעֲשִׂים טוֹבִים, כִּי יוֹדַע אֲנִי עַל מַעֲשִׂיכֶם.
52. וְהִדַּת שְׁלָכֶם הִיא דָּת אַחַת, וְאֲנִי הוּא רְבוּנְכֶם, עַל כֵּן יֵרָאוּ אוֹתִי.
53. וְאוֹלָם (חֲסִידֵי הַנְּבִיאִים) הִתְפַּלְּגוּ לְסִיעוֹת, וְכָל סִיעָה מִחִזְקָה בִּדְעוֹתֶיהָ וּמִרְצָה מִמָּה שֶׁיֵּשׁ לָהּ.
54. לָכֵן הִשְׁאִירָם בְּטַעוֹתָם עַד שֶׁיִּגְיַע זְמַן (עֲנֹשָׁם).
55. הַחוֹשְׁבִים הַכּוֹפְרִים שֶׁלְטוֹבָתָם אֲנַחְנוּ מַעֲנִיקִים לָהֶם רְכוּשׁ וּבָנִים,
56. מִמֶּהֱרִים אֲנַחְנוּ לְהַעֲנִיק לָהֶם רֵב טוֹבָה? לֹא, אֲמַנֶּם אֵין הֵם מִרְגִּישִׁים בָּזָה.
57. אוֹלָם, אֵלֶּה הָרוֹעֲדִים מִיִּרְאַת רְבוּנֶם,
58. וְהַמֵּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹת רְבוּנֶם,
59. וְאִינֶם מִצְרִפִּים שֶׁתִּפִּים לְרְבוּנֶם,
60. הַנוֹתְנִים מֶה שֶׁהֵם נוֹתְנִים (מִמַּעֲשִׂים טוֹבִים) וְלִבְבוֹתֵיהֶם מְלֵאִים יִרְאָה (שֶׁמַּעֲשִׂיהֶם לֹא יִתְקַבְּלוּ) כְּאֲשֶׁר יַחֲזִרוּ אֶל רְבוּנֶם בְּיוֹם הַדִּין.
61. כָּל אֵלֶּה מִמֶּהֱרִים וּמִתְחַרִּים לַעֲשׂוֹת אֶת הַטּוֹב.
62. אֲנוּ לֹא נָטִיל עַל נֶפֶשׁ מִשָּׂא אֵלָּא לְפִי יִכְלָתָה לְשֵׁאת, וְאִתְּנוּ פִּנְקֶס רְשׁוּם דּוֹבֵר אֻמָּת, וְהֵם לֹא יַעֲשִׂקוּ,

1. ר' סורת יא. סין 36 : 30.

2. כלומר, השמדנו אותם לגמרי.

63. אָבַל לְבוֹתֵיהֶם שְׁקוּעִים עִמָּךְ בְּתַעֲבִיחַ וְאֵינִם מֵאֲמִינִים בְּקוּרָאן, כִּי מַעֲשֵׂיהֶם אֵינֶם כְּמַעֲשֵׂי הַיְּרֵאִים,
64. אוּלַם כְּאֲשֶׁר נִפְגַע בְּאֵלֶּה מֵהֶם הַחַיִּים בְּרוּחָהּ, וְהֵם יִצְעֲקוּ אֵלֵינוּ בְּצַר לָהֶם.¹
65. אֶל תִּצְעֲקוּ, הַיּוֹם לֹא תִעָזְרוּ עַל גִּדְּנוֹ,
66. מִשּׁוּם שֶׁכְּאֲשֶׁר אוֹתוֹתַי נִקְרְאוּ בְּפִנִּיכֶם, אַךְ שִׁבְתֶּם עַל עֲקֹבוֹתֵיכֶם,
67. בִּיהִירוֹת וּמִבְּלִים אֶת לִילוֹתֵיכֶם בְּשִׁיחוֹת בְּטִלוֹת.
68. וְכִי לֹא חִשְׁבוּ עַל הַקּוּרָאן, אוֹ אוּלִי בָּא אֵלֵיהֶם שְׁלִיחַ וְסִפֵּר שֶׁלֹּא בָּא אֶל אֲבוֹתֵיהֶם הָרִאשׁוֹנִים?
69. אוֹ אוּלִי הַשְּׁלִיחַ אֲשֶׁר בָּא אֵלֵיהֶם אֵינוֹ יָדוּעַ לָהֶם, לָכֵן הֵם מִתְנַפְּרִים לוֹ?
70. אוֹ אוּלִי אוֹמְרִים הֵם, שֶׁתִּקְפּוּ שְׁגֵעוֹן? זֶה שֶׁקָּר מַחֲלֹט! לֹא כִי אִם הוּא הֵבִיא לָהֶם אֶת הָאָמַת, וְאוּלַם מִרְבִּיתֶם שׁוֹנְאִים אֶת הָאָמַת.
71. אֱלֹהֵי הָאָמַת (אֱלֹלָה) הִתְנַהֵּג לִפְנֵי יִצְרִיָּהֶם, הָיוּ נִחְרָבִים הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וּמִלּואִם. אֲנַחְנוּ הִבָּאנוּ לָהֶם אֶת הָאֲזָהָרָה הַמִּיַּעֲדֶת לָהֶם (הַקּוּרָאן), אַךְ הֵם מִתְעַלְמִים מִמֶּנָּה.
72. הֲאִם דּוֹרֵשׁ אַתָּה מֵהֶם שְׂכָר? הֲלֹא שְׂכָר רַבּוֹנָד טוֹב יוֹתֵר? כִּי הוּא הַמִּפְרָנִס הַטוֹב בְּיוֹתֵר.²
73. אַתָּה רַק קוֹרֵא לָהֶם אֶל דֶּרֶךְ הַיָּשָׁר (דֶּרֶךְ הָאִסְלָאם),
74. וְאוּלַם אֱלֹהֵי אֲשֶׁר לֹא יֵאֲמִינוּ בְּעוֹלָם הַבָּא סוֹטִים מִן הַדֶּרֶךְ הַיָּשָׁרָה.
75. אֱלֹהֵי אִם נִרְחַם עֲלֵיהֶם וְנִסִּיר מַעֲלִיָּהֶם צָרָה שֶׁהֵם נִתּוֹנִים בָּהּ, יִמְשִׁיכוּ בְּתַעֲבִיחוֹת הַמַּעֲגוֹרֶת אוֹתָם.³
76. וּכְבֹּר מִקֹּדֶם פִּגְעָנוּ בָּהֶם בְּעֵנֶשׁ, אַךְ הֵם לֹא נִכְנָעוּ לְרַבּוֹנָם וְלֹא הִשְׁפִּילוּ עַצְמָם לִפְנֵינוּ.⁴
77. וְאוּלַם כְּאֲשֶׁר נִפְתַּח עֲלֵיהֶם אֶת שַׁעַר הָעֵנֶשׁ הַקָּשָׁה (בְּיוֹם הַדִּין), אִזּוֹ יָבוֹאוּ לִידֵי יָאוֹשׁ.

1. ר' סורת צאד 38 : 3 ; וסורת אל-מוזמל 73 : 11 - 13.

2. ר' סורת יונוס 10 : 72 ; סורת צאד 38 : 86 ; וסורת אש-שורא 64 : 21.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27 - 30 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 23.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 43.

קטע 5

78. הוא אֲשֶׁר הֶעֱנִיק לָכֶם חוֹשׁ הַשֹּׁמֶעַ, וְחוֹשׁ הָרְאִיָּה, וְהַלֵּב לְהַבִּין, אֵדָּךְ מַעֲט הוּא שְׁתוּדוֹ (לְאַלְלָהָ).
79. וְהוּא אֲשֶׁר הִפְיֵץ אֶתְכֶם בְּאַרְץ וְאֲשֶׁר אֱלֹוֹ תִאֲסָפוּ (בַּיּוֹם הַדִּין).
80. וְהוּא הַמַּחֲיָה וְהַמְמִית, וְלוֹ חֲלוּף הַלְלָה וְהַיּוֹם, הָאֵם לֹא תִשְׁכִּילוּ?
81. וְאוּלַם הֵם אָמְרוּ אֶת אֲשֶׁר אָמְרוּ הָרִאשׁוֹנִים.
82. אָמְרוּ, הָאֵם לְאַחַר שְׁנֵמוֹת וְנִהְיָה לְעַפְר וְעֶצְמוֹת, הָאֵם נָקוּם לְתַחֲיָה?¹
83. הַבְּטָחוֹת כְּאֵלָה כָּבֵד שְׁמַעְנוּ, אֲנַחְנוּ וְאַבּוֹתֵינוּ מִקֶּדֶם, וְאִין הוּ אֶלֹא אֲגָדוֹת הַקִּדְמוֹנִים.
84. אָמַר, לְמִי הָאֲרֵץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ, אִם יוֹדְעִים אַתֶּם?
85. הֵם יֹאמְרוּ, לְאַלְלָהָ. אָמַר, הָאֵם לֹא תִזְכְּרוּ?
86. אָמַר, מִי הוּא רַבּוֹן שְׁבַעַת הַשָּׁמַיִם, וְרַבּוֹן כֶּסֶּם הַמַּלְכוּת הָעֶצוּס?
87. יֹאמְרוּ, לְאַלְלָהָ הֵם. אָמַר, הָאֵם לֹא תִירָאוּ (מִן הָעֶנֶשׁ שֶׁלֹּו אִם לֹא תִאֲמִינוּ בּוֹ)?
88. אָמַר, בֶּיַד מִי מַלְכוּת כָּל דָּבָר, וּמִי נוֹתֵן חֲסוֹת לְמִי שְׁיִבְקֶשׁ אֶת חֲסוֹתוֹ, אִם יוֹדְעִים אַתֶּם?
89. הֵם יֹאמְרוּ, לְאַלְלָהָ הֵם. אָמַר, אִם כֵּן כִּי־צַד אַתֶּם מְכַשְּׁפִים?
90. כָּבֵד הִבָּאנוּ לָהֶם אֶת הָאֵמֶת (הַקּוֹרְאָן), אוּלַם הֵם כּוֹפְרִים וְכוֹזְבִים.
91. אֲלָלָה לֹא עָשָׂה לְעֶצְמוֹ כָּל וָלֵד, וְאִין כָּל אֵלֶּה אֹתוֹ. אֵלֹו זֶה הִיָּה נָכוֹן, כִּי אִז הִיָּה כָל אֵלֶּה הוֹלִיד לֹו עִם אֲשֶׁר בָּרָא, וְהִיוּ מִתְחַרְשִׁים בֵּינֵיהֶם. יִשְׁתַּבַּח שֵׁם אֲלָלָה וְיִתְעַלֶּה מַעַל מַה שֶּׁהֵם מִיִּחְסִים לֹו.
92. הוּא יוֹדֵעַ הַנִּסְתֵּר וְהַנִּגְלָה, הַנֶּעֱלָה מַעַל לְכָל מַה שֶּׁהֵם מְשַׁתְּפִים לֹו.

קטע 6

93. אָמַר, רַבּוֹנִי אִם אָמַנְסָם תִּרְאֵנִי אֶת (הָעֶנֶשׁ) אֲשֶׁר הִבְטִיחַ לָהֶם,
94. רַבּוֹנִי, כִּי אִז אֵל תִּשְׁלֵם אוֹתִי בֵּין קֹהֶל הַכּוֹפְרִים.
95. אֲכֹן אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְהִרְאוֹת לָךְ אֶת (הָעֶנֶשׁ) אֲשֶׁר הִבְטַחְנוּ לָהֶם.
96. שְׁלֵם טוֹבָה תַּחַת רָעָה.² אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים טוֹב אֶת אֲשֶׁר יֹאמְרוּ.
97. אָמַר, רַבּוֹנִי! בְּדֵ אַחֲסָה מַלְחָשׁוּשֵׁי הַשָּׁטָנִים,³

1. ר' סורת יא. סין 36 : 77 - 79 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 14.

2. ר' סורת אר-רעד 13 : 22.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 200 - 201.

98. רבונִי! שְׁמַרְנִי מִפְּנֵי שֶׁיְהִיו אֶתִּי.

99. וּבָבֹא הַמּוֹת אֶל אֶחָד מֵהֶם (הַכּוֹפְרִים), יֹאמֶר, רַבּוֹנִי! הִשִּׁיבוּנִי (לַחַיִּים בְּאַרְץ)¹,

100. לִמְעַן אֶעֱשֶׂה הַיָּשָׁר אֲשֶׁר נִטְשָׁתִי. לֹא וְלֹא! אֱלֹה רַק מְלִים אֲשֶׁר הוּא אוֹמֵר. יִשְׁנֶה מֵאַחֲרֵיהֶם מִחֲצָה שְׁתֵּשָׁאִירָם שָׁם עַד יוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים.

101. וְאִזּוּ כְּאֲשֶׁר יִתְקַע בַּשּׁוֹפָר וַיִּפְסְקוּ קוֹשְׁרֵי הַמִּשְׁפָּחָה, וְלֹא יִדְאֻגּוּ אֶחָד לַשֵּׁנִי.

102. וּמִי שֶׁמֵּאֲזִינוּ כְּבָדִּים יְהִיו,² אֱלֹה יְהִיו הַזּוֹכִים בָּנוּ.

103. וּמִי שֶׁמֵּאֲזִינוּ קָלִים יְהִיו, אֱלֹה יֶאֱבְדּוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם לְנֶצַח בְּגִיהָנָם,

104. הָאֵשׁ תִּשְׂרֹף אֶת פְּנֵיהֶם עַד שֶׁיִּתְקַדְּרוּ.

105. הָאֵם לֹא נִקְרָאוּ בְּפִנֵּיכֶם אוֹתוֹתִי, וְאַתֶּם הִתְכַּחַשְׁתֶּם לָהֶם?

106. אָמְרוּ, רַבּוֹנִינוּ! הָאֱמָלָלוּת שֶׁלָּנוּ גְּבַרָה עָלֵינוּ, וְהֵינּוּ אֲנָשִׁים תּוֹעִים.

107. רַבּוֹנִינוּ! הוֹצִיאֵנוּ מִכָּאן וְאֵם נָשׁוּב לַתְּעוֹת, נִהְיָה פּוֹשְׁעִים.

108. אָמַר, הִשְׁאֲרוּ מַנְדִּים בְּתוֹכָהּ וְאֵל תִּדְּבֵרוּ אֵלַי.

109. הִיָּה חֶלֶק מֵעַבְדֵי שֶׁהִתְפַּלֵּל, רַבּוֹנִינוּ! הָאֱמֵנוּ, סֵלַח לָנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ, כִּי אַתָּה הַטּוֹב בְּרַחֲמֶיךָ,

110. וְאוּלַם אַתֶּם לַעֲגֹתֶם לָהֶם, עַד כִּי הִשְׁכִּיחוּכֶם זְכָרִי, וַיַּחֲקֹתֶם מֵהֶם,

111. הַיּוֹם גִּמְלָתִי לָהֶם עַל סִבְלָנוּתָם וְהֵם הַמַּצְלִיחִים.

112. אָמַר, כִּמָּה שָׁנִים שֶׁהֵיְתֶם בְּאַרְץ?

113. אָמְרוּ, שֶׁהֵינּוּ רַק יוֹם אוֹ חֶלֶק מִמֶּנּוּ. שָׂאֵל אֶת הַמוֹנִים.

114. אָמַר, אֲכֹן שֶׁהֵיְתֶם זְמוֹ קָצֵר, לֹא רַק יִדְעֹתֶם.

115. הָאֱמָנִים חִשְׁבֹּתֶם כִּי בָרָאנוּ אֶתְכֶם לִשְׂוֹא, וְכִי לֹא תִחַזְרוּ אֵלֵינוּ?

116. אֲלֹלָה יִתְעַלָּה הוּא הַמִּלֵּךְ הָאֱמֵתִי שֶׁאִין אֱלֹה זֹלָתוֹ, רַבּוֹן כָּס הַמַּלְכוּת הַמִּפְאָר.

117. כָּל הַמִּתְפַּלֵּל אֶל אֱלֹה אַחֵר זֹלָת אֲלֹלָה, בְּלִי כָּל הוֹכָחָה עַל כָּךְ, חִשְׁבוֹנוֹ הוּא עִם רַבּוֹנוֹ, כִּי הַכּוֹפְרִים לֹא יִצְלִיחוּ.

118. אָמַר, רַבּוֹנִי! סֵלַח וְרַחֵם, כִּי אַתָּה הַטּוֹב שֶׁבְּרַחֲמֶיךָ.

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 53.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 8 - 9.

24

סִוֵּרַת אֶן-נֹוֹר הָאוֹר

סורה זו נקראת «אֶן-נֹוֹר, הָאוֹר», משום שהשם «אֶן-נֹוֹר, הָאוֹר» נזכר בה שבע פעמים בפסוק 35. מדובר בסורה זו על המקור של האור הקדוש, האור של אללה שהוא בעצם האור של השמים והארץ. נוסף לזה, הסורה מדברת על האשמת הכזב נגד עאאִישה, אשתו של הנביא, ודינם של אלה שמוציאים דיבתם של נשים חפות מפשע. הורדה במדינה אחרי סורת אל-חֶשֶׁר 59, ופסוקיה ששים וארבעה. קיבלה את שמה «הָאוֹר» מפסוק שלושים וחמישה.

סורת אנ-נור 24

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. זו סורה אשר הורדנו משמים, וצוינו עליכם לבצע את פקדוניה, ובה הורדנו אותות בהירים, למען תזכרו.
2. את האשה הזונה והאיש הזונה, הלכו כל אחד מהם מאה מלקות, ואל תהיה בלבכם חמלה עליהם שלא לבצע את חק אללה, אם מאמינים אתם באללה וביום האחרון. בנוכחותם של קהל מאמינים.
3. איש זונה לא ישא לאשה בלתי אם זונה או פגנית, ואשה זונה לא תנשא בלתי אם לאיש זונה או לפגני. ואסור הוא למאמינים.
4. המוציאים דבה על נשים צנועות ואינם מוכיחים דבתם בארבעה עדים, יענשו בשמונים מלקות, ויהיו פסולים לעדות לעולם, כי משחתים הם.
5. בלעדי אלה אשר חזרו בתשובה לאחר מכן, ועשו את הטוב, כי אללה סולח ורחום.
6. הבעלים המאשימים את נשותיהם בבגידה בהם, ואין להם עדים מלבד עצמם. העדות של אחד מהם היא שישבע באללה ארבע פעמים כי הוא צודק,
7. והשבועה החמישית כי קללת אללה תחול עליו אם הוא משקר,
8. למען לסלק הענש מעליה, תשבע באללה ארבע פעמים כי הוא משקר,
9. והשבועה החמישית כי קללת אללה תחול עליה אם הוא מדבר אמת.
10. לולא חסדו של אללה וברכתו שהעניק לכם (היייתם נענשים). אללה מקבל חוזרים בתשובה ורחם.

קטע 2

11. אלה אשר הוציאו את הכזב (על עאאשה, אשתו של הנביא) הם קבוצה קטנה מביניכם. אל תחשבו כי הדבר הזה רע לכם, כי רק לטוב לכם הוא. לכל אחד מהם דיו מה שעשה מן החטא. האשם העקרי צפוי לענש חמור.¹

1. הכונה היא לעבד-אללה אבן אבי סלול, הראש של הצבועים במדינה, אשר חתר נגד הנביא, וניסה לגרום לו בעיות כל הזמן.

12. הלא כְּאֶשֶׁר שְׁמַעְתֶּם אֶת הַדְּבָר הַזֶּה, חֲשַׁבּוּ הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת טוֹב בְּלִבָּם (עַל אַחִיהֶם), וְאָמְרוּ, כָּזָב גָּלוּי הוּא זֶה!
13. לָמָּה לֹא הִבִּיאוּ (מוֹצִיאֵי הַכֶּזֶב) אַרְבָּעָה עֲדִים עַל הַדְּבָר הַזֶּה? כִּיֹּן שֶׁלֹּא הִבִּיאוּ עֲדִים, מִשְׁקָרִים הֵם בְּעֵינֵי אֱלֹהָ.
14. לוֹיֵא חֶסֶד אֱלֹהָ וְרַחֲמָיו עֲלֵיכֶם, בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, הִיָּה פּוֹגֵעַ בָּכֶם עֲנֵשׁ עֲצוֹם בְּגִלָּל עֲלִילָתְכֶם,
15. הִנֵּה קִבְּלֶתֶם אוֹתוֹ אִישׁ מְלֻשּׁוֹן רָעָהוּ, וְאִמְרֶתֶם בְּפִיֹּתֵיכֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא הִיָּתָה לָכֶם כֹּל יָדִיעָה. אַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם כִּי עֲנִין קַל הוּא, אֲךָ בְּעֵינֵי אֱלֹהָ הוּא עֲצוֹם.
16. וּמִדּוּעַ, לֹא אִמְרֶתֶם כְּאֶשֶׁר שְׁמַעְתֶּם עַל כֶּדֶּ, אֲסוּר לָנוּ אֶפְלוּ לְדַבֵּר עַל זֶה. יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ! זֹהִי עֲלִילַת שָׁוְא עֲצוּמָה.
17. אֱלֹהָ מִזְהִיר אֶתְכֶם לִבֵּל תַּחֲזִרוּ עַל מַעֲשֵׂה כָזָה לְעוֹלָם, אִם מַאֲמִינִים אַתֶּם.
18. וְהוּא מִבְּהִיר לָכֶם אֶת הָאוֹתוֹת, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
19. אֱלֹהָ הַמְּשִׁתַּקְקִים כִּי שְׁמוּעַת הַתּוֹעֵבָה תִּתְפַּשֵּׁט בֵּין הַמַּאֲמִינִים, לָהֶם צָפוּי עֲנֵשׁ מְכֻאֵיב בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מַה שְּׂאִינְקֶם יוֹדְעִים.
20. לוֹיֵא חֶסֶד אֱלֹהָ עֲלֵיכֶם וְרַחֲמָיו (הַיִּיתֶם נֶעֱנָשִׁים), כִּי אֱלֹהָ הוּא חַנוּן וְרַחוּם.

קטע 3

21. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּלְכוּ בְּעַקְבוֹת הַשָּׁטָן. כִּי כָל הַהוֹלָךְ בְּעַקְבוֹת הַשָּׁטָן, הִנֵּה מִצְוָה הוּא עַל תּוֹעֵבָה וּמַעֲשִׂים רָאוּיִים לְגִנָּאִי. לוֹיֵא חֶסְדֵי אֱלֹהָ וְרַחֲמָיו עֲלֵיכֶם לֹא הִיָּה אִף אֶחָד מִכֶּם נִשְׁאָר טְהוֹר, אוֹלָם אֱלֹהָ מִטְהַר אֶת מִי שִׁירְצָה. וְאֱלֹהָ שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
22. וְלֹא יִשְׁבְּעוּ בְּעֲלֵי הַנְּדִיבוֹת וְהָאֲמָצְעִים הָרַבִּים (מִבֵּין הַמַּאֲמִינִים),¹ לְהַפְסִיק בְּמַתָּן עֲזָרָה לְקְרוֹבֵי הַמְּשַׁפָּחָה, וּלְנִזְקָקִים, וּלְמַהֲגָרִים, לְמַעַן אֱלֹהָ. כִּי מוּטָב לְשַׁכַּח וּלְסַלַּח לָהֶם. הֵאֵם אֵין אַתֶּם רוֹצִים, שְׂאֱלֹהָ יִסְלַח לָכֶם? כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרַחוּם.

1. המדובר באבו-בכר הצדיק, אביה של עאאישא, אשר נשבע להפסיק לתמוך בקרוב משפחה עני בשם מסטח, אשר היה בין מפציצי הכוזב על בתו עאאישא. אבו-בכר נשמע לאללה והמשיך לתמוך במסטח.

23. המוציאים דבה על נשים טהורות, תמימות, ומאמינות, יקללו בעולם הזה ובעולם הבא, ויענשו ענש עצום,
24. ביום שלשונותיהם, ידיהם, ורגליהם לעידו על אשר (אמרו) ועשו,
25. ביום ההוא ימלא להם אלה באמת את המגיע להם, ואז ידעו כי אלה הוא האמת הגלוי.
26. נשים משחתות תנשאנה רק לאנשים משחתים, ואנשים משחתים ינשאו רק לנשים משחתות. והטובות לטובים, והטובים לטובות. אלה נקיים ממה שיידברו עליהם, להם סליחה ופרנסה ביד נדיבה (בגן עדן).¹

קטע 4

27. הוי המאמינים! אל תכנסו אל בתים זולת בתיכם לפני שתקבלו רשות, ותדרשו בשלום תושביהם, זה טוב יותר לכם למען תזכרו.
28. ואם לא תמצאו בהם איש, אל תכנסו אליהם עד אשר יתר לכם. ואם יאמר לכם לחזור, עשו כן, זה מוסרי וטוב יותר לכם, כי אלה יודע את מעשיכם.
29. אבל לא יחשב לכם לחטא אם תכנסו אל בתים בלתי מושבים, שאתם שומרים רכוש שלכם, כי אלה יודע מה שתגלו ומה שתסתירו.
30. אמר למאמינים שישפילו את עיניהם, וישמרו ערוותם, משום שזה יותר טהור להם, כי אלה בקיא במעשיהם.
31. אמר למאמינות שתשפלה את עיניהן, ותשמרנה ערוותן, ולא תחשפנה את קשוטיהן מלבד הנגלה מהם, ותעטפנה את חזותיהן בצעיפיהן. ולא תחשפנה את קשוטיהן אלא בפני בעליהן, או אבותיהן, או אבות בעליהן, או בניהן, או בני בעליהן, או אחיהן, או בני אחיהן, או אחיותיהן, או נשותיהן (המסלמיות), או שפחותיהן, או עבדיהן (הזקנים) המחסרים כוח גברא, או ילדים שאינם מבחינים בענייני מין, ואל להן לחבט ברגליהן על האדמה למען יודע מה שהן מסתירות מקשוטיהן. חזרו בלכם בתשובה אל אלה, אתם המאמינים, למען תהיו מצליחים.
32. השיאו את הבתים נשואים מכס, ואת הישרים מבין עבדיכם ונשותיהם.² אם עניים הם, יעשירם אלה מחסדו. כי אלה רב-חסד ויודע.

1. ר' סורת אל-חגי' 22 : 50.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 25.

33. אֵלֶּה מִכֶּם אֲשֶׁר אֵין לָהֶם כָּל אֲמָצְעִים לְהִנָּשֵׂא, עֲלֵיהֶם לִכְבֹּשׁ אֶת יָצָרָם
עַד שְׁיַעֲנִיק לָהֶם אֶלְלָה בְּחִסְדּוֹ אֲמָצְעִים. הָעֲבָדִים אֲשֶׁר בְּבַעֲלוּתְכֶם, אִם
יִרְצוּ לְשַׁחֲרֹר אֶת עַצְמָם, כִּתְּבוּ לָהֶם אֶת תְּנָאֵי הַשְּׁחָרִיר, אִם יוֹדְעִים
אֲתֶם כִּי הֵם יִשְׂרָאִים. הַעֲנִיקוּ לָהֶם מֵהוֹן אֶלְלָה אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם. אֵל תֵּאֲלָצוּ
שִׁפְחוֹתֵיכֶם לְזָנוֹת, אִם יִרְצוּ לְהִשָּׂאֵר צְנוּעוֹת, בְּבִקְשְׁכֶם שְׂכָר הָעוֹלָם הַזֶּה.
אֲדָּ אִם הוּא הִכְרָחוּ לַעֲסֹק בְּזָנוּת, אֶלְלָה יִסְלַח לָהֶן (וְלֹא לֵאדוֹנֵיהֶן) אֲשֶׁר
כָּפוּ עֲלֵיהֶן אֶת הַזָּנוּת, כִּי הוּא סוֹלַח וְרוּחוֹם.
34. אָכֵן הוֹרְדָנוּ לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרִירִים, וּבָהֶם לָקַח מֵאֵלֶּה שִׁקְדָמוֹ
לָכֶם וְהִזְהָרָה לִירְאִים.¹

קִטְעַ 5

35. אֶלְלָה הוּא הָאוֹר שֶׁל הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אוֹרוֹ נִמְשַׁל לְגִמְחָה² אֲשֶׁר בָּהּ
מְנוּרָה, הַמְנוּרָה בְּתוֹךְ כָּלִי זְכוּכִית, וְהַזְכוּכִית כְּכוֹכֵב מְזֹהִיר, וְדוֹלָקֶת
בְּשִׁמּוֹן עֵץ הַיִּזִּית הַמְבֹרָךְ, הָעֵץ אֵינוֹ נוֹטָה מִזְרָחָה וְלֹא מַעֲרָבָה. הִנֵּה שִׁמּוֹן
נָאִיר וְלוֹ לֹא תִגַּע בּוֹ אֵשׁ. אוֹר עַל אוֹר. יִנָּחֶה אֶלְלָה אֶל אוֹרוֹ אֶת מִי
שְׁיִרְצָה, וְכֵן אֶלְלָה מִמְשִׁיל מְשָׁלִים לְבְנֵי אָדָם, כִּי הוּא יוֹדֵעַ כָּל.
36. (הַנְּחִית בְּנֵי אָדָם אֶל הָאוֹר שֶׁל אֶלְלָה הֵיא) בְּבִתִּים אֲשֶׁר נָתַן אֶלְלָה
לְהַקִּים וְלְהַזְכִּיר בָּהֶם אֶת שְׁמוֹ, וְשֵׁם יִשְׁבְּחוּהוּ בְּבִקְרָה וּבְעֶרֶב,³
37. אֲנָשִׁים אֲשֶׁר מִסְחָר וּמִמְכָּר אֵינָם מְסִיחִים דַּעֲתָם מִלְּהַזְכִּיר אֶת שֵׁם
אֶלְלָה, וּמִלְקִים אֶת הַתַּפְלָה, וּמִלְשָׁלִם זְכָאֵת.⁴ וְחִרְדִּים הֵם מִפְּנֵי הַיּוֹם
(יּוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר יִתְהַפְּכוּ בּוֹ הַלְּבָבוֹת וְהַעֲיִנִּים (מִפְּתָד),⁵
38. לְמַעַן יִגְמַל לָהֶם אֶלְלָה עַל כָּל הַטּוֹב אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְיוֹסִיף לָהֶם מִחְסָדּוֹ.
אֶלְלָה יִפְרֹגֵם אֶת מִי שְׁיִרְצָה בְּלֹא חֶשְׁבוֹן.⁶
39. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, מַעֲשֵׂיָהֶם כְּמִרְאֵה תַעֲתוּעִים בְּמִדְבָּר, יַחֲשִׁבְנוּ הַצָּמָא
לְמִים, וְאוֹלָם בְּהִגְיעוֹ אֵלָיו, לֹא יִמְצְאוּהוּ מְאוּמָה, אֲמָנָם הוּא יִמְצָא (בְּיּוֹם
הַדִּין) אֶלְלָה אֲצֻלוֹ, וְיִשְׁלַם לוֹ אֶת מְלֹא חֶשְׁבוֹנוֹ, כִּי אֶלְלָה מְהִיר חֶשְׁבוֹן.

1. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 56.

2. גומחה = שקע בקיר לשים בו מנורה.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 29, ופי' 31; וסורת אל-גין 72 : 18.

4. ר' סורת אל-גיומעה 62 : 9; וסורת אל-מונאפקון 63 : 9.

5. ר' סורת אבראהים 14 : 42; סורת עיאפר 40 : 18; וסורת אל-אנסאן 76 : 8 - 12.

6. ר' סורת אל-בקהר 2 : 245, ופי' 261; סורת אנ-נסאי 4 : 40; סורת אל-אנעאם 6 : 160; סורת את-

תובה 9 : 121; וסורת אל-ענכבות 29 : 7.

40. או כחשקה בים מאוד עמק אשר הגלים מעליו גבוהים, גל מעליו גל, ומעליהם עננים, שכבות מחשכים זו על גבי זו, אשר אם יושיט אדם את ידו לא יוכל לראותה. ומי שלא יתן לו אלקה אור, אין לו כל אור.

קטע 6

41. האם לא תראה כי אלקה ישבחו אותו כל שוכני השמים והארץ וגם הצפורים פורשי הכנף, וכל אחד יודע את תפלתו ותשבחתו? אלקה יודע את כל אשר יעשו.¹
42. לאלקה מלכות השמים והארץ, ואל אלקה ישוב הכל (ביום הדין).
43. האם לא תראה כי אלקה יוליד עננים, אחרי כן יחברם יחד, ויעשה אותם ערמה, והנה תראה את הגשם יוצא ממנה, ויוריד מן השמים מתוך הררי הענן בדרך, ומשקה בו את מי שירצה, או מונע אותו ממי שירצה, כמעט יחטוף נהב ברכו את הראות.
44. יהפוך אלקה את הלילה ואת היום. אכן בזה לקח לאנשי ראות.²
45. ואלקה ברא כל חיה רומשת מן המים. יש בהם הזוחלים על גחונם, ומהן הולך על שתי רגלים, ומהן הולך על ארבע רגלים, כי אלקה בורא מה שהוא רוצה. כי אלקה הכל יכל.
46. אנחנו הורדנו (בפקוראן) אותות ברורים מן השמים, ואלקה ידריך את מי שירצה בדרך הישר (האסלאם).
47. יש (הצבועים) האומרים, אנחנו מאמינים באלקה ובשליח (מוחמד) ואנחנו מציתים להם, ואולם אחר כך סוטה חלק מהם משום שאין הם מאמינים.
48. כאשר קוראים להם לפנות אל אלקה ושליו (מוחמד) לשפט ביניהם, גם אז סוטה חלק מהם,
49. אך לו היה הצדק אתם, הם באים באלו בהכנעה אל השליח,
50. האם יש מחלה בלבותיהם, או הטילו ספק, או פחדו פן אלקה ושליו יעשקו אותם? הם עצמם חוטאים.

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 44.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 190.

קטע 7

51. ואולם אם המאמינים נקראים אל אלה ושלחו לשפט ביניהם, עליהם לאמר, שמענו ועשינו. ואכן אלה הם המצליחים.
52. ואשר ישמע לאלה ולשלחו וחושש מפני אלה וירא אותו, אלה הם הזוכים.
53. הם (הצובעים) נשבעו לד (הנביא) שבועת אמונים חזקה בשם אלה, כי אם תצוה עליהם, יצאו (אתך למלחמה באויב). אמר, אל תשבעו, הציות שלכם כבר ידוע (רק בלשון), כי אלה בקיא במעשיכם.¹
54. אמר, צייתו לאלה וצייתו לשליח (מוחמד), ואם תסטו, הרי הוא אחראי רק למה שהוטל עליו (להזמין אתכם להאמין באלה), ואתם אחראים למה שהוטל עליכם (לציית לו ולהאמין). אולם אם תצייתו לו תהיו מדרכים. כי על השליח הוטל רק להודיע לכם ברורות.
55. אלה הבטיח את אלה שהאמינו ועשו את הטוב מכס, שהם ישלטו בארץ באשר שלטו בה אלה שקדמו להם. ויבסס להם את הדת (אסלאם) שבחר בשבילם, ויעניק להם בטוחו במקום פחד. יעבדו אותי, ולא ישתפו לי דבר. ומי שקבר אחרי כן, אלה הם המשתתפים.
56. קימו את התפלה, ושלמו את הזכאת, וצייתו לשליח למען תרחמו.
57. אל תחשב כי הכופרים יכולים לעמד מול אלה בארץ, אדרבה, מעונם הקבוע יהיה גיהנם, שם יהיה סופם הרע.

קטע 8

58. הוי המאמינים! על אלה שבבעלותכם מהעבדים ועל הילדים שלא בגרו לבקש רשות להכניס אליכם שלוש פעמים (לחדרכם הפרטיים): לפני תפלת השחר, בשעת הצהרים בהסירכם את בגדיכם לשעת המנוחה, ולאחר תפלת הלילה. בשלשת זמנים אלה שבהם אינכם לבושים. אך אין בזה חטא אם יכנסו אליכם בלי בקשת רשות בשעות אחרות. ותכנסו זה אל זה. כך יבהיר לכם אלה את אותותיו, ואלה יודע וחכם.
59. על התינוקות אשר בגרו לבקש רשות באשר עשו המבגרים מלפניהם. כך יבאר לכם אלה את אותותיו, ואלה יודע וחכם.

1. ר' סורת את-תובה 9: 96; סורת אל-חשר 59: 11 - 12; וסורת אל-מנאפקון 63: 2.

60. ובאֲשֶׁר לְנָשִׁים זְקֻנוֹת וְאֲשֶׁר תֵּאָוְתוּן לְמִשְׁכָּב חִלָּפָה, אֵין עֲלֵיהֶן חֲטָא אִם יִסִּירוּ אֶת בְּגָדֵיהֶן מִבְּלִי לְהַבְלִיט אֶת קִשּׁוּטֵיהֶן, וְאוּלָם כָּכָל שְׂיִצְנִיעוּ לָכֶת כֵּן יִיטֵב לָהֶן, וְאַלְלָה שׁוֹמֵעַ וְיֹדֵעַ.

61. אֵין עֲבָרָה עַל הָעוֹר, וְעַל הַפֶּסֶחַ, וְעַל הַחוּלָה, וְאַף לֹא עֲלֵיכֶם אַתֶּם, כִּי תֹאכְלוּ מִבְּתֵיכֶם אוֹ מִבְּתֵי אֲבוֹתֵיכֶם, אוֹ מִבְּתֵי אִמּוֹתֵיכֶם, אוֹ מִבְּתֵי אַחֵיכֶם, אוֹ מִבְּתֵי אַחִיוֹתֵיכֶם, אוֹ מִבְּתֵי דוּדֵיכֶם (מִצַּד הָאֵב), אוֹ מִבְּתֵי דוּדוֹתֵיכֶם (מִצַּד הָאֵב), אוֹ מִבְּתֵי דוּדוֹתֵיכֶם (מִצַּד הָאֵם), אוֹ בְּבָתִּים אֲשֶׁר מִפֶּתַח־חֲתִימָם הִפְקְדוּ בִידֵיכֶם, אוֹ מִבְּתֵי יְדִידֵיכֶם. אֵין עֲבָרָה עֲלֵיכֶם בֵּין אִם תֹּאכְלוּ יַחְדָּו אוֹ לְבַד. אַף בְּהַכְנָסְכֶם לְבָתִּים (מִיֹּשְׁבִים בָּרְכוּ לְשִׁלוֹם אֶת הַתּוֹשְׁבִים),¹ אִמְנַם אִם תִּכְנְסוּ לְבָתִּים בְּלֹתֵי מִיֹּשְׁבִים בָּרְכוּ אֶת עַצְמְכֶם,² שְׂאֵלַת שְׁלוֹם מֵאֵת אֱלֹהָ, מִבְּרָכַת וְטוֹבָחָ. כְּזֹאת יִבְאָר לָכֶם אֱלֹהָ אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תִּשְׁכִּילוּ.

62. אַכֵּן הַמֵּאֲמִינִים הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ בְּאַלְלָה וּבִשְׁלִיחוֹ, הַמִּשְׁתַּתַּפִּים אֹתוֹ בְּאַסְפָּה בְּעֶנְיָן צְבוּרִי, לֹא יִלְכוּ בְּלִי לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ רְשָׁיוֹן. אַכֵּן אֵלֶּה אֲשֶׁר יִבְקְשׁוּ מֵאֲתֶד רְשָׁיוֹן אֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר יֶאֱמִינוּ בְּאַלְלָה וּבִשְׁלִיחוֹ. אִם יִבְקְשׁוּ רְשׁוֹת מִמֶּדָּ (הַשְּׁלִיחַ מוֹחֲמֵד) לְלָכֶת לְכָל עֶנְיָן הַנוֹגֵעַ לָהֶם, הִרְשָׁה לְאֲשֶׁר תִּרְצֶה, וּבִקֵּשׁ לְמַעַנֵם אֶת סְלִיחַת אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרוּחוֹ.

63. אֵל תִּקְרָאוּ אֶל הַשְּׁלִיחַ כְּשֶׁם שְׁאֲתֶם קוֹרְאִים אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מִי מִכֶּם מִתְנַגֵּב לְצֹאת בְּסִטֶּר בְּלִי רְשׁוֹתוֹ שֶׁל הַשְּׁלִיחַ. יִזְהָרוּ הַמִּתְנַגְּדִים לְדַבְּרֵי פֶן יַעֲמְדוּ בְּנִסְיוֹן קִשָּׁה, אוֹ יִפְגַּע בָּהֶם עֲנִשׁ מִכְּאִיב.

64. אַכֵּן לְאַלְלָה כָּל אֲשֶׁר בְּשִׁמְיָם וּבְאָרֶץ. הוּא יוֹדֵעַ אֶת מַצְבְּכֶם וְאֶת הַיּוֹם שְׁבוּ יוֹחֲזְרוּ הַבְּרִיּוֹת אֵלָיו, וְאֵז יוֹדֵיעַ לָהֶם מַה צְפוּי לָהֶם בְּעַד מַעֲשֵׂיהֶם. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

1. באומרכם : אס-סלאמו עליכום : שלום עליכם.

2. באומרכם : שלום עלינו ועל עבדי אללה הטובים.

25

סִוֵּרַת אֶל-פּוֹרְקָאן

הַקּוֹרְאָן (הַמַּבְחִין בֵּין אֱמֶת וְשָׁקֶר)

סורה זו נקראת «אֶל-פּוֹרְקָאן» משום ששם זה מופיע בפתיחתה. «אֶל-פּוֹרְקָאן» אחד מתיאורי הקוראן, המבחין בין אמת ושקר. השם הזה «אֶל-פּוֹרְקָאן» נזכר בקוראן שש פעמים: סורת אל-בקרה 2: 53, ופ' 185; סורת אאל עמראן 3: 4; סורת אל-אנפאל 8: 41; וסורת אל-אנביא' 21: 48.

הורדה במכה אחרי סורת יא. סין 36. ופסוקיה שבעים ושבעה. קיבלה את שמה «אֶל-פּוֹרְקָאן», הקוראן המבחיין בין אֱמֶת וְשָׁקֶר» מפסוק אחד.

סורת אל-פורקאן 25

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמֶן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. וַתִּבְרָךְ (אֱלֹהֵה) אֲשֶׁר הוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַפִּירְקָאן (הַקּוּרְאָן הַמִּבְחִין בֵּין אֱמֶת וְשָׁקֶר) אֶל עֲבָדוֹ (מוֹתַמֵּד)¹ לְמַעַן יִהְיֶה מִזְהִיר לְשׁוֹכְנֵי הָעוֹלָמִים, אֲשֶׁר לוֹ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ,² וְלֹא הוֹלִיד וְלֹד, וְאִין לוֹ שִׁתָּף בַּמְלוּכָה,³ וּבָרָא כָּל דָּבָר וְהַשְׁלִים אוֹתוֹ לְפִי מִדָּה מְדִיקֶת.
2. וַיִּקְחוּ (הַפְּגָנִיִּים) לָהֶם מִבְּלַעַדֵּיו אֱלִים אֲחֵרִים, לֹא יִבְרָאוּ דָּבָר, וְהֵם עֲצָמָם נִבְרָאוּ,⁴ שְׁאִין בְּכוֹחַם לְהִרְעֹ אוֹ לְהוֹעִיל אֶפְלוּ לְעֲצָמָם. וְלֹא יִשְׁלְטוּ בַּמְּוֹת וְלֹא בַּחַיִּים, וְאִינִם יְכוֹלִים לְהַחְיֹת מֵתִים.⁵
3. וְהַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, אִין זֶה (הַקּוּרְאָן) אֶלָּא שָׁקֶר שֶׁבָּדָה אוֹתוֹ בְּעִזְרַת אֲנָשִׁים אֲחֵרִים.⁶ וְהֵם כִּפְרוּ וּבָדוּ שָׁקֶר.
4. וְהֵם אָמְרוּ, אִין (הַקּוּרְאָן) אֶלָּא לִקְט אֲגָדוֹת קַדְמוֹנִיּוֹת שֶׁהוּא רָשָׁם מִפִּי מִישָׁהוּ אֲשֶׁר הִכְתִּיב לוֹ אוֹתוֹ, בָּקֶר וְעָרֵב.
5. אָמַר, הוֹרִיד אוֹתוֹ מִן הַשָּׁמַיִם הַיּוֹדֵעַ אֶת סוּדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְהוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
6. אָמְרוּ, מַה לוֹ לְשַׁלִּיחַ זֶה יֹאכַל הַמֶּאֱכָל וַיִּתְּהֵלֶךְ בַּשָּׁנוּקִים (כְּשֶׁאֵר בְּנֵי הָאָדָם)? לָמָּה לֹא הוֹרֵד אֵלָיו מִלְאָךְ מִן הַשָּׁמַיִם לְהִיּוֹת מִזְהִיר אוֹתוֹ?
7. אוֹ יִשְׁלַךְ אֵלָיו אוֹצָר (מִן הַשָּׁמַיִם),⁷ אוֹ יִהְיֶה לוֹ גֵּן אֲשֶׁר יֹאכַל מִמֶּנּוּ?⁸ אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים, אַתֶּם הוֹלְכִים אַחֲרֵי אִישׁ מִכְשָׁף.⁹

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 1 ; סורת אל-גין 72 : 19 ; וסורת פוצלת 41 : 42.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 158.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 111.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 20.

5. ר' סורת לוקמאן 31 : 28 ; סורת אל-קמר 54 : 50 ; סורת אנ-נאזעאת 79 : 13 - 14 ; סורת אצ-צאפאת

19 : 37 ; וסורת יא. סין 36 : 53.

6. ר' סורת אנ-נחל 16 : 103 - 105.

7. ר' סורת הוד 11 : 12.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 91.

9. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 47, ופ' 101.

9. רֵאָה לְמָה הֵם מַדְמִים אוֹתְךָ, כִּי תַעֲוֶה וְלֹא יוֹכְלוּ לְמַצֵּא אֶת הַשְּׂבִיל הַיָּשָׁר.¹

קטע 2

10. יִתְבָּרַךְ (אֱלֹהִים) אֲשֶׁר אִם יִרְצֶה יִתֵּן לְךָ טוֹב מְזֵה, גְּנוֹת שְׂמֵת־חַתָּן זוֹרְמִים נְהִירוֹת, וְגַם אֲרֻמוֹנוֹת יַעֲשֶׂה לְךָ.
11. וְאוֹלָם הֵם (הַכּוֹפְרִים) כְּחֹשׁוּ בְּשַׁעַת הַדִּין, וְלִמְכָּחִישׁ אֶת שַׁעַת הַדִּין הוֹעֲדִנוּ אִשׁ בּוֹעֶרֶת.
12. בְּרֹאוֹתֶיהָ אוֹתָם מִמְּקוֹם רְחוֹק יִשְׁמְעוּ אֶת נְהִמַּת זַעֲמָה וְנִשְׁפִּיפָתָה,
13. וְכֹאֲשֶׁר יִשְׁלְכוּ כְּבוֹלִים אֶל מְקוֹם דְּחוּק וְצָר בְּגִיהָלָם,² וְשֵׁם יָקוּוּ לַעֲצָמָם אֶת הַמּוֹת (כְּדִי שְׂיִהְיֶה קֶץ לַיִּסּוּרִים).
14. אִזּוּ נֹאמַר לָהֶם, אֵל תִּבְקָשׁוּ הַיּוֹם לְמוֹת פֻּעַם אַחַת אֲלֵא הִרְבֵּה פְּעָמִים.
15. אֲמַר לָהֶם, הָאֵם מְקוֹם זֶה טוֹב יוֹתֵר, אוּן גֵּן עֲדֹן אֲשֶׁר הִבְטַח לִירָאִים! הוּא יִהְיֶה לָהֶם לְגִמּוּל וּמִשְׁכָּן לְעוֹלָמִים,
16. וְשֵׁם יִנְתֵּן לָהֶם כָּל אֲשֶׁר יִרְצוּ לְנַצַּח. זֹו הִבְטַחַת רְבוּנָד שֶׁהוּא הִבְטִיחַ.
17. בְּיוֹם אֲשֶׁר יֵאָסֵף אוֹתָם וְאֵת (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר עָבְדוּ מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהִים, יִיאַמַר, הַתֵּאתֶם הַתַּעֲיִיתֶם עֲבָדֵי אֱלֹהִים, אוּ הֵם תַּעֲוֶה מִן הַדֶּרֶךְ?³
18. וְהֵם יֹאמְרוּ, לָךְ הַשִּׁבְחָ! אֵין לָנוּ סִמְכוֹת לְקַחַת לָנוּ מִגְנִים מִבְּלַעֲדֶיךָ. אוֹלָם אַתָּה נִתַּת לָאֱלֹהִים (הַכּוֹפְרִים) וְלַאֲבוֹתֵיהֶם לַחֲיוֹת חַיִּי רוּחָה עַד אֲשֶׁר שָׁכְחוּ לִזְכֹּר אוֹתְךָ, כִּי אֲבוּדִים הִיוּ.⁴
19. הִרִי הֵם (הָאֱלִילִים שֶׁעָבְדָתָם) כְּחֹשׁוּ אֶת דְּבָרֵיכֶם, וְאֵינְכֶם יְכוֹלִים לְמַנֵּעַ אֶת עֲנִשְׁכֶּם וְלֹא לַעֲזֹר לַעֲצָמְכֶם בְּמֵאוּמָה. וְכָל חוּטֵא מִכֶּם, נִתֵּן לוֹ לְחוּשׁ עֵנֶשׁ עֲצוּם.
20. וְלֹא שִׁלְחוּ לְפָנֶיךָ מִן הַשְּׁלִיחִים אֶלֵּא הָיוּ אוֹכְלִים הַמֵּאֲכָל וּמְהַלְקִים בְּשׁוֹקִים. כִּדְ אֲנַחְנוּ מַעֲמִידִים אֶתְכֶם בְּנִסְיוֹן לְרֹאוֹת אִם תִּהְיוּ בְּעָלֵי סִבְלָנוֹת, כִּי רְבוּנָד רוּחָה.⁵

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 48.

2. ר' סורת אבראהים 14 : 49; וסורת צאד 38 : 38.

3. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 116.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 44.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 124; סורת יוסוף 12 : 109; וסורת אל-אנביא' 21 : 8.

חלק 19

קטע 3

21. אֵלֶּה (עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר אֵינִם מַצְפִּים לְפָגִישָׁתָנוּ אוֹמְרִים, לוֹ הוֹרְדוּ אֵלֵינוּ הַמַּלְאָכִים מִן הַשָּׁמַיִם, אוֹ נִרְאָה אֶת רַבּוֹנֵנוּ? ¹ אָכֵן הִתְנַשָּׂאוּ בְּנַפְשָׁם, וְהֵם עָבְרוּ כָּל גְּבוּל בִּיהִירוֹתָם.
22. בַּיּוֹם אֲשֶׁר יֵרְאוּ אֶת הַמַּלְאָכִים, לֹא יִהְיֶה יוֹם בְּשׁוֹרָה טוֹבָה לַחוֹטְאִים, כִּי הַמַּלְאָכִים יֹאמְרוּ לָהֶם, אֲלֵלֶּה אֶסֶר עֲלֵיכֶם לְהַכְנִס לָנוּ עֵדוֹ.
23. אִזּוֹ נִפְנָה אֶל כָּל מַעֲשֵׂה אֲשֶׁר עָשׂוּ (בְּעוֹלָם הַזֶּה) וְנַעֲשֶׂה אוֹתוֹ אֲבָק פּוֹרַח. ²
24. אוּלַם בְּעֲלֵי גֹן עֵדוֹ יִמָּצְאוּ בַּיּוֹם הַהוּא מַעוֹן וּמִקוֹם מְנוּחָה טוֹב בַּיּוֹתֵר. ³
25. וּבַיּוֹם שָׁבוּ יִבְקְעוּ הַשָּׁמַיִם עִם הָעֲנָנִים וְהַמַּלְאָכִים יִרְדּוּ, ⁴
26. בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה הַשְּׁלֵטוֹן הָאֱמִתִּי לְרַחֲמֹו, וְיִהְיֶה זֶה יוֹם מִצּוּקָה לַכּוֹפְרִים. ⁵
27. אוֹתוֹ יוֹם יִשָּׁךְ הַכּוֹפֵר אֶת כַּפּוֹת יָדָיו וַיֹּאמֶר, לוֹ רַק הִלַּכְתִּי בְּדַרְכּוֹ שֶׁל הַשָּׁלִיחַ,
28. אוֹי לִי! לוֹ רַק לֹא לִקְחֹתִי אֶת פְּלוֹנִי (הַכּוֹפֵר) לְיָדִיד לִי, ⁶
29. הוּא הִתְעַנִּי מִן הַקּוּרְאָן שֶׁבֵּא אֵלַי. מֵאִזּוֹ וּמִתְמִיד הַפְּקִיר הַשָּׁטָן אֶת הָאָדָם.
30. אָמַר הַשָּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד), רַבּוֹנִי! בְּגִי עִמִּי נָטְשׂוּ אֶת הַקּוּרְאָן הַזֶּה. ⁷
31. כִּךְ הִקְמֵנוּ לְכָל נְבִיא לִפְנֵיךְ אוֹיֵב מִבֵּין פּוֹשְׁעֵי בְּגִי עִמּוֹ, אוּלַם רַבּוֹנֶךָ דִּיּוֹ לָךְ כְּמִדְרִיד וְתוֹמֵד.
32. אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים, לָמָּה לֹא הוֹרֵד אֱלֹו הַקּוּרְאָן מִן הַשָּׁמַיִם בְּבַת אַחַת? הוֹרְדֵנוּ אוֹתוֹ כִּךְ בְּהַדְרָגָה לְמַעַן נַחֲזֹק אֶת לִבְךָ. וְעֲשִׂינוּ אוֹתוֹ בְּרוּר וְנִקְרָאֵהוּ מֶלֶךְ בְּמַלְכָּה. ⁸
33. עַל כָּל טַעֲנָה אֲשֶׁר הַכּוֹפְרִים יָבִיאוּ לָךְ, נְבִיא לָךְ בְּאוֹרֵי אֶמֶת מִפְּרִשִׁים הֵיטֵב.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 124 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 92.

2. ר' סורת אל-בקה 2 : 264 ; וסורת אבראהים 14 : 18.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 103.

4. ר' סורת ע'אפר 40 : 16 ; וסורת אל-מודת' 74 : 9 - 10.

5. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 66 - 68.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 112 ; וסורת פוצלת 41 : 26.

7. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 106.

34. אֲדָהּ הַכּוֹפְרִים יִגְרְרוּ עַל פְּנִיָּהֶם אֶל הַגִּיהֶנֶם, הֵם הָרָעִים בְּיֹתֵר מִכָּל
הַהֲנֻשִּׁים, וְהֵם הַתּוֹעִים בְּיֹתֵר מִכָּל בְּנֵי הָאָדָם מִדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר.

קטע 4

35. נִתְּנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה), וְעָשִׂינוּ אֶת הָאֲרוֹן אַחִיו כְּעוֹזֵר לוֹ.

36. וְאַמְרָנוּ לָהֶם, לָכוּ שְׁנִיכֶם אֶל הָעָם אֲשֶׁר כָּחַשׁ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, אַחֲרֵי
שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַשְּׁמַד הַשְּׁמַדֵּנוּ אוֹתָם.

37. וְאֵת בְּנֵי עָם נוֹחַ (נֹחַ) אֲשֶׁר הִתְכַּחְשׁוּ לְשָׁלִיחִים הַטֹּבְעֵנוּ אוֹתָם (בַּמַּבּוּל),
וְעָשִׂינוּ אוֹתָם אוֹת לְבְנֵי אָדָם, וְהִכְנוּ עֹנֶשׁ מִכְאִיב לַכּוֹפְרִים.

38. וְאֵת בְּנֵי עָאד וּבְנֵי תִּי מוֹד וּבַעֲלִי אֶךְ-רִס¹ וְדוֹרוֹת רַבִּים בֵּינֵיהֶם,

39. לְכָלֶם הַבָּאנוּ מְשָׁלִים (אֶסְמִכְתָּאוֹת וְהוֹכָחוֹת), וְאֵת כָּלֶם הַשְּׁמַד הַשְּׁמַדֵּנוּ.

40. הֵם (כּוֹפְרֵי מִכָּה) עוֹבְרִים עַל יַד הָעִיר שֶׁהִמְטִירָה הַמָּטָר הָרַע בְּיֹתֵר², הֲלֹא
רְאוּ אוֹתָהּ! אָבַל הֵם לֹא הֶאֱמִינוּ בַּתַּחֲתִית הַמֵּתִים.

41. בְּרֹאוֹת הַכּוֹפְרִים אוֹתָדָהּ הֵם לוֹעָגִים לָדָהּ, הִזָּה הוּא אֲשֶׁר שָׁלַח אֱלֹהָהּ
לְשָׁלִיחִי³!

42. הוּא כְּמַעַט הִתְעָה אוֹתָנוּ מֵעַל אֱלֹהֵינוּ, לוֹלֵא הִחְזָקְנוּ בָּהֶם, אֲדָהּ סוֹפֶם
שִׁידְעוּ, כְּאֲשֶׁר יִרְאוּ אֶת הָעֹנֶשׁ, מִי הַתּוֹעָה מִכָּל בְּדֶרֶךְ.

43. הִרְאִיתָ אֶת זֶה הַלּוֹקֵחַ לוֹ אֶת תַּאֲוָתוֹ לֹאֵל! הַתּוֹכֵל לִהְיוֹת אַחֲרָי לוֹ!⁴

44. הָאֵם אַתָּה סָבוֹר כִּי מִרְבִּיתָם יִשְׁמְעוּ אוֹ יִבִּינוּ? לֹא! הֵם רַק כְּבִהְמוֹת,
אֶפְלוּ תוֹעִים יוֹתֵר מִן הַדֶּרֶךְ.

קטע 5

45. הָאֵם לֹא רְאִיתָ אִידָהּ רְבוּנָדָה פּוֹשֵׁט אֶת הַצֵּל, וְלוֹ רָצָה הָיָה מִפָּסִיק אֶת
תְּנוּעָתוֹ,⁵ וְאוֹלָם צִוִּינוּ אֶת הַשְּׁמֶשׁ לְהִרְאוֹתוֹ.

46. וְאַחֲרֵי כֵן אֲנַחְנוּ מוֹשְׁכִים אֶת הַצֵּל בַּחֲזָרָה אֵלֵינוּ לֹאט לֹאט.

1. ר' סורת קאף 50 : 12.

2. העיר היא סדום.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 32.

4. ר' סורת פאטר 35 : 8.

5. ר' סורת אל-קצצ 28 : 71 - 72.

47. הוא אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הַלִּילָה כְּלָבוּשׁ¹, וְאֶת הַשָּׁנָה לְמִנוּחָהּ, וְעָשָׂה אֶת הַיּוֹם לְהַשְׁיֵג מַחִיָּה.²
48. וְהוּא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶת הָרוּחוֹת בְּשׁוֹרָה טוֹבָה מִלִּפְנֵי רַחֲמָיו, וְהוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מִיָּם טְהוֹרִים,
49. לְמַעַן לְהַחְיֹת בָּהֶם אֲדָמָה שֶׁהִיְתָה מֵתָה³ וּלְהַשְׁקוֹת הַמּוֹן אָדָם וּבְהֵמָה מִמָּה שֶׁבָרָאנוּ.⁴
50. וְהַפְצָנוּ אוֹתָם (הַמַּיִם) בֵּינֵיהֶם לְמַעַן יִזְכְּרוּ, וְאוֹלַם מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים סָרְבוּ לְהִזְכֹּר וּכְפְּרוּ.
51. וְלוֹ רָצִינוּ, שְׁלַחְנוּ בְּכָל עִיר מִזְהִיר,⁵
52. לָכֵן אֵל תִּשְׁמַע לְכּוֹפְרִים, וְהִלַּחֵם בָּהֶם מִלַּחְמָה גְּדוֹלָה (בְּעֶזְרַת הַקּוֹרְאָן הַזֶּה).⁶
53. אֲלֵלָה הוּא זֶה אֲשֶׁר עָרַבָב אֶת שְׁנֵי הַיָּמִים, הָאֶחָד שְׁמִימִיּוֹ מִתּוֹקִים וְעֶרְבִים, וְהַשְׁנִי שְׁמִימִיּוֹ מְלוּחִים וּמָרִים, וְשֵׁם מִצַּר בֵּינֵיהֶם וּמַחְסוֹם סָגוּר וּמִסְגָּר.⁷
54. וְהוּא אֲשֶׁר בָּרָא מִן הַמַּיִם אָדָם, וְנָתַן לוֹ יַחְסִי מִשְׁפָּחָה קְרוֹבִים וּרְחוּקִים, כִּי רְבוּנָדָה הַכֹּל כָּלִל.
55. וּבְכָל זֹאת עוֹבְדִים הַכּוֹפְרִים, בְּמָקוֹם אֲלֵלָה, אֲלִילִים אֲשֶׁר לֹא יוֹכְלוּ לְהוֹעִיל אוֹ לְהִזִּיק לָהֶם, וְכָד נִלְחַם הַכּוֹפֵר נֶגֶד רְבוּנוּ.⁸
56. אוֹלַם אוֹתָדָה (מוֹחֲמַד) שְׁלַחְנוּ כְּמַבְשָׁר וּמִזְהִיר.
57. אָמַר לָהֶם, אֵינִי מִבְקָשׁ מִכֶּם שְׂכָר עַל זֶה, אֲנִי רַק עוֹזֵר לָכֶם וּלְכָל מִי שִׁירָצָה לְמַצָּא שְׁבִיל אֶל רְבוּנוּ.⁹
58. סִמָּד עַל הַחִי אֲשֶׁר לֹא יָמוּת (אֲלֵלָה), וְשִׁבַּח אֶת תִּהְלָתוֹ,¹⁰ כִּי הוּא הַבָּקִיא הַטּוֹב בְּיוֹתֵר בְּחֻטְאֵי עֶבְדָיו.

1. ר' סורת אש-שמש 91 : 4.

2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 73.

3. ר' סורת אל-חגי' 22 : 5.

4. ר' סורת אש-שורא 42 : 28 ; וסורת אר-רום 30 : 50.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 19, ופי' 92 ; סורת הוד 11 : 17 ; וסורת אל-אעראף 7 : 158.

6. ר' סורת את-תובה 9 : 73.

7. ר' סורת אנ-נמל 27 : 61 ; וסורת אר-רחמאן 55 : 19 - 21.

8. ר' סורת יא. סין 36 : 74 - 75.

9. ר' סורת את-תכויר 81 : 28.

10. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 67 ; סורת הוד 11 : 23 ; סורת אל-חדיד 57 : 3 ; סורת אל-מולכ 57 : 6 ;

וסורת אל-מוזמל 73 : 9.

59. הוא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם בְּשֵׁשֶׁה יָמִים, וְאַחֵר כִּדְּ עָלָה עַל כֶּסֶּ הַמַּלְכוּת, הוּא הָרַחֲמָן. אִם יֵשׁ לָךְ סִפְקוֹת שְׂאֵל עָלֶיךָ אֶת (הַשְּׁלִיחַ) הַבָּקִיָּא בְּגִדְלָתוֹ.
60. וְאִם אוֹמְרִים לָהֶם, סִגְדוּ לְרַחֲמָן! הֵם אוֹמְרִים, מִי הוּא הָרַחֲמָן? הֲאֵם נִסְגֵּד לְמִי שְׂאֵתָה תִצְנֶה לָנוּ? וְזֶה הוֹסִיף לְסִטְיָתָם וְהִתְרַחֲקוּתָם מִן הָאֱמוּנָה.

קטע 6

61. יִתְבַּרֵּךְ מִי שֶׁשָּׂם בְּשָׁמַיִם מַעֲרָכוֹת כּוֹכָבִים עִם מְנוּחָה (הַשָּׁמֶשׁ) וְיָרַח מְאִיר.
62. וְהוּא אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת הַלַּיְלָה וְאֶת הַיּוֹם חֲלִיפוֹת זֶה לָזֶה, לְמַעַן כָּל אֲשֶׁר יִרְצֶה לִזְכֹּר אוֹ לְהַכִּיר טוֹבָה.
63. עוֹבְדֵי הָרַחֲמָן הַמְהַלְכִים בָּאָרֶץ בַּעֲדֵינוּ, וּבַדְּבָרָם אֶתֶם הַנִּבְעָרִים בְּגִסּוֹת, יֹאמְרוּ, «שָׁלוֹם»¹
64. הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר מְבַלִּים לִילוֹתֵיהֶם מִתַּפְלָלִים אֶל רְבוּנָם בְּסִגִּידָה וּבַעֲמִידָה,²
65. וְהֵם אֲשֶׁר מִתַּפְלָלִים לְרְבוּנָם, רְבוּנָנוּ! הָרַחֵק מֵאֲתָנוּ אֶת עֲנֹשׁ גִּיהֶנָּם, כִּי עֲנֹשׁוּ נִצְחִי,
66. מֶה רַע לְשָׁכֵן וְלַחֲיוֹת בּוֹ.
67. וְכֹאֲשֶׁר הֵם תּוֹרְמִים (מַהוֹנִם), אֵינָם מְפַזְרִים וְאֵינָם מְקַמְצִים, כִּי אִם יִשְׁמְרוּ עַל דֶּרֶךְ בֵּינֵנָם,³
68. וְהֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינָם קוֹרְאִים וּמִתַּפְלָלִים לְאֵל אַחֵר זולַת אֱלֹהָהּ, וְלֹא יִהְיֶה אֶת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר אִסַּר אֱלֹהָהּ בְּלִי צְדוּקָה, וְלֹא יִזְנוּ. וְאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה זֹאת יָבוֹא עָלָיו עֲנֹשׁוֹ,
69. וּבַיּוֹם תִּחְיֶה הַמָּתִים יִכְפַּל עֲנֹשׁוֹ, וְיִשְׁאָר מִלֹּא חֶרֶף בְּגִיהֶנָּם לְנִצָּחַ,
70. אוּלָם אֱלֹהָ אֲשֶׁר חֲזָרוּ בְּתִשׁוּבָה וְהִאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ מַעֲשִׂים טוֹבִים, לָהֶם יִחְלִיף אֱלֹהָהּ אֶת הָרְעוֹת בְּטוֹבוֹת, כִּי אֱלֹהָהּ סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.
71. הַחֲזֹזִים בְּתִשׁוּבָה וְהַעוֹשִׂים אֶת הַטוֹב וְחוֹזְרִים מִתַּחֲרֻטִּים אֶל אֱלֹהָהּ,
72. וְאֵלֶּה שְׂאֵינָם מְעִידִים עֲדוֹת שֶׁקֶר, וּבַעֲוִיבָרָם עַל יַד דּוֹבְרֵי הַבֵּל, יִמְשִׁיכוּ בְּדֶרֶכָם בְּכַבּוֹד,

1. ר' סורת אל-קצצ 28 : 55.

2. ר' סורת אס-סגידה 32 : 16 ; סורת אז-זומר 39 : 9 ; וסורת אד-ד'אריאת 51 : 17 - 18.

3. ר' סורת אל-אסרא 17 : 29.

73. וְהִם אֲשֶׁר אִם יִזְכִּירוּ לָהֶם אֶת אוֹתוֹת רַבּוֹנָם, אֵינָם שׁוֹמְעִים אוֹתָם בְּחַרְשׁוֹת וְעִוְרוֹן (אֶלָּא מְקַשְׂיָבִים אֲלֵיהֶם בְּעֵין וּבִאֵזֶן פְּתוּחָה),
74. וְהִם הָאוֹמְרִים, רַבּוֹנֵנוּ! תָּן לָנוּ קוֹרַת עֵין (נַחַת) בְּנִשׁוֹתֵינוּ וּלְדִינוּ, וַעֲשֵׂה אוֹתָנוּ דְּגִמַּת מוֹפֵת לִירָאִים,
75. כֹּל אֵלֶּה יִקְבְּלוּ כְּגִמּוּל עַל סִבְלָנוּתָם הַחֲדָר הָעֲלִיּוֹן (בְּגוֹ עֵדוֹ), וְשֵׁם יִתְקַבְּלוּ בְּבִרְכָּה וּדְרִישַׁת שְׁלוֹם,
76. וְשֵׁם יִשְׁכְּנוּ לְנֶצַח, יָפָה הוּא לְמָכוֹן וּלְמָקוֹם.
77. אַמֵּר, לֹא הִיָּה רַבּוֹנִי שֵׁם לֵב אֲלֵיכֶם לוֹלֵא קְרִיאַתְכֶם. וְאוֹלָם אַתֶּם הַכַּחֲשָׁתָם, וְלָכוּ אֵין לָכֶם מָנוֹס מִהָעֵנֶשׁ.

26

סִוֵּרַת אֶשְׁ-שׁוּעֵרָא הַמְשׁוֹרְרִים

סורה זו קבלה את שמה «אֶשְׁ-שׁוּעֵרָא», הַמְשׁוֹרְרִים» משום ששם זה ברבוי נזכר בה פעם אחת בלבד. (ר' פ' 224). אללה גינה את המשוררים בגלל שרבים מהם משקרים ואומרים מה שאינם עושים. אומנם הביטוי «שאער» ביחיד הופיע כמה פעמים, ר' סורת אל-אנביא' 21 : 5 ; אצ-צאפאת 37 : 36 ; אט-טור 52 : 30 ; ואל-חאקה 69 : 41. הכוונה מהזכרת המשוררים בסורה זו היא להשוות בין המשוררים המשקרים והנביאים הצודקים. הורדה במכה אחרי סורת אל-ואקעה 56, ופסוקיה מאתים עשרים ושמונה. קיבלה את שמה «הַמְשׁוֹרְרִים» מפסוק מאתים עשרים וארבעה.

סורת אש-שוערא' 26

בָּשֶׁם אֶלְלָה הֶרְחֵמָן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. ט. ס. מ¹
2. אֶלָּה אוֹתוֹת הַסֶּפֶר הַגְּלוּי.²
3. הָאֵם אַתָּה מִתְּפַקֵּעַ מִכַּעַס בְּגִלָּל (שְׁאֵנִישִׁי מִכָּה הַכּוֹפְרִים) אֵינָם מֵאֲמִינִים?³
4. אִם נִרְצָה נוֹרִיד אֲלֵיהֶם יֵס מִן הַשְּׂמִים שְׁיִהְיוּ צִוְּאֲרִיָּהֶם כְּפוּפִים לוֹ בְּהַכְנָעָה.⁴
5. בְּכָל פַּעַם שֶׁבָּאָה אֲלֵיהֶם אִזְהָרָה חֲדָשָׁה מִן הֶרְחֵמָן, הֵם פּוֹנִים לָהּ עֵרָף,⁵
6. וּמִתְּכַחֲשִׁים לָהּ, אוֹלָם עוֹד יָבוֹא עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ שֶׁהָיוּ לוֹעֲגִים לוֹ.⁶
7. הָאֵם אֵינָם רוֹאִים אֶת הָאֲדָמָה, כִּמְהָ הַצִּמְחָנוּ בָּהּ מִכָּל סוּג מִפְּאָר?⁷
8. בָּזָה יֵשׁ אוֹת, אֲדָרְבָּם אֵינָם מֵאֲמִינִים.
9. רְבוּנָד הוּא הָעֶזּוֹז וְהֶרְחוּם.

קטע 2

10. זָכַר כְּאֶשֶׁר קָרָא רְבוּנָד אֶל מוֹסָא, לֵךְ אֶל הָעָם הַכּוֹפֵר,
11. הָעָם שֶׁל פְּרָעָה, (וְאָמַר לָהֶם), הָאֵם לֹא יֵרָאוּ (הָעֶנֶשׁ שֶׁל אֶלְלָה)?
12. אָמַר, רְבוּנִי! חוֹשֵׁשׁ אֲנִי שֶׁלֹּא יֵאֲמִינוּ לְדַבְּרִי,
13. וְאֶרְגִּישׁ אִי נוֹחִיוֹת,⁷ וְלִשׁוֹנִי לֹא יִדְבֵּר בְּרֵהִיטוֹת,⁸ לָכֵן שְׁלַח (הַנְּבוּאָה) אֶל הָאֲרוֹן,
14. גַּם יֵשׁ לָהֶם תְּבִיעָה נִגְדִּי, וּמִפִּחַד אֲנִי פֶן יִהְרָגוּנִי.⁹

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. סין. מים.
 2. פתיחה זו נמצאת בראש סורות שונות, כמו: סורת יוסוף 12; סורת אל-קצצ 28; וסורת צאד 38.
 3. ר' סורת אל-כהף 18: 6; וסורת פאטר 35: 8.
 4. ר' סורת יונס 10: 99; וסורת הוד 11: 118 - 119.
 5. ר' סורת יוסוף 12: 102; וסורת יא. סין 36: 30.
 6. ר' סורת אל-מואמנון 23: 44.
 7. ר' סורת הוד 11: 12; וסורת אל-חג'ר 15: 97.
 8. ר' סורת טא. הא 27: 28.
 9. ר' סורת טא. הא 20: 45.

15. (אַלְלָה) אָמַר, לֹא וְלֹא! לָכוּ שְׁנֵיכֶם עִם אוֹתוֹתֵינוּ, וְאָנוּ אֲתִיכֶם
מִקְשִׁיבִים,¹
16. לָכוּ אֶל פְּרָעָה וְהִגִּידוּ לוֹ, אֲנַחְנוּ שְׁלִיחֵי רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
17. שְׁלַח אֶתְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
18. אָמַר (פְּרָעָה אֶל מוֹסֵא), הָאֵם לֹא גִדְּלָנוּ אוֹתָךְ בְּבֵיתֵנוּ מִיִּלְדוּתְךָ וְנִשְׁאַרְתָּ
עִמָּנוּ מִסֵּפֶר שָׁנִים מִחַיֶּיךָ,
19. וְעָשִׂיתָ מָה שֶׁעָשִׂיתָ, וְהִנֵּךְ לֹא מִכִּיר לִי טוֹבָה?
20. אָמַר (מוֹסֵא), מָה שֶׁעָשִׂיתִי אִזְּ הִיָּה מִתּוֹךְ תַּעֲרִיָּה,
21. וּבְרַחֲתִי מִפְּחָדִי מִכֶּם, וְהֶעֱנִיק לִי רַבּוֹנִי חֲכָמָה וְעָשָׂה אוֹתֵי כְּשָׁלִיחַ,
22. (וְאַתָּה חוֹשֵׁב שֶׁגִּדְּלָתָ אוֹתִי בְּבֵיתְךָ) חֲסֵד שֶׁעָשִׂיתָ לִי בְּזִמּוֹן שֶׁשְׁעַבְדָּתָ אֶת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל?
23. וְאָמַר פְּרָעָה, וּמִי הוּא רַבּוֹן הָעוֹלָמִים?²
24. וְאָמַר (מוֹסֵא), הוּא רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, אִם בְּטוּחִים
בָּזָה אַתָּם, עַל כֵּן הָאֲמִינוּ?
25. וְאָמַר (פְּרָעָה) לְאַלְהָ שֶׁהָיוּ מִסְבִּיב לוֹ, הֲלֹא שְׁמַעְתָּם?
26. (וּמוֹסֵא) הוֹסִיף, וְהוּא רַבּוֹנְכֶם וְרַבּוֹן אֲבוֹתֵיכֶם הָרְאשׁוֹנִים,
27. וְאָמַר (פְּרָעָה), אֲכֹן שְׁלִיחְכֶם אֲשֶׁר נִשְׁלַח אֲלֵיכֶם מִשְׁגָּע,³
28. הוֹסִיף (מוֹסֵא), רַבּוֹן הַמִּזְרָח וְהַמַּעֲרָב, וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, אִם מִשְׁכִּילִים
אַתָּם,⁴
29. אָמַר (פְּרָעָה), אֲכֹן אִם תִּקַּח לָךְ אֶלֶּה זֹלָתִי, אֲשִׁימָךְ בַּמַּעֲצָר,
30. אָמַר (מוֹסֵא), אֲפֹלוּ אִם אָבוֹא אֲלֶיךָ בְּהוֹכָחָה חוֹתְקָתָ?
31. וְאָמַר (פְּרָעָה), הֲבֵא אוֹתָהּ אִם בָּאָמַת אֶתָּה צוֹדֵק,⁵
32. אִזְּ הַשְּׁלִיךְ מוֹסֵא אֶת מִטָּהוּ וַיְהִיָּה לְנַחֵשׁ אֲמַתִּי,
33. וַיּוֹצֵא אֶת יָדוֹ (מִחִיקוֹ), וַהֲנִה לְבָנָה הִיא לְרָאִים (בְּלִי צָרַעַת).⁶

1. ר' סורת טא. הא 20 : 46 ; וסורת אל-קצצ 28 : 35.

2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 18 ; וסורת אז-זוחרוף 43 : 54.

3. ר' סורת אל-חגיר 15 : 6.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 258.

5. ר' סורת אל-אעראף 7 : 106.

6. ר' סורת אל-אעראף 7 : 107 - 108.

קטע 3

34. וְאָמַר (פִּרְעָה) לַמְּנַהֲיָגִים אֲשֶׁר סָבִיבוֹתָיו, אַכֹּן זֶה הוּא מְכַשֵּׁף אִמּוֹ,
35. רוֹצֵה הוּא לְנַשְׁלֶכְךָ מֵאַרְצְךָ בְּכַשְׁפָּיו. מָה עֲצָתְךָ?
36. אָמְרוּ, עֲבֹב אוֹתוֹ וְאֵת אַחִיו לְזָמֹן מָה, וּשְׁלַח בְּעָרִים מֵאַסְפִּים,
37. וַיָּבִיאוּ לָךְ כָּל מְכַשֵּׁף אִמּוֹ.¹
38. וְהַמְכַשְׁפִּים בָּנְסוּ לְמוֹעֵד יוֹם קְבוּעַ.²
39. וַנֹּאמֶר לְאַנְשֵׁים, הֲאֵם אַתֶּם מִתְאַסְפִּים?
40. אוֹלֵי גִלְדֹּ אַחֲרֵי הַמְכַשְׁפִּים אִם הֵם מְנַצְחִים.
41. וְכַאֲשֶׁר בָּאוּ הַמְכַשְׁפִּים אָמְרוּ לְפִרְעָה, הֲאֵם נִקְבַּל פָּרֶס אִם נִנְצַח?
42. וְהוּא עָנָה, אֲמַנִּם כֹּן, וְגַם תִּהְיֶה מִן הַמְקַרְבִּים לָנוּ.³
43. אַזְ אָמַר מוֹסָא לְמְכַשְׁפִּים, הִשְׁלִיכוּ מַה שֶּׁבְּרָצוֹנְכֶם לְהַשְׁלִיךְ,
44. וְהֵם הִשְׁלִיכוּ חֲבִלֵיהֶם וּמִטּוֹתֵיהֶם בְּהִשְׁבָּעַם, בְּעֹז פִּרְעָה אֲנוּ מְנַצְחִים.
45. וְהִנֵּה מוֹסָא הַשְׁלִיךְ אֶת מִטָּהוּ, וְהוּא בָּלַע אֶת אַחִיזַת הָעִינִים שְׁלֶהֶם,⁴
46. וַנִּפְּלוּ הַמְכַשְׁפִּים מִשִּׁתְּחוּים,
47. וְאָמְרוּ, כָּבֹד הָאֱמָנוּ בְּרַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
48. רַבּוֹן מוֹסָא וְהָאֲרוֹן.
49. וְאָמַר (פִּרְעָה), הִתְאַמֵּינוּ לוֹ לִפְנֵי שְׁהֲרִשִׁיתִי לָכֶם? אַכֹּן, בְּנִרְאָה שֶׁהוּא הַגָּדוֹל שֶׁבָּכֶם שְׁלֵמִיד אַתֶּכֶם אֶת הַכְּשׁוֹף! סוֹפְכֶם לְדַעַת כִּי אֶקְטַע אֶת יְדֵיכֶם וְרִגְלֵיכֶם חֲלִיפוֹת, וְאַחֵר כֵּךְ אֶצְלֵב אֶתְכֶם יַחְדוֹ,⁵
50. אָמְרוּ, אִין רַע. אַכֹּן אֲנַחְנוּ חוֹזְרִים אֶל רַבּוֹנֵנוּ,⁶
51. וְאַנְחֵנוּ מְקוּיִם שֶׁבְּהִיּוֹתֵנוּ מִרְאֲשׁוֹנֵי הַמְּאֱמִינִים (מִבְּנֵי עַמָּד) יִסְלַח לָנוּ רַבּוֹנֵנוּ עַל חֲטָאֵינוּ (אֲשֶׁר עָשִׂינוּ לִפְנֵי שֶׁהָאֱמָנוּ).⁷

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 111 - 112.

2. ר' סורת טא. הא 20: 59.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 113 - 114.

4. ר' סורת טא. הא 20: 118.

5. חליפות, יד ימין ורגל שמאל, ויד שמאל ורגל ימין. ר' סורת אל-אעראף 7: 124.

6. ר' סורת אל-אעראף 7: 125.

7. ר' סורת טא. הא 20: 73.

קטע 4

52. אחר כן השרינו למוסא, צא עם עבדי בלילה, כי רודפים אחריכם.
53. ושלח פרעה בערים מאספים (לאסוף חילים).
54. (ואמר פרעה), אלה הם עדה קטנה,
55. אשר הרגיו אותנו.
56. ואנחנו כלנו מוכנים ועומדים על המשמר.
57. ונוציא אותם (פרעה ואנשיו) מגנים ומעגלות,
58. ומאוצרות ומקום מפאר,
59. כך עשינו, והורשנו כל אלה (האוצרות) לבני ישראל,¹
60. ורדפו אחריהם בפקר (עם זריחת השמש),²
61. וכאשר ראו שני המהנות זה את זה, אמרו אנשי מוסא, הם עומדים להשיג אותנו.
62. אמר (מוסא), לא ולא, כי רבוני עמי והוא נחני מישרים.
63. אז השרינו למוסא, הבה במטף את הים, והים נקבע, וכל חלק (מן הים) כהר עצום הנשא.³
64. ונמשך שמה (אל תוך הים) את האחרים (פרעה ואנשיו),
65. והצלנו את מוסא ואת אשר אתו יחדו,
66. והטבענו את האחרים (פרעה ואנשיו).
67. אכן בזה אות, אך מרביתם לא יאמינו.
68. רבונך הוא העוז והרחום.

קטע 5

69. וקרא לפניהם על דבר אברהם,
70. באומרו אל אביו ובני עמו, מה זה אתם עובדים?
71. אמרו, אנו עובדים פסלים ונשאר מסורים להם.⁴
72. ואמר, הישמעו אתכם כאשר תקראו אליהם לעזרה?

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 137; סורת אל-קצצ 28: 5 - 6; וסורת אד-דוח'אן 44: 23 - 28.

2. ר' סורת טא. הא 20: 77.

3. ר' סורת טא. הא 20: 78.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21: 52.

73. או שָׁמָא יוֹעִילוּ לָכֶם או נִזְיָקוּ?
74. וְאָמְרוּ, (לֹא), כִּי מִצָּאֵנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׂים כֵּן,¹
75. אָמַר. רָאוּ אֶת אֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ,
76. אַתֶּם וְאֲבוֹתֵיכֶם הָרָשׁוֹנִים,
77. הֵם (הַפְּסִילִים) אוֹיְבִים לִי, בִּלְעָדֵי רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,²
78. אֲשֶׁר בָּרָא אוֹתִי. הוּא יִנְחֵנִי לְמִישָׁרִים,
79. וְהוּא אֲשֶׁר יֹאכִילֵנִי וְיִשְׁקֵנִי,
80. וּבִמְחֻלָּתִי הוּא אֲשֶׁר יִרְפָּאֵנִי,
81. וְהוּא אֲשֶׁר יְמִיתֵנִי, אַחֵר יַחֲיֵנִי,
82. וְהוּא אֲשֶׁר אֶקְוֶה כִּי יִסְלַח לִי חַטָּאתִי בְיוֹם הַדִּין.
83. רַבּוֹנִי! תֵּן לִי חֲכָמָה וְצָרְפְּנִי אֶל הַצַּדִּיקִים,
84. וְתֵן לִי שֵׁם טוֹב לְדוֹרוֹת הַבָּאִים,³
85. וְקַבֵּעַ אוֹתִי בֵּין אֱלֹהִי שְׂיִירְשׁוּ גִּנַּת הַנֶּלֶם,
86. וְסִלַּח לְאָבִי, כִּי הָיָה מִן הַתּוֹעִים,⁴
87. וְאֵל תְּבִיִּשְׁנִי בְיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים,
88. בְּיוֹם שְׁלֵא יוֹעִילוּ נְכָסִים וּבָנִים,
89. אֶלָּא מִי שֶׁבָּא אֶל אֱלֹהִים בְּלֵב שָׁלֵם.
90. וְיִקְרַב גֵּן עֵדֶן לְיִרְאִים,
91. וְנִגְלָתָה גִּיהֶנֶם לְשׁוֹגִים,
92. וְנֶאֱמַר אֲלֵיהֶם, אֵיפָה הֵם (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר הֵייתֶם עוֹבְדִים,
93. מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהִים? הַיּוֹכְלוּ לְהִגֹּן עֲלֵיכֶם, או לְהִגֹּן עַל עַצְמָם?
94. וְהוֹטְלוּ אֶל תּוֹכָהּ (גִּיהֶנֶם) הֵם וְהַתּוֹעִים,
95. וּגְדוּדֵי אֲבָלִים (הַשָּׁטָן) גַּם יַחַד.
96. וְאָמְרוּ, וְהֵם רַבִּים בִּינֵיהֶם בְּתוֹכָהּ,

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 53.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 81 ; סורת יונס 10 : 71 ; סורת הוד 11 : 54 - 56 ; סורת אז-זוח'רופ 43 : 26 - 28 ; וסורת אל-מומתחנה 60 : 4.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 122 ; סורת אל-ענכבות 29 : 27 ; וסורת אז-צאפאת 37 : 108 - 110.

4. ר' סורת אבראהים 14 : 41 ; סורת את-תובה 9 : 114 ; וסורת אל-מומתחנה 60 : 4.

97. חי אֵלֶּלָה! כִּי הִיִּינוּ בַתְּעִיָּה בְּרוּרָה,
98. בְּהִשּׁוּתֵנוּ אֶתְכֶם אֶל רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
99. הַפּוֹשְׁעִים, הֵם אֲשֶׁר הִתְעוּ אוֹתֵנוּ,
100. אֵין לָנוּ עֵתָה מְלִיצִים,
101. וְלֹא יָדִיד חֵם,
102. לוֹ רַק נִתֵּן לָנוּ לָשׁוּב (לְעוֹלָם), הִיִּינוּ מִן הַמַּאֲמִינִים.
103. אָכֵן בָּזָה אוֹת, אֵד מְרִבִּיתָם לֹא יֶאֱמִינוּ,
104. וְרַבּוֹנֵךְ הוּא הָעִזּוֹ וְהַרְחוּם.
- קִטְעַ 6**
105. וּבְנֵי עַם נוּחַ גַּם הֵם הִתְכַּחֲשׁוּ לְשָׁלִיחִים,
106. בְּאֲמֹר לָהֶם אַחִיהֶם נוּחַ, הֲאֵם לֹא תִירָאוּ אֶת אֵלֶּלָה?
107. שְׁלִיחַ נֶאֱמַן אֲנִי לָכֶם,
108. יִרְאוּ אַפּוֹא אֶת אֵלֶּלָה וְשִׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
109. וְלֹא אֲשַׁאל מִכֶּם כָּל שֶׁכָּר עַל הַדָּבָר הַזֶּה, כִּי כָּל שֶׁכָּרִי עַל רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
110. יִרְאוּ אַפּוֹא אֶת אֵלֶּלָה וְשִׁמְעוּ בְּקוֹלִי.
111. אָמְרוּ, כִּיצַד נֶאֱמִין לָךְ, וְרַק הַבְּזוּיִים הָלְכוּ אַחֲרֶיךָ?
112. אָמַר (נוּחַ), לֹא מִשְׁנָה בְּשִׁבְלִי מֶה הֵם עוֹשִׂים.
113. כִּי הֵם אַחֲרָאִים בְּפָנַי רַבּוֹנִי בְּלִבָּד, לוֹ תַחֲוִשׁוּ,
114. וְלֹא אֶגְרֹשׁ מֵעַל פָּנַי אֶת הַמַּאֲמִינִים,
115. אֵין אֲנִי אֶלָּא מְזַהֵר גְּלוּי.
116. אָמְרוּ, נוּחַ! אִם לֹא תִפְסִיק אֶת זֶה, תִּהְיֶה בֵּין הַנִּנְגָּמִים.
117. אָמַר, רַבּוֹנִי! בְּנֵי עַמִּי מְכַחֲשִׁים לִי,
118. שֹׁפֵט אֶתְּהָ בֵּינִי לְבִינֵם, וְהִצַּל אוֹתִי וְאֶת הַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר אֵתִי.
119. וְהִצַּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת אֲשֶׁר אֵתוֹ בַּתְּכָה הָעֲמוּסָה,
120. וְהִטְבַּעְנוּ אַחֲרָי כֹּן אֶת הַנִּשְׁאָרִים (הַכּוֹפְרִים),
121. אָכֵן בָּזָה אוֹת, אֵד מְרִבִּיתָם לֹא יֶאֱמִינוּ,
122. וְרַבּוֹנֵךְ הוּא הָעִזּוֹ וְהַרְחוּם.

קטע 7

123. גַם אַנְשֵׁי עֶאֱד הִתְכַּחְשׁוּ לְשְׁלִיחִים (וּבְמִיָּחַד לְשְׁלִיחֵם הַיּוֹד),
 124. בְּאִמּוֹר לָהֶם אַחִיהֶם הַיּוֹד, הֲלֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהֶה!
 125. שְׁלִיחַ נֶאֱמָן אֲנִי לָכֶם,
 126. יִרְאוּ אֶת אֱלֹהֶה וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
 127. וְלֹא אֶשְׁאַל מִכֶּם כָּל שָׁכָר עַל הַדְּבָר הַזֶּה, כִּי כָּל שְׁכָרִי מֵרַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
 128. הִתְבַּנּוּ לָכֶם עַל כָּל מְקוֹם גְּבוּהָ בְּנִינִים מִפְּאָרִים לְשַׁעֲשׁוּעִים?
 129. וְתִקִּימוּ מִבְּצָרִים, כִּאֱלוֹ תַחֲיוּ לְנֶצַח?
 130. וּבִתְקַפְּכֶם (אֲנָשִׁים) תִּתְקַפּוּ (אוֹתָם) בְּעָרִיצִים.
 131. יִרְאוּ אִפּוּא אֱלֹהֶה וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
 132. וְיִירָאוּ אֶת זֶה אֲשֶׁר הָעֲנִיק לָכֶם אֶת אֲשֶׁר תִּדְעוּ,
 133. הָעֲנִיק לָכֶם מִקְנֶה, וּבָנִים,
 134. וְגִנוֹת, וּמַעֲנִוֹת.
 135. אַכֵּן מִפֶּחַד אֲנִי פֶן יָבוֹא עֲלֵיכֶם עֲנֵשׁ יוֹם עָצוֹם.
 136. אֲמָרוּ, אַחַת הִיא לָנוּ אִם תִּזְהִיר אוֹ לֹא תִזְהִיר אוֹתָנוּ,¹
 137. אִין זֶה (מַה שְּׁאֲנַחְנוּ עוֹשִׂים) אֵלֶּא מְנַהֵג הָרֵאשׁוֹנִים,
 138. וְאֲנַחְנוּ אֵינָנו נֶעֱנָשִׁים.
 139. הֵם הִתְכַּחְשׁוּ לוֹ, וְאֲנַחְנוּ הַשְׁמִדְנוּ אוֹתָם. אַכֵּן בָּזָה אוֹת, אַךְ מִרְבִּיתָם לֹא
 יֵאֲמִינוּ,²
 140. רַבּוֹנָךְ הוּא הָעֹזֵז וְהַרְחוּם.

קטע 8

141. בְּנֵי תִ' מוֹד הַכְּחִישׁוּ לְשְׁלִיחִים,
 142. בְּאִמּוֹר אַחִיהֶם צֹאֲלַח, הָאֵם לֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהֶה?
 143. אֲנִי שְׁלִיחַ נֶאֱמָן לָכֶם,
 144. יִרְאוּ אִפּוּא אֶת אֱלֹהֶה וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
 145. אִין אֲנִי דוֹרֵשׁ מִכֶּם שָׁכָר, כִּי שְׁכָרִי עַל רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.

1. ר' סורת אל-בקה 2: 6; סורת יונס 10: 96 - 97; וסורת הוד 11: 53.

2. ר' סורת פוצלת 41: 15; סורת אל-אחאקף 46: 25; סורת אנ-נגים 53: 50; סורת אל-חאקה 60: 7;

וסורת אל-פג'יר 89: 6 - 7.

146. החושבים אתם כי תשארו כאן בטוחים,
 147. בגנות ומענות,
 148. ושלדות תבואה ונצי תמרים בשלים,
 149. ותחצבו בתים בהרים בכשרון,
 150. יראו אפוא את אלה ושמעו בקולי,
 151. ואל תציתו לדברי המשחיתים,
 152. אשר ישחיתו על הארץ ולא יעשו הישר.
 153. הם אמרו, אכן, אתה מן המכשפים,
 154. אין אתה בלתי אם אדם כמוני, הבא אפוא אות אם אתה צודק.
 155. אמר, הנה נאקה (גמלה), לה משקה ולכם משקה יום קבוע,
 156. ולא תגעו בה לרעה, פן יאחו בכם ענש יום עצום,
 157. ואולם הם הרגו אותה, אך למחרת התחרטו,¹
 158. משום שבא עליהם הענש. אכן בזה אות, אך מרביתם לא נאמינו.
 159. רבונך הוא העוזז והרחום.

קטע 9

160. גם בני עם לוט התכחשו לשליחים,
 161. אמר להם אחיהם לוט, הלא תיראו את אלה?
 162. אכן אני שליח נאמן לכם,
 163. יראו אפוא אלה ושמעו בקולי,
 164. אין אני דורש מכם שחר, כי שכרי על רבון העולמים.
 165. התבואו אל הזכרים בתאווה מבני אדם,
 166. ומזניחים את נשותיכם שברא אלה עבורכם? אכן, אנשים עוברים חק אתם.
 167. אמרו, לוט! אם לא תפסיק, תהיה מן המוצאים (מן העיר שלנו).²
 168. אמר, אני שונא מה שאתם עושים,
 169. רבוני! הצל אותי עם בני ביתי מאשר יעשו.

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 77; וסורת הוד 11: 65.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 82.

170. וְאִמָּנֶם הִצְלָנוּ אוֹתוֹ יַחַד עִם בְּנֵי בֵּיתוֹ,
 171. חוּץ מֵאִשָּׁה זִקְנָה שֶׁהִתְעַכְבָּה.¹
 172. אַחֲרֵי הִרְסָנוּ אֶת הָאַחֲרִים,
 173. וְהִמָּטְרָנוּ עֲלֵיהֶם מָטָר (שֶׁל אֲבָנִים). וְמָה רַע וְנוֹרָא הַמָּטָר שֶׁל הַמוֹזְהָרִים.
 174. אֲכֹן בָּזָה אוֹת, אֲדָּ מִרְבִּיתֶם לֹא יֵאֱמִינוּ.
 175. רְבוּנָךְ הוּא הָעִזּוֹז וְהִרְחוּם.

קטע 10

176. אֲנִשִּׁי אֶל-אֵיכָה (הַיָּעַר שֶׁל מִדְיָן)² הִתְכַּחֲשׁוּ לְשִׁלְיָהִים.
 177. אָמַר לָהֶם שׁוּעִיב, הֲלֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהָ?
 178. אֲכֹן שְׁלִיחַ נֶאֱמָן אֲנִי לָכֶם,
 179. יִרְאוּ אִפּוּא אֱלֹהָ וְשִׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
 180. אֵין אֲנִי דוֹרֵשׁ מִכֶּם שָׂכָר, כִּי שְׂכָרִי עַל רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
 181. תִּנּוּ אֶת הַמִּדָּה שֶׁלֹּמָה, וְאַל תִּהְיוּ מִן הַמַּחְסִירִים,
 182. וְשִׁקְלוּ בְּמִשְׁקָל צֶדֶק,
 183. וְלֹא תַחֲסִירוּ מֵאוּמָה מִמָּה שֶׁמִּגִּיעַ לָאֲנָשִׁים, וְאַל תִּרְבּוּ שְׁחִיתוֹת בְּאַרְצְךָ,³
 184. וְיִירָאוּ אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם וְאֶת הַדּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים.
 185. אָמְרוּ, הִנֵּךְ מִן הַמִּכְשָׁפִים אֶתָּה,
 186. וְאֵינְךָ אֵלָּא אָדָם כְּמוֹנוֹ, וְאַנְחֵנוּ חוֹשְׁבִים כִּי אֶתָּה אִישׁ שְׂקָרוֹ,
 187. הִפֵּל עֲלֵינוּ פְּסוֹת רָקִיעַ אִם אֶתָּה צוֹדֵק.⁴
 188. אָמַר, רְבוּנִי יוֹדֵעַ אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
 189. הֵם הִתְכַּחֲשׁוּ לוֹ, וְיֵאֱמָרוּ עֲנֵשׁ יוֹם הַצֵּל (הָעֲנָנִים הַשְּׁחֹרִים).⁵ אֲכֹן הוּא הִיָּה עֲנֵשׁ יוֹם עָצוּם.
 190. אֲכֹן בָּזָה אוֹת, אֲדָּ מִרְבִּיתֶם לֹא יֵאֱמִינוּ.
 191. רְבוּנָךְ הוּא הָעִזּוֹז וְהִרְחוּם.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 75.

2. ר' סורת אל-חגיר 15 : 78.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 86. האשה הזו היתה אשתו של לוט.

4. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 92.

5. יום הצל : באותו יום בא ענן עבה שנפרש עליהם כצל והמטיר אותם מטר של אש ששרפה אותם כליל.

קטע 11

192. וְאָכֵן הוּא (הַקּוּרְאָן) הִירַד מֵאֵת רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
193. יָרַד בּוֹ (מִן הַשָּׁמַיִם) הָרוּחַ הַנֶּאֱמָן (ג' בְּרִיל),
194. עַל לִבָּד לְמַעַן תִּהְיֶה מִן הַמִּזְהִירִים,¹
195. בְּלִשׁוֹן עֲרַבִית בְּרוּרָה,
196. וְהוּא מִזְכֵּר בְּכַתּוּבִים שְׂקֻדָּמוֹ.²
197. הָאֵם אֵין בְּזָה אוֹת בְּשִׁבִּילֵם (אֲנָשִׁי מִכָּה) כִּי יִדְעוּהוּ חֲכָמִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
198. לוֹ הוֹרְדָנוּ אוֹתוֹ לָזֶר, לֹא עֲרַבִי,
199. וְהָיָה קוֹרָא אוֹתוֹ לָהֶם, לֹא הָיוּ מֵאֲמִינִים בּוֹ,³
200. וְכֵן אֲנַחְנוּ מַחְדִּירִים אוֹתָהּ (הַכְּפִירָה בְּאַלְלָה) אֶל לֵב הַכּוֹפְרִים,⁴
201. לֹא יֵאֲמִינוּ בּוֹ עַד אֲשֶׁר יֵרְאוּ אֶת הָעֹנֶשׁ הַמְּקַאֵיב,
202. אֲשֶׁר יָבוֹא עֲלֵיהֶם כְּתָאוֹם וְהֵם לֹא יַחוּשׁוּ,
203. וַיֹּאמְרוּ, אֶפְשָׁר לָתֵת לָנוּ אַרְכָּה?⁵
204. הָרוֹצִים הֵם לְהַחִישׁ אֶת עֲנִשְׁנוּ?⁶
205. הִרְאִיתִי! אִם נֶאֱרִיד יִמִּיהֶם בְּנַעֲיִמוֹת לְמִשְׁךְ שָׁנִים,
206. וְאַחֵר כֵּן בָּא עֲלֵיהֶם מִה שֶׁהִזְהִירוּ מִמֶּנּוּ,
207. לֹא יוֹעִיל לָהֶם הַטּוֹב אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם.⁷
208. וְלֹא הִשְׁמַדְנוּ כָּל עִיר מִבְּלִי (שֶׁשְׁלַחְנוּ) לָהּ מִזְהִירִים,⁸
209. לְהִזְהִיר, וְלֹא עָשִׂקְנוּ אוֹתָם.
210. וְלֹא הוֹרִידוּ אוֹתוֹ (הַקּוּרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם הַשְּׁטָנִים,
211. מִשּׁוֹם שֶׁזָּה אֵינוֹ מִתֵּר לָהֶם, וְלֹא יוֹכְלוּ,⁹
212. כִּי הֵם מִרְחָקִים מִלְּהֻאֲזִין.¹⁰

1. ר' סורת אל-בקרָה 2 : 97.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 157 ; וסורת אצ-צף 61 : 6.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 111 ; סורת יונוס 10 : 96 - 97 ; וסורת אל-חגיר 15 : 14 - 15.

4. ר' סורת אל-חגיר 15 : 12.

5. ר' סורת יונוס 10 : 88 - 90, ופ' 90 - 91 ; סורת אבראהים 14 : 44 ; וסורת ע'אפר 40 : 84 - 85.

6. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 29, ופ' 53.

7. ר' סורת אל-בקרָה 2 : 96 ; סורת אנ-נאזעאת 79 : 46 ; וסורת אל-ליל 92 : 11.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 15 ; וסורת אל-קצצ 28 : 59.

9. ר' סורת אל-חשר 59 : 21.

10. ר' סורת אל-גין 72 : 8 - 10.

213. אַל תַּעֲבֹד אֲפֹא עִם אֱלֹהָ אֱלֹהֵי אַחֵר, פֶּן תִּהְיֶה מִן הַנִּעֲנָשִׁים,
214. וְהִזְהַר אֶת בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ הַקְּרוֹבִים אֵלֶיךָ,
215. וְהִטָּה כְּנֶפֶךָ לְאַשֶׁר הָלָכְוּ אַחֲרֶיךָ מִן הַמַּאֲמִינִים.¹
216. וְאוּלַם אִם לֹא יִשְׁמְעוּ לְךָ, אָמַר, אֵינִי אַחֲרָאִי לְמַעֲשֵׂיכֶם,
217. וְסַמְךָ עַל הָעִזּוֹז וְהַרְחוּם,
218. הַרֹאֶה אוֹתְךָ בְּקוֹמְךָ לַתַּפְּלָה,²
219. וְהַתְּנוּעוֹת שְׁלֶכֶךָ (עוֹמֵד וְכוּרֵעַ וְסוֹגֵד) עִם הַמִּתְפַּלְלִים לְאֱלֹהָ,
220. כִּי הוּא הַשׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.³
221. הַאֲגִיד לָכֶם לְמִי מִשְׁרִים הַשְׁטָנִים?
222. הֵם מִשְׁרִים לְכָל דּוֹבֵר שְׁקָרִים פּוֹשַׁע,
223. וּמוֹסְרִים הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמְעוּ, וְאוּלַם מְרַבִּיתֶם מְכַזְּבִים.
224. וְהַמְשׁוֹרְרִים, יִלְכוּ אַחֲרֵיהֶם הַתּוֹעִים (הַשׁוֹגִים),
225. הָאֵם לֹא תִרְאֶה, כִּי הֵם בְּכָל אֲמָנוֹת הַשִּׁירָה יִשׁוּטְטוּ (לִפְעָמִים מִשְׁבָּחִים וְלִפְעָמִים מְגִנִּים),
226. וְכִי יֹאמְרוּ אֶת אֲשֶׁר לֹא יַעֲשׂוּ,
227. לֹא כֵן אֱלֹהֵי אֲשֶׁר הָאָמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב וְהִרְבוּ לְהַזְכִּיר אֶת אֱלֹהָ, כִּי הֵם יִנָּצְחוּ אֶת עוֹשְׁקֵיהֶם שְׁיִרְגִּישׁוּ בְּמַהֲרָה אֶת תַּהֲפּוּכוֹת גּוֹרָלָם.

1. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 88.

2. ר' סורת אט-טור 52 : 48.

3. ר' סורת ינווס 10 : 61.

27

סִוֵּרַת אֶן-נִמְל הַנְּמָלִים

סורה זו נקראת «אֶן-נִמְל, הַנְּמָלִים» משום שהספור של הנמלים ופגישתם עם סולימאן (שלומה) וגדודיו, ונמלה אחת הזהירה שאר הנמלים להכנס לביתהן לפני שהחיילים של סולימאן ירסקו אותן. ר' פ' 18 - 19. השם «אֶן-נִמְל» אינו נזכר במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אש-שוערא' 26, ופסוקיה תשעים ושלושה. קיבלה את שמה «הַנְּמָלִים» מפסוק שמונה-עשר.

סורת אנ-נמל 27

בָּשֶׁם אֱלֹהָ הֶרְחֵמָן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. ט. ס.¹
- אֱלֹהָ אוֹתוֹת הַקּוֹרְאָן, הַסֵּפֶר הַגְּלוּי.²
2. הַמִּדְרִיד וּמִבְשָׁר טוֹבוֹת לַמַּאֲמִינִים,
3. הַמְקִימִים אֶת הַתַּפְּלָה וְהַנּוֹתֵנִים זָכָאת (צִדְקָה), וְהֵם בְּטוֹחִים בְּאַחֲרִית.³
4. אוּלֵם אֱלֹהָ שְׂאִינָם מַאֲמִינִים בְּעוֹלָם הַבָּא, קִשְׁטָנוּ בְּעִינֵיהֶם מַעֲשֵׂיהֶם,
- וְאִינִם יוֹדְעִים אֶת דִּרְכָם,⁴
5. לָהֶם נוֹעַד הַעֲנֵשׁ הַכִּי רַע, וּבְעוֹלָם הַבָּא הֵם הָאוֹבְדִים.
6. וְאִכְּן אֶתָּה מִקְבֵּל אֶת הַקּוֹרְאָן מֵעַם (אֱלֹהָ) הַחֶכֶם וְהַיּוֹדֵעַ.⁵
7. וְכַאֲשֶׁר מוֹסָא אָמַר לְבְנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ, רְאִיתִי אֵשׁ אֲשֶׁר עַל פִּיהָ אָבִיא לָכֶם
- הַיּוֹדְעָה, אוֹ אָבִיא לָכֶם אוֹיֵד בּוֹעֵר, לְמַעַן תִּתְחַמְמוּ,
8. כַּאֲשֶׁר בָּא אֵלֶיהָ,⁶ וַיִּקְרָא אֵלָיו, יְבִרַד זֶה אֲשֶׁר בָּאשׁ וְזֶה אֲשֶׁר סָבִיב לָהּ,
- וַיִּשְׁתַּבַּח אֱלֹהָ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.
9. הוּא מוֹסָא! אֲנִי אֱלֹהָ הָעִזִּיז וְהַחֶכֶם.
10. הַשְׁלִיךְ אֶת מַסְדּוֹ! כַּאֲשֶׁר רָאָהוּ כְּמוֹ נַחֵשׁ נוֹדֵד, בָּרַח מִן הַמְּקוֹם, וְלֹא שָׁב
- אֵלָיו. (קְרָא לוֹ אֱלֹהָ לְהַרְגִיעַ אוֹתוֹ), הוּא מוֹסָא! אַל תִּפְחַד, כִּי לֹא יִפְחַדוּ
- אֶתִּי הַשְּׁלִיחִים.
11. (הַפְּחַד הוּא רַק עַל) אֱלֹהָ אֲשֶׁר גָּרְמוּ עוֹל, אֵד אִם יִחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה וַיַּעֲשׂוּ
- הַטּוֹב בַּמְּקוֹם הָרַע, הִנֵּה אֲנִי סוֹלַח וְרַחוּם.⁷

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. סין.

2. ר' סורת אל-חגיר 15 : 1; ושם כתוב: «אלה אותות הספר וקוראן גלוי».

3. ר' סורת מרים 19 : 97; וסורת פוצלת 41 : 44.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 110.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 114; וסורת הוד 11 : 1.

6. ר' סורת טא. הא 20 : 11 וכו'.

7. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 110; וסורת טא. הא 20 : 102.

12. וְהִכְנִס אֶת יָדָךְ אֶל חִיקְךָ, וְהָיָא תִצָּא לִבְנָה מִבְּלִי צָרַעַת.¹ זֶה אֶחָד מִתְּשַׁעָּה אוֹתוֹת אֲשֶׁר תִּבְיֹאס אֶל פְּרָעָה וּבְנֵי עַמּוֹ, כִּי מִשְׁחָתִים הֵם.²
13. וַיְהִי בְּבֹא אֲלֵיהֶם (אֶל פְּרָעָה וְאֶנְשָׁיו) אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים, אָמְרוּ, זֶהוּ כְּשׁוֹף גָּלוּי,
14. וַיִּכְחֲשׁוּ בָהֶם, וְאוּלָם בָּלָבָם יָדְעוּ כִּי אָמַת הֵם, כִּי הָיוּ חוֹטְאִים וַיְהִירִים. וַרְאָה מָה הָיָה סוֹף הַמִּשְׁחָתִים הָאֵלֶּה.

קִטְעַ 2

15. וּלְדַאוּד וּלְסוּלִימָאן (שְׁלֹמֹה) הֶעֱנִקְנוּ דַּעַת, וְהֵם אָמְרוּ, הִשְׁבַּח לְאֵלֶּהָ אֲשֶׁר הֶעֱדִיף אוֹתָנוּ בְּהֶעֱנִקַת הַיָּדַע לָנוּ עַל רַבִּים מֵעוֹבְדָיו הַמִּמְאִינִים.
16. וַיִּרְשׁ סוּלִימָאן אֶת דַּאוּד, וְאָמַר, הוּא בְּנֵי הָאָדָם! (אֵלֶּהָ) לִמַּד אוֹתָנוּ שִׁיחַת הָעוֹפֹת, וְנִתֵּן לָנוּ מִכָּל דָּבָר, אַכֹּן זֶהוּ הַחֹסֵד הַגָּלוּי.
17. וְנֶאֱסַפּוּ לְסוּלִימָאן כָּל גְּדוּדָיו, מִן הַשָּׂדִים וּבְנֵי הָאָדָם וְהָעוֹף, וְהֵם מִצִּיתִים לִפְקָדוֹת מִפְּקָדֵיהֶם.
18. בְּהִגִּיעַם לְאוֹדֵי הַנְּמָלִים, אָמְרָה נְמָלָה, הוּא הַנְּמָלִים! הִכְנִסוּ אֶל בְּתִיכֶן³ לְבַל יִרְסְקוּ אֶתְכֶן סוּלִימָאן וּגְדוּדָיו בְּלִי שִׁיחוּשׁוֹ.
19. וַחֲסַק סוּלִימָאן לְשִׁמְעַ דְּבָרֶיהָ, וְאָמַר, רְבוּנִי! לִמַּד אוֹתִי מִלּוֹת תּוֹדָה עַל הַחֹסֵד שֶׁהֶעֱנִיקָתָ לִי וְלַהּוֹרִי, וְלַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר שֶׁתִּרְצֶנּוּ, וְהַבִּיאֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ בְּתוֹךְ עוֹבְדֶיךָ הַיָּשָׁרִים.
20. אַחֲרַ כֵּן הוּא עָרַף מִפְּקֵד לְגְדוּד הָעוֹפֹת וְאָמַר, לָמָּה אֵינִי רוֹאֶה אֶת הַדּוֹכִיפַת? אוּ הִיא מִן הַנְּעֻדָּרִים?
21. אַעֲנִישָׁה קֶשֶׁה אוּ אֲזַבְחָנָה אִם לֹא תִבְיֹא לִי הַצִּטְדָּקוֹת בְּרוּרָה,
22. לֹא עֲבַר זָמַן רַב עַד שֶׁהוֹפִיעָה הַדּוֹכִיפַת וְאָמְרָה (לְסוּלִימָאן), לְמַדְתִּי לְדַעַת דָּבָר שֶׁאַתָּה לֹא יָדַעְתָּ, וְהַבְּאִתִּי לָךְ יָדִיעָה מִהִימָנָה מֵאֲרָץ שְׂבָא.
23. מִצָּאתִי אִשָּׁה מוֹלֶכֶת עֲלֵיהֶם, שֶׁהֶעֱנִק לָהּ מִכָּל דָּבָר וְלָהּ כֶּסֶם מִלְכוּת מִבְּאָר.
24. מִצָּאתִי אוֹתָהּ וְאֵת בְּנֵי עַמָּהּ סוֹגְדִים לְשִׁמְשׁ וְלֹא לְאֵלֶּלָהּ, וְהִשְׁטָן הָרָאָה לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם כְּיָפִים בְּעֵינֵיהֶם, וַיִּסְרִס מִן הַדָּרֶךְ הַיָּשָׁרָה, אֵין הֵם מְדַרְכִּים,⁴

1. ר' סורת טא. הא 20 : 22.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 101.

3. בתיחן, החורים שלהן בתוך האדמה.

4. ר' סורת פוצלת 41 : 37.

25. ולא יסגדו לאללה המוציא את החבוי בשמים ובארץ, ויודע מה שמסתירים ומה שמגלים,¹

26. אללה, אין אלה זולתו, רבון כס המלכות המפאָר.

27. ואמר סולימאן, עוד נראה, אם אמת או שקר דברת.

28. הוליכי מכתבי זה והטילי אותו אליהם, ואחר רחקי מהם וראי מה יעשו.

29. (המלכה) אמרה, הוי הנכבדים! הגיע אלי מכתב נכבד.

30. מסולימאן הוא. והוא, בשם אללה הרחמן והרחום,

31. אל תתנשאו עלי, ובואו אלי מתמסרים לאללה.

קטע 3

32. (המלכה) אמרה, הוי נכבדים! אבקש את עצתכם בענייני זה, איני מחליטה בלי שאתניעץ עמכם ותהיו עדים להחלטתי.

33. אמרו, אנחנו אנשי כוח ואנשי חיל רב, אך בגידך ההחלטה וראי מה תצוי לנו.

34. אמרה, הנה המלכים בבוּאָם אל עיר יחריבו אותה וישפילו את נכבדיה, כי כך מנהגם,

35. והנה אני שולחת להם מתנה, ואחכה לאשר יחזרו השליחים.

36. כאשר בא (שליח המלכה) אל סולימאן, ואמר (סולימאן), הברצונכם להוסיף לי הון? אשר נתן לי אללה טוב מאשר נתן לכם, לא כי אתם תשמחו במתנה אשר תקבלו ממני שהוא.

37. חזר אליהם (שולחיד), ואנחנו נתקף אותם בצבאות אשר לא יוכלו לעמד בפניהם ונגרשם מארצם ונכנעים ומשפלים.

38. אחר כך פנה סולימאן אל שריו ואמר, מי מכם יביא אלי את כס מלכותה לפני שיבואו אלי מתמסרים?

39. ואמר שד² מהג'ו, אני אביא אותו אליך עוד לפני שתקום ממקומך. יש בכוחי להביאו, ונאמן אני לעשותו.

1. ר' סורת אר-רעד 13 : 10.

2. בערבית, עפריית.

40. אז אמר האיש אשר אתו דעת מן הספר, אני אביאנו אליך בהרף עין. וכאשר ראה אותו (סולימאן) עומד אצלו, אמר, זה מחסדו של רבוני, לנסותני, האודה חסדו או אכחש, ומי יודה, רק לנפשו יודה, ומי יכחש, הנה רבוני עשיר ונדיב.¹
41. ואמר, נברו לעיניה את כס מלכותה, ונראה אם היא יכולה לזהותו או שאינה יכולה.
42. וכאשר באה אמרו לה, הקזה הוא כס מלכותך? אמרה, דומה לו. (אז אמר סולימאן), לנו נתנה הדעת לפניה כי היינו מסורים לאללה.
43. ואולם מה שעבדה מבצעדי אללה מנע ממנה (מלעבד את אללה) היותה מעם כופרים.
44. אמרו לה, הכנסי אל הארמון, וכאשר ראתה את (החצר הפנימית של) הארמון חשבה אותה למצולות ים, על כן חשפה את שוקיה. אמר (סולימאן), זו חצר רצופה מזכוכית מלטשת. אמרה, רבוני! גרמתי עול לעצמי (בהיותי כופרת), ועתה השלמתי עם סולימאן לאללה רבון העולמים.

קטע 4

45. ושלחנו אל בני עם ת'מוד את אחיהם צאלח, לאמר, עבדו את אללה, והנה הם נחלקו לשתי קבוצות רבות ביניהן.²
46. ואמר, הוי עמי! למה זה תבקשו להחיש בוא הרעה לפני הטובה? ולמה לא תבקשו את סליחת אללה למען תרחמו?
47. אמרו, אנחנו רואים שבאה עלינו הרעה בגללך ובגלל אלה אשר אתך.³ והוא אמר, גורלכם אם רע או טוב עם אללה. כי נתונים אתם במבחן.
48. והיו בעיר⁴ חבורה מתשעה אנשים ישחיתו בארץ ולא יעשו הישר.⁵
49. (והתשעה) אמרו, השבעו איש לאחיו באללה, כי נבוא באישון לילה וננהרג אותו ובני ביתו, אחרי כן נגיד לגואל דמו, לא השתתפנו בהריגת בני משפחתו, ואנחנו צודקים.

1. ר' סורת אבראהים 14 : 8 ; סורת אר-רום 30 : 44 ; וסורת פוצלת 41 : 46.

2. שתי קבוצות של מאמינים וכופרים. ר' סורת אל-אעראף 7 : 75 - 76.

3. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 78 ; סורת אל-אעראף 7 : 131 ; וסורת יא. סין 36 : 18 - 19.

4. העיר היא אל-חגיר בצפון-מערב החג'אז בחצי האי ערב.

5. ר' סורת אל-קמר 54 : 29 ; וסורת אש-שמש 91 : 12.

50. וְזָמְמוּ מְזֻמָּה, וְזָמְמוּ מְזֻמָּה וְהֵם לֹא יָחוּשׁוּ.
51. וּרְאֵה אַפּוֹא אֵיךְ הִיְתָה אַחֲרִית מְזֻמָּתְךָ. הִנֵּה אֲנַחְנוּ הִרְסָנוּ אוֹתְךָ וְאֶת בְּנֵי עַמְּךָ כָּלָם.
52. הִנֵּה אֵלֶּה בְּתִיָּהֶם שׁוֹמְמִים בְּאֶשֶׁר פָּשְׁעוּ. אָכֵן בָּזָה אוֹת לְאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.
53. וְהִצַּלְנוּ אֶת אֶשֶׁר הֵאֱמִינוּ וְנִרְאוּ אֶת אֵלֶּה.
54. (וְזָכַר אֶת) לוֹט, אֶשֶׁר אָמַר אֶל בְּנֵי עָמוֹ, הִתְעַשׂוּ אֶת הַתּוֹעֵבָה וְאַתֶּם יוֹדְעִים כִּי תוֹעֵבָה הִיא?
55. הִתְבּוֹאוּ אֶל הַגְּבָרִים בְּתֵאוֹה בַּעֲזָבְכֶם הַנָּשִׁים, אָכֵן אֲנָשִׁים בּוֹרִים אֶתֶם.

חלק 20

56. וּתְשׁוּבַת בְּנֵי עָמוֹ הִיְתָה רַק, גָּרְשׁוּ אֶת מִשְׁפַּחַת לוֹט מֵעִירְכֶם כִּי אֲנָשִׁים מִטְּהָרִים הֵם.
57. וְהִצַּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת מִשְׁפַּחְתּוֹ מִלִּבַּד אֲשֶׁר גָּזַרְנוּ עָלֶיהָ, כִּי תִהְיֶה בֵּין הַמִּשְׁמָדִים.
58. וְהַמְטַרְנוּ עֲלֵיהֶם מָטָר אֲבָנִים,¹ וְיָמָה רַע הָיָה הַמָּטָר אֲשֶׁר הַמְטַרְנוּ הַמוֹזְהָרִים (אֲשֶׁר פָּנוּ עֶרְף לְאֲזִהְרוֹת)!

קטע 5

59. אָמַר (מוֹחַמַד), הִשָּׁבַח לְאֵלֶּהָ, וְשָׁלוֹם מִמֶּנּוּ עַל עַבְדִּי אֲשֶׁר בָּחַר.² הָאֵם אֵלֶּה טוֹב יוֹתֵר אוֹ אֲשֶׁר יִשְׁתַּפּוּ לוֹ?
60. הָאֵם לֹא הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וּמוֹרִיד לָכֶם מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם וְעַל יְדֵיהֶם צוֹמְחִים גִּנִּים מִפְּאָרִים עִם עֲצִים שְׂאֵתֶם לְבִדְכֶם לֹא יִכְלַתֶם לְגַדְלָם?³ הִנֵּשׁ עוֹד אֵלֶּה עִם אֵלֶּה?⁴ אֵךְ הֵם מְדַמִּים אוֹתוֹ לְאַחֲרִים.
61. הָאֵם לֹא הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת הָאָרֶץ מְקוֹם מְנוּחַ לָכֶם וְקָבַע בְּתוֹכָהּ נְהָרוֹת, וְנָתַן בָּהּ הָרִים נְטוּעִים אֵיתָן,⁵ וְשָׁם חִיץ בֵּין שְׁנֵי הַיָּמִים?⁶ וְכִי יֵשׁ אֵלֶּה מִלִּבַּד אֵלֶּה? וְאוּלַם מִרְבִּיתֶם אֵינֶם יוֹדְעִים.

1. ר' סורת הוד 11 : 82.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 180 - 182.

3. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 63 ; וסורת אז-זוח'רופ 43 : 87.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 17.

5. ר' סורת עיאפר 60 : 64.

6. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 53.

62. האם לא הוא אשר יענה לאדם צועק לעזרה בקוראו אליו ויגביר את הרעה? ומוריש לכם את הארץ? ² ה'יש עוד אלה עם אלה? מעט הוא אשר תזכרו.
63. האם לא הוא אשר ידריך אתכם בחשכת היבשה והים, ואשר ישלח את הרוחות בשורה טובה לפני רחמיו (הגשם)? ה'יש עוד אלה עם אלה? יתעלה אלה על אשר ישתפו לו.
64. האם לא הוא אשר ברא את הבריאה בראשית, ואחר יברא אותה בשנית (ביום הדין)? ³ ומי יתן לכם פרנסה מן השמים ומן הארץ? ⁴ ה'יש אלה עם אלה? אמר, הביאו הוכחותיכם אם צודקים אתם. ⁵
65. אמר, אין מי שבשמים ובארץ אשר ידע את הנסתר, מבלעדי אלה. ⁶ ואינם יודעים מתי יוקמו לתחייה, ⁷
66. דעתם לא יכלה להשיג את האחרית, וגם הם מטילים בה ספק, יתר על כן, הם לא יכולים לחשב עליה.

קטע 6

67. והכופרים טוענים, האם לאחר שנהיה לעפר וגם אבותינו, נוצא (חיים מקברינו)?
68. אכן כבר הבטחנו לנו ולאבותינו כזה לפנינו, אין זה אלא אגדות הקדמונים.
69. אמר, התהלכו בארץ, וראו איך היה סופם של הפושעים,
70. ולא תעצב בגללם ולא יצר לך על הדבר אשר זממו.
71. הם אומרים, מתי יתגשם האיום הזה, אם באמת אתם צודקים?
72. אמר, יתכן כי כבר התקרב אליכם חלק מאשר בקשתם להחיש. ⁸
73. אמנם, רבונד הוא רב-חסד לבני אדם, ואולם מרביתם לא יודו לו.

1. ר' סורת אנ-נחל 16: 53; וסורת אל-אסרא' 17: 67.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 30; וסורת אל-אנעאם 6: 165.

3. ר' סורת אר-רום 30: 23; וסורת אל-בורוגי 85: 12 - 13.

4. ר' סורת טא. הא 20: 54; סורת אל-חדיד 57: 4; וסורת אט-טארק 86: 11 - 12.

5. ר' סורת אל-מואמנון 23: 117.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6: 59.

7. ר' סורת לוקמאן 31: 34; וסורת אל-אעראף 7: 187.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17: 51; וסורת אל-ענכבות 29: 54.

74. אַדְּ רַבּוֹנָד יוֹדַע מַה שֶׁתִּסְתִּיר לְבוֹתֵיהֶם וּמַה שֶׁיִּגְלוּ.¹
75. אִין דָּבַר נִסְתֵּר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא נֶרְשָׁם בְּפִנְקָס רְשׁוּם גְּלוּי.²
76. הִנֵּה הַקּוֹרְאָן הִזָּה יִסְפֹּר אֶת הָאֻמָּת לְבִנֵּי יִשְׂרָאֵל עַל מַרְבִּית הַדְּבָרִים אֲשֶׁר נִחְלְקוּ בָּהֶם,
77. וְאַכֵּן הוּא הַדֶּרֶךְ וְרַחֲמִים לְמַאֲמִינִים בּוֹ.
78. רַבּוֹנָד יִשְׁפֹּט בִּינִיָּהֶם בְּמִשְׁפָּטוֹ, וְהוּא הַעֲזוּז וְהַיּוֹדֵעַ.
79. לָכֵן הִסְמִךְ עַל אֱלֹלָהּ, כִּי אֶתָּה עַל (דָּרָד) הָאֻמָּת הַגְּלוּיָהּ.
80. אִין בִּיכְלִתָּד לַעֲשׂוֹת אֶת הַמַּתִּים לְשִׁמּוֹעַ, וְלֹא תַעֲשֶׂה אֶת הַחֲרָשִׁים לְשִׁמּוֹעַ אֶת הַקְּרִיאָה כְּאֲשֶׁר יִבְרָחוּ וַיִּפְּנוּ לָךְ עֶרְף,
81. וְלֹא תוּכַל לְהַדְרִיךְ אֶת הָעוֹרִים מִתַּעֲיָתָם. רַק בְּאַזְנֵי הַמַּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ תוּכַל לְהַשְׁמִיעַ אֶת דְּבָרֶיךָ, שֶׁהָרִי מִסְּלָמִים הֵם.
82. בְּיוֹם שֶׁיִּכְרַע דִּינָם, נֹוצִיא לָהֶם חַיָּה מִן הָאֲדָמָה, וְתִדְבֹּר אֲלֵיהֶם, כִּי הָאֲנָשִׁים לֹא בָטְחוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ.

קטע 7

83. וַיּוֹם (הַדִּין) נֶאֱסַף מִכָּל אֻמָּה חֲבוּרָה מֵאֵלֶּה אֲשֶׁר יִכְחָשׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, וַיַּעֲרֹךְ אוֹתָם לְדִין,³
84. וְכַאֲשֶׁר יְבֹאוּ, יֹאמֶר (אֱלֹלָהּ), הִכְחַשְׁתֶּם בְּאוֹתוֹתַי (וְאִם גַּם) לֹא הִבִּנְתֶּם אוֹתָם? אוּ מַה הַדָּבָר אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם?⁴
85. אַז יוּטַל עֲלֵיהֶם פֶּסֶק דִּינָם אֲשֶׁר נִגְזַר עֲלֵיהֶם, בְּאֲשֶׁר פָּשְׁעוּ, וְהֵם לֹא יִדְבְּרוּ.
86. הָאֵם לֹא יִרְאוּ, כִּי אֲנַחְנוּ עֲשִׂינוּ הַלִּילָה לְמִנוּחָהּ בּוֹ, וְאֶת הַיּוֹם לַפְּעֻלָּהּ? הִנֵּה בָּזָה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים מַאֲמִינִים.
87. וּבְיוֹם אֲשֶׁר יִתְקַע בְּשׁוֹפָר, וְחָרַד כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, בְּלֻעָדִי אֲשֶׁר רָצָה אֱלֹלָהּ, וְהִכָּל יְבֹאוּ אֵלָיו נִכְנָעִים.
88. וְתִרְאֶה אֶת הַהָרִים תַּחֲשֹׁב כִּי קְפוּאִים הֵם עַל מְקוֹמָם, אֲדָּהֵם יִחְלְפוּ כְּחִלּוֹף הָעֲנָנִים,⁵ מַעֲשֶׂה אֱלֹלָהּ אֲשֶׁר תִּקַּן כָּל דָּבָר, כִּי הוּא בָקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

1. ר' סורת הוד 11 : 5 ; סורת אר-רעד 13 : 10 ; וסורת טא. הא 20 : 7.

2. ר' סורת אל-חגי' 22 : 70.

3. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 22 ; וסורת את-תכויר 81 : 7.

4. ר' סורת אל-מורסלאת 77 : 35 - 37.

5. ר' סורת אל-כהף 18 : 47 ; סורת טא. הא 20 : 105 - 107 ; וסורת אט-טור 52 : 9 - 10.

89. אֲשֶׁר יָבִיאוּ מַעֲשֵׂה טוֹב, לוֹ (גִּמּוּל) טוֹב מִמֶּנּוּ (מִן הַמַּעֲשֵׂה), וַיְהִי בְּטוּחִים בְּאוֹתוֹ יוֹם מִיָּגוֹן וּפַחַד.
90. וְאֲשֶׁר יָבִיאוּ מַעֲשֵׂה רָע, יוּטְלוּ עַל פְּנֵיהֶם אֶל הָאֵשׁ. יִשְׁלַם לָכֶם כְּמַעֲשֵׂיכֶם.
91. אַכֵּן צִוִּיתִי לַעֲבֹד רַבּוֹן הָעִיר הַזֹּאת (מִכָּה) אֲשֶׁר אוֹתָהּ (אֱלֹהָה) קִדַּשׁ, וְלוֹ כָּל דָּבָר. וְצִוִּיתִי לְהִיּוֹת מִן הַמְּסַלְּמִים,¹
92. וְלִקְרֹא אֶת הַקּוֹרְאִין. כָּל הַמִּקְבֵּל הַדֶּרֶךְ, מִדֶּרֶךְ רַק לְטוֹבַת עַצְמוֹ, וְלִכְל הַתּוֹעָה אָמַר, אֲנִי רַק מְזַהֵר מִן הַמְּזַהֲרִים.²
93. וְאָמַר, הִשָּׁבַח לְאֱלֹהָ. הוּא יִרְאֶה לָכֶם אֶת אוֹתוֹתָיו, וְתִכְרֹו אוֹתָם. וְלֹא נִעְלְמוּ מִרַבּוֹן מַעֲשֵׂיכֶם.³

1. ר' סורת יונוס 10 : 104 ; וסורת קוריש 106 : 3 - 4.

2. ר' סורת הוד 11 : 12 ; וסורת אר-רעד 13 : 40.

3. ר' סורת פוצלת 41 : 53.

28

סִוֵּרַת אֶל-קַצֵּץ הַסְּפוּר

סורה זו נקראת «אֶל-קַצֵּץ, הַסְּפוּר» משום שהמונח הזה הופיע בה. ר' פ' 25. הספור שהופיע בסורה הוא הספור שספר מוסא לאיש הצדיק במדין שנתן אחת מבנותיו לאשה למוסא אשר שרת אותו עשר שנים. אחר כך חזר למצרים להאבק בפרעה ולשחרר בני ישראל מן השעבוד במצרים.

הורדה במכה אחרי סורת אנ-נמל 27, ופסוקיה שמונים ושמונה. קיבלה את שמה «הַסְּפוּר» מפסוק עשרים וחמשה.

סורת אל-קצצ 28

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. ט. ס. מ.¹
2. אֵלֶּה הֵם אוֹתוֹת הַסֵּפֶר הַבְּרוּר.²
3. אָנוּ נִסְפֵּר לָךְ מִן הַסֵּפֶר שֶׁל מוֹסָא וּפְרָעָה בְּאֵמֶת לְאֻנְשִׁים מֵאֲמִינִים (בְּקוֹרְאָן הַזֶּה).
4. הִנֵּה פְרָעָה הִתְנַשְּׂא בְּאֶרֶץ וַעֲשָׂה אֶת תּוֹשָׁבֶיהָ שְׂכָבוֹת, וְהַשְׁפִּיל שְׂכָבָה אַחַת בָּהֶם (בְּנִי יִשְׂרָאֵל), אֶת בְּנֵיהֶם שָׁחַט וְאֶת נְשׁוֹתֵיהֶם חִיָּה, כִּי הָיָה מִן הַמִּשְׁחִיתִים.
5. אַךְ אֲנַחְנוּ הַחֲלַטְנוּ לְהַטּוֹת חֶסֶד לַחֲלָשִׁים וְלַעֲשׂוֹתָם לְמִנְהִיגִים וְיוֹרְשִׁים,
6. וּלְכוּנֵן אוֹתָם בְּאֶרֶץ, וּלְהִרְאוֹת אֶת פְּרָעָה וְאֶת הָאֲמָאן (הַמֶּן) וְאֶת גְּדוּדֵיהֶם עַל יָדָם אֶת כָּל אֲשֶׁר חִשְׁשׁוּ בָּן יִקְרָה לָהֶם.
7. וְהַשְׁרִינוּ אֶל אֲמוֹ שֶׁל מוֹסָא, הַנִּיקִי אוֹתוֹ (מוֹסָא), אַךְ אִם אֶת דּוֹאֶגֶת לַחֲיִיו, הַשְּׁלִיכִי אוֹתוֹ לַיָּם, וְאֶל תַּפְחָדִי וְאֶל תַּצְטַעְרִי. כִּי אֲנַחְנוּ נַחְזִירָהוּ אֶלְיָךְ וְנַעֲשֶׂה אוֹתוֹ כְּאַחַד הַשְּׁלִיחִים.
8. אַחֲדִים מִבְּנֵי מִשְׁפַּחַת פְּרָעָה מָשׁוּ אוֹתוֹ לְמַעַן יִהְיֶה אוֹיֵב לָהֶם וּלְהִבִּיאַ עֲלֵיהֶם אֲבָדוֹן, מָשׁוּם שֶׁפְּרָעָה וְהָאֲמָאן (הַמֶּן) עִם צְבָאוֹתֵיהֶם הָיוּ חוֹטְאִים.
9. וְאִמְרָה אֵשֶׁת פְּרָעָה, נַחַת רוּחַ הוּא לִי וּלְךָ, אֵל תִּהְרָגוּהוּ, וְאוֹלֵי יוֹעִיל לָנוּ, אוֹ נִאֲמָצָהוּ לְבֹן לָנוּ. וְהֵם לֹא יַחֲוִשׁוּ (שֶׁסּוֹפָם יִהְיֶה עַל יָדֵינוּ).
10. וּלְבָה שֶׁל אֲמוֹ שֶׁל מוֹסָא נַעֲשֶׂה חָלָל בְּקִרְבָּה,³ וְכִמְעַט שֶׁגִּלְתָּה אֶת סוּדוֹ, לוֹיֵא חִזְקָנוּ אֶת לְבָה, לְמַעַן תִּהְיֶה מִן הַמֵּאֲמִינִים.
11. אַזְ אִמְרָה לְאַחֹתוֹ, לְכִי אַחֲרָיו. וְתִבֶּט בּוֹ מִן הַצַּד, וְהֵם לֹא יַחֲוִשׁוּ.
12. וְאִסְרָנוּ עָלָיו אֶת הַמִּינִיקוֹת לְפָנֶי (שֶׁהַחֲזָרְנוּ אוֹתוֹ לְאֲמוֹ), עַל כֵּן אִמְרָה (אַחֹת מוֹסָא), הָאֵם אֶרְאֶה לָכֶם בְּנֵי בֵּית אֲשֶׁר יִהְיוּ אוֹמְנִים לוֹ לְמַעַנְכֶם וְיִטְפְּלוּ בּוֹ בְּאַהֲבָה.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. סין. מים.

2. ר' סורת יוסוף 12: 1; וסורת אש-שוערא' 26: 2.

3. לבה של אמו של מוסא נהיה ריק מכל דבר רק מעניינו של מוסא.

13. כִּדְ הַחֲזַרְנוּ אוֹתוֹ אֶל אִמּוֹ, לְמַעַן תִּנּוּחַ דְּעֵתָהּ וְלֹא תַעֲצֵב, וּלְמַעַן תִּדַּע, כִּי הַבְּטָחָתוֹ שֶׁל אֱלֹהָ אִמָּת הִיא. וְאוֹלַם מִרְבִּיתָם לֹא יִדְעוּ.¹

קטע 2

14. וּכְאֲשֶׁר הִגִּיעַ (מוֹסָא) לְבִגְרוּתוֹ וְהָיָה לְאִישׁ חֲזָק, הֶעֱנִקְנוּ לוֹ חֻכְמָה וְדַעַת, כִּדְ אֲנַחְנוּ גּוֹמְלִים לְעוֹשֵׁי הַיָּשָׁר.

15. וַיָּבֹא אֶל הָעִיר בְּעֵת לֹא יָשִׁימוּ יוֹשְׁבֵיהָ לֵב,² וּמִצָּא בָּהּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים מִתְקוֹטְטִים, אֶחָד מִבְּנֵי עֵדְתוֹ וְהַשְּׁנִי מִבְּנֵי הָעֵדָה הָאוֹיֶבֶת, וַיְבֹן עֵדְתוֹ בִּקְשׁ אֶת עֲזָרְתּוֹ, אִזְּ הִכָּה מוֹסָא אֶת הָאִישׁ מִבְּנֵי הָעֵדָה הָאוֹיֶבֶת וְהִרְגָּ אוֹתוֹ. וְאָמַר (מוֹסָא), אַכּוּ, זֶהוּ מַעֲשֵׂה הַשָּׁטָן, כִּי אוֹיֵב וּמִתְעָה גְּלוּי הוּא.

16. וְאָמַר (עוֹד), רְבוּנִי! חֲטָאתִי לְנַפְשִׁי, סָלַח לִי אִפּוֹא, וְהוּא סָלַח לוֹ, כִּי אֱלֹהָ הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

17. וְאָמַר (מוֹסָא), רְבוּנִי! בְּגִלַּל הַחֲסֵד אֲשֶׁר גָּמַלְתָּ עָמִי, כִּי לְעוֹלָם לֹא אֶעְזֹר לְפושְׁעִים.

18. אֵד (מוֹסָא) נִשְׁאַר בְּעִיר פּוֹחַד וְדוֹאֵג, וְהִנֵּה הָאִישׁ שֶׁאִמָּשׁ קָרָא לְעִזְרָה, וְשׁוּב בִּקְשׁ אֶת עֲזָרְתּוֹ, וְאֵז אָמַר לוֹ מוֹסָא, אַכּוּ, שׁוּגָה גָּמוּר הִנָּד,

19. וּכְאֲשֶׁר רָצָה (מוֹסָא) לְתַקֵּף אֶת אֲשֶׁר הוּא אוֹיֵב לְשִׁנִּיהֶם, אָמַר (הָאִישׁ), הוּי מוֹסָא! הָרוּצָה אֶתָּה לְהִרְגֹּ אוֹתִי כְּאֲשֶׁר הִרְגַּת נָפֶשׁ אֶתְמוּל? אִין רוּצָה אֶתָּה אֱלֹא לְהִיּוֹת עָרִיץ בְּאַרְץ, וְלֹא עוֹשֶׂה שְׁלוֹם?

20. אַחֵר בָּא אִישׁ מִקְצֵה הָעִיר מִמֶּהָר, וְאָמַר, הוּי מוֹסָא! הִנֵּה נִכְבְּדִי הָעִיר הַחֲלִיטוֹ לְהוֹרִגְךָ, צֹא אִפּוֹא כִּי יוֹעֵץ טוֹב אֲנִי לָךְ,

21. וְיִצָּא מוֹסָא מִן הָעִיר בְּפֶחַד וּזְהִירוֹת, וְאָמַר, רְבוּנִי! הִצִּילֵנִי מִן הָאֲנָשִׁים הַפּוֹשְׁעִים.

קטע 3

22. וּכְאֲשֶׁר פָּנָה אֶל עֶבֶר מִדֵּן, אָמַר, אוֹלִי יִנְחֵנִי רְבוּנִי בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.

23. וּכְאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֶל מִי מִדֵּן, מִצָּא שֵׁם קֹהֵל אֲנָשִׁים מְשֻׁקִּים (אֶת עֲדְרִיָּהֶם) וְעַל יָדָם שְׁתֵּי נָשִׁים הַעוֹצְרוֹת בְּעַד עֲדָרָן. אָמַר, מָה אֶתְכֶּן? אָמְרוּ, לֹא נִשְׁקָה עַד אִם הָרוּעִים יִגְמְרוּ לְהַשְׁקוֹת (אֶת עֲדְרִיָּהֶם). וְאֵבִינוּ זָקוּן מֵאֹד.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 216; וסורת אנ-נסא' 4: 19.

2. לא ישימו לב לנעשה ברחובות, והוא באמצע היום בשעת הצהריים והאנשים נחים בבתייהם מן החום.

24. וְהִשְׁקָה לָהּ (אֶת עֶדְרוֹ), אַחֵר כִּד פָּנָה לְנוֹחַ בְּצֵל, וְאָמַר, רְבוּנִי! זָקוּק אֲנִי כַעַת לְחִסְדָּךְ,

25. אִזּוּ בָּאָה אֵלָיו אַחַת מֵהַשְׁתִּים נְבוֹכָה וְהוֹלֶכֶת בְּבִישׁוֹת, וְאָמְרָה, אָבִי מִזְמִין אוֹתָךְ אֵלָיו כִּדִּי לְגַמֵּל לָךְ עֲבוֹר הַשְׁקָאָת (עֶדְרָנוּ) בְּשִׁבְלֵנוּ. וְכִשְׁבָּא אֵלָיו, וְסִפֵּר לוֹ אֶת הַסְּפּוֹר (שֶׁלוֹ עִם פְּרָעָה וְאֲנָשִׁיו). אָמַר (הָאֵב), אֵל תִּירָא! כִּבֵּר נִצַּלְתָּ מִן הָאֲנָשִׁים הַפּוֹשְׁעִים.

26. אִזּוּ אָמְרָה אַחַת מִשְׁתִּיָּהּ, אָבִי! שִׁכַּר אוֹתוֹ, כִּי הַטּוֹב בְּאֶשֶׁר שָׁכַרְתָּ הוּא, הַחֲזָק וְהַנָּאֵמָן.

27. וְאָמַר (הָאֵב), הִנֵּה רוֹצָה אֲנִי לָתֵת לָךְ לְאִשָּׁה אַחַת מִשְׁתִּי בְנוֹתֵי אֵלָה, בְּתַנְאִי שֶׁתַּעֲבֹד בְּשִׁבְלִי שְׁמוֹנָה שָׁנִים, וְאִם בְּרָצוֹנָךְ לְהַשְׁלִים עֶשֶׂר שָׁנִים, כִּי לֹא אֶרְצָה לְהַכְבִּיד עֲלֶיךָ. אִם יִרְצָה אֵלָלָה, תִּמְצָא אוֹתִי מַעֲוֹשֵׁי הַיָּשָׁר.

28. אָמַר (מוֹסָא), דָּבָר זֶה יִהְיֶה בִּינִי וּבִינָךְ, וְאִיזָה מִשְׁנֵי הַזְּמָנִים אֲשֶׁר אִמְלֵא לֹא תִהְיֶה אִיבָה עָלַי, וְאֵלָלָה עָרַב לְדַבְּרֵינוּ.

קטע 4

29. כְּאֲשֶׁר מְלֵא מוֹסָא אֶת תְּקוּפַת שְׁרוּתוֹ (עֶשֶׂר שָׁנִים) וְלָקַח עִמּוֹ אֶת בְּנֵי בֵּיתוֹ, הִבְחִין בְּאֵשׁ לְצַד הָהָר. אָמַר לְבָנָי בֵּיתוֹ, חֲכּוּ פֹה. כִּבֵּר רְאִיתִי אֵשׁ אֲשֶׁר עַל פִּיהָ אָבִיא לְכֶם הוֹדְעָה, אוֹ אָבִיא לְכֶם אוֹד בּוֹעֵר, לְמַעַן תִּתְחַמְמוּ,

30. כְּאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֵלָיָה, קָרָא אֵלָיו קוֹל מִגִּדַּת הָעֵמֶק הַיְּמָנִית, בְּבִקְעָה הַמְּבֻרָכֶת מִן הָעֵץ, וְאָמַר, הוּא מוֹסָא! אֲנִי אֵלָלָה רְבוֹן הָעוֹלָמִים.

31. הִשְׁלִיךְ אֶת מִטָּה! כְּאֲשֶׁר רָאָהוּ כְּמוֹ נַחֲשׁ נוֹדֵד, בָּרַח מִן הַמָּקוֹם, וְלֹא שָׁב אֵלָיו. (קָרָא לוֹ אֵלָלָה לְהִרְגִיעַ אוֹתוֹ), הוּא מוֹסָא! חֲזֹר, וְאַל תִּפְחַד כִּי אֶתָּה מִן הַבְּטוּחִים.

32. הַכֵּס יָדָךְ אֶל חִיקָךְ, וְהִיא תֵצֵא לְבָנָה מִבְּלִי פָגַע. וְאַסֹּף אֶלֶיךָ כְּנָפֶךָ (זְרוּעֶךָ) וְכֹךְ לֹא תִפְחַד. אֵלָה שְׁנֵי אוֹתוֹת מֵאֵת רְבוּנָךְ אֶל פְּרָעָה וְנִכְבְּדִי, כִּי הֵם אֲנָשִׁים מִשְׁחָתִים.

33. אָמַר (מוֹסָא), רְבוּנִי! הִנֵּה אֲנִי הִרְגִיתִי מֵהֶם נֶפֶשׁ, וְיָרָא אֲנִי לְבַל יִהְרָגוּנִי,

34. וְהֶאֱרוֹן אַחִי, צַח מִמֶּנִּי לְשׁוֹן, עַל כֵּן שְׁלַחְהוּ אֶתִּי לְתַמְדָּ בִּי, לְמַעַן יָקִים אֶת דְּבָרִי, כִּי יָרָא אֲנִי פֶן יִכְחִישׁוּ אֶת דְּבָרִי.

35. אָמַר (אֵלָלָה), נַחֲזֵק אֶת זְרוּעֶךָ בְּאַחִיד, וְנִתֵּן לְשִׁנֶּיכֶם שְׁלֹטוֹן, אֲשֶׁר לֹא יִגִּיעוּ אֵלֶיכֶם, עַל יְדֵי אוֹתוֹתֵינוּ. אַתֶּם וְהוֹלָכִים אַחֲרֵיכֶם תִּהְיוּ הַמְּנַצְחִים.

36. **אֹלֶם כְּאֲשֶׁר בָּא מוֹסָא עִם אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים אֲלֵיהֶם. אָמְרוּ, אֵין אֵלָה כִּי אִם כְּשָׁפִים בְּדוּיִים, וְלֹא שְׂמַעְנוּ עַל זֶה שְׁאֵתָה מִזְמִין אוֹתָנוּ לְהֶאֱמִין בּוֹ בֵּין אֲבוֹתֵינוּ הָרִאשׁוֹנִים.**
37. **וְאָמַר מוֹסָא, רְבוּנִי יוֹדַע טוֹב מִי הוּא אֲשֶׁר הִבִּיא הַהִדְרָכָה מֵאֲתוֹ וּמִי סוֹפּוֹ לְהִגִּיעַ אֶל הַגֵּן (בְּעוֹלָם הַבָּא). אָכֵן לֹא יִצְלִיחוּ הַפּוֹשְׁעִים.**
38. **וְאָמַר פְּרָעָה, הוּי נִכְבָּדִים! לֹא אֲדַע לָכֵס אֵלָה מִבְּלַעֲדִי. הַאֲמֹאן! הֲכֵן לְבָנִים שְׂרוּפוֹת וּבָנָה לִי מִגְדָּל, לְמַעַן אֶרְאֶה אֶת אֱלֹהֵיו שֶׁל מוֹסָא. חוֹשֵׁב אָנִי כִּי הוּא מִשְׁקָר.**
39. **הוּא (פְּרָעָה) וְחִילּוֹ הָיוּ יְהִירִים בְּאַרְץ בְּלֹא צֶדֶק בְּהֶאֱמִינָם שֶׁלֹּא יוֹחֲזְרוּ אֲלֵינוּ.**
40. **וְלִקְחָנוּ אוֹתוֹ וְחִילּוֹ וְהִשְׁלַכְנוּ אוֹתָם לַיָּם, רָאָה אֲפּוֹא, אִידָּה הִיתָה אַחֲרִית הַפּוֹשְׁעִים.**
41. **וְעָשִׂינוּ מֵהֶם דָּגְמָא לְאֵלָה אֲשֶׁר יִקְרָאוּ לְבוֹא אֶל הָאֵשׁ. בְּיוֹם תַּחֲתִית וְהַיָּתִים לֹא יִהְיֶה לָהֶם עוֹזָר.**
42. **כָּבֵר שְׁלַחְנוּ אַחֲרֵיהֶם קָלְלָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְיוֹם תַּחֲתִית הַמָּתִים יִהְיוּ מִן הַמְּשֻׁפָּלִים וְהַבְּזוּיִים בְּיוֹתֵר.**

קטע 5

43. **כָּבֵר נָתַנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) אַחֲרֵי שֶׁהִשְׁמַדְנוּ אֶת הַדּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים, אוֹתוֹת גְּלוּיִים לְבָנֵי אָדָם, וַיְבִיא הַדְּרָכָה וְרַחֲמִים וּלְמַעַן יִזְכְּרוּ.**
44. **וְלֹא הָיִיתָ (מוֹחֲמֵד) בְּצַד הַמַּעֲרָבִי (שֶׁל הָהָר) כְּאֲשֶׁר מְסַרְנוּ לְמוֹסָא אֶת הַהוֹרָאוֹת, וְלֹא הָיִיתָ מִן הַמַּעֲיָדִים לְכָךְ.**
45. **כִּי אַחֵר כָּךְ הִקְיֵמוֹנוּ דּוֹרוֹת רַבִּים אֲשֶׁר הֶאֱרִיכוּ יָמִים. וְלֹא גֵרַת בְּתוֹךְ בְּנֵי מִדְּיָן אֲשֶׁר תִּקְרָא לְפָנֶיהֶם אוֹתוֹתֵינוּ, וְאוֹלָם הִשְׁרִינוּ אֲלֵיךְ אֶת קוֹרוֹתֵיהֶם.**
46. **וְלֹא הָיִיתָ בְּצַד הַר הַטּוֹר בְּקוֹרְאָנוּ (אֶל מוֹסָא),¹ וְאוֹלָם (שְׁלַחְנוּ אוֹתָךְ) רַחֲמִים מֵאֵת רְבוּנְךָ, לְמַעַן תִּזְהִיר עִם² לֹא בָּא אֲלֵיהֶם כָּל מִזְחִיר מִלְּפָנֶיךָ, אוֹלִי יִזְכְּרוּ.**

1. ר' סורת מרים 19: 52; סורת אש-שוערא' 26: 10; וסורת אנ-נאזעאת 79: 16.

2. הערבים של מכה וחצי האי ערב.

47. (וְשַׁלַּחְנוּ אוֹתָךְ מוֹחֵמֵד) כִּדִּי אִם יִפְגַּע בָּהֶם עֲנֹשְׁנוּ עַל חֲטֵאֵיהֶם, כִּדִּי שֶׁלֹּא יֵאמְרוּ אֹז, רְבוּנוֹ! לָמָּה לֹא שָׁלַחְתָּ אֵלֵינוּ שְׁלִיחַ לְמַעַן גִּלְךָ אַחֲרֵי אוֹתוֹתֶיךָ וְנִהְיָה מִן הַמַּאֲמִינִים?¹
48. וְכַעַת כַּאֲשֶׁר הִגִּיעָה אֲלֵיהֶם הָאָמֶת (הַנְּבִיא וְהַקּוֹרְאָן), אָמְרוּ, לָמָּה לֹא נָתַן לּוֹ כָּפִי שֶׁנָּתַן לְמוֹסָא? הֲאִם לֹא הִכְחִישׁוּ אֶת אֲשֶׁר נָתַן אֶל מוֹסָא מִלְּפָנִים? וְאָמְרוּ, שְׁנֵי כְּשׁוּפִים עוֹזְרִים הָאֶחָד לַשֵּׁנִי (הַתּוֹרָה וְהַקּוֹרְאָן). וְאָמְרוּ, אַכּוּ אֲנַחְנוּ כּוֹפְרִים בְּכָל.
49. אָמַר (מוֹחֵמֵד), הִבֵּיאוּ סֵפֶר מֵאֵת אֱלֹלָה אֲשֶׁר הוּא מְדַרִּיךְ טוֹב מִשְׁנֵיהֶם (הַקּוֹרְאָן וְהַתּוֹרָה), וְאֹז אֵלֶיךָ בְּדֶרֶכּוֹ, אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים.
50. אַךְ אִם לֹא יַעֲנוּ לָךְ, דַּע כִּי רַק אַחֲרֵי בְּדִיוֹתֵיהֶם וַיִּצְרִיחֵם הָרָעִים הֵם הוֹלְכִים, וְאֵין תּוֹעָה יוֹתֵר מִזֶּה הַחוֹלֵךְ אַחֲרֵי יִצְרָיו הָרָעִים בְּלִי הַדְּרָכָה מֵאֵת אֱלֹלָה! וְאֱלֹלָה לֹא יְדַרִּיךְ אֶת קֹהֶל הַחוֹטְאִים.

קטע 6

51. וּכְבֹּר הִבֵּאֵנוּ לָהֶם אֶת חִלְקֵי הַקּוֹרְאָן הַשּׁוֹנִים בָּזֶה אַחֵר זֶה לְמַעַן יִזְכְּרוּ.
52. וְאַלֶּה אֲשֶׁר נָתַנוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר לְפָנָיו (הַקּוֹרְאָן), מַאֲמִינִים בּוֹ,²
53. וְכַאֲשֶׁר קוֹרְאִים אוֹתוֹ בְּפִנְיָהֶם, יֵאמְרוּ, הָאֱמֵנוּ בּוֹ. אַכּוּ הוּא הָאָמֶת מֵאֵת רְבוּנוֹ, וּכְבֹּר לְפָנָיו הֵינּוּ מִסְּלָמִים.
54. אֵלֶּה יִנָּתֶן לָהֶם שְׁכָרָם פַּעַמִּים עַל סִבְלָנוּתָם, וַיִּשְׁיבוּ בְּטוֹבָה אֶת הָרָעָה, וְעַל תְּרוֹמָתָם מִמָּה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָהֶם.
55. וּבִשְׂוֹמֵעַם לִהְיוֹת הֶבֶל יִתְרַחֲקוּ (מֵהֶם),³ וַיֵּאמְרוּ, לָנוּ מַעֲשֵׂינוּ וְלָכֶם מַעֲשֵׂיכֶם, שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם, אֵין אֲנַחְנוּ מִבְּקָשִׁים אֶת חֲבֵרָתָם שֶׁל פְּרָאֵי אָדָם.
56. אַתָּה אֵינְךָ יָכוֹל לְהַדְרִיךְ אֶת מִי שֶׁתִּרְצֶה, אַבְּל אֱלֹלָה יְדַרִּיךְ אֶת מִי שִׁירְצָה, וְהוּא מִכִּיר אֶת הַמְּדַרְכִּים.⁴
57. וְאָמְרוּ,⁵ אִם גִּלְךָ אַתָּה לְפִי הַדְּרָכְתָּךְ, נִגְשַׁל מֵאַרְצֵנוּ, הֲאִם לֹא קִבַּעְנוּ לָהֶם מַחוֹז קָדוֹשׁ וּבִטּוֹחַ שְׁאֵלָיו מוֹבָאִים פְּרוֹת מִכָּל סוּג כְּאִסְפָּקָה מִצִּדּוֹ! אַךְ רַבָּם אֵינָם יוֹדְעִים זֹאת.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4: 165; סורת אל-מאאידה 5: 19; וסורת אל-אנעאם 6: 156 - 157.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 121; סורת אאל עמראן 3: 199; סורת אל-מאאידה 5: 82 - 83; וסורת אל-אסרא' 17: 107 - 108.

3. ר' סורת אל-פורקאן 25: 72.

4. ר' סורת אל-בקרה 2: 272; וסורת יוסוף 12: 103.

5. מנהיגי מכה הכופרים.

58. וְכַמָּה עָרִים הִשְׁמַדְנוּ אֲשֶׁר הִתְעַנְּנוּ עַל רֹב מַחֲנֵתָן, הִנֵּה אֵלֶּה מִשְׁכָּנוֹתֵיהֶם לֹא יֵשְׁבוּ אַחֲרֵיהֶם, בְּלֵתִי אִם מַעֵט, וְאֶנְחֵנוּ הֵיינוּ יוֹרְשֵׁיהֶן.
59. רְבוּנָדָה לֹא הָיָה מִשְׁמִיד אֶת הָעָרִים לִפְנֵי שֶׁהָיָה שׁוֹלַח שְׁלִיחַ אֶל הָרֹאשִׁית שְׁבָהָן, לְקַרְא לִפְנֵיהֶן אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, וְלַעֲוֹלָם לֹא הֵיינוּ מִשְׁמִידִים אֶת הָעָרִים אִם לֹא הָיוּ תוֹשְׁבֵיהֶן חוֹטְאִים.
60. כָּל אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם אֵינוֹ אֵלָּא תַעֲנוּג וְקִשּׁוּט חוֹלֵף שֶׁל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאוֹלָם כָּל הַשְּׁמוֹר אֵצֶל אֱלֹהֵה טוֹב יוֹתֵר וְנֶאֱחִי. הָאֵם לֹא תִשְׁכַּחוּ!

קטע 7

61. הָאֵם דּוֹמָה מִי שֶׁנָּתַנוּ לוֹ הַבְּטָחָה טוֹבָה שֶׁיִּזְכֶּה לְרֹאוֹת בְּקִיּוּמָהּ, לָמִי שֶׁנִּהְיָה זְמַנִּית מַחֲיֵי הָעוֹלָם הַזֶּה וּבָיוֹם תַּחֲתֵית הַמֵּתִים יִהְיֶה אֶחָד מֵאֵלֶּה שֶׁיִּתְּנוּ אֶת הַדִּין?
62. בָּיוֹם הַהוּא יִקְרָא (אֱלֹהֵה) אֲלֵיהֶם, וַיֹּאמֶר, הֵיכֵן שְׁתַּפִּי אֲשֶׁר בְּדִיתֶם!¹
63. וַיֹּאמְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר נִחְרַץ עֲלֵיהֶם בְּצִדֵּק הָעֹנֶשׁ, רְבוּנָנוּ! אֱלוֹ שֶׁהִתְעַנוּ, הִתְעוּ עַל יְדֵינוּ, כִּפִּי שֶׁאֲנַחְנוּ עֲצָמֵינוּ הִתְעִינוּ, בְּזֹאת אֲנַחְנוּ מַצְהִירִים בְּפִנִּיךָ כִּי אֵין אֲנַחְנוּ מַחֲבִיבִים לַעֲזֹר לָהֶם, וְלֹא אוֹתָנוּ עֲבָדוּ (אֲמָנָם עֲבָדוּ אֶת הַשְּׁטָנִים).
64. אֲזִי יֹאמֶר, קִרְאוּ לַשְּׁתַּפִּים אֲשֶׁר עֲבַדְתֶּם זֹלַת אֱלֹהֵה! וְהֵם יִקְרְאוּ וְלֹא יַעֲנוּ וַיִּרְאוּ רַק אֶת הָעֹנֶשׁ, וַיֹּאמְרוּ, הֲלוֹאִי וְהֵיינוּ מְדַרְכִּים.
65. בָּיוֹם אֲשֶׁר יִקְרָא (אֱלֹהֵה) אֲלֵיהֶם, וַיֹּאמֶר, מַה זֶּה עֲנִיתֶם לְשְׁלִיחִים?
66. בָּיוֹם הַהוּא יִתְעַרְפְּלוּ הַדְּבָרִים עֲלֵיהֶם, וְאִף לֹא יִשְׁאַלוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ.
67. וְאוֹלָם מִי שֶׁחָזַר בְּתִשׁוּבָה מִבִּינֵיהֶם וְהִאֲמִין וַעֲשָׂה אֶת הַטוֹב יִהְיֶה מִן הַמַּצְלִיחִים.
68. וְרְבוּנָדָה יִבְרָא אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה וַיִּבְחַר, וְאֵין לָהֶם בַּחֲרִירָה.² יִשְׁתַּבַּח אֱלֹהֵה וַיִּתְעַלֶּה עַל אֲשֶׁר יִשְׁתַּפּוּ לוֹ.
69. וְרְבוּנָדָה יוֹדֵעַ מַה יִּסְתִּירוּ בְּלִבָּם וּמַה יִּגְלוּ.
70. וְהוּא אֱלֹהֵה, אֵין אֵלָּה זֹלַתוֹ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וְלוֹ הַמְּשַׁפֵּט וְאֵלֵיו תִּחֲזְרוּ (בָּיוֹם הַדִּין).

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 166 - 167; סורת אל-אנעאם 6: 94; סורת אל-כהן 18: 52 - 53; סורת מרים 81: 82; סורת אל-ענכבות 29: 25; וסורת אל-אחקאף 46: 5 - 6.

2. ר' סורת אל-אחזאב 33: 36.

71. אָמַר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל זֶה, שְׁאִם אֵלֶּלָה יִטִּיל עֲלֵיכֶם חֲשֻׁכַת עוֹלָמִים עַל יָדִי לַיְלָה אַרְבֶּּךְ עַד יוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים, אֵיזָה אֵלֶּה זִוְלָתוֹ יוּכַל לְהִבְיֹא לָכֶם אוֹר! הָאֵם לֹא תִשְׁמְעוּ?
72. וְהַחֲשַׁבְתֶּם עַל זֶה, שְׁאִם אֵלֶּלָה יִטִּיל עֲלֵיכֶם יוֹם אַרְבֶּּךְ עַד יוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים, אֵיזָה אֵלֶּה זִוְלָתוֹ יוּכַל לְהִבְיֹא לָכֶם אֶת הַלַּיְלָה לְמַעַן תִּנּוּחוּ בּוֹ? הָאֵם לֹא תִרְאוּ?
73. וּמִרְחֻמּוֹ נָתַן לָכֶם אֶת הַלַּיְלָה וְאֶת הַיּוֹם לְמַעַן תִּנּוּחוּ בּוֹ וּלְמַעַן תִּבְקְשׁוּ (לָכֶם פְּרֻנְסָה) מִחֲסָדּוֹ, וּלְמַעַן תִּכְרִירוּ לוֹ טוֹבָה.¹
74. בַּיּוֹם אֲשֶׁר יִקְרָא אֵלֵיהֶם, יֹאמַר, אֵיפֹה שֶׁתִּפִּי אֲשֶׁר טַעַנְתֶּם?
75. וְנוֹצִיא מִכָּל אֶמְהָ עַד (הַנִּבְיָא שְׁלָהֶם) וְנֹאמַר, הִבִּיאוּ אֶת הַוְּכֹחוֹתֵיכֶם! אֲזִי יִדְעוּ כִּי הַהוֹכָחָה הָאֲמִתִּית הִיא לֹאֵלֶּלָה, וְתַעֲהָ מֵהֶם (הַדְּבָר) אֲשֶׁר בָּדּוּ בְלִבָּם.

קטע 8

76. קֹארוֹ² הָיָה מִבְּנֵי עַמּוֹ שֶׁל מוֹסָא, אֲמָנָס הוּא הַצִּיק לָהֶם. הֶעֱנִקְנוּ לוֹ אוֹצְרוֹת אֲשֶׁר מִפְּתֻחוֹתֵיהֶם הָיוּ כְּבָדִים מִנְּשֹׂא לְקַבּוּצַת אֲנָשִׁים חֲזָקִים. אָמְרוּ לוֹ בְּנֵי עַמּוֹ, אֵל תִּשְׁמַח בְּגֵאוֹן, כִּי אֵלֶּלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַשְׂמִיחִים בְּגֵאוֹן.
77. וּבִקֵּשׁ בְּמָה שֶׁנָּתַן לָךְ אֵלֶּלָה אֶת מַעֲוֹן הָאֲחֵרִית, וְאֵל תִּשְׁכַּח אֶת חֲלֻקָּךְ בַּעוֹלָם הַזֶּה, וְעֲשֵׂה טוֹב כְּשֶׁם שֶׁהִיטִיב עִמָּךְ אֵלֶּלָה, וְאֵל תִּבְקֵשׁ לְהַשְׁחִית בְּאַרְצְךָ, כִּי לֹא יֹאֲהֵב אֵלֶּלָה אֶת הַמִּשְׁחִיתִים.
78. אָמַר (קֹארוֹ), אֲכֹן אֲדָּבְעֵתִי נָתַן לִי זֶה. הָאֵם אֵינוֹ יוֹדֵעַ כִּי כָּבֵד הַשְׂמִיד אֵלֶּלָה לְפָנָיו דּוֹרוֹת רַבִּים שֶׁהָיוּ חֲזָקִים וְעֲשִׂירִים מִמֶּנּוּ? הַחוֹטָאִים לֹא יִשְׁאַלּוּ עַל חֲטָאֵיהֶם.
79. אֲזִי יֹצֵא אֶל בְּנֵי עַמּוֹ מִקִּשְׁט בִּתְכָשִׁיטִים, וְאָמְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר חָפְצוּ בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, הַלּוֹאִי וְהֵינּוּ זֹכִים בְּאֲשֶׁר קִבֵּל קֹארוֹ. אֲכֹן בַּעַל מִזְל גְּדוֹל הוּא.
80. וְאָמְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם דַּעַת, אוֹי לָכֶם! גְּמוּל אֵלֶּלָה טוֹב יוֹתֵר לְמִאֲמִין עוֹשֶׂה אֶת הַטּוֹב, אוֹלָם יִשְׁיגוּהוּ רַק בַּעֲלֵי סִבְלָנוֹת.

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 62.

2. קֹארוֹ: קרח בן יזהר, ר' במדבר טז ואילך.

81. אַז הַשְׁקַעְנוּ אוֹתוֹ אֶת בֵּיתוֹ בְּאֶדְמָה, וְלֹא יָכְלוּ בְּנֵי עֲדָתוֹ לַעְזֹר לוֹ מִפְּנֵי אֱלֹהָהּ, וְלֹא יָכֹל הָיָה לַעְזֹר לַעֲצֻמוֹ.

82. אַז אָמְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר עוֹד יוֹם לִפְנֵי זֶה הִשְׁתַּוְּקָקוּ לְהִיּוֹת בְּמִקְוָמוֹ, אָכֵן, אֱלֹהָהּ מִרְחִיב וּמְצַמֵּס אֶת פְּרִנְסָתוֹ שֶׁל מִי שֶׁיִּרְצֶה מַעֲבָדֶיהָ, וְלֹא חֶסֶד אֱלֹהָהּ עָלֵינוּ הָיִינוּ גַם אֲנַחְנוּ שׁוֹקְעִים בְּאֶדְמָה. דּוֹמָה כִּי הַכּוֹפְרִים לֹא יַצְלִיחוּ.

קטע 9

83. מַעֲוֹן הָעוֹלָם הִבָּא אֲנַחְנוּ קוֹבְעִים רַק לְאֵלֶּה שְׂאִינָם רוֹצִים לְהִתְנַשֵּׂא עַל פְּנֵי אֲחֵרִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא לְהִשְׁחִית, וְהֶאֱחָרִית לִירֵאֵי אֱלֹהָהּ.

84. אֲשֶׁר יָבִיא מַעֲשֶׂה טוֹב, לוֹ (גְּמוּלָה) טוֹב מִמֶּנּוּ, וְאֲשֶׁר יָבִיא מַעֲשֶׂה רָע, הִנֵּה לֹא יִשְׁלָמוּ עוֹשֵׂי הַרְעוֹת בְּלִתִּי אִם אֲשֶׁר עָשׂוּ.¹

85. הִנֵּה אֲשֶׁר הִטִּיל עֲלֵידָה לְמַסֵּר אֶת הַקּוּרְאָן וְשִׁיבָדָה הַשֵּׁב (נִחְזִירָדָה אֶל מִכָּה).² אָמַר, רְבוּנִי יוֹדֵעַ יוֹתֵר מִי הַמְדָּרָדָה וּמִי נָתַן בְּתַעֲזִיחַ גְּמוּלָה.

86. אַתָּה לֹא קוֹיֵת שֶׁהַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן) יִנָּתֵן עַל יָדָדָה וְרַק רַחֲמָנוּת מִרְבוּנָדָה. עַל כֵּן אַל תִּסְיַע בְּיַד הַכּוֹפְרִים.

87. וּבֵל יִרְחִיקוּדָה (הַכּוֹפְרִים) מֵעַל אוֹתוֹת אֱלֹהָהּ לְאַחַר שֶׁהוֹרְדוּ אֶלְיָדָה מִן הַשָּׁמַיִם. וּקְרָא אֶל רְבוּנָדָה, וְאַל תִּהְיֶה מִן הַמְשַׁתְּפִים (לוֹ),

88. וְאַל תִּפְגֹּחַ בְּתַפְלָה לְאֵלֶּה אַחֵר זוֹלָתוֹ, כִּי אֵין אֵלֶּה זוֹלָתוֹ. כָּל דָּבָר יִחַלֵּף מִבְּלַעֲדֵי פְּנֵיו. כִּי רַק לוֹ הַשְׁלָטוֹן וְאַלְיוֹ תַחֲזִירוּ.

1. ר' סורת אנ-נמל 27 : 90.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 109 ; סורת אל-אעראף 7 : 6 ; וסורת אז-זומר 39 : 69.

29

סִוֵּרַת אֶל-עֲנַקְבוֹת הָעֶכְבִּישׁ

סורה זו נקראת «אֶל-עֲנַקְבוֹת, הָעֶכְבִּישׁ» משום השם «אֶל-עֲנַקְבוֹת» נזכר בה בפעם ראשונה ויחידה. אללה השתמש בקורי העכביש כמשל של חולשה להראות לאלה מבין המוסלמים הלוקחים בני ברית מבין הכופרים להגן עליהם מלבד אללה. ר' פ' 41.

הורדה במכה אחרי סורת אר-רום 30, ופסוקיה ששים ותשעה. קיבלה את שמה «הָעֶכְבִּישׁ» מפסוק ארבעים ואחד.

סורת אל-ענכבות 29

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחִים

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. האם חושבים בְּנֵי הָאָדָם כִּי יַעֲזֹבוּ לֵאמֹר, הָאֱמֵנוּ, מִבְּלִי שְׁיַעֲמָדוּ בְּמִבְחָן?²
3. הֲרִי כָּבֵד נָסִינוּ אֶת אֱלֹה אֲשֶׁר הָיוּ לְפָנֵיהֶם, וְאֵלֶּה יוֹדֵעַ מִי הֵם הַצּוֹדְקִים וּמִי הֵם הַכּוֹזְבִים.
4. האם חושבים עוֹשֵׂי הָרָעוֹת כִּי יוּכְלוּ לַעֲבֹר אוֹתָנוּ, הֲרִי לָקוּי כּוֹחַ שְׁפוּטָם.
5. מִי שֶׁמְקוֹנֶה לְהַפְגִּישׁ עִם אֱלֹהָ, הִנֵּה עֵת מוֹעֵד אֱלֹהָ בּוֹא זָבֹא, וְהוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
6. מִי שֶׁמְשַׁקֵּיעַ מֵאֶמֶץ עֲלָאִי, הוּא עוֹשֶׂה זֹאת לְמַעַן עֲצֻמוֹ,³ כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ זָקוּק לְבְנֵי אָדָם.
7. וְאֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַיֵּשֶׁר, לָהֶם נִכְפָּר עַל חַטָּאֵיהֶם וְנִגְמַל לָהֶם עַל הַטּוֹב אֲשֶׁר עָשׂוּ.⁴
8. אֲמָנָם צִוִּינוּ עַל הָאָדָם לְהִתְנַהֵג בְּנֶעֱם וְחֶסֶד עִם הוֹרָיו.⁵ אֵךְ אִם יִתְאַבְּקוּ אֶתְּךָ לַצָּרָף לִי שֶׁתִּפְּסִים אֲשֶׁר אֵינְךָ מְכִיר, אֵל תִּשְׁמַע לָהֶם. אֵלֵי שׁוּבְכֶם, וְאוֹדִיעֶכֶם אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
9. אֵךְ אֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב, אוֹתָם נִכְנִיס (לְגֹן) עִם הַיֵּשָׁרִים.
10. בֵּין בְּנֵי הָאָדָם יֵשׁ הָאוֹמְרִים, הָאֱמֵנוּ בְּאֵלֶּה, אֵךְ אִם הֵם נִפְגָּעִים בְּשִׁבְלִי אֱלֹהָ, יִשְׁמִימוּ פְּגִיעַת בְּנֵי הָאָדָם כְּעִנֶּשׂ אֱלֹהָ.⁶ וְאוֹלָם בָּבוֹא נִצְחוֹן (לְמַאֲמִינִים) מֵעַם רְבוּנְךָ, יֹאמְרוּ, עִמָּכֶם הֵינּוּ. הֵאִין אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אֲשֶׁר בְּלִבּוֹת בְּנֵי הָאָדָם?⁷
11. אָכֵן, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מִי הֵם הַמַּאֲמִינִים, וְהוּא יוֹדֵעַ מִי הֵם הַצּוֹבְעִים.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. ר' סורת אל-בקה 2: 142, ופ' 214; וסורת בראאה (את-תובה) 9: 16.

3. ר' סורת אל-ג'אתייה 45: 15.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4: 40.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17: 23 - 24.

6. ר' סורת אל-חג' 22: 11.

7. ר' סורת אאל עמראן 3: 179; סורת אנ-נסא' 4: 141; וסורת אל-מאאידה 5: 52.

12. וַיֹּאמְרוּ הַכּוֹפְרִים אֶל הַמַּאֲמִינִים, לָכוּ בְּדֶרֶכְנוּ, וְאַנְחֵנוּ נִשָּׂא אֶת הַטָּאִיכָם. אֲדָהֶם לֹא יִשָּׂאוּ מִחַטָּאֵיהֶם בְּדֶבֶר, וְהֵם רַק מִשְׁקָרִים.¹
13. הֵם יִשָּׂאוּ אֶת מִשְׂא הַחַטָּאִים שֶׁל עֶצְמָם עִם מִשְׁאוֹת נּוֹסָפִים, וּבִיּוֹם תַּחֲנוּת הַמֵּתִים יִשָּׂאֻהוּ עַל אֲשֶׁר בָּדָו.²

קטע 2

14. וּכְבֹר שְׁלַחְנוּ אֶת נוֹחַ אֶל עֲמוֹ, וְהוּא שָׁהָה בֵּינֵיהֶם אֶלְף שָׁנִים פָּחוֹת מִמֵּשִׁים שָׁנָה. וַיֹּאחֲזֶם הַמַּבּוּל עַל הַיּוֹתֵם כּוֹפְרִים.³
15. וְהִצְלָנוּ אוֹתוֹ וְאֶת אֲנָשֵׁי הַתֵּבָה וְעַשְׂיָנו אוֹתָהּ לְאוֹת לְבִנֵי הָאָדָם.⁴
16. וְאֶת אַבְרָהָהִים כַּאֲשֶׁר אָמַר אֶל בְּנֵי עֲמוֹ, עֲבָדוּ אֱלֹהָ וַיִּרְאוּהוּ, זֶה טוֹב לָכֶם יוֹתֵר אִם יִדְעֶתֶם.
17. אֲכֹן אֲשֶׁר תַּעֲבָדוּ מִבְּלַעַדִּי אֱלֹהִים אֱלִילִים הֵם, וְאַתֶּם יוֹצְרִים כָּזָב. הָאֱלִילִים אֲשֶׁר תַּעֲבָדוּ מִבְּלַעַדִּי אֱלֹהָ אֵין בְּכוֹחַם לִפְרֹנֵס אֶתְכֶם, וְלָכוּן בִּקְשׁוּ אֶת פְּרֹנְסַתְכֶם מֵאֱלֹהָ וְעֲבָדוּ אוֹתוֹ וְהוֹדוּ לוֹ. כִּי אֵלָיו תִּתְחַזְּרוּ (בִּיּוֹם תַּחֲנוּת הַמֵּתִים).
18. (הוּי הַכּוֹפְרִים) אִם תִּכְחִישׁוּ (אֶת הַשְּׁלִיחוֹת שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד), הִנֵּה כָּבֹר הַכְחִישׁוּ אֲמוֹת אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם. עַל הַשְּׁלִיחַ רַק לְמַסֵּר הוֹדָעָה בְּרוּרָה.
19. הֲלֹא יִרְאוּ כִּיצַד וַיִּבְרָא אֱלֹהָ אֶת הַבְּרִיאָה בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה, אַחֵר יִתְחַזֵּר אוֹתָהּ (לַחִיִּים אַחֲרֵי מוֹתָהּ). אֲכֹן נֶקֶל הוּא לְאֱלֹהָ.⁵
20. אָמַר, עֲבָרוּ בָּאֶרֶץ וַיִּרְאוּ אֵיךְ יֵצֵר אֶת הַבְּרִיאָה וְכִיצַד בּוֹרֵא אֱלֹהָ וּמַצְמִיחַ הַכֹּל מִחֲדָשׁ, הֵן אֱלֹהָ הוּא הַכֹּל-יָכֹל.⁶
21. וְהוּא מַעֲנִישׁ אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה וַיִּרְחַם עַל אֲשֶׁר יִרְצֶה, וְאֵלָיו תִּתְחַזְּרוּ (בִּיּוֹם הַדִּין).
22. אֵין בִּיכְלֻתְכֶם לְבָרַח מֵאֱלֹהָ, לֹא בָּאֶרֶץ וְלֹא בַּשָּׁמַיִם, וְאֵין לָכֶם מִגֹּן וּמוֹשִׁיעַ זוּלַת אֱלֹהָ.

1. ר' סורת פאטר 35 : 18 ; וסורת אל-מעארג' 70 : 10 - 11.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 25.

3. ר' סורת ינווס 10 : 96 - 97.

4. ר' סורת יא. סין 36 : 41 - 44 ; וסורת אל-חאקה 69 : 11 - 12.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 27.

6. ר' סורת פוצלת 41 : 53 ; וסורת אט-טור 52 : 35 - 36.

קטע 3

23. הכופרים באותות אלה ובפגישתו (ביום הדין), אלה נאשו מרחמי וצפוי להם ענש מכאיב.
24. ולא היה מענה בני עמו (של אברההים), אלא הרגוהו או שרפוהו. אולם אלה הציל אותו מן האש.¹ אכן בזה אות לבני העם שהאמינו.
25. ואמר (אברההים לבני עמו), לקחתם לכם פסילים מבלעדי אלה, עבודתם יצרה אהבה וידידות ביניכם בחיי העולם הזה, אחרי כן ביום תחית המתים יתפחש איש מכס לרעהו, ויקלל איש מכס את רעהו, וגיהנם יהיה למעון לכם, ולא יהיה לכם עוזר.
26. ולוט האמין בו. ואמר (אברההים), מהגר אני (מארצכם) אל רבוני. הוא העוזז והחכם.
27. ונתנו לו את אסחאק (יצחק) ואת יעקוב, ונתנו לצאצאיו את הנבואה ואת הספר, ונתנו לו את שְׁכָרו בעולם הזה, ואכן באחרית הימים הוא בין הישרים.
28. (וזכר) את לוט כשאמר לבני עמו, אתם עושים תועבות גדולות אשר לא עשה כמותן איש בעולם לפניכם.
29. כי אתם מקימים יחסי מין עם הגברים, ואתם שודדי דרכים, ותעשו מעשים מגנים במקומות האספה שלכם. ותשובת בני עמו היתה, הבא עלינו את הענש של אלה, אם אתה צודק,
30. ואז הוא אמר, רבוני! עזר לי נגד האנשים המשחיתים.

קטע 4

31. לאחר ששליחינו (המלאכים) הביאו את הבשורה הטובה לאברההים.² הם אמרו, הננו משמידים את תושבי העיר הזאת, כי חוטאים הם.
32. אמר (אברההים), אבל לוט חי בה. אמרו, אנחנו יודעים היטב מי חי בה, נציל אותו ואת משפחתו, חוץ מאשתו שהיא בין המשמידים.
33. בבוא שליחינו (המלאכים) אל לוט,³ רע בעיניו בואם והפריע לו. אולם הם אמרו, אל תפחד ואל תצטער, אנחנו מצילים אותך ואת בני משפחתך, חוץ מאשתך היא תשמד.

1. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 97 - 98.

2. הבשורה: על הולדת הבן אסחאק (יצחק).

3. הם באו כאנשים צעירים מקסימים.

34. הִנֵּה אֲנַחְנוּ מוֹרִידִים עַל יוֹשְׁבֵי הָעִיר הַזֹּאת עֹנֶשׁ מִן הַשָּׁמַיִם עַל מַעֲשֵׂה השְׁחִיתוֹת שֶׁעָשׂוּ.
35. וַיִּכְבֶּר הַשָּׁאֲרָנוּ מִמֶּנָּה אוֹת גְּלוּי לְמַעַן יִשְׁכִּילוּ.¹
36. וְאֵל בְּנֵי מִדְיָן (שְׁלַחְנוּ) אֶת אַחִיהֶם שׁוֹעִיב, וְהוּא אָמַר, הוּא בְּנֵי עַמִּי! עֲבֹדוּ אֵלָּה, וְצִפּוּ לַיּוֹם הָאַחֲרוֹן, וְאֵל תִּשְׁחָתוּ אֶת דִּרְכָּכָם בְּאַרְצָ.
37. אֲדָּהֶם הֵם הַתִּכְפָּשׁוּ לוֹ, וְאֵזָב אֶת עֲלֵיהֶם הָרַעֲיָדָה הַחֲזָקָה, וְלֹאֲחֲרִיָּה כָּרְעוּ וַנִּפְּלוּ מֵתִים בְּבִתֵּיהֶם.
38. (וַיִּכְבֶּר הַשָּׁמַדְנוּ אֶת) בְּנֵי עֲאֹד וְת' מוֹד, הָרִי בְּרוּר לָכֶם מִחֲרֻבוֹת מִשְׁכָּנוֹתֵיהֶם מֵה שְׁקָרָה לָהֶם. וְקִשְׁט לָהֶם הַשָּׁטָן בְּעִינֵיהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם (הָרַעִים), וְהִסִּיר אוֹתָם מִן הַדֶּרֶךְ הַיִּשְׁרָה. אֲמָנָם הֵם חָשְׁבוּ שֶׁהֵם עוֹשִׂים אֶת הַנִּכּוֹן.
39. (וְכִךְ הַשָּׁמַדְנוּ גַּם אֶת) קֶאֱרוֹן וְאֶת פְּרַעָה וְאֶת הָאֲמָאן, כְּאֲשֶׁר מוֹסֵא בָּא אֲלֵיהֶם עִם הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, אוּלָם הֵם הִתְנַהֲגוּ בִּיהִירוֹת בְּאַרְצָ, אֲדָּהֶם לֹא יָכְלוּ לְהַמְלִיט מִן הָעֹנֶשׁ.
40. אֶת כָּל הָעַמִּים שֶׁקָּדְמוּ לָכֶם הֶעֱנִשְׁנוּ בְּגִלְל חֲטָאֵיהֶם. וַיֵּשׁ מֵהֶם אֲשֶׁר שְׁלַחְנוּ עָלָיו סוֹפֵת אֲבָנִים, וּמֵהֶם אֲשֶׁר אָחַז אוֹתוֹ הָרַעַשׁ, וּמֵהֶם אֲשֶׁר בִּקְעָנוּ תַּחְתֵּיוֹ אֶת הָאֲדָמָה, וַיֵּשׁ מֵהֶם אֲשֶׁר הִטְבַּעְנוּ, וְאֵלָּה לֹא עָשָׂקָם, אֲלֹא הֵם אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם עָשָׂקוּ.
41. אֵלָּה הַלּוֹקָחִים לָהֶם מְגָנִים זוֹלָת אֵלָּה דּוֹמִים לַעֲכָבִישׁ הָאוֹרֵג לַעֲצָמוֹ בֵּית. בֵּית הַעֲכָבִישׁ הוּא הַבֵּית הָרוֹפֵף בְּיוֹתֵר, לוֹ רַק הָיוּ יוֹדְעִים.
42. אוּלָם אֵלָּה יוֹדַע כָּל דָּבָר עַל הָאֲלִילִים שֶׁהֵם קוֹרְאִים אֲלֵיהֶם זוֹלָתוֹ, כִּי הוּא הָעֹזֵז וְהַחֲכָם.
43. מִן הַמְּשָׁלִים הָאֵלָּה שֶׁאֲנַחְנוּ נוֹתְנִים לְבְּנֵי אָדָם, לוֹמְדִים לָקוֹחַ רַק בְּנֵי דַעַת.
44. אֵלָּלָה בְּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְהִקְיָם עַל אֶמֶת וְצֶדֶק, וּבִזְאת אוֹת לְמַאֲמִינִים.

קטע 5

45. קרא את אשר השָׁרָה אֵלֶיךָ מִן הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן), וְקִזְּמָה אֶת הַתְּפִלָּה, כִּי הַתְּפִלָּה מוֹנֵעַת הַתּוֹעֵבָה וְהַרְעָה. וְאַכּוּ זָכָר אֶלְלָה גְדוֹל יוֹתֵר, וְאַלְלָה יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.

חלק 21

46. אֶל תִּתְנַפְּחוּ עִם בְּעָלֵי הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים), אֲלֵא בְּצוּרָה הוֹנֵגָת, ¹ פָּרֵט לְחוּטָאִים שְׂבָהֶם. אֲמָרוּ, אֲנַחְנוּ מֵאַמִּינִים בְּאֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִינוּ מִן הַשָּׁמַיִם וּבְאֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלֵיכֶם, כִּי אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵיכֶם הוּא אֶחָד וְלוֹ אֲנַחְנוּ מְסַלְמִים.
47. וְכִזְזָת הוֹרְדָנוּ אֵלֶיךָ אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם. וְאַכּוּ אֶלְלָה אֲשֶׁר נָתַנוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה וְהַאֲנִי' יל) יֵאֱמִינוּ בּוֹ, וּיִמְאַלָּה (אֲנָשִׁי מִכָּה) יֵשׁ אֲשֶׁר יֵאֱמִינוּ בּוֹ. וְלֹא יִכְחָשׁוּ בְּאוֹתוֹתָיו אֲלֵא הַכּוֹפְרִים.
48. (וְאַתָּה מוֹחֲמָד) לֹא הִיִּית קוֹרָא לְפָנָיו (הַקּוֹרְאָן) כֹּל סֵפֶר, וְלֹא כְּתִבֶּת אֶפְלוֹ אוֹת אַחַת בִּימִינֶךָ. כִּי לֹאִלָּא כֹן חֲשָׁדוֹ הַמִּבְטָלִים.²
49. אֲבָל הוּא אוֹתוֹת בְּרוּרִים בְּלָבוֹת אֵלְהָ אֲשֶׁר נָתַןָה לָהֶם הַדְּעֵת. רַק הַחוּטָאִים מִתְּכַחֲשִׁים לְאוֹתוֹתֵינוּ.³
50. וְאַמָּרוּ, לָמָּה זֶה לֹא הוֹרְדוּ אֵלָיו אוֹתוֹת (נְסִים) מִרְּבוֹנוֹ? אֲמָרוּ, אֲכֹן הָאוֹתוֹת (הַנְּסִים) עִם אֶלְלָה הֵם, וְאַנִּי הִנְנִי רַק מְזַהֵר בְּרוּר.⁴
51. הָאֵם לֹא מְסַפִּיק לָהֶם אֲשֶׁר הוֹרְדָנוּ אֵלֶיךָ מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) לְמַעַן יִקְרָא לְפָנֵיהֶם? אֲכֹן בְּזָה רַחֲמִים וְהִזְכָּרָה לְעַם מֵאַמִּין.⁵

קטע 6

52. אֲמָרוּ, אֲנִי מִסְתַּפֵּק בְּאֶלְלָה כַּעַד בִּינִי לְבִינֵיכֶם, וְהוּא יוֹדֵעַ מַה שְּׂבָשְׂמִים וּבְבָאֲרָ. וְאַלְהָ אֲשֶׁר הֵאֱמִינוּ בְּהֶבֶל וּכְפָרוּ בְּאֶלְלָה, הֵם יִהְיוּ הַמִּפְסִידִים.
53. (הַכּוֹפְרִים) דּוֹרְשִׁים מִמֶּךָ לְהַחִישׁ אֶת עֲנָשָׁם,⁶ אֲדָּ לֹאִלָּא הִיָּה קְבוּעַ לְמוֹעֵד מְסִים, הִיָּה כְּבָר בָּא עֲלֵיהֶם הָעֲנָשׁ, וְאוֹלָם הוּא יָבוֹא עֲלֵיהֶם פְּתָאוּם וְהֵם לֹא יַחוּשׂוּ.
54. יִבְקָשׁוּד לְהַחִישׁ בּוֹא הָעֲנָשׁ, וְאַכּוּ גִיהֶלֶם מִקִּיף בְּכּוֹפְרִים,

1. ר' סורת אנ-נחל 16 : 125 ; וסורת טא. הא 20 : 44.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 157.

3. ר' סורת ינוס 10 : 96 - 97.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 272 ; אל-אסרא' 17 : 59 ; וסורת אל-כהן 18 : 17.

5. ר' סורת טא. הא 20 : 133.

6. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32.

55. בַּיּוֹם אֲשֶׁר יַעֲטֹף אוֹתָם הַעֲנֹשׁ מַעֲלֵיהֶם וּמִתַּחַת רַגְלֵיהֶם, אִזּוּ יֹאמְרוּ לָהֶם, טַעְמוּ אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.¹
56. הוּא עֹבְדֵי הַמַּאֲמִינִים! אֲרָצִי רַחֲבָה הִיא,² עֲבְדוּ אֶפּוֹא אוֹתִי.
57. כָּל נֶפֶשׁ תִּטָּעֵם אֶת הַמּוֹת, וְאֵלֵינוּ תוֹשְׁבוּ.
58. אֱלֹהִי שֶׁהֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, אֱלֹהִי נִשְׁכָּנִים בַּחֲדָרִים מִגֵּן עֵדֶן. זֹרְקִים מִתַּחְתֵּיהֶם הַנְּהָרוֹת. וּבָהֶם לִנְצַח יַחֲיוּ. מִה טוֹב שְׂכָר הַעֲמִלִים,
59. אֲשֶׁר הִתְאַזְרוּ בְּסִבְלָנוֹת וְסָמְכוּ עַל רַבּוֹנָם.
60. מִה רַבִּים הַיִּצּוּרִים, שְׂאִינִם מְסֻגְלִים לַפְּרִינִס עֲצָמָם, אֱלֹהִי וּפְרִינִס אוֹתָם וְאֶתָּכֶם, כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
61. אִם תִּשְׁאַל אוֹתָם, מִי בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְהַעֲמִיד אֶת הַשָּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ לְשִׁרְתָּכֶם? יֹאמְרוּ, אֱלֹהִי. אִם כֵּן, כִּי צֶדֶד הֵם סוֹטִים (מַעֲבֹדֶת אֱלֹהִי)?
62. אֱלֹהִי מְרַחֵב וּמַגְבִּיל אֶת פְּרִינְסוֹתָיו שֶׁל מִי שֶׁיִּרְצֶה מַעֲבֹדָיו, כִּי אֱלֹהִי יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
63. וְאִם תִּשְׁאַל אוֹתָם, מִי הוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם מִיָּם וּבָהֶם הַחַיָּה הַאֲדָמָה אַחֲרֵי הַיּוֹתֵה כְּמִתָּה? יֹאמְרוּ, אֱלֹהִי. אָמֹר, הַשֶּׁבַח לְאֱלֹהִי. וְאוֹלָם מְרִבֵּיתָם לֹא יִשְׁכְּלוּ.

קטע 7

64. חַיֵּי הַעוֹלָם הִזָּה הֵם רַק שְׁעִשׂוּעֵי שְׁוֹא וּמִשְׁחָק, רַק בְּעוֹלָם הַבָּא הֵם הַחַיִּים הַאֲמִתִּיִּים. לוֹ רַק יִדְעוּ זֹאת.
65. בְּרִכִּיבָתָם (הַכּוֹפְרִים) עַל סִפִּינָה הֵם מִתְּפַלְּלִים אֶל אֱלֹהִי בְּמִסִּירוֹת וּמַאֲמִינִים בּוֹ, אֵךְ לְאַחֵר שֶׁהוּא מַצִּילָם וּמַעֲלָה אוֹתָם אֶל הַיִּבְשָׁה, יִצְרְפוּ לוֹ שִׁתְּפִים,
66. וְיָשׁוּבוּ לַכֹּפֶר בְּאֲשֶׁר נָתַנוּ לָהֶם וּלְמַעַן יִהְיוּ זְמִנִּית, אֵךְ לְבִסּוֹף יִדְעוּ.
67. הָאִם לֹא יָרְאוּ, כִּי עֲשִׂינוּ לָהֶם מְקַדָּשׁ בְּטוֹחַ, בְּעוֹד הַאֲנָשִׁים סִבִּיבֵם מְגֻרָשִׁים מִמְּקוֹמוֹתֵיהֶם? הָאִם רַק בַּהֲבֵל יֶאֱמִינוּ וּבַחֲסֵד אֱלֹהִי יִכְפְּרוּ?
68. וּמִי חוֹטֵא יוֹתֵר מִזֶּה אֲשֶׁר בּוֹדָה כָּזָב עַל אֱלֹהִי, אוּ מִזֶּה אֲשֶׁר מִתְּכַחֵשׁ לְאֶמֶת שְׁבָאָה אֵלָיו? הָאֵין בְּגִיהָם מוֹשֵׁב לְכוֹפְרִים?
69. אֱלֹהִי אֲשֶׁר נֶאֱבָקוּ (בְּכּוֹחוֹת הַשָּׁטָן) בְּשִׁבְלֵנוּ, נִנְחָה אוֹתָם בְּדַרְכֵינוּ, וְאָכֵן אֱלֹהִי הוּא עִם הַעוֹשִׂים טוֹב.

1. ר' סורת אט-טור 52 : 13 - 16.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 97.

30

סִוֵּרַת אֶךְ-רוֹם הָרוֹמִים

סורה זו קיבלה את שמה «אך-רום, הרומים, או הביזנטים» משום שהיא פותחת בהודיעה על תבוסת הרומים הנוצרים על ידי הפרסים הכופרים בסוריה ובפלסטין בין השנים 613 - 614. תבוסה זו גרמה לצער למוסלימים במכה ושמחה את הכופרים בני קוריש, שראו את עצמם בני בריתה של פרס הכופרת. לאחר תבוסתם ינצחו: זו נבואה על השתנות המצב לטובת הרומים הנוצרים, שהביסו את הפרסים בין השנים 622 - 626. הורדה במכה אחרי סורת אל-אנשקאק 84, ופסוקיה ששים. קיבלה את שמה «הרומים» מפסוק שניים.

סורת אר-רום 30

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. הרומים נִצְחוּ,
3. בְּאַרְץ הַקְּרוּבָה בְּיוֹתֵר,² אוֹלָם לְאַחַר שֶׁנִּצְחוּ הֵם וְנִצְחוּ,
4. בְּעוֹד שָׁנִים אֶחָדוֹת, הָעֵנָן שֶׁיָּד לְאֱלֹהָ מִלִּפְנֵי וּמֵאַחֲרֵי (נִצְחוֹן הַרומים). וּבְיוֹם הַהוּא יִשְׁמְחוּ הַמַּאֲמִינִים,
5. בְּנִצְחוֹן אֱלֹהָ. הוּא עוֹזֵר בְּנִצְחוֹנוֹ לְמִי שֶׁיִּרְצֶה, כִּי הוּא הָעוֹזֵר וְהַרְחוּם.
6. זֶה הַבְּטָחָתוֹ שֶׁל אֱלֹהָ, וְאֱלֹהָ לֹא יִכָּר הַבְּטָחָתוֹ, וְאוֹלָם מְרִבִּית בְּגִי הָאָדָם אֵינָם יוֹדְעִים.
7. יוֹדְעִים הֵם רַק אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הַנִּרְאִים לְעֵינָיו, וּמִסִּיחִים דַּעְתָּם מִן הָעוֹלָם הַבָּא.
8. הָאֵם לֹא חָשְׁבוּ עַל עֲצָמָם, אֵיךְ אֱלֹהָ בָּרָא אוֹתָם? אוֹלָם אֱלֹהָ בָּרָא בְּאֵמֶת וְלִזְמַן קָצוּב (יוֹם הַדִּין) אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, מְרִבִּית בְּגִי הָאָדָם כּוֹפְרִים בְּפִגְיֶשֶׁת רַבּוֹנָם.
9. הָאֵם (הַכּוֹפְרִים) אֵינָם מְסִירִים בְּאַרְץ וְרוֹאִים מָה הִיָּה הַסּוּף שֶׁל קוֹדֶמִיָּהֶם, שֶׁהָיוּ יוֹתֵר חֲזָקִים מֵהֶם, וְעַבְדּוֹ וּפְתָחוֹ אֶת הָאָרֶץ יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר פְּתִיחוֹהָ הֵם (כּוֹפְרֵי מִכָּה). וּשְׁלִיחֵיהֶם הוֹפִיעוּ אֵלֵיהֶם עִם הוֹכָחוֹת? לָכֵן אֱלֹהָ מַעֲוֹלָם לֹא עָשָׂק אוֹתָם, כִּי הֵם עָשְׂקוּ אֶת עֲצָמָם.
10. וְסוֹפָם אֵלֶּה אֲשֶׁר הִרְעוּ תַּהֲיֶה הִרְעָה בְּיוֹתֵר, כִּי הִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹת אֱלֹהָ וְלָעָגוּ לָהֶם.

קטע 2

11. אֱלֹהָ אֲשֶׁר יִבְרָא אֶת הַבְּרִיאָה בְּרֵאשִׁית, וְהוּא אֲשֶׁר יִבְרָא אוֹתָהּ בְּשֵׁנִית, וְאַתָּם תַּחֲזְרוּ אֵלָיו.
12. וּבְיוֹם אֲשֶׁר תִּקְוֶם שְׁעַת הַדִּין יִתְגַּאֲשׁוּ הַכּוֹפְרִים,

1. האותיות האלו נקראות בערבית : אלף. לאם. מים.

2. בארצות פלסטין וסוריה הקרובות ביותר למכה.

13. ולא יהיה להם מן השתתפים אשר שתפו לאללה מתעבדים לטובתם, ואז יכפרו בשתתפיהם שצרכו לאללה,
14. וביום אשר תקום שעת הדין, ביום ההוא יפרדו (המאמינים והכופרים).
15. אלה אשר האמינו ועשו הטוב, הנה הם שמחים ומאשרים בגן.
16. אך באשר לכופרים ומכחשים באותותינו ובפגישת האחרית, הנה אלה יובאו לענש.
17. ושבחו אפוא לאללה בעת תעריבו ובעת תשכימו.
18. לו השבח בשמים ובארץ, ובעת שיחשיך היום ובעת הצהרים.
19. מוציא את החי מן המת, ומוציא את המת מן החי, ומחיה את הארץ אחרי מותה, וכזאת אתם מוצאים (מן הקברות ביום תחית המתים).¹

קטע 3

20. ומאותותיו, אשר ברא אתכם מעפר, והנה אתם בני אדם מתרבים ונפוצים על פני הארץ,
21. ומאותותיו שניצר בשבילכם בנות זוג מנפשותיכם, למען תשכנו עמהן וקבע ביניכם רגשות אהבה ורחמים. אכן בזה אותות לבני אדם חושבים.²
22. ומאותותיו בריאת השמים והארץ והבדלי לשונותיכם וצבעיכם. בזה אותות לאנשי דעת.
23. ומאותותיו שנתתם בלילה וביום, ובקשכם מחסדו (ביום). בזאת אותות לאנשים שומעים.
24. ומאותותיו שהוא מראה לכם את הברק שמעלה בלבבותיכם פחד ותקוה, והוא מוריד מים מן השמים, ויחיה בהם את הארץ אחרי מותה. אכן בזה אותות לאנשים ישפילו.
25. ומאותותיו, שהשמים והארץ מתקיימים בפקדתו.³ אחרי כן בקוראו אליכם קריאה, תצאו מן האדמה (הקברים).⁴
26. ולו כל אשר בשמים ובארץ, וכלם נכנעים לו.

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 57; סורת אל-חג' 22: 5 - 7; וסורת יא. סין 36: 33 - 34.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 189.

3. ר' סורת אל-חג' 22: 65; וסורת פאטר 35: 41.

4. הכוונה לתחית המתים ביום הדין. ר' סורת אל-אסרא' 17: 52; סורת יא. סין 36: 53; וסורת אנ-

נאזעאת 79: 13 - 14.

27. והוא אֲשֶׁר בָּרָא בְּרֹאשִׁית וְהוּא אֲשֶׁר יִבְרָא בְּשֵׁנִית, וְקַל הוּא לוֹ, וְלוֹ
הַמָּשָׁל הַנֶּעֱלָה בְּשָׂמִים וּבְאַרְצֵי, וְהוּא הַעֲזִיז וְהַתְּחַם.

קטע 4

28. והוא מִשַּׁל לָכֶם מִשַּׁל מִנְפָשְׁכֶם, הָאֵם עֲבָדֵיכֶם שֶׁתִּפִּים לָכֶם בְּמָה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ
לָכֶם! וְאַתֶּם שְׂוִים לָהֶם בְּזִכְיוֹתֵיכֶם! אוֹ הַתִּירָאוֹ אוֹתָם כִּי־רִאתֶכֶם אִישׁ
אֶת רֵעֵהוּ? כִּזְאת נִפְרַשׁ אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים מִבְּנִים.

29. אָבֵל הַחוּטָאִים הִלְכוּ אַחֲרֵי תַאֲוֹתֵיהֶם מִבְּלִי דַעַת. וּמִי הוּא אֲשֶׁר יִדְרִיךְ
אֶת זֶה שֶׁאֵלָּה גָזַר שְׂיִשְׂאָר בַּתְּעִיָּה? לֹא־אֵלָּה לֹא יִהְיוּ עוֹזְרִים.

30. שָׂא אֶת פְּנִיךָ לְדַת (הָאֵסְלָאם) כְּחִנִּי.¹ בְּרִיאַת אֵלָּה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת בְּנֵי
הָאָדָם עָלֶיהָ. אִין לְשִׁנוֹת אֶת בְּרִיאַת אֵלָּה. זוֹהִי הַדַּת הָאֱמֶתִית, וְאוֹלָם
מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים אֵינָם יוֹדְעִים.

31. שׁוּבוּ אֵלָיו וְיִרְאוּהוּ וְקִיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְאֵל תִּהְיוּ מִן הַפְּגִנִּים,

32. וְלֹא מֵאֵלָה שֶׁנִּתְפַּלְגּוּ בְּאַמוֹנָתָם לְסִיעוֹת וְכָל סִיעָה מִהֶן שֶׁמַּחֲהָ בְּשִׁלָּה.

33. אִם תִּפְגַּע בְּבְנֵי הָאָדָם צָרָה, הֵם מִתְּפַלְלִים אֶל רַבּוֹנָם, וְחוֹזְרִים אֵלָיו
בַּתְּשׁוּבָה. וְאוֹלָם כְּשִׁיטְעִים אוֹתָם מִרַחֲמָיו, וְהִנֵּה חֶלֶק מֵהֶם מְצַרְפִּים
שֶׁתִּפִּים לְרַבּוֹנָם,

34. וְהֵם כּוֹפְרִים בְּחֶסֶד אֲשֶׁר הֶעֱנִקְנוּ לָהֶם. הַתְּעַנּוּ זְמַנִּית, לְבִסוּף תִּדְעוּ.

35. הָאֵם הוֹרְדֵנוּ לָהֶם הוֹכְחָה מִן הַשָּׂמִים, אֲשֶׁר הִיא תִּדְבֵּר בְּעַד הַשִּׁתְּפִים
אֲשֶׁר צָרְפוּ לוֹ?

36. אִם מַעֲנִיקִים אֲנַחְנוּ לְבְנֵי אָדָם חֶסֶד, הֵם מְקַבְּלִים אוֹתוֹ בְּשִׁמְחָה, אֲדָּאִם
תִּפְגַּע בָּהֶם צָרָה בְּשָׁל כָּל שֶׁהִקְדִּימוּ יְדֵיהֶם הֵם מִתְּנִיאֲשִׁים.

37. הָאֵם אֵינָם רוֹאִים כִּי אֵלָּה מִרְחִיב אוֹ מַגְבִּיל אֶת הַפְּרָסָה לְמִי שִׁירְצָה?
אָכֵן בָּזָה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים מֵאֲמִינִים.

38. תֵּן לְקִרּוֹב מִשְׁפָּחָה אֶת הַחֶלֶק הַמִּגִּיעַ לוֹ (מִן הַצִּדְקָה), וְגַם לְמִסְכּוֹ וּלְנֹעַ
וְנָד. זֶה טוֹב יוֹתֵר לֹאֵלָה הַמְּבַקְשִׁים פְּנֵי אֵלָּה. וְאֵלָּה הֵם הַמְּצַלִּיחִים.

39. כָּל אֲשֶׁר תִּלְווּ בְּרַבִּית לְהַגְדִּילַת הוֹנָכָם מִרְכּוּשׁ אַחֲרִים, לֹא יוֹסִיף לָכֶם דְּבַר
אֶצֶל אֵלָּה, וְרַק הַצִּדְקָה שֶׁאַתֶּם תוֹרְמִים לְרַצוֹת פְּנֵי אֵלָּה הִיא שֶׁתְּכַפִּיל
אֶת גְּמוּלָכֶם.

40. אֵלֶּלָה הוּא אֲשֶׁר בְּרָאֲכֶם וַיַּפְרֹגֶנְס אֶתְכֶם, וּלְאַחַר מִכֶּן יִמִּיתְכֶם, וְאַחַר יַחֲיָה אֶתְכֶם, הִיֵּשׁ מִשְׁתַּפִּיכֶם אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִכָּל זֶה דְּבָר? יִשְׁתַּבַּח וַיִּתְעַלֶּה עַל אֲשֶׁר יִשְׁתַּכּוּ לוֹ.

קטע 5

41. הוֹפִיעָה הַשְּׁחִיתוֹת בִּיבִשָּׁה וּבִיִּם עֶקֶב מַעֲשֵׂה יְדֵי בְּנֵי הָאָדָם, לְמַעַן יִטְעֲמוּ מִפְּרִי מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים וְאוֹלֵי יַחֲזִירוּ בָהֶם.¹
42. אָמַר, עֲבְרוּ בְּאֶרֶץ וּרְאוּ אֵיךְ הִיְתָה אַחֲרִית אֵלֶּה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵים. מִרְבִּיתֵם הָיוּ פְּגָנִיִּים.
43. הִטָּה פְּנִיךְ אֶל הַדָּת הָאֲמִתִּית (הָאֶסְלָאם) בְּטָרֶם יָבוֹא יוֹם מֵאֵלֶּלָה אֲשֶׁר אֵין לַעֲכָבוֹ. בְּיוֹם הַהוּא יִפְלְגוּ.
44. מִי שֶׁכָּפַר יַעֲנֹשׁ עַל כְּפִירְתּוֹ, וְאֵלֶּה שֶׁעָשׂוּ אֶת הַיִּשָּׁר, הַצִּיעוּ לַעֲצָמָם יָצוּעַ טוֹב (בְּגוֹ עֲדוֹ),
45. כִּד יִגְמַל מַחֲסָדוֹ לְמֵאֲמִינִים הַעוֹשִׂים אֶת הַטוֹב. אֵין הוּא אוֹהֵב אֶת הַכּוֹפְרִים.
46. וּמֵאוֹתוֹתָיו, שֶׁהוּא שׁוֹלַח אֶת הָרוּחוֹת כְּמִבְשָׁרוֹת טוֹב, וְלְמַעַן יִטְעִימְכֶם מִרַחֲמָיו, וְלְמַעַן יִשׁוּטוּ הָאֲנִיּוֹת בִּפְקֻדָּתוֹ, וְלְמַעַן תִּבְקָשׁוּ מַחֲסָדוֹ, וְלְמַעַן תּוֹדוּ לוֹ.
47. כִּבֶּר לִפְנִיךְ שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים אֶל בְּנֵי עַמָּם, וּבָאוּ אֲלֵיהֶם בְּהוֹכָחוֹת בְּהִירוֹת, וְנִקְמְנוּ בַּחוּטָאִים, וְחוּבָה עָלִינוּ לְהוֹשִׁיעַ אֶת הַמֵּאֲמִינִים.
48. אֵלֶּלָה הוּא הַשׁוֹלַח אֶת הָרוּחוֹת לְהַעֲלוֹת עֲנָנִים, שֶׁהוּא מְפִיץ עַל פְּנֵי הַשָּׁמַיִם אֵיךְ שֶׁהוּא רוֹצֶה,² וַיַּעֲשֶׂה אוֹתָם קָטָעִים קָטָעִים, וְאִז אֶתְּה רוֹאֶה אֶת הַגָּשֶׁם יוֹצֵא מִתּוֹכָם, וּבְהִגִּיעוֹ לְאֲדָמָתוֹ שֶׁל מִי שֶׁיִּרְצֶה מַעֲבָדוֹ,³ וְהִרְיָהוּ מֵאֲשֶׁר,
49. לְאַחַר שֶׁהָיוּ מִיֵּאֲשִׁים לִפְנֵי שֶׁיֵּרֵד עֲלֵיהֶם (הַגָּשֶׁם).
50. הַתְּבִגְנוּ אֶפְּזָא אֶל עֻקְבוֹת רַחֲמֵי אֵלֶּלָה, כִּיֵּצַד יַחֲיָה אֶת הָאֲדָמָה לְאַחַר שֶׁהִיְתָה כְּמִתָּה. אָכֵן כָּכָה הוּא מַחֲיָה אֶת הַמֵּתִים, וְהוּא הַכֹּל-יִכְלֹל.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 168.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 57.

3. ר' סורת אנ-נור 24 : 43.

51. וְאוֹלָם אִם נִשְׁלַח רוּחַ (יִבְשָׁה עַל זֶרְעִם), וַיֵּרְאוּ הָאֲנָשִׁים כִּי תִבּוֹאֲתֶם מִצְהִיבָה, יִשְׁאָרוּ כּוֹפְרִים אַחֲרֵי זֶה.¹
52. וְאִכּוּ אֶתָּה לֹא תוּכַל לְהִשְׁמִיעַ אֶת הַמֵּתִים, וְלֹא תוּכַל לְהִשְׁמִיעַ אֶת הַחֲרָשִׁים אֶת הַקְרִיָּאָה כְּאִשֹּׁר הֵם פּוֹנִים עֲרֵף.
53. כֵּן לֹא תוּכַל לְהַדְרִיךְ עוֹרִים מִתְעִיָּתֶם, כִּי רַק אֵלֶּה הַמַּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתַיִנוּ תוּכַל לְהִשְׁמִיעַ קוֹלְךָ, מִשּׁוּם שֶׁהֵם מְסַלְּמִים.²

קטע 6

54. אֵלֶּה הוּא אִשֹּׁר בְּרָא אֶתְכֶם מִחֹמֶר חֲלָשׁ (זֶרַע הָאִישׁ וְהָאִשָּׁה), אַחֵר הַחֲלָשָׁה נִתֵּן כּוֹחַ, אַחֵר נִתֵּן רַפְיוֹן וְשִׁיבָה לְאַחֵר הַכּוֹחַ. הוּא בּוֹרָא אֶת אִשֹּׁר יִרְצָה, וְהוּא הַיּוֹדֵעַ וְהַיּוֹכֹל.
55. וּבִיּוֹם אִשֹּׁר תִּקּוּם שְׁעַת הַדִּין יִשְׁבְּעוּ הַכּוֹפְרִים, כִּי נִשְׁאָרוּ (בְּקִבְרֵיהֶם) רַק שְׁעָה קְלָה. כִּכָּה הָיוּ מְשַׁקְּרִים מִקֶּדֶם.
56. אֲזִי יֹאמְרוּ אֵלֶּה אִשֹּׁר נִתְּנוּ לָהֶם הַיָּדַע וְהָאֱמוּנָה, נִשְׁאַרְתֶּם בְּהִתְאֵם לַלּוֹחַ הַשְּׁמִימִי שֶׁל אֵלֶּה, (מִיּוֹם פְּטִירְתְּכֶם) עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. וְהִנֵּה הוּא יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים, אוֹלָם אַתֶּם לֹא יוֹדְעֶתֶם.
57. בִּיּוֹם הַהוּא לֹא תוֹעִיל לַכּוֹפְרִים הַתִּנְצָלוּתֶם, וְלֹא יִרְשָׁה לָהֶם לְבַקֵּשׁ חֲנִינָה.
58. וּכְבֹּר מְשַׁלְּנוּ לְבִנֵּי אָדָם בְּקוֹרְאָן הַזֶּה מִכָּל מְשָׁל. אִכּוּ אִם תִּבְּיֵא אֲלֵיהֶם אוֹת, יֹאמְרוּ הַכּוֹפְרִים, אֵינְכֶם אֵלָּא שְׁקֶרְנִים.
59. כִּךְ חוֹתֵם אֵלֶּה אֶת לְבוֹת אֵלֶּה אִשֹּׁר אֵינֶם יוֹדְעִים.
60. לִכֵּן הִתְאַזֵּר בְּסִבְלָנוֹת כִּי הַבְּטַחַת אֵלֶּה הִיא הַבְּטַחַת אֶמֶת שֶׁתִּקְיִם. אֵל יִחְלִישׁוּ אוֹתָךְ אֵלֶּה אִשֹּׁר אֵינֶם מְשַׁכְּנָעִים.

1. ר' סורת אל-ואקעה 56 : 63 - 67.

2. ר' סורת יונוס 10 : 96 - 97.

31

סִוֵּרַת לִוְקֵמָאן

לִוְקֵמָאן

סורה זו נקראת «לוקמאן» משום שהשם «לוקמאן» מופיע בה, ולא בשום מקום אחר בקוראן. «לוקמאן» היה איש חכם שהטיף לבנו חוכמה והתנהגות פרטית וחברתית מעולה.

הורדה במכה אחרי סורת אצ-צאפאת 37, ופסוקיה שלושים וארבעה. קיבלה את שמה «לוקמאן» מפסוק שנים-עשר.

סורת לוקמאן 31

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. אלה אותות הספר החכם,²
3. שהם הדרך והרחמים לעושי הטוב,
4. המקימים את התפלה והנותנים זכאת (צדקה) ומאמינים בעולם הבא,
5. והם המדרכים מרבונם והמצליחים.
6. ויש מבגי האדם אשר יקנה התוליה הספורים, כדי להתענות מדרך אללה מבלי דעת ויהתל בה, לאלה צפוי ענש משפיל (בגיהנם).
7. כאשר קוראים לפננו את אותותינו, יפנה ערף מתנשא, כמו מעולם לא שמע אותם, כאלו היה חרש. לפיכך בשר לו ענש מכאיב.³
8. אך אלה אשר האמינו ועשו טוב, להם גנות הנעם,
9. לנצח יהיו בהם. זאת הבטחת האמת של אללה, והוא העזיז והחכם.
10. והוא ברא את השמים בלי עמודים שנוראים לעין, וקבע בארץ הרים רמים ונטועים איתן לבד תנוע בכס, והפיץ על פניה מכל רמש. והורדנו מים מן השמים, והצמחנו כל זוג תאוה לעינים.
11. כל אלה הם בריאה של אללה, הראוני מה בראו האחרים זולתו. ואולם הפגניים שרויים בתעיה גלויה ובכורה.

קטע 2

12. וכבר נתנו ללוקמאן את החכמה, (ואמרנו לו), הודה לאללה, כי כל המודה, רק לנפשו יודה, ומי שאינו מכיר תודה הרי אללה אינו זקוק לתודתו, כי הוא בעצמו רב-תהלה.
13. ו(זכר) באמור לוקמאן לבנו והוא מטיף לו מוסר, בני! אל תשתף לאללה שתפים, כי אכן השתוף (לאללה) הוא עול עצום.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאס. מים.

2. ר' סורת יונס 10: 1.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17: 82; וסורת מוצלת 41: 44.

14. אַמַּנְס צױנו על האַדס לְכַבֵּד אֶת הוֹרִיו.¹ כִּי אָמוּ נְשָׂאָה אוֹתוֹ (בְּרַחֲמָה) בְּעַמְל וְכָאָב וְטַפְלָה בּוֹ שְׁנֵיתִים² עַד שְׁגַמְלָה אוֹתוֹ. לָכֵן תִּפְּרִיר טוֹבָה לִי (לְאַלְלָה) וּלְהוֹרִיךְ.³ אֵלֵי הַדְּרִיךְ.
15. אַךְ אַם יִתְאַמְצוּ (הוֹרִיךְ) לְאַלֵּץ אוֹתְךָ לְשִׁתֵּף אֵלֵי שְׁתִּפִּים אֲשֶׁר אֵינְךָ יוֹדֵעַ עֲלֵיהֶם דְּבַר, אַל תִּשְׁמַע לְקוֹלָם, וְהִתְחַבֵּר אֲלֵיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּהִגִּינוֹת. וְאוֹלָם לָךְ בְּנֵיתִיב שֶׁל מִי שְׁחוֹזָר אֵלֵי בְּתִשׁוּבָה, אַחֵר אֵלֵי חֲזָרְתְּכֶם, וְאִזּוּ אוֹדִיעֶכֶם אֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם (בְּעוֹלָם הַזֶּה).
16. (לוקמאן הַמְּשִׁיד לְהַטִּיף לְבִנוֹ), בְּנִי! גַּם אַם (הַטוֹבָה אוֹ הָרָעָה) תִּהְיֶה כְּמִשְׁקַל גִּרְעִין שֶׁל חֶרֶדֶל, בְּתוֹךְ סִלְעַ, אוֹ בְּשָׂמִים אוֹ בְּאַרְץ, יְבִיאָנָה אֲלֵלָה (בְּיוֹם הַדִּין).⁴ כִּי אֲלֵלָה מְמַחָה וּבִקְיָה בְּמַעֲשֵׂי עַבְדִּיו.
17. בְּנִי! קִיִּם אֶת הַתִּפְלָה, וְצוּה אֶת הַטוֹבָה, וְאַסֵּר אֶת הָרָעָה, וְשֵׂא בְּסִבְלָנוֹת אֶת כָּל מַה שְׂיִפְגַּע בְּךָ, כִּי אֵלָה הֵן הַמְּצוּוֹת הַחֲשׁוּבוֹת בְּיוֹתֵר (אֲשֶׁר אֲלֵלָה צָנָה).
18. וְאַל תִּפְּנֶה אֶת פְּנִיךָ בְּבוֹז לְבְנֵי הָאָדָם, וְאַל תִּתְּהַלֵּךְ בְּגִאָוָה עֲלֵי אָדָמָה, כִּי אֲלֵלָה אֵינִי אוֹהֵב כָּל יְהִיר וּמִתְהַלֵּל.
19. הַצַּנֵּעַ לָכֵת וְהַנִּמֵּךְ קוֹלְךָ, כִּי אַם הַמְּגָנָה בְּקוֹלוֹת הוּא קוֹלָם שֶׁל הַחֲמוּרִים.

קִטְעַ 3

20. הָאֵם אֵינְכֶם רוֹאִים כִּי אֲלֵלָה הַעֲמִיד אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׂמִים וּבְאַרְץ לְשִׁרְוֹתְכֶם, וְהַעֲנִיק לָכֶם מְטוֹבוֹ בְּגִלּוּי וּבִסְטֵר? אַךְ יֵשׁ בְּנֵי אָדָם הַמִּתְנַכְּחִים בְּדִבַּר אֲלֵלָה בְּלִי דַעַת וּבְלִי הַדְּרָכָה וּבְלִי סֵפֶר מֵאִיר.
21. וְאַם אוֹמְרִים לָהֶם, נִהְיָו בְּהִתְאַם לְמַה שְׂאַלְלָה הוֹרִיד (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׂמִים, יִגִּידוּ, לֹא! כִּי נִנְהַג לְפִי מַה שְׂמַצָּאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ נוֹהֲגִים. וְלוֹ גַּם הַשָּׁטָן יִקְרָא לָהֶם לְבוֹא אֶל עֲנִשָּׁה שֶׁל שְׁלֵהֶבֶת גִּיהֶנֶם.⁵
22. וְכָל אֲשֶׁר יִתְמַסֵּר אֶל אֲלֵלָה, וְהוּא עוֹשֶׂה טוֹב, מִחֲזִיק בְּקִשְׁרֵי הָאֻמִּיץ הַבִּלְתִּי מִנֶּתֶק. סוּף כָּל דְּבַר לְשׁוֹב אֶל אֲלֵלָה.
23. וּמִי שֶׁכִּפֵּר, אֵל תִּצְטָעַר עַל כְּפִירְתּוֹ. כִּי כֻלָּם יוֹחֲזָרוּ אֵלֵינוּ, וְאִזּוּ נוֹדִיעַ לָהֶם אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ, כִּי אֲלֵלָה יוֹדֵעַ מַה שֶּׁבִּלְבָבוֹת.

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 23.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 233 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 15.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 24.

4. ר' סורת אז-זלזלה 99 : 7 - 8.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 170.

24. לאחר שנתנו להם להתענג לזמן קצר (בעולם הזה) נטיל עליהם ענש קשה.¹
25. אם תשאגלם, מי ברא את השמים ואת הארץ? נגידו, אלה. אמר, השבח לאלה, אך רבם אינם יודעים,
26. כי לאלה כל אשר בשמים ובארץ, אלה אינו זקוק לבריותיו, והוא רב-תפארת.
27. אלו היו כל עצי הארץ לעטים, והים לדיו, ועוד שבעה ימים מספקים לו דיו (לכתב את דברי אלה), לא יאזלו דברי אלה, כי אלה עוזז וחכם.²
28. אין בריאתכם ואין תקומתכם (ביום הדין) אלא כנפש אחת, כי אלה שומע ורואה.³
29. האינד רואה כיצד אלה יחדיר את הלילה לתוך היום ויחדיר את היום לתוך הלילה; והוא הכפיו לפקודו את השמש ואת הירח, כל אחד מהם ינוע במסלולו עד עת מועד. כי אלה בקיא במעשיכם.⁴
30. זאת כי אלה הוא האמת, ואלה אשר קוראים אליהם מבלעדי שקר הם, ואלה הוא העליון והכביר.

קטע 4

31. האם לא תראה, כי האניות ירוצו בים בחסד אלה, למען יראה לכם מאותותיו? בזה אות לכל בעל סבלנות ומכיר טובה.
32. ואם יכשו אותם גלים גבוהים (כהרים) וקודרים פעננים, מתפללים (הנוסעים הכופרים) אל אלה תמימים עמו בתפלה. אך כאשר יצילים אל הנבשה, וכבר יש בהם מתמהמהים באמונתם. אולם אין מי שכופר באותותינו חוץ מבוגד כופר.⁵
33. בני אדם! יראו את רבונכם, והרתעו מיום (יום הדין) בו לא יועיל אב לבנו, ובו לא יועיל לאביו במאומה. אכן הבטחת אלה אמת. ואל יתעו אתכם חיי העולם הזה, ואל יתעה אתכם (השטן) המתעה מדרך אלה.⁶
34. אכן אלה רק אצלו ידיעת מועד שעת הדין, והוא מוריד את הגשם מן העננים, ויודע מה שפיהם (כל נקבה), ולא תדע נפש את אשר תרכש לה מחר, ולא תדע נפש באיזו ארץ תמות. כי אלה יודע ובקיא.

1. ר' סורת יונוס 10 : 70.

2. ר' סורת אל-כהף 18 : 109.

3. ר' סורת יא. סין 17 : 82 ; סורת אל-קמר 54 : 55 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 12 - 13.

4. ר' סורת אל-חגי 22 : 70 ; וסורת אט-טלאק 65 : 12.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 67 ; סורת אל-ענכבות 29 : 65 ; וסורת פאטר 35 : 32.

6. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 120.

32

סִוֵּרַת אֶס-סַגְ'דָּה הַסַּגְ'דָּה

סורה זו נקראת «אֶס-סַגְ'דָּה, הַסַּגְ'דָּה» בגלל מה שזכר
בה מאופי המאמינים הסוגדים לאללה ומשבחים אותו
כשהם שומעים אותות הקוראן נקראים לפנייהם. ר' פ'
15.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מואמנון 23, ופסוקיה
שלושים. קיבלה את שמה «הַסַּגְ'דָּה» מפסוק חמשה-
עשר.

סורת אס-סג'דה 32

בִּשְׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְן וְהִרְחוּם

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. אין כָּל סֶפֶק שֶׁהוֹרֶדֶת הַסֶּפֶר הִזָּה (הַקּוּרְאָן) הִיא מֵרַבּוֹן הָעוֹלָמִים.
3. אוֹלָם (הַפִּנְיָנִים) אוֹמְרִים, הַמַּצִּיא אוֹתוֹ (הַנִּבְיָא) מִלְּבּוֹ.² אֲדַרְבָּה, הוּא (הַקּוּרְאָן) הָאֵמֶת מֵאֵת רַבּוֹנָךְ, כְּדִי שֶׁתִּזְהֵר עִם שְׂלֵא בָּא אֵלֵיהֶם כָּל מִזְהִיר לִפְנֵיךְ לְמַעַן יִדְּרֻךְ.
4. אֱלֹהֵה הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם בְּשֵׁשֶׁת יָמִים. וְאִזְ עָלָה עַל כֶּסֶּם הַמַּלְכוּת. וְאִין לָכֶם מִבְּלַעֲדֵיו כָּל מִגּוֹ וְלֹא מִמְּלִיךָ. הָאֵם לֹא תִזְהָרוּ?³
5. הוּא מִנְהִיג אֶת כָּל הָעִנְיָנִים מִן הַשָּׁמַיִם לָאָרֶץ, וְהַכֹּל יַעֲלוּ אֵלָיו בְּיוֹם אַחַד שְׁעָרָכֶם כְּאֵלֶּף שָׁנָה מֵאֲשֶׁר תִּסְפְּרוּ,⁴
6. הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת הַנִּסְתֵּר וְאֶת הַגָּלוּי, וְהוּא הַעֲזוּז וְהִרְחוּם,
7. הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה בְּצוּרָה יָפָה כָּל דָּבָר אֲשֶׁר בָּרָא, וּבְרֵאשִׁית בָּרָא אֶת הָאָדָם מִטֵּיִן,
8. וְאִז יָצַר אֶת זֶרְעוֹ מִמִּים מְאוּסִים,
9. וּלְאַחַר שֶׁהִשְׁלִימוֹ וְנָפַח בּוֹ מִרוּחוֹ, וְנָתַן לָכֶם אֶת חוּשׁ הַשְּׂמִיעָה, וְהִרְאָיָה, וְהִלָּב לְהַבִּין, אַךְ מָעַט הוּא אֲשֶׁר תּוֹדוּ לוֹ.⁵
10. וַיֹּאמְרוּ (הַכּוֹפְרִים), הָאֵם אַחֲרֵי הַיּוֹתֵנּוּ טְמוּנִים בְּאֲדָמָה, נִחְזָר לְבְרִיאָה חֲדָשָׁה? וְהֵם כּוֹפְרִים בְּפָגִישָׁה עִם רַבּוֹנָם.⁶
11. אָמַר, יֵאֱסָפְכֶם מִלְּאֵד הַמּוֹת אֲשֶׁר הִפְקַד עֲלֵיכֶם. אַחֲרֵי כֵן תִּחְזְרוּ אֶל רַבּוֹנְכֶם.⁷

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. ר' סורת ינוס 10: 37 - 38; סורת הוד 11: 13, ופי' 35; וסורת אל-אחקאף 46: 8.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 54; סורת ינוס 10: 3; סורת הוד 11: 7; סורת אר-רעד 13: 2; וסורת אל-פורקאן 25: 59.

4. ר' סורת אט-טלאק 65: 12.

5. ר' סורת אנ-נחל 16: 78; וסורת אל-מואמנון 23: 78.

6. ר' סורת אר-רעד 13: 5.

7. ר' סורת אבראהים 14: 27.

קטע 2

12. לו תִּרְאֶה אֶת הַכּוֹפְרִים (בַּיּוֹם הַדִּין) כְּשֶׁהֵם מִרְכִּינִים רֹאשׁם בְּפָנֵי רַבּוֹנָם,¹ וְיִגִּידוּ, רַבּוֹנֵנוּ! רָאִינוּ וְשָׁמַעְנוּ.² הִחֲזַר אוֹתָנוּ (לַחַיִּים) נַעֲשֶׂה אֶת הַטּוֹב, כִּי כַעַת אֲנַחְנוּ מִשְׁכַּנְעִים.
13. אֱלוֹ רִצִּינוּ, הֵינּוּ מִדְּרִיכִים כָּל נֶפֶשׁ, וְאוֹלָם בְּצֶדֶק גִּזְרָתִי, לְמַלֵּא אֶת גִּיהֶנָּם מִן הַג' וְהָאָדָם (הַכּוֹפְרִים) יִחָדּוּ.³
14. (בַּיּוֹם הַדִּין יֵאָמֶר לַכּוֹפְרִים), טַעְמוּ אַפּוּא (אֶת הָעֵנֶשׁ), בְּאֶשֶׁר שְׁכַחְתֶּם פְּגִישַׁת יוֹמְכֶם זֶה. הִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׁכַחְנוּ אֶתְכֶם,⁴ וְטַעְמוּ עֵנֶשׁ הַנֶּצֶחַ בְּמַה שֶׁעָשִׂיתֶם.⁵
15. הַמַּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ הֵם רַק אֵלֶּה, אֲשֶׁר בִּהְזָכִירָם בָּהֶם, יִסְגְּדוּ לְרַבּוֹנָם בְּצִנִּיעוֹת, וְיִשְׁבַּחוּ אֶת רַבּוֹנָם, וְאֵינָם מִתְנַשְּׂאִים.
16. יִקּוּמוּ מִשְׁנָתָם, יִקְרְאוּ אֶל רַבּוֹנָם בִּירְאָה וְתַקְוָה, וְתוֹרְמִים מִמֶּה שֶׁהֵעֲנִקְנוּ לָהֶם.
17. וְכִי אֵין נֶפֶשׁ יוֹדַעַת אֶת הַגְּמוּל הַטּוֹב הַמִּצְפָּה לָהֶם עַל מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים.
18. הָאֵם שְׁוֹה מַאֲמִין לַכּוֹפֵר? לֹא! אֵין הֵם שְׁוִים הָאֶחָד לַשֵּׁנִי.⁶
19. אֲשֶׁר לַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב לָהֶם גְּנוֹת הַמַּעֲוֹן לְמִשְׁכָּן (לְנֶצַח) עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ,
20. וְאוֹלָם אֵלֶּה אֲשֶׁר סָרְבוּ לְהֵאֲמִין מַעֲוֹנֵם הָאֵשׁ (הַגִּיהֶנָּם). כָּכָל אֲשֶׁר יִנְסוּ לְצַאת מִתּוֹכָהּ, יוֹחֲזָרוּ אֶל תּוֹכָהּ,⁷ וְיֵאָמֶר לָהֶם, טַעְמוּ עֵנֶשׁ הָאֵשׁ אֲשֶׁר כִּחֲשָׂתֶם בּוֹ.
21. אוֹלָם לִפְנֵי הָעֵנֶשׁ הַגָּדוֹל (בַּיּוֹם הַדִּין) נִטְעִימָם עֵנֶשׁ קָל יוֹתֵר (בַּעוֹלָם הַזֶּה), וְאוֹלֵי יִחֲזָרוּ בְּתִשּׁוּבָה.
22. הֵינֶשׁ חוֹטֵא גָדוֹל מִזֶּה אֲשֶׁר הִזְהַר בְּאוֹתוֹת רַבּוֹנוּ, וְהוּא סָטָה מֵהֶם? אָנוּ נִנָּקִם בַּכּוֹפְרִים.

1. בטוי זה «تَاكْسُوا رُؤُسَهُمْ» נמצא במובן אחר «نَكِسُوا عَلَى رُؤُسِهِمْ» ר' סורת אל-אנביא' 21 : 65.

2. ר' סורת מרים 19 : 38 ; וסורת אל-מולכ 67 : 10.

3. ר' סורת הוד 11 : 119.

4. ר' סורת אל-אעראף 7 : 51.

5. ר' סורת ינוס 10 : 52.

6. ר' סורת אל-ג'את'יה 45 : 21 ; סורת צאד 38 : 28 ; וסורת אל-חשר 59 : 20.

7. ר' סורת אל-חג' 22 : 22.

קטע 3

23. וְאָכּוּ, נָתַנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה), לָכֵן אֵל תִּהְיֶה (מוֹחִמֵד) בְּסַפֵּק
בְּדָבָר פְּגִישָׁתוֹ¹ כִּי עָשִׂינוּ אוֹתוֹ (הַסֵּפֶר) מִקּוֹר הַדְּרָכָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל.
24. וְהִקְמֵנוּ בָּהֶם נְגִידִים, יִדְרִיכּוּ בַּפְקֻדָּתָנוּ כְּאֲשֶׁר הֵם עֹמְדֵי בְּסִבְלָנוּת
וְהָאֱמִינוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ.
25. אָכֵן רְבוּנָדָה הוּא יִשְׁפֹּט בִּיגִיָּהֶם (בֵּין הַכּוֹפְרִים וְהַמֵּאֱמִינִים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאַחֲרֵיהֶם) בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים בְּאֲשֶׁר נִחְלָקוּ בּוֹ.
26. הָאֵם לֹא הִגִּיעַ הַזְמַן שְׂיִבִּינוּ כְּמָה הַשְּׁמֵדָנוּ לִפְנִיָּהֶם מִן הַדּוֹרוֹת אֲשֶׁר הֵם
מִתְּהַלְכִּים בְּמִשְׁכָּנוֹתֵיהֶם? אָכֵן בְּזָה אוֹתוֹת. הָאֵם לֹא יִשְׁמְעוּ אֲפּוּא?
27. הֲלֹא יֵרָאוּ כִּי־צַד נֹבֵיל מִיָּם אֶל אֲדָמָה יִבְשָׁה, וְנוֹצִיא בָּהֶם (בְּמִיָּם) זֶרַע
שְׂיֵאכְלוּ מִמֶּנּוּ הֵם וּמִקְנֵיהֶם? הָאֵם לֹא יִתְבּוֹנְנוּ?²
28. הֵם אוֹמְרִים, מָתִי יָבֹוא הַמִּשְׁפָּט הַזֶּה (בְּהִעָנְשָׁתָם), אִם אַתָּם צוֹדִיקִים?
29. אָמַר, בְּיוֹם הַמִּשְׁפָּט לֹא תוֹעִיל לַכּוֹפְרִים אֲמוּנָתָם, וְלֹא תִנָּתֵן לָהֶם אֲרָכָה.
30. לָכֵן סוּר מֵהֶם וְחַכֵּה בְּסִבְלָנוּת, גַּם הֵם מַחְכִּים.

1. לפגוש אותו בליל המעראג', כלומר, בזמן עליית הנביא מוחמד לשמים. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 1 ;
ור' «את-תפסיר אל-מויסר», ע' 417.

2. ר' סורת יא. סין. 17 : 33 - 35 ; וסורת עבס 80 : 24 - 31.

33

סִוֵּרַת אֶל-אַחְזָאב

הַקּוֹנְפְּדִרְצָה שֶׁל עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים

סורה זו נקראת «אֶל-אַחְזָאב, הַקּוֹנְפְּדִרְצָה שֶׁל עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים», משום שכמה שבטים ערביים בהנהגת קוריש של מכה התאגדו והתקיפו את מדינה לחסל את דת האסלאם. השבטים האלה בעזרת השבט היהודי, בנו קוריט'ה שמו מצור על מדינה למשך חודש. אבל הם נכשלו והסירו את המצור ונסוגו. בסוף, דת האסלאם והמוסלמים התגברו על כל השבטים ובמיוחד אנשי קוריש שנכנעו והתאסלמו. ר' פ' 9 וכו'.

הורדה במדינה אחרי סורת אאל עמראן 3, ופסוקיה שבעים ושלושה. קיבלה את שמה «הַקּוֹנְפְּדִרְצָה...» מפסוק עשרים.

סורת אל-אחזאב 33

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. הוּי הִנְבִּיא! יֵרָא אֶת אֱלֹהָ, וְאֵל תִּשְׁמַע לְכּוֹפְרִים וְלַצְבוּעִים. כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
2. וְנִהַג לְפִי מַה שֶׁהִשְׁרָה אֱלִיד מִרְבוּנָד, כִּי אֱלֹהָ בָקִיא בְּמַה שֶׁתַּעֲשׂוּ,
3. וְהִשְׁעוּ עַל אֱלֹהָ. דִּי לָךְ בְּאֱלֹהָ לְמִשְׁעוֹ.
4. לֹא עָשָׂה אֱלֹהָ לְאִישׁ שְׂגִי לְבָבוֹת בְּחִזָּהוּ, וְלֹא עָשָׂה נְשׁוּתִיכֶם שְׁאַתֶּם עוֹמְדִים לְגִרֵּשׁ כְּאֻמָּהוֹת לָכֶם,¹ וְכֹן אֵין בְּנִים מְאֻמָּצִים נְחֻשְׁבִּים כְּבָנִים טְבָעִים.² זֶה הוּא (רַק) דְּבָרִיכֶם בְּפִיכֶם, וְאֱלֹהָ מְדַבֵּר הָאֻמָּת, וְהוּא מוֹרָה אֶת הַדָּרָד הִנְכוֹנָה.
5. קִרְאוּ אוֹתֶם (הַבְּנִים הַמְאֻמָּצִים) עַל שֵׁם אֲבוֹתֵיכֶם, כִּי זֶה צוֹדֵק יוֹתֵר בְּעִנֵּי אֱלֹהָ. אוּלָם אִם אֵין אַתֶּם יוֹדְעִים מִי אֲבוֹתֵיכֶם, אַחֲיָכֶם בְּדַת הֶם, אוֹ וִידִידִיכֶם. וְאוּלָם לֹא יִחַשֵׁב לָכֶם לְחֻטָּא אִם תִּטְעוּ בְּזֹאת,³ וְאוּלָם (חֻטָּא הוּא) אִם הִתְכַּוְּנֶתֶם לָכֶד בְּלַבְכֶם, כִּי אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
6. הִנְבִּיא אַחֲרָי יוֹתֵר לְמַאֲמִינִים מְאַחְרִיּוֹתָם לַעֲצָמָם,⁴ וְנִשְׁוֹתֵיו אֻמָּהוֹת לָהֶם. וְקִרְוִי דָם וְהִיוּ רִאשׁוֹנִים לְרִשְׁתָּהּ אֶת זֶה לְפִי סֵפֶר אֱלֹהָ (הַלּוּחַ הַשְּׂמִימִי) לְפָנֵי הַמַּאֲמִינִים וְהַמְהַגְרִים (שֶׁל מִכָּה), אֵלָּא אִם תִּבְחָרוּ לַעֲשׂוֹת טוֹבָה עִם בְּעָלֵי בְרִיתְכֶם וִידִידִיכֶם, כְּזֹאת נִכְתֵּב בַּלּוּחַ הַשְּׂמִימִי.⁵
7. (הוּי הִנְבִּיא זִכֹּר) שְׁאַנְחֲנוּ כְּבָר כְּרַתְנוּ בְּרִית עִם הִנְבִּיאִים, וְאַתָּד (מוֹחֲמֵד), וְעִם נוֹחַ וְאַבְרָהָם וְיֻסָּא וְעִיסָא בֶן מֵרִים, כְּרַתְנוּ עִמָּם בְּרִית תִּקְיָפָה.

1. ולא עשה נשׁוּתִיכֶם...: ביטול לנוהג פרי-אסלאמי, מכונה בערבית: «ظهار, טיהאר» שעל פיו, בעל שרצה לגרש את אשתו היה מכריז: «את אסורה עלי כמו, טיהר, הגב של אמי». ר' גם סורת אל-מוג'אדלה 58: 2 - 4.

2. בנים מאומצים: הסיבה לחקיקה זו של ביטול האימוץ הוא, זיד אבן חארת'ה, הבן המאומץ של הנביא מוחמד. ר' גם פ' 36 - 40.

3. ר' סורת אל-בקהר 2: 286.

4. לעצמם: הנביא דורש טובתם ומדריך אותם בדרך הישר. והוא דואג לשלומם יותר מקרוביהם שארי בשרם. הנביא למוסלמים כאב אמיתי. ר' סורת אנ-נסא' 4: 80; וסורת אל-מאאידה 5: 81.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17: 58.

8. לָמַעַן יִשְׁאַל (אֱלֹהָ) אֶת דּוֹבְרֵי הָאֱמֶת עַל הָאֱמֶת אֲשֶׁר אַתֶּם,¹ וַיְכִינוּ לְכּוֹפְרִים עֵנֶשׂ מִכְּאִיב.

קטע 2

9. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! זָכְרוּ אֶת הַחֶסֶד אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהָ אִתְּכֶם בְּבֹא אֲלֵיכֶם גְּדוּדִים,² וְנִשְׁלַח עֲלֵיהֶם רוּחַ וּגְדוּדִים אֲשֶׁר לֹא רָאִיתֶם אוֹתָם,³ וַיֵּרָאָה אֱלֹהָ אֶת מַעֲשֵׂיכֶם,

10. יַת הַסִּתְעָרוּ נִגְדְּכֶם, מַלְמַעְלָה וּמַלְמַטָּה, בְּאֲשֶׁר הֶעֱנִינִם כְּהוּ, וְהִגִּיעוּ הַלְבָבוֹת עַד הַגְּרוֹן (מִפְחַד), וַתַּחֲשִׁבוּ עַל אֱלֹהָ מַחֲשָׁבוֹת שְׁלִילִיּוֹת,

11. אַז הָעַמְדוֹ הַמֵּאֲמִינִים בְּנִסְיוֹן וְנִבְהָלוּ מְאוֹד,

12. וְהִצְבוּעִים וְאֵלֶּה שְׁחוּלֵי בְּלַבּוֹתֵיהֶם אָמְרוּ, אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ לֹא הִבְטִיחוּ לָנוּ אֵלָּא הַבְּטַחַת שְׁוֹא.

13. וּקְבוּצָה מֵהֶם אָמְרוּ, הוּי אֲנָשֵׁי יִתְ'ר⁴ בְּשָׁבִיל מָה אַתֶּם עוֹמְדִים כָּאן (עַל יַד הַחֲפִירָה) חִזְרוּ (אֶל בְּתִיכֶם בְּתוֹךְ הָעִיר). וְאַמְנֵם בִּקֵּשׁ חֶלֶק מֵהֶם רְשׁוֹת מִן הַנְּבִיא לִסְגָת, בְּאַמְתָּלָה, בְּתִינוּ חֲשׁוּפִים לְלֹא מָגוּ, וְאוּלָם הֵם אֵינֶם חֲשׁוּפִים, רַק לְבֶרֶחַ הֵם מִבְּקָשִׁים.

14. אוּלָם גַּם אִם הָיוּ הָאוֹיְבִים נִכְנָסִים אֶל הָעִיר (מְדִינָה), מִכָּל עֲבָרֶיהָ וּפְנוּתֶיהָ, וּמִצִּיעִים לָהֶם (לְצִבּוּעִים) לְהִתְמַרֵּד נִגְדָּךְ וּלְחֹזֵר מֵהָאִסְלָאם, הָיוּ נֶעְנִים לְזֹאת, וְלֹא הָיוּ מִתְמַהֲמָהִים אֵלָּא לְזִמּוֹן קֶצֶר.

15. אַף כִּי כָרְתוּ בְרִית עִם אֱלֹהָ אֲשֶׁר לֹא יִסּוּגוּ אַחֹר, עַל הַבְּרִית עִם אֱלֹהָ יֵשׁ לְתֵת אֶת הַדִּין.

16. אָמַר, הַבְּרִיחָה מִן הַמּוֹת אוֹ הַהֶרֶג בְּמִלְחָמָה לֹא תוֹעִיל לָכֶם, וְגַם אַז לֹא תִתְעַנְּגוּ כִּי אִם מָעֻט.⁵

17. אָמַר, מִי זֶה אֲשֶׁר יִהְיֶה לָכֶם מַחֲסֶה בְּפָנֵי אֱלֹהָ, כִּי יִרְצָה לְהָרַע לָכֶם אוֹ כִּי יִרְצָה לְרַחֲמְכֶם? וְלֹא יִמְצְאוּ לָהֶם בְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ לֹא מִגֵּן וְלֹא מוֹשִׁיעַ.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 143; סורת אל-מאאידה 5: 109; וסורת אנ-נחל 16: 89.

2. גדודים מקוריש ושבט עיטפאן ושבטים אחרים התקשרו עם שבטי אנ-נצייר וקוריטיה היהודיים במדינה, והיו יחד שנים-עשר אלף איש ושמו מצור על מדינה. מלחמה זו נקראה בשם «מלחמת החפירה, אל-ח'נדק», והיתה בשנה החמישית להגירה. על פי עצת סלמאן הפרסי צווה הנביא מוחמד לחפור חפירות, כעין חפירות הגנה מסביב חלקים מסוימים של העיר. אולם מחנות עובדי האלילים נכשלו לכבוש את מדינה, ואחר מצור של כחודש נסוגו.

3. מלאכים שאללה שלח מן השמים לעזרת המוסלמים.

4. ית'ר, שמה של העיר מדינה לפני ההגירה של הנביא אליה.

5. ר' סורת אנ-נשא' 4: 72.

18. אֱלֹהָ מִכִּיר אֶת אֱלֹהַ הַמַּעֲכָבִים אֶת אַחֵיהֶם מִצֵּאת לִקְרֹב, בְּהִזְמִינָם אוֹתָם אֵלֵיהֶם, מִשּׁוּם שֶׁהֵם עֲצָמָם אֵינָם מִשְׁתַּתְּפִים בְּקִרְבוֹת אֶלָּא מַעַט.
19. וּמִקְמָצִים בְּסִיוֹעַ לָכֶם. בַּעַת סִפְנָה תִרְאֶה אוֹתָם מִבִּיטִים אֵלֶיךָ בְּעֵינִים שֶׁל אָדָם גּוֹסֵס מִפֶּחַד הַמּוֹת. אוּלָם כַּאֲשֶׁר חוֹלְפֹת הַסִּפְנָה יִכּוּ אֶתְכֶם בְּלִשׁוֹן חֲדָה בְּצַר עֵינֶם בְּכֶם בְּגִלְל הַטּוֹב. אֱלֹהָ לֹא הֶאֱמִינוּ. וְאֱלֹהָ יִכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם. אִין קַל מִזֶּה לְאֱלֹהָ.
20. הֵם חוֹשְׁבִים כִּי מַחֲנוֹת עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים לֹא עֲזָבוּ, וְלוּ פָּאוּ מַחֲנוֹת עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים (שְׁנִית), רוֹצִים הָיוּ לְהִיּוֹת הֶרְחָק בְּמַדְבָּר עִם הַבְּדוּיִם, וְשֵׁם לְשָׂאֵל מֶה קָרָה לָכֶם. אֲפֹלוּ הָיוּ נִשְׁאָרִים עִמָּכֶם, לֹא הָיוּ נִלְחָמִים אֶלָּא מַעַט.
21. (הָיוּ הַמַּאֲמִינִים!) יֵשׁ לָכֶם בְּשָׁלִיחַ שֶׁל אֱלֹהָ דִגְמָא טוֹבָה לְאֲשֶׁר תֵּלֶה אֶת תַּקּוּוֹתֶיךָ בְּאֱלֹהָ וְהֶאֱמִין בַּיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וּמִזְכִּיר אֶת שֵׁם אֱלֹהָ הֶרְבֵּה.

קטע 3

22. וְכַאֲשֶׁר רָאוּ הַמַּאֲמִינִים אֶת מַחֲנוֹת עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים אָמְרוּ, זֶה הוּא אֲשֶׁר הִבְטִיחָנוּ אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ, אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ יִדְבְּרוּ אִמְתָּה. וְהַדְּבָר הַזֶּה הָיָה לָהֶם אֱמוּנָה וּמִסִּירָה.
23. וְאִכּוּ יֵשׁ בֵּין הַמַּאֲמִינִים כֹּאֲלֵה אֲשֶׁר הִקִּימוּ אֶת הַתַּחֲבִּיבוּתָם כְּלַפִּי אֱלֹהָ, כִּמְהָ מֶהֱם קִיְמוּ אֶת נִדְרָם וּנְפְלוּ חֲלָלִים בְּקִרְבִּי לְמַעַן אֱלֹהָ.¹ וְכִמְהָ מֶהֱם עוֹדִם מִמִּתִּינִים, וְלֹא שָׁנוּ מְאוּמָה מֵאֲשֶׁר הִתְחִיבוּ לְאֱלֹהָ.
24. לְמַעַן יִגְמַל אֱלֹהָ לְאִנְשֵׁי הָאֱמֶת עַל הָאֱמֶת אֲשֶׁר בְּפִיהֶם, וַיַּעֲנִישׁ אֶת הַצְּבוּעִים אִם יִרְצֶה, אוֹ יִקְבֹּל אֶת תְּשׁוּבָתָם, כִּי אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.²
25. וְאֱלֹהָ הִדִּף אֶת הַכּוֹפְרִים עִם רִגְזָם עַל אֲשֶׁר לֹא הִשִּׁיגוּ טוֹב לְעַצְמָם, וְאֱלֹהָ חִסֵּד לַמַּאֲמִינִים אֶת הַלְחִימָה, כִּי אֱלֹהָ הוּא הַחֹזֵק וְהַעֲזוּז.
26. וְהוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד מִמִּבְצָרֵיהֶם אֶת אֱלֹהַ מִבְּעָלֵי הַסֶּפֶר (יְהוּדֵי בְּנֵי קוֹרִיטָה) אֲשֶׁר עָזְרוּ לַכּוֹפְרִים וְהַכְּנִיס מוֹרָא בְּלִבּוֹתֵיהֶם, חֵלֶק מֶהֱם הִרְגָּתָם, וְחֵלֶק שְׁבִיתָם,
27. וְהוֹרִישׁ לָכֶם אֶת אֲדָמְתָם וְאֶת בְּתִיָּהֶם וְאֶת נִכְסֵיהֶם, וְגַם אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא דִרְכָּה בָּהּ רִגְלֵיכֶם, כִּי אֱלֹהָ הַכֹּל-יָכֹל.

1. הִיוּ חִיילִים בְּצֵבָא הַנְּבִיא וְנִפְלו חֲלָלִים בְּקִרְבִּי עִם הָאוֹיֵב.

2. ר' סורת אאל עמראן 3: 179; וסורת מוחמד 47: 31.

קטע 4

28. הוּי הַנְּבִיאַ! אָמַר לְנִשְׁוֹתֶיךָ, אִם רוּצוֹת אַתֶּן בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה עַל הַנְּאוֹתָיו, בִּאֲנָה וְאַעֲנִיק לָךְ רְכוּשׁ וְאַשְׁלַחְךָ בְּשָׁלוּחֵי הוֹגְגִים, וְאוֹלָם אִם בּוֹחֲרוֹת אַתֶּן בְּאַלְלָה וּבְשָׁלִיחוֹ וּבְעוֹלָם הַבָּא, הִנֵּה הֵכִין אֶלְלָה לְמִיטִיבוֹת מָכֹן שָׁכָר כְּבִיר.¹
30. הוּי נְשׁוֹת הַנְּבִיאַ! אִם יוֹכַח שְׁאַחַת מִכֶּן עֲבָרָה עֲבָרָה, עֲנֹשָׁה יִכְפֹּל. וְנִקַּל זֶה לְאַלְלָה.

חלק 22

31. אָבֵל אִם יוֹכַח שֶׁהִיא מְסוּרָה לְאַלְלָה וּשְׁלִיחוֹ וְעוֹשָׂה אֶת שְׁכָרָה יִהְיֶה כְּפוֹל בְּעוֹלָם הַבָּא, וְהַכִּינוּנוּ לָהּ מַחִיָּה מְכַבֶּדֶת (בְּגוֹ עֵדוּ).
32. הוּי נְשׁוֹת הַנְּבִיאַ! אֵין אַתֶּן כְּשָׂאָר הַנָּשִׁים, אִם אֶת אֶלְלָה אַתֶּן יִרְאוֹת, אַל תִּדְבַּרְנָה בְּקִלּוֹת דַּעַת, לְבַל יִתְעוֹרָר חֶשְׁקוֹ שֶׁל זֶה אֲשֶׁר חוֹלֵי בְּלָבוֹ, וְדִבְרָנָה בְּצוּרָה נְאוֹתָה וּמְקַבֶּלֶת,
33. וְשִׁבְנָה בְּבִתֶּיךָ, וְאַל תִּתְּהַדְּרָנָה כְּהַתְּהַדְּרוֹת יְמֵי הַבְּעִרוֹת הַקְּדוּמָה. קִיַּמְנָה אֶת הַתְּפִלָּה וְשִׁלְמְנָה זָכָאֵת, וְצִיַּתְנָה לְאַלְלָה וּלְשָׁלִיחוֹ, כִּי אֶלְלָה רוּצָה לְהַעֲבִיר מַעֲלִיכֶן אֶת הַטְּמָאָה, (אַתֶּן) בְּנֵי הַבִּית (מְשַׁפְּחַת הַנְּבִיאַ) וּלְטַהֲרֶכֶן טַהוֹר,
34. וְזָכְרָנָה אֶת אוֹתוֹת אֶלְלָה (הַקּוֹרְאָן) וְהַחֲכֵמָה (הַמְּסַרֶת שֶׁל הַנְּבִיאַ) בְּהַקְרָאָם בְּבִתֶּיךָ, כִּי אֶלְלָה מְמַחָה וּבִקִּיא.

קטע 5

35. הִנֵּה הַמְּסַלְמִים וְהַמְּסַלְמִיּוֹת, וְהַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינּוֹת,² וְהָאֲדוֹקִים וְהָאֲדוֹקוֹת,³ וְהַדּוֹבְרִים אֶמֶת וְהַדּוֹבְרוֹת אֶמֶת, וּבַעֲלֵי הַסְּכָלּוֹת וּבַעֲלוֹת הַסְּכָלּוֹת, וְהָעֲנוּיִם וְהָעֲנוּוֹת, וְהַנּוֹתָנִים צִדְקָה וְהַנּוֹתָנוֹת צִדְקָה, וְהַצָּמִים וְהַצָּמוֹת, הַשּׁוֹמְרִים עַל טְהָרֶת עֲרוֹתָם וְהַשּׁוֹמְרוֹת עַל טְהָרֶת עֲרוֹתָן,⁴ וְהַמְּרַבִּים לְהַזְכִּיר אֶת אֶלְלָה וְהַמְּרַבּוֹת לְהַזְכִּיר אֶת אֶלְלָה,⁵ לְכֻלָּם הֵכִין אֶלְלָה סְלִיחָה וְשָׁכָר רַב וְעֶצוּם.

1. הן בחרו באללה והשליחו והעולם הבא, ונשארו אצל הנביא עד סוף ימיו. כתוצאה ממעשיהן הנכבד הזה, אללה העניק להן תואר הכבוד הנעלה ביותר «אמהות המאמינים». ר' פ' 6 לעל.

2. ר' סורת אל-חוגיוראט 49: 14 - 15.

3. ר' סורת אל-בקר 2: 238; סורת אאל עמראן 3: 43; סורת אר-רום 30: 26; וסורת אז-זומר 39: 9.

4. ר' סורת אל-מואמנון 23: 5 - 7.

5. ר' סורת אל-אחזאב 33: 41 - 42.

36. כְּאֶשֶׁר אֱלֹהָ וְשִׁלְיָחוֹ פּוֹסְקִים בְּכָל עֲנָן שֶׁהוּא, אֵין לָאֵף מֵאֲמִין אוֹ מֵאֲמִינָה הַבְּרָרָה לְהַחְלִיט בְּעֲנִינָם. כָּל מִי שֶׁמִּתְנַגֵּד לְפֶסֶק דִּינוֹ שֶׁל אֱלֹהָ וְשִׁלְיָחוֹ הָרִיחוּ תוֹעָה תַּעֲזֶה בְּרוּרָה.¹
37. וְכִשְׁאֲמַרְתָּ (לְזִיד)² אֶשֶׁר אֱלֹהָ נָטָה לוֹ חֶסֶד (הָאֶסְלָאם), וְאֶשֶׁר אָף אֶתָּה נָטִיתָ לוֹ חֶסֶד (שִׁחְרוּר מֵעֲבָדוֹת), «הַחֲזִק בְּאֶשְׁתֶּךָ וִירָא אֶת אֱלֹהָ».³ וְאֶתָּה (הַנְּבִיא) מִסְתִּיר בְּלִבְךָ אֶת אֶשֶׁר הָיָה אֱלֹהָ מְגֵלָה,⁴ וְחוֹשֵׁשׁ מִפְּנֵי הַבְּרִיּוֹת, אֲבָל אֱלֹהָ הוּא אֶשֶׁר רָאוּי הָיָה יוֹתֵר כִּי תַחֲשֹׁשׁ מִפְּנָיו. כְּאֶשֶׁר זִיד גָּרַשׁ אוֹתָהּ, הִשְׁאֲנוּ אוֹתָהּ לָךְ, לְמַעַן יִהְיֶה בְּרוּר שֶׁלֹא יַחֲשֹׁב לְחֹטֵא לְמֵאֲמִינִים אִם הֵם נוֹשְׂאִים אֶת הַגְּרוּשׁוֹת שֶׁל בְּנֵיהֶם הַמֵּאֲמָצִים. וְכָךְ נִתְקַיֵּם מִה שֶׁגָּזַר אֱלֹהָ.
38. לֹא יַחֲשֹׁב לְחֹטֵא לְנְבִיא אִם הוּא מְקִיָּם אֶת צִוֵּי אֱלֹהָ, זֶה מְנַהֵג אֱלֹהָ בְּתוֹךְ אֵלֶּה אֶשֶׁר חָלְפוּ לְפָנָיו. אֵין לְשִׁנוֹת אֶת הַמִּשְׁפָּט שֶׁל אֱלֹהָ.
39. אֵלֶּה אֶשֶׁר יוֹדִיעוּ אֶת הַדְּבָרִים אֶשֶׁר שָׁלַח אֱלֹהָ (בִּינְדָם), וַיִּירָאוּ אוֹתוֹ וְלֹא יִירָאוּ אֶחָד בְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ. אֵין עוֹשֶׂה חֲשָׁבוֹן כְּאֱלֹהָ.
40. לֹא הָיָה מוֹחֲמֵד אֲבִי אִישׁ מֵאֲנָשִׁיכֶם, וְאוֹלָם שֶׁלִּיחַ אֱלֹהָ הוּא וְחוֹתָם (אֲחֵרוֹן) הַנְּבִיאִים. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
- קֶטַע 6**
41. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! זָכְרוּ אֶת אֱלֹהָ זָכָר רַב,
42. וְשִׁבְחוּהוּ בְּקוֹר וְעָרַב,⁵
43. הוּא אֶשֶׁר יְבַרֵךְ אֶתְכֶם, וּמִלְאָכִיו מִתְפַּלְלִים לְמַעַנְכֶם, לְמַעַן שִׁיּוּצִיא אֶתְכֶם מִחֲשֹׁךְ הַתַּעֲזִיָּה לְאוֹר הָאֶסְלָאם, וְנִרְחוּם הוּא לְמֵאֲמִינִים.⁶
44. בְּרַכְתֶּם בְּיוֹם אֶשֶׁר יִפְגְּשׁוּהוּ, «שְׁלוֹם»,⁷ וְהוּא הֵכִין לָהֶם גְּמוּל כְּכֹבֵד.
45. הוּי הַנְּבִיא! הִנֵּה אֲנַחְנוּ שֹׁלְחָנִי אוֹתָךְ לַעֲד וּלְמַבְשֹׁר טוֹב וּלְמִזְהִיר,
46. וּלְקִרְאָה אֶל אֱלֹהָ בְּרִצּוֹנוֹ, וּלְאוֹר מְאִיר,
47. וּבִשְׁוֹר לְמֵאֲמִינִים, כִּי לָהֶם חֶסֶד רַב מֵאֵת אֱלֹהָ,

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 65 ; וסורת אנ-נור 24 : 63.

2. זיד בן חארתי' : הֵבֵן הַמֵּאֲמִינִים שֶׁל הַנְּבִיא.

3. אִשְׁתּוֹ שֶׁל זִיד הִיתָה זִינָבָה בְּנַת גִּיחֶשׁ. הִיא הִיתָה בַת דּוּדָה שֶׁל הַנְּבִיא מִצַּד אֲבִיו.

4. מִה שֶׁאֱלֹהָ צָנַח עָלֶיךָ לְהַנְשֹׂא לְזִינָב.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 17 - 18.

6. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 151 - 152.

7. ר' סורת יונוס 10 : 10 ; וסורת יא. סִין 36 : 58.

48. וְאֵל תִּשְׁמַע בְּקוֹל הַכּוֹפְרִים וְהַצְבוּעִים, וְהַתְּעַלֵּם מִפְּגִיעַתְּם, וְהִשְׁעֵן עַל אֱלֹהָהּ. דִּי לָךְ בְּאֵלְהָהּ לַמִּשְׁעָן.
49. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אִם נוֹשָׁאִים אַתֶּם נָשִׁים מֵאֲמִינוֹת, וְאַחַר מִתְגַּרְשִׁים מֵהֶן לִפְנֵי הַתְּאֻחָדוֹת, אֵל לָכֶם לְהִטִּיל עֲלֵיהֶן תְּקוּפַת הַמִּתְנַה אֲשֶׁר אֶת יָמֶיהָ תִּדְרָשׁוּ לְמָנוֹת,¹ וְלִכֹּן תִּנּוּ לָהֶן מִתְנַה² וְשִׁלְחוּ אוֹתָן בְּהִיגִינוֹת.
50. הוּי הַנְּבִיא! הִנֵּה הַתִּרְנוּ לָךְ אֶת נְשׁוֹתֶיךָ אֲשֶׁר נָתַתְּ לָהֶן מִהֶרֶן, וְהַשְׁפָּחוֹת, שְׁאֵלְהָהּ נָתַן לָךְ מִשְׁלָל הַמִּלְחָמוֹת, וְכֹן אֶת בְּנוֹת דִּידִיד וְדוֹדוֹתֶיךָ מִצַּד הָאֵב וְהָאֵם שֶׁהִגְרוּ אֶתְּךָ (מִמִּכָּה לְמַדִּינָה), וְאִשָּׁה מֵאֲמִינָה הַתְּמַסְרָה לְנְבִיא בְּרָצוֹן. אִם יִרְצָה הַנְּבִיא לְשִׂאתָהּ. זְכוּת זוֹ לָךְ לְבַדֶּךָ לֹא לַמֵּאֲמִינִים שְׂאֵת זְכוּתֵיהֶם בְּיַחַס לְנְשׁוֹתֵיהֶם וּלְשִׁפְחוֹתֵיהֶם כְּכֹר קִבְעָנוּ לָהֶם,³ כְּדִי שְׁלֹא יָבֹא מִיִּשְׁהוּ אֱלִיד בְּטַעֲנוֹת. כִּי אֱלֹהָהּ הוּא סוֹלַח וְרַחוּם.
51. תִּדְחָה מֵעֲלִיד מִי שֶׁתִּרְצָה מֵהֶן (מִהַנְּשִׁים), וְיִתְקַרֵּב אֱלִיד מִי שֶׁתִּרְצָה מֵהֶן, וְכֹן לֹא יִחָשֵׁב לָךְ לְחֻטָּא אִם תִּבְקֹשׁ אֶת קִרְבָּתָהּ שֶׁל אַחַת שְׂדִיחִית מִקֹּדֶם. כֹּל זֶה יִכְנִיס שְׁלוֹם וְשִׁלְוָה בֵּינֵיהֶן וְלֹא יִגְרַם לָהֶן צַעַר, וְכֹלן תִּשְׁפַּעְנָה רָצוֹן בְּאֲשֶׁר תַּחֲלֹק לָהֶן. אֱלֹהָהּ יוֹדֵעַ מַה שֶׁבְּלִבּוֹתֵיכֶם כִּי הוּא יוֹדֵעַ וּמִתּוֹן.
52. אֵין נָשִׁים אַחֲרוֹת מִתְּרוֹת לָךְ אַחֲרֵי זֶה, וְלֹא תוּכַל לְהַחֲלִיף בָּהֶן אִשָּׁה מִנְּשׁוֹתֶיךָ אֲפֹלוּ אִם יִפְּנוּ מִצָּא חֵן בְּעֵינֶיךָ, פָּרַט לְשִׁפְחוֹת אֲשֶׁר בְּבַעֲלוֹתֶיךָ. כִּי אֱלֹהָהּ מְשַׁגֵּחַ עַל כָּל דָּבָר.
53. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֲסוּר לָכֶם לְהַכְנִס אֶל בְּתִי הַנְּבִיא, אֲלֵא אִם הִזְמַנְתֶּם לְסַעֲדָהּ, וְאֵל תִּבּוֹאוּ לִפְנֵי הַמוֹעֵד לְמַעַן לֹא תִחַכּוּ. רַק כְּשֶׁתִּקְרְאוּ תִכְנְסוּ, וְאַחַר שֶׁתִּסְעָדוּ תִתְפָּאֲרוּ מִבְּלִי לְהַתְמַהֲמַה לְשֵׁם שִׁיחָה. אָכֵן זֶה יִצִּיק לְנְבִיא, אֲדָּה הוּא מִתְבַּיֵּשׁ מִפְּגִיבָם (לֵאמֹר לָכֶם אֶת זֶה). אֲדָּה אֱלֹהָהּ אֵינוּ מִתְבַּיֵּשׁ (לֵאמֹר אֶת) הָאֻמָּת. וּבִשְׂאֵלְכֶם (מִנְּשׁוֹת הַנְּבִיא) חִפְּץ כָּלְשָׁהּ, עָשׂוּ זֹאת מֵאַחֲרֵי מָסָךְ, זֶה יוֹתֵר טָהוֹר לְבָבוֹתֵיכֶם וּלְבָבוֹתֵיהֶן. אֲסוּר לָכֶם לְהַצִּיק לְשִׁלִּיחַ אֱלֹהָהּ, וְאֵל לָכֶם לְשִׂאת אֶת נְשׁוֹתָיו אַחֲרָיו, כִּי זֶה חֻטָּא גָדוֹל אֲצֵל אֱלֹהָהּ.

1. לפי סורת אל-בקרה 2: 228 אסור לגרושות להנשא לאיש לפני המתנתן שלוש וסתות, כדי שיתברר שאינן הרות לבעליהן הקודמים. כאן אללה מרשה לאישה גרושה שנתגרשה לפני שמומשו הנישואין להנשא מיד בלי לחכות.

2. הסכום והערך של המתנה אינם מוגדרים. כל אחד יתן לפי יכולתו.

3. ר' סורת אנ-נא' 4: 3, ופי' 24 - 25.

קטע 7

54. אם תגלו דבר מה או תסתירוהו, הנה אלה יודע כל דבר.
55. לא יחשב להן (נשות הנביא) לחטא (להראות את פניהן לפני) אבותיהן ובניהן, ואחיהן ובני אחיהן, או נשים (מאמינות) ולשפחות אשר בבגלותן. ויראנה את אלה, כי אלה עד בכל.
56. אלה ומלאכיו מברכים את הנביא. הוי המאמינים! התפללו בעדו ובכרו אותו בשלום.¹
57. אכן אלה הפוגעים באלה ושליחו, אלה יקלל אותם בעולם הזה ובעולם הבא. ובעולם הבא צפוי להם ענש משפיל.
58. ואלה הפוגעים במאמינים ובמאמינות בלי כל הצדקה, ישאו (עוון) מוציא שם רע ואשמה גלויה.²

קטע 8

59. הוי הנביא! אמר לנשותיך ולבנותיך ולנשות המאמינים, כי עליהן לעטר עצמן בגלימותיהן (בצאתן מבתיהן). בזה תכרנה (כנשים צנועות הן) יותר ולא תפגענה. אלה סולח ורחום.
60. אכן אם לא יחדלו הצבועים ואלה אשר חולי בלבם ומפיצי השמועות (הכוזבות) במדינה ממעשיהם נעויד אותך לפגע בהם. ואז לא ישארו בשכונתך אלא זמן מועט,
61. מקללים יהיו, ובכל מקום שימצאו, יתפסו ויהרגו,
62. זה נהג אלה בתוד אלה שקדמו להם, ולנהג של אלה אין שנוי.
63. ישאלוך בני האדם על מועד שעת הדין, אמר, רק אלה יודע אותו.³ מי יודע, אולי קרוב הוא.
64. אלה קלל את הכופרים והכין להם להבה,
65. שבה ישארו לנצח ולא ימצאו לא מגן ולא עוזר.
66. ביום אשר יתפכו פניהם באש (הגיהנם), יאמרו, הלואי וציתנו לאלה וציתנו לשליח (מוחמד).

1. על יסוד הפסוק הזה, על כל מוסלם בהזכירו את שם הנביא מוחמד להוסיף, «יתפלל עליו אלה וישם לו שלום», או «תפילת אלה ושלומו עליו».

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 112.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 187.

67. ויאמרו, רבונו! אנחנו הלכנו שולל אחרי אדונינו ומנהיגינו והם התעו אותנו מדרך הישר,

68. רבונו! אנא הכפל את ענשם וקלל אותם קללה נמרצת.

קטע 9

69. הוי המאמינים! אל תהיו כאלה אשר הציקו למוסא, וינקהו אלה מאשר דברו. הוא היה נכבד אצל אלה.

70. הוי המאמינים! יראו את אלה ודברו דברים אמתיים,

71. ואז יצליח לכם אלה מעשיכם, ויסלח לכם על חטאיכם. כי מי שמצית לאללה ולשליחו יזכה זכיה עצומה.

72. הצענו את האמונה¹ לשמים, לארץ, ולקרים, אך הם סרבו לקבלה ולשאת בחובותיה, ונשמרו ממנה. ורק האדם קבלה על עצמו, אכן הוא הביא עול לעצמו מתוך בערות,

73. על כן יעניש אלה את הצבועים והצבועות ואת הפגניים והפגניות, ומקבל תשובת המאמינים והמאמינות, כי אלה סולח ורחום.

1. האמונה, היכולת להבחין בין הטוב ובין הרע. ולעמוד באחריות לפני אלה.

34

סִוְרַת סַבְא'

שָׁבָא

סורה זו נקראת «סַבְא', שָׁבָא» משום שהסיפור של אנשי סַבְא' נזכר בה. ר' פ' 15 וכו'. ביחס לסיפור של סולימאן ומלכת סַבְא', ר' סורת אנ-נמל 27 : 20 - 44. הורדה במכה אחרי סורת לוקמאן 31, ופסוקיה חמישים וארבעה. קיבלה את שמה «שָׁבָא» מפסוק חמשה-עשר.

סורת סבא' 34

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. הַשִּׁבְחָ לְאֱלֹהֵ אֲשֶׁר לוֹ כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, ¹ וְלוֹ הַשִּׁבְחָ בְּעוֹלָם הַבָּא, וְהוּא הַחֲכָם וְהַבָּקִיא,
2. הוּא יוֹדֵעַ מַה שְּׁחוּדָר אֶל תּוֹךְ הָאֲדָמָה וּמַה שְּׁיִוצָא מִתּוֹכָהּ, ² וְאֵת אֲשֶׁר יֵרֵד מִן הַשָּׁמַיִם וְאֵת אֲשֶׁר יַעֲלֶה אֲלֵיהֶם, ³ וְהוּא הָרַחוּם וְהַסּוֹלַח.
3. הַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, לֹא תִבּוֹאֲנוּ שְׁעַת הַדִּין. אָמַר, אַכֵּן חַי רַבּוֹנִי! כִּי בּוֹא תִבּוֹאֲכֶם. ⁴ הוּא יוֹדֵעַ בְּנִעְלָם, דָּבָר לֹא נִסְתֵּר מִמֶּנּוּ, אֶפְלוּ כְּמִשְׁקַל גֶּרְעִין מִמָּה שֶׁבַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, אוֹ קֶטֶן אוֹ גָּדוֹל מִמֶּנּוּ, כִּי הַכֹּל רָשׁוּם בְּכִרְוֹשׁ בְּפִנְקֶס רָשׁוּם (הַלּוּחַ הַשְּׁמַיִמִי),
4. לְמַעַן יִגְמַל לְמַאֲמֵינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב. אֵלֶּה לָהֶם סְלִיחָה וּפְרִנְסָה בְּשַׁפְעָ.
5. אֵד לְאֵלֶּה אֲשֶׁר הִסִּיתוּ, וְעָרְכוּ הַתִּנְגְּדוֹת לְאוֹתוֹתֵינוּ, מַחֲכָה הַעֲנֵשׁ הַמִּכְאִיב בְּיֹתֵר. ⁵
6. וְאֵד אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם הַדַּעַת יוֹדְעִים כִּי הַדָּבָר (הַקּוֹרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרֵד אֵלָיְךָ מִן הַשָּׁמַיִם מִרְבּוֹנָךְ הוּא הָאֲמָת, וּמִדְרִיךְ אֶל דְּרָכּוֹ שֶׁל הַעֲזוֹז וְהַמְּשִׁבָּח. ⁶
7. אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים (בְּלַעַג), בּוֹאוּ וְנִרְאֶה לָכֶם אָדָם (הַכּוֹנֵה לְנִבִּיא מוֹחֲמַד) אֲשֶׁר יִגִּיד, כִּי לְאַחַר שְׁתַּתְּפּוּרְרוּ לְעַפָּר, תִּקְוֹמוּ לְתַחִיָּה מִחֲדָשׁ. ⁷
8. הַבּוֹדָה הוּא כְּזָבִים בְּשֵׁם אֱלֹהֵ אוֹ מְטָרָף הוּא? אֲדַרְבָּה, אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ בְּאַחֲרִית יְבוֹאוּ עַל עֲנָשָׁם (בְּעוֹלָם הַבָּא), וְהֵם נִמְצָאִים בְּתַעֲיָה רְחוּקָה (בְּעוֹלָם הַזֶּה).

1. ר' סורת אל-ליל 92 : 13.

2. חודר באדמה : הגשם, או המתים.

3. יעלה אל השמים : מעשה בני האדם והמלאכים.

4. ר' סורת יונס 10 : 35 ; וסורת את-תע'אבון 64 : 7.

5. ר' סורת אל-חשר 59 : 20 ; וסורת צאד 38 : 28.

6. ר' סורת אל-אעראף 7 : 43 ; וסורת אר-רום 30 : 56.

7. ר' סורת אר-רעד 13 : 5 ; וסורת אס-סגידה 32 : 10.

9. האם אינם מסתפלים ורואים את השמים ואת הארץ מלפניהם ומאחוריהם? הלא אם נרצה, נבקע תחתיהם את האדמה, או נפיל עליהם קטעים מן השמים. בזאת יש אות לכל עבד של אלה אשר חזר בתשובה.

קטע 2

10. וכבר נתנו לדאוויד חסד מאתנו, הוי הרים, שבחו עמו (את אלה), וגם העופות,² ונרפד לו את הפרזל,
11. עשה לבושי שריון, והתקן היטב את חבורי טבעותיהם,³ ועשו (אתה ומשפחתך) את הטוב, כי רואה אני את מעשיכם.
12. ולסולימאן העמדנו את הרוח שהיתה ממקרת עם פקדוֹתיו מהלך חדש ימים בבקר ומהלך חדש ימים בערב, והזרמנו לו מעין של נחשת מתכת, ואת השדים העמדנו לפקדוֹתו לשרת אותו לפי צוי רבונו, ואלה מהם שהיו משתמטים או מסרבים, היו טועמים את ענש הלהבה.
13. יעשו לו כל אשר חפץ מטירות וצלמים, וקערות כבירות, וקדרות קבועות על מכונן. עשו משפחת דאוויד הטוב כתודה לאלה. אך מעט מעבדי הם המודים.
14. וכאשר גזרנו עליו למות, לא העיד דבר על מותו זולת הטִרְמִית אשר אכלה את משענתו. וכאשר נפל ארצה, התברר לג' אשר לו ידעו הנסתֵר, לא היו ממשיכים לשאת הענש המשפיל.
15. וכבר היה לשבא⁴ במשכנם אות: שתי גנות מימין ומשמאל. אכלו מפרנסת רבונם, והודו לו, ארץ טובה ורבון סולח.
16. אך הם סטו מדִרְךְּ הַיָּשָׁר וְאֵז שֶׁלַחְנוּ עֲלֵיהֶם נַחֲשׁוֹל מִיֵּם אֲדִיר (שֶׁהַחֲרִיב אֶת הַסֵּכֶר).⁵ ובמקום שתי הגנות נתנו להם שתי גנות נותנות פרי מר למאכל, וצצי אשל, ומקצת מעצי הלוט.
17. כִּן הֶעֱנֵשְׁנוּ אוֹתָם כִּי כָּפְרוּ. כִּי אֲנַחְנוּ מַעֲנִישִׁים רַק אֶת הַכּוֹפְרִים.

1. ר' סורת אד' ד' אריאת 51: 47 – 48.

2. ר' סורת אל-אנביא' 21: 79.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21: 80.

4. שבא, שם של ממלכה קדמונית בדרום מערב של חצי האי ערב. תימן של היום.

5. סכר מארב בתימן.

18. וְקִבְעֵנוּ בֵּינָם לִבֵּין הָעָרִים אֲשֶׁר בִּרְכָנוּ,¹ עָרִים אַחֲרוֹת הַנִּרְאֹת לְעֵין, בְּתַחֲנוֹת בֵּינָם, לְהַקֵּל עַל הַשִּׁירֹת אֶת הַנְּסִיעָה בֵּינֵיהֶן: עֲבְרוּ בֵּינֵיהֶן לִילוֹת וַיָּמִים בְּטוּחִים.
19. וְאוּלָם הֵם אָמְרוּ, רְבוּנָנוּ! הַגָּדֵל הַמְּרַחֵק בֵּין תַּחֲנוֹת מִסְעֵינוּ. כִּךְ חֲטָאוּ לִנְפָשָׁם, וַיִּשְׁלַח לְשִׁיחָה, וְהַפְצָנוּ אוֹתָם לְכָל רוּחַ וְקָרוֹעַ קָרָעֵנוּ אוֹתָם. בְּזֹאת יֵשׁ אוֹתוֹת וְלִקַּח לְכָל בַּעַל סִבְלָנוֹת מִכִּיר תוֹדָה.
20. אֲכֹן מִצָּא אֲבָלִים אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ עֲלֵיהֶם אֲמַת, וְהִלְכוּ אַחֲרָיו, פָּרִט לַחֲבוּרָת מַאֲמִינִים.
21. וְלֹא הָיָה לוֹ עֲלֵיהֶם כָּל שְׁלֹטוֹן, כִּי לִמְעַן גִּדַּע בֵּין הַמַּאֲמִין בְּאַחֲרִית לְאֲשֶׁר הוּא מְטִיל בָּהֶם סִפֵּק. רְבוּנָה מְשַׁגִּיחַ עַל כָּל דָּבָר.

קטע 3

22. אָמַר, קְרָאוּ אֶל אֵלֶּה אֲשֶׁר טַעַנְתֶּם לְקִיּוּמָם זִילַת אֵלֶּלָה, אֲשֶׁר אֵינָם שׁוֹלְטִים אֲפֹלוּ עַל דְּבַר שְׁמִשְׁקָלוֹ כְּגִרְעִין, לֹא בַשָּׁמַיִם וְלֹא בָאָרֶץ, וְאֵין לָהֶם כָּל חֵלֶק בָּהֶם,² וְאֵין לְאֵלֶּלָה מִהֶם כָּל עוֹזֵר.
23. (בַּיּוֹם הַדִּין) לֹא תוֹעִיל כָּל הַמְלָצָה בְּלִי רִשׁוֹת אֵלֶּלָה.³ וְעַם חִלּוֹף הַפַּחַד מִלִּבָּם, יֹאמְרוּ, מָה אָמַר רְבוּנָם? יַעֲנוּ, הָאֲמַת, וְהוּא הָעֲלִיוֹן וְהַכְּבִיר.
24. אָמַר, מִי יִפְרֹנְסֶכֶם מִן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ? אָמַר, אֵלֶּלָה. לָכֵן בְּרוּר שְׁאֲנַחֲנוּ מִדְּרָכִים בְּדֶרֶךְ הַנְּכוֹנָה, וְאַתֶּם נִמְצָאִים בְּתַעֲבָה בְּרוּרָה.
25. אָמַר, אַתֶּם לֹא תִשְׁאַלּוּ עַל חֲטָאֵינוּ, וְאַנְחָנוּ לֹא נִשְׁאֵל עַל מַעֲשֵׂיכֶם.
26. אָמַר, רְבוּנָנוּ יִאָסֵף אוֹתָנוּ וַיִּשְׁפֹּט בֵּינֵינוּ בְּצֶדֶק, וְהוּא הַשּׁוֹפֵט וְהַיּוֹדֵעַ.
27. אָמַר, הִרְאוּ לִי אֶת אֵלֶּה שְׁצַרְפֶּתָם אֵלָיו כְּשֶׁתַּפִּים. לְעוֹלָם לֹא תוּכְלוּ לַעֲשׂוֹת זֹאת, כִּי אֵלֶּלָה הוּא הָעוֹזֵז וְהַחֲכָם.
28. אוֹתָךְ (הַנְּבִיא), שְׁלַחְנוּ רַק כַּמִּבְשָׁר וּמִזְהִיר לְכָל בְּנֵי הָאָדָם, אֵךְ רֵב בְּנֵי הָאָדָם אֵינָם יוֹדְעִים,
29. הֵם (הַפְּגָנִיִּים) אוֹמְרִים, מִתִּי יָקוּם הָאִיוֹם הַזֶּה, אִם אַתֶּם צוֹדִקִּים?⁴
30. אָמַר, לָכֵם מוֹעֵד יוֹם לֹא תִאֲחָרוּ אוֹתוֹ אֶף בְּשַׁעָה וְלֹא תִקְדִּימוּ אוֹתוֹ.⁵

1. הערים אשר אלה ברך הן: מכה ואל-קודס (ירושלים).

2. ר' סורת פאטר 35: 13.

3. ר' סורת אל-בקר 2: 255; סורת אל-אנביא' 21: 28; וסורת אנ-נבי' 53: 26.

4. ר' סורת אש-שורא 42: 18.

5. ר' סורת הוד 11: 104 - 105; וסורת נוח 71: 4.

קטע 4

31. וְהַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, לֹא נֹאמְרִין בְּקוֹרְאָן הַזֶּה, וְלֹא בְּאִשְׁרֵי לִפְנֵינוּ (מִן הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים), וְאוּלָם לוֹ תִּרְאֶה כְּאִשְׁרֵי יַעֲמְדוּ הַכּוֹפְרִים לִפְנֵי רַבּוֹנָם, וְשִׁיב אִישׁ מֵהֶם אֶל רְעֵהוּ הַדְּבוּר (מִתּוֹכָהֶם בִּינֵיהֶם). וְהַחֲלָשִׁים יֹאמְרוּ לְמַתִּיָּהֳרִים, לוֹלֵא אַתֶּם, הֵיִינוּ מֵאַמְיִנִים.
32. וְהַמַּתִּיָּהֳרִים יֹאמְרוּ לְחַלְשֵׁים, הֵאֵם אֲנַחְנוּ מְנַעְנוּ מִכֶּם לָלֶכֶת בְּדֶרֶךְ הַיֵּשָׁר כְּאִשְׁרֵי הִרְאָתָה לָכֶם? לֹא וְלֹא! אַתֶּם הֵיִיתֶם כּוֹפְרִים.
33. הַחֲלָשִׁים יֹאמְרוּ לְמַתִּיָּהֳרִים, אַדְרָבָה! מִזְמַת לִילָה וְיוֹם, וְצוּיִתֶם אוֹתָנוּ לְכַחַשׁ בְּאַלְלָהּ וּלְעֲשׂוֹת לוֹ יְרִיבִים. וְכַאֲשֶׁר יֵרְאוּ אֶת הָעֲנֹשׁ יִסְתִּירוּ אֶת הַחֲרֻטָּה,¹ כְּאִשְׁרֵי נָשִׁים מְסֻגְרוֹת בְּצוּאֵרֵי הַכּוֹפְרִים.² הֵיתְגַּמְלוּ אִם לֹא כְּמַעֲשֵׂיהֶם?³
34. בְּכָל פַּעַם שֶׁהֵיִינוּ שׁוֹלְחִים מִזְהִיר אֶל עִיר, הָיוּ תּוֹשְׁבֵיהָ הַעֲשִׂירִים שְׂטוּפֵי הַשָּׂפַע אוֹמְרִים, אָכֵן אֲנַחְנוּ מְכַחֲשִׁים בְּדָבָר אֲשֶׁר נִשְׁלַחְתֶּם בּוֹ.⁴
35. וְאָמְרוּ, יֵשׁ לָנוּ הִרְבֵּה רְכוּשׁ וּבָנִים, וְאֲנַחְנוּ לֹא נַעֲנֹשִׁים.⁵
36. אָמַר, רַבּוּנִי יָכוֹל לְהַרְחִיב אוֹ לְצַמֵּצֵם אֶת הַפְּרִנָּסָה לְמִי שִׁירְצָה.⁶ אֵד רַב בְּנֵי הָאָדָם לֹא יָדְעוּ.

קטע 5

37. וְלֹא הוֹנֹכֶם וְלֹא בְּנִיכֶם הִם אֲשֶׁר יִקְרְבוּכֶם אֶצְלָנוּ, וְכִי רַק לְמֵאַמְיִנִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב, לָהֶם יִשְׁלַם כְּפָלִים כְּמַעֲשֵׂיהֶם, וְיִשְׁבּוּ לְבִטָּח בְּמָקוֹם נִכְבָּד בְּחֻדְרֵים הָעֲלִיוֹנִים (בְּגֹן עֵדֶן).
38. אֵד אֶת אֱלֹה הַמִּתְאַמְצִים לְעוֹרֵר הַתְּנַגְדוֹת לְאוֹתוֹתֵינוּ, אֱלֹה יִצְגּוּ לְעֲנֹשׁ.
39. וְאָמַר, רַבּוּנִי יָכוֹל לְהַרְחִיב אוֹ לְצַמֵּצֵם אֶת פְּרִנָּסָתָם לְמִי שִׁירְצָה מֵעַבְדָּיו.⁷ וְכָל דָּבָר אֲשֶׁר תִּתְּרְמוּ לְצִדְקָה, יִתֵּן לָכֶם הוּא תְּמוּרָתוֹ, וְהוּא הַטּוֹב שֶׁבְּמִפְרָנִסִּים.

1. ר' סורת יונוס 10 : 54.

2. ר' סורת אר-רעד 13 : 5.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 147.

4. ר' סורת אבראהים 14 : 9.

5. ר' סורת את-תובה 9 : 55 ; סורת אל-מואמנון 23 : 55 - 56 ; סורת אש-שוערא' 26 : 138 ; וסורת אל-

מודתיר 74 : 11 - 17.

6. ר' סורת אר-רום 30 : 37.

7. ר' לעל פסוק 36.

40. בְּיוֹם אֲשֶׁר יֵאָסְפֻם (אֵלֶּלָה) כָּלָם, יֹאמֶר לְמַלְאָכִים, הֲאֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר הָיוּ עוֹבְדִים אֹתְכֶם?
41. וְהֵם יֹאמְרוּ, לָךְ הִשְׁבַּח! אַתָּה הֶאֱדוֹן שְׁלָנוּ וְלֹא אָנוּ לָהֶם. לֹא כִּי הֵם הָיוּ עוֹבְדִים אֶת הַג'ן. מִרְבִּיתֶם הֶאֱמִינוּ בָּהֶם.
42. הַיּוֹם לֹא יוֹכְלוּ עוֹד לְהוֹעִיל אוֹ לְהַזִּיק אִישׁ לְרֵעֵהוּ, וְנֹאמֶר לְכּוֹפְרִים, טַעְמוּ אֶת עֹנֶשׁ הָאֵשׁ שֶׁהֵייתֶם מְכַחֲשִׁים אֶת קִיּוּמוֹ.¹
43. כְּאֲשֶׁר הָיוּ קוֹרְאִים בְּפָנֵיהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים, הָיוּ אוֹמְרִים, אֵין הוּא אֵלָּא בֶן אָדָם הָרוּצָה שֶׁתִּזְנִיחוּ אֶת הָאֱלִילִים שֶׁאֲבוֹתֵיכֶם הָיוּ עוֹבְדִים. וְכֵן אָמְרוּ, אֵין זֶה (הַקּוֹרְאָן) אֵלָּא שֶׁקֶר בְּדוּי. אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים עַל הָאֱמֶת שֶׁבָּאָה אֲלֵיהֶם, שֶׁהִיא כְּשׁוּף בְּרוּר.
44. וְלֹא נָתַנוּ לָהֶם (לְעַרְבִים) כָּל סֵפֶר אֲשֶׁר יִלְמְדוּ מִמֶּנּוּ, וְלֹא שְׁלַחְנוּ אֲלֵיהֶם לְפָנֶיךָ כָּל מַזְהִיר.
45. אוּלָם אֵלֶּה אֲשֶׁר קָדְמוּ לָהֶם גַּם הֵם הִכְחִישׁוּ, וְאוּלָם אֵלֶּה לֹא הִשְׁיגוּ עֲשִׁירִית מִכָּל אֲשֶׁר נָתַנוּ לְקוֹדְמֵיהֶם,² הֵם הִתְכַּחֲשׂוּ לְשִׁלְחִי, וַיְמַה נּוֹרָא הָיָה עֲנֹשִׁי.
- קִטְעַ 6**
46. אָמַר, רַק אַחַת אֶטִּיף לָכֶם: הִתְיַצְבוּ בְּפָנֵי אֵלֶּלָה, שְׁנִים שְׁנִים וְאַחַד אָחַד, וְתַחֲשְׁבוּ, כִּי אֵין בְּאִישׁ שְׁלָכֶם (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) כָּל רוּחַ שְׁגָעוֹן, אֵלָּא שְׁלִיחַ שֶׁבָּא לְהַזְהִירְכֶם מִפְּנֵי הָעֹנֶשׁ הַכָּבֵד.
47. אָמַר, כָּל שֶׁכֶּר שֶׁשְׂאֵלְתִי מִכֶּם תּוֹכְלוּ לְשֹׁמֵר אוֹתוֹ לַעֲצֹמְכֶם, כִּי שֶׁכְּרִי הוּא אֶצֶל אֵלֶּלָה שֶׁהוּא עַד לְכָל דָּבָר.
48. אָמַר, רְבוּנִי מִתְקוּמָם בְּאֱמֶת (נִגְדַּת הַשֶּׁקֶר), וְהוּא יוֹדֵעַ הַתַּעֲלוּמוֹת.
49. אָמַר, הָאֱמֶת בָּאָה, כִּי הַשֶּׁקֶר אֵין לוֹ יְסוֹד וְאֵינוּ יָכוֹל לְהַחֲלִיט דָּבָר.³
50. אָמַר, אִם אֶתְעָה, אֶתְעָה רַק לְנַפְשִׁי. וְאִם אֶדְרֹךְ, הֲרִי הִדְרֹכְתִּי עַל יָדִי הַשְׂרָאָה מִרְבוּנִי, הוּא שׁוֹמֵעַ וְקָרוֹב.
51. לוֹ יָכַל הָיִיתׁ לְרֹאוֹתֶם כְּאֲשֶׁר יִבְהִלּוּ, אֲזִי לֹא יִמָּצְאוּ מִפְּלֹט וְנִלְקָחוּ מִמָּקוֹם קָרוֹב.

1. ר' סורת אס-סגידה 32 : 20.

2. ר' סורת ע'אפר 40 : 82 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 26.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 8 ; וסורת ע'אפר 40 : 15.

52. וְאִזּוּ יֹאמְרוּ, הֲנֵה אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים בּוֹ (בְּאַלְלָה וּסְפָרְיוּ וּשְׁלִיחָיו).¹ אֵד אֵיכָה יִשְׁיִגּוּ (אֶת הָאֲמוּנָה) מִמָּקוֹם רְחוֹק?
53. הֵן כָּפְרוּ בּוֹ זֶה כָּבֵר, וְיִטִּילוּ דָפִי בַתְּעֵלּוּמָה מִמָּקוֹם רְחוֹק.
54. וְהוּקַם חֵיץ בִּינֵיהֶם וַיְבִין הַדָּבָר אֲשֶׁר יִשְׁתַּקְּקוּ לוֹ, כְּאֲשֶׁר נַעֲשֶׂה לְתוֹמְכֵיהֶם זֶה כָּבֵר. כִּי הָיוּ בְּסִפְּקָ עֵמֶק.²

1. ר' סורת אס-סג'דה 32 : 12.

2. ר' סורת ע'אפר 40 : 84 - 85.

35

סִוֵּרַת פֶּאטֶר הַבּוֹרֵא

סורה זו נקראת «פֶּאטֶר, הַבּוֹרֵא», משום שהתחילה בתיאור זה לאללה אשר ברא את השמים ואת הארץ. התיאור הזה בא רק בפתחת סורה זו. ר' פ' 1. אומנם הביטוי «פֶּאטֶר» נזכר שש פעמים בקוראן. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 14 ; סורת יוסוף 12 : 101 ; סורת אבראהים 14 : 10 ; סורת פאטר 35 : 1 ; סורת אז-זומר 39 : 46 ; וסורת אש-שורא 42 : 11.

הורדה במכה אחרי סורת אל-פורקאן 25. ופסוקיה ארבעים וחמשה. קיבלה את שמה «הַבּוֹרֵא» מפסוק אחד.

סורת פאטר 35

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. השבח לאללה בורא השמים והארץ, והעושה את המלאכים שליחים בעלי כנפים: שמים, שלוש, וארבע. יוסיף בבריאה את אשר ירצה,¹ כי אללה הכל-יכל.
2. הרחמים אשר יפתח אללה לבני אדם, אין עוצר להם, ואת אשר יעצר הוא, אין שולח אותם אחרי, והוא העוזז והחכם.
3. הוי בני אדם! זכרו את חסדי אללה לכם. היש בורא זולת אללה, אשר פרנסכם מן השמים ומן הארץ? אין אלה בלעדיו, ואיד תרחקו מן האמת?
4. אם יתכחשו לך (הכופרים), הרי הכחשו גם שליחים לפניך, ואל אללה יושבו הדברים.
5. הוי בני אדם! אכן דבר אללה אמת. אל ישלו אתכם חיי העולם הזה, ואל יתעה אתכם בדבר אללה המתעה (השטן),
6. אכן השטן אויב לכם, על כן התייחסו אליו כאויב, כי אכן יקרא את הנשמעים לו להיות מבני הלהבה (גיהנם).
7. אשר כפרו, להם ענש כבד, ואשר האמינו ועשו את הטוב, להם סליחה ושכר גדול (גן עדן).

קטע 2

8. האם יהיה אפוא זה אשר מעשיו הרעים נראים לו כטובים (כמו מי שהוא מאמין ועושה מעשים טובים)? אכן אללה יתעה את אשר ירצה, ואת אשר ירצה ידריך. לכן אל תצטער עליהם. כי יודע אללה את אשר יעשו.
9. אללה הוא אשר ישלח את הרוחות ויעלו ענן,² ונוליד אותו אל ארץ מתה, ונחיה בו את הארץ אחרי מותה, כזאת התקומה.³

1. ר' סורת אד-ד'אריאת 51 : 47.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 48.

3. ר' סורת אל-חגי 22 : 5 - 7 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 48 - 49.

10. הַרוּצָה בְּעַז, הִנֵּה הֵעִז כָּלֹּל לְאַלְלָהָ.¹ אֱלֹיו יַעֲלֶה הַדְּבִיר הַיָּפָה, וְהַמַּעֲשֶׂה הַטּוֹב יִרְיֶמְנוּ עָלָיו. וְהַזֹּמְמִים רְעוּת, לָהֶם עֲנֹשׁ כָּבֵד וְכִשְׁלוֹן זְמִמָּיהֶם.

11. אֲלֶלָה יִצַּר אֶתְכֶם מַעֲפָר, אַחֲרֵי כֵן מִטְּפָה, אַחֲרֵי כֵן עֲשֶׂה אֶתְכֶם זֹגוּת (זָכָר וּנְקֵבָה), אֵין נְקֵבָה הָרָה אוֹ יוֹלֶדֶת כִּי אִם בְּדַעְתּוֹ.² וְחִי אָדָם לֹא יֵאָרְכוּ וְלֹא יִקְצְרוּ אֶלָּא כְּכֹר הַחֵלֶט מִקֹּדֶם וְנִשְׁמַר בְּלוּחַ הַשְּׂמִימִי.³ אָכֵן נִקָּל הוּא לְאַלְלָהָ.

12. שְׁנֵי הַיָּמִים אֵינֶם שְׁוִים זֶה לָזֶה, כִּי הָאֶחָד מִיָּמָיו טְעִימִים, מִתּוֹקִים וְנִעִימִים לְשִׁתִּיתָ, וְהַשְּׁנִי מִיָּמָיו מְלוּחִים וּמָרִים. אַךְ מִשְׁנִיָּהֶם תֹּאכְלוּ בְּשׂוֹר טָרִי (כָּל מִינֵי דָגִים), וְתוֹצִיאוֹ לָכֶם תְּכַשִּׁיטִים אֲשֶׁר תַּעֲנֹדוּ,⁴ וְתִרְאֶה אֶת הָאֲנִיּוֹת מִפְּלִיגוֹת בָּהֶם לַחֲפֹשׁ פְּרִנְסָה בְּחִסְדּוֹ, וּלְמַעַן תַּכִּירוּ טוֹבָה.

13. אֲלֶלָה מִחֲדִיר אֶת הַלִּילָה בְּתוֹךְ הַיּוֹם וּמִחֲדִיר אֶת הַיּוֹם בְּתוֹךְ הַלִּילָה. וְהוּא הַכְּפִיף לְפִקּוּדוֹ אֶת הַשְּׂמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ, כָּל אֶחָד מֵהֶם יִנּוּעַ בְּמִסְלָתוֹ עַד יֵת מוֹעֵד.⁵ זֶה אֲלֶלָה רְבוּנוֹכֶם, לוֹ הַמְּלָכוּת, וְאוֹלָם אֵלָה שְׁאַתֶּם קוֹרְאִים אֱלֹהֵיכֶם, בְּמָקוֹם אֲלֶלָה אֵין לָהֶם שְׁלִטוֹן, אֲפֹלוּ עַל קַלְפָּה שֶׁל גִּלְעָיון תִּמָּר.

14. אִם תִּקְרְאוּ לָהֶם לֹא יִשְׁמְעוּ אֶת קְרִיאַתְכֶם, וְלוֹ הָיוּ שׁוֹמְעִים לֹא הָיוּ יְכוֹלִים לַעֲנוֹת לָכֶם. וּבַיּוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים יִכְחִישׁוּ אֶת קִשְׁרֵיהֶם אֶתְכֶם. וְלֹא יוֹדִיעַ לָךְ כִּמּוֹ בְּקִיָּא.⁶

קטע 3

15. הוּי בְּנֵי אָדָם! אַתֶּם הַעֲנִיִּים הַזְּקוּקִים לְאַלְלָהָ, וְאַלְלָהָ הוּא הָעֹשִׂיר וְהַמְּשַׁבֵּחַ.

16. אִם יִרְצֶה יַעֲבִירְכֶם מִן הָעוֹלָם וַיָּבִיא בְּמָקוֹמְכֶם בְּרִיאָה חֲדָשָׁה.⁷

17. לֹא יִקְשֶׁה עַל אֲלֶלָה לַעֲשׂוֹת כֵּן.⁸

18. וְלֹא תִשָּׂא נֶפֶשׁ נוֹשֵׂאת מִשָּׂא נֶפֶשׁ אַחֲרֵת, וְאִם תִּקְרָא נֶפֶשׁ עֲמוּסָה (לְאַחֲרֵים) לְשֵׂאת אֶת מִשָּׂאָהּ, לֹא יִשָּׂאוּ אֶתָּה מִמֶּנּוּ מְאוּמָה וְלוֹ הָיָה קְרוֹב מִשְׁפָּחָה. אָכֵן תִּזְהִיר רַק אֶת הַיִּרְאִים אֶת רְבוּנוֹס בְּסִתֵּר וְאֶת הַמְּקִימִים אֶת הַתִּפְלָה. וְאַשֶּׁר יִזְכָּה, לְנֶפֶשׁוֹ יִזְכָּה. וְאַל אֲלֶלָה הַדֶּרֶךְ.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4: 139; סורת יונוס 10: 95; וסורת אל-מונאפקון 63: 8.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 59; וסורת אר-רעד 13: 8 - 9.

3. ר' סורת אר-רעד 13: 39.

4. ר' סורת אר-רחמאן 55: 22 - 23.

5. ר' סורת אר-רעד 13: 2.

6. כלומר, אללה הבקיא והיודע כל דבר. ר' סורת מרים 19: 81 - 82; וסורת אל-אחקאף 46: 5 - 6.

7. ר' סורת אבראהים 14: 19.

8. ר' סורת אבראהים 14: 20.

19. ולא יִשְׁווּ הָעוֹר וְהַפֶּסֶח,¹
20. ולא הַחֲשָׁד וְהָאוֹר,
21. ולא הַצֵּל וְהָרוּחַ הַחַמָּה (הַשְּׂרֵבִית),²
22. ולא יִשְׁווּ הַמֵּתִים וְהַחַיִּים. אֵלֶּלָה יָכֹל לְהַשְׁמִיעַ דְּבָרוֹ לְמִי שֶׁיִּרְצֶה, וְאוֹלָם אֵתָהּ לֹא תִּיכֹל לְהַשְׁמִיעַ דְּבָר לְאֵלֶּה שֶׁבִּקְבָרֵיהֶם,
23. אִין אֵתָהּ אֵלָא מְזָהִיר.
24. אֲנַחְנוּ שֶׁלַּחְנוּ אוֹתָךְ עִם הָאֻמָּת כַּמְבָּשָׁר וּמְזָהִיר. אִין אֻמָּה שֶׁלֹּא הוֹפִיעַ מְקַרְבָּה שְׁלִיחַ מְזָהִיר.³
25. וְאִם יִתְכַחֲשׁוּ לָךְ, הָרִי גַם הַתְּכַחֲשׁוּ קוֹדְמֵיהֶם לְשְׁלִיחִים שֶׁבָּאוּ אֲלֵיהֶם עִם אוֹתוֹת בְּהִירִים וּכְתָבִים וְסֵפֶר מֵאִיר.⁴
26. אֲזִי הָעֲנֵשְׁתִּי אֶת הַכּוֹפְרִים, וּמָה נֹרָא הִיָּה עֲנֹשִׁי!

קִטְעַ 4

27. הָאִם לֹא רָאִיתָ שֶׁאֵלֶּלָה מוֹרִיד מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם וְנוֹצִיא בָהֶם כָּל מִינֵי פְרוֹת,⁵ וּמִן הַהָרִים מִשְׁעוּלִים לְבָנוֹת וְאֲדָמוֹת צְבָעֵיהֶם שׁוֹנִים, וְשֹׁחֲרִים כְּעוֹרָב?
28. וּמִן הָאָדָם, וְהַחַיּוֹת וְהַמְּקָנָה לְסוּגֵיהֶם וְצְבָעֵיהֶם הַשׁוֹנִים?⁶ אֲמַנָּם הַמְּלַמְּדִים הֵם הַיְּרֵאִים אֵת אֵלֶּלָה מִבֵּין עֲבָדָיו. אֵלֶּלָה הוּא עֲזוֹז וְסוֹלַח.
29. אָכֵן, אֵלֶּה הַקּוֹרְאִים בְּסֵפֶר אֵלֶּלָה (הַקּוֹרְאָן), וְהַמְקִימִים אֵת הַתְּפִלָּה, וְתוֹרְמִים מִמָּה שֶׁהָעֲנֻקָּנוּ לָהֶם בְּסֵתֶר אוֹ בְּגִלּוֹי, יִצְפּוּ לַקִּנְיָן לֹא יִתְפַּלֵּה,
30. אֲשֶׁר יִשְׁלַם לָהֶם (אֵלֶּלָה) שְׂכָרָם וְיוֹסִיף לָהֶם מַחֲסָדוֹ, כִּי הוּא סוֹלַח וּמְכִיר תוֹדָה.
31. הַסֵּפֶר אֲשֶׁר גָּלִינוּ לָךְ הוּא הָאֻמָּת, וּמֵאֲשֶׁר אֵת מַה שֶׁקָּדַם לוֹ (מִן הַסֵּפֶרִים), כִּי אֵלֶּלָה בִּקְיָא בְּמַעֲשֵׂה עֲבָדָיו וּמִשְׁקִיף עֲלֵיהֶם.
32. אַחֲרֵי כֵן הוֹרֵשְׁנוּ אֵת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) לְאֵלֶּה אֲשֶׁר בְּחִרְנוּ מֵעוֹבְדֵינוּ. אֲדָּ יֵשׁ בָּהֶם הָעוֹשֶׁק אֵת נַפְשׁוֹ, וּבָהֶם הַנוֹהֵג בְּדֶרֶךְ בִּינוּנִית, וּבָהֶם רֵאשׁוֹנִים לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים בְּרִשׁוֹת אֵלֶּלָה, זֶה הוּא הַחֲסֵד הַגָּדוֹל.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 121 ; וסורת הוד 11 : 24.

2. ר' סורת אל-ואקעה 56 : 43 - 44.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 7.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 26.

5. ר' סורת אר-רעד 13 : 4.

6. ר' סורת אר-רום 30 : 22.

33. גְּנִי עֵדָן וְבוֹאוּ בְּתוֹכָם, וְשֵׁם יִקְשְׁטוּ בְּצַמִּידִים שֶׁל זָהָב וּבִפְנִינִים וּלְבוּשִׁם בְּתוֹכָם מְשִׁי,¹
34. וַיֹּאמְרוּ, הֲשִׁיבָה לָאֵלֶּלָה אֲשֶׁר הֶעֱבִיר מֵעֲלֵינוּ אֶת הַיָּגוֹן, אָכֵן רְבוּנָנוּ סוֹלַח וּמְכִיר תוֹדָה,
35. אֲשֶׁר הִנִּיחַ לָנוּ בְּמִשְׁכָּן שְׁהָקִים (לַעֲד) מַחֲסָדוֹ. לֹא יִגִּיעַ אֲלֵינוּ עֵמֶל בְּתוֹכוֹ, וְלֹא תִגִּיעַ אֲלֵינוּ תִלְאָה.²
36. אֲדָּהּ הַכּוֹפְרִים לָהֶם אֵשׁ גִּיהֶנֶם. לֹא יִגְזֹר עֲלֵיהֶם אֲשֶׁר לָמוֹת, וְגַם לֹא יוֹקֵל מֵעֲלֵיהֶם עֲנָשָׁה. כִּדּוּן נִגְמַל לְכָל כּוֹפֵר,
37. וְהֵם יִצְעֲקוּ בְּתוֹכָהּ, רְבוּנָנוּ! הוֹצִיאָנוּ מִתּוֹכָהּ, וְאִזּוּ נַעֲשֶׂה הַטּוֹב אַחֲרֶיהָ מֵאֲשֶׁר הָיִינוּ עוֹשִׂים. הָאֵם לֹא הֶאֱרַכְנוּ אֶת חַיֵּיכֶם דִּי לָמִי שְׂרוּצָה לְהִזְכֹּר שְׂיָכַל לְהִזְכֹּר? וְגַם בָּא אֲלֵיכֶם הַמְזָהִיר! לָכֵן טַעְמוּ (הַעֲנֵשׁ)! אִין מוֹשִׁיעַ לְכוֹפְרִים.
38. אֵלֶּלָה יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אָכֵן יוֹדֵעַ הוּא מַה שְׂפִלְבָּבוֹת,
39. הוּא אֲשֶׁר הָקִים אֶתְכֶם דּוֹר אַחֲרֵי דּוֹר לְמִשְׁלַל בָּאָרֶץ. עַל הַכּוֹפֵר בּוֹ לְשִׂאת בְּאַחֲרִיּוֹת לְכַפִּירְתּוֹ הַמוֹסִיפָה לוֹ שְׁנֵאָה וְאַבְדּוֹן מִיַּד רְבוּנוֹ.
40. אָמַר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל הָאֵלִילִים שֶׁאַתֶּם קוֹרְאִים אֲלֵיהֶם בְּמָקוֹם אֵל אֵלֶּלָה? הַרְאוּנִי מַה הוּא אֲשֶׁר בָּרָאוּ מִן הָאָרֶץ, אוֹ לָהֶם שְׂתַפּוֹת בְּשָׁמַיִם, אוֹ אוּלִי נִתְּנוּ לָהֶם סֵפֶר, וְהֵם מַחֲזִיקִים בּוֹ כְּרֵאָה? לֹא כִי לֹא יִבְטִיחוּ הַכּוֹפְרִים וּמַעֲנִיקִים אִישׁ לִרְעֵהוּ רַק שֶׁקֶר וּרְמִיָּה.
41. אֵלֶּלָה מַחֲזִיק בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְבַל יִחְדְּלוּ מַלְהֶתְקִינִם,³ וְאִם יִחְדְּלוּ מַלְהֶתְקִינִם, לֹא יִחֲזִיק בָּהֶם אֶחָד מֵאַחֲרָיו. אָכֵן מִתּוֹן הוּא וְסוֹלַח.
42. הֵם (כּוֹפְרֵי מִכָּה) נִשְׁבָּעוּ שְׂבוּעָה חֲמוּרָה בְּאֵלֶּלָה, כִּי אִם יָבוֹא אֲלֵיהֶם מְזָהִיר יִישְׁרֵיו לְכַתּוּב מֵאֲשֶׁר אֲמוֹת אַחֲרוֹת.⁴ וְאוּלָם בְּבוֹא אֲלֵיהֶם מְזָהִיר, גְּבָרָה הַתִּנְגְּדוּתָם וְיִהִירוּתָם.
43. זֹאת כִּי הָיוּ אֲנָשֵׁי שֹׁחֵץ בָּאָרֶץ וְזָמְמוּ לִרְעָה, אֲדָּהּ לֹא תִקְיָה הַמְזַמָּה הָרָעָה אֶלָּא בְּבַעֲלֶיהָ. הַיּוֹכֵל לְצַפּוֹת שְׁנִינְהָ בָּהֶם אַחֲרֵי מֵאֲשֶׁר נִהְגְּנוּ עִם קוֹדְמֵיהֶם? אֵלֶּלָה לֹא יַחֲלִיף וְלֹא יִמִּיר לְעוֹלָם אֶת נִהְגּוֹ.

1. ר' סורת אל-חגי' 22 : 23.

2. ר' סורת אל-חאקה 69 : 24.

3. ר' סורת אל-חגי' 22 : 65 ; וסורת אר-רום 30 : 25.

4. הכוונה היא ליהודים ולנוצרים. ר' סורת אאל עמראן 3 : 156 - 157 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 167 - 170.

44. האם לא סִירוּ בְּאֶרֶץ וְרָאוּ מָה הָיָה גּוֹרָלָם שֶׁל הַדּוֹרוֹת אֲשֶׁר קָדְמוּ לָהֶם? הֵם הָיוּ חֲזָקִים מֵהֶם, וְאוֹלָם אֵין דָּבָר שְׂאֵלָה לֹא יָכֹל לְהַתְגַּבֵּר עָלָיו, לֹא בְּשִׁמְיָם וְלֹא בְּאֶרֶץ. הוּא יוֹדֵעַ וְהַכֹּל-יָכוֹל.

45. לוֹ הָיָה אֱלֹהָה מַעֲנִישׁ אֶת בְּנֵי הָאָדָם לְכִי פְּעָלָם, לֹא הָיָה מְשַׁאֵיר כָּל בְּרִיָּה עַל פְּנֵי הָאָדָמָה, אֲךָ הוּא דוֹחָה אֶת עֲנָשָׁם עַד לְמוֹעֵד קְבוּעַ, אוֹלָם כְּאֲשֶׁר יִגִּיעַ הַמוֹעֵד הַקְּבוּעַ לָהֶם, הִנֵּה אֱלֹהָה יוֹדֵעַ אֶת מַעֲשֵׂי עַבְדָּיו.

36

סִוֵּרַת יֵאָ. סִין.

יֵאָ. סִין.

סורה זו נקראת «יא. סין» משום שאללה פתח אותה בשתי האותיות «י. ס.» יש בקוראן כמה סורות הנקראות אחרי אות או אותיות שפתחו את הסורה. ר' סורת «ט». ה. 20; סורת «צ 38»; סורת «ק 50»; וסורת «נ 64». הורדה במכה אחרי סורת אל-ג'ן 72, ופסוקיה שמונים ושלושה. המוסלמים משתמשים בשתי האותיות האלה «ياسين, יאסין» כשם פרטי לאנשים. קיבלה את שמה «יא. סין» מפסוק אחד.

סורת יא. סין. 36

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. י. ס.¹
2. וְחִקְוֹרְאֵן הַחֲכָם!²
3. כִּי אָכֵן אַתָּה (מוֹחֲמִיד) מִן הַשְּׁלִיחִים,³
4. בְּאַרְח מִישְׁרִים.
5. הוּא (הַקְוֹרְאֵן) הוֹרֵד מֵעַם הָעֲזוּז וְהַרְחוּם,⁴
6. לְמַעַן תִּזְהִיר בּוֹ בְּנֵי עַם, לֹא הִזְהָרוּ אֲבוֹתֵיהֶם, וְהֵם אֵינָם שְׂמִים לָב,
7. וַיִּכְבֵּר נַחֲרָץ הַדָּבָר עַל מַרְבִּיתָם בְּצִדְקָא, אֲדָּהֵם לֹא יֶאֱמִינוּ.
8. וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׂמֵנוּ בְּצוֹאֲרֵיהֶם מִסְּגוּרוֹת⁵ עַד הִזְקוֹן נִגְיעוּ, עַל כֵּן רָאשֵׁיהֶם מוֹרְמִים,
9. וְשְׂמֵנוּ מִלְּפָנֵיהֶם חִיץ, וַיִּמְאַחֲרֵיהֶם חִיץ, וְעִזְרָנוּ אֶת עֵינֵיהֶם וְהֵם לֹא יָרְאוּ.
10. לָכֵן אַחַת הִיא לָהֶם אִם תִּזְהִירָם אוֹ לֹא תִזְהִירָם, כִּי הֵם לֹא יֶאֱמִינוּ.⁶
11. אַתָּה תִּצְלִיחַ לְהִזְהִיר רַק אֶת אֲשֶׁר הִלָּךְ אַחֲרֵי הַהִזְהָרָה, וַיִּירָא אֶת הַרְחֵמֶן בְּסִתֵּר, בְּשֵׁר לֹא אִפּוֹא בְּסִלִּיחָה וְשִׁכָּר נִכְבֵּד (וְגו' עֲדוּ).⁷
12. אָכֵן אֲנַחְנוּ נַחֲיָה אֶת הַמֵּתִים, וְנִכְתֵּב אֶת הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר קָדְמוּ, וְאֶת אֲשֶׁר הִשְׁאִירוּ אַחֲרֵיהֶם. וְכָל דָּבָר מְנִינוּ בְּלוּחַ הַשְּׂמִימִי.⁸

קטע 2

13. וּמִשָּׁל לָהֶם מִשָּׁל עַל תּוֹשְׁבֵי הָעִיר כְּאֲשֶׁר בָּאוּ אֲלֵיהֶם הַשְּׁלִיחִים,
14. בְּשָׁלַחְנוּ אֲלֵיהֶם שְׁנַיִם וְהִתְכַּחֲשׂוּ לָהֶם, אִזְ חִזְקֵנוּ אוֹתָם בְּשָׁלִישִׁי, וְהֵם אָמְרוּ, הִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׁלוּחִים אֲלֵיכֶם.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: יא. סין.

2. כלומר, אשבע בקוראן המלא חכמה.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 252.

4. ר' סורת אש-שורא 42: 52 - 53.

5. ר' סורת אל-אעראף 7: 157; סורת אר-רעד 13: 5; וסורת סבא' 34: 33.

6. ר' סורת אל-בקרה 6: 2; וסורת ינוס 10: 96 - 97.

7. ר' סורת אל-מולכ 67: 12.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17: 71; סורת אל-כהף 18: 46; וסורת אז-זומר 39: 69.

15. אָמְרוּ (תּוֹשְׁבֵי הָעִיר), אֵינְכֶם אֵלָּא בְּנֵי אָדָם כְּמוֹתֵנוּ, וְהִרְחַמְנוּ לֹא הוֹרִיד דָּבָר מִן הַשָּׁמַיִם, אִין אַתֶּם בִּלְתִּי אִם מִדְּבָרִים שְׁקָר.
16. אָמְרוּ (הַשְּׁלִיחִים), רַבּוּנֵנוּ יוֹדֵעַ, כִּי אָכַן שְׁלוּחִים אֲנַחְנוּ אֵלֵיכֶם,
17. וְעָלִינוּ רַק לְהִזְהִיר בְּגָלוּי.
18. אָמְרוּ (אֲנָשֵׁי הָעִיר), אַתֶּם הִבֵּאתֶם לָנוּ מִזֶּל רַע. אָכַן אִם לֹא תִפְסִיקוּ, נִרְגָם אַתְּכֶם וְיִפְגַע בְּכֶם מֵאֲתָנוּ עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.
19. אָמְרוּ (הַשְּׁלִיחִים), מִזֶּלְכֶם הִרַע אַתְּכֶם הוּא. אִם הִזְכַּרְתֶּם (תִּכְעָסוּ וּתְאַיְמוּ עָלֵינוּ?)¹ כִּי עִם מִשְׁחִיתִים אַתֶּם.
20. וְיָבוֹא אִישׁ מִקְצֵה הָעִיר מִמֶּהָר, וְאָמַר, בְּנֵי עַמִּי! לָכוּ אַחֲרֵי הַשְּׁלִיחִים,
21. לָכוּ אַחֲרֵי אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יִשְׁאַלוּ מִכֶּם שְׁכָר, וְהֵם מְדַרְכִּים.
22. וְכִי מִדּוּעַ לֹא אֶעֱבֹד אֶת אֲשֶׁר בְּרָאֵנִי, וְאֵלֹו תוֹשְׁבוּ?
23. הֶאֱקַח לִי מִבִּלְעָדִי אֱלִילִים אֲשֶׁר אִם יִרְצֶה הִרְחַמְנוּ לְהִרַע לִי, לֹא תוֹעִיל לִי הַמְלָצְתְּם בְּמֵאוֹמָה, כִּי הֵם לֹא יַצִּילוּ אוֹתִי,
24. אִם זֹאת אֲנִי אַעֲשֶׂה, אֶהְיֶה בְּתַעֲבָה גְמוּרָה.
25. אָכַן מֵאֲמִין אֲנִי בְּרַבּוֹנְכֶם, שְׁמַעוּ אִפּוּא לִי.²
26. וְאָמַר (אֵלֶּלֶה) אֵלֹו, הִכְנַס אֶל הַגֹּן. וְהוּא אָמַר, לוֹ רַק יִדְעוּ בְּנֵי עַמִּי,
27. אֲשֶׁר סָלַח לִי רַבּוֹנִי וְקִבַּע אֶת מְקוֹמִי בֵּין הַמְּכַבָּדִים בְּגֹן עֵדוֹ.

חלק 23

28. אֲנַחְנוּ לֹא הוֹרְדָנוּ עַל עַמּוֹ צָבָא מִן הַשָּׁמַיִם אַחֲרֵי שֶׁהִרְגוּ אוֹתוֹ, וְלֹא נִאֲלָצְנוּ לְהוֹרִיד.
29. לֹא הִזְיֵתָה כִּי אִם צָעָקָה אַחַת, וְהִנֵּה הָיוּ כָּלָם מֵתִים.³
30. מַה חֲבַל עַל בְּנֵי הָאָדָם! בְּכָל פַּעַם שֶׁבָּא אֵלֵיהֶם שְׁלִיחַ לַעֲגוֹ לוֹ,
31. הֲלֹא יִרְאוּ כְּמָה דוֹרוֹת הַשְּׁמַדָנוּ לְפָנֵיהֶם?⁴ וְהֵם לֹא יָשׁוּבוּ אֵלֵיהֶם.
32. סוֹפֶם שְׁיֻבְאוּ אֵלֵינוּ כָּלָם (בְּיוֹם הַדִּין).⁵

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 131; סורת אנ-נמל 27: 47; וסורת אנ-נסא' 4: 78.

2. אך הם לא שמעו לו, ורגמו אותו, והמיתוהו, ואללה הכניס אותו לגן עדן.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21: 15.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 6.

5. ר' סורת הוד 11: 111.

קטע 3

33. ואות הוא להם, הארץ המתה החיינו אותה ונוציא ממנה דגנים אשר מהם יאכלו,
34. ונטענו בה גנות תמר וענב, והבקענו בתוכה מעינות,
35. למען יאכלו מפריה, אף כי לא ידיהם עשו זאת. האם לא זכירו תודה?
36. השבח לאללה אשר ברא את כל המינים מאשר תצמיח הארץ, ומהם עצמם (ברא זכרים ונקבות), ומאשר לא ידעו.¹
37. ואות הוא להם הלילה, נפריד ממנו אור היום, והנה חשוכים הם.²
38. והשמש היא נעה במסלולה עד מקום אשר נקבע לה, לפי קביעת העזוז היודע.³
39. לגרם קצבנו תחנות, עד שהוא חוזר ונראה כענף דקל נושן.⁴
40. השמש לא תוכל להדביק את הירח, ולא הלילה עובר את היום, כי כל אחד מהם מהלך במסלולו הקבוע.⁵
41. ואות להם אשר נשאנו את צאצאיהם על הספינה העמוסה,⁶
42. יצרנו להם עוד כדגממה למען ירכבו עליה,⁷
43. ואם נרצה נטביעם ואין עוזר להם והם לא ינצלו,
44. אלא ברחמים מאתנו ונתן להם להתענג לזמן קצר.
45. ואם נאמר להם (לכופרים), יראו את אשר לפניכם ואשר מאחוריכם,⁸ למען תרוחמו. (הם פונים ערף).
46. ואכן לא בא אליהם אות מאותות רבונם, יפנו לו ערף.
47. ואם נאמר להם, תרמו (לנצרכים) ממה שהעניק לכם אללה. הכופרים יאמרו למאמינים, האם נאכיל את מי שאללה לכל להאכיל אם ירצה? אכן, רק אתם (המאמינים) נתונים בתעיה ברורה (לשאל מאתנו לעשות כדבר זה).

1. ר' סורת אד'ד' אריאת 51 : 49.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 54.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 96.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 189 ; סורת ינוס 10 : 5 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 12.

5. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 33.

6. הכוונה היא לתבת נוח.

7. ר' סורת אל-חאקה 69 : 11 - 12.

8. עונש העולם הזה והעולם הבא.

48. וְאָמְרוּ, מָתִי יִתְגַּשֵּׁם הָאִיּוֹם הַזֶּה אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים?¹
 49. לֹא יָרְאוּ בְלָתִי אִם צָעָקָה אַחַת אֲשֶׁר תֹּאמְרוּ בְּעוֹדָם מִתְנַכְּחִים.
 50. וְלֹא יוֹכְלוּ אֶפְלוּ לְצוּת לֹאֲף אֶחָד, אוֹ לְשׁוּב אֶל מִשְׁפַּחוֹתֵיהֶם.

קטע 4

51. וַיִּתְקַע בְּשׁוֹפָר, וַהֲנִה הֵם מִן הַקְּבֻרוֹת אֶל רְבוֹנִים וַמְהֵרוּ.
 52. וַיֹּאמְרוּ, אוֹי לָנוּ! מִי הַקִּים אוֹתָנוּ מִמָּקוֹם מְנוּחָתָנוּ? (נַעֲנוּ), זֶה הוּא אֲשֶׁר הִבְטִיחַ הַרְחָמֹן, וְצִדְקוֹ הַשְּׁלִיחִים.²
 53. וְלֹא הִיָּתָה אֵלָּא צָעָקָה אַחַת, וַהֲנִה הֵם כָּלֵם יוֹבֵאוּ אֵלֵינוּ.³
 54. הַיּוֹם לֹא תִקְרַח נֶפֶשׁ בְּמָאוִם, וְלֹא תִגְמְלוּ בְלָתִי אִם כְּמַעֲשֵׂיכֶם.
 55. אוֹלָם בְּעָלֵי הַנֹּחַ, נִהְנִים הַיּוֹם מִהַתְּעַנוּגוֹת,
 56. הֵם וַיִּשְׁוֹתֵיהֶם בְּצִלְלִים נָחִים עַל עֲרִשׁוֹת,
 57. לָהֶם בְּתוֹכּוֹ כָּל מִינֵי הַפָּרִי, וְלָהֶם כָּל אֲשֶׁר תִּשְׁאֹל נֶפֶשׁ,
 58. וַאֲמָרִי שְׁלוֹם מֵאֵת רְבוֹן רַחוּם,⁴
 59. וַהֲבָדְלוּ וַהֲתִרְחָקוּ (מִן הַמַּאֲמִינִים) הַיּוֹם אַתֶּם הַכּוֹפְרִים.⁵
 60. בְּנֵי אָדָם! הָאֵם לֹא צוִיִּיתִי אֶתְכֶם, אֶל תַּעֲבֹדוּ אֶת הַשֵּׁטָן. כִּי אוֹיֵב גָּלוּי הוּא לָכֶם,
 61. וְכִי תַעֲבֹדוּנִי אֲנִי? כִּי זוֹהִי הַדֶּרֶךְ הַיִּשְׁרָה.⁶
 62. אָכֵן, כִּבֵּר הַתְּעָה מִכֶּם הַמּוֹן רַב. הָאֵם לֹא תִשְׁכִּילוּ אִפּוּא?
 63. זֶה גִּיהֶנֶם אֲשֶׁר הִבְטַח לָכֶם,
 64. הַצֵּלוּ בּוֹ הַיּוֹם, בְּאֲשֶׁר כִּפְרֶתֶם.⁷
 65. הַיּוֹם נַחֲתוֹם אֶת פִּיּוֹתֵיהֶם, וְרַק יִדְּיָהֶם יִדְּבְרוּ אֵלֵינוּ, וְרַגְלֵיהֶם יַעֲדוּ אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ (מִן הָרַע וְהָאִסוּר).
 66. אִם נִרְצָה נַעֲנֶה אֶת עֲיִנֵּיהֶם, וַיִּתְחַרוּ אִישׁ אֶת רַעְהוּ לְמִצָּא אֶת הַדֶּרֶךְ. אֵךְ כִּי־צִד יָרְאוּ?

1. ר' סורת אש-שורא 42 : 18.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 55 - 56 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 20 - 21.

3. ר' סורת אנ-נאזעאת 79 : 13 - 14 ; סורת אנ-נחל 16 : 77 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 52.

4. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 44.

5. ר' סורת ינווס 10 : 28 ; סורת אר-רום 30 : 14 ; ופי' 43 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 22 - 23.

6. בשביל הברית הזו, ר' סורת אל-אעראף 7 : 172.

7. ר' סורת אט-טור 52 : 13 - 15.

67. וְלוֹ רָצִינוּ, שְׁנִינוּ אֶת צוּרְתָם עַל מְקוֹמוֹתֵיהֶם, וְלֹא יָכְלוּ אֶז לֹא לְהִתְקַדֵּם וְלֹא לְחֹזֵר.

קטע 5

68. כָּל אֲשֶׁר נָתַן לוֹ חַיִּים אַרְכִּים, נָבִיא עָלָיו שִׁיבָה רָעָה וְנִפְגַּע בְּבְרִיאוֹתוֹ הַגּוֹפְנִית וְהַשְׁכָּלִית. הָאֵם לֹא יִשְׁכִּילוּ אִפּוּא?¹
69. לֹא לְמַדְנוּ אוֹתוֹ (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) שִׁירָה, וְאִין זֶה מִתְאִים לוֹ, אִין הוּא בְּלִתִּי אִם הִזְהִרָה וְקוֹרְאָן בְּרוּר,
70. לְהִזְהִיר אֶת אֲשֶׁר הוּא חִי (בַּעַל תְּבוּנָה), וְנִחְרַץ הַדְּבָר (הַעֲנֵשׁ) בְּצֶדֶק עַל הַכּוֹפְרִים.
71. הֲלֹא יָרְאוּ כִּי אֲנַחְנוּ יִצְרְנוּ לְמַעַנֵּם מֵאֲשֶׁר עָשׂוּ יָדֵינוּ אֶת הַמִּקְנָה, וְהֵם אֲדוֹנִים לוֹ?
72. וְשֶׁעָבַדְנוּ אוֹתוֹ לָהֶם, מֵהֶם לְרִכִּיבָה, וּמֵהֶם לְאֶכִּילָה,²
73. וְלָהֶם בּוֹ תוֹעֲלָת וּמִשְׁקָה, הָאֵם לֹא יִכִּירוּ תוֹדָה?
74. אֲבָל הֵם לָקְחוּ לָהֶם אֱלִים מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ אוֹלִי יַעֲזְרוּ (לָהֶם).
75. אֲדָּ לֹא יוֹכְלוּ הוֹשִׁיעַם וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) לָהֶם (לְאֱלִילִיָּהֶם) חִילִּים. הֵם וְאֱלִילִיָּהֶם מִצְגִים לַעֲנֵשׁ בְּיוֹם הַדִּין.
76. אֵל יַעֲצִיבוּד אִפּוּא דְּבִרְיָהֶם, כִּי אֲכַן אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים אֶת אֲשֶׁר יִסְתִּירוּ וְאֶת אֲשֶׁר יוֹדִיעוּ בְּגִלּוֹי.
77. הָאֵם לֹא יִרְאֶה הָאָדָם כִּי אֲנַחְנוּ בְּרֹאנוּ אוֹתוֹ מִטְּפָה, וְהִנֵּה הוּא זָרִיב גְּלוֹי (לָנוּ).
78. הוּא שָׁכַח בְּרִיאָתוֹ עֲצָמוֹ, וְהִבִּיא לָנוּ מָשָׁל בְּאוֹמְרוֹ, מִי יוֹכַל לְהַחֲיוֹת אֶת הָעֲצָמוֹת הָרְקוּבוֹת?
79. אָמַר, יַחֲיָה אוֹתָן מִי שֶׁבָּרָא אוֹתָן לְרֹאשׁוֹנָה וְהוּא בָקִיא בְּכָל הַנִּבְרָא,
80. וְהוּא הַהוֹפֵד עַץ יֶרֶק לְלֶהֱבֵת אֵשׁ דּוֹלֶקֶת, וְהִנֵּה אַתֶּם מְדֹלִיקִים מִמֶּנּוּ.
81. הָאֵם אִין בְּכוּחוֹ שֶׁל זֶה שֶׁבָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ לְבָרָא בְּנֵי אָדָם דּוֹמִים לָהֶם? וְדַאי שָׁכַן! כִּי הוּא הַבּוֹרָא הַיּוֹדֵעַ,
82. אֲשֶׁר אִם יִרְצֶה דְּבָר הוּא רַק מְצֹנָה לְאִמֹר, «הִיָּה!» וְהִיָּה,
83. הַשֶּׁבַח לְאֱלֹהָ אֲשֶׁר בָּיְדוּ מַלְכוּת כָּל דְּבָר וְאֵלָיו תּוֹשְׁבוּ.

1. ר' סורת אר-רום 30 : 54 ; וסורת אנ-נחל 16 : 70.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 5 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 21.

37

סִוְרַת אֶץ-צַאפָּאָת הַמְּלָאכִים הָעֲרוּכִים בְּשׁוּרוֹת

סורה זו נקראת «אֶץ-צַאפָּאָת» משום שפתחה בשבועת אללה ב«אֶץ-צַאפָּאָת», המלאכים העומדים בשורות משבחים את אללה». הורדה במכה אחרי סורת אל-אנעאם 6, ופסוקיה מאה שמונים ושניים. קיבלה את שמה «המלאכים הערוכים בשורות» מפסוק אחד.

סורת אצ-צאפאת 37

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. אֶשְׁבַּע (בַּמְלָאכִים) הָעֲרוּכִים שׁוּרוֹת שׁוּרוֹת (בַּעֲבֹדֶת אֱלֹהָ),
2. (וּבַמְלָאכִים) הַמְזַהֲרִים אֶת בְּנֵי הָאָדָם לֹא לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים רָעִים,
3. וְהַקּוֹרְאִים דְּבָרֵי אֱלֹהָ,
4. אֲלֵהֶיכֶם הוּא אֶחָד וְיָחִיד,
5. הוּא רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְאֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, וְהוּא רַבּוֹן זְרִיחוֹת (הַשָּׁמֶשׁ).¹
6. קִשְׁטָנוּ אֶת הָרָקִיעַ הָרָאשׁוֹן בְּכוֹכָבִים מְאִירִים,²
7. וּמִשְׁמַר בְּפָנָי כָּל שָׁטָן מוֹרֵד,
8. לְבַל יִקְשִׁיב בְּסִתֵּר לְסוּדוֹת הַכֶּנֶס הָעֲלִיוֹן שֶׁל הַמְלָאכִים, הֵם (הַשָּׁטָנִים) יִתְקַפּוּ מִכָּל עֵבֶר,
9. כְּדֵי לְגַרֵּשׁ מִכָּל צַד וְכוּיָן, וְצַפּוּי לָהֶם עֲנֵשׁ כּוֹאֵב נֶצְחִי,
10. בְּלַעֲדֵי זֶה אֲשֶׁר חֹטֵף חֹטֵף, מִיָּד יִשְׁיֹגְנוּ כּוֹכֵב שְׁבִיט יוֹקֵד.³
11. שָׂאֵל אֶת (הַכּוֹפְרִים), לִפִּי דַעְתָּם, מֶה קֶשֶׁה יוֹתֵר לְבָרָא, הֲאִם אוֹתָם אוֹ
- אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּרָאנוּ?⁴ הֵן בְּרָאנוּ אוֹתָם מִטֵּיִן דְּבִיק.
12. אֲכֹן, אֶתָּה מִתְפַּלֵּא עֲלֵיהֶם וְהֵם לוֹעָגִים לָךְ,
13. וּבַהֲזָכִיר אוֹתָם, לֹא יִזְכְּרוּ,
14. וּבִרְאוֹתָם אוֹת, יִלְעָגוּ לוֹ,
15. וַיֹּאמְרוּ, כִּי אֵין זֶה אֶלָּא כְּשׁוֹף גָּלוּי.
16. הֲאִם אַחֲרֵי אֲשֶׁר מִתְּנוּ וְהֵיִינוּ עֹפֵר וְעַצְמוֹת, קוּיִם נָקוּיִם לְתַחֲיָה,
17. וְגַם אֲבוֹתֵינוּ הָרָאשׁוֹנִים?
18. אָמֹר, אֲמַנְסִי כֹן! וְאַתָּם מִשְׁפָּלִים.

1. ר' סורת אל-מעארג'י 70 : 40.

2. ר' סורת אל-מולכ 67 : 5 ; וסורת אל-חג'ר 15 : 16 - 18.

3. ר' סורת אל-ג'ין 72 : 8 - 10.

4. ר' סורת ע'אפר 40 : 57.

19. וְאָכֵן רַק תִּרְוָעָה אַחַת וְעֵינֵיהֶם יִרְאוּ.

20. וַיֹּאמְרוּ, אֹזִי לָנוּ! זֶה הוּא יוֹם הַדִּין.

21. זֶה יוֹם הַפְּסִיקָה אֲשֶׁר הִכְחָשְׁתָּם.

קטע 2

22. אֶסְפּוּ אֶת הַחוּטָאִים וְאֶת בְּנֵי זִוְגָם, וְאֶת (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר הָיוּ עוֹבְדִים,

23. מִבְּלָעַדִּי אֶלְלָה, וְהַדְרִיכּוּ אוֹתָם בְּדֶרֶךְ הַמּוֹבִילָה שְׂאוּלָה,¹

24. הַעֲמִידוּ אוֹתָם (לִפְנֵי שְׁיִגְיֵעוּ אֶל הַשְּׂאוּל) לְמַעַן יִתְּנוּ אֶת הַדִּין.

25. (וַיֹּאמֶר לָהֶם בְּלַעַג), מַה לָּכֶם אֲשֶׁר לֹא תַעֲזְרוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ?

26. אָכֵן, הַיּוֹם הֵם נִכְנָעִים.

27. אֲזַ פָּנוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְשָׂאֲלוּ זֶה אֶת זֶה.²

28. וַיֹּאמְרוּ, הִנֵּה אַתָּם בָּאֵתָם אֵלֵינוּ מִזִּמִּין.

29. וַיֹּאמְרוּ (הַנֶּעֱבָדִים), לֹא כִי לֹא הָיִיתָם מֵאֲמִינִים,

30. וְלֹא הָיָה לָנוּ עֲלֵיכֶם שְׁלֹטוֹן, כִּי אֲנָשִׁים פּוֹרְקֵי עַל הָיִיתָם.

31. וַיָּבֹא בְּצֶדֶק עָלֵינוּ מִשְׁפָּט רְבוּנָנוּ, וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ טוֹעֲמִים (אֶת הָעֶנֶשׁ).

32. הַתְּעִינוּ אוֹתְכֶם כִּי אֲנַחְנוּ עֲצָמֵנוּ הָיִינוּ תוֹעִים.

33. אוֹתוֹ יוֹם יִשְׁתַּבּוּ בְּעֶנֶשׁ (עַם כָּל שְׂאֵר הַכּוֹפְרִים).

34. אֲמָנָם כָּכָה נַעֲשֶׂה בְּפוֹשְׁעִים.

35. כִּי בְּאֲשֶׁר נֹאמַר לָהֶם, אִין אֱלֹהִי מִבְּלָעַדִּי אֶלְלָה, הֵם הָיוּ סוֹטִים בִּיהִירוֹת,

36. וַאֲמָרוּ, הָאֵם נַעֲזֹב אֶת אֱלֹהֵינוּ בְּגִל מְשׁוֹרֵר מְטָרָף?³

37. אֲדַרְבָּא, כִּי הוּא הִבִּיא אֶת הָאֲמָת, וְאֲשֶׁר אֶת דְּבָרֵי הַשְּׁלִיחִים (אֲשֶׁר בָּאוּ

לִפְנֵינוּ).⁴

38. הִנֵּה אַתָּם טוֹעֲמִים הָעֶנֶשׁ הַמִּכְאִיב.

39. רַק כְּמַעֲשֵׂיכֶם יִשְׁלַם לָכֶם.

40. פָּרַט לְעוֹבְדֵי אֱלֹהִי הַתְּמִימִים,⁵

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 97.

2. ר' סורת ע'אפר 40 : 47 - 48.

3. המשורר המשווע: הכוונה לנביא מוחמד.

4. ר' סורת פוצלת 41 : 43.

5. ר' סורת מרים 19 : 71 - 72 ; סורת אל-עצר 103 : 1 - 3 ; וסורת את-תין 95 : 4 - 6.

41. אֱלֹהִים יִקְצֹב לָהֶם מִזֹּנִם בְּשָׁפֶעַ.
42. פִּרְוֹת וְהֵם מְכַבְּדִים,
43. בְּגִנוֹת הַנֶּעֱם,
44. נָחִים עַל סָפוֹת, זֶה לְעֵמֶת זֶה,
45. וְגִישׁוֹ לָהֶם גְּבִיעִים מִמַּעַן,
46. עִם מִשְׁקָה לָבֹן תַּעֲנוּג לַשּׁוֹתִים,
47. לֹא יִתְעַרְפֵּל רֹאשָׁם מִמֶּנּוּ וְלֹא יִקְרָה לָהֶם נֶזֶק גּוֹפְנִי אוֹ שִׁכְלִי,¹
48. וְאַתָּם תִּהְיֶינָה נָשִׁים צָנוּעוֹת מִבֶּטֶן² וּבְעֵלוֹת עֵינִים גְּדוֹלוֹת וְנִפּוֹת,
49. כְּמוֹ הָיוּ בִיצִים מְכֻסּוֹת.
50. וְנִגְשׁוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְשָׁאֲלוּ זֶה אֶת זֶה.
51. וְיִגִּיד אֶחָד מֵהֶם, הִזֵּה לִי פֶעַם עָמִית,
52. אֲשֶׁר נָהַג לִזְמַר, הֲאֵם אַתָּה מֵאֲמִין,
53. כִּי לְאַחַר שְׁנֵמוֹת וְנִהְיָה לְעֶפֶר וְעֲצָמוֹת נַעֲמֹד לְדִין?
54. וַיֹּאמֶר, הֲאֵם אַתָּם מְבִיטִים לְמִטָּה?
55. וְהִבִּיט לְמִטָּה וְרָאָהוּ בְּאֲמִצֵּעַ שְׂאוֹל.
56. וַיֹּאמֶר, חֵי אֱלֹהִים! כְּמַעַט אֲבִדְתִּנִּי.
57. וְלֹאִלָּא חֶסֶד רְבוּנִי הִיִּיתִי מִן הַמּוֹבָאִים (לְגִיהֶם).
58. וַיֹּאמֶר, אָכֵן, כָּאֵן לֹא נָמוֹת שׁוֹב,
59. אֲלֹא הַמּוֹת הָרָאוּשׁוֹן, וְאֵין אֲנַחְנוּ נַעֲנֵנָשִׁים.
60. אָכֵן, זֶה הוּא הָאֲשֶׁר הֶעֱצוֹם,
61. וּלְגוֹרֵל כְּזֶה יַעֲמְלוּ הָעַמִּלִּים.
62. הֲאֵם זֶה טוֹב יוֹתֵר כְּקִבְלַת פָּנִים אוֹ עַץ הַזָּקוּם?³
63. שְׁמֵנוֹ אוֹתוֹ לְהִיּוֹת מִבְּחֵן לְכּוֹפְרִים.⁴
64. וְהוּא עַץ הָעוֹלָה מִמַּעַמְקֵי הַשְּׂאוֹל,
65. אֲשֶׁכּוֹלוֹתָיו כָּאֵלוֹ הֵם רֹאשֵׁי הַשְּׁטָנִים.

1. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 56 : וסורת אל-ואקעה 56 : 19.

2. ר' סורת צאד 38 : 52.

3. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 43 - 46 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 52 - 53.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 60.

66. וְאַכֹּן הִם (הַכּוֹפְרִים) אוֹכְלִים מִמֶּנּוּ וַיִּמְלְאוּ מִמֶּנּוּ הַבְּטָן.
67. אַחֵר כֵּךְ לָהֶם מִשְׁקָה מִגֹּאֵל מִמִּים רוֹתְחִים,
68. אַחֲרֵי כֵן יִתְּשׁוּבָתָם אֶל הַשָּׂאוֹל.
69. כִּי אֲכֹן מִצְאוּ אֶת אֲבוֹתֵיהֶם תּוֹעִים,
70. וּמִהָרוּ לָלֶכֶת בְּעִקְבוֹתֵיהֶם.
71. אוֹלָם לִפְנֵיהֶם תַּעֲזוּ מִרְבִּית הַקּוֹדָמִים,
72. וּכְבֹּר שְׁלַחְנוּ בְּתוֹכָם מְזִהִירִים.
73. וְרֹאֵה מָה הָיָה סוּפָם שֶׁל הַמוֹזְהָרִים,
74. פָּרַט לְעוֹבְדֵי אֱלֹהָה הַמְּסוּרִים.

קטע 3

75. וּכְבֹּר נֹחַ קָרָא אֵלֵינוּ (לְעֹזֵר לוֹ), וּמָה טוֹבִים הָיִינוּ כְּמַשִּׁיבִים,
76. וְאַמְנָם הִצַּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת בְּנֵי בֵּיתוֹ מִן הַיְּגוֹן הָעֲצוּם,
77. וְאֶת זֶרְעוֹ הִשְׁאֲרָנוּ בְּחַיִּים,
78. וְהִשְׁאֲרָנוּ לוֹ זֶכֶר (טוֹב) בְּתוֹךְ הָאֲחֵרוֹנִים,
79. שְׁלוֹם עַל נֹחַ בֵּין בְּנֵי הָאָדָם.
80. כֵּךְ נִגְמַל לְעוֹשֵׁי הַטּוֹב.
81. כִּי הוּא מַעֲבִידֵנוּ הַמֵּאֲמִינִים.
82. אַחֲרֵי כֵן הִטְבַּעְנוּ אֶת הָאֲחֵרִים.
83. וּמִסִּיעָתוֹ (שֶׁל נֹחַ) הָיָה גַם אֲבְרָאָהִים,
84. כְּאִשֶּׁר פָּנָה אֶל רַבּוֹנוֹ בְּלֵב שָׁלֵם.
85. וְאָמַר לְאָבִיו וּבְנֵי עַמּוֹ, מָה זֶה תַּעֲבֹדוּ?
86. הֵאֵם אֱלֹהֵי שָׁקֶר מִבְּלַעַדִּי אֱלֹהָה אַתֶּם רוֹצִים לַעֲבֹד?
87. וּמָה תִּחְשְׁבוּ עַל רַבּוֹן הָעוֹלָמִים?
88. אִזּוֹ הִבִּיט בְּכוֹכְבִּים (כְּאֵלּוֹ שֶׁהוּא מְתִיעֵץ עִם הַכוֹכְבִּים לְפִי מִנְהָגָם),
89. וְאָמַר, הִנְנִי חוֹלָה.
90. אִזּוֹ פָּנוּ עֵרֶף וְהִתְרַחְקוּ מִמֶּנּוּ.
91. וְהוּא מִיָּהֵר אֶל הָאֱלִילִים, וְאָמַר לָהֶם, מִדּוּעַ אֵינְכֶם אוֹכְלִים?

92. ומה לָכֶם כִּי לֹא תִדְבְּרוּ?

93. וּבְמַהֲרָה הוּא הַתִּנְפֵּל עֲלֵיהֶם וּשְׂבָרָם.¹

94. וַיָּבֹאוּ אֵלָיו (בְּנֵי עֲמוֹ) כּוֹעֲסִים.

95. אָבֵל הוּא אָמַר לָהֶם, הַתַּעֲבָדוּ אֶת אֲשֶׁר תַּחֲרֹתוּ,

96. אֵף כִּי אֵלֵלָה בָּרָא אֶתְכֶם וְאֶת מֶה שְּׁאַתֶּם עוֹשִׂים?

97. אָמְרוּ, בְּנוֹ לֹו בְּנִין (כְּבָשׁוֹ) וְהַשְׁלִיכוּהוּ בַּשָּׂאֹל.

98. וְרָצוּ לְהַתְנַפֵּל לוֹ, אָבֵל אוֹתָם הַשְׁפִּלְנוּ.

99. וְהוּא אָמַר, הַנְּנִי הוֹלִיךְ אֶל רְבוּנִי וְהוּא יְדְרִיךְ אוֹתִי.

100. (וְהוּא קָרָא), רְבוּנִי! הַעֲנֵק לִי בֶן מַצְלַח וַיֵּשֶׁר.

101. אַז בִּשְׁרָנוּ לוֹ עַל בֶּן מָתוֹן.²

102. וּכְאֲשֶׁר הִגִּיעַ הַבֶּן לַגִּיל שֶׁל יָשׁוּב הַדַּעַת, אָמַר (לוֹ אָבִיו), הוּי בְּנִי! רְאִיתִי

בְּשָׁנָתִי כִּי עָלִי לְזַבַּח אוֹתָךְ (קָרְבָּן), רְאֵה אֲפֹא מֶה דַּעְתָּךְ? אָמַר, הוּי אָבִי!

עֲשֵׂה אֲשֶׁר צִוִּיתִי, תִּמְצָא אוֹתִי בְּרָצוֹן אֵלֵלָה מִבְּעַלִּי הַסִּבְלָנוֹת.³

103. וּכְאֲשֶׁר שְׁנִיָּהֶם הִתְמַסְרוּ לְאֵלֵלָה, וְהִנִּית אוֹתוֹ עָרוּךְ עַל צַד פָּנָיו,

104. קָרָאנוּ אֵלָיו, הוּי אֲבִירָהִים!

105. כְּכֹר קִימָתָ אֶת הַחֲזוֹן. כֵּךְ נִגְמַל לְעוֹשֵׁי הַטּוֹב.

106. זֶהוּ הַנִּסְיוֹן הַקָּשֶׁה.

107. וּפְדִינוּ אוֹתוֹ עַל יְדֵי זֶבַח גָּדוֹל (כְּבָשׁ שֶׁשָּׁלַח אֵלֵלָה מִן הַשָּׁמַיִם).

108. וְהַנִּצְחָנוּ אֶת שְׁמוֹ לְדוֹרוֹת הַבָּאִים,

109. בְּבִרְכַּת «שְׁלוֹם עַל אֲבִירָהִים».

110. כֵּךְ נִגְמַל לִישָׁרִים.

111. כִּי הוּא מַעֲוִבֵדִינוּ הַמֵּאֲמִינִים.

112. כֵּן בִּשְׁרָנוּ לוֹ עַל אֶסְחָאק, אֲשֶׁר יִהְיֶה נִבְיָא מַעֲוִשֵׁי הַטּוֹב,

113. וַיִּבְרְכֵנוּ אוֹתוֹ וְאֶת אֶסְחָאק, וַיִּמְצָאָצְאֵיהֶם יָצְאוּ מִיִּטְיָבִים לְעַצְמָם,

וְחוֹטָאִים לְנִפְשָׁם בְּאִפְסוֹן גָּלוּי.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 51 - 73.

2. הַבֶּן הַמִּתּוֹן בַּעֲרִבִית חַלִּים, הוּא אִיסְמָאעִיל (יִשְׁמַעֲאֵל).

3. ר' סורת מרים 19 : 54 - 55.

קטע 4

114. וגם למוסא והארוֹן נְטִינוֹ חֶסֶד,
115. והצלנוֹ אֶת שְׁנֵיהֶם וְאֶת בְּנֵי עַמָּם מִן הַצֶּעַר הַגָּדוֹל,
116. כִּי חֲשָׁנוּ לַעֲזָרְתָם, וְכָךְ הָיוּ הֵם הַמִּנְצָחִים,
117. וְנִתְּנוּ לַשְּׁנֵיהֶם אֶת הַסֵּפֶר הַמְּבֹאֵר,¹
118. וְהִדְרָכְנוּ אוֹתָם בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר,
119. וְהוֹתַרְנוּ לַשְּׁנֵיהֶם זָכָר בְּתוֹךְ הָאֲחֵרוֹנִים,
120. שְׁלוֹם עַל מוֹסֵא וְהָאָרוֹן,
121. כָּךְ נִגְמַל לִישָׁרִים.
122. כִּי שְׁנֵיהֶם מְעוֹבְדֵינוּ הַמֵּאֲמִינִים.
123. וְהִנֵּה אֱלִיאָס (אֱלִיהוּ הַנָּבִיא) מִן הַשְּׁלִיחִים,
124. וְהוּא אָמַר לְבְנֵי עַמּוֹ, הָאֵם לֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהָ?
125. הַתַּעֲבָדוּ אֶת הַבַּעַל² וְתִטְשׁוּ אֶת הַטּוֹב בַּיּוֹצְרִים,
126. אֱלֹהָ, רַבּוֹנְכֶם וְרַבּוֹן אֲבוֹתֵיכֶם הָרְאשׁוֹנִים?
127. וְאִמָּנָם הֵם הַתִּכְחָשׁוּ לוֹ, וְאָכַן הִנֵּה הֵם מַצְגִּים (לִדְיוֹ),
128. מִבְּלַעֲדֵי עוֹבְדֵי אֱלֹהָ הַתְּמִימִים.
129. וְהוֹתַרְנוּ לוֹ זָכָר בְּתוֹךְ הָאֲחֵרוֹנִים,
130. שְׁלוֹם עַל אֱלִיאָסִין,
131. כָּךְ נִגְמַל לִישָׁרִים.
132. כִּי הוּא מְעוֹבְדֵינוּ הַמֵּאֲמִינִים.
133. וְהִנֵּה לוֹט מִן הַשְּׁלִיחִים,
134. הַצִּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת בְּנֵי בֵיתוֹ יַחַד,
135. מִבְּלַעֲדֵי אִשָּׁה זִקְנָה אֲשֶׁר נִשְׁאַרָה מֵאֲחֹר.
136. אַחֲרֵי כֵן הִרְסָנוּ אֶת הָאֲחֵרִים,
137. אֲתָם עוֹבְרִים עֲלֵיהֶם מִשְׁכִּימִים,
138. וּבִלְיָלָה, הָאֵם לֹא תִשְׁכִּילוּ אֲפּוֹא?³

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 48.

2. הבעל, הוא האליל הראשי של הקדמונים באזור סוריה רבתי. הוא היה אל הגשם.

3. אנשי מכה היו עוברים הלוח וחזור בערים של סדום וגמורה בדרכם למסחר בערי סוריה וחזרה למכה.

קטע 5

139. וְהִנֵּה יוֹנוֹס (יוֹנָה) מִן הַשְּׁלִיחִים,¹
140. הוּא בָּרַח (מִלִּפְנֵי אֱלֹהִה) אֶל הַסְּפִינָה הָעֲמוּסָה,
141. וְהִפִּילוּ גּוֹרָל, וְהִיָּה בַּמִּפְסִידִים, (וְהִשְׁלִיכוּ אוֹתוֹ אֶל הַיָּם),
142. וּבָלְעוּ דָג גָּדוֹל, כִּי אָשִׁם הָיָה,
143. וְלֹאֵל הָיָה מִן הַמְּשַׁבְּחִים (לְאֱלֹהִה),
144. כִּי אִזּוּ נִשְׁאַר בְּבִטְנוֹ עַד יוֹם תַּחֲיַת הַמֵּתִים,
145. (וְלֹאֲחֵר שֶׁהִדָּג הִקִּיא אוֹתוֹ), הִשְׁלַכְנוּ אוֹתוֹ אֶל חוּף שׁוּמֵם כְּשֶׁהוּא חֹלֵשׁ,
146. וְהַצְמַחְנוּ מֵעָלָיו עֵץ דִּלְעַת.
147. וְאַחֵר כֵּן שִׁלַּחְנוּ אוֹתוֹ לְהִזְהִיר עִיר בַּעֲלַת יוֹתֵר מִמָּאָה אֶלֶף תּוֹשָׁבִים,
148. וְהֵם הֶאֱמִינוּ, לָכֵן נִתְּנוּ לָהֶם טוֹב עַד מוֹעֵד.²
149. שָׂאֵל אִפּוֹא אֶת (הַכּוֹפְרִים שֶׁל מִכָּה), הָאֵם לְרִבּוֹןֵה הַבְּנוֹת וְלָהֶם הַבְּנִים?³
150. הָאֵם בָּרָאנוּ אֶת הַמִּלֵּאָקִים נִקְבוֹת וְהֵם הָיוּ יָעִידִים?⁴
151. הֲלֹא הֵם כְּתוֹצָאָה מִשְׁקָרָם אוֹמְרִים,
152. יֵלֵד אֱלֹהִה, וְהֵם שִׁקְרָנִים בְּטַעֲנָתָם זֹ.
153. הָאֵם אֱלֹהִה הֶעֱדִיף אֶת הַבְּנוֹת עַל פְּנֵי הַבְּנִים?⁵
154. מָה לָּכֶם אֵינְךָ תִּשְׁפָּטוּ?
155. הָאֵם לֹא תִזְכְּרוּ?
156. אוֹ הָאֵם לָכֶם שִׁלְטוֹן גָּלוּי?
157. הִבִּיאוּ אֶת סִפְרָכֶם אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים.
158. הֵם (הַכּוֹפְרִים) עָשׂוּ קֶשֶׁר מִשְׁפָּחָה בֵּין אֱלֹהִה וְהַשְּׂדִים, אֵד הַשְּׂדִים יוֹדְעִים שְׂיוֹבָאוּ לְדִין (בִּפְנֵי אֱלֹהִה).
159. יִשְׁתַּבַּח אֱלֹהִה וְיִתְעַלֶּה מַעַל לָמָה שְׁמִינְחָסִים לוֹ הַכּוֹפְרִים,
160. אֵד לֹא כֹן עֲבָדֵי אֱלֹהִה הִנָּאֲמָנִים.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 87 - 88.

2. ר' סורת יונס : 10 : 98.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 58 ; וסורת אנ-נג'ם 53 : 21 - 22.

4. ר' סורת אז-זוח'רופ 43 : 19.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 40.

161. אַתֶּם וְהַאֲלִילִים אֲשֶׁר אוֹתֶם עוֹבְדִים,
162. לֹא תוֹכְלוּ לְהִתְעוֹת אֶף אֶחָד,
163. רַק אֵת זֶה אֲשֶׁר עֲתִיד לְהַצִּלוֹת בְּאֵשׁ הַשָּׂאוֹל.¹
164. (הַמְּלָאכִים אוֹמְרִים), לְכָל אֶחָד מֵאַתָּנוּ מְקוֹם קָצוֹב,
165. וְאַנְחֲנוּ מִתִּנְצָבִים בְּשׁוּרוֹת שׁוּרוֹת,
166. וְאָכֹן אֲנַחֲנוּ הַמְּשַׁבְּחִים (לְאַלְלָה).²
167. (כּוֹפְרֵי מַכָּה) נִהְגוּ לוֹמַר (לִפְנֵי בּוֹא הַנְּבִיא מוֹחֲמַד),
168. לוֹ הִיְתָה אֲתָנוּ הַזְּהָרָה מִן הָרָאשׁוֹנִים,³
169. כִּי אַז הִיְיִנו עוֹבְדֵי אֱלֹהָ הַתְּמִימִים.⁴
170. (אָבֵל כְּאֲשֶׁר קִבְּלוּ אוֹתוֹ) הֵם כָּפְרוּ בּוֹ, וּלְבִסּוֹף יִדְעוּ.
171. כָּבֵר יֵצֵא דְבָרָנוּ לְפָנִים אֶל עֲבָדֵינוּ הַשְּׁלִיחִים,
172. כִּי הֵם יִהְיוּ הַמְּנַצְּחִים,
173. וְכִי גִדּוּדֵינוּ יִהְיוּ הַגּוֹבְרִים (עַל אוֹיְבֵיהֶם).
174. לָכֵן הִתְרַחַק מֵהֶם לְזִמְן מָה,
175. וְחִכָּה בְּסִבָּלוֹת וְסוֹפָם שְׂיִרְאוּ גַם הֵם (מֵה שְׂיִקְרָה לָהֶם).
176. הַיִּבְקָשׁוּ אִפּוֹא לְהַחִישׁ בּוֹא עֲנֻשָׁנוּ?
177. הֵן אִם יֵרֵד עַל הַחֲצָר שְׁלָהֶם, רַע וְמָר יִהְיֶה יוֹמָם שֶׁל הַמוֹזְהָרִים.
178. לָכֵן הִתְרַחַק מֵהֶם לְזִמְן מָה,
179. וְחִכָּה בְּסִבָּלוֹת וְסוֹפָם שְׂיִרְאוּ גַם הֵם.
180. הַשִּׁבַּח לְרִבּוֹנָה, רִבּוֹן הָעוֹלָם, הַנֶּעֱלָה מֵעַל לְכָל מֵה שֶׁהֵם מִיַּחְסִים לוֹ,
181. וְשָׁלוֹם עַל הַשְּׁלִיחִים,
182. וְהַשִּׁבַּח לְאַלְלָה רִבּוֹן הָעוֹלָמִים.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 197 ; וסורת אד'ד'אריאת 51 : 8 - 9.

2. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 26 - 29.

3. ר' סורת פאטר 35 : 42.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 156 - 157.

38

סִוֵּרַת «צ»

«צ»

סורה זו נקראת «צ» משום שפתחה באות «צ». וזו הפעם היחידה שהאות הזו הופיעה בפתחת סורה מן הקוראן. והיא אחת משלוש הסורות שפתחו באות אחת : צ. 38 ; ק. 50 ; נ. 68.

הורדה במכה אחרי סורת אל-קמר 54, ופסוקיה שמונים ושישה. קיבלה את שמה «צאד» מפסוק אחד.

סורת «צ» 38

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

קטע 1

1. «צ».¹

אֲשַׁבַּע בְּקוֹרְאָן בַּעַל הַהִזְהָרָה.

2. כִּי הַכּוֹפְרִים מִמְּשִׁיכִים בַּעֲקָשְׁנוֹת רַבָּה וּבִמְחִלָּקָת.

3. כִּמָּה דוֹרוֹת לִפְנֵיהֶם הִשְׁמַדְנוּ מֵאֵלָה שֶׁקְּרָאוּ אֵלֵינוּ רַק לְאַחַר שֶׁלֹּא הָיָה לָהֶם מוֹצֵא אַחֵר.²

4. וְהֵם תָּמַחוּ שֶׁבָּא אֵלֵיהֶם מִזְהִיר מִקֶּרֶבָם, וְאִמְרוּ הַכּוֹפְרִים, זֶה מִכְשָׁף שֶׁקְּרָאוּ,³

5. הַעוֹשֶׂה מִכָּל הָאֱלֹהִים אֱלֹהֶ אֶחָד. אָכֵן מוֹזֵר הַדָּבָר.

6. וְיִצְאוּ מִנְהִיגֵיהֶם וְאִמְרוּ, הַמְּשִׁיכּוֹ לַחֲזִיק בְּאֵלֵהֶיכֶם כִּי דָּבַר כּוֹנֵן הוּא,

7. לֹא שֶׁמַּעֲנֵנוּ כְּזֹאת בְּדַת הָאֲחֵרוֹנָה, וְאִין זֶה אֱלֹא הַמִּצָּאָה.

8. הַחִוֵּרָדָה אֵלָיו הַהִזְהָרָה (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם מִבִּינֵינוּ? לֹא כִּי בִסֶּפֶק הֵם בְּדָבַר הַזֶּה־רַתִּי, לֹא כִּי טָרָם טָעְמוֹ אֶת עֲנָשִׁי,

9. אוֹ אִם אַתֶּם אוֹצְרוֹת רַחֲמֵי רַבּוֹנְךָ הַעֲזִיזוּ וְהַמְעַנִּיק,⁴

10. אוֹ אִם לָהֶם מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְאֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם? אִם כֵּן, יַעֲלוּ אִפּוֹא בְּמִדְרָגוֹת הַשָּׁמַיִם.⁵

11. גָּדוֹד הוּא מַעֲוֹבְדֵי הָאֱלִילִים מוֹבֵס שָׁמָּה (כְּמוֹ גָּדוֹדֵי הָעַמִּים הַכּוֹפְרִים שֶׁקָּדְמוּ לוֹ).

12. וַיִּכְבֵּר קִדְמוֹ לָהֶם בְּכִפְיָהּ בְּגִי עֲמוֹ שֶׁל נוֹחַ, וּבְגִי עֲאֵד, וּפְרָעָה בַּעַל הַכּוֹחַ הָעֲצוּם,

1. האות הזו נקראת בערבית: צאד.

2. ר' סורת אל-אנביא' 21: 12 - 13.

3. ר' סורת יונוס 2: 10. מעניין לדעת שאנשי מכה קראו לנביא מוחמד כל הזמן «אל-אמין»: הנאמן, הצודק». אבל אחרי שקבל את הנבואה קראו לו: «כדאב: שקרן». ובסוף חזרו בהם והכירו בו כנביא צודק.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4: 53 - 55; וסורת אל-אסרא' 17: 100.

5. ר' סורת עיאפר 40: 36 - 37.

13. וּבְנֵי תִמְנָד, וּבְנֵי עֲמֹשׁ שֶׁל לוֹט, וְאֲנָשֵׁי אֶל-אִיכָה¹. אֵלֶּה עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים.

14. כָּל אֵלֶּה הִכְחִישׁוּ אֶת הַשְּׁלִיחִים, וַיָּבֹאוּ עֲלֵיהֶם בְּצֶדֶק עֲנָשִׁי.

קטע 2

15. לֹא נוֹתַר לְאֵלֶּה אֵלָּא לְצַפּוֹת לְצוּחָה יַחֲידָה שְׂאִין לָהּ דְחִיָּה².

16. וַיֹּאמְרוּ, רַבּוֹנֵנוּ! הַחֹשׁ לָנוּ אֶת חִלְקֵנוּ מִהֶעֱנֵשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה לִפְנֵי יוֹם הַחֲשׁוֹבֹן³.

17. קִבֵּל בְּסִבְלָנוֹת אֶת דְּבָרֵיהֶם, וַיִּזְכֹּר אֶת עֲבֹדָתוֹ דָּאוּד אִישׁ הַחִיל וּבַעַל הַתְּשׁוּבָה.

18. הִנֵּה אֲנַחְנוּ הַכּוֹפְפִי אֶת הַהָרִים לְשִׁבְחָה אֹתוֹ בְּעָרֵב וְעַם זְרִיחַת הַשֶּׁמֶשׁ⁴.

19. וְהַעֲזוֹף אֲסוּפִים, וְכֻלָּם נִשְׁמָעִים לוֹ.

20. וְאֶת מַלְכוּתוֹ חֲזָקְנוּ, וְנִתְּנוּ לוֹ אֶת הַחֲקָמָה, וְאֶת כְּשָׁרוֹן הַפְּסִיקָה הַהִבְחָה וְהַשְּׁפוּט בְּדִין.

21. הָאֵם שִׁמְעֵת עַל מִקְרָה שְׁנֵי הַיָּרִיבִים שֶׁטִּפְסוּ מֵעַל גֶּדֶר מְקוֹם עֲבוֹדָתוֹ (שֶׁל דָּאוּד).

22. וְנִכְנְסוּ אֶל דָּאוּד, וְהוּא נִבְהַל מֵהֶם. אָמְרוּ, אֵל תִּירָא! שְׁנֵי יָרִיבִים אֲנַחְנוּ, אַחַד מֵאֲתָנוּ עֲשֵׂק אֶת רַעְהוּ. שִׁפְט בִּינֵינוּ בְּצֶדֶק וְאַל תִּסְטָה מִן הַצֶּדֶק, וְהַדְרִיכֵנוּ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.

23. הִנֵּה זֶה אַחִי לוֹ תִשְׁעִים וְתִשְׁעַת כְּבָשׂוֹת וְלִי כְּבָשָׂה אַחַת, וְהוּא אָמַר לִי, אֲנִי רוֹצֶה שֶׁתִּתֵּן לִי אוֹתָהּ. וְלַחֹץ אוֹתִי מֵאוֹד.

24. אָמַר דָּאוּד, אֲכֹן הוּא עֲשֵׂק אוֹתָדָּ בְּכִשְׁאוֹ כְּבָשֶׁתָּדָּ עַל כְּבָשׁוֹתָיו. שִׁתְּפִים מְרַבִּים לְהַתְנַבֵּל זֶה לָזֶה, אֵדָּ לֹא הִמָּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב, וְאוֹלָם הֵם מַעֲטִים. לְבִסּוֹף הַבֵּין דָּאוּד כִּי רַק הֶעֱמַדְנוּ אוֹתוֹ בַּמִּבְחָן. אֲזִי בִקֵּשׁ אֶת סְלִיחַת רַבּוֹנוּ, וְסָגֵד, וְחִזַּר בְּתְשׁוּבָה.

25. לָכֵן סָלַחְנוּ לוֹ זֹאת, וְהוּא כָּעַת מִקְרָב לָנוּ, וְחִזַּר חֲזָרָה טוֹבָה אֵלֵינוּ⁵.

1. הם יושבי מדין, בני עמו של שועיב. ופירוש אל-איכה, היערה.

2. ר' סורת יא. סין 36 : 49.

3. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32.

4. ר' סורת סבא' 34 : 10.

5. ר' סורת אאל עמראן 3 : 14 ; וסורת אר-רעד 13 : 29.

26. הוֹי דַּאוּוּד! עֲשִׂינוּ אוֹתָךְ מוֹשֵׁל בְּאַרְץ. שְׁפֹט בֵּין בְּנֵי הָאָדָם בְּאַמֶּת,¹ וְלֹא תִלְךְ אַחֲרֵי תִשְׁוִקְתָּךְ, כֹּן תִּתְּנָה אוֹתָךְ מִן הַשִּׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָ, כִּי אֵלֶּה הַתּוֹעִים מִן הַשִּׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָ לָהֶם עֵנֶשׁ כְּבֹד מִשׁוֹם שֶׁהֵם שִׁכְחוּ אֶת יוֹם הַחֲשִׁבּוֹן.

קטע 3

27. לֹא לִתְהוֹ בְּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם. זֹאת מִחֲשָׁבֶת הַכּוֹפְרִים, אוֹי לַכּוֹפְרִים מִעֵנֶשׁ הָאֵשׁ (שֶׁל הַגִּיהֶנֶם).

28. הָאֵם נִשְׁוָה אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב לַמִּשְׁחִיתִים בְּאַרְץ? אוֹ אֶת הַיִּרְאִים לַמִּשְׁחִיתִים?

29. זֶהוּ סֵפֶר (הַקּוֹרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ אֵלֶיךָ מִן הַשָּׁמַיִם, מִבְּרֹךְ, לִמְעַן יִתְבּוֹנְנוּ בְּאוֹתוֹתַי וְאֲנֹשֵׁי תִבּוֹנָה וַיִּזְהְרוּ.

30. וְהַעֲנִקְנוּ לְדַאוּד אֶת סוּלִימָאן, מֶה טוֹב הוּא כְּעֶבֶד (שֶׁל אֱלֹהָ),² הַחוֹזֵר בְּתִשְׁבּוּחַ.

31. לַפְנוֹת עָרַב הִצְגוּ לוֹ אֲצִילֵי הַסּוּסִים הָאֲבִירִים.

32. וְאָמַר, אֲכֹן אֶהְבֵּתִי הַטוֹב (הַסּוּסִים) כְּתוֹצָאָה מֵאֶהְבֵּתִי לְזָכֵר רְבוּנִי עַד אֲשֶׁר הִסְתַּתֵּרָה הַשֶּׁמֶשׁ בַּמִּסְדָּה.

33. וְהוּא אָמַר, הִשִּׁיבוּ אוֹתָם אֵלַי, וְהִתְחִיל לְלִטֹּף אֶת צוּאֲרֵיהֶם וְאֶת שׁוֹקֵיהֶם.

34. וּכְבֹר הַעֲמַדְנוּ סוּלִימָאן בְּנִסְיוֹן, בְּהוֹשִׁיבֵנוּ עַל כֶּסֶּאֱו גּוֹף אַחֵר דּוֹמָה לוֹ (וְהוּא הִבִּין אֶת הַרְמִזוֹ),³ אַחֲרֵי כֵן שָׁב בְּתִשְׁבּוּחַ.

35. אָמַר, רְבוּנִי! סֶלַח לִי וְתֵן לִי מְלוּכָה אֲשֶׁר לֹא תִהְיֶה (כְּמוֹהָ) לְאִישׁ אַחֲרִי. כִּי אַתָּה הַמַּעֲנִיק רַב-חֶסֶד.

36. וְאִזּוּ הַעֲמַדְנוּ לְרִשּׁוֹתוֹ אֶת הָרוּחַ לְמַהֵר בְּכַקְדָּתוֹ בְּקִלּוֹת לְכָל אֲשֶׁר יִצְוָה,

37. וְאֶת הַשְּׁטָנִים בְּנָאִים וְצוֹלְלִים,

38. וְאַחֲרִים אֲסוּרִים בְּאַזְקִים.

39. זֹאת מִתְּנִתֵּנוּ. עֲשֵׂה חֶסֶד אוֹ מִנֵּע בְּלִי חֲשִׁבּוֹן.

40. אֲכֹן מִבְּטַחַת לוֹ קִרְבַּתֵּנוּ, וְחִזְרָה טוֹבָה אֵלֵינוּ.⁴

1. בערבית: بالحق: באל-חק. זאת אומרת, תן לכל אדם מה שמגיע לו מן הזכויות, ואל תקפח אף בן-אדם.

2. הכוונה לסולימאן.

3. יש חלוקי דעות בין מפרשי הקוראן על מהות הגוף הזה.

4. ראה לעל פסוק 25 והערה.

קטע 4

41. הִזְכֵּר אֶת עֲבָדֵינוּ אִיּוֹב (אִיּוֹב), כַּאֲשֶׁר קָרָא אֶל רַבּוֹנוֹ, וְאָמַר, הִשְׁטָן פָּגַע בִּי בַעֲיָפוֹת וְעָנוּי.¹
42. (וְנִנְעָנָה), הִכָּה (אֶת הָאֲדָמָה) בְּרִגְלָךְ, הִנֵּה מִיָּם קָרִים לְרַחֲמָהּ וּלְשִׁתָּהּ.
43. וְהַחֲזַרְנוּ לוֹ אֶת בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ וְהַכְּפִלְנוּ אֶת מִסְפָּרָם כְּחֶסֶד מֵאֲתָנוּ וּכְלָקָה לְאִנְשֵׁי בֵינָה.
44. קַח בְּיָדְךָ חֲבִילֹת עֲשָׂבִים טָרִיִּים וְהִכָּה (אֶת אֲשֶׁתְּךָ) בָּהּ,² וְאַל תַּחֲלֹל אֶת שְׁבוּעֶתְךָ. וּמִצָּאֵנוּ אוֹתוֹ נוֹשֵׂא הַתְּלָאוֹת בְּסִבְלָנוֹת, מִה טוֹב הָעֶבֶד (שֶׁל אֱלֹהֵה), הוּא חֹזֵר בְּתִשׁוּבָה.
45. הִזְכֵּר אֶת עֲבָדֵינוּ, אֲבֵרָא הַיָּם, אֶסְחָאק, וְיַעֲקֹב, בְּעָלֵי הַכּוֹחַ וְהָרָאִי הָעֲמֻקָּה (בַּעֲבוּדַת אֱלֹהֵה),
46. אַכֵּן אֲנַחְנוּ טַהֲרָנוּ אוֹתָם עַל זִכְרָם הַמִּתְמִיד לְעוֹלָם הַבָּא,
47. וְאָכֵן הֵם אֲתָנוּ מִן הַבְּחִירִים הַטּוֹבִים.
48. וְהִזְכֵּר אֶת אֶסְמָאֵעִל, אֶת אֱלִיסֵעַ, וְאֶת דָּוִי אֶל-כַּפֵּל, כֻּלָּם מִן הַטּוֹבִים,
49. (הַקּוֹרְאֵן) הִזָּה הוּא הַזִּהְרָה וְכָבוֹד (לָךְ וּלְבְנֵי עַמְּךָ), וְאָכֵן לִירְאֵי אֱלֹהֵה הַחֲזָרָה הַטּוֹבָה,
50. אֶל גִּנֵּי יַעֲדֵן, פְּתוּחוֹת לַפְּנִיָּהִם הַדִּלְתוֹת,
51. נָחִים בְּתוֹכָם, וְשׂוֹאֲלִים פִּירוֹת רַבִּים וּמִשְׁקָה,
52. כְּשֶׁלְצַדֵּם עֲלָמוֹת צְנוּעוֹת מִבֶּט וּבְנוֹת גִּיל אַחָד.
53. כָּל זֶה מִבְּטָח לָהֶם לְאַחַר יוֹם הַחֲשָׁבוֹן.
54. הִנֵּה זֹאת פְּרִנְסָתָנוּ לֹא תִּחְדָּל לְעוֹלָם.³
55. זֶה הוּא, וְאוֹלָם לְכוֹפְרִים הַשִּׁיבָה הָרָעָה,
56. בְּגִיהָם בּוֹ יִצְלוּ. מָה רַע הַיִּצּוּעַ!
57. אֶת זֹאת וְיִטְעֲמוּ אִפּוֹא מִשְׁקָה רוֹתְחִים וְלַחָה,
58. (וְעִנְשָׁם) אַחֲרִים כְּמוֹהוּ מִיָּנִים שׁוֹנִים.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 83.

2. להכות את אשתו. כאשר היה איוב חולה, אשתו הרגיזה אותו, אז הוא נשבע, אם יחלים ממחלתו יתן לה מאה מלקות. מתוך רחמנות על האשה, אללה הנחה איוב איך יתן לה מאה המלקות בלי לגרום לה נזק גופני.

3. ר' סורת אנ-נחל : 16 ; 96 ; סורת הוד : 11 ; 108 ; סורת פוצלת : 41 ; 8 ; וסורת אר-רעד : 13 ; 35.

59. הִנֵּה חֵבֶר מֵאַנְשֵׁי הָאֵשׁ מִנְסָה לְבֹא עִמָּכֶם, לֹא יִבְרְכוּ אוֹתָם לְשָׁלוֹם, גַּם הֵם יִצְלוּ בְּאֵשׁ.
60. (הַבָּאִים יַגִּידוּ), אַתֶּם אֵינְכֶם בְּרוּכִים, כִּי אַתֶּם הִבֵּאתֶם אוֹתוֹ (הַעֲנֵשׁ) לָנוּ. רַע אִפּוֹא הַמִּשְׁכָּן.
61. וַיֹּאמְרוּ, רְבוּנֵנוּ! אֱלֹהֵ אֲשֶׁר הִבִּיאוּ לָנוּ אֶת זֶה, חֲכַפֵּל אֶת עֲנָשׁ בְּאֵשׁ.
62. וַיֹּאמְרוּ (שׁוֹכְנֵי גֵיהֶנֶם), מַה לָּנוּ, לֹא נִרְאָה אֲנָשִׁים אֲשֶׁר חֲשַׁבְנוּ אוֹתָם לְרִשְׁעִים?
63. הָאֵם הַשְׁפֹּלְתָנוּ לָהֶם, אוֹ נַעֲלָמוּ מִן הָעֵינִים?¹
64. אָכֵן אֶמֶת הִיא, כִּךְ יִתּוּכְחוּ בַּעֲלֵי הָאֵשׁ.

קטע 5

65. אָמַר, אֲנִי רַק מְזַהֵר, אֵין אֱלֹהֵ מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהֵ, הָאֶחָד, הַמִּנְצָח,
66. רְבוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְאֲשֶׁר בִּינִיָּהֶם, הַעֲזִיז וְהַסֹּלֶחַ.
67. אָמַר, (הַקּוֹרְאֵן הַזֶּה) דָּבָר עֲצוֹם הוּא (לָכֶם בְּלָכֶם),²
68. אַךְ אַתֶּם פּוֹנִים לוֹ עֶרֶךְ.
69. אֵין לִי כֹל וְדִיעוֹת עַל דִּיוּגֵי הַיְשִׁיבָה שֶׁל מַעֲלָה (אוֹדוֹת אָדָם וּבְרִיאָתוֹ),
70. כִּי אֲנִי רַק מְזַהֵר וּמְטִיף לְפִי מַה שֶׁנִּגְלָה לִּי.
71. בְּאִמּוֹר רְבוּנָךְ לְמַלְאָכִים, הִנֵּה אֲנִי יוֹצֵר אָדָם מְטִיין.³
72. וְהִזָּה בַּעֲשׂוֹתֵי אוֹתוֹ וְנִפְחָתֵי בּוֹ מְרוּחִי, (כַּבְּדוּהוּ) וְסִגְדוּ לוֹ.
73. וְכָל הַמַּלְאָכִים יִחַדּוּ סִגְדוּ,
74. חוּץ מֵאַבְרָהָם שֶׁהִתְיַהֵר וְהִזָּה בְּכּוֹפְרִים.
75. אָמַר (אֱלֹהֵ), הוּא אֲבָלִים! מַה עָצַר אוֹתָךְ לִסְגֹּד לְאֲשֶׁר יַצַּרְתִּי בְּיָדִי? הַתְנַשְׂאֲתִי, אוֹ מִן הָעֲלִיּוֹנִים אֲתִה?
76. וְאָמַר אֲבָלִים, טוֹב אֲנִי מִמֶּנּוּ, אוֹתִי יַצַּרְתָּ מֵאֵשׁ, וְאוֹתוֹ יַצַּרְתָּ מְטִיין.
77. אָמַר (אֱלֹהֵ), יֵצֵא מִמֶּנּוּ (מִן הַגֶּן)! כִּי אֲרוּר אֲתִה.
78. וְעֲלִידָה קִלְלָתִי עַד יוֹם הַדִּין.

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 110.

2. ר' סורת אנ-נבאי 78 : 2. (النبي العظيم = אנ-נבאי אל-עזים = הדבר העצום, הקוראן).

3. הבטוי בערבית «بشر» שווה לו בעברית «בשר». ספור בריאת אדם הראשון נזכר בסורת אל-בקה 30 : 39 ; סורת אל-אעראף 7 : 11 - 25 ; סורת אל-חגיר 15 : 26 - 43 ; סורת אל-כהף 18 : 50 ; סורת אל-אסרא' 17 : 61 - 65 ; וסורת טא. הא 20 : 116 - 123.

79. אָמַר (אַבְלִיס), רְבוּנִי! תֵּן לִי אֲרָכָה עַד יוֹם קוּמָם לְתַחִיָּה.
80. אָמַר (אַלְלָה), הִנֵּה אַתָּה בֵּין אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם אֲרָכָה,
81. עַד יוֹם הַמוֹעֵד הַיָּדוּעַ (יוֹם הַדִּין).
82. אָמַר (אַבְלִיס), (אַשְׁבַּע) בְּעֶזְדְּךָ! כִּי אֲתַעֶה אֶת כָּל בְּנֵי אָדָם,
83. מִלְּבַד עֲבָדֶיךָ הַנְּאֻמָּנִים מִבְּיָנֵיהֶם.
84. אָמַר (אַלְלָה), הָאֻמָּת הִיא מִמֶּנִּי, וְאֵת הָאֻמָּת אֲגִיד,
85. וּבָךְ וּבְכָל אֵלֶּה הַהוֹלָכִים אַחֲרֶיךָ מִבְּיָנֵיהֶם אֶמְלֹא אֶת גִּיהֶנֶם.
86. אָמַר (מוֹחַמַד), לֹא אֶשְׁאַל מִכֶּם עָלָיו (עַל הַקּוּרְאָן) שְׂכָר, וְאֵינִי
בְּמַתְיָמָרִים,
87. אֵין הוּא (הַקּוּרְאָן) אֶלָּא אִזְהָרָה לְבְנֵי הָעוֹלָם (בְּנֵי הָאָדָם וְהַג'וֹ),¹
88. וּבְעוֹד מוֹעֵד תִּקְבְּלוּ וְדִיעָה עַל מָה מוֹדִיעַ הוּא.

39

סִוֵּרַת אֶץ-זוֹמֵר הַחֲבוּרוֹת

סורה זו נקראת «אץ-זומר, החבורות» משום שאללה מזכיר בה חבורות המאושרים מאנשי הגן, ר' פ' 73, כמו כן מזכיר חבורות האומללים מאנשי האש, ר' פ' 71. הורדה במכה אחרי סורת סבא' 34, ופסוקיה שבעים וחמשה. קיבלה את שמה «החבורות» מפסוק שבעים ואחד.

סורת אז-זומר 39

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. הורדת הספר (הקוראן) מן השמים היא מאת אללה העזיז והחכם.
2. הורדנו את הספר מן השמים אליך (מוחמד) באמת, על כן עבד את אללה והתמסר לו בכל אמונתך.
3. הלא לאללה הדת הצרופה? אכן אלה אשר לקחו להם מבלעדי מגנים, (טוענים), אנחנו עובדים אותם רק למען יקרבו אותנו יותר אל אללה. אללה ישפט ביניהם במה שגחלקו בו, אולם אללה לא ידריך כל כוזב כופר.
4. אלו רצה אללה לקחת לו וליד, כי אז בחר לו מאשר יברא את אשר ירצה. לו השבח! הוא אללה האחד והיחיד והמנצח.
5. הוא ברא את השמים ואת הארץ באמת, והוא מגלגל את אור היום בחשכת הלילה, ומגלגל את חשכת הלילה באור היום,² ומשעבד את השמש ואת הירח. כל אחד מהם נע במסלתו עד לעת מועד.³ הלא הוא העזיז והסולח?
6. בראכם מנפש אחת ועשה ממנה בת זוגה,⁴ והוריד לכם מקנה, זכר ונקבה, שמונה.⁵ הוא בורא אתכם בבטן אמכם, שלב אחרי שלב, בחשכה משלשת.⁶ זהו אללה רבונכם ולו המלכות ואין אלה זולתו. וכיצד אפוא אתם סוטים מהדרך הישרה?⁷
7. אם תכפרי, הנה אללה אינו נזקק לכם,⁸ ולא ירצה אללה לעבדיו את הכפירה, ואם תודו (לו) יהיה זה לטובתכם. אף נפש לא תשא משא נפש

1. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 192 - 195 ; סורת ע'אפר 40 : 2 ; וסורת פוצלת 41 : 42.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 54.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 2 ; וסורת פאטר 35 : 13.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 1.

5. שמונה : מדובר בזכר ונקבה מארבעת סוגי מקנה : גמלים, בקר, כבשים, ועזים. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 143.

6. ר' סורת אל-חג' 22 : 5.

7. ר' סורת יונוס 10 : 32.

8. ר' סורת אאל עמראן 3 : 97.

אחרת, כי בסופכם אל רבונכם תחזרו, ואז יודיעכם את אשר עשיתם. כי הוא יודע חביוני הלב.

8. כאשר תפגע באדם צרה, הוא יקרא אל רבונו ושב אליו,¹ אד כאשר אללה מעבירה בחסדו ממנו, הוא שוכח שקרא אליו לפני כן,² ומצורף לאללה אלילים למען התעות מדרכו. אמר, התענג לד מעט על כפירתך, כי אתה בין אנשי האש.³

9. (הדומה כופר כזה) למי ששומר על מועדי התפלה במשך הלילה, בסגידה או בעמידה, ונזהר מפני העולם הבא ומקוה לרחמי רבונו? אמר, האם דומים בעלי דעת לחסרי דעת? רק אנשי בינה ודעת יזכרו.

קטע 2

10. אמר, הוי עובדי (עובדי אללה) אשר האמינו! יראו את רבונכם. לאללה אשר עשו הטוב בעולם הזה יקבלו טובה (בעולם הבא).⁴ וארץ אללה רחבה היא,⁵ ולבעלי הסבלנות ישלם שכרם בלי חשבון.

11. אמר, נצטויתי לעבד את אללה, תמים עמו בדת,

12. ונצטויתי להיות ראשון המסלמים.⁶

13. אמר, ירא אני מענש יום עצום אם לא אצית לרבוני.⁷

14. אמר, את אללה אעבד תמים עמו בדתי,

15. עבדו אפוא את אשר רציתם מבלעדיו. אמר, האובדים הם אלה אשר אבדו נפשותיהם ובגוי משפחותיהם יום התקומה. באמת זה הוא האבדון הגלוי.⁸

16. להם מעליהם צללים של האש ומתחתם צללים. זה הדבר אשר בו נפחיד אללה את עבדיו. הוי עבדי! על כן יראוני.

17. ואלה שהתרחקו מן הטאע'ות⁹ ונמנעו מלעבד אותה, וישוּבו אל אללה, להם הבשורה הטובה. על כן בשר טובות לעובדי,

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 67.

2. ר' סורת ינוס 10 : 12.

3. ר' סורת אבראהים 14 : 30 ; וסורת לוקמאן 31 : 24.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 30.

5. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 56.

6. ר' סורת אנ-נמל 27 : 91.

7. ר' סורת ינוס 10 : 15.

8. ר' סורת אל-חג' 22 : 11.

9. «טאעיות» שם כולל לאלילים אשר הערבים עבדו לפני האסלאם. ר' סורת אנ-נחל 16 : 36.

18. אֲשֶׁר יִקְשִׁיבוּ לְדַבֵּר, וַיִּלְכוּ אַחֲרֵי הַטּוֹב אֲשֶׁר בּוֹ (דְּבָרֵי הַקּוֹרְאָן), אֵלֶּה הֵם
אֲשֶׁר הִדְרִיף אֵלֶּה וְאֵלֶּה הֵם הַנְּבוֹנִים.
19. הָאֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּא עֲלֵיהֶם בְּצֶדֶק דְּבַר הָעֶנֶשׂ, הַאֲתָה תַצִּיל אֶת אֲשֶׁר בָּאֵשׁ
(גִּיהֶזֶם)?
20. אָבֵל הִירָאִים אֶת רַבּוֹנָם, שְׁמוּרִים לָהֶם חֲדָרִים עֲלִיּוֹנִים בְּנוֹיִים עֲלֵיהֶם
חֲדָרִים בְּנוֹיִים, וְתַחֲתָם זֹרְמִים נְהָרוֹת. זוֹהִי הַבְּטָחַת אֵלֶּה שְׁאִינוּ מִפֶּר
הַבְּטָחָה.
21. הֲלֹא תִרְאֶה כִּי אֵלֶּה מוֹרִיד מִים מִן הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁחִיל אוֹתָם בְּתוֹךְ
הָאֲדָמָה וְחוֹסֵף אוֹתָם בְּמַעֲנִיּוֹת.¹ וְאַחֵר כֶּף יוֹצִיא בָהֶם צֶמַח מְסוּגִים
שׁוֹנִים הַמְתַּנֵּבֵשׁ וּמַצְהִיב, וְאִזּוֹ יִהְיֶה אוֹתוֹ לְרִסְסִים.² בְּזֹאת יֵשׁ אֲזַהֲרָה
לְאַנְשֵׁי בִינָה.

קטע 3

22. הָאֵם זֶה אֲשֶׁר הָאִיר אֵלֶּה אֶת לְבוֹ בָּאוֹר הָאֲסֻלָּאם, וְהוּא הוֹלֵךְ בָּאוֹר
רַבּוֹנוֹ (כְּמוֹ הַפּוֹשְׁעִים)?³ אָכֵן אוֹי לָהֶם לְאֲשֶׁר קָשׁוּ לְבוֹתֵיהֶם מִזְכוֹר אֵלֶּה.
בְּתַעֲהָה גְלוּיָה הֵם.
23. אֵלֶּה הוֹרִיד (מִן הַשָּׁמַיִם) הַטּוֹב בְּיוֹתֵר בְּדָבָרִים, סֶפֶר (הַקּוֹרְאָן) שֶׁכָּל
חֲלָקָיו תּוֹאֲמִים, חוֹזֵר וְנִשְׁנָה. עוֹרֵם שֶׁל הִירָאִים אֶת רַבּוֹנָם יַעֲשֶׂה חֲדוּדִים
חֲדוּדִים, אוֹלָם אַחֵר כֶּף יִבְיֵאוּ הַרְגָּעָה לְעוֹרֵם וּלְלִבּוֹתֵיהֶם עַל יְדֵי הַזְכָּרָת
שֵׁם אֵלֶּה.⁴ זוֹהִי הַהִדְרָכָה שֶׁבָּהּ יִדְרִיף אֵלֶּה אֶת מִי שְׁיִרְצָה, כָּל אֲשֶׁר
יִתְעָהוּ אֵלֶּה, אֵין לוֹ מִדְרִיךְ.
24. הָאֵם זֶה אֲשֶׁר יִגֹּן עַל נַפְשׁוֹ בְּפָנָיו מִפְּנֵי הָעֶנֶשׂ הָאֲכָזְרִי בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים,
(בְּגִלְל שְׁנִידֵי אֶסּוּרוֹת, כְּמֵאֲמִין אֲשֶׁר יִכְנַס לְגֹן עֵדֶן?)⁵ וַיֹּאמֶר לְכּוֹפְרִים,
טַעְמוֹ אֶת (גְּמוּלָה) מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים.
25. אֵלֶּה אֲשֶׁר הָיוּ לְפָנֵיהֶם (הַכּוֹפְרִים) שֶׁל מִכָּה (הַכְּחִישׁוֹ אֶת שְׁלִיחֵיהֶם, וַיִּבּוֹא
עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׂ מִמָּקוֹם שֶׁלֹּא יְחוּשׁוּ,⁶
26. לָכֵן אֵלֶּה נִתֵּן לָהֶם לְחוּשׁ אֶת הַקְּלוֹן בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאָכֵן עֶנֶשׂ הָעוֹלָם
הַבָּא גָדוֹל מִזֶּה, לוֹ יִדְעוּ.

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 48.

2. ר' סורת אל-כהף 18 : 45.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 122.

4. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 2 - 4 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 73.

5. ר' סורת אל-מולכ 67 : 22 ; וסורת אל-קמר 54 : 48.

6. ר' סורת אנ-נחל 16 : 26.

27. הבאנו לבני האדם משלים שונים (מהאמות הקודמות) בקוראן הזה למען יזכרו,¹
28. והוא קוראן ערבי ברור בלא כל עקמות, למען יראו אלה.
29. משל אלה משל, אדם (עבד) שיך למספר שתפים והם תמיד רבים ביניהם, ואדם (עבד) אשר נתון כלו לאיש אחד. הידמה האחד לחברו? השבח לאלה, ואולם מרביתם לא יודעים.²
30. אכן אתה (מוחמד) מת והם מתים,³
31. אחרי כן ביום תחית המתים תתדינו בפני רבונכם.

חלק 24

קטע 4

32. ומי כופר יותר מזה שדבר קזב על אלה וכחש באמת שהגיעה אליו? האין בגיהנם משכן לכופרים?
33. אבל זה אשר הביא את האמת (מן הנביאים) וזה אשר האמין בה, אלה הם יראי אלה,
34. להם כל אשר יחפצו אצל אלה. זה שכר עושי הטוב,
35. כדי שיכפר להם אלה מן הרעות אשר עשו (לפני שהאמינו בו) וישלם להם את שכרם על מעשיהם הטובים.⁴
36. האם אין באלה מספיק מגן לעבדו (מוחמד)? הם מפחידים אותך באלה (האילילים) מבלעדי אלה. ומי שיתעה אותו אלה אין לו מדריך,
37. ואשר ידריך אותו אלה, אין לו כל מתעה. האין אלה עוזו ובעל נקמות?
38. ואכן אם תשאל אותם, מי ברא את השמים ואת הארץ? יאמרו, אלה. אמר, מה תחשבו, אלה אשר תקראו אליהם מבלעדי אלה, אם ירצה אלה לפגוע בי, האם הם יכולים להעביר את פגיעתו (מעלי)? או אם ירצה לרחם עלי, האם הם יכולים למנוע רחמיו (ממני)? אמר, דיני באלה, ועליו יסמכו הסומכים.⁵

1. ר' סורת אר-רום 30 : 28 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 43.

2. ר' סורת הוד 11 : 24.

3. זה הפסוק אשר אבו-בכר, הח'ליף הראשון אחרי מות הנביא מוחמד קרא לפני המוסלמים במדינה אחרי מותו של הנביא כדי להרגיע אותם. ר' סורת אל-עמראן 3 : 144.

4. ר' סורת אל-אחקאף 46 : 16.

5. ר' סורת הוד 11 : 54 - 56.

39. אָמַר, הוּי בְּנֵי עַמִּי! הִתְנַהֲגוּ לְפִי בְּדִוְתֵיכֶם, וְאֲנִי אֶנְהַג לְפִי אֲמוֹנָתִי בְּאַלְלָהּ, בְּעֵתִיד תִּדְעוּ,

40. עַל מִי יְחוּל עֵנֶשׁ מִשְׁפִּיל, וְעַל מִי יְחוּל עֵנֶשׁ נִצְחִי.

41. הוֹרְדְנוּ אֶלֶיךָ מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרָאן) אֶל בְּנֵי אָדָם בְּאַמֶּת. מִי שִׁיקְבֵּל אֶת הַהִדְרָכָה יִטִּיב לְעַצְמוֹ, וּמִי שִׁיתְעָה הִרְיָהוּ מִתְעָה רַק אֶת עַצְמוֹ, וְאִין אַתָּה אַחֲרָאִי לָהֶם.¹

קטע 5

42. אֶלְלָה נֶאֱסַף אֶת הַנְּשָׁמוֹת בְּעַת מוֹתָן, וְאֶת אֶלָּה אֲשֶׁר לֹא תִמְתְּנָה בְּעַת שְׁתָּתָן. וְיַחֲזִיק אֶתוֹ אֶת אֲשֶׁר נִגְזַר עֲלֵיהֶן הַמּוֹת, וְיִשְׁלַח אֶת הָאַחֲרוֹת עַד לְעַת מוֹעֵד. אַכֵּן בְּזָה אוֹתוֹת לְאַנְשִׁים חוֹשְׁבִים.²

43. הָאֵם לָקְחוּ לָהֶם מִבְּלַעֲדֵי אֶלְלָה מְלִיצִים? אָמַר (מוֹחֲמַד), אֲפֹלוּ אִם לֹא יִשְׁלְטוּ בְּמֹאוּמָה, וְלֹא יִבְיִנוּ דְּבָר מִמָּה שֶׁאַתֶּם עוֹשִׂים?

44. אָמַר (מוֹחֲמַד), לְאַלְלָה שִׁיכֶת הַהִמְלָצָה כְּלָה,³ בְּעַל מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֶלֶּי תִחֲזְרוּ (בְּיוֹם הַדִּין).

45. וּבַהֲזָכַר אֶלְלָה לְבַדּוֹ, סָלְדוּ מִזָּה לְבוֹתֵיהֶם שֶׁל אֶלָּה אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ בְּעוֹלָם הַבָּא,⁴ וְאוּלָם אִם יִזְכִּירוּ אֶת הָאֱלִים הָאַחֲרִים זוּלָתוֹ, יִשְׁמְחוּ.

46. אָמַר, הוּי אֶלְלָה! בּוֹרָא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, אַתָּה הַיּוֹדֵעַ אֶת הַנִּעְלָם וְהַגָּלוּי, אַתָּה תִשְׁפֹּט בֵּין עַבְדֶּיךָ בְּאֲשֶׁר נִחְלְקוּ בּוֹ.

47. לוֹ הָיָה לְכוֹפְרִים כָּל אֲשֶׁר בְּאָרֶץ וּמִשְׁנָה כְּמוֹהוּ, הָיוּ נוֹתְנִים אוֹתוֹ לְפָדוֹת אֶת עַצְמָם מִרַע הָעֵנֶשׁ בְּיוֹם תַּחֲנוּת הַמֵּתִים. וְנִגְלָה לָהֶם מֵאֶלְלָה הַדְּבָר אֲשֶׁר לֹא צָפוּ לוֹ,

48. וְנִגְלוּ לָהֶם הַרְעוֹת אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְהָעֵנֶשׁ אֲשֶׁר לָעָגוּ לוֹ יִקִּיפּוּ.

49. כְּאֲשֶׁר פּוֹגַעַת צָרָה בְּאָדָם הוּא קוֹרָא אֶלְיָנוּ. אַךְ כְּאֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מַעֲנִיקִים לוֹ חֶסֶד מֵאַתָּנוּ, הוּא אוֹמֵר, בְּדַעַת (אֶלְלָה שֶׁאֲנִי רְאוּי לָזָה) נָתַן לִי זֶה. אֲמָנֹם! רַק מִבְּחֹן הוּא, וְאוּלָם מִרְבִּיתֶם אֵינֶם יוֹדְעִים.

50. גַּם אֶלָּה אֲשֶׁר קָדְמוּ לָהֶם אֲמָרוּ כְּדִבְרֵיהֶם אֶלָּה, וְאוּלָם לֹא הוֹעִיל לָהֶם כִּמָּה אֲשֶׁר רָכְשׁוּ,

1. ר' סורת יונוס 10 : 108 ; סורת הוד 11 : 12 ; וסורת אר-רעד 13 : 40.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 60 - 61.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 255.

4. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 35.

51. ופגע בהם הענש שהיו ראויים לו, ואלה אשר כפרו ופגעו בענש גם הם על מעשיהם הרעים שצברו, מבלי שיוכלו לברח מפני אלה ופגשו.¹
52. האנשים יודעים, כי אלה מרחיב ומצמצם את הפתח למי שיצא? ויש בזה לקח לאנשים מאמינים.

קטע 6

53. אמר (מוחמד לאנשים, שאלה אומר), הוי עבדי! אשר הפריזו בעשית מעשים מגנים, אל תתאזשו מרחמי אלה. כי אלה יסלח על כל החטאים.² הן הוא סלח ורחום.
54. וחזרו בתשובה אל רבונכם,³ והיו תמימים אתו לפני שיפגע בכם הענש, ואז לא תעזרו,
55. ולכן אחרי הטוב (הקוראן) שהירד אליכם מאת רבונכם, לפני שיבוא אליכם הענש פתאום, ואתם לא תחושו.
56. ותאמר (אז) נפש, אוי לי כי הזנחתי את חובותי כלפי אלה,⁴ והייתי מן הלעגנים.
57. או תאמר, לוי הדריך אותי אלה, הייתי ביראים,
58. או תאמר למראה הענש, לוי היה ביכלתי לחזור לחיים, כי אז הייתי במטיבים.⁵
59. אולם באו אליך אותותי, ואתה הכחשתי אותם ביהירות, והיית מן הכופרים.
60. ביום תחית המתים תראה את אלה אשר דברו שקר על אלה כשפניהם קודרות, האין בגיהנם משכן לשחצנים?
61. ואולם את היראים יציל אלה בגלל יראתם את אלה ומעשיהם הטובים, שלא תגע בהם כל צרה וגיון.
62. אלה הוא בורא כל דבר, והוא ממנה על הכל,

1. ר' סורת אל-קצצ 28 : 76 - 78 ; וסורת סבא' 34 : 35.

2. ר' סורת מרים 19 : 60.

3. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 145 ; סורת אל-מאאידה 5 : 73 - 74 ; סורת את-תובה 9 : 104 ; סורת אל-בורוג'

10 : 85

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 31.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 28.

63. וּבְיָדוֹ מִפְתָּחוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאַלֶּה שֶׁהִתְכַּחֲשׂוּ לְאוֹתוֹת אֱלֹהֵה יְהוָה
הַמִּפְסִידִים.

קטע 7

64. אָמַר, הָאֵם תִּצְווּ עָלַי לַעֲבֹד מִי שֶׁהוּא אַחֵר זוֹלַת אֱלֹהֵה, אַתֶּם הַנִּבְעָרִים?

65. כָּבֵר נִגְלָה לָךְ (מוֹחֲמַד) וְלֹאֶלֶה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיךְ, אִם תִּשְׁתַּף מִיִּשְׁהוּ עִם
אֱלֹהֵה, עֲמִלְךָ יִהְיֶה לְשׂוֹא וְתִהְיֶה מִן הַמִּפְסִידִים,

66. וְלָכֵן, עֲבֹד רַק אֶת אֱלֹהֵה וְהָיָה בְּמוֹדִים.

67. הֵם לֹא הִעָרִיכוּ אֶת אֱלֹהֵה כְּרֹאוֹי לוֹ. בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים יִחְזִיק אֶת כָּל
הָאָרֶץ בְּכַף יָדוֹ, וְאֶת הַשָּׁמַיִם מִקְפְּלִים בְּיָמִינוֹ. יִשְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה עַל אֲשֶׁר
יִשְׁתַּפּוּ לוֹ.

68. וְיִתְקַע בְּשׁוֹפָר וְכָל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ יָמוּתוּ בְּהֵם בַּמָּקוֹם, פָּרַט לֹאֶלֶה
שֶׁאֱלֹהֵה יִמְנַע זֹאת מֵהֶם. וְאַחֵר כֵּךְ יִתְקַע שׁוֹב בְּשׁוֹפָר וְאֵז יִקוּמוּ וְיִבִּיטוּ.

69. אֵז תֹּאִיר הָאָרֶץ בְּאוֹר רְבוּנָה, וְיוֹשֵׁם פִּנְקָס הָרָשׁוּם לִפְנֵיהֶם,¹ וְיִוָּבְאוּ
הַנְּבִיאִים וְהַעֲדִים, וְיִשְׁפְּטוּ בִּינֵיהֶם בְּצֶדֶק וְלֹא יִקְפְּחוּ,²

70. לְכָל נֶפֶשׁ יִשְׁלַם מְלֹא שְׂכָרָה עַל מַעֲשֶׂיהָ, וְהוּא יוֹדֵעַ טוֹב אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ.

קטע 8

71. וְהוֹבִילוּ הַכּוֹפְרִים אֶל גִּיהֶנֶם חֲבוּרוֹת,³ וּבִבּוֹאָם אֵלָיו, וְנִפְתָּחוּ שַׁעְרֵיו,
וְאָמְרוּ אֲלֵיהֶם שׁוּמְרֵיו (מִן הַמִּלְאָכִים), הָאֵם לֹא בָּאוּ אֲלֵיכֶם שְׁלִיחִים
מִקֶּרְבְּכֶם, וְקִרְאוּ לִפְנֵיכֶם אוֹתוֹת רְבוּנָכֶם, וְהִזְהִירוּ אֶתְכֶם, כִּי תִפְגְּשׁוּ אֶת
יוֹמְכֶם זֶה?⁴ וַיֹּאמְרוּ, אֲמַנָּם כֵּן. אוֹלָם יָבוֹא בְּצֶדֶק הַעֲנֵשׁ עַל הַכּוֹפְרִים.

72. וַיֹּאמֶר, הַכֹּסֵנוּ בְּשַׁעְרֵי גִיהֶנֶם שֶׁבּוּ תִשְׁאַרוּ לְנֶצַח.⁵ כִּמָּה נוֹרָא הוּא מַעֲוֹן
הַכּוֹפְרִים הִיִּהִירִים.

73. וְהוֹבִילוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר יִקְרְאוּ אֶת רְבוּנָם אֶל גֵּן עֵדֶן חֲבוּרוֹת, בְּבוֹאָם אֵלָיו,
יִפְתָּחוּ שַׁעְרֵיו, וַיֹּאמְרוּ אֲלֵיהֶם שׁוּמְרֵיו, שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם, טוֹבִים אַתֶּם.
הַכֹּסֵנוּ וְהַשְׁאָרוּ כָּאֵן לְנֶצַח.

1. ר' סורת אל-כהן 18 : 49.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 40 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 47.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 97 ; סורת מרים 19 : 85 - 86 ; וסורת אט-טור 52 : 13.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 130 ; וסורת אל-מולכ 67 : 8 - 10.

5. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 44.

74. וַיֹּאמְרוּ, הִשָּׁבַח לְאַלֵּלָהּ אֲשֶׁר קִיַּם אֶת הַבְּטָחוֹתוֹ וְהוֹרִישׁ לָנוּ אֶת אֲדָמַת (הַגֶּן),¹ נִשְׁכֹּן בְּגֵן עֵדֶן בְּאֲשֶׁר נִחְפָּץ. אָכֵן מֵה טוֹב שְׂכַר הָעֲמִלִּים לַעֲשׂוֹת טוֹב.²

75. אַז תִּרְאֶה אֶת הַמַּלְאָכִים סוֹבְבִים אֶת כֶּס המַלְכוּת, מְשַׁבְּחִים וּמְהַלְלִים אֶת רְבוֹנָם. וְנִחְרָץ הַדָּבָר בִּיְנִיָּהֶם בְּצֶדֶק, וַיֹּאמֶר, הִשָּׁבַח לְאַלֵּלָהּ רְבוֹן הָעוֹלָמִים.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 194.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 136.

40

סִוֵּרַת ע' אֶפֶר הַסִּלְחָן

סורה זו נקראת גם «אלמואמן, המאמין». ר' פ' 28.
סורה זו נקראת «ע' אֶפֶר, הַסִּלְחָן» משום שאללה פתח
את הסורה בתואר מתוארי הכבוד שלו, והוא «ע' אֶפֶר».
ר' פ' 3.

הורדה במכה אחרי סורת אז-זומר 39, ופסוקיה שמונים
וחמשה, קיבלה את שמה «הַסִּלְחָן» מפסוק שלושה.

סורת ע'אפר 40

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. הסֵפֶר הַזֶּה (הַקּוּרְאָן) הוּרַד (אֶל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) מִן הַשָּׁמַיִם מֵאֵת אֱלֹהָ הָעֶזְוִז וְהַיּוּדַע,
3. הַסֵּלְחָן לַחֲטָאִים, וּמִקְבֵּל הַתְּשׁוּבָה, וְהַעֲוִנֵּשׁ קִשּׁוּת,² וּבַעַל הָאֲמָצְעִים הָרַבִּים,³ אֵין אֱלֹהָ בִּלְעָדָיו, וְסוּף כָּלֵם לַחֲזֹר אֵלָיו.
4. רַק הַכּוֹפְרִים מִתְּנֹכְחִים עַל אוֹתוֹת אֱלֹהָ,⁴ לֹא יִשְׁלַח אוֹתָדָּ (מוֹחֲמַד) אִפּוּא הַסֵּתוּבּוּתָם בְּאַרְצוֹת לְמִסְחָר וְעֶסֶק.⁵
5. כָּפְרוּ לַפְּנִיָּהִם בְּנֵי עַם נוּחַ וְעוֹבָדֵי אֱלִילִים אֲחֵרִים.⁶ כָּל אִמָּה הַתְּכַוְנָה לַפְּגַע בְּשָׁלִיחַ שְׁלָה. הֵם הַתְּנֹכְחוּ בְּשׂוֹא כָּדִי לַהֲפָרִיד בּוֹ אֶת הָאֲמָת, וְאוֹלַם אֲנִי הָעֲנִשְׁתִּי אוֹתָם, וּמָה קָשָׁה הָיָה עָנְשִׁי.
6. וְכָד נִתְאַמְתּוּ דְּבָרֵי רַבּוֹנָדָּ כִּי הַכּוֹפְרִים סוֹפֵם הָאֵשׁ.
7. אֱלֹהָ (הַמִּלְאָכִים) הַנוֹשְׂאִים אֶת כֶּסֶם הַמַּלְכוּת, וְאֱלֹהָ אֲשֶׁר סָבִיבוֹתָיו, יִשְׁבַּחוּ וְיִהְלְלוּ אֶת רַבּוֹנָם וַיֹּאמְרֵם בּוֹ, וַיִּבְקְשׁוּ סִלִּיחָתוֹ לְמַאֲמִינִם, רַבּוֹנֵנוּ! אֶתָּה מְקִיף כָּל דְּבָר בְּרַחֲמִים וְדַעַת,⁷ סִלַּח אִפּוּא לְאֲשֶׁר שָׁבוּ וַיִּלְכוּ בְּדַרְכָּד, וּשְׁמַר עֲלֵיהֶם מַעֲנֵשׁ שְׂאוּל.⁸
8. רַבּוֹנֵנוּ! הַכִּנֵּס אוֹתָם אֶל גִּנִּי עֵדֶן אֲשֶׁר הַבְּטַחְתָּ לָהֶם, וְאֶת אֲשֶׁר עָשָׂה הַטּוֹב מֵאַבּוֹתֵיהֶם וּנְשׁוֹתֵיהֶם וְצִאָצְאֵיהֶם, כִּי אֶתָּה הָעֶזְוִז וְהַחֲכָם,

1. האותיות האלו נקראות בערבית : חא. מיס. שתי האותיות האלו הופיעו בפתיחת שבע סורות : ע'אפר 40 ; פוצלת 41 ; אש-שורא 42 ; אז-ז'ורוף 43 ; אד-דוח'אן 44 ; אל-ג'את'יה 45 ; אל-אחקאף 46.

2. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 49 - 50.

3. ר' סורת אבראהים 14 : 34.

4. הכוונה פה היא לאנשי מכה שנסעו לכל מקום בשביל המסחר והעסק שלהם. ר' סורת קוריש 106.

5. ר' סורת אאל עמראן 3 : 196 - 197 ; וסורת לוקמאן 31 : 24.

6. ר' סורת הוד 11 : 17.

7. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 80 ; סורת אל-אעראף 7 : 89 ; וסורת טא. הא 20 : 98.

8. ר' סורת אל-בקרה 2 : 201 ; וסורת אאל עמראן 3 : 16.

9. וַשְׁמַר אוֹתָם מִן הָרְעוֹת, וְאַשֶּׁר תִּשְׁמַר אוֹתוֹ בַּיּוֹם הַהוּא (יוֹם הַדִּין) מִן הָרְעוֹת, הִנֵּה רַחֲמֵתִי, וְזוֹהִי הַזְכִּיָּה הַעֲצוּמָה .

קטע 2

10. יִקְרְאוּ אֶל הַכּוֹפְרִים (בְּגִיהֲנָם), שֶׁנֶּאֱתָו שֶׁל אֱלֹהָ כְּלַפִּיכֶם גְּדוֹלָה מִשְׁנֶאֱתַתְכֶם אֶת נִפְשׁוֹתֵיכֶם בְּהַקְרָאָכֶם לְהֶאֱמִין וּכְפָרְתֶם.

11. וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) יֹאמְרוּ, רַבּוּנֵנוּ! הִמֵּת אוֹתֵנוּ פְּעָמִים, וְהִתְחַלֵּית אוֹתֵנוּ פְּעָמִים, וְאַנְחֵנוּ מוֹדִים בְּחַטָּאֵינוּ. הֲאֵם יֵשׁ דָּרֶךְ לְצֹאת מִכָּאן (מִן הָעֵנֶשׂ הַזֶּה)?¹

12. (וְאַזּ יֹאמֶר לָהֶם, לֹא!) הָעֵנֶשׂ הַזֶּה לָכֶם, כִּי כְּאַשֶּׁר נִקְרָא אֱלֹהָ לְבַדּוֹ, כְּפָרְתֶם, וְאוּלָם כְּאַשֶּׁר צָרְפוּ לוֹ שְׁתַּפְּכִים הֶאֱמַנְתֶּם (בָּהֶם), אָכֵן הַמִּשְׁפָּט לְאֱלֹהָ הָעֲלִיוֹן וְהַכְּבִיר,

13. הוּא הַמְרָאָה לָכֶם אֶת אוֹתוֹתָיו, וְהַמּוֹרִיד לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם מִזֶּוֹן, אֵד רַק הַחוּזָר בְּתִשְׁבָּה יִזְכָּר (אוֹתוֹת וְחֻסֵּד רַבּוֹנוֹ).

14. קִרְאוּ רַק אֶל אֱלֹהָ וְהִיוּ מְסוּרִים בְּאַמוּנַתְכֶם רַק לוֹ, וְגַם אִם מָאָסוּ הַכּוֹפְרִים.

15. מְרוֹם הַמַּעֲלוֹת רַבּוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת, הַשּׁוֹלַח אֶת הַרוּחַ (הַהִשְׁרָאָה) בְּפִקּוּדוֹ לְמִי שֶׁיִּרְצֶה מַעֲבָדוֹ לְמַעַן יִזְהִיר מִפְּנֵי יוֹם הַמִּפְגֵּשׁ (יוֹם הַדִּין),

16. בַּיּוֹם הַהוּא, כְּשִׁיוֹפִיעוּ בָלָם לְפָנָיו, לֹא יִסְתִּירוּ דָּבָר מֵאֱלֹהָ. לְמִי הַמְּלוּכָה הַיּוֹם? לְאֱלֹהָ הָאֶחָד הַמִּנְצָח.

17. הַיּוֹם יִשְׁלַם לְכָל נֶפֶשׁ עַל מַעֲשֶׂיהָ, אִין כָּל עֹשֶׂק הַיּוֹם, כִּי אֱלֹהָ מְהִיר חֲשָׁבוֹן.

18. וְהִזְהַר אוֹתָם מִפְּנֵי יוֹם יִקְרַב פְּתָאוֹם (יוֹם הַדִּין), כְּאַשֶּׁר הִלְבְּבוֹת עַד לָגְרוֹן יִגְעוּ,² וְהֵם יִחְנָקִים מִפֶּחַד. אִין לַכּוֹפְרִים כָּל קְרוֹב רַחוּם, וְלֹא מְלִיץ יִשָּׁר אֲשֶׁר דְּבָרָיו נִשְׁמָעִים,

19. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מִמַּבֵּט עֵינֵיהֶם לָמָּה הֵם מִתְכַּנְּנִים לַעֲשׂוֹת וּמָה שֶׁנִּסְתָּר בְּלִבָּבוֹת,

20. וְאֱלֹהָ יִשְׁפֹּט בְּאַמֶּת, וְאוּלָם אֵלָה (הַשְּׁתַּפְּכִים) אֲשֶׁר יִקְרְאוּ אֵלֵיהֶם מִבְּלָעָדוֹ, לֹא יִשְׁפֹּטוּ בְּמֹאוּמָה. אָכֵן אֱלֹהָ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַרּוֹאָה.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27.

2. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 10.

קטע 3

21. האם לא יעברו בארץ ויראו איד היתה האחרית של אלה אשר היו לפניהם? הם היו חזקים ומבססים יותר מהם בארץ.¹ ואולם אלה הכה בהם כי חטאו, ולא היה להם מגן מפני אלה,
22. משום ששליחיהם הביאו אליהם אותות ברוכים, והם כפרו, לכן אלה הענישם, כי הוא חזק וענשו קשה.
23. וכבר שלחנו את מוסא עם אותותינו ועם סמכות ברוכה,
24. אל פרעה, האמאן, וקארוו, אך הם אמרו, מכשף כוזב.²
25. וכאשר בא אליהם באמת מאתנו, אמרו, המיתו את בני אלה שהאמינו בו ותשאירו את נשותיהם בחיים (כעבדים לכם). אך אין תחבולות הכופרים וזממיהם מצליחים.
26. ואמר פרעה, הנחיו לי ואהרג את מוסא, ויקרא אל רבונו (להגן עליו), כי ירא אני פן ימיר דתכם, או ישחית את הארץ.
27. ואמר מוסא, אני מבקש מגן ומחסה אצל רבוני ורבוניכם, מפני כל יהיר שאינו מאמין ביום החשבון.

קטע 4

28. אז אמר איש מאמין ממשפחת פרעה, אשר הסתיר את אמונתו, האם תהרגו אדם משום שהוא אומר, אלה הוא רבוני? וכבר בא אליכם בהוכחות מרבוניכם? אם הוא כוזב, עליו יחול הענש בעד כזביו, אך אם אמת ידבר, הרי יחול עליכם חלק מהענשים שהוא מאים עליכם, כי אלה לא ידריך את מי שהוא משחת ושקרן.
29. (והוא המשיך להטיף), הוי בני עמי! היום בידיכם המלכות, ואתם השולטים בארץ, אך מי יצילנו מפגיעתו של אלה פאשר תבוא? אז אמר פרעה, לא מראה לכם אלא מה שאני רואה כנכון, ולא אדריך אתכם אלא בדרך הנכונה.³
30. אז אמר המאמין, הוי בני עמי! אני ירא פן יבוא עליכם יום כיום אשר בא על מחנות עובדי האלילים (אשר התנגדו לביאיהם),

1. ר' סורת אר-רום 30 : 10.

2. ר' סורת אד-ד'אריאת 51 : 52 - 53.

3. ר' סורת טא. הא 20 : 79.

31. כְּמִנְהֶג עִם נוֹחַ וְעָאֵד וְת' מוֹד, וְאַלְהָ אֲשֶׁר מֵאַחֲרֵיהֶם.¹ אֵלֶּלָה אֵינוֹ רוֹצֶה לְגַרֵם עוֹל לְעַבְדּוֹ.
32. הוּי בְּנֵי עַמִּי! יֵרָא אֲנִי לְגוֹרְלָכֶם בְּיוֹם הַקְרִיאוֹת (יוֹם הַדִּין),
33. יוֹם בּוֹ תִּנְסוּ לְבָרַח (מִהֶעֱנֹשׁ), אָבֵל לֹא יִהְיֶה לָכֶם מְגוֹנָן מִפְּנֵי אֵלֶּלָה, וּמִי שִׁתְּעָה (אוֹתוֹ) אֵלֶּלָה אֵין לוֹ מִדְרִיד.
34. וּכְבָר בָּא אֲלֵיכֶם יוֹסוּף מִלְפָּנִים בְּאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, אֵד אֶתֶם לֹא הִפְסַקְתֶּם לְהִטִּיל סֶפֶק בְּאֲשֶׁר הִבִּיא, וְכֹאֲשֶׁר מֵת אֲמַרְתֶּם, אֵלֶּלָה לֹא יִשְׁלַח אַחֲרָיו שְׁלִיחַ. כֵּךְ מִתְּעָה אֵלֶּלָה אֶת כָּל מִשְׁחִית וּמִפְקֶפֶק.
35. אֵלָה אֲשֶׁר יִתְנַחֲחוּ בְּדַבֵּר אוֹתוֹת אֵלֶּלָה בְּלֹא הוֹכָחָה שְׂבָאָה אֲלֵיהֶם, הִתְנַהְּגוֹת כְּזוֹ מְאוֹד שְׁנוּאָה עַל אֵלֶּלָה וְהַמֵּאֲמִינִים, וְכֵךְ יַחֲתֵם אֵלֶּלָה לְבוֹ שֶׁל כָּל שֹׁחֲצוֹן וְעָרִיץ.
36. וְאֲמַר פְּרָעָה, הָאֲמָאן (הַמֶּן)! בְּנֵה לִי מִגְדָּל לְמַעַן אֲגִיעַ אֶל הַשְּׁעָרִים,²
37. שְׁעָרֵי הַשָּׁמַיִם, וְאֶעֱלֶה אֶל רִבּוֹנוֹ שֶׁל מוֹסָא, וְאֲנִי חוֹשֵׁב אוֹתוֹ לְשַׁקְרוֹ. וְכֵךְ קִשְׁטוּ בְּעֵינֵי פְרָעָה רַע מַעֲשָׂיו, וְהִרְחִק מִן הַנְּתִיב שֶׁל אֵלֶּלָה, אֵד הַמְזֻמָּה שֶׁלוֹ הִבִּיאָה לוֹ רַק אֲבִדּוֹן.
- קטע 5**
38. אֵז אֲמַר הַמֵּאֲמִין, הוּי בְּנֵי עַמִּי! לְכוּ אַחֲרֵי וְאֲדָרִיד אֶתְכֶם בְּדֶרֶךְ הַנִּכְוָנָה.
39. הוּי בְּנֵי עַמִּי! חֲיֵי הָעוֹלָם הַזֶּה הֵם רַק הַנָּאָה זְמִינִית, אֵד הָעוֹלָם הַבָּא הוּא מְעוֹל הַנֶּחֱצֹחַ.
40. עוֹשֶׂה הָרָעָה יִקְבֹּל רָעָה כְּרַעְתּוֹ, וְעוֹשֶׂה הַטוֹב, זָכָר אוֹ נִקְבָּה וְהוּא מֵאֲמִין, אֵלָה יִכְנָסוּ אֶל הַגֶּן וּפְרָנְסוּ בּוֹ בְּלִי חֶשְׁבוֹן.
41. הוּי בְּנֵי עַמִּי! מַה לִּי, אֲשֶׁר אֲזַמִּין אֶתְכֶם לְבוֹא אֶל הַיְּשׁוּעָה, וְאֵלוֹ אֶתֶם תִּזְמִינוּ אוֹתִי אֶל הָאֵשׁ?
42. אֶתֶם מְזַמְּנִים אוֹתִי לְכַפֵּר בְּאֵלֶּלָה וּלְשַׁתֵּף בּוֹ אֶת אֲשֶׁר אֵין לִי דַעַת בּוֹ, וְאֲנִי מְזַמִּין אֶתְכֶם אֶל הָעִזּוֹז וְהַסּוֹלַח.
43. אֵין סֶפֶק כִּי זֶה אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אוֹתִי אֲלֵיו (עֲבֹדַת הָאֱלִילִים) אֵינוֹ רְאוּי שִׁיקְרָאוּ לוֹ לֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא בְּעוֹלָם הַבָּא,³ וְרַק אֶל אֵלֶּלָה סוֹפְנוֹ לְשׁוֹב, וְכִי הַמִּשְׁחִיתִים הֵם בְּעָלֵי הָאֵשׁ.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 11 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 54.

2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 38.

3. ר' סורת אל-אחקאף 46 : 5 - 6 ; וסורת פאטר 35 : 14.

44. וְאָכַן עוֹד תִּזְכְּרוּ אֶת אֲשֶׁר אִמְרַתִּי לָכֶם, וְאֲנִי מִפְקִיד אֶת גּוֹרְלִי בְיָדִי אֱלֹהָהּ, כִּי אֱלֹהָהּ רוּאָה טוֹב אֶת עַבְדִּיו,
45. וְאָכַן הֵצִיל אוֹתוֹ אֱלֹהָהּ מֵהַתְּחַבּוּלוֹת שֶׁזָּמְמוּ עָלָיו, וְאֲנָשִׁי פְרָעָה נִעְנְשׁוּ קִשּׁוֹת,
46. הֵם יִצְגּוּ עַל הָאֵשׁ בְּקָר וְעָרֵב,¹ וּבְיוֹם אֲשֶׁר תִּקּוּם שְׁעַת הַדִּין יֹאמֶר, הִכְנִיסוּ אֶת בֵּית פְּרָעָה אֶל הָעֶנֶשׁ הַקָּשָׁה בְּיוֹתֵר.
47. וְכֹאֲשֶׁר יִתְּנֹכְחוּ בְּאֵשׁ, יֹאמְרוּ הַחֲלָשִׁים אֶל אֱלֹהָהּ שֶׁהִתְנַשְּׂאוּ עֲלֵיהֶם, בְּחַיֵּינוּ הֵינּוּ הוֹלְכִים אַחֲרֵיכֶם, אוֹלֵי תִסִּירוּ מֵעָלֵינוּ חֶלֶק מִן הָעֶנֶשׁ?
48. וְיֹאמְרוּ אֱלֹהָהּ אֲשֶׁר הִתְנַשְּׂאוּ, אָכֵן אֲנַחְנוּ כָּלָנוּ בְּתוֹכָהּ, כִּי אֱלֹהָהּ כָּבֵד שֹׁפֵט בֵּין הָעַבְדִּים שָׁלוֹ.
49. שׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ יֹאמְרוּ לְשׁוֹמְרֵי גֵיהֶנֶם, קְרָאוּ אֶל רְבוּנְכֶם וְיִקַּל מֵעָלֵינוּ רֶק לְיוֹם אֶחָד אֶת הָעֶנֶשׁ.
50. וְיֹאמְרוּ (הַמַּלְאָכִים הַשּׁוֹמְרִים), הָאֵם לֹא הָיוּ בָּאִים אֵלֵיכֶם שְׁלִיחֵיכֶם בְּאוֹתוֹת בְּהִירִים? וְיֹאמְרוּ, אָמֵן כֵּן, וְיֹאמְרוּ, קְרָאוּ (אֵתֶם) אֶפּוֹא לְאֱלֹהָהּ, אֲדָּ אֵין קְרִיאַת הַכּוֹפְרִים אֵלָּא לְשׁוֹא.
- קִטְעַ 6**
51. אָכֵן אֲנַחְנוּ נוֹשִׁיעַ אֶת שְׁלִיחֵינוּ וְאֶת אֱלֹהָהּ אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה וּבְיוֹם שִׁיקוּמוֹ בּוֹ הָעֲדִידִים (יוֹם הַדִּין),
52. בְּיוֹם לֹא תוֹעִיל לְכוֹפְרִים כָּל הַצִּטְדֻקוֹת, וְהַקְלָלָה תִּהְיֶה מִנֵּת חֶלֶקֶם, וְיִקְבְּלוּ אֶת הַמָּעוֹן הַגָּרוֹעַ בְּיוֹתֵר.
53. אֲנַחְנוּ הֶעֱנֵקְנוּ לְמוֹסָא הַדֶּרֶכָה וְהוֹרְשָׁנוּ לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַסֶּפֶר (הַתּוֹרָה),
54. כְּמִקּוֹר הַדֶּרֶכָה וְאוֹת הַזִּכְרָה לְבַעֲלֵי הַבִּינָה.
55. וְאֵתָהּ (הַנְּבִיאָה) הִתְאַזָּר בְּסִבְלָנוֹת, כִּי הִבְטַחְתָּ אֱלֹהָהּ אֶמֶת הִיא,² בְּקֶשׁ סְלִיחָה עַל חֲטָאָדָּ, וְשִׁבַּח וְהַלֵּל אֶת רְבוּנָדָּ עָרֵב וּבִקָּר.
56. אָכֵן אֱלֹהָהּ אֲשֶׁר יִתְּנֹכְחוּ בְּדָבָר אוֹתוֹת אֱלֹהָהּ בְּלֹא סִמְכוֹת, אֵינָם רוֹצִים אֵלָּא לְהַשִּׁיג לְעַצְמָם גְּדֻלָּה, שְׁלֵעוֹלָם לֹא יִשְׁגוּהָ. וּבְקֶשׁ מַחֲסֶה בְּאֱלֹהָהּ, כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַרוּאָה.

1. המקום הזה נקרא «אל-ברזח» והוא מעין מחיצה בין העולם הזה והעולם הבא.

2. ההבטחה לנביא היא, שהוא יצא על כל אויביו, ודת האסלאם תתפשט בכל העולם. כל זה התגשם כבר.

57. אָכּוּ בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ גְּדוֹלָה יוֹתֵר מִבְּרִיאַת הָאָדָם,¹ וְאוֹלַם מִרְבִּית בְּנֵי הָאָדָם לֹא יֵדְעוּ.
58. וְלֹא יִשְׁווּ הָעוֹר וְהַפֶּקֶת, וְלֹא אֱלֹה שֶׁהָאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב לְעוֹשֵׁי הָרָעָה. מַעַט מְאֹד אַתֶּם שָׂמִים לֵב לְאַזְהָרָה.
59. שְׁעַת הַדִּין תִּבּוֹא לֵלֵא כָּל סֶפֶק, אָבֵל רַב בְּנֵי הָאָדָם אֵינֶם מַאֲמִינִים בָּזֶה.
60. רְבוּנְכֶם אוֹמֵר, קְרָאוּ לִי וְאֶעֱנֶה לָכֶם, אֲדָּה שֶׁחֲצָנִים הָרוּאִים עֲצָמָם גְּדוֹלִים וְחֲשׁוּבִים מְדִי לְעֶבֶד אוֹתִי, וְכִנְסוּ מִשְׁפָּלִים לְגִיהֶנֶם.

קטע 7

61. אֱלֹהָ אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הַלִּיזָלָה לְמִנוּחַתְכֶם וְאֶת הַיּוֹם לְרֵאִיָּה, כִּי הוּא נוֹטֶה חֶסֶד לְבְנֵי הָאָדָם, אֲדָּה רַב בְּנֵי הָאָדָם אֵינֶם מוֹדִים לוֹ,
62. זֶה אֱלֹהָ רְבוּנְכֶם בּוֹרֵא כָּל דָּבָר, אֵין אֱלֹה מִבְּלַעְדּוֹ. כִּי־צַד אִפּוֹא תִסְטוּ מִן הָאֱמוּנָה בּוֹ?
63. וְאַמֶּנֶם רַק הַמִּתְכַּחֲשִׁים לְאוֹתוֹת אֱלֹהָ סוֹטִים הֵם.
64. אֱלֹהָ אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הָאָרֶץ לְמִשְׁכָּן וְאֶת הַשָּׁמַיִם כְּתִקְרָה, וְיִצָּר אֶתְכֶם בְּצוּרוֹת וּדְמִיּוֹת יָפוֹת, וְהָעֵנִיק לָכֶם מִכָּל טוֹב (לְאֵכֶל וְלִשְׁתוֹת).² זֶהוּ אֱלֹהָ רְבוּנְכֶם, יִתְבָּרַךְ אֱלֹהָ רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
65. הוּא הַחַי, וְאֵין אֱלֹה זוֹלָתוֹ. קְרָאוּ אֵלָיו בְּמִסִּירוֹת לְאִמוּנָתוֹ. הַשֹּׁבֵחַ לְאֱלֹהָ רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
66. אָמֹר, נֶאֱסַר עָלֵי לְעֶבֶד אֶת אֲשֶׁר תִּקְרָאוּ אֵלֵיהֶם בְּמָקוֹם אֱלֹהָ, לְאַחַר שֶׁבָּאוּ אֵלֵי הָאוֹתוֹת הַבְּרוּרִים מֵאֵת רְבוּנִי, וְצוֹיֵתִי לְהִתְמַסֵּר לְרְבוֹן הָעוֹלָמִים.
67. הוּא אֲשֶׁר יִצָּר אֶתְכֶם מִעֶפֶר, וְאַחֲרֵי כֵן מִטֶּפֶחַ, וְאַחֲרֵי כֵן מִדָּם מְעֻבָּה, אַחֲרֵי כֵן יוֹצִיאְכֶם כְּתִינוּקוֹת עַד שֶׁתִּתְבַּגְּרוּ, וְאַחֲרֵי כֵן תִּזְדַּקְנוּ, וְיֵשׁ מִכֶּם אֲשֶׁר יָמוּת לִפְנֵי כֵן, וְיַעֲשֶׂה שֶׁתִּגִּיעוּ לְגִיל מְסִיָּם, וְלִמְעַן תִּשְׁכַּחוּ.³
68. הוּא הַמַּחֲיָה וְהַמְמִית, וְאִם יִחְלִיט לְבָרֵא דָבָר, יֹאמֵר לוֹ, «הִיָּה!»⁴ וְהִיָּה.

1. ר' סורת אל-אחקאף 46 : 33.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 20 - 21.

3. ר' סורת אל-חגי' 22 : 5.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 117 ; סורת אאל עמראן 3 : 47 ; וסורת מרים 19 : 35.

קטע 8

69. האם אינך רואה את המתנכחים בדבר אותות אלה כיצד יסטו (מן האמת)?¹
70. אלה שכחשו בספר (הקוראן) ובאשר שלחנו את שליחינו, סופם שיכירו בטעותם.
71. כאשר הכבלים בצואריהם והשלשלאות (ברגליהם), אז יגרו, אל תוך המים הרותחים, ובאש ישרפו,
72. אז יאמר להם, איפה הם אשר הייתם משתפים
73. לאלה? הם יאמרו, תעו מאתנו,² אך אנחנו לא קראנו לפני כן אל דבר, כזאת יתעה אלה את הכופרים.
74. זה לכם עקב אשר חטאתם והייתם שמחים בארץ בלי צדק, ועקב אשר הייתם גאים במעשיכם.
75. הכנסו משערי גיהנם להשאר בו לנצח. אכן רע מושב השחצנים.
76. (ואתה הנביא) התאזר בסבלנות כי הבטחת אלה אמת היא. בין אם נראה לך חלק מהענש שהבטחנו להם, או נחזיר אותך אלינו (תמות לפני בואו), סופם שכלם יוחזרו אלינו.
77. לפניך שלחנו שליחים, מהם אשר ספרנו לך, ומהם לא ספרנו לך. ואין לו לשליח להביא אות אלא ברשות אלה. לכן, כאשר תבוא פקדת אלה, יתקים משפט צדק, ועובדי השוא יהיו המפסידים.

קטע 9

78. אלה הוא אשר נתן לכם את המקנים, מהם אשר תרכבו (עליהם) ומהם אשר תאכלו,³
79. וכן לצרכים אחרים כחפץ לבכם, ולמען תגיעו עליהם אל חפץ אשר בלבבותיכם. ועליהם ועל האניות תסעו.
80. כך מראה לכם אלה את אותותיו, לאיזה מאותות אלה תכחשו?

1. ר' סורת יונוס 10 : 32 ; וסורת אז-זומר 39 : 6.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 37.

3. ר' סורת יא. סין 36 : 72.

82. האם לא נסעו (הכופרים) באַרְךְ וְרָאוּ מָה הָיָה סוּפָם שֶׁל אֱלֹהִים אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם? הֵם הָיוּ רַבִּים וְחִזְקִים מֵהֶם וּמִבְּסָסִים בְּאַרְךְ יוֹתֵר מֵהֶם,¹ וְלֹא הוֹעִיל לָהֶם אֲשֶׁר רָכְשׁוּ.
83. וְכַאֲשֶׁר בָּאוּ אֲלֵיהֶם שְׁלִיחֵיהֶם בְּאוֹתוֹת בְּהִירִים שֶׁמָּחוּ בְּמַה שֶׁבְּרָשׁוּתָם מִן הַדַּעַת, אַךְ לְבִסּוֹף הִקִּיף אוֹתָם הָעֶנֶשׂ אֲשֶׁר לָעָגוּ לוֹ.
84. כַּאֲשֶׁר רָאוּ אֶת עֲנִשְׁנוּ, אָמְרוּ, אֲנַחְנוּ מֵאַמִּינִים בְּאַלְלָה לְבָדּוּ, וְכוֹפְרִים בְּמַה שֶׁהֵינּוּ מְשִׁתָּפִים עִמּוֹ.
85. אַךְ לֹא תוֹעִיל לָהֶם אֱמוּנָתָם כַּאֲשֶׁר רָאוּ אֶת הָעֶנֶשׂ שֶׁלָּנוּ, וְדָרְכוּ שֶׁל אֱלֹלָה בְּעַבְדּוֹ בְּצִדְקָה, לָכֵן הַכּוֹפְרִים הֵם הַמִּפְסִידִים.

41

סִוֵּרַת פּוֹצְלַת הָאוֹתוֹת הַמְבַּאֲרִים

סורה זו נקראת «פּוֹצְלַת, הָאוֹתוֹת הַמְבַּאֲרִים» משום שהמונח «פּוֹצְלַת» בא בהתחלתה כתיאור לפסוקי הקוראן. אותו מונח מוזכר פעם אחרת בפסוק 44 באותו מובן. המונח הזה נזכר בהתחלת סורת הוד 11 : 1. הורדה במכה אחרי סורת ע'אפר 40, ופסוקיה חמישים וארבעה. קיבלה את שמה «הָאוֹתוֹת הַמְבַּאֲרִים» מפסוק שלושה.

סורת פוצלת 41

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחוּס

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. (הקוראן הִזָּה) הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם מֵאֵת הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחוּס,²
3. (הוא) סִפֵּר שֶׁבָּאָרוֹ אוֹתוֹתָיו מִפְּרָשִׁים, קוֹרָאן עֲרַבִּי לִבְנֵי אָדָם יוֹדְעִים,³
4. מִבְּשׂוֹר וּמִזְהִיר, אָבֵל מִרְבִּיתָם פָּנוּ עֵרָף וְלֹא רָצוּ לְשִׁמְעַ לּוֹ.
5. וְאָמְרוּ, לְבוֹתֵינוּ מְכַסִּים בְּכִסּוּי עֵבָה אֲשֶׁר מוֹנֵעַ אוֹתָנוּ לְהִבִּין אֶת אֲשֶׁר
אֵתָהּ מִזְמִין אוֹתָנוּ אֵלָיו, וְאֶזְנֵינוּ כְּבִדּוֹת מִשְׁמוֹעַ אֲשֶׁר אֵתָהּ אוֹמֵר,⁴ וּבִינָנוּ
וּבִינָךְ יֵשׁ מְחִיצָה. עֲשֵׂה אִפּוֹא, וְאֶף אֲנַחְנוּ עוֹשִׂים.
6. אָמַר, אָכֵן אֲנִי אָדָם וְאֲנִי כְּמוֹכֶם, אֵדָּ מִן הַשָּׁמַיִם הוֹשֶׁרָה לִּי כִּי אֱלֹהֵה הוּא
אֱלֹהֵה אֶחָד,⁵ הֵיוּ אִפּוֹא נְכוֹנִים עֲמֹ וּבִקְשׁוּ אֶת סְלִיחָתוֹ. אוֹי לִפְגָּנִים,
7. אֲשֶׁר אֵינִם נוֹתְנִים אֶת הַצִּדְקָה, וּבְעוֹלָם הִבָּא הֵם כּוֹפְרִים.⁶
8. אֱלֹהֵה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַיַּעֲשׂוּ הַטּוֹב לָהֶם שָׁכַר בְּלָתִי מִגָּבֵל.

קטע 2

9. אָמַר, הָאֵם אַתֶּם כּוֹפְרִים בּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הָאָרֶץ בְּיוֹמִים,⁷ וְתַעֲשׂוּ לּוֹ
שְׁוִים! (הַבּוֹרָא) הִזָּה הוּא רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
10. וְקִבַּע בָּהֶם הָרִים נִצְיָבִים,⁸ וּבִרְדֹּ אֹתָהּ, וְקִצַּב בָּהֶם מִזֹּנוֹתֶיהָ בְּאַרְבָּעָה יָמִים,
לְמִי שֶׁבָּרְצוֹנוֹ לְלַמּוֹד עַל כָּךְ.⁹
11. אַחֲרֵי כֵן הִתְנַשָּׂא אֶל הַשָּׁמַיִם, וְהֵם עָשׂוּ, וְאָמַר אֲלֵיהֶם וְאַל הָאָרֶץ, בּוֹאוּ
בְּרָצוֹן אוֹ בְּהִכָּרַח, אָמְרוּ, נִבּוֹא מִרְצוֹנֵנוּ הַטּוֹב.¹⁰

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 102; וסורת אש-שוערא' 26: 192 - 194.

3. ר' סורת הוד 11: 1.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 25; סורת אל-אסרא' 17: 46; וסורת אל-כהף 18: 57.

5. ר' סורת אל-כהף 18: 110.

6. ר' סורת הוד 11: 19; וסורת יוסוף 12: 37.

7. ארבעת הימים: מספר הכולל בריאת האדמה והקצבת המזון.

8. ר' סורת אנ-נחל 16: 15.

9. ר' סורת אבראהים 14: 34.

10. ר' סורת אאל עמראן 3: 83.

12. אז הוא יצר את שבעת הרקיעים תוך שני ימים.¹ וכך רקיע קבע את ענינו המיוחד, ואת רקיע השמים התחתונים קישט במאורות ובמשמר, לפי פקדתו של העוזר והיודע.
13. אם יסורו (הכופרים), אמר להם, בזאת הזהרתי אתכם מפני סער, כמו הסער של בני עאד ות'מוד,
14. כבאשר באו אליהם השליחים, האחד אחרי השני, ואמרו להם, עבדו את אלה לבדו, והם אמרו, לו רצה רבוננו, היה שולח מלאכים מן השמים, לכן אנחנו לא מאמינים בדבר אשר נשלחתם בו.
15. אשר לבני עאד, הם התנשאו בארץ בלא צדק, ואמרו, היש מי שהוא יותר חזק מאתנו? האם לא ראו כי אלה אשר יצר אותם יותר חזק מהם? ויהיו מכחשים באותותינו.
16. אז שלחנו בהם רוח רעשנית עזה² בימים של קללה,³ למען יטעמו מענש ההשפלה עוד בעולם הזה, אך הענש בעולם הבא הוא משפיל יותר, ולא יהיה להם מושיע.
17. ואז לבני עס ת'מוד הדרכנו אותם, והם בחרו בעורון במקום הדרכה, ותאחזם סערת הענש המשפיל באשר עשו.
18. והצלנו את אלה אשר האמינו וייראו את אלה.

קטע 3

19. וביום שאובי אלה יקבצו ויערכו לקראת האש,⁴
20. ובהגיעם אליה יעידו נגדם עיניהם ואזניהם ועורותיהם באשר עשו.
21. אז יאמרו לעורותיהם, למה העידתם נגדנו? יאמרו, אלה המדריך כל דבר הורה לנו להעיד, כי הוא ברא אתכם בראשונה ואליה תחזרו,
22. ולא הייתם מסתתרים אשר לא יעידו נגדכם אזניכם ועיניכם ועורותיכם, ואולם חשבתם כי אלה לא ידע הרבה מאשר אתם עושים?
23. מחשבה זו אשר חשבתם על רבונכם הרסה אתכם והייתם מן המפסידים.

1. יום אצל הערבים הקדמונים אינו תקופה זמנית מוגדרת במובנים של זמננו אשר היום מוגדר ב 24 שעות.

2. ר' סורת אל-חאקה 69 : 6.

3. ר' סורת אל-חאקה 69 : 7 ; וסורת אל-קמר 54 : 19.

4. ר' סורת מרים 19 : 86 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 17.

24. אם יתאזרו בסבלנות, תהיה האש מעון להם, ואם יבקשו חסד לא יהיו מן הנענים,
25. וצרפנו להם בני לוויה את השטנים שקשטו להם את מעשיהם הרעים אשר לפניהם ואת אשר מאחוריהם. בצדק נגזור דינם יחד עם אמות של שדים ובני אנוש אשר קדמו להם. הם היו נפסדים.

קטע 4

26. הכופרים אמרו, אל תקשיבו לקוראן הזה, הקימו רעש תוך כדי קריאתו, אולי תגברו (על הקורא ולא ישמעו דבריו).
27. (על דברם זה) נטעים את הכופרים ענש כבד, ונעניש אותם על מעשיהם הרעים,
28. זה הוא ענש אויבי אלה, האש. להם בזה מגורי נצח. זה ענשם על התכחשותם לאותותינו.
29. והכופרים יאמרו, רבוננו! הראה לנו את השדים ובני האנוש אשר התעו אותנו, למען נשים אותם תחת רגלינו ונשפילם.
30. אולם אלה אשר תמיד אמרו, כי אלה הוא רבוננו, והיו ישירים, אליהם ירדו המלאכים (בשעת מותם) ויאמרו להם, אל תיראו ואל תתעצבו והתבשרו בגן שהבטח לכם,
31. אנחנו המגנים שלכם בעולם הזה, ובעולם הבא. ובגן יהיה לכם כל מה שתאווה נפשותיכם וכל מה שתירצו,
32. קבלת פנים וכבוד מאת הסולח והרחום.

קטע 5

33. ומה טוב יותר מדבריו של אדם המזמין אחרים אל אלה ועושה טוב ואומר, אני מן המסלמים.
34. לא ישוו הטובה והרעה, שלם טובה תחת רעה,¹ ואז יהפך אויבך לידיד מקורב לך ואיש אמונים.
35. אולם אין מדה זאת משגת אלא על ידי בעלי סבלנות וערך גדול,
36. ואם יתקף אותך פתוי מן השטן (לא לעשות את הדברים הטובים האלה)? בקש מחסה באלה, כי הוא השומע והיודע.²

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 96.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 199 - 200 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 97 - 98.

37. וימאותותיו, הלילה והיום והשמש והירח. אל תסגדו לא לשמש ולא לירח וסגדו לאללה אשר יצר אותם. אם אתם עובדים אותו.
38. ואם יתנשא (מעבדו), הנה אלה (המלאכים) אשר את רבונך משבחים אותו לילה ויום ולא ימאסו.
39. וימאותותיו, הנך רואה את האדמה צחיחה. וכאשר נוריד עליה את המים היא חיה ומתפתחת (ומצמיחה גדולים). אלה המחה אדמה כזו יחיה גם את המתים כי הוא הכל-יכול.
40. אכן אלה אשר יכפרו באותותינו לא יעלמו מעינינו. מי יותר טוב? זה אשר ישלך אל האש, או זה אשר יבוא בבטחה ביום תחית המתים? עשו כרצונכם כי הוא רואה את מעשיכם.
41. אכן אלה אשר כחשו לאזהרה (הקוראן) כאשר באה אליהם (יענשו ביום הדין). ואכן הוא ספר רב-עצמה,
42. לא יבוא בו השקר לא מלפניו ולא מאחוריו, הוא הורד מן השמים מאת החכם ורב-תפארת.
43. כל אשר יאמרו לך, כבר נאמר לשליחים אשר היו לפניך, רבונך הוא אמנם רב-סליחה אולם גם רב-ענש מכאיב.
44. לו הורדנו את הקוראן בשפה זרה,¹ היו אומרים, למה לא פורשו אותותיו (בערבית)? (ספר) בשפה זרה (ונביא) ערבי? אמר, למאמינים הוא הדרך ומרפא, ואלה אשר לא יאמינו כבדו אזניהם משמוע, עורון הוא עליהם.² אלה כמי שקוראים אליהם ממקום רחוק.

קטע 6

45. כבר נתנו את הספר (התורה) למוסא, ואולם נחלקו בו. ולולא החלטה קודמת מרבונך היה כבר פוסק בחלוקי הדעות שביניהם. הם אכן מעוררים בו (בקוראן) ספקות.
46. העושה טוב מיטיב לעצמו והעושה רע מזיק לעצמו, ואין רבונך מקפח את עבדיו.

1. ר' סורת אנ-חל 16 : 103 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 198 - 199.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 171 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 82.

חלק 25

47. אֱלֹו תָּשׁוּב דַּעַת «שְׁעַת הַדִּין». ¹ אִין פְּרִי אֲשֶׁר יֵצֵא מֵעֵטִיפִיו, ² וְאִין נִקְבָּה הָרָה אִו יוֹלְדֶת אִם לֹא בְּדַעְתּוֹ. ³ בְּיוֹם אֲשֶׁר יִקְרָא (אֶלְלָה) אֲלֵיהֶם (לְפָנָיִים), «הֵיכֵן שְׁתַּפִּי?» יֹאמְרוּ, «מוֹדִיעִים אֲנַחְנוּ אוֹתְךָ, אִין בִּינִינוּ מִי שְׁנִיעִיד».
48. וְזָנְחוּ אוֹתָם (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר הָיוּ קוֹרְאִים אֲלֵיהֶם לְפָנָיִ כּוּ, וְרָאוּ כִי אִין לָהֶם מִפְּלֹט.
49. אִין בּוֹ אֵדָם מִתַּעֲנִיף לְבִקֵּשׁ טוֹב לְעַצְמוֹ, אֵדָ כְּשִׁפּוֹנְעַת בּוֹ רָעָה הוּא מִמָּהֵר לְהַתִּיָּאֵשׁ וּלְאַבֵּד תִּקְוָה.
50. וְאִם נִטְעִים אוֹתוֹ מִרְחֲמִינוּ אַחֲרֵי שְׁפָנְעָה בּוֹ צָרָה, יֹאמֶר, זֹו לִי, וְאִינִי חוֹשֵׁב כִּי «שְׁעַת הַדִּין» תִּקּוּם, אִם אֲנִי אָשׁוּב אֶל רְבוּנִי, תִּהְיֶה לִי אֶצְלוֹ הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר. אֵדָ אֲנַחְנוּ נוֹדִיעַ לְכוֹפְרִים עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְנִטְעִים אוֹתָם עֲנֵשׁ קָשָׁה.
51. כְּשִׁאֲנַחְנוּ נוֹטִים חֶסֶד לְאֵדָם הוּא סוּטָה, אֵדָ כְּשֶׁהֲצָרָה פּוֹנְעַת בּוֹ הוּא בַּעַל תִּפְלָה רַבָּה. ⁴
52. אָמַר, הַחֲשַׁבְתָּם עַל זֶה שָׁאֵם הַקּוֹרְאָן הוּא מֵאֶלְלָה וְאַתֶּם כְּפָרְתֶם בּוֹ, הֵיטֵ תוֹעָה גְּדוֹל יוֹתֵר מִן הַמִּפְלִיגִים בְּמַחְלוֹקֶת?
53. אֲנִי נִרְאָה לְכוֹפְרִים אֶת אוֹתוֹתֵינוּ בְּכָל פְּנוֹת הָאָרֶץ וּבִהֶם עֲצָמָם, עַד שְׁתַּתְּבָּרַר לָהֶם הָאֵמֶת. הָאֵם לֹא מִסְפִּיק לָהֶם שְׁאֶלְלָה עַד לְכָל דְּבָר? ⁵
54. הֵם מְטִילִים סִפֵּק בְּפִגִּישָׁה עִם רְבוּנָם, אֵדָ הוּא מְקִיף (שׁוֹלֵט) בְּכָל דְּבָר.

1. שעת הדין מתי תבוא.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 59.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 8.

4. ר' סורת ינוס 10 : 12.

5. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 166.

42

סִוֵּרַת אֶשְׁ-שׁוּרָא הֶהֱתַעְצוֹת בֵּין הַמוֹסְלָמִים

סורה זו נקראת «אֶשְׁ-שׁוּרָא, הֶהֱתַעְצוֹת» משום שאללה תאר את המאמינים בתוארי כבוד מעולים, מביניהם «אֶשְׁ-שׁוּרָא, הֶהֱתַעְצוֹת» בכל עניניהם הצבוריים. ר' פ' 38. זו הפעם היחידה שהמונח «שׁוּרָא» נזכר בקוראן, אבל הפועל «ושאורהוס פי אל-אמר, והתיעץ אתם בעניין», נזכר בסורת אאל עמראן 3 : 159. והביטוי «תשאור, התיעצות» נזכר בסורת אל-בקה 2 : 233. הורדה במכה אחרי סורת פוצלת 41, ופסוקיה חמישים ושלושה. קיבלה את שמה «הֶהֱתַעְצוֹת» מפסוק שלושים ושמונה.

סורת אש-שורא 42

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. ח. מ.
2. ע. ס. ק.¹
3. כְּפִי שֶׁאֱלֹהָ הֶעֱוִיז וְהִחֲכֵם הוֹרִיד אֱלִיד (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, הוּא הוֹרִיד (סִפְרִים וּמַגְלוֹת) לְנִבְיָאִים שֶׁקִּדְמוּ לָךְ.
4. לוֹ כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ וְהוּא הֶעֱלִינוּ וְהֶעֱצוּם.
5. כְּמַעַט יִקְרְעוּ הַשָּׁמַיִם מֵעֲלֵיהֶם (מַעֲצָמַת אֱלֹהָ), וְהַמְלָאכִים יִשְׁבְּחוּ בְּתִהְלֵת אֱלֹהָ וּמִבְקָשִׁים סְלִיחָה עַל כָּל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ. אֲכֹן אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
6. אֵד אֵלֶּה אֲשֶׁר לָקְחוּ לָהֶם מִגְנִיִּים מִבְּלַעֲדִיו, אֱלֹהָ מִשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם. וְלֹא עֲלִיד לְשֹׁמֵר עֲלֵיהֶם.
7. וְכִד גְּלִינוּ לָךְ קוֹרְאָן עֲרָבִי, כִּדִּי שְׁתִּזְהִיר אֶת אִם הָעָרִים (מִכָּה) וְאֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר מִסְבִּיב לָהּ, וְתִזְהִיר מִפְּנֵי יוֹם הָאִסְפָּה (יוֹם הַדִּין) שֶׁאֵין סֶפֶק בּוֹ. חֶלֶק בְּנֹן וְחֶלֶק בָּאֵשׁ הַתִּבְעָרָה.
8. וְלוֹ רָצָה אֱלֹהָ הָיָה עוֹשֶׂה אוֹתָם אִמָּה אַחַת,² וְאוֹלָם הוּא מְכַנֵּס לְרַחֲמָיו אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה, וְהַכּוֹפְרִים אֵין לָהֶם כָּל מְגֹן וְכָל מוֹשִׁיעַ.

קטע 2

9. אוֹ לָקְחוּ לָהֶם מִבְּלַעֲדִיו מִגְנִיִּים? הֵן אֱלֹהָ הוּא הַמְּגִן, וְהוּא הַמַּחֲזִיק אֶת הַמֵּתִים, וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.
10. וְכִד דָּבָר אֲשֶׁר נִחְלַקְתֶּם בּוֹ, הִנֵּה דִינוֹ לְאֱלֹהָ. זֶה אֱלֹהָ רַבּוֹנִי, עָלָיו סִמְכָתִי וְאֵלָיו אָשׁוּב (בְּכָל עֲנִינֵי חַיִּי),
11. בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, הוּא עֹשֶׂה לָכֶם בְּנוֹת זִיג מִנְפְּשׁוֹתֵיכֶם, וּמִן הַמִּקְנֶה זִיגוֹת (זָכָר וּנְקֵבָה). יִרְבֶּה אֶתְכֶם עַל יְדֵי (הַזִּדְיוּגִים אֵתְּן). אֵין כְּמוֹהוּ דָּבָר, וְהוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַרּוֹאֶה,

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים. עין. סין. קאף.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5: 48; וסורת הוד 11: 118.

12. אֲשֶׁר בָּיְדוּ מִפְתָּחוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְהוּא יִתֵּן פְּרִנְסָה בְּשֹׁפֵעַ אוֹ בְּהִנְבֵּלָה לְאֲשֶׁר יִרְצֶה.¹ וְהוּא יוֹדֵעַ כָּל דְּבָר.
13. חֲקַק לָכֶם לְדַת לִפִּי מַה שְּׁצִנָּה לְנוֹחַ (נח), וּמַה שְּׁגִלִּינוּ לָךְ, וְאֵת אֲשֶׁר צִוִּינוּ אֶת אֲבְרָהָהִים וְאֵת מוֹסָא וְאֵת עִיסָא. לֵאמֹר, קִיְמוּ אֶת הַדַּת וְלֹא תִחְלְקוּ בָּהּ, לִפְנֵנִי קֶשֶׁה לְקַבֵּל אֶת מַה שְּׁאַתָּה מְצִיעַ לָהֶם. אֲלֵלָה יִבְחַר לְקָרֵב אֱלֹהֵי אֶת מִי שְׁיִרְצֶה מִעֲבָדָיו, וּמִדְרִיד אֱלֹהֵי אֶת הַחוֹזֵר בְּתִשּׁוּבָה.
14. וְלֹא נִחְלְקוּ (הַפְּנֵנִי) אֲלֵא כְּאֲשֶׁר בָּאָה אֲלֵיהֶם הַדַּעַת מִתּוֹךְ קִנְיָה בִּינֵיהֶם,² וְלֹא הִחְלָטָה קוֹדֶמֶת מִרְבוּנָךְ עַל מוֹעֵד מְסִים, כְּכֹר הִיָּה פּוֹסֵק בִּינֵיהֶם, אֲבָל אֵלָה שְׁיִרְשׁוּ אֶת הַסִּפְרָא מֵאַחֲרֵיהֶם קִיְמוֹת סִפְקוֹת וְחֲשָׁדוֹת בִּיחֹס אֱלֹהֵי (הָאִסְלָא).
15. וּלְזֹאת קָרָא אֲפּוֹא (לְעִבּוֹדָת אֲלֵלָה) וְעַמֵּד הֵכֵן כְּאֲשֶׁר צִוִּיתָ,⁴ וְאַל תִּלְדֹּךְ אַחֲרֵי נְטִיווֹתֵיהֶם. וְאֵמֹר, מֵאַמִּין אֲנִי בְּכָל סִפְרָא אֲשֶׁר הוֹרִיד אֲלֵלָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְנִצְטוּיִתִּי לְנֶהֱג בְּצִדֵּק בִּינֵיכֶם. אֲלֵלָה רְבוּנִי וְרְבוּנְכֶם, לְנוּ מַעֲשֵׂינוּ וְלָכֶם מַעֲשֵׂיכֶם.⁵ וְאִין כָּל תּוֹכָחוֹת בִּינֵינוּ וּבִינֵיכֶם. אֲלֵלָה יֵאָסֹף אוֹתֵנוּ יַחַד, כִּי סוֹף כֻּלָּם לָשׁוּב אֱלֹהֵי.
16. וְאֵלָה אֲשֶׁר יִתְנַפְּחוּ בְּדִבְרֵי אֲלֵלָה אַחֲרֵי שְׁנַעֲנוּ לוֹ, טַעֲנַתָּם בְּטִלָּה אֲצֵל רְבוּנָם. עֲלֵיהֶם הִזְעַם שֶׁל אֲלֵלָה, וְצָפוּי לָהֶם עֲנֵשׁ כָּבֵד.
17. אֲלֵלָה הוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד אֶת הַסִּפְרָא (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם בְּאַמֶּת, וְהוֹרִיד אֶת הַמַּאֲזִנִּים,⁶ וּמִנִּין לָךְ לַדַּעַת שְׁשַׁעַת הַדִּין קְרוּבָה?
18. אֵלָה אֲשֶׁר לֹא מֵאַמִּינִים בָּהּ (שְׁעַת הַדִּין) יִבְקָשׁוּ לְהַחֲיֶשֶׁה, וְאוֹלָם הַמַּאֲמִינִים בָּהּ מִלֵּאִים פֶּחַד מִמֶּנָּה וְיִוָּדְעִים כִּי הִיא אֱמֶת. אֲבָל אֵלָה הַמִּתְנַפְּחִים בְּדִבְרֵי שְׁעַת הַדִּין אֲכֹן הֵם בְּתַעֲיָה רְחוּקָה מְאוֹד (מִן הָאֱמֶת).
- קִטְעַ 3**
19. אֲלֵלָה רַב-חֶסֶד לְעֲבָדָיו וְהוּא מְפָרְנֵס אֶת מִי שְׁיִרְצֶה וְהוּא הַחֹזֵק וְהַעֲזִיז.
20. כָּל הַחֶפֶץ בְּזָרַע שֶׁל הָעוֹלָם תִּבָּא, נִרְבָּה לוֹ אֶת זֶרְעוֹ, וְכָל הַחֶפֶץ בְּזָרַע הָעוֹלָם הִזָּה, יִתֵּן לוֹ אוֹתוֹ, וְאִין לוֹ חֶלֶק בְּעוֹלָם תִּבָּא.

1. ר' סורת אז-זומר 39 : 52.

2. ר' סורת אאל עמרן 3 : 19.

3. הכוונה היא ליהודים ולנוצרים.

4. ר' סורת חוד 11 : 112.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 139.

6. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 5 - 7 ; וסורת אל-חדיד 57 : 25.

21. האמנם יש להם שתפים אשר חקקו להם מן הדת מה שלא הרשה אלהה? לולא דבר הפסיקה (שפסק אלהה לדחות את ענשם), אז הנה נחרץ הדבר ביניהם, והכופרים מחכה להם ענש מכאיב.
22. עוד תראה את הכופרים מלאים פחד מפני מעשה ידיהם, בבוא הענש עליהם, והוא יפל עליהם. אבל המאמינים עושי הטוב בגני עדן, כל מה שיצרצו שמור להם אצל רבונם. זה החסד הגדול.
23. זה הוא אשר יבשר בו אלהה לעובדיו אשר האמינו ויעשו את הטוב. אמר, לא אשאל מאתכם שכר על זה, אלא יחסי ידידות של קרבת משפחה. ומי שיעשה מעשה טוב נכפיל לו אותו. כי אלהה סולח ומכיר לעבדיו טובה.
24. האם (הכופרים) אומרים, הוא ממציא שקרים על אלהה? אם ירצה אלהה, יחתם על לבד. אלהה מוחה את השקר ומקים את האמת בדבריו, כי הוא יודע את אשר בלבבות,
25. והוא מקבל את החוזרים בתשובה מעבדיו וסולח על המעשים הרעים, יודע את כל אשר תעשו,
- קטע 4**
26. והוא נענה לבקשות המאמינים עושי הטוב ויעניק להם מחסדו, ואולם לכופרים צפוי ענש קשה.
27. אלו הנה אלהה מפרנס את עבדיו בשפע, אז היו נוהגים בעזות בארץ ועושקים זה את זה, ואולם יוריד במדה קצובה את אשר ירצה, כי הוא בקיא ומבחין בעבדיו.
28. והוא המוריד גשמי ברכה אחרי שהם נואשו, ומפיץ את רחמיו, והוא המגן ורב-התפארת.
29. ומאותותיו בריאת השמים והארץ, והיצורים אשר הפיץ בהם מכל חי. והוא יכל לאוספם כלם אליו אם ירצה.
30. כל אסון אשר יפגע בכם, הוא כתוצאה ממעשה ידיכם, ויסלח על מעשים רבים.
31. אין בכוהכם להתנגד (לאלה) בארץ, ואין לכם זולתו מגן או עוזר.
32. ומאותותיו האניות השטות בים כהרים,

קטע 5

33. אם ירצה, ישבית את הרוח ואז תשארה בלא תנועה על פני הים, ובזה לקח לבצלי סבלנות מכירי תודה.
34. או יטביע אותן עקב מעשי בעליהם (הרעים) ויסלח לרבים.
35. למען ידעו המתוכחים נגד אותותינו כי אין להם מפלט.
36. כל מה שהענק לכם הוא תענוג מחיי העולם הזה, אך מה שאצל אלה הוא טוב ונצחי למאמינים הסומכים על רבונם,
37. ואת אלה אשר יתרחקו מן החטאים הגדולים והתועבות, ואשר בכעסם יסלחו,
38. ואשר נענים לרבונם, ומקמים את התפלה, ומחליטים על עניניהם לפי התיעצות ביניהם ומוציאים ממה שהענקנו להם (כצדקה),
39. ואלה אשר אם פוגעים בהם לרעה, יושיעו לעצמם,
40. וגמול רעה רעה כמוה.¹ אך מי שישלח וישלים, שכוזר על אלה, כי הוא אינו אוהב את העושקים.
41. אך מי שמושיע לנפשו בכוח נגד עושקו אין אחריות עליו,
42. אכן האחריות רק על אלה אשר יעשקו את בני האדם וישחיתו על הארץ בלי צדק, אלה צפוי להם ענש מכאיב,
43. ומי שיתאזר בסבלנות ויסלח על פגיעה בו, אכן זה הוא מן המעשים המעלים והמקבילים אצל אלה.
44. כל מי שיתעזה אלה, לא יהיה לו מושיע. ותראה את הפושעים כאשר יראו את הענש יאמרו, האם יש דרך כל שהיא לשוב (לעולם הזה)?²

קטע 6

45. ותראה אותם מצגים לקראת (הגיהנום), והם נכנעים מן ההשפלה ומביטים אליה מן הצד בסתר. אך המאמינים אומרים, אלה הם המפסידים שאבדו את נפשותיהם ומשפחותיהם ביום תחית המתים. הכופרים יהיו נתונים בענש נצחי.
46. ולא יקומו להם מגנים אשר יסיעו להם מפני אלה. ואשר יתעה אלה אין לו כל שבייל (להגיע אל האמת בעולם הזה).

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 160.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27 - 28.

47. (הוי הכופרים), הענו לרבונכם לפני שִׁבּוּא יום מֵאֵת אֵלֶּה שְׂאֵי אֶפְשָׁר לִמְנַע בּוֹאוֹ. אֵין לָכֶם כָּל מִקְלָט בַּיּוֹם הַהוּא, וְלֹא תוּכְלוּ לְהִסְתַּתֵּר.¹
48. וְאִם יִפְנוּ עֲרָף, הִנֵּה לֹא שְׁלַחְנוּ אוֹתָךְ לְשֹׁמֵר עֲלֵיהֶם.² אֵין עֲלֶיךָ אֵלָא לְהַזְהִיר אוֹתָם.³ כָּכָל שְׁנִטְעִים אֶת הָאָדָם מִרְחֻמִּינוּ, כֵּן יִשְׁמַח, אֲדָא אַחֵר כִּד תִּפְגַּע בָּהֶם רָעָה בְּאֶשֶׁר קִדְמוּ יְדֵיהֶם לַעֲשׂוֹת, אִזּוּ הָאָדָם כּוֹפֵר בּוֹ.
49. לְאֵלֶּה מַלְכוּת הַשְּׂמִים וְהָאָרֶץ, יִבְרָא אֶת אֶשֶׁר יִרְצֶה, וּמַעֲנִיק לְמִי שְׂיִרְצֶה נִקְבוֹת, וּמַעֲנִיק לְמִי שְׂיִרְצֶה זְכָרִים,
50. אוֹ יִתֵּן לָהֶם מִשְׁנֵי הַמִּינִים, זְכָרִים וְנִקְבוֹת, וַיַּעֲקֹר אֶת אֶשֶׁר יִרְצֶה, כִּי הוּא יוֹדֵעַ וְיָכוֹל.
51. אֵלֶּה לֹא יִדְבֵּר לָאָדָם אֵלָא בְּהִתְגַּלּוּת אוֹ מֵאַחוּרֵי מָסָךְ, אוֹ יִשְׁלַח שְׁלִיחַ (מִלְאָךְ כְּמוֹ ג' בְּרִיל) יִגְלֶה בְּרִשּׁוֹתוֹ שֶׁל אֵלֶּה (אֶת מֶה שֶׁאֵלֶּה רוֹצֶה לְגַלּוֹת), כִּי הוּא עֲלִיוֹן וְחָכָם.
52. כִּד גְּלִינוּ לָךְ רוּחַ מֵאַתְנּוּ (הַקּוֹרְאָן). לֹא הָיִיתָ יוֹדֵעַ (לִפְנֵי כֵן) מֶה הוּא הַסֵּפֶר וּמֶה הִיא הָאֱמוּנָה, וְאוּלָם עֲשִׂינוּ אוֹתוֹ לְאוֹר אֶשֶׁר בּוֹ נִדְרִיד אֶת אֶשֶׁר נִרְצֶה מִבֵּין עַבְדֵּינוּ, וְאַתָּה תִּדְרִיד בּוֹ בְּדִרְךָ הַיָּשָׁר,
53. דִּרְכוֹ שֶׁל אֵלֶּה אֶשֶׁר לוֹ כָּל מֶה שֶׁבְּשָׂמִים וּבְאָרֶץ. וְאַל אֵלֶּה חוֹזְרִים כָּל הַדְּבָרִים.

1. ר' סורת אל-קיאמה 75 : 10 - 12.

2. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 272.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 40.

43

סִוֵּרַת אֶזְ-זוּחִ'רוּף הַקְּשׁוּטִים

סורה זו נקראת «אֶזְ-זוּחִ'רוּף, הַקְּשׁוּטִים» משום שמונח זה נזכר בה. ר' פי' 35. אומנם המונח הזה נזכר בעוד סורות.

ר' למשל סורת אל-אנעאם 6 : 112, וסורת ינוס 10 : 24, וסורת אל-אסרא' 17 : 93. הסיבה היא, המושג «זוח'רוף» בסורה זו בא כדי להשוות בין קישוטי חיי העולם הזה הארעיים וקישוטי העולם הבא הנצחיים. הורדה במכה אחרי סורת אש-שורא 42, ופסוקיה שמונים ותשעה. קיבלה את שמה «הַקְּשׁוּטִים» מפסוק שלושים וחמשה.

סורת אז-זוח'רוף 43

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. ח. מ.¹.
2. אשבע בספר (הקוראן) הגלוי!
3. אכן הורדנו אותנו מן השמים קוראן ערבי למען תשכילו,²
4. ואכן הוא באם הספר³ אצלנו עליון וחכם (כלו חכמה).
5. האם תחשבו שנפסיק להוריד את ההזהרה (הקוראן) עליכם מן השמים, ונמנע מכם, כיוון היותכם עם מגזימים (באי אמונה)?
6. וכמה רבים הנביאים ששלחנו אל (העמים) הראשונים,
7. אך לא בא אליהם נביא אלא שלעגו לו,
8. ולכן השמדנו עמים חזקים מהם (מאנשי מכה), וכבר עבר משלם של הראשונים.
9. ואם תשאל אותם, מי ברא את השמים ואת הארץ? יאמרו, ברא אותם העזז והיודע,
10. אשר ברא לכם את הארץ למשכון, וסלל לכם בה מסלות למען תלכו בדרך נכונה,⁴
11. והוא אשר הוריד את המים מן השמים במדה קצובה ונחיה בהם אדמה מתה, כזאת תוצאו (מן הקברים ביום תחית המתים),
12. והוא אשר ברא את המינים כלם, ועשה לכם מן האניות והבהמות אשר תרכבו עליהם,
13. כדי שתרכבו עליהם ותזכרו את חסד רבונכם בשעה שתרכבו עליהם ותאמרו, השבח לאללה אשר הכניע לנו את זה, כי אנחנו לא היינו מצליחים בזה (בכוחנו),

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

2. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 195.

3. אוס אל-כתאב = אם הספר שבשמים. ר' סורת אר-רעד 13 : 39.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 53.

14. וְאִכּוּן אֲנַחְנוּ נָשׁוּב אֶל רְבוֹנֵנוּ.¹
15. הֵם (הַכּוֹפְרִים) עָשׂוּ לוֹ מַעַדְדֵי חֶלֶק (בְּאוֹמְרָם שֶׁהַמַּלְאָכִים הֵם בְּנוֹת אֱלֹהִים), אִכּוּן הָאָדָם כּוֹפֵר גְּלוּי.²
- קטע 2**
16. הָאֵם לָקַח לוֹ מֵאֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַבְּנוֹת, וַיִּבְרָךְ אֶתְכֶם בְּבָנִים?³
17. וְאִכּוּן בְּהִתְבַּשֵּׁר אִישׁ מֵהֶם בָּזָה אֲשֶׁר טָעַנוּ לְרַחֲמָן (הַבְּנוֹת), קוֹדְרוֹת פָּנָיו וְהִתְמַלֵּא בְּכַעַס.⁴
18. מִהֲסוּג שְׁמִגְדָּלִים אוֹתָן בְּקִשּׁוּטִים בַּעֲדֵינוֹת שְׁאִינָה מוֹעִילָה לַעֲצָמָה בְּרִיב.
19. הֵם טָעַנוּ שֶׁהַמַּלְאָכִים עוֹבְדֵי הַרְחָמָן הֵם נִקְבּוֹת. הָאֵם הָיוּ עַדִי רֹאִיָּה בְּבְרִיאָתָם? עֲדוּתָם תִּרְשָׁם, וְהֵם עוֹד יִשְׁאַלוּ (עַל זֶה בְּיוֹם הַדִּין).
20. וְעוֹד הֵם אוֹמְרִים, לוֹ רָצָה הַרְחָמָן לֹא עֲבַדְנוּ אוֹתָם (הָאֱלִילִים). אוּלַם אֵין לָהֶם כָּל דַּעַת בַּדְּבָר הַזֶּה, וְהֵם רַק מִנְחָשִׁים.
21. הָאֵם נָתַנוּ לָהֶם לִפְנֵי כֵן סֶפֶר אֲשֶׁר בּוֹ הֵם מַחֲזִיקִים?
22. אֲדַרְבָּא, כִּי הֵם אָמְרוּ, מִצָּאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ נוֹהֲגִים לְפִי מִנְהַג מְסִים וְאֲנַחְנוּ נוֹהֲגִים בְּעִקְבוֹתֵיהֶם.
23. אִכּוּן לֹא שָׁלַחְנוּ לִפְנֵיךְ כָּל מְזִהִיר בָּעִיר, אֲלֹא אָמְרוּ מִנְהִיגָה, מִצָּאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ נוֹהֲגִים לְפִי מִנְהַג מְסִים וְאֲנַחְנוּ הוֹלְכִים בְּעִקְבוֹתֵיהֶם.
24. אָמַר, וְאַפְלוּ אִם אָבִיא לָכֶם (מִרְבוּנְכֶם) דָּרָךְ יִשְׁרָה מִדָּרָךְ אֲבוֹתֵיכֶם? אָמְרוּ, כּוֹפְרִים אֲנַחְנוּ בְּאֲשֶׁר נִשְׁלַחְתָּם בּוֹ.
25. לָכוֹ, הִתְנַסְּמוּ בָּהֶם, וּרְאֵה מָה הִיָּה סוֹף הַמִּתְכַּחֲשִׁים.
- קטע 3**
26. בְּאִמּוֹר אֲבִירָהִים לְאֲבִיו וּבְנֵי עֲמוֹ, אֲנִי מִתְנַעֵר וּפְטוֹר מִמָּה שֶׁאַתָּם עוֹבְדִים,
27. (אֲנִי עוֹבֵד) רַק אֶת זֶה אֲשֶׁר בָּרָאֵנִי וְהוּא יִדְרִיכֵנִי.
28. וְהַשָּׂאִיר זֹאת (אֲבִירָהִים) כְּאִמְרָה קִיַּמְתָּ בְּתוֹךְ צָאצָאִיו לְמַעַן יִשׁוּבוּ (אֶל עֲבוֹדַת רְבוֹנָם).
29. אֲנִי הֶעֱנַקְתִּי לָהֶם וְלְאֲבוֹתֵיהֶם הַנָּאָה מִחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, עַד שְׁבָעָה אֱלִיָּהֶם הָאֵמֶת (דַּת הָאִסְלָאם) וְשָׁלִיחַ (מוֹחִמֵד) גְּלוּי.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 125 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 50.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 57. הכופרים מבין הערבים טענו שהמלאכים הם הבנות של אללה.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 40.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 58.

30. וּבְאֶשֶׁר בָּאָה אֲלֵיהֶם הָאֻמָּת, אָמְרוּ, זֶהוּ כְּשׁוֹף וְאֶנְחֵנוּ כּוֹפְרִים בּוֹ.
31. וְאָמְרוּ, לָמָּה לֹא הוֹרֵד הַקּוֹרְאָן הַזֶּה מִן הַשָּׁמַיִם אֶל אִישׁ נִכְבָּד מִשְׁתִּי הָעָרִים?¹
32. הָאֵם הֵם יִחְלְקוּ רַחֲמֵי רַבּוֹנָךְ (הַנְּבוּאָה)? אֶנְחֵנוּ חִלְקֵנוּ בֵּינֵיהֶם אֶת מַחֲיָתָם בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְרוֹמְמֵנוּ אַחָדִים מֵהֶם בְּמַעֲלוֹת עַל זֻלָּתָם,² כְּדִי שְׁיִקְבֹּל כָּל אֶחָד אֶת הַשְּׁרוֹת שֶׁל הָאֲחֵרִים, וְאוֹלָם רַחֲמֵי רַבּוֹנָךְ טוֹבִים יוֹתֵר מִכָּל אֶשֶׁר יֵאֲסֹפוּ.
33. וְלֹא שִׁיחִיו בְּגִי הָאָדָם לְאֻמָּה אַחַת (כָּלָם כּוֹפְרִים), הֵינּוּ עוֹשִׂים לְמַכְחָשִׁים בְּרַחֲמָן גִּגּוֹת כָּסֹף לְבַתִּיהֶם, וְסִלְמוֹת יַעֲלוּ בָּהֶם,
34. וּלְבַתִּיהֶם שְׁעָרִים, וְסִפּוֹת לְנוֹחִיוֹתֵיהֶם,
35. וְהֵחֵל עִם קִשּׁוּטֵי זֶהָ, לְהַנָּאָה זְמַנִּית בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, אֲךָ הָעוֹלָם הַבָּא אֶצֶל רַבּוֹנָךְ לִירָאִים (אוֹתוֹ).

קטע 4

36. לְכָל הַמִּתְעַלֵּם מִזְכְּרוֹ שֶׁל הַרְחָמָן, נִצְמִיד שְׁטוֹן,
37. הֵם (הַשְּׁטָנִים) מַרְחִיקִים אוֹתָם מִן הַדָּרָךְ הַיִּשְׁרָה וְיִחְשְׁבוּ כִּי הֵם מַדְרָכִים.
38. אוֹלָם כְּאֶשֶׁר יִגִּיעַ אֲלֵינוּ יִגִּיד (הַכּוֹפֵר) לְשָׁטוֹן הַצָּמוּד לוֹ, הַלּוֹאִי וְהַיָּה הַמְרַחֵק בֵּינִי לְבִינֶךָ כְּמֶרְחַק מִזְרַח מִמַּעַרֵב, כִּי חֵבֶר בֵּישׁ וְרַע הֵייתָ לִּי.
39. וְלֹא יוֹעִיל לָכֶם הַיּוֹם בְּאֶשֶׁר כְּפִרְתֶּם, כִּי שְׁתַּפִּים אֶתֶם בְּעֵנֶשׁ.
40. הָאֵם תּוֹכֵל לְהַשְׁמִיעַ אֶת הַחֲרָשִׁים, אוֹ לְהַדְרִיךְ אֶת הָעוֹרִים, וְאֵת זֶה הַשּׁוֹקֵעַ בְּתַעֲיָה מַחֲלֻטָּה?
41. אֲפֹלוּ אִם נֶאֱסַף אוֹתָךְ אֲלֵינוּ (מוֹיַחֲמַד), אֶנְחֵנוּ נִנְקָם מֵהֶם (מִן הַכּוֹפְרִים),
42. אוֹ נִרְאֶה לָךְ בְּחַיִּים אֶת (הָעֵנֶשׁ) אֶשֶׁר הוֹעֲדֵנוּ לָהֶם כִּי חֲזָקִים אֶנְחֵנוּ מֵהֶם.
43. לָכֵן הַחֲזָק בְּאֶשֶׁר נִגְלָה לָךְ, כִּי אַתָּה הוֹלֵךְ בְּדָרָךְ הַיִּשָּׁר,
44. וְאָכֵן הַזְהָרָה טוֹבָה הוּא (הַקּוֹרְאָן) לָךְ וּלְבִנֵּי עַמּוֹךְ, וְעַתִּידִים אֶתֶם לְהִשָּׁאֵל (אֵיךְ הַתִּיַחֲסִתֶּם אֲלֵינוּ?)
45. תִּבְדֹּק בְּקוֹרוֹת הַשְּׁלִיחִים שֶׁשְׁלַחְנוּ לְפָנֶיךָ, הָאֵם עָשִׂינוּ אֱלִים אֶשֶׁר מִתֵּר לְעוֹבְדֵם מִבְּלַעַדִּי הַרְחָמָן?

1. שְׁתֵּי הָעָרִים : מִכָּה וְאֵת-טֶאֱאִיף. וְאִישׁ נִכְבָּד, הַכוֹוֹנָה הִיא לֹא-וּלִיד בֶּן אֶל-מוֹעִיִּירָה מִנְכַּבְדֵּי מִכָּה, אוֹ עֲרוּה בֶּן מִסְעוֹד הַתִּיקְפִּי, מִנְכַּבְדֵּי אֵת-טֶאֱאִיף.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 165.

קטע 5

46. וכבר שלחנו את מוסא עם אותותינו אל פרעה ונכבדיו, והוא אמר, הנה אני שליח רבון העולמים.
47. וכאשר בא אליהם באותותינו, והנה הם צוחקים עליהם.
48. אך כל אות שהראינו להם היה גדול יותר מקודמו, והענישנו אותם (במכות) למען יחזרו מכפירתם באללה.
49. ואמרו, הוי מכשף! קרא לנו אל רבונך בברית אשר כרת אתך, כי הנה אנחנו רוצים להאמין.
50. ואולם כאשר הסרנו מעליהם את הענש, הפרו את הבטחתם.¹
51. וקרא פרעה בתוך עמו, הוי בני עמי! האם לא לי המלכות של מצרים, והנהרות האלה יזרמו מתחת? האם לא תראו?²
52. האין אני טוב יותר מאדם עלוב זה (מוסא) אשר גם לדבר ברורות לא יכל?
53. מדוע לא קשט בצמדי זהב מן השמים, ולא באו עמו המלאכים (להעיד לו שהוא שליח)?
54. וכך הוא זלזל בבני עמו וישמעו לקולו כי היו משחתים.
55. וכאשר הרגיו אותנו, נקמנו בהם, והטבענו את כלם,
56. ועשינו אותם למשל ולקח לדורות הבאים.

קטע 6

57. וכאשר הובא (עיסא) בן מרים כמשל, פנו בני עמד³ ערף,
58. ואמרו, האם אילינו יותר טובים או הוא? לא נתנו אותו כמשל לך אלא להתנכח. אכן עם של מתנכחים הם.
59. אין הוא אלא עבד אשר גמלנו לו חסד, ועשינו אותו משל לבני ישראל.
60. כי לו רצינו, היינו שמים במקומכם מלאכים אשר ימשיכו לחיות על פני האדמה.
61. אכן הוא (חזרת עיסא בן מרים לארץ) אות לידיעת זמן שעת הדין.⁴ אל תפקפקו אפוא בה ולכו אחרי בדרך הישרה,

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 133 - 135.

2. ר' סורת אנ-נאזעאת 79 : 23 - 25.

3. בני עמד : בני עמו של הנביא מוחמד, אנשי מכה.

4. משום שהוא יחזור לארץ לפני יום הדין. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 159.

62. ולא ימנע אתכם השטן (לציית לי) הן הוא אויב גלוי לכם.
63. וכאשר בא עיסא באותות הבהירים, אומר, הבאתי אליכם את החכמה, ולמען אברר לכם את אשר נחלקתם בו. לכן יראו את אלה וציתו לי.
64. כי אלה הוא רבוני ורבוניכם לכן עבדוהו כי זוהי הדרך הישרה.
65. ונחלקו הסיעות השונות ביניהן. אוי לכופרים אלה מיום הענש המכאיב.
66. המחכים הם כי שעת הדין תבוא עליהם לפתע מבלי ש'אפלו ירגישו זאת?
67. האהובים יהיו ביום ההוא זה לזה פאויבים, חוץ מן היראים.

קטע 7

68. הוי עובדי! לא פחד עליכם היום ולא יגון,
69. אלה אשר האמינו באותותינו והיו מסלמים.
70. הכנסו לגן עדן, אתם ובנות זוגכם, מאשרים תהיו.
71. יגישו להם כלים וגביעים של זהב, ובהם כל אשר תתאוונה הנפשות וכל אשר יתענגו העינים עליו, שם תשארו לנצח.
72. זהו הגן אשר נחלתם בזכות מעשיכם.
73. לכם בתוכו פרי רב אשר ממנו תאכלו.
74. אולם הכופרים יהיו בענש בגיהנם לנצח,
75. ולא יוקל (הענש) מעליהם ויהיו אמללים ומיאשים לעולמים.
76. לא קפחנו אותם, כי הם קפחו את עצמם.
77. ויקראו, הוי מאלכי! ש'שים רבונך קח לנו. יאמר, אכן אתם נשארים (לנצח ביסורים).
78. כבר הבאנו לכם את האמת, ואולם רבכם היו שונאי אמת.
79. אם הם חרצו דבר (רע נגדך)? הנה אנחנו חורצים (מכינים להם ענש).
80. או אם הם חושבים שלא נשמע את סודם ודברי לחישתם? לא כן, ושלחינו (המלאכים) נצבים לידם ורושמים.
81. אומר, אלו הנה לרחמן בן, הייתי אני ראשון העובדים (אותו),
82. ישתבח שמו, רבון השמים והארץ, רבון כס המלכות, הוא נעלה מעל למה שהם מיחסים לו.

83. הנח להם אפוא להשליח ולשחק עד אשר יפגשו את יומם אשר הבטח להם.
84. הוא האלה אשר בשמים, והאלה אשר בארץ (אשר עובדים אותו), והוא החכם והיודע.
85. ויתברך אלה אשר לו מלכות השמים והארץ וכל אשר ביניהם, ולו רק ידיעת שעת הדין ואליו תחזרו.
86. אלה (האלילים) אשר אליהם יתפללו מבלעדי לא יוכלו להמליץ לפני אלה, רק המעידים על האמת בידעין.
87. אם תשא אל אותם, מי ברא אותם? יאמרו, אלה. ולמה אפוא הם סוטים?
88. ואומרו (של הנביא), רבונני! אלה עם אשר לא נאמינו,
89. סור מהם אפוא ואמר, שלום, לבסוף ידעו את האמת.

44

סִוֵּרַת אֶדְ-דֹּחַ'אן הַעֲשֹׁן

סורה זו נקראת «אֶדְ-דֹּחַ'אן, הַעֲשֹׁן» משום שמונח זה מוזכר בה בצורת איום על הכופרים של מכה בגלל התנגדותם לנביא מוחמד ושליחותו. ר' פ' 10. המונח «דוח'אן, עֲשֹׁן» נזכר בסורת פוצלת 41 : 11.

הורדה במכה אחרי סורת אז-זוח'רוף 43, ופסוקיה חמישים ותשעה. קיבלה את שמה «הַעֲשֹׁן» מפסוק עשרה.

סורת אד-דוח'אן 44

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. אֲשַׁבַּע בְּסֵפֶר הַבְּרִיר (הַקּוֹרְאָן)!
3. הוֹרְדֵנוּ אוֹתוֹ מִשְׁמַיִם בְּלִילָה הַמְּבֻרָךְ,² כִּי אָמַנְסָם הֵינּוּ מִזְּהִירִים.
4. בּוֹ (בְּאוֹתוֹ לִילָה) מַעֲבִירִים מִהַלּוּחַ הַשְּׁמַיִמִי לַמַּלְאָכִים לְבַצֵּעַ כָּל עֲנָן אֲשֶׁר נִגָּזֵר,
5. צוֹ מֵאֲתָנּוּ, מֵאֲזוּ וּמֵתֵמִיד שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים,
6. בְּרַחֲמִים מִרְבוֹנָךְ, כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ,
7. רְבוֹן הַשְּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בִּינִיָּהֶם, אִם בְּטוֹחִים בְּאַמוֹנֶתְכֶם אַתֶּם.
8. אֵין אֱלֹהִים זולָתוֹ, הַמַּחֲיָה וְהַמְמִית, וְהוּא רְבוֹנְכֶם וְרְבוֹן אֲבוֹתֵיכֶם הַרְאִשׁוֹנִים.³
9. וְאוֹלָם הֵם (הַכּוֹפְרִים) מִשְׁתַּעֲשָׁעִים בַּהֲטָלַת סִפְּכַ בְּאַמָּת.
10. לָכוּ חֲכֵה לְיוֹם בּוֹ יָבִיאוּ הַשְּׁמַיִם עֶשֶׂן גָּלוּי,
11. יִכְסֶּה אֶת בְּנֵי הָאָדָם. זֶה הָעֵנֶשׁ מִכְּאִיב.
12. רְבוֹנֵנוּ! הִסֵּר מֵעֲלֵינוּ אֶת הָעֵנֶשׁ, כִּי מֵאַמִּינִים אֲנַחְנוּ.
13. אוֹלָם בְּיוֹם הַהוּא לֹא יוֹעִיל לָהֶם, אִם הֵם יִזְכְּרוּ לְאַחַר שֶׁכָּבַר בָּא אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ (מוֹחֲמֵד) שֶׁהִזְהִיר בְּרוּרוֹת,
14. אֲבָל הֵם פָּנוּ לוֹ עֵרֶץ וְאָמְרוּ, מִלְּמַד (מִיִּשְׁהוּ לְמַד אוֹתוֹ) וְהוּא מִשְׁגָּע.
15. אוֹלָם אִם יִדְחָה הָעֵנֶשׁ לְזִמְן מָה, אַתֶּם תִּחְזְרוּ לְכַפֵּרָה.
16. בְּיוֹם (הַהוּא) וְנִעְנִישׁ (אֶת כָּל הַכּוֹפְרִים) אֶת הָעֵנֶשׁ הַגָּדוֹל, כִּי אֲנַחְנוּ נוֹקְמִים בָּהֶם.
17. וְכָבַד נִסִּינוּ לְפָנֵיהֶם (אֲנָשֵׁי מִכָּה) אֶת בְּנֵי עַמּוֹ שֶׁל פְּרַעָה, כַּאֲשֶׁר בָּא אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ נִכְבָּד (מוֹסֵא),

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

2. לילת אל-קדר, לילה הנופל בעשרת הלילות האחרונים בחודש רמציאן. ראה סורה 97: 1.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 158.

18. כְּשֶׁאָמַר לָהֶם, מִסְרוּ לִי עֲבָדֵי אֱלֹהָה (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל), כִּי שְׁלִיחַ נִאָּמַר אֲנִי לָכֶם.
19. וְאֵל תִּתְנַשְּׂאוּ עַל אֱלֹהָה, כִּי הִנֵּה בָאתִי אֵלֵיכֶם בְּהִזְכָּחָה בְּרוּרָה.
20. וְאֲנִי בְּקִשְׁתִּי מִחֲסָה אֶצֶל רְבוּנִי וְרְבוּנְכֶם שְׁלֹא תִרְגְּמוּ אוֹתִי בְּאַבְנִים,
21. וְאִם אֵינְכֶם מֵאַמְיִנִים לִי, הִרְפוּ מִמֶּנִּי.
22. אֲזִי קָרָא אֶל רְבוּנִי, אֱלֹהָ עִם שֶׁל כּוֹפְרִים.
23. (וְהִשְׁרָה לוֹ רְבוּנוֹ), הוֹצֵא אֶת עֲבָדֵי בְּלִילָה, כִּי רוֹדְפִים אַחֲרֵיכֶם,
24. וְעָבַר אֶת הַיָּם כְּשֶׁהוּא קְרוֹעַ וּפְתוּחַ, כִּי הֵם גְּדוּדִים טוֹבְעִים.
25. הֵם הִשְׁאִירוּ אַחֲרֵיהֶם הִרְבֵּה גָּנִים וּמַעֲנֹת,
26. שְׂדוֹת תְּבוּאָה וּמִקּוֹם נִכְבָּד,
27. וְחֵזִי רִוְחָה אֲשֶׁר הָיוּ מִתְעַנְּגִים בָּהֶם,
28. כִּד הָיָה, וְאַנְחָנוּ הוֹרְשָׁנוּ כָּל זֹאת לַעֲמִים אַחֲרֵים.
29. וְלֹא בָכוּ עֲלֵיהֶם הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְלֹא נִתְּנָה לָהֶם אֲרָכָה (לִפְנֵי הַעֲנֵשׁ).

קִטְעַ 2

30. וּכְבֹר הִצַּלְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעַנֵשׁ מִשְׁפִּיל,
31. מִיַּד פְּרָעָה כִּי הָיָה גָּאָה וּמִן הַמִּשְׁחִיתִים.¹
32. וּכְבֹר בְּחִרְנוּ בָּהֶם מִדַּעַת מִבֵּין כָּל הָעַמִּים (בְּנֵי זְמַנִּם),
33. וְנִתְּנוּ לָהֶם מִן הָאוֹתוֹת אֲשֶׁר מִבְּחוּן בְּרוּר בּוֹ לָהֶם.
34. הִנֵּה אֱלֹהָ (בְּנֵי עַמָּד) אוֹמְרִים,
35. אֲנַחְנוּ נָמוּת פַּעַם אַחַת וְלֹא נָקוּם לְתַחֲיָה,
36. הִבִּיאוּ נָא אֶת אֲבוֹתֵינוּ (שֶׁכְּבֹר מִתּוֹ מִזְמָן) אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים.
37. הָאִם טוֹבִים הֵם מִבְּנֵי עַם תּוֹבֵעַ,² אוֹ מֵאֱלֹהָ אֲשֶׁר הָיוּ מִלְּפָנֶיהֶם, אֲשֶׁר הִשְׁמַדְנוּ אוֹתָם כִּי הָיוּ כּוֹפְרִים?
38. לֹא בָרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם לְשֵׁם מִשְׁחָקִים,³
39. לֹא בָרָאנוּ אוֹתָם אֶלָּא בְּאַמֶּת וְאוֹלָם מִרְבִּיתָם לֹא יֵדְעוּ.
40. יוֹם הַדִּין הוּא הַמּוֹעֵד לְכֻלָּם.

1. ר' סורת אל-קצצ 28 : 4.

2. תּוֹבֵעַ: תּוֹאֵר שֶׁל מַלְכֵי חֲמִיר הַקְדוּמִים בְּתִימָן.

3. ר' סורת צאד 38 : 27; וסורת אל-מואמנון 23 : 115 - 116.

41. יום לא יועיל בו איש לרעהו במאומה,¹ והם לא יוכלו להנצל,
42. אלא מי שירחם עליו אללה, כי הוא העזיז והרחום.
- קטע 3**
43. הנה עץ הזקום,²
44. מאכל לכופר,
45. רותח בבטנו של הכופר כמתכת צוקה,
46. כרתיחת המים החמים מאוד.
47. קחו אותו ואל אמצע גיהנם השליכוהו,
48. אחר שפכו על ראשו את ענש המים הרותחים.
49. טעם (את הענש), הן אתה העזיז והנכבד.³
50. הנה זה הוא אשר הטלתם ספק בו.⁴
51. אך יראי אללה יהיו במקום מבטחים,
52. בגנות ומענינות,
53. ללבשו משי וקטיפה (נחים) זה מול זה,
54. נוסף לכל זה, נשיא אותם עלמות צחורות עור ויפות עין,⁵
55. ויזמינו בהן (בגנות עדר) כל מיני פרות, והם בטוחים.
56. לא יטעמו בהן את המנות מלבד המנות הראשון, והוא ישמר אותם מפני ענש השאול,
57. כחסד מרבונד, וזוהי הזכיה העצומה.
58. אכן הורדנו אליך (מוחמד) אותו (הקוראן בלשונך בערבית), כדי שיזכרו.
59. לכן המיתן כי הם ממתינים.⁶

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 101 ; וסורת אל-מעארג' 70 : 10 - 11.

2. עץ הצומח בגיהנום ופריו מר מאוד והוא המאכל של הכופרים והחוטאים. ר' סורת אצ-צאפאת 62 : 66.

3. לשון לעג לכופרים.

4. ר' סורת אט-טור 52 : 13 - 15.

5. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 56, ופ' 58, ופ' 60.

6. ר' סורת אל-מוג'אדלה 58 : 21 ; וסורת עיאפר 40 : 51 - 52.

45

סִוֵּרַת אֶל-גִּ' אֶתְיָה הַפּוֹרְעִים בְּרָךְ

סורה זו נקראת «אֶל-גִּ' אֶתְיָה, הַפּוֹרְעִים בְּרָךְ», בגלל שהאנשים ביום הדין יכרעו על ברכיהם מעוצמת הפחד של היום ההוא. ר' פ' 28.

הביטוי «גִּ' אֶתְיָה» לא נזכר בסורה אחרת. אמנם הביטוי «גִּ'תִּי» נזכר בשני מקומות, בסורת מרים 19 : 68, ופ' 72. הורדה במכה אחרי סורת אד-דוח'אן 44, ופסוקיה שלושים ושבעה. קיבלה את שמה «הַפּוֹרְעִים בְּרָךְ» מפסוק עשרים ושמונה.

סורת אל-ג'אתייה 45

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. זֶהוּ סֵפֶר (הַקּוּרְאָן) הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם מֵאֵת אֱלֹהֵה הָעִיזוֹ וְהַחֲכָם.
3. אֲכֹן בְּשָׁמַיִם וּבְאַרְץ אוֹתוֹת לְמַאֲמִינִים,
4. וּבִבְרִיאָתְכֶם וְכָל אֲשֶׁר הִפִּיץ אֱלֹהֵה מִן הַחֵיָה הָרוֹמֶסֶת עַל הָאֶרֶץ אוֹתוֹת לְמַאֲמִינִים.
5. וּבַחֲלִיפוֹת הַלַּיְלָה וְהַיּוֹם וְהַנֶּשֶׁם אֲשֶׁר מוֹרִיד אֱלֹהֵה מִן הַשָּׁמַיִם, אֲשֶׁר יַחֲיֶה בּוֹ הָאֶרֶץ אַחֲרֵי מוֹתָהּ, וּבִכּוּן מִשָּׁב הָרוּחוֹת, אוֹתוֹת לָעַם מִשְׁכִּיל.
6. אֵלֶה אוֹתוֹת אֱלֹהֵה נִקְרָא אוֹתָם לִפְנֵיךְ בְּאַמֶּת אֲכֹן בְּאַיִזָה דְּבוּר אַחֲרֵי אֱלֹהֵה וְאוֹתוֹתָיו יֵאֲמִינוּ.
7. אוֹי לְכָל כְּזָבֹן מִרְבָּה חֲטָא,
8. הַשּׁוֹמֵעַ אֶת אוֹתוֹת אֱלֹהֵה וְקִרְאִים בְּפִנּוֹ וּמִמְשִׁיךְ בִּיהִירוֹתוֹ כְּאֵלוֹ לֹא שָׁמַע אוֹתָם, בְּשֹׁר לוֹ עַל עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.
9. כְּאֲשֶׁר נוֹדַע לוֹ דְּבַר מָה מְאוֹתוֹתֵינוּ, הוּא שֵׁם אוֹתָם לְלַעַג. אֵלֶה לָהֶם עֲנֹשׁ מִחֲפִיר.
10. מֵאַחֲרֵיהֶם גִּיהֶנֶם, וְלֹא יוֹעִילוּ לָהֶם מַעֲשֵׂיהֶם בְּמֵאוּמָה, וְאִם לֹא הָאֱלִילִים אֲשֶׁר עֲבָדוּ זֹלַת אֱלֹהֵה. צְפוּי לָהֶם עֲנֹשׁ עֲצוּם.
11. זֶהוּ (הַקּוּרְאָן) מִדְּרִיד מִן הַתַּעֲיָה, אֲבָל הַכּוֹפְרִים בְּאוֹתוֹת רַבּוֹנָם יַעֲנֹשׁוּ עֲנֹשׁ מִכְּאִיב מִן הַשָּׁמַיִם.

קטע 2

12. אֱלֹהֵה הוּא אֲשֶׁר הִכְפִּיף לָכֶם אֶת הַיָּם, לְמַעַן יִשּׁוּטוּ בּוֹ הַסְּפִינוֹת עַל פִּי פִקְדָתוֹ, וּלְמַעַן תִּבְקָשׁוּ לָכֶם פְּרִנְסָה בְּחִסְדּוֹ, וּלְמַעַן תּוֹדּוּ לוֹ,
13. וְהוּא אֲשֶׁר הִכְפִּיף לָכֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבְאַרְץ כְּחֶסֶד מִמֶּנּוּ, וּבִזָּה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים חוֹשְׁבִים.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

14. אָמַר (מוֹחֵמֵד) לַמַּאֲמִינִים לְסַלַּח לְאַלֶּה שְׁאִינֶם מֵאֲמִינִים בְּיוֹם הַדִּין שְׂבוּ יִגְמַל אֱלֹהֶה לְאַנְשִׁים כְּרָאוּי לָהֶם.
15. הָעוֹשָׁה טוֹב מִיִּטִּיב לַעֲצָמוֹ, וְהָעוֹשָׁה רַע מְזִיק לַעֲצָמוֹ, וּבִסוּף כֻּלְּכֶם אֶל רְבוֹנְכֶם תִּחְזְרוּ.
16. וּכְבָּר נָתַנוּ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) וְהַחֲכָמָה וְהַנְּבוּאָה, וּכְרָנְסוּ אוֹתָם מִן הַמְטַעֲמִים הַטּוֹבִים, וְרוֹמְמָנו אוֹתָם עַל פְּנֵי הָעַמִּים (בְּנֵי זִמְנֶם).
17. כֵּן נָתַנוּ לָהֶם הַבְּהָרוֹת עַל כָּל דָּבָר, וְלֹא נִחְלְקוּ בִּינֵיהֶם אֶלָּא לְאַחַר שְׁהָעֲנָקָה לָהֶם הַדַּעַת מִתּוֹךְ קִנְאָה זֶה בָּזָה. אָכֵן רְבוֹנָךְ יִשְׁפֹּט בִּינֵיהֶם בְּיוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים בְּאֶשֶׁר נִחְלְקוּ בּוֹ.
18. אֲנַחְנוּ קִבְּעֵנוּ לָךְ (מוֹחֵמֵד) דֶּרֶךְ יִשְׁרָה בְּאַמּוֹנָה, נִהַג עַל פִּיהָ וְאֶל תִּטָּה אַחֵר תַּאֲוֹת אֱלֹהֶה אֲשֶׁר אֵינֶם יוֹדְעִים,
19. כִּי הֵם לֹא יוֹעִילוּ לָךְ בְּפָנֶי אֱלֹהֶה מְאוּמָה, וְאָכֵן הַכּוֹפְרִים הֵם מְגַנִּים זֶה לָזֶה, וְאַלֶּה הוּא מְגֹן הַיִּרְאִים.
20. (הַקּוֹרְאֻ) הִזָּה, הוּא אוֹר לִבְנֵי אָדָם וְהַדֶּרְכָה וְרַחֲמִים לְאַנְשִׁים הַבְּטוּחִים בְּאַמּוֹנָתָם.
21. הָאֵם חוֹשְׁבִים אֵלֶה שֶׁבִּחְרוּ בַּכְּפִירָה, כִּי דִינָם אֶצְלָנוּ כְּדִין הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׁי הַטּוֹב? כִּי בַחֲיֵיהֶם וּבְמוֹתָם יִהְיוּ שְׁוִים זֶה לָזֶה? הֲרִי מָה רַע מִשְׁפָּטָם.

קטע 3

22. וְאַלֶּה בְּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּאַמֶּת, וּבִכְדֵי שִׁישְׁלָם לְכָל נֶפֶשׁ כְּמַעֲשִׂיהָ, וְהֵם (בְּנֵי הָאָדָם) לֹא יִקְפְּחוּ.
23. הֲרֵאִיתָ אֶת זֶה אֲשֶׁר לָקַח לוֹ לְאַלְהֵיו אֶת תַּאֲוָתוֹ? הַתַּעֲהוּ אֱלֹהֶה בְּיוֹדְעֵין וְיַחֲתֵם אֶת אֲזָנָיו וְלִבּוֹ, וְעָשָׂה עַל עֵינָיו כְּסוּת. מִי יוּכַל לְהַדְרִיךְ אוֹתוֹ אֶל דֶּרֶךְ הַיִּשָּׁר אַחֲרֵי אֱלֹהֶה? הָאֵם לֹא תִזְכְּרוּ?
24. הֵם (הַכּוֹפְרִים) אָמְרוּ, אֵין חַיִּים אֶלָּא הַחַיִּים שְׁלָנוּ בַּעוֹלָם הַזֶּה, נָמוֹת וְנַחֲיָה בַחַיִּים אֱלֹהֶה, וְרַק הַזִּמְן הוּא אֲשֶׁר יָמִית אוֹתָנוּ. אֵין הֵם יוֹדְעִים דָּבָר עַל זֹאת, וְהֵם רַק מִשְׁעָרִים.
25. כְּאֲשֶׁר קוֹרְאִים בְּפָנֵיהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּהִירִים, טַעֲנָתָם הִיא, הַשִּׁיבּוּ אֲבוֹתֵינוּ הַמֵּתִים לַתַּחֲיָה, אִם אַתֶּם צוֹדִקִים.
26. אָמַר, אֱלֹהֶה יַחֲיֶה אֶתְכֶם, אַחֵר כֶּךָ מִמֵּיתְכֶם, אַחֵר יֶאֱסַפְכֶם בְּיוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים אֵין סֶפֶק בּוֹ, וְאוּלַם מִרְבִּית בְּנֵי הָאָדָם לֹא יוֹדְעִים.

27. וּלְאַלְלָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וּבְיוֹם אֲשֶׁר תִּקְוִים שְׁעַת הַדִּין, הַמִּתְכַּחֲשִׁים יִהְיוּ מִפְּסִידִים.
28. אִז תִּרְאֶה וְהִנֵּה כָּל אָמָה כּוֹרַעַת, וְכָל אָמָה תִּזְמֹן אֶל פְּנֵקֶס הָרְשׁוּם שְׁלָה, לֵאמֹר, הַיּוֹם תִּגְמְלוּ כְּמַעֲשֵׂיכֶם.
29. זֶה פְּנֵקֶס הָרְשׁוּם שְׁלָנוּ יַעֲיֵד נִגְדְּכֶם בְּאַמַּת, כִּי אֲנַחְנוּ הִיֵּינוּ רוֹשְׁמִים אֶת כָּל מַעֲשֵׂיכֶם.
30. וְאוּלַם אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאָמִינוּ וַעֲשׂוּ טוֹב, יִכְנִיס אוֹתָם רְבוֹנָם (אֶל גֹּן עֵדֶן) בְּרַחֲמָיו, זֶה הַזְכִּיָּה הַמְּבַהֶקֶת.
31. בְּאֲשֶׁר לְכוֹפְרִים יִשְׁאָלוּ, הֲאֵם לֹא נִקְרָאוּ בְּפִנִּיכֶם אוֹתוֹתַי? אוּלַם אַתֶּם הַתִּנְשְׂאֶתֶם וְהִיִּיתֶם כּוֹפְרִים.
32. וְכַאֲשֶׁר אָמְרוּ לָכֶם, שֶׁהִבְטַחְתָּ אֵלֶּה תִּקְוִים, וְאִין סִפֵּק בְּבוֹא שְׁעַת הַדִּין. אֲמַרְתֶּם, אִין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים מָה הִיא שְׁעַת הַדִּין, כִּי לִפִּי דַעְתָּנוּ הִיא רַק דִּמְיוֹן שׁוֹא וְאִין אֲנוּ מֵאֲמִינִים בְּבוֹאָה.
33. וְאִז נִתְּגַלּוּ לָהֶם מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים וְיִקְיף אוֹתָם הָעֶנֶשׁ שֶׁהָיוּ לוֹעֲגִים לוֹ.
34. אִז נֶאֱמַר לָהֶם, הַיּוֹם נִשְׁכַּח אֶתְכֶם כְּשֵׁם שֶׁאַתֶּם שִׁכַּחְתֶּם אֶת הַפְּגִישָׁה שֶׁל הַיּוֹם הַזֶּה. לָכֵן מַעֲוֹנְכֶם יִהְיֶה גִיהֶנֶם וְאִין מִי שִׁיעֶזֶר לָכֶם,
35. מִשׁוּם שֶׁשִּׁמְתֶּם אוֹתוֹת אֵלֶּה לְלַעַג, וְחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הִתְעוּ אֶתְכֶם. הַיּוֹם לֹא יוֹצֵאוּ מִן הַגִּיהֶנֶם לְעוֹלָם וְלֹא יִתֵּר לָהֶם לְבַקֵּשׁ חַיִּינָה.
36. עַל כֵּן הִשְׁבַּח לְאַלְלָה רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְרַבּוֹן הָאָרֶץ, רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.
37. לוֹ הַהִתְנַשְּׂאוֹת בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְהוּא הָעֶזִּז וְהַחֲכָם.

46

סִוְרַת אַל-אַחְקַאף גְּבַעוֹת הַחוֹל

סורה זו נקראת «אַל-אַחְקַאף, גְּבַעוֹת הַחוֹל» משום שביטוי זה מוזכר בה, ואינו מוזכר במקום אחר בקוראן. «אַל-אַחְקַאף» היה מקום מגורם של בני עַאד אשר אללה הכחיד אותם בגלל כפירתם וחטאיהם הרבים. הורדה במכה אחרי סורת אל-ג'את' 45, ופסוקיה שלושים וחמשה. קיבלה את שמה «גְּבַעוֹת הַחוֹל» מפסוק עשרים ואחד.

סורת אל-אחקאף 46

חלק 26

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחָמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. הסֵפֶר הַזֶּה (הַקּוּרְאָן) הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם מַעֵם אֱלֹהֵי הָעֶזְרִי וְהַחֲכָם.²
3. לֹא בָּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם כִּי אִם בְּאֶמֶת וּלְמוֹעֵד מְסֻסִּים,³ אַךְ הַכּוֹפְרִים מַתְעַלְמִים מִמָּה שֶׁהִזְהִירוּ מִמֶּנּוּ (מִן הָעֶנֶשׂ שֶׁל יוֹם הַדִּין).
4. אָמֹר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל אֵלֶּה אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֲלֵיהֶם מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהֵי? הֲרָאוּ לִי מֶה הוּא אֲשֶׁר בָּרָאוּ מִן הָאָרֶץ? אוֹ אוֹלֵי יֵשׁ לָהֶם שְׁתַּפּוֹת בְּשָׁמַיִם? הֲבִיאוּ לִי סֵפֶר לִפְנֵי זֶה (הַקּוּרְאָן),⁴ אוֹ שְׂאִרִית מִדַּעַת, אִם אַתֶּם צוֹדֵקִים.
5. וּמִי תוֹעָה יוֹתֵר מֵאָדָם אֲשֶׁר בְּמָקוֹם אֱלֹהֵי קוֹרָא אֶל אֲשֶׁר לֹא יַעֲנֶה לוֹ עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים, וְהֵם (הָאֱלִילִים) לֹא שָׁמִים לֵב אֶל הַקּוֹרְאִים אֲלֵיהֶם?
6. וְכַאֲשֶׁר יֵאָסְפוּ בְּנֵי הָאָדָם (בְּיוֹם הַדִּין) יִהְיוּ (הָאֱלִילִים) לָהֶם לְאוֹיְבִים, וַיִּכְחִישׁוּ בַּעֲבוּדָתָם.
7. כַּאֲשֶׁר קוֹרְאִים בְּפִגְיָהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים, אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים לְאֶמֶת בְּבוֹאָה אֲלֵיהֶם, זֶהוּ כְּשׁוֹף בְּרוּר,⁵
8. אוֹ יֵאמְרוּ, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ (הַקּוּרְאָן). אָמֹר, אִם אָמְנָם בְּדִיתִי אוֹתוֹ, לֹא תוֹכְלוּ לְהִגֵּן עָלַי בְּפִנֵּי אֱלֹהֵי בְּמֹאמָה. הוּא הִיּוֹדַע בְּמָה אַתֶּם מְרַחֲבִים הַדְּבוּר. אֵין כְּמוֹהוּ עַד בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם, הוּא הַסּוֹלֵחַ וְהַרְחוּם.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

2. ר' סורת אל-ג'אתייה 45: 2.

3. ר' סורת אל-ח'ג'ר 15: 85; ר' סורת אר-רום 30: 8.

4. ספר אשר נגלה מן אללה שיעיד על אמיתות האלילים ושותפותם לאללה. בטוח, ספר כזה לא

נמצא. ר' סורת פאטר 35: 40.

5. ר' סורת סבא' 34: 43.

9. אָמַר, אֵינֶנִּי הָרָאוּשׁוֹן שֶׁנִּשְׁלַח בְּשָׁלִיחַ, וְאִין אֲנִי יוֹדֵעַ מַה יַּעֲשֶׂה בִּי וְלֹא בָּכֶם. אִין אֲנִי הוֹלֵךְ אֶלָּא אַחֲרֵי הַדָּבָר אֲשֶׁר יִגְלֶה אֵלַי, ¹ וְאִין אֲנִי אֶלָּא מִזְהִיר גָּלוּי.

10. אָמַר, מָה אַתֶּם חוֹשְׁבִים, אִם מֵאֵלֶּלָה הוּא (הַקּוֹרְאָן) וְאַתֶּם תִּכְחַשּׁוּ בוֹ, וְיִבְרַר לָכֶם עַל יְדֵי עֲדוּת אֶחָד מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַמֵּאֲמִין בְּאַמְתוּתוֹ וְאַתֶּם כּוֹפְרִים בוֹ בִּיהִירוּתְכֶם? אֵלֶּלָה אֵינּוּ מְדַרְיָךְ אֶת הַכּוֹפְרִים.

קטע 2

11. וְאַמְרוּ הַכּוֹפְרִים לַמֵּאֲמִינִים, לֹא הָיָה טוֹב (בְּאַמּוֹנָה בַּקּוֹרְאָן), לֹא הָיוּ מְקַדִּימִים אוֹתָנוּ לְהֵאֲמִין בוֹ, מִכֵּיּוֹן שֶׁהֵם לֹא הִדְרִכוּ בוֹ, הִרְיָהֶם אוֹמְרִים שֶׁהוּא שֶׁקֶר שֶׁל הַקְּדָמוֹנִים.

12. לִפְנֵינוּ הָיָה סִפְרוֹ שֶׁל מוֹסָא מוֹרֶה דָּרָךְ וְרַחֲמִים, וְסִפֵּר זֶה (הַקּוֹרְאָן) מַעֲדִיק אוֹתוֹ בַּשָּׁפָה הָעֲרַבִית כְּדִי לְהַזְהִיר אֶת הַכּוֹפְרִים וּבִשְׂוֹרָה טוֹבָה לַמֵּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב.

13. אָכֵן אֵלֶּה אֲשֶׁר אָמְרוּ, רְבוּנָנוּ הוּא אֵלֶּלָה, וְדַבְּקוּ בְּאַמּוֹנָתְם בְּאֵלֶּלָה, ² לֹא עָלִיהֶם פֶּחַד וְלֹא עָלִיהֶם יְגוֹן,

14. אֵלֶּה הֵם שׁוֹכְנֵי גֶן עֵדֶן יִהְיוּ בְּתוֹכּוֹ לְנֶצַח, גָּמוּל עַל מַה שֶּׁעָשׂוּ.

15. אֲנַחְנוּ צִוִּינוּ עַל הָאָדָם לְהִיטִיב לְהוֹרִיו, אָמּוּ נִשְׁאַה אוֹתוֹ בְּעֶצֶב וְיִלְדָה אוֹתוֹ בְּעֶצֶב. תִּקּוּפַת הָרִיוּנוּ וּגְמִילָתוֹ הִיא שְׁלוֹשִׁים חֳדָשִׁים. וּבִהֲגִיעוֹ לִפְרָקוֹ וּבִמְלִיאַת לוֹ אַרְבָּעִים שָׁנָה אָמַר, רְבוּנִי! לִמְדֵּנִי וְהִדְרָךְ אוֹתִי לְמַעַן אוֹדָה לָךְ עַל הַחֲסָדִים שֶׁגִּמְלָתְ לִי וּלְהוֹרִי, ³ וּמַעֲשִׂים טוֹבִים אֲשֶׁר יִהְיוּ לְרֹצוֹן לָךְ. וּבִרְכָנִי בְּאֲשֶׁר לְאַצְאֵאִי, כִּי שִׁבְתִּי אֵלֶיךָ וְאֲנִי מִן הַמִּתְמַסְרִים לָךְ (הַמְסַלְמִים).

16. מֵאֵלֶּה נִקְבַּל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים וְנִסְלַח עַל מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים. בְּתוֹךְ שׁוֹכְנֵי גֶן עֵדֶן הֵם, הַבְּטַחַת הָאֻמַּת אֲשֶׁר הִבְטַחָה לָהֶם.

17. (לֹא כֵן) הָאִישׁ אֲשֶׁר אָמַר לְהוֹרִיו, אוֹי לָכֶם! ⁴ כִּיצַד אַתֶּם מִפְחִידִים אוֹתִי שְׂאָקוּם (מִקְבָּרִי) עִם כָּל הַדּוֹרוֹת שֶׁחָלְפוּ לִפְנֵי (וְלֹא קִם אִישׁ לְתַחֲנִיחָה)? וְהֵם מִבְּקָשִׁים עֲזָרָה מֵאֵלֶּלָה, אוֹי לָךְ! הֵאֲמִין! הֵן הַבְּטַחַת אֵלֶּלָה אֻמַּת הָיָא. אִךְ הוּא אוֹמֵר, אִין זֶה אֶלָּא מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל הַקְּדָמוֹנִים.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 50 ; ר' סורת אל-אעראף 7 : 203 ; ר' סורת יונוס 10 : 15.

2. ר' סורת פוצלת 41 : 30.

3. ר' סורת אנ-נמל 27 : 18 ; וסורת לוקמאן 31 : 14.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 23 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 67.

18. אלה הם אשר בצדק נחרץ עליהם הדבר יחד עם אמות מן הג'ן והאדם אשר חלפו לפנייהם, הם היו מן המפסידים.¹
19. ולכל דרגות לפי מעשיהם,² (ואללה) ישלם להם את שכר מעשיהם, והם לא יעשקו.
20. וביום אשר יאגו הכופרים על האש. (אז יאמר להם), כליתם טובכם בחיי העולם הזה והתענגתם בו, והנה היום תשלמו בענש מחפיר על התנשאותכם בארץ בלי צדק, ועל פשעיהם.

קטע 3

21. וזכר את אחי עאד³ בהזיירו את עמו באל-אחקאף.⁴ וכבר חלפו המזהירים לפניו ואחריו, לאמר, עבדו רק את אללה, כי ירא אני (פן יבוא) עליכם ענש יום גדול.
22. ואמרו, האם באת להעבירנו מעבודת אלהינו? הבא עלינו את הענש שאתה מפיחידנו בו, אם אתה צודק.
23. ואז אמר להם, רק אללה יודע זאת, ואני רק מוסר לכם את הדבר אשר נשלחתי בו,⁵ אולם רואה אני כי אנשים נבערים אתם.
24. כאשר ראו אותו (הענש ששאלו הוד להביא עליהם) כעננת מטר מתקרבת ופונה אל עמקיהם, אמרו, זהו ענן מטר שמביא לנו גשם. ולא הוא! זהו הדבר אשר בקשתם להחישו, רוח הנושאת ענש מכאיב,
25. שהשמידה כל דבר לפי פקדת רבוּנה, ולא נראה מהם עוד דבר זולת משכנותיהם (השוממים). כך נגמל לעם הפושעים.
26. וכבר בססנו אותם בצורה שלא בססנו אתכם כמותם, ונתנו להם אֶזְנִים לשמע, ועינים לראות, ולבבות להבין. אך אֶזְנִיהֶם ועיניהם ולבבותיהם לא הועילו להם במאומה, כי הם הכחישו את אותות אללה, ואז הקיפם הענש שלעגו לו.

1. ר' סורת פוצלת 41 : 25.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 132.

3. הכוונה היא לנביא הוד.

4. אל-אחקאף : גבעות החול. המונח אל-אחקאף השתרש כשם המקום בתימן שבו שכנו בני עאד.

5. ר' סורת אל-אעראף 7 : 68.

קטע 4

27. וּכְבֹר הַשְׁמִדְנוּ אֶת אֲשֶׁר סָבִיבְכֶם מִן הָעָרִים (כְּמוֹ עֲדָה וְת' מוֹד וּבְנֵי עַם לוֹט), וּנְבָאָר (לָהֶם) הָאוֹתוֹת בְּתַקְוָה שְׁיִחְזְרוּ בְּתִשּׁוּבָה.
28. וְלִמָּה לֹא עָזְרוּ לָהֶם הָאֱלִילִים אֲשֶׁר לָקְחוּ לָהֶם מִבְּלַעַדִי אֶלְלָה לְמַעַן יִקְרְבוּ אוֹתָם לְאֶלְלָה? לֹא, כִּי זָנְחוּ אוֹתָם. זֶה הַשִּׁקָּר אֲשֶׁר שָׁגוּ בוֹ וְאֲשֶׁר בָּדוּ אוֹתוֹ.
29. כְּאֲשֶׁר שָׁלַחְנוּ אֶלֶיךָ חֲבוּרָה מִן הַג' (הַשָּׂדִים), לְהַקְשִׁיב לְקוֹרְאָו. וְכְאֲשֶׁר בָּאוּהוּ, אָמְרוּ, הַקְשִׁיבוּ בְּהִתְרַכְּזוּת. וְכְאֲשֶׁר תִּמָּה קְרִיאָתוֹ, פָּנוּ וְהִלְכוּ אֶל בְּנֵי עַמָּם מִזְהִירִים אוֹתָם.¹
30. אָמְרוּ, הוּא בְּנֵי עַמָּנוּ! הִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׁמַעְנוּ סִפְרָא אֲשֶׁר הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם אַחֲרֵי מוּסָא מִצְדִּיק אֶת אֲשֶׁר לִפְנָיו, וּמִדְרִיךְ אֶל הָאֱמֶת וְאֶל הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.
31. הוּא בְּנֵי עַמָּנוּ! הָעֲנוּ לְקוֹרָא אֶל אֶלְלָה (מוֹחֲמַד) וְהָאֲמִינוּ בוֹ, כְּדֵי שְׁיִסְלַח לָכֶם עַל חֲטָאֵיכֶם וְיָגוּ עֲלֵיכֶם מִפְּנֵי עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.
32. וְאֲשֶׁר לֹא יַעֲנֶה לְקוֹרָא אֶל אֶלְלָה, לֹא יַעֲלֶה בְּיָדוֹ לְחִמֶּק בְּאַרְצָא, וְאִין לוֹ מִבְּלַעַדִי מִגְנִים. אֶלְלָה הִם בְּתַעֲזִיחַ בְּרוּרָה.
33. הָאֵם לֹא יָרְאוּ כִּי אֶלְלָה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְלֹא הִתְעַיֵּף בְּבְרִיאָתָם, יָכֹל לְהַחֲיוֹת אֶת הַמֵּתִים? אַכֹּן הוּא הַכֹּל-יָכֹל.
34. וּבִיּוֹם אֲשֶׁר יֵצְגוּ הַכּוֹפְרִים עַל הָאֵשׁ, (וְאָמְרָא לָהֶם), הַאִין זֹאת אֱמֶת? וְיֵאמְרוּ, אֲמָנָם כֵּן, חֵי רְבוּנָנוּ. וְיֵאמְרוּ, טַעְמוֹ אֲפּוֹא אֶת הָעֲנֹשׁ, עֲקֵב אֲשֶׁר כָּפַרְתֶּם.²
35. לָכֵן, הִמָּתֵן בְּסִבְלָנוּת כְּאֲשֶׁר הִמָּתִינוּ הַשְּׁלִיחִים הַיְצִיבִים בְּרוּחַם, וְאֶל תִּבְקֵשׁ לְהַחֲיֵשׁ לָהֶם (לְכּוֹפְרִים הָעֲנֹשׁ), כִּי בִיּוֹם שְׁיִרְאוּ מֶה שְׁנֹעֵד לָהֶם (מִהָעֲנֹשׁ), יִחְשְׁבוּ כִּי נִשְׁאָרוּ בַחַיִּים רַק שְׁעָה אַחַת מִן הַיּוֹם. כִּי בְּסוּפּוֹ שֶׁל דָּבָר! לֹא יִשְׁמְדוּ אֲפּוֹא (זוֹ הַזְהָרָה לָהֶם) אֶלְאִי הַמְשַׁחֲתִים.

1. ר' סורת אל-ג'ן 72 : 1 - 16.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 106 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 35.

47

סִוֵּרַת מוֹחְמַד מוֹחְמַד

סורה זו נקראת «מוֹחְמַד» משום ששם הנביא מוזכר בה בפסוק 2. השם «מוֹחְמַד» מוזכר ארבע פעמים בקוראן. ר' סורת אאל עמראן 3 : 144 ; סורת אל-אחזאב 33 : 40 ; סורת מוחמד 47 : 2 ; וסורת אל-פתח 48 : 29. ופעם אחת מוזכר בשם «אחמד», ר' סורת אצ-צף 61 : 6. הורדה במדינה אחרי סורת אל-חדיד 57, ופסוקיה שלושים ושמונה. קיבלה את שמה «מוֹחְמַד» מפסוק שניים.

סורת מוחמד 47

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

קטע 1

1. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְהִרְחִיקוּ (אֲנָשִׁים) מִן הַשְּׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, הוּא הַכְּשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.¹
2. אֵד אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב, וְהֶאֱמִינוּ בְּאֲשֶׁר הוֹרֵד אֶל מוֹחַמַּד מִן הַשָּׁמַיִם שֶׁהוּא הָאֱמֶת מֵאֵת רַבּוֹנָם, יְכַפֵּר לָהֶם מִרְעוּתֵיהֶם וְיִיטִיב לָהֶם.
3. אֲכֹן הַכּוֹפְרִים הוֹלְכִים אַחֲרֵי הַשִּׁקָּר, וְהַמַּאֲמִינִים הוֹלְכִים אַחֲרֵי הָאֱמֶת מֵאֵת רַבּוֹנָם. כִּכֶּה יִמְשַׁל אֱלֹהָ לִבְנֵי אָדָם אֶת מִשְׁלֵיהֶם.
4. בְּפָגְשְׁכֶם בְּקָרֵב אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, הִכּוּ בָהֶם עַל כָּל צוֹאֲרָ² עַד שֶׁתִּגְבְּרוּ עֲלֵיהֶם וְשִׁמְרוּ הַיָּטֵב עַל הַשְּׁבוּיִים,³ וְאוֹלָם אַחֲרֵי כֵן תִּשְׁחָרְרוּ אוֹתָם מִתּוֹךְ חֲנִינָה אוֹ תְּמוּרַת פְּדִיוֹן עַד אֲשֶׁר תִּפְסִיק הַמִּלְחָמָה. כְּזֹאת, וְלוֹ רָצָה אֱלֹהָ הִיָּה בְּעַצְמוֹ מְכַנֵּיעַ אוֹתָם, אֵד הוּא רָצָה לְהַעֲמִידְכֶם בְּמִבְחָן זֶה מוֹל זֶה. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר נָפְלוּ בַּמִּלְחָמָה בְּשְׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, הוּא לֹא יִכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
5. כִּי הוּא יִדְרִיךְ אוֹתָם וַיִּשְׁפֹּר אֶת מַצָּבָם (בְּעוֹלָם הַבָּא),
6. וַיִּכְנִיס אוֹתָם לְגֹן עֵדֶן, אֲשֶׁר הוּא כָּבֵר הוֹדִיעַ לָהֶם עָלָיו.
7. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אִם תַּעֲזְרוּ לָדֵת שֶׁל אֱלֹהָ הוּא יַעֲזֹר לָכֶם וַיִּתֵּן לָכֶם כּוֹחַ בְּקָרֵב (נִצְחוֹן).
8. אֵד הַכּוֹפְרִים כָּלִיוֹן לָהֶם, וְהוּא יִכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
9. זֹאת בְּאֲשֶׁר מֵאִסּוֹ אֶת אֲשֶׁר הוֹרִיד אֱלֹהָ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, לָכֵן הַכְּשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
10. הָאִם לֹא סִירוּ בְּאָרֶץ וְרָאוּ מֶה הִיָּתָה אַחֲרִית קוֹדְמֵיהֶם? אֱלֹהָ הַשְּׁמִיד אוֹתָם, כִּד תִּהְיֶה גַם אַחֲרִית הַכּוֹפְרִים,
11. מִשּׁוּם שֶׁאֱלֹהָ מִגֹּן עַל הַמַּאֲמִינִים, וּבְאֲשֶׁר לַכּוֹפְרִים אֵין כָּל מִגֹּן לָהֶם.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 167 ; וסורת אנ-נחל 16 : 88.

2. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 12.

3. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 67.

קטע 2

12. אֱלֹהִים יִכְנִס אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב לַגִּנוּת זֹרְמִים מִתַּחְתִּיהֶם הַנִּהְרֹת. אֲדָּה הַכּוֹפְרִים יִתְעַגְּגוּ וַיֹּאכְלוּ (בְּעוֹלָם הַזֶּה) כְּמוֹ שְׂאוֹכְלוֹת הַבְּהֵמוֹת, (וּבְעוֹלָם הַבָּא) הָאֵשׁ תִּהְיֶה מְשַׁכֵּן לָהֶם.
13. וְכַמָּה עָרִים חֲזָקוֹת יוֹתֵר מֵעִירָךְ (מִכָּה) שֶׁהוֹצִיָּאָה אוֹתָךְ הַשְּׂמִדָנוּ וְלֹא הָיָה לָהֶם כָּל עוֹזֵר.
14. הַדּוֹמָה מִי שֶׁבִּגְדּוֹ הוֹכָחָה מִרְבוּנוֹ לָזֶה שֶׁמַּעֲשָׂיו יָפִים וְטוֹבִים רַק בְּעֵינֵי עַצְמוֹ וְהוּא הֶלֶךְ רַק אַחֲרֵי יִצְרָיו?
15. הַמֶּשֶׁלׁ שֶׁל הַגֵּן אֲשֶׁר הִבְטַח לִיְרֵאִים,¹ תּוֹכוֹ נִהְרֹת שֶׁל מִים אֲשֶׁר לֹא יִסְרִיחוּ, וְנִהְרֹת חֶלֶב אֲשֶׁר לֹא שׁוֹנֶה טַעְמוֹ, וְנִהְרֹת יַיִן נְעִים לְשׁוֹתִים, וְנִהְרֹת דָּבֶשׁ מְזֻכָּךְ. וְלָהֶם בְּתוֹכוֹ מִכָּל פְּרִי, וְסִלִּיחָה מֵאֵת רְבוּנָם. הָאֵם זֶה דּוֹמָה לָאֱלֹהִים הַשּׁוֹהִים לְנֶצַח בָּאֵשׁ, וְאֲשֶׁר יִשְׁקוּ בָּהּ מִים רוֹתְחִים אֲשֶׁר יִכְרְתוּ מֵעֵיהֶם?
16. וַיֵּשׁ בָּהֶם אֲשֶׁר יֵאָזִין אֵלֶיךָ, וְאוֹלָם בְּצִאתָם מֵאֶצְלֶךָ, יֹאמְרוּ אֶל מִי שֶׁתִּנָּה לָהֶם הַדַּעַת, מַה זֶּה אָמַר זֶה עָתָה? הֵם אֱלֹהִים אֲשֶׁר אֵטֶם אֱלֹהִים אֶת לְבוֹתֵיהֶם וְהֵם הוֹלְכִים אַחֲרֵי יִצְרֵיהֶם.
17. אֲדָּה אֱלֹהִים אֲשֶׁר קִבְּלוּ אֶת הַהִדְרָכָה, אוֹתָם יוֹסִיף אֱלֹהִים לְהִדְרִיךְ וַיִּתֵּן יָרָאתָם אֶת אֱלֹהִים.
18. הַמַּחֲכִים הֵם לַשַּׁעַת הַדִּין שֶׁתְּבוֹא עֲלֵיהֶם לְפָתַע? הֲלֹא כָּבֹר בָּאוּ סִימָנֶיהָ, וּמָה יוֹעִיל לָהֶם אִם תְּבוֹא לְהִזְכֵּר?
19. (הוּא הַנְּבִיא!) דַּע כִּי אֵין אֵל זוֹלָת אֱלֹהִים, וּבִקֵּשׁ סִלִּיחָה עַל חֲטָאֶיךָ וְחֲטָאֵי הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת, אֱלֹהִים יוֹדַע אֶת כָּל הַסִּתּוּבּוֹתֶיכֶם בְּצִאתְכֶם בְּמִשְׁךְ הַיּוֹם וּבְבוֹאֲכֶם בַּלֵּילָה.

קטע 3

20. הַמַּאֲמִינִים אוֹמְרִים, הֲלוֹאִי וְהוֹרְדָה סוּרָה מִן הַשָּׁמַיִם (הַמִּצְוָה לְהִלָּחֵם בַּכּוֹפְרִים)! וְכֹאֲשֶׁר הוֹרְדָה סוּרָה בְּרוּרָה וְנִזְכָּר בָּהּ דָּבָר הַמִּלְחָמָה, תִּרְאָה אֱלֹהִים אֲשֶׁר יֵשׁ מַחֲלָה בְּלְבוֹתֵיהֶם מִבֵּיטִים עֲלֶיךָ כְּמַתְעַלְפִּים מִפֶּחַד הַמָּוֶת.² הֵן רְאוּיִים יוֹתֵר הָיָה לָהֶם,

1. ר' סורת אר-רעד 13 : 35.

2. ר' סורת את-תובה 8 : 86.

21. לַצִּית וּלְדַבֵּר בְּכִנּוּיָּה, וְכַאֲשֶׁר נִתְּרַץ הַדִּבָּר וַעֲלִיָּהֶם לַצֵּאת לְמַלְחָמָה, לוֹ הָיוּ כְּנִים עִם אֵלֶּהָ, הִזָּה טוֹב יוֹתֵר לָהֶם.
22. הִיתָכוֹן כִּי כָּל פַּעַם שֶׁפָּגַעְתֶּם עֶרְוַת תְּשָׁחִיתוֹ בְּאַרְץ וְתִתְנַכְּלוּ לְקִרְוֵי מִשְׁפָּחָה שְׁלָכֶם?
23. אֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר קָלַל אוֹתָם אֵלֶּהָ, וַיַּעֲשֵׂם חֲרָשִׁים, וַיַּעֲזֹר עֵינֵיהֶם.
24. לָמָּה לֹא יַעֲמִיקוּ הַבְּנֵה בְּקוֹרְאָן? אוֹ הָאֵם נְעוּלִים לְבוֹתֵיהֶם?
25. אֵלֶּה שֶׁנִּטְשׁוּ אֶת הַהִדְרָכָה וְהָאֲמוּנָה לְאַחַר שֶׁכָּבַר הַתְּבַרְרָה לָהֶם הַהִדְרָכָה, הַשֵּׁטָן הוּא שֶׁהִסִּיתָם וְעוֹדְדָם,
26. זֹאת בְּגִלְל שֶׁאָמְרוּ (הַכּוֹפְרִים) לָאֵלֶּה שֶׁשָּׂנְאוּ אֶת מֶה שֶׁהוֹרִיד אֵלֶּהָ (הַיְּהוּדִים), נִשְׁמַע לָכֶם בְּמַקְצֵת הַדְּבָרִים, וְאוּלַם אֵלֶּהָ יוֹדֵעַ סוּדוֹתֵיהֶם.
27. אִידֵּי יִהְיֶה הַמַּצָּב שֶׁלָּהֶם כַּאֲשֶׁר יוֹצִיאוּ הַמַּלְאָכִים אֶת נְשָׁמוֹתֵיהֶם וַיָּכּוּ עַל פְּנֵיהֶם וְאַחֲרֵיהֶם?
28. מִשּׁוֹם שֶׁהָלְכוּ אַחֲרֵי מֶה שֶׁמִּרְגִּזוּ אֶת אֵלֶּהָ וְדָחוּ אֶת מֶה שֶׁמִּשְׁבִּיעַ אֶת רְצוֹנוֹ, וְלָכוֹ יִתְבַטֵּל עֲמָלָם.
29. הָאֵם חָשְׁבוּ אֵלֶּהָ אֲשֶׁר חָלִי בְּלִבְבוֹתֵיהֶם, שֶׁלֹּא יִגְלֶה אֵלֶּהָ אֶת מִשְׁטָמָתָם?
- קטע 4**
30. לוֹ רְצִינוּ הָרְאִינוּ אוֹתָם לָךְ, וְהִיתָ מְכִיר אוֹתָם בְּאוֹתוֹתֵיהֶם וּבְנִימַת דְּבוּרָם הַמִּיחָדָת. כִּי אֵלֶּהָ יוֹדֵעַ מַעֲשֵׂיכֶם.
31. אֲנַחְנוּ נִבְחוּ אֶתְכֶם לְמַעַן יָדַע הַמוֹג' אֶהְדִּין (הַנְּאֻבָּקִים בְּשָׂבִיל שֶׁל אֵלֶּהָ) מִכֶּם וְאֶת הַמִּתְאַזְרִים בְּסִבְלָנוֹת וְנִבְחֹן אֶת דְּבָרְכֶם.
32. אַכֹּן, אֵלֶּהָ אֲשֶׁר כָּפְרוּ וּמָנְעוּ אַחֲרֵים מִלְּלַכְתָּ בְּשָׂבִיל שֶׁל אֵלֶּהָ, וְהַתְּנַגְּדוּ לְשָׁלִיחַ לְאַחַר שֶׁהִדְרִכּוּ, לֹא יִזְיָקוּ לְאֵלֶּהָ בְּמֵאוּמָה, וְהוּא יִכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
33. הוּי הַמַּאֲמִינִים! צִיתוֹ לְאֵלֶּהָ וְצִיתוֹ לְשָׁלִיחַ (מוֹחַמַד), וְאַל תִּבְטְלוּ אֶת (גְּמוּל) מַעֲשֵׂיכֶם (בְּכַפִּירָה).
34. אֵלֶּהָ אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְהִרְחִיקוּ אַחֲרֵים מֵעַל הַשָּׂבִיל שֶׁל אֵלֶּהָ וּמֵתוֹ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים, לֹא יִסְלַח לָהֶם אֵלֶּהָ.
35. לֹא תִשְׁפִּילוּ אֶת עַצְמְכֶם, וְאַל תִּזְמִינוּ אֶת הָאוֹיֵב לְשָׁלוֹם (לְהַפְסֵקָת הַמַּלְחָמָה), כִּי אַתֶּם הָעֲלִיּוֹנִים (הַמִּנְאָחִים), וְאַלֵּהָ עִמְכֶם וְלֹא יִפְחִית אֶת שְׁכָר מַעֲשֵׂיכֶם.

36. אֲכֹן חֵי הָעוֹלָם הִזָּה רַק מִשְׁחָק וְשַׁעֲשׁוּעֵי שָׁוְא.¹ אִם תִּאֲמִינוּ וְתִירְאוּ אֶת אֱלֹהָ, יִתֵּן לָכֶם אֶת שְׂכָרְכֶם וְלֹא יִשְׁאֹל מִכֶּם הוֹנֶכֶם.
37. אֲכֹן אִם יִשְׁאֲלֶכֶם אוֹתוֹ וְיִלְחֹץ אֶתְכֶם, הִיִּיתֶם מְקַמְצִים וַיִּגְלֶה מִשְׁטֵמַתְכֶם.
38. הִנֵּה אַתֶּם נִקְרָאִים לְהוֹצִיא הוֹנֶכֶם בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָ, וְאוֹלָם יֵשׁ בְּכֶם מְקַמְצִים. כָּל הַמְקַמֵּץ, מְקַמֵּץ רַק עַל עֲצָמוֹ. אֱלֹהָ הוּא הָעֹשִׂיר וְאַתֶּם הָעֲנִיִּים. אִם תִּפְנּוּ עֲרֹף מִיִּרְכָּם בְּאַחֲרִים וְהֵם לֹא יִהְיוּ כְּמוֹכֶם.

48

סִוֵּרַת אֶל-פֶּתַח הַנֶּצְחוֹן הַמְּזֹהֵיר

סורה זו נקראת «אֶל-פֶּתַח, הַנֶּצְחוֹן הַמְּזֹהֵיר» משום שהיא פותחת בבשורה טובה למאמינים בנצחון מזהיר כביבוש ח'יבר ושחרור מכה מן הכופרים והחזרתה אל חיק האסלאם לעולם.

הורדה במדינה אחרי החזרה מאל-חודיביה, ואחרי סורת אל-ג'ומועה 62, ופסוקיה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «אֶל-פֶּתַח» מפסוק אחד.

סורת אל-פתח 48

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. אֲנַחְנוּ הַנִּחְלָנוּ לָךְ (מוֹחַמַּד) נִצָּחוֹן מִזְהִיר,¹
2. לְמַעַן יִסְלַח לָךְ אֱלֹהֵ לְרֹאשׁוֹנִים מִרְעוּתֶיךָ וּלְאַחֲרוֹנִים, וְיִשְׁלִים אֶת חֲסִדוֹ
עֲלֶיךָ, וְיִדְרִיךְ אוֹתְךָ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר,
3. וְהוּא יַעֲנִיךָ לָךְ נִצָּחוֹן אֵיתָן.
4. הוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד אֶת הַשְּׂכִינָה בְּלִבּוֹת הַמֶּאֱמִינִים,² לְמַעַן יוֹסִיפוּ אֱמוּנָה
עִם אֱמוּנָתָם. לְאֱלֹהֵ גִדּוּדֵי הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹהֵ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
5. לְמַעַן יִכְנִיס אֶת הַמֶּאֱמִינִים וְהַמֶּאֱמִינוֹת אֶל גְּנוֹת זֹרָמִים תַּחְתִּיהֶן
הַנְּהָרוֹת, לְעוֹלָמִים יִשְׁאָרוּ בָּהֶן, וְיִכְפֹּר לָהֶם מִרְעוּתֵיהֶם. וְזוֹהִי זִכְיָה
עֲצוּמָה אֲצֵל אֱלֹהֵ.
6. וְהוּא יַעֲנִישׁ אֶת הַצְּבוּעִים וְאֶת הַצְּבוּעוֹת, וְאֶת הַפְּגָנִיִּים וְאֶת הַפְּגָנוּת
הַחוֹשְׁבִים עַל אֱלֹהֵ מַחֲשָׁבָה רָעָה, וְיִשְׁיֵב רָעָתָם בְּרֹאשָׁם. אֱלֹהֵ כָּעֵס
עֲלֵיהֶם וְקָלַל אוֹתָם, וְהִכִּין לָהֶם אֶת גִּיהֶם, הַמַּעֲוֹן הַגָּרוּעַ בִּיּוֹתָר.
7. לְאֱלֹהֵ גִדּוּדֵי הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹהֵ עִזּוֹ וְחָכֵם.
8. (הוּא הַנְּבִיא) אֲנַחְנוּ שֶׁלַּחְנוּ אוֹתְךָ לְעַד, וְלִמְבַשֵּׁר, וְלִמְזַהֵר,³
9. לְמַעַן תִּאֲמִינּוּ בְּאֱלֹהֵ וּבִשְׁלִיחוֹ וְתַעֲזְרוּ לוֹ וְתוֹקִירוּ אוֹתוֹ, וְתִשְׁבְּחוּ אוֹתוֹ
(אֱלֹהֵ) בְּקֹר וְעָרֵב.
10. הַנִּשְׁבָּעִים לָךְ אֱמוּנִים, אֲכֹן לְאֱלֹהֵ יִשְׁבָּעוּ אֱמוּנִים. יָד אֱלֹהֵ עֲלִיזָה עַל
יְדֵיהֶם. כָּל הַמִּפְרֵ הַתַּחֲבִּיבוֹתוֹ לְאֱלֹהֵ בְּעָצֵם עוֹשֶׂה זֹאת לְרַעַת עֲצָמוֹ. וְכָל
הַמִּקְיִם אֶת אֲשֶׁר הַתַּחֲבִּיב לְאֱלֹהֵ, יִתֵּן לוֹ שָׂכָר עֲצוּם.

קטע 2

11. הַשְּׂבָטִים שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר שֶׁנִּשְׁאָרוּ בְּבִתְיָהֶם וְלֹא הִצְטָרְפוּ אֵלֶיךָ (בְּצִאֲתְךָ
לְמַעַרְכָּה) יֹאמְרוּ לָךְ, עֲסוּקִים הָייְנוּ בְּרִכּוּשֵׁנוּ וּבְמִשְׁפָּחוֹתֵינוּ, לָכֵן בָּקָשׁ
סְלִיחָה עֲבוּרֵנוּ, הֵם אוֹמְרִים בְּפִיהֶם אֶת אֲשֶׁר אֵין בְּלִבּוֹתֵיהֶם. אָמַר, לָמִי

1. הנצחון המזהיר, הוא חווה חודיביה שנערך בשנת 6 / 628, בין הנביא מוחמד וכופרי קוריש.

2. ר' סורת אל-בקהר 2: 248; וסורת את-תובה 9: 26, ופ' 40.

3. ר' סורת אל-אחזאב 33: 45.

תַּעֲמֹד זְכוּת לְמַעַנְכֶם אֲצֵל אֱלֹהָ, אִם יִרְצֶה לְהַזִּיק לָכֶם אוֹ יִרְצֶה לְהוֹעִיל לָכֶם! אָכֵן, אֱלֹהָ בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

12. חֲשַׁבְתֶּם כִּי הִשְׁלִיחַ וְהִמָּאֲמִינִים לֹא יַחֲזִרוּ אֶל בְּנֵי בֵּיתֶם לְעוֹלָם, וַיְהִי־הָ הַדָּבָר יָפָה בְּלִבּוֹתֵיכֶם. וַתַּחֲשֹׁבוּ מַחֲשָׁבָה רָעָה וַתִּהְיוּ עִם אֲבוֹד.¹

13. לְכָל מִי שֶׁאִינוּ מֵאֲמִין בְּאֱלֹהָ וּבִשְׁלִיחוֹ, הִנֵּה הוֹעֲדֵנוּ לְכּוֹפְרִים לְהַבָּה.

14. לְאֱלֹהָ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, סוֹלַח לְאִשֶּׁר יִרְצֶה, וּמַעֲנִישׁ אֶת אִשֶּׁר יִרְצֶה, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרוּחוֹ.²

15. כַּאֲשֶׁר תִּצְאוּ לְקִרְאָת שָׁלָל, יִגִּדּוּ הַנִּשְׁאָרִים בְּבִתְיָהֶם, הֲרָשׁוּ לָנוּ לְהַצְטָרֵף אֵלֵיכֶם. הֵם רוֹצִים לְשַׁנוֹת אֶת הַבְּטָחַת אֱלֹהָ לָכֶם. אָמַר לָהֶם, לֹא תִצְטָרְפוּ אֵלֵינוּ כִּי כֵּךְ אָמַר אֱלֹהָ מִקֶּדֶם. וְהֵם יֹאמְרוּ, לֹא כִּי מִקְנָאִים אַתֶּם בָּנוּ (שֶׁנִּקַּח חֵלֶק מִן הַשָּׁלָל). כִּי מַעֲט הוּא אִשֶּׁר יָבִינוּ (מִהַחֲלָטוֹת אֱלֹהָ).

16. אָמַר לַשִּׁבְטִים שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר שֶׁנִּשְׁאָרוּ בְּבִתְיָהֶם וְלֹא הִצְטָרְפוּ לְקָרֵב (בְּמִקְרִים קוֹדְמִים), אַתֶּם תִּקְרְאוּ לְהַלְחֵם בְּאִנְשֵׁי עִז חֲזָקִים,³ אֲלֵא אִם יִקְבְּלוּ דַת הָאִסְלָאם בְּלִי מַלְחָמָה. אִם תִּצְיָתוֹ וַתִּלְחַמוּ לְמַעַן אֱלֹהָ, הוּא יַעֲנִיק לָכֶם שָׂכָר טוֹב, וְאִם תִּפְנוּ עֲרָף כְּמוֹ שֶׁפָּגִיתֶם עֲרָף לְפָנֵינוּ, יַעֲנִישְׁכֶם עֲנֵשׁ מִכְּאִיב.

17. אֵין עַל הָעוֹר חֲטָא, וְאֵין עַל הַפֶּסֶח חֲטָא, וְאֵין עַל הַחוּלָה חֲטָא⁴ (אִם לֹא יִצְאוּ לְמַלְחָמָה). וּמִי שֶׁמָּצִית לְאֱלֹהָ וְלִשְׁלִיחוֹ אוֹתוֹ יִכְנִס אֱלֹהָ לְגָנִים שְׁמַתְחָתָם נְהִרוֹת זוֹרְמִים. אֲמַנֶּם, הָאָדָם הַבָּרִיא הַמְּשִׁתַּמֵּט הוּא יַעֲנִישׁ אוֹתוֹ בְּעֵנֶשׁ מִכְּאִיב.

קִטְעַ 3

18. אֱלֹהָ מִרְצָה מִהִמָּאֲמִינִים אִשֶּׁר נִשְׁבְּעוּ לָךְ (מוֹחֲמֵד) שְׁבוּעַת אֲמוּנִים תַּחַת הָעֵץ,⁵ וְהוּא יָדַע אֶת אִשֶּׁר בְּלִבּוֹתֵיָהֶם וְהוֹרִיד אֶת הַשְּׂכִינָה עֲלֵיהֶם⁶ וְגַמַּל לָהֶם בְּנִצְחוֹן מִהִיר (קְרוֹב),

19. וּבִלְקִיחַת שָׁלָל רַב, כִּי אֱלֹהָ הוּא עֲזוּז וְחָכָם.

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 18.

2. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 284 ; וסורת אל-מאאידה 5 : 40.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 5 ; וסורת אנ-נמל 27 : 33.

4. ר' סורת אנ-נור 24 : 61.

5. המוסלמים נשבעו לנביא תחת העץ באל-חודיביה להילחם נגד קוריש במכה. השבועה הזו לנביא נקראת «שבועת שביעות הרצון».

6. ראה לעל פסוק 4 והערה שם.

20. אֱלֹהֵה הַבְּטִיחַ לָכֶם כִּי תִקְבְּלוּ שָׁלָל רַב, וְהַחִישׁ לָכֶם אֶת זֶה,¹ וְעָצַר בְּעַד הָאֲנָשִׁים לְהִלָּחֵם בָּכֶם. זֹאת כְּאוֹת לַמַּאֲמִינִים, וּלְמַעַן יִדְרִיד אֶתְכֶם בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.
21. (וּזְכִיָּה) אַחֲרֵת אֲשֶׁר לֹא יִכְלֹתֶם לְהַשִּׁיג אוֹתָהּ, הַשִּׁיג אוֹתָהּ אֱלֹהֵה (לָכֶם). וְאֱלֹהֵה הוּא הַכֹּל-יָכֹל.
22. אֱלוֹ נִלְחַמוּ בָּכֶם הַכּוֹפְרִים (תוֹשְׁבֵי מִכָּה) הָיוּ מִפְּסִידִים וּבּוֹרְחִים, וְלֹא הָיוּ מוֹצֵאִים כָּל מְגוֹן אוֹ עוֹזָר.
23. כִּד הָיָה מֵאֵז וּמִתְמִיד מְנַהֵגוֹ שֶׁל אֱלֹהֵה, וְאִין לִשְׁנוֹת אֶת מְנַהֵגוֹ שֶׁל אֱלֹהֵה.²
24. וְהוּא אֲשֶׁר הִשְׁעָה אוֹתָם מִכֶּם וְהִשְׁעָה אֶתְכֶם מֵהֶם בְּעַמְק מִכָּה,³ לְאַחֵר שֶׁהִגְבִּיר אֶתְכֶם, כִּי אֱלֹהֵה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
25. הֵם אֲשֶׁר כָּפְרוּ וּמָנְעוּ מִכֶּם לְהִגִּיעַ אֶל הַמִּסְגָּד הַקְּדוֹשׁ (הַכְּעָבָה), וְעָצְרוּ אֶת הַקָּרְבָן וּמָנְעוּ מִמָּנוּ לְהִגִּיעַ אֶל מְקוֹם הַקָּרְבָּנוֹ (בְּמִסְגָּד הַקְּדוֹשׁ), וְלֹא אֲנָשִׁים מַאֲמִינִים וְנָשִׁים מַאֲמִינוֹת (בְּמִכָּה) לֹא יִדְעֻתֶם אוֹתָם, וְהִיִּיתֶם עֲלוּלִים לִפְגַּע בָּהֶם, וְעַל יְדֵי כֵד לְהִבִּיא עַל עַצְמְכֶם אֲשֶׁמָּה בְּלִי שְׁתִּדְעוּ, לְמַעַן יִכְנִיס אֱלֹהֵה מִי שְׂיִרְצָה תַּחַת רַחֲמָיו, וְלוֹ הַמַּאֲמִינִים הָאֵלֶּה הַבְּחִינוֹ אֶת עַצְמָם מֵהַכּוֹפְרִים, אֲזִי הָיִינוּ מַעֲנִישִׁים קִשּׁוֹת אֶת הַכּוֹפְרִים.
26. הַכּוֹפְרִים מָלְאוּ אֶת לִבְבוֹתֵיהֶם הַתְּלַהֲבוֹת, הַהִתְלַהֲבוֹת שֶׁל הֶגֶץ אֶהְלִיָּה,⁴ וְאֵז הוֹרִיד אֱלֹהֵה אֶת הַשְּׂכִינָה⁵ שְׁלוֹ עַל שְׁלִיחוֹ וְעַל הַמַּאֲמִינִים, וְהִטִּיל עֲלֵיהֶם אֶת חוֹבַת הַיִּרְאָה שֶׁהֶם זִכָּאִים וְרַאוּיִים לָהּ בְּיוֹתֵר, כִּי אֱלֹהֵה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

קטע 4

27. אֲכֹן מִלֹּא אֱלֹהֵה לְשְׁלִיחוֹ אֶת הַחֲזוֹן בְּאֶמֶת, לֵאמֹר, עוֹד תִּכְנָסוּ לַמִּסְגָּד הַקְּדוֹשׁ, אִם יִרְצָה אֱלֹהֵה, בְּבִטְחוֹן, מְגַלְחִים רְאִשֵׁיכֶם אוֹ גּוֹזְזִים,⁶ וְלֹא פֶחַד. הוּא יָדַע אֶת אֲשֶׁר לֹא יִדְעֻתֶם, וּמַעֲבֵר לִזְאת נֶתָן לָכֶם נֶחֱחוֹן קְרוֹב וּמִכְרִיעַ.⁷

1. השלל של חיבר.

2. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 62.

3. בעמק מכה : המדובר הוא בחודיביה הנמצאת במבואות מכה. שם נחתם החוזה שמנע את המוסלמים ואנשי קוריש מפגוע אלה באלה, וזאת אחרי שרבים מבני קוריש נפלו כשבויים בידי המוסלמים.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 154.

5. ראה לעל פי 4, ופי 18 והערה שם.

6. מגולח או גוזז : העולים לרגל למכה נוהגים לגלח או לקצר את שער ראשם.

7. נצחון קרוב ומכריע : כיבוש חיבר ושחרור מכה מן הכופרים.

28. הוא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶת שְׁלִיחוֹ עִם הַהִדְרָכָה וְעִם הַדֵּת הָאֲמִתִּית (הָאֶסְלָאם) לְמַעַן יִשְׁלִיטָהּ עַל כָּל הַדֵּתוֹת,¹ וְאֵלֶּה מִסְפֵּיק כְּעֵד (כִּי מוֹחֲמַד הוּא שְׁלִיחַ אֵלֶּה).

29. מוֹחֲמַד הַשְּׁלִיחַ שֶׁל אֵלֶּה וְאֵלֶּה אֲשֶׁר אֵתוּ קְשׁוּחִים כְּנֶגֶד הַכּוֹפְרִים, אֵד רְחוּמִים בִּינִיָּהֶם לְבִין עֶצְמָם, תִּרְאָה אוֹתָם כּוֹרְעִים וְסוֹגְדִים מִבְּקָשִׁים חֶסֶד מֵאֵלֶּה וְרִצּוֹן. סִימְנִיָּהֶם בְּפִנִּיָּהֶם מִרְשָׁמִי הַסְּגִידָה. לְזֹאת נִמְשְׁלוּ בַּתּוֹרָה וּמִשְׁלָם בְּאַנְג' יֵל כְּזָרַע אֲשֶׁר הוּצִיא גִבְעוּלוֹ וּמִתְחַזֵּק עַד שֶׁהוּא מִשְׁלָם וְנִשָּׂא עַל קִנְהוֹ וְהַפְּלִיא אֶת הַזּוֹרְעִים, לְהַרְגִּיז אֶת הַכּוֹפְרִים עַל יָדָם. אֵלֶּה הַבְּטִיחַ לְמֵאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב סְלִיחָה וְשָׂכָר רַב.

49

סִוֵּרַת אֶל-חֹוג'וֹרֶאת הַחֲדָרִים הַפְּרָטִיִּים

סורה זו נקראת «אֶל-חֹוג'וֹרֶאת, הַחֲדָרִים הַפְּרָטִיִּים» של נשות הנביא. החדרים האלה מוזכרים בהקשר של אנשי בני שבט תמים שבאו מאחורי החדרים והתחילו לקרוא אל הנביא בקול רם ובאופן גס לצאת אליהם מביעים חוסר כבוד לנביא.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-מוג'אדלה 58, ופסוקיה שמונה-עשר. קיבלה את שמה «הַחֲדָרִים הַפְּרָטִיִּים» מפסוק ארבעה.

סורת אל-חוג'וראת 49

בשם אֵלֶּה הַרְחֵמוֹן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֶל תִּמְהָרוּ לְהַחְלִיט בְּעֵינֶיךָ שֶׁהַחֶלֶטָה בּוֹ הִיא רַק בְּיָדִי אֵלֶּה וּשְׁלִיחוֹ, וַיֵּרְאוּ אֶת אֵלֶּה, כִּי הוּא שׁוֹמֵעַ וְיֹדֵעַ.
2. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֶל תִּרְיֻמוּ קוֹלְכֶם מֵעַל קוֹלוֹ שֶׁל הַנְּבִיא (מוֹחַמַד), וְאַל תִּדְּבְרוּ אֵלָיו בְּקוֹל רֶם כְּהַרְמַתְכֶם קוֹלְכֶם אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, פֶּן יִבְטְלוּ מַעֲשֵׂיכֶם מִבְּלִי שְׂתַרְגִּישׁוּ.
3. אַכֵּן, אֵלֶּה הַמִּנְמִיכִים אֶת קוֹלוֹתֵיהֶם בְּפִנֵּי שְׁלִיחַ אֵלֶּה הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּחַן אֵלֶּה אֶת לְבוֹתֵיהֶם בְּיִרְאָתוֹ, לָהֶם סְלִיחָה וְשָׂכָר עֲצוּם.
4. הִנֵּה אֵלֶּה הַקּוֹרְאִים אֵלֶיךָ מֵאַחוּרֵי הַחֲדָרִים רַבִּם חֲסָרֵי בִינָה הֵם.
5. לוֹ הָיוּ מַחֲכִים בְּסִבְלָנוֹת עַד שֶׁתֵּצֵא אֲלֵיהֶם הִיָּה טוֹב לָהֶם יוֹתֵר, אַךְ אֵלֶּה הוּא סוֹלַח וְרוּחוֹם.
6. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! בְּבוֹא אֲלֵיכֶם אָדָם מִשְׁחַת לְמִסֹּר לָכֶם יְדִיעָה עַל מִישְׁהוֹ, עֲלֵיכֶם לַחֲקֹר הֵיטֵב אֶת אֲמַתוֹתָהּ לְבַל תִּפְגְּעוּ בְּשׁוֹגֵג בְּאִנְשֵׁים חֲפִים מִפֶּשַׁע, וְתִתְחַרְטוּ עַל כָּל שְׁעֵשִׂיתֶם.
7. וְדַעוּ כִּי שְׁלִיחַ אֵלֶּה (מוֹחַמַד) בְּקִרְבְּכֶם, וְלוֹ נִשְׁמַע לָכֶם בְּמִרְבִּית הָעֵנָנִים, הֵייתֶם סוֹבְלִים הַרְבֵּה. אֵלֶּה חֲבֵב עֲלֵיכֶם אֶת הָאֱמוּנָה, וְעָשָׂה אוֹתָהּ יִקְרָה לְלִבְבוֹתֵיכֶם וְהִמָּאִיס עֲלֵיכֶם אֶת הַכִּפְרָה וְאֶת הַשְׁחִיתוֹת וְאֶת הַמָּרִי. וְאֵלֶּה הֵם הַמְדַּרְכִּים.
8. (וְהַטּוֹב שֶׁזָּכְנוּ בּוֹ הוּא) חֶסֶד מֵאֵלֶּה וּבִרְכָּה. אֵלֶּה יוֹדֵעַ וְחוֹכֵם.
9. וְכִי יָרִיבוּ שְׁתֵּי קְבוּצוֹת מִן הַמֵּאֲמִינִים עָשׂוּ שְׁלוֹם בֵּינֵיהֶם, וְאִם תִּתְנַכַּל הָאֲחַת לָאֲחֶרֶת, קִיְמוּ עֲלֶיהָ לַחַץ עַד שֶׁתִּסָּפְכִים לְצִית לְמַשְׁפָּט שֶׁל אֵלֶּה, וְכֹאֲשֶׁר תִּסָּפְכִים, פִּיְסוּ בֵּינֵיהֶן בְּיִשָּׁר וְעָשׂוּ צֶדֶק. אֵלֶּה אוֹהֵב אֶת הַשּׁוֹמְרִים צֶדֶק.
10. הַמֵּאֲמִינִים אֲחִים הֵם, עַל כֵּן הִשְׁלִימוּ אִפּוֹא בֵּין אֲחֵיכֶם, וַיֵּרְאוּ אֶת אֵלֶּה כְּדִי שְׁיָרַחֵם עֲלֵיכֶם.

קטע 2

11. הוּי המַאֲמִינִים! אֵל יִלְעָגוּ אֲנָשִׁים לְאֲנָשִׁים, כִּי אוֹלֵי טוֹבִים הָאֲחֵרִים מֵהֶם. וְלֹא נָשִׁים לְנָשִׁים, כִּי אוֹלֵי טוֹבוֹת הָאֲחֵרוֹת מֵהֶן. וְאֵל תּוֹצִיאוּ דְבַה אִישׁ עַל רֵעֵהוּ, וְלֹא תִכְנוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ בְשִׁמוֹת גְּנָאִי. מָה רַע לְקָרָא מִשְׁחַת לְאָדָם מֵאֲמִין. אֲשֶׁר לֹא יַחֲזִרוּ בְתִשׁוּבָה הֵם הָעוֹשִׂים עוֹל לְעַצְמָם.
12. הוּי המַאֲמִינִים! אֵל תִּרְבוּ לַחֲשֹׁד, כִּי מִקְצַת חֲשָׁדָנוֹת הִיא חֲטָא. אֵל תִּרְגְּלוּ וְאֵל תִּשְׁמִיצוּ בְּסִטֵּר אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ. הָאִם אוֹהֵב אִישׁ מִכֶּם לֶאֱכֹל אֶת בָּשָׂר אָחִיו הַמֵּת? הֵן תִּמְאַסּוּ זֹאת. וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ מִקְבֵּל שְׂכִים בְּתִשׁוּבָה וְרַחוּם.
13. הוּי בְּנֵי הָאָדָם! בְּרֹאנוּ אֶתְכֶם מִזְכֹּר וּנְקָבָה וְעָשִׂינוּ אֶתְכֶם לְאֻמוֹת וּשְׁבָטִים לְמַעַן תִּכְרִירוּ אָדָם אֶת רֵעֵהוּ. אוֹלָם הַנִּכְבָּד בְּיוֹתֵר מִבְּנֵיכֶם בְּעֵינֵי אֱלֹהָ, הוּא הִירָא אֱלֹהָ בְּיוֹתֵר, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וּבָקִיא.
14. שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר אָמְרוּ, כָּבֵר הָאֱמִנּוּ. אָמַר לָהֶם, עוֹד לֹא הֵאֱמַנְתֶּם, אֲמַנֶּם אָמְרוּ, הִתְאַסְלַמְנוּ, מִשּׁוּם שֶׁהֵאֱמוּנָה לֹא חִדְרָה אֵל לְבוֹתֵיכֶם, אֵד אִם תִּצְיִתּוּ לְאֱלֹהָ וּלְשִׁלְיָחוֹ, לֹא יִקַּפֵּחַ אֱלֹהָ אֶת הַגִּמּוּל עֲבוּר עַמְלָכֶם, כִּי הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
15. אֲכֹן הַמַּאֲמִינִים הֵם רַק אֵלָה שֶׁהֵאֱמִינוּ בְּאֱלֹהָ וּבְשִׁלְיָחוֹ (מוֹחֲמַד) וְלֹא יִפְקֹדָקוּ, וְהַמוֹכְנִים לְהַאֲבֵק בְּהַקְרִיבֵם אֶת הוֹנֵם וְאֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם לְמַעַן אֱלֹהָ. אֵלָה הֵם הַמִּדְבָּרִים אֲמַת.
16. אָמַר (לְשׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר), הִתְלַמְדוּ אֶת אֱלֹהָ בְּדִבְרֵי דִתְכֶם: הֵן אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל.
17. הֵם מְתַנְהִיגִים כָּאֵלוּ עָשׂוּ לָךְ חֲסֵד שֶׁקִּבְּלוּ אֶת הָאִסְלָאִם. אָמַר, אֵין אַתֶּם עוֹשִׂים לִי חֲסֵד שֶׁקִּבְּלַתֶּם אֶת הָאִסְלָאִם, אֵלָא אֱלֹהָ הוּא שֶׁעָשָׂה חֲסֵד עִמָּכֶם בְּהַדְרִיכּוֹ אֶתְכֶם לְאֵמוּנָה, אִם הִייתֶם מַאֲמִינִים בְּאֲמַת.
18. אֲכֹן אֱלֹהָ יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹהָ רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.

50

סִוֵּרַת «ק»

«ק»

סורה זו קיבלה את שמה מן האות «ק» שפתחה בה. והיא אחת מהסורות הנקראות אחרי האותיות שפתחו בהן. כמו: טא. הא 20, צאד 38, יא. סין 36, נ 68. והיא אחת משלוש הסורות שפתחו באות אחת: צ. 38, ק. 50, נ. 68.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מורסלאת 77, ופסוקיה ארבעים וחמשה. קיבלה את שמה «ק» מפסוק אחד.

סורת «ק» 50

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחֹם

קטע 1

1. «ק»¹.

אֲשַׁבֵּעַ בְּקוֹרְאֻן הַנֶּעְרָץ²;

2. אֲכֹן תִּמְהוּ בְּבֹא אֲלֵיהֶם מִזְהִיר מִקֶּרֶב, וְהַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, הֵן דְּבַר פֶּלֶא
הוא,³

3. שְׁנַחֲזֹר לַחַיִּים לְאַחַר שְׁמַתְנוּ וְהֵינּוּ לְעֶפְרִי⁴ (נָשׁוּב לַתַּחֲיָה?) זֹאת שִׁיבָה
רְחוּקָה!

4. כָּבֹר יִדְעֵנוּ כִּמָּה תִּפְחִית מֵהֶם הָאֶרֶץ. וְאוּלָם אֲתֵנוּ פִּנְקֵס רְשׁוּם מְדִיקָה,
הַכֹּל רְשׁוּם בּוֹ.

5. אֲדָהּ הֵם כִּכְשׁוּ בְּאַמַּת בְּבֹאָה אֲלֵיהֶם, הֵם אוֹבְדֵי עֲצוֹת וּנְבוֹכִים.

6. הֵאִינָם רוֹאִים אֶת הַשָּׁמַיִם אֵיךְ בָּנִינוּ אוֹתָם מִמַּעַל לָהֶם וְקִשְׁטָנוּ אוֹתָם,
וְאִין בָּהֶם בְּקִיעִים?

7. וְאֵת הָאֶרֶץ שִׁטְחָנוּ וְקִבְעָנוּ בָּהּ הָרִים וְגִדְלָנוּ בָּהּ צִמְחִים מִכָּל זֹוג תַּאֲוָה
לְעִינֵינוּ,

8. לְהַתְּבוּנוּ וּלְזַכְרוֹן לְכָל עֶבֶד (בְּנוֹ אָדָם) שֶׁבַּ בְּתִשׁוּבָה.

9. וְהוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מִיָּם לִבְרָכָה, וְהַצִּמְחָנוּ בָּהֶם גִּנִּים וְגִרְעִינֵי הַקִּצִּיר,

10. עִם עֲצֵי תִמְרָה גְּבוּהִים עֲמוּסֵי אֲשִׁכּוּלוֹת שֶׁל תִּמְרָה,

11. כְּמִזֹּון לְעֶבְדֵי אֱלֹהֵה, וְהַחֲיִינוּ בְּאַמְצָעוּתָם אֲדָמָה מֵתָה,⁵ כְּזֹאת הִצִּיאָה
(מִן הַקִּבְרוֹת בַּיּוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים).

1. אות זו נקראת בערבית: קאף.

2. בשביל תוארי הכבוד של הקוראן, ר' סורת אל-בורוג', 85 : 21 «بل هو قرآن مجيد في لوح محفوظ»; סורת
יא. סין 36 : 2, «والقرآن الحكيم»; וסורת צאד 38 : 2 «والقرآن ذي الذكر»; וסורת אל-ואקעה 56 : 77,
«إنه لقرآن كريم».

3. ר' סורת צאד 38 : 5.

4. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 82.

5. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 48.

12. לפניהם¹ כָּבֵר לֹא הָאָמִינוּ בְּנֵי עֲמוֹ שֶׁל נֹחַ (נח), בְּעָלֵי אֶרֶץ-רֶס (הבָּאֵר), עִם ת' מוֹד,²
13. עִם עֵאד,³ פָּרַעַה וּבְנֵי עֲמוֹ, בְּנֵי עִם לוֹט,
14. שׁוֹכְנֵי הַחֲרָשׁוֹת (אֶל-אִיכָה),⁴ וּבְנֵי עִם תוֹבַע.⁵ כָּלֵם הִתְכַּחְשׁוּ לְשִׁלְיָחִים, וְיָבֹא בְּצֶדֶק עֲנִשִּׁי שֶׁהִזְהֵרְתִּי אוֹתָם מִמֶּנּוּ.
15. הָאֵם הִתְעַיְפִנוּ מִן הַבְּרִיָּאָה הָרִאשׁוֹנָה? וְלָמָּה הֵם מִפְקָפְקִים אִם נוֹכַל לְבוֹרָאֵם מִחֲדָשׁ (בַּיּוֹם הַדִּין)?

קִטְעַ 2

16. אֲנַחְנוּ יִצְרָנוּ אֶת הָאָדָם, וְנִדַּע מָה שֶׁהוּא מִסְתִּיר בְּלִבּוֹ, כִּי אֲנוּ קְרוֹבִים לוֹ יוֹתֵר מִחֻבַּל הַנְּרִיד,⁶
17. כְּאֶשֶׁר יִרְשָׁמוּ שְׁנֵי הַמְּלָאכִים הַיּוֹשְׁבִים אֶחָד מִימִינוֹ וְאֶחָד מִשְׁמָאלוֹ אֶת כָּל מַעֲשָׂיו (הַטּוֹבִים וְהָרָעִים).
18. לֹא יוֹצֵא הֶגֶה מִבְּלִי אֶשֶׁר יִהְיֶה אֲצִלּוֹ מִשְׁגִּיחַ מוֹכֵן (מִלְּאָד מוֹכֵן לְרֶשֶׁם אֶת כָּל דְּבָרָיו).
19. וְבֹא שִׁכְרוֹן הַמּוֹת בְּאֶמֶת: זֶה אֶשֶׁר הִיִּית מְנַסָּה לְהַמְלִיט מִפָּנָיו.
20. וְאִזּוּ יִתְקַע בְּשׁוֹפָר,⁷ זֶה הוּא יוֹם הָאֲזָהָרָה.
21. וְכָל נֶפֶשׁ תּוֹפִיעַ עִם הַמְּלָאָךְ הַמּוֹבִיל וְהַמְּלָאָךְ הַעֵד,
22. (וְיֹאמְרוּ לוֹ), כָּבֵר שִׁכַּחַת אֶת כָּל זֶה, אֵךְ הַיּוֹם גָּלִינוּ אֶת עֵינֶיךָ וְרֹאִיתָךְ חֲדָה.
23. וְכֵן לְוִיתוֹ יֹאמֶר, זוֹהִי הַעֲדוּת שֶׁהִכַּנְתִּי נִגְדָּךְ.
24. (וְיֹאמֶר לְשְׁנֵי הַמְּלָאכִים), הִטִּילוּ שְׁגִיכָם אֶל תּוֹךְ גִּיהֶנֶם כָּל כּוֹפֵר קֶשֶׁה עֲרָף,
25. שֶׁהִיא מְסֻרָב לַעֲשׂוֹת טוֹב, תִּקְפֹּן, וּמִפְקָפֵק (בְּאֶמּוֹנָתוֹ בְּאֵלָהָ),
26. אֶשֶׁר עָשָׂה עִם אֵלָהָ אַחֵר, הִטִּילוּ אוֹתוֹ אֶל תּוֹךְ הָעֲנֹשׁ הַכָּבֵד.

1. לפנייהם: לפני הכופרים של מכה.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 73.

3. עאד: ר' סורת אל-אעראף 7: 65.

4. אל-איכה: ר' סורת אל-חגיר 15: 78.

5. תובע, ריבוי תבאבעה: זהו כינוי של מלכי תימן הקדומים. מסופר שאחד מהם התאסלם.

6. חבל הוריד, נמצא בצוארו של האדם.

7. התקיעה בשופר: ר' סורת אל-אנעאם 6: 73.

27. וְהִשְׁטֹן בֶּן לִוְיָתָן שֶׁל הַכּוֹפֵר יֹאמֶר, רְבוּנִי! אֲנִי לֹא הִתְעֵיתִי אוֹתוֹ, וְאוֹלָם הוּא בְּעֶצְמוֹ נָטָה לְתַעֲיָה מִרְחִיקֵת לָכֶת.

28. וַיֹּאמֶר, אֶל תְּרִיבוּ בִּינִיכֶם לִפְנֵי, כִּי אֲנִי הַקֹּדֶמֶתִי לְהִזְהִירְכֶם בְּעֹנֶשׁ,

29. אֶת אֲשֶׁר אֶמְרָתִי לֹא יִשְׁתַּנָּה, אוֹלָם אֵין אֲנִי מְקַפֵּחַ אֶת עֲבָדַי.

קטע 3

30. בַּיּוֹם הַהוּא נֶאֱמַר לְגִיהֵנִס, הֵאֵם נִמְלֶאתָ וְהוּא יֹאמֶר, הִיֵּשׁ עוֹד?

31. וַיִּקְרַב בֶּן הָעֵדֹן לִירָאִי אֶלְלָה וְלֹא יִרְחַק מֵהֶם.

32. וַיֹּאמֶר לָהֶם, הִנֵּה אֲשֶׁר הִבְטַח לְכָל הַחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה וְהַשׁוֹמֵר אֶת גְּבוּלוֹת רְבוּנוֹ,

33. אֲשֶׁר יֵרָא אֶת הַרְחָמֹן בְּסִתֵּר, וַיְבֹא בָּלֵב שָׁב בְּתִשׁוּבָה.

34. הַכִּנְסוּ אֵלָיו בְּשָׁלוֹם. זֶה יוֹם הַנִּצָּח.

35. לָהֶם בְּתוֹכוֹ כָּל אֲשֶׁר יִרְצוּ וַיִּוָּתֵר מִזֶּה יִהְיֶה שְׁמוֹר שָׁם לְמַעַנָם.

36. וְכַמָּה דוֹרוֹת הִשְׁמַדְנוּ לִפְנֵיהֶם, הָיוּ בְּהִרְבֵּה חֲזָקִים מֵהֶם, שׁוֹטְטוּ בְּאַרְצוֹת וַיִּרְאוּ אִם מִצְאוּ לָהֶם מִפְּלֹט וּמְנוֹס (מִן הָעֹנֶשׁ).

37. זֶהוּ אוֹת הַזִּכָּרָה לְכָל בְּעָלֵי לֵב וְאֵזֶן שׁוֹמֵעַת וְאֶלָּה הַרְוֵאִים אֶת הַמִּתְרַחֵשׁ סְבִיבָם.

38. בְּרֹאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם בְּשִׁשָּׁה יָמִים וְלֹא הִתְעֵיפְנוּ מִבְּרִיאָתָם.

39. שָׁמַע בְּסִבְלָנוֹת אֶת אֲשֶׁר יִדְבְּרוּ הַכּוֹפְרִים, וְשָׁבַח אֶת רְבוּנוֹ לִפְנֵי עֲלוֹת הַשָּׁמֶשׁ וְלִפְנֵי הַשְּׁקִיעָה,

40. וְשָׁבַח אוֹתוֹ בְּמִשְׁךְ הַלִּילָה וְאַחֲרֵי הַשְּׁלֵמַת כָּל הַתְּפִלוֹת.

41. וְהֵאָזֵן לְיוֹם יִקְרָא הַקּוֹרֵא מִמְּקוֹם קָרוֹב,

42. יוֹם יִשְׁמְעוּ הַעֲעָקָה בְּאַמָּת. זֶה הוּא יוֹם הַיְצִיאָה (יוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים).

43. הִנֵּה אֲנַחְנוּ נִחְיָה וְנָמִית וְאֵלֵינוּ כָּלֵם יָשׁוּבוּ.

44. בַּיּוֹם אֲשֶׁר תִּבָּקַע הָאָרֶץ מֵעֲלִיהֶם, וַיִּמְהָרוּ (לְצֵאת מִקְבְּרֵיהֶם). אֲסִפָּה זֹאת הִיא נִקְלָה עֲלֵינוּ.

45. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים טוֹב אֶת אֲשֶׁר יֹאמְרוּ, אֵדן אֵין זֶה תִּפְקִידָד לְהַכְרִיחַם לְהֶאֱמִין. הַזִּכָּר בְּקוֹרְאֵן אֶת אֲשֶׁר יֵירָא אֶזְהָרָתִי.

51

סורת אֵדִי-דִ' אַרְיָאָת הַרוּחוֹת הַמְּפִזְרוֹת

סורה זו נקראת בשם «אד-ד' אריאת, הרוחות
המפזרות» משום שהיא פותחת בשבועה «ואד-ד' אריאת
ד'רוא», אשבע ברוחות המפזרות (כל דבר). ביטוי זה לא
נזכר בשום סורה אחרת.

הורדה במכה אחרי סורת אל-אחקאף 46, ופסוקיה
ששים. קיבלה את שמה «הרוחות המפזרות» מפסוק
אחד.

סורת אד'-ד'אריאת 51

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. אֲשַׁבַּע¹ בְּרוּחוֹת הַמַּפְזְרוֹת (אֶת הָעֲנָנִים),
2. הַטְּעוּנִים בְּמִים רַבִּים,
3. (וְהַסְפִּינוֹת) הַשָּׁטוֹת בְּקִלּוֹת עַל פְּנֵי הַמַּיִם,
4. וּבְ(הַמְלָאכִים) הַמְּחַלְקִים פְּקָדוֹת.
5. כָּל מֶה שֶׁהִזְהִרְתָּם בּוֹ הוּא אָמַת,
6. וְהִדִּין (הַחֲשָׁבוֹן) יִתְקִים.
7. אֲשַׁבַּע בְּשָׁמִים הַמִּתְכַּנְנִים הַיָּטֵב.
8. אֲכֹן אַתֶּם נִחְלָקִים בַּדָּבָר (הַקּוֹרְאֵן וְשָׁלִיחוֹת הַנְּבִיא מוֹחֲמַד),
9. אֲשֶׁר מֵהֶם יִרְחֲקוּ הַמֵּרְחָקִים (מִן הָאֱמוּנָה).
10. הַקִּלְלָה עַל הַכּוֹזְבִים,
11. הַשְּׁקוּעִים בְּמַעַרְבֶּלֶת הַכְּפִירָה.
12. יִשְׁאֲלוּ, מָתִי יוֹם הַדִּין?
13. יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ יַעֲנִשׁוּ בְּאֵשׁ.
14. וַיֹּאמֶר לָהֶם, טַעְמוּ אֶת עֲנֹשְׁכֶם אֲשֶׁר בְּקִשְׁתֶּם לְהַחִישׁ.²
15. אֵד הִזְרִאִים יִשְׁכְּנוּ בַּגָּנִים עַל יַד מַעֲיִנוֹת מַיִם,
16. וַיִּקְבְּלוּ מֶה שֶׁרְבוּנָם הָעֵנִיק לָהֶם עַל הַיּוֹתָם לְפָנִים עוֹשִׂים טוֹב,
17. וַיִּשְׁנוּ רַק מַעַט מִן הַלֵּילָה.³
18. וּבִשְׁחַר הַתַּפְלָלוֹ לְסִלִּיחָה (מֵאֲלָה),⁴
19. וְעַל אֲשֶׁר נָתַנוּ זְכוֹת בְּרִכּוּשָׁם לְקַבֵּץ וְלִמְחֹסֵר כָּל.

1. אללה פתח כמה סורות בשבועתו באחד מברואיו להראות לבני אדם את חשיבות הברוא הזה.
אומנם אסור לבני אדם להשבע בדבר מה זולת אללה.
2. ר' סורת ינוס 10 : 50 - 51.
3. בגלל שהם בלו את החלק הגדול של הלילה מתפללים אל אללה וקוראים הקוראן.
4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 17.

20. ובְּאֶרֶץ אוֹתוֹת לְבִטּוּחִים בְּאֲמוּנוֹתָם,
 21. וּבְכֶם בְּעֶצְמְכֶם, הָאֵם לֹא תִתְבוֹנְנוּ אִפּוֹא?
 22. בְּשָׂמִים פִּרְסִיתְכֶם וְכָל אֲשֶׁר הִבְטַח לָכֶם (טוֹב אוֹ רָע).
 23. נִשְׁבַּעְתִּי בְּרַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאֶרֶץ! כִּי אֶכּוּ אֶמֶת הִיא כְּמוֹ זֶה שֶׁאַתֶּם יְכוּלִים לְדַבֵּר.

קטע 2

24. הָאֵם שְׂמַעְתָּ עַל סִפּוּר אוֹרְחֵי אֲבִירָהִים הַנִּכְבָּדִים?
 25. שָׁבֵאוּ אֵלָיו וְאָמְרוּ לוֹ, «שָׁלוֹם!» אָמַר, «שָׁלוֹם לְאֲנָשִׁים נְכָרִים».
 26. אַז סָר אֶל בְּנֵי בֵיתוֹ וְהִבִּיא עִגָל שָׁמֶן וְצִלּוּי,¹
 27. וְהִגִּישׁוּ לָהֶם, וְאָמַר, הָאֵם לֹא תֹאכְלוּ?
 28. אַז יָרָא מִפְּנֵיהֶם. אָמְרוּ, אֵל תִּירָא! וּבִשְׂרוּ לוֹ עַל בֶּן יִדְעָן.²
 29. וְתִגַּשׁ אִשְׁתּוֹ בְּצוֹחָה, וְתִטַּפֵּחַ עַל פְּנֵיהָ, וְאָמְרָה, זִקְנָה וְעֵקְרָה אֲנִי!
 30. אָמְרוּ, כֹּה אָמַר רַבּוֹנְךָ, אֶכּוּ הוּא הֶחָכֶם וְהַיּוֹדֵעַ.

חלק 27

31. וְאָמַר (אֲבִירָהִים לְמִלְאָכִים), וּמָה אֶתְכֶם, הוּי הַשְּׁלִיחִים?
 32. אָמְרוּ, נִשְׁלַחְנוּ אֶל עַם שֶׁל פּוֹשְׁעִים,
 33. לְמַעַן נִשְׁלַח עֲלֵיהֶם אֲבָנֵי חֶמֶר,
 34. הַמֵּיַעֲדוֹת עַל יְדֵי רַבּוֹנְךָ לְאֵלֶּה הָעוֹבְרִים כָּל גָּבוּל בְּכַפִּירְתָּם,³
 35. וְנוֹצִיא אֶת הַמַּאֲמִינִים שֶׁהֵם בְּתוֹכָהּ (בְּתוֹךְ הָעִיר),
 36. וְלֹא מַצְאֵנוּ בָּהּ אֵלָּא מִשְׁפָּחָה אַחַת שֶׁל מִסּוּרִים (מִסְלָמִים),
 37. וְנַעֲזֹב בָּהּ אוֹת לְאֲשֶׁר יִירָאוּ מִפְּנֵי הָעֶנֶשׁ הַמְכָאִיב.
 38. וַיֵּשׁ בְּמוֹסָא (אוֹת) כְּאֲשֶׁר שְׁלַחְנוּ אוֹתוֹ אֶל פְּרָעָה עִם סִמְכוֹת בְּרוּרָה,
 39. וְאוֹלָם (פְּרָעָה) פָּנָה עֲרָף וְהִתְיַעַץ עִם יוֹעֲצָיו, וְאָמַר, הוּא מְכַשֵּׁף אוֹ מְשַׁעֵּר.
 40. וְנֹאחַז בּוֹ וּבְחִילוֹ וְנִשְׁלִיךְ אוֹתָם בַּיָּם, וְהוּא אָשֵׁם (לְכָל מֶה שֶׁקָּרָה לוֹ וְלֹאֲנִשְׁיוֹ).

1. ר' סורת הוד 11 : 69 וכו'; וסורת אל-חגיר 15 : 51 וכו'.

2. הבן הוא אסתאק (יצחק).

3. ר' סורת הוד 11 : 83.

41. וַיֵּשׁ בְּבִנֵּי עָאד (אוֹת) כְּאֶשֶׁר שְׁלַחְנוּ אֵלֵיהֶם רוּחַ נֹרָאָה,

42. אֲשֶׁר שָׁחָקָה אֶת כָּל אֲשֶׁר בָּאָה עָלָיו.

43. גַּם לְבִנֵּי עַם תְּמוֹד נֶאֱמַר אֵלֵיהֶם, הִתְעַנְּגוּ עַד עֵת מוֹעֵד.

44. וְאוֹלָם הֵם לֹא צִיְתוּ לְצוּ רְבוּנָם, וְתֹאחֲזִם סוֹפֵת הַבְּרָקִים וְהֵם רוֹאִים,

45. וְלֹא יָכְלוּ לָקוֹם וּלְבָרֵחַ, וְלֹא יָכְלוּ לַעְזֹר לְנַפְשָׁם.

46. וְעַם נוּחַ (נֹחַ) לִפְנֵיהֶם (הַטְּבַעְנוּ) כִּי הָיוּ עִם שָׁל מִשְׁחָתִים.

קִטְעַן 3

47. וְאֶת הַשָּׁמַיִם בְּנִינוּ בַּעַז, וְאַנְחָנוּ מִמְּשִׁיכִים לְהַרְחִיב אוֹתָם.

48. וְאֶת הָאָרֶץ פָּרִשְׁנוּ, וּמָה טוֹבִים אֲנַחְנוּ כְּסוּלָלִים.

49. וּמִכָּל דָּבָר בְּרָאנוּ זִוְגוֹת שָׁנִים, לְמַעַן תִּזְכְּרוּ.

50. לָכוֹ, בְּקִשׁוֹ מַחֲסָה אֶצֶל אֱלֹהָ, כִּי אֲנִי הִנְנִי מְזַהֵר גְּלוּי לָכֶם מֵאֲתֹו.

51. וְאַל תַּעֲשׂוּ עִם אֱלֹהָ אֱלֹהָ אַחֵר, כִּי אֲנִי הִנְנִי מְזַהֵר גְּלוּי לָכֶם מֵאֲתֹו.

52. כִּדְ הִיָּה תַמִּיד, לֹא בָא אֶל אֱלֹהָ אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם שְׁלִיחַ, מִבְּלִי שְׁאֲמְרוּ, זֶהוּ מְכַשֵּׁף אוֹ מְשַׁגֵּעַ.

53. הֵאֵם צוּוּ זֶה לָזֶה עַל הַדָּבָר הַזֶּה? אָכֵן אֲנָשִׁים פּוֹרְקֵי עַל שָׁמַיִם הֵם!

54. לָכוֹ הִתְרַחַק מֵהֶם, וְאִין תִּלְוֶנָה עָלֶיךָ.

55. אֲדָּ הוֹסֵף לְהַזְכִּיר, כִּי הָאֲזָכְרָה תוֹעִיל לְמַאֲמִינִים.

56. וְלֹא בְּרָאֲתִי אֶת הַגֹּ' וְאֶת הָאָדָם כִּי אִם לְמַעַן יַעֲבֹדוּ אוֹתִי,

57. אִינִי רוֹצֶה מֵהֶם כָּל פְּרִנְסָה, וְאִינִי רוֹצֶה כִּי יִאֲכִילוּ אוֹתִי.

58. אָכֵן אֱלֹהָ הוּא הַמַּפְרִיֵּס, בַּעַל הַכּוֹחַ וְהָאֵיתָן.

59. אֲדָּ לְאֱלֹהָ אֲשֶׁר כָּפְרוּ (בְּשְׁלִיחוֹתוֹ שֶׁל מוֹחַמַּד) חֲטָאִים כְּחֲטָאֵי קוֹדְמֵיהֶם מִהַכּוֹפְרִים, לָכוֹ אֵל יֵאִיצוּ בִּי (לְהַחֲיֵשׁ אֶת הָעֶנֶשׁ).

60. אוֹי לְכוֹפְרִים מִיּוֹם הָעֶנֶשׁ שֶׁהִזְהָרוּ מִמֶּנּוּ.

52

סִוֵּרַת אֶטְ-טוֹר

הַר הַטּוֹר

סורה זו נקראת בשם זה משום שהיא פותחת בשבועה של אללה «וּאֶטְ-טוֹר, אֶשְׁבַּע בְּהַר הַטּוֹר», השם הזה נזכר בכמה סורות בקוראן, אומנם בלי שבועה. ר' סורת אל-בקהר 2 : 63, ופ' 93 ; סורת אנ-נסא' 4 : 154 ; סורת מרים 19 : 52 ; סורת טא. הא 20 : 80 ; סורת אל-מואמנון 23 : 20 ; סורת אל-קצצ 28 : 29, ופ' 46 ; וסורת את-תין 95 : 2. הורדה במכה אחרי סורת אס-סג'דה 32, ופסוקיה ארבעים ותשעה. קיבלה את שמה «הַר הַטּוֹר» מפסוק אחד.

סורת אט-טור 52

בִּשְׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּהֵר הַטּוּר,
2. וּבִסְפָּר (הַקּוּרְאָן) הָרְשׁוּם,¹
3. עַל קֶלֶף פָּרוּשׁ.
4. וּבֵבִית אֲשֶׁר תָּמִיד מִבְּקָר.²
5. וּבִשְׁמִים הַמּוֹרָמִים.
6. וּבָיִם הַגּוֹאֵה.
7. כִּי עֲנֵשׁ רְבוּנָךְ יִקְרָה,
8. וְאֵין לְמָנַע אוֹתוֹ.
9. בְּיוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר בּוֹ הַשְׁמִים יָנוּעוּ וַיִּזּוּעוּ,
10. וְהֶהָרִים מוֹט יִתְמוּטְטוּ.
11. אוֹי לָהֶם בְּיוֹם הַהוּא לְמַכְחִישִׁים,
12. הַמְשַׁתַּעֲשָׁעִים בְּתַקּוֹת שְׁוֹא.
13. בְּיוֹם הַהוּא יִדְחֻפוּ בְּאַכְזָרִיּוֹת אֶל אֵשׁ הַגִּיהֶנֶם,
14. זֹהִי הָאֵשׁ אֲשֶׁר הֵייתֶם מְכַחֲשִׁים בָּהּ.
15. הָאֱמָנָם כְּשִׁפִּים הֵם אֵלֶּה? אוֹ אַתֶּם לֹא תֵרְאוּ?
16. הֲצִלוּ בָּהּ. אִם תִּסְבְּלוּ וְאִם לֹא תִסְבְּלוּ אַחַת הִיא לָכֶם. כִּי כֵךְ אַתֶּם נִעְנָשִׁים עַל מַעֲשֵׂיכֶם.
17. אַךְ הִירָאִים בְּגִנִּים וְנֹעַם,
18. מִתְעַנְּגִים עַל אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם רְבוּנָם, וְשָׁמַר אוֹתָם רְבוּנָם מִפְּנֵי עֲנֵשׁ הַשָּׂאוֹל.
19. אֲכָלוּ וּשְׁתוּ לַעֲנָגָה בְּאֲשֶׁר עָשִׂיתֶם,

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 58 ; וסורת אל-אחזאב 33 : 6.

2. הבית המבוקר, בערבית «البيت المعمور אל-בית אל-מעמור» המבוקר כל הזמן על ידי המלאכים בשמים.

20. נִשְׁעָנִים עַל סִפּוֹת עָרוּכוֹת, וְהִשְׁאֲנוּ אוֹתָם חוֹרִיּוֹת¹ יְפוֹת עֵינַיִם.
21. אֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַיִּלְכוּ צָאצְאֵיהֶם בְּדֶרֶךְ לְאִמּוֹנָה, נִצְרָף אֶת צָאצְאֵיהֶם אֲלֵיהֶם. וְלֹא נִגְרַע מֵהֶם מִמַּעֲשֵׂיהֶם מֵאוֹם. וְכָל אָדָם עָרַב לְמַעֲשָׂיו.
22. וַיִּסְפֹּק לָהֶם פְּרוֹת וּבָשָׂר מֵאֲשֶׁר תִּתְּנָהוּ נִפְשָׁם.
23. וּמִגִּישׁ הָאֶחָד לִשְׁנֵי כּוֹס מִשְׁקָה שְׁאִינוּ מְבִיא לְדַבֵּר לֵהָג וְחִטָּא.²
24. וַיִּשְׁרְתוּ אוֹתָם עֲלֵמִים, כִּפְנִינִים חֲבוּיוֹת (בְּצִדְפִּיהֶן).
25. וּפָנוּ זֶה אֶל זֶה וְשָׁאֲלוּ זֶה אֶת זֶה.
26. וְאָמְרוּ, הֵינּוּ בְּמִשְׁפְּחוֹתֵינוּ מְלֵאִים פֶּחַד,
27. וְהִנֵּה נָטָה אֶלְלָה חִסְדּוֹ לָנוּ, וְשִׁמְרָנוּ עָלֵינוּ מִפְּנֵי עֹנֶשׂ אֵשׁ לוֹהֶטָת.
28. כִּי הֵינּוּ לִפְנֵי זֶה קוֹרְאִים אֵלָיו, כִּי הוּא הַחוֹמֶל וְהַרְחוּם.
- קִטְעַ 2**
29. הִזְהֵר אוֹתָם אִפּוֹא, כִּי אֵין אֶתָּה בְּחֶסֶד רְבוּנָךְ, לֹא כֵהֵן וְלֹא מִשְׁגָּע.
30. או יֹאמְרוּ, מְשׁוֹרֵר וּמוֹטָב שְׁנַחֲכָה לְמוֹתוֹ.
31. אָמַר, חֲכוּ (לְמוֹתִי), וְגַם אֲנִי מְחַכֶּה עִמָּכֶם (לְעֹנֶשׂ אֲשֶׁר יִפְגַּע בָּכֶם).³
32. הָאֵם הַגִּיּוֹנִם מִצְּנוֹה אוֹתָם לֹאמַר דְּבַר בְּלִתֵּי הַגִּיּוֹנִי זֶה? או אֲנָשִׁים חֲסֵרֵי הַגִּיּוֹן הֵם?
33. או יֹאמְרוּ, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן). לֹא, כִּי לֹא יֹאמִינוּ.
34. יָבִיאוּ דְּבָרִים כְּמוֹהוּ, אִם צוֹדֵקִים הֵם.
35. הָאֵם נִבְרָאוּ מֵלֹא דְבַר, או הֵם הַבוֹרְאִים?
36. הָאֵם יִצְרוּ אֶת הַשְּׂמִים וְאֶת הָאֶרֶץ? לֹא, כִּי אֵינֶם מֵאֱמִינִים (בְּעֹנֶשׂ שֶׁל אֱלֹהָ).
37. הָאֵם אֶתֶם אוֹצְרוֹת רְבוּנָךְ, או הֵם הַשְּׁלִיטִים (עַל הַכָּל)?
38. הָאֵם יֵשׁ לָהֶם סֵלֶם שֶׁבּוּ הֵם עוֹלִים הַשְּׂמִימָה וּמִקְשִׁיבִים בְּסִתָּר לִישִׁיבוֹת שֶׁל מַעְלָה? יָבִיאוּ מִקְשִׁיבִים אֶסְמִכְתָּא בְּרוּרָה מִשָּׁם.

1. חוריות: יחיד חוריה או חורא', אישה יפהפיה עם עור צחור ועיניים גדולות ושחורות, נמצאות בגן עדן. מיועדות לצדיקים, ולמאמינים עושי הטוב בחיי העולם הזה.

2. ר' סורת מרים 19: 62.

3. ר' סורת את-תובה 9: 52.

39. האם לו הבנות ולכם הבנים?¹
40. האם דרשת מהם שְׂכָר וְנַעֲשׂוּ עֲמוּסֵי חֹבֹת?
41. האם אתם סודות הנסתר, והם יכתבו (אותם לבני האדם)?
42. או חורשים הם נגדך מזמות ותחבולות? אז רק הם יפלו בפחים שהם טומנים.
43. או להם אלה מבלעדי אלה? ישתבח שמו, נעלה מעל כל מה שהם משתפים אליו.
44. ואם יראו חלקים מן השמים נופלים עליהם יאמרו, אלה רק עננים מצטברים.
45. עזב אותם אפוא עד אשר יפגשו את יומם אשר יבו בהלם (יום הדין).
46. ביום שהוא לא תועיל להם מזמתם במאומה, ולא ימצאו כל עזרה.
47. ואכן, לכופרים צפוי עוד ענש בעולם הזה, אך רבם אינם יודעים זאת.
48. ואתה (השליח) חפה בסבלנות לגזר הדין של רבונך, אז אתה תחת השגחתנו, ובקומך (מהשנה לתפלה) שבח והלל את רבונך,
49. ושבחהו במשך הלילה, ובשקיעת הכוכבים (עם עלית השחר).

53

סִוֵּרַת אֶן-נֶגְ'ם הַפּוֹכֵב

סורה זו נקראת בשם זה משום שהיא פותחת בשבועה של אללה, «ואנ-נג'ם אד'א האוא, אַשְׁבַּע בְּפֹכֵב בְּשִׁקְיַעְתּוֹ!». הביטוי «אֶן-נֶגְ'ם» הופיע בלי שבועה בכמה סורות בקוראן, כמו, סורת אנ-נחל 16 : 16 ; סורת אר-רחמאן 55 : 6 ; וסורת אט-טארק 86 : 3.
הורדה במכה אחרי סורת אל-אח'לאצ 112, ופסוקיה ששים ושניים. קיבלה את שמה «הפֹּכֵב» מפסוק אחד.

סורת אנ-נג'ים 53

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. אֲשַׁבַּע בְּכֹכָב בְּשִׁקִּיעֲתוֹ!
2. הָאִישׁ שְׁלָכְכֶם (מוֹחֲמַד) לֹא תַעַה וְלֹא שָׁגָה,¹
3. וְאִין הוּא דוֹבֵר מִתּוֹךְ תְּשׁוּקָה,
4. אִין (דְּבוּרוֹ) אֶלָּא הַשְׂרָאָה אֲשֶׁר הִשְׁרִתָּה לוֹ,
5. לְמַד אוֹתוֹ אֲמִיץ כּוֹחַ (הַמְלֶאךָ גְּבִרִיאל),
6. בַּעַל תּוֹכְנוּת, וְהַתְגַּלָּה (לְגַבִּיָּא בְּצוּרְתוֹ כְּמֶלֶאךָ),
7. וְהוּא בְּאַפְקֵי הָעֲלִיּוֹן,
8. אַחֵר קָרַב וְנָגַשׁ,
9. עַד שֶׁהָיָה כְּמַרְחֵק שְׁתֵּי קָשְׁתוֹת² אוֹ קְרוֹב מְזָה,
10. אִזְ גָּלָה (אֱלֹהֵי) לְעַבְדּוֹ מֶה שֶׁגָּלָה.
11. לֹא כָזָב הַלֵּב אֶת אֲשֶׁר רָאָה.
12. הִתְתַּנְּפָחוּ עִמּוֹ בְּאֲשֶׁר רָאָה?
13. הֵן כְּבֹר רָאָהוּ³ בְּפַעַם אַחֲרֵת,⁴
14. אֲצֵל עַץ הַשִּׁיזֹף אֲשֶׁר עוֹמֵד עַל הַגְּבּוּל הַסּוּפִי,
15. אֲצִלּוֹ גִּנַּת הַמַּעֲוֹן,
16. כְּאֲשֶׁר עָטַף אֶת עַץ הַשִּׁיזֹף אֲשֶׁר עָטַף,
17. לֹא נָטָה הַמִּבְטָה הַצְּדָה וְלֹא סָטָה,
18. אֲכֹן כְּבֹר רָאָה מְאוֹתוֹת רְבוּנוֹ הַגְּדוֹלִים.
19. מֶה אַתֶּם חוֹשְׁבִים עַל אֶל-לֹאֵת,⁵ וְאֶל-עוֹזְזָא,⁶

1. הפניה פה היא לאנשי מכה הכופרים, בני עירו ובני שבטו של הנביא מוחמד שלא האמינו לו ולא קבלו את שליחותו בהתחלה.
 2. הערבים הקדמונים השתמשו בקשת כמידה למרחק הקצר ביותר.
 3. ראה המלאך גבריאל בצורתו המלאכית האמתית.
 4. הפעם האחרת שהנביא ראה גבריאל בצורתו המלאכית היתה במשך המסע השמימי של הנביא «המעראג». ר' סורת את-תכור 81: 23.
 5. אל-לאת: אלילה אשר עבדו בני שבט תיקיף באט-טאאף.
 6. אל-עוזזא: אלילה אשר עבדו בני שבט ע'טפאן.

20. ומנאת¹ השלישית האחרת?

21. הלכם הזכר ולו (לאללה) הנקבה?

22. זוהי חלקה בלתי צודקת.

23. (אין האלילות האלה) אלא רק שמות, שאתם ואבותיכם בדייתם בלי כל סמכות שהורדה מאלה. אין הם הולכים אלא אחרי השערה, ואות נפשו. כבר באה אליהם ההדרכה אל דרך הישר מאת רבונם.

24. האם יקבל האדם את אשר ישאל לנפשו (מהשתדלות האלילים למענו אצל אלה)?

25. הן רק לאללה האחרית והראשית.

קטע 2

26. וכמה מרבים המלאכים בשמים אשר לא תועיל המלצתם במאומה, בלי שאללה ירשה זאת למי שירצה ויחפץ.

27. אלה אשר לא יאמינו בעולם הבא קוראים למלאכים בשמות הנקבות.

28. אך אין להם כל דעת בזאת, ונוטים אחרי ההשערה, ואולם ההשערה לא תועיל בפני האמת במאומה.

29. התרחק ממי שסוטה מאזהרתנו, והרוצה רק בחיי העולם הזה.

30. זה כל אשר ידעו, ואולם רבונך יודע מי תעה משבילו, והוא יודע מי מדרך.

31. כי לאללה כל מה ששבשמים ומה שבארץ והוא ישלם לעושי הרעה כמעשיהם, ויגמל לעושי הטוב כטובתם,

32. אלה אשר ירחקו מן החטאים הגדולים² והתועבות פרט לעברות קלות, הנה רבונך הוא רב-סליחות. הוא מכיר אתכם היטב, כי הוא ברא אתכם מן האדמה ובבטן אמותיכם. לכן, אל תנסו לזכות את עצמכם, כי הוא יודע מי הירא אותו.

קטע 3

33. מה אתה חושב על זה הפונה ערף,

34. אשר נתן מעט אבל הוא הפסיק מלתת?

35. היודע ורואה הוא בנעלים?

1. מנאת: אלילה אשר עבדו בני שבט חיזואעה והודיל. אל-לאת ואל-עוזא ומנאת: שלוש אלילות שחשבו אותן עובדי האלילים בערב לשלוש בנות אללה. עובדי האלילים האמינו שהן כעין מלאכים, ושיש ביכולתן להתערב אצל אללה למען הסוגדים להן.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 152 - 153.

36. האם לא נודע לו על הכתוב במגלות מוסא,
37. ושל אבראהים אשר מלא את כל מה שאלה הטיל עליו לעשות?
38. שלא תשא נפש משא נפש אחרת,
39. והאדם לא יקבל שום תגמול אלא לפי עמלו,
40. ולבסוף עמלו יראה (ביום הדין),
41. ואז יקבל עליו גמול מלא,
42. וכי אל רבונך הקץ של כלם,
43. וכי הוא אשר הצחיק ובכה,
44. וכי הוא אשר המית והחיה,
45. וכי הוא אשר ברא שני המינים את הזכר ואת הנקבה,
46. מטפה של זרע נפלט,
47. וכי הוא האחראי לתחית המתים (ביום הדין).
48. וכי הוא אשר העשיר והקנה.
49. וכי הוא רבונו של אברק (כוכב הכלב).¹
50. וכי הוא השמיד את בני עאד הראשונים,
51. ובני ת' מוד לא השאיר,
52. ועם נוח (נח) מלפנים, כי כלם היו מן החוטאים והממרים ביותר.
53. ואת הערים ההפוכות (העם של לוט) הפך מן היסוד,
54. וכסה אותן במה שפסה.
55. באיזה מחסדי רבונך אתה כופר אפוא?
56. זה הוא (מוחמד) מז'היר מן המז'הירים הראשונים.
57. קרוב יום הדין,
58. רק אלה יכל לגלות את מועדו.
59. האם תתפללו על הדבר הזה (הקוראן)?
60. ותצחקו ולא תבכו?
61. העודכם מתלוצצים?
62. סגדו לאלה ועבדוהו.

1. אברק: בערבית אש-שערא, ובלטינית סיריוס, כוכב בהיר מאוד בקבוצת חדוב הגדול. הערבים לפני האסלאם נהגו לסגוד לו.

54

סִוֵּרַת אֶל-קָמַר הַיָּרֵחַ

סורה זו נקראת «אֶל-קָמַר, הַיָּרֵחַ» משום שהיא פותחת בדיבור על «בקיעת הירח» וזה אחד מהנסים אשר אללה בצע כהוכחה וכדי לשכנע כופרי מכה באמיתות שליחותו של הנביא מוחמד.

הורדה במכה אחרי סורת אט-טארק 86, ופסוקיה חמישים וחמשה. קיבלה את שמה «הַיָּרֵחַ» מפסוק אחד.

סורת אל-קמר 54

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. קרבה שעת הדין ונבקע הירח.
2. וכאשר יראו אות יפנו ערף ויאמרו, כשפים ממשכים,
3. ויכחישו ויזכו אחרי תאוותיהם, אף על פי שהכל כבר נקבע,
4. כבר באו אליהם ידיעות (על העמים שקדמו להם) שיש בהן הרתעה.
5. (הקוראן שבא אליהם הוא) חכמה עצומה, אך לא תועיל ההזרה.
6. לכן עזב אותם, וחכה ליום אשר יקרא הקורא אל דבר איום (החשבון ביום הדין).
7. (תהינה) עיניהם משפלות, יוצאו מן הקברים כאלו הם ארבה מפזר (עף לכל הרוחות),
8. חשים לבוא אל הקורא. יאמרו הכופרים, זהו יום קשה ונורא.
9. כחשו לפניהם (אנשי מכה) בני עם נוח, התכחשו לעבדנו ואמרו, משגע, ונסו לגרש אותו מעליהם.
10. אז קרא אל רבונו, הנה הם גוברים עלי, עזרני נא!¹
11. ונפתחו שערי השמים והורדנו גשם חזק בלי הרף,
12. ובקענו את מעינות הארץ ונפגשו המים לפי פקדה אשר נגזרה.
13. ונשאנו אותו (על תבה) בעלת לוחות ומסמרים,
14. אשר שטה בהשגחתנו,² כענש לאלה אשר כפרו, ועזרה לאיש (נוח) אשר לא האמינו לו.
15. וכבר השארנו אותה כאות, אך היש זוכר?
16. ואיך היה ענשי לאחר הזהרת?
17. והקוראן כבר הבהרנו למען האזהרה,³ אולם היש מי שיקבל הזהרה?

1. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 116 וכו'.

2. ר' סורת חוד 11 : 37 ; וראה הספור המלא של נוח בסורת חוד 11 : 25 - 49.

3. ר' סורת מרים 19 : 97 ; וסורת אד-דוחיאן 44 : 58.

18. בְּנֵי עָאד הִכְחִישׁוּ אֶת הָאֲזָהָרוֹת, וְאִידָּה הָיָה עֲנִשִּׁי וְהִזְהַרְתִּי!
19. וּכְבֹר שְׁלַחְנוּ עֲלֵיהֶם רוּחַ קָרָה עֲזָה בְּלִי הָרַף בְּיוֹם שָׁאִין בּוֹ טוֹב,
20. שֶׁתִּלְשֶׁה אֶת בְּנֵי הָאָדָם מִמְּקוֹמוֹתֵיהֶם (וְהַשְׁלִיכָה אוֹתָם עַל הָאֲדָמָה מֵתִים) כְּגִזְעֵי דְקָלִים עֲקוּרִים.
21. וְאִידָּה הָיָה עֲנִשִּׁי וְהִזְהַרְתִּי!
22. וְהִקְוִיָּאן כְּבֹר הִבְהַרְנוּ לְמַעַן הָאֲזָהָרָה, אוֹלָם הִישׁ מִי שִׁיקְבֵּל הִזְהָרָה?

קטע 2

23. בְּנֵי ת' מוֹד הִכְחִישׁוּ אֶת הָאֲזָהָרוֹת,
24. וְאָמְרוּ, הָאֵם גִּלְדָּ אַחֲרֵי אִישׁ אֶחָד מֵאַתְנֻנִי¹ זֹו תַעֲצִיה וְשִׁגְעוֹן.
25. הָאֵם רַק לוֹ מִבְּיָנֵינוּ שֶׁהוֹרְדָה עָלָיו הִהֲשָׁרָאָה? לֹא כִי שִׁקְרוּ וְעָרִיץ הוּא.
26. בְּקָרוֹב יִוָּדַע לָהֶם מִי הַשִּׁקְרוּ וְהָעָרִיץ.
27. כִּי אֲנַחְנוּ שׁוֹלְחִים אֲלֵיהֶם אֶת הָנֶאֱקָה² כְּמִבְחָן לָהֶם, וְאַתָּה (צֹאֲלַח), חִכָּה (לָמָּה שִׁיקְרָה לָהֶם) וְהַמֶּתֶן.
28. וְהִגַּד אֲלֵיהֶם, כִּי הַמִּים חִלַּק כְּחִלָּק בִּינֵיהֶם, יוֹם לִנְאָקָה וְיוֹם לָהֶם לְשִׁתּוֹת.
29. אִידָּה הֵם קָרְאוּ לְאִישׁ שֶׁלָּהֶם (לְהַרְגָּה), וְהוּא אָחִז בָּהּ וְעָקְרָה.
30. וְאִידָּה הָיָה עֲנִשִּׁי וְהִזְהַרְתִּי!
31. וְלָכֵן הִטְלָנוּ עֲלֵיהֶם זַעֲקָה גְדוֹלָה אַחַת, וּמִיָּד הָיוּ כְּקֶשׁ יָבֵשׁ אֲשֶׁר נֶאֱכַל בְּתוֹדָה הַמְּכַלָּאָה.
32. וְהִקְוִיָּאן כְּבֹר הִבְהַרְנוּ לְמַעַן הָאֲזָהָרָה, אוֹלָם הִישׁ מִי שִׁיקְבֵּל הִזְהָרָה?
33. בְּנֵי עָמוֹ שֶׁל לוֹט הִתְכַּחֲשׁוּ לְאֲזָהָרוֹת.
34. וְלָכֵן שְׁלַחְנוּ לָהֶם סוּפַת חֶצֶץ (שֶׁהִשְׁמִידָה אוֹתָם) וְרַק אֶת מִשְׁפַּחַת לוֹט הִצַּלְנוּ עִם שֹׁחַר.
35. חֶסֶד מֵאַתְנֻנִי. כְּזֹאת נִגְמַל לְמַכִּיר תוֹדָה.
36. וּכְבֹר הִזְהִיר אוֹתָם (לוֹט) מִפְּנֵי הִתְקַפְּתָנוּ, אִידָּה הֵם הִטִּילוּ סִפֵּק בְּאֲזָהָרְתוֹ.
37. וְשִׁדְּלוּ אוֹתוֹ לְמִסֵּר לָהֶם אֶת אוֹרְחָיו (לְבַצֵּעַ אֶת זִמְמָם בָּהֶם), וְאָנוּ כְּבִינוּ אֶת מְאוֹר עֵינֵיהֶם, וְנֶאֱמַר לָהֶם, טַעְמוּ אִפּוֹא עֲנִשִּׁי וְהִזְהַרְתִּי.

1. היינו השליח צאלח אשר אללה שלח להם.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 73.

38. עס בָּקָר, פֿקד אוֹתֶם עֲנֵשׁ מִמֶּשֶׁד,
39. טעמו אַפּוֹא עֲנִשִּׁי וְהִזְהַרְתִּי.
40. וְהִקּוּרְאוֹן פֶּכֶר הַבְּהֵרְנוּ לְמַעַן הַאֲזַהֲרָה, אוֹלֶם הֵיִשׁ מִי שֶׁיִּקְבֹּל הִזְהָרָה?
- קטע 3**
41. ויִכְבֵּר בָּאוּ אֶל בֵּית פֶּרְעֹה הָאֲזַהֲרוֹת.
42. וְאוֹלֶם הֵם כִּחֲשׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, וְאִזּוּ פִּגְעָנוּ בָּהֶם בְּמִכּוֹתָיו שֶׁל הָעִזּוֹז הַכֹּל-יָכֹל.
43. הָאֵם הַכּוֹפְרִים שֶׁלָּכֶם (אֲנִשִּׁי מִכָּה) טוֹבִים מֵאֵלֶּה (שֶׁקִּדְמוּ), אוֹ שְׂמָא יֵשׁ לָכֶם פֶּטוֹר מִן הַזּוֹבוֹר?¹
44. וְאוֹלִי יֹאמְרוּ, אֲנַחְנוּ קָהֵל בְּלִתִּי מִנְּצָח.
45. אוֹלֶם, בְּקִרּוֹב יִתְקַפּוּ וְהֵם יִבְרָחוּ.
46. לֹא כִי שְׁעַת הַדִּין מוֹעֵד, וְשְׁעַת הַדִּין קִשָּׁה יוֹתֵר וּמְרָה יוֹתֵר.
47. אָכֵן הַפּוֹשְׁעִים שְׂרִיִּים בְּתַעֲזָה וְשִׁגְעוֹן,
48. בְּיוֹם אֲשֶׁר יִגְרְרוּ בְּתוֹךְ הָאֵשׁ (גִּיהֶנֶם) עַל פְּגִיחֵם, (וְיֹאמְרוּ לָהֶם), טַעְמוּ מִגַּע הָאֵשׁ הַלּוֹהֶטֶת שֶׁל גִּיהֶנֶם.
49. אָכֵן כָּל דָּבָר בִּרְאוֹנוּ לְפִי חֶק נִחְרָץ.
50. וְאֲנַחְנוּ מַצּוִים רַק פַּעַם אַחַת וְהִצּוּ מִתְנַשֵּׁם בְּהֶרֶף עֵין.²
51. ויִכְבֵּר הַשְּׂמִידָנוּ אֶת הַדּוֹמִים לָכֶם,³ הָאֵם יֵשׁ אֲשֶׁר יִקַּח מוֹסָר?
52. כָּל דָּבָר אֲשֶׁר עָשׂוּ מִצּוֹי בְּפִנְקֻסֵי הָרְשׁוּם (שֶׁכָּתְבוּ הַמְּלָאכִים).
53. וְכָל קִטְנָה וּגְדוֹלָה רְשׁוּמָה.
54. וְאוֹלֶם הִירָאִים (אֶת אֵלֶּלֶה) בְּגִנוֹת וּנְהוֹת,
55. בְּמוֹשֵׁב אֶמֶת אֶצֶל הַמְּלָךְ הַכֹּל-יָכֹל.

1. הכוונה בזובור היא לכל כתבי הקודש שקדמו לאסלאם ולקוראן.

2. ר' סורת אל-בקה 2 : 117.

3. ר' סורת סבא' 34 : 54.

55

סִוֵּרַת אֶךְ-רַחֲמָאן הַרְחֵמֶן

סורה זו נקראת «אֶךְ-רַחֲמָאן, הַרְחֵמֶן» משום שהיא פותחת בשם זה שהוא אחד השמות היפים של אללה, ובסורה זו מוזכרים הרבה מן המעשים שרק אללה יכול לבצע.

הורדה במכה אחרי סורת אר-רעד 13, ופסוקיה שבעים ושמונה. קיבלה את שמה «הַרְחֵמֶן» מפסוק אחד.

סורת אר-רחמאן 55

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

קטע 1

1. הָרַחֲמָן,
2. הוֹרָה אֶת הַקּוֹרְאָן,
3. וּבָרָא אֶת הָאָדָם,
4. וְלִמְדוֹ לְהִבְחִין וּלְהַבִּיעַ עַל מַה שֶּׁבִּלְבּוֹ.
5. הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ נָעִים לְפִי חֶשְׁבוֹן מְאֹד מְדִיק.¹
6. וְהַצִּמְח וְהָעֵץ סוֹגְדִים (לְאֱלֹהֵה).²
7. וְאֵת הַשָּׁמַיִם הָרִים,³ וְיִצַּב אֶת הַמַּאֲזָנִים (הַצֶּדֶק),
8. כְּדִי שֶׁלֹּא תִפְרָקוּ עַל שָׁמַיִם בְּנוֹגַע לְמַאֲזָנִים,⁴
9. שִׁקְלוֹ בְּצֶדֶק, וְאַל תִּפְחִיתוּ בַּמֶּשְׁקָל.
10. אֶת הָאֶרֶץ קִבַּע לְמִשְׁכַּן הַבְּרִיּוֹת,
11. וּבָהּ פְּרוֹת שׁוֹנִים וּדְקָלִים בְּעָלֵי עֲטִיפִים שֶׁל תִּמָּר,
12. וּתְבוֹאוֹת בְּקִלְפוֹת וְגַם עֵשְׂבֵי בָשָׂם.
13. בְּאִיזָה מִחֲסָדֵי רְבוּנָכֶם תִּכְחָשׁוּ?⁵
14. בָּרָא אֶת אָדָם הָרִאשׁוֹן מִטֵּין יָבֵשׁ כְּחָרָס,⁶
15. וּבָרָא אֶת הַגֹּ'ן מִתַּעֲרֵבֶת שֶׁל לְהֶבֶת אֵשׁ.⁷
16. בְּאִיזָה מִחֲסָדֵי רְבוּנָכֶם תִּכְחָשׁוּ?

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 96.

2. ר' סורת אר-רעד 13 : 15.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 2.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152 ; וסורת הוד 11 : 84 - 85.

5. פסוק זה נזכר 21 פעמים בסורה זו. הפניה במקור הערבי היא לזוגי «نَبَاتِيَّ آلاء رَبُّكُمَا تَكْذِبَان» משום שהפניה היא לבני האדם ולגין (השדים). ר' פסוק 33 לעל.

6. ר' סורת אל-חגיר 15 : 26, ופי' 28, ופי' 33.

7. ר' סורת אל-חגיר 15 : 27.

17. רבון שְׁנֵי הַמְזָרְחִים וְרַבּוֹן שְׁנֵי הַמַּעֲרָבִים.¹
18. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
19. הוּא הַפְּגִישׁ אֶת שְׁנֵי הַיָּמִים (הַמֵּר וְהַמְתּוֹק),²
20. וְשֵׁם בְּיָנִיהֶם מִצֵּר, לֹא יַעֲבְרוּ גְבוּלָם (וּמִימִיָּהֶם לֹא יִתְעַרְּבוּ).
21. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
22. וּמִתּוֹךְ שְׁנֵיהֶם יֵצְאוּ הַפְּנִינִים וְהָאֲלֻמָּגִים.
23. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
24. לְפִי פְקָדְתּוֹ (שֶׁל אֱלֹהָה) הַסְפִּינוֹת שְׁטוֹת בָּיִם, כְּהָרִים נִשְׁאִים.
25. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?

קטע 2

26. כָּל אֲשֶׁר עָלֶיהָ (הָאֶרֶץ) עוֹבֵר וְחוֹלֵף,
27. וַיִּשְׁאָרוּ רַק פָּנֵי רַבּוֹנָךְ בַּעַל הַהוּד וְהַכְּבוֹד הָרַב.
28. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
29. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׂמִים וּבְאֶרֶץ קוֹרְאִים אֵלָיו לְעִזְרָה, וְהוּא בְּכָל יוֹם מִבְצֵעַ עֲנָן.
30. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
31. עוֹד נִתְפָּנָה אֲלֵיכֶם, הוּא אֲתֶם שְׁתֵּי הַבְּרִיּוֹת (הַג' וְהַי' הָאֲנוֹשׁ).
32. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
33. הוּא חִבֵּרַת הַג' וְהַי' הָאֲנוֹשׁ! אִם יְכוּלִים אֲתֶם לְהִתְחַמֵּק מִשְׁלֹטוֹן אֱלֹהָה בְּשָׂמִים וּבְאֶרֶץ, חֲמָקוֹ אִפּוֹא. אֵדךְ לֹא תִתְחַמְּקוּ בְּלִי רְשׁוֹת (מֵאֱלֹהָ).
34. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
35. יִשְׁלַחוּ עַל שְׁנֵיכֶם לְהַבּוֹת אֵשׁ וְנִחַשְׁתָּ נִתְקַת, וְלֹא תוּכְלוּ לַעְזֹר הָאֶחָד לַשֵּׁנִי.
36. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
37. וְכַאֲשֶׁר יִבְקְעוּ הַשָּׂמִים וַיְהִי אֲדָמִים כְּוָרֵד.
38. בְּאֵיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
39. בַּיּוֹם הַהוּא לֹא יִשְׁאַל עַל חֲטָאוֹ לֹא הָאָדָם וְלֹא הַג'.

1. שְׁתֵּי הַזְרִיחוֹת וְשְׁתֵּי הַשְׁקִיעוֹת: שְׁנֵי הַמְקוֹמוֹת הַמִּשְׁתַּנִּים שֶׁל הַזְרִיחָה וְהַשְׁקִיעָה בְּקִיץ וּבַחֹרֶף. ר' סורת אצ-צאפאת 37: 5.

2. ר' סורת אל-פורקאן 25: 53.

40. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 41. הַפּוֹשְׁעִים יִכְרוּ בְּסִימָנֵיהֶם וַיִּגְרְרוּ אוֹתָם בְּצִיצִיּוֹת רְאִשֵּׁיהֶם וּבִרְגָלֵיהֶם (וַיִּשְׁלְכוּ בְּתוֹךְ הָאֵשׁ).
 42. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 43. זֶה גִּיהֶנָּם אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ בְּקִיּוּמוֹ הַפּוֹשְׁעִים,
 44. יִשׁוּטְטוּ בֵּינוּ לִבֵּין הַמֵּיִם הַרוֹתְחִים.
 45. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?

קטע 3

46. וְאוּלַם לֹאֲשֶׁר יָרָא מְקוֹם רְבוּנוֹ מִיַּעֲדִים שְׁנֵי גִנִּים.
 47. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 48. (שְׁנֵי הַגִּנִּים הֵם) בְּעָלֵי עֲצִים עֲנִפִּים.
 49. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 50. וּבָהֶם שְׁנֵי מַעֲיֵנוֹת זֹרְמִים.
 51. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 52. וּבָהֶם מִכָּל הַפְּרוֹת שְׁנֵי מִיִּנִים.¹
 53. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 54. נִשְׁעָנִים עַל יְצוּעִים מְרֻפָּדִים רִקְמָה, וּפְרִי שְׁנֵי הַגִּנִּים נִמּוּד (קַל לְקֹטֵף).
 55. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 56. תּוֹכֶם עֲלָמוֹת קַצְרוֹת מִבֶּט,² שְׁלֹא נָגַע בָּהֶן עֲדִין אָדָם אוֹ גִּן.
 57. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 58. דּוֹמוֹת כְּמוֹ הָיוּ אֲבָנֵי חֹן וְאַלְמָגִים.
 59. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 60. הֲלֹא גְמוּל הַטּוֹב אֵינָנו אֱלֹא הַטּוֹב?
 61. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 62. וְנוֹסֵף לְשְׁנֵי הַגִּנִּים עוֹד שְׁנֵי גִנִּים.
 63. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?

1. ר' סורת אל-בקהר 2 : 25.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 48.

64. שְׁגִיהֶם יִרְקִים כְּהִים.
65. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ!
66. וּבָהֶם שְׁגִי מַעֲנֹת שׁוֹפְעִים מִים.
67. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ!
68. בְּשִׁגְיָהֶם פְּרוֹת וּדְקָלִים וְרִמּוֹנִים.
69. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ!
70. בָּהֶם בְּנוֹת זֹוג מְנַמְסוֹת וְנִפּוֹת.
71. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ!
72. בַּעֲלוֹת עֵינִים יָפוֹת חֲבוּיוֹת בְּאֶהְלִים.
73. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ!
74. שְׁלֹא נָגַע בָּהֶן לִפְנֵיהֶם אָדָם אוֹ ג'ן.
75. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ!
76. נִשְׁעָנִים עַל כָּרִים יִרְקִים וּשְׁטִיחִים מִפְּאָרִים.
77. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ!
78. יִתְבָּרַךְ שֵׁם רְבוּנְךָ בְּעַל הַהוֹד וְהַכְּבוֹד הָרַב.

56

סִוְרַת אֶל-נָאֶקְעָה הַמְאוֹרֶעַ (יוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «אֶל-נָאֶקְעָה, הַמְאוֹרֶעַ (יוֹם הַדִּין)» משום שהיא פותחת בבוא יום הדין והארועים שיקרו באותו יום אשר יעלו את מעמדו של המאמין וישפילו את מעמדו של הכופר.

הורדה במכה אחרי סורת טא. הא 20, ופסוקיה תשעים וששה. קיבלה את שמה «הַמְאוֹרֶעַ (יוֹם הַדִּין)» מפסוק אחד.

סורת אל-ואקעה 56

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְן וְהִרְחוּם

קטע 1

1. כְּאֲשֶׁר יֵאָרֶע הַמֵּאֲרָע (יוֹם הַדִּין),¹
2. שְׂאִין סֶפֶק שְׂיֵאָרֶע,
3. הוּא יִשְׁפִּיל (אֶת הַכּוֹפְרִים) וִירוֹמֵם (אֶת הַמֵּאֲמִינִים).
4. וְכֹאשֶׁר הָאֶרֶץ בְּזַעְזוּעַ תִּזּוּעַ,
5. וּבְהִנָּפֵץ הַהָרִים,
6. כְּאֲשֶׁר יִהְיוּ כְּאֶבֶק מִפָּזָר.
7. אִזּוּ שְׁלוֹשׁ שְׁכָבוֹת תִּתְּהוּ,
8. בְּעָלֵי הַיָּמִין כְּמָה (מֵאֲשֶׁרִים) בְּעָלֵי הַיָּמִין!
9. וּבְעָלֵי הַשְּׂמָאל כְּמָה (אֵמֶלִים) בְּעָלֵי הַשְּׂמָאל!²
10. וְהַמְקַדִּימִים הַמְקַדִּימִים (הַחֲלוּצִים בְּקִבְלַת הָאֱמוּנָה בְּאֶלְלָה),
11. אֵלֶּה הֵם הַמְקַרְבִּים,
12. בְּגִנוֹת הַנֶּעֱם.
13. רַבִּים מִן הָרָאשׁוֹנִים,
14. וּמַעֲטִים מִן הָאֲחֵרוֹנִים.
15. עַל עֲרֻשׁוֹת רְקוּמוֹת זָהָב,
16. נִשְׁעָנִים עָלֵיהֶם זֶה לְעַמֶּת זֶה,³
17. וַיִּשְׁרְתוּ אוֹתָם עַלְמֵי נֶצַח,⁴
18. וַיִּגִּישׁוּ לָהֶם בְּסֻפְלִים⁵ וְקִנְקִנִּים וְכוֹס מִמַּעַן (שֶׁל יֵין),⁶

1. ר' סורת אד-ד' אריאת 51 : 6.

2. ביום הדין יעמדו המאמינים לימין המאזנים והכופרים לשמאלו. ואולם גם לאושר ואסון משמשים ימין ושמאל.

3. ר' סורת אל-חגיר 15 : 47 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 44 ; וסורת אד-דוח'אן 44 : 53.

4. שאינם מזדקנים או מתים.

5. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 71.

6. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 45.

19. שְׁמַמְנוּ לֹא יִכָּאֵב רֹאשׁוֹ, וְלֹא יִשְׁתַּכְּרוּ.¹
20. וּפְרוֹת מֵאֶשֶׁר יִבְחָרוּ,
21. וּבָשָׂר עוֹפוֹת מֵאֶשֶׁר יִתְּאוּ.
22. וּבָנוֹת זֹוג בְּעָלוֹת עֵינַיִם שְׁחֹרוֹת וְנִפּוֹת,²
23. הַדּוֹמוֹת לַפְּנִינִים חֲבוּיוֹת (בְּתוֹךְ צִדְפִּיהֶן),³
24. (כָּל זֶה) כְּגִמּוֹל עַל מַעֲשֵׂיהֶם (הַטּוֹבִים).⁴
25. שֵׁם לֹא יִשְׁמְעוּ דְּבָרֵי הֶבֶל וְחֹטָא,⁵
26. אֶלָּא אִמְרֵי, שְׁלוֹם, שְׁלוֹם.
27. וּבַעֲלֵי הַיָּמִין, מִי הֵם בְּעָלֵי הַיָּמִין?
28. (מִתְּעַנְּגִים) תַּחַת עֲצֵי לוֹט שְׂאִין לָהֶם קוֹצִים,
29. וְעֲצֵי מוֹז עֲמוּסִים פְּרִי,
30. בָּצֵל מִמֶּשֶׁךְ וְהוֹלֵךְ,
31. וּמִים שׁוֹטְפִים,
32. וּפְרֵי רֵב,
33. בְּלֹא הֶפְסֵק וּלְלֹא הַגְּבָלָה,
34. וְעַל סְפוֹת מִשְׁקֵב מוֹרְמוֹת,
35. אֲנַחְנוּ יִצְרְנוּ אוֹתָן (נִשְׁוֹת הַגֶּן) בְּאִפֹּן מִיָּחָד,
36. וְעֲשִׂינוּ אוֹתָן בְּתוֹלוֹת,
37. נְעִימוֹת, בְּנוֹת גִּיל אֶחָד (נְעָרוֹת),⁶
38. לְבַעֲלֵי הַיָּמִין,

קטע 2

39. חֲבוּרָה גְדוֹלָה מִן הָרֵאשׁוֹנִים,
40. וְחֲבוּרָה גְדוֹלָה מִן הָאַחֲרוֹנִים.⁷
41. וּבַעֲלֵי הַשְּׂמָאל. מֶה רַע גּוֹרְלָם שֶׁל בְּעָלֵי הַשְּׂמָאל.

1. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 48.

2. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 54 ; וסורת אט-טור 52 : 20.

3. ר' סורת אט-טור 52 : 24.

4. ר' סורת אס-סג'דה 32 : 17 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 14.

5. ר' סורת מרים 19 : 62 ; וסורת אט-טור 52 : 23.

6. ר' סורת צאד 38 : 52.

7. ר' לעיל פסוק 13 - 14.

42. (סוֹבְלִים) מְשָׁרְב לֹוֹהֵט וּמִים רוֹתְחִים,¹
43. וְצָל עֶשֶׂן קוֹדֵר,
44. לֹא מְצַנֵּן וְלֹא מְרַעֵן.
45. הֵם הָיוּ לִפְנֵי כֵן מִתְעַנְּגִים עַל כָּל אֲסוּר,²
46. וְהָיוּ מִמְּשִׁיכִים בְּכַפִּירָתָם,
47. וְהָיוּ אוֹמְרִים, הֵאֵם אַחֲרֵי שְׁנֵמוֹת וְנִהְיָה עֹפֶר וְעֲצָמוֹת, קוֹם נְקוּם לְתַחֲיָה,
48. אֲנַחְנוּ וְגַם אֲבוֹתֵינוּ הָרֵאשׁוֹנִים³
49. אָמַר לָהֶם, אֲמַנְם כֵּן! אַתֶּם וְכָל בְּנֵי הָאָדָם הָרֵאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים,
50. תִּתְאַסְפוּ לִפְגִּישָׁה בְּיוֹם קָבוֹעַ (יוֹם הַדִּין),
51. וְאִזְ הִנֵּה אַתֶּם הַתּוֹעִים וְהַמְכַחִּשִׁים,
52. תִּתְאַכְלוּ מֵעַץ הַזָּקוּם,⁴
53. שֶׁבּוּ תִמְלָאוּ אֶת בִּטְנֵיכֶם,⁵
54. וְתִשְׁתּוּ עָלֵיו מִן הַמִּים הָרוֹתְחִים,⁶
55. וְתִשְׁתּוּ כְּשִׁתִּית הַגְּמִלִים מִכִּי צָמָא.
56. זֹו קִבְּלַת הַפָּנִים שְׁתוּכוּ לָהֶם בְּיוֹם הַדִּין.
57. אֲנַחְנוּ בְּרָאנוּ אֶתְכֶם, וְלָמָּה זֶה לֹא תִתְאַמְּנוּ (בְּתַקוּמָה בְּיוֹם הַדִּין)?
58. הַחֲשִׁבְתֶּם עַל טַפַּת הַזֶּרַע שֶׁאַתֶּם שׁוֹפְכִים?
59. הֵאֵתֶם יִצְרָתֶם אֶת הָאָדָם מִמֶּנָּה אוֹ אֲנַחְנוּ הַיּוֹצְרִים?
60. אֲנַחְנוּ כְּפִינוּ עֲלֵיכֶם אֶת הַמּוֹת, וְאִין מִי שֶׁיַּעֲצֵר אוֹתָנוּ,
61. מִלֵּהחֲלִיפְכֶם בְּדוֹמִים לָכֶם, אוֹ לִבְרָא אֶתְכֶם מִחֲדָשׁ בַּצּוֹרָה שֶׁאִינָה יְדוּעָה לָכֶם,
62. וּיְכַבֵּר יִדְעֶתֶם אֶת הַבְּרִיאָה הָרֵאשׁוֹנָה וְלָמָּה לֹא תִתְאַמְּנוּ (שֶׁנוֹכַח לִבְרָא אֶתְכֶם מִחֲדָשׁ וְנִבִּיא אֶתְכֶם בְּיוֹם הַדִּין)?

1. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 44.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 16 ; סורת אל-מואמנון 23 : 64 - 65 ; סורת סבא' 34 : 34 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 23.

3. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 17.

4. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 62 ; וסורת אד-דוח'אן 44 : 43.

5. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 66.

6. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 67.

63. החֲשַׁבְתֶּם עַל הַזֶּרַע שְׁאַתֶּם זֹרְעִים?
64. האַתֶּם מַצְמִיחִים אֶת הַזֶּרְעִים, אוֹ אֲנַחְנוּ הַמַּצְמִיחִים?
65. אִם נִרְצָה, נִשְׁמִיד אוֹתוֹ, וְנִשְׁאַרְתֶּם תּוֹהִים וְאוֹמְרִים,
66. אֲכֹן אֲנַחְנוּ מִחֲסָרִים מְכֹל,
67. וְנִשְׁאַרְנוּ חֲסָרֵי פְּרִנָּה.
68. הֲרֵאִיתֶם אֶת הַמַּיִם אֲשֶׁר תִּשְׁתּוּ?
69. האַתֶּם הוֹרִדְתֶּם אוֹתָם מִן הָעֲנָנִים, אוֹ אֲנַחְנוּ הַמּוֹרִידִים?
70. לוֹ רִצְנוֹ, נִהַפֵּד אוֹתָם לַמְּלוּחִים, וְלָמָּה לֹא תִכְּרִירוּ תּוֹדָה?
71. הֲרֵאִיתֶם אֶת הָאֵשׁ אֲשֶׁר אַתֶּם מְדֹלִיקִים?
72. הָאֵם יִצְרְתֶּם אֶת הָעֵצִים לְהִדְלֹקְתָּהּ, אוֹ אֲנַחְנוּ הַיּוֹצְרִים?¹
73. אֲנַחְנוּ עֲשִׂינוּ אוֹתָהּ לְאוֹת הַזִּכָּרָה (עַל אֵשׁ הַגִּיהֶנֶם), וְלִסְפּוֹק צָרְכֵי הַנוֹסְעִים.
74. לָכֵן שִׁבַּח אֶת שֵׁם רַבּוֹנְךָ הָעָצוּם.

קטע 3

75. אֲשַׁבַּע בְּמִקּוֹמוֹת הַשְּׁקִיעָה שֶׁל הַכּוֹכָבִים,
76. שֶׁהִיא אִם יוֹדְעִים אַתֶּם שְׁבוּעָה עֲצוּמָה.
77. זֶהוּ קוֹרְאֹן מִפָּאֵר,
78. גָּנוּז בְּסִפֵּר (בְּשִׁמְיִם)²,
79. שְׁאִין נוֹגְעִים בּוֹ אֶלָּא הַמְטַהֲרִים (הַמְלַאֲכִים),
80. וְהוּא הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם מִרְבּוֹן הָעוֹלָמִים.
81. וְעַם דְּבוּר (קוֹרְאֹן) זֶה אַתֶּם נוֹהֲגִים בְּצַבִּיעוֹת?
82. הָאֵם תּוֹדוּ לְאַלְלָה עַל חֶסֶדְיוֹ עַל יְדֵי כְּפִירָה וְהִתְכַּחְשׁוֹת?
83. הָאֵם כְּאֲשֶׁר (נִשְׁמַתּוֹ שֶׁל הָאֶחָד מִכֶּם יוֹצֵאת) וּמִגִּיעָה אֶל הַלַּע (תּוֹכְלוֹ לְמַנַּע מִמָּנָה לְצֵאתוֹ)?
84. וּבְאוֹתוֹ רָגַע אַתֶּם מִבִּיטִים?
85. וְאֲנַחְנוּ (מְלַאֲכֵי הַמָּוֶת) קְרוֹבִים אֵלָיו מִכֶּם, וְאוֹלָם אֵין אַתֶּם רוֹאִים (אוֹתָם).

1. ר' סורת יא. סין 26 : 80.

2. הספר השמימי הוא, אל-לוח אל-מחפוט: הלוח השמימי השמור.

86. לָמָּה אִם אֵין זֶה גָּזַר דִּינְכֶם,
87. אֵין אַתֶּם מַחְזִירִים אֶת הַנְּשֻׁמָּה לַמְּקוֹמָהּ (בְּגוּף) אִם אַתֶּם צוֹדְקִים?
88. וְאוּלַם אִם יִהְיֶה (הַמֵּת) מִן הַמְּקַרְבִּים (לְאַלְלָה),
89. צְפוּיִים לוֹ רִוְחָה וְרַחֲמִים וְגִנַּת נַעַם.
90. וְאוּלַם אִם מִבְּעָלֵי הַיָּמִין הוּא,
91. הִנֵּה שְׁלוֹם לְךָ מֵאֵת בְּעָלֵי הַיָּמִין.
92. וְאוּלַם אִם מִן הַמִּתְכַּחֲשִׁים הַתּוֹעִים הוּא,
93. צְפוּיָהּ לוֹ קִבְּלַת פָּנִים שֶׁל מִים רוֹתְחִים,
94. וְצִלָּהּ בְּשֵׁאוֹל.
95. אָכֵן זֹאת הִיא הָאָמֶת הַנִּדְאִית,
96. שֶׁבַח אֶת שֵׁם רַבּוֹנְךָ הָעֶצוּם.

57

סִוֵּרַת אֶל-חֵדִיד הַבְּרִזָּל

סורה זו נקראת «אֶל-חֵדִיד, הַבְּרִזָּל» משום המונח הזה נזכר ביחד עם מונחים אחרים, כמו ספרי הקודש והמאזניים כמכשירים לנהול צדק ובצועו בין בני האדם בעולם הזה. ר' פ' 25.

הורדה במדינה אחרי סורת אז-זלזלה 99, ופסוקיה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «הַבְּרִזָּל» מפסוק עשרים וחמשה.

סורת אל-חדיד 57

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ מְשַׁבַּח אֶת אֱלֹהֵה, וְהוּא הַעֲזִיז וְהַחֲכָם,
2. לֹו מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, הוּא יַחֲיֶה וְיָמִית וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.
3. הוּא הָרֵאשׁוֹן (הוּא נִמְצָא לִפְנֵי כָל דָּבָר) וְהָאַחֲרוֹן (הוּא יִשָּׂא אַחֲרֵי כָל דָּבָר), וְהַנִּגְלָה (אֵין דָּבָר שֶׁיִּסְתִּיר אוֹתוֹ), וְהַפְּנִימִי (אֵין דָּבָר נִסְתָּר מִמֶּנּוּ), וְהוּא יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
4. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּשֵׁשֶׁה יָמִים, אַחֲרֵי כֵן עָלָה עַל כֶּסֶם הַמַּלְכוּת, יוֹדֵעַ אֶת מַה שְּׁחוֹדֵר בְּתוֹךְ הָאָרֶץ וְאֶת מַה שְּׁיוֹצֵא מִתּוֹכָהּ, וְאֶת אֲשֶׁר יֵרֵד מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֶת אֲשֶׁר יַעֲלֶה אֲלֵיהֶם, וְהוּא עֹמֵק בְּכָל מְקוֹם שֶׁתְּהִי, וְאֱלֹהֵה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
5. לֹו מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֵל אֱלֹהֵה יוֹחֲזֵרוּ כָּל הָעַנְיָנִים (שֶׁל בְּנֵי הָאָדָם).
6. הוּא אֲשֶׁר יַחֲדִיר אֶת הַלְיָלָה בְּתוֹךְ הַיּוֹם, וְיַחֲדִיר אֶת הַיּוֹם בְּתוֹךְ הַלְיָלָה, וְהוּא יוֹדֵעַ מַה שֶּׁבִּלְבָבוֹת.
7. הָאֱמִינוּ בְּאֱלֹהֵה וּבְשִׁלְיָחוֹ (מוֹחֲמַד) וְהוֹצִיאוּ (לַצִּדְקָה) מֵאֲשֶׁר אֱלֹהֵה הַפְּקִיד בְּיָדֵיכֶם. כִּי אֲכֹן אֵלֶה מִבְּיַנְיָכֶם אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וְיוֹצִיאוּ (מֵהוֹנֵם), לָהֶם שָׂכָר רַב (בְּעוֹלָם הַבָּא).
8. וְלִמָּה לֹא תֵאֱמִינוּ בְּאֱלֹהֵה כְּאֲשֶׁר שְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמַד) קוֹרָא לָכֶם לְהֵאֱמִין בְּרַבּוֹנְכֶם שֶׁעָמּוּ בְּאַתֶּם בְּבִרְיָת¹ אִם מֵאֱמִינִים אַתֶּם?
9. הוּא הַמּוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם עַל עַבְדּוֹ (מוֹחֲמַד) אוֹתוֹת בְּרוּרִים, לְהוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֶפְלַת הַכְּפִירָה אֶל אוֹר הָאֱמוּנָה,² כִּי אֱלֹהֵה אֶתְכֶם חֲנוּן וְרַחוּם.
10. וְלִמָּה לֹא תִתְרַמּוּ בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהֵה?³ הֵן לְאֱלֹהֵה מוֹרֶשֶׁת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אֵלֶה מִבְּיַנְיָכֶם אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמּוֹן וְנִלְחֲמוּ לִפְנֵי הַשְּׁחָרוּר (שֶׁל מִכָּה), אֵין שׁוּה לָהֶם. הֵם בְּמַעֲלָה רַמָּה יוֹתֵר מֵאֵלֶה אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמּוֹן

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 105.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 15 ; וסורת אבראהים 14 : 1.

3. ר' סורת את-תובה 9 : 20 ; וסורת מוחמד 47 : 38.

וּנְלַחֲמוּ אַחֲרָיו.¹ וְאוֹלַם אֶלְלָה הִבְטִיחַ אֶת הַטּוֹב (גֵּן עֵדֶן) לְשִׁנְיָהּ. כִּי אֶלְלָה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

קטע 2

11. מִי הוּא אֲשֶׁר יִגְמַל לְאֶלְלָה גְּמִילוֹת חֶסֶד, וְהוּא יִכְפִּיל לוֹ אֶת גְּמוּלוֹ?² וְלוֹ שָׁכָר נָדִיב (בְּעוֹלָם הַבָּא).
12. בְּיוֹם תִּרְאֶה אֶת הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת אוֹרֶם יֵאִיר לִפְנֵיהֶם וְלִימִינָם (כְּשֶׁהֵם חוֹצִים אֶת הַצְּרָאט.³ וַיֹּאמֶר לָהֶם), בְּשׁוֹרָה טוֹבָה לָכֶם הַיּוֹם, גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרָמִים תַּחְתֵּיהֶם. לִנְצַח תִּהְיוּ בְּתוֹכָם. זֶה הִזְכִּיחַ הַעֲצוּמָה.
13. וּבְיוֹם הַהוּא יֵאמְרוּ הַצְּבוּעִים וְהַצְּבוּעוֹת לַמַּאֲמִינִים, הַמְתִּינוּ לָנוּ, וְנֵאִיר לָנוּ מֵאוֹרֶכֶם. וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם, שׁוּבוּ לְאַחֲרֵיכֶם וּבִקְשׁוּ לָכֶם אוֹר. וְאִזּוֹ תוֹקֵם מְחִיצָה בֵּינֵיהֶם, שְׁנֵשׁ לָהּ שַׁעַר. מִתּוֹכָהּ (מִצַּד הַמַּאֲמִינִים) הִרְחַמְתִּים, וּמְחוּצָהּ לָהּ (מִצַּד הַצְּבוּעִים) הֶעֱנֵשׁ.
14. וְהַצְּבוּעִים יִקְרְאוּ אֶל הַמַּאֲמִינִים, הָאֵם לֹא הֵינּוּ אִתְּכֶם? וְהַמַּאֲמִינִים יֵאמְרוּ, אֲמֵנָם כֵּן, אֵד לֹא הָיִיתֶם צוֹדְקִים בְּאִמּוּנַתְכֶם, כִּי צִפִּיתֶם (לְאִסּוֹן אֲשֶׁר יִפְגַע בְּנָבִיא וּבַמַּאֲמִינִים), וּכְפַקְתֶּם, וְהִתְעִיתֶם עַל יְדֵי תַּאֲוֹתֵיכֶם עַד בּוֹא יוֹם הַפְּקָדָה שֶׁל אֶלְלָה (הַמָּוֶת). הַתַּעָה אִתְּכֶם הַמְתַּעָה (הַשָּׁטָן) מַעַל אֶלְלָה.
15. הִנֵּה הַיּוֹם לֹא יִלְקַח מִכֶּם כּוֹפֵר, וְלֹא מַאֲלָה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, מִגּוֹרִיכֶם כָּלְכֶם הָאֵשׁ, וְהִיא מִתְאִימָה לָכֶם, וְשֵׁם יִהְיֶה סוֹפְכֶם הַבֵּישׁ.
16. הָאֵם לֹא בָּא הַזְּמַן לַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר יִכְנָעוּ לְבוֹתֵיהֶם לְזָכָר אֶלְלָה וּלְאִמָּת שְׁהוֹרְדָה מִן הַשָּׁמַיִם? וְלֹא יִהְיוּ כְּאֶלְלָה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֶּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים) לִפְנֵים, וַיֹּאֲרִד לָהֶם הַזְּמַן וַיִּקְשׁוּ לְבוֹתֵיהֶם, וְרַבִּים מֵהֶם מִשְׁחַתִּים.
17. דַּעוּ כִּי אֶלְלָה יַחֲיָה אֶת הָאֶרֶץ אַחֲרֵי מוֹתָהּ. כָּבֹד הַבְּהִרְנוּ לָכֶם אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תִּשְׁכִּילוּ.
18. אֲכֹן הַנּוֹתְנִים צִדְקָה וְהַנּוֹתְנוֹת וַיִּגְמְלוּ לְאֶלְלָה גְּמִילוֹת חֶסֶד, מִבְּטָח לָהֶם גְּמוּל כָּפוֹל, בְּנוֹסֶף לְשָׁכָר נָדִיב (גֵּן עֵדֶן).

1. ר' סורת את-תובה 9 : 2.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 245 ; וסורת אנ-נסא' 4 : 40.

3. הצראט : גשר דק מאוד מונח על פני גיהנם, ועל כל בני האדם לעבור עליו ביום הדין. הכופר יפול מעליו לתוך גיהנם, והמאמין יעבור בשלום אל גן עדן.

19. ואלה אשר האמינו באללה ובשליחיו, הם נחשבים בעיני רבונם צדיקים, והחללים שגפלו בקרב בשביל אללה, להם שכרם ואורם.¹ אך אלה אשר קפרו והכחישו את אותותינו, הם בעלי השאול.

קטע 3

20. דעו כי חיי העולם הזה רק משחק ושעשועי שוא הם,² וקשויטים,³ והתגדלות ביניכם, והתהוללות בהון העצום ובבגדים, בגשם אשר הפליא את הזורעים צמחו, אחרי כן ייבש ותראה אותו מזהב, ואחרי כן יהיה רסיסים.⁴ ובעולם הבא צפוי ענש כבד (לכופרים), וסליחה מעם אללה ורצון (למאמינים), כי אין חיי העולם הזה אלא תענוג של השליה.⁵
21. הזדרזו אפוא לזכות בסליחה מרבונכם, ובגן רחבו הרחב השמים והארץ. הוכן לאלה אשר האמינו באללה ובשליחיו. זה הוא חסד מאללה, שהוא מעניק למי שיירצה,⁶ כי אללה רב-חסד.⁷
22. לא יכה אתכם כל אסון לא בארץ ולא בכם בעצמכם אשר איננו רשום בלוח השמימי לפני שבראנו את הבריה. אכן קל הוא לאללה.⁸
23. בכדי שלא תצטערו על אשר לא השגתם (מחיי העולם הזה),⁹ ולא תשמחו באשר השגתם,¹⁰ כי אללה אינו אוהב כל מתנשא ומתגאה.¹¹
24. וכן את הקמצנים ואת המצוים על אחרים לקמץ. כל הפונה לרף, הנה אללה הוא העשיר ורב-השבח.¹²
25. אכן כבר שלחנו את שליחינו באותות בהירים, והורדנו להם מן השמים את הספר (החק) ואת המאזנים, למען יבצעו בני האדם את הצדק, והורדנו את הברזל בו עז רב ותועלת לבני אדם, וכך אללה מגלה מי עוזר בסתר לדתו ולשליחיו, כי אללה חזק ועזוז.

1. ר' סורת אנ-נא' 4 : 74.

2. ר' סורת מוחמד 47 : 36.

3. ר' סורת יונס 10 : 88 ; סורת הוד 11 : 15 ; וסורת אל-כהף 18 : 28, ופי' 46.

4. ר' סורת אז-זומר 39 : 21.

5. ר' סורת אאל עמראן 3 : 185.

6. ר' סורת אאל עמראן 3 : 72 ; וסורת אל-מאאידה 5 : 54.

7. ר' סורת אל-בקהר 2 : 105 ; סורת אאל עמראן 3 : 72 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 29.

8. ר' סורת אל-חג' 22 : 70 ; וסורת פאטר 25 : 11.

9. ר' סורת אאל עמראן 3 : 153.

10. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 44.

11. ר' סורת אנ-נא' 4 : 36 ; וסורת לוקמאן 31 : 18.

12. ר' סורת לוקמאן 31 : 26.

קטע 4

26. וְכָבֵד שְׁלַחְנוּ אֶת נוּחַ (נֹחַ) וְאֶת אֲבִרָאֵהִים, וְנִתְּנוּ לְצִאָצְאֵיהֶם אֶת הַנְּבוּאָה וְאֶת הַסֵּפֶר, וּמֵהֶם יֵשׁ מְדַרְכִּים, וְאוֹלָם רַבִּים מֵהֶם מְשַׁחֲתִים.
27. אַחֲרֵיהֶם שְׁלַחְנוּ אֶת שְׁלִיחֵינוּ, וְשְׁלַחְנוּ עִיסָא בֶן מִרְיָם אַחֲרֵיהֶם, נִתְּנוּ לוֹ אֶת הָאֶנְגִ'יל, וְנִטְעָנוּ בְּלִבּוֹת אֵלֶּה שְׁהֶאֱמִינוּ בּוֹ חֻמְלָה וְרַחֲמִים. הֵם הִמְצִיאוּ נְזִירוֹת אֲשֶׁר לֹא צִוִּינוּ אוֹתָהּ עֲלֵיהֶם, רַק לְבַקֵּשׁ אֶת חֲסִדוֹ וּרְצוֹנוֹ שֶׁל אֱלֹהִים, וְהֵם לֹא קִיְּמוּ אוֹתָהּ כְּרָאוּי. לְמֵאֲמִינִים שְׂבִינֵיהֶם הֶעֱנִקְנוּ אֶת גְּמוּלָם, אֵד רַבִּים מֵהֶם מְשַׁחֲתִים.
28. הוּא הַמֵּאֲמִינִים! יִרְאוּ אֶת אֱלֹהִים וְהֶאֱמִינוּ בְּשְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמַד), יִתְּנוּ לָכֶם כְּפָלִים מִרַחֲמָיו, וְיַעֲשֶׂה לָכֶם אוֹר אֲשֶׁר תִּלְכוּ בּוֹ וְיִסְלַח לָכֶם, כִּי אֱלֹהִים סוֹלַח וְרַחוּם.
29. לְמַעַן יֵדְעוּ בְּעֲלֵי הַסֵּפֶר כִּי לֹא יִשְׁלְטוּ בְּמֵאוֹמָה עַל חֲסִדֵי אֱלֹהִים, וְכִי הַחֲסִיד בֵּינָם אֱלֹהִים הוּא, וְאוֹתוֹ יַעֲנִיק לְמִי שְׂיִרְצָה, כִּי אֱלֹהִים בַּעַל הַחֲסִיד הָרַב.

58

סִוֵּרַת אֶל-מוֹג' אַדְלָה הַמִּתְנַכַּחַת (עִם הַנְּבִיא)

סורה זו נקראת «אל-מוג' אדלה, המתנכחת (עם הנביא)» אחרי מקרה שקרה עם אשה במדינה אשר בעלה אסר על עצמו להתקרב אליה, והיא באה בתלונה נגד בעלה אל הנביא. ואחרי דיון בינה לבין הנביא, אללה חש לעזרתה כנגד בעלה ושמר לה את זכויותיה. העמדה האיתנה של אשה זו הביאה לשחרור כל הנשים מן הקפריזות של האנשים לעד.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-מונאפקון 63, ופסוקיה עשרים ושניים. קיבלה את שמה «המתנכחת (עם הנביא)» מפסוק אחד.

סורת אל-מוג'אדלה 58

חלק 28

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. כָּבֵר שָׁמַע אֱלֹהָ אֶת דְּבָרֵי הָאִשָּׁה¹ אֲשֶׁר הִתְנַחֲחָה אֵתְךָ (הַנְּבִיא) נֶגֶד בַּעֲלָהּ, בְּהִגִּישָׁה תְּלוּנָתָה אֶל אֱלֹהָ. אֱלֹהָ כָּבֵר שָׁמַע אֶת חֲלוּפֵי הַדְּבָרִים בֵּינֵיכֶם, כִּי אֱלֹהָ שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה.
2. אֵלֶּה מִכֶּם הַמְּגֹרָשִׁים אֶת נְשׁוֹתֵיהֶם בְּאַמְרָם לֵהוּ, «הֲרִי אֶת אֲסוּרָה עָלֶי כִּגְבַּ אֲמִי», אִין הוּ אֲמָהוּתֵיהֶם, כִּי אֲמָהוּתֵיהֶם² הוּ רַק אֵלֶּה שְׂיָלְדוּ אוֹתָם, הֵם אוֹמְרִים אֲמָרָה נוֹרָאָה וְדָבַר שֶׁקָּר, וְאוֹלַם אֱלֹהָ חֲנוּן וְסוֹלָח. הָאוֹמְרִים לְנְשׁוֹתֵיהֶם כִּי גּוֹפֶן אֲסוּר עֲלֵיהֶם כִּגְבַּ אֲמָהוּתֵיהֶם, וְאַחֵר יִחְזְרוּ עַל דְּבָרֵיהֶם שְׁנִית, חִיבִים לְשַׁחֲרַר עֶבֶד לִפְנֵי שְׂיָגְעוּ זֶה בָּזוּ. זֹאת (הַמַּצָּוָה) לְהִזְהִיר אֶתְכֶם בָּהּ.³ וְאֱלֹהָ בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.
4. אֵד מִי שְׂאִינוּ יָכוֹל לְשַׁחֲרַר עֶבֶד, עָלָיו לְצוּם שְׁנֵי חֳדָשִׁים רְצוּפִים⁴ בְּטָרָם יִגְעוּ זֶה בָּזוּ, וְאֵם אִינוּ יָכוֹל לְקַיֵּם גַּם זֹאת, עָלָיו לְהֶאֱכִיל שְׁשִׁים מִסְכְּנִים.⁵ זֶה לְמַעַן תִּתְּנֵם בְּאֱלֹהָ וְיִשְׁלִיחוּ (מוֹחֲמָד). אֵלֶּה חֻקּוֹת אֱלֹהָ, וְלַכּוֹפְרִים עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.
5. אֵלֶּה אֲשֶׁר יִתְּנֶנְדוּ לְאֱלֹהָ וְלִשְׁלִיחוֹ, יִשְׁפְּלוּ כַּאֲשֶׁר הִשְׁפִּלוּ קוֹדְמֵיהֶם.⁶ וְכָבֵר הוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרוּרִים, וְלַכּוֹפְרִים עֲנֹשׁ מִשְׁפִּיל.
6. בְּיוֹם שֶׁאֱלֹהָ יִקְיָם אֶת כָּלָם לְתַחֲיָה, וְיִוְדִיעַ לָהֶם אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ, אֱלֹהָ יִשָּׁם אוֹתוֹ אֵד הֵם שֶׁכְּחוּהוּ,⁷ וְאֱלֹהָ עַד לְכָל דְּבָר.

1. האשה היא: חיולה בנת תיעלבה. ובעלה הוא: אוס בן אצ-צאמת.

2. זה היה נוהג ישן טרום אסלאמי, והידוע בשם «טיהאר», הבעל המגרש את אשתו היה מכריז:

«אנתי חראמון עלי כטיהר אומי, את אסורה עלי כמו הגב של אמי». אללה אסר ובטל את המנהג

זהה. ר' סורת אל-אחזאב 33: 4.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 231.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4: 92.

5. ר' סורת אל-מאאידה 5: 89, ופי' 95.

6. ר' סורת את-תובה 9: 63.

7. ר' סורת אל-כהף 18: 48, ופי' 57.

קטע 2

7. האינך רואה שאללה יודע את אשר בשמים ואת אשר בארץ, ולא ישיחו שלושה סוד בלי שיהיה הוא רביעי עמם, ולא חמשה בלי שיהיה הוא ששי עמם, ולא מעט מזה ולא רב מזה בלי שהוא עמם (בידיעתו) בכל אשר היו. אחר כך יודיע להם ביום תחית המתים את אשר עשו, כי אללה יודע כל דבר.
8. האין אתה רואה את אלה שנאסר עליהם להסתודד, שהם חוזרים אל אשר נאסר עליהם, ומסתודדים כדי לפשע ולהתנכל ולהמרות את השליח (מוחמד). אך בבואם אליך הם מברכים אותך, לא כפי שאללה צוה לברכך, ובלבם הם חושבים, האם אללה יענישנו על הדבר אשר נגיד? אולם ענש הגיהנם יספיק להם ובו יצלו וסופם יהיה ביש.
9. הוי המאמינים! באשר תשיחו בסודכם אל תשיחו בסודכם ברשע ובאיבה והפרת דבר השליח (מוחמד). אולם, כשתשוחחו בסודכם, שוחחו בצדק ובראית אללה, ויראו את אללה אשר אליו תאספו.
10. אכן שית הסתר מן השטן הוא, כדי להעציב את המאמינים, אך הוא לא יזיק להם במאומה בלי רשות מאללה.¹ על אללה יסמכו המאמינים.
11. הוי המאמינים! באשר יבקשו מכם (בישיבות עם הנביא), לתת מרחב (לאחרים לשבת), הרחיבו מקום. ואללה ירחיב לכם (מקום בגן עדן). ואם יבקשו מכם לקום, קומו, ואללה ירים את המאמינים מכם ואת אלה אשר נתנה להם הדעת במעלות, כי אללה בקיא במעשיכם.
12. הוי המאמינים! אם ברצונכם לשוחח באפן פרטי עם השליח, הקדימו במתן צדקה לפני הפגישה, כי זה טוב וטהור יותר בשבילכם. ואם לא תשיג ידכם, הנה אללה סולח ורחום.
13. ואם חוששים אתם שתתרוששו אם תקדימו במתן צדקה לפני השיחה הפרטית עם הנביא? יסלח לכם אללה אם תקפידו לקיים את התפקדה, ושלמו את הזכאת, וציתו לאללה ולשליחו, כי אללה בקיא במעשיכם.

קטע 3

14. הלא ראית את אלה (הצבועים) שפךרתו ברית עם אנשים שפכעס אלה עליהם (היהודים),¹ אין הם לא מכס ולא מהם,² וישבעו שקר (שהם מסלמים) והם יודעים (שהם משקרים).
15. אלה הכין להם ענש כבד, כי רע הוא המעשה שהם עושים.
16. לקחו להם את שבועתם למחסה, ויסירו אנשים מן השביל של אלה, לכו להם ענש משפיל.
17. לא יועיל להם לא הונם ולא ילדיהם במאומה בפני אלה. בעלי האש הם ולנצח יהיו בה.
18. ביום אשר יחיה אלה את כלם, ישבעו לו (הצבועים) כפי שהם נשבעים לכם, ויחשבו שהשיגו דבר מה, הלא משקרים הם.
19. השטן גבר עליהם והשפיתם את זכר אלה, אלה הם מפלגת השטן. הלא מפלגת השטן הם המפסידים?
20. המתנגדים לאלה ולשליחו הם העלובים (בעולם הזה ובעולם הבא).
21. אלה גזר, הן אני ושליחי נהיה המנצחים, כי אלה חזק ועוז.
22. ולכן לא תמצא בין המאמינים באלה וביום האחרון כאלה שמתנגדים עם המתנגדים לאלה ולשליחו, ולו גם יהיו אלה אבותיהם או בניהם או אחיהם או בני שבטם. אלה בסס בלבם את האמונה, וסיע להם ברוח מאתו. הוא יכניס אותם אל גנים אשר נהרות זורמים מתחתם, ולעולמים יהיו בהם. אלה מרצה מהם והם מרצים מחסדיו. אלה הם מפלגת אלה.³ הלא מפלגת אלה היא המצליחה!

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 58 - 59 ; וסורת אאל עמראן 3 : 112.

2. היינו הערבים הצבועים במדינה אשר היו מעין גיס חמישי.

3. הכוונה פה לא «חזב אלה» אשר בדרום לבנון, אנשי איראן וחסן נצר-אללה. הכוונה היא לכל המאמינים באללה.

59

סִוֵּרַת אֶל-חֶשֶׁךְ הַגָּלוּת

סורה זו קבלה את שמה מן הבטוי «אֶל-חֶשֶׁךְ, הַגָּלוּת». הגלית בני אנ-נצ'יר, אחד השבטים היהודים החזקים והעשירים ביותר במדינה שהכריזו מלחמה נגד הנביא מאז בואו למדינה ממכה. בסוף הנביא התגבר עליהם והגלה אותם מן העיר מדינה. הסכסוך בין בני אנ-נצ'יר לבין הנביא היה סכסוך פוליטי כלכלי ולא דתי. הורדה במדינה אחרי סורת אל-ביינה 98, ופסוקיה עשרים וארבעה. קיבלה את שמה «הַגָּלוּת» מפסוק שניים.

סורת אל-חשר 59

בָּשֶׁם אֵלֶּה הֶרְחֵמוֹן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ מְשַׁבֵּחַ אֶת אֵלֶּה, כִּי הוּא הָעֶזְיוֹ וְהַחֲכָם.¹
2. הוּא אֲשֶׁר הוֹצִיא אֶלֶּה שְׂכָפְרוּ מִבְּעֵלִי הַסֶּפֶר² מִבְּתִיָּהֶם, בַּהֲגָלָה הָרְאשׁוֹנָה. אַתֶּם לֹא חֲשַׁבְתֶּם כִּי יֵצְאוּ, וְהֵם חָשְׁבוּ כִּי יִגְנוּ עֲלֵיהֶם מִבְּצָרֵיהֶם נֶגֶד אֵלֶּה. אֲדָּהּ הוּא בָּא אֲלֵיהֶם מֵאֲשֶׁר לֹא חָשְׁבוּ כִּי יָבוֹא, וְהִטִּיל פַּחַד בְּלִבּוֹתֵיהֶם³ עַד שֶׁהִחְרִיבוּ אֶת בְּתִיָּהֶם בְּיָדֵיהֶם וּבְיָדֵי הַמַּאֲמִינִים. הוּי בְּעָלֵי בִינָה! לְמַדּוּ לָקַח.
3. כִּי לֹוֵלֵא הִטִּיל אֵלֶּה עֲלֵיהֶם גְּלוּת הִזָּה מַעֲנִישָׁם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְעוֹלָם הַבָּא מַחֲכָה לָהֶם עֵנֶשׁ הָאֵשׁ,
4. מְשׁוּם שֶׁהִתְנַגְּדוּ לְאֵלֶּה וּלְשִׁלְיָחוֹ (מוֹחֲמֵד), וְאֵלֶּה מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת אֶת הַמִּתְנַגְּדִים לוֹ.
5. כָּל עַץ תִּמָּר אֲשֶׁר כָּרְתֶם אוֹ הִשְׁאַרְתֶּם אוֹתוֹ עוֹמֵד עַל גִּזְעוֹ בְּרָצוֹן אֵלֶּה הוּא, וְלִמְעַן יָמִיט בּוֹשֶׁה עַל הַמְּשַׁחֲתִים.
6. כָּל אֲשֶׁר הֶעֱנִיק אֵלֶּה לְשִׁלְיָחוֹ מִכְּרוּשָׁם, אַתֶּם לֹא שְׁלַחְתֶּם אֵלָיו לֹא סוּסִים וְלֹא גַמְלִים. אֵלֶּה הוּא הַמְּשַׁלֵּיט אֶת שְׁלִיחָיו עַל אֲשֶׁר יִרְצֶה. אֵלֶּה הַכֹּל-יָכֹל.
7. כָּל אֲשֶׁר הֶעֱנִיק אֵלֶּה לְשִׁלְיָחוֹ מִ(כְּרוּשׁ) אֲנָשֵׁי הַיְּשׁוּבִים, הוּא לְאֵלֶּה, וּלְשִׁלְיָחוֹ, וְלִקְרוֹבִים (שֶׁל הַשְּׁלִיחַ), וִיתוּמִים, וְעֲנָיִים, וְלִנְעָמִים וְנָדִים, לְמַעַן לֹא יִהְיֶה לְמַחְזוֹר בֵּין הָעֲשִׁירִים בָּכֶם. כָּל אֲשֶׁר יִתֵּן לָכֶם הַשְּׁלִיחַ, קְחוּ אוֹתוֹ, וְאֲשֶׁר יִמְנַע אֶתְכֶם מִמֶּנּוּ תִמְנְעוּ. וְיִרְאוּ אֶת אֵלֶּה, כִּי עֵנֶשׁ אֵלֶּה קָשָׁה מְאֹד.
8. (הַשְּׁלֵל גַּם מִיַּעַד) לְעֲנָיִים הַמֵּהֲגָרִים (מִמְכָּה) אֲשֶׁר גָּרְשׁוּ מִבְּתִיָּהֶם וְנִשְׁלוּ מִכְּרוּשָׁם, הַמְּבַקְשִׁים אֶת חֲסִדוֹ וּרְצוֹנוֹ שֶׁל אֵלֶּה, וְהַעוֹזְרִים לְדַת שֶׁל אֵלֶּה וּלְשִׁלְיָחוֹ. אֵלֶּה הֵם הַצּוֹדְקִים.

1. ר' סורת אצ-צף 61 : 1.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 101, ופי' 105.

3. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 26. המדובר פה על שבט בנו אֶן-נְצִיר.

9. וְאֲשֶׁר לֹאֲלֶה שָׁגְרוּ בְּמַדִּינָה וּרְכָשׁוֹ הֶאֱמוּנָה לִפְנֵי הַגִּירָתָם (שֶׁל אֲנָשִׁי מִכָּה), הָאוֹהֲבִים אֶת אֶלֶה שֶׁהִגְרוּ אֲלֵיהֶם וְאִינֶם חֲשִׁים צָרָה בְּלִבָּם לְקַבֵּל (מִן הַשָּׁלָל) אֶת אֲשֶׁר קִבְּלוּ (הַמְהַגְרִים), וְיַעֲדִיפוּ אוֹתָם עַל עַצְמָם אִף עַל פִּי שֶׁהֵם עַצְמָם נִצְרָכִים. וְיִי שִׁישְׁמֹר אֶת נַפְשׁוֹ מִקְּמַצְנוּתָהּ, אֶלֶה הֵם הַמַּצְלִיחִים.
10. וְאֶלֶה אֲשֶׁר בָּאוּ אַחֲרֵיהֶם יֹאמְרוּ, רְבוּנָנוּ! סִלַּח לָנוּ וּלְאַחֵינוּ אֲשֶׁר קָדָמוּ לָנוּ לְאַמוּנָה, וְאַל תִּשִּׁים טִינָה בְּלִבֵּנוּ נֶגֶד הַמַּאֲמִינִים. רְבוּנָנוּ! אֶתָּה חֲנוּן וְרַחוּם.

קטע 2

11. הָאֵם לֹא רָאִיתָ אֶת הַצְּבוּעִים הָאוֹמְרִים לְאַחֵיהֶם הַכּוֹפְרִים מִבְּעָלִי הַסֶּפֶר, אִם תִּגְלוּ וְנִצְטָרֶף אֲלֵיכֶם וְלַעוֹלָם לֹא נִשְׁמַע לְאִישׁ בְּאֲשֶׁר לָכֵם. וְאִם תִּתְקַפּוּ נִעְזֹר לָכֵם. אֲלֶלֶה עַד שֶׁהֵם כּוֹזְבִים,
12. כִּי אִם יִגְלוּ (הַכּוֹפְרִים מִהִיּוּדִים), הֵם (הַצְּבוּעִים) לֹא יִצְטָרְפוּ אֲלֵיהֶם, וְאִם יִתְקַפּוּ הֵם לֹא יַעֲזְרוּ לָהֶם. גַּם אִם הֵיוּ רוֹצִים לַעֲזֹר לָהֶם בְּקִרְבוֹת הֵיוּ פּוֹנִים עֲרֹךְ וְעִזְרָתָם הִתָּה בְּטִלָּה.¹
13. הִירָאָה בְּלִבָּם (שֶׁל כּוֹפְרֵי הִיּוּדִים וְהַצְּבוּעִים) מִפְּנִיכֶם גְּדוֹלָה מִירָאָתָם אֶת אֲלֶלֶה, כִּי הֵם אֲנָשִׁים חֲסֵרֵי בִינָה.
14. אִינֶם יִלְחָמִים בְּמֵאֶחָד וּבְגָלוּי נִגְדָּכֶם אֶלֶּא רַק בְּתוֹךְ מִבְּצָרִים אוֹ מֵאֲחֹרֵי חוֹמוֹת. הָאִיבָה בִּיעִינֵיהֶם לְבִין עַצְמָם מְאוּד חֲזָקָה, הֵם נִרְאִים לָךְ מֵאֲחֻדִּים, אֲדָּ לְבוֹתֵיהֶם מִפְּזָרִים, כִּי הֵם אֲנָשִׁים שְׂאִינֶם מְבִינִים.
15. הֵם דּוֹמִים לְאֶלֶה אֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם² אֲשֶׁר טָעְמוּ אֶת כֶּבֶד הָעֶנֶשׂ עַל מַעֲשֵׂיהֶם (נֶגֶד אֲלֶלֶה וּשְׁלִיחוֹ). וְלָהֶם עֶנֶשׂ מִכְּאִיב (בַּיּוֹם הַדִּין).
16. (מִשְׁלֵם שֶׁל הַצְּבוּעִים) כְּמוֹ הַשָּׁטָן בְּאוֹמְרוֹ לָבֵן הָאֶדֶם, כֹּפֶר! וְכֹאֲשֶׁר (הָאֶדֶם) כֹּפֶר, אָמַר, אִינֵנִי אַחֲרָאִי לְמָה שֶׁעָשִׂיתָ, כִּי גֵרָא אֲנִי אֶת אֲלֶלֶה רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
17. וְתִהְיֶה אַחֲרִית שְׁנִיָּהֶם לְנִצָּח בְּאֵשׁ. זֶה עֶנֶשׂם שֶׁל הַחוּטָאִים.
18. הוּא הַמַּאֲמִינִים! יִרְאוּ אֶת אֲלֶלֶה! עַל כָּל נֶפֶשׁ לִבְחוֹן וְלִבְדֹּק מֵה הַקְּדִימָה לַעֲתִיד שָׁלָה (יּוֹם הַדִּין), וְיִרְאוּ אֶת אֲלֶלֶה (בְּכָל אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ), כִּי אֲלֶלֶה בִּקְיָא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 111.

2. אשר היו לפנייהם, הכונה לכופרי מכה שנלחמו נגד הנביא והובסו בקרב בדר לא רחוק ממה שקרה לבני אנ-נציר.

19. וְאַל תִּהְיוּ כְּאַלֶּה אֲשֶׁר שָׁכְחוּ אֶת אֱלֹהָ וַיִּשְׁכַּיְחֻם אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם, אֵלֶּה
הֵם הַמְּשַׁחֲתִים.
20. בְּעָלֵי הָאֵשׁ וּבְעָלֵי הַגֶּן אֵינָם שְׂוִים אֵלֶּה לְאַלֶּה. בְּעָלֵי הַגֶּן הֵם הַמַּצְלִיחִים.
21. לוֹ הוֹרְדָנוּ אֶת הַקּוֹרְאָן הַזֶּה מִן הַשָּׁמַיִם עַל הָר, הִיֵּית רֹאָה אוֹתוֹ נִכְנַע
וְנִבְקַע לְרִסְסִים מִירֶאת אֱלֹהָ. וְאֵת הַמְּשָׁלִים הָאֵלֶּה נִמְשַׁל לִבְנֵי אָדָם,
לְמַעַן יִחְשְׁבוּ.
22. הוּא אֱלֹהָ אֲשֶׁר אֵין אֵלָּה אֵלָּא הוּא, הַיּוֹדֵעַ אֶת הַנֶּעְלָם וְהַנִּגְלָה, הוּא
הַרְחֵמֵן וְהַרְחוּם,
23. הוּא אֱלֹהָ אֲשֶׁר אֵין אֵלָּה אֵלָּא הוּא, הַמְּלֹךְ, הַקָּדוֹשׁ, הַשָּׁלוֹם, הַנָּאֵם,
הַמְּהִימֵן, הַעֲזוּז, הַגִּבּוֹר, וְהַנֶּעְלָה. יִשְׁתַּבַּח אֱלֹהָ וַיִּתְּנֶשָׂא מֵעַל הַשְּׁתַּפִּים
אֲשֶׁר יִשְׁתַּפּוּ לוֹ,
24. הוּא אֱלֹהָ הַיּוֹצֵר, וְהַבּוֹרָא, וְנוֹתֵן הַצּוּרָה, לוֹ הַיָּפִים בְּשִׁמּוֹת, יִשְׁבַּח אוֹתוֹ
כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְהוּא הַעֲזוּז וְהַחֲכָם.

60

סורת אל-מומתחנה הנבִּחָת

סורה זו נקראת «אל-מומתחנה, הנבִּחָת» משום שאללה צווה על המוסלמים במדינה לא להחזיר נשים מאמינות שהיגרו ממכה אל מדינה להצטרף אל הנביא ושאר המוסלמים בלי האישור של משפחותיהן. ולפני שיקבלו אותן כמוסלמיות על המוסלמים לבחון אותן אם באמת הן מוסלמיות או ברחו אל מדינה לסיבה אחרת. ר' פ' 10 וכו'.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-אחזאב 33, ופסוקיה שלושה-עשר, קיבלה את שמה «הנבִּחָת» מפסוק עשרה.

סורת אל-מומתחנה 60

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ אֶת אוֹיְבֵי¹ וְאוֹיְבֵיכֶם לִידֵידִים מִקְרָבִים לָכֶם, בְּהִרְאוֹתְכֶם לָהֶם יְדִידוֹת.² הֵם כָּבֹר כְּפָרוּ בְּאֶמְתִּי שֶׁבָּאָה אֵלֵיכֶם וְהוֹצִיאוּ אֶת הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֲמֵד) וְאֶתְכֶם (מִמֶּכָּה), בְּגִלָּל שְׁהֶאֱמַנְתֶּם בְּאֱלֹהֵי רַבּוֹנְכֶם. (אִךְ) כִּי תִחַלְצוּ לְהַאֲבֵק בְּשִׁבְלִי וּלְבַקֵּשׁ רְצוֹנִי וְהִרְאִיתֶם לָהֶם יְדִידוֹת בְּסִתֵּר, הִנֵּה אֲנִי יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר תִּסְתִּירוּ וְאֶת אֲשֶׁר תִּגְלוּ, וְאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה זֹאת מִכֶּם, תַּעֲה מִן הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.
2. אִם יִתְּפֹשׁוּ אֶתְכֶם יִהְיוּ לָכֶם אוֹיְבִים וְיִשְׁלְחוּ בָכֶם יְדִיָּהִם וּלְשׁוֹנוֹתֵיהֶם בְּרָעָה, מִשּׁוֹם שֶׁהֵם רוֹצִים שְׁתִּהְיוּ כּוֹפְרִים.⁴
3. לֹא יוֹעִילוּ לָכֶם שְׁאָרֵי בְּשָׂרְכֶם וְלֹא יִלְדִיכֶם, בַּיּוֹם תִּחְיֶית הַמֵּתִים יִפְרִיד (אֱלֹהֵי) בֵּינֵיכֶם, כִּי אֱלֹהֵי רוּאָה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
4. כָּבֹר הִזְיָה לָכֶם דִּגְמָה טוֹבָה⁵ בְּאֶבְרָאִהִים וּבְאֲשֶׁר אִתּוֹ, בְּאוֹמָרְם לְבָנִי עֲמֹם, נִקְיִים אֲנַחְנוּ מִכֶּם וּמֵאֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהֵי, כְּחִשְׁנוּ בָכֶם, וְנִגְלַתָּה בֵּינֵינוּ וּבֵינֵיכֶם הָאֵיבָה וְהַשְּׁנָאָה לְעוֹלָם, עַד שֶׁתֵּאֱמִינוּ בְּאֱלֹהֵי לְבָדוֹ. מִלְּבַד אֲשֶׁר אָמַר אֶבְרָאִהִים לְאֲבִיו, אֲנִי אֲנֹסָה לְבִקֵּשׁ מֵאֱלֹהֵי סְלִיחָה לָךְ, אִךְ אֵין בְּכוּחִי לְהַבְטִיחַ לָךְ דָּבָר בְּפָנֵי אֱלֹהֵי. רַבּוֹנִי! עֲלִיד סִמְכָנוּ וְאֲלִיד חֲזָרְנוּ בְּתִשּׁוּבָה וְאֲלִיד סוֹפְנוּ לַחֲזוֹר.
5. רַבּוֹנִי! אֵל תִּתֵּן לְכוֹפְרִים לְהִשְׁתַּלֵּט עֲלֵינוּ,⁶ וְסַלַח לָנוּ רַבּוֹנִי. הֵן אֵתָּה הַעֲזֹז וְהַחֲכָם.

1. המדבר הוא אללה.

2. בגלותכם להם ידידות: הפסוק הזה הורד מן השמים להזהיר את המאמינים החיים במדינה לבל ימסרו לקרובי משפחתם שיש ביניהם יחסי ידידות וקירבה שנשארו במכה ככופרים את פרטי תוכניות המלחמה של הנביא נגדם. הפרשנים מצביעים על אדם מסוים מבין חברי הנביא בשם: חאטב אבן אבי בלתעה, ששלח בסתר אגרת אל ידידים נאמנים שלו שנשארו כופרים במכה, ובה אזהרה מפני התקפת הנביא הקרובה למכה בשנת 8 להגירה. הענין נגלה לנביא והוא מנע מן האגרת להגיע למכה.

3. באמת: בקוראן.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4: 89.

5. ר' סורת אל-אחוזאב 33: 21.

6. ר' סורת ינווס 10: 85.

6. אֲכֹן כָּבֵר הָיָה לָכֶם בָּהֶם דְּגָמָה טוֹבָה לְאַלֶּה הַחוֹשְׁבִים עַל אֱלֹהָ וְחִיוִם הָאֲחֵרוֹן.¹ וְכָל הַפּוֹנֶה עָרְף, הִנֵּה אֱלֹהָ הוּא הָעָשִׂיר וְרַב-הַשֹּׁבַח.²

קטע 2

7. אוֹלִי יַעֲשֶׂה אֱלֹהָ יְדִידוֹת בִּינִיכֶם לְבִין אוֹיְבֵיכֶם מִבִּינֵיהֶם (הַקְרוֹבִים שְׁלָכֶם). הֵן אֱלֹהָ הַכֹּל-יָכֹל, וְאֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרוֹחוֹם.

8. אִין אֱלֹהָ אוֹסֵר עֲלֵיכֶם לְהַתְנַהֵג בְּהִגִּינוּת וּבִצְדָק עִם אֱלֹהָ שְׁלֵא נִלְחֲמוּ בָכֶם בְּגִלָּל דְּתַכֶּם וְלֹא גָרְשׁוּ אֶתְכֶם מִבְּתֵיכֶם. אֱלֹהָ אוֹהֵב אֶת הַנוֹהֲגִים בְּצִדָּק.³

9. אַךְ אֱלֹהָ אוֹסֵר עֲלֵיכֶם לְהַתִּידַד עִם אֱלֹהָ שֶׁנִּלְחֲמוּ בָכֶם בְּגִלָּל דְּתַכֶּם וְגָרְשׁוּ אֶתְכֶם מִבְּתֵיכֶם, אוֹ אֱלֹהָ אֲשֶׁר תִּמְכוּ בַּכּוֹפְרִים שְׁהוֹצִיאוּ אֶתְכֶם מִבְּתֵיכֶם, כִּי הִמְתִּידַד עִם אֱלֹהָ הוּא מִבִּין אֱלֹהָ הַגּוֹרְמִים עוֹל לַעֲצָמָם.

10. הוּי הַמַּאֲמִינִים! בּוֹא אֲלֵיכֶם הַמַּאֲמִינוֹת כְּמַהְגְּרוֹת, תִּבְחָנוּ אוֹתָן. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ טוֹב אֶת אֲמוֹנָתָן. וְאִם תִּדְּעוּ כִּי מַאֲמִינוֹת הֵן, אַל תַּחֲזִירוּ אוֹתָן אֶל הַכּוֹפְרִים. אִין הֵן מִתְרוֹת לָהֶם יוֹתֵר (לְנִשְׁוֹאִין), וְאִין הֵם (הָאֲנָשִׁים הַכּוֹפְרִים) מִתְרִים לָהֶן, וְשִׁלְמוּ לָהֶם (הַבְּעָלִים הַכּוֹפְרִים) אֶת כָּל שְׁהוֹצִיאוּ (כְּמַהְרֵה), וְלֹא יִהְיֶה כָּל חֲטָא בָכֶם אִם תִּתְחַתְּנוּ אֹתָן לְאַחַר שִׁתְּשִׁלְמוּ אֶת הַמִּגִּיעַ לָהֶן (הַמַּהְרֵה). אַל תִּמְשִׁיכוּ לְהַנְשֵׂא לְנִשְׁוֹתֵיכֶם הַכּוֹפְרוֹת, וְדַרְשׁוּ בַחֲזָרָה אֶת (הַמַּהְרֵה) שְׁהוֹצִיאתֶם עֲלֵיהֶן, כְּשֶׁם שֶׁהַכּוֹפְרִים זָכָאִים לְדַרְשׁ אֶת הַמַּהְרֵה שְׁהוֹצִיאוּ עַל נִשְׁוֹתֵיהֶם הַמַּאֲמִינוֹת שֶׁעָזְבוּ אוֹתָם. זֶהוּ מִשְׁפֵּט אֱלֹהָ. הוּא יִשְׁפֹּט בִּינֵיכֶם, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.

11. אִם יִבְרָחוּ אַחַדוֹת מִנִּשְׁוֹתֵיכֶם אֶל הַכּוֹפְרִים, וְאִם תִּנָּצְחוּ אוֹתָם בְּקָרֵב, שְׁלְמוּ לְכָל אֱלֹהָ (מִן הַמִּסְלָמִים) אֲשֶׁר יִבְרָחוּ נִשְׁוֹתֵיהֶם (מִן הַשָּׁלָל) אֶת מְלֹא הַסְּכּוֹם שְׁהוֹצִיאוּ (כְּמַהְרֵה). וְיִרְאוּ אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר בּוֹ אֵתָם מַאֲמִינִים.

1. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 21.

2. ר' סורת אל-חדיד 57 : 24.

3. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 42.

12. הוּי הַנְּבִיא! כִּי תִבְאֶנָּה אֵלֶיךָ הַמַּאֲמִינוֹת לְהַשְׁבֵּעַ אֵלֶיךָ אֲמוּנִים, כִּי לֹא תִשְׁתַּפְּנָה לְאֵלֶּהָ דָּבָר, וְלֹא תִגְנֹבְנָה, וְלֹא תִנְאָפְנָה, וְלֹא תִהְרֹגְנָה אֶת יַלְדֵיהֶן, וְלֹא תַעֲשִׂינָה מַעֲשֵׂה תַרְמִית כָּל שֶׁהוּא, וְלֹא תִסְרֹבְנָה לְנֶהֱג בְּנֶהֱג הַמִּקְבֵּל לְפִי שְׁאֵתָהּ מִצְוָה אוֹתָן. קִבֵּל אֶת שְׁבוּעַת הָאֲמוּנִים שֶׁלָּהֶן, וּבִקֵּשׁ מֵאֵלֶּהָ לְסַלֵּחַ לָהֶן, כִּי אֵלֶּהָ הוּא סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.
13. הוּי הַמַּאֲמִינוֹת! אֵל תִּקְחוּ לָכֶם לְרַעִים אֲנָשִׁים אֲשֶׁר אֵלֶּהָ רוֹגֵז עֲלֵיהֶם, הֵם כָּבָר נוֹאֲשׁוּ מִן (חֶסֶד אֵלֶּהָ) בְּעוֹלָם הַבָּא כְּפִי שֶׁכָּבָר נוֹאֲשׁוּ הַכּוֹפְרִים מִחֲזֶרֶת שׁוֹכְנֵי הַקְּבָרִים.

61

סִוֵּרַת אֶץ-צֶף

הָעוֹמְדִים בַּשּׁוֹרָה כְּאֵלוּ הֵם בְּנִין מִלֶּכָּד

סורה זו נקראת «אץ-צף, העומדים בשורה», הכוונה בשורה היא שורת הלוחמים בקרב בשביל של אללה. ר' פ' 4.

הורדה במדינה אחרי סורת את-תע' אבון 64, ופסוקיה ארבעה-עשר. קיבלה את שמה «העומדים בשורה» מפסוק ארבעה.

סורת אצ-צף 61

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִשְׁבַּח אֶת אֱלֹהֵה, כִּי הוּא הַעֲזֹז וְהַחֲכָם.¹
2. הוּי הַמַּאֲמִינִים! לָמָּה תֹאמְרוּ אֶת אֲשֶׁר לֹא תַעֲשֶׂוּ?²
3. אֱלֹהֵה שׁוֹנֵא מְאוֹד אֶת הַמִּדְבָּרִים וְלֹא מְקִימִים.
4. אֱלֹהֵה אוֹהֵב אֶת הַלִּוְחָמִים בְּשִׁבְלֹו, וְהֵם עוֹמְדִים בְּשׁוֹרָה כְּאֵלוֹ הֵם בְּנֵן מִלְכָּד.
5. בְּאֹמֹר מוֹסֵא לְבִנֵי עַמּוֹ, בְּנֵי עַמִּי! לָמָּה תִצְיָקוּ לִי?³ אַתֶּם יוֹדְעִים כִּי שְׁלִיחַ אֱלֹהֵה אֲנִי אֲלִיכֶם. וְכֹאֲשֶׁר סָטוּ, הִטָּה אֱלֹהֵה אֶת לְבוּתֵיהֶם, כִּי אֱלֹהֵה אֲנִי מַדְרִיךְ אֶת הָאֲנָשִׁים הַמְּשַׁחֲתִים.
6. וּבְאֹמֹר עִיסָא בֶן מִרְיָם, הוּי בְנֵי יִשְׂרָאֵל! הִנֵּה אֲנִי שְׁלִיחַ אֱלֹהֵה אֲלִיכֶם מֵאֲמִין בַּתּוֹרָה אֲשֶׁר נִגְלְתָה לְפָנַי, וּלְבִשָּׁר עַל שְׁלִיחַ שְׁיָבֹוא אַחֲרֵי וְשָׁמוּ «אַחַמַּד»,⁴ וְאוֹלָם כְּאֲשֶׁר הִבִּיא לָהֶם אֶת הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, אֲמָרוּ, זֶהוּ כְּשׁוֹף בָּרוּר.
7. וּמִי חוּטָא יוֹתֵר מִזֶּה הַבּוֹדָה עַל אֱלֹהֵה כְּזָבִים בְּהַקְרָאוֹ אֶל דַּת הָאִסְלָאם! אֲכֹן אֱלֹהֵה לֹא יִדְרִיךְ הַכּוֹפְרִים,
8. הֵם רוֹצִים לְכַבּוֹת אֶת אֹר אֱלֹהֵה בְּפִיּוּתֵיהֶם, אַךְ אֱלֹהֵה מְשַׁלִּים אוֹרוֹ וְאֵם גַּם מֵאִסּוֹ הַכּוֹפְרִים.
9. הוּא אֲשֶׁר שְׁלַח אֶת שְׁלִיחוֹ (מוֹחַמַּד) עִם הַהִדְרָכָה אֶל דָּרְךְ הַיִּשָּׁר (הַקּוֹרְאָן) וְעַם דַּת הָאִמָּת (הָאִסְלָאם) כְּדִי לְהַשְׁלִיטָה עַל כָּל הַדִּתּוֹת, וְאֵם גַּם מֵאִסּוֹ הַפְּגָנִים.⁵

1. ר' סורת אל-חשר 59 : 1.

2. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 226.

3. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 69.

4. השם «אחמד» מקורו בשורש «חמד» שמובנו להלל, לשבח. «מוחמד» לפי זה פירושו, «המהולל, המשובח», ו«אחמד, מהולל ביותר».

5. ר' סורת את-תובה 9 : 33.

קטע 2

10. הוֹי הַמֵּאֲמִינִים! הֲאֵם אוֹבִילְכֶם אֶל סַחַר אֲשֶׁר יַצִּילְכֶם מֵעֲנֹשׁ מִכְּאִיב?
11. תֵּאֲמִינוּ בְּאֱלֹהַּ וּבִשְׁלִיחוֹ, וְקוּמוּ לְהֶאֱבֹק לְמַעַן אֱלֹהַּ, בְּרַכּוּשְׁכֶם וּבְנַפְשׁוֹתֵיכֶם, כִּי זֶהוּ לְטוֹבֶתְכֶם אִם רַק יוֹדְעִים אַתֶּם.
12. הוּא יִסְלַח לָכֶם עַל חַטָּאֵיכֶם וַיְכַנִּיסְכֶם אֶל גְּנִים אֲשֶׁר נְהָרוֹת זֶרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, וְאֶל מִשְׁכָּנוֹת נְעִימִים בְּגֹן עֵדֶן, זֹהִי הַהֲצֻלָּה הַגְּדוֹלָה.¹
13. וְעוֹד חֹסֵד אֲשֶׁר תֹּאדְהוּ, עֲזָרָה מֵאֱלֹהַּ וְנִצָּחוֹן קָרוֹב (עַל אוֹיְבֵיכֶם). בִּשְׂרָא וְאֵת לְמֵאֲמִינִים.
14. הוֹי הַמֵּאֲמִינִים! הֲיִיו עוֹזְרֵי דַת אֱלֹהַּ! כְּפִי שֶׁקָּרָא עִיסָא בֶּן מֵרְסָא אֶל תַּלְמִידָיו, מִי יִהְיֶה עוֹזֵר לְמַעַן אֱלֹהַּ? אָמְרוּ הַתַּלְמִידִים, אֲנַחְנוּ נִהְיָה הָעוֹזְרִים לְדַת אֱלֹהַּ.² וְתֵאֲמִינוּ קְבוּצָה מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִכְפֹּר קְבוּצָה, וְאֲנַחְנוּ עֲזָרְנוּ לְמֵאֲמִינִים לְנִצָּחַן אֶת אֱלֹהַּ שֶׁלֹּא הֶאֱמִינוּ, וְהֵם נִצְחוּ.

1. ר' סורת את-תובה 9 : 72.

2. ר' סורת אאל עמרן 3 : 52.

62

סִוְרַת אֶל-ג'וּמּוּעָה יוֹם הַכְּנוּס

סורה זו נקראת «אֶל-ג'וּמּוּעָה», שפירושו הוא, יום הַכְּנוּס, או יום התפילה בציבור, משום השם הזה של יום ששי נזכר בה. ר' פ' 9.

בסורה זו תפילת הצהרים של יום ששי נעשתה למצווה דתית אשר על כל מוסלם מבוגר להשתתף בה. יום ששי אינו שווה ליום שבת של היהודים. הפסקת העבודה ביום ששי רק בזמן התפילה הצבורית בצהרים.

הורדה במדינה אחרי סורת אצ-צף 61, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «יום הַכְּנוּס» מפסוק תשעה.

סורת אל-ג'ומועה 62

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמִים וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִשְׁבַּח אֶת אֱלֹהֵה, הַמְלִיךְ, הַקְדוֹשׁ, הַעֲזוּז, וְהַחֲכָם.
2. הוּא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶל (הָעֲרַבִים) הֵלֵא קוֹרָאִים וְלֹא כוֹתְבִים שְׁלִיחַ מִקְרָבָם יִקְרָא לִפְנֵיהֶם אֶת אוֹתוֹתָיו, וַיִּטְהַר אוֹתָם, וַיִּלְמַדֵם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) וְאֶת הַחֲכָמָה (הַמִּסְתָּר שֶׁל הַנְּבִיא),¹ אַחֲרֵי שֶׁהָיוּ לִפְנֵי כֵן בְּתַעֲיָה גְמוּרָה.
3. וְאֵל עַמִּים אַחֲרִים שְׁעוּדָם לֹא בָּאוּ, כִּי אֱלֹהֵה הוּא הַעֲזוּז וְהַחֲכָם.
4. וְזָהוּ חֲסִדוֹ שֶׁל אֱלֹהֵה אֲשֶׁר הוּא מַעְנִיק לְמִי שִׁירָצָה, כִּי אֱלֹהֵה רַב-חֲסֵד עֲצוּם.
5. אֱלֹהֵה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם הַתּוֹרָה וְלֹא נָהָגוּ לְפִיהָ, דּוֹמִים לַחֲמור נוֹשֵׂא סִפְרִים. רַע הוּא מִשָּׁל אֱלֹהֵה אֲשֶׁר כָּחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹת אֱלֹהֵה, אֱלֹהֵה לֹא יִדְרִיךְ אֶת עַם הַחוֹטְאִים.
6. וְאָמַר, הוּי הַמַּתִּיְהִידִים! אִם טוֹעֲנִים אַתֶּם כִּי רַק אַתֶּם מְכַל בְּנֵי הָאָדָם יִדְרִיכוֹ שֶׁל אֱלֹהֵה, כִּי אִזּוּ שְׂאֵפוֹ לְמוֹת, אִם צוֹדִקִים אַתֶּם.
7. אִךְ הֵם לְעוֹלָם לֹא יִשְׁאֲפוּ לָכֵךְ, בְּאֲשֶׁר קִדְּמוּ יְדֵיהֶם לַעֲשׂוֹת, וְאֱלֹהֵה יוֹדֵעַ מִי הֵם הַכּוֹפְרִים.
8. אָמַר, הִנֵּה הַמּוֹת אֲשֶׁר תִּנְסּוּ לְבָרַח מִמֶּנּוּ הוּא מַחְכָּה לָכֶם. אַחֲרֵי כֵן תִּתְּחוּרוּ אֶל יוֹדֵעַ הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת, וְהוּא יוֹדִיעְכֶם אֶת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם.

קטע 2

9. הוּי הַמַּאֲמִינִים! כְּאֲשֶׁר יִקְרָא לַתַּפְלָה בְּיוֹם הַכְּנוּס,² מִהֲרוּ אֶל זִכָּר אֱלֹהֵה (לַתַּפְלָה), וְעִזְבוּ אֶת עֲסָקֵיכֶם, זֶה טוֹב לָכֶם אִם יוֹדְעִים אַתֶּם.
10. וְעַם תִּם הַתַּפְלָה הַתְּפָּרוּ בָּאָרֶץ וּבִקְשׂוּ אֶת חֲסֵד אֱלֹהֵה, וְהִרְבוּ לְזָכָר אֶת אֱלֹהֵה לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.
11. וְכְאֲשֶׁר יִרְאוּ (אַחֲדִים מִן הַמִּסְלָמִים) סַחַר אוֹ שְׁעִשׂוּעִים, נִפְּצוּ (מַעֲלִיד) אֲלֵיהֶם וְהִשְׁאִירוּ עוֹמֵד. אָמַר, זֶה אֲשֶׁר אֶת אֱלֹהֵה טוֹב יוֹתֵר מִן הַשְׁעִשׂוּעִים וּמִן הַסַּחַר, כִּי אֱלֹהֵה הוּא הַטוֹב בַּמִּפְרָנִסִים.

1. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2 : 129, ופ' 151.

2. יום ששי.

63

סִוֵּרַת אֶל-מוֹנָאֶפְקוֹן הַצְּבוּעִים

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹנָאֶפְקוֹן, הַצְּבוּעִים». משום שמונח זה נזכר בה להזהיר את המאמינים מצביעות ומזימות הצבועים נגד הנביא והמאמינים. ר' פ' 1 וכו'. הורדה במדינה אחרי סורת אל-חג' 22, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «הַצְּבוּעִים» מפסוק אחד.

סורת אל-מונאפקון 63

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. כְּאֶשֶׁר בָּאִים אֵלֶיךָ הַצְבוּעִים, הֵם אוֹמְרִים, מְעִידִים אֲנִחנוּ כִּי אַתָּה שְׁלִיחַ אֱלֹהָהּ. וְאֱלֹהָהּ יוֹדֵעַ כִּי אַבְנֵי שְׁלִיחוֹ אַתָּה, וְאֱלֹהָהּ יַעֲיֵד כִּי הַצְבוּעִים מְשַׁקְרִים.
2. לָקְחוּ לָהֶם אֶת שְׁבוּעָתָם לָמְנוּ,¹ וְכֵן הִרְחִיקוּ אֲנָשִׁים מֵעַל שְׂבִיל אֱלֹהָהּ. רַע הַמַּעֲשֶׂה שֶׁהֵם עוֹשִׂים,
3. זֹאת יַעֲקֹב אֶשֶׁר הָאָמִינוּ אַחֲרָי כֵּן כָּפְרוּ. אֱלֹהָהּ אָטַם אֶת לְבוֹתֵיהֶם וְחָדְלוּ לְהִבִּין.²
4. בְּרִאוּתָךְ אוֹתָם, וַפְּלִאוֹ אוֹתָךְ גּוֹפִיָהֶם, וּבִדְבָרְךָ תִּשְׁמַע לְדְבָרֵיהֶם, וְאוֹלָם הֵם כְּקֶרְשִׁים נִשְׁעָנִים אֶל קִיר.³ יַחֲשֹׁבוּ כָּל צַעֲקָה נִגְדָם הִיא. הֵם הָאוֹיֵב, הַשֹּׁמֵר אֲפֹא מִפְּנֵיהֶם. אֱלֹהָהּ יִשְׁפִּיל אוֹתָם וְיִגְרֹשׁ אוֹתָם מִרְחֻמּוֹ, עַד מְתֵי הֵם מִתְרַחֲקִים מִן הָאֱמֶת!⁴
5. כְּאֶשֶׁר יֹאמַר לָהֶם, בּוֹאוּ לִמְעַן יִתְפַּלֵּל שְׁלִיחַ אֱלֹהָהּ כִּי יִסְלַח (אֱלֹהָהּ) לָכֶם, הֵם מִפְּנִים אֶת רֹאשֵׁיהֶם, וְתִרְאֶה אוֹתָם מִתְרַחֲקִים בִּיהִירוֹת.
6. אִין הִבְדֵּל, אִם תִּשְׁאַל אֱלֹהָהּ לְסַלַּח לָהֶם, אוֹ לֹא תִשְׁאַל אוֹתוֹ, אֱלֹהָהּ לֹא יִסְלַח לָהֶם. כִּי אִינוּ מִדְרִיךְ אֲנָשִׁים מְשַׁחֲתִים.
7. הֵם הָאוֹמְרִים, אֵל תִּסְיַעוּ לֵאלֹהָ (הַמְהַגְרִים הַנִּזְקָקִים) אֶשֶׁר עִם שְׁלִיחַ אֱלֹהָהּ, לִמְעַן יַעֲזֹבוּהוּ. הֵן לֵאלֹהָהּ אוֹצְרוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, אֲבָל הַצְבוּעִים אֵינָם מְבִינִים זֹאת.
8. הֵם אוֹמְרִים, כְּאֶשֶׁר נִחְזַר לְמַדִּינָה יוֹצִיא הַעֲזוּזִי אֶת הַשֹּׁפֵל מִמֶּנָּה,⁵ הֵן לֵאלֹהָהּ הַעֲזוּ וּלְשְׁלִיחוֹ וּלְמַאֲמִינִים, וְאוֹלָם הַצְבוּעִים לֹא יֵדְעוּ.

1. ר' סורת אל-מוג'אדלה 58 : 16.

2. ר' סורת את-תובה 9 : 87.

3. ריקים מכל תבונה.

4. ר' סורת את-תובה 9 : 30.

5. התנגדות הצבועים לנביא ולמוסלמים התעוררה בצורה בולטת בעת מסע צבאי נגד שבטים כופרים, שבדרך חזרה אל מדינה פרץ סכסוך בין הצבועים לבין אחדים מן המוסלמים. אז אימו הצבועים בפומבי, שכאשר יגיעו למדינה ינשלו את המוסלמים מנכסיהם ויאלצו אותם לעזוב את העיר.

קטע 2

9. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל יָסִיחַ הוֹנֶכֶם וּבִנֵּיכֶם אֶת דַּעְתְּכֶם מִזֵּכֶר אֱלֹהָהּ.¹ אֲשֶׁר
כָּדָּ יַעֲשֶׂה, אֱלֹהָ הֵם הַמִּפְסִידִים.
10. תִּרְמוּ מִמָּה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָכֶם לִפְנֵי שִׁישִׁיגְכֶם הַמּוֹת,² לְבַל תֵּאֲמְרוּ אִזּוּ, רַבּוֹנִי!
יְתֵן לִי אֲרֻכָּה לְמַעַן אֶתֵּן צֹדֶקָה וְאַהֲיָה מִתְמַיְמֵי הַדֶּרֶךְ.
11. אוּלַם אֱלֹהָ לֹא יִתֵּן אֲרֻכָּה לְאַף נֶפֶשׁ בְּהִגִּיעַ מוֹעֲדָהּ (לְמוֹת), כִּי אֱלֹהָ
בִּקְיָא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

1. ר' סורת אנ-נור 24 : 37.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 195.

64

סִוֵּרַת אֶת-תַּע'אִבּוֹן הָרוּחַ וְהֶהָפֵסֵד (בְּיוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «אֶת-תַּע'אִבּוֹן, הָרוּחַ וְהֶהָפֵסֵד» ביום הדין
היום שבו המאמין ירוויח ויכנס לגן עדן, והכופר יפסיד
ויכנס לגיהנם.

הורדה במדינה אחרי סורת את-תחרים 66, ופסוקיה
שמונה-עשר. קיבלה את שמה «הָרוּחַ וְהֶהָפֵסֵד» מפסוק
תשעה.

סורת את-תע'אבון 64

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. כֹּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ מִשְׁבַּח אֶת אֱלֹהָהּ,¹ לֹא הַמַּלְכוּת וְלֹא הַשְּׁבַח, וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.
2. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם. וּמִכֶּם יֵשׁ כּוֹפֵר וּמִכֶּם יֵשׁ מֵאֲמִין, וְאֱלֹהָהּ רֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
3. בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּאַמֶּת,² וְצִירְכֶם וְהִיטִיב צוּרְתְכֶם, וְאֵלֵיו הַכֹּל יָחֹזֵר.
4. הוּא יוֹדֵעַ מַה שְּׁבַשְׁמִים וּמַה שְּׁבָאָרֶץ, וְאֶת אֲשֶׁר אַתֶּם מַסְתִּירִים וְאֶת אֲשֶׁר אַתֶּם מְגַלִּים,³ כִּי הוּא יוֹדֵעַ מַה שְּׁבִלְכָבוֹת.
5. הָאֵם לֹא נוֹדַע לָכֶם עַל מַה שֶּׁקָּרָה לְאֱלֹהָ שֶׁכִּפְרוּ לִפְנֵים: הֵם טָעְמוּ כֶּבֶד מַעֲשֵׂיהֶם, וְלָהֶם עֹנֵשׁ מִכְאִיב (בְּיוֹם הַדִּין).⁴
6. כְּזֹאת שֶׁהָיוּ שְׁלִיחֵיהֶם מְבִיאִים לָהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים, וְאוֹלָם הֵם אָמְרוּ, הָאֵם בְּנֵי אָדָם יִדְרִיכוּ אוֹתֵנוּ? וְכִפְרוּ וּפְנֵוּ עָרְף. אֵד אֵין אֱלֹהָהּ זָקוּק לְאָדָם, כִּי אֱלֹהָהּ אֵינוֹ זָקוּק לְדָבָר וְהוּא רַב-שְׁבַח.
7. הַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, כִּי לֹא יוֹקְמוּ לְתַחִיָּה. אָמַר, אֲמַנִּם כֵּן, בְּחַיֵּי רְבוּנִי! אַתֶּם תִּקְוֹמוּ לְתַחִיָּה, וְאִזּוּ יוֹדַע לָכֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם, וְנִקָּל הוּא לְאֱלֹהָהּ.
8. לָכֵן הֵאֲמִינוּ בְּאֱלֹהָהּ וּבְשְׁלִיחוֹ וּבְאֹר (הַקּוֹרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם. אֱלֹהָהּ בְּקִיָּא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.
9. הַיּוֹם אֲשֶׁר אֱלֹהָהּ יֵאָסֵף אֶתְכֶם לְיוֹם הָאֲסוּף יִהְיֶה יוֹם הָרוּחַ וְהַהֲפָסָד (בֵּין הַכּוֹפְרִים וְהַמֵּאֲמִינִים), אֲשֶׁר יֵאֲמִין בְּרְבוּנוֹ וְיַעֲשֶׂה אֶת הַטּוֹב, הוּא יִכְפֹּר לוֹ עַל מַעֲשָׂיו הָרָעִים וְיִכְנִיס אוֹתוֹ אֶל גְּנִים שְׁנֵהֲרוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם לְהַשְׁאֵר שָׁם לְנֶצַח, וְזֹהִי הַזְכָּיָה הַעֲצוּמָה.⁵

1. ר' סורת אצ-צף 1: 61; וסורת אל-גיומועה 62: 1.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 3.

3. ר' סורת אנ-נחל 16: 19, ופי' 23.

4. ר' סורת אל-חשר 59: 15.

5. ר' סורת אנ-נסא' 4: 13.

10. אַךְ אֵלֶּה שֶׁכִּפְּרוּ וְהִתְכַּחְּשׁוּ לְאוֹתוֹתֵינוּ הֵם בְּעָלֵי הָאֵשׁ, לְנֶצַח יִהְיוּ שָׁם, וְיָמָה רַע הַמְדוֹר.

קטע 2

11. לֹא יִפְגַּע כָּל פֶּגַע אֶלָּא בְּרִצּוֹן אֱלֹהֵה, וּמִי שֶׁמֵּאֲמִין בְּאֱלֹהֵה, הוּא יִדְרִיד אֶת לְבוֹ, וְאֱלֹהֵה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

12. צִיְתוֹ לְאֱלֹהֵה וְצִיְתוֹ לְשִׁלְיָה, וְאִם תִּפְנּוּ עֵרָף, עַל שְׁלִיחָנוּ רַק לְמִסַּר הוֹדָעָה בְּרוּרָה.

13. אֱלֹהֵה, אֵין אֵלֶּה אֶלָּא הוּא, וּבְאֱלֹהֵה יִבְטָחוּ הַמֵּאֲמִינִים.

14. הוּא הַמֵּאֲמִינִים! הִנֵּה מְנֻשׁוֹתֵיכֶם וּמִבְּנֵיכֶם אוֹיְבִים לָכֶם, הַשְּׁמָרוּ אֲפֹא מִפְּנֵיהֶם. אַךְ מוּטָב שֶׁתִּסְלְחוּ וּתְוַתְּרוּ וְתִמְחֲלוּ, כִּי אֱלֹהֵה סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.

15. אַכֵּן הוֹנֵכֶם וּבְנֵיכֶם אֵינֶם אֶלָּא מִבְּחֹן לָכֶם, וְאֱלֹהֵה אֲתוֹ שָׂכָר עָצוֹם.

16. יִרְאוּ אֲפֹא אֶת אֱלֹהֵה כָּכָל אֲשֶׁר תּוֹכְלוּ, וְשִׁמְעוּ, וְצִיְתוּ, וְהוֹצִיאוּ מִמוֹן (לְצִדְקָה) טוֹב לְנַפְשְׁכֶם. וְהַמְצָלִיחִים הֵם אֵלֶּה הַמִּתְגַּבְּרִים עַל יָצָר הַקִּמְצָנוֹת.

17. אִם תִּגְמְלוּ גְמִילוֹת חֶסֶד לְאֱלֹהֵה, יִחְזִיר לָכֶם אֱלֹהֵה כְּפָלִים וַיִּסְלַח לָכֶם, כִּי אֱלֹהֵה מְכִיר תוֹדָה וּמִתּוֹן.

18. וְהוּא הַיּוֹדֵעַ בְּנִסְתֵּר וּבְגָלוּי, הָעוֹזֵז וְהַחֲכָם.

65

סִוֵּרַת אֶט-טֵלָאק הַגְּרוּשִׁין

סורה זו נקראת «אֶט-טֵלָאק, הַגְּרוּשִׁין» משום שדיני גירושין נזכרו בה בפירוש. ר' פ' 1 וכו'.
הורדה במדינה אחרי סורת אל-אנסאן 76, ופסוקיה
שנים-עשר. קיבלה את שמה «הַגְּרוּשִׁין» מפסוק אחד.

סורת אט-טלאק 65

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמֶן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. הוּי הִנְבִּיא! אִם תִּגְרְשׁוּ הַנָּשִׁים, גִּרְשׁוּ אוֹתָן כְּאִשֶּׁר הֵן טְהוֹרוֹת מִן הַנִּסְת, דִּיקוּ אֶפְּוֹא בְּחֹשֶׁב הַ«עֵדָה»,¹ וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהֵה רְבוּנָכֶם. אֵל תּוֹצִיאוּ אוֹתָן מִבֵּיתֵיהֶן, וְלֹא יֵצְאוּ אֶלָּא אִם תַּעֲשִׂינָה מַעֲשֶׂה זָנוּת בָּרוּר. אֵלֶּה חֻקֹּת אֱלֹהֵה, וְאִשֶּׁר יַעֲבֹר חֻקֹּת אֱלֹהֵה,² יִגָּרֶם עוֹל לְעַצְמוֹ. לֹא תִדַּע, אוֹלִי אַחֲרֵי כֵן יַעֲשֶׂה אֱלֹהֵה דְּבַר מָה.³
2. וְכְאִשֶּׁר יִמְלֹאוּ יְמֵיהֶן, עֲלֵיכֶם לְהַחֲלִיט אִם לְהַחֲזִיק בָּהֶן בְּחֶסֶד אוֹ לְהַפְרֹד מֵהֶן בְּחֶסֶד,⁴ וְהַקִּימוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים יִשְׂרָאִים מִכֶּם כְּעֵדִים, וְעֲרְכוּ הַעֲדוֹת לְאֱלֹהֵה. עַל זֹאת מְזַהֵר כָּל מִי שֶׁמֵּאַמֵּין בְּאֱלֹהֵה וְהַיּוֹם הַזֶּה אַחֲרוֹן.⁵ כָּל הַיָּרֵא אֶת אֱלֹהֵה, יַעֲשֶׂה לוֹ אֱלֹהֵה מוֹצֵא, וַיִּפְרֹגֶם אוֹתוֹ מִבְּלִי שְׂיַחֲשֵׁב מֵאִין. כָּל הַבוֹטֵחַ בְּאֱלֹהֵה, הֵנָּה הוּא חֵלְקוֹ. הֵן אֱלֹהֵה מִבְּצַע אֶת כָּל פְּקֻדוֹתָיו, וְלִכְל דְּבַר קִבַּע אֱלֹהֵה מִדָּה קְצוּבָה.
3. וְאֵלֶּה מִנְּשׁוֹתֵיכֶם אִשֶּׁר הִתְיָאֲשׁוּ מִן הַנְּדָה, כִּי תִהְיֶה בְּסִפְּךָ (בְּנוֹגַע לְתַקוּפַת הַמִּתְנַתָּן), תְּקוּפַת הַהַמְתַּנָּה תִּהְיֶה שְׁלוֹשָׁה חֳדָשִׁים, וְגַם אֵלֶּה אִשֶּׁר עוֹד לֹא הִתִּיה לָהֶן נְדָה. אִךְ הַנָּשִׁים הָהֵרוֹת תִּמְשֹׁךְ תְּקוּפַתָּן עַד שֶׁתִּלְדְּנָה. וְאִשֶּׁר יִירֵא אֶת אֱלֹהֵה, הוּא יִקַּל עָלָיו אֶת עֲנִיָּיו.
4. זֶהוּ הַדִּין שֶׁל אֱלֹהֵה אִשֶּׁר הוֹרִידוּ אֲלֵיכֶם מִן הַשָּׁמַיִם, וְאִשֶּׁר יִירֵא אֶת אֱלֹהֵה, הוּא יִכְפֹּר לוֹ מִרְעוּתָיו וְיִתֵּן לוֹ שָׂכָר עֲצוֹם (בְּיוֹם הַדִּין).
5. (בְּמִשְׁךְ תְּקוּפַת הַהַמְתַּנָּה עֲלֵיכֶם) לְהַשְׁכִּין אוֹתָן בְּאִשֶּׁר תִּשְׁכְּנוּ אִתָּם, וַיִּפְרֹגֶם אוֹתָן כְּפִי שְׂיַעֲלֶה בִּידֵיכֶם, וְלֹא תִצִּיקוּ לָהֶן בְּמִשְׁכָּן. וְאִם הָרוֹת הֵן. עֲלֵיכֶם לָתֵת לָהֶן דְּמֵי מְזוֹנוֹת עַד אִשֶּׁר תִּלְדְּנָה. אִם יִנִּיקוּ אֶת יִלְדָּכֶם, שְׁלֹמוֹ לָהֶן אֶת שְׂכָרָן לְפִי הַסֵּכֶם וְהַתִּיעֲצוּת הַדִּדִית בְּצִדִּיק, אִךְ בְּהַעֲדֹר הַסֵּכֶם כְּזֶה תִּינִיק לוֹ (הָאֵב) אִשָּׁה אַחֲרָת.

1. הַכוֹוֶנָה הִיא לֹא לְשִׁלּוֹחַ אוֹתָן חֲפְשִׁיּוֹת גַּם אַחֲרֵי הַגְּרוּשִׁין עַד אִם תַּעֲבוּרְנָה שְׁלוֹשׁ וְסִתּוֹת, לִמְעַן יִתְבָּרַר אִם הָרוֹת הֵן מִבְּעִלְיָהֶן. וְאִם לֹא תִנְשָׁאנָה עַד שֶׁתִּלְדְּנָה. אִךְ אִם אֵינָן הָרוֹת תּוֹכֵלְנָה לְהַנְשֵׂא לֵאחֲרַי מִלִּיאָתָן פֶּרֶק זְמַן.

2. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2 : 229.

3. הֵייוֹנוּ בְּמִשְׁךְ שְׁלוֹשֶׁת חוֹדָשִׁים אֵלֶּה יִשְׁלִימוּ בִּינֵיהֶם וְלֹא יִשְׁלַחֲנָה.

4. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2 : 231.

5. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2 : 232.

7. על בעל האמצעים להוציא לפי אמצעיו, ומחסר אמצעים, יוציא מאשר נתן לו אלה. לא יכביד אלה על נפש יותר ממה שנתן לה, ולאחר מצוקה יביא אלה רוחה.

קטע 2

8. כמה ערים אשר הפרו את חקי רבונן ושליחיו, על כן ערכנו חשבון קפדני עמן והענשנו אותן בענשים קשים.
9. הן טעמו את כבד מעשיהן ותהיה אחרית ענינן אבדון.
10. אלה הכין להן (הערים) ענש כבד. לכן יראו את אלה אתם אנשי תבונה אשר האמינו, אלה הוריד אליכם מן השמים אזכרה,
11. שליח אשר יקרא לפניכם אותות אלה גלויים, כדי להוציא את המאמינים עושי הטוב מן האפלה אל האור. אשר יאמין באלה ויעשה את הטוב, יכניס אותו אל גנים אשר נהרות זורמים מתחתיהם. ושם ישאר לנצח, והוא (אלה) יפרנסו בשפע.
12. אלה הוא אשר ברא שבעה רקיעים, ומן הארץ כמוהם. תרד הפקדה ביניהם, למען תדעו כי אלה הכל-יכל, וכי אלה מקיף בדעתו כל דבר.

66

סִוֵּרַת אֶת-תְּחָרִים הָאָסוּר

סורה זו נקראת «אֶת-תְּחָרִים, הָאָסוּר», משום שהנביא אסר על עצמו דברים שהוא אוהב כדי לפייס אחדות מנשותיו.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-חוג' וראת 49, ופסוקיה שנים-עשר. קיבלה את שמה «הָאָסוּר» מפסוק אחד.

סורת את-תחרים 66

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. הוּי הִנְבִּיא! לָמָּה תֵּאָסֵר (עַל עֲצָמָךְ) אֶת אֲשֶׁר אֱלֹהֵי הַרְשָׁה לָךְ, בְּבִקְשֶׁךָ לִפְנֵים אֶת נִשְׁוֹתֶיךָ? אֱלֹהֵי סוֹלַח וְרַחוּם.
2. כָּבֵר צוּה לָכֶם אֱלֹהֵי הַתֵּרַת שְׁבוּעוֹתֶיכֶם, וְאֱלֹהֵי הוּא הַמִּגֵּן עֲלֵיכֶם, וְהוּא הַיּוֹדֵעַ וְהַחֲכָם.
3. וְכֹאֲשֶׁר לַחֵשׁ הִנְבִּיא לְאַחַת מִנִּשְׁוֹתַי דָּבַר סֵתֶר, אֵךְ הִיא גִלְתָּה אוֹתוֹ (לְאִשָּׁה אַחֶרֶת מִנִּשְׁוֹת הִנְבִּיא), וְאֱלֹהֵי הַיּוֹדֵעַ לוֹ עַל כֵּךְ, (הִנְבִּיא) הַיּוֹדֵעַ לָהּ מִקְצָתוֹ וְנִמְנַע מִהוֹדִיעָהּ מִקְצָתוֹ. וְכֹאֲשֶׁר הִגִּיד לָהּ הַדָּבָר, אָמְרָה, מִי הִגִּיד לָךְ זֹאת? וְהוּא אָמַר, הִגִּיד לִי הַיּוֹדֵעַ וְהַבִּקִּיא בְּכָל דָּבָר.
4. אִם תַּחֲזֹרוּ שְׁתִּיכּוּ בְּתִשׁוּבָה אֶל אֱלֹהֵי, הֵן תַּעֲזוּ לְבוֹתֶיכֶן. אֵךְ אִם תַּעֲזֹרְנָה אִשָּׁה אֶת אַחֻוֹתָהּ לָקוּם עֲלֵיו, הִנֵּה אֱלֹהֵי הוּא מְגַנֵּן, וְגִ' בְּרִיל (גְּבִרְיָאֵל), וְהַיִּשְׁרִים בְּמִאֲמִינִים, וְהַמְּלָאכִים יַעֲזְרוּ לוֹ.
5. יִתְּנוּ שָׂאֵם יִתְגַּרְשׁ מִכֶּן, יִתְּנוּ לוֹ רְבוּנוֹ בְּמִקְוִמָּכֶן בְּנוֹת זוּג טוֹבוֹת מִכֶּן, מִסְּלָמִיּוֹת, מִאֲמִינֹת, אֲדוּקוֹת, בְּעֻלוֹת תִּשׁוּבָה, עוֹבְדוֹת לְאֱלֹהֵי, צְמוֹת, לֹא בְּתוֹלוֹת (גְּרוֹשׁוֹת אוֹ אֲלֻמְנוֹת), וּבְתוֹלוֹת.
6. הוּי הַמִּאֲמִינִים! שְׁמְרוּ עַל נַפְשְׁכֶם וְעַל בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּכֶם מֵאִשׁ אֲשֶׁר הַדֶּלֶק שָׁלָה הֵם הָאֲנָשִׁים (הַכּוֹפְרִים וְהַחוֹטְאִים) וְהָאֲבָנִים. מִפְּקָדִים עֲלֶיהָ מִלְּאָכִים אֲלִימִים וְאִיִּתִּיִּם, אֲשֶׁר לֹא יִמְרוּ אֶת פְּקֻדַּת אֱלֹהֵי, וְיַעֲשׂוּ אֶת אֲשֶׁר יִצְווּ.
7. הוּי הַכּוֹפְרִים! אֵל תִּתְּנָצְלוּ הַיּוֹם (יּוֹם הַדִּין), אֲכֹן יִגְמַל לָכֶם אֱלֹהֵי כְּמַעֲשֵׁיכֶם.

קטע 2

8. הוּי הַמִּאֲמִינִים! שׁוּבוּ אֶל אֱלֹהֵי בְּתִשׁוּבָה כְּנָה, אוֹלֵי יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם רְבוּנוֹכֶם מִרְעוּתֵיכֶם וְיִכְנִיסְכֶם אֶל גְּנִים שְׁנֵהָרוֹת זֹרָמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, בַּיּוֹם הַהוּא (יּוֹם הַדִּין) לֹא יִכְלִים אֱלֹהֵי אֶת הִנְבִּיא וְאֶת אֵלָה אֲשֶׁר הָאֲמִינוּ אוֹתוֹ, אוֹרֶם מֵאִיר לִפְנֵיהֶם וְלִימִינֶם, וַיֹּאמְרוּ, רְבוּנוֹ! הַשֵּׁלֶם לָנוּ אֶת אוֹרְנוֹ וְסִלַּח לָנוּ, כִּי אֵתָּה הַכֹּל-יָכֹל.

9. הוֹי הַנְּבִיא! הִלָּחֵם בְּכּוֹפְרִים וּבַצְּבוּעִים וְנָהַג בָּהֶם בְּחֶמְרָה, כִּי מַעֲוֹנִם הִגִּיהֵלְם וְסוֹפָם בִּישׁ.
 10. אֵלֶּלָה נָתַן כְּמֹשֶׁל לְכּוֹפְרִים אֶת אִשָּׁת נּוּחַ (נֹחַ) וְאִשָּׁת לוֹט, שְׁתִּיָּהּ הָיָה נָשִׁים לְשָׁנִים מַעֲבָדֵינוּ הַיִּשְׂרָאֵלִים, אֲדָהּ הָיוּ בְּגָדוּ בָהֶם, וְלָכֵן לֹא יָכְלוּ בַּעֲלֶיהָ לַעֲזֹר לָהּ בְּמֵאוּמָה אֶצֶל אֵלֶּלָה, וּלְבַסּוֹף יֹאמַר לָהּ, הִכְנָסוּ שְׁתִּיכֶן אֶל הָאִשׁ עִם הַנִּכְנָסִים אֵלֶיהָ.
 11. אוּלָם כְּמֹשֶׁל לְמַאֲמִינִים הֵבִיא אֵלֶּלָה אֶת אִשָּׁת פְּרָעָה, שְׁאִמְרָה, רְבוּנִי! בָּנָה לִי אֶצֶלְךָ בֵּית בָּנוּ, וְהִצִּילֵנִי מִפְּרָעָה וּמִמַּעֲשָׂיוּ וּמִן הָאֲנָשִׁים הַחוּטָאִים.
 12. וְאֶת מִרְיָם בֵּת עֲמֵרָאן אֲשֶׁר שְׁמָרָה טְהֵרֶת רַחֲמָה, וְאַנְחָנוּ וְנִפְחָנוּ בּוֹ (בְּרַחֲמָה) מִרוּחָנוּ,¹ וְהִיא הָאֵמִינָה בְּדַבְרֵי רְבוּנָה וּבִסְפָּרֶיּוּ וְהִיִּתָּה מִן הַמַּצִּיתִים לְאֵלֶּלָה.

67

סִוֵּרַת אֱלֹ-מֶלֶךְ הַמְּלוּכָה

סורה זו נקראת «אֱלֹ-מֶלֶךְ, הַמְּלוּכָה» משום שהיא פותחת בשבחון אללה את עצמו כבעל המלוכה האדיר שביכולתו לעשות ולבצע כל מיני מעשים שאין מישהוא אחר שיוכל לעשות.

הורדה במכה אחרי סורת אט-טור 52, ופסוקיה שלושים. קיבלה את שמה «הַמְּלוּכָה» מפסוק אחד.

סורת אל-מלך 67

חלק 29

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. יתברך (אללה) אשר בידו המלוכה, והוא הכל-יכל,
2. הוא אשר ברא את המנות ואת החיים לבסותכם מי מכם מעשיו טובים יותר מאחרים.¹ הוא העזוז והסולח,
3. אשר ברא שבעה רקיעים דומים בדיוק וערוכים זה מעל זה, ולא תראה בבריאת הרחמן כל חסר שלמות, ולא תמצא בשמים בקיעים, הסתכל עוד ועוד וראה, האם תראה שם כל סדק?
4. הבט שוב ושוב, עיניך ישובו משפלות, תשושות.
5. ואת רקיע השמים התחתון קשטנו במאורות, ועשינו מהם מרגמות כנגד השטנים,² והועדנו להם (לשטנים) את ענש השרפה (בגיהנם).
6. וכן הועדנו את הגיהנם לכופרים ברבונם, ורעה שהיתם שם.
7. באשר ישלכו אל תוכו ישמעו נעירתו והוא רותח.
8. וכמעט מתפוצץ מזעם, ובכל פעם שתשליך אליו קבוצה מן הכופרים, ישאלו אותם שומריהם, האם לא בא אליכם שליח מזהיר?
9. לאמרו, אמן כן, בא אלינו שליח מזהיר, אך אנו הכחשנו, ואמרנו, לא הוריד אללה מאומה מן השמים, אין אתם (השליחים) אלא בתעיה גדולה.³
10. ויאמרו, לו היינו שומעים או מבינים לא היינו מבצלי הלהבה.
11. הם הודו אפוא בחטאייהם, וכך יבוא האבדון על בצלי אש התבערה.
12. היראים את רבונם בסתר, מיעדים להם סליחה ושכר גדול.
13. דברי דבריכם בסתר או דברו בגלוי,⁴ יודע הוא את אשר בלבבות.
14. האם איננו יודע את אשר ברא? והוא הקטיף⁵ והבקיא.

1. ר' סורת הוד 11 : 7.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 6 - 10 ; וסורת פוצלת 41 : 12.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 130.

4. ר' סורת אל-אנביא 21 : 110.

5. הלטיף : המיטיב ועושה חסד עם מאמיניו ; היודע צפונות ומבחין בדקיות. (ר' מלון איילון-שנער).

קטע 2

15. הוא אָשר עֲשֶׂה מִן הָאָרֶץ מְקוֹם מְנוּחָה לָכֶם, עַל כֵּן הִתְחַלְכוּ בְּמִרְחָבָהּ, וְאָכְלוּ מֵאֲשֶׁר יִתֵּן לְפָרְנִסְתְּכֶם, וְאֵלֶּיךָ תִּחְיֶינָה מִמֵּתִים (בְּיוֹם הַדִּין).¹
16. הָאֵם בְּטוֹחִים אַתֶּם שְׂאֵלָה שְׁבַשְׁמִים לֹא יִשְׁקַע אֶתְכֶם בְּאֲדָמָה? וְאִזּוֹ תִּתְחַיֵּל לְהִתְנַעֵשׂ (עַד שֶׁתָּמוּתוּ בְּלָכֶם).
17. הָאֵם בְּטוֹחִים אַתֶּם שְׂאֵלָה שְׁבַשְׁמִים לֹא יִשְׁלַח עֲלֵיכֶם סוּפַת חוֹל? וְאִזּוֹ תִּבְיֵנוּ אֶת אֲזִהְרָתִי.
18. כִּבְר הַכְחִישׁוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר קָדְמוּ לָהֶם, וּמִה קָשָׁה הָיָה עֲנִשִּׁי!
19. הָאֵם אֵינֶם רוֹאִים אֶת הָעוֹפוֹת מְעֻלֵּיהֶם פּוֹרְשִׁים כְּנָפִים וּמֵאֲסָפִים כְּנָפִים? בַּק הִרְחֲמוּ יַחְזִיקֶם (בְּאִוִּיר), כִּי הוּא רוֹאָה כָּל דָּבָר.
20. אוּ מִי זֶה אֲשֶׁר הוּא גָדוֹד לָכֶם לַעֲזֹר לָכֶם מִפְּנֵי הִרְחָמוֹ? הַכּוֹפְרִים חַיִּים בְּאִשְׁלָהּ.
21. וּמִי יִפְרִיֵּס אֶתְכֶם אִם הוּא יִמְנַע מִכֶּם אֶת פָּרְנִסְתּוֹ? אוּלַם הֵם מִמְּשִׁיכִים בְּמִרְסִּים וּסְטִיָּתִים.
22. הָאֵם זֶה הַהוֹלֵךְ מִתְהַפֵּךְ עַל פָּנָיו מִדָּרָךְ יוֹתֵר מִזֶּה הַהוֹלֵךְ בָּרִיא בְּקוֹמָה זָקוּפָה?
23. אָמֹר, הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם וְנָתַן לָכֶם אֶת הַשְׁמַע וְאֶת הָרְאוֹת וְהַלֵּב (לְהִבִּין). אֵךְ מַעַט הוּא אֲשֶׁר תוֹדוּ (לוֹ).
24. אָמֹר, הוּא אֲשֶׁר פָּזַרְכֶם בְּאָרֶץ וְאֵלֶּיךָ תֵּאֲסָפוּ (בְּיוֹם הַדִּין).
25. אוּלַם הֵם אָמְרוּ, מִתִּי יָקוּם הָאִיּוֹם הַזֶּה (יוֹם תִּחְיֶינָה מִמֵּתִים), אִם אַתֶּם צוֹדָקִים?
26. אָמֹר, הַדַּעַת (בְּקִיּוֹם יוֹם הַדִּין) בַּק אֲצֵל אֵלֶּה הֵיא, כִּי אֲנִי בַק מִזְהִיר בְּרוּר.
27. וְאוּלַם כְּאֲשֶׁר יִרְאוּהוּ (לַעֲשֶׂה אֵלֶּה) קָרוֹב, יִתְקַדְּרוּ פְּנֵי הַכּוֹפְרִים, וְאִזּוֹ נֶאֱמַר לָהֶם, זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר בִּקְשַׁתֶּם (לְהַחִישׁ).
28. אָמֹר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל כֶּךָ, בֵּין אִם יָמִית אֵלֶּה אוֹתִי וְאֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר אִתִּי, וּבֵין אִם יִרְחֹם עָלֵינוּ, מִי יִגַּן עַל הַכּוֹפְרִים מַעֲנֵשׁ מִכָּאִיב?
29. אָמֹר, הוּא הִרְחֲמוּ, הָאֱמֵנוּ בּוֹ וְעָלִיו סִמְכָנוּ. עוֹד תִּדְּעוּ מִי הוּא בִּתְעָה גְלוּיָהּ.
30. אָמֹר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל כֶּךָ, אִם יִחַלְחַל מִימֵיכֶם בְּאֲדָמָה, מִי (מִלְבַּד אֵלֶּה) יָבִיא לָכֶם מִי מַעֲזָן (זוֹרְמִים עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה)?

68

סִוֵּרַת אֶל-קֶלֶם הָעֵט

סורה זו נקראת «אֶל-קֶלֶם, הָעֵט». אללה נשבע בעט ומה שנכתב בו. והיא אחת משלוש הסורות שפותחות רק באות אחת: צ. 38; ק. 50; נ. 68. הורדה במכה אחרי סורת אל-עלק 96, הפותחת בצוו, «אקרא», קרא» אל הנביא מוחמד, ופסוקיה חמישים ושניים. קיבלה את שמה «הָעֵט» מפסוק אחד.

סורת אל-קלם 68

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. «נ»¹ אֶשְׁבַּע בְּעֵט וּבְאֶשֶׁר הֵם (הַמְלָאָכִים) כּוֹתְבִים.
2. אִין אַתְהָ (מוֹחַמַּד), בְּחֶסֶד רְבוּנָד, מְשַׁנֵּעַ,
3. וְאֶכּוּ יֵשׁ לֶךְ שָׁכֵר (מֵאֱלֹהָ) אֶשֶׁר לֹא יִפְסֵק,
4. וְכִי אַתְהָ בַּעַל אִפִּי וּתְכוּנוֹת נַעֲלוֹת.
5. תִּרְאֶה אִפּוּא, וְיִרְאוּ,
6. מִי הָאֲחוּז בְּחֶבְלֵי הַשָּׁטָן?
7. כִּי רְבוּנָד יוֹדֵעַ טוֹב מִי סוּטָה מְשֻׁבֵּלוּ, וּמִי הֵם הַמְדַּרְכִּים.
8. לֵכֵן אֵל תִּצְיִית לְמַכְחִישִׁים,
9. הֵם רוֹצִים כִּי תִנְהַג בְּצַבִּיעוֹת, וְהֵם יִנְהֲגוּ בְּצַבִּיעוֹת.
10. אֵד, אֵל תִּצְיִית לְנִשְׁבָּע לְשׁוּא, נִבְזָה,
11. מוֹצִיא דְבָהּ וְהוֹלֵךְ רָכִיל,
12. מוֹנֵעַ טוֹבָה וְתוֹקֵפֵן וְחוּטָא,
13. אֶכְזְרִי וּמִלְבָּד לְכָל זֶה הוּא, בֶּן בְּלִיעַל,
14. מְשׁוּם שֶׁהוּא בַּעַל הוֹן וְיֵשׁ לוֹ בְּנִים רַבִּים,
15. בְּהִקְרָא לְפָנָיו אוֹתוֹתֵינוּ, אָמַר, אֲגָדוֹת קִדְמוֹנִים.
16. עַל כֵּךְ עוֹד נִטְבִּיעַ לוֹ סִימָן הֶכֶר עַל הַחֹסֶם.
17. נִסְיֵנוּ אוֹתָם (כּוֹפְרֵי מַכָּה) כְּכִי שֶׁנִּסְיֵנוּ אֶת בְּעָלֵי הַגֶּן, שֶׁזָּמְמוּ לְאַסּוֹף אֶת פְּרוֹתָיו לְפָנוֹת בִּקְרָא (כְּדִי לְמַנַּע מִהֶעֱנִיִּים אֶת חִלְקָם בְּלִקְטָא),
18. וְלֹא אָמְרוּ, אִם יִרְצֶה אֱלֹהָ.
19. וְאוּלָם בְּלִילָה בְּהִיוֹתָם יִשְׁנִים פְּגָעָה בְּגֵן שְׁלֵהֶם אֵשׁ מִרְבוּנָד,
20. וְהִפְכָּה אוֹתוֹ לְשִׁמְמָה.
21. וְקָרְאוּ אִישׁ אֶל אָחִיו כְּאֶשֶׁר הִשְׁכִּימוּ בַּבִּקְרָא,

1. האות הזו נקראת בערבית: נוּן.

22. הַשְּׂכִימוּ אֶל הַגֵּן אִם בְּרִצּוֹנְכֶם לִקְטוּ.
23. וַיֵּצְאוּ לְדֶרֶךְם מִתְלַחֲשִׁים בֵּינֵיהֶם,
24. אֶל יְבוֹא לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם אֶל תּוֹכוֹ עָנִי,
25. וַיֵּצְאוּ מִקֶּדֶם בְּכֹנֶה קְבוּעָה שֶׁתַּצְלִית מְזַמֵּת.
26. וְאוֹלָם כְּאֲשֶׁר רְאוּ אוֹתוֹ קָרְאוּ, אֲבִדְנוּ!
27. אֲדַרְבָּה, אֲנַחְנוּ מְחַסְרֵי כָּל!
28. אָמַר הַמֶּתוֹן שֶׁבָּהֶם, הֵאֵם לֹא אֲמַרְתִּי לָכֶם, לָמָּה לֹא תִשְׁבְּחוּ אֶת אֱלֹהִי?
29. וְאָמְרוּ, יִשְׁתַּבַּח שֵׁם רְבוּנֵנוּ, אָכֵן חוֹטְאִים הִייְנוּ.
30. אַחֵר כָּד, הוֹכִיחוּ זֶה אֶת זֶה,
31. וְאָמְרוּ, אֲבֹי לָנוּ כִּי הִייְנוּ עָרִיצִים.
32. מִי יִתֵּן וַיִּתֵּן לָנוּ רְבוּנֵנוּ טוֹב מִמָּנוּ בְּמִקְוֵמוֹ. מִרְבוּנֵנוּ אֲנַחְנוּ מִבְּקָשִׁים.
33. כִּזָּה הִזָּה הַעֲנֵשׁ (בְּעוֹלָם הַזֶּה) אִךְ הַעֲנֵשׁ שֶׁל הָעוֹלָם הַבֹּא עוֹד יוֹתֵר גָּדוֹל. לוֹ רַק יִדְעוּ.

קטע 2

34. אָכֵן, לִיִּרְאִים אֲצֵל רְבוּנֶם גְּנוֹת הַנַּעַם.
35. הֵאֵם אֲפֹשֶׁר לְדַמּוֹת אֶת הַמַּסְלָמִים לַכּוֹפְרִים?
36. מַה לָּכֶם, אִידֹךְ תִּשְׁפֹּטוּ?
37. הֵאֵם יֵשׁ לָכֶם סֵפֶר (מִן הַשְּׂמִימִים) אֲשֶׁר מִמָּנוּ אַתֶּם לוֹמְדִים?
38. שִׁישׁ לָכֶם בּוֹ אֲשֶׁר תִּבְקָשׁוּ?
39. אוֹ שְׁבוּעָה מִפְּלֶגֶת לָכֶם עָלֵינוּ עַד לְיוֹם תַּחֲזִית הַמֵּתִים, שֶׁלְּפִיָּה אֲנַחְנוּ נִקְבֵּל עָלֵינוּ אֶת כָּל מַה שְּׂאֵתֶם דּוֹרְשִׁים עַל פִּי שְׁפוּטָכֶם?
40. שְׂאֵל אוֹתָם, מִי מֵהֶם עָרַב לְכָד?
41. אוֹ שֶׁתַּפִּים לָהֶם? וַיִּבִּיאוּ נָא אֶת שִׁתְפִּיָּהם אִם הֵם צוֹדֻקִּים?
42. בְּיוֹם אֲשֶׁר תַּחֲשֹׁף שׁוֹךְ וַיִּזְמְנוּ לִסְגֹּד וְלֹא יוֹכְלוּ.
43. כְּשֶׁעֲיִיגֵיהֶם מִשְׁפָּלוֹת תִּכְסֶּה אוֹתָן כְּנִיעוֹת, הֵן לִפְנֵים (בְּעוֹלָם הַזֶּה) נִקְרְאוּ לִסְגֹּד וְהֵם שְׁלֵמִים (אֲבָל הֵם סִרְבוּ),
44. הִנֵּחַ לִי אִפּוֹא לְטַפֵּל בַּמִּתְכַּחֲשִׁים בְּאַזְהָרָה זֹ. אֲנַחְנוּ נוֹלִיד אוֹתָם שׁוֹלָל בְּלִי שִׂידְעוֹ אִידֹךְ נַעֲשֶׂה אֶת זֶה.

45. וְאַתָּן לָהֶם שְׁהוּת, כִּי הִתְנַכְּלוּתִי חֲזָקָה.
46. או תִּשְׁאַל מֵהֶם שְׁכָר וְהֵם עֲמוּסִים חוֹבוֹת?
47. הָאֵם מִחֲזִיקִים הֵם בְּסוּדוֹת הַנִּסְתֵּר, וּמֵהֶם הֵם כּוֹתְבִים?
48. לָכֵן, חֲכָה בְּסִבְלָנוּת לְמִשְׁפֵּט רְבוּנָד, וְאַל תִּהְיֶה כְּבַעַל הַלְוִיָּתָן (יוֹנוֹס, יוֹנָה) בְּקֶרְאוֹ (אֶל רְבוּנוֹ) כְּשֶׁהוּא עָצוּב.
49. וְלוֹלֵא הִשְׁיִיג אוֹתוֹ חֶסֶד מֵאֵת רְבוּנוֹ, הִיָּה מוּטָל אֶל הַיִּבְשָׁה הַחֲשׂוּפָה וְהוּא מְגִנָּה,
50. וּבָחַר בּוֹ רְבוּנוֹ וְעָשָׂה אוֹתוֹ מִן הַיִּשְׂרָאֵלִים.
51. הַכּוֹפְרִים כְּמַעַט שִׁפְּגָעוּ בְּדָבָר בְּמִבְטֵיָהֶם, כְּאַשֵּׁר שִׁמְעוּ אֶת הַקּוֹרְאָן, וְאַמְרוּ, הוּא מְשַׁעֵר,
52. הִנֵּה אֵין הוּא (הַקּוֹרְאָן) אֲלֵא הַזְהָרָה אֶל הָעוֹלָמִים (מִבְּנֵי הָאָדָם וְהַג'וֹ).

69

סִוֵּרַת אֶל-חֲאָקָה יוֹם חֻקִּיקַת הָאֶמֶת (יוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «אֶל-חֲאָקָה», יוֹם חֻקִּיקַת הָאֶמֶת», בגלל שהיא פותחת בשם זה אשר אללה מזכיר אותו שלוש פעמים.

בעצם זה תואר של יום הדין: היום שבו נחרץ הדין, וכל אדם יקבל את פסק דינו באמת מוחלטת. הורדה במכה אחרי סורת אל-מולכ 67, ופסוקיה חמישים ושניים. קיבלה את שמה «יוֹם חֻקִּיקַת הָאֶמֶת» מפסוק אחד.

סורת אל-חאקה 69

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִיבּוּ

קטע 1

1. יום חקיקת האמת (יום הדין).
2. ומה הוא יום חקיקת האמת?
3. ומה תדע על יום חקיקת האמת?
4. עמי ת' מוד ועמד לא האמינו במהלומה של יום הדין.
5. אך באשר לת' מוד הנה השמדו ברעש (שעבר כל גבול בעצמותו).
6. ובני עמד השמדו ברוח רעשנית עזה ומאוד קרה,
7. ששלח בהם אללה במשך שבועה לילות ושמונה ימים רצופים. וראית אן
- את בני האדם מוטלים מתים כמו גזעי דקלים עקורים,
8. והאם תראה להם כל שארית?
9. חטאו פרעה ואשר היו לפניו והערים ההפוכות (ערי בני עמו של לוט),
10. הם התנגדו לשלח רבונם! שנשלח להם, והוא (אללה) הכה בהם מכה עצומה.
11. כאשר גאו המים, נשאנו אתכם¹ בתבה השטה,
12. למען תשמש לכם הזכרה, ולמען תבין זאת אנו ערנית.
13. ובהתקע בשופר תקיעה אחת,
14. והארץ וההרים ינשאו ויהרסו עד יסוד,
15. אותו יום נאָרע המאָרע (יום הדין),
16. ביום ההוא יבקעו השמים ויתרופפו,²
17. והמלאכים על קצותיהם, ונשאו כס המלכות של רבונך מעל לראשיהם ביום ההוא שמונה (מלאכים).
18. ביום ההוא תעמדו (לדין), לא תעלים מכם תעלומה.³

1. הכוונה לצאצאי נוח והמאמינים אתו.

2. ר' סורת אנ-נבא' 78 : 9.

3. כל סודותיכם ותעלומותיכם יהיו גלויים.

19. אַדְּ בַּאֲשֶׁר לָזָה אֲשֶׁר נָתַן פְּנִקְס הָרְשׁוּם שֶׁל מַעֲשָׂיו בִּימִינוֹ יֹאמֶר, הִנֵּה הוּא! קְרָאוּ אֶת פְּנִקְס הָרְשׁוּם שְׁלִי,
20. כִּי יִדְעִיתִי שְׁעָלִי לְתֵת דִּין וְחֶשְׁבוֹן (לָכֵן הִכְנֵתִי אֶת עֲצָמִי בְּאֶמוּנָה וּבַעֲשִׂית הַטּוֹב).
21. וְאָכֵן הוּא יִתְעַנֶּג בְּחַיִּים מִשְׁבִּיעִים רָצוֹן,
22. בְּגֹן הָעֲלִיוֹן,
23. שִׁפְרוֹתָיו מְרֻבִּים וּקְרוֹבִים,
24. וַיֹּאמֶר לָהֶם, אֲכָלוּ וּשְׁתוּ לַעֲנֵגָה בַּאֲשֶׁר קִדַּמְתֶּם לַעֲשׂוֹת טוֹב בְּיָמַי שֶׁעָבְרוּ.
25. וְאוּלָם אֲשֶׁר יִמָּסֵר לוֹ פְּנִקְס הָרְשׁוּם שֶׁלּוֹ בְּיַד שְׂמָאלוֹ יֹאמֶר, הֲלוֹאִי וְלֹא נָתַן לִי פְּנִקְסִי,
26. וְלֹא הִיִּיתִי יוֹדֵעַ מַה הוּא חֶשְׁבוֹנִי זֶה,
27. לוֹ רַק הָיָה מוֹתִי גַם סוֹפִי,
28. כִּי רְכוּשִׁי לֹא עֶזֶר לִי,
29. וְאֶבֶד לִי שְׁלֹטוֹנִי.
30. (אֲזַי יֹאמֶר), תִּפְסּוּ אוֹתוֹ וְכַבְּלוּ אֶת יָדָיו אֶל צִנְאוֹר,
31. אַחֵר כֶּד בְּשֹׂאוֹל צְלוּהוּ,
32. וְהִכְנִיסוּהוּ בְּשִׁלְשֻׁלֶת שְׂאֲרָכָה שְׁבָעִים אַמָּה.
33. כִּי לֹא הֶאֱמִין בְּאַלְלָהָ הָאֲדִיר,
34. וְלֹא הֵאִיץ אַחֲרָיִם לְהַאֲכִיל אֶת הַדֵּל וְהַמֶּסְכָּן,
35. לְפִיכָךְ אֵין לוֹ כָּאֵן הַיּוֹם יָדִיד נָפֶשׁ (שִׁיעֶזֶר לוֹ).
36. וּמִזּוֹנוֹ יִהְיֶה רַק מִגְלָה שֶׁל אֲנָשִׁי הָאֵשׁ,
37. שֶׁהִיא הַמֵּאֲכָל הַמֵּיָעֵד לַחוּטָאִים.

קִטְעַ 2

38. אֲשַׁבֵּעַ בְּמָה שְׂאֲתֶם רוּאִים,
39. וּבְמָה שְׂאֵינְכֶם רוּאִים,
40. זֶהוּ (הַקּוֹרְאָן) דִּבְרוּ שֶׁל שְׁלִיחַ נִכְבָּד,

41. וְלֹא דִבֶּר מְשׁוּרָר.¹ אֵךְ מַעַט הוּא אֲשֶׁר תִּאְמְנוּ,
42. וְלֹא דִבֶּר מִגִּיד עֲתִידוֹת.² מָה מַעַט זֹכְרִים אַתֶּם.
43. (הַקּוּרְאָן הוּא) גְּלוּי אֲמַתִּי מִרְבוֹן הָעוֹלָמִים.
44. אֱלוֹ הִהָּ (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) בּוֹדָה וְלוֹ דִּבֶּר אֶחָד בְּשִׁמְנוּ,
45. הֵינּוּ אוֹחֲזִים בּוֹ בְּכֹחַ,
46. וְכוֹרְתִים אֶת עוֹרֵק לְבוֹ,
47. לֹא יוֹכֵל אִישׁ מִכֶּם לְמַנֹּעַ בַּעַדְנוּ מִפְּגוּעַ בּוֹ.
48. זֶהוּ (הַקּוּרְאָן) אוֹת הַזִּכָּרָה לִיִּרְאִים.
49. וַיּוֹדְעִים אֲנַחְנוּ כִּי יֵשׁ בָּכֶם מִכְחִישִׁים.
50. אֵךְ יֵגוֹן הוּא (הַקּוּרְאָן) לְכּוֹפְרִים,
51. וְהוּא הָאֲמַת הַבְּרוּרָה.
52. לָכֵן שִׁבַּח אֶת שֵׁם רְבוֹנֵךְ הָאֲדִיר.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 5.

2. ר' סורת אט-טור 52 : 29.

70

סִוֵּרַת אֶל-מַעְאֲרֵג מַעְלֹת הַשָּׁמַיִם

סורה זו נקראת «אֶל-מַעְאֲרֵג», מַעְלֹת הַשָּׁמַיִם, השם בשלמותו הוא «אללה ד'ו אל-מעארג', אללה בעל הכבוד הרם והמעלות ביום הדין באמצעותן המלאכים יעלו אליו ביום הדין».

הורדה במכה אחרי סורת אל-חאקה 69, ופסוקיה ארבעים וארבעה. קיבלה את שמה «מַעְלֹת הַשָּׁמַיִם» מפסוק שלושה.

סורת אל-מעארג' 70

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

קטע 1

1. שְׂאֵל שׂוֹאֵל עַל דְּבַר הָעֶנֶשׂ הַנוֹפֵל,
2. עַל הַכּוֹפְרִים, וְאִין מִי שְׂיִכַּל לְמוֹנֵעַ נְפִילָתוֹ,
3. מֵאֵת אֱלֹהָ בַּעַל הַמַּעַלּוֹת,
4. יַעֲלוּ אֵלָיו הַמַּלְאָכִים וְהָרוּחַ (ג' בְּרִיל, גַּבְרִיאֵל) בְּיוֹם אֲשֶׁר עָרְכוּ חֲמִשִּׁים
אֶלְף שָׁנָה (מִשְׁנֹת הָעוֹלָם הַזֶּה).
5. לָכֵן, הַתְּאֵזֵר בְּסִבְלָנוֹת בְּאֶפֶן יָפָה.
6. הֵם יִרְאוּהוּ (הָעֶנֶשׂ) רַחוּק,
7. וְאִנְחָנוּ נִרְאָהוּ קְרוֹב.
8. בְּיוֹם הַהוּא יִהְיוּ הַשָּׁמַיִם כְּנַחֲשֵׁת מִתְּכַת,
9. וְהַהָרִים רַכִּים כְּצֶמֶר מְנוּפָץ.
10. וְלֹא יִשְׂאֵל יָדִיד נֶפֶשׁ לְשִׁלּוֹם יָדִידוֹ,
11. וְיִרְאוּ אִישׁ אֶת אָחִיו, אוֹלָם הַכּוֹפֵר יִבְקֹשׁ לְפָדוֹת עַצְמוֹ מִן הָעֶנֶשׂ שֶׁל הַיּוֹם
הַהוּא תַּמּוּרֹת בָּנָיו,
12. וְאִשְׁתּוֹ וְאָחִיו,
13. וּבְנֵי שִׁבְטוֹ אֲשֶׁר הִשְׁתַּיֵּד אֲלֵיהֶם,
14. וּבְכָל אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ יִחְדּוּ לְמַעַן יִנָּצֵל,
15. אֵד לֹא וְלֹא! כִּי הִיא אֵשׁ לוֹהֶטֶת,
16. תִּתְּלֵשׁ בְּכוֹחַ אֶת עוֹר הַקֶּרֶקֶת,
17. תִּקְרָא אֶת אֲשֶׁר נָסוּג אַחֹר וּפָנָה עָרְף,
18. וְצָבֵר (חוּן) וְאָגַר אוֹתוֹ (וְלֹא נָתַן צִדְקָה מִמֶּנּוּ).
19. אָכֵן, מוֹג לֵב נִבְרָא הָאָדָם,
20. בְּפִגּוּעַ צָרָה הוּא חָרַד,
21. אֵד בְּחִגִּיעַ אֵלָיו טוֹב, הוּא מוֹנֵעַ מֵאַחֲרִים,

22. אַךְ לֹא כֹן הַמִּתְפַּלְלִים,

23. הַמִּתְמִידִים בְּתַפְלָתָם,

24. שְׁמֵרְכוּשָׁם מִיַּעַד חֶלֶק יְדוּעַ,

25. לִקְבָּצוֹ וְלִנְצָרוֹ,

קטע 2

26. הַמֵּאֲמִינִים בְּיוֹם הַדִּין,

27. וְאִשָּׁר הֵם מַעֲנֵשׁ רַבּוֹנָם מִלְּאִים פָּחַד,

28. אֲכֹן עֹנֵשׁ רַבּוֹנָם הַבִּלְתִּי נִמְנַע,

29. וְאִשָּׁר הֵם לֹא מַקְיִמִים יַחֲסִי מִן,

30. אֲלֹא עִם בְּנוֹת זֹוגָם אִזְ עִם שְׁפָחוֹתֵיהֶם אִשָּׁר בְּבַעְלוֹתָם, וְעַל כֵּן לֹא יִגְנוּ.

31. אֲבָל הַחוֹשְׁקִים מַעֲבֵר לָזָה, כָּל אֵלֶּה הֵם הַעוֹבְרִים חֶק,

32. אִשָּׁר לִנְאֻמָּנִים לְהַתְחַיְבוּתָם וּלְבְרִיתָם,

33. וְהַמַּעֲדִידִים יַדוֹת אֶמֶת,

34. וְהַשּׂוֹמְרִים עַל תַּפְלוּתֵיהֶם,

35. כָּל אֵלֶּה בְּגִנִּים מַכְבְּדִים.

36. מִה קָרָה לְכוֹפְרִים הַמַּמְהָרִים לְקִרְאָתָךְ,

37. בְּהַמוֹנִיָּהֶם מִזִּמִּין וּמִשְׁמָאֵל?

38. הַמִּשְׁתַּוְּקֵק כָּל אֶחָד מֵהֶם לְהַכְנִס לְגֹן נַעַם?

39. לֹא וְלֹא! הֵם יוֹדְעִים מִמָּה בָּרָאנוּ אוֹתָם.

40. לָכֵן נִשְׁבַּעְתִּי בְּרַבּוֹן הַמְזֹרֵחַ וְהַמַּעֲרַב,¹ כִּי נוֹכַל,

41. לְהַחֲלִיף אוֹתָם בְּטוֹבִים מֵהֶם, וְהֵם לֹא יִמְלְטוּ מִעֲנִשְׁנוּ,

42. הֵנַח לָהֶם אִפּוֹא לְפִטְפֹּט וּלְהִשְׁתַּעֲשַׁע עַד אִשָּׁר יִכְגְּשׁוּ אֶת יוֹמָם אִשָּׁר הִבְטַח לָהֶם,

43. יוֹם יֵצְאוּ מִן הַקְּבָרִים בְּחַפְזוֹן, כְּנִדְחִקִים אֶל אֱלִילֵיהֶם,

44. מִשְׁפָּלוֹת עֵינֵיהֶם, תִּכְסֶּה אוֹתָם הַשְּׁפָלָה. זֶה הוּא הַיּוֹם אִשָּׁר הִבְטַח לָהֶם.

1. הנה אללה נשבע בעצמו כ«רבוֹן המְזֹרֵחַ והַמַּעֲרַב».

71

סִוֵּרַת נוֹחַ

נח

סורה זו נקראת «נוח», נח» משום שפותחת ומסיימת בספור של נוח ושליחותו אל בני עמו שרובם לא האמינו לו, לכן אללה הטביע אותם עם המבול. הורדה במכה אחרי סורת אנ-נחל 16, ופסוקיה עשרים ושמונה. קיבלה את שמה «נח» מפסוק אחד.

סורת נוח 71

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. אֲכֹן שְׁלַחְנוּ אֶת נֹחַ (נֹחַ) אֶל בְּנֵי עֲמוֹ (וְאֶמְרֵנוּ לוֹ), הִזְהַר אֶת בְּנֵי עַמְּךָ לִפְנֵי שְׂיִבּוּא עֲלֵיהֶם עֹנֶשׁ מִכְּאִיב.
2. וְהוּא אָמַר, הִיזְהִיר בְּנֵי עַמִּי! הִנְנִי מִזְהִיר גְּלוּי לָכֶם,
3. עֲבֹדוּ אֶת אֱלֹהֵה וְיִרְאוּ אוֹתוֹ וְשִׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
4. לִמְעַן יִסְלַח לָכֶם מִחַטָּאֵיכֶם וְיִתֶּן לָכֶם אֲרֻכָּה לְמוֹעֵד קָבוֹעַ, אוּלָם כָּאֲשֶׁר מִגִּיעַ הַמוֹעֵד שֶׁל אֱלֹהֵה אֵין הוּא נִדְּחָה עוֹד, לוֹ יִדְעֲתֶם.
5. אָמַר, רַבּוֹנִי! אֲנִי קָרָאתִי לְבְנֵי עַמִּי בַּלִּילָה וּבַיּוֹם,
6. אֲדָּ קָרִיאָתִי רַק הוֹסִיפָה לָהֶם רָצוֹן לְבָרַח מִמֶּנִּי.
7. וְאֲכֹן כָּכָל אֲשֶׁר אֶקְרָא לָהֶם לִמְעַן תִּסְלַח לָהֶם, שְׁמוּ אֲצַבְעוֹתֵיהֶם בְּאֲזְנֵיהֶם וְהִתְעַטְפוּ בִּבְגְדֵיהֶם וְהִמָּשִׁיכוּ בְּסִטְיָתָם וּמָלְאוּ יְהִירוֹת.
8. וְקָרָאתִי לָהֶם בְּרָבִים,
9. וְהִזְהִרְתִּי אוֹתָם בְּגִלּוּי וּבִסְתֵּר,
10. וְאֶמְרֵתִי, בְּקִשׁוֹ מִרְבוֹנְכֶם סְלִיחָה, כִּי הוּא מֵרַבָּה לְסַלַּח.
11. וְיִשְׁלַח לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם גֶּשֶׁמִּים בְּשִׁפְעַ,
12. וְיַעֲנִיק לָכֶם רְכוּשׁ וּבָנִים עִם גָּנִים וּנְהָרוֹת.
13. לְמָה אֵינְכֶם מוֹקִירִים אֶת אֱלֹהֵה כְּרָאוּי לוֹ,
14. אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם בְּשָׁלְבִים שׁוֹנִים.¹
15. הֲלֹא תִירְאוּ כִּי־צַד בָּרָא אֱלֹהֵה שְׂבַעַה שָׁמַיִם, עָרוּכִים זֶה מֵעַל לָזֶה (בְּלִי עֲמוּדִים בֵּינֵיהֶם)?²
16. וְעָשָׂה בָהֶם אֶת הַיָּרֵחַ לְהָאִיר וְאֶת הַשֶּׁמֶשׁ כְּמִקּוֹר לְאוֹר?
17. וְאֱלֹהֵה יַצַּר אֶתְכֶם מִן הָאֲדָמָה כְּצִמְחָה,
18. וְאֵלֶיהָ יִחְזִירְכֶם, וְאִזּוּ יוֹצִיאְכֶם שׁוֹב מִמָּוְנָה.

1. בשביל השלבים האלה, ר' סורת אל-מואמנון 23 : 12 - 14.

2. ר' סורת אר-רעד 13 : 2 ; וסורת לוקמאן 31 : 10.

19. ואללה פרש לכם את הארץ כשטים,

20. למען תעברו בה בשבילים רחבים.

קטע 2

21. ואמר נוח (נח), רבוני! הם לא שמעו בקולי, והלכו אחרי אלה שרכושם ובניהם הוסיפו רק על אבדנם.

22. וזממו מזמה עצומה,

23. ואמרו, אל תעזבו את אליהם, ואל תעזבו את «וד» ולא את «סואע» ולא את «יע'ות» ולא את «יעוק» ולא את «נסר»,¹

24. הם התעו רבים, אל תוסיף לכופרים אלא תעיה.

25. ומפני חטאיהם הטבעו, ובסוף יכנסו אל האש, ולא ימצאו להם עוזרים כנגד אלה.

26. ואמר נוח, רבוני! אל תשאיר על פני האדמה אפלו אחד מן הכופרים האלה.

27. כי אם תשאירם, יתעו את עבדיך ולא יולידו אלא משחת וכופר.

28. רבוני! סלח לי ולהורי ולכל אשר בא אל ביתי והוא מאמין, ולמאמינים ולמאמינות, אף לכופרים אל תוסיף אלא כלה.

1. וד, סואע, יעיות', יעוק, ונסר: חמישה אלילים מתקופת נוח, אבל שבטי ערב המשיכו לעבוד אותם בתקופה שלפני האסלאם.

72

סִוֵּרַת אֶל-גִּ'ן הַשְּׁדִים

סורה זו קיבלה את שמה מן הספור של «אֶל-גִּ'ן, הַשְּׁדִים» אשר שמעו את הקוראן והתפלאו מאוד ממנו לדרגה גבוהה עד כדי כך שהאמינו בו. גם מדובר בסורה זו על היחס בין הגִ'ן לבין בני אנוש.
הורדה במכה אחרי סורת אל-אעראף 7, ופסוקיה עשרים ושמונה, קיבלה את שמה «הַשְּׁדִים» מפסוק אחד.

סורת אל-ג'ין 72

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחֲמִים

קטע 1

1. (הוּי מוֹחֲמַד) אָמַר, נִתְגַּלָּה לִי שְׁקִיבוּצַת שְׂדִים הָאֵזִינָה (לְקִרְיָאֲתִי הַקּוֹרְאָן) וְאָמְרוּ, אָכֹן שְׁמַעְנוּ קוֹרְאָן מִפְּלָא,
2. הַמְדִּירְךָ אֶל דֶּרֶךְ הַיֶּשֶׁר וְהָאָמֶת, וְאַנְחֵנוּ הָאֱמֵנוּ בּוֹ, מַעֲתָה לֹא נִשְׁתַּף אִף אֶחָד עִם רְבוּנֵנוּ,
3. וְאָכֹן הוּא יִתְעַלָּה הוּד אֱלֹהֵינוּ לֹא לָקַח לוֹ אִשָּׁה וְלֹא וָלָד.
4. הָאָוִיל שְׂבִינֵינוּ (אֶבְלִיס) אוֹמַר דְּבָרִים לֹא אֲמַתִּיִּים עַל אֱלֹהֵה.
5. וְאָכֹן חֲשַׁבְנוּ שֶׁלֹא יִדְבְּרוּ אֲנָשִׁים וְשְׂדִים כְּזָבִים עַל אֱלֹהֵה.
6. אֲחָדִים מִבְּנֵי אָנוּשׁ הָיוּ מַחֲפָשִׁים עֲזָרָה מֵאֲחָדִים מִן הַשְּׂדִים, וְכֵךְ הֵם הוֹסִיפוּ לָהֶם חֲטָאִים,
7. גַּם הֵם חֲשָׁבוּ כְּמוֹתְכֶם כִּי אֱלֹהֵה לְעוֹלָם לֹא יָקִים לְתַחֲיָה אִף אֶחָד.
8. וְאָכֹן גִּשְׁשָׁנוּ בְּשָׂמִים וְהִנֵּה הֵם מְלֵאִים שׁוֹמְרִים עֲזִים וְשִׁלְהָבוֹת,
9. וְאָכֹן הָיִינוּ יוֹשְׁבִים עַל מוֹשְׁבִים בָּהֶם לְשִׁמְעַ. אֵךְ מִי שֶׁיִּבְקֹשׁ לְשִׁמְעַ עֲתָה יִמָּצֵא לוֹ שִׁלְהָבַת אוֹרְבָּת,
10. לָכוּ, אִינוּ אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים אִם רַע לִנְגֹד אֱלֹהֵה אֲשֶׁר בְּאַרְץ, אוֹ אוֹלֵי רוּצָה רְבוּנִם לְהַדְרִיכֶם אֶל הַיֶּשֶׁר.
11. כִּי גַם בִּינֵינוּ יֵשׁ יִשְׂרָאֵל וְיֵשׁ גַּם פְּחוּתִים מֵהֶם, כִּי כָבֵד הִתְפַּלְּגְנוּ לְכַתּוֹת שׁוֹנוֹת.
12. אוֹלָם בְּזֹאת בְּטוּחִים אֲנַחְנוּ כִּי לֹא נוּכַל לְהִתְנַגֵּד לְאֱלֹהֵה בְּאַרְץ, וְלֹא נוּכַל לְבָרַח מִמֶּנּוּ,
13. לָכוּ, בְּאֲשֶׁר שְׁמַעְנוּ אֶת הַהִדְרָכָה (מִן הַקּוֹרְאָן) הָאֱמֵנוּ בָּהּ, כִּי הַמֶּאֱמִין בְּרְבוּנוּ אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ מִקְפוּת וּמַעֲשֶׂק.
14. אָמֵנִם יֵשׁ בִּינֵינוּ כְּאֵלֵה הַמְּסַלְמִים, וְאֵלֵה הַמְּשַׁחֲתִים, הַמְּסַלְמִים הֶלְכוּ בְּדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁרָה,
15. אֵךְ הַסּוֹטִים וְשִׁמְשׁוּ חֲמֵר הַסָּקָה לְגִיּהֵם,
16. אֵלֹו (הַכּוֹפְרִים) הֶלְכוּ בְּנִתִּיב הַיֶּשֶׁר, הָיִינוּ מִמְטִירִים לָהֶם מִים בְּשִׁפְעַ,

17. לְנִסְתֶּם בְּזֹאת, וְכָל מִי שֶׁיִּרְחַק מִהֲזָכֶרֶת רְבוּנוֹ, הוּא יוֹלִיכוֹ אֶל עֵנֶשׁ חֲזָק וְקָשָׁה.
18. הַמְסַגְּדִים מִיַּעֲדִים רַק לַעֲבֹדֶת אֱלֹהָה. אֵל תִּקְרְאוּ עִם אֱלֹהָה אַחֵר.
19. כְּאֲשֶׁר קָם עֶבֶד אֱלֹהָה (מוֹחֲמֵד) וּפָנָה אֶל רְבוּנוֹ בַּתְּפִלָּה, כְּמַעַט הַצְטוּפָפוּ עָלָיו.

קִטְעַ 2

20. אָמַר, אֲנִי אֶקְרָא רַק אֶל רְבוּנִי וְלֹא אֲשַׁתַּף בּוֹ אַחֵר.
21. אָמַר, אֲנִי בַּעֲצָמִי אֵין בְּכוֹחִי לְהִזִּיק אוֹ לְהוֹעִיל לָכֶם.
22. אָמַר, לֹא יִגֹּן עָלַי אִישׁ מִפְּנֵי עֲנִשׁוֹ שֶׁל אֱלֹהָה, וְלֹא אֶמְצָא מַחֲסֵה מִפְּנֵיו,
23. לֹא אוֹכֵל אֶלָּא לְהוֹדִיעַ אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהָה וְאֶת שְׁלִיחוֹתָיו שֶׁהֵטִיל עָלַי. וּמִי שֶׁאֵינוֹ מַצִּיֵּית לְאֱלֹהָה וּשְׁלִיחוֹ, הִנֵּה לוֹ אֵשׁ גִּיהֶנֶם, וַיִּהְיֶה בָּהּ לִנְצַח.
24. כְּאֲשֶׁר יִרְאוּ אֶת אֲשֶׁר הִבְטִיחַ לָהֶם (מִן הָעֵנֶשׁ), יִדְעוּ אֲזִי מִי הוּא הַחֲלָשׁ לַעֲזֹר, וּמִי הוּא הַמַּעֲט לְמַסְפָּר.
25. אָמַר, אֵינִי יוֹדֵעַ אִם הָעֵנֶשׁ שְׁנוּעַד לְכוֹפְרִים קְרוֹב הוּא, אוֹ שֶׁרְבוּנִי יִתֵּן לְכוֹפְרִים אֲרָכָה?
26. הוּא יוֹדֵעַ הַנִּסְתֵּר, וְלֹא יִגְלֶה סוּדוֹתָיו הַנִּסְתָּרִים לְאַף אֶחָד,
27. אֶלָּא לְמִי שֶׁרָצָה בּוֹ כְּשִׁלִּיחַ, אֲשֶׁר יִפְקִיד עָלָיו שׁוֹמְרִים (מַלְאָכִים) מִלְּפָנָיו וּמֵאַחֲרָיו,
28. לְמַעַן יֵדַע כִּי הוֹדִיעָנוּ אֶת שְׁלִיחוֹת רְבוּנֵם. וְהוּא הַקִּיף אֶת אֲשֶׁר בְּרִשׁוֹתֶם, וְהוּא הַקִּיף וַיִּדַּע אֶת מַסְפָּרָם שֶׁל כָּל הַדְּבָרִים.

73

סִוֵּרַת אֶל-מוֹזְמַל הַמִּתְעַטֵּף

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹזְמַל, הַמִּתְעַטֵּף» בגלל התיאור של הנביא שקרא לו בו אללה אחרי שקבל את הפסוקים הראשונים של הקוראן במערת חרא', אחרי כן הנביא חזר הביתה והתעטף במעילו והלך לישון, אז אללה קרא לו לקום ולהתפלל.
הורדה במכה אחרי סורת אל-קלם 68, ופסוקיה עשרים. קיבלה את שמה «הַמִּתְעַטֵּף» מפסוק אחד.

סורת אל-מוזמל 73

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. הוּי הַמִּתְעַטֵּף!¹
2. עָמַד בְּתַפְלָה בְּלִילָה מִבִּלְתִּי מַעֵט,
3. או חָצִיו או פְּחוֹת מִמָּנוּ קֶצֶת,
4. או הוֹסֵף עָלָיו, וְקָרָא אֶת הַקּוּרְאָן בְּרוּר מֶלֶה בְּמֶלֶה,
5. הוּ אֲנַחְנוּ נָטִיל עָלֶיךָ דְּבוּר עֲצוּם (הַקּוּרְאָן).
6. הָעֲבוּדָה הַמִּתְקִימָת בְּאַמְצֵעַ הַלֵּילָה מִשְׁפִּיעָה יוֹתֵר עַל הַלֵּב, וְהַקְרִיאָה יוֹתֵר בְּרוּרָה.
7. אוּלַם בְּמִשְׁךְ הַיּוֹם אַתָּה מְאוּד עֶסוּק בְּכָל מִינֵי עֲסָקִים,
8. וְזָכַר אֶת שֵׁם רַבּוֹנְךָ, וְהִתְמַסֵּר לְעֲבוּדָתוֹ, וְסִמָּךְ עָלָיו.
9. כִּי הוּא רַבּוֹן הַמְזֻרָח וְהַמְעַרֵב, וְאִין אֵלֶּה זֹלָתוֹ, קַח אוֹתוֹ אִפּוּא לָךְ לְמִשְׁעָן.
10. הִתְיַחֵס לְדִבְרֵי הַכּוֹפְרִים בְּסִבְלָנוּת, וְהִתְרַחַק מֵהֶם בְּצוּרָה נְאוּתָה,
11. הִנִּיחֵנִי וְאֶת הַמַּכְחִישִׁים, עֲתִירִי הַנִּכְסִים, וְתוֹן לָהֶם אֲרֻכָּה קֶצֶרָה.
12. כִּי אֲצִלְנוּ יֵשׁ לָהֶם שְׁלֹשְׁלָאוֹת כְּבִדּוֹת וְאֵשׁ הַשְּׂאוֹל,
13. וּמֵאַכַל מִחֲנֵק בּוֹ וְעָנֵשׁ מִכְּאִיב.
14. בְּיוֹם שֶׁתִּרְעַד הָאָרֶץ וְהַהָרִים, וְהַהָרִים יִהְיוּ רַכִּים כְּעֶרְמַת חוֹל.
15. אֲכֹן שְׁלַחְנוּ אֵלֶיכֶם (אֲנָשֵׁי מִכָּה) שְׁלִיחִים אֲשֶׁר יַעֲיִד עֲלֵיכֶם, כְּאֲשֶׁר שְׁלַחְנוּ אֶל פְּרַעְה שְׁלִיחִים,
16. אוּלַם פְּרַעְה הִתְנַגֵּד לְשְׁלִיחִים, וְאֲנַחְנוּ הַשְׁמִדְנוּ אוֹתוֹ הַשְׁמָדָה מוֹחֶצֶת.
17. וְאִידֶּךָ תִּבְטָחוּ אִפּוּא, וְכָבֵר כְּפִרְתֶּם, מִפְּנֵי יוֹם שֶׁיַּעֲשֶׂה אֶת הַיִּלָּדִים לְשִׁיבָה (יוֹם הַדִּין),
18. הַשְּׂמִים נִבְקָעִים בּוֹ, וְיִתְגַּשֵּׁם אִיוֹמוֹ (שֶׁל אֱלֹהֵה)?
19. אֲכֹן זֹאת הִיא הַזְהָרָה, הַחֲפֵץ לְהַזְהִיר יִקַּח לוֹ שְׂבִיל אֶל רַבּוֹנוֹ.

1. הוּי הַמִּתְעַטֵּף : קריאה מכוונת לנביא מוחמד.

קטע 2

20. אָבן רבונָד יודע כי אתה קם לתפלה קרוב לשני שלישי הלילה וחציו ושלישו, עם קבוצה מאלה אשר אתה. ואללה הוא העורך מידת הלילה והיום. יודע הוא כי לא תוכלו למנותו, ולכן הוא הקל עליכם, על כן קראו בקוראן ככל שתוכלו. יודע הוא כי יהיו מכם חולים, ואחרים המתהלכים בארץ להשיג פרנסה מחסד אלה, ואחרים הלוחמים בשביל של אלה. על כן קראו בו (הקוראן) ככל שתוכלו, וקיימו את התפלה ואת זפאת (צדקה),¹ ותגמלו לאללה גמילות חסד,² וכל טוב אשר תקדימו לנפשותיכם תמצאו אצל אלה טוב יותר ממנו בתוספת שכר עצום. בקשו אפוא את סליחת אלה. כי הוא סולח ורחום.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 43.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 245.

74

סִוֵּרַת אֶל-מוֹדֵת'ר הַמֵּתִכָּסָה

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹדֵת'ר, הַמֵּתִכָּסָה» בגלל התיאור של הנביא שקרא לו בו אללה אחרי שקבל את הפסוקים הראשונים של הקוראן. בסורה זו אללה מאיץ בנביא מוחמד לקום ולהזהיר, משום שדיו לישון ולהרגיש חולשה.

והנביא קם והזהיר והצליח הצלחה שאין כמותה בהסטוריה של האנושות.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מוזמל 73, ופסוקיה חמישים וששה. קיבלה את שמה «הַמֵּתִכָּסָה» מפסוק אחד.

סורת אל-מודת'ר 74

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. הוּי הַמִּתְכַּסֶּה!
2. קוּם וְהִזְהַר,
3. וְאֵת שֵׁם רַבּוֹנְךָ רוּמִם,
4. וְאֵת בְּגָדֶיךָ טָהוֹר,
5. וּמִן עֲבֹדַת הָאֱלִילִים לְעוֹלָם הִרְחַק,
6. וְאַל תִּרְבֶּה לְהִתְלוֹנֵן מִחֶסֶר אוֹן,¹
7. וְחִכָּה בְּסִבְלָנוֹת לְשֵׁם רַבּוֹנְךָ.
8. וּכְאֲשֶׁר יִתְקַע בְּשׁוֹפָר (בְּיוֹם הַדִּין),²
9. הִנֵּה הַיּוֹם הַהוּא יוֹם חֲמוֹר,
10. לְכוֹפְרִים לֹא קָל.
11. עֲזֹב אוֹתִי עִם זֶה אֲשֶׁר בָּרָאתִי יַחְדּוֹ (עָרוֹם וּבְלִי כְלוּם),³
12. וְהִעֲנַקְתִּי לוֹ רְכוּשׁ רַב,
13. וּבָנִים הַמְלֹאִים אוֹתוֹ כָּל הַזֶּמֶן,
14. וְאֵת דְּרָכָיו יִשְׁרֹתִי,
15. וְהוּא מִשְׁתַּוְּקֵק שְׂאוּסִיף לוֹ יוֹתֵר.
16. לֹא וְלֹא! הוּא הַתִּנְגֵּד לְאוֹתוֹתֵינוּ,⁴
17. לָכֵן אֶכְבֵּד עֲנֹשׁוּ עָלָיו,
18. הוּא חֹשֵׁב וְתִכְנֵן (הַתִּנְגְּדוֹתוֹ לְנִבְיָא),
19. אֲרוֹר הוּא אֵיךְ יִתְכַּנֵּן,

1. אבן כתייר, תפסיר אל-קוראן אל-עטיים, תפסיר סורת אל-מודת'ר 74 : 6, כרך 8, ע. 290.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 73.

3. הכוונה היא לאל-וליד אבן אל-מועירה, אחד מנכבדי ומנהיגי מכה אשר התנגד באכזריות לנביא ולשליחותו.

4. סורת אל-בקרה 2 : 39.

20. וְשׁוּב אָרוּר הוּא אִיד תִּכְנֹן,
21. אַחֲרֵי כֵן הוּא הִתְבּוֹנֵן (בְּאִשֶּׁר הוּא תִכְנֹן),
22. וְקִמַּט מִצְחוֹ וְזָעַף פָּנָיו,
23. פָּנָה עֶרְף וְנִמְלָא יְהִירוֹת,
24. וְאָז אָמַר, זֶהוּ רַק הַכְּשׁוּף שֶׁל הַקִּדְמוֹנִים,
25. וְאִין דְּבָרָיו (שֶׁל הַנְּבִיא) אֵלָּא דְּבָרֵי אָדָם (אֲשֶׁר הוּא לְמַד).
26. וְעַל כֵּךְ צִלָּה אֶצְלָה אוֹתוֹ אֵשׁ לוֹהֶטֶת (סִקְרָ),
27. הִתְדַּע מַה הִיא הָאֵשׁ הַלוֹהֶטֶת (סִקְרָ)?
28. מְכַלָּה אֶת הַכֹּל,
29. חוֹרֶכֶת הַבָּשָׂר,
30. מִפְּקָדִים עָלֶיהָ תִּשְׁעָה-עָשָׂר (מִלְּאָכִים חֲזָקִים).
31. אֶת מִסְפָּרָם קִבַּעְנוּ לְמַעַן נִבְחַן אֶת הַכּוֹפְרִים, וּלְמַעַן יִשְׁמַשׁ הוֹכְחָה לְאִנְשֵׁי
בְּעֲלֵי הַסֵּפֶר וְתִגְבֵּר אֱמוּנָתָם שֶׁל הַמַּאֲמִינִים (הַמְּסַלְּמִים) וְלֹא יִפְקְדוּ. וְכֵן
לְמַעַן יֵאמְרוּ אֵלֶּה שְׁחָלִי בְּלִבָּם וְהַכּוֹפְרִים,¹ מָה רָצָה אֵלֶּה לְמַשֵּׁל מְשָׁל
כָּזֶה? כִּךְ יִתְעָה אֵלֶּה אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה וַיִּדְרִיךְ אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה. רַק הוּא
(אֵלֶּה) מַכִּיר אֶת גְּדוּדֵי רְבוּזֵי, רַק אוֹת הַכָּהֵן הוּא לְבָנֵי אָדָם.

קטע 2

32. אָכֵן אֲשַׁבַּע בְּיָרַח,
33. וּבְלִילָה עֵת יְסוֹג,
34. וּבִבְקָר עֵת יִפְצִיעַ,
35. כִּי הִיא (הָאֵשׁ הַלוֹהֶטֶת) אַחַת מִהָאֲסוֹנוֹת הַגְּדוֹלִים,
36. וְהִיא אֲזַהֶרָה לְבָנֵי הָאָדָם,
37. לְכָל אֶחָד מֵכֶם אֲשֶׁר יִרְצָה לְהִתְקַרֵּב (מִרְבוּזוֹ בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים) אוֹ
לְהִתְרַחֵק (מִרְבוּזוֹ בְּעֲשִׂיַת מַעֲשִׂים רָעִים).
38. כָּל נֶפֶשׁ תִּלְוִיָּה בִּפְעֻלָּה.
39. אֲבָל לֹא בְּעֲלֵי הַיָּמִין,
40. הֵם בְּגָנִים יִשְׁאַלוּ זֶה אֶת זֶה,

41. בדְּבַר הכּוֹפְרִים,
42. מֶה הוֹבִילְכֶם לְתוֹךְ אֵשׁ לֹהֶטֶת?
43. (הַכּוֹפְרִים) יֹאמְרוּ, לֹא הֵיינוּ מִן הַמִּתְפַּלְלִים,
44. וְלֹא הֵיינוּ מֵאֲכִילִים אֶת הַמִּסְכָּן,
45. וְהֵיינוּ עוֹסְקִים בְּדְבָרִים בְּטָלִים,
46. וְהֵיינוּ מִכְחִישִׁים בְּיוֹם הַדִּין,
47. עַד אֲשֶׁר בָּא עָלֵינוּ הַמָּוֶת.
48. לֹאֵלֶּה לֹא תוֹעִיל הַמְלָצָת הַמְּלִיצִים,
49. מֶה לָּהֶם אִפּוֹא מִתַּרְחֻקִּים מִן הַהִזְכָּרָה (הַקּוֹרְאָן),
50. כָּאֵלוּ הֵם עֲרוּדִים בְּהוֹלִים,
51. אֲשֶׁר בָּרְחוּ מִפְּנֵי אֲרִיָּה.
52. אֲבָל כָּל אֶחָד מֵהֶם (הַכּוֹפְרִים) רוֹצֶה כִּי תִנָּתֵן לוֹ מְגִלּוֹת פְּרוֹשׁוֹת (מִן הַשְּׂמִים כְּמוֹ שֶׁנִּתֵּן לְמוֹחַמֵּד).
53. אֲמַת הַדְּבַר הַיָּא, הֵם (הַכּוֹפְרִים) אֵינָם מִפְחָדִים מִן הָעֶנֶשׁ בְּעוֹלָם הַבָּא (מִשּׁוּם שֶׁהֵם אֵינָם מֵאֲמִינִים בְּקִיּוּמוֹ).
54. לֹא וְלֹא! הוּא (הַקּוֹרְאָן) אוֹת אֲזַהְרֶה,
55. וּמִי שִׁירְצָה יִזְכְּרֵנוּ,
56. אֲדָּ לֹא יִזְכְּרוּ אֶלָּא אִם יִרְצָה אֱלֹהִים. כִּי רַק הוּא רָאוּי לִירְאָה וְרַק הוּא בַּעַל הַסְּלִיחָה.

75

סִוֵּרַת אֶל-קִיָּאָמָה תְּחִיַּת הַמֵּתִים

סורה זו נקראת «אֶל-קִיָּאָמָה, תְּחִיַּת הַמֵּתִים» משום שהיא פותחת בשבועת אללה ב«יֹם אֶל-קִיָּאָמָה», ויכולת אללה לאסוף את העצמות של האדם ולהחיותו פעם שניה ולהביאו לדין על כל מה שעשה בחיי העולם הזה. הורדה במכה אחרי סורת אל-קארעה 101, ופסוקיה ארבעים. קיבלה את שמה «תְּחִיַּת הַמֵּתִים» מפסוק אחד.

סורת אל-קיאמה 75

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמֶן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. אָשָׁבַע בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים!
2. וְאָשָׁבַע בְּנֶפֶשׁ הַמֵּי־סָרַת אֶת עֲצָמָה!
3. הָאֵם הָאָדָם חוֹשֵׁב כִּי לֹא נוֹכַל לְאֶסֶף אֶת עֲצָמוֹתָיו (וְנַחֲיָה אוֹתָו)?
4. אַכֹּן כֵּן! יְכוֹלִים אֲנַחְנוּ לְעַצֵּב מִחֲדָשׁ אֶת פְּרָקֵי אֲצָבָעוֹתָיו.
5. וְאוֹלָם הָאָדָם מִתְעַקֵּשׁ וּמִמְשִׁיךְ לְכַפֹּר,
6. וְשׂוֹאֵל, מִתִּי יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים?
7. אֵד בְּאֶשֶׁר יִתְמָה הַמִּבְט וְיִדְהֵם (מִמָּה שִׁירָאָה בְּיוֹם הַדִּין),
8. וְיִלְקָה הַיָּרֵחַ,
9. וְיִאֲסֹפוּ הַשָּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ יַחְדּוּ,
10. וַיֹּאמֶר הָאָדָם בְּיוֹם הַהוּא, אֵיפָה הַמִּפְקָט?
11. לֹא וְלֹא! אֵין כָּל מִקְלָט,
12. כִּי רַק אֶצֶל רְבוּנָד בְּיוֹם הַהוּא יִהְיֶה הַמַּעֲוֹן הַקְּבוֹעַ.
13. וַיֹּאמֶר לְאָדָם בְּיוֹם הַהוּא אֶת מָה שֶׁיִּהְיוּ קָדִים לַעֲשׂוֹת וְאֶת מָה שֶׁאֲחֵר לַעֲשׂוֹת.
14. אַכֹּן הָאָדָם יִהְיֶה בְּיוֹם הַהוּא עֲדוּת בּוֹ בְּעֶצְמוֹ,
15. וְלוֹ גַּם יָבִיא כָּל תַּרְוִץ שֶׁיִּכָּל.
16. (הוּי הַנְּבִיא!) אֵל תִּנְעֵי אֶת לְשׁוֹנָד לְקֹרֵא אוֹתוֹ (הַקּוֹרֵא בְּזִמּוֹ הַתְּגִלוֹתוֹ לָדָּ), לְמַעַן מֵהֵר בּוֹ,¹
17. אַכֹּן עֲלִינוּ אֶסְפָּתוֹ (בְּלִבָּד) וְקִרְיָאָתוֹ (בְּלְשׁוֹנָד),
18. אֵד בְּקוֹרְאָנוּ אוֹתוֹ (לְפָנֶיךָ בְּאִמְצָעוֹת הַמִּלְאָד ג' יִבְרִיל), עֲקֹב אַחֵר קִרְיָאָתוֹ (מִמֵּתָנּוּ),
19. אַחֲרֵי כֵן עֲלִינוּ בְּאוּרוֹ.

1. הַהוּרָאָה הַזֶּה מְכוּוֹנֵת לְנִבְיָא מוֹחֲמַד.

20. אָכּוּ, אוֹהֲבִים אֶתְּם אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה וְקִשּׁוּטֵיהֶם,
21. וְתִנְיָחוּ אֶת הָעוֹלָם הַבָּא.
22. (וּבִלִּיּוֹם הַדִּין) יִהְיוּ פָּנִים מִזֵּהִירוֹת,
23. מִבִּיטוֹת אֶל רְבוּנָן,
24. וּפָנִים קוֹדְרוֹת,
25. חוֹשָׁשׁוֹת מִמַּהְלוּמָה אֲשֶׁר תִּשָּׁבֵר לָהֶן אֶת עֲמוּד הַשְּׂדֵרָה.
26. לֹא וְלֹא! כְּאֲשֶׁר תִּגְיַע הַנִּשְׁמָה עַד הַגֶּרוֹן,
27. וַיֹּאמֶר, הֲיֵשׁ רוּפָא?
28. ו(הַגּוֹסֵס) הִיָּה בְּטוֹחַ כִּי זֶה הוּא הַפְּרוּד (מִחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה),
29. וְשׁוֹק אֶל שׁוֹק תִּלְכָּת, (מְצוּקֶת סוֹף חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הַתִּקְשָׁרָה עִם מְצוּקֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא).
30. אֶל רְבוּנָךְ בַּיּוֹם הַהוּא הַהוֹבָלָה.

קטע 2

31. הֵן (הַכּוֹפֵר) לֹא הֶאֱמִין וְלֹא הִתְפַּלֵּל,
32. רַק הִכְחִישׁ וּפָנָה עֲרָף,
33. וַיִּחְזֹר אֶל בְּנֵי בֵּיתוֹ מִתִּיָּהָר.
34. עָנָשְׁךָ בָּא וְהִתְקַרֵּב,
35. וְשׁוּב, עָנָשְׁךָ בָּא וְהִתְקַרֵּב.
36. הִחְשַׁב הָאָדָם כִּי יַעֲזֹב חִפְשִׁי לְנִפְשׁוֹ?
37. הֲלֹא הִיָּה רַק טָפָה מְזָרַע אֲשֶׁר נִפְלַט,
38. וְאַחֲרַי כִּד הִיָּה דָם מַעֲבָה, וְכִד בְּרָאוּ אֱלֹהִים וְעֲצָבוּ,
39. וַיַּעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים הַזָּכָר וְהַנְּקֵבָה.
40. הָאֵם אֵין הָעוֹשֶׂה אֶת כָּל זֶה לְכָל לַהֲחִיּוֹת הַמֵּתִים?

76

סורת אל-אַנְסַאן הָאָדָם

סורה זו נקראת «אַל-אַנְסַאן, הָאָדָם» משום שמונח זה מוזכר בפתחתה. בסורה זו אללה מודיע לנו על בריאת האדם והדרכתו לדרך הטוב ודרך הרע, ואחריות האדם ללכת באזו דרך הוא יבחר.

הורדה במכה אחרי סורת אר-רחמאן 55, ופסוקיה שלושים ואחד. קיבלה את שמה «הָאָדָם» מפסוק אחד.

סורת אל-אנסאן 76

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. כְּבֵר עֲבַר פֶּרֶק זְמַן עַל הָאָדָם אֲשֶׁר בּוֹ אֵין הוּא עֲדִין דְּכַר רֵאיוֹי לְצִיוֹן.
2. אֲנַחְנוּ יַצְרֵנוּ אֶת הָאָדָם מִטֶּפֶה מְעֻרְבֶת, וּלְמַעַן נִסְוֹתוֹ, עֲשִׂינוּ אוֹתוֹ שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה.
3. אָכֹן אֲנַחְנוּ הַדְּרַכְנוּ אוֹתוֹ לְדֶרֶךְ הַחַיִּים, אִם יִהְיֶה (מֵאֲמִין) מְכִיר טוֹבָה אוֹ כּוֹפֵר (כְּפוֹי טוֹבָה).
4. לְכוֹפְרִים הוֹעֲדֵנוּ שְׂרָשָׁאוֹת עִם אֲזִיקִים וְאֵשׁ הַגִּיהֶנֶם.
5. אֲדָ תַמְיָמִי הַדְּרֶךְ יִשְׁתּוּ מִכּוֹס (נִין) אֲשֶׁר נִמְהָלָה בְּקִמְפוֹר,
6. מִמַּעַן אֲשֶׁר מִמָּנוּ יִשְׁתּוּ עוֹבְדֵי אֱלֹהֶה, יִפְלְגוּהוּ לְפִלְגִים (כְּרִצּוֹנִם),
7. הֵם מְקִיָּמִים אֶת הַנֶּדֶר וִירָאִים מִפְּנֵי יוֹם שְׁעִנְשׁוּ מְקִיף,
8. וְהֶאֱכִילוּ אֶת הַמֵּאֲכָל לְמִרוֹת אֶהֱבֶתֶם לוֹ, לְעֵנִי, לִיתּוֹם, וּלְאַסִּיר,
9. בְּאוֹמְרָם, הִנֵּה אֲנַחְנוּ מֵאֲכִילִים אֶתְכֶם לֶשֶׁם אֱלֹהֶה. לֹא נִרְצָה מִכֶּם גְּמוּלָה וְלֹא תוֹדוֹת,
10. כִּי אָכֹן יִרָאִים אֲנַחְנוּ מֵאֵת רְבוּנֵנוּ יוֹם עֲצוֹב הִרָה אֶסוֹן.
11. אֱלֹהֶה יִשְׁמֹר אוֹתָם מִפְּנֵי רַעַת הַיּוֹם הַהוּא וַיִּתֵּן לָהֶם יָפִי וְאוֹר בְּפִנְיָהֶם, וְאֲשֶׁר וְשִׁמְחָה בְּלְבוֹתֵיהֶם,
12. וַיִּגְמַל לָהֶם גּוֹן עֲדוֹן וּמִשִּׁי עַל סִבְלָנוֹתָם.
13. וְשֵׁם יִהְיוּ מִסִּבִּים עַל סְפוֹת מַגְבָּהוֹת, וְלֹא יִסְבְּלוּ מִלֵּהט הַשֶּׁמֶשׁ וְלֹא מִקָּר מִקְפִּיא,
14. וְקִרְוִים עֲלֵיהֶם צִלְלִיו, וְאֲשַׁכּוּלוֹתֵיו הֵם בְּהִשָּׁג הַיָּד,
15. וַיִּסְתַּבְּבוּ בִּינֵיהֶם בְּפִלִים מִכְסֹף וּבִגְבִיעֵי זְכוּכִית,
16. זְכוּכִית מִכְסֹף עֲשׂוּיָה לְפִי מִדָּה,
17. שִׁמְמָנָה יִשְׁתּוּ מִשְׁקָה נִמְהַל עִם זִנְגָבִיל,

18. מִמַּעַן הַזֹּרֵם שָׁם וְשָׁמוֹ «סֶלְסִיל»¹.
19. וַיִּסְתַּבְּבוּ בֵּינֵיהֶם נְעָרִים עֲלָמֵי עַד, בְּרֹאוּתָךְ אוֹתָם תַּחֲשָׁבֵם פְּנִינִים מַפְזָרוֹת.
20. וְכַאֲשֶׁר תִּתְּבוּנוֹ תִּרְאֶה נְעִימוֹת וּמַלְכוּת גְּדוֹלָה.
21. עֲלֵיהֶם בְּגָדֵי מָשִׁי יִרְקִים וּקְטִיפָה, וּמִקְשָׁטִים בְּצַמִּידֵי פָסֹף, וַיִּשְׁקֶה אוֹתָם רְבוּנָם מִשְׁקָה טָהוֹר.
22. זֶה יִהְיֶה גְמוּלְכֶם, וּמַעֲשֵׂיכֶם יִהְיוּ מְקַבְּלִים.
- קִטְעַ 2**
23. הֵן אֲנַחְנוּ הוֹרְדָנוּ אֵלֶיךָ מִשָּׁמַיִם אֶת הַקּוֹרְאָן בְּהַמְשִׁיד,
24. וְלָכֵן חִכָּה בְּסִבְלָנוֹת לְמַשְׁפָּט רְבוּנָךְ, וְאַל תִּשְׁמַע לְשׁוֹם חוּטֵא מֵהֶם אוֹ כּוֹפֵר.
25. וַיִּזְכֹּר אֶת שֵׁם רְבוּנָךְ הַשָּׁכֵם וְהַעֲרַב,
26. וּמִן הַלִּילָה סָגַד לוֹ, וְשִׁבְּחָהּוּ לְאַרְךָ הַלִּילָה.
27. אֵלֶּה (הַכּוֹפְרִים) אוֹהֲבִים אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הַמִּמְחָרִים לַחֲלֹף, וּמִתְעַלְמִים מִיּוֹם כָּבֵד (יּוֹם הַדִּין).
28. אֲנַחְנוּ בְּרֹאוּנוֹ אוֹתָם, וְחִזְקָנוּ אוֹתָם. אִם נִרְצָה, נוּכַל לְהַחֲלִיפָם בְּאַחֲרִים שְׂכֵמוֹתָם.
29. זוֹהִי אֲזַכְּרָה! הֶחָפֵץ אִפּוֹא, יִקַּח לוֹ אֶל רְבוּנוֹ שְׂבִיל.
30. אֵד לֹא תִחַפְצוּ אֵלָא אִם יִחַפֵּץ אֵלֶּה. כִּי אֵלֶּה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
31. יִכְנִיס תַּחַת רַחֲמָיו אֶת מִי שִׁירְצָה, אֵד לַכּוֹפְרִים הוֹעִיד עֲנֵשׁ מִכְּאִיב.

1. סלסביל: משקה ערב; מים זכים וערבים (מתוקים). (רי' מלון שגיב).

77

סוֹרַת אֶל-מוֹרְסָלַת הָרוּחוֹת הַנִּשְׁלָחוֹת

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-מוֹרְסָלַת», הרוחות
הַנִּשְׁלָחוֹת» או «המלאכים הנשלחים מן השמים אל
הארץ נושאים את פקודות אללה לבני האדם». הורדה
במכה אחרי סורת אל-הומזה 104, ופסוקיה חמישים.
קיבלה את שמה «הרוחות הַנִּשְׁלָחוֹת» מפסוק אחד.

סורת אל-מורסאלאת 77

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

קטע 1

1. אֲשַׁבַּע בְּרוּחוֹת הַנְּשַׁלְחוֹת זֶה אַחֲרֵי זֶה,
2. וּבְסוּעָרוֹת סְעוֹר,
3. וּבְמַפִּיצוֹת הַפֶּךְ,
4. וּבְמַפְרִידוֹת הַפֶּרֶד,
5. (וּבְמַלְאָכִים) הַמוֹדִיעִים הַהוֹכְרָה,
6. לְהַצְדִּיק אֶת הָעָנֹשׁ אוֹ לְהַזְהִיר מִמֶּנּוּ.
7. כִּי אֵת אֲשֶׁר הִזְהַרְתָּם מִמֶּנּוּ (יוֹם הַדִּין) בּוֹא יָבוֹא.
8. וְכֹאשֶׁר יִכְבֶּה אוֹר הַכּוֹכָבִים,
9. וְהַשְּׁמִים מִתְבַּקְעִים,
10. וְהַהָרִים נִהָרָסִים,
11. וְלִשְׁלִיחִים נִקְבַּע מוֹעֵד.
12. עַד לְאִיזָה יוֹם אַחֵר הַמוֹעֵד?
13. אֶל יוֹם הַפְּסִיקָה (הַדִּין),
14. הַתְדַּע מֶה יוֹם הַפְּסִיקָה?
15. אוֹי בָּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחֲשִׁים.
16. הָאֵם לֹא הִשְׁמַדְנוּ אֶת הָרָאוּשׁוֹנִים?
17. אַחֲרֵי כֵן נִשְׁלַח אַחֲרֵיהֶם אֶת הָאַחֲרוֹנִים?
18. כִּי כִּד אֲנַחְנוּ מַעֲנִישִׁים אֶת הַכּוֹפְרִים.
19. אוֹי בָּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחֲשִׁים.
20. הָאֵם לֹא בָּרָאוּ אֶתְכֶם מִמִּים עֲלוּבִים?
21. וְשִׁמְרָנוּ אוֹתָם בְּמָקוֹם בְּטוֹחַ וּמוֹגֵן,
22. עַד לְמוֹעֵד קָבוֹעַ.
23. וְנִכְלְנוּ לְבָרָא אוֹתוֹ (לְאָדָם), וּמֶה טוֹב הוּא הַיְכּוֹל (אֱלֹהָ).

24. אוי ואבוי באותו יום למתכחשים.
25. האם לא עשינו את הארץ כמיכל,
26. מכילה חיים ומתים.
27. והצבנו עליה הרים גבוהים, והשקינו אתכם מים מתוקים.
28. אוי באותו יום למתכחשים.
29. לכו אל זה (הענש) אשר היתם מכחשים בו.
30. לכו אל צל בעל שלושה סעיפים,
31. שאינו מצל ואינו מגן מלהבה.
32. כי אם יירו נצים כמגדלים,
33. כמו היו גמלים צהבים.
34. אוי באותו יום למתכחשים.
35. ביום הזה לא יוכלו לדבר,
36. ולא ירשו להצטדק.
37. אוי באותו יום למתכחשים.
38. זהו יום הפסיקה, עם הראשונים נאסף אתכם.
39. ואם בינדכם תחבולה נגדי, נסוה.
40. אוי באותו יום למתכחשים.

קטע 2

41. אך יראי אלה בצללים ומעינות,
42. ופרות להם כרצונם.
43. אכלו ושתו והתענגו כגמול על מעשיכם,
44. כי כך נגמל לעושי הטוב.
45. אוי באותו יום למתכחשים.
46. אכלו והתענגו מעט, כי כופרים אתם.
47. אוי באותו יום למתכחשים.
48. ובהאמר להם, כרעו בתפלה, לא יכרעו.
49. אוי באותו יום למתכחשים.
50. לאיזה אמר אחרי זה (הקוראן) נאמינו!

78

סִוֵּרַת אֶן-נָבֵא' הָאֵרוֹעַ הָעֵצוֹם

סורה זו נקראת «אֶן-נָבֵא', הָאֵרוֹעַ הָעֵצוֹם». הארוע העצום הוא שאנשי מכה שאלו זה את זה מה הוא «הקוראן» המודיע על יום הדין אשר הם לא האמינו בבואו.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מעארג' 70, ופסוקיה ארבעים וחמישה. קיבלה את שמה «הָאֵרוֹעַ הָעֵצוֹם» מפסוק שניים.

סורת אנ-נבא' 78

חלק 30

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. אודות מה הם (הכופרים) מתנכחים?
2. אודות הארוע העצום,¹
3. אשר אודותיו הם רבים.
4. לא ולא! מהר יודע להם.
5. ושוב, לא ולא! עוד יודע להם.
6. האם לא עשינו את הארץ מקום מנוחה?
7. ואת ההרים כיתדות?²
8. ובראנו אתכם זוגות (זכר ונקבה),³
9. ועשינו את שנתכם למנוחה,⁴
10. ועשינו את הלילה כלבוש המכסה אתכם,
11. ועשינו את היום למחיה,
12. ובנינו מעליכם שבועה (רקיעים) מוצקים,⁵
13. ויצרנו (בהם) מנוחה נוצצת (השמש).
14. והורדנו מן העננים מים בשפע,⁶
15. להצמיח בהם תבואות וכל סוגי צמחים,
16. וגנות צופות.⁷

1. הארוע העצום: הקוראן המפואר שהודיע להם על בואו של יום הדין אשר אנשי מכה לא האמינו בשניהם.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 15.

3. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 1 ; סורת אל-אעראף 7 : 119 ; סורת אר-רום 30 : 31 ; וסורת אז-זומר 39 : 6.

4. ר' סורת אל-פורקאן 35 : 47.

5. ר' סורת אש-שמס 91 : 5.

6. ר' סורת אנ-נור 24 : 43 ; וסורת אר-רום 30 : 48.

7. ר' סורת אר-רעד 13 : 4.

17. אָכּוּ, יוֹם גָּזַר הַדִּין הוּא הַמוֹעֵד,
18. הוּא יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ יִתְקַע בְּשׁוֹפָר, וְתִבְּאוּ בְּקִבּוּצוֹת,¹
19. וְלִשְׁמִים יִפְתְּחוּ שְׁעָרִים רַבִּים,
20. וְהָהָרִים יִפְצְצוּ וַיְהִיו כְּמִקְסֵם שָׂא.²
21. גִּיהֶלֶם תִּהְיֶה מֵאָרֶב,
22. אֶלֶיָּה יָשׁוּבוּ הַכּוֹפְרִים,
23. שֵׁם יִשְׁאָרוּ לְדוֹרוֹת רַבִּים,
24. לֹא יִטְעֲמוּ בָּהּ קִרְרִיּוֹת וְלֹא מִשְׁקָה צָחוּחַ,
25. אֶלָּא מִים רוֹתְחִים וְלֶחֶם,³
26. כְּתִגְמוּל מִתְּאִים לָהֶם.
27. מִשּׁוּם שֶׁהֵם לֹא הֶאֱמִינוּ בַּיוֹם הַדִּין,
28. וּכְחֹשׁ כְּחֹשׁ בְּאוֹתוֹתֵינוּ,
29. וְאוֹלָם אֲנַחְנוּ רָשָׁמְנוּ כָּל דְּבַר בְּפִנְקֵס מַעֲשִׂיהֶם.
30. טַעֲמוּ מַעֲלֵשׁ זֶה וְאַנְחֲנוּ נוֹסִיף לָכֶם עוֹד עֲנָשִׁים.⁴

קֶטֶע 2

31. אוֹלָם לִירְאִים יֵשׁ זִכְיָה,
32. גָּנִים וְכַרְמֵי עֲנָבִים,
33. וּבְנוֹת זֹוג צַעִירוֹת חֲטוּבוֹת שְׂדִים,⁵
34. וּגְבִיעִים מְלֵאִים מִשְׁקָה טָעִים,
35. וְשֵׁם לֹא יִשְׁמְעוּ דְּבָרֵי הֶבֶל וְרִיק.
36. זֶה הַגְּמוּל מֵרִבּוֹן, וּמִתֵּת לִפִּי מַעֲשִׂיהֶם הַטּוֹבִים,
37. מֵרִבּוֹן הַשְּׁמִים וְהָאָרֶץ וְאֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, הִרְחֲמָן, שְׂאִין לְדַבֵּר אֵלָיו אֶלָּא בְּרִשּׁוֹתוֹ.⁶

1. ר' סורת אנ-נמל 27 : 87.

2. ר' סורת אנ-נמל 27 : 88 ; סורת טא. הא 20 : 105 – 107 ; וסורת אל-קארה 101 : 5.

3. ר' סורת «צ» 38 : 57.

4. ר' סורת «צ» 38 : 58.

5. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 54 ; סורת אט-טור 52 : 20 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 35 – 37.

6. ר' סורת אל-בקה 2 : 255 ; וסורת הוד 11 : 105.

38. בְּיוֹם אֲשֶׁר יָקוּמוּ הָרוּחַ (ג' בְּרִיל)¹ וְהַמְלָאָכִים שׁוֹרוֹת שׁוֹרוֹת. אָף אֶחָד לֹא יוּכַל לְדַבֵּר זֵוֹלֶת מִי שְׁיִרְשָׁה לוֹ הָרַחֲמָן,² וְאֲשֶׁר יְדַבֵּר אֶת הָאֱמֶת, וְזֶה יִהְיֶה יוֹם הַצִּדֵּק, וְכָל מִי שְׁיִרְצָה לָשׁוּב אֶל רַבּוֹנוֹ יִמָּצָא לוֹ שְׂבִיל.
39. בְּזֹאת הַזְהָרְנוֹ אֶתְכֶם מִפְּנֵי עֲנֹשׁ קָרוֹב, יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ יֵרָאֶה הָאָדָם אֶת כָּל מַה שְׁעָשָׂה (בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה), אִזּוֹ הַכּוֹפֵר יֹאמַר (בְּגִגּוֹן), הֲלוֹאִי וְנִשְׁאַרְתִּי עֶקֶר.

1. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 193 - 194.

2. ר' סורת חוד 11 : 105.

79

סִוְרַת אֵן-נַאזְעַאת מִלְאָכִי הַמּוֹת

סורה זו נקראת «אֵן-נַאזְעַאת, מִלְאָכִי הַמּוֹת», משום שאללה נשבע בהם ובמלאכים המפרידים (נשמות המאמינים) בעדינות.

הביטוי הזה אינו נזכר במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אנ-נבא' 78, ופסוקיה ארבעים וששה. קיבלה את שמה «מִלְאָכִי הַמּוֹת» מפסוק אחד.

סורת אנ-נאזעאת 79

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. אֲשַׁבַּע בַּמְּלָאכִים הַמוֹשְׁכִים נְשָׁמוֹת הַכּוֹפְרִים בְּאוֹן,
2. וּבַמְּפֹרִידִים (נְשָׁמוֹת הַמֵּאֲמִינִים) בַּעֲדֵינוֹת,
3. וּבַמְּלָאכִים הַמְּחִישִׁים לְרֵדֶת מִן הַשָּׁמַיִם אֶל הָאָרֶץ,
4. הַמְּמַהֲרִים לְמַלֵּא פְקָדוֹת רְבוֹנָם,
5. וְהַמְּכַוְּנִים אֶת הָעֲנָנִים.
6. בְּיוֹם אֲשֶׁר תִּרְעַד הָאֲדָמָה,¹
7. וְעוֹד רְעִידָה אַחֲרֶיהָ.
8. לְבָבוֹת (הַכּוֹפְרִים) בְּיוֹם הַהוּא רוֹטְטִים,
9. וּמַבְטִיחֵם מִשְׁפָּלִים.
10. (הַכּוֹפְרִים) יֹאמְרוּ, הֲאֵם שָׁבִים אֲנַחְנוּ לַחַיִּים כְּאֲשֶׁר הֵיינוּ?
11. הֲאֵם אַחֲרֵי שֶׁהֵינּוּ עֲצָמוֹת נִרְקָבוֹת?
12. וְהוֹסִיפוּ (בְּגִוּוֹן), זֶה חֲזָרָה לְאֲבִדוֹן.
13. וְאוֹלַם צְנוּחָה אַחַת הִיא,²
14. וְהִנֵּה הֵם עֹרִים עַל פְּנֵי הָאָרֶץ.³
15. הֲאֵם בָּא אֱלֹיךְ סַפּוּרוֹ שֶׁל מוֹסֵא?
16. כְּאֲשֶׁר קָרָא אֵלָיו רְבוֹנוֹ בְּעֶמֶק הַמִּקְדָּשׁ טוֹא,⁴
17. לֵךְ אֶל פְּרָעָה כִּי הוּא פָּרַק עַל שָׁמַיִם.
18. וְאָמַר לוֹ, הֲאֵם אַתָּה מוֹכֵן לְהַזְדַּכֵּךְ?
19. וְאֲדַרִּיךְ אוֹתְךָ אֶל רְבוֹנְךָ וְתִירָא אוֹתוֹ.

1. ר' סורת אל-חאקה 69 : 14 ; סורת אל-מוזמל 73 : 14 ; וסורת אל-פג'יר 89 : 21.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 77 ; סורת אל-אסרא' 17 : 52 ; וסורת אל-קמר 54 : 50.

3. ר' סורת אבראהים 14 : 21, ופ' 48 ; סורת אל-כהן 18 : 47 ; וסורת טא. הא 20 : 105.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 12.

20. אַז הָרָאָה לוֹ (מוֹסֵא) אֶת הָאוֹת הַגְּדוֹל,¹
 21. אַךְ הוּא כַחַשׁ וְהִמָּרָה.
 22. וּמָהָר לָפְנוֹת עֲרֹף,
 23. הוּא אָסַף אֶת בְּנֵי עַמּוֹ, וְהִכְרִיז,
 24. בְּאוֹמְרוֹ לָהֶם, אֲנִי רְבוּנְכֶם הָעֲלִיוֹן!²
 25. אַז הִכָּה אוֹתוֹ אֱלֹהָ בְּעֶנֶשׁ קָשָׁה בְּעוֹלָם הִזָּה וּבְעֶנְשִׁים כְּבִדִּים בְּעוֹלָם
 הַבָּא,³
 26. וּבִזָּה מָשָׁל וּמוֹסָר לִירָאִים.

קִטְעַ 2

27. הָאֵם קָשִׁים אַתֶּם לְבְרִיאָה מִחֻדָּשׁ יוֹתֵר מִן הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר אֱלֹהָ בָּנָה?⁴
 28. וְאֵת רִקְעֵיהֶם רוּמִם וְאֲזוֹ?
 29. אֶת לֵילָם הַחֲשִׁיד וְאֵת יוֹמָם הָאִיר?
 30. וְאַחֲרֵי כֵן שָׁטַח אֶת הָאֶרֶץ,
 31. הוֹצִיא מִתּוֹכָה מִיָּמֶיהָ וּמִרְעֵיהָ?
 32. וְאֵת הַהָרִים הוּא יִצֵּב,
 33. לְהִנָּאֲתָכֶם וְהִנָּאֲתָ מִקְּנִיָּכֶם.
 34. כְּאֲשֶׁר יָבוֹא הָאָסוֹן הַכָּבֵד (יוֹם הַדִּין),⁵
 35. יוֹם בּוֹ יִזְכָּר הָאָדָם אֶת אֲשֶׁר עָמַל,⁶
 36. וּנְגַלְתָּה שְׂאוֹל לְכָל אֲשֶׁר יִרְאָה.
 37. וְאִזּוּ מִי שֶׁפָּרַק עַל שָׁמַיִם,
 38. וּבָחַר בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה,
 39. הִנֵּה שְׂאוֹל הִיא הַמַּעֲוֹן.
 40. וְאוֹלָם לָמִי אֲשֶׁר יֵרָא לַעֲמֹד בְּפָנָי רְבוּנוֹ לַדִּין, וּמִנֵּעַ מִנִּפְשׁוֹ אֶת תַּאֲוֹתֶיהָ,
 41. גֵּן עֲדוֹן יִהְיֶה הַמַּעֲוֹן.

1. רבים מבין מפרשי הקוראן גורסים שמוסא הראה לו את המטה אשר נהפך לנחש.

2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 38.

3. ר' סורת הוד 11 : 99 ; וסורת אל-קצצ 28 : 41.

4. ר' סורת יא. סין 36 : 81 ; וסורת עיפאר 40 : 57.

5. ר' סורת אל-קמר 54 : 46.

6. ר' סורת אל-פגיר 89 : 23.

42. יִשְׁאַלְוּךָ עַל שְׁעַת הַדִּין, מְתֵי עֵת בּוֹאָהּ?
43. מָה אַתָּה יוֹדֵעַ עָלֶיהָ?
44. רַק רְבוּנְךָ יוֹדֵעַ אֶת מוֹעֲדָהּ.¹
45. וְאַתָּה רַק מְזַהֵר אֶת הַיָּרֵא מִפְּנֵיהָ.
46. בְּיוֹם אֲשֶׁר יֵרְאוּהָ, יִחְשְׁבוּ כְּאֵלוּ נִשְׁאַרוּ בְּחַיִּים רַק עָרֵב אוֹ בִּקְרִי.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 187.

80

סִוֵּרַת עֵיֶסָ קִמֵּט אֶת מִצְחוֹ

סורה זו נקראת «עֵיֶסָ, קִמֵּט אֶת מִצְחוֹ», משום שהיא פותחת בפועל זה אשר אללה תאר בו את התנהגות נביאו כאשר בא אליו עבד-אללה אבן אם מכתום, האיש העוור, ושאל אותו להדריך אותו בזמן שהנביא היה עסוק עם נכבדי קוריש קורא אותם אל האסלאם. הנביא לא אהב מה שעשה אבן אם מכתום וקמט את מצחו ופנה לו את גבו. אללה לא אשר את התנהגות הנביא, לכן הטיף לו שלא לעשות מה שעשה פעם אחרת. הורדה במכה אחרי סורת אנ-נג'ם 53, ופסוקיה ארבעים ושניים. קיבלה את שמה «קִמֵּט אֶת מִצְחוֹ» מפסוק אחד.

סורת עבס 80

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. קמט אַת מַצְחוֹ וּפְנֵה עֶרְף,
2. בְּבוֹא אֵלָיו הָעוֹר,¹
3. וּמִי יוֹדֵעַ, אוּלַי יִזְדַּכֵּד?
4. אוֹ לְהַזְכֵּר, וְהַזְכָּרוֹן יוֹעִיל לוֹ.²
5. וְאוֹלָם אֶת אֲשֶׁר הִתְעַשֵּׂר,
6. אֶתָּה מִתְפַּנֶּה לוֹ.
7. וְאַיִן אֶתָּה אַחֲרָאִי אִם לֹא יִזְדַּכֵּד.
8. וְאוֹלָם זֶה אֲשֶׁר מֵהֵר לְבוֹא אֵלָיִךְ,
9. וְהוּא יִירָא אֶת אֱלֹהֵי,
10. אֵינְךָ שֵׁם יֵב אֵלָיו.
11. לֹא וְלֹא! זֶהוּ (הַקּוֹרְאָן) אוֹת הַזְכָּרָה,
12. כָּל הָרוֹצֶה יִזְכֹּר,
13. בְּמַגְלוֹת נִכְבְּדוֹת,
14. נִעְלוֹת וּמִטְהָרוֹת (שֶׁל הַקּוֹרְאָן),
15. בִּידֵי סוֹפְרִים (מְלַאכִּים),
16. נִכְבְּדִים וַיִּשְׁרִים.
17. אֲבָדוֹן לְאָדָם! כִּמָּה שֶׁהוּא כּוֹפֵר!
18. מִמָּה בָּרָא אוֹתוֹ אֱלֹהֵי?
19. בָּרָא אוֹתוֹ מִטְּפַת זֶרַע לְפִי תִכְנִית וּמִדָּה,

1. האיש העוֹר הוא עבד-אללה אבן אם מכתום שבא אל הנביא ללמדו קוראן ואסלאם, ובשל עוורונו לא ראה שהנביא היה עסוק בהטפה לנכבדי קוריש. הנביא לא מצא לנכון להתפנות אליו, והחליט להמשיך להטיף לנכבדי קוריש בתקווה להביאם אל האסלאם. הפסוקים האלה נועדו להזכיר לנביא ולמוסלמים על חשיבותו של כל בן אדם על אף מעמדו החברתי. אחרי המקרה הזה היה הנביא מוחמד נוהג בכבוד רב באותו עוֹר, באמרו: «ברוך הבא, אתה האיש אשר בגללו הוכיח אותי ריבוני». ופעם כשהנביא נסע מן אל-מדינה לזמן ארוך מנה אותו למושל של אל-מדינה. בארבעת הפסוקים האלה, אללה מדגיש את חשיבותו של האדם על אף מעמדו החברתי. ר' סורת אל-כהף 28: 28.

20. וְהִרְאָה לוֹ אֶת שְׁבִיל הַטּוֹב וְהִרְעָה¹,
21. אַחֵר הַמִּיתוֹ וְקִבֵּר אוֹתוֹ,
22. וְשׁוּב יְקִימֵהוּ (אֵלְלָה) לְתַחֲיָה אִם יִרְצֶה.²
23. וְאוֹלַם הָאָדָם אֵינוֹ מִתְנַהֵג לְפִי מִצְוֹת רַבּוֹנוֹ.
24. שְׁיִתְּבוֹנוֹן הָאָדָם אֶל מַאֲכָלוֹ.
25. אֲנַחְנוּ מוֹרִידִים מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם בְּשֶׁטֶף,
26. אַחֲרֵי כֵן בְּקוֹעַ נִבְקַע אֶת הָאָרֶץ,
27. וְנִצְמִיחַ בָּהּ גִּרְעִין,
28. וְעֹנְבִים וְתִלְתָּן,
29. וְעֲצֵי זֵיתִים וְדִקְלִים,
30. וְגִנִּים עֲבֹתִים,
31. וּפְרִי וּמִרְעָה,
32. לְהִנָּאתְכֶם וְלְהִנָּאת מִקְנֵיכֶם.
33. וְכֹאשֶׁר יָבּוּא קוֹל הַשָּׁאוֹן,
34. יוֹם בּוֹ יִבְרַח הָאָדָם מֵאַחִיו,
35. וּמֵאִמּוֹ וּמֵאֲבִיו,
36. וּמֵאֲשֻׁתּוֹ וּמִבְּנוֹ,
37. אִזְּ יִהְיֶה כָּל אֶחָד דּוֹאֵג לְהַצֵּלֶת נַפְשׁוֹ.
38. בַּיּוֹם הַהוּא פָּנִים מְאִירוֹת,
39. צוֹחֲקוֹת שְׂמֵחוֹת
40. וַיֵּשׁ פָּנִים עָלֵיהֶן אֲדָק,
41. תִּכְסֶּסֶה אוֹתָן אֲפֹלָה,
42. אֵלֶּה הֵם הַכּוֹפְרִים הַמְּשַׁחֲתִים.

1. ר' סורת אל-אנסאן 76 : 3.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 259 ; וסורת אר-רום 30 : 20.

81

סִוֵּרַת אֶת-תְּכֻיֵּיר הָאֶפְלַת הַשֶּׁמֶשׁ

סורה זו נקראת «אֶת-תְּכֻיֵּיר, הָאֶפְלַת הַשֶּׁמֶשׁ» משום שפותחת בבטוי זה המתאר האפלת השמש ביום הדין. הביטוי הזה לא מופיע בסורה אחרת. הורדה במכה אחרי סורת אל-מסד 111, ופסוקיה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «הָאֶפְלַת הַשֶּׁמֶשׁ» מפסוק אחד.

סורת את-תכויר 81

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. כְּאֶשֶׁר הִשְׁמַשׁ תִּקְפֹּל וְתֵאָפֵל,
2. וְכְאֶשֶׁר יֵשְׁרוּ הַכּוֹכָבִים,¹
3. וְהָהָרִים נַעֲשׂוּ לְאֶבֶק,
4. וְכְאֶשֶׁר תִּנְטֹשׁנָה הַנְּאֻקוֹת בְּחֹדֶשׁ הָעֲשִׁירִי לַהֲרִיץ,²
5. וְתֵאֱסַפְנָה חַיּוֹת הַבֵּר (יָמוּתוּ),³
6. וַיַּעֲלוּ מִי הַיָּמִים בָּאֵשׁ,⁴
7. וְהַנְּפֹשׁוֹת לְסוּגִים תִּחְלַקְנָה (הַמֵּאֲמִין עִם הַמֵּאֲמִין וְהַכּוֹפֵר עִם הַכּוֹפֵר),⁵
8. וְכְאֶשֶׁר הִילָדָה שְׁנִקְבְּרָה בְּחַיִּים תִּשָּׂאֵל,
9. בְּאַיִזָּה חֲטָא הוּמָתָה?⁶
10. וְכְאֶשֶׁר הַמְּגֻלוֹת תִּפְרָשְׁנָה,
11. וְכְאֶשֶׁר הַשָּׁמַיִם יִחֲשְׁפוּ,
12. וְכְאֶשֶׁר הַשָּׂאוֹל תִּדְלַק,
13. וְגַן עֵדֶן יִקְרַב (לְמֵאֲמִינִים),
14. אִזְ תִּדְעַ עַל נֶפֶשׁ אֶת אֶשֶׁר הִבִּיֵּאָה אֶתָּה.⁷
15. אֲכֹן אֲשַׁבַּע בְּכּוֹכָבִים הַנִּחְבָּאִים,
16. הַנְּעִים וּמִסְתַּתְרִים,
17. וּבְלִילָה כְּשֶׁהוּא מִחְשִׁיד,

1. ר' סורת אל-אנפטאר 82 : 2.

2. הנאקות בחודש העשירי בהריון נזכרות כאן, בגלל חשיבותן הגדולה לבעליהן. אללה מודיע לנו כי ביום הדין, בן אדם יהיה מוכן לותר על כל מה שהוא חשוב ויקר לו כדי להציל את עצמו.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 38.

4. ר' סורת אט-טור 52 : 9.

5. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 22 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 7 - 10.

6. רמז למנהג בין אחדים מהשבטים הערביים בתקופה שקדמה לאיסלאם להמית ילדות קטנות בעתות מצוקה ורעב. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 137 ; וסורת אנ-נחל 16 : 58 - 59.

7. ר' סורת אאל עמראן 3 : 30 ; וסורת אל-קיאמה 73 : 13.

18. וּבִבְקָר בָּעֵת יָאִיר,¹
19. כִּי הוּא (הַקּוּרְאָן) דָּבַר (שֶׁנִּמְסַר לְנִבְיָא מוֹחֲמִיד) עַל יְדֵי שְׁלִיחַ נִכְבֵּד (מִלְאָד ג' בְּרִיל),
20. בַּעַל כּוֹחַ מְכַבֵּד² אַצֵּל רַבּוֹן כֶּסֶם הַמְלָכוֹת,
21. (הַמְלָאָכִים) יִשְׁמְעוּ לְקוֹלוֹ, וְהוּא נֶאֱמָן.
22. אִין הָאִישׁ שְׁלָכֶם (מוֹחֲמִיד) מִשְׁגָּע,
23. וּכְבֵּר רָאֵהוּ (הַמְלָאָד גְּבִרְיָאֵל בְּצוּרְתוֹ הַמְלָאָכִית הָאֲמִתִּית בְּפִעִם אַחֲרֵת), בְּאַפְקַב הַבְּהִיר,³
24. וְלֹא צַר עֵין מְלַגְלוֹת לָכֶם אֶת הַהֲתַגְלוֹת שֶׁהוּא מְקַבֵּל מִשְׁמַיִם.
25. וְאִין הוּא (הַקּוּרְאָן) דְּבָרִי שְׁטוֹן אָרוּר.
26. לָאֵן יֵאָפוּא אַתֶּם הוֹלְכִים?
27. אִין הוּא (הַקּוּרְאָן) אֵלָא הַזְהָרָה לְבָנֵי אָדָם,
28. אֵל אֵלָה מְכֶם הָרוֹצִים לְהִישִׁיר דֶּרֶכֶם (לְפִי הַדְּרָכַת אֵלָה).
29. וְאוֹלָם לֹא תִרְצוּ אֵלָא אִם יִרְצָה אֵלָה רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.⁴

1. ר' סורת אל-ליל 92: 1 - 2; סורת אצי-ציוחא 93: 1 - 2; וסורת אל-אנעאם 6: 96.

2. ר' סורת אנ-נגים 53: 5 - 6.

3. ר' סורת אנ-נגים 53: 6 - 10.

4. ר' סורת אל-אנסאן 76: 30; וסורת את-תכויר 81: 29.

82

סִוֵּרַת אֶל-אֶנְפֶּטָאר הַהִבְקָעוֹת שֶׁל הַשָּׁמַיִם

סורה זו נקראת «אֶל-אֶנְפֶּטָאר, הַהִבְקָעוֹת שֶׁל הַשָּׁמַיִם» משום פתיחתה בבטוי זה המתאר הבקעות השמים ביום הדין.

הורדה במכה אחרי סורת אנ-נאזעאת 79, ופסוקיה תשעה-עשר. קיבלה את שמה «הַהִבְקָעוֹת שֶׁל הַשָּׁמַיִם» מפסוק אחד.

סורת אל-אנפטאר 82

בשם אללה הרחמן והרחום

1. כְּאַשֶׁר הַשָּׁמַיִם יִתְבַקְּעוּ,¹
2. וְכַאֲשֶׁר הַכּוֹכָבִים יִפְזְרוּ,
3. וְכַאֲשֶׁר הַיָּמִים יִתְפָּרְצוּ,
4. וְכַאֲשֶׁר הַקְּבָרִים יִהָפְכוּ,
5. אִז תִּדְעַ כֹּל נֶפֶשׁ אֵת אֲשֶׁר הִקְדִּימָה (מִן) הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים וְהָרָעִים) וּמָה אַחֲרָה.
6. הוּא בֶן אָדָם! מַה הִתְעָה אוֹתָךְ בְּנוֹגֵעַ לְרִבּוֹןךָ הַנָּדִיב,
7. אֲשֶׁר בָּרָא אוֹתָךְ וַיֵּצֵר אוֹתָךְ לְפִי מִדָּה,
8. וַיְבַכֵּל צוּרָה אֲשֶׁר רָצָה הִרְכִּיבְךָ.
9. לֹא וְלֹא! אַתָּם תִּכְחָשׁוּ בְיוֹם הַדִּין,
10. וְאַמְנָם שׁוֹמְרִים מִמְּקַדִּים עֲלֵיכֶם,
11. נִכְבָּדִים כּוֹתְבִים,
12. וְהֵם יוֹדְעִים אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.
13. אֲכֹן הַיִּשְׁרִים בְּנַעֲיֻמוֹת (בְּגִן עֲדֹן),
14. וְאוֹלָם הַכּוֹפְרִים בְּגִיהָנָם,
15. יֵצְלוּ בָּהּ בְּיוֹם הַדִּין,
16. וְהֵם אֵינָם נֹעֲדִים מִן הָעֵנֶשׁ.
17. וּמִנֵּין לָךְ לְדַעַת אֵת עֲצֻמַּת יוֹם הַדִּין?
18. וְשׁוּב מִנֵּין לָךְ לְדַעַת אֵת עֲצֻמַּת יוֹם הַדִּין?
19. זֶהוּ הַיּוֹם בּוֹ לֹא תִהְיֶה לְנֶפֶשׁ אַחַת כֹּל הַשְּׂפָעָה שֶׁהִיא לְטוֹבַת נֶפֶשׁ אַחֲרָת, וְהַמַּחֲלָטָה תִּהְיֶה אוֹתוֹ יוֹם לְאַלְלָה.²

1. ר' סורת אל-מוזמל 73 : 18.

2. ר' סורת אל-פאתחה 1 : 4 ; סורת אל-פורקאן 25 : 16 ; וסורת עיאפר 40 : 16.

83

סִוֵּרַת אֶל-מוֹטַפְּפִין הַמַּחֲסִירִים בַּמַּשְׁקָל וּבַמִּדָּה

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹטַפְּפִין, הַמַּחֲסִירִים בַּמַּשְׁקָל וּבַמִּדָּה» משום היא פותחת באיום מן אללה בעונש קשה לאלה שמחסרים במשקל. הביטוי «אֶל-מוֹטַפְּפִין» לא נזכר בסורה אחרת. הורדה במכה אחרי סורת אל-ענכבות 29, ופסוקיה שלושים ותשעה. קיבלה את שמה «הַמַּחֲסִירִים בַּמַּשְׁקָל וּבַמִּדָּה» מפסוק אחד.

סורת אל-מוטפפין 83

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. אוי למחֲסִירִים בְּמִשְׁקַל וּבִמְדָּה,
2. הַנוֹטְלִים לְעֶצְמָם בְּקוֹנוֹתָם מֵאַחֲרִים מְדָה מְלֶאכָה,
3. וְאוֹלָם בְּמוֹכָרָם לָהֶם, יַחֲסִירוּ בְּמִשְׁקַל וּבִמְדָּה,¹
4. הָאֵם לֹא יַחֲשִׁבוּ כִּי יָקוּמוּ לְתַחֲיָה,
5. לְיוֹם עֲצוֹם (יוֹם הַדִּין),
6. יוֹם יַעֲמְדוּ בְּנֵי הָאָדָם לִפְנֵי רַבּוֹן הַעוֹלָמִים?
7. לֹא וְלֹא! אוֹלָם פִּנְקַס הָרְשׁוּם שֶׁל הָרָשָׁעִים הוּא בְּ«סֶג' ין»,²
8. הַתִּדַּע מֵהוּ «סֶג' ין»?
9. זֶהוּ פִּנְקַס רְשׁוּם מְשֻׁלָּם.
10. אוי בְּיוֹם הַהוּא לְמַכְחִישִׁים,
11. אֲשֶׁר יִכְחֲשׂוּ בְּיוֹם הַדִּין,
12. וְאֵין כּוֹפֵר בּוֹ אֶלָּא עוֹשֵׂק וּפּוֹשֵׁעַ.
13. אֲשֶׁר בִּהְקָרָא לִפְנֵי אוֹתוֹתֵינוּ, יֹאמֶר, אֶגְדוֹת הָרֵאשׁוֹנִים.
14. לֹא וְלֹא! מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים שֶׁצָּבְרוּ הֵעֲכִירוּ אֶת לְבוֹתֵיהֶם.
15. לֹא וְלֹא! בְּיוֹם הַהוּא יִמְנְעוּ (הַכּוֹפְרִים) מִ(רֵאוֹת) רַבּוֹנָם,
16. וּבִגְיָהֶם יִצְלוּ.
17. אֲזִי יֹאמֶר לָהֶם, זֶהוּ הָעֵנֶשׂ שֶׁבּוֹ כִּפְרָתָם.
18. לֹא וְלֹא! אָכֵן פִּנְקַס הָרְשׁוּם שֶׁל הַיִּשְׁרִים הוּא בְּ«עֲלִיון»,
19. הַתִּדַּע מֵהוּ «עֲלִיון»?
20. זֶהוּ פִּנְקַס רְשׁוּם מְשֻׁלָּם,
21. רַק הַמְקַרְבִּים (מִבֵּין הַמְלָאכִים) יִרְאוּהוּ.
22. אָכֵן הַיִּשְׁרִים בְּתוֹךְ נְעִימוֹת,

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152 ; סורת אל-אסרא' 17 : 35 ; וסורת אר-רחמאן 55 : 9.

2. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 13.

23. על הכרסות יושבים ומביטים (לראות את רבונם),
24. תכיר בפניהם זהר הנעימות,
25. והם יִשְׁקוּ יין צלול מִשְׁמֶר וְחֵתוֹם,
26. בְּחֹתֶם מוֹשֶׁק. וּלְזָה יִשְׁתַּקֵּי הַמִּשְׁתַּקִּים.
27. אֲשֶׁר נִמְהַל בְּמִי «תִּסְנִים»¹,
28. מַעֲיֵן יִשְׁתּוּ מִמֶּנּוּ הַמִּקְרָבִים (לְאֵלָה).
29. אֲכֹן אֵלֶּה אֲשֶׁר פָּשְׁעוּ הָיוּ צוֹחֲקִים עַל הַמַּאֲמִינִים,
30. וּבְעוֹבְרָם עַל פְּנִיָּהֶם הָיוּ רוֹמְזִים אִישׁ לְרֵעֵהוּ,
31. וְהֵם הָיוּ מִתְּלוֹצְצִים עֲלֵיהֶם בְּחוּזָרָם לְבִתֵּיהֶם,
32. וּבִרְאוֹתָם אָמְרוּ, אֵלֶּה הֵם הַתּוֹעִים.
33. וְאוֹלָם הֵם לֹא נִשְׁלְחוּ לְשׁוּמְרִים עֲלֵיהֶם.²
34. וְאַמָּנָם הָיוּ יִצְחָקוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ עַל הַכּוֹפְרִים.
35. מַעַל הַכְּרִסוֹת הֵם מְבִיטִים,
36. לְרֵאוֹת הָאֵם שְׁלֵם לְכּוֹפְרִים כְּאֲשֶׁר הָיוּ עוֹשִׂים?

1. משקה עדנים; מי גן עדן.

2. ר' סורת אל-מואמנון 23: 108 - 111.

84

סִוְרַת אֶל-אַנְשַׁקָּאק קְרִיעַת הָרָקִיעַ

סורה זו נקראת «אֶל-אַנְשַׁקָּאק, קְרִיעַת הָרָקִיעַ» משום שהיא פותחת בבטוי «כְּأَشْرَ يَوْمِ يَكُونُ السَّحَابُ» ביום הדין. באותו יום האדם יקבל את פנקס רישומו מן אללה על כל מה שעשה בחיי העולם הזה. הורדה במכה אחרי סורת אל-אנפטאר 82, ופסוקיה עשרים וחמשה. קיבלה את שמה «קְרִיעַת הָרָקִיעַ» מפסוק אחד.

סורת אל-אנשקאק 84

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהִרְחוּמוּ

1. בְּאֶשֶׁר יִקְרְעוּ הַשָּׁמַיִם (בְּיוֹם הַדִּין),
2. וּלְרִבּוֹנוֹם יִצְיָתוּ כְּכִי שְׂצוּוֹ לַעֲשׂוֹת,
3. וְהָאֶרֶץ תִּשְׁטַח,
4. וְתוֹצִיא אֶת אֲשֶׁר בְּקֶרְבָּהּ וְתִתְרוֹקוּ,
5. וּלְרִבּוֹנָהּ תִּצְיָת כְּכִי שְׂצוּתָהּ לַעֲשׂוֹת.
6. הוּא בֶן הָאָדָם! אֶתָּה עוֹבֵד קֶשֶׁה לְהִגִּיעַ אֶל רְבוּדָהּ, וְאַמְנֵם תִּפְגֹּשׁ אוֹתוֹ (בְּיוֹם הַדִּין).
7. כָּל אָדָם אֲשֶׁר יִמְסַר לוֹ פְּנִקְס רְשׁוּם מַעֲשָׂיו בְּיַד יָמִינוֹ,
8. יִחְשְׁבוּ עִמּוֹ חֲשָׁבוֹן קָל,
9. וְיִחְזֹר אֶל בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ שְׁמֵחַ.
10. וְכָל אָדָם אֲשֶׁר יִמְסַר לוֹ פְּנִקְס רְשׁוּם מַעֲשָׂיו מֵאַחֲרֵי גִבּוֹ,
11. יִקְרָא (בְּיָגוֹן), טוֹב מוֹתִי מִחַיִּי,
12. וּבְאֵשׁ גִּיהֶנָּם יִצָּלָה,
13. כִּי (בְּהִיּוֹתוֹ בַּחַיִּים) הוּא הָיָה שְׁמֵחַ בְּבֵיתוֹ,
14. וְהָיָה בְּטוֹחַ שֶׁהוּא לֹא יִחְזֹר אֶל רְבוּנוֹ לְחֲשָׁבוֹן.
15. אוּלַם רְבוּנוֹ יֵדַע הַכֹּל עָלָיו.
16. אֲשַׁבַּע בְּאוֹר בֵּין הָעֶרְבִים,
17. וּבְלִילָהּ וּבְכָל אֲשֶׁר יִסְתִּיר (מִן הַיָּצוֹר),
18. וּבִיָּרֵחַ הַמִּלָּא,
19. הֵן אַתֶּם תַּעֲבְרוּ מִשְׁלַב לְשֻׁלַּב,
20. אֲזִי מַה לָּהֶם, לֹא יֵאֱמִינוּ,
21. וּבִהֲקֵרָא הַקּוֹרְאָן לִפְנֵיהֶם לֹא יִסְגְּדוּ?
22. אֲבָל אֱלֹהֵי אֲשֶׁר כָּפְרוּ יִכְחָשׁוּ.
23. אֲדָא אֱלֹהֵי יוֹדַע הֵיטֵב מַה שֶּׁהֵם מִסְתִּירִים,
24. לָכֵן, בְּשֵׁר לָהֶם עַל עֲנֹשׁ מִכְּאִיב,
25. בְּלַעֲדֵי אֱלֹהֵי אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וְעָשׂוּ הַטּוֹב אֲשֶׁר לָהֶם שָׂכָר בְּלִתִּי מִגְּבָל.¹

85

סִוֵּרַת אֶל-בּוֹרוּג׳

תַּחֲנוֹת הַשָּׁמֶשׁ, הַיָּרֵחַ, וְהַכּוֹכָבִים

סורה זו נקראת «אֶל-בּוֹרוּג׳», תַּחֲנוֹת הַכּוֹכָבִים», משום שאללה נשבע בשמים בעלי התחנות שבהם השמש והירח והכוכבים עוברים.

הורדה במכה אחרי סורת אש-שמש 91, ופסוקיה עשרים ושניים. קיבלה את שמה « תַּחֲנוֹת הַכּוֹכָבִים » מפסוק אחד.

סורת אל-בורוג' 85

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּשִׁמְיִם הַמְלָאִים תַּחֲנוּת כּוֹכְבִּים,¹
2. וּבִיּוֹם הָעֵתִיד לְבוֹא (יוֹם הַדִּין),
3. וּבַעֲדָ יַעֲיֵד (בִּיּוֹם הַדִּין) בְּמָה שֶׁרָאָה,²
4. קָלָלָה עַל בְּעָלֵי הַחֲפִירָה,³
5. אֲשֶׁר הִדְלִיקוּ אֵשׁ עִם הַרְבֵּה דָּלֶק,
6. כְּאֲשֶׁר הֵם יֵשְׁבוּ סְבִיבָהּ,
7. וְהֵם עֲדִים בְּאֲשֶׁר עָשׂוּ בְּמַאֲמֵינִים.
8. הֵם הִתְרַגְּזוּ עֲלֵיהֶם בְּגִלְל שֶׁהֶאֱמִינוּ בְּאֱלֹהָ הָעִזּוּז וְרַב-הַתְּהִלָּה,
9. אֲשֶׁר לוֹ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹהָ עַד בְּכָל.
10. לְאֵלָה אֲשֶׁר רָדְפוּ הַמַּאֲמֵינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת וְלֹא חִזְרוּ בָּהֶם בְּתִשׁוּבָה, לָהֶם נֹעֵד הָעֶלְנֵשׁ שֶׁל הַגִּיהֵנֹם וְלָהֶם עֶלְנֵשׁ הַשְּׂרָפָה.
11. אוּלַם לְמַאֲמֵינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב מֵיַעַד גֵּן עֵדֶן שֶׁמִּתְחַתְּיוּ זִרְמִים הַנְּהָרוֹת. זֶה הוּא הָאֲשֶׁר הַכְּבִיר.
12. תּוֹקֵף רְבוּנָד חִזָּק.
13. הוּא אֲשֶׁר יִבְרָא (וְיִמִּית), וְיָשִׁיב לְתַחִיָּה (בִּיּוֹם הַדִּין).
14. וְהוּא הַסּוֹלֵחַ וְהָאוֹהֵב,
15. רְבוֹן כֶּסֶם הַמַּלְכוּת וְהַמְּהַלֵּל.
16. וְהוּא יַעֲשֶׂה אֶת כָּל אֲשֶׁר יִרְצֶה.
17. הָאֵם הַגִּיַע אֱלִידָ סְפוֹר הַגְּדוּדִים?
18. (גְּדוּדִי) פְּרָעָה וְתִ' מוֹד.

1. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 16 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 61.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 41 ; סורת אנ-נחל 16 : 89 ; וסורת אל-חג' 22 : 78.

3. בעלי החפירה: הם יוסוף ד'ו נוואס, המלך היהודי בתימן, הוא ואנשיו רדפו את הנוצרים בני נג'ראן והוציאום לחורג בשרפה בחפירה.

19. אֵד הַכּוֹפְרִים מִמְּשִׁיכִים לְהַכְחִישׁ.
20. אֵד אֱלֹה מִקִּיף בָּהֶם.
21. זֶהוּ קוֹרְאֵן מְהֵלָּל,
22. שְׁמוֹר בְּלוֹחַ הַשְּׁמִימִי.

86

סִוְרַת אֶטְ-טָאֲרִיק הַפּוֹכֵב הַנוֹצֵץ

סורה זו נקראת «אֶטְ-טָאֲרִיק, הַפּוֹכֵב הַנוֹצֵץ» משום שאללה נשבע בו בפתירת הסורה. המונח הזה לא נזכר בסורה אחרת. הורדה במכה אחרי סורת אל-בלד 90, ופסוקיה שבעה-עשר. קיבלה את שמה «הַפּוֹכֵב הַנוֹצֵץ» מפסוק אחד.

סורת אט-טארק 86

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּשִׁמְיִם וּבְאַט-טֹאֲרֵק!
2. הִתְדַע מֵהוּ אֲט-טֹאֲרֵק?
3. הוּא הַכּוֹכֵב הַנוֹצֵץ.
4. עַל כָּל נִפְשׁ יֵשׁ מִשְׁגִּיחַ.¹
5. לָכֵן עַל הָאָדָם לִזְכֹּר מִמֶּה שֶׁנִּבְרָא.
6. נִבְרָא מִמִּים נִשְׁפָּכִים בְּרָחִם,
7. הַיּוֹצְאִים מִבֵּין הַחֲלָצִים וְעֲצָמוֹת הַחֲזָה.
8. וְ(אֱלֹהֵי) כָּל לֶהְשִׁיבוֹ (הָאָדָם לַחַיִּים),²
9. בְּיוֹם אֲשֶׁר יִבְחַנּוּ הַנִּסְתָּרוֹת (יוֹם הַדִּין),
10. וְלֹא יִהְיֶה לוֹ (לָאָדָם) כּוֹחַ וְלֹא עוֹזֵר.
11. אֲשַׁבֵּעַ בְּשִׁמְיִם וּבְגִשְׁמֵיהֶם הַעוֹבְרִים וְהַחוֹזְרִים,
12. וְהָאֶרֶץ הַנִּבְקָעֶת.
13. זֶהוּ (הַקּוֹרְאֻ) דְּבוּר הַמִּכְרִיעַ בֵּין אָמֶת וְהַבֵּל,
14. וְאֵין הוּא מִהֲתַלּוֹת.
15. אֲכֹן הֵם (הַכּוֹפְרִים) חוֹרְשִׁים מְזֻמּוֹת,
16. וְאֲנִי אֲזַמֵּם מְזֻמּוֹת.
17. תֵּן אֶרְכָּה לַכּוֹפְרִים, הָאֶרֶץ לָהֶם אֶת הַזְּמַן קָצַת.³

1. ר' סורת אר-רעד 13 : 11.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 27.

3. ר' סורת לוקמאן 31 : 24.

87

סורת אל-אעלא אללה העליון

סורה זו נקראת «אַל-אַעְלָא, אֱלֹהֵה הָעָלְיוֹן» משום שפתחה בצוו מן אללה לאדם לשבח את רבונו העליון ביותר, אשר ברא את הבריות ותקן את בריאתן. הורדה במכה אחרי סורת את-תכויר 81, ופסוקיה תשעה-עשר. קיבלה את שמה «אֱלֹהֵה הָעָלְיוֹן» מפסוק אחד.

סורת אל-אעלא 87

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

1. שָׁבַח אֶת שֵׁם רַבּוֹנְךָ הַעֲלִיּוֹן,
2. אֲשֶׁר בָּרָא וְהַשְׁלִים,
3. חֲרָץ וְהִדְרִיד,¹
4. וְאֲשֶׁר הוֹצִיא הָעֶשֶׂב הַיָּרֵק,
5. וְאַחֵר עָשָׂהוּ קֹשׁ יָבֵשׁ כִּהְיָה.
6. אֲנַחְנוּ נִקְרִיא אוֹתְךָ (מוֹחִימֵד) וְלֹא תִשְׁכַּח,
7. אֵלָּא מַה שָּׂאֵלְךָ יִרְצָה, כִּי הוּא יוֹדֵעַ אֶת הַנִּגְלָה וְהַנְסֻתָּר.
8. וְנַעֲשֶׂה לְךָ כָּל עֲנִינֶיךָ קָלִים.
9. הִזְהַר אִפּוֹא כִּי הָאֵזְהָרָה תוֹעִיל,
10. רַק הִירָא יִזְכָּר,
11. אֵדָּה הָאֵמֶל מִכָּל יִתְרַחֵק מִמֶּנָּה,
12. אֲשֶׁר יֵצֵלָה בְּאֵשׁ הַגְּדוֹלָה מִכָּל,
13. שָׁבָה לֹא יָמוּת וְלֹא יִחִיָּה.²
14. הִנֵּה הַצְּלִיחַ זֶה אֲשֶׁר יִטְהַר אֶת נַפְשׁוֹ,
15. וְיִזְכָּר אֶת שֵׁם רַבּוֹנוֹ וְיִתְפַּלֵּל.
16. וְאוֹלָם אַתֶּם מַעֲדִיפִים אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה,
17. אֵדָּה הָעוֹלָם הַבָּא טוֹב יוֹתֵר וְנִנְחָחִי.
18. כִּדְ רָשׁוּם בְּמַגְלוֹת הַקִּדְמוֹנוֹת,
19. מַגְלוֹת שֶׁל אֲבִרָאֵהִים וּמוֹסָא.³

1. ר' סורת טא. הא 20 : 50.

2. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 77 ; וסורת פאטר 35 : 36.

3. ר' סורת אנ-נג'ים 53 : 36 - 42.

88

סִוֵּרַת אֶל-עֵ'אֶשְׁיָה יוֹם הַדִּין הָאוֹפֵף

סורה זו נקראת «אֶל-עֵ'אֶשְׁיָה, יוֹם הַדִּין הָאוֹפֵף» את הבריות בפחד עצום, משום פתיחתה במונח זה. המונח, «עֵ'אֶשְׁיָה» נזכר בסורת יוסוף 12 : 107. הורדה במכה אחרי סורת אד'-ד' אריאת 51, ופסוקיה עשרים וששה. קיבלה את שמה «יוֹם הַדִּין הָאוֹפֵף» מפסוק אחד.

סורת אל-ע'אשיה 88

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

1. הָאֵם הִגִּיעַ אֵלַיךְ דְּבַר יוֹם הַדִּין הָאוֹפֵף?

2. בְּיוֹם הַהוּא יִהְיוּ הַפְּנִים (שֶׁל הַכּוֹפְרִים) מְשֻׁפְּלִים,

3. עֲמִלִים מִתְעַיִפִים,

4. יִצְלוּ בְּאֵשׁ לוֹהֶטֶת,

5. יִשְׁקוּ מִמַּעַן רוּתֶחָ,¹

6. וְאִין לָהֶם מֵאֶכֶל אֶלָּא מִן הַקּוֹץ,

7. לֹא יִשְׁמִין וְלֹא יוֹעִיל בְּפָנֶי רַעֲב.

8. אוֹלָם אוֹתוֹ יוֹם יִהְיוּ פְּנִים מִתְעַנְּגִים,

9. מִרְצִים מִמָּה שֶׁהֵם עוֹשִׂים,

10. בְּגֹן נֶעֱלָה,

11. וּבֹ לֹא יִשְׁמְעוּ דְּבַרִי הֶבֶל וְרִיק,²

12. בְּתוֹכוֹ מַעַן שׁוֹטֵף,

13. עִם עֲרָשׁוֹת מוֹרְמוֹת,

14. וּגְבִיעִים מְלֵאִים וּמוֹכְנִים לְשִׁתְיָה,

15. וְכָרִים עָרוּכִים,

16. וּשְׁטִיחִים פְּרוּשִׁים.

17. הָאֵם לֹא יִבִּיטוּ אֶל הַגְּמֻלִים אֵיךְ נִבְרָאוּ?

18. וְאֵל הַשָּׁמַיִם אֵיךְ הוֹרְמוּ?³

19. וְאֵל הַהָרִים אֵיךְ הִצְבּוּ?

20. וְאֵל הָאָרֶץ אֵיךְ שִׁטְחָה?

21. הִזְהַר אִפּוֹא כִּי אֲתָה מִזְהִיר הַנֶּדֶד.

1. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 44.

2. ר' סורת מרים 19 : 62 ; סורת אט-טור 52 : 23 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 25 - 26.

3. ר' סורת קאף 50 : 6.

22. **אִין אַתָּה שְׁלִיט עָלֶיְהֶם,**¹
23. **וְאַשֶׁר לְאַלֶּה שִׁפְנוּ עָרְךָ וְכִפְרוּ,**²
24. **אוֹתָם יַעֲנִישׁ אֶלְלָה בְּעֵנֶשׁ הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר,**
25. **אֲכֹן אֵלֵינוּ תִשׁוּבָתָם,**
26. **וְאַז נַעֲשֶׂה לָהֶם אֶת חֲשׁוֹנוֹם, (וְנִשְׁלֵם לָהֶם אֶת הַמִּגְיַע לָהֶם).**

1. ר' סורת קאף 50 : 45.

2. ר' סורת אל-קיאמה 75 : 31 - 32.

89

סִוְרַת אֶל-פַּגְ'ר עֲמוּד הַשָּׁחַר

סורה זו נקראת «אֶל-פַּגְ'ר», עמוד השחר», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בעמוד השחר. הביטוי «אל-פג'ר» נזכר בסורת אל-בקרה 2 : 187 ; סורת אל-אסרא' 17 : 78 פעמיים ; סורת אנ-נור 24 : 58 ; וסורת אל-קדר 97 : 5. הורדה במכה אחרי סורת אל-ליל 92, ופסוקיה שלושים. קיבלה את שמה «עמוד השחר» מפסוק אחד.

סורת אל-פג'ר 89

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמוּ וְהִרְחוּם

1. אֲשַׁבַּע בְּעַמּוּד הַשַּׁחַר,
2. וּבַעֲשָׂרֵת הַלֵּילוֹת,¹
3. וּבִכְפָּל וּבִיחִיד,²
4. וּבְלִלָה כְּאֶשֶׁר יַחֲשִׁיף!
5. הָאֵם אֵין בְּכָל זֶה שְׂבוּעָה לְבַעַל תְּבוּנָה?
6. הָאֵם לֹא רָאִיתָ אֵיךְ עָשָׂה רְבוּנְךָ בְּבִנִי עָאד,³
7. וּבְאָרֶם בְּעֻלַּת הָעַמּוּדִים,⁴
8. אֲשֶׁר לֹא נִבְנָה בְּאֶרֶץ כְּמוֹהָ.
9. וּבְבִנִי תִ' מוֹד אֲשֶׁר חָצְבוּ בְּסֻלְעִים בְּעַמְקָ,⁵
10. וּפְרָעָה בְּעַל הִתְדוֹת (הַגְדוּדִים).
11. אֲשֶׁר פָּרְקוּ עַל שְׁמִים בְּאֶרֶץ,
12. וּמִלְאוּהָ שְׁחִיתוֹת,
13. וְהִשְׁלִיט עָלֵיהֶם רְבוּנְךָ שׁוֹט שֶׁל עֲנָשׁ.
14. כִּי רְבוּנְךָ עוֹמֵד עַל הַמְשָׁמֵר תְּמִיד.
15. אֲשֶׁר לָבֹן אָדָם, אִם יִנְסָה אוֹתוֹ רְבוּנוֹ וְכִבֵּד אוֹתוֹ וְנָטָה לוֹ חֶסֶד, יֹאמֶר,
- רְבוּנִי כִבֵּד אוֹתִי,⁶
16. אֵךְ אִם יִנְסָה אוֹתוֹ רְבוּנוֹ וְחֶסֶד מְקַנְנו מְזוֹנוֹ, הוּא יֹאמֶר, רְבוּנִי הִשְׁפִּיל אוֹתִי.

1. אלה עשרת הימים הראשונים של החודש דיו אל-חג'ה, עונת העליה לרגל למכה. ישנה גירסה

האומרת, הם עשרת הימים האחרונים בחודש רמצי'אן.

2. הכפל והיחיד, היחיד הוא יום ערפה התשיעי של דיו אל-חג'ה, והכפל הוא יום הקרבת הקורבנות העשירי של דיו אל-חג'ה. ר' סורת אל-בקרה 2 : 203.

3. עאד : ר' סורת אל-אעראף 7 : 65.

4. יש שגורסים כי «אָכַם» הוא שבת מבני עאד, ואולם אחרים חושבים כי זה שם עיר בחצ'רמות. ר' סורת אל-חאקה 69 : 7 - 10 ; סורת אל-אעראף 7 : 69 ; וסורת פוצלת 41 : 15.

5. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 149.

6. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 55 - 56.

17. לא וְלֹא! וְאוֹלָם אַתֶּם לֹא תִכְבְּדוּ אֶת הַיְתוֹם,
18. וְלֹא תִתְחַדּוּ לְהַאֲכִיל אֶת הַמִּסְכֵּן,
19. וְתֹאכְלוּ אֶת הִירְשָׁה לֹלֵא גְבוּל,
20. וְתֹאֲהָבוּ אֶת הַחֹן אֲהָבָה עֲזָה,
21. לֹא וְלֹא! בְּאֶשֶׁר הָאָרֶץ תִּתְהַרֵס עַד הַיְסוּד,
22. וַיָּבֹא רְבוּנֶךָ וְהַמְלָאָכִים עוֹמְדִים שׁוּרֹת שׁוּרֹת (כְּדִי לְשַׁפֵּט בֵּין בְּנֵי אָנוּשׁ),
23. וַיּוֹבֵא בָיִם הֵהוּא גִיהֶנֶם, וּבָיִם הֵהוּא יִלְמַד הָאָדָם לָקַח, וַיִּנְסָה לַחֲזֹר בְּתִשְׁבָּה, אֲדָךְ כָּל זֶה לֹא יוֹעִיל לוֹ.
24. אֲזִי יֹאמֶר, מִי יִתֵּן וְהִקְדַּמְתִּי מַעֲשִׂים טוֹבִים לְחַיֵּי (בְּעוֹלָם הַבָּא).
25. אָכֵן, אוֹתוֹ יוֹם לֹא יִהְיֶה עֹנֵשׁ קִשְׁיָה כְּעֹנֵשׁוֹ (שֶׁל אֱלֹהָה),
26. וְלֹא יוֹכֵל אִישׁ לְאַסֹּר בְּכַבָּלִים כְּפִי שֶׁהוּא כּוֹבֵל.
27. הוּא הַנֶּפֶשׁ הַשְּׁלִיחָה!
28. שׁוֹבֵי אֶל רְבוּנֶךָ שְׁבַעַת רָצוֹן וּרְצוּיָה (לְאֱלֹהָה),
29. וְהִצְטָרְפִי אֶל עוֹבְדֵי,
30. וְהִכְנָסִי אֶל גְּנִי.

90

סִוְרַת אֶל-בָּלַד הָעִיר (מֶכָּה)

סורה זו נקראת «אֶל-בָּלַד, הָעִיר (מֶכָּה)», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בעיר הקודש מכה. הביטוי «אֶל-בָּלַד» נזכר בסורת אל-בַּקְרָה 2 : 126 ; סורת אבראהים 14 : 35 ; סורת אנ-נַמַל 27 : 91 ; וסורת את-תִּין 95 : 3. הורדה במכה אחרי סורת קאף 50, ופסוקיה עשרים. קיבלה את שמה «הָעִיר» מפסוק אחד.

סורת אל-בלד 90

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמוּ וְהִרְחוּם

1. אֲשַׁבַּע בְּעִיר הַזֶּה (מִכָּה),
2. וּבְשִׁמְתָהּ (מוֹחֲמֵד) תִּהְיֶה חֲפָשִׁי לַעֲשׂוֹת כָּאוֹת נִפְשָׁךְ בְּעִיר זֶה.¹
3. וּבְמוֹלִיד וְהַנוֹלָד.²
4. וּכְבֹר בְּרָאוֹנוּ אֶת הָאָדָם בְּעֶמֶל (וְלַעֲמָל).
5. הַחוֹשֵׁב הוּא שְׁלֹא יוֹכֵל לוֹ אֶף אֶחָד.
6. הוּא אוֹמֵר, כְּבֹר הוֹצֵאתִי הוֹן רַב.
7. הַחוֹשֵׁב הוּא שְׁלֹא רָאָה אוֹתוֹ אֶף אֶחָד?
8. הֲאִם לֹא עָשִׂינוּ לוֹ עֵינִים,
9. וְלָשׁוֹן וּשְׁפָתַיִם,
10. וְהַנְחִינוּ אוֹתוֹ לִשְׁנֵי הַשְּׂבִילִים? (שְׂבִיל הַטּוֹב וּשְׂבִיל הָרָע).³
11. וְאוֹלָם הוּא לֹא הִתְאַמָּץ לַעֲבֹר אֶת הַמִּכְשׁוֹל,
12. הַתִּדַּע מַה הוּא הַמִּכְשׁוֹל?
13. שְׁחֹרֹר עֶבֶד,
14. אוֹ הָאֹכֵלָה בְּזִמּוֹן שֶׁל רָעַב,
15. יָתוֹם בְּעַל קֶרֶבָה,
16. אוֹ מִסְכֵּן שֶׁאֵין לוֹ כְּלוּם.
17. נוֹסֵף לְכָל הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים הָאֵלֶּה, הִיָּה מַאֲלָה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַיַּעֲצוּ אָדָם לַרְעוּהוּ סִבְלָנוֹת וְרַחֲמִים,⁴
18. וְאֵלֶּה הֵם אֲנָשֵׁי הַזִּמִּין (בְּרִי מִזֵּל אֲשֶׁר יִכְנָסוּ אֶל הַגֶּן),
19. וְאֵלֹו אֲשֶׁר כָּפְרוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ הֵם אֲנָשֵׁי הַשְּׂמָאֵל (רְעֵי מִזֵּל),
20. (עֲנִשָּׁם יְהִיָּה) אֵשׁ נִעוֹלָה עֲלֵיהֶם.

1. אֱלֹהֵה עֲשֵׂה מִמִּכָּה עִיר קְדוּשָׁה וּמוֹבִטְחָה. אוֹמֵנִם הַפְּסוֹק מִבְּשֵׁר שֶׁאֵלֶּלָה יִתִּיר לִנְבִיא מוֹחֲמֵד לְהוֹצִיא לְהוֹרָג כְּמָה מֵאוֹיְבָיו בְּתוֹחוּמֵי מִכָּה הַקְּדוּשָׁה כֹּאשֶׁר יִשְׁחָרַר אוֹתָהּ בְּעֵתִיד. הַשְּׁחֹרֹר קָרָה בִּשְׁנַת 630 ו' 630.
 2. הַכּוֹנוּנָה לְאָדָם וְהַבְּנִים שְׁלוֹ.
 3. ר' סורת אל-אֲנִסָּאן 76 : 2 - 3.
 4. ר' סורת אל-אֲסֵרָא' 17 : 19 ; וְסוֹרַת אֲנִ-נַחַל 16 : 97.

91

סִוֵּרַת אֶשׁ-שֶׁמֶשׁ

הַשֶּׁמֶשׁ

סורה זו נקראת «אֶשׁ-שֶׁמֶס, הַשֶּׁמֶשׁ», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בשמש והאור שלה בשעות הבוקר הבהירות והירח המופיע אחרי שקיעת השמש. הורדה במכה אחרי סורת אל-קדר 97, ופסוקיה חמשה-עשר. קיבלה את שמה «הַשֶּׁמֶשׁ» מפסוק אחד.

סורת אש-שמש 91

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּס

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּשֵׁמֶשׁ וְאוֹרֶה בְּשַׁעַת הַבִּקְרָה הַמְאֻחֶרֶת,
2. וּבִירֵחַ כְּאֶשֶׁר יָבוֹא בְּעִקְבוֹתֶיהָ,
3. וּבִיּוֹם בְּגִלוֹתוֹ אוֹתָהּ,
4. וּבְלִילָהּ בְּכִסּוֹתוֹ אוֹתָהּ.
5. וּבְשִׁמְסִים וּבוֹרְאִים,¹
6. וּבְאַרְצַי וְשׁוֹטְחָהּ,
7. וּבְנִפְשׁ וּבְמִי שֶׁהַשְּׁלִים אֶת בְּרִיאָתָהּ,²
8. וְגִלָּהָ לָהּ אֶת שְׁבִיל הַכְּפִירָה וְאֶת שְׁבִיל הָאֱמוּנָה!
9. אֲכֹן הַצְּלִיחַ זֶה אֲשֶׁר זָכָה אוֹתָהּ,³
10. וְכָשֶׁל זֶה אֲשֶׁר הִשְׁחִית אוֹתָהּ.
11. כִּחְשׁוּ בְּגִי עִם תְּמוּד וְהִיוּ מְאוּד רְשָׁעִים,
12. כְּאֶשֶׁר קָם מִתּוֹכָם הָאֱמֶלֶל בְּיוֹתֵר.⁴
13. אֲזִי אֶמַר לָהֶם שְׁלִיחַ אֱלֹהֵה (צֹאֲלָח), הִנֵּיחוּ לְנֶאֱקָה שֶׁל אֱלֹהֵה לְשִׁתּוֹת אֶת מִנַּת חֲלָקָהּ.
14. אֲדָּהֵם לֹא צִיָּתוֹ לוֹ וְעִקְרוּהָ. רַבּוֹנָם כָּעַס עֲלֵיהֶם וְהִמִּיט עֲנָשׁוֹ עֲלֵיהֶם כִּי חֻטְאוֹ, וְהִשְׁמִיד אֶת כָּלָם.
15. לֹלֵא דְאֶגְהָ לְאַחֲרִיתָם.

1. ר' סורת אד'-ד'אריאת 51 : 47 - 48.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 30.

3. ר' סורת אל-אעלא 87 : 14 - 15.

4. ר' סורת אל-קמר 54 : 29.

92

סִוְרַת אֶל-לַיְל הַלַּיְלָה

סורה זו נקראת «אֶל-לַיְל, הַלַּיְלָה», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בלילה כשהוא מכסה את העולם מסביב. הורדה במכה אחרי סורת אל-אעלא 87, ופסוקיה עשרים ואחד. קיבלה את שמה «הַלַּיְלָה» מפסוק אחד.

סורת אל-ליל 92

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִימוּ

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּחֶשֶׁד הַלֵּילָה כְּאֲשֶׁר יִכְסֶה אֶת הָעוֹלָם,
2. וּבְאֹר הַיּוֹם כְּאֲשֶׁר יֹאיר אֶת הָעוֹלָם,
3. וּבִבּוֹרָא אֶת הַזָּכֶר וְאֶת הַנְּקֵבָה.¹
4. כִּי אָכֵן שׁוֹנִים מֵאַמְצִיכֶם.
5. אֲשֶׁר לְמִי שְׁתוּרִם וַיֵּרָא אֶת אֱלֹהֵה,
6. וּמֵאַמִּין בִּיחוד אֱלֹהֵה וְהַשְׁלִיחוֹת שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחִמֵד,
7. נִדְרִיךְ אוֹתוֹ לְשָׁבִיל הַטּוֹב שֶׁל גֵּן הָעֵדֶן.
8. אֲדָּ לְעֹשִׁיר הַקִּמְצוֹ,
9. וְהַמְכָּחִישׁ בִּיחוד אֱלֹהֵה וְהַשְׁלִיחוֹת שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחִמֵד,
10. נִדְרִיךְ אוֹתוֹ לְשָׁבִיל הָרַע שֶׁל הָאֵשׁ.²
11. וְלֹא יוֹעִיל לוֹ הוֹנֹ כְּאֲשֶׁר יִשְׁלַךְ לְגִיהֶנֶם.
12. אָכֵן עָלִינוּ הַהִדְרָכָה (לְדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁר).³
13. כִּי לָנוּ הָעוֹלָם הַבָּא וְהָעוֹלָם הַזֶּה.
14. הִנְנִי מְזַהֵר אֶתְכֶם אִפּוֹא מִפְּנֵי אֵשׁ לֹוְהֻטָּה,
15. יִצְלָה בָּהּ רַק הָאִמְלָל מִכָּל,
16. אֲשֶׁר הִכְחִישׁ וּפָנָה עֲרָף,
17. אוֹלָם יִרְחַק מִמֶּנָּה יֵרָא אֱלֹהֵה,
18. אֲשֶׁר יִתֵּן הוֹנֹ לְמַעַן יִזְדַּכֵּד,
19. לֹא כְּגִמְלֵיּוֹת חֶסֶד לְמִי שֶׁהוּא עֹשֶׂה לֹו חֶסֶד מִקֶּדֶם,
20. רַק לְמַעַן בִּקְשׁוּ פָּנֵי אֱלֹהֵה הָעֶלְיוֹן,
21. לְבִסּוֹף יִשְׁבַּע רָצוֹן.⁴

1. ר' סורת אדי-ד' אריאת 51 : 49 ; וסורת אנ-נבא' 78 : 8.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 110.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 9.

4. הפסוקים 17 - 21 הורדו בגלל אבו-בקר אצ-צדיק אשר הוציא הונו העצום למען שחרור העבדים שקבלו את האסלאם במכה, אמנם סבלו מאוד על ידי אדוניהם הכופרים, וגם לפרנסת עניי המוסלמים. הוא עשה כל זה ועוד יותר לשם שמים.

93

סִוְרַת אַצְ' - צ'וּחָא שְׁעַת הַבִּקְר הַמֵּאַחֶרֶת

סורה זו נקראת «אַצְ' - צ'וּחָא, שְׁעַת הַבִּקְר הַמֵּאַחֶרֶת», משום היא פותחת בשבועת אללה ב«אַצְ' - צ'וּחָא». הורדה במכה אחרי סורת אל-פג'ר 89, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «שְׁעַת הַבִּקְר הַמֵּאַחֶרֶת» מפסוק אחד.

סורת אצי-צ'וחא 93

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמוֹן וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבַּע בְּשַׁעַת הַבֹּקֶר הַמֵּאֲחֶרֶת,
2. וּבִלְיָלָה אֲשֶׁר יַחֲשִׁיד וַיִּשְׁקֹט.¹
3. כִּי רְבוּנְךָ לֹא זָנַח אוֹתְךָ (מוֹחֲמֵד) וְלֹא שָׁנָא אוֹתְךָ,
4. וְהֶאֱחֶרֶתִּית תִּיטִיב לָךְ מִהֶרָאשִׁית,²
5. וְרְבוּנְךָ יַעֲנִיק לָךְ עַד שְׁתַּהֲיָה מְרֻצָּה.³
6. הֲלֹא מִצָּאָךְ יָתוֹם וְהִחֲסָה אוֹתְךָ?⁴
7. וּמִצָּא אוֹתְךָ שְׁאִינְךָ יוֹדֵעַ אֶת הַקּוֹרְאֵן וְהֶאֱמוּנָה בְּאֵלָלָה וְהַדְרִיךְ אוֹתְךָ אֲלֵיהֶם?⁵
8. וּמִצָּא אוֹתְךָ עֲנִי וְהַעֲשִׂירְךָ?
9. לָכֵן אֶת הֵיתוֹם אֵל תִּדְכָּא,
10. וְאֶת הַקְּבָצוֹן אֵל תִּגְרֹשׁ,
11. וְאֲשֶׁר לַחֲסָדֶי רְבוּנְךָ הִרְבָּה לְדַבֵּר.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 96 ; וסורת אל-ליל 92 : 1 - 2.

2. בעולם הבא ייטב לך מאשר בעולם הזה. ר' סורת אל-ליל 92 : 13.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 79.

4. אביו של הנביא נפטר כחודשים לפני שהנביא נולד, ואמו נפטרה כשהוא היה בן שש שנים. ובסוף אסף אותו אל בני משפחתו הדוד שלו, אבו טאלב.

5. ר' סורת אש-שורא 42 : 52.

94

סִוֵּרַת אֶשְׁ-שַׁרְחַ הָאֶרֶת הַלֵּב

סורה זו נקראת «אֶשְׁ-שַׁרְחַ», או «שרח אצ-צדר, הָאֶרֶת הַלֵּב» של הנביא באור האמונה והאסלאם. אללה פותח את הסורה בהזכירו לנביאו מוחמד חסדי אללה אשר נטה לו. החסד החשוב ביותר הוא הארת לבו של הנביא באור האמונה והאסלאם.

הורדה במכה אחרי סורת אצ'-צ'וחא 93, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «הָאֶרֶת הַלֵּב» מפסוק אחד.

סורת אש-שרח 94

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. הלא האֲרֵנוּ¹ לָךְ אֶת לִבְךָ,²
2. וְנִסֵּר מֵעֲלִיד אֶת מַעֲמָסְתֶךָ,
3. אֲשֶׁר הֶעֱמִיסָה לַעֲיִפָה עַל גִּבְךָ,
4. וְהַעֲלִינוּ לָךְ אֶת זִכְרְךָ?
5. אֲכֹן עִם הַכֶּבֶד יָבֹא הַקֵּל.
6. אֲכֹן עִם הַכֶּבֶד יָבֹא הַקֵּל.
7. וְכֹאֲשֶׁר תִּתְּפֹנֶה נֹצֵב לַעֲבַד רְבוּנְךָ,
8. וְאֵל רְבוּנְךָ תִּפְּנֶה.

1. אללה מלא את לבו של הנביא, אימונה, נבואה, חוכמה, וידע.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 125.

95

סִוֵּרַת אֶת-תֵּין הַתְּאֵנִים

סורה זו נקראת «אֶת-תֵּין, הַתְּאֵנִים», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בתאנים ובזיתים נוסף לשני מקומות קדושים: ליהודים «טור סִינִין» ולמוסלמים «עִיר מִבְּטָחִים מִכָּה».

הורדה במכה אחרי סורת אל-בורוג' 85, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «הַתְּאֵנִים» מפסוק אחד.

סורת את-תין 95

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. אֶשְׁבַּע (בְּאֶרֶץ) הַתְּאֲנִים וְהַזִּיתִים,¹
2. ו(בְּהַר) טוֹר סִינִי,²
3. וּבְעִיר מִבְּטָחִים זֹו (מִכָּה),³
4. כָּבֵר בְּרָאנוּ אֶת הָאָדָם בְּצוּרָה מְשֻׁלָּמָה,
5. אֲךְ נוֹכַל לְהוֹפְכוֹ לְדִרְגָּה הַנְּחוּתָה בִּיּוֹתֵר (לְשֻׁלַּח אוֹתוֹ לְגִיּהֵם בְּגִלְל כְּפִירָתוֹ בְּאֱלֹהָ),
6. בְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ אֲשֶׁר הָאָמִינוּ וַיַּעֲשׂוּ אֶת הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים, לָהֶם שְׁמוֹר שְׁכָר בְּלִתִּי מִגִּבֹּל.
7. מָה עוֹד יִנְיַעַד לְכַחַשׁ בְּדִין?
8. הָאֵם אֵין אֱלֹהָ הַשּׁוֹפֵט בְּשׁוֹפְטִים?

1. ארץ התאנים והזיתים, היא ארץ פלסטיין ובית אל-מקדס שבה נולד המסיח עיסא בן מרים (המשיח הנוצרי) והורד אליו האנגיל.

2. טור סיני הוא המקום אשר בו אללה הוריד התורה אל מוסא (משה).

3. הכוונה היא לעיר מכה, שכל באי שעריה יהיו בטוחים גם מפני אויב שלא יגע בהם בהיותה עיר המקדש הערבי. ומעל לכל זה היא עיר המולדת של הנביא מוחמד והאסלאם, והמקום שבו הורד הקוראן מן השמים אל הנביא מוחמד. בשלושת הפסוקים האלה, אללה מראה את הקשר הרוחני בין שלוש הדתות שגלה לאנושות כולה. היינו, היהדות, הנצרות, והאסלאם.

96

סִוֵּרַת אֶלְ-עֶלֶק טִפַּת הַדָּם

סורה זו נקראת «אֶל-עֶלֶק, טִפַּת הַדָּם» משום שאללה הודיע לנו על החומר שממנו ברא את האדם. נוסף לזאת הסורה פותחת בצוו לנביאו מוחמד לקרוא בשם ריבונו. לקרוא קוראן ולקרוא לאנשים לקבל את האסלאם. חמשת הפסוקים הראשונים הורדו אל הנביא מוחמד מן השמים במערת הר חרא' בקרבת מכה. הורדה במכה, ופסוקיה תשעה-עשר. קיבלה את שמה «טִפַּת הַדָּם» מפסוק שניים.

סורת אל-עלק 96

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהִרְחוּס

1. קְרֵא בְּשֵׁם רְבוֹנָד אֲשֶׁר בָּרָא!
2. בָּרָא אֶת הָאָדָם מִטֶּפֶת דָּם קְרוּשׁ.¹
3. קְרֵא! וְרְבוֹנָד הוּא הַנְּדִיב מִכָּל.
4. אֲשֶׁר לָמַד (אֶת הָאָדָם) לִכְתֹּב בְּעֵט.
5. לָמַד אֶת הָאָדָם אֶת אֲשֶׁר מַעוֹלָם לֹא יָדַע.
6. לֹא וְלֹא! הָאָדָם יִפְרָק עַל שְׁמִים,
7. בְּרֵאוֹתוֹ כִּי הוּא מְאוֹד עֲשִׂיר.
8. אֲכֹן אֶל רְבוֹנָד הַשִּׁיבָה (בְּיוֹם הַדִּין).
9. מֶה דַּעְתָּד עַל הָאִישׁ הַמוֹנֵעַ,²
10. עֶבֶד (שֶׁל אֱלֹהֵה) מִלְּהַתְּפִלָּל.
11. אוֹ אִם הוּא מִזְמִין אַחֲרִים לְאַרְח מִיִּשְׁרָיִם,
12. אוֹ אִם צָנָה עַל יִרְאֵת אֱלֹהֵה?
13. מֶה תִּחְשָׁב אִם (הַמוֹנֵעַ) הוּא כּוֹזֵב וְסוֹטָה?
14. הָאִינוּ יוֹדַע כִּי אֱלֹהֵה רוֹאֶה?
15. אֲכֹן, אִם לֹא יִפְסִיק, נִתְּפֹשׁ אוֹתוֹ בְּצִיצִית רֵאשׁוֹ,
16. צִיצִית רֵאשׁ כּוֹזֵבֶת וְחוֹטָאת.
17. וְאִזּוֹ יוֹכַל לְהַזְעִיק לְעֲזָרְתוֹ אֶת אֲנָשָׁיו,
18. נִזְעִיק אֲנֹו אֶת מִלְּאָכֵי הַחֲבֵלָה (שׁוֹעֲרֵי גִיהֶנֶם).
19. לֹא וְלֹא! אֵל תִּשְׁמַע לְקוֹלוֹ וְסָגַד וְהִתְקַרֵּב (אֶל רְבוֹנָד).

1. ר' סורת אל-חגי' 22 : 5.

2. הַפְּסוּקִים מִפֶּה וְעַד סוֹף הַסוּרָה הֵם הַתְּרָאָה וְנוֹיפָה בִּאֲבוֹ גִּיהֵל, הָאוֹיֵב הַמּוֹבֵהֵק שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד. אֲבוֹ גִּיהֵל נִהָרַג בְּקֶרֶב בְּדֵר בִּשְׁנָה שְׁתֵּים לַהֲגִירָה אֶל מִדְיָנָה.

97

סִוְרַת אֶל-קֶדֶר לֵיל הַקְּבֹד

סורה זו נקראת «אֶל-קֶדֶר, הַקְּבֹד», משום שהיא פותחת בבטוי זה שמופיע שלוש פעמים בקוראן. הלילה הזה נחשב ללילת כבוד משום שהקוראן הורד מן השמים אל הנביא מוחמד באותו לילה. הביטוי הזה במובן «הַקְּבֹד» נזכר שלוש פעמים בקוראן. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 91, סורת אל-חג' 22 : 74, וסורת אז-זומר 39 : 67. הורדה במכה אחרי סורת עבס 80, ופסוקיה חמשה. קיבלה את שמה «לֵיל הַקְּבֹד» מפסוק אחד.

סורת אל-קדר 97

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֵמֵן וְהָרַחֵם

1. אָנוּ הוֹרְדָנוּ אוֹתוֹ (הַקוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם בְּלִילַת אֶל-קֶדֶר (לֵיל הַכְּבוֹד),¹
2. וּמָה אַתָּה יוֹדֵעַ עַל לִילַת אֶל-קֶדֶר?
3. לִילַת אֶל-קֶדֶר יוֹתֵר טוֹב מֵאֶלֶף חֲדָשִׁים, (וְהַמַּעֲשֶׂה הַטוֹב בְּאוֹתוֹ לִילָה יוֹתֵר טוֹב מֵעֲבוֹדַת אֶלֶף חֲדָשִׁים בְּלִי לִילַת אֶל-קֶדֶר).
4. הַמַּלְאָכִים וְהָרוּחַ (מִלְאֲךָ ג' בְּרִיל) יוֹרְדִים בּוֹ מִן הַשָּׁמַיִם בְּרָשׁוֹת רַבּוֹנָם לְכָל פְּקָדָה.
5. שְׁלוֹם הוּא עַד עֲלוֹת הַשַּׁחַר.

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 185, וסורת אד-דוח'אן 44 : 3.

98

סִוְרַת אֶל-בַּיְנָה הַהוֹכְחָה

סורה זו נקראת «אֶל-בַּיְנָה, הַהוֹכְחָה» משום שהיא פותחת בביטוי זה בפסוק אחד.
הורדה במדינה אחרי סורת אט-טלאק 65, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «הַהוֹכְחָה» מפסוק אחד.

סורת אל-ביינה 98

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמוֹן וְהַרְחוּם

1. הכּוֹפְרִים מִבֵּין בְּעָלֵי הַסֵּפֶר וְהַפְּגָנִיִּים אֵינָם נוֹטְשִׁים אֶת כְּפִירָתָם עַד בּוֹא אֲלֵיהֶם הַהוֹכְחָה,¹
2. (ההוֹכְחָה הַיָּא), שְׁלִיחַ מַעֵם אֱלֹהָ יִקְרָא לַפְּנִיָּהם מַגְלוֹת מְטָהְרוֹת (הַקּוֹרְאָן),
3. וּבָהֶן כְּתָבִים נְכוּחִים.
4. וְלֹא נִחְלְקוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּן לָהֶם הַסֵּפֶר² אֶלָּא אַחֲרֵי בּוֹא הַהוֹכְחָה (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) אֲלֵיהֶם.
5. אוּלַּם הֵם נִצְטְווּ רַק לַעֲבֹד אֶת אֱלֹהָ בְּמַסִּירוֹת שְׁלֵמָה כְּחִנּוּפִים,³ וּלְקַיֵּם אֶת הַתְּפִלָּה וְלִתֵּת זָכָאת (צִדְקָה).⁴ זֹאת הִיא הַדָּת הָאֲמִתִּית (דָּת הָאִסְלָאם).
6. אֲכֹן אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ מִבְּעָלֵי הַסֵּפֶר וְהַפְּגָנִיִּים בְּאֵשׁ גִּיהֶנָּם. הֵם יִשְׁאַרוּ בְּתוֹכָהּ לְנֶצַח, כִּי הֵם הָרָעִים שֶׁבְּבָרִיאָה.
7. אֲדָּהּ הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב הֵם הַטּוֹבִים שֶׁבְּבָרִיאָה,
8. גְּמוּלָם אֶצֶל רַבּוֹנָם גָּנִי עֵדוֹן אֲשֶׁר נִהְרֹת זוֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, שֶׁם יִשְׁאַרוּ לְנֶצַח. אֱלֹהָ מְרַצָּה מֵהֶם, וְהֵם שְׂמֵחִים אִתּוֹ. זֶה (הַגְּמוּל הַיִּפְּהָ) לִירָא אֶת רַבּוֹנוֹ.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 105 ; וסורת עבס 80 : 13 - 16.

2. התורה והאנגייל.

3. חניפים : ראה סורת אל-בקר 2 : 135.

4. זכאת : ראה סורת אל-בקר 2 : 43.

99

סִוֵּרַת אֶזְ-זִלְזֵלָה רְעִידַת הָאֲדָמָה

סורה זו נקראת «אֶזְ-זִלְזֵלָה», רְעִידַת הָאֲדָמָה» משום שהיא פותחת בהודעה על רעידת אדמה שתקרה לפני יום תחיית המתים.

הביטוי «אֶזְ-זִלְזֵלָה» נזכר בסורת אל-חג' 22 : 1. הורדה במדינה אחרי סורת אנ-נשא' 4, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «רְעִידַת הָאֲדָמָה» מפסוק אחד.

סורת אז-זלזלה 99

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמָן וְהֶרְחוּם

1. כְּאֲשֶׁר תִּרְעַד הָאֲדָמָה אֶת רְעִידָתָהּ (בְּיוֹם הַדִּין),¹
2. וְתוֹצִיא הָאֲדָמָה אֶת נֹטֶל מִשְׁאֵיהָ,²
3. וַיֹּאמֶר הָאָדָם, מַה קָּרָה לָּהּ?
4. בְּיוֹם הַהוּא הִיא (הָאֲדָמָה) תוֹדִיעַ עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ בְנֵי הָאָדָם עָלֶיהָ,
5. כִּי כָד הוֹרָה לָהּ רְבוּנָךְ.³
6. בְּיוֹם הַהוּא יַעֲרֹכוּ בְנֵי הָאָדָם לְפִי סוּגִים שׁוֹנִים, לְמַעַן יֵרְאוּ אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
7. וְכָל מִי שִׁיעֲשָׂה טוֹב אֶפְלוּ כְּמִשְׁקַל גֶּרְעִין יִרְאֶנוּ,
8. וְכָל מִי שִׁיעֲשָׂה רַע אֶפְלוּ כְּמִשְׁקַל גֶּרְעִין יִרְאֶנוּ.

1. ר' סורת אל-חג' 22 : 1 ; וסורת אל-אנשקאק 84 : 3 - 4.

2. נטל משאיה : המתים אשר נקברים בתוכה.

3. ר' סורת אל-ע'אשיה 84 : 5.

100

סִוֵּרַת אֶל-עֶאדִיָּאָת הַסּוֹסִיִּים הַשּׁוֹעֲטִים

סורה זו נקראת «אֶל-עֶאדִיָּאָת, הסוסים השועטים» משום אללה נשבע בסוסים השועטים במלחמה נגד הכופרים.

הביטוי הזה לא הופיע במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אל-עצר 103, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «הסוסים השועטים» מפסוק אחד.

סורת אל-עאדיאת 100

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבַּע בְּסוּסִים הַשּׁוֹעֲטִים וְהַנוֹשְׁמִים קֶשֶׁה,
2. הַקּוֹדָחִים אֵשׁ בְּדִהְרָם,
3. הַמִּתְקִיפִים בַּבֶּקֶר,
4. מַעֲלִים (בְּשַׁעֲטָתָם) אֲבָק,
5. וּפּוֹרְצִים אֶל אֲמַצַּע גְּדוּד (הָאוֹיֵב).
6. אֲכֹן הָאָדָם כּוֹפֵר בְּחֶסֶד רְבוּנוֹ,
7. וְאֲכֹן הוּא עֲצָמוֹ יַעֲדֵד עַל זֹאת,
8. וְאֲכֹן הוּא אוֹהֵב אֶתְּהָה גְּדוֹלָה אֶת הַטּוֹב (שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה).
9. הָאֵם לֹא יָדַע, כְּאֲשֶׁר יוֹצִיא אֱלֹהָ אֶת אֲשֶׁר בְּקִבְרִים,
10. וְיִתְגַּלֶּה מֶה שֶׁבִּלְבּוֹת,
11. כִּי רְבוּנָם בְּיוֹם הַהוּא (יוֹם הַדִּין) בְּקִיָּא בָּהֶם וּבְכָל מַעֲשֵׂיהֶם.

101

סִוֵּרַת אֶל-קֶאֶרְעָה הַהוֹלָמֶת (יוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «אֶל-קֶאֶרְעָה, הַהוֹלָמֶת» משום שהיא פותחת באחד משמות שעת הדין שנזכר שלוש פעמים להפחיד את הכופרים. הביטוי «אֶל-קֶאֶרְעָה» נזכר בסורת אל-חאקה 69 : 4 ; וסורת אר-רעד 13 : 31. הורדה במכה אחרי סורת קוריש 106, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «הַהוֹלָמֶת (יוֹם הַדִּין)» מפסוק אחד.

סורת אל-קארעה 101

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

1. הַהוֹלָמָת!
2. מַה הִיא הַהוֹלָמָת?
3. הָאֵס אֶתָּה יוֹדֵעַ מַהִי הַהוֹלָמָת?
4. יוֹם אֲשֶׁר יִהְיוּ בְּנֵי אָנוּשׁ כְּפָרָרִים מִפְּזָרִים לְכָל עֵבֶר,¹
5. וְהָרִים יִהְיוּ כְּצֶמֶר הַסְּרוּק.
6. כָּל אֲשֶׁר יִהְיוּ מֵאֲזָנֵיו כְּבָדִים (מִמַּעֲשִׂים טוֹבִים),
7. הוּא יִתְעַנֵּג בְּחַיֵּי נַעַם (בְּגֶן עֵדֶן).
8. וְכָל אֲשֶׁר יִהְיוּ מֵאֲזָנֵיו קְלִים (מִמַּעֲשִׂים טוֹבִים),
9. תִּהְיוּ תִּהְיֶה מִנֵּת חֶלְקוֹ,
10. הִידְעָתָּ מַה הִיא (תִּהְיוּ)?
11. הִיא אֵשׁ מְאֹד לֹוֹהֶטֶת (בְּגִיהָזִים).

1. ר' סורת אל-קמר 54 : 7.

102

סִוְרַת אֶת-תִּכְאֹת'וֹר הַהִתְעַצְמוֹת בְּגֹדֶל הַהוֹן

סורה זו נקראת «אֶת-תִּכְאֹת'וֹר», ההתעצמות בגודל ההון», משום הבטוי המופיע בתחילת הסורה בצורת גנאי לאנשים האוגרים הון לעצמם ונמנעים מלעשות מעשים טובים עם ההון הזה.

הורדה במכה אחרי סורת אל-כות'ר 108, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «ההתעצמות בגודל ההון» מפסוק אחד.

סורת את-תכאת'ור 102

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. הַהֲתַעֲצָמוֹת בְּגֹדֶל הַהוֹן הַסִּיחָה אֶת דַּעְתְּכֶם (מַלְעֵבֵד אֶת אֱלֹהֵי וּלְצִית לוֹ),
2. עַד שְׂיִרְדְּתֶם אֶל הַקְּבָרִים,
3. אֲדָּ סוּפְכֶם שְׂתִדְעוּ,
4. וְשׁוּב, סוּפְכֶם שְׂתִדְעוּ.
5. לֹא וְלֹא! לוֹ יְדַעְתֶּם הִידִיעָה הַבְּרוּרָה (לֹא הַתְּנַהֲגָתֶם בְּצוּרָה זֹו),
6. (וּלְבִסּוֹף) תִּרְאוּ אֶת גִּיהֶלֶם,
7. וְשׁוּב, בְּמוֹ עֵינֵיכֶם תִּרְאוּהָ!
8. וְאַזְ תִּשְׁאַלּוּ אוֹתוֹ יוֹם עַל הַתַּעֲנוּגוֹת (אֲשֶׁר רָדַפְתֶּם אַחֲרֵיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה).

103

סִוֵּרַת אֶל-עֶצֶר

הַזְמֵן

סורה זו נקראת «אֶל-עֶצֶר, הַזְמֵן» משום שאללה נשבע בזמן בפתירת הסורה. הביטוי «אֶל-עֶצֶר» לא הופיע במקום אחר בקוראן.
הורדה במכה אחרי סורת אש-שרח 94, ופסוקיה שלושה.
קיבלה את שמה «הַזְמֵן» מפסוק אחד.

סורת אל-עצר 103

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחִים

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּזִמְנוֹ,
  2. אֲכֹ הָאָדָם סוּפוֹ לְאַבְדּוֹן,
  3. חוּץ מֵאַלֶּה אֲשֶׁר יֶאֱמִינוּ וַיַּעֲשׂוּ הַטּוֹב, וַיִּצְווּ אָדָם אֶת רֵעֵהוּ עַל הָאֻמָּת,
- וַיִּצְווּ אָדָם אֶת רֵעֵהוּ עַל הַסְּבָלָנוֹת.

104

סִוֵּרַת אֶל-הוֹמָזָה הַמְּשֻׁמֵּיץ

סורה זו נקראת «אֶל-הוֹמָזָה, הַמְּשֻׁמֵּיץ» משום שאללה איים על «אֶל-הוֹמָזָה» בעונש קשה. הביטוי «המאז» נזכר בסורת אל-קלם 68 : 11. הורדה במכה אחרי סורת אל-קיאמה 75, ופסוקיה תשעה. קיבלה את שמה «הַמְּשֻׁמֵּיץ» מפסוק אחד.

סורת אל-הומזה 104

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. אוי לְכָל מְשֻׁמֵּיץ וְעוֹקְצָנִי,¹
2. אֲשֶׁר צָבַר הוֹן וְאָגַר אוֹתוֹ.²
3. יַחֲשֹׁב כִּי הוֹנוּ יַחֲיֶהוּ לְעוֹלָם.
4. לֹא וְלֹא! הוּא יִשְׁלַךְ לְתוֹךְ אֶל-חֲטָמָה (הַמְרַסֶּקֶת וּמִמְעָקֶת),
5. וְכִי מָה אַתָּה יוֹדֵעַ עַל אֶל-חֲטָמָה?
6. הִיא הָאִשׁ שֶׁל אֱלֹהָ הַבּוֹעֶרֶת,
7. אֲשֶׁר תִּכְנֹס אֶל הַלְּבָבוֹת,
8. עֲלֵיהֶם (עַל הַכּוֹפְרִים) הִיא נְעוּלָה,
9. בְּעֻמּוּדִים וְשִׁלְשָׁלוֹת מִתְמַשְׁכִּים וְהוֹלְכִים (כְּדִי שֶׁלֹּא יוּכְלוּ לְצֹאת מִמָּוֶה).

1. ר' סורת אל-קלם 68 : 11.

2. ר' סורת אל-מעארג' 70 : 18.

105

סִוְרַת אֶל-פִּיל הַפִּיל

סורה זו נקראת «אֶל-פִּיל, הַפִּיל» משום שאללה הודיע
בה לנביאו על מה שעשה באנשי הפיל שהובילו צבא אדיר
עם פילים להרוס את הכעבה, אומנם אללה הביס הצבא
עם הפילים שלו והציל את הכעבה. הביטוי «אֶל-פִּיל» לא
נזכר במקום אחר בקוראן.

הורדה במכה אחרי סורת אל-כאפרון 109, ופסוקיה
חמשה. קיבלה את שמה «הַפִּיל» מפסוק אחד.

סורת אל-פיל 105

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. הָאֵם לֹא רָאִיתָ כִּי־צַד טָפַל רַבּוֹנָךְ בְּבִעְלֵי הַפִּיל?¹
2. הָאֵם לֹא הִכְשִׁיל אֶת מְזֻמָּתָם (לִהְרֹס אֶת הַכַּעֲבָה)?
3. בְּשׁוֹלְחוֹ נִגְדָם לַהֲקֹזֹת עוֹף,
4. יִזְדּוּ עֲלֵיהֶם אֲבָנֵי חֲמֹר שְׂרׁוּפוֹת,
5. וְעֲשֶׂה אוֹתָם כְּמוֹץ אָכוֹל.

1. בעלי הפיל: צבאו של אברהמה, המצביא החבשי שעלה מתימן להתקיף את מכה כדי להרוס את הכעבה בסיוע פילים בשנת 570, כדי להעביר את החג' מן הכעבה לכניסיה שהוא בנה בצנעא' בירת תימן. באותה שנה נולד הנביא מוחמד במכה.

106

סִוֵּרַת קוֹרִיֶּשׁ קוֹרִיֶּשׁ

סורה זו נקראת «קוֹרִיֶּשׁ» משום אללה מודיע לשליחו מוחמד על הסכם בטחון מעבר ששבט קוריש כרת עם השבטים השוכנים על דרך שיירות המסחר של קוריש בין מכה וארץ אש-שאם (סוריה רבתי) ובין מכה וימן (תימן). הורדה במכה אחרי סורת את-תין 95, ופסוקיה ארבעה. קיבלה את שמה «קוֹרִיֶּשׁ» מפסוק אחד.

סורת קוריש 106

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הֶרְחֵמָן וְהֶרְחוּם

1. בְּשֵׁל הֶסְכֶם בְּטַחֹן מַעְבֵּר הַמַּסְחָר שֶׁל שַׁבָּט קוֹרִישׁ,¹

2. הַבְּטָחָתָם הַמַּסַּע בַּחֲרִף וּבִקְנִיץ,²

3. בְּשֵׁל כֵּךְ עָלֵיהֶם לַעֲבֹד לְרִבּוֹן הַבַּיִת הַזֶּה (הַכְּעָבָה),³

4. אֲשֶׁר הָאֱכִילָם מִרְעָב, וְהַבְטִיחָם מִפְּנֵי כָּל אִיּוֹם.⁴

1. הסכם בטחון : בערבית : אילאף, הסדר שאפשר לשבט קוריש לכוון מערכת בריתות עם שבטי ערב לנהל בבטחה מסעות מסחר סדירים שהביאו להם שגשוג וכבוד. לפי סורה זו, האילאף הוא חסד של אלה שהעניק לשבט קוריש.

2. מסע החורף והקיץ : מסעות המסחר של קוריש : בקיץ לסוריה ובחורף לתימן. כל זה בגלל הגמלים (ספינות המדבר) שהובילו את הסחורה ממכה ואליה, משום שהגמלים אינם יכולים ללכת באופן יציב בטיין ובשלג. מזג האוויר בסוריה יבש בקיץ, ומזג האוויר יבש בחורף בתימן.

3. ר' סורת אנ-נמל 27 : 91.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 112 - 113 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 67.

107

סִוְרַת אֶל-מָאעוֹן כָּלִי הַבֵּית

סורה זו נקראת «אֶל-מָאעוֹן, כָּלִי הַבֵּית» בגלל הופעת מונח זה בסופה, ר' פ' 7. המונח «אֶל-מָאעוֹן» לא נזכר במקום אחר בקוראן.
הורדה במכה אחרי סורת את-תכאת'ור 102, ופסוקיה שבעה. קיבלה את שמה «כָּלִי הַבֵּית» מפסוק שבעה.

סורת אל-מאעון 107

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהִרְחוּס

1. הֲרָאִיתָ אֶת הַכּוֹפֵר בְּדִין?
2. הַדּוֹחָה מֵעָלָיו (בְּאַכְזָרִיּוֹת) אֶת הַיָּתוֹם,¹
3. וְלֹא הָאִיץ אֶת הָאֲנָשִׁים לְהַאֲכִלַת הַמֶּסֶכֶן.
4. אוֹי לָהֶם לַמִּתְפַּלְלִים,
5. אֲשֶׁר הֵם לְתַכְלֶתֶם מִתְרַשְּׁלִים,
6. אֲשֶׁר הֵם עוֹשִׂים מַעֲשֵׂי טוֹב רַק לְהִרְאוֹת לְבְנֵי אָדָם,²
7. וּמוֹנָעִים מִהִנָּזְקִים לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּמִכְשָׁרֵיהֶם וּבְכָלִי בֵּיתָם.³

1. ר' סורת אל-פג'ר 89 : 17 - 18.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 142.

3. ובהתנהגותם המגונה זאת, הם לא עבדו ריבונם טוב ולא התייחסו בצורה הוגנת לעבדיו הנזקקים לעזרתם.

108

סִוֵּרַת אֶל-כְּנֵת'ר נְהַר אֶל-כְּנֵת'ר בְּגִן יַעֲדֹן

סורה זו נקראת «אֶל-כְּנֵת'ר», נְהַר אֶל-כְּנֵת'ר בְּגִן יַעֲדֹן» בגלל הופעת המונח הזה בפתחתה. יש לֶאֱל-כְנֵת'ר מובן אחר, והוא: השפע הרב שניתן לנביא בעולם הזה ובעולם הבא. המונח הזה לא נזכר במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אל-עאדיאת 100, ופסוקיה שלושה. קיבלה את שמה «אֶל-כְּנֵת'ר» מפסוק אחד.

סורת אל-כֹּת'ר 108

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. אֶכּוּ נִתְּנוּ לָךְ אֶת (נִהַר) אֶל-כֹּת'ר (בְּגֵן עֵדֶן),

2. לֵכּוּ הַתְּפַלֵּל לְרַבּוֹנְךָ וְהִקְרַב לוֹ זֶבַח,¹

3. אֶכּוּ, שׁוֹנֵאֵד יִהְיֶה מִבֶּתֶר וְנִכְרַת מִזֶּרַע²

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 161 - 162.

2. הכוונה פה היא לאל-עאצ בן ואאיל. אשר לעג לנביא מוחמד משום שלא היה לו בנים זכרים להמשיך את זכרו. אל-עאצ זה היו לו שבעה-עשר בנים. לכן הוא חשב שזכרו ימשיך לעד, וזכר הנביא מוחמד ימות במותו. כמה הוא היה טועה, כי מוחמד אחד האנשים החשובים והידועים ביותר בעולם.

سُورَةُ الْكَافِرُونَ

109

סִוֵּרַת אֶל-כַּאפְרוֹן הַכּוֹפְרִים

סורה זו נקראת «אֶל-כַּאפְרוֹן, הַכּוֹפְרִים» בגלל הופעת המונח הזה בתחילת הסורה. אללה מנחה את שליחו מוחמד איך להתיחס אל הכופרים של מכה. הורדה במכה אחרי סורת אל-מאעון 107, ופסוקיה ששה. קיבלה את שמה «הַכּוֹפְרִים» מפסוק אחד.

סורת אל-כאפרון 109

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֵמָן וְהַרְחוּם

1. אָמַר, הוּא הַכּוֹפְרִים!
2. לֹא אֶעֱבֹד אֶת אֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ,
3. וְלֹא אַתֶּם עוֹבְדִים אֶת אֲשֶׁר אֶעֱבֹד,
4. וְלֹא אֲנִי עוֹבֵד אֶת אֲשֶׁר עֲבַדְתֶּם,
5. וְלֹא אַתֶּם¹ עוֹבְדִים אֶת אֲשֶׁר אֶעֱבֹד.
6. לָכֵן דִּתְּכֶם וְלִי דְתִי.²

1. ולא אתם: הכוונה היא לאנשים מסויימים שאללה ידע כי הם בכלל לא יאמינו, והם נהרגו בבדר, או מתו ככופרים.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 139; סורת ינוס 10: 44; סורת אל-קצצ 28: 55; וסורת אש-שורא 42: 15.

110

סִוֵּרַת אֵן-נַצְר הַנְּצָחוֹן

סורה זו נקראת «אֵן-נַצְר, הַנְּצָחוֹן» בגלל הופעת מונח זה בתחילת הסורה שמבשר לנביא מוחמד על נצחון מבהיק על אויבי האסלאם, ועל שחרור מכה מן הכופרים והחזרתה אל חיק האסלאם לעד.
הורדה במדינה אחרי סורת את-תובה 9, ופסוקיה שלושה. קיבלה את שמה «הַנְּצָחוֹן» מפסוק אחד.

סורת אנ-נצר 110

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֵמֵן וְהַרְחוּם

1. כְּאֶשֶׁר יָבֹא הַנִּצָּחֹן מֵעַם אֱלֹהָ וְהִשְׁחָרִיר (שֶׁל מִכָּה מִן הַכּוֹפְרִים),
2. וְרֵאִיתָ אֶת בְּנֵי הָאָנוּשׁ נִכְנָסִים בְּהַמּוֹנִיָּהִם בְּדִתּוֹ שֶׁל אֱלֹהָ (אֶסְלָאִם),
3. אֲזִי שֶׁבַח וְהַלֵּל אֶת רַבּוֹנְךָ וּבִקֵּשׁ אֶת סְלִיחָתוֹ, כִּי הוּא מְקַבֵּל חוֹזְרִים בְּתִשּׁוּבָה.¹

1. הכוונה פה לנביא מוחמד שאללה הכין אותו למוות באומרו לו: «אֲזִי שֶׁבַח וְהַלֵּל אֶת רַבּוֹנְךָ וּבִקֵּשׁ אֶת סְלִיחָתוֹ». זמן קצר אחרי ירידת סורה זו מן השמים, הנביא שבק חיים לכל חי.

111

סורת אל-מסד סיבי הדקל

סורה זו נקראת «אל-מסד, סיבי הדקל» בגלל הופעת מונח זה בסופה, ר' פ' 5. המונח «אל-מסד» לא נזכר במקום אחר בקוראן.
הורדה במכה אחרי סורת אל-פאתחה 1, ופסוקיה חמשה. קיבלה את שמה «סיבי הדקל» מפסוק חמשה.

סורת אל-מסד 111

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. תִּכְרַתְנָה יְדִי¹ אֲבִי לְהִבֵּץ וְיִלְךְ הוּא לַעְזָאֵל,
2. לֹא יוֹעִיל לוֹ הוֹנוֹ וְכָל אֲשֶׁר רָכַשׁ,
3. וְהוּא יִצְלָה בְּאֵשׁ לְהִבָּה,
4. וְאִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר נִשְׁאַה עֲצִי הַקּוֹץ (וְהִשְׁלִיכָה אוֹתָם בְּדֶרֶכוֹ שֶׁל הַנְּבִיא),
5. בְּצוֹאָרָה יִהְיֶה חֶבֶל מְסִיבֵי הַדֶּקֶל (בְּגִיהָנָם).

1. יד, סמל של כוח ועושר.

2. אבו להב היה הדוד מצד האב של הנביא מוחמד. והוא היה האויב מספר אחד של הנביא. הוא לא האמין בנביא מוחמד ומת ככוֹפֵר.

112

סִוְרַת אֶל-אֶחְ'לָאֶצַּ טְהֶרַת הָאֶמוּנָה

סורה זו נקראת «אֶל-אֶחְ'לָאֶצַּ, טְהֶרַת הָאֶמוּנָה» משום שהיא דנה בתוארי הכבוד של האלוה האחד, אללה, שלא נולד ולא הוליד.

הורדה במכה אחרי סורת אנ-נאס 114, ופסוקיה ארבעה, קיבלה את שמה «טְהֶרַת הָאֶמוּנָה» מפסוק אחד.

סורת אל-אחי'לאצ 112

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. אָמֵר, הוּא אֱלֹהָ אֶחָד,

2. אֱלֹהָ הוּא בַּעַל הַתְּאֲרִים הַיְפִים הַנְּצָחִיִּים,

3. הוּא לֹא הוֹלִיד וְלֹא נוֹלַד,

4. וְאֵין שְׁוֹה לוֹ אֵף לֹא אֶחָד.

113

סִוְרַת אֶל-פֶּלֶק הַבְּקָר

סורה זו נקראת «אֶל-פֶּלֶק, הַבְּקָר» בגלל הופעת מונח זה בתחילתה. בסורה זו אללה מנחה את שליחו מוחמד והמאמינים לשאול את חסותו נגד כוחות הרע. הורדה במכה אחרי סורת אל-פיל 105, ופסוקיה חמשה. קיבלה את שמה «הַבְּקָר» מפסוק אחד.

סורת אל-פלך 113

בְּשֵׁם אֱלֹהָהּ הַרְחֵמוּ וְהַרְחוּם

1. אָמֵר, אֲבִקֵּשׁ מִחֶסֶה בְּרִבּוֹן הַבָּקָר,
2. מִפָּנֵי רָעָתָם שֶׁל כָּל אֲשֶׁר בָּרָא,
3. מִהִסְכָּנָה שְׂבֻחַשֻׁד בְּהֶחֱשִׁיכּוֹ,
4. וּמִפָּנֵי הָרַע שֶׁל הַמְכַשְׁפוֹת הַנוֹפְחוֹת בְּקִשְׁרִים,
5. וּמִפָּנֵי רָעָתוֹ שֶׁל קִנְאִי בְּקִנְאוֹ.

114

סִוְרַת אֶן-נַאֵס בְּנֵי אָנוּשׁ

סורה זו נקראת «אֶן-נַאֵס, בְּנֵי אָנוּשׁ» בגלל הופעת מונח זה בהתחלתה. בפסוק זה אללה מנחה את שליחו מוחמד והמאמינים לשאול את חסותו נגד כוחות הרע. הורדה במכה אחרי סורת אל-פלך 113, ופסוקיה ששה. קיבלה את שמה «בְּנֵי אָנוּשׁ» מפסוק אחד.

סורת אנ-נאס 114

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. אָמַר, אֲבַקֵּשׁ מִחֶסֶה בְּרַבּוֹן בְּנֵי אָנוּשׁ,

2. מֶלֶךְ בְּנֵי אָנוּשׁ,

3. אֱלֹהֵ בְנֵי אָנוּשׁ,

4. מִפְּנֵי רָעַתוֹ שֶׁל הַמַּלְחָשׁ וְנִסּוּג לְאַחֹר,

5. הַלּוֹחֵשׁ בְּלִבּוֹת בְּנֵי אָנוּשׁ,

6. מִן הַשְׂדִּים וּבְנֵי אָנוּשׁ.¹

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 112.

תעתיק עברי לאותיות הערביות כפי שהופיעו בתרגום

יש בשפה הערבית 28 אותיות. שמונה מהן אין להן מקביל בעברית. לכן עשינו תעתיק מיוחד לאותיות אלו. להלן רשימה באותיות הערביות עם המקביל להן בעברית:

כ	ك	צ'	ض	ד	د	א	ا
ל	ل	ט	ط	ד'	ذ	ב	ب
מ	م	ט'	ظ	ר	ر	ת	ت
נ:	ن	ע	ع	ז	ز	ת'	ث
ה	ه	ע'	غ	ס	س	ג'	ج
ו	و	פ	ف	ש	ش	ח	ح
י	ي	ק	ق	צ	ص	ח'	خ

שמות הנביאים והשליחים בקוראן לפי סדר אלפא-ביתי ערבי

השם בערבית	השם בעברית
אבראהים	אברהם
אדריס	אדריס
אדם	אדם
אסחאק	יצחק
אסמאעיל	ישמעאל
אליאס	אליהו
אליסע	אלישע
איוב	איוב
דאווד	דויד
ד'ו אל-כפל	----
ד'ו אנ-נון (ר' ינוס)	----
זכריא	זכריה
סולימאן	שלמה
שועיב	יתרו
צאלח	----
עוזיר	עזרא
עיסא אל-מסיח	יהושוע המשיח
לוט	לט
מוסא	משה
נוח	נח
הארוון	אהרון
הוד	----
יחיא	יוחנן
יעקוב	יעקוב
יוסוף	יוסף
ינוס	יונה

מפתח העניינים

ההפניות ערוכות על-פי מספר הסורה והפסוק, ויש לקרוא המספרים מימין לשמאל, למשל: **4: 34** פירושו, סורה **4** פס' **34**. סימנתי שמות העניינים ומספר הסורות בצבע אדום. "אל" הידיעה בערבית או איך מתבטאת מבחינה פונטית, למשל: אר-רחמאן, הסימן "אר" לא הובאו בחשבון בסידור האלפאביתי. המפתח מסודר לפי הסדר האלפאביתי הערבי. שמות הנביאים ושמות פרטיים אחרים נרשמו בערבית אחר כך בעברית. למשל: מוסא (משה).

א; ב; ב; ת; ת; ג; ח; ח; ח; ד; ד; ד; ר; ר; ז; ז; ש; ש; ל; ל; צ; צ; ט; ט; ט; ט; ע; ע; פ; פ; ק; ק; כ; כ; ל; ל; מ; מ; נ; נ; ה; ה; ו; ו; י; י.

אברהם, ר' אברהים

אבלים, ראש השנים **2: 34 - 36, 102: 4**; **120: 7 - 12, 112: 15**; **31 - 34, 39 - 40**; **17: 61 - 64, 18: 50**; **20: 116 - 117, 26: 95**; **34: 20 - 21, 38: 74 - 85**.

אבנים, כעונש מן השמים **8: 32, 11: 82, 15: 74, 17: 68, 29: 40, 54: 34, 67: 17**.

אבני גוויל (חג'ארה מן סג'יל) **105: 4**

אבו בכר אצ-צדיק **9: 1, 4, 40**; מעלותיו, התאסלמותו וח'ליפותו **4: 59, 15: 46, 66: 3**

אבו להב **111: 1**

אחקאף אל-, ר' עאד

אחמד ר' מוחמד

אדריס **19: 56, 21: 85**

אדם הראשון, בריאתו כח'ליפה (ממונה בארץ) **2: 30**

המלאכים מצווים להשתחוות לו **2: 34, 7: 11, 15: 30, 17: 61, 18: 50, 20: 16, 38: 73**; נברא מטיט או מטיף **6: 2, 15: 26, 28, 33, 17: 61, 23: 12, 32: 7, 37: 11, 38: 17, 55: 14**; נברא מעפר **30: 20, 35: 11, 40: 67, 53: 32**; נברא ממים **25: 54**

נברא מנפש יחידה **4: 1, 6: 98, 7: 189, 39: 6**; בריאת בת זוגו **4: 1, 7: 189 - 190, 20: 121**; **39: 6**

שגיאתו וגרושו מגן עדן **2: 35 - 36, 7: 24 - 19**; **20: 120 - 123**

חוזר בתשובה וזוכה במחילה **2: 37, 20: 122**

א

אאזר (אבי אברהים) **6: 74**.

אברהים (אברהם)

אב לאסחאק (יצחק) ויעקב **2: 133, 6: 84, 19: 49**; אומה לעצמו **16: 120**

אללה בחר בו **16: 121**

אללה נתן לו חוכמה **21: 51**

הווכח עם אביו ובני עמו **6: 74, 80 - 83, 9: 114**; **19: 42 - 48, 21: 52, 26: 70, 86: 60**

רסוק הפסילים **21: 57 - 58, 37: 91 - 93**

שריפתו ונצולו מן האש **21: 68 - 71, 29: 24, 37: 97 - 99**

חניף **16: 120, 123**

לא היה יהודי ולא היה נוצרי **3: 167**

בא אל רבונו בלב שלם **37: 84**

הגירתו אל הארץ המבורכת לכל בני אדם **21: 71**; אורחיו (המלאכים) שבשרו לו על הולדת בנו

11: 69 - 74, 15: 51 - 56, 51: 24 - 30

בחירת אללה בו ובבני ביתו **3: 33**

בונה את הכעבה עם אסמאעיל (ישמעאל) **2: 127**; מושבו במכה **22: 26**

מכריז על החג' **22: 27**

נושא תפילה לשלום תושבי מכה ולרווחתם **2: 126**; **14: 35 - 37**

מצטווה עם אסמאעיל לטהר את הכעבה

למתפללים **2: 125**

מקום אברהים (מקום תפילה) **2: 125, 3: 97**

צדיק ונביא **19: 41**

אברק, אש-שערא (כוכב) **53: 49**

המאמינים הולכים בו **2: 257**; **57: 28**;
 סמל לאללה **9: 32**; **24: 35**; **39: 69**; **61: 8**;
 סמל לאנג'יל **5: 46**;
 סמל למוחמד **33: 46**;
 סמל לקוראן **4: 174**; **7: 157**; **8: 22**; **42: 52**;
64: 8;
 סמל לתורה **21: 48**;
 פסוק האור **24: 35**

אומה

אומת המאמינים ומעלותיה **2: 143**; **3: 110**;
7: 181
 בני האדם חדלו להיות אומה אחת **5: 48**; **11: 118**;
16: 93; **21: 92**; **23: 52** - **53**
 בני האדם נבראו כאומה אחת **2: 213**; **10: 19**;
 בני האדם נוטים להיות אומה אחת **43: 33**;
 גורל האומות בגיהנום **7: 38**; **45: 28**;
 כל אומה הוזרה על ידי שליח **10: 47**; **13: 30**;
16: 36; **17: 15**; **23: 44**;
 כל אומה וחוקיה ומנהגיה **5: 48**; **22: 34**, **67**;
 לכל אומה נקבע זמן **7: 34**; **10: 49**; **23: 44**;
 אומי (אינו יודע לקרוא ולכתוב) **7: 157**, **158**;
29: 48; **62: 2**

אומיין **3: 20**, **75**; **62: 2**

איכה, אנשי אל-איכה **15: 78**; **26: 176**; **38: 13**;
50: 14

אילאף קוריש **106: 1**

אימוץ, מעמד המאומצים **33: 4** - **5**; מעמד נשות
 הבנים המאומצים **33: 37**

איוב, **4: 163**; מזרע אברהמים **6: 48**; מקבל
 התגלות נבואית **4: 163**; צרותיו וגאולתו **21: 83**;
38: 41 -

ב

בחירה (נאקה) **5: 103**

בדר, קרב **3: 13**, **121**, **122**, **124** - **127**; **8: 7** - **12**,
19, **42** - **44**, שבוי בדר **67** - **71**

בדוים **9: 97** - **99**, **101**, **120**; **22: 11**; **33: 20**;
48: 11, **15** - **16**; **49: 14**

אדמה, ארץ, אללה ייסד ופרש אותה **2: 22**;
19: 20; **27: 61**; **31: 3**; **40: 64**; **43: 10**;
50: 7; **51: 48**;
 שבע אדמות **65: 12**; שטוחה **88: 20**

אד'אן, ר' קריאה לתפילה

ארבה **7: 133**; **54: 7**

ארם **89: 7**

אסחאק (יצחק) **2: 133**, **140**; **6: 84**; **11: 71**;
14: 39; **19: 49**; **21: 72**; **29: 27**; **37: 112**

אסלאם **2: 112**, **127**, **128**, **135**, **140**, **141**, **155**;
156, **208**, **221**; **3: 19**, **67**, **68**, **84**, **85**, **118**, **125**;
4: 125; **5: 3**; **11: 116**, **117**; **13: 22**; **18: 23**;
21: 92, **93**; **22: 30**; **39: 22**; **41: 33**;
42: 13; **61: 9**; **98: 5**; **110: 3** - **1**

אסמאעיל (ישמעאל) **2: 125**, **127**, **133**, **140**;
4: 163; **6: 86**; **14: 39**; **19: 54** - **55**; **21: 85**;
38: 48

אליאס (הנביא אליהו) **6: 85**; **37: 123**; **130** - **132**

אנג'יל (הברית החדשה), אללה למדו לעיסא בן
 מרים **3: 48**; **5: 110**; **57: 27**;
 מאשר את התורה **5: 46**;

מעיד על אמיתות נבואת מוחמד **11: 17**; **48: 29**;
 מקור הדרכה **3: 3** - **4**; **5: 46**;
 הורד לאחר אברהמים **3: 65**

אנשים (גברים) **2: 213**, **72**, **1**; **4: 28**; **6: 98**;
7: 29, **189**; **10: 19**; **15: 21**, **26**, **27**, **29** - **35**;
16: 4 - **18**, **65**, **67**, **78**, **80**, **81**; **17: 11**, **67**, **69**;
70, **83**; **18: 54**; **20: 123**; **21: 37**; **22: 5**, **11**;
23: 12 - **14**; **27: 62**; **29: 65**; **30: 36**, **41**, **54**;
32: 7 - **9**; **33: 72**; **35: 11**, **12**, **13**, **15**, **27**, **28**

אנצאר, ר' העוזרים של מדינה

אהרן ר' הארון

אוחד, קרב **3: 121**, **122**, **125**, **139** - **140**, **143**

אור, נור **3: 107**, **106**; **10: 26**; **13: 16**; **33: 43**;
35: 20; **57: 9**, **12**, **13**; **65: 11**; **66: 8**; **75: 22**;
76: 11; **80: 38**; **83: 24**

מאיר על מצח המתפללים **48: 29**;

תורה, הספר 2: 41, 44, 53, 85, 87, 89, 91; 3: 3;
 48, 50, 55, 70, 93; 5: 43, 44, 46, 66, 68, 110;
 6: 91, 154; 7: 157; 9: 111; 11: 17; 17: 2;
 21: 48, 49; 23: 49; 28: 43, 49; 32: 23;
 37: 117; 40: 45, 46, 12, 30; 48: 29;
 61: 6; 62: 5

מגלות מוסא 53: 36

תומכים, ר' אנצאר

תימום (הטהרות לתפילה בעפר) 4: 34; 5: 6

ת'

ת'מוד 9: 70; 14: 9; 22: 42; 25: 38; 41: 13, 9;
 17: 50; 12: 51; 43: 45; 53: 51; 69: 4; 5;
 85: 17, 18; 89: 9
 הרגו הנאקת 7: 73 - 77; 11: 64; 17: 59; 26: 155 -
 158; 54: 27 - 29; 91: 11 - 15

ג'

ג'אהליה (התקופה לפני האסלאם) 3: 154; 5: 50;
 33: 33; 48: 26

ג'בריל, מלאך גבריאֵל 2: 97, 98; 11: 17; 19: 17;
 64: 193; 53: 7; 65: 11; 66: 4; 81: 19 - 21, 23

גמלים, נאקות, בריאתם 88: 17; גמל יכנס בקור
 מחט 7: 40; מובילים את העולים לרגל 22: 27;
 נאקות בחודש העשירי להריון 81: 4; נושאי
 משאות 12: 65; סוג מקנה 6: 144

ג'ין (שדים) 11: 119; 15: 27; 51: 56; 55: 15;
 33, 35, 37, 39, 41

גוג ומגוג 18: 94; 21: 96

ג'ודי, הר 11: 44

גוליית, ג'אלות 2: 249 - 251

ג'ומועה (יום ששי, יום הכינוס) 62: 9

ג'ירושין. בני זוג חדשים 4: 130; דיני הגירושין
 226 - 233, 241; 65: 1 - 7

גילוח ראש בחג' 2: 196; 48: 27

גילוי ערויות 4: 22; 58: 2

ברזך (מחיצה, מצר) 23: 100; 25: 53; 55: 20

ברזל, הורד מן השמים 57: 25; בחומת גוג ומגוג
 18: 96; רוכך לדויד 34: 10

בצל 2: 61

בעת', ר' תחיית המתים

בעל (אליל) 37: 125

בכה (שם של עיר מכה) 3: 96

בני ישראל 2: 40, 47, 52, 62, 75, 80, 88, 91,
 93, 96, 100, 104, 111, 113, 116, 118, 120,
 122, 135, 140, 146, 159, 174; 3: 21, 23, 24, 52,
 54, 67, 77, 78, 112, 181, 184, 199; 4: 46, 51,
 55, 60, 105, 107, 109, 151, 153, 157, 159,
 161, 163; 5: 12, 18, 41, 45, 51, 62, 64, 68,
 69, 82; 6: 90, 114, 146; 7: 156, 159, 169;
 9: 30, 31, 34; 10: 93; 16: 118; 19: 37; 45: 16;
 17: 62; 5: 8

ת

תאנים 95: 1

תחיית המתים ביום הדין (בעת', ק'אמה) 2: 28,
 73, 259, 260; 3: 106, 107; 6: 30, 36, 94; 7: 57;
 13: 60; 16: 38, 39; 17: 50 - 52; 18: 21, 52,
 100; 19: 70; 20: 102

תסנים 83: 27

תעלה, בעלי ה- 85: 4

תפילה (צלאת) 2: 37, 43, 45, 46, 115, 142, 143,
 144, 145, 148, 177, 186, 239, 255, 266; 4: 43,
 101, 102; 5: 6; 7: 205, 55; 8: 3; 11: 114;
 14: 31; 17: 78, 79, 110; 20: 7, 130, 132;
 22: 34, 35, 41; 23: 1, 2, 9; 25: 62 - 64; 29: 45;
 30: 17, 18; 31: 4, 5; 32: 15, 16; 33: 41, 42;
 39: 40; 51: 15 - 18; 52: 48, 49; 62: 9, 10;
 70: 22, 23, 34; 76: 25, 26; 107: 4 - 7

תמר, תמרים 2: 266; 6: 99, 141; 16: 11; 67;
 18: 32; 23: 19; 26: 148; 36: 34; 50: 10; 55;
 11: 80; 29

תוחיד, ר' התמסרות לאללה

ג'יהאד, מאבק 2: 190 - 194, 218, 246; 3: 142, 146 - 148, 157, 195, 200; 4: 71, 74 - 77, 84, 89, 95 - 96, 101 - 104; 5: 54; 8: 15, 16, 39, 42 - 45, 60, 61, 66 - 67; 7: 72 - 74; 9: 12, 14 - 16, 19, 20, 22, 24 - 29, 38, 42, 46, 47, 53, 73; 16: 110, 123; 19: 89 - 91, 99, 123; 29: 69; 49: 15;

לקיחת חלק בג'יהאד 5: 35; 9: 24, 41, 44; 22: 78; 25: 52; 29: 6; 60: 1; 66: 9; 73: 20

דבורים 16: 68

דבש 16: 69; 47: 15

דג, דגים 7: 163; 18: 61 - 63; 37: 142; 68: 48

דם, אסור לאכילה 2: 173; 3: 5; 6: 145; 16: 115

דוכיפת 27: 20 - 27

דוד, ר' דאוד

דיבה 24: 4, 11 - 26

דיו 18: 109; 31: 27

ד'

ד'כר, אד' - ר' קוראן

ד'ו אל-קרנין 18: 83 ואילך

ד'ו אל-כפל 21: 85; 38: 48

ד'ו אנ-נון, יונה הנביא בעל הדג 4: 163; 6: 86; 10: 98; 21: 87; 37: 142; 68: 48

ר

רבנים 3: 64; 5: 44, 63; 9: 31, 34

רס, אר- (באר) 25: 38; 50: 12

רקים, אר- 18: 9

רמצי'אן, ר' צום

רוח הקודש 2: 253, 87; 4: 171; 5: 110; 16: 2; 40: 15; 42: 52

רומים (אר-רום) 30: 2

ריבית 2: 275 - 278, 279; 3: 130; 4: 161; 30: 39

רימונים 6: 99, 141; 55: 68

ז

זבאניה (שומרי גיהנום) 44: 47 - 50; 66: 6

74: 31; 78: 21; 96: 18

זבור (תהילים) 4: 163; 17: 55; 21: 105

זקום, (עץ בגיהנום) 37: 62, 66; 44: 43; 66: 53

זכאת 2: 215, 177, 110, 43; 254, 263, 264 - 265, 267, 273, 274; 3: 92, 134; 4: 38; 7: 156; 8: 3; 9: 60, 67, 79, 80, 99; 13: 22, 23; 14: 31; 17: 28; 22: 34, 35, 41; 23: 4 - 1; 25: 67; 31: 2; 57: 19; 51: 16; 32: 4 - 7, 12, 13, 18; 58: 12; 64: 11, 10, 16; 70: 24 - 25; 63: 13

ח

חאמי (גמל) 5: 103

חג', עליה לרגל למכה 2: 158, 189, 196 - 200, 203; 1: 5, 2, 94 - 96; 22: 25, 27, 29

חג'ר, אל- 15: 80 - 83; 27: 48 - 53

חזרה בתשובה, תובה 2: 160; 3: 86 - 90, 135; 4: 17, 18, 26, 110; 5: 39, 40; 7: 135; 9: 104, 112; 11: 3 - 5; 17: 25; 19: 60; 25: 8, 4; 43: 25; 39: 5 - 3

חטא 2: 209, 286; 4: 31; 6: 120; 11: 59; 23: 118; 40: 2 - 3, 55; 48: 1 - 5; 53: 12; 57: 28; 85: 10

חללים, שהידים 2: 154; 3: 104, 157, 169 - 6 - 4; 47: 23; 33: 111; 9: 69; 4: 195

חמור, חמורים 2: 259; 16: 8; 31: 19; 62: 5; 74: 50

חניף 2: 135; 3: 67, 95; 4: 125; 6: 79, 161; 22: 31; 120: 16

חודשים קדושים 2: 194, 217; 5: 2, 97; ארבעה 5, 36

חור עין, יפהפיות של גן עדן 44: 54; 52: 20; 56: 72; 55: 22

חונין, קרב 9: 25 - 26, 40, 58

חיה מן הארץ (דאבת אל-ארד) 27: 82

ד

דאוד, דוד 2: 251; 4: 163; 5: 78; 6: 48; 17: 55; 21: 78 - 80; 34: 10, 13; 38: 17, 20, 21 - 25; 34: 10 - 11; 49: 15

ש

שבא 27 : 22 - 44 ; 34 : 15 - 17

שבת 2 : 65 ; 4 : 47 ; 7 : 163 ; 16 : 124

שטן, ר' אבליס

שפות, לשונות, כל שליח נשלח בלשון בני עמו
 14 : 4 ; שלל הלשונות כחסד מאללה לבני האדם
 30 : 22

שכנים 4 : 36 ; 8 : 48

שלמה, ר' סולימאן

שלום 2 : 228, 224 ; 4 : 35, 114, 128 ; 8 : 1, 12,
 49 : 10 ; 47 : 61

שמש 13 : 2 ; 14 : 33 ; 16 : 12 ; 21 : 33 ; 25 : 61 ;
 29 : 61 ; 31 : 29 ; 35 : 13 ; 36 : 5, 38, 40 ; 55 : 5 ;
 71 : 16 ; 78 : 13 ; 91 : 1

שמן, ר' זית, זיתים

שהידים, ר' חללים

שועיב (יתרו) 7 : 85 - 93 ; 11 : 84 - 93 ; 26 : 176 -
 29 : 36 - 37 ; 189

שופר, צור 6 : 73 ; 18 : 99 ; 20 : 102 ; 23 : 101 ;
 27 : 87 ; 36 : 51 ; 39 : 68 ; 50 : 20 ; 69 : 13 ; 78 : 18

שירה, ר' גם משורר 36 : 69

שילוש, תורת ה- 4 : 17 ; 5 : 73

צ

צאבאים 2 : 62 ; 5 : 69 ; 22 : 17

צאלח, ר' גם ת'מוד 7 : 73 - 79 ; 11 : 61 - 68 ;
 26 : 141 - 159 ; 27 : 45 - 53 ; 54 : 23 - 31

צאן 6 : 142, 146

צדק 4 : 29, 58, 127, 135 ; 5 : 8, 42 ; 6 : 152 ; 7 : 29 ;
 10 : 54, 47 ; 11 : 85 ; 16 : 76, 90 ; 55 : 9

צדקה 2 : 44, 83, 148, 177, 195, 261 - 267 ;
 3 : 15 ; 12 : 88 ; 51 : 19 ; 57 : 10 ; 70 : 24 - 25 ;

21 - 18 : 92 ; 8 - 10

צפא (גבעה ליד הכעבה) 2 : 158

זכריא (זכריה) 3 : 37 - 41 ; 6 : 85 ; 19 : 2 - 10 ;
 21 : 89

זמן 2 : 259 ; 10 : 45 ; 20 : 103 - 104 ; 30 : 55 ;
 46 : 35 ; 79 : 46

קוצר הזמן בעולם הזה 23 : 112 - 114

יום בעולם הבא שווה לאלף שנים 22 : 47 ; 32 : 5
 לחמישים אלף שנה 70 : 4

זנגביל 76 : 17

זהב 3 : 14, 91 ; 9 : 34 ; 18 : 31 ; 22 : 23 ; 35 : 33 ;
 43 : 53, 71 ;

זית, זיתים 6 : 99, 141 ; 16 : 11 ; 23 : 20 ; 24 : 35 ;
 80 : 29 ; 95 : 1

זייד (הבן המאומץ של הנביא) 33 : 4, 5, 37, 69

זיינב (אשת הנביא) 33 : 4, 5, 37, 69

ס

סאאיבה (גמלה) 5 : 103

סאמרי 20 : 85, 87, 95 - 97

סגיל 105 : 4

סגין 83 : 7 - 9

סדרת אל-מונתהא (לוטוס) 53 : 14 ; 56 : 27

סלסביל (מעין בשמים) 76 : 18

סואע (אליל) 71 : 23

סורה (פרק בקוראן) 2 : 9 ; 9, 64, 86, 124, 127 ;
 10 : 38 ; 11 : 13 ; 24 : 1 ; 47 : 20

סולימאן (שלמה) 2 : 102 ; 4 : 54, 163 ; 6 : 84 ;
 21 : 78 - 81 ; 27 : 15, 16 ; 38 : 30, 34

מלכותו 38 : 35 ; מותו 34 : 12 - 14 ; 38 : 31 -
 33, 36

סוסים 3 : 14 ; 8 : 60 ; 16 : 8 ; 100 : 1 - 6

סופר (לבלר) 2 : 282

סיני (הר) 52 : 1 ; 95 : 2

צלאת, ר' תפילה

עוזא, אל- (אלילה) 53 : 19

צור, ר' שופר

עוזייר (עזרא הסופר) 9 : 30 ; 18 : 102 ; 25 : 17

צום 2 : 183 - 185, 187, 196 ; 4 : 92 ; 5 : 89, 95 ;

עומרה, ר' גם חג' 2 : 158, 196

4 : 58 ; 35 : 33

עירבון 2 : 283

ט

עזים 6 : 143

טאע'ות (אלילים, שיקוצים) 2 : 256, 257 ; 4 : 51,

עיסא בן מרים (יהושוע, המשיח) 3 : 39, 45 - 52,

17 : 39 ; 16 : 36 ; 5 : 60 ; 76, 60

, 72, 17, 5 : 171, 159 - 157 ; 4 : 61 - 59, 55

טאלות (שמואל) 2 : 246 - 248

- 19 : 19 ; 31, 30 : 9 ; 58 : 6 ; 118 - 116, 78, 77

טוא (הואדי הקדוש) 20 : 12 ; 79 : 16

14, 6 : 61 ; 64 - 61 : 43 ; 13 : 42 ; 34, 21

פ

פרדים 16 : 8

טור, הר בסיני 2 : 63, 93 ; 4 : 154 ; 19 : 52 ; 20 : 80 ;

2 : 95 ; 1 : 52 ; 46, 44 : 28

פרעה 28 : 38 ; 12 : 38 ; 26, 36, 45 - 46 ;

ע

10 : 89 ; 11 : 66

עא'ישה, אשת הנביא 24 : 11, 26 ; 66 : 4

אשת פרעה 28 : 9

עאד, בני עם 9 : 70 ; 11 : 89 ; 14 : 19 ; 22 : 42 ;

, 135 - 130 : 7 ; 11 : 130 - 135

; 21 - 18 : 54 ; 42, 41 : 51 ; 38 : 29 ; 39, 38 : 25

; 14 - 12 : 27 ; 35 : 25 ; 44 : 22 ; 52 : 8 ; 137

7, 6 : 89

- 9 : 69 ; 42 - 41 : 54 ; 13 : 50 ; 48 : 43 ; 39 : 29

עדשים 2 : 61

18 - 17 : 85 ; 16 - 15 : 73 ; 10

ערבית (לשון הקוראן) 12 : 2 ; 13 : 37 ; 16 : 103 ;

פרפרים 101 : 4

; 7 : 42 ; 3 : 41 ; 28 : 39 ; 195 : 26 ; 113 : 20 ; 97 : 19

פרה, פרות 2 : 67 - 72 ; 12 : 43 - 46

12 : 46 ; 58 : 44 ; 3 : 43

פנינים (תכשיטים) 16 : 14 ; 22 : 23 ; 35 : 33, 12 ;

ערש (כס-המלכות, כס-הכבוד) 7 : 54 ; 9 : 129 ;

19 : 76 ; 23 : 56 ; 22 : 55 ; 24 : 52

; 22 : 21 ; 5 : 20 ; 42 : 17 ; 2 : 13 ; 7 : 11 ; 3 : 10

פורקאן, כינוי לקוראן 2 : 185 ; 3 : 4 ; 25 : 1 ; (יום

; 75 : 39 ; 4 : 32 ; 26 : 27 ; 59 : 25 ; 116, 86 : 23

; 53 : 2 ; ניתן למוסא 2 : 41 ; ניתן למוסא 2 : 53 ;

; 20 : 81 ; 17 : 69 ; 4 : 57 ; 82 : 43 ; 15, 7 : 40

48 : 21

15 : 85

פיל, בעלי ה- 105 : 1

ערפאת (הר) 2 : 198

ק

עט, קלם, אקלאם 3 : 44 ; 31 : 27 ; 68 : 1 ; 96 : 4

קארין (קורח) 28 : 76 - 82 ; 29 : 39 ; 40 : 24

עכביש 29 : 41

קבלה (כוון תפילה) 2 : 115, 142 - 148, 148 -

עליה לרגל, ר' חג'

177, 150

; 33 : 3 ; 35 : 3 ; אשת עמרם ; בית עמרם ; 33 :

קריאה לתפילה (אד'אן) 5 : 58 ; 9 : 3 ; 62 : 9

מרים בת עמרם 66 : 12

קלם, אקלאם, ר' עט

ענבים 2 : 266 ; 6 : 99 ; 13 : 4 ; 16 : 11, 67 ; 17 :

28 : 80 ; 32 : 78 ; 34 : 36 ; 19 : 23 ; 32 : 18 ; 91

קמפור 76 : 5

עורב 5 : 31

ל

לשון, לשונות, ר' שפות

לוט (הנביא) 6: 86; 7: 80 - 84; 11: 78 - 83;
89; 15: 67 - 73; 21: 71 - 74; 22: 43; 26: 160 -
173; 27: 54 - 58; 29: 26, 28 - 35; 37: 134 -
135; 50: 13; 54: 33 - 38; אשת לוט 66: 10

לוטוס, ר' סדרת אל-מונתהא

לוקמאן 31: 12

לילת אל-קדר (ליל הכבוד) 44: 3; 97: 1 - 5

מ

מאבק, ר' ג'האד

מאזנים 21: 47; 23: 102 - 103; 42: 17; 55: 7;
57: 101; 25: 6 - 9

מאלכ (שוער גיהנום) 43: 77

מגיס 22: 17

מדיין (עיר של עם שועיב) 7: 85; 9: 70; 11: 84;
20: 40; 22: 44; 28: 22, 23, 45; 29: 36

מרווה (גבעה על-יד הכעבה) 2: 158

מרים (אמו של עיסא) 3: 33 - 37, 42 - 47; 4: 156;
19: 16 - 34; 21: 91; 66: 12

מסג'ד אל-אקצא 17: 1

משחקי מזל, ר' מייסר

משורר, משוררים 21: 5; 26: 224; 27: 36;
52: 30; 69: 41

משי (חריר) 18: 31; 44: 53; 76: 12, 21

מצרים 10: 87; 12: 21, 99; 43: 51

מערה, אנשי ה- 18: 9 - 26

מכה 3: 96; 48: 24

מלאך, מלאכים 2: 30, 31, 34, 98, 102, 161,
177, 210, 248, 285; 3: 18, 39, 42, 45, 80, 87,
124, 125; 4: 97, 166, 172; 6: 8, 9, 50, 61, 92,
93, 111, 158; 7: 11, 20; 8: 9, 12, 50; 11: 12,
31; 13: 11, 23, 24; 15: 7, 8, 28 - 43

קוראן, אל-כתאב 2: 2, 5, 38, 39, 97, 151, 185;
3: 3, 4, 7, 23, 78, 138, 164; 4: 82; 5: 68, 7;
25, 27, 28, 90, 91, 114, 117, 155 - 157; 7: 2,
5, 204, 203; 9: 124 - 127; 10: 1, 37, 39,
57, 58; 11: 13; 12: 1, 2, 111; 13: 1, 38, 37,
39; 14: 1, 2; 15: 1, 87; 16: 101 - 103; 17: 9,
41, 45, 46, 82, 88, 105, 106; 18: 1, 6, 64;
20: 2, 5, 113, 114; 21: 5, 8, 10 - 15;
22: 16, 25; 23: 4, 6, 30; 26: 1, 192 - 212;
27: 2; 28: 1, 2, 48; 29: 47 - 49; 31: 6, 7; 32: 2;
35: 29, 30, 31; 37: 167, 170; 38: 1, 14, 87;
39: 1, 3; 40: 28, 27, 23, 3; 41: 2, 5, 44;
42: 17; 43: 2, 4, 44; 44: 2, 58; 45: 2, 20;
46: 2, 7, 12, 29, 31; 47: 2, 4; 48: 2, 18;
49: 21; 50: 17, 54; 51: 75, 87; 52: 38;
53: 1, 2; 54: 1, 2; 55: 1, 2; 56: 1, 2; 57: 1, 2;
58: 1, 2; 59: 1, 2; 60: 1, 2; 61: 1, 2; 62: 1, 2;
63: 1, 2; 64: 1, 2; 65: 1, 2; 66: 1, 2; 67: 1, 2;
68: 1, 2; 69: 1, 2; 70: 1, 2; 71: 1, 2; 72: 1, 2;
73: 1, 2; 74: 1, 2; 75: 1, 2; 76: 1, 2; 77: 1, 2;
78: 1, 2; 79: 1, 2; 80: 1, 2; 81: 1, 2; 82: 1, 2;
83: 1, 2; 84: 1, 2; 85: 1, 2; 86: 1, 2; 87: 1, 2;
88: 1, 2; 89: 1, 2; 90: 1, 2; 91: 1, 2; 92: 1, 2;
93: 1, 2; 94: 1, 2; 95: 1, 2; 96: 1, 2; 97: 1, 2;
98: 1, 2; 99: 1, 2; 100: 1, 2; 101: 1, 2; 102: 1, 2;
103: 1, 2; 104: 1, 2; 105: 1, 2; 106: 1, 2; 107: 1, 2;
108: 1, 2; 109: 1, 2; 110: 1, 2; 111: 1, 2; 112: 1, 2;
113: 1, 2; 114: 1, 2; 115: 1, 2; 116: 1, 2; 117: 1, 2;
118: 1, 2; 119: 1, 2; 120: 1, 2; 121: 1, 2; 122: 1, 2;
123: 1, 2; 124: 1, 2; 125: 1, 2; 126: 1, 2; 127: 1, 2;
128: 1, 2; 129: 1, 2; 130: 1, 2; 131: 1, 2; 132: 1, 2;
133: 1, 2; 134: 1, 2; 135: 1, 2; 136: 1, 2; 137: 1, 2;
138: 1, 2; 139: 1, 2; 140: 1, 2; 141: 1, 2; 142: 1, 2;
143: 1, 2; 144: 1, 2; 145: 1, 2; 146: 1, 2; 147: 1, 2;
148: 1, 2; 149: 1, 2; 150: 1, 2; 151: 1, 2; 152: 1, 2;
153: 1, 2; 154: 1, 2; 155: 1, 2; 156: 1, 2; 157: 1, 2;
158: 1, 2; 159: 1, 2; 160: 1, 2; 161: 1, 2; 162: 1, 2;
163: 1, 2; 164: 1, 2; 165: 1, 2; 166: 1, 2; 167: 1, 2;
168: 1, 2; 169: 1, 2; 170: 1, 2; 171: 1, 2; 172: 1, 2;
173: 1, 2; 174: 1, 2; 175: 1, 2; 176: 1, 2; 177: 1, 2;
178: 1, 2; 179: 1, 2; 180: 1, 2; 181: 1, 2; 182: 1, 2;
183: 1, 2; 184: 1, 2; 185: 1, 2; 186: 1, 2; 187: 1, 2;
188: 1, 2; 189: 1, 2; 190: 1, 2; 191: 1, 2; 192: 1, 2;
193: 1, 2; 194: 1, 2; 195: 1, 2; 196: 1, 2; 197: 1, 2;
198: 1, 2; 199: 1, 2; 200: 1, 2; 201: 1, 2; 202: 1, 2;
203: 1, 2; 204: 1, 2; 205: 1, 2; 206: 1, 2; 207: 1, 2;
208: 1, 2; 209: 1, 2; 210: 1, 2; 211: 1, 2; 212: 1, 2;
213: 1, 2; 214: 1, 2; 215: 1, 2; 216: 1, 2; 217: 1, 2;
218: 1, 2; 219: 1, 2; 220: 1, 2; 221: 1, 2; 222: 1, 2;
223: 1, 2; 224: 1, 2; 225: 1, 2; 226: 1, 2; 227: 1, 2;
228: 1, 2; 229: 1, 2; 230: 1, 2; 231: 1, 2; 232: 1, 2;
233: 1, 2; 234: 1, 2; 235: 1, 2; 236: 1, 2; 237: 1, 2;
238: 1, 2; 239: 1, 2; 240: 1, 2; 241: 1, 2; 242: 1, 2;
243: 1, 2; 244: 1, 2; 245: 1, 2; 246: 1, 2; 247: 1, 2;
248: 1, 2; 249: 1, 2; 250: 1, 2; 251: 1, 2; 252: 1, 2;
253: 1, 2; 254: 1, 2; 255: 1, 2; 256: 1, 2; 257: 1, 2;
258: 1, 2; 259: 1, 2; 260: 1, 2; 261: 1, 2; 262: 1, 2;
263: 1, 2; 264: 1, 2; 265: 1, 2; 266: 1, 2; 267: 1, 2;
268: 1, 2; 269: 1, 2; 270: 1, 2; 271: 1, 2; 272: 1, 2;
273: 1, 2; 274: 1, 2; 275: 1, 2; 276: 1, 2; 277: 1, 2;
278: 1, 2; 279: 1, 2; 280: 1, 2; 281: 1, 2; 282: 1, 2;
283: 1, 2; 284: 1, 2; 285: 1, 2; 286: 1, 2; 287: 1, 2;
288: 1, 2; 289: 1, 2; 290: 1, 2; 291: 1, 2; 292: 1, 2;
293: 1, 2; 294: 1, 2; 295: 1, 2; 296: 1, 2; 297: 1, 2;
298: 1, 2; 299: 1, 2; 300: 1, 2; 301: 1, 2; 302: 1, 2;
303: 1, 2; 304: 1, 2; 305: 1, 2; 306: 1, 2; 307: 1, 2;
308: 1, 2; 309: 1, 2; 310: 1, 2; 311: 1, 2; 312: 1, 2;
313: 1, 2; 314: 1, 2; 315: 1, 2; 316: 1, 2; 317: 1, 2;
318: 1, 2; 319: 1, 2; 320: 1, 2; 321: 1, 2; 322: 1, 2;
323: 1, 2; 324: 1, 2; 325: 1, 2; 326: 1, 2; 327: 1, 2;
328: 1, 2; 329: 1, 2; 330: 1, 2; 331: 1, 2; 332: 1, 2;
333: 1, 2; 334: 1, 2; 335: 1, 2; 336: 1, 2; 337: 1, 2;
338: 1, 2; 339: 1, 2; 340: 1, 2; 341: 1, 2; 342: 1, 2;
343: 1, 2; 344: 1, 2; 345: 1, 2; 346: 1, 2; 347: 1, 2;
348: 1, 2; 349: 1, 2; 350: 1, 2; 351: 1, 2; 352: 1, 2;
353: 1, 2; 354: 1, 2; 355: 1, 2; 356: 1, 2; 357: 1, 2;
358: 1, 2; 359: 1, 2; 360: 1, 2; 361: 1, 2; 362: 1, 2;
363: 1, 2; 364: 1, 2; 365: 1, 2; 366: 1, 2; 367: 1, 2;
368: 1, 2; 369: 1, 2; 370: 1, 2; 371: 1, 2; 372: 1, 2;
373: 1, 2; 374: 1, 2; 375: 1, 2; 376: 1, 2; 377: 1, 2;
378: 1, 2; 379: 1, 2; 380: 1, 2; 381: 1, 2; 382: 1, 2;
383: 1, 2; 384: 1, 2; 385: 1, 2; 386: 1, 2; 387: 1, 2;
388: 1, 2; 389: 1, 2; 390: 1, 2; 391: 1, 2; 392: 1, 2;
393: 1, 2; 394: 1, 2; 395: 1, 2; 396: 1, 2; 397: 1, 2;
398: 1, 2; 399: 1, 2; 400: 1, 2; 401: 1, 2; 402: 1, 2;
403: 1, 2; 404: 1, 2; 405: 1, 2; 406: 1, 2; 407: 1, 2;
408: 1, 2; 409: 1, 2; 410: 1, 2; 411: 1, 2; 412: 1, 2;
413: 1, 2; 414: 1, 2; 415: 1, 2; 416: 1, 2; 417: 1, 2;
418: 1, 2; 419: 1, 2; 420: 1, 2; 421: 1, 2; 422: 1, 2;
423: 1, 2; 424: 1, 2; 425: 1, 2; 426: 1, 2; 427: 1, 2;
428: 1, 2; 429: 1, 2; 430: 1, 2; 431: 1, 2; 432: 1, 2;
433: 1, 2; 434: 1, 2; 435: 1, 2; 436: 1, 2; 437: 1, 2;
438: 1, 2; 439: 1, 2; 440: 1, 2; 441: 1, 2; 442: 1, 2;
443: 1, 2; 444: 1, 2; 445: 1, 2; 446: 1, 2; 447: 1, 2;
448: 1, 2; 449: 1, 2; 450: 1, 2; 451: 1, 2; 452: 1, 2;
453: 1, 2; 454: 1, 2; 455: 1, 2; 456: 1, 2; 457: 1, 2;
458: 1, 2; 459: 1, 2; 460: 1, 2; 461: 1, 2; 462: 1, 2;
463: 1, 2; 464: 1, 2; 465: 1, 2; 466: 1, 2; 467: 1, 2;
468: 1, 2; 469: 1, 2; 470: 1, 2; 471: 1, 2; 472: 1, 2;
473: 1, 2; 474: 1, 2; 475: 1, 2; 476: 1, 2; 477: 1, 2;
478: 1, 2; 479: 1, 2; 480: 1, 2; 481: 1, 2; 482: 1, 2;
483: 1, 2; 484: 1, 2; 485: 1, 2; 486: 1, 2; 487: 1, 2;
488: 1, 2; 489: 1, 2; 490: 1, 2; 491: 1, 2; 492: 1, 2;
493: 1, 2; 494: 1, 2; 495: 1, 2; 496: 1, 2; 497: 1, 2;
498: 1, 2; 499: 1, 2; 500: 1, 2; 501: 1, 2; 502: 1, 2;
503: 1, 2; 504: 1, 2; 505: 1, 2; 506: 1, 2; 507: 1, 2;
508: 1, 2; 509: 1, 2; 510: 1, 2; 511: 1, 2; 512: 1, 2;
513: 1, 2; 514: 1, 2; 515: 1, 2; 516: 1, 2; 517: 1, 2;
518: 1, 2; 519: 1, 2; 520: 1, 2; 521: 1, 2; 522: 1, 2;
523: 1, 2; 524: 1, 2; 525: 1, 2; 526: 1, 2; 527: 1, 2;
528: 1, 2; 529: 1, 2; 530: 1, 2; 531: 1, 2; 532: 1, 2;
533: 1, 2; 534: 1, 2; 535: 1, 2; 536: 1, 2; 537: 1, 2;
538: 1, 2; 539: 1, 2; 540: 1, 2; 541: 1, 2; 542: 1, 2;
543: 1, 2; 544: 1, 2; 545: 1, 2; 546: 1, 2; 547: 1, 2;
548: 1, 2; 549: 1, 2; 550: 1, 2; 551: 1, 2; 552: 1, 2;
553: 1, 2; 554: 1, 2; 555: 1, 2; 556: 1, 2; 557: 1, 2;
558: 1, 2; 559: 1, 2; 560: 1, 2; 561: 1, 2; 562: 1, 2;
563: 1, 2; 564: 1, 2; 565: 1, 2; 566: 1, 2; 567: 1, 2;
568: 1, 2; 569: 1, 2; 570: 1, 2; 571: 1, 2; 572: 1, 2;
573: 1, 2; 574: 1, 2; 575: 1, 2; 576: 1, 2; 577: 1, 2;
578: 1, 2; 579: 1, 2; 580: 1, 2; 581: 1, 2; 582: 1, 2;
583: 1, 2; 584: 1, 2; 585: 1, 2; 586: 1, 2; 587: 1, 2;
588: 1, 2; 589: 1, 2; 590: 1, 2; 591: 1, 2; 592: 1, 2;
593: 1, 2; 594: 1, 2; 595: 1, 2; 596: 1, 2; 597: 1, 2;
598: 1, 2; 599: 1, 2; 600: 1, 2; 601: 1, 2; 602: 1, 2;
603: 1, 2; 604: 1, 2; 605: 1, 2; 606: 1, 2; 607: 1, 2;
608: 1, 2; 609: 1, 2; 610: 1, 2; 611: 1, 2; 612: 1, 2;
613: 1, 2; 614: 1, 2; 615: 1, 2; 616: 1, 2; 617: 1, 2;
618: 1, 2; 619: 1, 2; 620: 1, 2; 621: 1, 2; 622: 1, 2;
623: 1, 2; 624: 1, 2; 625: 1, 2; 626: 1, 2; 627: 1, 2;
628: 1, 2; 629: 1, 2; 630: 1, 2; 631: 1, 2; 632: 1, 2;
633: 1, 2; 634: 1, 2; 635: 1, 2; 636: 1, 2; 637: 1, 2;
638: 1, 2; 639: 1, 2; 640: 1, 2; 641: 1, 2; 642: 1, 2;
643: 1, 2; 644: 1, 2; 645: 1, 2; 646: 1, 2; 647: 1, 2;
648: 1, 2; 649: 1, 2; 650: 1, 2; 651: 1, 2; 652: 1, 2;
653: 1, 2; 654: 1, 2; 655: 1, 2; 656: 1, 2; 657: 1, 2;
658: 1, 2; 659: 1, 2; 660: 1, 2; 661: 1, 2; 662: 1, 2;
663: 1, 2; 664: 1, 2; 665: 1, 2; 666: 1, 2; 667: 1, 2;
668: 1, 2; 669: 1, 2; 670: 1, 2; 671: 1, 2; 672: 1, 2;
673: 1, 2; 674: 1, 2; 675: 1, 2; 676: 1, 2; 677: 1, 2;
678: 1, 2; 679: 1, 2; 680: 1, 2; 681: 1, 2; 682: 1, 2;
683: 1, 2; 684: 1, 2; 685: 1, 2; 686: 1, 2; 687: 1, 2;
688: 1, 2; 689: 1, 2; 690: 1, 2; 691: 1, 2; 692: 1, 2;
693: 1, 2; 694: 1, 2; 695: 1, 2; 696: 1, 2; 697: 1, 2;
698: 1, 2; 699: 1, 2; 700: 1, 2; 701: 1, 2; 702: 1, 2;
703: 1, 2; 704: 1, 2; 705: 1, 2; 706: 1, 2; 707: 1, 2;
708: 1, 2; 709: 1, 2; 710: 1, 2; 711: 1, 2; 712: 1, 2;
713: 1, 2; 714: 1, 2; 715: 1, 2; 716: 1, 2; 717: 1, 2;
718: 1, 2; 719: 1, 2; 720: 1, 2; 721: 1, 2; 722: 1, 2;
723: 1, 2; 724: 1, 2; 725: 1, 2; 726: 1, 2; 727: 1, 2;
728: 1, 2; 729: 1, 2; 730: 1, 2; 731: 1, 2; 732: 1, 2;
733: 1, 2; 734: 1, 2; 735: 1, 2; 736: 1, 2; 737: 1, 2;
738: 1, 2; 739: 1, 2; 740: 1, 2; 741: 1, 2; 742: 1, 2;
743: 1, 2; 744: 1, 2; 745: 1, 2; 746: 1, 2; 747: 1, 2;
748: 1, 2; 749: 1, 2; 750: 1, 2; 751: 1, 2; 752: 1, 2;
753: 1, 2; 754: 1, 2; 755: 1, 2; 756: 1, 2; 757: 1, 2;
758: 1, 2; 759: 1, 2; 760: 1, 2; 761: 1, 2; 762: 1, 2;
763: 1, 2; 764: 1, 2; 765: 1, 2; 766: 1, 2; 767: 1, 2;
768: 1, 2; 769: 1, 2; 770: 1, 2; 771: 1, 2; 772: 1, 2;
773: 1, 2; 774: 1, 2; 775: 1, 2; 776: 1, 2; 777: 1, 2;
778: 1, 2; 779: 1, 2; 780: 1, 2; 781: 1, 2; 782: 1, 2;
783: 1, 2; 784: 1, 2; 785: 1, 2; 786: 1, 2; 787: 1, 2;
788: 1, 2; 789: 1, 2; 790: 1, 2; 791: 1, 2; 792: 1, 2;
793: 1, 2; 794: 1, 2; 795: 1, 2; 796: 1, 2; 797: 1, 2;
798: 1, 2; 799: 1, 2; 800: 1, 2; 801: 1, 2; 802: 1, 2;
803: 1, 2; 804: 1, 2; 805: 1, 2; 806: 1, 2; 807: 1, 2;
808: 1, 2; 809: 1, 2; 810: 1, 2; 811: 1, 2; 812: 1, 2;
813: 1, 2; 814: 1, 2; 815: 1, 2; 816: 1, 2; 817: 1, 2;
818: 1, 2; 819: 1, 2; 820: 1, 2; 821: 1, 2; 822: 1, 2;
823: 1, 2; 824: 1, 2; 825: 1, 2; 826: 1, 2; 827: 1, 2;
828: 1, 2; 829: 1, 2; 830: 1, 2; 831: 1, 2; 832: 1, 2;
833: 1, 2; 834: 1, 2; 835: 1, 2; 836: 1, 2; 837: 1, 2;
838: 1, 2; 839: 1, 2; 840: 1, 2; 841: 1, 2; 842: 1, 2;
843: 1, 2; 844: 1, 2; 845: 1, 2; 846: 1, 2; 847: 1, 2;
848: 1, 2; 849: 1, 2; 850: 1, 2; 851: 1, 2; 852: 1, 2;
853: 1, 2; 854: 1, 2; 855: 1, 2; 856: 1, 2; 857: 1, 2;
858: 1, 2; 859: 1, 2; 860: 1, 2; 861: 1, 2; 862: 1, 2;
863: 1, 2; 864: 1, 2; 865: 1, 2; 866: 1, 2; 867: 1, 2;
868: 1, 2; 869: 1, 2; 870: 1, 2; 871: 1, 2; 872: 1, 2;
873: 1, 2; 874: 1, 2; 875: 1, 2; 876: 1, 2; 877: 1, 2;
878: 1, 2; 879: 1, 2; 880: 1, 2; 881: 1, 2; 882: 1, 2;
883: 1, 2; 884: 1, 2; 885: 1, 2; 886: 1, 2; 887: 1, 2;
888: 1, 2; 889: 1, 2; 890: 1, 2; 891: 1, 2; 892: 1, 2;
893: 1, 2; 894: 1, 2; 895: 1, 2; 896: 1, 2; 897: 1, 2;
898: 1, 2; 899: 1, 2; 900: 1, 2; 901: 1, 2; 902: 1, 2;
903: 1, 2; 904: 1, 2; 905: 1, 2; 906: 1, 2; 907: 1, 2;
908: 1, 2; 909: 1, 2; 910: 1, 2; 911: 1, 2; 912: 1, 2;
913: 1, 2; 914: 1, 2; 915: 1, 2; 916: 1, 2; 917: 1, 2;
918: 1, 2; 919: 1, 2; 920: 1, 2; 921: 1, 2; 922: 1, 2;
923: 1, 2; 924: 1, 2; 925: 1, 2; 926: 1, 2; 927: 1, 2;
928: 1, 2; 929: 1, 2; 930: 1, 2; 931: 1, 2; 932: 1, 2;
933: 1, 2; 934: 1, 2; 935: 1, 2; 936: 1, 2; 937: 1, 2;
938: 1, 2; 939: 1, 2; 940: 1, 2; 941: 1, 2; 942: 1, 2;
943: 1,

מוהאג'רון (המהגרים ממכה לאל-מדונה) 2: 217;
 3: 95; 4: 97, 99; 8: 28, 71, 74, 75; 9: 100, 117;
 118; 16: 41, 110; 22: 24; 29: 57, 60;
 59: 8

מייסר (משחק מזל) 2: 219; 5: 90, 91

מיכאל (מלאך) 2: 98

נ

נביאי שקר 6: 93

נזירים נוצרים 5: 82; 9: 31, 34; 57: 27

נסר (אליל) 71: 23

נשים, נקבות 2: 222, 223, 228, 234, 235, 282;
 3: 195; 4: 1, 25, 32, 34, 127; 6: 151; 13: 23;
 16: 57, 59, 97; 17: 23, 24; 23: 6; 24: 31, 60;
 29: 8; 30: 21; 31: 14; 33: 4, 59, 16; 43: 16;
 46: 17, 15; 47: 19; 48: 6; 57: 18; 58: 1;
 2: 66, 14; 64: 12 - 10; 70: 30; 75: 39

נמלה, נמלים 27: 18

נוח (נח) 6: 84; 7: 59, 64; 9: 70; 10: 71, 73;
 11: 25, 32, 42, 43, 45, 46; 14: 9; 17: 3;
 21: 76, 77; 22: 42; 23: 23, 29; 25: 37;
 26: 105, 120; 29: 14, 15; 37: 82, 75; 40: 5;
 42: 13, 50; 51: 46; 53: 52; 54: 9, 15;
 66: 10; 71: 1 - 28

נוצרים 2: 62, 111, 113, 116, 120, 135, 140;
 3: 55; 5: 14, 15; 6: 64, 67, 69, 73, 75, 113, 114, 119;
 9: 30, 31, 34; 10: 57, 59, 63, 65, 69;
 19: 37; 30: 5; 43: 65; 57: 27

ה

הארות ומארות (שני מלאכים שהורדו לארץ)
 2: 102

הארון (אהרן), מזרע אברהם 6: 48; מקבל
 את הפורקאן 21: 48; מקבל את התורה 37: 117;
 נשלח לסייע למוסא 10: 75; 19: 53; 20: 30, 36;
 23: 45; 25: 35; 26: 13; 28: 34, 35; מוסא
 משאירו כממלא מקומו 7: 142; חטא העגל 7: 150
 - 151; 20: 90 - 94; שרידים שהשאירו בני ביתו
 בארון הברית 2: 248

2: 16; 17: 40, 61, 65, 95; 21: 26 - 28; 22: 75;
 25: 7, 32; 33: 43, 56; 34: 40; 41: 30, 32;
 42: 5, 16, 22, 60, 70; 47: 27; 50: 17, 19;
 53: 26, 28; 69: 17; 70: 4; 74: 28, 31; 78: 38;
 86: 4, 22, 23; 97: 4

מוחמד, הנביא, והשליח 2: 119, 129, 146; 3: 161;
 4: 113; 5: 19, 99; 6: 47, 50, 66, 90, 104, 107;
 135; 7: 188; 10: 2, 15, 108; 11: 12; 13: 40;
 15: 6, 47, 54; 23: 70, 72; 25: 7, 8, 57;
 34: 8, 46, 47; 36: 37; 38: 86; 39: 41; 42: 6;
 44: 58; 52: 29, 30, 40; 68: 2, 46;
 81: 22, 25; אחמד 6: 61

אללה ומלאכיו מברכים אותו 33: 56

אינו אב לאיש מן המאמינים 33: 40

אומי (אינו יודע לקרוא ולכתוב) 7: 157, 158;
 33, 21, 23: 48; 29: 62

חותם הנביאים 33: 40

מוז (טלח) 56: 29

מוסא (משה) 2: 253; 4: 164; 6: 48; 7: 108;
 128 - 129, 143 - 144; 18: 60, 64, 65, 82;
 19: 52; 20: 22, 25, 35, 37, 40; 26: 10, 68;
 27: 12, 7, 13, 15, 28; 42: 13; 43: 52;
 44: 17, 22

מטהו וגלגוליו 2: 60; 7: 107, 117, 160; 20: 17 -
 21, 26, 32, 45, 63; 27: 10; 28: 31

מטיף לפרעה ומביס את החרטומים 7: 103 -
 127; 10: 75, 82; 17: 102; 20: 41, 73; 23: 45;
 26: 10, 51; 29: 39

מכה בסלע ומוציא מים 2: 60; 7: 160

מקבל האותות 14: 5; 17: 101; 20: 22, 24;
 27: 12; 37: 114, 116; 40: 123; 43: 46;
 51: 38; 79: 15, 20

והסנה הבושר 19: 52; 20: 9, 36; 27: 7, 12;
 29: 35; 79: 16

על הבאר במדין 28: 23 - 25; והפרה 2: 67, 72

נועד עם אללה ארבעים לילות 2: 51; 7: 142

משה, ר' מוסא

מושק 83: 26

ירושה 4: 6-9, 11-12, 176; 8: 75; 33: 6

ישראל, ר' בני ישראל

יצחק, ר' אסחאק

יעקוב 2: 132; 4: 140; 6: 84; 11: 71;

12: 4-6, 11-13, 76, 78, 81-87, 93-100;

19: 6, 49; 21: 72; 29: 27

יעוק (אליל) 71: 23

יעות' (אליל) 71: 23

ילדים 4: 5, 127; 6: 137, 140, 151; 16: 59;

17: 31, 60; 81: 8-9

ים 16: 14; 18: 60; 25: 53; 27: 61; 35: 12;

55: 19-20

ים סוף 2: 50; 7: 138; 20: 77; 26: 63-68;

44: 23-24

יהודים ר' בני ישראל, בעלי הספר

יהושוע המשיח, ר' עיסא בן מרים

יוחנן, ר' יחיא

יוסף 6: 84; 12: 4-102; 25: 28, 93, 96; 40: 34

יום ששי, ר' ג'ומועה

יין 2: 219; 5: 90-93; 12: 36, 41; 47: 15

האמאן 28: 6, 8, 38; 29: 39; 40: 24, 36

התמסרות לאללה (תוחד) 7: 29; 39: 2, 11;

14, 65-66; 40: 14, 65; 72: 18, 20; 98: 5;

112: 1-4

התיעצות (שורא) 2: 233; 3: 259; 42: 38, 36

הגירה 4: 66-67, 89, 97, 98-99; 8: 5, 30, 72;

9: 40; 17: 80

השראה (וחי) 2: 2, 4, 87, 118, 213; 4: 163-

165; 6: 7-9, 91, 93; 10: 47; 12: 109; 13: 7;

38; 17: 95; 21: 2; 31: 27; 40: 70; 42: 51;

92: 14-16

העוזרים של מדינה (אנצאר) 8: 72, 74; 9: 100;

117: 59; 9

המלצה (שפאעה) 2: 255; 4: 85; 10: 18; 26: 101;

33: 65; 40: 18; 43: 86; 69: 35; 78: 38

הוד, הנביא 7: 65-72; 11: 50-60; 23: 32-41;

26: 123-140

ו

וחי, ר' השראה

וד (אליל) 71: 31

וצילה (גמלה) 5: 103

ז

זתרו, ר' שועיב

זתוש 2: 26

זתום, יתומים 4: 8, 36, 127; שמירת שלמות

רכושם 2: 220; 4: 2, 6, 10; 6: 152; 17: 34;

89: 19

זת'רב, ר' מדינה 33: 13

זחיא (זוחנן) 3: 39-41; 6: 85; 19: 7, 12-15;

21: 90

זרח 13: 2; 14: 33; 16: 12; 21: 33; 25: 61;

29: 61; 31: 30; 35: 13; 39: 5; 41: 37; 55: 5;

71: 16

לחישוב ימי החודשים 2: 189; 10: 5; 36: 39

فَهْرَسْتِ بِاسْمِ السُّورِ وَبَيَانَ الْمَكَانِ الَّذِي نَزَّلَتْ فِيهِ

רשימת סורות הקוראן ומקום התגלותן

מספר ושם הסורה	السورة	מקום ההתגלות	העמוד
1 הפותחת – אל-פאתחה	سورة الفاتحة	במכה	1
2 הפרה – אל-בקה	سورة البقرة	במדינה	3
3 משפחת עמרם – אאל עמראן	سورة آل عمران	במדינה	39
4 הנשים – אנ-נסא'	سورة النساء	במדינה	59
5 חסועדה משמים – אל-מאאידה	سورة المائدة	במדינה	79
6 המקנה – אל-אנעאם	سورة الأنعام	במכה	95
7 החומה המפרידה בין גן עדן וגיהנם – אל-אעראף	سورة الأعراف	במכה	113
8 שלל המלחמה – אל-אנפאל	سورة الأنفال	במדינה	133
9 החזרה בתשובה – את-תובה	سورة التوبة	במדינה	143
10 יונה – יונס	سورة يونس	במכה	159
11 הוד – הוד	سورة هود	במכה	171
12 יוסף – יוסוף	سورة يوسف	במכה	185
13 הרעם – אר-רעד	سورة الرعد	במדינה	197
14 אברהם – איברהים	سورة إبراهيم	במכה	205
15 אל-חג'ר	سورة الحجر	במכה	213
16 הדבורים – אנ-נחל	سورة النحل	במכה	219
17 המסע הקלי – אל-אסרא'	سورة الإسراء	במכה	233
18 המקרה – אל-כהף	سورة الكهف	במכה	245
19 מרים – מרים	سورة مريم	במכה	255
20 ט. ה. – טא. הא	سورة طه	במכה	263
21 הנביאים – אל-אנביא'	سورة الأنبياء	במכה	273
22 העליה לרגל – אל-חג'	سورة الحج	במדינה	283
23 המאמינים – אל-מומינון	سورة المؤمنون	במכה	293
24 האור – אנ-נור	سورة النور	במדינה	301
25 הפורקאן – אל-פורקאן	سورة الفرقان	במכה	309
26 המשוררים – אש-שוערא'	سورة الشعراء	במכה	317
27 הנמלים – אנ-נמל	سورة النمل	במכה	329

מספר ושם הסורה		السورة	מקום ההתגלות	העמוד
28	הספור – אל-קצצ	سورة القصص	במכה	339
29	העקביש – אל-ענקבות	سورة العنكبوت	במכה	349
30	הרומים – אר-רום	سورة الروم	במכה	357
31	לוקמאן – לוקמאן	سورة لقمان	במכה	363
32	החשתחונה – אס-סג'דה	سورة السجدة	במכה	367
33	הקונפדרציה של עובדי-האלילים – אל-אחזאב	سورة الاحزاب	במדינה	371
34	שקא – סבא'	سورة سبأ	במכה	381
35	הבוקע, הבורא – פאטר	سورة فاطر	במכה	389
36	י.ס. – יא. סין	سورة يس	במכה	395
37	המלאכים הערוכים בשורות – אצ-צאפאת	سورة الصافات	במכה	401
38	צ. – צאד	سورة ص	במכה	411
39	החבורות – אז-זומר	سورة الزمر	במכה	419
40	הסולח – ע'אפר	سورة غافر	במכה	429
41	האותות המבארים – פוצלת	سورة فصلت	במכה	439
42	ההתעצות – אש-שורא	سورة الشورى	במכה	445
43	הקשטים – אז-זוח'ירוף	سورة الزخرف	במכה	451
44	העשן – אד-דוחיאן	سورة الدخان	במכה	459
45	הכרעים כרך – אל-ג'אטיה	سورة الجاثية	במכה	463
46	גבעות מחול – אל-אחקאף	سورة الاحقاف	במכה	467
47	מחמד – מוחמד	سورة محمد	במדינה	473
48	הנצחון המזהיר – אל-פתח	سورة الفتح	במדינה	479
49	החדרים הפקטיים – אל-חוג'וראת	سورة الحجرات	במדינה	485
50	ק. – קאף	سورة ق	במכה	489
51	הרוחות המפזרות – אד'ד'אריאת	سورة الذاريات	במכה	493
52	הר הטור – אט-טור	سورة الطور	במכה	497
53	הכוכב – אני-נג'ם	سورة النجم	במכה	501
54	הירח – אל-קמר	سورة القمر	במכה	505
55	הרחמן – אר-רחמאן	سورة الرحمن	במדינה	509
56	המארע (יום הדין) – אל-ואקעה	سورة الواقعة	במכה	515

מספר ושם הסורה	السورة	מקום ההתגלות	העמוד
57 הברזל – אל-חדיד	سورة الحديد	במדינה	521
58 המתוכחת עם הנביא – אל-מוג'אדלה	سورة المجادلة	במדינה	527
59 התגלה – אל-חשר	سورة الحشر	במדינה	531
60 הנבקחת – אל-מומתחנה	سورة المتحنة	במדינה	535
61 שורות המערכה – אל-צף	سورة الصف	במדינה	539
62 יום הכינוס – אל-ג'ומועה	سورة الجمعة	במדינה	543
63 הצבועים – אל-מונאפקון	سورة المنافقون	במדינה	545
64 הנרח וההפסד (ביום הדין) – את-תע'אבון	سورة التغابن	במדינה	549
65 הגרושין – אט-טלאק	سورة الطلاق	במדינה	553
66 האסור – את-תחרים	سورة التحريم	במדינה	557
67 המלכות – אל-מולכ	سورة الملك	במכה	561
68 העט – אל-קלם	سورة القلم	במכה	565
69 הקיקות האמץ (יום-הדין) – אל-חאקה	سورة الحاقة	במכה	569
70 המעלות – אל-מעארג'	سورة المعارج	במכה	573
71 נח – נוח	سورة نوح	במכה	577
72 השדים – אל-ג'ין	سورة الجن	במכה	581
73 המתעטף – אל-מוזמל	سورة المزمل	במכה	585
74 המתכסה – אל-מודת'ר	سورة المدثر	במכה	589
75 תחית-המתים – אל-קיאמה	سورة القيامة	במכה	593
76 האדם – אל-אנסאן	سورة الإنسان	במדינה	597
77 הרוחות השלוחות – אל-מורסלות	سورة المرسلات	במכה	601
78 הארץ העצום – אנ-נבא'	سورة النبا	במכה	605
79 מלאכי המות – אנ-נאזעאת	سورة النازعات	במכה	609
80 קמט את מצחו – עבס	سورة عبس	במכה	613
81 אפילת השמש – את-תכויר	سورة التكوير	במכה	617
82 ההבקעות של השמים – אל-אנפטאר	سورة الانفطار	במכה	621
83 המחסירים במשקל – אל-מוטפפין	سورة المطففين	במכה	623
84 קריעת הרקיע – אל-אנשקאק	سورة الانشقاق	במכה	627
85 תחנות השמש, הירח, והכוכבים – אל-בורוג'	سورة البروج	במכה	629

מספר ושם הסורה	السورة	מקום ההתגלות	העמוד
86 הכוכב הנוצץ – אט-טארק	سورة الطارق	במכה	633
87 העליון (אללה) – אל-אעלא	سورة الأعلى	במכה	635
88 יום הדין המקיף – אל-ע'אשיה	سورة الغاشية	במכה	637
89 השחר – אל-פג'ר	سورة الفجر	במכה	641
90 העיר – אל-בלד	سورة البلد	במכה	645
91 השקש – אש-שמש	سورة الشمس	במכה	647
92 הלילה – אל-ליל	سورة الليل	במכה	649
93 שעות הבקר המאחרות – אצ' צ'יוחא	سورة الضحى	במכה	651
94 הארת הלב – אש-שרח	سورة الشرح	במכה	653
95 התאנים – את-תין	سورة التين	במכה	655
96 טפת הדם – אל-עלק	سورة العلق	במכה	657
97 ליל הקבד – לילת אל-קדר	سورة القدر	במכה	659
98 ההוכחה – אל-ביינה	سورة البينة	במדינה	661
99 רעידת האדמה – אז-זלולה	سورة الزلزلة	במדינה	663
100 השועטים – אל-עאדיאת	سورة العاديات	במכה	665
101 ההולכות (יום-הדין) – אל-קארה	سورة القارة	במכה	667
102 ההתעצמות בגדל ההון – את-תכאיתור	سورة التكاثر	במכה	669
103 הזמן – אל-עצר	سورة العصر	במכה	671
104 המשמיץ – אל-הומזה	سورة الهمة	במכה	673
105 הפיל – אל-פיל	سورة الفيل	במכה	675
106 קוריש – קוריש	سورة قريش	במכה	677
107 קלי הבית – אל-מאעון	سورة الماعون	במכה	679
108 נהר אל-פתיח בגן עדן – אל-כות'ר	سورة الكوثر	במכה	681
109 הכופרים – אל-כאפרון	سورة الكافرون	במכה	683
110 הנצחון – אנ-נצר	سورة النصر	במדינה	685
111 סיבך הדקל – אל-מסד	سورة المسد	במכה	687
112 טהרת האמונה – אל-אח'לאצ	سورة الاخلاص	במכה	689
113 הבקר – אל-פלק	سورة الفلق	במכה	691
114 בגי אנוש – אנ-נאס	سورة الناس	במכה	693

إِنَّ وَزَارَةَ الشُّؤُونِ الْإِسْلَامِيَّةِ وَالْدَّخْوَةَ وَالْإِسْلَامَ

فِي الْمَمْلَكَةِ الْعَرَبِيَّةِ السُّعُودِيَّةِ

الْمَشْرِفَةِ عَلَى

مَجْمَعِ الْمَلِكِ فَهَدِي لِبَطَاعَةِ الْمُصَحَّفِ الشَّرِيفِ

فِي الْمَدِينَةِ الْمُنَوَّرَةِ

إِذِيسْرُهَا أَنْ يُصْدِرَ الْمَجْمَعُ هَذِهِ الطَّبْعَةَ مِنْ

تَرْجَمَةِ مَعَانِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ

إِلَى اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ

تَسْأَلُ اللَّهُ أَنْ يَنْفَعَ بِهَا النَّاسَ

وَأَنْ يَجْزِي

خَلَاةَ الْحَمِيدِ الشَّيْخِ الْفَيْزِيِّ، الْمَلِكِ سَلْمَانَ بْنِ عَبْدِ الْعِزِّزِ السُّعُودِي

أَحْسَنَ الْجَزَاءِ عَلَى جُحُودِهِ الْعَظِيمَةِ فِي شَرْكِ كِتَابِ اللَّهِ الْكَرِيمِ

وَاللَّهُ وَلِيُّ التَّوْفِيقِ ٣

הַמֶּשֶׁרֶד לְעִנְיַי הָאֶסְלָאם וְהַהִסְבָּרָה וְהַכֹּוֹן

בְּמַמְלָכָה הַסְּעוּדִית

הַמִּפְקָח עַל

מִרְכֵּז הַמֶּלֶךְ פֶּהַד לְהַדְפֵּסֶת הַקּוּרְאָן הַמִּפּוּאֵר

בְּאֶל-מִדִּינָה אֶל-מִנוּוֹרָה

שֶׁמַּח שֶׁהַמִּרְכֵּז מוֹצִיא לְאוֹר אֶת

תִּרְגוּם מוֹבִנֵי הַקּוּרְאָן הַמִּפּוּאֵר

לְשׁוֹן הָעִבְרִית.

מִתְפַּלְלִים אֲנִי אֶל אֱלֹהִים שֶׁתִּרְגֹּם זֶה יָבִיא תוֹעֵלֶת לְבָנֵי אָנוּשׁ,

וַיִּגְמֹל מַחֲסָדִיו לְשָׁרֵת שְׁנֵי הַמִּסְגָּדִים הַקְּדוֹשִׁים,

הַזֶּה מִלְכוּתוֹ הַמֶּלֶךְ סֶלְמָאן בֶּן עֲבָד אֶל-עֲזִיז אֶל סוּעִיד

עַל מֵאֲמָצִיו הָאֲדִירִים לְהַפְצֵת סֵפֶר אֱלֹהִים הַמִּפּוּאֵר.

אֱלֹהִים יִבְרַךְ הַצִּלְחָה.

حُفُوَّةُ الظَّلَمِ حَقْفُوطَةٌ
لِجَمِّعِ الْمَلِكِ فَهَذَا لَطِيفُ الْعَرَبِ وَالْمُشْرِفِ

ص.ب ٦٢٦٢ - المدينة المنورة

www.qurancomplex.gov.sa
contact@qurancomplex.gov.sa

בעזרת אלה
וברכתו הושלמה
הדפסת התרגום הזה
למובני הקוראן המפואר במרכז
המלך פהד להדפסת הקוראן
המפואר באל-מדינה אל-מונוורה
תחת פקוחו של המשךד לענייני
האסלאם וההסברה והקו
בממלכה הסעודית בשנת
1440 ה'רי / 2018
לספירה.

כל הזכויות שמורות
למרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר

ת.ד. 6262 אל-מדינה אל-מונוורה

www.qurancomplex.gov.sa
contact@qurancomplex.gov.sa

③ مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف، ١٤٤٠هـ

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف

ترجمة معاني القرآن الكريم إلى اللغة العبرية بدون نص

قرآني. / مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف - المدينة

المنورة، ١٤٤٠هـ

٧٣٦ ص؛ ٢١×١٤ سم

ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٨١٨٧-٥٥-٥

١- القرآن - ترجمة - اللغة العبرية أ. العنوان

١٤٣٩/١٠٣٨٣

ديوي ٢٢١،٤٩٢٤

رقم الإيداع: ١٤٣٩/١٠٣٨٣

ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٨١٨٧-٥٥-٥

9 786038 187555

Holy Quran
Hebrew Translation

תרגום מובני
הקוראן
המפואר
לעברית

وَقَدْ يَفْقَهُ تَعَالَى مِنْ خَلَامِ الْمُتَمَيِّنِ الشَّرِيفِينَ
لِللَّهِ سَيِّدَانِ زَيْنُ الْعَبِيدِ آلِ سَعْدِ
وَلَا يَجُوزُ بَيْنَهُ

וקף סוללה יתעלה מטעם שרת שני המסגדים הקדושים
הסגד סלמאן בן עבד אל-עזיז אאל סעד
המכירה אסורה